

RERVM ET VERBORVM MEMORABILIVM

IN OMNIA VENERABILIS BEDAE PRESBYTERI
Opera, Index locupletissimus.

ANIMADVERTENDVM IN HOC INDICE, PRIORVM
numera paginam, posteriovero totum significare.

AB quintus Hebreorum mens. Pagina 256. tomo 1.
Aaidanus pontifex paschae diem quando obseruauit 74.2
Aaidano in Lindisfarnē si insula episcopalis sedes tribuitur 74.2
Aaron 1168.4.1062.8
Aaron, mōs fortitudinis 128.4.844.8
Aaron uerus qui 84.4.8
Aaron Christi figuram tenet 112.4.124.4.4
Aaron cū thuribulo Christum innuit 319.8
Aaron cur nomina patriarcharum inter sacrificia semper in humeris portarit 124.8.4
Aaron cum filiis suis panes sanctos de mēsa tabernaculi sublatos comedit 1188.4
Aaron iram Dei quomodo promeruit 851.8
Aaron placat super altare incensū 1274.1275.4
Aaron mane incensum supra altari adolet 1273.4
Aaron & Iulius martyres 8.3
Aaron quando mortuus 324.8
Aaronis filij igne caelesti perierunt 157.1229.4.203.8
Aaronis & filiorum eius ablutio 309.8
Aaronis sacerdotis in monte Hor depositio 430.3
Aaronis sacerdotium 990.8
Aaronis sacerdotiū, umbra aeterni sacerdotij 227.4
Aaronis sacerdotiū principium & finem habuit 194.8
Aaronis uestis 225.8
Aaronis uirga 135.4.180.4
Aaronis uirga florens, carnem Christi insinuat 319.8
Aaronis mors 182.4
per Aaronem quid intelligendum 998.8
Abacuc propheta corpus diuina reuelatione proditur 188.2
Abacuc propheta corpus

quando diuina reuelatione repertum 3.833
Abarim 191.4
Abaron 1063.8
Abba pater 149.5.382.7
163.6
Abdias quando prophetarum 211.2
Abdias ubi requiescat. 425.3
Abdon & Senen Perfarū subreguli 437.3
Abdonis martyriū 254.255.1
Abel primus martyr 364.5
Abel à fratre suo occiditur 169.8.287.7
Abel innocens occiditur 616.4
Abel Christum significat 169.8
Abel, lucus siue uanitas uel uapor, aut miserabilis 169.8.174.2.8
Abel in prima aetate Deo holocausta offert 487.4
Abel non condidit ciuitatem in terra 30.4.173.8
Abel ob iustitiae meritum coronatus 53.8
Abelis oblatio Deo placet 167.8
Abelis sacrificium quale 168.8
Abelis sanguis quomodo ad Dominum clamavit 169.8
Abenezar 254.4
Abefan quamdiu regnauit 177.2
Abefalon. 1062.8
Abgarus uir sanctus Edessa regnat 185.2
Abia 261.4
Abia, filius Roboam 178.2. quamdiu regnauit ibid.
Abia Hieroboam superat 178.2
Abias 182.5
Abiathar 383.4
Abiathar filius Abimelech, Dauidis in exilio comes 25.5. summi sacerdotij gradū sub Dauid accipit. ibid.
Abiatharē cur Dominus principem sacerdotij Abimelech appellet 25.5
Abidas episcopus 490.7
abies quid typicè significet 22.8
abies nunquam marcoris infirmitate com-

mutatur 1088.4.
Abigail 405.420.4
Abilius episcopus quamdiu sacerdotium administrauerit 393.3
Abimelech 61.4
Abimelech pontifex insignis habetur 211.2
Abimelech quamdiu regnauit 177.2
Abimelech, patris mei regnum 598.703.8
Abimelech sapientū mūdi figura 54.4
Abimelech septuaginta fratres suos occidit 352.8
Abimelech somno admodum nitus, Abrahā uxorem, concubitu eam non commaculat 207.8
Abimelechi insomnium. 792.4
Abiram 452.4
Abiron 179.4
ablactario Iudaeorum quādo facta. 53.4
abnegare se 86.5.223.7.329.5.477.8
abnegatio 470.5
Abner 307.4.417.4
abominari unde tractū 451.8
abominatio 134.5.2.92.5
abortiuus an refurgat 614.4
Abraham 785.4.1062.8
Abraham ante circumcisionis sacramentum iustificatus 68.6
Abraham à quinque regibus Lothū liberat 192.8
Abraham arietem pro filio immolat 422.8
Abraham astrologi perit 61.2
Abraham Babylonicum incendio uallatus, quia illud adorare uolebat, Dei auxilio liberatur 189.8
Abraham circumcisionis primus accepit 624.5
Abraham Dei figura. 212.8
Abraham de terra & cognatione sua à Deo egredi iubetur 189.8
Abraham de Aegypto exiens, quomodo diues 191.8
Abraham diues ualde pecore, argento & auro 191.8

Araham diē Domini quomodo uiderit 204.8.666.4
Abraham filius uocatur 66.7
Abraham haeres diuinae promissionis 54.8
Abraham immolat filium suum 56.4
Abraham in medio Bethel & Hai inuocat nomen Domini 191.8
Abrahā in fenestra bona mortuus est 218.8
Abraham iustificatus 792.8
Abraham locum uocat, Dominus uidit 212.8
Abraham non operibus, sed fide iustificatus 63.6
Abraham obedientiae merito pater cunctarum gentium constituitur 70.8
Abraham pater creditū 422.8
Abraham pater multarum gentium 70.6.201.8
Abraham primitus Abraham dicitur 41.4
Abraham personam Christi uel uniuscuiusque sancti tenet. 42.4
Abraham post diluuium quot annos uixerit 177.8
Abraham propter uxorem periclitatur 616.4
Abraham propter Sarā pulchritudinem inter alienigenas honoratur 208.8
Abraham post obitū Sarā Cethurā ducens, quid sibi uelit 218.8
Abraham quando filium unicum perduxit ad immolandum, personam Dei patris habebat 212.8
Abraham quando uenerit in terram Chanaan 176.2
Abrahā quamdiu uixerit 139.2.205.2
Abraham quando egressus ex Charran 189.8
Abraham quādo terram Chanaā ingressus 710.6
Abraham quo aetatis suae anno mortuus 195.8
Abraham quo aetatis suae anno Imahelem genuerit 176.2
Abraham

16241009

RERVM ET VERBORVM MEMORABILIVM

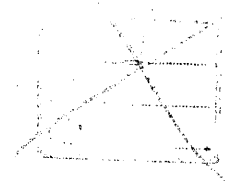
IN OMNIA VENERABILIS BEDAE PRESBYTERI
Opera, Index locupletissimus.

ANIMADVERTENDVM IN HOC INDICE, PRIOR-
rem numerum paginam, posteriorem uero totum significare.

A quintus Hebræorum mēsis. Pagi na 256. to- mo 1.	quando diuina reuelatione repperum 3.833	mutatur 1088.4.	Araham diē Domini quo modo uiderit 204.8.666.4.
Aaidanus pontifex paschæ diem quando obseruauit 74.3	Abarim 191.4	Abigail 405.420.4	Araham filius uocatur 66.7
Aaidano in Lindisfarne si insula episcopalis sedes tribuitur 74.3	Abaron 1062.8	Abihus episcopus quantum diu sacerdotium admittit 393.3	Abraham hæres diuinæ promissionis 54.8
Aaron 1168.4.1063.8	Abba pater 149.5.382.7	Abimelech 61.4	Abraham immolat filium suum 56.4
Aaron, mōs fortitudinis 128.4.844.8	Abditas quando prophetarum 211.2	Abimelech pontifex insignis habetur 211.2	Abraham in medio Bethel & Hai inuocat nomen Domini 191.8
Aaron uerus qui 84.4.8	Abdias ubi requiescat. 425.3	Abimelech quædium regnarit 177.2	Abrahā in senectute bona mortuus est 218.8
Aaron Christi figuram tenet 112.4.124.4.4	Abdon & Senen Perfarū subreguli 437.3	Abimelech, patris mei regnum 598.703.8	Abraham iustificatus 793.8
Aaron cū thuribulo Christum innuit 319.8	Abdonis martyriū 254.255.1	Abimelech septuaginta fratres suos occidit 352.8	Abraham locum uocat, Dominus uidit 212.8
Aaron cur nomina patriarcharum inter sacrificia semper in humeris portarit 124.8.4	Abel primus martyr 364.5	Abimelech fomno admodum, Abrahæ uxorem, concubitu eam non commaculat 207.8	Abraham non operibus, sed fide iustificatus 63.6
Aaron cum filiis suis panes sanctos de mēsa tabernaculi sublatos comedit 1188.4	Abel à fratre suo occiditur 169.8.287.7	Abimelech infomnium. 792.4	Abraham obediētiæ merito pater cunctarum gentium constituitur 70.8
Aaron placat super altare incensi 1274.1275.4	Abel innocens occiditur 616.4	Abiram 452.4	Abraham pater credentium 423.8
Aaron mane incensum supra altari adolet 1273.4	Abel in prima ætate Deo holocausta offert 487.4	Abiron 179.4	Abraham pater multarum gentium 70.6.201.8
Aaron & Iulius martyres 8.3	Abel non condidit ciuitatem in terra 30.4.173.8	Abiactio Indæorum quæ do facta. 53.4	Abraham primitus Abrahæ dictus 41.4
Aaron quando mortuus 324.8	Abel ob iustitiæ meritum coronatus 53.8	abnegare se 86.5.223.7.329.5.477.8	Abraham personam Christi uel uniuscuiusque sancti tenet. 42.4
Aaronis filij igne celesti perierunt 157.1229.4.303.8	Abelis oblatio Deo placet 167.8	abominari unde tractum 451.8	Abraham post diluuium quot annos uixerit 177.8
Aaronis & filiorum eius ablutio 309.8	Abelis sacrificium quale 168.8	abominatio 134.5.92.5	Abraham propter uxorem periclitatur 616.4
Aaronis sacerdotis in monte Hor depositio 430.3	Abelis sanguis quomodo ad Dominum clamavit 169.8	abortiuus an resurgat 614.4	Abraham propter Saræ pulchritudinem inter alienigenas honoratur 208.8
Aaronis sacerdotium 990.8	Abenezar 254.4	Abraham 785.4.1062.8	Abraham post obitum Saræ Cethurā ducens, quid sibi uelit 218.8
Aaronis sacerdotium, umbra æterni sacerdotij 227.4	Abelau quamdiu regnarit 177.2	Abraham ante circumcisionis sacramentum iustificatus 68.6	Abraham quando filium unicum perduxit ad immolandum, personam Dei patris habebat 212.8
Aaronis sacerdotium principium & finem habuit 194.8	Abessalon. 1062.8	Abraham à quinque regibus Lothū liberat 192.8	Abraham quando tenetur in terram Chanaan 176.2
Aaronis uessis 225.8	Abgarus uir sanctus Edesæ regnat 185.2	Abraham arietem pro filio immolat 422.8	Abraham quando uixit 139.2.205.2
Aaronis uirga 135.4.180.4	Abia, filius Roboam 178.2. quædium regnarit ibid.	Abraham astrologi perit 61.2	Abraham quando egressus ex Charran 189.8
Aaronis uirga florens, carnem Christi insinuat 319.8	Abia Hieroboam superat 178.2	Abraham Babylonico incendio uallatus, quia illud adorare nolebat, Dei auxilio liberatur 189.8	Abraham quædo terram Chanaan ingressus 710.6
Aaronis mors 182.4	Abias 182.5	Abraham circumcisiōnis primus accepit 624.5	Abraham quo ætatis sue anno mortuus 195.8
per Aaronem quid intellegendum 998.8	Abiathar 383.4	Abraham Dei figura. 212.8	Abraham quo ætatis sue anno Imahalem genuerit 176.2
Abacuc propheta corpus diuina reuelatione proditur 188.2	Abiatharē cur Dominus principem sacerdotum Abimelech appellet 25.5	Abraham de terra & cognatione sua à Deo egressi iubetur 189.8	Abraham
Abacuc propheta corpus	Abidas episcopus 490.7	Abraham de Aegypto exiens, quomodo diues 191.8	Abraham
	abies quid typicè significet 22.8	Abraham diues ualde pecore, argento & auro 191.8	Abraham
	abies nunquam marcoris infirmitate commutatur 1088.4.		Abraham

136241009

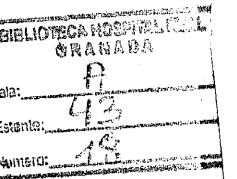

In Bedæ opera.

Abraham quomodo In- daeou pater 649.5 Abraham quot annos uixit 65.3 Abraham Saram suam uxorem profitendo, non metitus 207.8 Abraham signum cur a Deo petierit 197.8 Abraham tentatur 55.4 Abraham tres uidet angelos 654.5 Abraham tres angelos uideus, unum adorat, 204.8 Abraham triplicem figuram habet in se 203.8 49.4 Abraham tribus nominibus uocatus 42.4 Abraham uolucres, a cadaveribus, abigens, quid significet 198.2 Abraham & uxor illius, Christum & ecclesiam significant 43.4 Abraham uxorem suam dixit esse fororem. 190.8 Abraham uxore sua spoliatur 190.8 Abram pater excelsus. 201.8 Abrahæ benedictiones 189.8 Abrahæ centenarius filius promissionis nascitur 123.4.4 Abrahæ cur circumcisio data 199.8 Abrahæ circumcisionis preceptum cur datum 413.4.4.8 Abrahæ cur præputium recidere, a Deo sic iniunctum 416.8 Abrahæ duæ promissiones dantur 41.4.190.8 Abrahæ duo filij 54.4. quid significant 731.6 Abrahæ duplex figura, promissi feminis fit 197.8 Abrahæ & Saræ hebraice littera addita 201.8 Abrahæ exitus 881.5 in Abrahæ femore cur iuret seruus 215. Abrahæ fidelis obdientia 250.7.4.4.1.5 Abrahæ filius 250.7. 440.5 Abrahæ filia 126.7. 384.5 Abrahæ filij 649.5 Abrahæ filij, electi. 934.4 in Abrahæ immolatione quid adumbretur 422.8 Abrahæ instabilitas 41.4. Abrahæ laus 649.5 Abrahæ obedientia. 54.4.5 Abrahæ obitus 218.8 Abrahæ patriarchæ natale 457.3 Abrahæ semen 147.7. 197.5.271.7 in Abrahæ semine omnes familiae terræ benedicendæ 413.6 Abrahæ senectus quid significet 212.8 Abrahæ serui iuramentum 660.8 Abrahæ sinus 63.7. 413.5 Abrahæ tabernaculum typum habuit Hierusalem 203.8 Abrahæ tentatio 942.5. 288.7 in Abrahamum circa folis occasum pauor irruens, quid significet 198.8 Abialon fratrem suum cur interfecerit 437.8 Abialon patris pax 373. 8.438.8.459.8 Abialon patri bellum infert 473.8 Abialon patrem suum de regno fugat 458.8 Abialon per Ioabum patri reconciliatur. 427.8 Abialonis interitus. 437.8 Abialonis obitum deplorat David. 373.8 per Abialonis suspensionem quid intelligendum. 428.8 Abialonem quidam Iudam tradiditorem accipiunt 373.8 abialon sapientibus. 352.5 abialon 16.2 abialon ecclesiæ quid abusu nonnulli appellant 16.2 abialon summa 17.2 abialon 64.2 abialon cur planetarum circuli uocentur. 16.2 abialon 1086.5 abialon res 4.2 abialon 538.7 abialon bona 992.5 abialon a malo, scientia 515.6 abundare 661.3 abialon in hoc seculo que 654.3 Abialon stella Aegyptiorum 391.1 abialon 3.4.843.8. 962.8 abialon locus perditionis 99.4 abialon nomine quid intelligendum 663.7. 962.8 per Abialon gentiles in-

Index.

Adalinda Berengarij capta, ab Othone redimitur 196.2 Adam a Domino post lapsum requiritur. 162.8 Adam ad horam Dominum bene dixit 600.8 Adam ante lapsum a Deo positus in plenitudine uirtutum 491.8 Adam cur damnationem incurrerit 453.8 Adam cur quatuor literis scribatur 26.4 Adam descendens a Ierusalem in Iericho incidit in latrones 154.7 Adam ex paradiso eijcitur 167.8 Adam ex persuasione aliena cecidit 528.8 Adam forma Christi 107. 6.225.8 Adam forma hominis futuri 315.6 Adam homo animalis. 587.6 Ad mortalitatem & immortalitatem 137.8 Adam non seductus, sed scienter peccauit. 407.8 Adam post culpam ad auram post meridiem abscondit inuenitur. 161.8 Adam post culpam in diuinitate Deum uidere non potuit, sed in crepationis uerba per angelum audiuit 161.8 Adam post peccatum se abscondit 161.8. 573.8 Adam post peccatum inobedientiam, pudenda contegit 160.8 Adam præuam doctrinam quomodo dedit. 428.8 Adam primus * A 17.4. item secundus ibid. Adam primus & nouus in quo conueniant, & differant 27.4 Adam primus per serpenterem deceptus: secundus per columbam glorificatus 452.7 Adam quale corpus habuerit 136.8 Adam qua hora peccauit, ad occasum mortis quasi uetus descendit 408.8 Adam quibus spoliatus 346.5 Adam quo ætatis suæ an non Seth genuerit. 174.2 Adam quo die creatus 174.2 Adam quo die peccauit, in anima mortuus est 150.8 Adam quomodo forma Christi 819.6 Adam quomodo mortem potuerit timere, quam nullatenus sciebat 150.8 Adam quomodo non uir Eua deceptus 427.8 Adam quot annos uixerit 648.3 Adam quot filios habuerit 652.3 Adam requisitus, culpam fateri noluit 162.8 Adam faucius 957. 346.5 Adam si talis creatus est, ut immortalis permaneret, cur eis dicitur, Crescite & multiplicamini 136.8 Adam traseundo didicit, quid stando fuerit. 166.8 Adam ubi ueritum contigit, mox offenso creatore cepit ire cum re-pore 166.8 Adam unus est, in quo omnes peccauerunt 90.6 Adami adiutorium. 149.8 Adæ cadaueris locus, paradisi 202.4 Adæ caro ante peccatum qualis * A 19.4 Adæ commutatio cur culpa da 742.8 Adæ cum Christo collatio 428.8 Adæ & Eua Deus facit tunicas pelliceas. 166.8 Adæ peccatum 772.5 Adæ peccatum quo pondere fuerit, ut non solum ipsum, sed & totum genus humanum perdere potuerit 407.8 Adæ plagæ 346.5 Adami pœna 164.8 Adami radicis amaritudinem quasi in uirgulto retinens 166.8 Adami sopor 796.6 Adæ status in paradiso qualis 408.8 Adæ typus & quot literis conflet, earumque significatio 551.5 Adamo extrasis cur a Deo immissa 817.6 Adamus quis primò nominari 27.4 per Adam & uxorem Christum & synagoga significatur 31.4 ad Adam usque ad Caroli imperium quot anni fluxerint 194.2 ab Adamo quando Do-

minus faciem suam auerterit 572.8 ab Adam usque ad Christum quot generationes numerentur. 173.8 in Adâ, Cain & Lamech non similes uindictæ 31.4 ex Adam per Cain progenies cur uendario uimero finiatur 175.8 in Adâ quomodo sol ad occasum declinat 573.8 in Adam & Eua omne genus humanum mortalitatis & passibilitatis uulneri percussum 801.8 in Adam omnis humana natura tanquam in radice est uiciata 1022.8 Adamnanus quæ de loco ascensionis Dominicæ, & sepulchri patriarcharum scripserit 182.3 Adamanus liber de sanctis locis 180.3 item de loco Dominicæ natiuitatis, passionis & resurrectionis ibidem 90.6 Adar mensis 510.4 Adar duodecimus Hebræorum mensis. 246.1 Adelberti episcopi martyrium 248.249.1 Adactus 445.3 Adodatus papa quamdiu federit 202.2 adeps 758.8 per Adipem bona conscientia designatur. 758.8 adipis quid significant 156.4 adipis edere 156.4 adiutorij lapis 360.8 adolescentiam sapientia pro nouitate uitæ ponit 1153.4 adolescentior quis dicatur 1011.8 adolescentulæ officium 1051.6 adolescentulorum officium 987.5 Adomannus presbyter 498.3 Adoniram Christum inueniat 68 Adoniram, Dominus meus excelsus 68 Adoprandi uerbo quare Apostolus utatur. 723.6 adoptio 724.6 adoptio nostra per filium Dei 805.5 adoptionis nomen plurimum in nostra fide habet sacramentum. 724.6 adorare 131.4 Adramelech 457.4 Adrianus abbas 114.3 Adrianus bibliothecam miri operis extruxit. 185.2 Adrianus Christianos sine obiectu criminum præcipit non damnari 185.8 Adrianus Iudæos secundo rebelles ultima cæde perdomuit 185.2 Adrianus martyr. 448.3 Adrianus Traiani filius quamdiu regnarit. 185.8 Adriani abbatis obitus 1893. ubi sepultus ibidem. Adriani equestris statua in templo Hierosolymitano 92.5 Adriani martyrium. 246. 247.1.258.259.1 aduena 638.8 aduenæ 170.4 aduenæ gentiles significant 120.4 aduentus Christi altus & manifestus 526.8 aduentus Christi duobus 473.8 Aduentus Christi humilis cur consilium uocetur 499.8 aduentus Christi primus humilis 473.8 aduentus dilationis causa 1004.5.1006.5 aduentus Domini 266. 1.643.5 aduentus Domini mature expectandus. 1003.5 aduentus Domini quando celebrandus. 205.1 aduentus manifestus. 473.8 aduentus Domini exempla 425.5 aduentus Domini forma 424.5 aduentus Domini notitia 379.5 aduentus secundus ignorantia 422.5 aduentum Domini qui non diligit 946.6 aduentum manifestum Iudei sicut & nos expectant 473.8 aduentus duos sequuntur duo iudicia. 473.8 aduentus Domini duo 636.5 aduerbium quid 16. 29.1 aduerbio quot accidunt 16.1.30.1 aduerbia quæ comparentur 8 2 tur

In Bedæ opera

cur 14.1
 aduerbia quot modis cõponantur 31.1
 aduerbia unde oriantur 29.1
 aduerbiorum significatio in quo cernatur 20.1
 aduerbiorum ultimæ syllabæ quantæ 44.1
 aduerbiales numeri. 99.1
 aduersarius noster more belliciarum dicitur fuscitari 844.4
 aduersa præcognita leuius feruntur 47.7
 aduersitas terrena qualis 59.8
 in Aduersitate quid faciendum 99.5
 aduersitatum utilitas. 309.2
 aduersitates cur Deus hominibus immitat. 67.8
 adulantium linguæ animas in peccatis alligat 484.8
 adulatoris lingua plus nocet quam manus persecutoris 805.8
 Adulphus comes à Nafau imperator decernitur 198.2
 Adulphus militum indigentia apud Vuormaciam occiditur 198.2
 Adulphus quamdiu imperarit 202.2
 in Adulphum & Alberum unde bellum exortum 198.2
 adulteræ à Christo liberatio 634.5
 adulteræ conuersatio ad mortem ducit 881.4
 adulteræ domus 881.4
 adulteri 952.5
 adulterium qui specialiter faciat 284.8
 Asbercuring monasteriũ 11.3
 ædificare domum Domino 467.4
 ædificare supra fundamentum aurum, argentum, &c. qui dicantur 364.8
 ædificatio spiritualis. 560.4
 ad ædificationem pessima quæq; assumi possunt 307.2
 ædificium Dei quomodo Christiani 362.6
 ædificiũ spirituale cuiusmodi 898.8
 ædificiũ spirituale portæ 898.8
 Agilualdus Cuthberti successor. 160.3. in mari fratribus remperatorem orando sedat. 160.3
 Aeduius excellentissimus rex Anglorum uerbum salutis cõ sua genete suscipit 191.2
 Aeduius Paulino sedem episcopatus Eboracæ donat 191.2
 Aegialus primus Sycyoniorum rex 176.2
 Aegyptus 4.4.66.6.1062.8
 Aegyptus artium mater. 82.2
 Aegyptus cum suis hominibus, à quibus filij Israel oppressi sunt, quid significet 106.4
 Aegyptus, domus seruitutis 121.4
 Aegyptus errore Dioscori, latrat 212.2
 Aegyptus & desertum in fidelium corda significant 595.4
 Aegyptus figura huius mundi 996.8
 Aegyptus imbribus caret 41.2
 Aegyptus in ualle 857.8
 Aegyptus mundũ significat 42.4
 Aegyptus quid in sacris literis significet. 271.8
 Aegyptus quando à Peris recesserit 181.2
 Aegyptus seculi huius forma 275.8
 Aegyptus Syluius Albæ filius 178.2
 Aegyptus Syluius quamdiu regnarit 178.2
 Aegyptus, tenebræ uel afflictio 793.8.996.8.848.8.
 Aegyptus tota in seruitutem redigitur 84.4
 Aegypti totius principatum gerere 84.4
 Aegyptũ cur quidam in ter insulas reuerterint. 920.5
 Aegyptum cur quidam deltam appellauerint. 920.5
 Aegyptum dimittere grãdis fortitudo 187.4
 Aegyptũ non abominaberis 322.8
 per Aegyptum & Aethiopiam gentiles designantur 793.8
 per Aegyptum & Idumæum significatur presens uita 205.4
 per Aegyptum qui designentur 848.8
 Aegyptus primus regnat Ptolemeus Lagi filius 182.2
 de Aegyptio exire quando aliquis dicatur incipere 996.8
 de Aegyptio proficisci 108.4
 Aegyptij ab occasu usq; ad occasum dies suos computare solent. 123.1
 Aegyptij annum incipiunt ab autumno. 208.2
 Aegyptij à quarto die calendarum septembriũ mensẽ incipiunt. 207.2
 Aegyptij arithmeticæ penultimi 119.2
 Aegyptij hereticos significant 42.4
 Aegyptij inter calculatores palmam tenent. 140.14.6.2
 Aegyptij mensis ad solis cursum exegerunt. 73.2
 Aegyptij non comedunt quæ 111.4
 Aegyptij uesperum stellam primum adorant 122.1
 Aegyptij unde uocati. 58.2
 Aegyptiorum cultus. 114.4
 Aegyptiorum ergastulũ 111.4
 Aegyptiorum flagellatio 825.4
 Aegyptiorum imperium quando inchoauerit 176.2
 Aegyptiorum & Romanorum diuersa intercalandi ratio 141.2
 Aegyptiorũ maiores primũ cælum metiri sunt conati 87.2
 Aegyptiorum plaga. 275.8
 Aegyptiorum regnum quando exortum. 211.2
 Aegyptiorum regnum in Nectanabo destructũ 181.2
 ab Aegyptijs separati. 1080.6
 Aelius Pertinax quãdiu regnarit. 185.2
 Aelij Pertinacis interitus 185.2
 Aeneas paralyticus. 889.5
 Aeneas quamdiu regnarit 177.2
 Aeneas quando in Italiã uenerit 211.2
 Aeneas Syluius quamdiu regnarit 178.2
 ænigma 70.1
 Aeoles 186.8
 Aecolia uentorum regio 334.2
 aegypti uox æquiuoca 977.1

lia 197.2
 æstus maris causa 40.2
 æs offerre 1172.4
 æs in zona 58.5
 æris metallum longo tempore incorruptibile durat 1227.4
 per Aeris metallum perfectiora designatur 1228.4
 ætas 51.2
 ætas hominis similis cere 343.2
 ætas mundi prima ab Adam usq; ad Noe quot generationes contineat 120.2. item quot annos. ibid.
 ætas mundi prima diluuiũ tota perijt 120.2
 ætas mundi secũda quot generationes contineat. 120.2. hæc in lingua Hebræa inueta est. ibidem.
 ætas secunda mudi quot complectatur annos 174.2
 ætas mundi tertia quot generationes & annos contineat 120.2.
 ætas mundi quarta quot generationes & annos contineat 120.2.
 ætas mundi quinta quot annos contineat 120.2.
 ætas sexta, septima, octaua 398.7
 ætas mundi sexta nulla generationum uel temporum serie, sed ut ætas decrepita ipsa totius seculi morte finienda 120.2
 ætas sexta quid significet 569.5
 ætas sexta totius seculi morte consummanda est 174.2
 ætas septima * A 25.4
 ætas septima, octaua. 444.7
 ætas octaua 331.5
 ætatis quintæ mundi initium holocaustis consecratur 487.4
 ætates sex 13.4.125.8. 474.6
 ætates hominis sex. 668.3
 ætates seculi sex eleganter deductæ 543.5
 æther 381.1
 æther cœli nomine accipitur 131.8
 ætheris erymon 5.4
 æther motus 322.2
 super Aethera esse aquas congelatas quidam asserunt 320.2
 in Aethere nulla temperas 108.2
 æternitas, dies sine fine 750.8
 æternitas quomodo seculum hoc sequatur. 476.8
 æternitas in sola trinitatis deitate 1007.6
 æternitas uera 316.6
 æternitati nihil accedit aut recedit 718.8
 æternitati omne tempus idem 774.5
 æternum 229.2
 æterno nihil esse prius. 229.2
 in Aeternum quomodo in scriptura capiatur 476.8
 æterna non esse in tempore 229.2
 Aetna incendium 48.2
 Aethiopia 1063.8
 Aethiopia inhabitabilis 24.2
 Aethiopia, nigra 793.8
 Aethiopia tenebras peccatorum significat. 752.4
 Aethiopa regionis populi qui 920.5
 Aethiopes denigrati in peccatis dicuntur. 460.8
 Aethiopum regio qualis 920.5
 Aethiopum reginæ. 886.5
 per Aethiopum populum qui designentur 899.8
 æuum 1.2
 æuum à tempore quid distet 1045.6
 aer 31315.2
 aer cur melior aqua. 4.2
 aer cur merito inter aquam & terram ponatur 317.2
 aer dæmonum habitatio 133.8
 aer in æstate immobilis, calidus fit 337.2
 aer pro cœlo 31.2
 aer sæpe cœlum uocatur 331.2
 aer quid cum aqua & igne commune habeat 316.2
 aer similis aquæ 131.8
 aer superior & inferior 31.2
 aer unde calorem & lucẽ accipiat 331.2
 aer unde frigidus sentiat 337.2
 aer unde in niues & nubes spiffetur 337.2
 aeris motus unde. 380.1

Index.

aeris quinque diuersitates à hieribus quinq; zonæ dictæ 331.2
 aeris superior pars cœli uocabulo conuocatur 133.8
 aerem incolunt diaboli 997.5
 super Aera in nubibus suspensæ aquæ. 320.2
 de Aere quando creatus sit, cur nihil legatur. 131.8
 Aetius consul 189.2
 Aetius à Valentiniano occiditur 189.2
 affectio animæ pes. 480.8
 affectio praua & mala per suasio in exordio clauerunt 618.8
 affectiones unæ quod animũ nostrum uexat, unde sit 547.8
 affectus nostri, pedes nostri 710.5
 afflictionum causæ 18.5. 111.7
 Africa provincia Romano imperio subiugatur 192.2
 Africa restauratur imperio Romanorum. 212.2
 Africani uolumina de temporibus 181.2
 Africus 32.2
 Agabus 895.5
 Agabi prophetae natale 391.3
 Agag 312.316.4
 Agag rex reseruatus, à Samuele interficitur 361.8
 Agamemnon quamdiu Nicenis imperarit. 177.2
 Agapæ uirginis natale 392.3
 Agapis & Chionis natale & passio 403.3
 Agapitus, pontifex. 407.3
 Agapitus secundus quamdiu federit 203.2
 Agapitus quamdiu federit 203.2
 Agapij & Secundini episcoporum natale. 402.3
 Agapiti martyris natale 442.3
 Agapiti martyrium 256. 257.1.4.4.2.3
 Agar ancilla 733.6
 Agar & Ismael quid significent 218.8
 Agar errans cum filio in solitudine, quid significet 210.8
 Agar xiens in humeros quod ponit infantem, quid significet 219.8
 Agar filium sibi deficientem sub arbore dei iei 210.8
 Agar fugam inire 201.8
 Agar in seruitutem genuit populum carnalis 209.8
 Agar partem Iudæorum fidelium ostendit. 53.4
 Agar ueteris testamenti typus 245.8
 Agareni 1063.8
 Agareni, profelyti uel aduenæ. 880.8
 Agathæ uirginis martyrium 244.2.4.5.1. 389.3
 Agatho papa legatos mittit pro sanctorum Dei ecclesiarum adunatione faciendâ 192.2
 Agatho quamdiu federit 203.2
 Agathon martyr 478.2
 Agathonis exorcistæ tyrium 392.3
 Agenorea dea 91.2
 Agens & patiens debent communicare in matre 216.2
 Agens præstantior suo passo 247.2
 ager 110.5
 ager mundus 874.4
 ager, Euangelij doctrina 204.4
 post Agri exercitium ad ædificium domus redire 960.4
 agrum præparato opere diligenter exercere. 960.4
 per Agrum quid designetur 963.8
 per Agrum pigri transire 960.4
 Aggeus quando claretur 180.2
 Aggeus, solennis siue festiuis 766.8
 per Aggeum qui significetur 766.8
 Agibodi monachi nifio 347.3
 Agilbertus pontifex 79.3. Parisijs senex diem obit. ibid.
 Agilabbatis depositio 446.3
 Agilum Respacensis cœnobij prælulem Eustasius sanar 336.3
 agitator 446.1
 agnam de gregibus offerre 151.4
 Agnæ uirginis passio 242
 S. Agnetis natale 385.387.3
 agnitionis impedimentum 12.7
 agnitionis impedimentum unde sit 509.5
 Agnus

In Bedæ opera

agnus ad latus altaris im-
molarur 148.4
agnus Dei 446.7
agnus & leo Dominus
1075.5
agnus in medio throni
1083.5
agnus in sacrificio Chri-
stium significat 300.8
agnus mylticus 531.5
agnus occisus ab origine
mundi 1100.5
agnus paschalis 117.4
agnus uespere cur immo-
latus 277.8
agni cena 119.5
agni elus 118.4
agnus Deo offerre 146.
4.301.8
per Agnum quid signifi-
cetur 302.8
Agrestinus à seruo suo,
quem redemerat, secu-
ri percussus interije-
rit 341.3
Agrestinus iterum mon-
asteria tentare incipit
339.3
Agrestinus confunditur
339.3
agricolæ magis appetit
lucrum quam honores
216.2
agriculturæ possessio ma-
ximè naturalis & iusta
216.2
Agrippa 915.5
Agrippa à Tiberio in uin-
cula conijcitur 184.2
Agrippa ab angelo percus-
titur 184.2
Agrippa quamdiu in re-
gno permanferit 184.2
Agrippa Syluius quam-
diu regnarit 178.2
Agricius episcopus 178.2
Agricus abbas 285.3
Ahaia fluius 528.4
Ahalon quamdiu regna-
rit 429.6
Ahiel 452.4
Ahiel de Bethel Hieri-
cho in staurat 178.2
Aialon 304.4
Aidan episcopus ut nau-
tis tempestatem furu-
ram prædixerit, & olei
sancti, quo hæc fedæ-
rent dederit 89.3
Aidanus monachus de
insula Hydestinatus.
74.3
Aidani antistitis obitus
88.3
Aidani episcopi uita 76.
3.77.3
Ain, fons siue oculus.
1033.8
Alabastrum 100.5
141.5. 158.7. 300.5.

374.7
ala Cherub una quinque
cubitorum 31.8
alæ Cherubin interiores
cur super arcam se inui-
cem contingebant.
32.8
alæ duæ, leges duæ.
129.4
alæ Dei 750.8
alæ senæ 1073.5
alarum significatio 29.8
per Alas dilectio Dei &
proximi intelligitur
508.8
per Alas quid significetur
786.8
per Alas quid intelligen-
dum 617.8. 759.8
Alani Gallias aggrediun-
tur 188.2
Alaricus Româ inuadit,
crematq; 188.2
Alba à quo condita.
177.2
Albanus capite plectitur
8.3
Albanus integro corde
fit Christianus 6.3
Albanus quando passus
8.3. ubi. ibid.
Albani martyrium 252.
253.1
Albani martyris natale
427.3
S. Albani & sociorum e-
ius passio 6.3
ad Albani preces unda ce-
dit 7.3
Alba Syluius quâdiu re-
gnarit 178.2
alba ueste induitur Chri-
stus 391.7
Albertus à nepote interfi-
citur 199.2
Albertus consentientib-
electoribus fit impera-
tor 199.2
Albertus in itinere dum
aduersus Turcas pro-
ficiscitur, moritur.
200.2
Albertus I. quamdiu im-
perarit 202.2
Albertus II. quâdiu im-
perarit 202.2
Albertus Magnus Colo-
niæ floret 198.2
Albertus mortuo Sigif-
mundo rex eligitur
200.2
Albertus Rodulphi filius
quamdiu regnarit.
199.2
Alberus fl. 341.
Albinus Anglicus Bedæ
discipulus 183.7
Albinus Festo succedit
184.2
Albinus martyr capite
plectitur 427.3
Albini episcopi depositio
395.3
Albion unde Anglia di-

eta 82.2
albor in cute 274.8
albuginem in oculo ha-
bens facerdos 309.8
Albunus rex 190.2
Alcuith ciuitas Britonū
3.2
Aldegundæ uirginis in
Albodio monasterio
natale 388.3. obitus.
ibidem.
Aldegundis uirginis mar-
tyrium 242.243.1
Aldulf Anglorum rex.
65.3
Aleph, doctrina 1008.
1063.8
Alexander Arrius pres-
byterum de ecclesia eij-
cit 395.3
Alexander Cappadociæ
episcopus constituitur
195.2
Alexander Hierosolymo-
rum episcopus interfi-
citur 186.2
Alexander Ianetis quam-
diu pontificatū tenuerit
384.8
Alexander Iudæa inuadit
181.2
Alexander papa propter
Christianæ fidei pro-
fessionem in carceratu-
tus 501.7
Alexander Paretonium
in Hammone condit
181.2
Alexander II. quamdiu
federit 204.2
Alexander III. quamdiu
federit 204.2
Alexander IIII. quam-
diu federit 204.2
Alexander V. quamdiu
federit 204.2
Alexander VI. quamdiu
federit 204.2
Alexander quamdiu im-
perarit 201.2
Alexander papa quam-
diu federit 202.2.
412.3. eius passio.
ibidem.
Alexander quando Mace-
donibus regnare cepe-
rit 181.2
Alexander Romanæ ur-
bis episcopus marty-
rio coronatur 184.2.
eius sepultura. ibid.
Alexander urbem Sardia
capit 181.2
Alexandri episcopi nara-
le 399.3. martyrium
400.3
Alexandri & Gaij natale
397.3
Alexandri imperium in
multos translatum.
182.2
Alexandri interitus.
181.2
Alexandri martyrium.

250.251.4.408.3
Alexandri natale 388.3.
eius obitus. ibid.
Alexandri peccatum.
1043.5
Alexandra quamdiu Iu-
dæis præfuerit 183.2
Alexandra Saliffa regnū
Iudæorum quamdiu
tenuerit 384.8
Alexandria 496.33
920.5
Alexandria quando con-
dita 181.2
Alexis confessoris depo-
sicio 426.3
Alfridus rex quando de-
functus 183.3. ei Olfre-
dus in imperium suc-
cedit. ibid.
alienus Deus cur non ad-
orandus 875.8
alienæ res huius seculi
85.7.410.5
alij esse 108.5
alimentum triplex peten-
dum 41.7
allegoria 183.4. 538.6.
70.1
allegoria quando uerbis
tantum fiat 71.1
allegoria quando factis
fiat 71.1
allegoria quibus modis
fiat. ibid.
allegoriæ species 65.70.1
Alleluia 48.7.118.5
Alleluia decantatio qua-
re tempore Quadrage-
simæ intermittatur.
50.7
Alleluia, laudate Domi-
num 963.8
Alleluia qs primus dixit
658.3
Allophyl 1062.8
Alma abscondita inter-
pretatur 216.8
Alma nomē nunquā nisi
in uirgine scribitur.
215.8
Alma quæ primum fue-
rit 467.3
Almachius à gladiatorib-
occiditur 381.3
Almachius cur ab Alypio
interfectus 649.7
Almachij martyris nata-
le 380.3
Almitia Sibylla 351.2
Almoni Deglabatim-
191.4
aloe 1072.4
Alpheus Cleopas 275.5
altanus 33.2
altare 885.8
altare æneum 1268.4
altare à Noe ædificatum,
ecclesiā noui testamen-
ti ostendit 37.4
altare aureū quid signifi-
cet 66.8
altare Christum adūbrat
132.4
altare

Index.

altare, corp^o Christi 132.4
altare cur caui & inane
feri iubeatur 1233.4
altare cur Dñs uocetur
482.4 (tur 655.8
altare cur sublimitas dica-
altare Dei in medio sui
craticulā habet 1232.4.
itē arulum subter carri-
culam. ibid.
altare duos cubitos ha-
ber in altitudine 1269.4
altare ex quib. lapidibus
constituitur 343.8
altare holocausti 1268.
1278.4. item incensi. ib.
altare holocausti quatuor
habet angulos 1227.4
altare incensi quadrangu-
lum fuit 1269.4
altare in quo hostiæ im-
molabatur, & uictima-
rū sanguis ad basim il-
lius fundebat, in parte
tribus Benjamin fuit
88.4
altare Moſis in eremo
quale 67.8
altare olim in fecrerioſi
parte templi 655.8
altare oraculi quomodo
cedro & auro cooper-
tum 27.8
altare, quasi alta ara 555.8
altare quid significet 293.
8.458.6
altare rhytmiamatis quid
typicè significet 27.8
altare rhytmiamatis, ty-
pus iultorum 23.8
altaris bases quid signifi-
cent 482.4
altaris constructio 343.8
altaris cornua 1227.4
altaris holocausti & uaso
rū eius descriptio 1227.4
altaris incensi descriptio
1268.4
altaris uasa diuersa 1228.4
altari feruientes, de altari
uiuere possunt 845.5
altare de terra facere 132.
4.285.8
altare de terra cur facere
iustum sit à Deo 285.8
altare totū caui fieri præ-
ceptum est 1231.4
ad Altare per gradus non
accedendum 285.8
in Altare de terra oblatio
nū munus offerre 285.8
in Altari de terra munus
oblationū offerre 132.4
altaria cur pro fide ponā-
tur 885.8
altaria Dei propter facer-
dotū auaritiā numera-
riorum mensæ appella-
ntur 482.5
altaria duo 128.7
altum sapere 263.6
altiora ne quæſieris 84.5.
461.7
altitudo basis ad spem su-
pernæ retributionis

perinet 58.8
altitudo montū specula-
tio est perfectiorū 207.8
Alus 188.4
Alypius præfectus 380.3
Amalech 309.316.4
Amalech 185.429.4
Amalech ciuitatem Sice-
leg succendit 707.8
Amalech, lingens terram
880.8
Amalech populus fuit
persecutor Davidis
707.8
Amalech, populus lam-
bens 707.8
Amalech unde natus
245.8
Amalech uxorē Davidis
& familiam cum facul-
tate diripit 707.8
per Amalech qui designe-
tur 880.8
Amalechitæ à Dauide su-
perantur 368.8
Amalachitæ à Dauide uin-
cuntur 429.4
per Amalechitas qui in-
telligantur 707.8
Amanamōs Cilicię 1061.4
Amanus mōs 451.4. 922.5
amare Christus non po-
teſt, & deſerere 678.5
Amanij confessoris mar-
tyrium 260.261.1
Amandi episcopi & cofel-
foris depositio 390.3
Amanis interitus 465.8
Amanij episcopi natale
465.3
amator Dei qualis esse de-
beat 320.6
Amatoris episcopi depo-
sicio 473.3
Amariens Balduini frater
quâdiu Hierosolymis
regnarit 197.2
Amari filius Balduinus
Hierosolymis quâdiu
imperarit 197.2. hicle-
pra infectus uxorem
non duxit. ibid.
Amasias filius Ioas 178.2
Amasias quâdiu regnarit
178.2
amatores mundi peregrini-
nantur in regione diſſi-
militudinis 638.8
Amatus & Romaricus ab
Eustasio obiurgantur
240.3
ambitio primū hominē
subuertit 640.8
ambitionis malum 594.5
ambo & duo quâdo pro-
ducantur & corripian-
tur 43.1
Ambri rex Israel 178.2
Ambrosius 663.3
Ambrosius Camaldulen-
sis claret 200.2
Ambrosius claret 212.2
Ambrosius Mediolani e-
piscopus 188.2
Ambrosij depositio 402.

403.3
Ambrosij episcopi marty-
rium 248.249.1
Ambrosiani uerſus cuiuſ-
modi 47.1
ambulare in uijs Domini
10.0.8
ambulare secundū carnē
135.6. item ſpiritu. ibid.
ambulare secundū homi-
nem 358.6 (164.8
ambulare super aſpidem
amen 119.5 (548.6
amen dictio qd significet
amen, ſignaculū Domini
cæ orationis 824.5
amentia est, ſimulatē age-
re ante Deum 635.4
amiantho lignum 1228.4
Aminadab 250.4
amicus ad amicū quomo-
do ſe tenere debeat 216.2
amicus ad quē media no-
ctē uenit Dñs 350.5
amicus ad quē uenit 36.7
amicus Christi, ſeruus e-
tiam Christi 752.5
amicus Dei quomodo a-
liquis fiat 114.8
amicus familiaris ad no-
cendum nulla grauior
peſtis 717.8
amicus qui à Dño incre-
pat, qd significet 479.5
amicus qui uenit 36.7
amici & inimici tres, ſine
quibus nemo uiuere
poſteſt 648.3
amici precioſiſſimum ge-
nus diuitiarum 683.8
amicorū omnia quomo-
do communia 216.2
in Amicis cur non gloriā
dum 683.8
amica mulieris 71.7
amicitia 402.1
amicitia conjugalis 216.2
amicitia & inimicitia
606.7
amicitia paternalis maior
est quā filialis 216.2
amicitiæ genus quod fit
peſſimum 718.8
Aminadab Dominum in-
dicat ſaluatorem 113.4
Aminadab, pater meus
ſpontaneus 396.8
amiſſionis Christi occa-
ſio 223.5
Ammon 280.4. 1063.8
Ammon pater Ammoni-
tarum 206.8
Ammon, filius generis
mei 206.8
Ammi, populus meus
206.8
Ammonij martyriū 392.3
Ammonimi natale 388.3
Amon à ſeruis ſuis inter-
ficetur 179.2
Amō filius Manafſe 179.2
Amon populus moeroris
880.8
Amon quamdiu regnarit
179.2

per Amon qui intelligan-
tur 880.8
Amon propheta in Israel
211.2
amor absconditus 951.4
amor animæ cur dicatur
pes 480.8
amor Dei ab hominū a-
more alieniſſimus 601.8
amor Dei erga nos 805.5
amor Dei, item mundi
957.6
amor duplex 299.7
amor, odium & propriū
cōmodum, ſæpè faciūte
iudicem non uidere ue-
rum 220.2
amor ſociorū melior est
quā pecuniarum 219.2
amor uariuſ 723.5. Christi
anus ibid. eius uinculū
724.5
amores duo in mundo ci-
uitates duas faciunt
780.6
Amorrhæi 650.5
Amethiſtus 1133.5
amphibrachys quib. ſylla-
bis conſtet 45.1
Amphion muſicus claret
211.2
Amphiani natale 403.3
Amphipolis 920.5
Amphicia 123.2
Amram 111.4
Amrā pater Moſis 176.2
per Amurcam qui intelli-
gendi 872.8
Anachorita Ioannes cla-
ret 212.2
Anacletus quamdiu fede-
rit 202.2
Anacleti papæ natale
408.3. martyriū 409.3
Anacreontium metrum
57.1
anadiploſis 62.1
Anagrates caſtrum 280.3
Anamelech 457.4
Ananias 592.4
Ananias, Azarias & Mi-
ſael quo die liberati
de camino 408.2
Ananiæ apud Damascū
natale 387.3
Ananiæ, Azariæ & Miſa-
elis trium ſanctorū ui-
rorum martyriū 481.3
Ananiæ mors 337.5
anaphora 62.1
anaphora à quibusdā epa-
naphora dicitur 62.1
anapheſtus quibus ſylla-
bis conſtet 45.1
anaphora quid 62.1. quo-
modo fiat. ibid.
Anastafiæ uirginis marty-
rium 264.265.1
Anastafiæ natale 483.3
Anastafius 484.3
Anastafius martyr 443.3
Anastafius papa 409.3
Anastafius Perſa nobile
pro Chriſto martyriū
patitur 191.2
β 4 Ana

In Bedæ opera.

Anastafius Philippicū oculis priuatarq; occidit 193.2
Anastafius picturā sex synodorum à Philippico delectam, prifino in loco erigit 192.2
Anastafius I. I. quamdiu fedit 203.2
Anastafius III. quamdiu fedit 203.2
Anastafius IIII. quādiu fedit 204.2
Anastafius quamdiu imperarit 190-193-201.2
Anastafius papa quādiu fedit 202.2
Anastafij interitus 190.2
Anastafij martyrium 256.257.1
Anastafij monachi natale 386.3. martyrium. ibid.
anastrophe 68.1
anathema 599.691.6
de Anathemate Hiericho fraudare 34.2.8
Anatholice & Audacis natale 432.3
Anatolius Aegypti 343.2
Anatolius epifcopus plurimo sermone celebratur 186.2 (ites 61.2)
Anatolius Laodicee anti Anatolius quomodo cy-clum suum faciat 14.5.2
Anatolij de palcha liber 80.81.86.2
Anatolij ingenij magnitudo unde parcat 186.2
Anatolij martyris natale 390.3 (135.2)
Anatolij opus palchale ancilla cur prima Perrū p diderit 157.5. 388.7.487.5
ancilla Aegyptia ecclesia mundialem ex gentib. ostendit 47.4
ancillæ 170.4
Ancus Marcius quamdiu regnarit 179.2
Andalifus dux Beneuen torum uictus in Sardiniam profugit 195.2
Andes pagus Virgilij patria 183.2
Andreas 4.2.273.5. 407.7
Andreas & Iohānes fignificant gentes 14.5
Andreas uirilis 13.5
Andreas apoftoli natiuitas 262.263.1
Andreas apoftoli offa à Constantinopolitanis miro fauore fufcepta 187.2
Andreas apoftoli sub Heroderege pafio 391.3
Andreas apoftoli uigilia 475.3. natale & martyrium ibid.
Andreas etymon 31.5
Andree in Patras ciuitate ordinatio epifcopatus 389.3
Andreas offa Cōftantino

polim transferunt 212.2
S. Andreas octaua 264.265.1 (263.1)
S. Andreas uigilia 262.
Andromeda 88.2.44.8.1
Andulphus Britanniæ rex, studiosus ecclesie Romanæ, eam infulā Romano pōtiffici uectigalem reddidit 195.2
angaria quatuor 266.1
angelus 3297.5
angelus apoftata 911.8
angelus à Iacobo uictus, quia uoluit 867.8
angelus crudelis 928.4
angelus diabolus Paulo datus 718.5
angelus Dñi ftans apparuit 117.5. super lapidem cur fedit 118.5
angelus Herodem percussit 897.5
angelus iurans 1091.5
angelus malorum 1089.5
angelus ministrat Christo 483.5. confortat Christum ibid.
angelus officij, non naturæ nomen 1059.6
angelus piscinæ aquam mouens 581.5
angelus pro Deo in Scriptura ubiq; ponitur, filius solus intelligitur 400.8
angelus quod uocat Angar, qd fignificat 210.8
angelus fatanā increpans 1032.5
angelus fedēs Dño refurgere cur apparuerit 3.7
angelus ftans cur nato Dño apparuerit 3.7
angelus ut quis fieri possit, in humilitate cordis maneat 600.8 (5)
angeli apparitio 138.7.185.
angeli aspectus qualis 118.5
angeli conditio ab hominis conditioe distat 398.8
angeli habitus quid fignificet 3.7
angeli mali casus 528.8
angeli oraculum ad Gedeonem 348.8
angeli præuicatoris calum cur Moyfes reticuerit 5.4. (897.5)
angelū quifq; suū habet per Angelum cur saluatio nostra fieri nō potuerit 410.8
angeli 264.7.783.6.839.5. 1065.1066.6.1083.5
angeli adhuc etiam iudicandi 997.5 (ritus 31.8)
angeli administratorij fpi angeli apoftate cur ueniā non habeant 399.8
angeli apoftolos confolantur 675.8
angeli boni ad ministeriū salutis humanæ depu-

tati funt 400.8
angeli boni potestate habent corporaliter etiā nocendi malis hominibus 856.8
angeli cælum 833.4
angeli comparatione nostrorū corporū spiritus Dei uerō corpora 314.2
angeli corpora in quibus hominib. apparet, in fuperno aere lumēt 400.8
angeli cur astra matutina dicantur 817.4
angeli cur cū patriarchis manducasse legantur * A 20.4.
angeli cur facies habeant ad exteriorē domū 31.8
angeli cur nostri dicantur 881.6 (tur 1005.8)
angeli cur principes dicantur, Dei fimiles 127.5
angeli Deo subiecti 303.2
angeli descēdentes super hiliū 559.5
angeli faciē Dei patris pariteratē uident 400.8
angeli hominib. meliores 618.4. (1068.6)
angeli maiores homine angeli mali 856.8
angeli mali unde 829.6
angeli mali diuina potestate coercentur, ne tātum noceant, quātum cupiunt 400.8
angeli mali iræ Dei ministri 856.8
angeli melfores 576.5
angeli mifsi, adfunt 187.5
angeli obedientes 651.5
angeli oues dicunt 471.8
angeli per scālā descēdentes qd fignificant 220.8
angeli plagas non inferunt 1087.5
angeli post lapsum fatanæ ita confirmari funt, ut nō possint omnino cadere 122.8 (122.8)
angeli quales creati funt 29.8
angeli quando dicantur ascendere 667.8. quando itē descendere. ibid.
angeli quare rupes 693.4
angeli qui, & unde mali 997.5
angeli fatanæ 1097.5
angeli scālā ascendentes & descēdentes prædicatores sancti funt 64.8
angeli semper in Dño gaudent, non in se 399.8
angeli spiritus 1059.6
angelorū benignitas 185.5
angelorū honorū numerus, qui post ruinam angelorū malorū est diminutus, ex numero electorū omniū fupplebit 399.8
angelorū chorus 207.5 (4)
angelorū colloctio 724.
angelorum feliuitas 87.5

Index.

per Angustam portam cōtendere 163.7
per Anhelitum quid fignificetur 699.8
Aniani epistola ad Euāgelū presbyterum 134.6
Anicetus papa quādiu fedit in epifcopatu 202.2.405.3. eius sepultura. ibid. constitutiones. ibi. aniles fabulæ quid apofitolo 954.6
animaduertio duplex fura 622.8
anima 155.8. 46.5.241.2. 402.1. 525.910.5
anima abique corpore inter angelos in perpetua beatitudine consistere sine defectu possit 146.8 (creata 3.2)
anima ad Dei imaginem anima à luce se auertens, quo magis inuenit qd cōtra iustitiā faciat, eo magis à luce repellitur anima Christi 591.5 (763.8)
anima cōponitur ex intellectu agente & possibili 218.2
anima cū ex hoc corpore discedit, an fit corporalis uel incorporalis 146.8 (341.2)
anima cur homini data anima cur immortalis dicatur 1005.6
anima cur passer 884.8
anima cur uentus dicatur 961.8
anima cuiusq; impij ciuitas, in qua regnat princeps Babylonie 476.8
anima Dei creatura 153.8
anima Dei templū 434.8
anima est substantia in subiecto actu existēs 218.2
anima & corpus an fiant ex eodē an ex alio 342.2
anima & corpus cur non commixta 342.2
anima facta quasi nauis infistoris 629.7
anima hominis 628.5
anima hominis dormientis ubi fit 647.3
anima hominis ad imaginem Dei facta 820.4
anima homini unde ueniat, cum irascitur 145.8
anima hincsem uiuificat 795.4
anima humana 394.1
an Anima humana ante existat corpus, & quādo illi coniungat 342.2
anima humana in hoc mūdo inflat nauis 655.3
anima intelligit quando uult, fed nō sentit quādo uult 219.2
anima iusti, sedes sapientie 434.4. 513.708.998.8
anima maiorum dāda p minorib. 479.5. 176.7
anima mulieris 153.8
anima mūdi spiritus lanctus 313.2 (219.2)
anima non est alterabilis anima nō exiit uanitate quouifq; tandem induet sanitatem 630.8
anima non habet aliquā operationem propriā, quam non cōmunicet corpori 214.2
anima nō in aliqua corporis parte 342.2
anima nullū habet elementū ad quod reuertatur, qd ad suū creatorē 145.8
anima omnis naturaliter elurrit bonum 978.8
anima paruuli incircūcisi cur debeat perire 199.8
anima peccās, quomodo uiua 740.5
anima perfecta ad ea quæ mūdi sunt, laquet 1085.4
anima perfecta de tenebrarū potestate recedēs quos hostes habeat 461.8
anima per inobedientiam ueri luminis cognitionem amittit 629.8
anima per inobedientiam depressa 629.8
anima per subtilius corpus agitat sentiendi uigorem 132.8
anima pluri quā corpus 370.5 (tur 646.4)
anima pro uita cur dica anima quæ carnis concupiscētis militat, quasi febribus æstuat 833.5
anima quæ moraliter nō resurgat 740.5
anima quæ seculo moritur Deo uiuat, gemina uitæ requie fufcipitur 215.8
anima quæ sponsa 308.8. que uirgo & uidua. ib.
anima que repudiata 308.8. que meretrix. ibid.
anima quādo caro appellatur 942.6
anima quando corroboret 739.8. itē obfcurētib. quando rapiatur 460.8
anima quomodo fit in corpore 218.2. quomodo itē in corde. ibid.
anima regio immutabilis ueritatis 739.8
anima sancta, acerrus testimonij 1105.4
anima sancta Dño charitatis in delicijs 1124.4
anima sentitiua est in corpore extensa 219.2
anima sola uolūtate creatis existit 342.2
anima simplex & inuariabilis 394.1
anima sine gratia uiuere non potest 811.8
anima superior uis sensu alicui repugnat 455.8
anima uelimenta, uirtutes 821.4
anima uires duæ 398.8
anima uires tres 455.8
anima uirtutes, pennæ 962.8 (649.3)
anima uita, Deus 150.8.
anima unius operationis uariæ 564.5
anima unde fiat, uel quando ad corpus ueniat, Augustinus & Hieronymus nihil temerē asserere conati funt 3.2
anima unde fit 145.8
in Anima qui mortuus fit 1047.8
animæ amaritudinem elekti habent 919.4
animæ amicus 457.8
animæ bonæ, item malæ 1125.5 (200.2)
animæ bonum, optimum animæ certa origo 398.1
animæ dignior pars ratio 465.8
animæ duo status 416.8
animæ & corporis dissolutione 342.2
animæ immortalitas 295.1. 502.7. 910.6
animæ interfectio Dei sui obliuifci 741.8
animæ languor 661.3
animæ maritus, hominis spiritus 489.6
animæ mors 150.8. 682.5. 798.8
animæ mors cur dicatur 426.8
animæ mors quid 588.6
animæ mors triplex 426.8
animæ mortes per quæ designatæ 426.8
animæ natura non in corporis naturam conuertitur 153.8
de Animæ natura 145.8
animæ natura quādo perfecta 942.6
animæ nomē unde 941.6
animæ oculus 546.6. aspectus. ibidem
animæ pars inferior 398.1
animæ pars superior 398.1
animæ præstantia 144.8
animæ principale in corde 667.2.5
ex Animæ pulchritudine corpus ornari 245.2
animæ rationalitas 293.1
animæ somnus, obliuio Dei 757.8 (1276.4)
in Animæ fupprecū decē obolos Dño offerre animæ suæ quis misereatur 622.8
animæ suæ redemptionis precū qui det 684.8
animæ substantia triplici solet in fcripturis disticta comprehēdi 1214.4
animæ superior uis sensu alicui repugnat 455.8
animæ uelimenta, uirtutes 821.4
animæ uires duæ 398.8
animæ uires tres 455.8
animæ uirtutes, pennæ 962.8 (649.3)
animæ uita, Deus 150.8.
animæ unius operationis uariæ 564.5
animæ quatuor fupponuntur 402.1
animā amare, & perdere 694.5. odiffe 695.5 (5)
animā perdere 224.7. 230.
animam perdere ut saluet 427.5
animā pro homine in scriptura poni 265.5
animam quomodo physicus consideret 214.2
animam suam quomodo Christus posuit 670.5
animam unde Eua accepit 20.4
de Anima philosophorū errores 394.1
ex Anima quod fit discernere & intelligere unde probetur 341.2
in Anima humana triplex uis naturæ uigere dignoscitur 663.7
animæ iustorū sedes Dei 667.8
animæ post mortē statū bonū aut malum recipiunt 680.5
animæ quænam Hierusalem uocentur 1138.4
animæ quomodo dicantur adolefcētū 1006.4
animæ sanctæ ancillæ Christi 858.4
animæ sanctorum cur dicantur uenti 514.8
animæ septuaginta quæ Aegyptū ingressæ sunt, quid fignificent 271.8
animæ soluta à corpore an re incorporent 392.1
animarum clamor 1077.5
animarū origo 396.397.1
animarū resurrectio 90.5
animarum uera requies 61.7 (142.8)
animarū transmigratio de Animarum uis; ad reftitutionem mansione 401.8
animas liberat catholicus doctor 920.4
animal cæcū fractūq; reijcitur in sacrificio 311.8
animalis homo 354.6
animalia cornuta in lege munda 1270.4
animalia corpora 584.6
animalia cur statim ut nata sunt, gradiantur, homo uerō non 338.2
animalia munda & imunda 158.4
ani-

In Bedæ opera

*qua qua lepra diluitur, baptisimus est 306.8
 aqua quid in scriptura significet 286.7.184.4. 961.8.
 aqua quinq; porticib. cincta, quomodo Iudaica gens 886.8
 aqua quomodo totâ terram tegebat 127.8
 aqua lenius altitudinem designat 1121.5
 aqua tribus modis in scriptura accipitur 429.8
 aqua trinitati quomodo conformis 305.2
 aquæ admixtio 477.5
 aquæ baiulus 3101.5
 aquæ dulcor unde 334.2
 aquæ in baptismo necessitas 533.5
 aquæ in unum mutatio 541.5
 aquæ sapor naturaliter inspidus 334.2
 aquæ uocabulo sæpe scripturæ sanctæ figurantur 1089.4
 aquæ usus 539.8
 per Aquæ paululū quod animâ licentis refrigerat, quid designet 386.8
 aquam dimittere 928.4
 post Aquam occumbente sole ad castra reuertitur 338.8
 per Aquam turbatâ quid intelligatur 886.8
 aquæ aduersarias potestates significant 668.4
 aquæ Aegyptiæ 275.8
 aquæ amaræ 125.4
 aquæ amaræ dulcescunt 279.8
 aquæ amaræ legis figurâ habent 279.8
 aquæ celestes 8.2
 aquæ Euangelicæ disciplinæ 159.4
 aquæ magnæ plus flunt de nocte quam de die 219.2
 aquæ mundi quot 651.3
 aquæ omnes per occultas uenas ad matriç abyssum reuertuntur 178.8
 aquæ populi 828.4
 aquæ quare uolatilia cœli producant 8.4
 aquæ quid significant 795.8
 aquæ supercaelestes 387.1
 aquæ ubi sint congregatæ, quæ omnes terræ partes ad cœlum usq; conuerterunt * A 8. a
 aquæ unde quædam sunt dulces, quædam uerbô falsæ 334.2
 aquæ uiuentes 1073.4
 aquæ uiuæ qui dicantur 134.8
 aquæ uiuæ de uentre eiua qui credit, fluunt 1073.4
 aquarum angelus 1110.5
 aquarum animalia cur sola benedicta sint 10.4
 aquarum duplex natura 38.2
 aquarum in sanguinem conuersio 274.8
 aquarum natura quomodo semper fluitare, & ad ima delabi, superq; cœlum cõsistere possit * A 7.4.
 aquarum substantia non super cœlos 125.8
 aquas cur Deus prius reptilibus ornauit, antequam terram de anima libus 121.8
 aquas in plateis diuidere 893.4
 aquas solus qui possidere dicantur 893.4
 aquas super æthereū cœlum esse non posse, qui bus argumentis colligant philosophi 9.2
 per Aquas quid intelligendum 590.8. 843.8
 aquis terram necti 41.2
 aquis doctrina sapientiæ designatur 351.8
 aquarius 88.2 450.521.1
 aquarius cur Ianuario tributur 25.85.2
 aquila 305.5. 45.1.1. 652.7
 aquila in bonam aliquando partē dicitur 848.4.
 Aquila interpres claret 212.2
 aquila reliquas aues uolatu transgreditur a 93.5
 aquilæ comparatur Ioannes 521.5
 aquilæ rostrum in fenestrate quale 954.8
 aquilæ uocabula quilibet spiritualis uir designatur 651.7
 aquilæ uox 1087.5
 aquilæ congregantur, ubi cunq; corpus fuerit a 93.5
 aquilæ solem melius quàm homines aspiciunt 115.8
 Aquilini natale 381.389.3
 aquilo 22.2. 380.1
 aquilo uentus frigidus 677.8
 aquilonis & austrini nomine quid intelligendum 1074.4
 aquilonis latera 677.8
 aquilonis nomine in sacro eloquio diabolus appellari solet 124.2
 per Aquilonem quid intelligendum 677.977.8
 in Aquilone diabolus, & omnes frigidi in charitate intelliguntur 677.8
 Arabia ^{in uocabulo} 217.8
 Arabia, campestris interpretatur 817.8
 Arabia sacra 921.5
 Arabiæ situs 921.5
 per Arabiam gētilitas designatur 818.8
 per Arabum reges qui intelligantur 817.8
 Aracusia 924.5
 Arada 189.4. 322.8
 in Arada māsio uigesima prima 322.8
 Aram de idololatriæ igne profugit 40.4
 Aran 927.5
 Aran mortuus in conspectu Thare in igne 189.8
 Ararat Armeniæ mons 182.8
 in Ararat monte arca Noe refedit 182.8
 Arati uersus 905.5
 Aratoris carmen 861.5
 aratum quis primum excogitauit 467.3
 Aratus claret 182.2
 Arbaces Afsyriorum imperio destructo regnū ad Medos transfert 179.2
 Arbaces Medus quamdiu regnarit 179.2
 Arbaces Medus Sardana palum uincit 179.2
 Arbec, quatuor cur dicitur 214.8
 arbiter 978.6
 arbitrium proprium nisi gratia Dei iuuetur, nec ipsa bona uoluntas esse in homine potest 858.6
 in Arbitrij libertate primus homo superbiuit 533.8
 Arboc mons 196.4
 Arboc ciuitas 214.8
 arbor bona, Christus a 54.5
 arbor mala a 54.5
 arbor ad quam securus posita 228.5
 arbor malus aprisimè lignum sanctæ crucis exprimit 1139.4
 arbor uitæ, Dei sapientia 962.4
 arboris bonæ fructus 227.7. item malæ. ibid.
 arboris excidēdę fructus 81.7.287.5
 ad Arborem uitæ quibus rebus perueniatur 167.8.
 ad Arborem uitę quomodo perueniendum 26.4.
 in Arboris semine quę occultentur 136.8
 per Arborem quid intelligendum a 29.5
 arca ab alienigenis capta, indicat testamentum Dei ad gentes transferrum 359.8
 arca cherubim habet supra propitiatorium 1180.4
 arca de Bethsamis Caria-

thiam mittitur 250.4
 arca Dei quib. solennis Hierusalem à Dauide traducta 421.8
 arca Domini corporis figura 395.8
 arca Domini per Dauide reducitur 395.8
 arca, ecclesia 1180.4
 arca ecclesiæ figura 342.2
 arca ex quadratis lignis constructa 179.8
 arca fœderis Dominum saluatorē significat 26.8
 arca in montibus Ararat post diluuiū sedisse perhibetur 74.2
 arca intra uelum posita quid significet 1275.4
 arca intus, & foris inaurata 292.8. 1175.4
 arca Noe cur de quadratis lignis facta 489.4
 arca Noe ecclesiā denotat 33.4. 479.7. 189.6. 350.2
 arca Noe ex quibus lignis constructa 179.8
 arca Noe mūda & immū in se inclusa habuit 468.8
 arca Noe qualis 178.8
 arca nouo plaustrō imponitur 396.8
 arca per centum annos fabricata 180.8
 arca post diluuium ubi refederit 182.8
 arca quod septimo mense refedit, quid significet 181.8
 arca Saluatoris nostri in carnationem significat 1173.4
 arca testamenti 124.4
 arca testamenti intra uelut templi posita 1223.4
 arca ædificatio 292.8
 arca altitudo 179.8. 1175.4. 33.4. 350.2
 arca captiuitas 359.8
 arca corona aurea 1175.4
 arca descriptio 1173.4
 arca inferiora qualia 180.8
 arca latitudo 33.4. 350.2. 179.8
 arca lōgitudo 33.4. 1174.4. 179.8
 arca ligna intrinsecus & extrinsecus bitumine glutinantur 179.8
 arca Noæ similitudo 350.2
 arca quæ inerant 450.4
 arca quatuor aurei circuli 1175.4
 arca quatuor anguli 1176.4
 arca structura 32.4
 arca testum quādo aperitur 35.4
 arca testū cur sexcentisimo &

Index.

mo & uno anno uitæ Noæ aperitur 182.8
 arca transitus 339.8
 arca uestes de ligno serthim 292.8
 arca uestes, prædicatores uerbi 450.4
 arca uelum, ipsum cœli designat 1272.4
 arcam ingredi a 94.5
 arca iuberet Noe extruere 178.8
 arcam portare quorū erat 248.4
 arcam testamētī quomodo testūq; nostrū seculū debeat offerre 239.4
 de Arca Noe uersus 183.8
 de Arca cur coniuncti exant, qui disuncti intrauerunt 182.8
 in Arca Noe quot animæ saluatæ sint 175.2
 in Arca quare cuncta animalium genera includantur 180.8
 Arcas oppidum 187.8
 Arcades primi mortaliū 140.2
 Arcades quomodo annū mensurati sint 139.2
 Arcadius quamdiu imperarit 201.2
 Arcadius cum Honorio quādiu regnarit 188.2
 Archadius martyrgenere & miraculis clarus 383.3
 Archelaus Herodis filius quādiu regnarit 183.2
 Archelaus Viennā in exiliū missus 183.2. 225.5. 272.7
 Archelai episcopi liber ad uersus Manicheū 186.187.2
 Archelai regnum, imperium Antichristi significat a 6.5
 archisynagogus 53.5. 116.7
 archisynagogus ad Christi pedes procidit 50.5
 eiusdem filia 51.5
 Archisynagoge filiam populum Iudæorū significare 319.6
 architriclinus 290.7
 Archulphus Galliarū episcopus 498.3
 arcticus 389.1
 arcticus circulus 124.2
 arcticus cur appellatur 133.2
 arcticus circulus unde dicitur 435.1
 arcturus 12.2. 135.2
 arcturus 124.2. cur plaustrum dicitur. ibidem in axe cœli constitutus uersatur. ibidem
 arcturus maior 443.1
 arcturus minor 443.1
 Arcturi exortus matutinus 250.1
 per Arcturum ecclesia significatur 134.2
 arctophylax 12.2
 arcus celestis quomodo Christi gloriam indicet 35.2
 arcus celestis oppositam à sole plagā tenet 381.1
 arcus celestis quare nunquā nisi in opposita parte solis reluceat 332.2
 arcus celestis nūquā nisi de sole resplicet 182.8
 arcus celestis, testamentum inter Deum & homines positus 182.8
 arcus duos colores habet 37.4
 arcus fœderis 37.4
 arcus prauus 858.8
 arcus quadricolor 35.2
 arcus quando fiat 35.2
 arcui cur scriptura comparatur 464.8
 per Arcum cur occultæ insidiæ designentur 762.8
 per arcum minorā merita designantur 658.8
 in Arcu duo principales colores quid significet 35.2
 Arduinus Cimbrorū dux ab Henrico imperatore superatur 196.2
 Aremulus Sylluius quamdiu regnarit 178.2
 per Arenam quid intelligendum 852.8
 areola aromatis 1100.4
 Areta rex 888.5
 Arfaxat 238.5
 Arfaxat magus 489.7
 Arfaxat genuit Salē 195.8
 Argei natale 381.3
 argetei triginta quib. uentus Ioseph, qd significet 77.4
 argentum 653.3
 argētū Deo offerre 1172.4
 argentum pro eloquio sapientie ponitur 359.8
 argentum quid in scriptura 1223.4
 argenti & auri uocabulo quid significet 743.4
 Argentorati diocesis instituitur 196.2
 Argestes 32.2
 Arguorum regnum exortitur 211.2
 Argo nauis 453.1
 arguere 628.8
 arguere pro accusare ponitur 455.8
 argumentum 7.2. 185.1
 argumentum unde dicitur 185.1
 argumentum & argumētatio quomō differant 185.1
 argumentum descriptio- nū omnium termino- rū singulis annis decenouenalis cycli 203.1
 argumētū regularium ad feriam in calendis mensum inueniendam cū epactis solis, secundum Romanos 189.1
 arida manum habere, qd significet 257.5
 aries 448.1. 520.1
 Aries cur Martio tribuatur 24.2. 35.2
 aries in uepribus Abrahamæ apparet 211.8
 aries pro Isaac immolatus 56.4
 per Arietem quid significet. 197.3. 775.8
 per Arietem trium annorum quid significatum 45.4
 per Arietem martyres designantur 384.8
 arietes, ecclesiarum præpositi 294.8
 arietes quatuor occisi 596.4
 arietū nomine solēt non nunquā sancti doctores accipi 120.4
 Arigio pontifici Attala commendatur 305.3
 Arimapsi 1120.5
 Arimathia a 115.165.501.5
 Arimathæa 398.7
 Ariopagus 905.5. 920.5
 Aristæus unus ex Septuaginta interpretib. 344.2
 Aristarchi natale 438.3
 Aristobulus à Pōpeio uin- ctus abducitur 182.2
 Aristobulus cum dignitate pontificis, etiam regale sibi cepit usurpare uocabulum 181.2
 Aristobulus Hircano succedit 182.2
 Aristobulus & Hircanus de imperio certantes, occasione Romanis præbuerunt Iudæam inuadendi 183.2
 Aristobulus Peripateticus philosophus claret 182.2
 Aristobulus primus apud Iudæos rex & pontifex diadematis sumpsit in signe 182.2
 Aristobulus quamdiu pontificatū tenuerit 384.8
 Aristobuli cōmentaria in Moysen 182.2
 Aristodemus credit in Christum 495.7
 Ariston unus de septuaginta duob. Christi discipulis 393.3
 Ariston unus de septuaginta Christi discipulis 460.2
 Aristoteles claret 212.2
 Aristoteles cur se in euripum præcipitavit 40.2
 Aristoteles quādo Platonis auditor 181.2
 inter Aristotelis Cicero-

niaq; librū, quos de Republica scripsit, qd sic discriminis 259.2
 Arimache ciuitas 224.3
 arithmetica 98.1. 113.1. 403.1
 arithmetica cunctis scientijs prior 113.1
 arithmetica quod nomen generale habeat 112.1
 arithmetica Aegyptij peritissimi 119.2
 Arius diuino iudicio condemnatus, medius crepuit 445.3
 Arri de trinitate hæresis 1120.8
 arma diaboli 347.7
 arma Dei principaliter quæ 606.8
 arma secularia Dñi quæ 606.8
 arma spiritualia 461.4. 830.6
 arma nostra quib. defendimur & quib. pugnamus, duo testamenta sunt 119.4
 arma terribili hostis quomodo repellenda 297.4
 armorum etymon 606.8
 armis spiritibus cōtra spirituales hostes armâ discit Christiani 606.8
 armaturę spirituales 310.4
 Armenij fidem Christi suscipiunt 212.2
 armillæ 58.4
 per Armillas quid significetur 295.8
 Armogasti, Archimini & Satoryæ martyriū 402.3
 Arnolfus ad eremū properat 354.3
 Arnolfus dæmonium ex muliere fugat 350.3
 351.3
 Arnolfus Gundolfo regis cõsiliario exercitandus cōmendatur 349.3
 Arnulphus Caroli magni filius quamdiu regnarit 195.2
 Arnolfus leprosum sanatur 351.3
 Arnolfus Metensi urbi gubernandæ præficitur 350.3
 Arnolfus Metensis urbis pontifex 342.3
 Arnulphus phthiriali perit 196.2
 Arnolfus puellam præclaris moribus ornatâ duxit uxorem 350.3
 Arnulphus quamdiu imperarit 201.2
 Arnolfi abstinentia 350.3
 Arnolfi confessoris natale 441.3
 Arnolfi episcopi ingeniu sagax 349.3
 Arnolfi episcopi & confessoris natale 434.3
 Arnolfi

In Bedæ opera

Arnolfi epif. uita 349.3
Arnolfi miracula 354.3
Arnolfi munificentia in pauperes 372.3
Arnolfi obitus 354.3
Arnolfi obitum quæ miracula finto fecura 355.3
Arnolfi feputura 355.3
post Arnolphu Tranfalpi ni imperatores infigniuntur 196.2
Aroer ciuitas 196.4
aromata de horro uentis concuffio fluunt 1075.4
aromata, unguentum & thymiamaboni odoris offerre 1172.4
aromatum fignificatio 504.5
aromatum nomine quid exprimat 1065.4
per Aromata qui delignetur 1076.4
Arphad urbs Damafci 458.4
Arphaxad quado gennerit Sale 175.2 item Caiman. ibidem.
Arphaxad quandiu uixerit 175.2
Arriana heresis quado exorta 9.3 in Nicena fynodo damnata. ibidem.
Arrij interitus 110.8
Arriani 186.200.225.1020.5
Arriani arguuntur 346.7
Arriani inaequalem patri filium dicunt 842.6
Arrianorum cæcitas 28.5
Arrianor error 17.5.110.7.490.5
Arrianoru uafania 1007.5
Arrianorum impietas Coflantij regis fulta præfidio, uarijs afflictionu modis Athanafiu perfequitur 187.2
Arrius Iefum creaturâ & non Deu credit 47.5
Arrij confufio 674.5
Arrij error 664.5
Arrij ad errorē anfa 138.5
Arrij mors 868.5
Arrij pernicacia 246.7
Arrij ueglania 314.5.1077.5
arrogantia Dominu abominabilis 924.4
arrogantium fpecies quatuor 90.7
Arrij martirium 262.1
Arfenij natale 424.3
Arfes Ochi filius quadiu regnarit 181.2
Arfes Ochi filius 181.2
ars unde dicta 55.2
ars omnis in ratione conrinetur 403.1
ars imitatur naturam, in quantum poreft 215.2
artes exercere predicatoribus Euangelij licet 844.5
artium inuencio Aegyptus 92.2
artium liberalium inuentores 61.2
Artabanus quadiu regnarit 181.2
Artaxerxes 517.498.4
Artaxerxes Longimanus quadiu regnarit 181.2
Artaxerxes, lumen silentio tentans interpretaur 546.4
Artaxerxes Mnemo quadiu regnarit 181.2
Artaxerxes muros Hieruſalẽ extrui iubet 181.2
Artaxerxes Ochus quadiu regnarit 181.2
Artaxerxes Ochus Aegyptum fui imperio iunxit 181.2
Artaxerxes reſcriptu, ne Hieruſalem ædificetur 180.2
Artaxerxes typum Domini gerit 546.4
Artaxerxis epiſtola ad Ezram 521.4
Artemia à dæmonio liberatur 399.3
Artemius cum uxore ſua baptizati 423.3 gladio percutitur. ibidem.
Artemon 917.5
artifex Tyrius, quæ adiutorem Salomon aſſumpſit, qd ſignificet 44.8
artificialis dies 206.2
artificialis diei quor ſint ſpacia 121.1
arundo 164.5.397.7
arundine Chriſti caput feritur 391.7
as 182.1
Aſa filius Abia 178.2
Aſa quadiu regnarit 178.2
Aſa Zaram Aethiopem cui ſuo exercitu ſternit 178.2
Aſalonchamar 44.4
Aſaph, congregatio 840.687.333.1062.8
Aſaph fili⁹ Barachie 687.8
Aſaph muſicus egregius 687.8
Aſaph ſynagogam imitatorum ſignificat 821.8
Aſaph unus præceptorum Dauidis 687.8
Aſbeſtus 662.3
Aſcanius Aeneæ fili⁹ 177.2
Aſcanius Albam condit 211.2.177.2
Aſcanius quamdiu regnarit 177.2
aſcedere Dei quid 467.8
aſcia 122.123.2
per Aſciam quid intelligendum 821.8
Aſcepiodotus Allectum opprimit 6.3
Aſer 221.8.1081.5
Aſer Chriſtus 94.4
Aſer Chriſti typus 267.8
Aſeneth Iofepi uxor 249.8
Aſeneth filia Putipharis 250.8
Aſeroth 188.193.4
Aſia regio 921.5.337.2.1064.5
Aſia provincia 921.5
Aſiani epiſcopi apologeticum pro Chriſtianiſ 185.2
aſina 81.112.5.457.4
aſino Balaam loquitur 183.4
aſina cum pullo 257.7.446.5
aſina & pullus 364.7
aſinae pullus 693.5
aſinam nudam cur Dominus noluerit aſcendere 366.7
aſinam ſol: m adductam Domino, Martheus reſert 81.5
ab Aſina, ſubingali muto quado homo corripitur 327.8
aſinus 237.4
aſinus, gentium populus 418.7
aſinus, inſenſata Iudæoru ſtulticia 213.8
aſinus populum gentium ſignificat 204.4
aſini primogenita oue mutare 134.4
in Aſino Dominus uenire uoluit 364.7
in Aſino populus incircumciſus ſignificat⁹ 840.4
Aſiongaber 323.8
Aſmona 190.4.322.8
Aſoſ ciuitas 921.5
aſpera i uias planas 274.7
aſpera cur Deus pro ſpiritualib. admiferat 477.8
aſpis 1062.8
aſpis domita 947.5
aſpidis ſolertia 733.8
per Aſpidē qui deſignatur 733.929.8
aſpidum natura 497.8
aſpidibus quomō Iudæi comparentur 498.8
aſſentatoribus auſcultantium uæ 280.5
Aſſion Gaber 190.4
Aſſis partes 147.1
aſſis uncia 120.1
Aſſuerus 498.4
Aſſur 185.4
Aſſur, affligens uel elatus interpretatur 880.8
Aſſur Chriſtu figurat 40.4
Aſſur Nini urbis cōditor 188.8
per Aſſur qd ueniat 880.8
Aſſyria 924.5
Aſſyrij cōmutantes inter prætantur 866.8
Aſſyrij dirigetes interpretantur 836.837.866.8
Aſſyrioru imperiu unde pullarit 187.8
Aſſyriorum regnum exoritur 211.2

ritur 211.2
Aſſyriorum regnu quando exortum 176.2
Aſſyriorum regnu in Medos tranſfertur 211.2
quandiu à Beli principio ſeterit. ibidem.
Aſtaroth 252.460.4.490.7
Aſterij preſbyteri natale 461.3
aſtilmus 71.1
aſtra 12.2
aſtra & filij Dei, angeli in telliguntur 817.4
aſtra in conſpectu Dei imunda 728.4
Aſtrolabium Nouiomagi 92.2
Aſtrolabij conſtruedi ratio 467.1
in Aſtrolabio quomō circuli inueniendi 470.1
aſtologia 403.1
aſtologiam qui primū docuerunt 138.2
aſtologicē tractare aliqd 320.2
aſtronomia 403.1
aſtronomia quid 112.2
aſtronomia & aſtologie diſcrimen 138.2
aſtronomia primi inuentores 138.2
aſtronomia ratio modis plurimis conſtat 138.2
aſyndeton 64.1
Athalgæ uirginis martiriu 346.2.47.1
Athalia mater Azariæ 178.2
Athalia omnem ſtirpē regiam domus Ioram in terfecit 178.2
Athalia quamdiu regnarit 178.2
Athanaſius à Maximino Treuiroru epiſcopo honorificē ſuſcipit 187.2
Athanaſius cum Atrio cōfligit, eumq; deuincit 431.4
Athanaſius perſecutionē Conſtantij fugiens, honorificē à Maximino epiſcopo ſuſcipit 420.3
Athanaſius poſt multos agonas quieuit in pace 411.3
Athanaſius ab Arrianis perſecutionē patitur 187.2
Athanaſij exiliu 187.2
Athena 921.923.5
Athena philoſophia ita dijs dicata 921.5
Athenienſes à meridie in meridiem dies ſuos cōpurare ſolent 122.1
Athenienſes à Sylla uſtaur 183.2
Athenienſes quando primū uſi uiginti quatuor literis 181.2
Athſnodorus claret 186.2
Athir tertius Aegyptioru menſis 260.261.1
Atlatium mare unde nomen fortiat 332.2
atomus 591.6.118.1
atomus in corpore 118.1
atomus in oratione 118.1
atomus in ſole 118.1
atomus quomodo ſit in numero 119.1
atomus quomodo in tempore 119.1
atomum quid Græci uocent 53.2
atomorum genera quoc 118.1
atrium 347.7.1046.8
atrij exterius quale 40.8
atrium interius quale 39.40.8
atrium & uafa tabernaculi 1234.4
atrium quod poſitum inter locū uulgi & ſacerdotum mediū erat, qd ſignificet 43.8
atrium ſacerdotū trib. ordinib. lapidū politorū ædificatum 43.8
atrij latitudo quæ ad orientē reſpicit, quid ſignificet 1236.4
atrij longitudo & latitudo 1239.4
atrij tentoria unde facta 1234.4
in Atrij introitu quatuor ſunt columnæ 1238.4
in Atrio domus Domini, quoru figura exprimat 1239.4
Atria domus Dni qualia per Atria quid ſignificetur 767.8
Attala ad Columbanū Luuouium uenit 206.3
Attala ad Lirinēſe cœnobium uenit 306.3
Attala Bobieſis cœnobij abbas 343.3
Attala Bobienſis cœnobij pater 337.3
Attala in Colūbani locū ſurgatur 305.3
Attala Fraimero pollicē abſciſſum, in integrum reſtituit 308.3
Attala puerum febriliter rantem ſanat 308.3
Attalæ abbatis & confeſſoris natale 397.3
Attalæ abbatis gen⁹ 305.3
Attalæ abbatis uita 305.3
Attalæ oratio 310.3
Attalæ uiolētia fluminis obedit 307.3
Attalæ uirtutes 308.3
Attalæ obitus 310.3
Attalia, ciuitas Pamphiliæ 921.5
Attica lingua 350.2
Attici unde cognominati 58.2
Attilla Illyricū Thraciāq; uſtaur 189.2
Attrebara urbs ab Artyla rege depredata 268.3
Attrebatū urbe Vedafius ad annūciandum Dei uerbū præſcit 268.3
Artylæ regis ſequitua 268.3
Auallo caſtrum 294.3
auaricia 476.567.7.1002.6
auaricia cōtemnēda 656.3
auaricia idoloru ſeruitus 239.8.44.4
auaricia monſtro ſimilis 241.2
auaricia omnis quado preſcindi dicitur 1016.8
auaricia radix omniu malorum 1002.6
auaricia ſenilis moſtro ſimilis 654.3
auaricia peſtis 369.5
auarus inferno ſimilis 656.3
auiari ſemita 874.4
Audaſij martirium 256.257.1
Audaſice & Abacuc nobiliu natale 384.3
auditor humilis aureæ in auri cōparatur 962.4
auditor perfectus 924.6
auditor ſermonum Dei 288.5
auditor quando teſtimonium det aduerſus doctorem 422.4
auditores uerbi Dei cui comparentur 273.8
auditus quomō fiat 341.2
audire ſine caula 661.8
Audomarij epiſcopi martirium 258.259.1
Auentinus mons 179.2
Auentinus Syluius quamdiu regnarit 178.2
Auentinus Syluius moti, in quo ſepultus eſt, æternum loco uocabulū dedit 179.2
aues cur non inter ſe dimidantur 46.4
aues cur recte ſecus firmamentum cœli uolare dicantur * A 14.4
aues & piſces ex aqua creati 318.2
aues immundę hereticos ſignificant 200.4
aries in ueſtribus herens, quid ſibi uelit 213.8
augem quid recētioreſpe regina uoce appellant 17.7
Auguli & Eulogij diaconorum natale 385.3
eorum martiriu. ibid.
Auguli epiſcopi natale 390.3
Auguſtinus 662.3
Auguſtinus Anglorum archiepiſcopus ordinat⁹ 24.3
Auguſtinus à Grægorio papa ad prædicandum genti Anglorum mittitur 21.3
Auguſtinus Britonū epiſcopos pro pace catholica etiam miraculo ceſteſti corā eis factō mōner, illosq; ſpernentes ultro ſequitur 44.4.5.3
Auguſtinus claret 212.2
Auguſtinus cæcum curat 45.3
Auguſtin⁹ Etherio à Grægorio cōmēdatur 22.3
Auguſtinus in Britannia tenet 22.3 ab Edilbertho rege honorificē tractatur 23.3
Auguſtinus in Cantio primitiue eccleſie doctri nam uitamq; imitatur, atq; in uibe regis ſede epiſcopat⁹ accipit 24.3
Auguſtinus Manichæoru deliria confutat 115.8
Auguſtinus ne ciuitatis ſuæ ruinam uideret, terro obſidionis eius mēſemigrat ad Dām 189.2
Auguſtinus quæ nam de Samuele & phitoniffa ſcripſerit 370.8
Auguſtinus quos uerſus in mēſa ſua fecerit deſcribi 960.4
Auguſtini commendatio 38.3
Auguſtini eccleſia 39.3
Auguſtini epiſcopi depoſitio 445.3
Auguſtini epiſcopi martirium 250.251.286.257.1
Auguſtini epiſt. ph. u. 47.3
Auguſtini lætania 23.3
Auguſtini obitus 47.3
corp⁹ ubi poſitū, ibi Auguſtini oſſa ſiciniſtral ſeruntur 193.2
Auguſtini retractationū libri 179.2
Auguſtino manſio in Douuernēſi ciuitate datur 23.3
Auguſtinū plireras Grægorius exhortatur, ne de uirtutibus ſuis gloriatur 36.3
Auguſtus 202.5.458.522.112.7.458.5
Auguſtus antea Sextilis 77.2
Auguſtus menſis à nomine Auguſti Cæſaris dictus 123.1
Auguſt. mēſis antea Sextilis uocatus 256.128.1
Auguſtus mēſis unde nomen acceperit 128.501.256.1
Auguſti menſis uaria nomina 128.1
in Auguſto menſe quē uictus ratio ſeruāda 256.257.1
in Auguſto menſe queſe hōre cauēda 256.1
aui patres in ſcripturis uocantur 698.4
Aui⁹ epiſcopi natale 389.2
Aulon capus 493.3.179.8.438.4
aura 33.2.380.1
ad Auram poſt meridiem primus homo poſt culpā abſcōtus inuenitur 161.8
Aurei & Inſinæ ſororis eius paſſio 426.3
Aurelianus 116.4
Aurelianus à militib. occiditur 186.2
Aurelianus Chriſtianos perlequitur 212.2
Aurelianus Clemēs 396.3
Aurelianus perlecutione mouens aduerſus Chriſtianos, fulmen ante eū magno pauore circumſtantium ruit 186.2
Aurelianus quadiu in imperio 186.201.2
Aureliani epiſcopi depoſitio 426.3
Aurelius Alexander cur ab omnib. amabilis 185.2
Aurelius Alexander quadiu regnarit 185.2
M. Aureli⁹ Antonin⁹ quadiu regnarit 185.201.2
Aurelius in matrem ſuam Mammēam pius 135.3
Aurelij P. uidentij pſycho machiæ liber 55.1
auriga ſtella 12.2
Aurouardus Logobardorum rex 343.3
auris pro Domino amputata & curata qd ſignificet 1106.5
auris ſerui priſtino loco reſtituitur 1106.5
aurem amputatam habere 169.4
aurem quado nobis inclinet Deus 902.8
aure amputata q ſunt 311.8
aure audiendū qui ſoli auidire dicantur 681.8
aures audiendū 39.397.5
aures audiendū Domini, quid 415.6
aures cur obedientia uocentur 642.8
aurium puritas 93.7
atrium taſtus 92.7
aures audiendū qui habet, audiant 299.7.307.9
auriculæ ſanatio 151.5.384.7
atropa 206.2
aurum quid in ſcriptura 673.3.1222.4
aurum Arabiæ precioſiſſimum 818.8
aurum ad regnū ornamentum pertinet 787.8
aurum exquiliſimum 991.8
aurū incorruptibile 215.2
y 2 aurum

Index.

in Auguſto menſe queſe hōre cauēda 256.1
aui patres in ſcripturis uocantur 698.4
Aui⁹ epiſcopi natale 389.2
Aulon capus 493.3.179.8.438.4
aura 33.2.380.1
ad Auram poſt meridiem primus homo poſt culpā abſcōtus inuenitur 161.8
Aurei & Inſinæ ſororis eius paſſio 426.3
Aurelianus 116.4
Aurelianus à militib. occiditur 186.2
Aurelianus Chriſtianos perlequitur 212.2
Aurelianus Clemēs 396.3
Aurelianus perlecutione mouens aduerſus Chriſtianos, fulmen ante eū magno pauore circumſtantium ruit 186.2
Aurelianus quadiu in imperio 186.201.2
Aureliani epiſcopi depoſitio 426.3
Aurelius Alexander cur ab omnib. amabilis 185.2
Aurelius Alexander quadiu regnarit 185.2
M. Aureli⁹ Antonin⁹ quadiu regnarit 185.201.2
Aurelius in matrem ſuam Mammēam pius 135.3
Aurelij P. uidentij pſycho machiæ liber 55.1
auriga ſtella 12.2
Aurouardus Logobardorum rex 343.3
auris pro Domino amputata & curata qd ſignificet 1106.5
auris ſerui priſtino loco reſtituitur 1106.5
aurem amputatam habere 169.4
aurem quado nobis inclinet Deus 902.8
aure amputata q ſunt 311.8
aure audiendū qui ſoli auidire dicantur 681.8
aures audiendū 39.397.5
aures audiendū Domini, quid 415.6
aures cur obedientia uocentur 642.8
aurium puritas 93.7
atrium taſtus 92.7
aures audiendū qui habet, audiant 299.7.307.9
auriculæ ſanatio 151.5.384.7
atropa 206.2
aurum quid in ſcriptura 673.3.1222.4
aurum Arabiæ precioſiſſimum 818.8
aurum ad regnū ornamentum pertinet 787.8
aurum exquiliſimum 991.8
aurū incorruptibile 215.2
y 2 aurum

In Bedæ opera

auri transcendens omnia, dilectiois figuram tenet 25.7
 auri & argenti Aegyptiorum sublatio 278.8
 auri pallor 786.8
 auri sanctificatio 72.8
 auri uiror quid significet 786.8
 auro charitas insinuat 124.8.4
 auro Deo offerre 1172.4
 per Aurum & argentum quid mysticè intelligendum 4.3.5.786.8.8.8
 aureum altare Dominum significat 1275.4
 australis circulus 10.2
 Auster 31.2.380.1
 auster ex accidente calidus & humidus 333.2
 auster fugando ante nubes, generat pluias 333.2
 auster unde generet 333.2
 per Austrum & Aphricum quid intelligédū 852.8
 auctores secularium uoluminum ligna excelsa 38.4
 autumnus 519.208.136.2
 autumnus sicus & frigidus 135.208.2
 autumnus quando incipiat 326.2
 autumnus terræ coparatur 405.1
 autumnus unde dicatur 136.2
 auulionis Christi ab apostolis significatio 483.5
 auxilium diuinum semper nobis est necessarium 804.8
 axioma 409.1
 axis 322.126.2
 Axina flumen 265.3
 Azahel rex Syriae Israele adfigit 178.2
 Azarias filius Iorá 178.2
 592.4. quamdiu regnauerit 179.2
 Azarias, qui & Ozias, filius Amasiae 179.2
 Azariam cum filio suo Ioras & nepote Amasiae cur Matheus in genealogia Saluatoris secludat 178.2
 Azoricè loqui 587.4
 Azorus oppidum in regione Palaestinae 521.5.587.4
 azyma 373.7.139.5.391.6.472.5
 azyma & pascha quid distent 492.1
 azymorum dies 166.2.472.5.619.5
 azymorum dies primus 376.7.143.5
 azymorum solenitas 516.4
 azymo sublato filij Israel ex Aegypto proficiscuntur 288.8

azymi panes 1267.4
 azymi panes quid significent 204.8
 azymos panes Deo offerre 301.8

B
 Baalim 252.4
 Babel, confusio 40.4.185.8
 Babyle episcopi natale apud Antiochiam 386.3
 interitus 186.2
 Babylonia 921.5
 Babylonia à Cyro capitur 180.2
 Babylonia à Semiramide condita 211.2
 Babylonia ciuitas confusio, ad qua mali pertinent 716.8
 Babylonia quid significet 971.6.185.8
 Babylonia & Hierusalē cines 766.8
 Babyloniae latitudo quanta 221.2 (166.8)
 de Babylonia exire 314.6
 in Babylonia cur non habitandum 978.8
 Babylon 461.4.1063.8
 Babylon à quo aedificata 72.2
 Babylon cadit 112.1105.5
 Babylon Chaldaeorum metropolis 712.921.5 eius magnitudo. ibidem.
 Babylon ciuitas peccatorum 708.4.† a 16.6
 Babylon confusio 314.6.766.8.99.8
 Babylon Roma 989.5
 per Babylonem qui designentur 899.8
 Babylonis rex diaboli tyrum gerit 382.8
 Babylonica captiuitas 288.7.544.5
 Babylonica transmigratione 463.4
 Babylonica turris 921.5
 Bace 215.8
 Bachius quib. syllabis compositus 45.1
 Bachomius monachus 149.2
 Bachylus Assanae prouinciae episcopus floret 185.2
 per Baculum apostoli designantur 384.8
 Bala 67.4
 de Bala quos filios Iacob progenuerit. 232.8
 Balaac 183.4 (365.8)
 Balaam propheta 183.4.
 Balaam error 1053.5.
 mors 328.8
 Balaami quodnam consilium regi Balaac dederit 327.8
 Balac Iacobi concubina 260.8

Balbina recipit sanitatem oculando catenas D. Petri 501.7
 Balbinae uirginis natale 402.3. martyrium 246.247.1
 Baldad 650.4
 Baldegudis abbatissae depositio 391.3
 Baldimeris natale 395.3
 Balduinus ecclesiam Constantinopolitanam & Romanam in unionem redigi curat 198.2
 Balduinus Godefridi fratrem quamdiu regnauerit 197.2
 Balduino alter Balduin⁹ succedit 197.2 quamdiu imperarit. ibid.
 Bale lingua Hebraea uerbum dicitur 191.8
 Balchazar, qui & Naboan 180.2
 Balchalem superbū diuina ultio tangit 180.2
 baltheus pontificalis 1263.4
 sub Baltheo paxillum ferre 338.8
 balcheus tunicas sacerdotum cingunt 1263.4
 Banaias saluatorē adumbrat 643.4
 Banaias leonem in cisterna interficit 447.4
 Bancor monasteriū 463.
 Bancomaburg monasterium 453
 baptisari in spiritu sancto † a 2.6
 baptisari à Dño in spiritu sancto 6.5. in Christo lesu 497.8 in nomine Christi 894.5
 baptisma † a 2.6.107.5.132.7
 baptisma Ioannis 275.7.
 Christo passa 481.3
 Barbara uirginis martyrium 264.265.1
 barbarae gentes unde dicitur 52.2
 Barcacha 190.4
 Bariona 69.5.555.7
 Barnabas 888.5.76.7
 Barnabas, filius consolationis † a 16.6
 Barnabas apostoli natale 424.2
 Barnabae apostoli corpus reperitur 212.189.2
 Barnabae nomen mutatum † b 28.6
 Barnabi apostoli martyrium 252.253.1
 Barrabas 110.5.111.5
 Barfabas Iustus † a 4.6
 Bartholomaeus † a 2.274.5.490.491.7
 Bartholomaeus filius independentis aquas 31.5
 Bartholomaei basilica, & sepultura 491.7
 Bartholomaei martyris nauitas

Index.

tiuitas 256.257.1.443.3
 Bartholomaei martyrium 444.3
 Bartholomaei uigilia 256.257.1
 Bala 183.196.4.1063.326.8
 Balan, confusio 790.8
 basilica grandis, quae erat extra atrium sacerdotum, quid significet 41.42.8
 Basilides 181.5
 Basilidis martyrium 252.253.1
 Basilidis martyris natale 424.2
 basiliscus solo uisu interficit hominem 200.2
 per Basiliscum quid intelligendum 929.8
 Basilissa inter orationis uerba ad Dominum migrat 382.3
 Basilus Caesariensis frater Gregorij 398.3
 Basilus quamdiu regnauerit 195.2
 Basilij episcopi natale 381.3
 Basilij hexamerō † A 5.4
 Basilij magni hexamerō à Dionysio Exiguo uersum 3.2
 Basilissae uirginis natale 417.3
 basis † a 11.6
 basis, in qua erat labrum impositum, quid significet 1278.4
 bases argenteae, prophetiae 294.8
 bases aureae 1094.4
 bases binæ cur coniunguntur singulis tabulis supponantur 294.8
 bases cur unū cubitū, & semis ē amplitudinis in summitate sui habeant 62.8
 bases ecclesiae, facti 816.4
 bases, prophetae & apostoli 135.4
 bases quib. tabulae sustentantur uerba sunt & libri legis & prophetarum 1216.4
 basium altitudo cur triū cubitorum 59.8
 basium longitudo & latitudo quare cubitorum quater uerit fuerit 59.8
 basium rotæ quare curru rotis assimilentur 60.8
 de Basibus decem & luceribus 57.8
 in Basibus quinque, Iuterū quid designetur 58.8
 Basianus Antonini cognomine, regio potitur 53
 Basiani lectoris martyrium 392.3
 Bassus criminator Columbanus 402.3
 Bassi martyrium 392.3

batus ad mensuram liquidam pertinet 56.8
 batus Hebraeorum mensura 56.8
 batus quid designet 56.8
 Bandacharius monachus 348.3
 Baudelij passio 418.3
 Baudolfus Columbanū à monasterio pellit 291.3
 Beaduegen frater à paralyti quomodo curat⁹ 158.3
 Beardana monasterium 82.3
 Bearis mons in Armenia 183.8
 ad Bearim montem multum diluuiū cōfugiunt 183.8
 beatitudo quid 221.2
 beatitudo celestis 90.333.5.172.229.7
 beatitudo communis 207.7.279.5
 beatitudo aeterna iustitiae porta 1006.8
 beatitudo duplex 885.8
 beatitudo hic incipit, & in futuro perficietur 824.5 (885.4)
 beatitudo hominis uera 824.5
 beatitudo nostra perfecta quae † a 8.6
 beatitudo nullo sine clauditur 564.8
 beatitudo oclana 207.7.279.5
 beatitudo per solam gratiam hominibus continetur 639.8
 beatitudo sanctorum 728.5
 beatitudinis tā boni cuius mali appetunt 1088.8
 Beatrix praefocatur 437.3
 Beatrix martyrium 254.255.1
 Beata Maria 350.7
 beatus 602.765.885.8
 beatus nemo ante mortē dicendus 658.3
 beatus populus qs † a 14.6
 beatus, qui non fuerit scādalizatus 296.5
 beatus uerē qs 116.2.588.910.8
 beati crymon 116.2
 beatum esse, quid 186.6
 beati qui 66.6
 beati qui sint 588.8.1009.8
 beati communium felicitate diuinā uisionis fruuntur 51.8
 beati quomodo ad damnatos trāsire uelint 414.5.64.7
 beati uident damnatorum poenas 1105.5
 Beda presbyter 66.3
 Beda cui educandus traditur 50.2
 Beda gentis Anglorum indigena 50.2
 Beda car Venerabilis dicitur 1155.8

Beda quando claruerit 1135.8
 Beda quae scripserit 50.2
 Beda quo aetatis suae anno gradum presbyteratus suscepit 50.2
 Beda uerificator tolerabilis 1.2
 Beda ubi natus 50.2
 Beda quando obierit 51.2
 Beda epigramma de Ioanne, & eius Apocalypsi 1062.5
 Beda liber de temporibus quorū annos continet 193.2
 Bede oratio 208.2.1020.8
 Beda uita 1135.8
 Beda scripta 1135.8
 Beda ubi sepultus 1135.8
 Bedae uolumina 1135.8
 Bedae obitus 1135.1126.8
 Belphegor 1063.8
 Beelzebub 187.4
 Beelzebub 353.5.346.7
 Beelzebub, Deus Accarō 34.5
 Beelzebub, uir muscarum 753.5
 Beemoth diabolus 851.4
 Beemoth principium uia rum Dei 853.4
 Beemoth quid latine loquitur 856.4
 Beerfaba, puteus saturitatis 222.8
 Beerfaba unde appellata 222.8
 Belial 224.4
 Bellerophon 448.1
 Bellerophonis simulacrum ferreum, quartū mundi miraculū 475.1
 bellorum aetas 315.8
 bellum aduersus Hungaros & Turcas ingenti numero utrorumque; cadente renouatur 200.2
 bellum aduersus Turcas 200.2
 bellū Deo inferre 704.4
 ad Bellum formidololus non ingrediatur 334.8
 Belsathaim 192.4
 Belsafon, Dominus aquilonis 313.8
 Belcolfus Luxonium ad Eustasium pergit 343.3
 Belus primus Assyriorum rex 176.2
 Benchor monasteriū Columbanus petiit 278.3
 Benadab rex Syriae 453.4.
 Samaria oblidet. ibid.
 Benadab rex percussit omnem terram Nephthalim 178.2
 Benedicta feminae martyrium 381.3
 Benedicta martyriū 258.259.1
 Benedictio Dei 441.8
 Benedictio Dei cur bonis

& malis contingat hic 777.8
 Benedictio Dei quasi pluit 777.8
 Benedictio filiorum Ioseph 85.4 (777.8)
 Benedictio hominum uaria Benedictio nostra qualis 777.8
 Benedictio quae refertur amicis 777.8
 Benedictio forma 65.5
 Benedictiones 343.8
 Benedictiones spirituales 393.4 (392.4)
 Benedictiones terrenae Benedictus quamdiu leuauerit 203.2
 Benedictus II. quamdiu federit 203.2
 Benedictus III. quamdiu federit 203.2
 Benedictus IIII. quamdiu federit 203.2
 Benedictus V. quamdiu federit 203.2
 Benedictus VI. quamdiu federit 203.2
 Benedictus VII. quamdiu federit 203.2
 Benedictus VIII. quamdiu federit 203.2
 Benedictus IX. quamdiu federit 203.2
 Benedictus X. quamdiu federit 204.2
 Benedictus XI. quamdiu federit 204.2
 Benedictus XII. quamdiu federit 204.2
 Benedictus, qui uenit in nomine Domini 448.5
 Benedictus Scholasticus germanus 480.7
 Benedictus dñas 200.2
 Benedictus abbas uirorum gloria claret 190.2
 Benjamin 1063.8
 Benjamin filius dextrae 867.8
 Benedicti abbatis martyrium 246.277.1
 Benedicti abbatis natale 400.3
 Benedicti abbatis translatio 254.255.1.432.3
 D. Benedicti mors 308.1
 Benedicti pontificis passio 413.3
 in Benedicti patris laude, carmina 488.7
 sub Benedicto pontifice maximum in ecclesia schisma 196.2
 benedicere Dominum omni tempore 600.8
 benedicti homines multis modis à Deo peccant 777.8
 beneficium nullum dandum negligenter 245.2
 beneficia quae gratissima 232.2
 beneficiorum memoria fescere nō debet 221.2
 bene loqui, & male uiuere 3

In Bedæ opera

re, est seipsum propria
noce danare 528.693.8
Benenii puerum non can-
gitur 322.3
Benenianum superatim
perio sese subdit 195.2
bene uiuere qui sint dice-
di 664.5
Beniacan 322.8
Beniamin 74.265.274.4.
1082.5
Beniamin filius dextræ.
244.791.867.8
Beniamin filius doloris
interpretatur 270.8
Beniamin lupus rapax,
pphetia de Paulo 269.8
Beniamin Pauli aposto-
lum significat 82.4
Beniamin quomodo Lu-
pens 270.8. item rapax
ibidem.
Beniamin ultimam bene-
dictionem consequitur
97.4
p Beniamin celestis Hie-
rusalé figuratur 243.8
p Beniamin terrestris Hie-
rusalé figuratur 73.4
Benigni presbyteri nata-
le 464.3 martyrii. ibi.
Benoth 457.4
Berechualdus Theodo-
ri episcopi successor.
168.3
Berecingese monasteriū
124.3
Berengarius in Italia ty-
rannidem exercens, ab
Orhone regno deijci-
tur 196.2
Berengarius in Italia im-
perat 196.2
Berengarius noui cuiusdā
erroris de S. eucharis-
tia autor, reuocare he-
reticum dogma, com-
pellitur 197.2
Berengarij duo regnū in
Italia occupant 196.2
Berenice urbs Troglody-
tarum 121.2
Berfith liber Genesis di-
citur 109.8
Berillus 1131.5.662.2
Berœa à quo cōdita 182.2
Berœa Macedoniæ ciui-
tas 921.5
Berofus de arca Noe quæ
scribat 182.8
Berfabee 53.261.234.4
Berfabee ecclesiam præfi-
gurat 695.8
Berfabee, puteus saturita-
tis 695.8
Berfabee terminus tribus
Iuda ad Australem pla-
gam 574.4
Berfabee oppidum 211.8
Bertham qua conditione
Edilberthus rex à parē-
tibus accepit 23.3
Berthæ reginæ monumē-
tum 50.3

Bertrada monasterium
puellarū cōstruit 341.3
Bertholfus abbas lepro-
sum mundat 345.3
Bertholfus consanguineus
Arnolphi pōtificis 342.3
Bertholfi abbatis uita.
342.3
Bertholfo abbati beatus
Apostolorum princeps
Petrus apparet 344.3
Bertholfo priuilegia sedis
Apostolicæ præbentur
344.3
Bertholfum magna uis fe-
brum opprimat 344.3
Berthualdus quando deo-
functus uita 201.3
Beth, domus 1011.8
Berthualdus Theodori
successor 172.3
Bes 96.2.182.1
Besfor torrens quid signifi-
cet 431.4
besis 83.2.147.1
bestia secundum Augusti-
num 1106.5
bestiæ character 1102.5
bestiæ sedes 110.5
bestiæ feræ Columbano
obediunt 289.3
bestiæ, focij & ministri dia-
boli 833.4
bestiæ terræ 623.4
bestiarum cōtritiō 843.4
bestiarum cura non Deo,
sed scientia 219.7
bestiarū nomine quid ue-
niat *A 15.4
bichalassum 917.5
Bethania 531.112.5.256.7.
446.690.678.5
Bethania nobis petenda
515.5
Bethania, obedientiæ do-
mus *A 80.5
Bethania quindecim sta-
dijs ab Hierusalé 492.3
Bethauen 289.4.302.4
Bethcar 254.4
Bethel 63.4.347.8.452.4
Bethel, ante Luza 229.8
Bethel, domus Dei 229.8
Bethel 1039.4
Bethleem 204.5.319.363.
4.417.7
Bethlehem ciuitas Dom-
ni 848.4 (244.8)
Bethlehem domus panis
Bethlehem situs 492.3
Bethphage 256.7.446.5
Bethphage, domus ma-
xillarum *A 80.5
Bethsabee puteus satieta-
tis 372.8
Bethsaida 326.537.5
Bethsaida, domus fructuū
749.5 (66.5)
Bethsaida Galileæ ciuitas
Bethsaida piscina 489.3
Bethseda 548.4
Bezec 282.4
bibere, & non inebriari.
1077.4

Billizarius in Africam mis-
sus, Vandalorum regē
delet 190.2
binarius numerus duo te-
stamenta significat *3.5
Bismantum castrū 344.3
bisse 86.2
biffextilis 143.2 (280.1)
biffextilis annus 138.2
Biffextilis annus quomo-
do inueniendus 524.1
biffextilis crementi men-
sura 141.2.508.1
biffextilem cyclum qua-
tuor anni faciunt 118.1
biffextiliū dissonantiæ ra-
tio 74.2
biffextus 52.128.2.212.1
biffextus apud Romanos
52.128.2
biffextus ex quadratis ra-
tione per quadrienniū
conficitur 140.2.507.1
biffextus dies 131.1
biffextus quare dicitur.
522.1. item quare inuen-
tus. ibidem
biffextus quomodo con-
ficiatur 140.2
biffextus quomodo inue-
niatur 208.1
biffextus unde dicitur.
212.1
biffextus unde fiat 209.2
biffextus unde oriatur.
140.2
Biffexti diem cur in Fe-
bruario placuerit Ro-
manis intercalare 142.2
biffexti præparatio 832
biffexti ratio 140.2.207.1.
78.2
biffexti ratio apud Roma-
nos & Aegyptios 52.2
biffexti inueniendi ratio
206.1
biffextum 266.1
biffextum solis retarda-
tio generat 209.2
biffextum quis primum
inuenit 212.1
biffextis quotum crescat
annus 212.1
bifsinum, iustificacione
sanctorum 1067.4
Bithynia Asiæ provincia
921.5
Bithynia duplex 962.5
bitumen & pix idem di-
cuntur 36.4
bitumen feruētissimum
est glutē, significās dile-
ctionis ardorem 179.8
per Bitumen patientia &
concinētia corporis &
animę designatur 36.4
Blanditiæ martyriū 421.3
Blanditiæ qua ratione a-
quæ dicantur 429.8
Blasij episcopi apud Seba-
sten passio 389.2
Blasij episcopi martyriū
244.245.1 (1053.5)
blasphemia cauēda nobis

blasphemare cur prius sit
quam periurare 804.6
blasphemia 804.6
blasphemiarum in Chri-
stum scripturarum repre-
henso 492.5
blasphemia in spiritu fan-
ctum 35.5.220.7.368.5
blasphemia peccatum
653.4
blasphemus nominis Dei
lapidatur 169.4
Blecca præfectus Lindo-
colinæ ciuitatis ad Do-
minū conuertitur 65.3
Bleda Illyricū Thraciāq;
uastat 189.2
Bledæ interitus 12.3
Blidulfus plagas non sen-
tit 345.3
Blothmonath 81.2
Bobium locus 304.3
Boetius cum Symmacho
gerit consulatum 12.3
Boetius unde dicitur 1088.8
Boetius unde Anicius di-
ctus 1088.8
Boetij de trinitate liber
1088.1094.8
Boetij exilium 1089.8
Boetij genus 1088.8
Boetij interitus 1089.8
Bohemia rex atroci præ-
lio superatus, à Rodul-
pho Hapsburcho cap-
tus abducitur 198.2
Bohemus defectionē mo-
lientes Lotharius co-
hercet 197.2
inter Bohemos & Panno-
nas graue periculum
198.2
Boisilus moriturus sana-
to à languore Cuthber-
to omnia quæ ei erant
uentura prædicit 217.3
Boisil⁹ quale testimoniū
Cuthberto perhibuerit
Bonifacius 49.3 (215.3)
Bonifacius oratorium fa-
cit in cōmiterio sanctę
Felicis 189.2
Bonifacius papa 462.3
Bonifacius papa B. Marię
ecclesiā dedicat 415.2
Bonifacius papa Eduinū
ad fidem hortatur 56.3
Bonifacius papa Iusto pal-
lium & epistolam mit-
tit 53.3
Bonifacius pontifex pri-
mū instituit iubilium
199.2
Bonifacius II. quādū fe-
derit 203.2
Bonifacius III. quādū
federit 203.2
Bonifacius V. quādū
federit 203.2
Bonifacius VI. quādū
federit 203.2
Bonifacius VII. quādū
federit

Index.

federit 203.2
Bonifacius VIII. quam-
diu federit 204.2
Bonifacius IX. quamdiu
federit 204.2
Bonifacius quamdiu im-
perarit 202.2
Bonifacij archiepiscopi
martyriū 252.253.1.422.3
bonitas uni Deo conue-
nit 589.5
bonus nemo nisi solus
Deus 1004.8
non Bonus quis dicitur
633.8
bonus respectu Dei nul-
lus 433.5
boni cur temporalib. ma-
lis affligantur 192.6
boni cur uentur 301.7.
309.5
boni hæreditas Dñi 595.8
boni non omnibus ita-
tioni probantur 620.5
boni in exultatione Dño
præsentandi 1077.5
boni perfectiores & mi-
nus perfecti in corpore
Christi 619.8
boni licet uirtute plures
sint, tamen hominū nu-
mero sunt pauciores.
503.8
bonorum dentes 441.8
exercitatio 714.8. edu-
tores 1021.5. uita qua-
lis 934.8. uita, dies 841.8
bona fortuna 221.2
bona operatio in quib. re-
bus consistat *A 87.5
bona uoluntas 421.7
bonam naturā præuaricā-
do homo amittit 708.8
bonum appetendū & ne-
cessarium quid differat
459.6
bonum conditionis pro-
pria spōre diabolus de-
feruit 924.4
bonum simpliciter est eli-
gibile bono particu-
lari 221.2
bonum proprium est ma-
gis eligendum quā bo-
num commune 221.2
bonum uoluntariū 221.2
bonum facere, difficile.
241.2
boni opis labor prior est
quā requies contem-
plationis 66.4
bona æterna cur per meri-
dē designentur 718.8
bona Dei à fidelibus solis
in occulto uidentur 582.8
bona de malis Christus fa-
cit 813.5
bona ex necessitate per-
duntur 709.8
bona facere, item perforce
144.6
bona futura cur uerē desi-
deranda 448.8
bona in malorū, & in fi-
gnificatione bonorum
mala hominū gesta in
scriptura accipiuntur.
394.8
bona malis obfunt, & ma-
la bonis profunt 718.5
bona minorā pro maiori-
b⁹ præmittēda 338.5
bona nostra omnia à Chri-
sto sunt 527.5
bona opera, filij nostri.
956.8. opera in luce a-
mant constitui 879.6
opera quando perficiē-
tur 143.6 opera sacrifici-
cia super aram fidei fa-
cificata 689.8 opera
Deo reuelari 620.8
bona terrena ad solā ne-
cessitatem appetenda
sunt 448.8
bonorum cunctōrum perfe-
ctio in spiritu sancto
conficit 345.8
bonorum operum alacrit-
as Deo semper amabi-
lis 940.4
in bonorum temporalium
pulchritudine quid sit
attendendum 208.2
pro bonorum amissione
non trepidandum.
709.8
bonis terrenis quomodo
utendum 431.6
Bootes 444.1.88.2
Booris signum 12.2
Boos Ruthę iungitur ma-
trimoniū uinculo 356.8
Borbonius dux 201.2
Boreas 32.2
Boreas uetus 333.2. cur sit
frigidus & hucus. ibid.
boreus nūquam à nobis
uidetur 7.2
Boristenes locus 376.1
Boses 298.4
bos 285.4
bos Iudæorum populus
418.7
bos iugum legis sustinen-
tem demonstrat 203.4
bouis nomine uita uniu-
ersiq; doctoris expri-
mitur 207.4
bouis noīe populus sub
iugo legis accipitur.
204.4
in Bouis nomine uita u-
niuersiq; operantis
exprimitur 331.8
in Bouis primogenito nō
arandum 330.8
in Bouis primogenito o-
perari 330.8
Boui tritum os nō ob-
ligandum 331.8
per Bouem quid significet
775.8
in Boue simul & asino ara-
re 204.4.331.8
boues duodecim æreos
Salomon in templo cō-
stituit 376.8

boues in hominibus quid
471.8
boum parin die arans.
299.4
boum uniuersa postero-
ra sub æneo mari, cur
latitent 54.8
boues calcitrare 396.8
per Boues quid significet
54.8
Bothelmi curatio 73.3
botrus pendens è ligno
Christus est 178.4.318.8
Brachium 688.8
brachium Domini 700.5
patris 196.5
breuis 419.1
Bricij episcopi & confes-
soris natale 468.3. mar-
tyrium 262.263.1
Bridius rex 75.3
Brigidæ uirginis natale.
388.3. martyrium 244.4.
245.1
Britannia nō stem bruma-
lem quot horarum ha-
beat 206.2
Britannia Oceani insula.
1.3. olim Albion dicta.
1.3.50.2
Britanniæ etymon 2.3 fer-
tilitas 1.3 latitudo 1.3
Britanniæ provinciæ qua-
tuor 77.3. situs 1.3. uber-
tas 81.2
Britannia cur lucidas est
te noctes habeat 2.3
Britanniam insulam cur
Horatius diuētē lucis
dicat 11.2 quomodo C.
Iulius primus Roma-
norum adierit 3.3
Britanni Dalreudini cur
uocentur 3.3. magnam
barbarorum multitudi-
nem sternunt 188.2
Britones 2.3. ciuilibus se
bellis conficiunt 20.3
Britonum pauperculæ re-
liquiæ ad B. oetium li-
teræ 12.3
Brocragiacum uilla 290.3
Brochmalis cum suis ter-
ga uertit 46.3
bruma 91.2. quasi *βρῦμα*
844.9 134.2
brumæ ratio 9.2
brumalis circulus 9.2.
134.2
Brunehildis interitus.
303.3
Brunehildis episcopus so-
licitate aggreditur 291.3
Brurus Hispaniam subi-
git 212.2
buccella intincta Iudæ.
718.5
buccella sicca 928.4
per Buccellā panis quid
intelligendum 386.8
in Buccinæ sonitu quid
intelligatur 282.8
Bucoliceptomen 49.1
bucoliceptomen unde ro-
men habeat 49.1
Bulgari Saracenos uincunt
193.2
bullarum aurearum au-
thor 199.2
Burgundofora febribus
corripitur 358.3 penitē-
tiā agit 358.3. febre ite-
rum correpta diem exi-
tus sui prædicit 358.3
Burgundofora uirgo A-
grestinum confundit.
340.3
Burgundoforæ abbatissę
uita 356.3. obitus 367.3
Bufa 1063.8
buryrum uberrimum &
pinguissimū, Euange-
licorum est testimoniū
36.8
Buz 214.8 (204.8)
Byrinus episcopus 78.3
byllus 296.8. 634.7. 1238.4
byllus castigationem no-
stræ carnis insinuat.
36.8
byllus, immaculata car-
nis incorruptio 296.8
byllus qd significet 1200.
4. retorquetur in corti-
nas tabernaculi. ibidē.
bylsum 62.7
per Byllum quid significet
124.6.4
byllum offerre 1172.4
byllo induitur ecclesia.
634.7
per Byllum quid significet
299.8
bylsinum, iustificatione
sanctorum 1200.4

C
C Litera centū signi-
ficat 116.1
Caalkha 321.8
calciamentū soluere 106.4
cacodæmones 314.2
cadaueris etymon 753.6
cadere super collū 341.7
Cadeoldus episcopus.
383.3
Cades 191.4.1063.8
Cades, sanctum legis in-
terpretatur 570.8
Cadmus Thebarum rex
Græcas literas inuenit
211.2
cadus 83.7.408.5
Cæcilie uirginis natale.
470.3. martyriū 471.3
cæcitas in Israel qualis.
460.8
cæcitas peccatum 662.5
cæcus 201.4
cæcus allegoricē 302.7
cæcus cæcus ducens 73.
7286.5
cæci 68.7
cæci duo *A 80.5. 741.5
cæci cæcorū duces 866.5
cæcutiētes in propria 73.
7286.5
cædi in facie 681.4
cædis

In Bedæ opera

cædis prohibitio 37.4.
 cælarus eminens quan-
 do domus Domini ha-
 beat 25.8
 Cælar Alexandria potius
 regnum Cleopatrarum de-
 dit 183.2
 Cæsar Germanos & Gal-
 los capit 183.2
 Cæsar in curia cõfoditur
 183.2
 Cæsar & Pompeij ciui-
 lebellum 183.2
 Cæsares 113.7.458.5
 Cæsares Romanorũ prin-
 cipes appellatur 183.2
 Cæsares unde appellati
 212.2
 Cæsarum atq; imperato-
 rũ Romanĩ imperij ca-
 talogus 201.2
 Cæsarea Cappodocia
 92.2.5. Palestina 88.7
 897.5
 Cæsarea Palestinæ, olim
 Stratonis turris dicta
 92.5
 Cæsarea Philippi t b 24.
 6. d 69.84.5.460.7.922.5
 Cæsarij martyriũ 262.263.1
 cæsurarum itatus quoru-
 plex 4.8.1
 Cain 26.4
 Cain a facie Dñi egressus,
 habitat in terra Naid
 172.8
 Cain a Deo maledicitur
 172.8. ciuitatem ædifi-
 cat ex nomine filij sui
 Enoch 173.8
 Cain ex maligno 1027.5.
 fratrem suum occidit
 169.8. in primogenito
 filio Enoch consecrat
 175.2
 Cain iudæos significat
 169.8
 Cain in septima genera-
 tione a Lamech occi-
 sus 170.8. in signum a
 Deo positus 30.4
 Cain ob inuidiæ malitiã
 damnatus 53.8
 Cain quorum typum ge-
 rat 30.64.9.4.168.8
 Cain possessio siue lamẽ-
 tatio 169.8
 Cain quod fratrem suũ in
 agro occidit, q; signifi-
 cet 169.8
 Cain unde scire potuit, q;
 fratris munera Deus su-
 sceperit, & sua repudia-
 rit 168.8
 Caini conscientia mala
 64.9.4. desperatio 170.8
 Caini filius, in cuius nomi-
 ne Enoch condita est,
 quid significet 173.8
 Cain in fratre scelus 543.5
 Caini ignorantia fallax
 169.8
 Caini munera cur repro-
 bentur, Abelis uerò su-
 scipiatur 168.8. oblatio
 a Deo spernitur 167.8.
 occisio quid significet
 31.4. odium in Abelum
 unde 167.8. peccata 171.
 8.668.3
 Caini septẽ peccata & uin-
 dicta 29.4.171.8
 Caino quod dicitur, Si re-
 ctẽ offeras, nõ rectẽ au-
 tem diuidas, peccasti
 168.8
 Cain occidere 29.4
 Cain qui occiderit, septu-
 pli uindictas exoluit,
 quid sibi uelit 169.8
 ad Cainũ cur dixerit Do-
 minus, Quare concidit
 uultus tuus 168.8
 per Cain quid intelligen-
 tur 30.4
 Cainam quãdo genuerit
 Malaleel 175.2
 Caiphaz 107.152.5.272.7.
 385.5
 Caiphaz de Salvatore p-
 phetar 675.4
 Caiphaz princeps sacer-
 dotum 486.5
 Caiphaz qui & Iosephus
 226.5.273.7
 Caiphaz de tollendo Chri-
 sto propheta & confi-
 lium 685.5
 Caius Cæsar Aegyptios
 imitatus, quomodo an-
 num direxerit 131.1
 Caius Caligula quamdiu
 regnarit 184.201.2
 Caius Caligula Agrippã
 uinculis liberatum, re-
 gem iudææ facit 184.2
 Caius cum filio quamdiu
 imperarit 201.2
 Caius episcopus fulget
 187.2
 Caius episcopus marty-
 rium patitur 187.2
 Caius iudæorum loca san-
 cta sordibus idolorum
 profanat 184.2
 Caius quare Cæsar appel-
 latus 78.2
 Caius quãdiu federit 202.2
 Caius templum profana-
 uit 418.4
 Calabria curia 130.1
 calami, ecclesiæ filij 1188.4
 calami procedentes de ha-
 filij 1188.4
 Calamna insula 922.5
 per Calamos singulos cur-
 tres scyphi, sphaerulæ
 & lilia fuerint 1191.4
 calathoides umbra 329.2
 calathus 329.2
 calcaneus 683.8
 calcaneũ obseruare 315.6
 per Calcaneum quæ pec-
 cata designentur 683.8
 calceamenti corrigia qua
 re Ioannes soluere non
 possit 6.5
 calceamenti corrigia sol-
 uere 275.7
 calceamenti solutio apud
 iudeos 8.5
 calceamenta in sacris lite-
 ris 531.5.342.7
 calceamenta Moyli depo-
 sita 273.8
 calci 54.2
 calciari ex mortuorũ pel-
 libus animalium 115.4
 calculator unde nomen
 acceperit 113.1
 calculatores 54.2
 calculus 54.2
 calculus candidus 1067.5
 calculi modus 148.1
 de Calculi ratione 147.1
 calendæ 266.1
 calendæ cur initium men-
 sis uocatur 207.2
 Calendæ Ianuarij 648.7
 Calendæ mensium initia
 78.2
 Calendæ in sacris literis
 quid significant 79.2
 calendæ unde dictæ 75.2
 120.1.207.2
 calendarum, nonarum &
 iduum in omnibus mē-
 sib. nõ est par ratio 80.2
 Calēdarũ ratio 73.2.129.1
 de Calendarũ feria 280.1
 Calendas quid scriptura
 uocet 360.4
 Calendas quando in scri-
 ptura legimus, quomodo
 sit intelligendum 503.1
 Calēdis Græci carēt 79.2
 in Calēdis singulis quo-
 ra sit luna 280.1
 Calepodij senis presbyte-
 ri martyrium 414.3
 calidi & sicci multũ appe-
 runt ex calore luxuriã
 323.2
 calidi & humidũ appetitũ
 & effectũ habent 323.2
 caligo 819.4
 in Caligine cur Deus ui-
 deatur 283.8
 Calistus papa 459.3. eius
 martyrium. ibidem.
 Calistus II. quamdiu fe-
 derit 204.3
 Calisti papæ passio 407.3
 calix amaritudo est pal-
 sionis 165.7
 calix Domini 488.3
 calix iræ 1105.5
 calix Saluatoris quomo-
 do accipiendus 167.7
 calix scriptura ueteris tes-
 tamenti 835.8
 calicis nomine quid intel-
 ligendum 479.5
 per Calicis labium quid
 significetur 55.8
 Calixtus quamdiu fede-
 rit 202.2
 Calixtus III. quãdiu fe-
 derit 204.2
 Callinicus oculis erutus
 Romam mittitur 192.2
 Callisti papæ martyrium
 260.261.1
 calo uerbum quid inter-
 pretetur 503.1
 Calocerij & Parthemij de-
 positio 391.3
 Caluaria 160.5.392.7
 Caluaria loc⁹ 112.4.96.5
 in Caluaria qui lepra ge-
 rant 305.8
 calumnia 1036.3
 calumnia Domini 493.5
 caluniatorib. tradi 1033.8
 Cambyles Babylonem in
 Aegypto ædificat 180.2
 Cambyles Cyri filij 180.2
 Cambyles, secundus Na-
 buchodonosor 180.2
 Cambyles quãdiu regna-
 rit 511.4.180.2.498.4
 camelus Christus 104.5.
 233.7
 camelus quare in scriptu-
 ra manducari prohibi-
 tus 304.8
 cameli nomine Christi
 intelligitur 89.5
 camelum foramen acus
 intrare 104.5.233.7
 campi cur homines irra-
 tionabiles dicant 472.8
 Camuhel pater Damasci
 214.8
 p Cananos & Iebusæos
 uitia designantur 47.4
 cancer 44.6.52.1
 cacer cur Iunio tribuatur
 24.25.85.2
 cancer excelsissima pars
 signiferi 9.2
 Candacis eunuchus a Phi-
 lippo baptizatus t a 3.6
 Candacis regina 886.5
 candelabrum 227.7.359.5
 candelabrũ cur extra ue-
 lum testimonij ardere
 præcipiatur 293.8
 candelabrum cur contra
 mensam positum sit
 122.4.4
 candelabrum cum septẽ
 lucernis, Christus cuius
 septem ecclesijs 296.8
 candelabri cum uniuersis
 uasis suis, corpus Chri-
 sti est 1196.4
 candelabrum quod in au-
 strali parte collocatur,
 quid significet 1224.4
 candelabrum spiritus san-
 cti gerebat imaginem
 135.4.293.8
 candelabrum tabernacu-
 li quid significet 1188.4
 super Candelabrum septẽ
 ponunt lucernæ 1139.4
 Candelabra quare a dex-
 tris quinque, & a sini-
 stris item quinque sine
 posita in templo Salo-
 monis 70.8
 inter Candelabra & lucer-
 nas quid typicẽ distet
 71.8
 per Candelabra eadem di-
 uina

Index.

uina eloquia figuratũ
 70.8
 de Candelabris decẽ 70.8
 in Candelã accensã quo-
 modo trinitatis myste-
 rium inueniatur 306.5
 candor 1065.5
 per Candorem cur inno-
 cẽtia designetur 668.8
 canis 135.2. mortu⁹ 401.4.
 reuerfus ad uomitũ 71.
 1.1002.5
 canes 828.5.65.7.592.4.
 canum natura 861.6
 caniculares dies 386.1
 canicula 452.1
 canicula stella est fixarum
 omnium maxima 12.2
 canicula stella 12.2 eius
 uis, ibidem 391.1
 canicularum domicilium
 canini dentes 471.1
 Canopus 10.2.453.1
 Canopus inter sidera rela-
 tus 43.2
 Canopus Menelai nau-
 clerus, in Nili ostio sub-
 meus 43.2
 Canopus stella 128.2
 cantario est proficitentis,
 dum hic uiuitur 1034.
 1039.8
 cantare 931.8
 cantare Deo 782.8 in die
 809.8 letantis est, inter-
 dum & dolentis 634.8
 in nocte & die 809.8
 canticum 444.4.634.780.
 1061.8
 canticum Domino in no-
 cte qui cantare dicitur
 653.8 glorificationis
 279.8
 canticũ nouũ 593.640.8
 canticũ nouũ nemo can-
 tat, nisi renouatus per
 gratiam 593.8
 canticum psalmi 444.8
 canticũ accipitur pro me-
 tis intelligentia 780.8
 canticum iucundior uox
 quã spalmus 445.8
 canticum uerus 593.640.
 8. nouum 1104.5
 cantores 475.565.4
 cantorũ filij 577.4
 Caph, manus 1024.8
 Capharnaum 352.7. 12.
 352.5.496.3.546.5
 Capharnaum cur demer-
 genda 342.5.203.7
 Capharnaum Galilææ ci-
 uitas 67.5
 Capharnaum ita excelle-
 bat in Galilæa, ut ran-
 quam metropolis ha-
 beretur 826.5
 Capharnaũ, uilla pulcher-
 rima 113.5
 in Capharnaum Hierusa-
 lem incredula condem-
 natur 749.5
 capillus nõ peribit 222.7.
 466.5
 capilli 161.7 quomodo nu-
 merati 219.7.266.5 spõ-
 sæ cur gregi caprarum
 assimilentur 1104.
 1033.4 unde oriatur
 340.2
 capillorum usus 704.8
 per Capillos quid intelli-
 gendum 796.811.644.
 704.8.
 Capillus pedes Dominus
 tergere 303.5.704.8
 Capitulum à quo extru-
 ctum 179.2
 Capitulum primũ mun-
 di miraculum 474.1
 Caplid ad Deum conuert-
 titur 327.3
 Cappadocia regio 922.5
 S. Caprius 457.3
 Caprius martyris natale
 460.3. passio. ibidem
 capra peccatoris typus
 355.4
 per Capram & hedũ cur
 peccatum significetur
 609.197.202.8
 per Capriã triennẽ plebs
 peccatrix significata est
 454.4
 Caprius pili, dura pœni-
 tentiæ afflictio 296.8
 capreoli naturæ qui com-
 parentur 1058.4
 Capricornus 88.92.2.451.
 521.1
 Capricornus cur Decem-
 bri tribuatur 25.2
 Capricorni circulus 134.2
 captiuitas duplex 824.8
 captiuitas nostra unde
 140.6
 captiuitatis causa pecca-
 tum 889.8
 captiuitatis auersio per
 Christum facta 889.8
 captiuitatis annus septua-
 gesimus secundo anno
 Darij impletur 181.2
 captiuitatis ac longæ ser-
 uitutis iniuria populo
 Dei profuit 477.4
 captiuitatis malum quan-
 tũ boni populo Israelitico
 contulerit 493.4
 captiuitatem quomodo
 Deus auertat 890.8
 captiui cuiusdã, dum pro
 eo cantarentur, soluuntur
 141.3
 capitium tunicæ hyacin-
 thinæ firmisimam ha-
 ber oram 1255.4
 caput Domini 370.7
 caput & cauda draconis,
 commissuræ 24.2
 caput cur rotundũ 340.2
 caput mundi in quo loco
 347.2
 caput sphaerica quædam
 substantia 340.2
 caput uiri, Christus 305.8
 caput pro mète accipitur
 pluitibus in locis sacræ
 scripturæ 439.8
 capitis superior pars 11-
 la 664.3
 capitis rōdēdi ratio 906.5
 caput serpentis calcare
 215.6
 p Caput qd ueniat 879.8
 in Capite sedes sapientiæ
 340.2
 capita aurea 1225.4
 capita duo contra Domi-
 num se erigunt 811.8
 capita inimicorum 811.8
 Capys Sylius rex Lati-
 norum octauus quam-
 diu regnarit 178.2
 Cara fl. 294.3
 Carantocus Columbario
 necessaria defert 821.3
 Caranus primus Macedo-
 num rex 179.2
 Caranus rex quamdiu re-
 gnarit 179.2
 Carausius sumpta purpu-
 ra Britannias occupat
 187.2
 Carbona 763.8
 carbones urètes quid si-
 gnificant 287.6
 carbunculus 662.3
 carbunculi fulgor nocte
 non uincitur 148.8
 cardinales numeri 99.1
 cardines ostiorũ domus
 Domini quid 72.8
 Carduella contra Eduinũ
 rebellar 70.3
 Carduellæ atrocitas 70.3
 Cariathiarim 249.4
 Carmelus 312.4.405.4
 Carmeli nomẽ capiti spõ-
 sæ conuenit 122.4
 Carmentis latinas literas
 reperit 211.2
 Carmen inuertiũ 295.1
 Carminis optima forma
 quæ 47.1
 Carnaim 444.4
 carnalis 135.6
 carnalis Christi dilectio
 767.5
 carnalis generatio quis di-
 catur 455.8
 carnalis generatio ab A-
 dam incepit 455.8
 carnalis tunica 1057.5
 carnales ad peccandũ fa-
 cilis quã spirituales
 persuadentur 160.8
 caro 525.5
 caro aduersus spiritũ qua
 do cõcupiscere dicitur
 744.6
 caro amatur, quando ui-
 rij eius resistit 143.6
 caro Christi, panis uitæ
 610.5
 caro Christi qualis 609.8
 caro Christi quomodo p-
 sit 613.5
 caro Christi cur cilicũ di-
 catur 609.8
 caro Christi non secun-
 dum carnem intellige-

da 613.5
 caro cõcupiscit aduersus
 spiritum 154.8
 caro & sanguis regnum
 Dei non possidebunt
 585.6.590.6
 caro in scripturis 510.5
 caro nostra à serpẽte quã-
 do decipitur 884.8
 caro nostra post resurre-
 ctionem cur nulla cibo-
 rum refectione egeat
 * A 19.4 quomodo in
 fine incorruptibilis
 * A 20.4
 caro non prodest spiritus
 uiuificat 600.8
 caro primò manducari iu-
 betur 37.4. quãdo cru-
 ciare dicitur 786.6
 caro quasi in typo mulie-
 ris accipitur 355.8
 caro quomodo posside-
 bit regnum Dei, & non
 581.6.510.5
 caro omnis præter arcam
 diluuii consumpta, qd
 significet 180.8
 caro omnis uidebit salu-
 tare Dei 227.5.274.7
 caro Saluatoris capax do-
 lorum 671.4
 carnis Christi mortalitas
 quomodo nudata 183.4
 carnis cõcupiscentia 1017.
 574.2.6
 carnis & sanguinis nomi-
 ne quid intelligat 580.
 6. t b 33.6.399.6
 carnis gemit⁹ 630.8. infir-
 mitas cur lectus do-
 loris dicitur 646.8
 carnis mortificatio 979.5
 carnis nostræ renouatio
 137.8
 carnis nostræ infirmitatẽ
 Christi accepit, & qua-
 re 716.5
 carnis opa 60.6.81.237.7.
 365.747.6
 carnis proprius locus ter-
 ra 197.5
 carnis prudentia, mors 881.
 922.1074.8
 carnis uoluptas post la-
 psum membrũ inserta
 851.4
 Carni sacerdotes consti-
 tuuntur 178.2
 carnem appellauit Salua-
 torem gentem, de qua o-
 riundus erat 686.4
 carnem concupiscentem
 aduersus spiritũ, quid
 dicat apostolus 744.6
 carnem cur filij Israel desi-
 derarint 177.4
 carnem mortificare 932.8
 carnẽ qui brachiũ suũ po-
 nit, maledictus 460.8
 carnem quid uocet apo-
 stolus 642.6
 carnem peccati Christi
 nõ induit, sed similitu-
 dinem

In Bedæ opera

dinem carnis peccati 798.5
 secundum Carnem sapere, mors est 172.8.611.6
 secundum Carnem nati 736.6 ite spiritū. ibid. carne legi peccati seruire 143.6
 in Carne & cute lepræ gerere 305.8
 in Carne uina lepram gestare 305.8
 in Carne esse 121.126.6
 in Carne qui sint 157.6
 in Carne sumus & nō sumus 158.6
 carnes ad uescendum cōferre 956.4
 per Carnes iuge sacrificiū designatur 386.8
 de Carnib. alitū & manna 280.8
 Carolus Bohemus Romæ ab Innocentio decimo imperij insignia accipit 199.2
 Carolus Bohemus tabularum Imperialium author 199.2
 Carolus Bohemus imperij competitorum strenuos habet 199.2
 Carolus Bohemus quam diu imperat 199.2
 Carolus Caluus quādiu regnat 195.2
 Carolus Crassus imperator designatur 195.2
 Carolus Crassus cū Cimbris uniuersā ferē Galliā igne ac ferro depopulantur 195.2
 Carolus Crassus imperio abdicato ab Arnulpho patre Germanorum regalitur 195.2
 Carolus Crassus quādiu regnat 195.2
 Carolus Gallorum regē superat 200.2
 Carolus magnus Aquilgrani ædem sacrā uirgini matri cōstituit 194.2
 Carolus magnus Aquilgrani moritur 195.2
 Carolus magnus bellum aduersus Saxones redintegrat 194.2
 Carolus magnus contra quos bellum gesserit 194.2
 Carolus magnus Longobardos uincit 194.2
 Carolus magnus nobiles aliquot Hispaniæ urbes uastat 194.2
 Carolus magnus Pipini successor 104.2
 Carolus magnus quādiu Romæ imperat 195.2. 201.19.4.2
 Carolus magnus unde cognominatus 194.2
 Carolus Philippi filius

quādiu regnat 199.2
 Carolus I. caluus quam diu imperat 201.2
 Carolus II. Crassus quādiu imperat 201.2
 Carolus III. quam diu imperat 202.2
 Carolus V. quam diu regnat 200.2.202
 Carolus quintus Francofordiæ imperator eligitur 200.2
 Carolus quintus à Leone pontifice imperator declaratus 200.2
 Aquilgrani solenni principū cōuentu inungit 200.8
 Carpentus Syluius quam diu regnat 178.2
 Carphon presbyteri & Abundij diaconi martyrium 479.3
 Carpocratiani carnis resurrectionē negāt 205.8
 Carpi natale 458.3
 Carpualdus à Richeberto occisus 65.3
 Carrha Mesopotamiæ ciuitas 922.5
 Carthago à quo condita 178.2
 Carthago à Didōne conditur 211.2
 Carthago olim Tharsis dicta 678.8
 Carthaginensium famosum bellum 181.2
 Carus cū filijs Carino & Numeriano quam diu imperat 187.2
 per Casiam quid significet 1061.8
 Cassephia 88.2
 Casdei 214.8
 Casdei unde uocati 58.2
 Caseth 214.8
 Casleu mensis 538.54.4.4
 Casleu octauus Hebreorum mensis 264.1
 Caspium mare 528.4
 Cassabellanus dux 4.3
 S. Calsiani natale 440.3
 martyrium. ibidem.
 Calsiani presbyteri natale 476.3
 Cassibellum oppidum Cæsar graui pugna caput 4.3
 Calsirus monachus miracula edic 308.1
 Calsiodorus 507.4
 Calsiodor⁹ senator 1231.4
 Calsiodori pādecta 40.8
 Calsiopea 447.1
 castē qui non prædicent 493.8
 castigatiōes nostræ testes diuinæ iustitiæ 647.4
 castitas corporis sine fide. uana 561.5
 castitas triplex 285.7
 castitati cur studendum 892.4 (247.1)
 Castoli martyrium 246.

Castor & Pollux cur Mario tribuātur 24.25.85.2
 Castoris & Pollucis amantissimi fratres 25.2
 ad Castra post occumbentē solem reuertit 205.4
 castrorum insigne 918.5
 Castuli natale 401.3
 martyrium. ibidem.
 casula 666.3
 casus quid 312.2
 casus septimus 23.1
 casus nominū quot sint 3.23.1
 casus participiorum 31.1
 casus pronominum quot sint 7.26.1
 casus obliqui 23.1
 casus recti qui 23.1
 catachresis qd 661. quid à metaphora differat. ibi.
 Cataphrygarum hæresis exoritur 212.2
 Cataphrygarum & Nouatianorū hæresis 435.6
 cataractæ 652.8
 per Cataractas cur pphetiæ intelligantur 652.8
 catarrhon trocheon 49.1
 carechumeni 551.556.658.5
 catechumeni quorum figuram gerant 225.8
 catenarū & compedū nomine quid significetur 315.5
 catenarū multiplex cōtextio quid significet 47.8
 cathenis & compedib. duras gentiū leges significari 47.5
 cathedra 1110.5
 cathedra pestilentiæ 427.8
 catholica ecclesia 1109.4
 per Carulos leonū quos accipiat 965.8
 caudē serpētis apprehensio 273.8
 caudā amputatā habere 311.8
 causa quid 223.2
 causa effectu suo præstantior 223.2
 causa efficiens principii motus & quietis 223.2
 causa finalis habet rationem optimi 223.2
 causa materialis & efficiens nūquam coincidunt 222.2
 causa finalis quid 223.2
 causa propior suo effectu 246.2
 causa in iudicio quomodo perueratur 656.7
 sine causa nihil sciri 44.2
 causales cōiunctiōes 32.1
 cautio computorū 184.1
 Ceadda prouinciæ Merciorū episcopus datur 117.3 quādo obierit 120.3. eius sepultura. ibid.
 Ceadualla Edilualch interficitur 134.3

Ceadualla rex baptizad⁹ Romā uenit 166.3
 successor Hui 617.3
 Ceardus Merciorum rex 64.3
 Cecilij uirginis martyriū 262.263.1
 Cecrops primus apud Atticam regnat 177.2
 Ced episcopus ut locum monasterij construēdi ab Osualdo rege accipiens, orationib. & ieiunijs Dño consecrauerit 99.3 eiusdē obitus ibidem.
 Cedar 218.1063.1043.8
 Cedar Ismaelis F. 1008.4
 Cedar quid significet 1009.4
 Cedron torrens 491.3
 Cedma 218.8
 Cedrus 1061.8
 cedrus insuperabilem uitutem uenustatem figurat 24.8
 cedrus odoriferæ actiōis figuram tenet 25.8
 cedri ligna quid significet 42.8
 cedri natura perfectos homines typicē denunciat 21.8
 cedri nose celsitudo gloriæ celestis accipitur 376.8
 cedri qualitates 20.8
 cedri uirtutes electorum designant 1145.4
 à Cedro ad hylophū quomodo Redemptor noster disputarit 377.8
 cedri qui dicantur 869.8
 per Cedros libani qui intelligantur 569.626.8
 Ceadualla Ofstichum cū toto exercitu deleat 723
 item Eanfildum. ibid.
 Ceila 389.4
 Ceila saluatorē suū amittit 395.4
 Celatha 189.4
 Celerini diaconi & cōfessoris natale 389.3
 Celestinus quam diu sederit 202.2
 Celestinus II. quam diu sederit 204.2
 Celestinus III. quam diu sederit 204.2
 Celestinus V. quādiu sederit 204.2
 Celin occidentaliū Saxorum rex 49.3
 cementarij in domo Domini 489.4
 Cencre portus 922.7
 cenodoxiē mala 331.8
 cenon uel mictōn poema 88.1
 Centaurus 454.1
 Cētaurus unde natus 25.2
 Centauri

Index.

Centauri Thessalorum equites nobilissimi 177.2
 Cephas 273.5
 centenarius numerus 70. 234.7.351.431.4.661.3.426.5.1234.4
 ceterarius numerus quid significet 33.29.4.4.471.8
 ceterarius numerus uitā, quā in dextris designat 982.8
 centenarius dextram perit 213.5
 centenarij dignitas 293.5.296.7
 centenarij numeri significatio 51.8
 centenarij & uicenario numero magna electorum beatitudo in futura uita designat 19.20.8
 centes recipere quod dicit 661.3
 ceterus cū singulari quomodo metiatur millenū & ulteriores, uel millenū cum decenis decenos millenos & ulteriores 162.1
 centeni uel milleni diuisio 161.162.1
 centum 309.328.5
 centum celestis & angelicæ perfectionis mysterium figurat 409.4
 centū celestia bona figurant 548.4
 centuplus fructus 299.7
 cētuplum recipere 105.5.234.7
 centumuirorum Romæ infomium 351.2
 centū 21.114.2.392.433.1
 Centurio 195.4.501.5
 Centurio mysticē 398.7
 Centurio mysticē electos ex gentibus significat 832.5
 Centurio cur Christū hospite nō ausus sit habere 832.5
 Centurionis fides 832.5
 293.7.292.5
 Centurionis humilitas 291.5
 Centurionis humiliatio 294.7. fides 295.7
 Centurionis fides miranda 57.5
 Centurionem quomodo ad Dñm Mattheus accelsisse dicat, cum Lucas nuncios ad eum missis narret 831.5
 per Centurionem fides celestis designatur 115.5
 Centuriones 345.4
 Cenualch rex 79.3
 Ceolfridus abbas Romā uenit 193.2
 Ceolfridus abbas regi Piatorū architectos ecclesie mittit 190.3
 Ceolfridus Lingonas perueniens, uita finit 193.2
 Ceolfridi sepulchrū 193.2
 Cephas 273.5
 Cepheus 88.2.447.1
 per Cerastē aduentus antichristi designat 265.8
 Cerastiæ 30.2
 Cerauius à Maximiano cur occidi iubetur 6.3
 Cercenius à Laurentio illuminatur 493.7
 Cerdamios lapis 662.3
 Cerealis baptizatur à Sixto papa 424.3
 cerebrum quid 340.2
 cerebrum aut frigidū aur calidū 340.2
 cerebri cur frigidū 340.2
 cerebri cellulæ tres in capite 340.2
 cerebri media cella logica 340.2 cur calida & humida. ibidem.
 cerebri tertia pars memorialis 340.2. cur frigida & sicca 340.2
 cerebri uentriculi tres 34.8
 cereuū in ecclesia origo Illustrationibus debetur 77.2
 Cerimon baptizaf & martyrio cōlumnaf 392.3
 Cerinthus 1009.1047.5
 Cerinthianorum hæresis cauenda 16.7
 Cero hominō ad Arnolū sepulchrū sanatur 356.3
 ceruicis nomine superbiæ tumor intelligitur 661.4
 cerui qui dicantur 964.8
 ceruorum natura qualis 527.570.8.756.6
 Cethura 57.4.58.4
 Cethura, copulata aut uita interpretatur 216.8
 Cethura cum filijs suis quid significet 218.8
 Cethuræ filij 216.8
 cerus 453.1
 Chaath in terra Chanaanatus 176.2
 Chagnoaldus Columbanini minister & discipulus 289.3
 Chalcedonense cōcilium geritur 212.2
 Chalcedonius 1129.5
 Chalcedij igne colūt 189.8
 Chaldæi quomodo dies suos computare soleāt 123.1
 Chaldæi unde 211.2
 Chaldæi unde originem duxerint 175.2
 Chaldæorum regio 922.5
 Chaleb patriarcha 405.4
 Cham 1062.8
 Cham à patre ob impietatem detestatus 54.8

Cham, callidus 184.856.8
 Cham cur maledictus in filio suo 185.8
 Chā figura populi Iudæorum 194.8
 Cham magicarū artium repletor 61.2
 Cham maledictus uindictam super Iudæos figurare uidetur 39.4
 Cham medius fratru, nuditatem patris uidens, derisit 184.8
 Cham nō solum Iudæos, sed etiam hæreticos significat 39.4
 Chā nuditate patris deridet 184.183.8
 Cham populum Iudæorum significat 39.4
 Cham quas terræ partes possederit 176.2
 Cham seruus Sem & Iapheth 39.4
 Cham figuram qui gerat 184.8
 Cham peccante cur postertitas eius dānetur 185.8
 Chamos 460.4
 Chanaan 124.4
 Chanaan filius Chā 185.8
 Chanaan filius Chā, quā terrā obtinuerit 922.5
 Chanaan, humilis 967.8
 Chanaan mor⁹ eorū 185.8
 per Chanaan quid significetur 967.8
 Chanaan terra 187.8
 Chana quid 866.5
 Chananeq mulieris uirtutes 330.7
 Chananeus 275.5
 Chananeus & Pherezeus quid designent 43.4
 Chananeus populus tributarius 346.8
 Chananeū populi extinctio 346.8
 chaos 212.116.8
 chaos, elementorum confusio 317.2
 chaos quomodo dissolutum 317.2
 Charib mendaciū 385.8
 Charientinus 71.1
 charitas 239.6.283.5.307.342.7.480.8.517.7
 charitas continua 984.4
 charitas Dei 889.6.992.5
 charitas Dei in nos 1036.5
 charitas Dei in cordib. nostris diffunditur 166.6
 charitas Dei erga nos inenarrabilis 805.5
 charitas duplex 492.7
 charitas facit compagem 579.8
 charitas finis omnis con summationis 1028.8
 charitas, finis præcepti 955.6.923.8.1090.6
 charitas fructus spiritus 755.5
 charitas legis plenitudo 61.6.867.167.363.8

charitas maior uirtutibus 492.7
 charitas mandati latitudo 654.6
 charitas noui testamenti donum 756.6
 charitas nunquam occiofa 625.8
 charitas nūquam excidit 705.8.871.4
 charitas patiens & benigna 38.8.1269.4
 charitas perfecta 545.6.586.7
 charitas pfecta que 684.6
 charitas præcepti finis. 428.6 fortis ut mors cur dicatur ibidem.
 charitas præcipua uirtutum 840.4
 charitas principalis uirt⁹ 40.7
 charitas radix nostra 705.
 charitas radix omnium bonorum 955.6
 charitas reprobōrū 64.7
 charitas ubi sit maior, in uita ne præsentī an in futuro seculo 855.5
 charitas uera 1035.5
 charitas uirtutum uita. 430.4
 charitas bona 1030.5
 charitatis commendatio 524.6.1033.5
 charitatis duo præcepta 75.6.564.4
 charitatis finis 530.6
 charitatis flagratia 631.8
 charitatis frigus 939.6
 charitatis perceptio 1028.5
 charitatis necessitas 739.5
 charitatis perfectæ exemplum 1028.5
 charitatis præstantia 629.751.724.5
 charitatis regula quæ 714.8
 charitati mori, pessimum 604.8
 charitatem in nobis diabolus ferire rētat 714.8
 charitatem operari 523.6
 charitatem suam in nos quomodo Deus commendat 265.6
 Chazbi, mendaciū 246.8
 Chebron 244.8
 Chebron situs 492.3
 Cheremon fenex 482.3
 Cherub ala una cubitorū quinq 29.8
 Cherubim 1095.6.1063.8
 cherubim 1177.4.1178.4.1179.4 glorię propitiatorū obumbrat 1179.4
 cherubim angelicę dignitatis uocabulum 29.8
 cherubim decem cubitorum altitudinis 29.8
 Cherub, multiplicata scientia 29.8
 cherubim

In Bedæ opera

cherubim palmarum species 35.8
 cherubim pictura qualis 35.8
 cherubim plenitudo sciētiæ 167.514.867.8
 cherubim, plenitudinis scientia 867.8
 cherubim scripturæ sacre typum tener 60.8
 cherubim, sedes gloriæ Dei 297.6
 cherubim celestes uirtutes 269.8
 cherubim alas ad inuicem super arcā quando extendant 30.8. quando item alteras alas ad parietes oracul. ibid.
 cherubim anaglypha habent ualde prominētia 35.8
 cherubim auro cur sint cit cunctati 32.8
 cherubim cur decem cubitis alti 31.8
 cherubim cur de lignis oliuarum facti 31.8
 cherubim cur erectis pedibus steterint 31.8
 cherubim cur in medio tēpli interioris sint positi 30.8
 cherubim cur duo 30.8
 cherubim duo quid significent 293.8
 cherubim duo unius mensuræ & operis 30.8
 cherubim de oliuarum lignis cur facti perhibeantur 29.8
 cherubim facies uersas habent ad exteriorem domum 32.8
 cherubim geminas alas cur habeant 31.8
 cherubim supra propitiatorum positi 1180.4
 cherubim uersis uultibus se respiciunt 293.8
 Cherubim cur recte dilectio Dei & proximi intelligatur 514.8
 per Cherubim duo, restamentra duo figurari possunt 31.8
 per Cherubim quid ueniat 167.8
 in Cherubim duobus unū opus cur fuerit 32.8
 in Cherubim figuris quid significetur 29.8
 Chilianum martyrium 254.255.1
 Chiliarchi 345.4
 Chiliastræ 105.5.234.7
 Chilindres 64.2
 Chiridonis martyris natale & martyrium 482.3
 Chius insula 922.5
 Chlamys coccinea 158.5
 Chlamydis Saulis abscissio 493.4
 Chlamydis abscissio, regni est amputatio 367.8
 in Chlamyde coccinea quid significetur 411.5
 Choëac quartus Aegyptiorum mensis 262.263.1
 cholera ignem imitatur 375.1
 cholera nigra, sicca & frigida 135.2
 cholera rubra, calida & sicca 135.2
 cholera sedes 339.2
 cholericus 339.2
 cholericus & melancholicus unde tantum crecant 339.2
 cholericus graciles & longi 340.2
 chordæ decem quid significant 592.8
 per Chordas decem quid intelligendum 931.8
 chordas qui uerè tangere dicatur 931.8
 Chore 112.179.4
 Chore, caluus interpretatur 883.8
 Chore quid significet 202.6
 per Chore, Dathan & Abi Ron quid significetur 319.8
 Choreb 1062.8
 Chorrei à filiis Esau inter sciuntur 245.8
 chorus 901.8
 chrisma 193.5.268.7.297.8
 chrisma & olei sacramentum 558.8
 Christianus cum incipit proficere, patitur linguas aduersantium 1042.8
 Christianus de Christo scripta discat, & Christi passionē imitetur 107.507.5
 Christianus uiam Domini tenere debet 624.8
 Christianus mos 117.7
 Christiani à Christo uocatur 406.7
 Christiani lapides uiui 302.8
 Christiani primi 898.5
 Christiani quomodo sacerdotes dicantur 1123.5
 Christiani reges & sacerdotes 558.8
 Christiani Turcas superant 199.2
 Christiani ubi primū nuncupati 815.5
 Christianorum consummatio 814.5
 Christianorum exempla 973.5
 Christianorum iustitia 990.5
 Christianorum merces esse cum Christo 695.5
 Christianorum opes 192.6
 Christianorum subterfugium 467.5
 Christiana pfectio 475.7
 Christina uirgo 435.3
 Christing uirginis martyrium 254.255.1
 Christus 216.5
 Christus ab æterno 192.5.266.7
 Christus ab initio à patre progenitus 901.4
 Christus ab omni peccato immunis 1103.8
 Christus ab unctioe dicitur 229.8.1097.6
 Christus absolute dicitur 488.8
 Christus à chrismate appellatur 362.558.8
 Christus à dextris Dei ledet 1065.6
 Christus à diabolo tentatur 221.8
 Christus ad nos ueniens patre nō deseruit 636.5
 Christus ad uesperum huius mundi uenit 126.4
 Christus aduentum suum cur tam diu distulerit 415.8
 Christus aduocatus & iudex 687.4
 Christus aduocatus noster apud patrem 67.5
 Christus æneus serpens 1033.8
 Christus æqualis patri 1047.5
 Christus æqualis patri natus, non factus 842.6
 Christus æternus 250.5
 Christus agnus paschalis 644.7
 Christus agno similis 491.5
 Christus agno comparatur 826.5
 Christus alij in ruinam, alij in resurrectionem 281.8
 Christus aliter magnus quā Ioānes 191.5.266.7
 Christus alpha & omega 1127.5
 Christus altissimus 200.5
 Christus altitudo nostra 179.8
 Christus angelus & propheta 1054.6.1079.5
 Christus angularis lapis 898.8
 Christus animā unde habuerit 146.8
 Christus animā suā quomodo posuerit 661.8
 Christus ante & retro contra antichristum præliari scribitur 266.8
 Christus antequam in ara crucis pro nobis se immolaret, uatij figuris est præfiguratus 641.8
 Christus apostolorum radix 98.4
 Christus apostolos tetat 327.5
 Christus à quo spiritu in desertum ductus 241.5
 Christus aries 213.8
 Christus a fatana cur tenetur 8.5 cur in desertū secedat 9.5 cur solitarius tenetur, ibid. cur quadraginta diebus & noctibus tēretur, ibid.
 Christus à semine Dauidis processit secundum carnem 713.8
 Christus cameli nomine quomodo seipsum uoluerit significari a 77.5.
 Christus caput ciuitatis, ecclesiæ 677.8.568.6.671.4.747.8
 Christus caput & corpus 907.8
 Christus caput fratrum fortium 423.4
 Christus caput iustorum 582.8
 Christus caput omnium liberorum 109.8
 Christus caput quod de terra sumptis per tribulationis uiam in cœlū derulit 703.8
 Christus cibus facies uoluntatis Dei patris 305.2
 Christus cibus noster 357.6
 Christus circūcisiois minister 358.6
 Christus circūcisiois minister 909.8
 Christus cœlum cœlorū, 839.8
 Christus consummatio legis 84.5
 Christus conuiuium quale nobiscum agat 305.2
 Christus crescit 222.5.279.7
 Christus crucifixus à quatuor milibus 830.5
 Christus cū discipulis iuis manducat & bibit post resurrectionē 266.6
 Christus cur cū discipulis suis ad mare fecerit 27.5
 Christus cū electis in æternum manet 54.7
 Christus cur agat gratias a 102.5
 Christus cur angelicā naturam ad redemptionem hominis non assumpserit 410.8
 Christus cur angelus uocatur 210.8
 Christus cur aquila dicatur 652.7
 Christus cur audita Ioānis morte in locum desertū discesserit a 62.5
 Christus cur baptizatus 7.5
 Christus cur cœlum cœli dicatur 526.8
 Christus cur coram Hero de tacuerit 491.5
 Christus cur de sponsa nati sci uoluerit 190.5.265.7
 Christus cur discipulos abegerit, solus in monte oraturus a 63.5
 Christus cur dicatur cæstos 632.5
 Christus cur dicere ueretur 260.84.5
 Christus cur dura tulerit 624.8
 Christus cur fabri filius æstimari uoluerit 56.7.61.5
 Christus cur factus particeps nostræ miseræ 709.8
 Christus cur particeps nostræ mortalitatis 956.8
 Christus cur gladius dicatur 464.8
 Christus cur homo factus 600.8
 Christus cur hominis filius dici uoluerit 251.7
 Christus cur ingemuerit 76.5
 Christus cur in mundum uenerit 307.5.720.525.8
 Christus cur in nocte natus 990.8
 Christus cur in nouo monumento ponatur. 115.5
 Christus cur mane prima sabbati surrexerit 1.7
 Christus cur matrem nō statim adijt 311.5
 Christus cur miracula suæ diuinitatis Iudeis aperire noluerit 761.5
 Christus cur mons dicatur 440.8
 Christus cur mortuus 408.532.8.641.6.764.8. ite resurrexerit. ibid.
 Christus cur morti traditus 781.4
 Christus cur muliere Cananæ non responderit 767.5
 Christus cur natus 734.4
 Christus cur nō natus sit, ubi habiturus 204.5
 Christus cur nonnulla quæ gessit, abscondi iusserit 15.5. omnia illustrat. ibid.
 Christus cur octauo die circumcisus 212.5
 Christus cur opus manuū Dei dicatur 524.8
 Christus cur petra 561.8
 Christus cur præcepit discipulis suis nec manifestarent 752.5
 Christus cur postus in resurrectionem, & ruinam multorum 458.7
 Christus cur resurrexerit 532.729.8
 Christus cur similis Deo 688.8
 Christus cur in similitudinem canis peccati natus 154.6
 Christus cur solus relictus 63.5
 Christus cur dicatur cæstos 632.5
 Christus cur dicere ueretur 260.84.5
 Christus cur dura tulerit 624.8
 Christus cur fabri filius æstimari uoluerit 56.7.61.5
 Christus cur factus particeps nostræ miseræ 709.8
 Christus cur particeps nostræ mortalitatis 956.8
 Christus cur gladius dicatur 464.8
 Christus cur homo factus 600.8
 Christus cur hominis filius dici uoluerit 251.7
 Christus cur ingemuerit 76.5
 Christus cur in mundum uenerit 307.5.720.525.8
 Christus cur in nocte natus 990.8
 Christus cur in nouo monumento ponatur. 115.5
 Christus cur mane prima sabbati surrexerit 1.7
 Christus cur matrem nō statim adijt 311.5
 Christus cur miracula suæ diuinitatis Iudeis aperire noluerit 761.5
 Christus cur mons dicatur 440.8
 Christus cur mortuus 408.532.8.641.6.764.8. ite resurrexerit. ibid.
 Christus cur morti traditus 781.4
 Christus cur muliere Cananæ non responderit 767.5
 Christus cur natus 734.4
 Christus cur nō natus sit, ubi habiturus 204.5
 Christus cur nonnulla quæ gessit, abscondi iusserit 15.5. omnia illustrat. ibid.
 Christus cur octauo die circumcisus 212.5
 Christus cur opus manuū Dei dicatur 524.8
 Christus cur petra 561.8
 Christus cur præcepit discipulis suis nec manifestarent 752.5
 Christus cur postus in resurrectionem, & ruinam multorum 458.7
 Christus cur resurrexerit 532.729.8
 Christus cur similis Deo 688.8
 Christus cur in similitudinem canis peccati natus 154.6
 Christus cur solus relictus 63.5
 Christus & ecclesia æterna 195.8
 Christus ecclesiæ fundamentum 962.8
 Christus ecclesiæ hæreditas 449.8
 Christus ecclesiæ spoliis 356.8.531.5
 Christus eleuatus super cœlos 469.8
 Christus Emanuel 673.8
 Christus exaltatus 644.5
 Christus ex Iudeorum libis egressus 586.8
 Christus ex ore populi ignorantis benedicitur 228.8
 Christus expers originalis peccati 445.8
 Christus ex Syō quomodo uenit 689.8
 Christus extra portā passus 337.7.456.5
 Christus extra uineam occisus 85.5
 Christus factus pro nobis peccatum 64.6.8
 Christus filius 213.8
 Christus filius Dauidis secundum humanitatem 713.8
 Christus filius Dei & hominis 2.5
 Christus filius hominis 884.5
 Christus finis legis 234.239.240.6.395.435.4.444.445.449.8.708.1076.5
 Christus finis legis omnino credenti ad iusticiam 634.826.713.8.
 Christus finis totius laboris & intentionis nostræ 724.8
 Christus fons aquæ uiuæ 210.8
 Christus fortis & potens 548.8
 Christus fortem alligauit 34.5
 Christus fortem quomodo uicerit 785.8
 Christus fortior diabolo 347.7
 Christus formā suæ diuinitatis quibus rebus comparat 478.6
 Christus fundamentum nauis 66.5
 Christus discipulis suis cur non ante, sed post cenā corpus & sanguinē suū tradiderit 418.8
 Christus discipulos cur uenire præcipiat 406.7
 Christus discipulos suos cur coegerit ascendere nauim 66.5
 Christus discipulis nauigantibus obdormit 45.5
 Christus excitatur à discipulis. ibid. uento cōminatur 46.5. mare silere præcipit. ibid.
 Christus diuersis nominibus in sacra scriptura uocatur 487.8
 Christus dominator solus 1051.5
 Christus dominus Dauid secundum diuinitatem 713.8
 Christus habitus inuetus ut homo 851.852.6
 Christus Herodis maioris tempore natus 248.8
 Christus homo electus ac signatus 605.5
 Christus homo in quantum interpellat pro nobis 780.5
 Christus homo, uiculus, leo & aquila 1176.4
 Christus hostia pro peccato 412.8
 Christus humilitatis & iusticie exemplū 1040.8
 Christus humilis misericordiam inter oēs 526.8
 Christus Iesus uerbum in principio 71.6
 Christus Iesus filius Dei in Bethlehē Iudee quādo natus 483.3
 Christus in Adam mortuus 756.8
 Christus in Bethania moratur 1100.5
 Christus in carne passus 982.5
 Christus in carne usque ad passionis tempora quādiu uixerit 154.2
 Christus in carne ueniens ecclesiam nō de Iudeis tantum, sed etiā de gentibus sibi eligit 4.8
 Christus in cœlum cur suspererit 75.5
 Christus in corpore suo pacitur 887.5
 Christus in corpore non sua, sed aliena portat peccata 228.8
 Christus in cruce extensus 181.7.326.5
 Christus in exercitatione sua dupliciter contristatus fuit 720.8
 Christus in fine temporis nascitur 212.8
 Christus in Iudæa quāsi ardens rogo fulsit 526.8
 Christus in matre nō poluitur 307.8
 Christus in mundum cur uenerit 966.6
 Christus in mundum ueniens, patriarcharū gel sit officium 184.7
 Christus in nauigatione utramque nauem ostēdit 45.5
 Christus in nomine eius congregatis adest 13.7
 Christus in passione sua pro inimicis suis orauit 446.8
 Christus in prædicatoribus suis misis recipitur 715.5
 Christus in quantum homo, eiusdem substantiæ nobiscum est 801.5
 Christus in quo dormiat 716.8.

Index.

Christus cur dicatur cæstos 632.5
 Christus cur dicere ueretur 260.84.5
 Christus cur dura tulerit 624.8
 Christus cur fabri filius æstimari uoluerit 56.7.61.5
 Christus cur factus particeps nostræ miseræ 709.8
 Christus cur particeps nostræ mortalitatis 956.8
 Christus cur gladius dicatur 464.8
 Christus cur homo factus 600.8
 Christus cur hominis filius dici uoluerit 251.7
 Christus cur ingemuerit 76.5
 Christus cur in mundum uenerit 307.5.720.525.8
 Christus cur in nocte natus 990.8
 Christus cur in nouo monumento ponatur. 115.5
 Christus cur mane prima sabbati surrexerit 1.7
 Christus cur matrem nō statim adijt 311.5
 Christus cur miracula suæ diuinitatis Iudeis aperire noluerit 761.5
 Christus cur mons dicatur 440.8
 Christus cur mortuus 408.532.8.641.6.764.8. ite resurrexerit. ibid.
 Christus cur morti traditus 781.4
 Christus cur muliere Cananæ non responderit 767.5
 Christus cur natus 734.4
 Christus cur nō natus sit, ubi habiturus 204.5
 Christus cur nonnulla quæ gessit, abscondi iusserit 15.5. omnia illustrat. ibid.
 Christus cur octauo die circumcisus 212.5
 Christus cur opus manuū Dei dicatur 524.8
 Christus cur petra 561.8
 Christus cur præcepit discipulis suis nec manifestarent 752.5
 Christus cur postus in resurrectionem, & ruinam multorum 458.7
 Christus cur resurrexerit 532.729.8
 Christus cur similis Deo 688.8
 Christus cur in similitudinem canis peccati natus 154.6
 Christus cur solus relictus 63.5
 Christus & ecclesia æterna 195.8
 Christus ecclesiæ fundamentum 962.8
 Christus ecclesiæ hæreditas 449.8
 Christus ecclesiæ spoliis 356.8.531.5
 Christus eleuatus super cœlos 469.8
 Christus Emanuel 673.8
 Christus exaltatus 644.5
 Christus ex Iudeorum libis egressus 586.8
 Christus ex ore populi ignorantis benedicitur 228.8
 Christus expers originalis peccati 445.8
 Christus ex Syō quomodo uenit 689.8
 Christus extra portā passus 337.7.456.5
 Christus extra uineam occisus 85.5
 Christus factus pro nobis peccatum 64.6.8
 Christus filius 213.8
 Christus filius Dauidis secundum humanitatem 713.8
 Christus filius Dei & hominis 2.5
 Christus filius hominis 884.5
 Christus finis legis 234.239.240.6.395.435.4.444.445.449.8.708.1076.5
 Christus finis legis omnino credenti ad iusticiam 634.826.713.8.
 Christus finis totius laboris & intentionis nostræ 724.8
 Christus fons aquæ uiuæ 210.8
 Christus fortis & potens 548.8
 Christus fortem alligauit 34.5
 Christus fortem quomodo uicerit 785.8
 Christus fortior diabolo 347.7
 Christus formā suæ diuinitatis quibus rebus comparat 478.6
 Christus fundamentum nauis 66.5
 Christus discipulis suis cur non ante, sed post cenā corpus & sanguinē suū tradiderit 418.8
 Christus discipulos cur uenire præcipiat 406.7
 Christus discipulos suos cur coegerit ascendere nauim 66.5
 Christus discipulis nauigantibus obdormit 45.5
 Christus excitatur à discipulis. ibid. uento cōminatur 46.5. mare silere præcipit. ibid.
 Christus diuersis nominibus in sacra scriptura uocatur 487.8
 Christus dominator solus 1051.5
 Christus dominus Dauid secundum diuinitatem 713.8
 Christus habitus inuetus ut homo 851.852.6
 Christus Herodis maioris tempore natus 248.8
 Christus homo electus ac signatus 605.5
 Christus homo in quantum interpellat pro nobis 780.5
 Christus homo, uiculus, leo & aquila 1176.4
 Christus hostia pro peccato 412.8
 Christus humilitatis & iusticie exemplū 1040.8
 Christus humilis misericordiam inter oēs 526.8
 Christus Iesus uerbum in principio 71.6
 Christus Iesus filius Dei in Bethlehē Iudee quādo natus 483.3
 Christus in Adam mortuus 756.8
 Christus in Bethania moratur 1100.5
 Christus in carne passus 982.5
 Christus in carne usque ad passionis tempora quādiu uixerit 154.2
 Christus in carne ueniens ecclesiam nō de Iudeis tantum, sed etiā de gentibus sibi eligit 4.8
 Christus in cœlum cur suspererit 75.5
 Christus in corpore suo pacitur 887.5
 Christus in corpore non sua, sed aliena portat peccata 228.8
 Christus in cruce extensus 181.7.326.5
 Christus in exercitatione sua dupliciter contristatus fuit 720.8
 Christus in fine temporis nascitur 212.8
 Christus in Iudæa quāsi ardens rogo fulsit 526.8
 Christus in matre nō poluitur 307.8
 Christus in mundum cur uenerit 966.6
 Christus in mundum ueniens, patriarcharū gel sit officium 184.7
 Christus in nauigatione utramque nauem ostēdit 45.5
 Christus in nomine eius congregatis adest 13.7
 Christus in passione sua pro inimicis suis orauit 446.8
 Christus in prædicatoribus suis misis recipitur 715.5
 Christus in quantum homo, eiusdem substantiæ nobiscum est 801.5
 Christus in quo dormiat 716.8.

In Bedæ opera.

716.8. item uigilet. ibid.
 Christus in resurrectione
 & ruinâ quomodo pos-
 situs 220.5. item signū
 cui contradicetur 221.5
 Christus in salurem po-
 puli sui exiit 407.7
 Christus in sanguine uue
 quomodo nos munda-
 rit 263.8
 Christus in sepulchro tri-
 ginta sex horis fuit
 124.8
 Christus in similitudinē
 carnis peccati uenit
 569.8
 Christus in speluncâ quo-
 modo fugerit 728.8
 Christus in torrente tra-
 ductus est, dedicans re-
 generationem nostrâ,
 & baptisimi sacramen-
 tum 222.8
 Christus ipsa misericor-
 dia 618.8
 Christus irridetur 488.5
 Christus Iudæorum fra-
 ter 783.4
 Christus iusticia nostra
 228.6. 819.4
 Christus iustus 956.5
 Christus languores no-
 stros sanauit 517.8
 Christus lapis 64.4
 Christus lapis angularis
 85.5. 781.6. 816.4. 888.
 6. 898.8. 1227.4. item ue-
 stis angularis. ibid.
 Christus lapis offendicu-
 li 498.8
 Christus lapis preciosus
 1127.5
 Christus lapidis uocabu-
 lo figuratur 344.4
 Christus lauat nos in san-
 guine suo 446.7
 Christus legis finis 304.
 378.8
 Christus liberat animas
 920.4
 Christus liberat & illu-
 minat 111.6
 Christus lignum uitæ
 147.4. 29.8
 Christus lumen de lumi-
 ne patris 737.8
 Christus an sit duo, an di-
 uina natura sit homo,
 uel assumpserit carnē
 117.8
 Christus lunâ quintade-
 cima crucifixus 376.7
 Christus lux 655.8
 Christus lux mundi 522.
 635.5. 508.8
 Christus magister uerita-
 tis 127.7
 Christus maledictum
 836.4
 Christus manus Dei
 566.8
 Christus mediator 116.
 641.6
 Christus mediator Dei
 & hominum 3.8. 197.
 4. 359.8. 750.5. 975.6
 Christus mediator uni-
 uersalis 1014.5
 Christus medicus nos-
 ter 37.7
 Christus medius inter
 doctores 224.5. auctul-
 rar. ib. paruulus. ibid.
 Christus medullarū ser-
 uator 660.8
 Christus messor & uinde-
 miator 1107.5
 Christus minister circūci-
 sionis 309.6
 Christus misertus est su-
 per turbam 63.5
 Christus modico minus
 quam angeli minora-
 tus 1068.6
 Christus mons 442.8
 Christus mons celestium
 1042.2. 1043.8
 Christus mons cur dica-
 tur 440.8
 Christus mons montium
 12.8
 Christus mons sanctus
 concilius de monte
 677.8
 Christus mortem nostrâ
 moriendo destruxit
 503.8
 Christus morte naturali
 nostram mortem æter-
 nam destruxit 718.8
 Christus mortuus pro-
 pter delicta nostra 172.8
 Christus Moisi figuram
 induit 272.8
 Christus mūdo regnum
 cœlorum annunciat
 183.2
 Christus Nazarenus 12.5
 Christus negotiator
 477.7
 Christus nomen dignita-
 tis 1.5
 Christus nō baptizabat,
 sed discipuli eius 567.5
 Christus non Iudæorum
 tantum rex, sed & gen-
 tium 830.5
 Christus oblatus, quia
 uoluit 116.5
 Christus occultè ambula-
 uit inter inimicos 689.8
 Christus, octauus dies
 202.8
 Christus omnia morte re-
 pleuit 659.7. quomo-
 do in terra & cœlo ste-
 terit 660.7
 Christus omnium sancto-
 rum caput 1226.4
 Christus oriens 201.5
 Christus os Dei 1152.4.
 item brachium. ibid.
 Christus ouis 213.8. 886.
 853.5
 Christus paruulis manus
 imponit 77.5
 Christus passus est, ut nos
 doceat pati 729.8

Christus pastor omnium
 quorum cōuersatio in
 cœlestibus est ad salu-
 tem 685.8
 Christus patris uoluntas
 573.8
 Christus paternorū secre-
 torū solus conscius 28.8
 Christus patri cōæternus
 312.2
 Christus pauper factus
 457.7
 Christus paupertatem no-
 strâ ubi accepit 660.6
 Christus pax nostra 498.
 504.8
 Christus pacem suis reli-
 quit 532.8
 Christus peccatum nō no-
 uerat 126.6
 Christus peccato damna-
 uit peccatum 133.6. fa-
 ctus peccatum 134.6
 Christus pecunia non emi-
 tur, sed gratia 255.8
 Christus per bucellam in-
 tinctâ, suum exprimit
 traditorem 719.5
 Christus per excellentiam
 se uocat filium 473.8
 Christus per legem & pro-
 phetas semper locutus
 est 210.8
 Christus per templū Hie-
 rosolymitanum signi-
 ficatur 452.8
 Christus petra 305.5. 47.
 8. 749.4. 749.8. 466.6.
 324.8. item mons. ibid.
 Christus penam peccati
 in resurrectione sua de-
 struxit 405.8
 Christus porta 898.8
 Christus post iudicium à
 reprobis nō uidebitur
 740.5. humana forma
 ab impijs in iudicio ui-
 debitur. ibid.
 Christus post resurrectione
 nem bibit 476.5
 Christus post resurrectione
 nem cur comederit
 408.8
 Christus post resurrectione
 nem cū discipulis suis
 cur māducarit * A 20.4
 Christus primogenitus
 417.7
 Christus principium 1.4.
 118. 119.8. 642.5. 426.8
 Christus prior dilexit nos
 780.5
 Christus propheta 56. 573.
 601.5. cur in patria sua
 contemnatur 56.5
 Christus profecit sapien-
 tia 225.5
 Christus propitiator in-
 Deū & homines 292.8
 Christus pro crucifixorib.
 suis orat 804.8
 Christus pro impijs mor-
 tuus 78.6
 Christus pro quo mundo
 non roget 646.6
 Christus pupilla ecclesiæ
 508.8
 Christus puer & electus
 72.5
 Christus puer à puritate di-
 ctus 511.8
 Christus qua conditione
 traditus 127.6
 Christus querendus 379.7
 Christus quæ passus est uo-
 lens passus est 682.5
 Christus quæ facta mo-
 nuit, fecit 471.5
 Christus quæ fecit, & ope-
 ra & uerba sunt 656.5
 Christus quādū euangeli-
 um predicauit 70. 154.2
 Christus quando à uindicta
 tacuerit 879.8
 Christus quando docere
 cepit 560.5
 Christus quando euange-
 lizetur 342.6
 Christus quōdo crucifixus
 165. 174.2
 Christus quando natus
 91. 183. 2. 384. 8. 491.1
 Christus quando occisus
 68.2
 Christus quando passus
 156. 2. 248. 8. 347.2
 Christus quando poten-
 tiam suæ diuinitatis cō-
 pēscuerit 879.8
 Christus quando sacerdotis
 munere functus
 990.8
 Christus quando sua passi-
 one mundum redeme-
 rit 184.2
 Christus quare cum publi-
 canis & peccatoribus
 edat ac bibat 21.5
 Christus quare de utraq;
 tribu originē duxerit
 471.7
 Christus quare ex uirgine
 desponsata nasci uolue-
 rit 43.5
 Christus quare in mūdum
 uenerit 651.8
 Christus quare non de ni-
 hilo, sed de aqua uinū
 facere uoluerit 289.7
 Christus quare parentib.
 subditus 282.7. quare
 in templo sedeat. ibid.
 Christus quare uocetur
 petra 408.7
 Christus quis sit 670.5
 Christus quib. ruina 277.
 7. item signum cui con-
 tradicatur 278.7
 Christus quōd duas no-
 tes & integrum diem
 in sepulchro iacuerit,
 quid significet 755.5
 Christus quomodo auis
 solitudinis 947.8
 Christus quomodo æqua-
 lis Deo 845.6
 Christus quomodo uocari
 uocari 410.7
 Christus

Christus quomodo cal-
 uis dicatur 833.8
 Christus quomodo con-
 greget 754.5
 Christus quomodo de tor-
 rente biberit 990.8
 Christus quomodo dica-
 tur uera uitis 746.5
 Christus quomodo dor-
 miat 650.8
 Christus quomodo exiit
 299.7
 Christus quomodo habe-
 ar quem oret, & pro
 quo oret 572.8
 Christus quomodo igno-
 ret 138.5
 Christus quomodo im-
 mutari uultum suum
 corā Abimelech 599.8
 Christus quomodo Iudæ-
 os in altitia cōprehen-
 derit 734.8
 Christus quomodo man-
 ducandus 505.6
 Christus quomodo mi-
 nor factus patre, & æ-
 qualis manserit 844.6
 Christus quomodo mor-
 talis factus 976.6
 Christus quomodo nocti
 coraci similis 947.8
 Christus quomodo nouū
 simē apparuerit 172.5
 Christus quomodo op-
 probrium factus sit
 538. 586.8
 Christus quomodo oscu-
 lum Iudæ suscipiat
 106.5
 Christus quomodo ostiū
 & pastor 322.6
 Christus quomodo pelli-
 cano aui similis 947.8
 Christus plorationis ual-
 lis 1042. 1043.8
 Christus quomodo quoti-
 die nascatur, patitur,
 resurgat & ascendant
 468.8
 Christus quomodo san-
 ctus 894.8
 Christus quomodo se exē-
 plū nobis fecerit 1042.8
 Christus quomodo se fe-
 cerit montem celestiu-
 dinis 1042.8
 Christus quomodo sine
 patre & matre 193.8
 Christus quomodo in se-
 pulchro tribus diebus,
 & noctibus iacuisse di-
 catur 59.2
 Christus quomodo spes
 & resurrectio suorum
 928.8
 Christus quomodo subie-
 ctus patri 568. 569.6
 Christus quomodo timor
 notis factus fuerit 586.8
 Christus quomodo tym-
 panizari 599.8
 Christus quomodo uultū
 suum immutari 598.8
 Christus quomodo uasa
 diripiuit 754.5
 Christus quomodo uallis
 plorationis 1042.8
 Christus quomodo uerū-
 turus sit ad iudicium
 689.8
 Christus quomodo ueri-
 tas 666.6
 Christus quomodo un-
 ctus 1062.6
 Christus quo die crucifi-
 xus 143.5
 Christus quo spiritu in de-
 fertum ductus 8.5
 Christus quo tempore na-
 tus 212.2. item crucifi-
 xus. ibid.
 Christus regē sine pontifi-
 calis appellatio, digni-
 tatis est 110.6
 Christus relicta terra & co-
 gnatione Iudæorū, præ-
 pollet nuncin populis
 gentium 190.8
 Christus resurgēdo nobis
 uias uitæ notificauit
 718.8
 Christus resurrexit pro-
 pter iustificationem no-
 stram 172.8
 Christus rex iustitiæ 193.8
 Christus rex pacis 193.8
 Christus rex seculorum
 967.6
 Christus rex & sacerdos
 10. 6. 193. 5. 558.8
 Christus rex, & filius re-
 gis quomodo 814.8
 Christus rex secundū hu-
 manitatem 450.8
 Christus rogat & non ro-
 gat patrem 33.7. exiuit
 à patre, & uenit in mū-
 dum 34.7. reliquit mū-
 dum, & rediit ad patrem
 ibid.
 Christus sacerdos 1078.6
 298. 193. 704. 990.8
 Christus sacerdos & ho-
 stia 150.4. 767.8
 Christus sacrificium 558.8
 Christus salutare Dei
 888.6
 Christus templum Dei
 560.8
 Christus sapientia Dei 312.
 2. 875.4. 118. 524.8
 Christus sapientia & sciē-
 tia nostra 898.6
 Christus schala nobis in
 cœlum 668.8
 Christus secundum formā
 ferri caput ecclesiæ
 892.6
 Christus seductor à Iudæ-
 is dicitur 116.5
 Christus semel resurgens,
 non amplius moritur
 408.8
 Christus seipso maior
 743.5
 Christus semen Abrahæ
 518.6
 Christus semen Dauid
 907.8
 Christus seminator
 756.5
 Christus seruauit legem,
 quam dedit 281.7
 Christus sic descendit in
 mundum, ut nūquam
 desereret cœlum 307.8
 Christus sine causa mor-
 ti traditus 440.8
 Christus sine reatu suppli-
 cium nostrum suscepit
 707.6
 Christus sol 113.2
 Christus sol iustitiæ 354.
 8
 Christus solus inter mor-
 tuos liber fuit 525.8
 Christus spes nostra 749.
 8
 Christus splendor gloriæ
 1267.4. agnus Dei. ibi.
 sacerdos in æternum.
 ibid.
 Christus sponsus 38.5.
 285.7
 Christus super quos quo-
 tidie doleat 1074.8
 Christus sub Herode fu-
 git in Aegyptum 60.5
 Christus subleuata omni-
 bus creditibus 915.8
 Christus sub Tiberij im-
 perio passus 68.2
 Christus super asnam se-
 dens, Hierosolymam se-
 tendit 81.5
 Christus surgens à cœna
 lineo se præcingit
 401.7. post lauationem
 accipit uestimenta sua
 402.7
 Christus tam in uerbis
 quam factis fiduciali-
 ter egit 492.8
 Christus totus caput &
 membra 558.8
 Christus tradidit se pro
 nobis 704.6
 Christus tradito Ioanne
 incipit prædicare 112.5
 Christus turbam ieiunā
 non dimittit 768.5
 Christus turris fortitudi-
 nis exterius non appa-
 ret, sed semper interius
 præfens est 750.8
 Christus tributum soluit
 1040.8
 Christus uasa forti abstu-
 lit 785.8
 Christus ubiq; est 808.5
 Christus uelox & fortis
 ut gigas 526.8
 Christus uidentes & e-
 mentes ex templo eij-
 cit 82.5
 Christus uenit ad laborē
 non ad delectationem
 526.8
 Christus uenit implere
 quæ imperfecta fuerāt
 175.5
 Christus uenit in nomi-
 ne Dei patris 366.7
 Christus uenit, ut cogno-
 scamus uerum Deum
 1045.5
 Christus uerbum à Ioan-
 ne uocatur 3.5
 Christus uerbum patris
 788.8
 Christus ueritas 549.
 656.8
 Christus uerus propheta
 201.4
 Christus uerus sacerdos
 184.5
 Christus uera pax 622.8
 Christus ueræ humilica-
 tis exemplum 618.8
 Christus uerus Deus
 36. 10. 46.5
 Christus uerè manu for-
 tis 605.8
 Christus uerè pacificus
 814.8
 Christus uermis 281.
 538.8
 Christus uestigium pa-
 tris 844.8
 Christus uia uirtutis
 951.8
 Christus uia 844. 1016.8
 Christus uia ad ueram
 pacem 498.8
 Christus uia & ueritas
 888. 274.8
 Christus uia testimonio-
 rum 1012.8
 Christus uia & finis 925.8
 Christus uictor diaboli
 347.7
 Christus uictor uerus
 546.8
 Christus uidens peccati-
 cem ciuitatem flet
 399.4
 Christus uiri caput 642.
 667.8
 Christus uirtus & sapien-
 tia Dei 334. 965.6
 Christus uisibilem carnem
 substantiā de carne uir-
 ginis sumpsit 1083.6
 Christus uita 655.8
 Christus uitis uera 263.8
 Christus una persona ge-
 minæ substantiæ 442.6
 Christus unctus Melsias
 574.5
 Christus unctum signifi-
 car 1061. 1062.6
 Christus unde dicitur 64.
 4
 Christus unde fuerit
 625.5
 Christus unde Nazareus
 uocatus 925.5
 Christus unde saluator
 sit 652.8. itē creator. ib.
 Christus unde uerus De-
 us probetur 17.5
 Christus unus est, in quo
 omnes iustificerunt 90.6
 Christus unus nobiscum
 factus 710.6
 Christi

In Bedæ opera

Christus ut leo requieuit 90.4.262.8
 Christus ut patri fuerit æqualis 85.5
 Christus uultus Dei 870.8
 Christi ad templum oblatio 24.4.245.1
 Christi aduētus chirographum deleuit 64.8.4
 Christi aduentus primus 1090.5
 Christi aduētus tēpus Iudæis notū 230.5.274.7
 Christi agonia 484.5.1.4.7
 Christi amatores cur plorant 23.7
 Christi anima apud interos nō derelicta + a 8.6
 Christi anima quare conturbata 652.720.8
 Christi anima ex Deo. 155.8
 Christi ascensio 250.251.1
 Christi baptisimus 567.5
 Christi calor, dilectio eius 526.8
 Christi caput Deus 116.2.642.8.1079.4
 Christi caput percutiones 159.5.391.7
 Christi caro nō corrupta + a 8.6
 Christi caro cur nubes dicatur 84.9.3
 Christi caro mortalis per saccum cur recte intelligatur 574.8
 Christi caro qualis 412.8
 Christi caro quare dicitur cithara 583.8. item psalterium ibid.
 Christi caro quomodo ceruæ comparet 537.8
 Christi carnem manducare, & sanguinem eius bibere, quid 482.6
 Christi clarificatio 720.521.697.5
 Christi cibus 570.5.575.5
 Christi cognitio 991.5
 Christi cohæredes quomodo simus 169.6
 Christi corpus 68.5.412.8
 Christi corpus & sanguis uerus cibus & potus 542.8
 Christi corpus, multitudo credentium 914.8
 Christi corpus ex carne feminae sumptum 155.8
 in Christi corpore quomodo transcendendum 23.5
 in Christi corpore due uitæ nobis prædicantur 232.8
 in Christi corpore multa membra, & membrorum diuersa officia 596.8
 in Christi corpore duo genera hominum 619.8
 per Christi cor omnes cordes accipiendi sunt 642.8
 Christi crucifixio 246.247.1.1033.8
 Christi crucifixio ignis 507.8
 Christi crux quomodo euacuetur 330.6
 Christi damnatio, nostra iustificatio 901.8
 Christi decor 936.8
 Christi de Hierosolymorum excidio uaticiniū 467.5
 Christi doctrina 10.5
 Christi doctrina salutifera mundo 428.8
 Christi domus tegulis reſta 16.5
 Christi discipuli cur non ieiunent 21.5
 Christi diuinitas æqualis patri 520.5
 Christi diuinitas & humanitas 645.5
 Christi diuinitatem Ioannes describit 519.5
 Christi diuinitate 795.945.8
 Christi, eiusque aduentus probatio 379.5
 Christi esuries 10.5
 Christi esuries unde 574.8
 Christi & ecclesiæ mystéria in cantica canticorum describuntur 1013.4
 Christi & Moïsis collatio + a 12.6
 Christi erga nos bonitas 524.5
 Christi exaltatio 762.8
 Christi ex Aegypto educio 242.1.383.3
 Christi exercitatio 720.8
 Christi exinaniatio + b 30.6.156.925.8.487.846.6
 Christi extensio quid signifiſicet 668.8
 in Christi faciem qui spu ant 112.5
 Christi facundia 629.5
 Christi familia per baptismum & crucis passionem sanatur 179.8
 Christi filij qui 807.8
 Christi flagellatio 390.7
 Christi fletus 272.1074.8.781.4
 Christi fratres qui 258.901.1074.8 (794.5)
 Christi generatio 886.
 Christi genitura ineffabilis 988.8
 Christi gloria 525.965.5
 Christi glorificatio 123.4
 Christi hæreditas 749.8
 Christi hæreditas nō minuitur copia possessionum 688.8
 Christi hostia 990.8
 Christi humanitas ad quid profuerit 503.8
 Christi humanitas per arietem cur designetur. 422.8
 Christi humilitas 205.5.
 418.7
 Christi ieiunium + b 26.6
 Christi immissa in Iudam traditorem pax 438.8
 Christi imperium 191.1079.5
 Christi infirmitas, nostra fortitudo 337.6.646.8
 Christi inimici 726.8
 Christi in nostram salutem studium 378.5
 Christi in suos candor. 57.5
 Christi iugum + 51.5.786.8
 Ad Christi imitationem quomodo noui esse debemus 408.8
 Christi latere aperto sanguis & aqua exiuit. 18.8
 de Christi latere in passione formatur ecclesia. 656.4
 Christi lex charitas 757.6
 Christi magnæ humilitatis exemplum 401.7
 Christi manducatio 413.8
 Christi mansio 692.5
 Christi mansio 405.7. ambulatio. ibid.
 Christi manus quomodo tornatiles 33.8. quomodo ite aureæ & hyacinthis plenæ. ibid.
 Christi matertera 164.5.398.7
 Christi miracula 759.5
 Christi moralitas 275.5
 Christi mors 671.5
 Christi mors, commutatio 916.8
 Christi mors libera, non coacta 902.8
 Christi mors qualis 124.4
 Christi mors, summa fortitudo 747.8
 Christi mors uoluntaria. 404.8
 Christi natiuitas quomodo senarium habeat. 125.8
 Christi natiuitatis & Ioannis mysterium 252.7
 Christi natura duplex. 440.8
 Christi negatio mendacium pessimum 1019.5
 Christi nobiscum presentia 721.5
 Christi nomine petere. 778.5
 ad Christi noticiam quomodo perueniatur 16.5
 Christi obedientia 771.5
 Christi occisio 763.8
 Christi oculi, apostoli. 91.4
 Christi opera 657.5
 Christi opera etiam alios facere, sed non omnia. 759.5
 Christi oratio 1104.5.942.8.
 Christi oratio exaudita. 946.8
 Christi oratio pro crucifixoribus suis 609.8
 Christi oratio ad omnes fideles pertinet 801.5
 Christi panem & uinum quomodo ecclesia offerat 990.8
 Christi passio 636.5
 Christi passio, calix. 990.8
 Christi passio, Dei manus 987.8
 Christi passio nos liberat à dominatu quinq; carnalium sensuum 192.8
 Christi passionem uelamento tegere 184.8
 Christi pater Ioseph 220.5
 Christi paupertas 823.33.5.945.8
 Christi paupertas in quo. 755.8
 Christi paupertas nostra plenitudo est 646.8
 Christi pax 741.5
 Christi pedes qui dicantur 929.8
 Christi persona 671.5
 Christi pietas & obedientia 224.5
 Christi plenitudo 1085.5
 Christi potestas 1070.5
 Christi præconia 872.5
 Christi præſcientia 143.5.376.7
 Christi præſentia in toto mundo 658.5
 Christi preces mundæ. 687.4
 Christi principia & nouissima 863.4
 Christi processio à patre 650.5
 Christi prognosticō 142.5.375.7
 Christi profectus 537.5
 Christi qui sint participes 688.8
 Christi regnum 568.6.598.8
 Christi responſio 262.7
 Christi resurrectio 246.247.1
 Christi sacerdotiū 990.8
 de Christi sanguine ecclesiam nasci & nutrire. * A 25.4
 Christi sapientia 222.5. ite gratia. ibid.
 per Christi sanguineas guttas quid significetur 942.8
 Christi sepultura 115.5
 Christi seruicium quale esse debeat 24.3
 Christi sessio à dextris Dei + a 11.6
 de Christi spiritu uiuere 481.6
 Christi

Index.

Christi tabernaculum 928.8
 Christi testimonium uerum 592.5
 Christi titulus 736.8
 Christi transfiguratio. 71.5
 Christi tribulatio cur reſpicio uocetur 410.8
 Christi tristitia 104.5.651.8. + a 8.6
 Christi turbatio 683.715.5
 Christi uestes à crucifixoribus diuisæ 540.8
 Christi uestimenta quid significant 540.8
 Christi uestigia alacriter sequenda 423.7
 Christi uestimentum esse 958.8
 Christi uestimenta sancti 71.5
 Christi uita panis quo reficimur 990.8
 Christi uoluntates 105.149.5.381.7
 Christi zelus 493.8
 Christo coruo pater præparat escam 836.4
 Christo non credi, nisi donante Christo 458.8
 Christo qui iniuriam faciunt 603.6
 Christum adoptiuū Dei filium esse, heresis 621.5
 Christum ante Mariam fuisse, negabant hæretici 519.5
 Christum cur pati & resurgere oportebat 16.7
 Christum crescere, Ioannem uerū minui oportere 61.5
 Christum imitari, lumen est sapientiæ 855.8
 Christum induere 717.6
 Christum Iudæi regē gentes ridēt 498.5
 Christū manducare quid 505.6
 Christum negare 815.5
 Christum omnes sacræ literæ loquuntur 594.5
 Christum prodentes 143.5.376.7
 Christum qui fundamentum habet 372.6
 Christum quomodo sancti imitentur 86.6
 Christū se esse Dominum confessus est sæpe 489.5
 Christum sequentium diuersi affectus 494.5
 Christum sequi 838.5
 Christum uelle interficere, est nōmē resurrectiōnis eius extinguere, ut mendacium euangelio præferretur 264.8
 ad Christum crucifixum qui pertineat 343.6
 in Christum nulla ignorantia cadit 149.4
 cum Christo esse, & esse ubi ille est, differunt 808.5
 in Christo omnes diuitiæ reconditæ 945.8
 de Christo testimonium. 594.5
 in Christo duplex natura 440.8
 in Christo mercedem nostram quomodo uideamus 749.8
 in Christo omnes unus homo sumus 749.8
 in Christo omnes thelauri sapientiæ & scientiæ absconditi 1022.8
 in Christo quomodo laborem nostrum uideamus 749.8
 pro Christo in hac uita qui affligitur, in futura exaltabitur 517.8
 Christophorus martyr. 436.3
 Christophorus quamdiu feditur 203.2
 Christophori martyrium 234.255.1
 Chronicon Bedæ 174.2
 Chronica 70.2
 Chusai Achitofelis confiliū destruit 458.8
 Chusam Rasathaim Mesopotamiæ rex 177.2
 Chusi consilium 458.1063.8
 Chusi nomen Aethiops interpretatur 458.8
 Chusi silentium 459.8
 Chrysanthi & Darii martyrium 475.3
 Chrylogoni martyrium 262.262.1.4.72.3
 Chrysolithus 1131.5.662.3
 Chrysoprasus 1131.1132.5.662.3
 Chyron centaurus 25.2
 cibus an ad animam perueniat 370.5
 cibus angelorum 1064.4
 cibus animæ, sermo ueritatis 1132.4
 cibus Christi quid 805.6
 cibus non est in uitio, sed appetitus 221.8
 cibus quare prius cōmunitis uocabatur qui putaretur immundus + b 42.6
 cibus qui mundus 303.8
 cibi abstinentiam febriſicanti cōferre sanitatem 215.2
 cibi quomodo immundi fiunt 766.5
 cibi unde mundi aut immundi 72.5.358.7
 ciborum discretio 303.8
 cibos cur creare noluerit Dominus 328.5
 in Cicatrice sanati ulceris lepram qui portare dicantur 305.8
 in Cicatrice uisionis lepram habere 306.8
 Cicero nascitur 212.2
 Cicero Arpini nascitur. 182.2
 cidaris, diuinitatis splendore 141.4
 cidaris, resurrectionis gloria 162.4
 cidaris Asiæ prouincia. 450.1
 922.5
 Cilicia regio opulentissima 678.8
 cilicium 202.7.342.5.609.798.8
 cilicium, penitentiū habitus 1205.4
 cilium quid mysticè significet 798.8
 in Cilicio peccati asperitas significatur + 49.5
 Cinai Moïsis cognati. 310.4
 cincinnati, intime sanctorum cogitationes 116.2
 Cingius Sabinorum rex prius annum in menses diuisit 75.2
 cingulum, sanctorum choros 298.8
 cinguli quo sacerdotale stus constringitur, choros sanctorum 141.4
 cingulorum usus 896.5
 cinifex 113.4
 cinis 202.7.342.5
 cinis cremata, tempus passionis Christi 1228.4
 per Cinerem penitentia designatur 287.8
 in Cinere mortis est significatio 749.5
 cineres cur supra capita ponantur 503.7. cur ite portentur. ibid.
 Ciriſthiani 159.4
 circius 32.2
 circulus himerinus 435.1
 circulus lacteus 390.1
 circulus magnus, siderum 514.1
 circulus meridianus 128.2
 circulus omnis quantum habet spacij in diametro, tantum habet in gyro 50.8
 circulum aureum in naris habere 909.4
 circulum demonstrare impossibile 223.2
 circuli adprehendendos cuiusque anni lunas paschales, ab anno Christi primo, usque ad sequimillesimum nonagesimum quintum. 359.1
 circuli cur paralleli dicantur 222.2
 circuli Bedæ, Cyrilli & Dionysij 310.1
 circuli maximi in sphaera 434.1
 circuli mundi 9133.2
 circuli mundi, & subterraneus siderum meatus 131.2
 circuli omnes in sphaera fecant sese in duas partes æquales 208.2
 circuli pro æternitate in scriptura ponunt 1223.4
 circuli quatuor auri. 1183.4
 circuli sphaeræ quinque. 134.2
 circuli subter coronam. 1184.4
 circuli tres medij in aqua litares temporum distinguunt 132.2
 circuli uel zonæ cur uocentur 131.2
 circuli uisibiles qui 321.2
 circulis quinq; mundus diuiditur 10132.2
 circulorum decennouenualium canones 373.1
 circumcidere cor 48.4
 circumcisio, 442.7.624.5
 circumcisio abolita 900.5
 circumcisio carnis quid significet 901.6
 circumcisio cur Abraham data 199.8
 circumcisio cur fiat octaua die 48.4
 circumcisio cur in uiro & non in muliere cōpletur 417.8
 circumcisio cur octaua die facta 417.862.6
 circumcisio cur petrinis cultis fiebat 213.5. nō unius tantum membri 214.5. mysticè quomodo intelligenda 215.5
 circumcisio cur solis masculis imposta 414.8
 circumcisio Dni nostri Iesu Christi 242.243.1
 circumcisio exterior signum interioris circumcissionis 409.8
 circumcisio in foeminis quare non fiat 409.8
 circumcisio multiplex. 444.7 (545.5)
 circumcisio octauæ diei. circumcisio paruulorum cur octauo die fieri precepta 869.6
 circumcisio quare sic mutata 409.8
 circumcisio quare in præputio fiat potissimum. 409.417.3
 circumcisio quid significet 484.202.8.731.6
 circumcisio secunda 241.8.
 circumcisio spiritalis 414.8
 circumcisio ueteri populo cur data 1084.6
 circumcissionis Christi lex 289.7
 circumcissionis dies Domine resurrectionis imaginem præferret 254.7
 circumcissionis loco cur baptis.

In Bedæ opera

baptismus institutus 4.1.8
 circumcissionis privilegium non sine magno mysterio filio promissionis donatum 176.2
 circumcissionis ritus 210.5
 circumcissionis usus 4.09.4.13.4.14.8.49.6.4.13.8
 per Circumcisionem carnalem quid designat. 4.14.8
 circumcissio carnali quomodo potest quis circumcidi 341.8
 circumcissione non eguit Christus 211.5
 Cirici & Iulite matris eius passio 4.26.3
 Cirius à Claudio interfectus 4.01.3
 Cirionis presbyteri martyrium 392.3
 Cilon, duritia cori 881.8
 Cisterciensis religio incipit 197.2
 cithara 655.8
 cithara, carnis est mortificatio 922.8
 cithara cõtraria psalterio 4.24.1061.8
 cithara Davidis 354.4
 cithara Davidis sancta crucis figura 324.4
 cithara pro mortificatione carnis accipi 4.24.8
 per Citharam carnis mortificatione designat 813.8
 Cirium urbs Cypri 86.8
 ciuis quomodo quis idoneus in Hierusalẽ efficitur 996.8
 ciues Babyloniæ & Hierosolymæ semper configunt inter se 752.8
 ciues, oēs fideles 168.4
 ciues quomodo apostoli & propheta 780.6
 ciues terreni 1114.6
 ciuitas angelorum locietas 599.8
 ciuitas Dei, celestis Hierusalẽ 898.8
 ciuitas immundorũ 1116.5
 ciuitas nostra mysticẽ ecclesia facta est 4.15.7
 ciuitas prima 30.4.652.3
 ciuitas quadrata 1127.5
 ciuitas unde dicitur 51.4
 ciuitas sanctorum superna 730.6
 ciuitatis edificatio cur à tẽplo incipienda 548.4
 ad Ciuitatis ostia quomodo Christus rumpit nizarit 599.8
 ciuitatem regi ab uno optimo uiro melius esse quam ab una optima lege 241.2
 ciuitatem sine legibus & libertatibus, permanere non esse facile 245.2
 de Ciuitate in ciuitatem fugere 8.45.5
 climatu dispositio 470.1
 in Ciuitate hominũ species quot sint 238.2
 ciuitates decem 412.7
 ciuitates duæ 752.8
 ciuitates duæ cõtrariæ in presenti permixtæ, 752.8
 ciuitates Israel reliquæ de uotam plebis Dei conuersionem designat. 572.4
 ciuitates quinque, loquẽtes lingua Chanaan. 4.43.5
 ciuitates quinque, imbribus igneis cõstragati, quid significet 206.8
 ciuitatum quinque, confagratio 50.4
 clamantes ad Deum quãd non exaudiant 538.8
 clamare die & nocte 901.8
 clamare suo ore 776.8. itẽ non. ibid.
 clamare toto corde 1037.8
 clamor ad Dominum. 4.40.8
 clamor Dei 447.8
 clamor cordis 1027.8
 clamor peccatorũ 688.4
 clamoris uoce ad Dominum qui clamat 4.40.8. qui item non. ibid.
 Clarentij episcopi & confessoris natale 409.3
 clarificari 2.14.6
 clarificatio Christi 855.6. 774.785.5
 clarificatio multo iucundior inuocatio 4.45.8
 claritas humilitatis primum 855.6
 clasis 79.2 (394.3)
 Claudiani martyrium. 182.2
 Claudia aqua 182.2
 claudius cœlum 1092.5
 Claudius Britanniam adiens sine ullo praelio intra paucissimos dies plurimam insulã partem in ditionem recipit 184.2
 Claudius cum uxore sua & filijs in exilium deportatur 393.3
 Claudius imp. filio suo Britannici nomen imponit 4.3
 Claudius imp. in Britanniam expeditionem mouet 4.3
 Claudius Imp. ab Augusto quartus 4.3
 Claudius Iudæos tumultuantes Roma expulit 184.2
 Claudius Orcadas insulas Romano adiecit imperio 184.2
 Claudius quãdiu regnarit 184.186.201.2
 Claudius II. quãdiu imperarit 201.2
 claudio statua aurea in capitolio cur posita. 186.2
 sub Claudio fames grauisissima 4.3
 claudius 201.4
 claudius sacerdos 309.7
 claudius sanatio 874.5
 claudius 68.7
 claudius David 1070.5
 claudius sciẽtiæ 344.364.5
 claudius mortis 1066.5
 claudius quatuor 648.3
 claudius regni cœlorũ 156.7
 claudius potestas 70.5
 de Clauibus terminorum argumentum 203.1
 clauis aurei, quibus erant affixæ laminæ, quid significant 28.8
 Clemens Alexandrinus ecclesiæ presbyter floret 185.2
 Clemens à B. Petro ecclesiæ successor consecratur 48.3
 Clemens Apostolorum discipulus 57.2
 Clementis papæ martyrium 262.263.1
 Clemens pontifex eligitur 199.2
 Clemens quãdiu sedet 202.2
 Clemens II. quãdiu sederit 204.2
 Clemens III. quãdiu sederit 204.2
 Clemens IIII. quãdiu sederit 204.2
 Clemens V. quãdiu sederit 204.2
 Clemens VI. quãdiu sederit 204.2
 Clemens VII. quãdiu sederit 204.2
 Clementis liber historiarum 56.2
 Clementis natale & martyrium 471.3
 clementia Domini 354.7
 Cleopæ natale & martyrium 453.3
 Cleopæ diffidentia 783.5
 Cleopatra Ptolomei soror 183.2. quãdiu regnarit 183.2
 clericus 664.3
 clericorum possessio cur Deo dici uoluerit 345.8
 Cleri diaconi decollatio 382.3
 cleronomus 785.8
 clerus 785.8
 Cletus papa 433.3
 Cleti papæ martyrium. 248.249.1.410.3
 clibanus 115.4
 in Clibano panem uerbi querere 275.4
 clima 126.2 (10.2)
 climata mundi quatuor. 43.2
 climata seu paralleli 43.2
 climata terræ 376.1
 cœlum

Index.

cœlum quãdo aperitur & claudatur 205.2
 cœlum quare sint sacra scriptura 961.8
 cœlum quodnam in iudicio, igne sit periturum. 1223.4
 cœlum quod transibit 137.5
 cœlum quod uel quale sit quod in principio cum terra factum est * A 2.4
 cœlum quomodo in uiginti quatuor horis tam magnam reuolutionẽ facere possit 126.2
 cœlum sidereũ in medio aquarum firmatum. * A 7.4
 cœlum simplicissimum corpus 222.2
 cœlum spiritualiter ecclesiã est 127.2
 cœlum superius * A 3.4. 2.8. unde colligat esse igneum. ibid.
 cœlum unde dicitur 2.4
 cœlum utrum altius quã terra 650.3
 utrum Cœlum unum an plures sint 127.2
 cœli cardines 126.2
 cœli ætymon 5.2
 cœli & terræ nomine quid significetur 116.8.3.4. 127.2
 cœli & terræ nomine scriptura totum mundum appellat 131.8
 cœli facies * A 13.4
 cœli formatio cuiusmodi 127.2
 cœli forma qualis 126.8
 cœli ianua 10.2
 cœli incolæ 1098.5
 cœli latera 10.2
 cœli militia * A 20.6
 cœli partes 126.3
 cœli regio inter occidentem & septentrionem magno incendio ardet 199.2
 cœli rotunditas 125.2
 cœli transitus 262.7.470. 471.5
 cœli uaria altitudo 7.2
 cœlum cur æthera Anaxagoras putarit 5.2
 cœlum & terrã quare Deus fecerit 114.8
 cœlum ex Aristotelis sententia plura significare 5.2
 cœlum non nisi obediẽs intrare ualet 372.7
 extra cœlum & terrã nullus est locus 152.8
 in Cœlum cur respiciat Christus 328.5
 per Cœlum & terrã quid intelligendum 545.8
 de Cœlo quomodo Deus prospiciat 51.6
 in Cœlo nulla obscuritas 31.2
 cœli aeris in diluuiio perierunt 8.4
 cœli congruẽ dicuntur iustorum animæ 434.8
 cœli quare non indigeat misericordia 594.8
 cœli qui peribunt 1003.5
 cœli quomodo peribunt. 1063.6.952.8
 cœli, sancti homines. 813.4
 cœli transituri 1005.5. in nouandis. ibid.
 cœli ut dicantur pericuri. 666.4
 cœlorum mutatio 1125.5
 cœlorum nomine plerumque scripturæ intelliguntur 638.4
 in Cœlorum regnũ quis intrabit 510.6
 cœlos scripturã sanctos appellat, quorum conuersatio in cœlis est 808.4
 quæ in Cœlis sunt quomodo instaurant 767.6
 cœna Dominica 709.500.6
 cœna in Bethania cur celebratur 270.7
 cœna mysticẽ quid significet 401.369.7
 cœnaculum 474.5
 cœnaculum magnũ 101.5. 377.7
 cœnacula auro recta quid significet 28.8
 cœnacula, tritoga, & mansiones, idem. 36.4
 cœtus 148.2
 Coenredus in monachico habitu Romæ uitã finit 184.3
 cognitiões à cogendo dictæ 672.4
 cogitationes bonæ semper à Deo sunt 405.8
 cogitationes malæ non semper instinctu diaboli excitantur, sed aliquando ex nostri arbitrij motu emergunt. 405.8
 cogitationes repellendę 109.7
 cogitationes multorum uelata ante incarnationem 459.7
 cogitationum Deus inspector 722.4
 cogitationum exempla 579.7
 cogitationum malarum adiutor diabolus. 266.5
 cogitationum nequã triplex modus 35.7
 cogitationũ obseruatio. 222.7.466.5
 cogitationes nouit Dñs. 103.7.389.271.5
 cogitationes nostras diabolus nescit 358.7
 cogitationes nocte quid sit 110.7
 cogitationes nocte, esse solius Dei 17.5
 cogitatis responder Dominus 346.7.
 cognati 354.5
 cognitio Dei perfecta. 547.5
 cognitio Dei uitã æterna 494.8
 cognitio fidelium, fides eorum 793.5
 cognitio fidem non facit, sed contrã 616.5
 cognitio nis celsitudo. 646.5
 cognitionem Dei fides facit, non contrã 622.5
 cognitionem sui cur Deus nobis præstet 726.6
 cognoscere 1069.5
 cognoscere Deum 669.5
 Cointhæ martyris natale 396.3
 coitus cur in senectute uix contingat 337.2
 coitus quando fieri debeat 337.2
 coitus quando molestus 337.2
 coitus quid calculatoribus sit 14.2
 coitus, uitæ abbreviatio. 224.2
 coitus tẽpus quãdo incipiat 337.2
 colere 131.4
 collis thuris 1059.4
 per Collum doctorũ forma designatur 119.4
 collybitæ 318.7
 collyrio perungere oculis 1071.5
 Colmanus duo monasteria in Scotia facit 121.3
 colonia 49.1
 Colonia longo bello fatigata Philippum imperatorem agnoscit 198.2
 color proprium obiectũ uisus 222.2
 coloratum quot modis accipiat 223.2
 Colossenses 886.6
 colossus Romæ erigitur. 184.2
 colossi imago in Rhodi insulã, terram mundi miraculum 475.1
 Columbanus ab Egilolfo honorificẽ recipitur. 304.3
 Columbanus ad Clotharium pergit 298.3
 Columbanus ad Nammenic oppidum peruenit 297.3
 Columbanus ad Theodbertum regem uenit. 300.3
 Columbanus ad Turonẽ sem peruenit urbẽ 296.3
 Columbanus animã miseris solutam cœlo redidit 305.3
 Columbanus basilicã dirutam instaurat 304.3
 Columbanus cum suis comitibus ad Gallias tendit 279.3
 Columbanus damnatus & carcereliberat 291.3
 Columbanus eremũ petit 280.3
 Columbanus inuisibilis. 292.3
 Columbanus Italiam ingreditur 304.3
 Columbanus monasteriũ petit 278.3
 Columbanus monasterium construit 283.3
 Columbanus natale locum relinquens ad uirum uenerabile nomine Senile pergit 277.3
 Columbanus oblitum dæmonio liberat 299.3
 Columbanus peregrinationem instituit 278.3
 Columbanus presbyter in Britaniam quando uenerit 75.3. ubi sepultus. ibid.
 Columbanus psalmorũ librum elimarõ sermone exponit 278.3
 Columbanus Theodoricum increpat 289.3
 Columbanus usũ infulsans, rumpit 301.2
 Colubani abbatũ depositio 402.471.3
 Colubani abbatũ martyrium 262.263.1
 Colubani abbatũ uita. 275.3
 Columbanus cibus qualis. 282.3
 Columbanus & sociorum eius, uirtutes 279.3
 Columbanus fama ad Sigberti regis aulam peruenit 279.3
 Colubani matris in somnium quale 276.3
 Colubani miracula 294.3
 Columbanus patria 275.3
 Colubani pulchritudo. 276.3
 Colubani reliquię 305.3
 Columbanus studia 276.3
 ad Columbanus preces lactiga producit aqua. 282.3
 ante Columbanus ortum quid actum 276.3
 Columbanus cõrtus futurum reportat 286.3
 Columbanus uirius parietis 282.3
 Columbanum diabolus aggreditur 276.3
 Columba patria Columbanus 276.3
 Columba

In Bedæ opera.

Columbæ uirginis natale 487.3. marcyrium. ibidem.

columba «9.10.5 columba Adamum signi ficat ad paradysum re uertentem per Christum 37.4.

columba ad arcam Noe redit 715.8

columba ad Noe reuertitur 34.4. oliuæ fructuo sum furculum retulit. ibid. post alios septē di es emissa, non reuertitur. ibid.

columba de arca egressa, neq; ultra reuertit 122.4.

columba ex arca emissa, quid significet 182.8

colūba in Iesu caput cur federit 7.5

columba post septem die es emissa ex arca, oliuæ furculum retulit 182.8

columba quid significet. 533.5

columba ramū oliuæ de ferens, quid significet. 455.7

columba, spiritus sanctus 148.4

columba spiritus sancti figuram habet 300.8

columbæ natura 447.7

columbæ turturisq; diffe rentia 217.5

in Colūbæ specie cur spi ritus sanctus super Chri stum apparuerit «9.5

columbam Deo offerre. 146.4.301.8

columbam pro peccato offerre 217.5

colūbæ cur riuulis aqua rum delectentur. 1089.4

columbarum uirtutes. 454.7

per Columbarum pullos quid significetur 303.8

columbas uendere 119.5. 220.7

columba Christus quo modo 278.8

columna ante fores tem pli decem & octo cubi tos quādo alia dicitur 46.8

columna dextera quos significet 51.8

columna ignis 121.4. 122.4.

columna ignis & nubis. 278.8

columnam lapideā dilu uium euasisse 62.2

columnæ æneæ quid figu rauerit 45.8

columnæ ante quas appe deretur uelum, deagra tæ 1223.4

columnæ ecclesiæ 1070.5

columnæ duę, duas eccle

fias præfigurant 122.4

columnæ sunt capitella defuper iuxta mensu ram 51.8

columnæ quibus tento rium suspēdebat, san cti sunt doctores 1235.4

columnæ quibus tento ria suspenduntur in al rum, doctores sunt san cti 1235.4

columnarum bases, pro phetæ 294.8

columnarum capita ma lis granatis in gyro cir cūdata, quid significet. 49.8

columnarum capita quid significet 46.8

columnarum nomine qd intelligendum 731.4

de Columnis æneis 45.8

coluri duo 389.1

coluri circuli unde dican tur 322.2

comæ capitis dilecti. 1087.4

comedere & non satura ri 1077.4

comessationes 106.7

comessationes uitandæ. 391.5

comessationibus uacant es, malè orant 39.7

cometa cur nō stella 333. 2. itē planeta. ibid.

cometa ignis iuxta uolū tatem Dei accensus, ad aliquid designandum. 333.2

cometa magnus sub finē imperij Sigismundi ap parerit 200.2

cometa quando appare re solet 333.2

cometa candidus 30.2

cometæ 200.3

cometæ in cælo uisi 197.2

cometæ in septentrione. 30.2

cometæ quid & unde di cantur 30.2

cometæ qui proximē ter ras feruntur, ualidissimè corporibus influūt 30.2

cometæ ubi rarè uidean tur 30.2

cometarum uaria genera 30.2

cometas quę mala sequā tur 30.2

comma 49.1

comendatum quid sit. p. priē 585.8

commercium optimum. 629.7

commixtio 316.2

Comodus imperator co losi capite sublato suę imaginis caput ei im poni iussit 185.2

Comodus quādiu impe rari 201.2

commune 257.7

357.7.72.447.5

commune genus 21.1

commune quid Scriptu ra uocet 113.5

communis annus 241.1

cōmunis annus cur septi mū non sequatur 151.2

à Comuni uerbo quot participia ueniat 31.1

communes syllabę quot modis fiant 37.38.39.1

communia 1528.1

communia quæ uocet sa cra scriptura 4b25.6

communicare 357.7

cōmunicare in dati & ac cepti ratione quid sit. 872.8

extra Cōmunionē catho licā non est ueri sacrificij locus 1002.8

commutatio bona & ma la 794.8

cōmutationes duę 743.8

comparatio aduerbori. 14.30.1

comparationis gradus 20.1

comparatiuus gradus cui casui iungatur 21.1

à Comparatiuo ad positi uum bona est cōsequē tia 219.2

compasio proximi 587.7

complexiones possibiles 316.2. impossibiles. ibi.

cōpositionis & resolutio nis eadē principia 229.2

in Compositorū nominū declinatione quæ ani maduertenda 23.1

compunctio 527.7

compunctio duplex 217.5

compunctiois duo gene ra 460.7

computus natura, autho ritate & consuetudine nititur 205.2

computus uulgaris 221.1

cōputus ad quā philoso phię partē attrineat 113.1

cōputus ratio quot mo dis discreta 495.1

cōputi uarię regulę 485.1

de Cōputo dialogus 111.1

conceptio hominis unde 237.2

conceptionis Ioannis tē pus 188.5

concilium apostolorum. 900.5

concilium uanitatē 555.8

concionator 66.2

per Cōcipere cur accipia tur mulier mandari ab immunditia sua 695.8

Cōcordię martyriū 440.3

S. Cōcordiæ natale 393.3

Cōcordij martyris decol latio 381.3

concordia uirtutū cultos. 476.7

concretum quid 342.2

concupinorum filij ad re gnium non peruenerit. 218.8

concupiscentia cibi dam nationis causa 221.8

concupiscentia fugienda 992.5

concupiscentia inhabitās peccatum 144.6

concupiscentia oculorū. 1017.5

concupiscentia ubi sita. 119.4

concupiscentiæ carnales portæ mortis cur dicā tur 479.8

concupiscentię malę in no bis quomodo fiat 143.6

concupiscentiæ uerbum suffocant 41.5

concupiscentes noxia cū attingimus, nihil aliud quā uerita degustamus 221.8

concurrentis probatio. 491.1

concurrentes quomodo inueniēdi 205.207.208. quot 13.1

concurrentes unde acci piant exordium 211.1

concurrentium recursus 222.1

confessio 532.7.344.5. 991.8

confessio alia laudis, alia peccatorum est 1004.8

confessio Christi publica 703.5 (562.5)

confessio cui faciendā. 839.8

confessio duplex 456.8. 1020.5

confessio non semper pœ nitentiam, sed gratiarū actionē significat 750.5

confessio humilis Deo gratissima 942.8

confessio integra 1031.5

cōfessio laudabilis 456.8

confessio laudabilis quā do Deo fiat 839.8

confessio mutua 711.5

confessio paterna cur solū tido dicatur 721.8

confessio peccatorū uul nerum est ruptio 65.7

confessio perfecta 1035.5

confessio pœnalis 456.8

confessio pro gratiarum actione accipitur 231.8

confessionis laus 1080.5

cōfessiois humilitas uni cui; peccatori exordij illuminationis 163.8

per Confessionem in bap tismo à diabolo par uuli liberantur 267.5

in Confessione uiuit om nis homo 174.8

confessor Christi 107.5

confidentia magnum ha bet meritum 563.8

confidere in Domino qui dicantur 436.8

confirmatio 558.8

confiteri quid 243.6

confiteri Dominū 87.5

confiteri cur pro laudare ponatur 474.8

confitēdi discretio 992.5

confitēdi exemplum 5.5

confitentes Christum uo ce 224.7.330.5

confusio 797.800.8

confusio alia salubris, alia non 606.8

confusio æterna 576.8

confusio tēporalis 105.6

confusio tēporalis uti lis 576.8

confusionem tēporalē Christiana anima cur formidare non debeat 576.8

Cōgellus monachus 278.3

congratulamini mihi, nō qui 70.7

coniugatio prima 13.1. se cunda 14.1. tertia, quar ta. ibid.

coniugationes uerborū quot sint 13.1

à Coniugatis locus in qui bus ualeat 239.2

coniuges qui salui fiant. 428.5

coniuges infideles cur nō expēdiat dimitti à fide libus 426.6

coniugium Christi qui di cantur eligere 436.6

coniugia beatorum quæ. 430.6

coniuncta scanio 48.1

coniunctio quid 1532.1

coniunctioni quot acci dant 1632.1

coniunctionū ultimæ syl labæ 44.1

coniunctiuus 26.1

conuicia quare fiant. 460.5

conuicia umbra 329.2

Cono quamdiu federit. 203.2

Cononis martyris passio 420.3

Conradus de Sueuorum ducibus imperator ele ctus, quādiu regnarit. 196.2

Conradus Henrici impe ratoris quinti ex filio nepos, quamdiu impe rari 197.2

Cōradus imperator à Io anne pōtifice insignia imperij accipit 196.2

Conradus imperator Ve netos & Logobardos Italiā deprædantes re primit 196.2

Conradus imperator Spi ræ diem obit 197.2

Conradus imperator in Germania quādiu im perari 196.2

Cōradus I. quādiu regna rit 201.2

Conradus II. quādiu im perari 202.2

Conradus III. quamdiu imperari 202.2

confidentia bona ubi sit 981.5

confidentia cur lectus uo cetur 456.8

confidentia delictorū gra uis tribulatio 671.8

confidentia quando Hie rusalem uocari possit 587.4

confidentia nostra 737.5

confidentie accusatio. 1029.5

confidentie bonæ præfens est Deus 895.8

confidentie iudicium. 477.8

confidentie malæ crux 647.5

confidentiarum arbiter Deus 382.6

confiscus sibi 363.5

consensus 426.8

conserui, Apostoli 475.5

cōseruos percutere 195.5

cōsiliū cur pro iudicio ponatur 421.8

cōsiliū Domini æter num 595.8

cōsiliū mulierum im perfe ctum 224.2

cōsiliū non est de præte ritis, sed de futuris. 224.2

in Cōsilio apud maiores quomodo agendum. 537.4

consilia 609.7

consonantes 435.1

Constantis à Gerontio in terficitur 201.3

Constantis quamdiu impe rari 201.2

constantia 402.1

constantia mandatum 217.7

Constantiense cōcilium p rriennium ingēti prin cipum ac prælatorum frequentia celebratur 200.2

Constantinopolis 497.3

Constantinopolis à Con stantino condita 497.7

Constantinopolis à Ma homero obfessa & ex pugnata 200.2

Cōstantinus à Syluestro baptizatur 496.7

Constantinus Agathonis papæ legatos benigni simē suscipit 192.2

Constantinus Cōstantij filius 9.3

Constantinus cum Alex andro quādiu regnarit 195.2

Constantinus cū Constā

tino & Cōstāte fratrib. quādiu regnarit 187.2

Constantinus & Galerius Maximinus Cæsar in regnū assumunt 187.2

Constantinus cū matre Hyrene quādiu regna rit 194.2

Constantinus Gratiani successor 10.3. eius intre ritus. ibid.

Constantinus ex priuigna Herculij Theodora sex filios gignit 187.2

Constantinus Eboraci di em suum obit 187.2

Constantinus ex ueneno serpentis fit leprosus. 496.7

Constantinus imperator Constantinum ex ple be in pontificatum sus tulit 194.2

Constantinus in balneo occisus, perit 192.2

Constantinus paganorū templa citra ullā homi num cædem claudita uit 187.2

Constantinus papa hono rificè à Iulianiano exci pitur 193.2

Constantinus de persecu tore Christianus effici tur 187.2

Constantinus princeps qualia dona Vitaliano papæ miserit 191.2

Constantinus Romanam rempub. à perueris ido lorum cultib. reuocat 37.3. antiquorum prin cipum nomen suis uir ille laudib. uincit. ibid.

Constantinus sextā syno dum componit 212.2

Constantinus quamdiu imperari 187.191.192. 201.2

Constantinus papa quā diu federit 203.2

Constantinus II. quam diu imperari 201.2

Cōstātinus II. papa quā diu federit 203.2

Constantinus III. quā diu imperari 201.2

Constantinus V. quādiu regnarit 194.2

Constantinus V. Christia nos passim persecuit, ac diuorū imagines è tēplis eijci iubet 194.2

Constantini basilicę 187.2

Constantini caput è lōgo stipite supra mœnia col locatū à Turcis 200.2

Constantini Mausoleum 187.2

sub Constantino quinto, monarchia imperij Ro mani inclinatur ab orien talibus principib. 194.2

Constantiniana basilica Romæ 187.192.2

Constantinus in Britannia mortem obit 9.3

Constantinus quādiu im perari 201.2

Constantinus summæ mā iuerudinis & ciuilitatis uir 187.3

constellatio 391.1

consuetudo altera natura 224.2

consuetudinis malę in cō modum 684.5

cōsuetudini resistere, cuc difficile 227.2

consules primum Romę à Bruto esse cœperunt. 181.2

consules quādiu Roma nū imperium capeffe rint 181.2

contaminari in patre. 164.4. item in matre. ibidem.

contemplatio fidei mer ces 625.6

contemplationis fructus 777.5

contemplatiua uita pau corum est 302.8

contemplatiua uita nun quam perficitur 175.7

contemtionis Apost. oc casio 96.5

contentio 612.7

contentio discipulorum de maiortate 336.5

contentio uera quæ. 287.6

conticinium 63.206.2. 498.1

de Contingentibus futu ris ueritatem non esse determinatam 262.2

contuitio 341.2

contumelia iræ causa. 225.2

contradictentes redargue re 1047.6

contrarium magis & mi nus suscipere 248.2

contraria contrarijs lædū tur 341.2

contraria fugere, naturæ proprium 312.2

contrariorū commixtio. 316.2

contritos corde sanat Do minus 245.5

conuallis tabernaculorū Iacob 746.8

per Conuallem humiles designantur 746.8

conualles 962.8

per Cōualles qui designe tur 962.8

conuentus 148.2

conuerlandi ordinem Christus præmonstrat 311.7

conuersio 691.4

conuersio nostri ex gra tia

Index.

dicantur 436.8

confirmatio 558.8

confiteri quid 243.6

confiteri Dominū 87.5

confiteri cur pro laudare ponatur 474.8

confitēdi discretio 992.5

confitēdi exemplum 5.5

confitentes Christum uo ce 224.7.330.5

confusio 797.800.8

confusio alia salubris, alia non 606.8

confusio æterna 576.8

confusio tēporalis 105.6

confusio tēporalis uti lis 576.8

confusionem tēporalē Christiana anima cur formidare non debeat 576.8

Cōgellus monachus 278.3

congratulamini mihi, nō qui 70.7

coniugatio prima 13.1. se cunda 14.1. tertia, quar ta. ibid.

coniugationes uerborū quot sint 13.1

à Coniugatis locus in qui bus ualeat 239.2

coniuges qui salui fiant. 428.5

coniuges infideles cur nō expēdiat dimitti à fide libus 426.6

coniugium Christi qui di cantur eligere 436.6

coniugia beatorum quæ. 430.6

coniuncta scanio 48.1

coniunctio quid 1532.1

coniunctioni quot acci dant 1632.1

coniunctionū ultimæ syl labæ 44.1

coniunctiuus 26.1

conuicia quare fiant. 460.5

conuicia umbra 329.2

Cono quamdiu federit. 203.2

Cononis martyris passio 420.3

Conradus de Sueuorum ducibus imperator ele ctus, quādiu regnarit. 196.2

Conradus Henrici impe ratoris quinti ex filio nepos, quamdiu impe rari 197.2

Cōradus imperator à Io anne pōtifice insignia imperij accipit 196.2

Conradus imperator Ve netos & Logobardos Italiā deprædantes re primit 196.2

Conradus imperator Spi ræ diem obit 197.2

Conradus imperator in Germania quādiu im perari 196.2

Cōradus I. quādiu regna rit 201.2

Conradus II. quādiu im perari 202.2

Conradus III. quamdiu imperari 202.2

confidentia bona ubi sit 981.5

confidentia cur lectus uo cetur 456.8

confidentia delictorū gra uis tribulatio 671.8

confidentia quando Hie rusalem uocari possit 587.4

confidentia nostra 737.5

confidentie accusatio. 1029.5

confidentie bonæ præfens est Deus 895.8

confidentie iudicium. 477.8

confidentie malæ crux 647.5

confidentiarum arbiter Deus 382.6

confiscus sibi 363.5

consensus 426.8

conserui, Apostoli 475.5

cōseruos percutere 195.5

cōsiliū cur pro iudicio ponatur 421.8

cōsiliū Domini æter num 595.8

cōsiliū mulierum im perfe ctum 224.2

cōsiliū non est de præte ritis, sed de futuris. 224.2

in Cōsilio apud maiores quomodo agendum. 537.4

consilia 609.7

consonantes 435.1

Constantis à Gerontio in terficitur 201.3

Constantis quamdiu impe rari 201.2

constantia 402.1

constantia mandatum 217.7

Constantiense cōcilium p rriennium ingēti prin cipum ac prælatorum frequentia celebratur 200.2

Constantinopolis 497.3

Constantinopolis à Con stantino condita 497.7

Constantinopolis à Ma homero obfessa & ex pugnata 200.2

Cōstantinus à Syluestro baptizatur 496.7

Constantinus Agathonis papæ legatos benigni simē suscipit 192.2

Constantinus Cōstantij filius 9.3

Constantinus cum Alex andro quādiu regnarit 195.2

Constantinus cū Constā

In Bedæ opera

tia Dei est 702.5
 cōuersi plures sunt ad fi-
 dem per Apostolos q̄
 per Christum 733.5
 conuexum 126.2
 conuiuia 596.7
 cōuiuia cur Dominus fre-
 quentatit 195.7
 conuiuia necessariorum
 105.7.391.5
 ad Conuiuia cur Christus
 iuerit 20.5
 conuiuātium discubitus
 65.5
 conuocare & congregare
 differunt 1013.4
 conuocari quorum pro-
 prium 1013.4
 conus 329.2
 Coos in sula 922.5
 Coph uocatio 1037.1063.8
 cophinus quid 873.8
 per Cophinum quare car-
 nales cōcupiscentiæ in-
 telligantur 873.8
 cophini 328.5
 cophini duodecim 763.5
 per Cophinos duodecim
 quid præfiguret 65.5
 copiae aut paupertatis fu-
 ture præcognitio 463.7
 copulatiuæ coniunctio-
 nes 32.1
 Corbiani episcopi depo-
 sitio 44.8.3
 Corbiniani confessoris
 martyrium 258.259.1
 cor est primum uiuēs, &
 ultimum moriēs 222.2
 cor Iudæorum in cælitatū
 258.5
 cor iusti cur cælum dica-
 tur 708.8
 cor graue 44.6.8
 cor lapideum 607.6
 cor lingua cur dicatur
 613.8
 cor non substantiam pen-
 sat Dominus 463.5
 cor nostrum cur dicatur
 cubile 615.8
 cor patrum ad filios quo-
 modo cōuertatur 267.6
 cor pro interiori affectio-
 ne poni solet 495.8
 cor purum in charitate
 958.6
 correctum cū Deo 853.8
 cor suum dirigere 848.8
 cor suū quē derelinquat
 644.8
 cor sub lingua cur esse di-
 catur 776.8
 cor thesaurus 826.4
 cor unum duorum cōtra-
 riorum, amorem nō ca-
 pit 1016.5
 cordis abscondita nouit
 Deus 660.8
 cordis custodia 950.5
 cordis durtia, obdormi-
 tio est 368.8
 cordis gemitus 620.8
 cordis humani familiari-
 478.4
 cordis pij epulæ 953.6
 cordis thesaurus 82.7
 per Cordis mediū firma
 uoluntas cordis intelli-
 gitur 642.8
 corde creditur ad iustitiā
 243.6
 in Corde conferre 210.5
 in Corde toto Domi-
 num qui laudare dica-
 tur 474.8
 corda & renes scrutati,
 Dei proprium 463.8
 corda hominum quando
 ferina receptacula
 447.8
 corda in luxurijs nutrien-
 tes 956.5
 corda impiorum homi-
 num, antra 834.4
 corda patrum in filios
 140.7
 corda patrum in filios cō-
 uertere 186.5
 Core contradictio 1053.5
 Corinthij qui 318.6
 Corinthiorum error de
 baptismo 540.8
 Cornelius episcopus
 450.3
 Cornelius episcopus a-
 postolorū corpora no-
 stū de catacūbis leuāt
 186.2
 Cornelius quamdiu fede-
 rit 202.2
 Cornelij ceterionis apud
 Cæsaream natale 389.3
 Cornelij centurionis de-
 uotio 1040.4
 Cornelij episcopi marty-
 rium 186.2
 Cornelij fides 890.5
 Cornelij ieiunium & ora-
 tio † b 25.26.6
 Cornelij martyrium 258.
 259.1
 Cornelij oratio † b 25.6
 cornu Dei 834.8
 cornu cur pro defensione
 ponatur 658.8
 cornu nomen pro regno
 ponitur in scripturis
 683.4
 cornu salutis 199.5
 per Cornu cur sancti uiri
 designentur 658.8
 cornua altaris quatuor
 quid significant 152.4
 cornua ex altari thymia-
 matis procedūt 1270.4
 cornua in scripturis quid
 significant 1270.4
 cornuū deauratio
 1270.4
 super Cornua altaris de-
 precatur Aaron in san-
 guine 1275.4
 cornibus hærens aries
 Christum crucifixum
 significat 213.8
 corona 443.1
 corona aurea quatuor di-

gitis alta labio mensæ
 aureo apponit 1183.4
 corona aureola per gyrū
 fit altari thymiamatis
 1271.4
 corona cur pro gloria ac-
 cipiatur 769.8
 corona interrafilis fieri
 493.5
 præcipitur 1182.4
 corona labij mēsa 1182.4
 corona mēsa Domini ua-
 rijs distincta sculpturis
 1182.4
 corona spinea mysticē
 391.7
 coronulas sculptas in se
 habere qui dicantur
 59.8
 inter Coronulas & ple-
 ctas leones sculptos ha-
 bere 59.8
 Corozaim, mysteriū me-
 um 749.5
 Corozaim 342.5
 corpus Christi ut mandu-
 cetur, & sanguis biba-
 tur 612.5
 corpus cur per stratam
 intelligatur 457.8
 corpus & sanguis Dni, ue-
 rus cib⁹ & potus 542.8
 corpus hominis quomo-
 do animæ rationali cō-
 gruāt * A 17.4
 corpus multarum rerum
 nomen 902.6
 corpus spiritale 583.585.6
 corpus totum 228.7
 corporis corruptio unde
 622.74.8.6
 corporis humani dimen-
 sio 179.8
 corporis humani diuisio
 315.2
 corporis nostri conditio
 510.5
 corporis plures quā ani-
 mæ defectus 758.8
 corporis separatio quid
 significet 659.8
 corpus Christi quomodo
 Iudas accepit 719.5
 corpus Christi non negli-
 genter sumendum aut
 indignè 718.5
 per Corpus opera quæ
 cunctis apparent, signā-
 tur 825.5
 à Corpore Christi non se-
 paremur 615.5
 de Corpore mortis hu-
 ius liberari 147.6
 in Corpore lepram gere-
 re 305.8
 corpora cælestia non ha-
 bent materiam 222.2
 corpora iustorum post re-
 surrectionem qualia
 583.6
 corpora mortuorum fe-
 pulchra 835.5
 corpora perfidorū 47.5
 corpora sanctorum quo-
 modo resurgunt 583.6
 creatio-
 creatoris splendor in cō-
 prehensibilis 308.2
 creatura noua 646.6
 creatura quid dicatur,
 172.6
 creatura omnis Deo sub-
 iecta esse debet 302.2
 creatura omnis quib. con-
 ster differentijs 302.2
 creatura omnis cur natu-
 ra uocetur 12
 creatura unde 1.4
 creaturæ cognitio in se-
 metipsis uespera erat,
 in Deo aut mane 123.8
 creaturæ omnis nomine
 quid intelligendum,
 172.5
 creaturæ rationalis præ-
 stantia 795.5
 creaturæ omnē Deus lex
 dieb. operatur est 124.8
 creaturam rerum sex die-
 bus formauit Deus.
 653.3
 creaturam suā cur Deus
 amet 120.8
 creaturarum differentia
 111.112.8
 creaturæ obsequia 865.5
 in Creaturarum operatio-
 ne quæ distantia 110.8
 creaturis quæ differentiæ
 adscribantur 111.8
 crede & intelliges, nō cō-
 tra 621.5
 crede, & mādūcasti 606.5
 credere 607.6
 credere Deo, & in Deum
 622.5
 credere Deo, Deum, & in
 Deum 941.5
 credere quid sit 98.6
 credere in Deum 848.8
 credere in Christū, Christi
 opus 65.6.734.5
 credere in filiū Dei 1041.5
 credere magis ad fidē per-
 tinet, quā uidere.
 836.5
 credendum ut intelliga-
 tur 616.5
 credentes qui 43.7.173.5
 credēs decor Dei 688.8
 credentes in Christo oc-
 cultē 703.5
 credēs Iesum esse Chri-
 stum 1038.5
 cremandi uerbū de Græ-
 co in Latinum ductū
 1098.6
 cremium 946.8
 Cremera 1088.8
 crepusculum 63.206.2.
 498.1
 Crescentiæ uirginis mar-
 tyrium 252.253.1
 Crescentij Apostoli Pau-
 li discipuli natale 485.3
 Crescentis episcopi natale
 428.3
 Cretam & Corinthū Ve-
 neti capiunt 198.2
 crimina Deo maximè ex-

Index.

oia 896.4
 crimen 1045.6
 criminibus carere prima
 libertas 1046.6
 criminum colorum diuer-
 sitas 340.2
 erinij fratres 496.6
 Crispinæ martyriū 477.3
 Crispinus & Cuspianus
 martyres 462.3
 Crispini martyrium 260.
 261.1
 Crispi & Gaij natale.
 456.3
 cristallum 1073.5
 cromatica 408.1
 crudū qui dicantur edere
 119.4
 crura Christi cur non fra-
 cta 601.8
 crura Christi in cæca man-
 fere 1094.4
 crurum Domini uocabu-
 lo quid insinuetur.
 1094.4
 crustulā oleo cōpersam
 ad consecrationem no-
 stram Deo offerre 1267.
 1268.4
 crucifixio interioris ho-
 minis 113.6
 crucifixionis resurrectio-
 nis horę mysteriū 500.5
 crux 225.7.395.493.
 1079.5
 crux Dni qualis 667.3
 crux Domini ab Helena
 Constantini matre re-
 perta 488.3
 crux duobus modis fer-
 tur 470.5
 crux tollitur dupliciter
 223.7.330.5
 crux Christi titulus.
 469.4
 crux Dominicæ signo
 contradicitur 459.7
 crux exaltatio 258.259.
 1.450.3.703.5
 crux ignominia ac glo-
 ria 636.5
 crux inuentio 250.251.1.
 412.3.496.7.497.7
 crux latitudo, logitudo,
 profunditas 393.7
 crux logitudo, latitudo,
 & profunditas 785.786.6
 crux mensura 496.5
 crux mysterium 789.6
 crux passio imago in ra-
 bulis 288.8
 crux profundū 787.6
 crux sacramentū per tau-
 literā imaginatū 192.8
 crux signi uirtus 833.5
 crux situs 254.5.354.7
 crux tempus 787.6.160.
 5. latitudo 161.5. altitu-
 do, logitudo, profundi-
 tas. ibid.
 per Crucis altitudinē qd
 intelligendum 787.6
 cruce accipere, & post
 Christum ire 746.5
 crucem suā Dns prius bā-
 iulauit, postea Cyrenæ-
 sis Simon 494.5
 crucem tollere 86.5
 crucem ferre 226.7
 cubiculum orando intrā-
 re 440.8
 cubilia 447.8
 cubitus 36.4
 cubitus cuius quātitatē
 sic estimādus, quē Moy-
 ses uel in arca Noe, uel
 in factura tabernaculi
 posuerit 1174.4
 per Cubitos quatuor qd
 ueniat 50.8
 Cucupharis martyris pas-
 sio 426.3
 Cudum orientalium An-
 glorum antistes 390.8
 culicis nomine quid figu-
 retur 89.5
 culicē colare & absorbe-
 re camelum 498.8
 Culman ut uictus domū
 redierit, & Tuda pro il-
 lo episcopatu sit fun-
 ctus, qualisq; illis do-
 storibus ecclesię fuerit
 habitus 107.3
 culpam Deus odit, nō na-
 turam 667.8
 per Cultros quibus uicti
 marū artus diuiduntur,
 quid intelligēdū 471.4
 cultus Dei 57.6
 cunei tres ad prædandum
 de castris Philistinorū
 egredi 295.4
 Cuma Sibylla 351.2
 Cumberi cōfessoris mar-
 tyrium 262.263.1
 cupiditas 480.8.572.7
 cupiditas radix omnium
 malorum 956.6
 cupiditatis exitus 471.5
 cupiditatis tentatio trina
 105.5
 cupiditates præuē cur po-
 pulus dicantur 443.8
 curare hominem 271.5
 curandi impotētia unde
 335.5
 cura bestiarū nō est Deo,
 sed scientia 366.5
 cura hominum Deo 219.
 7.266.5
 curatio spiritualis 91.7
 curia calabra 79.2
 curiositas 613.7
 curiositas in uictū & uicti
 tu 371.5
 custodiæ noctis, quatuor
 918.8
 custodes ecclesię 1147.4
 custodes murorū docto-
 res 1085.4
 custodes qui cricumeunt
 ciuitatem, doctores.
 1084.4
 Cuthbertus ab aquila uia-
 ticum percipit 221.3
 Cuthbertus angelum ho-
 spitio suscipiens, dum
 panē quærēt ministrā-
 re terrenum, cælesti ab-
 eo remunerari meruit
 216.3
 Cuthbertus aquā gustat
 do in uini saporem cō-
 uertit 241.3
 Cuthbertus comitis uxo-
 rem aqua benedicta sa-
 nar 238.3
 Cuthbertus cū pastorib.
 positus, animam sancti
 Aidani episcopi ad cœ-
 lum ferri ab angelis uia-
 det 213.3
 Cuthbertus dæmonium
 ab uxore p̄fecti necdū
 adueniens eiicit 224.3
 Cuthbertus flammam do-
 mus cuiusdā uero ignē
 ardentis orando restin-
 guit 223.3
 Cuthbertus iter faciēs ci-
 bos Domino procuran-
 re percipit 214.3
 Cuthbertus Lindisfarnē-
 sis ecclesię antistes
 192.2
 Cuthbertus ministrū suū
 à profluuiō uentris sa-
 nar 246.3
 Cuthbertus morientem
 puerum matri sanū re-
 stituit 240.3
 Cuthbertus nauis repe-
 state præclusis sereniū
 mare ad certum prædi-
 cit, & orando cibos im-
 petrat 220.3
 Cuthbertus oblatum sibi
 in itinere iuuenē mori-
 turum orando reuocat
 ad uitā sine omni mo-
 ra 239.3
 Cuthbertus per infantē
 de episcopatu admone-
 tur 211.3
 Cuthbertus prædicās po-
 pulis fantasti cū subito
 ignē diaboli, & præui-
 det uenturum, & ueni-
 entem extinguat 222.3
 Cuthbertus puer quibus
 reb. delectatus sit 211.3
 Cuthbertus puellā oleo
 perunctā à dolore capi-
 tis laceris; curat 238.3
 Cuthbertus quā uelima fra-
 trib. mandata dederit,
 & ut percepto uatico
 inter uerba oratiōis spi-
 ritum reddiderit cælis
 247.3
 Cuthbertus qualiter à
 messe quā sua manu se-
 ruerat uerbo uoluerat
 abegerit 228.3
 Cuthbertus qualiter ani-
 mā cuiusdā q de arbo-
 re cadēdo mortuus est
 ad cælum ferri cōspē-
 xerit 240.3
 Cuthbertus qualiter in e-
 piscopatu nixerit 235.3
 Cuthber

In Bedæ opera

Cuthbertus qualiter in Lindisfarnesi monasterio uixerit uel docuerit. 225.3
 Cuthbertus qualiter sibi in insula Farne pulsus daemionibus habitatio nem fecerit. 227.3
 Cuthbertus quam sedulus erga ministeriū uerbi exriterit. 217.3
 Cuthbertus quanta egrotans tentamenta petulerit, quidū de sua sepultura mandauerit. 243.3
 Cuthbertus quomodo genu dolente claudus sit factus, & angelo me dicante sine mora sanatus. 211.3
 Cuthbertus quomodo in reuēti Egnidi absentis in spiritu uiderit. 235.3
 Cuthbertus quomodo multis ad se uenientibus, monita dans salutis fragiles exposuerit antiqui hostis insidias. 231.3
 Cuthbertus quomodo precibus aquam de arida produxerit, uel qua literiple in anachorese uixerit. 228.3
 Cuthbertus seruum comitis aqua benedicta cupit. 234.3
 Cuthbertus totam ad infanciam usq; ad senium uitam miraculorū signis in clyram duxit. 192.2
 Cuthbertus uētis oratione mutatis rates oceano delapsas ad litus reuocauit. 212.3
 Cuthbertus ut sit episcopus factus, & in monachica uita positus quomodo uixerit & docuerit. 152.3, ut idem fontem pro duxerit, & segetem ultra tempus ferendi accepit. 154.3, ut idē obitum suum Hereberro praedixit. 156.3, ut corpus illius post undecim annos sepulturae sit corruptionis immunere reperit. 157.3
 Cuthberti corpus post undecim annos sine corruptione reperit. 157.3
 Cuthberti corpus incorruptū inuentū. 400.3
 Cuthberti episcopi & confessoris uita. 210.3
 Cuthberti fratres inobedientes tempestas maris per septem dies obfidet. 242.3
 ad Cuthberti reliquias quodam ab oculi languore curatur. 159.3
 ad Cuthberti tumbā oratio sanā egrotos. 251.3
 per Cuthberti calcamentum paralyticus sanatur. 251.3
 per Cuthberti panē benedictum infirmus sanatur. 239.3
 Cuthberto quomodo animalia maris praebuerint obsequium, & frater qui hęc uidebat, prę timore languescens, eius sit oratione recreatus. 219.3
 cyclus. 150.2
 cyclus decennouenalis. 207.1, 240.1
 cyclus decennouenalis & lunaris penē idem sunt. 149.2, quomodo item differant. 101.2
 cyclus decennouenalis curā Nycena synodo institutus. 149.2
 cyclus lunæ quomodo inueniendus. 491.1
 cyclus lunaris. 207.1
 cyclus lunaris à quibus inuentus. 213.1
 cyclus magnus. 214.1
 cyclus magnus inter solem & lunam quot annis cursum suum absoluat. 118.1
 cyclus Romanorum. 161.2
 cyclus solaris quomodo inueniendus. 205.2, 206.2, 10.1
 cyclus solaris quot annis cursum suum finiat. 118.2, 14.1
 cycli Cyrilli episcopi. 354.1
 cycli decennouenalis continentia. 309.1
 cycli decennouenalis inueniendi oratio. 206.1
 cycli decennouenalis diuino. 209.2
 cycli Dionysij abbatis. 353.1
 cycli lunę inueniendi ratio. 206.1
 cycli lunaris annus quomodo inuestigandus. 154.2
 cycli solaris inueniendi ratio. 207.1
 cyclus decennouenalem Nicena synodus cur constituit. 209.2
 cyclorum continentia. 295.1
 in Cyclo decennouenali cur septē regulares ponantur. 215.1
 de Cyclis. 531.1
 Cygnus annis. 922.5
 cylindroides umbra. 329.2
 cymbalum. 1061.8
 cymbala, quæ se inuicem rangunt ut resonent, aptilissime charitatis opera exprimit. 494.4
 cynamomum. 1071.4
 cynira. 1061.8
 cynomia. 276.8, 856.8
 per Cynomiā quid significet. 88.2
 Cynofura. 88.2
 Cyprianus haereticos rebaptizandos esse statuit. 393.8
 Cyprianus martyrio coronatur. 212.2
 Cypriani episcopi martyrium. 186.2
 Cypriani episcopi doctissima scripta. 186.2
 Cypriani error emendatus. 393.8
 Cypriani martyrii. 258.259.1, 454.3
 cyprus arbor. 1070.4
 Cyprus insula. 922.5
 Cyrene. 392.7, 159.5
 Cyrene ciuitas quādo condita. 177.2
 Cyrene ciuitas Lybiae. 922.5
 Cyriaca mulier sanatur à S. Laurentio. 492.7
 Cyriacus martyr. 439.3, 399.3
 Cyriaci natale. 404.3, 399.3
 Cyriaci & sociorum eius martyrium. 256.257.1
 Cyrillus passio. 463.3
 Cyrillus Alexandrię clarer. 212.2
 Cyrilli episcopi apud Alexandriam natale. 387.3
 Cyrius. 202.5
 Cyrii martyrium. 252.253.1
 Cyrus Babyloniorū imperium destruit. 464.4
 Cyrus de pontificatu à Philippico deicitur. 193.2
 Cyrus episcopus Acephalorum heresim instaurat. 191.2
 Cyrus filios Israel ualde dilexit. 465.4, Dominum saluatorem & nomine & factis designat ibidem.
 Cyrus initio regni sui captiuitatem populi Dei soluit. 464.4
 Cyrus Iudęos in integrū restituit. 180.2
 Cyrus primus rex Persiarum quamdiu regnarit. 180.2
 Cyrus quamdiu regnauit. 511, 517.4
 Cyrus rex, Christi figura. 279.5, 46.4
 Cyro quomodo omnia terrarū regna Deus tradiderit. 467.4
 à Cyro rege usq; ad Darium quot anni numerentur. 70.2
 Cyron. 1063.8
D.
 Dacianus Persarum rex potētissimus. 407.3
 Daetylus anapesto contrarius. 45.1
 daetylus quibus syllabis constat. 45.1
 daetylum metrum. 46.1
 daemon cur exiturus fuerit. 335.5
 daemō cursum lunæ quomodo obseruet. 1.73.5
 daemonem expellentes. 255.5
 daemones abysū in gressuri. 316.5
 daemones angelicam dicuntur. 65.4
 daemones pecoribus nocere non possunt. 26.5
 daemones porcos intrant. 316.5
 daemones quomodo exaudiantur. 683.6
 daemones unde dicantur. 438.6
 daemonum ferocitas. 185.5
 daemonum in nos quam exilis potestas. 316.5
 daemonum maleuolentia. 485.6
 daemonum satellitū cur syluestres bestiae dicantur. 965.8
 daemonum tres ordines Plaro constituit. 313.2
 in daemōnibus scientia sine charitate. 439.6
 daemones ab Adam usq; ad Christum tria latuerunt. 657.3
 daemones expellendi ratio. 315.5
 daemones in aere nō habitare. 312.2
 daemōnia Christum nouisse. 12.5, cur loqui uententur. 12.5
 daemōnia cur spiritalia Apostolus appellat. 905.6
 daemōnia leones & pardus. 1061.4
 daemōnia septem. 306.5
 daemōniacus. 314.5
 daemōniacus curatur. 352.5
 daemōniacus figuram populi gentilis habet. 47.5
 daemōniacus mutus & cecus. 345.7
 daemōniacus nocte & die furebat. 47.5
 daemōniaci qualis fuerit lunaticus. 119.7
 daemōniaci curatio. 324.5
 Dafrosæ, beati Fabiani uxorū martyrium. 381.3
 Dagalsi natale. 402.3
 Dagobertus Arnolfo institutus traditur. 352.3
 Dagon. 240.4
 Dagon idolum ruinā patitur. 860.8
 Dagonis statuae ruina. 360.8
 Dagoni qui similes. 860.8
 Daire aqua sancta alpergitur & sanatur. 323.3
 Dalet, pauper uel tabula. 1014.8
 Damascus. 496.2
 Damascus, ciuitas diaboli. 1121.4, Syrię metropolis ibidem.
 Damascus, sanguinis potus. 1121.4
 Damascus Saracenorum metropolis. 922.5
 Damascus metropolis Syrię. 188.8
 Damascus papa quamdiu ecclesiam rexerit. 479.3
 Damascus quamdiu federit. 202.2
 Damascus II. quamdiu federit. 204.2
 Damasi episcopi basilica. 188.2
 Damasi papæ martyrium. 264, 265.1
 Damasi papæ temporibus secunda synodus Constantinopoli habita. 192.2
 Damiani passio. 391.3
 Damiani & Cosmi martyrium. 258, 259.1
 damnatio æterna cur ex cella. 653.8
 damula. 895.4
 Dan. 74, 233, 234.4, 1080.5
 Dan ad agnitionē castrametans, quem designat. 265.8
 Dan cur postremō ponatur. 172.4
 Dan coluber in uia. 265.8
 Dan hodie Paneas. 196.8
 Dan iudicium. 231.8
 Dan oppidum Phœnicis, nunc Paneas. 192.8
 Dan unus ex fontibus Iordanis. 192.8
 Daniel inter leones saluus atq; intrepidus uiuit. 683.6
 Daniel propheta à Dario in Mediam ducitur. 180.2
 Daniel uitam continentium significat. 195.5
 Danielis planctus. 687.4
 Danielis prophetae natale. 434.4, 479.3
 Danielis uisio. 968.6
 Daniele & Aldhelmum occidentales Saxones episcopos accipiunt. 183.3
 Daphra pulsatio. 314.8
 Daphelza. 188.4
 Dardanus. 663.3
 dare quam accipere beatitatis. 399.4
 dari ad mensam. 444.5
 Darius Artaxerxes filius quādiu regnarit. 181.2
 Darius Artaxerxes filius. 180.2
 Darius Babyloniorū imperium destruit. 180.2
 Darius cognomen Nothus quādiu regnarit. 181.2
 Darius filius Histaspis. 498.4
 Darius quando regnarit. 70.2
 Darius quādiu regnauit. 180.2, 511.4
 Darius templum aedificari praecipit. 505.4
 Dathan. 179.4, 1063.8
 Dathā & Abiron terra de glurit. 716.8
 darum à fructu quid differat. 885.6
 Daud. 288.7, 1057.4, 1063.8
 Daud Abrahamę praefertur. 200.5
 Daud ad officio pastorali pecorum, ad hominū regnum transfertur. 362.8
 Daud ad domū Abimelech ueniens panes propositionis, & gladium Goliath accipit. 703.8
 Daud adhuc puer à Domino in regnū subeligitur. 703.8
 Daud admonetur per prophetam ne templū construat. 371.8
 Daud ad regem Lachis fugit. 367.8
 Daud à facie Saul fugiē in spelunca latuit. 367.8
 Daud Amalechitas inter necioni dat. 707.8
 Daud à mulieribus in choris Saul praefertur. 598.8
 Daud adulteriū quomodo celare uoluerit. 696.8
 Daud arcam in suam ciuitatem reducit. 397.8
 Daud canens spiritum immūdū à Saule repellit. 364.8
 Daud cecidit lapsu cupiditatis, non patrocinio sanctitatis. 696.8
 Daud Christum significat. 347.4, 384.8, 695.8
 Daud Christi typus. 395.710.8
 Daud cur à Saule persecutionē sustinet. 703.8
 Daud cur in genealogia Christi ante Abraham non minetur. 41.5
 Daud cur manum ab occidendo Saul contineret. 399.4
 Daud cur psalterium composuerit. 425.8
 Daud de omniū gregibus à Deo ad regnum electus. 860.8
 Daud dormiente Saulo, hastam tulit. 368.8
 Daud ephod accinctus quid significet. 197.8
 Daud exemplum non cadendi, sed resurgendi. 696.8
 Daud filius Ephrates. 328.4
 Daud figura Christi. 444.8
 Daud graue iniquitatis uulnus penitentiae & humilitatis confessione sanauit. 372.8
 Daud homicidium adulterio addit. 696.8
 Daud in canticis musicis eruditus. 362.8
 Daud malignum suum tercanens in Saule composuit. ibidem, leonem & ursum necat. 363.8, in praelio gigantem superat. ibidem.
 Daud incredibili steru Abfalonis mortem deplorat. 437.8
 Daud in Salinarum ualle Idumaeos percussit. 526.4
 Daud insaniam simulat. 598, 366.8
 Daud in reducenda area quatuor milia uirorum praecentorum de Israel elegit. 425.8
 Daud in uno Christo regnum & sacerdotium figurauit. 357.8
 Daud lapide Goliath deiecit. 385.8
 Daud leonem & ursum interficit. 384.8
 Daud, manu fortis. 362.605, 372, 423.8
 Daud uultrum suum coram Achis immutat. 487.4
 Daudis lapsum utilitas. 428.8
 Daudis peccatum. 695.8
 Daudis quare noluerit accā Domini apud se diuertere. 396.8
 Daud quatuor elegit, qui psalmos facerēt. 420.8
 Daud quibus modis Saul gener factus. 350.4
 Daud quomodo tympanizaret. 599.8
 Daud quomodo Christū prophetice significauerit. 362.8
 Daud redemptorem nostrum semper significat. 324.4
 Daud rex & sacerdos. 193.5, 268.7
 Daud Sauli parit. 711.8
 Daud Saulem musica re creat. 418.1
 Daud Saulem & filium eius Ionatham interfectos plorat. 393.8
 Daud Saulem immitem fugit. 728.8
 Daud secundus seruus. 336.7
 Daud semper in titulis Christum significat. 564.8
 Daud sibi aquas de cisterna, quæ in Bethlechem est, adferri iubet. 373.8
 Daud quam oblatam nō biberit. 134.8
 Daud significat Christū. 506.8
 Daud summicitatem chlamydis Saulis silete quid scindit. 367.8
 Daud ter unctus. 557.8
 Daud ubi sepultus. 553.4
 Daud uenit ad Abimelech sacerdotem. 366.8
 Daud ut Abfaloni parca tur rogat. 437.8
 Daudis concubinae haereticorum ecclesias significabant. 372.8
 Daudis coniunx. 354.4
 Daudis coniunx perpetuae sterilitatis poenas curuat. 395.8
 Daudis contra Philistēum processio quid adumbrat. 385.8
 Daudis cū Bersabee peccatum. 695.8
 Daudis duę uxores quid significant. 420.4
 Daudis familia Christus est. 537.5
 Daudis & Bethsabee peccatum. 372.8
 Daudis fuga. 365.8
 Daudis fuga quid significet. 437.8
 Daudis holocaustum. 487.4
 Daudis lapsum utilitas. 428.8
 Daudis peccatum. 695.8
 Daudis

Index.

puli gentilis habet. 47.5
 daemōniacus mutus & cecus. 345.7
 daemōniacus nocte & die furebat. 47.5
 daemōniaci qualis fuerit lunaticus. 119.7
 daemōniaci curatio. 324.5
 Dafrosæ, beati Fabiani uxorū martyrium. 381.3
 Dagalsi natale. 402.3
 Dagobertus Arnolfo institutus traditur. 352.3
 Dagon. 240.4
 Dagon idolum ruinā patitur. 860.8
 Dagonis statuae ruina. 360.8
 Dagoni qui similes. 860.8
 Daire aqua sancta alpergitur & sanatur. 323.3
 Dalet, pauper uel tabula. 1014.8
 Damascus. 496.2
 Damascus, ciuitas diaboli. 1121.4, Syrię metropolis ibidem.
 Damascus, sanguinis potus. 1121.4
 Damascus Saracenorum metropolis. 922.5
 Damascus metropolis Syrię. 188.8
 Damascus papa quamdiu ecclesiam rexerit. 479.3
 Damascus quamdiu federit. 202.2
 Damascus II. quamdiu federit. 204.2
 Damasi episcopi basilica. 188.2
 Damasi papæ martyrium. 264, 265.1
 Damasi papæ temporibus secunda synodus Constantinopoli habita. 192.2
 Damiani passio. 391.3
 Damiani & Cosmi martyrium. 258, 259.1
 damnatio æterna cur ex cella. 653.8
 damula. 895.4
 Dan. 74, 233, 234.4, 1080.5
 Dan ad agnitionē castrametans, quem designat. 265.8
 Dan cur postremō ponatur. 172.4
 Dan coluber in uia. 265.8
 Dan hodie Paneas. 196.8
 Dan iudicium. 231.8
 Dan oppidum Phœnicis, nunc Paneas. 192.8
 Dan unus ex fontibus Iordanis. 192.8
 Daniel inter leones saluus atq; intrepidus uiuit. 683.6
 Daniel propheta à Dario in Mediam ducitur. 180.2
 Daniel uitam continentium significat. 195.5
 Danielis planctus. 687.4
 Danielis prophetae natale. 434.4, 479.3
 Danielis uisio. 968.6
 Daniele & Aldhelmum occidentales Saxones episcopos accipiunt. 183.3
 Daphra pulsatio. 314.8
 Daphelza. 188.4
 Dardanus. 663.3
 dare quam accipere beatitatis. 399.4
 dari ad mensam. 444.5
 Darius Artaxerxes filius quādiu regnarit. 181.2
 Darius Artaxerxes filius. 180.2
 Darius Babyloniorū imperium destruit. 180.2
 Darius cognomen Nothus quādiu regnarit. 181.2
 Darius filius Histaspis. 498.4
 Darius quando regnarit. 70.2
 Darius quādiu regnauit. 180.2, 511.4
 Darius templum aedificari praecipit. 505.4
 Dathan. 179.4, 1063.8
 Dathā & Abiron terra de glurit. 716.8
 darum à fructu quid differat. 885.6
 Daud. 288.7, 1057.4, 1063.8
 Daud Abrahamę praefertur. 200.5
 Daud ad officio pastorali pecorum, ad hominū regnum transfertur. 362.8
 Daud ad domū Abimelech ueniens panes propositionis, & gladium Goliath accipit. 703.8
 Daud adhuc puer à Domino in regnū subeligitur. 703.8
 Daud admonetur per prophetam ne templū construat. 371.8
 Daud ad regem Lachis fugit. 367.8
 Daud à facie Saul fugiē in spelunca latuit. 367.8
 Daud Amalechitas inter necioni dat. 707.8
 Daud à mulieribus in choris Saul praefertur. 598.8
 Daud adulteriū quomodo celare uoluerit. 696.8
 Daud arcam in suam ciuitatem reducit. 397.8
 Daud canens spiritum immūdū à Saule repellit. 364.8
 Daud cecidit lapsu cupiditatis, non patrocinio sanctitatis. 696.8
 Daud Christum significat. 347.4, 384.8, 695.8
 Daud Christi typus. 395.710.8
 Daud cur à Saule persecutionē sustinet. 703.8
 Daud cur in genealogia Christi ante Abraham non minetur. 41.5
 Daud cur manum ab occidendo Saul contineret. 399.4
 Daud cur psalterium composuerit. 425.8
 Daud de omniū gregibus à Deo ad regnum electus. 860.8
 Daud dormiente Saulo, hastam tulit. 368.8
 Daud ephod accinctus quid significet. 197.8
 Daud exemplum non cadendi, sed resurgendi. 696.8
 Daud filius Ephrates. 328.4
 Daud figura Christi. 444.8
 Daud graue iniquitatis uulnus penitentiae & humilitatis confessione sanauit. 372.8
 Daud homicidium adulterio addit. 696.8
 Daud in canticis musicis eruditus. 362.8
 Daud malignum suum tercanens in Saule composuit. ibidem, leonem & ursum necat. 363.8, in praelio gigantem superat. ibidem.
 Daud incredibili steru Abfalonis mortem deplorat. 437.8
 Daud in Salinarum ualle Idumaeos percussit. 526.4
 Daud insaniam simulat. 598, 366.8
 Daud in reducenda area quatuor milia uirorum praecentorum de Israel elegit. 425.8
 Daud in uno Christo regnum & sacerdotium figurauit. 357.8
 Daud lapide Goliath deiecit. 385.8
 Daud leonem & ursum interficit. 384.8
 Daud, manu fortis. 362.605, 372, 423.8
 Daud uultrum suum coram Achis immutat. 487.4
 Daudis lapsum utilitas. 428.8
 Daudis peccatum. 695.8
 Daudis quare noluerit accā Domini apud se diuertere. 396.8
 Daud quatuor elegit, qui psalmos facerēt. 420.8
 Daud quibus modis Saul gener factus. 350.4
 Daud quomodo tympanizaret. 599.8
 Daud quomodo Christū prophetice significauerit. 362.8
 Daud redemptorem nostrum semper significat. 324.4
 Daud rex & sacerdos. 193.5, 268.7
 Daud Sauli parit. 711.8
 Daud Saulem musica re creat. 418.1
 Daud Saulem & filium eius Ionatham interfectos plorat. 393.8
 Daud Saulem immitem fugit. 728.8
 Daud secundus seruus. 336.7
 Daud semper in titulis Christum significat. 564.8
 Daud sibi aquas de cisterna, quæ in Bethlechem est, adferri iubet. 373.8
 Daud quam oblatam nō biberit. 134.8
 Daud significat Christū. 506.8
 Daud summicitatem chlamydis Saulis silete quid scindit. 367.8
 Daud ter unctus. 557.8
 Daud ubi sepultus. 553.4
 Daud uenit ad Abimelech sacerdotem. 366.8
 Daud ut Abfaloni parca tur rogat. 437.8
 Daudis concubinae haereticorum ecclesias significabant. 372.8
 Daudis coniunx. 354.4
 Daudis coniunx perpetuae sterilitatis poenas curuat. 395.8
 Daudis contra Philistēum processio quid adumbrat. 385.8
 Daudis cū Bersabee peccatum. 695.8
 Daudis duę uxores quid significant. 420.4
 Daudis familia Christus est. 537.5
 Daudis & Bethsabee peccatum. 372.8
 Daudis fuga. 365.8
 Daudis fuga quid significet. 437.8
 Daudis holocaustum. 487.4
 Daudis lapsum utilitas. 428.8
 Daudis peccatum. 695.8
 Daudis

In Bedæ opera

Davidis peccatum graue. 372.8
 Davidis penitentiæ 696.8
 Davidis preces 455.5
 Davidis pro Saule subfuriatio 544.5
 Davidis regis natalis. 485.2
 Davidis saltus per fenestram 354.4
 Davidis sedes 191.5
 Davidis sepulchrum 492.3
 Davidis spiritus quando reatus fuerit 700.8
 quado item distortus. ibidem.
 Davidis unctio 362.8
 Davidis uxores multarum gentium imaginem significabant 372.8
 post Davidis sepulchrum in sancta ciuitate pilciana grandi opere constructa locatur 554.4
 Davidi fructus pmissus. 194.5
 ad Davidem qui misit e-rant, prophetare incipiunt 365.8
 per Davidem regem humilitas Christi significatur 364.8
 per David uita & celeste regnum intelligitur. 703.8
 in Davide Christus figuratur 374.8
 in David intelligitur Christus 362.8
 de argentata columba. 70.1
 de armach monasterium 75.3
 de borra in prophetie forma accipienda est 347.8
 de borra quam diu rexit 177.2
 de borra Rebecce nutritrix 243.8
 de borra ad Deum oratio 276.3
 de bitorem quomodo se Dominus faciat 962.6
 de bitores 162.7.304.5
 de bitores sumus 420.5
 erga de bitores nostros qualiter clementes esse debeamus 307.2
 decachordum 931.8
 Decalogus 235.5
 decalogus ad duo præcepta pertinet 820.6
 decalogi digito Dei duabus lapideis tabulis conscripta 610.6
 decalogi partitio 295.6
 decalogi per solutio 203.5
 Decalogi primum mandatum ad Deum patrem, secundum ad filium, tertium ad spiritum sanctum pertinet 283.8

in Decalogo legis uetus & nouum testamentum comprehenduntur. 423.8
 decanus 195.4
 Decapolis * 15.74.5
 December 458.522.1
 Decem in principio anni ponitur apud Macedones 129.1
 December quibus nominibus appellari solitus sit 129.1
 December unde dicitur. 129.264.1
 in Decembri quæ uictus ratio seruanda 264.1
 in Decembre mense quæ horæ cauendæ 264.1
 decem præcepta 130.4
 decem propter decalogum legis ad opera pertinent 395.8
 decem iuncti centenis, uel centeni millenis quomodo metiantur centenos aut millenos, aut uel teriores 161.1
 decennouenalis circulus. 149.150.209.2
 decennouenalis cycli quomodo inueniendus 210.208.1
 decennouenalis cycli principium 81.2
 inter decennouenalem & lunarem cyclum quæ sit differentia 212.1
 decenus quomodo inuenitur centeni aut milleni, uel centenum millenum, uel milleni & ulteriores 161.1
 decimæ 571.7
 decimarum duplicatio. 84.7
 decimus numerus perfectus 834.4
 decimoni cyclus quomodo inueniendus. 491.1
 Decius 116.4
 Decius imperator perfectione Christianos mouet 186.2
 Decius quam diu imperat 186.201.2
 declinatio nominum unde dignoscatur 3.1
 declinatio secunda unde cognoscatur 3.1
 declinatio tertia unde cognoscatur 3.1
 declinationes ueterum qualiter 24.1
 decor Dei omnes credentes 688.8
 decurio 163.5
 decunx uel dextans 182.1
 dedicare quid sit proprie 571.8
 dedicatio domus Dei. 512.4

Dedicationem in cantico facere 577.4
 defectiua uerba 29.1
 defectus bonus 1025.8
 item malus. ibidem.
 defectus qui laudabilis. 1025.8
 defensores 669.3
 definire circulariter est impossibile 222.2
 definitio non debet dari per opposita 227.2
 definitio quæ utriusque da 246.2
 deformitas Christi, nostra formositas 762.6
 defunctus elatus quid significet 101.7
 defunctus effertur 293.5
 de defunctis 610.7
 delectari animæ est 608.8
 delectari in Deo 737.4
 delectatio 426.8
 delectationi cur Deus amaritudinem immiscet 647.8
 delectationibus suis non fraudatur, cui Christus est gaudium 879.6
 delicia spiritalis carnalibus succedunt 992.6
 delictum 753.6
 delicta inuicem donare debemus 713.5
 delictorum uerbis clamare 538.8
 in delictis non est intelligentia, sed cæcitas. 528.8
 Delphica Sybilla 351.2
 Delphinus 452.1
 Delphini exortus 264.265.1
 delphini cur uentis obuiant 37.2
 Demetria uirgo 427.3
 Demetrius 908.5
 demonstratio circularis, impossibilis 225.2
 demonstratio ex quibus fieri debeat 226.2
 demonstratiua pronominum 25.1
 Demosthenes claret. 212.2
 Demosthenes orator quado claruerit 181.2
 denarius 51.113.7.203.5.1213.4
 denarius census 416.7
 denarius cur figuræ regni celestis aptissime congruat 29.8
 denarius numerus 299.4.299.4.10.7.1107.4
 denarius numerus ad spem refertur 282.4
 denarius numerus superna & celestia præmia designat 1236.4
 denarius numerus perfectionem significat 124.4.286.8

denarius omnium rerum mensura 227.2
 denarij complexio 99.7
 denarij numeri figura crucem Christi demonstrat 206.8
 denarij numeri significatio 24.8
 denario numero opus legis ostenditur 203.4
 denario numero spes celestium præmiorum designari solent 67.8
 denarij duo 977.347.5
 denominatio à maiori fieri debet 214.2
 dentes 471.1
 dentes malorum 441.8
 dentes præceptores sunt sancti 91.4
 dentium usus 339.2
 per Dentes quid ueniat. 642.8
 deponens genus quid sit. 28.1
 deponenti uerbo quot participia ueniant. 31.1
 deponentia 15.1
 depositum proximi negare 153.4
 de pranam ciuitatem Constantinum Helenopolim nuncupat 187.2
 de precatio proprie fit pro peccatis delendis. 457.8
 de precatio quid Hieronymo 506.8
 de pre Lyconia ciuitas. 923.5
 de relictione omnimoda derelinqui 1011.8
 derelinquere 834.8
 derisor non arguendus. 903.4
 descendere Dei quid. 467.8
 descensio Domini de monte quid figuratè significet 305.5
 descensus Domini 41.1100.4
 desertum 62.5.394.4.1113.5
 desertum mundus 171.4
 desertum etiam in bona partem potest accipi. 1044.4
 per desertum dilecta celestis sponsi ascendit. 1045.4
 Desiderius Viennensis urbis episcopus 301.3
 Desiderij episcopi & martyris depositio 391.3
 Desiderij episcopi martyrium 244.245.1.418.3
 desiderium habendi qui postponit, multum relinquit 706.8
 desiderium nostrum, oratio

Index.

tio est nostra 361.8
 desiderij sanctorum quando uenit 97.4
 desperandum nemini. 474.7
 desperare nemo debet. 661.5
 desperare, qui Deum uerere diligit non potest. 752.5
 desperatio omnibus hominibus uitanda 37.7
 desperatione nihil execrabilius 958.4
 destructio aliquando fieri solet ad edificationem. 566.8
 detractio 583.7.954.5
 de uicio quid, & unde dicitur 341.2
 Deus absque gratia spiritus sancti non potest amari 48.8
 Deus adiutor in opportunitatibus 477.8
 Deus adiutor ac liberator optimus in tribulationibus omnibus. 671.8
 Deus ad Moysen supra propitiatorium loquitur 119.4
 Deus æquus index est. 966.5
 Deus æterna substantia. 226.2
 Deus, æternus dies ante omnem diem omni solle lucidior 1.2
 Deus agricola non immerito dici potest. 777.8
 Deus anima mundi. 225.2
 Deus animæ uita 798.6
 Deus à nobis neque hircum neque uulū, sed laudationem & confessionem exigit 727.8
 Deus à quo uerè laudatur 775.8
 Deus ante secula salutem in medio terræ operatus est 489.3
 Deus antiquus dierum. 654.4
 Deus an uideri possit. 540.6
 Deus an sit, aliud persona Deus 1117.8
 Deus an sit, qui pater & filius & spiritus sanctus 1116.8
 Deus benedictione nostra nec augetur nec minuitur 777.8
 Deus bonus 103.5
 Deus consummata hereditas 519.8
 Deus crucifixus quomodo 344.6
 Deus cui irasci dicitur. 510.6

Deus cur ab uniuerso opere requieuerit * A 21.4
 Deus cur ad nos descendit 640.8
 Deus cur amaritudinem delectationibus immiscet 647.8
 Deus cur bonos quosque ad populorum regimini perducatur 37.3
 Deus cur homo factus. 431.7.667.8
 Deus cur lucem diem, & tenebras noctem appellat 123.8
 Deus cur maledicere dicitur, & homo prohibetur 165.8
 Deus cur manu aliquod facere dicitur 524.8
 Deus cur merito in æternum in domo permanent 477.8
 Deus cur natura dicitur. 1.2
 Deus cur nunc flagellet aliquos 689.8
 Deus cur non colatur eo ritu, quo ueteres eum coluerunt 1089.6
 Deus cur nos tentet. 185.6
 Deus cur populum suum non penitus destruxerit 832.8
 Deus cur septimo die ab omni sua operatione quieuerit 935.8
 Deus cur solus dicitur. 717.4
 Deus cur solus timendus 595.8
 Deus cur stulta & infirma huius mundi elegerit 594.8
 Deus dilectio 535.6
 Deus dulcis 550.8
 Deus reclusus 550.8
 Deus duobus modis secula gubernare dicitur 122.2
 Deus earens ignoscit, quatenus se quisque cognoscit 597.8
 Deus est perfecta charitas 867.8
 Deus etiam angelus dicitur 702.4
 Deus fidelis 593.8
 Deus est perfecta charitas & certus debitor. 693.8
 Deus filius ante secula genuit 313.2
 Deus finis desideriorum nostrorum 571.6
 Deus fons iustitiæ 221.6
 Deus gratis uult amari. 709.8
 Deus huius seculi 401.5
 Deus inaccessibilis quomodo 1008.6
 Deus quomodo sit locu-

rus 1008.6
 Deus in Christo habitat. 788.8
 Deus incommutabilis 151.404.8
 Deus in fidelium cordibus habitat 452.8
 Deus infinitus 225.2
 Deus in futuro nulli mali & impenitentis misererebitur 852.8
 Deus in hac uita perfecte cognosci non potest. 321.2
 Deus immortalitate cur solus habere dicitur. 1005.1006.6
 Deus in nobis est, & nos in Deo 802.5
 Deus in quo habitat 376.379.6
 Deus in quibus hominibus habitare dicitur. 1023.6
 Deus in quibus non habitat 379.6
 Deus in quo principio celum & terram creauit. 118.8
 Deus in sanctis suis & fidelibus habitat 858.8
 Deus in sanctis quomodo habitat 376.6
 Deus in templis manufactis non habitat. 858.8
 Deus in tribulationibus sperantes in se non deserit 475.7
 Deus licet unus in diuinitate sit, tamen trinitas est in personis. 167.8
 Deus lumen nostrum. 631.8
 Deus lumen uerum 686.8
 Deus lux uera * A 5.4. 686.8
 Deus magnus & terribilis 908.8
 Deus magna & inscrutabilia operatur 808.4
 Deus materiam aliam non habuit nisi seipsum. 3.2
 Deus miserie nostræ proximis 729.8
 Deus misericors & iustus 593.8
 Deus Moysi in rubo ardenti apparet * A 20.6
 Deus multotiens loquutus est 755.8
 Deus nescienter peccantium iniquitatem sustinet 722.8
 Deus non domum, sed peccus implet 319.6
 Deus non exaudicō exaudicō 603.8
 Deus non ignis est, sed per ignem significatus. 870.5

Deus nostram utilitatem in nobis requirit. 497.8
 Deus nulli peccata sua prædestinavit 405.8
 Deus nullo modo pbat, quem fidei pietas non commendat 229.5
 Deus numerus, mensura & pondus 112.8
 Deus omnia ex nihilo fecit 1116.6
 Deus omnia in omnibus 567.6
 Deus pater, agricola. 362.6
 Deus pater cur improprie dicitur mittere filium 412.8
 Deus pater quomodo planauerit uineam 484.5
 Deus pater quomodo filium suum uocet. 231.4
 Deus per uerbum suum omnia fecit * A 5.4
 Deus potentia dicitur, qua cuncta creat. 312.2
 Deus principium bonæ actionis & cogitationis nostræ 892.8
 Deus promittit, quod etiam facit 72.6
 Deus propter seipsum diligendus 956.6
 Deus quæcumque fecit, erant ualde bona. * A 7.4
 Deus quæ ex nihilo fecerit 57.2. quæ item ex aliquo. ibidem
 Deus quæ per nos operatur, quomodo sacra scriptura Deo tribuat. 708.8
 Deus quando dormire dicitur 859.8
 Deus quando per nos loquatur 688.8
 Deus quando rex dicitur 675.8
 Deus quado in nobis deambulabit 656.6
 Deus quado uideatur excitari 859.8
 Deus quanto plura donat, tanto magis miseretur 778.8
 Deus quibus de longè sit 643.8
 Deus quibus intus loquatur 360.6
 Deus quibus peruersus uideatur 821.8
 Deus quomodo ab omnibus operibus suis requeuerit 1058.6
 Deus quomodo à consortio hominum recesserit 345.4
 Deus

In Bedæ opera

Deus quomodo colue-
lit 319.6
Deus quomodo crucifi-
xus dicitur 688.6
Deus quomodo captiui-
tatem auertat 890.8
Deus quomodo charita-
tem suam in nos com-
mendarit 265.6
Deus quomodo dicitur
animam habere 352.5
Deus penam peccati cur
nobis nō abstulerit, ita
ut etiam in hac uita im-
pulsibiles essemus & im-
mortales 407.8
Deus quomodo dicitur
cognouisse 726.6
Deus quomodo exerceat
infidelium mentes 622.6
Deus quomodo homini-
bus loquatur 351.2
Deus quomodo illumina-
re & exerceat dicitur.
622.6
Deus multipliciter fidem
nobis in scriptura sacra
reuelauit 674.8
Deus quomodo inuisibi-
lis 540.6
Deus quomodo iustificet
tur 298.8
Deus quomodo laudetur
774.8
Deus quomodo misereat
tur 212.6
Deus quomodo indura-
re dicitur 212.6
Deus quomodo mortuus
78.6
Deus quomodo suā cha-
ritatem in nobis com-
mendarit 78.6
Deus quomodo nobis fiat
uita 340.6
Deus quomodo malis spi-
ritibus utatur 324.4
Deus quomodo noster si-
gulus 435.8
Deus quomodo nos co-
lat 777.8
Deus quomodo obduret.
24.6
Deus quomodo omnia crea-
rit 139.8
Deus quomodo operet.
2.2
Deus quomodo operetur
in cordibus omnium ho-
minum 926.6
Deus quomodo opus suū
quod fecerat, in septi-
mo die complauisse di-
catur 21.4
Deus quomodo penite-
re dicitur 71.2
Deus quomodo quæren-
dus 474.7
Deus quomodo requie-
scere dicitur 803.6
Deus quomodo salutem
sibi operatus 828.8
Deus quomodo sit salu-
latis cornu 512.8
Deus quomodo supplan-
tet 658.4
Deus quomodo terreat.
792.4
Deus quos amat, castigat
693.8
Deus quos inhabitet.
837.8
Deus salutis ueræ dator.
701.8
Deus sanctos suos uerè
adiuat 712.8
Deus sanctos suos nō de-
relinquit 625.8
Deus semel apud seipsum
locutus est 755.8
Deus solus colendus.
441.6
Deus solus sapiens 317.6
Deus solus mundū crea-
uit 312.2
Deus solū simplex 227.2
Deus sponfus & uita ani-
mæ 604.8
Deus tentat, & non ten-
tat 57.5
Deus ternario numero le-
pè in scriptura figurat.
1213.4
Deus ubi notus & igno-
tus 904.5
Deus ubi sedet, cælum &
terram creans 651.3
Deus uera uita 659.8
Deus uerax, homo men-
dax 564.5
Deus unus solus an sit pa-
ter & filius & spiritus
sanctus 116.8
Deus ut dicatur sangui-
nem suum pro ecclesia
fudisse 556.5
Deus uult omnes homi-
nes saluos fieri 974.6
Dei ab opere cessatio.
584.5
Dei amator qualis esse de-
beat 320.6
Dei edificium quomodo
Christiani 362.6
Dei beatitudo * A 22.4
Dei agnus Christi 1267.4
Dei a quibus solenijs
Hierusalem à Dauide
traducta 421.8
Dei bonitas causa factio-
nis mundi 221.2
Dei charitas in nos 1036.5
Dei charitas erga nos in-
enarrabilis 805.5
Dei charitas in cordibus
nostris diffundit 166.6
Dei ciuitas ecclesia 499.4
Dei cogitare idem quod
facere 824.4
Dei cognitionem natura
liter habet omnis ho-
mo 741.8
Dei consilium 298.5.611.7
Dei consilium, dispensa-
tio, & ars ipsa Deus est
2.2
Dei deambulatio in para-
diso 161.8
Dei deambulatio quid si-
gnificet * A 23.4
Dei digitus spiritus san-
ctus 276.8
Dei domus ecclesia 132.4
Dei dicere, est facere 13.5
Dei dilectio in quibus re-
bus consistat 57.7
Dei æternitas 113.8
Dei & proximi dilectio,
cur ala dicitur 508.
925.8
Dei esse quid 1023.5
Dei egressus 783.8
Dei facies 539.6
Dei filij quomodo officia
mur 1022.5
Dei fidelitas 321.6
Dei figura Abraham 212.8
Dei flagellum medicina.
956.8
Dei forma inuisibilis.
969.6
Dei genus 905.5
Dei gratia nisi proprium
arbitrium iunetur, nec
ipsa bona uoluntas ef-
ficat in homine potest.
858.6
Dei gratia electio 255.6
Dei habitatio 376.6
Dei inuisibilis substantia
sola fide agnoscitur.
1073.8
Dei iudicio peccator non
attendens 484.8
Dei iudicium falli non po-
terit 835.8
Dei ira qualis 868.8
Dei ira quomodo Aaron
promeruerit 851.8
Dei longanimitas 955.8
Dei magna laus quod hu-
miles respicit, & super-
bos contemnit 837.8
Dei misericordia multa.
955.8
Dei misericordia larga in
omnes 941.8
Dei nomen gentibus no-
tum 792.5
Dei opus & præceptum.
291.7
Dei opeta à luce incipere.
* A 6.4
Dei patris faciem angeli
per fatietatem uident.
400.8
Dei patris sapientia, uera
dulcedo 582.8
Dei populo captiuitatis,
ac longe seruitutis iniu-
ria profuit 477.4
Dei promissiones quales
926.8
Dei penitentia qualis.
990.8
Dei propositum 822.5
Dei puritas 1011.5
Dei præcepta quare ser-
uanda 993.8
Dei præcepta ueritas.
491.8
Dei præcepta fidelia 993.8
Dei præcepta iustitia sunt
1026.8
Dei præcepta cur diligen-
da 1024.8
Dei præcepta compedes
dicuntur 865.8
Dei præcones quando a-
scendere dicuntur 667.8
Dei præcones quando ite-
descendere dicuntur.
667.8
Dei prædestinatio nulla
ui cogit nos ad bonum
uel ad malum 406.8
Dei prædestinatio diuine
gratiæ est appositio.
404.405.8
Dei præscientia 701.5
Dei penitentia 36.312.4.
1086.6
Dei regnū ecclesia 476.5
Dei requies 138.8
Dei regnū quomodo ca-
ro possidere possit, &
quomodo non 510.5.
581.6
Dei retributiones 953.8
Dei sacrificium 381.6
Dei sacrificium fermentū
malitiæ habere non de-
bet 153.4
Dei salutare Christus.
888.6
Dei salutare omnis caro
uidebit 227.5.274.7
Dei sapientia arbor uitæ.
962.4
Dei sancti qui 689.8
Dei sapientiam, fortitu-
do efficientiæ comita-
tur 654.4
Dei sapientia Christus.
312.2.875.4.118.524.8
Dei sapientia quomodo
gallinæ similis 947.8
Dei sapientia stabilis.
790.4
Dei sedes 883.5
Dei sedes qui sint 926.8
Dei signum 1088.5
Dei spiritus ad mensurā
hominibus datur, Chri-
sto ita non datur 564.5
Dei spiritus nō solum ad
beneficia, uerumetiam
ad uindictam commo-
moratur 165.6
Dei spiritus quomodo su-
per aquas ferebatur 3.
4.116.119.8. * A 41.4
Dei spontaneus 807.8
Dei statura non humanis
mēbris distincta 334.6
Dei substantia incommu-
tabilis 951.8
Dei tabernaculū qui sint
514.8
Dei templum Christus.
560.8
Dei templū sanctū 729.5
Dei

Index.

Dei templum qui sint.
679.8
Dei templum nos sumus
672.5
Dei templum uiolare.
381.6
Dei templi fundatio quo-
rū typū tenet 487.4
Dei testamentum ad gen-
tes transiitū, indicat
arca ab alienigenis ca-
pta 359.8
Dei uia 853.4
Dei uiso animæ fidelis sa-
tietas 669.5
Dei uiso malis non exhi-
bebitur 589.5
Dei uultus Christus 726.7.4
ad Dei imaginem refor-
mari 279.6
ad Dei imaginem homo
quomodo sit factus.
* A 17.4
in Dei conspectu pecca-
tor qui dicitur 191.8
in Dei ecclesia quæ neces-
saria dixerit esse Augu-
stinus 111.1
in Dei patris noīe Christi
uenit 366.7
in Dei sola & proximi di-
lectione, ecclesia substi-
tuit 1200.4
ad Dei templum qui per-
tinent 379.6
in Deo templo quomodo
spiritus sanctus habi-
ter 378.6
Deo gloria, pax homini-
bus 208.5
Deo idem est esse, & bo-
num esse 312.2
Deo magis obediendum
quā hominibus 764.8
Deo nihil gratius quā
anima perfecta 246.2
Deo quisque tanto magis
appropinquat, quanto
magis humiliat 601.8
Deo soli seruiendū 244.5
Deo uiuere 961.6
Deum aperte nō esse, qui
dicant 708.8
Deum audire 866.4
Deum cognoscere 726.6
Deum cognoscere, uera
est lætitia 781.8
Deum cur penituerit sug-
gerentis 178.8
Deum diligentibus om-
nia in bonum coopera-
ri 1017.8
Deum exacerbare 858.8
Deum glorificari in factis
hominum * A 14.6
Deum hereditatem qui
possideant 135.8
Deum in principio cœli
& terram in unigenito
filio suo fecisse * A 2.4
Deum in se tuocare 709.8
Deum nemo apprehen-
dere potest 648.4
Dei nemo uidit unquā
528.1034.5
Dei nemo uidet, nisi ad
baptismum peruenerit
83.4
Deum qui nam sibi exa-
cerbent 484.8
Deum qui non inuocent.
498.8
Deum quis nouit 1014.5
Deum qui recte uocent.
581.8
Deum qui tentare dica-
tur * b 31.6
Deum qui scit, omnia scit
867.8
Deum scire, quid 545.6
Deum suum scire, magna
scientia 727.8
Deum tentare * b 12.6
Deum totum comprehē-
dit nemo 1024.5
Dei uerè inuocare 727.8
Deum uidere 866.4
Deum uidentes omnia ui-
dent 65.7.415.5
ad Dei quare merito cla-
mandum 729.8
ad Deum quomodo acce-
dendum 601.8
ad Deum quomodo cur-
rendum 601.8
ante Dei quid digne ue-
nire dicatur 651.8
apud Deū stultitia huius
mūdi est sapiētia 314.2
843.4
apud Deum quod semel
damnatur, æternaliter
damnatur 453.8
in Deum nulla peniten-
tia cadit 453.7
Deo angeli subiecti 302.2
Deo agnum offerre 146.
301.8
à Deo castigati & afflicti,
non sunt afflicti cō-
uicijs 866.4
à Deo fornicari 824.8
à Deo cur præsens pena
nobis immittat 747.8
à Deo omnem sapiētiam
esse 523.5
à Deo longè & propè esse
780.6
à Deo q̄ proiectus uideat-
ur 809.8
à Deo quid primum pro-
cesserit 467.3
à Deo Abraham cur signū
petierit 197.8
à Deo Abraham de terra
& cognatione sua egre-
di uideret 189.8
à Deo tempus factum.
1044.6
à Deo Abraham cur præpu-
rium rescindere sit iniū-
ctum 416.8
de Deo propriè loqui per
nullas uocis, quas habe-
mus, possumus 435.8
de Deo quæ Patricius præ-
dicet 327.3
ex Deo qui sint 1033.5
ex Deo qui nati sunt, pec-
catum mortale uitant.
1026.5
in Deo omnia esse 234.2
in Deo an sint tres partes.
1119.8
in Deo nulla mutabilitas
213.2
in Deo misericordia est &
potestas 755.8
in Deo nouū aliquod fa-
ciendi cōsiliū statue-
re, hæreticunt 2.2
dij quando primum ado-
rati 211.2
deorum gērium uanitas.
998.8
deorum gentiliū uana ap-
pellatio 994.5
in Dijs nullus similis Deo
894.8
deitatis cognitio 879.4
in Deitatis unitate nullā
partium fieri diuisionē
441.6
Deus dedit episcopū quā-
do mortuus 114.3
Deus dedit papa quādū
federit 203.2
Deus dedit pontifex.
96.3
deuix siue labus 182.1
deuoratores plebis Do-
mini 498.8
Deuteronomion secūda
lex 192.4.329.8
Deuteronomion quæ iu-
xta historiam describat
329.8
Deuteronomij autori-
tas 244.5.314.7
dextans 147.1
dextera 138.7.169.5
dextera Dei plena iustitia
679.8
dextera patris 770.6
dextera & sinistra in bono
ubi accipiuntur, quid
significent 64.8
dextera quid significet in
scriptura 890.4
dextera ubi absolute in bo-
no ponitur, æterna gau-
dia demonstrat 64.8
dextere excelis immuta-
tio 177.7.480.5
ad Dexteram declinare.
890.4
ad Dextram & sinistram
Saluatoris sedere.
165.7
per Dextram æterna uita
designatur 505.8
per Dextram & sinistram
quid significetur 7.7
per Dextram & sinistram
quid intelligendum.
185.5
pro Dextra habere 352.8
per Dextralia opera bona
commemorantur.
295.8
diabolus accusator fratrum
815.8
diabolus à Christo p̄stra-
tus, mundi regnū ami-
sit 695.8
diabolus à Domino rece-
dit 244.1
diabolus æri comparatur
705.4
diabolus alligatus 858.4
diabolus ante omnē crea-
tionem angelorum cō-
ditus 398.8
diabolus author mortis.
461.8
diabolus biformis aduer-
sarius 804.8
diabolus calcaneo infidia
diatur 164.8
diabolus caliginis lapis.
744.4
diabolus calumniator.
815.8
diabolus caput omnium
iniquorum 593.4
diabolus cauillator 244.
5.314.7
diabolus cedere fuetus.
245.5.315.7
diabolus Christi iustitia
uictus 83.6
diabolus Christum agno-
uit 256.5
diabolus contra Christiū
754.5
diabolus creaturæ Dei ni-
hil mali potest inferre,
nisi à Deo acceperit po-
testatem 642.4
diabolus cur ad mulierē
primo loquutus 23.4
diabolus cur dicendus a-
lienus 675.4
diabolus cur lobo inferat
damna 607.4
diabolus cur mors dica-
tur 685.8
diabolus cur per mulierē
& nō per uirum dece-
perit 159.8
diabolus cur serpens.
24.4
diabolus cur per mulierē
deceperit. ibidem.
diabolus cum suis perti-
nax & inflexibilis.
852.4
diabolus cur teniam nō
petat 329.8
diabolus decipit homines
tribus modis 491.7
diabolus dominatur im-
pijs 798.4
diabolus draco 490.631.
diabo-

In Bedæ opera

diabolus homicida ab initio 133.8. quomodo in ueritate non steterit. ibidem.
 diabolus, huius seculi Deus 621.6
 diabolus humani generis hostis 744.8
 diabolus hypocrita. 690.4.798.4
 diabolus improbus magister 12.28.5
 diabolus in cor Iudæ quomodo intravit 774.6
 diabolus incus 863.4
 diabolus in mare missus. 1086.5
 diabolus in quo lumen uideatur ostendere 862.4
 diabolus inuentor peccati 612.4
 diabolus lapsus carnis nostræ semper infidiatur. 683.8
 diabolus leo 749.4.929.8
 diabolus leo & serpens dicitur 461.8
 diabolus lignum inflabile 726.4
 diabolus meditantem mortem homines seducere 116.5
 diabolus mendax 651.5. mendacium genuit. ibidem. ex seipso lapsus 652.5
 diabolus mundi princeps. 28.7.74.4.74.5.769.5
 diabolus non nocet, nisi quatenus permittitur. 126.7.384.5
 diabolus nunquam per peccata nirentiam Deo humiliabitur 852.4
 diabolus nullam nocendi potestatem habet sine Dei permissione. 157.8
 diabolus ob superbiam de celo precipitatur 398.8
 diabolus operatur in filiis diffidentiae 563.8
 diabolus pastor omnium qui animi in terrenis figunt, ad damnationem 685.8
 diabolus pater 378.5
 diabolus pater totius peccati 984.8
 diabolus pater omnium peccatorum 132.4. Iudam genuit per peccatum. ibidem.
 diabolus peccati. author. 798.4
 diabolus per propriam elationem lapsus 878.8
 diabolus per serpencem loquitur 159.8
 diabolus potestas tenebrarum 771.6. eius studium. ibidem.
 diabolus precipitare nequit 111.5

diabolus, primogenita mors 694.4
 diabolus primum hominem quare deceperit. 221.8
 diabolus prius de celo quam homo condere-tur, cecidit 398.8
 diabolus proprio uitio elatus corrumpit 411.8
 diabolus quando à Deo percussus 732.4
 diabolus quanta arte pugnandi fideles semper impugnet 541.4
 diabolus quare dicat homicida 651.5
 diabolus quas animas cibum habeat 461.8
 diabolus quomodo aliquid pater dicat 650.5
 diabolus quomodo caprus 856.4
 diabolus quomodo dici potest dealbatio 239.8
 diabolus quomodo uincendus 904.6
 diabolus quondam sanctus angelus 618.4
 diabolus quorum corda possideat 124.2
 diabolus quos uult decipere, quibus rebus ad eos serpat 164.8
 diabolus quot modis hominem percutiat 418.8
 diabolus quotidie contra Deum uitiorum pugnas præparat 376.4
 diabolus repellendus quam primum 315.5
 diabolus rex mundi ante Christi aduentum 107.4
 diabolus sanguisuga. 967.4
 diabolus serpens antiquus 281.4
 diabolus suum creatorem sentit 861.4
 diabolus uenator 925.8
 diabolus uersipellis 920.4
 diabolus uersutiam nocere diabolus, potestatem uero cogendi non habet. 930.8
 diabolus unde spiritus Domini uocatus 362.8
 diabolus unde sit 399.8
 diabolus unde serpens dicitur 159.8
 diabolus ut dicatur mundi princeps 697.5
 diabolus tenebrarum princeps 724.4
 diabolus transmigras cur uocetur 327.4
 diabolus arma fugienda. 476.7
 diabolus arrogantia 243.5
 313.7

diaboli caput qui 859.4
 diaboli cor durum & inflexibile 862.4
 diaboli corpus 861.4
 diaboli creatio 159.8
 diaboli esca electa 306.2
 diaboli effectio 698.5
 diaboli est, semper perle-qui 461.8
 diaboli de Christo confes-sio 255.5
 diaboli gressus omnes, nequitiae & fraudes. 162.8
 diaboli impugnatione quomodo præoccupanda. 306.2
 diaboli insidiae 309.2
 diaboli insultus astutus. 120.7.93.5
 diaboli lapsus 158.8
 diaboli laqueus quomodo euadendus 577.8
 diaboli malitiam agnitam proficere ad medelam. 594.4
 diaboli membra 863.4
 diaboli oculi, falsi prophete 862.4
 diaboli oppugnatione. 844.4
 diaboli os, infernus 861.4
 diaboli potestas 965.8. 476.6.608.8.1101.5
 diaboli semen, peruersa suggestio est 164.8
 diaboli solutio cur fiat. 1122.5
 diaboli tentatio * 10.5
 diaboli tentatio an homines primos de paradiso potuerit eijcere. 159.8
 diaboli uoluntas iniquissima 157.8
 in Diaboli potestate quomodo homo traditus. 83.6
 contra Diaboli tentationes remedia 316.7
 diaboli cogitationes hominum nescire 72.5
 diaboli cur Christus non redemit, sicut hominem. 411.8
 contra Diabolum & angelos eius cur orandum. 581.8
 diabolo cur transgressio non adscribitur, sed uiro 409.8
 diabolo nemo astutus ad fingendum 601.6
 ex Diabolo nati 1026.5
 diaboli cur nobis regnum Dei inuideant 581.8
 diaboli cur semper ad nocendum sint parati. 464.8
 diaboli cur uolucres caeli dicantur 38.5
 diaboli qui & quomodo sint filii 1026.5

diaboli quos obfideant. 316.5
 diaboli quomodo inflexibile 111.6
 diaco qualis esse debeat. 985.6
 diaconus primus 647.3
 diaconi septem 880.5
 diadema 456.4
 diaeresis 51.1
 dialectica 403.1
 dialecticæ munus 343.2
 dialecticæ quæ supponantur 403.1
 dialyton 64.1
 diameter 382.1
 114.2
 Dianæ templum quale. 475.1
 diapaon 408.1
 diaphanum inuisibile. 227.2
 diapalma 1062.8
 diapente 408.1
 diatessaron 408.1
 diaton 191.4
 Dihongad 325.8
 dicere Dei quid 492.8
 dicatores unde dicitur. 78.2
 Dictatores quinquennij temporis imperio usi. 78.2
 Dictatores Romæ 181.2
 dictio Dei, uerbum. 120.8
 Didymus 274.5
 Didymus Origenis sectator 194.8
 Didymi martyrium. 410.3
 dieis 408.1
 dies 327.2.524.8
 dies altera 97.7.347.5
 dies aliquando iustitia dicitur 313.4
 dies alius naturalis, alius uualis 327.2
 dies à planetis cur appellari cæperint 65.2
 dies ante crucem Christi præcedebat noctem, nunc autem post resur-rectionem Domini nox præcedit diem 121.1
 dies artificialis 121.1
 dies aut nox quid primus fuerit 120.1
 dies ciuillis quot horis constat 208.2
 dies ciuillis 60.2
 dies ciuillis. ibidem.
 dies cur apte quondam nocte præcesserit 39.2
 dies cur semper inchoet ab occasu solis 59.2
 dies Dominica 77.838.5. 65.206.2.520.1.639.7. 862.6
 dies dominicus singulariter in pascha tenetur. 347.2
 dies Domini 132.5
 dies

Index.

dies Dñi magnus 111.5
 dies Dñi incertus 454.8
 dies Domini quem impa-ratum inueniat 945.6
 dies Domini quando san-ctus nobis 568.4
 dies Domini quomodo uenturus 934.6
 dies & nox in Thyle inf. 206.2
 dies & nox quod simul di-cantur, quis monstra-rit 121.1
 dies futuræ uitæ recte dies uitæ dicitur 560.8
 dies gemine appellari so-let 57.2
 dies in scriptura sacra qd significet 62.2
 dies in quo nubes fuit, prosperitate huius mu-di significat 121.4
 dies, lex Dei 868.4
 dies mala 682.8
 dies Mercurij 520.1
 dies mensis in estu 963.4
 dies mystice imaginem le-gis portat 57.2
 dies naturalis 121.1.206.2
 dies naturalis ubi initiu finemq; sortitur 122.1
 dies naturalis & artifi-cialis quomodo simul de-finiuntur 121.1
 dies octauus 48.4.321.5
 dies octaua nouum testa-mentum demonstrat. 175.4
 dies presentis uitæ non uitæ, sed mortis dies. 560.8
 dies primus 118.8
 dies primus seculi ubi sit. 60.2
 dies quado seruiat nocti. 809.2
 dies qui est sine fine, qua-lis. 635.8
 dies quid 829.8.57.206.2. 496.1
 dies quid significet 122.1
 dies quinquagesimus. 869.5
 dies quibus modis dica-tur 121.1
 dies quomodo definiatur 121.1
 dies quomodo initiu ha-beat apud Hebræos. 122.1
 dies quomodo initiu ha-beat apud Chaldæos. 122.1
 dies quomodo initiu ha-beat apud Aegyptios. 122.1
 dies quomodo initiu ha-beat apud Romanos. 122.1
 dies quomodo initiu ha-beat apud Persas. 122.1
 dies sabbati, requies in-terpretatur 930.8
 dies æternus Deus ante omnem diem, omni die lucidior 1.2
 dies seculi quo in loco pri-mus extitit 123.1
 dies sextus, præsens uitæ. 126.4
 dies tertius, gratia est. 213.8
 dies uel umbra quibus in locis sint pares 128.2
 dies Veneris 520.1
 dies unde dicitur 55.57. 206.2.496.120.1
 dies uniuersalesque quo-modo impleri dicatur. 679.4
 dies unus Domini. 424.5
 dies unus anni mille. 1004.5
 dies uualis 327.2
 dies uulgaris quot horis constat 206.2
 diei cursum unde Aegy-ptij deducant 57.2
 diei cursum unde Arhe-nienfes deducant 57.2
 diei cursum unde Vmbri deducant 57.2
 diei cursum unde Hebræi deducant 75.2
 diei cursum unde Chal-dæi deducant 57.2
 diei cursum unde Persæ deducant 57.2
 diei definitio quot modis diuidatur 496.1
 diei definitio bifarie diui-ditur 121.1
 diei septimi sanctificatio. * A 22.4.84.8.5
 diei septimi ratio 283.8
 diei ratio 57.2
 diei typus 657.5
 diei uaria computatio 57.2
 diem cur quondam aptis sine nox sequuta sit. 117.5
 diem Domini cur filius ho-minis dicatur nescire. 454.8
 diem Domini nescire, et-quanumiter ferat 232.7. 376.5
 diem extremum quo Chri-stus nescire dicatur. 994.5
 diem felicitatis homini diabolus abstulit 612.4
 diem, in quo Deus lucem angelicam creauit, qua re nō benedixerit 139.8
 diem iudicij cur quidam octauam uocauerint. 454.8
 diem mortis cur Deus no-bis fecerit incertum. 206.2
 949.8
 diem quid uulgo appel-let 56.2
 diem quomodo philoso-phi definiant 59.2
 diem, qua lex data est, quo-modo maiores nostri quinquagesimā ab a-gni occisione compu-terent 73.2
 diem septimum cur Deus benedixerit, in quo ni-hil creauit 128.8
 diem unum quot quadran-tes compleant 117.1
 per Diem & noctem in scri-ptura sacra quid intelli-gendum 428.8
 die crescente cur luna lu-pina uideatur 107.2
 die & nocte clamare. 901.8
 die quouis qd à Deo crea-tum 72.2
 in Die electus, & nocte re-lectus quis dicat 313.4
 in Die tertio sacramentū sacrificij Christi comple-tum est 213.8
 dies Aegyptiaci 467.1
 dies boni 603.8
 dies bonorum in uitra fu-tura erunt 560.8
 dies decem & octo conti-nui singulis annis sine nocte, tempore ætatis apud Britanniam inlu-lam 11.2
 dies & nox quid signifi-cent 611.4
 dies mali 941.8
 dies qui sint quasi nō fue-rint 635.8
 dies, septem lucem gratiæ spiritualis insinuant. 599.4
 dies sex quid designent. 170.7
 dies sine fine 635.8
 dies tres qui inuestigabi-les 651.3
 dierum & noctium inæ-qualitatis causa 125.2
 dierum & noctium augmē-tatio & diminutio. 124.1
 dierum inæqualitatis cau-sa 128.2
 dierum pronuntiatio se-cundum Victorium ad singularum nonarum, iduum, calendarum feri-aram inuenienda 191.1
 dierum pronun-ciatio se-cundum Dionysium, ad omnium nonarum, iduum atq; calendarum feri-aram inuestigandam 191.1
 dierum quadraginta con-uersatio quid significet in sacris literis 51.7
 dierum uarium initium. 206.2
 de Dierum dispari longi-tudine & uario statu umbrarum 121.2
 diebus gentilitas à plane-tis cur nomina indide-rit 206.2
 dies malos quæ faciunt. 811.6
 dies obseruare 727.6
 per Dies sex labor huius uitæ intelligitur 454.8
 per Dies septem quid se-prem dona gratiæ spi-ritus sancti intelligunt 139.8
 de Diebus tribus pericu-losis 467.1
 differentia unde sumi de-beat 225.2.47.2
 difficilium aliquid quot modis dicatur 249.2
 diffidentiae filij, infideles. 82.6.
 diffinitum non est notius definitione 226.2
 digestio quid 339.2
 digestio prima ubi fiat. 339.2
 digestio secunda ubi fiat. 339.2
 digestio tertia ubi fiat. 339.2
 digitus Dei 75.5.92.7.114.4. 182.4.355.5.347.7.606.6
 digitus cur accipiat pro spiritu sancto 470.8
 digito in terra scribere. 634.5
 dignum Iudei supplicium dilectio ad ueniam necel-saria 751.5
 dilectio æqualis 625.5
 dilectio Dei in quibus re-bus consistat 57.7
 dilectio Dei & proximi. 521.7
 dilectio Dei & proximi cur recte per aquas de-figentur 961.8
 dilectio discernit filios Dei 1026.5
 dilectio duplex 736.5
 dilectio fortis ut mors. 1140.1043.4.1104.5
 dilectio fraternitatis Christia no necessaria 755.5
 dilectio gemina 956.6
 dilectio ignis 159.7.302.5
 dilectio legis est plenitu-do 293.8
 dilectio opere demonstra-da 738.5
 dilectio perfecta 148.7
 dilectio perfecta Deo pla-cet 728.8
 dilectio proximi quomodo comprobetur 273.3
 dilectio quam fortis res. 526.6
 dilectio, scientiæ plenitu-do 514.8
 dilectio forti electorum addit 1027.5
 dilectio 4

In Bedæ opera

dilectio ualida sicut mors 762.6, 913.6
dilectio uera 293.6, 1029.5
dilectio uita 715.8
dilectionis mandatu quo modo nouum dicatur. 723.5
dilectionis proximi insinuat 1038.5
dilectionis uirtus gemine discretionis 48.8
in dilectione Dei & proximi uniuersa lex pendet 856.8
in dilectione Dei & proximi quæ sint seruanda 37.38.8
in dilectione inimicorum Christi impossibilia non precipere 21.5
sine dilectione dei & proximi non uolatur ad celestem gloriam 508.8
dilectus ad ostium nostrum pulsatur 1078.4
dilectus cur ad tempus a sponsa declinet 1099.4
diluuium 63.206.2, 498.8
diluuium aliud commune, aliud particulare. 334.2
diluuium quando a Deo immissum 175.2
diluuium quando factum. 139.2, 176.8
diluuium quo die factum 248.2, 249.4
diluuium qui non pereant. 182.8
a Diluuium usque ad Abrahamum quot anni numeratur 176.2
dimensio 423.1
dimidium sextulæ 182.1
diminutua 27.1
diminutionum nominum gradus quot 20.1
dimitendum esse proximo 285.5
dimitendum septies in die 418.5
Dina filia Iacob 74.4, 242.8
Dina oppressa 72.4
Dina stuprum uindicatur. ibidem.
Dina quod egreditur ad uidendum mulieres regionis illius, quid sibi uelit 242.8
Dimoeth abbas 453
Dioctetianus Christianus persecuitur 63
Dioctetianus cum Herculo Maximiano quamdiu regnarit 187.2
Dioctetianus purpura deponit 187.2
Dioctetianus quadiu regnarit 53
Dioctetiani & Maximiani temporibus qualis persecutio 409.3
sub Dioctetiano persecutio Christianorum. 187.2
Diogenes cur se abrenunciavit mundo 487.8
Dionysius 905.5
Dionysius Alexandrinus 1136.5
Dionysius episcopus. 469.3
Dionysius episcopus claret 185.2
Dionysius papa quadiu in episcopatu sederit. 485.3, eius constitutio nes. ibidem.
Dionysius paschales scribit circulos 190.2
Dionysius quado paschales circulos inchoarit. 212.2
Dionysius papa quadiu sederit 202.2
Dionysij, Aemiliani & Sebastiani martyrum natale 390.3
Dionysij Areopagitæ natale 456.3
Dionysij martyrium 260.261.1, 392.3
Dioscori lectoris martyrium 417.394.3
Diospolis 924.5
Diorrepes 1046.5
diploma 987.8
per Diploidem quid intelligatur 987.8
dipondius 218.7
diptera 22.1
Disbotus cõfessor 448.3
disceadati ratio apud ueteres qualis 356.8
disceadatio apud ueteres repudij signum 273.8
discantus 418.1
discendi ordo qualis. 343.2
disciplina 226.2, 573.7
disciplina a discendo nomen accepit 1125.6
disciplina non negligenda 176.7, 479.5
disciplinæ modus 479.5
discipulus qualis esse debeat 227.2
discipuli 619.7
discipuli ante Dominum cur missi 340.5
discipuli apponunt turbis 362.7
discipuli bini cur mittantur 200.7, 339.5
discipuli duo cur ante Dominum missi. ibidem.
discipuli Christi 272.5
discipuli Christi ubi primum Christiani appellati sint 1012.6
discipuli Christi carnales ante receptionem spiritus sancti 781.5

discipuli curatorum primi. 199.7, 339.5
discipuli Domini cur tardè, & Iudæi tam citò, intellexerint crucis mysterium 302.7, 426.5
discipuli Domini cur dubitauerint 18.7
discipuli Domini cur non grauari 333.5
discipuli cur tacuerint. 334.5
discipuli duo cur mittantur 112.5
discipuli duo adducentes anam & pullum quid significant 481.5
discipuli Christi duo cur inuenti, qui sequentur Christum 405.7
discipuli Domini cur tribabantur 23.7
discipuli Christi in euangelio filij uocantur 459.8
discipuli in euangelio fratres uocantur. ibidem.
discipuli Christi non sunt de turba 329.5
discipuli Christi ob amorem ignorant 335.5
discipuli Christi quare mali 41.7
discipuli Christi quomodo soli ad sint 328.5
discipuli piscari non habentur 10.5
discipuli septuaginta duo cur mittantur 200.7
discipulorum Christi nomina 262.7, 295.5
discipulorum oculi 9.7
discipulorum tristitia qualis 26.7
discipulos binos cur Saluator ad prædicandum mittere curauerit 30.8
discipulos binos quomodo Christi uocari 10.5
discipulos cur Christus in montem duxerit 169.7
discipuli 974.5
discordia 577.7
discolus 228.2
disiunctiue coniunctiones quæ sint 32.1
dispensator fidelis mensuram tritici tempore cõstituto conferuis suis dat 1185.4
in Dispensatore uno fidelitatis bonorum rectorum, quomodo uel uiuat uel remuneretur, ordo docetur 195.5
dispertiti numeri 99.1

dispondius 366.5
disputacionis diui Pauli apostoli ordo qualis sit 904.5
dissentio sine delicto. 901.5
distincta scanio quæ sit. 48.1
distorsij corde qui dicatur in facis 591.8
discubitus 328.5
discubitus diuersi 763.5
discumbere 229.7, 374.5
discumbere super senum quid sit 763.5
discumbere super terram quid sit 78.5
diues 661.3, 681.8
diues euangelicus cur datus 932.5
diues epulo allegoricè. 65.7
diues multis modis intelligitur in scripturis sacris 742.4
diues omnis aut iniquus, aut iniqui hæres 684.4
diues quis dicendus sit. 659.6
diues uerè quis sit 1071.5
diues unde suberbire soleat 1009.6
diuitis auari pœna 62.7.
412.5
diuitis bona 64.7, 414.5
diuitis coloni peccatum quale 369.5
diuitis confidentia 906.4
diuitis fratres 66.7, 416.5
diuitis inhumanitas 63.7.
413.5
diuitis peccatum 62.7
diuitis pœnæ 64.7, 414.5
diuitis saluificandi difficultas 434.5
diuites auari 407.5
diuites in hoc mundo, quo modo in egestate uiuunt 476.7
diuites opinione Apostolorum 105.5, 233.7
diuites reprobis 938.5
diuitum uæ 279.5
de diuitibus & pauperibus 600.7
diuitia animæ, uirtutes sunt 226.2
diuitiæ fallaces 300.7.
308.5
diuitiæ spinæ 300.7, 308.5
diuitiæ fallaces 308.5
diuitiæ suffocant 300.7
diuitiæ terræ 620.8
diuitiarum amor 280.5
diuitiarum comites 301.7.
309.5
diuitiarum memoria qualis 955.5
diuitiarum morbus, superbia 1009.6
diuitiarum uermis, superbia 1010.6
diuitijs

Index.

diuitijs qui cor apponere in scriptura dicatur. 755.8
diuitijs feruire quid sit. 101.7, 410.5
diuitias habere & amare, inter se differunt 433.5
diuitias suas dare ad delendos reges 971.4
in Diuitias sperare, magnum peccatum 706.8
diuitijs rectè uendum esse, non abutendum. 228.2
in Diuitijs cur non sit glorandum 683.8
diuitijs rectè 168.8
diuina maiestas aliter electis, aliter reprobis adest 19.7
Diuine presbyteri ex hac uita migratio 97.3
diuinitas non dæmonum, sed Dei iudicij 925.4
diuinitas Christi ad quid profuerit 503.8
diuinitas humanitari cur iuncta 312.2
diuinitas in Deo incomprehensibilis est 593.5
diuinitas quomodo uideri possit 1007.6
diuinitas contrari nominè dicitur 735.4
diuinitatis indicij est, cogitationes hominū nolite 35.7
diuinitatis plenitudo corporaliter in Christo habitata 900.6
diuinitatis uis 792.5
diuisa scanio qualis 48.1
diuisi & dispersi inter se differunt 90.4
diuisio dari debet per opposita 227.2
diuisio in quibus rebus definitione præcedere debeat 238.2
diuisio p uncias quomodo fiat 182.1
diuisiones temporis quot sint 117.1
diuisionem terrenorum non curat Dominus. 369.5
diuifores quot sint in quolibet diuidendo 163.1
diuortium cur in lege a Moyse concessum. 493.8
diuortij causa quæ sit. 476.5
diuortiora meliora esse solent 226.2
docendi ætas qualis requiratur 234.5
doctor fidelis, nuncijs ueritatis 598.4
doctor pastoralis seipsum ad docendum non offerat 1074.8
doctor qualis esse debeat 342.2
doctor qualis teneræ iuuentuti adhibendus sit 342.2
doctoris ministerij quale esse debeat 194.7
doctores boni in quantum diligendi sint. 342.2
doctores cur oculi dicantur 1057.4
doctores cur dentes dicantur. ibidem.
doctores cur collum dicantur. 1057.4
doctores cur ubera dicantur. ibidem.
doctores ecclesie cur marmar dicantur 1064.4
doctores falsi qui sint. 665.5
doctores mali quomodo dormiant 227.4
doctores sancti cur dicantur corui 967.4
doctores sancti cur dicantur filij aquilæ. ibidem.
doctores sancti uicenarij numero exprimentur. 1215.4
doctores ubera cur dicantur 1152.4
doctores uitæ & fatuus. 1066.4
doctorem gaudiū in hoc seculo 1010.5
doctorem iratorū est silere ad interrogacione discipulorum suorum. 565.8
doctorem officium 4.8.
601.5
doctrina mala quantum damni adferat 922.4
doctrina prudentium facillis 918.4
doctrina quando sit recta 641.8
doctrina scripturarum facta mollis 593.8
doctrinæ apostolorum Christi per mare intelliguntur 673.8
doctrinæ potestas qualis. 10.5
doctrinæ terminus, mors 343.2
dodrans 14.2, 14.7, 1
dodrans quantum in una teneat 96.2
dodrans in omni mensura tres partes continet 96.2
dodrans siue dodras. 182.1
Doeg Abimelech & omne sacerdotale genus interficit 703.8
Doeg Dauidem prodicit 703.8
Doeg Idumæus 373.4
Doeg Idumæus Iudæ

Scariothis figuram representat 370.4
Doeg Idumæus, motus sanguineus 702.703.8
in Doeg Idumæo Iudæ proditoris persona consistit 366.8
per Doeg Idumæum, qui in sacris literis intelliguntur 703.8
dolendi ratio qualis esse soleat 876.5
dolere quomodo dicatur Deus 932.4
dolor 14.4.8
dolor & tristitia uocabula quomodo inter se differant 655.8
dolor grauior a necessarijs inferitur, quam ab alijs hominibus 222.7, 466.5
ex dolore quado aliquis concipiat 465.8
ex dolore quado aliquis parturire dicatur. 465.8
dolosus 451.8
dolosus quis uerè sit. 588.8
dolosus in quorum spiritu sit 588.8
domesticorum cura agenda 833.5
dominicæ actionis series 425.7
Dominicus claret 198.2
Dominicus dies 123.1, 545.8
Dominica dies cur octaua in scriptura dicatur. * A 21.4
Dominicus dies quot & quibus benedictionibus sanctificatus sit. 347.2
Dominico die cur stantes oremus 629.7
Dominicum infantem sanatus sanctus Bertolfus. 345.3
Dominus Abraham uisus. 969.6
Dominus acernus testimonij 1053.4
Dominus cur de desponsata uirgine nasci uoluerit 467.7
Dominus cur duos discipulos miserit 365.7
Dominus cur in Aegyptu delatus 439.7
Dominus cur in aliena effugie apparuerit apostolis 12.7
Dominus cur manum & non uultum suum ostenderit 14.7
Dominus cur mori uoluerit 1071.6
Dominus cur oret 272.5
Dominus cur respondere

differat 331.7
Dominus Dauid est. 108.7
Dominus decies uisus. 20.7
Dominus duplici ratione minimus inter fratres intelligendus. 329.4
Dominus ingemuit 92.7
Dominus in morte cur discipulis apparuerit. 17.7
Dominus in ueritate inuocandus 38.7
Dominus lumen uitæ. 546.4
Dominus nobilis in portis suæ ciuitatis 635.7
Dominus nomen qui rectè nouerit 477.8
Dominus non est expectandus dissolutis manibus 564.8
Dominus noster uerus rex Israel 481.4
Dns noster uerus pontifex. ibidem.
Dominus panibus accipitis gratias agit 79.7
Dominus pascitur in nobis 1037.4
Dominus propheta magnus 263.7
Dominus qua hora relor rexit 654.3
Dominus quando auxiliium det, ut uideamus quod non uidimus antè 106.4
Dominus quando concepit, natus, passus, icu mortuus sit 119.2
Dominus quæ odiat. 653.3
Dominus quomodo increpet 335.5
Dominus quomodo apparebit 426.5
Dominus quomodo nobiscum 142.5
375.7
Dominus sabaoth 956.5
Dominus suauis est. 24.5
Dominus solus saluat credentes in se, non merita nostra 596.8
Dominus super occalum ascendit 12.5
Dominus ter iratus in Euangelio, nocuit corporaliter 657.3
Dominus uerè suauis. 602.8
Domini clementia qualis 254.5
Domini corporale pondus 309.7
Domini est terra 546.8
Domini humilitas 219.4
Domini imperium 121.7.
94.

In Bedæ opera

94.5 Domini moralitas qualis
32.5 Domini natiuitas 264.
265.1 Domini nominis auctori-
tas 447.5
Domini paupertas 474.5
Domini responsio apta.
94.5.121.7
Domini secessio, quid si-
gnificet 326.5
Domini solum 1072.5
Domini timor 148.5.
381.7
in Domini ciuitatem iu-
sti cum hymnis dedica-
tionis ascendunt 581.4
Domino Deus meus qui
dignè dicere solet.
502.8
Domino quare sit pallè-
dum 592.8
Domino qui perfectè ser-
uit, nullis reuertit ad-
uerfitibus 878.4
Dominum non sequen-
tes 226.7
Dominum nulli nisi recti
reuera diligunt 1008.4
Dominum qui dignè uo-
cat, de uicino exaudi-
tur 512.8
Dominum qui tangat.
28.5
Dominum qui comprime-
re dicantur 28.5
Dominum qui timeat.
602.8
Domini triduo sustinere
77.5
ad Domini qui uerè cla-
mer 584.8
ad Dominum quomodo
sit accedendum 602.8
contra Dominum nò est
consiliu ullum, nec sa-
pientia in mundo.
533.8
in Domino confidere, ue-
rè bonum est 1005.8
domini qui 100.7.
410.5
dominis duobus seruire.
410.5
dominis duobus seruire
nemo potest, quomo-
do sit intelligendum.
826.5
dominis duobus qui ser-
uire dicantur 461.6
Domitianus 116.4
Domitianus imperator.
519.5
Domitianus imperator
quamdiu regnarit 184.
201.2
Domitianus imperator
Ioannem euangelistam
in dolium plenu oleo
bullienti mittit 495.7
Domitianus secudus post
Neronem Christianos
persequitur 184.2
Domitianus Titi frater
iunior 184.2
Domitiani interitus.
495.7
Domitilla uirginis pas-
sio 413.3
Domitij martyris natale.
431.3
Domna uirgo 361.3
Domnae uirginis natale.
405.3
Domni episcopi gloriosi
natale 465.3
Domini episcopi marty-
rium 262,263,246.
247.1
domus ante oraculū præ-
sentis ecclesie typum
tenet 27.8
domus Salomonis ante
oraculum cur auro re-
cta 27.8
domus Dauidis qualis fue-
rit 354.4
domus Dauid, ecclesia.
148.2
domus Dauid qui 579.4
domus Dei in artijs face-
re 570.4
domus Dei, quid signifi-
cet 257.4
domus Dei, sinus 1030.5
domus Domini quæ.
244.7
domus Domini in tabu-
lis cedris quando rot-
naturas suas habere in
sacra scriptura dicatur.
24.8
domus Domini duode-
cimo mense perfecta ef-
se dicitur 510.4
domus Domini quomo-
do in octauo mense di-
catur perfecta fuisse.
44.8
domus Domini q, quar-
to anno Salomonis æ-
dificari cœpta est, quid
significet 11.8
domus Domini reueren-
ter est colenda 548.5
domus, ecclesia sancta est
296.4
domus Iacob 192.5.
266.7
domus Iacob ecclesia est
catholica 469.7
domus Iesu celestis est
Hierusalem 841.5
domus interior cur deau-
rata 28.8
domus interior, regni cœ-
lestis gaudia figurat.
26.8
domus interior templi Sa-
lomonis, quid signifi-
cet 23.8
domus in Palestina qua-
les 570.4
domus in qua Vedastus,
Dei seruus diem suum
obit, illa ab igne re-
manfit 272.3
domus Israel, uinea Do-
mini Sabaoth 263.8
domus mulieris, habita-
tio patriæ celestis.
636.7
domus nostra qualis.
134.5
domus orationis, spelun-
ca 321.7
domus prior templi, præ-
sens est ecclesia 23.8
domus Raab 493.3
domus Salomonis dedi-
cationis tempore glo-
ria Domini impletur.
376.8
domus Domini fundatio
491.4
domus Domini longitu-
do quid significet 13.8.
quid item latitudo &
altitudo. ibidem.
domus Dei in te, quomo-
do mandare debeas.
928.6
domus euerri, quid signifi-
cet 71.7
domus mentis ædifica-
re 960.4
ad Domus Salomonis qui
pertineant 2.8.3.8
contra Domus suam ædifi-
care 556.4
per Domus Domini cœ-
lestis habitatio intelli-
gitur 559.8
domus duæ cur conditæ.
236.7
Donatista 1138.5
Donatistarum error 952.8
Donatistarum schisma.
1014.5
Donatus & Arrius quo-
modo muri 716.8
Donati episcopi natale.
439-389.442.3
Donati martyrium 246.
247.1
dona celestia & terrena
sanctis uiris iam par-
tium sunt cõmunia, tan-
dem uerò plenariè erit
cum angelis 616.8
dona spiritualia qua ra-
tione aquæ dicantur.
429.8
donorum Dei diuersitas.
615.8
donec particula, quid si-
gnificet 4.5
donec particula quomo-
do intelligenda 741.4
Donnerstag 68.2
Donus papa quamdiu se-
derit 202.2
Donus I I, quamdiu sede-
rit 202.2
dorcas animal 295.4
dorcas unde dicatur.
895.4
Dorcina ciuitas qualis.
78.3
Dorica lingua qualis.
350.2
dormiens Deo 117.7
dormientes qui dican-
tur in scriptura sacra.
436.1
duodecim tabule apud
Romanos, qua lingua
scripte 350.2
duodecimus annus æra-
tis 319.5
duodenarius numerus.
78.5.363.463.7
duodenarius numerus in
sacra scriptura quid si-
gnificet 510.4
duodenarij in apostolis
ratio 273.5
duodenis cur se reuelat
Christus 223.5
duo pisces quid signifi-
cent 361.7
dura mater 340.2
dysenteria 1 b 39.6
dysentericus morbus to-
tâ Galliam Tiberij im-
peratoris tempore oc-
cupauit 1 b 39.6

Index.

Duma 218.8
Dummock ciuitas 65.7
duodecim signorum par-
tes quomodo diuidan-
tur 436.1
duodecim tabule apud
Romanos, qua lingua
scripte 350.2
duodecimus annus æra-
tis 319.5
duodenarius numerus.
78.5.363.463.7
duodenarius numerus in
sacra scriptura quid si-
gnificet 510.4
duodenarij in apostolis
ratio 273.5
duodenis cur se reuelat
Christus 223.5
duo pisces quid signifi-
cent 361.7
dura mater 340.2
dysenteria 1 b 39.6
dysentericus morbus to-
tâ Galliam Tiberij im-
peratoris tempore oc-
cupauit 1 b 39.6

E
Eadbaldus Earcöber
to regni gubernata
cula relinquit.
80.3
Eadbaldus rex ad Chri-
stianam religionem cõ-
uertitur. 51.3
Eadbaldus rex gubernan-
tula regni suscipit 50.3
Eadbaldus rex fornicati-
onis operam det 50.3
Eadbaldus rex spiritus
immundi inuasioe cor-
ripitur 50.3
Eadbertus ad Dominum
migrat 158.3
Eadberti episcopi corp-
us in tumulo Cuthberti
positum 251.3
Eadbertum & Eollam au-
strales Saxones episco-
pos accipiunt 183.3
Eanfleda Eduini regis fi-
lia 89.3
Eanfleda regina prima de
gente Nord Humber-
rum cum duodecim a-
lijs de familia eius, ba-
prizatur 55.3
Eanfridus Bernicioru re-
gnum suscipit 71.3
Earconbertus quamdiu
regnum administrat.
80.3
Earconbertus idola de-
struit 80.8
Earcongatha uirgo 80.3
Earcongathæ sepulchru.
81.3
Eatano abbatu Boifilus fu-
turam pestem prædi-
cit 217.3
ebrietas 569.7
ebrietas spiritualis 658.3
ebrietas radix omniu ma-
lorum 476.7
ebrietas pro fatietate po-
nitur apud Hebræos.
251.8
ebrietatis exitus 471.5
ebrietatis nomine quid
intelligendum ueniat.
166.1
ebrietatis uitium consue-
tum 957.4
Ebrona 190.4.323.8
ebur 1061.8
per Ebur castitas designa-
tur 668.8
per Eburnes domus ca-
stas signatur 668.8
Eberchtus plurimas Sco-
ticæ gentis provincias
pia prædicatione con-
uertit 193.2
ecclesia 161.5.102.7.145.
2.146.4.248.5.308.4.
350.500.6.731.4.756.5.
892.965.1013.4.1074.5
ecclesia afflictionibus in-
fideliu obcurata.
1009.4
ecclesia aliud tempus ha-
bet persecutionis, aliud
pacis 470.5
ecclesia arcu uocabulo de-
signatur 12.8
ecclesia atrium 1003.8
ecclesia auro figuratur.
1128.5
ecclesia catholica 1070.6.
513.5
ecclesia catholica à Chri-
sto principè omnium
condita 149.8
ecclesia centrum cubitos
longitudinis habet.
1239.4. quinqueaginta
latitudinis. ibidem.
ecclesia cerua charissima.
892.4
ecclesia Christi 504.4.
ecclesia Christi uera Iu-
daea 837.8
ecclesia Christi ciuitas Da-
uid 1056.4
ecclesia, Christi corpus.
230.449.736.8.819.6
ecclesia Christi iugum af-
sumit 746.8
ecclesia Christi, lapis.
767.4
ecclesia Christi uxor.
208.8
ecclesia Christi cur filiaru
Hierusalem nomine cõ-
featur 1098.4
ecclesia ciuitas 768.
839.4
ecclesia ciuitas Dei 499.
4.677.8
ecclesia ciuitas ueræ habi-
tationis 980.8
ecclesia cum Christo quo-
modo regnet 305.6
ecclesia, cur areæ siue tor-
culari comparetur.
468.8
ecclesia cur à luna signifi-
cetur 470.1045.8
ecclesia cur luna compa-
retur 964.8
ecclesia cur mons dicatur
547.655.8
ecclesia cur Syon dicatur.
701.8
ecclesia cur tabernaculo
comparetur 560.8
ecclesia cur terra uocetur.
962.8
ecclesia cur torculari com-
paretur 883.8
ecclesia cur dicatur terra
bene culta 620.8
ecclesia cur uocetur colu-
ba 785.8
ecclesia celestis Hierusa-
lem 899.8
ecclesia cœlum 829.4
ecclesia columba 1109.4.
785.8
ecclesia cõgregata ex om-
nibus gentibus & na-
tionibus 180.8
ecclesia cõstruitur à Chri-
sto ex hominib, in sem-
piternum uicturis.
179.8
ecclesia de aquis multis
in hæreditatem assum-
pta 511.8
ecclesia de carne & osi-
bus Christi 671.4
ecclesia decem uirginibus
similia 196.5
ecclesia de sanctis mente
& corpore ædificatur.
134.4
ecclesia, domus Christi.
185.8
ecclesia domus Dei 132.
4.570.8.651.934.8
ecclesia domus Domini.
1003.8
ecclesia duas in hoc secu-
lo nouit spirituales ui-
tas 1038.4
ecclesia ex conuenienti-
bus membris quasi si-
milia ex multis creden-
tium granis collecta est.
300.8
ecclesia ex gentilitate
ad Christum properas
intortis uitiosis que ui-
tæ ueteris conuersatio-
nibus inuenitur.
217.8
ecclesia, fidelis domus.
228.4
ecclesia, filia multitudi-
nis 1120.4
ecclesia, filij hæreditas.
456.5
ecclesia firmamentum ue-
ritatis 677.8
ecclesia formosa sicut pel-
les Salomonis 1009.4
ecclesia gentium de deser-
to ascendit 1128.4
ecclesia hæreditas Christi
449.8
ecclesia horrus 1069.4.
ecclesia fons. ibidem.
ecclesia huic seculo renū-
ciantibus salutare refu-
gium 840.4
ecclesia in Christi ecclesia
uiuuit 207.8
ecclesia in deserto Idu-
meæ habitat 757.8
ecclesia in hoc seculo &
in futuro præ carteris
uirtutibus Deo placi-
tis, dono charitatis abū-
dat 28.8
ecclesia in sola Dei & pro-
ximi dilectione substi-
titur 1200.4
ecclesia in una eademq;
fide, & ueritatis catho-
licæ societate consistit.
12.8
ecclesia in unitatem col-
lecta sublimatur & per-
ficatur 180.8
ecclesia liliorum nomine
signatur 1037.4
ecclesia lumbos suos for-
titudine accinxit.
631.7
ecclesia magna 541.8
611.8
ecclesia margarita 479.7
ecclesia Maria imitatur.
204.5
ecclesia mater 357.6
ecclesia mater omnium ui-
uentium * A 25.4
ecclesia mater Sion 672.4.
item filia Sion. ibid.
ecclesia, mulier fortis.
972.4
ecclesia palmas extendit
ad pauperem 633.7
ecclesia paradisi 677.6
ecclesia parua 541.8
ecclesia per arcam Noe fi-
guratè significatur.
468.8
ecclesia per retia typicè si-
gnificatur 468.8
ecclesia per duodecim a-
postolos primò funda-
ta 529.4
ecclesia per labores ten-
dit ad præmia 24.7
ecclesia per regiones Iu-
dææ & Samariæ disper-
gitur 184.2
ecclesia per sapientiam ui-
uificatur 886.4
ecclesia pœnitentia fecun-
datur in omnibus gen-
tibus 248.8
ecclesia plurimam habet
fortitudinem 921.4
ecclesia præsens, atriu est
future 154.4
ecclesia præsens, locus mi-
litiæ & peregrinatio-
nis 582.8
ecclesia

In Bedæ opera

ecclesia primitiua quomodo adhuc operam Domini narret 1006.8
ecclesia pulchra & suavis, sicut Hierusalem. 1103.4
ecclesia pulcherrima mulierum 1098.4
ecclesia puteus satietatis 372.8
ecclesia quamdiu manebit 750.8
ecclesia quando dicitur obliuisci filios suos. 843.4
ecclesia quado fortis fuerit 642.8
ecclesia quando infirma fuerit 642.8
ecclesia quando in gloria assumetur 250.6
ecclesia quandoq; per aream & torcular significatur 468.8
ecclesia quando sine macula erit 814.6
ecclesia quare Christi columba 448.7
ecclesia quare lunæ comparetur 816.
ecclesia quomodo Christi panem & uinum offerat 990.8
ecclesia quomodo filij cõparetur 824.8
ecclesia quomodo finis dicitur 444.8
ecclesia quomodo media pars iugeri arandi. 299.4
ecclesia quomodo Dominum tangat 52.5
ecclesia quomodo multitudine munita 583.8
ecclesia quomodo nigra 1009.4
ecclesia quomodo parturiat 924.6
ecclesia quomodo p multos fideles in domum Dei tanquam per mēbra sua ingrediatur. 451.8
ecclesia quousque hereticos arguendo persequatur 302.4
ecclesia quos eligat sibi potissimum 287.4
ecclesia regnum Dei. 476.5
ecclesia regna 760.5
ecclesia sacerdotalis uestis 297.8
ecclesia sancta nunquam persecutionibus caret. 24.7
ecclesia sancta templum Dei 407.6
ecclesia sol 193.5
ecclesia speciosa domus. 785.8
ecclesia, spiritualis Galilæa 113.5
ecclesia spoliat diabolus 628.7
ecclesia sponsa 238.5, 287.5
ecclesia sponsa Christi 21.5
ecclesia tabernaculū 296.
ecclesia 526.5, 70.8
ecclesia templum Dei. 570.8
ecclesia terra 829.4
ecclesia, terra sancta 20.6
ecclesia torcular cur dicitur 883.8
ecclesia tribus modis impugnatur 239.7
ecclesia uestis Christi. 668.8
ecclesia, uestis Domini. 1108.5
ecclesia uidua 102.7, 294.4
ecclesia uinea 1036.4
ecclesia uirgo 164.4
ecclesia, una uidua. 991.6
ecclesia unde constructa. 156.6, 51.8
ecclesia unde uocetur. 395.6
ecclesia unde catholica dicitur 5, 770.4
ecclesia urbs Domini. 875.4
ecclesiæ altitudo 1239.4
ecclesiæ autoritas 157.7
ecclesiæ candor 1076.5
ecclesiæ Christi firmitas. 352.4
ecclesiæ claritas per Christi uestimenta significatur 670.4
ecclesiæ congregatio qualis 1191.4
ecclesiæ Christi amor. 629.5
ecclesiæ doctores, fundamenta 1127.5
ecclesiæ doctores, nubes. 720.4
ecclesiæ filij, sacerdotes. 25.5
ecclesiæ fundamētū Christus 1058.6, 8.8
ecclesiæ gleba 748.4
ecclesiæ ingressus qualis esse debeat 504.5
ecclesiæ labores 67.5
ecclesiæ laus 690.5
ecclesiæ mensura 1127.5
ecclesiæ mos 48.5, 8, 92.7
ecclesiæ numerus non finendus usq; in finem mundi 171.4
ecclesiæ obscuratio. 1086.5
ecclesiæ pastores ad quid ordinandi 423.7
ecclesiæ pennæ, prædicatores sancti 785.8
ecclesiæ peregrinantis in hoc seculo perfectio. 1202.4
ecclesiæ persecutio duplex. 805.8
ecclesiæ petra Christus. 239.7
ecclesiæ præsentis totum tempus gemine quodam quietis & operis statu discernitur 630.7
ecclesiæ primitiua gratia 475.4
ecclesiæ pupilla Christus 508.8
ecclesiæ sacramenta unde 337.6
ecclesiæ sanctæ perfectissimum decus 140.7
ecclesiæ societur, Deo sociari uolentes 1010.5
ecclesiæ sponus 356.8
ecclesiæ status ubi prosperum sumat profectum. 492.4
ecclesiæ unitas 12.7
ecclesiæ unitas & charitas 684.5
ecclesiæ uniuersæ soliditas nunquam dirumpi ualeat 387.7
ecclesiæ uterus 733.8
in Ecclesiæ sacramētis boni & mali uersantur. 180.8
in Ecclesiæ utero concipi. 733.8
ecclesiam celestē qui ingressuri sint 17.8
ecclesiam male uiuendo qui scandalizent 800.8
ecclesiam nemo intrat nisi per remissionem peccatorum 180.8
ecclesiam omni tempore Dominus iudicat. 256, 257.4
ecclesiam unde sibi colligat Dominus 1009.4
extra Ecclesiam catholicam non est ueri sacrificij locus 620.
extra Ecclesiam nemo saluatur 342.8
extra Ecclesiam non est locus ueræ prædicationis 824.8
per Ecclesiam ascenditur ad cælum 348.8
de Ecclesia aliquid furto auferens, qua poena asciendus 26.3
in Ecclesia boni & mali mixti 690.8
in Ecclesia duo ordines. 640.8
in Ecclesia qui esse nõ dicitur 356.6
in Ecclesia Dei quæ necessaria esse dixerit Augustinus 111.1
in Ecclesia Dominus creditur apparere. 273.8
ecclesiæ cur stellis comparetur 471.8
ecclesiæ filia apostolorum. 234.6
ecclesiæ quæ tympanistrig 790.8
ecclesiæ quomodo sint dētes 1053.4
ecclesiastes 66.2
ecclesiastica instituta cur domus dicantur 651.8
ecclesiastici quomodo esse debeant 1074.8
Eccridus regni hæres. 121.3
Eccridi & Lothari regum mors 151.3
eclipsis solis 212.2
eclipsis mysterium 112.2
eclipses solis & lunæ singulis annis fieri 28.2
Edan rex Scotorum omnem penè exercitum amittit 39.3
Edelberthus Cantuariorum rex 49.3
Edelberthus Irminici filius 50.3
Edelbertus quamdiu regnarit 49.3
Edelberthi obitus 50.3
Edelberthi sepultura, ibidem.
Edelburga 81.3. eius corpus inemeratū inuentum 81.3
Edelburga Edelberthi regis filia 54.3
Edelburgæ reginæ Bonifacius papa literas mittit 58.3
Edelhilf abbatissa 84.3
Eden delicia 146.
edere & fornicari 1067.5
Edeffa & quo condita. 182.2
Edeffa Syria urbs 188.8
Edeffeni unde sua tempora supputent 182.2
Edfrid à Penda rege perimitur 70.3
edicta 78.2
de Edildrida uirgine hymnus 140.3
Edildrida regina uirgo perpetua manet 138.3
Edilfridus ad ciuitatē Legionum magnam stragem edit 46.3
Edilfridus rex Scotorum gentem prælio conterens, ab Anglorum finibus expellitur 39.3
Edilfridi interitus 39.3
Edilthrudis filia Annæ regis Anglorum 192.2
Edilthrudis uirginis corpus incorruptum est inuentum 428.3
Edil-

Index.

Edilberthus ad Christianismum neminem cogit 24.3
Edilberthus baptizatur. 24.3
Edilberthus ad Christi gratiam conuersus cum gente Canthuariorum Augustinum doctore suū episcopali sede donat 190.2
Edilberthus in Cantio rex potentissimus. 22.3
Edilbertho regi literæ & dona à Gregorio mittuntur 37.3
Edom 124.4
Edom à regno Iudæ dicitur 211.1
Edom in diebus Ioram recessit, ne esset sub Iudæ 178.2
Edom Iudæorum populum exprimit 39.4
Edo, terrenus, uel rubrus 220.7, 44.8
eductio filiorum Israel per Moysem de Aegypto. 112.4
Eduinus ab Honorio exhortatorias literas accipit 66.3
Eduinus à paganis occisus 64.3
Eduinus Carualdo persuadet ut fidem suscipiat 65.3
Eduinus cum sua gēte fit fidelis 63.3. Eboraci baptizatur 64.3. Paulino sedem episcopale donat. ibid. basilicam fabricari curat. ibid.
Eduinus cum suis primatibus de percipienda Christi fide consultat. 62.3
Eduinus exercitū ad debellandum Edilfridū colligit 61.3
Eduinus Nord Humberum gentis rex. 49.3
Eduinus per uisionē quādam ad credendū prouocatur 59.3
Eduinus quamdiu Anglorum genti præfuerit. 70.3. quando occisus. ibid.
Eduinus ubi occisus. 82.3
Eduini regis caput Eboracum altarum 70.3
Eduini regis imperium. 54.3
Eduini interitus 70.3
sub Eduino rege magna tranquillitas in Anglia 66.3
effectus non est causa 229.2
effectus omnis in sua est causa 246.2
in Effigie aliena tur Dominus apparuit. 509.5
effodere 465.8
Effraim fructificatio. 867.8
Effrata 1063.8
Effrem 1063.8
Effrem diaconi Ediffenæ ecclesiæ natale. 388.3
Effren abbas martyriū rex potentissimus. 254, 255.1
Egbertus ut in Hybernia uitam monachicā duxerit 109.3
Egbertus sacerdos. 76.3
Egbertus quamdiu regni sedem tenuerit. 114.2
Egbertus ut in Germaniam ad prædicandum ire uoluerit, nec potuerit 168.3
Egdoni presbyteri natale 398.3
egressus Dei 783.8
Egefar quādiu regnauit. 180.2
Egeffippi scripta 403.3
Egion rex Moabitarum. 177.2, 3, 4, 7, 8
Egon aduersarius monasterij 362.3
egressus bonus & malus. 666.5
Elafus curatur 20.3
Elamitæ principes Persidis 188.8
Elamitæ principes Persidis unde dicti 923.5
elatio 588.7
Elcana Ephrateus 212.4
electio, Dei gratia 255.6
electionem gratiæ nullis fieri operum præcedentibus meritis 209.6
electus quomodo aliquis fiat 518.8
electi ab electis salutandi 104.8.5
electi in die perunt. 33.7
electi membra summi sacerdotis 481.4
electi non solum eos cognoscunt, quos in hoc mundo nouerunt: sed bonos recognoscunt, quos nunquam uident 403.8
electi omnia impiorum tentamenta ac persecutiones diabolice inflinctu sibi illatas, fide inuicta superant 391.8
electi pedes Domini 593.4
electi pennas habent spei & charitatis 874.4
electi semp foris pugnas, intus timores habent. 563.4
electorum cogitationes in alto pasci gaudent. 1105.4
electorum consortio dignus 1277.4
electorum corda Deus, ut bona operentur, inspirat & adiuuat 72.8
electorum duo ordines in iudicio futuri. 463.7
electorum exempla. 182.7
electorum in nouissimis raritas 430.5.
123.7
electorum omnium communis benedictio. 51.8
electorum pusillus grex. 372.5
electorum sermo omnis, geminæ est dilectionis 1106.4
electos in pressuris Dominus semper aspicit 24.7
El, Deus sine fortis. 241.8
Eleazar 250.4
Eleazar doctorem bonū significat 180.4
Eleazarus templi ministrum suscipit 182.2
eleemosyna danda. 361.5
eleemosyna in absconso. 823.5
eleemosynæ bona 407.5
eleemosynæ præstantia. 85.7, 409.5
eleemosynæ pficus fructus 884.4
ad Eleemosynā quæ pertineant 1136.4
per Eleemosynam quæ uirtutes complectantur 6.8
eleemosynæ 890.5.
590.7
eleemosynæ quatenus mudent 362.5
eleemosynarum duo generæ 652.3
eleemosynarum remedia 856.5
eleemosynarum uirtus. 890.5
eleemosynis quantū scriptura tribuat 369.6
elegiarum carmen. 46.1
in Elegiaco carmine quid obseruandum. 47.1
Elegius pontifex nobile monasterium cõstruit. 341.3
elementum quomodo philosophi definiant. 314.2
elementa 1005.5
elementa ante hominis creationem ordinata. 317.2
elementa cur his nomini bus uocentur 504.1
elementa minimæ particulæ 315.2
elementa mundi 315.2
elementa principalia quot. 504.1, 4.2
elementa quæ agant 133.8. quæ item patiantur. ibid.
elementa qualiter distinguantur 504.1
elementa quatuor 6.2.
393.1
elementa situ & natura differunt 5.2
elementa ubi sint 315.2
elementorum cõmixtio. 5.2
elementorum cõplexiones quatuor 316.2
elementorum dispositio. 316.2
elementorum etymon. 6.2
elementorum gradus. 4.2
elementorum locus 375.1
elementorum natura est ipsa qualitas 6.2
elementorum syzygia. 6.2
ex Elementis quatuor humores constare philosophi uolunt 314.2
elementa Deum laudare 833.4
elementa in prima creatione certa loca nõ obtinuisse, pleriq; afferunt 317.2
elementa quid philosophi uocent 315.2
Eleosippi natale 384.3
martyrium. ibid.
elephantum castitas 668.8
1061.8, 1093.4
elephantum natura qualis. 668.8
Eleutherius Felice & Corneum comites ad fidē Christi conuertit. 406.3
Eleutherius martyr 456.3
Eleutherius presbyter. 79.2
Eleutherius quamdiu sederit 202.2
Eleutherius quartus occidentalium Saxonū antistes 129.3
Eleutherius Romanæ ecclesiæ quando præfuerit 5.3
Eleutherij diaconi martyrium 260.261.1
Eleutherij episcopi natale. 406.3. passio. ibid.
Eleutherij papæ natale. 419.3
Elfred abbatissa & puella eius per zonā Cuthberti sanantur 231.3
Elfredæ

In Bedæ opera

Effledę de uira Egfridi regis & episcopatū suo liciſcanti, quid Cuthbertus prædixerit. 232.3
 Elge regio 140.3
 Eliæ raptus 267.6
 Eliæ sacrificium igni cœlesti deuoratur 168.8
 Eliabib sacerdos 537.54.7.4
 Eliezer, Deus meus adiutor 197.8
 eligendi potestas nūc datur, quādiu Deus differt sententiam iudicādi 711.8
 Elimas magus + b 28.6
 Elim, arietes fortes. 313.8
 Eliphas 79.4.24.4.8.650.4
 Eliseus à pueris deridetur 661.8
 Eliseus figuram Christi gessit 379.8
 Eliseus, salus Dei 379.8
 Elisabeth quomodo sit cognata Mariæ 193.5.68.470.7
 Elizabeth uoce magna exclamat 142.7
 Elizabethæ natale 470.3
 Elli australium Saxonū rex 49.3
 Elohim uerbum communis generis 176.8
 Elon uallis 438.4
 eloquentiæ tres partes. 343.2
 eloquiū sacri mos 64.7
 eloquia Domini casta 70.1.493.8
 eloquia Domini qualia. 519.8
 eloquia Domini uera. 394.8
 eloquia sacra recte lectis argenteis comparantur 962.4
 ad Eloquiorum diuinorū lectionem quomodo nos Paulus hortetur. 1.8
 Elul mensis 563.4
 Elul sextus Hebræorum mensis 258.1
 emblema 151.2
 embolismus * A 12.4.138.139.151.2.492.1
 embolismus à luna paschali initium sumit. 208.2
 embolismus annus 150.2.24.0.1
 embolismus undecimi anni 493.1
 embolismi annus quintus, in hęcdecade lexra 152.2. item sextus in hęcdecade nona. ibidem.
 item septimus, qui est ultimus cycli decennio uenalis. ibid.

Index.

embolismi anni & communes quomodo inueniantur 151.2
 embolismi luna nullius mensis 151.2
 embolismi secundus, tertius, item quartus annus 151.2
 embolismi menses 68.2
 embolismorum loci. 279.1
 embolismorum collectanea 289.1
 embolismorū ratio 150.2.539.255.1
 de Embolismorum septē lunationibus argumentum 151.2
 Emaus, frater eius 901.900.8
 Emaus 97.506.5
 Emmaus ciuitas 185.2
 Emerētiā uirginis martyrium 24.2.243.1.
 Emerētiā uirginis natale 386.3
 Emitherij & Celidonij martyrium natale 396.3
 Emmerammi martyriū. 258.251.1.453.3
 Emor Dinam uiolat. 242.8
 Enaim, in oculos 246.8
 Enan uilla 451.4
 encenia 243.7.671.5
 enceniorum diuersitas. 247.7
 Endor, fons generationis 881.1063.8
 per Endor qui intelligitur 881.8
 encortim 339.2
 Engaddi 396.4
 Enharmonium 408.1
 Enoch 239.2
 Enoch à Deo uiuus sublatus 175.2.171.8
 Enoch dedicatio 173.8.175.2
 Enoch figuram Christi tenet 32.4
 Enoch liber 1056.5
 Enoch ob gratiam pietatis ad paradysum reductus 53.8
 Enoch quando genuerit Mathusalem 175.2
 Enoch septimus ab Adā 31.4.174.8
 Enoch septimam requiē significat 174.8
 Enoch traslatus quid significet 72.1
 Enoch homo uel uir 31.4.174.2.174.8
 Enos quo ætatis suæ anno Cainam genuerit. 175.2
 Enos successores populi Christiani significat. 32.4
 ensem super femur habet milites Christi 104.7.4

equus albus 846.4
 equus albus, ecclesiasticus 1175.4
 equus, aduersaria potestas 843.4
 equus niger 1076.5. ite rufus ibid.
 equus pallidus 1077.5. 844.4. ite rufus. ibid.
 equus quomodo mundum hunc infinet 265.8
 equi ascensor 265.8
 equi ungulam mordere 265.8
 equæ tempore coitus macie cur sint extenuandæ 338.2
 equi in sacris quid significent 556.4
 Erasmus Roterodamus literarum decus, Basilicæ mortuus 200.2
 Erasmi episcopi martyrium 421.3
 Eratotheus geometra subtilissimus 122.2
 Eridanus 88.2.453.1
 Erichthonius 12.2
 erinaceus 1062.8
 Erkatrudis nobilis puella 359.3. eius mira in iuuenili ætate patientia. ibidem.
 Erkatrudis obitus 359.3
 Ermon 1063.8
 erodiorum tria genera. 842.4
 pro Erratib. nostris cur sæpe à Domino castigemur 2.8
 erubescētes de Christi dictis 126.7.384.5
 erudiri 436.8
 Erytheus solis equus. 227.2
 Erythea Sibiya 351.2
 Esaias propheta 211.2
 Esaias quomodo Deum uiderit 289.8
 Esau 79.4
 Esau & Iacob actus quid sibi uelit 226.8
 Esau imaginem gerit populi prioris 227.8
 Esau pilosus 219.8
 Esau post benedictionē patris inuidiæ stimulis concitatus, necem fratris suo Iacob fraudulenter excogitat 229.8
 Esau primogenita propter escam fratris uenundedit 591.4
 Esau primatum pro lentia perdit 221.8
 Esau quare tardē ad patrem redeat 227.8
 Esau uenadi gnarus 59.4
 Esau unde Edom dicitur. 220.8
 Esau generationes 244.8
 ante Esau qui principes

in Edō fuerint 244.8
 in Esau & Iacob quid figuratum 219.6
 per Esau prior & uetus populus intelligitur 861.8
 escam spiritualem fastidire, animę mortiferum. 979.8
 Esdod una de quinque ciuitatibus Allophylorum 921.5
 Esdras legem restaurat. 212.2
 Esdras sacerdos & scriba legis 181.2
 Esdras cur aliter psalmos quam historia habet, ordinauerit 425.8
 Esdra psalmos, ut nunc sunt, ordinauit 424.8
 Esobon ecclesiæ typus. 117.7
 Esca puer 125.3
 Esopi fabula 1270.4
 essendi & cognoscēdi eadem principia 228.3
 essentia Dei inuisibilis. 1065.6
 essentia partes 21.2
 esse quæ non dicantur 1.2
 esurientes sitientesque qui 277.5.106.7
 esuries 229.2
 esuries ac sitis spiritualis. 609.5
 esus quocidiani necessitas quid innuat 310.2
 Estefas 136.2
 Ethan 187.4
 Ethan, fortitudo siue pelfis 313.8
 Ethan, robustus 906.8. 829.8
 Ethan unde progeniem ducat 906.8
 per Ethan quid intelligendum 829.8
 Etheus archiepiscopus Arelatenfis 24.3
 Etheus epistola à Gregorio mittitur 22.3
 Etheus, abscissus 372.8
 Ethica 112.1
 Ethica quis inuenierit. 113.1
 Ethnici 66.2
 Eua, calamitas 166.8
 Eua ecclesię typus 643.4
 Eua ex latere Adæ facta. 318.2
 Eua in quinque rebus peccauit 23.4
 Eua mater omnium uiuentium 166.8
 Eua, uirago uel asumptio. 152.8
 Euz quare transgressio non adscribitur 409.8
 ab Eua peccati suggestio ne cur non habeamus. 407.8
 Eualdorum duorū presbyterorū passio 456.3
 Euangelica præstantia. 342.6

Euangelicæ autoritatis conluetudo 251.7
 Euangelistæ 557.6
 Euangelistarum concordia 5.57.66.88.129.134.141.147.159.160.161.162.170.171.173.236.238.255.262.266.269.291.308.318.323.325.331.360.40.40.5.107.216.257.293.300.327.337.357.392.393.395.454.40.7
 Euangelistarum concordia de trina Petri negatione 380.7
 Euangelistarū mos 172.5
 Euangelistarum quatuor series 3.5
 Euangelistis familiare. 117.7
 Euangelistis mos omittēdi 222.5
 euangelium 2310.5.406.4
 euangelium affectiones interiores munit 74.7.8
 euangelium imber uehementissimus 826.4
 euangelium legis apex & perfectio 18.5
 euangelium odor uitæ & mortis 846.4
 euangelium omnibus oblatum 1101.8
 euangelium iuxta Hebræos 181.5
 euangelij concentus 9.5
 euangelij doctrina per lignum Dominicæ passionis est cōfirmata 25.8
 euangelij gratia tam genitibus quam Iudæis data 543.5
 euangelij prædicatio minima est in omnibus disciplinis 44.5
 euangelij prædicatio laigena 857.4
 euangelij prædicationis incrementum 385.5
 euangelij prædicator qualis esse debeat 47.8
 euangelij supra legem excellentia 411.5
 euangelij testimonium. 55.6
 euāgelio credit, qui quis in Christū credit 799.5
 secundum Euangelium quidē inimici propter uos, quid 267.268.6
 euangeliorum libri annuallis assimilantur 1232.4
 euangeliorum quatuor libri cur rotis comparantur 60.8
 per euangeliorum librorū dispensatio Dominicę incarnationis cœlestis patriæ nobis est patefacta introitus 63.8
 euāgelizare Christum. 342.6

euangelizarum cur non creditur 342.5
 euangelizarum spretores 203.7.342.5
 euangelizantibus de euangelio uiuere licet. 84.5.5
 Euanitus papa 462.3
 Euanitus quamdiu sederit 202.2
 eucharistia cur seiuinis nobis sumenda 477.5
 de Eucharistia sumenda. 669.3
 Eucherij episcopi natale. 469.3
 Eucherij episcopi depositio 393.3
 Eudoxia Theodosij mater 189.2
 Euentij gloriosi episcopi depositio 389.3
 Euentij martyrium 250.251.1
 Eufemię uirginis natale. 450.3
 eue uox 97.5
 euge in bonum & malū dici 846.4
 Eugendi abbatis natale. 381.3
 Eugenię uirginis passio. 484.3
 Eugeniū quamdiu sedērit 203.2
 Eugeniū I I. quādiu sederit 203.2
 Eugeniū I I I. quādiu sederit 204.2
 Eugeniū I I I I. quādiu sederit 204.2
 Eugeniū natale 381.3
 Euiia 310.4
 Euilmerodach Nabuchodonosoris filius 180.3
 Euilmerodach quamdiu regnarit 180.2
 Eulalię uirginis natale. 391.3
 Eulalię uirginis martyrium 264.265.1.478.479.3
 Eumerus scarius 55.3
 eunuchi duo, quos Ioseph in carcere uinctos inuenit, duorum populorum figuram gerunt. 253.8
 eunuchi tribus modis dicuntur 77.4
 eunuchorum duo genera 476.5
 Euphemie uirginis martyrium 248.249.258.259.1
 Euphemie uirginis natale 405.3
 Eupoloni natale 387.3
 Eupli diaconi natale. 440.3
 Eupli diaconi martyriū. 256.257.1
 Euphrates 499.4
 Euphrasie uirginis depositio 2

In Bedæ opera

positio 391.3
Euphrosinæ uirginis na-
tale 381.3
euripus 40.116.2
euriporum meatus plu-
næ schematicus loco
conciantur 115.2
Euristheus in Lacædemo
ne quamdiu regnarit.
178.2
Euroauster 32.2
Euroauster & Euronotus
synonyma 33.2
Euronotus 32.2
Europa 337.2
Europæ ab Asia diuisio.
4.8.2
Eurus 32.2.380.1
Eurus uentus unde oria-
tur 333.2
Eusebius 663.3
Eusebius papa 455.3
Eusebius quamdiu sede-
rit 202.2
Eusebij episcopi marty-
rium 437.3
Eusebij presbyteri uigilia
256.257.1
Eusebij presbyteri & con-
fessoris natale 441.3
Eustachij episcopi natale
433.3
Eustalius Colubani disci-
pulus 294.3.
335.3
Eustalius Luxouisiensis mo-
nasterij episcopus.
304.3
Eustalij abbas depositio
402.3
Eustalij abbas obitus.
342.3
Eustalij abbas uita.
335.3
Eustalij presbyteri mar-
tyrium 260.261.1
Eutropis martyris passio
410.3
Euthychæ error 350.7
Eutyrius episcopus
martyrio coronatur.
186.2
Eutyrius in cœmiter-
io Calixti sepultus.
186.2
Eutyrius papa 478.3
eius martyrium. ibid.
Eutyrius quadiu se-
derit 202.2
Eutyrius quot marty-
res sepelierit 186.2
Eutyrius pia uox.
484.3
Eutyrius & Dioscorus
humanâ in Christo car-
nem negant 189.2
Eutyrius nefandissimus
monachorum præsul.
192.2
Eutyrius error 76.5
77.7
Eutyrius 150.5
Eutyrius quale corpus
nostri post resurrectio-
nem fore dixerit 190.2
Eutyrius dogma 41.3
Gregorio refutat. ibid.
Eutyrius 909.5.383.7
Euthymij natale 412.3
exaltantem Deum humi-
liat 589.8
exaltatio Christi, passio.
699.5
exaudiendi à Domino.
1042.5
excelsus accipitur inter-
dum pro diuina reuela-
tione 1002.8
excidij signa 260.7.468.5
exclusores in arte argen-
taria qui dicantur 498.6
792.8
excusationem peccati an
habere quisquâ possit.
758.5
excusationes excludit Do-
minus 97.5
exegeticum uel enar-
ratiuum poema 58.1
exemplo sui ad modestiâ
hortatur Dñs 479.5
exempla 618.7
exempla quid profint.
380.5
exercitatio bonorū 714.
8. item malorum. ibid.
exercitatio bonorum ad
omnia utilis 714.8
exercitatio, suscepti actus
continuatio 841.8
exercitationes duæ 714.8
exhibitio præteritorum,
ceritudo est futurorū.
643.8
exire qui dicantur 52.5
exire inde, quid 666.6
exitus hora cunctis incer-
ta 169.7
Exodus quid contineat
271.8
exorcismi modi 907.5
exorcista 665.3
exortus 434.1
exortus & occasus tres
cur iudiosi fecerint.
112.2
expectatio sollicitorū peri-
bit 908.4
expergeri 440.8
expirare & exulare unde
dicantur 671.5
expletivæ coniunctiones.
32.1
exploratores duodecim.
317.8
exploratores duo à mere-
trice Raab hospitio sus-
cipiuntur 339.8
exploratores missi ad ex-
plorandam terram u-
berem, quid mysticè
significent 318.8
exploratores terræ Cha-
naan scribas & phari-
seos significant 177.4
extrasis 37.6
extrasis duo modi 575.8
exterminare 825.5

F.

Faber primus 30.4
Faber cur Dominus
appellari uoluerit.
250.5.351.7
faber & medicus Domi-
nus 251.5
fabros armorum qui tol-
lant 461.4
Fabianus episcopus Ro-
mæ celebratur 212.2
Fabianus episcopus quâ-
do martyrium passus.
187.2
Fabianus in urbe Româ
martyrio coronatur.
186.2
Fabianus quamdiu sede-
rit 202.2
Fabiani episcopi marty-
rium 242.243.1
Fabius Romuli dux Re-
mum occidit 179.2
Fabij passio 437.3
fabulam audire, est impe-
dimentum cognitioni
ueritatis 220.2
fabularum etymon 88.2
facere 465.8
faciamus hominem ad i-
maginem nostrâ, quo-
modo intelligendum.
138.8
facies Christi conspuitur.
391.7
facies Dei 882.6
facies Dei quando abscô-
datur 663.4
facies Diaboli à Domino
reuelatur 861.4
facies Domini 1065.5
facies Domini uelatur.
488.5
facies plerunq; ipsa mēs
animæ intelligitur.
677.4
facies quæ Domino deco-
ra uideatur 1035.4
faciei uelamen 387.7.555.5
faciem Dei non uidere.
291.8
faciem suam sponsa Do-
mino ostendit 1035.4
in Faciem cadere 93.4.
99.7.265.8
in Faciem cædi 668.6
in Faciem Domini inspu-
unt Iudei 108.5
in Faciem hominis cur
Deus sufflauerit statū
uitæ 143.8
facturæ & plasmatōnis
differentia 645.4
falx in manu Dei 1066.5
fames 269.5
fames ingens 189.197.2
fames ingens in Italia.
195.2
fames magna Romæ sub
Claudio 184.2
fames maxima in Gallia.
197.2
fames quid 969.8.340.
7.401.5.694.4
famis tempus 896.5
famem quomodo Deus
uocauerit 968.8
familiaritas nimia parit
contemptum 245.2
familiaris amico nulla gra-
uior pestis 245.2
Famoniis 664.3
Fara abbatissa 80.3
Farao 1063.8
Farne insula 90.3
fatum 54.2
Faunus Italorū rex 177.2
Fauo-

Index.

Fauonius 32.2
Fauftæ uirginis martyriū
452.3
Fauftini martyrium 24.4.
245.1
Fauftini & Ionitæ marty-
rum natale 392.3
Fauftus obruncatione ca-
pitis consummat. 470.3
Faufti, Ianuarij & Martia-
lis sanctorum marty-
rium 454.3
fausus 1065.4.1066.4
fausus quis dicatur 528.8
fausum cū melle suo spon-
sus comedit 1078.4
per Faum quid significet
tur 1029.8
fauo qui comparentur.
1076.4
febris natura 12.5
febricitantium propriū.
256.5
Februarius 207.2.457.1
Februarius cur quouis
quarto anno uiginti
nouem dierū 244.1
Februarius deputatus in-
tercalationi 78.2.502.1
Februus Iustrationū De-
us 207.2
Februarius Pluroni dica-
tus 244.1
Februarius quibus modis
nomen accepit 126.1
Februarius unde dicitur.
126.2.4.4.1.502.523.1
Februarij mensis nomina
uaria 126.1
in Februario quæ uictus
ratio obseruanda.
244.1
in Februario quæ horæ
cauendæ 244.1
Februus Deus Iustrationū
potens apud gentiles.
126.1
Februus Iustrationum po-
rens 77.2
Februus Deus Iustratio-
num 130.1
Felgidus anachoreta quo-
modo operimento pa-
rietis Cuthberti in uul-
tu sit curatus 251.3
Feliciani martyriū 252.
253.1
Felicissimi martyriū 256.
257.1
felicitas humana 230.2
Felicis matris septem
filiorum martyrium na-
tale & passio 471.3
Felicis uirginis marty-
rium 262.263.1.185.2.
246.247.1.254.255.1
Felicis uirginis natale.
425.3
Felicis martyriū 392.3
Felix ab aduersarijs suis
non cognoscitur 258.3
Felix ab angelo liberatur
& carcere 256.3
Felix araneorum filis oc-
cultatur 259.3
Felix episcopus 65.3. eius
obitus. ibid.
Felix episcopus Grego-
rij iatatus 40.3
Felix exorcista 255.3
Felix in episcopatum om-
nium iudicio eligitur.
259.3
Felix in carceratur 256.3
Felix miro & inuitato ho-
minum ordine palci-
ficus 259.3
Felix patrem suum race-
mo reficit 257.3
Felix pauperatis sum-
mus amator 260.3
Felix plenus dierum atq;
operum bonorū obit.
260.3
Felix presbyter 383.3. eius
obitus & sepultura.
283.3
Felix quamdiu sederit.
202.2
Felix II. quadiu sederit.
202.2
Felix III. quamdiu sede-
rit 202.2
Felix IIII. quamdiu se-
derit 202.2
Felix apud Gerundam
martyrium 391.3
Felicis confessoris marty-
rium 242.243.1
Felicis confessoris paren-
tes 255.3
Felicis confessoris uita.
255.3
Felicis episcopi natale.
469.3
Felicissimi & Agapiti pas-
sio 438.3
Felicis & Fortunati nata-
le 424.3
Felicis, Fortunati & Satur-
nini sanctorum natale.
389.3
Felicis habitus qualis.
260.6
Felicis martyriū 256.257.
254.255.1.437.3
S. Felicis natale 466.3
Felicis papæ natale 420.
3. martyrium. ibid.
Felicis patria 255.3
Felicis pontificis natale.
438.3
Felicis presbyteri, Fortu-
nati & Achillei diaco-
norum passio 408.3
Felicis presbyteri marty-
rium 445.3
in Felicis templo quæ ce-
dantur miracula 261.3
feminalia 161.4
feminalia castitatē signifi-
cant 157.4
femur qd significet 666.8
per Femur, carnalis solet
propago designari.
104.7.4
per Femur genus intelli-
gitur 217.8
in Femoribus scriptura lo-
let successione propa-
ginem significare 115.4
fenestraq; austrinæ in æsta-
te male 337.2. in hyeme
bonæ. ibid.
fenestras templi Salomo-
nis quid significet 15.8
ferculum unde dicitur.
1048.4.
Ferdinandus bellum ad-
uersus Ioannem comi-
tem à Vucida gerit.
201.2
Ferdinandus à principi-
bus electoribus rex Ro-
manorū creatur 201.2
feria in calendis quæ sit.
102.2
feria in calendis mensū
quomodo inuenienda
185.1
feria in calendis Ianuarij
per annos Dñi quomo-
do inuenienda 186.1
feria quomodo inueniat
per regularem 524.1
feria quomodo per dies
mensium inuenienda.
185.186.1
feria quid 123.1
feria prima 123.3
feria unde nomē habeat.
123.1.500.1
de Feria & Luna dialogus
216.1
feriaz à Syluestro papa in-
stitutz 206.2
feriarum initium à Sylue-
stro 65.2
feriarum inueniendarum
ratio 280.1
feriarum ordo in ecclesia
207.2
feriarum paschaliū or-
dinatio 346.2
feriarum septem præfa-
cta 461.1
de Feriarum regularibus,
calendarum, & eorum
originibus 523.1
ferias quis primus habe-
re docuerit 500.1
fermentati panis & mel-
lis primitiua tantū of-
ferri, non in altari uero
poni 148.4
fermentū doctrina 156.4
fermentum, naturæ cor-
ruptio 278.8
fermentum pharisæorū
469.81.5.218.7.265.81.5
Ferreoli & Ferrutiōis mar-
tyrium 426.3
Ferreoli martyrium 258.
259.1.451.3
ferrum 663.3
ferrum ex ligno exiliens
in profundū, ad lignū
Elisei opera reuertitur.
380.8.201.4
ferrum quando de manti-
brio profiliat 337.8

Ferrutiū martyrium 381.3
ferula grammatocorum ge-
stamen 67.2
ferula igneque naturæ 67.2
festa Iudeorum figuræ.
620.5
festuca 73.7.286.5
per Festucam ira designa-
tur 715.8
festus à uespera incipit.
37.2
Festus Iudææ procurator
Felicis succedit 184.2
Festi martyriū 260.261.1
fistula arefacta 83.5
ficus cum botro de terra
promissionis allatus
quid significet 318.8
ficus, dulcedo conuersa-
tionis nouæ 829.5
ficus & uua 81.7
ficus & uua quid signifi-
cent 287.5
ficus sacræ legis imaginē
habet 353.8
ficus quid denotet 537.5
ficus folia 117.5
fidelis in modico 411.7.
443.5
fidelis unusquisq; eccle-
sia 541.8
fideles coniugati 546.5
fideles cū Christo per fi-
dem sunt 808.5
fideles cur bona sua ope-
ra in ecclesia clarescere
cupiant 524.4
fideles filij sponsi 235.7
fideles locus sanctus Dei.
782.8
fideles per terrā bene cul-
tam designantur 689.8
fideles quomodo rem-
plū Dei sint 488.8
fideles regnum Christi.
563.6
fideles septem cōsiliarijs
quando utantur 522.4
fidelium certus numerus
641.8
fidelium corpora templū
spiritus sancti 377.6
fidelium uita infidelium
dies 293.6
fides 1071.6.160.7.342.7.
574.7.1109.6
fides accessus ad uerā sa-
lutem 559.8
fides Abraham quid 68.6
fides ad inuisibilia perti-
net 240.6
fides atro cōparat 295.8
fides bona; opera ab ele-
ctorum cordibus non
deficiunt, usq; dum Do-
minus ad iudicium cū
omnibus sanctis ueni-
at 387.8
fides catholica 1102.8
fides catholica in Niceno
concilio quando expo-
sita 187.2
fides catholicorum unā,
hæreticorum multi-
plē

In Bedæ opera

plex 1047.5
 fides Christi 55.6.235.6
 fides credentibus datur a patre 615.5
 fides cur altare dicatur. 555.8
 fides dubia 577.5
 fides de promisso 192.5
 267.7.4.69.7
 fides ecclesie una 1036.4
 fides efficit quod lex iuber 116.6
 fides, est credere quod non uides 980.6
 fides fundamentum bonorum operum 555.8
 fides fundamentum omnium uirtutum 308.2
 fides grano sinapis confertur 73.5
 fides gratia Dei 527.5
 fides gratuitum Dei donum 281.6
 fides in nobis quid 786.6
 fides lorica 606.8
 fides mulieris magna 332.7
 fides nostra & patrum una 93.6
 fides nostra qua iustificamur, unde ceperit 642.8
 fides omnibus bonis abundat 477.6
 fides orthodoxa 244.7
 fides per animam uictrix de exteriori homine triumphat 192.2
 fides per dilectionem operans 65.6.1001.8
 fides perfecta grano sinapis simile 418.5
 fides prima in conuersione 122.8
 fides prima unio mentis ad Deum 1102.8
 fides plurimis modis accipitur 1101.8
 fides quid 560.1101.8
 fides quomodo dicatur lectum 606.8
 fides, quomodo per manum intelligat 1045.8
 fides sine operibus 941.5
 fides sine operibus mortua 365.6.555.8
 fides, spes & caritas orationem ad Deum perdunt 186.6
 fides spontanea 295.8
 fides uera 42.7.885.8
 fides uincens mundum. 1039.5
 fides uirtutum origo 27.7
 fides uniuersalis 1102.8
 fides una 582.5
 fidei catholice confessio 129.7
 fidei Christiane perfectiores ad tempus gaudent 23.7
 fidei definitio 932.6.646.5744.5
 fidei Dominice primordia

dia meliora sunt uino legis 1005.4
 fidei etymon 701.6
 fidei filius 58.6
 fidei fundamentum 1102.8
 fidei fundamentum ex pulpulo Iudaico 259.8
 fidei gloria de Israel ad gentes translata 240.4
 fidei incrementa 94.5.121.7
 fidei lex 58.6
 fidei lux habitat in corde 824.4
 fidei merces, animarum salus 179.6
 fidei mysteria quibus reuelanda 1091.5
 fidei nostre accessus & initium 599.3
 fidei nostre meritum resurrectionis Christi 242.6
 fidei nostre uirtus praecepta quae 951.8
 fidei odor 226.8
 fidei pbatio 224.7.330.5
 fidei uerbum, & Dei uerbum & apostolorum. 801.5
 fidei uirtus 419.5.524.5
 fidei uirginis & martyris natalis 456.3
 fidem adaugeri 418.5
 fidem multipliciter in scriptura sacra reuelat uir nobis 674.8
 fidem discipulorum extorquet Dns 328.5.326.5
 fidem Iudaei in fine seculi recipiet 1041.4
 fidem quam Paulus designat 61.6
 fidem unusquisque ad baptismum ueniens quomodo praedicatori deferat 287.8
 per fidem accessus ad ciuitatem Dei 599.8
 per fidem ad ueritatem ueniendum 975.6
 per fidem & mysteria nostri redemptoris de praesentis ecclesiae conuersione ad requiem animarum post mortem ascendimus 18.8
 fide Christus est in nobis. 683.5
 fide eadem ante legem saluabantur, qua & nos modo 409.8
 fide iustificamur 703.6
 fide salutem impetramus. 233.6
 fide sola inuisibilis Dei substantia agnoscitur. 1073.8
 fide quomodo uiuat iustus 769.5
 fide uera aeternaliter uiuit iustus 646.8
 fide qui hic non participans, non participabit illic beatitudine.

ex Fide & per fidem iustificari, idem esse 62.6
 in Fide & opere omnis perfectus crescit 96.4
 in Fide quanto quis plus titubauerit, tanto magis cunctis inimicitationibus subiacet. 1073.8
 sine Fide impossibile est Deo placere 280.6.120.5
 sine Fide omne bonum opus inutile 856.8
 fiducia 250.1
 fiducia habenda de Christo. 1042.5
 fiducia quibus habenda. 1021.5
 figurus 110.5
 figurus ad opus suum sedet 661.7. rotam pedibus suis conuertit. ibid.
 figura 231.2
 figura composita 21.23.1
 figura participiorum quod duplex 31.1
 figura simplex 223.1
 figuræ ac ueritatis discernimen 558.5
 figuræ aduerbiorum quod sint 31.1.14.1
 figuræ conjunctionum quod sint 16.1.32.1
 figuræ nominum quod sint 2.1
 figuræ nominum quod accidunt 23.1
 figuræ participiorum quod sint 15.1
 figuræ pronominum quod sint 7.1.25.1
 figuræ uerborum 28.1
 figuræ uerborum quod sint 15.1
 figurarum genera apud Grammaticos qualia 60.1
 figurarum & troporum reprobatores qui fieri, quod modis aliquid dicatur 116.8
 S. Filiius episcopus post alia tormenta in mare est missus 381.3
 filius 342.7
 filius Dei 1056.6
 filius Dei cur rectus 593.8
 filius Dei in similitudine imperium patris portat. 659.7
 filius Dei non potest appellari creatura 173.6
 filius Dei praedestinatus. 790.5
 filius & pater Deus unus 1047.5
 filius & spiritus sanctus an sint unus procedens, an duo procedentes. 1118.8
 filius est uita 1042.5

filii hominis 168.7.329.5.471.8
 filius hominis Christus. 605.5.961.4
 filius hominis cur Christus dici uoluerit. 4.4.1.5
 filius hominis terribilis in consilijs super filios hominum 772.8
 filius in diuinis patri per omnia aequalis 587.5
 filius legis, Christus 705.5
 filius matris 693.8
 filius non minus potens quam pater 461.5
 filius omnis cur in fans apud Hebraeos uocetur. 209.8
 filius patri aequalis 344.5
 filius principium 521.5
 filius prodigus longe profectus 340.7.401.5
 filius perditus principium quilonis quomodo adhaerit 677.8
 filius quomodo patrem roget in diuinis literis 780.5
 filius sapientia patris 655.4
 filius senior 342.7
 filij misio patri attribuitur 313.2
 filij nomen personam Saluatoris significat 472.8
 filij persona tantum carnem assumpsit 412.8
 filij pdigi cofessio 341.7
 filij lenioris indignatio. 344.7
 filio incarnatio tribuitur 313.2
 Filium Dei cur non faterentur Christum Iudei 507.5.10.7
 filium quomodo nemo sciat 345.5
 filium quomodo Deus pater miserit 412.8
 filij 599.7
 filij Abrahæ qui dicendi. 54.4
 filij boni & mali dici possunt 489.8
 filij canes 74.5
 filij carnis ad terrenam Hierusalē pertinere 207.6
 filij Choræ 635.7
 filij Choræ, filij crucis sunt 657.883.8
 filij Dei 709.8
 filij Dei quomodo efficiuntur 890.8
 filij Dei quomodo efficiuntur 8.5.8.22.5
 filij Dei qui 162.6
 filij hominum 489.8
 filij hominum uani. 754.8
 filij in sacris literis opera intelliguntur. 670.4

filij in scripturis qui uocentur 698.4
 filij Ioannis 1049.5
 filij iræ 942.6
 filij iræ natura quid 775.6
 filij Israel æquissimo iudicio Dei decepti sunt. 656.4
 filij Israel, credentes 121.4
 filij Israel cur circa tabernacula castra sint metati 29.5
 filij Israel numerati per cognationes, domos & nomina 171.4
 filij Israel qua generatio de terra Aegypti ascenderit 199.200.8
 filij Israel quadiu in Aegypto fuerint 176.2
 filij Israel quod non poterant intendere ad faciem Moysi, quid 615.6
 filij Iudæorum discipuli Domini 347.7.354.5. exortistæ. ibid.
 filij lucis 84.7
 filij lucis & seculi 409.5
 filij regni Iudæi 325.5
 filij seculi 84.7
 filij timoris Domini. 920.4
 filij uindicantes patrem suum in utero matris 647.3
 filiorum Isaci generatio. 224.8
 filiorum Israel summa. 1276.4
 filiorum profectus, praedicatorum est merces. 387.8
 per Filios hominum qui accipiunt 596.8
 per Filios Israel sensus perfecti intelliguntur. 145.4
 filioi Ioannis 1015.5
 filia à dæmonio uexata, cuiuslibet conscientia est 7.67.5
 filia dæmoniosa est quæ liber anima in ecclesia deceptionibus subdita 332.7
 filia Iairi, Synagoga 39.5
 filia Sion 693.5
 filia Syon, Hierusalē 81.5
 filia typicè à dæmonio uexata 333.7
 filia regum cur sancti dicantur 668.8
 filia Sion 1049.4
 filia maior custodia à parentibus soler adhiberi, quæ aliquibus alijs in familia 479.8
 fimbria, minimum madatum 7.65.5
 fimbria uestimenti Christi 69.5
 fimbriam tangere 310.7
 Findani confessoris mar

Index.

tyrium 262.263.1
 Finces 1063.8
 fingere Domini 11.7
 finis quid 615.6
 finis cuius; suus propè est. 984.5
 finis dupliciter in scripturis accipitur 4.4.4.8
 finis eligibilior ijs quæ sunt ad finem 230.2
 finis est melior ordinatis in finem 230.2
 finis in omnibus respiciendus 226.7
 finis intentione primum, productione postremum 3.2
 finis noster 1076.6
 finis principium in intentione, & ultimum in executione 230.2
 finis quando in scriptura pro consumptione accipitur 4.4.4.8. item quando pro perfectione ne ibid.
 finis quomodo Christo conueniat 4.4.4.8
 finis si malus fuerit, praecedens uita nihil ualebit 638.8
 finem mundi calculantes falli 4.2.4.5
 finitum & infinitum soli quantitati conuenire. 231.2
 finiti ad infinitum nulla proportio 231.2
 finita pronomina 25.1
 firmamentum 3.2.4.4.6.8. 125.2
 firmamentum aliquando uelocius sole 325.2
 firmamentum aquarum. 127.8
 firmamentum cur aera uocetur 320.2
 firmamentum cur fit igneæ qualitates 8.2
 firmamentum cur dicantur 320.2.8.2
 firmamentum cur apostoli dicantur 524.8
 firmamentum in ecclesia scripturæ diuinæ intelliguntur 127.8
 firmamentum in medio aquarum positum 958.8
 firmamentum omnium æqualiter supra uoluit quinque zonis 389.1
 firmamentum quot diebus terræ orbem circumcat 118.2
 firmamenti nomine qui appellentur 676.8
 per Firmamentum ecclesia denotatur 676.8
 in Firmamento circuli undecim 221.2
 Firmi & Rustici sanctorum passio 439.3
 fistula & cynamomum in horto Dni prodest cū

uniuersis lignis Libani 1071.4
 fistula, quæ & casta dicitur, inter aromaticos numeratur arbores. 1071.4
 fixa genera quæ 22.1
 flagellatio Dei 825.4
 flagellum medicina est aduersus peccatum 633.8
 flagellum quid Petrus uocet 473.8
 flagella Dei, ueritas 1038.8
 flagella quomodo dicantur uilitatio 507.8
 de Flagellis quadraginta delinquentibus adhibendis 338.8
 flamma in rubo 273.8
 flammis accincti qui sint. 386.8
 statum quomodo recipiamus, cum Deus incorporeus sit 143.8
 Flauiae Domicillæ exiliu 184.2
 flegma aquam imitatur. 375.1
 flet & lætantur plurimi de sacerdotibus & Leuitis 494.4
 flere tanquam non flentem 430.6
 fletus 106.7.278.5
 fletus Domini causa. 449.5.85.7
 fletus & stridor dentium 387.5
 fletus iniquorum 116.5
 Florentiæ concilium celebratur 200.2
 Florentius episcopus 381.3
 Florentij natale 462.3
 Florianus 116.4
 Florianus apud Tharsum interficitur 186.2
 Florianus imperium quædiu tenuerit 186.2
 Floriani martyrium 250.251.1.4.12.3
 Florus Albini successor. 184.2
 florum decor 371.5
 fluctus maris quid significent 603.5
 flumen, uita nostra 773.8
 fluminis inundatio 289.5
 fluminis nomine in scriptura humanum genus significatur 855.4
 per Fluminis imperium quid intelligendum. 8.20.5
 per Flumen terreni principis intelligedi 816.8
 flumina, Antichristi 30.5
 flumina cur uocantur dicta. 39.2
 flumina quomodo fiant. 34.2
 fluuius de paradiso exiens imaginem Christi portat 149.8

fœminalia 1264.4
 fœminalia pontificis, castitas corporis Christi. 298.8
 fœmina in adiutorium uiri facta 494.6
 fœmina etiam ad imaginem Dei facta * A 18.4
 fœmina quado efficiatur 338.2
 fœmina quare non sit in progenie Seth 30.4
 fœmina Romana parit per erum crinib. & unguibus similem urse 198.2
 fœminæ creatio 19.4
 fœminam cum masculo cur dicat creare, quæ adhuc formata non erat. 136.8
 fœminæ duæ quid significant 2.7
 fœminarum prudentia. 368.7
 fœmininum genus 1.21.1
 fœnerari quomodo Deus iubet, et non 624.8
 fœnerator quis laudandus 624.8
 fœnum 65.5.362.7
 fœnum combustum 1086.5
 fœnum & stipula quid significant 368.5
 per Fœnum, triticum significatur 820.8
 fœnus dare Deo 623.8
 fœtus unde nutriatur. 338.2
 folium Christi, quomodo uerba praedicationis 429.8
 Fontana cenobium. 284.3
 fons Iacob iuxta Sichem. 495.3
 fons Ioannis baptistæ. 495.3
 fons in Traconitide terra qualis 494.3
 fons in quo baptizatus eunuchus 887.5
 fons irrigans terram 15.4
 fons paradisi quomodo intelligendus 14.8.8
 fons qui erat in Iezrael, quid significet 428.4
 fons qui uniuersam terram irriget, cur non inueniatur 141.8
 fons sanguinis, origo peccati 52.5
 fons terræ in medio torridæ zonæ 333.2
 fontis porta in Hierusalē quando aedificatur 552.4
 fontes uitæ 1083.5
 fontes duodecim & septuaginta palmae. 280.8
 per Fontes qui intelligendi 828.8
 foramen in feris, stomachi porta 339.2
 forcipe

In Bedæ opera

forcipe sacerdotes igne
alcaris emendat 1230.4
forma quid 231.2
forma est prior materia,
230.2
forma est quæ dar esse,
230.2
forma est infinita & im-
manifesta 230.2
forma est separabilis à
materia 231.2
forma est quodammodo
priuatio 231.2
forma nulla composita
ex partibus diuersarū
rationum 243.2
forma simplex & indiui-
sibilis 230.2
Formosus pōtifer ab Ar-
nulpō ad pristina dig-
nitate restituitur 195.2
Formosus quamdiu sede-
rit 203.2
Formosi cadauer in Tybe
rim proiectur 196.2
formæ est agere, materiæ
uerò pati 230.2
formam serui quomodo
acceperit Christus,
845.6
formæ casuales quot 23.1
formæ casuales in prono-
mine an inueniantur,
uel non 7.1
formæ uerborum 26.1
formæ uerborum quot
sunt 13.1
fornax mundanda 661.7
fornicari à Deo 824.8
fornicatio 561.7
fornicatio febris illece-
brose carnis 12.5
fornicatio generalis ani-
mæ 404.6
fornicatio in factis literis
649.5
fornicationis remedium,
891.4
fornicationis uoluptas
breuis 897.4
fortis diabolus 347.7
fortes quales uenerit uo-
care Dominus 737.8
fortitudo 37.14.8.4.02.1.
886.8
fortitudo ferri nomine
appellatur 743.4
fortuna felicitatis causa,
230.2
fortuna quid 230.2
fortuna in fortuitis relu-
cet 238.2
Fortunati martyrium,
244.245.254.255.1
Fortunati natale 389.3
forum Dominicum syna-
goga 748.5
Fotiniani 186.5
Fotiniani error 1132.4
Fotini perfidia 246.7
fractionis mysterium,
475.5
fragilitas humana 333.5
fragmenta 80.7.79.5
fragmenta colligere 328.5
fragmenta cur iubeat Do-
minus colligi 362.7
framea 476.1061.8
framea uersatilis 26.4
per Frameam flammeam,
quid intelligendum,
167.8
Franciscus claret 198.2
Franciscus à Sickingen in
castro suo Nanttal bō-
barda iēt, interit 200.2
Franciscus à Sickingen à
quib. principibus lupe-
ratus 200.2
Franciscus Gallorum rex
à Carolo V. superatur
accipitur 200.2
Franciscus Gallorum rex,
Caroli V. foreorem du-
cit uxorem 200.2
Franciscus Petrarca cla-
rus habetur 199.2
Francorum initiū monar-
chie Gallicane 196.2
Francis regnat Henricus
Roberti superioris fi-
lius 197.2
frater 693.8
frater non redimit 952.5
fratri pœnitenti quoties
remittendum 75.5
fratrem suū qui odit, ho-
micida est 652.8
fratrem suum qui odit, in-
tencbris est 715.8
cum Fratre peccante quo-
modo agendum 74.5
fratres Christiani 306.7
fratres Domini 4.5.56.
547.619.866.5
fratres Christi qui 83.4
fratres qui sint 283.5
fratres septem quid my-
sticè significant 127.5
fratrum nostrorum cura
habere debemus 550.5
fratrum querenda auxi-
lia 35.7
pro Fratrum peccatis orā-
dum 711.5
fratres sibi Christus quæ-
siuit 524.5
fratres cōtraria omni Chri-
stiano 307.2
fremitus diaboli 845.4
frequentatiua 26.1
Fridericus Austriæ dux
post Albertum quam-
diu regnarit 200.2
Fridericus Barbarossa
quamdiu imperium te-
nuerit 197.2. Bohemos
ad regni formam redi-
git. ibid.
Fridericus Barbarossa in
Syriæ quodam flumi-
ne lauans, aqua impru-
dens suffocatur 197.2
Fridericus cum Alexan-
dro pontifice grauissi-
mas inimicitias gessit,
à quo & excommuni-
catur 197.2
Fridericus I. quamdiu re-
gnarit 202.2
Fridericus II. quamdiu
imperarit 202.2
Fridericus secundus ab
Honorio imperator
confirmatur 198.2
Fridericus secundus Gal-
liam uniuersam cisalpi-
nam depopulatur 198.
2. ab Innocentio in con-
cilio Lugdunensi impe-
rij titulis priuatur. ib.
Fridericus secundus lin-
guarum peritissimus
198.2. ex nationib. om-
nibus ad res Sueuorū
propensior. ibid. post
inaugurationē aduer-
sus ecclesiam Romanā
insanire cepit. ibid.
Fridericus secundus impe-
ratorum omniū (quos
adhuc habuit Germa-
nia) potentissimus.
198.2
Fridericus secundus Ro-
manis pontificib. supra
modum infestus 198.2
Fridericus secundus sub
grauē censurā pontifi-
cis Tarenti moritur.
198.2
Fridericus II. cum Ho-
norio grauissimas gel-
sit inimicitias 198.2
Fridericus III. quamdiu
imperarit 202.2
Friderici imperatoris o-
bitus 200.2
frigidus & sicci nec appeti-
tum nec effectum ha-
bent, nisi raro 322.2
frigus æquinoctij uerni,
816.5
frigus charitatis 631.8
frigorā uiuis quid 633.7
frons 337.4
frons uerecundiæ sedes.
703.5
in Fronte quando diabo-
lus hominem percute-
re dicatur 418.8
Frontonis abbatis natale
405.3
Frontonis natale 462.3
fructifera ligna unde di-
cta 129.8
Fructuosi episcopi natale
385.3
fructus 29.5
fructus centuplus 307.5
fructus promissus Dau-
idi 269.7
fructus oris 913.4
fructus spiritus 149.4
fructus terreni cur cister-
ne comparentur 895.4
fructus dignos pœnitent-
ia facere 228.5
frui 1053.6
frumentum plenū in spi-
ca fructificat 43.5
frumentum plenū quā
do in spica profera-
mus 43.5
frumentū uendere 910.4
frumēti abundantia 63.4
fuga Christi in montem.
66.5
fuga, timor animi 780.8
fugere quando quis pro-
priè dicatur 781.8
Fulco Balduini gener-
quādiu Hierosolymis
regnarit 197.2
Fulcone mortuo Baldui-
ni filius succedit 197.
2. quamdiu imperium
tenuerit. ibid.
Fulgētiū episcopus præ-
dicatur 212.2
Fulgētiū natale 381.3
fulgetrum cur citius quā
tonitruū audiatur 34.2
fulgur 381.1
fulgur aspectus 169.5
fulgura reuerentia 831.4
fulgura, inspirationes di-
uinæ 832.4
fulca 1062.8
fulmen quid 332.2.381.1
fulmen cur pœpius alta
sternat 332.2
fulmina ubi non sint, &
quare 35.2
fulmina unde contingat.
332.333.2.380.1
fulminum uaria genera.
35.2
fulminatō diaboli 863.4
fumus ad cerebrum per-
ueniens, spiritus dici-
tur 340.2
fundamentum & funda-
menta 289.290.5
fundamenta 240.7
per Fūdam Davidis quid
significetur 385.8
funibus aliquoties sacra
scriptura solet designa-
ri 1240.4
funiculi qui dicantur.
549.5
fures qui dicantur 665.5
fures, demones & hæreti-
ci 825.5
furni, corda electorum.
581.4
in Furoris qui arguantur.
628.8
Furseus confessor 384.3
Furseus apud orientales
Anglos monasterium
facit 92.3.94.3
fuscularum usus 1230.4
fufum digitis apprehēde-
re 622.7
futurum spiritui sancto
tam certum quā quod
præteritum 783.8
futurum tanquam præ-
sens uel præteritū apud
Deum 754.5
futurum tempus 28.1
in Futuro qui sibi non
prouidet, stultus. 684.8
futura

Index.

futura cur per mane de-
figentur 718.8
futura quomodo in fa-
cis præmonstrata.
422.8
G
G Abaa 250.292. 298.
414.4
Gaba collis inter-
pretatur 396.8
Gabaonitæ ligni caesores
atq; gellatores aquæ
constituuntur 343.8
Gabatha 275.4
Gabinij presbyteri mar-
tyrium 393.3
Gabriel 189.5.264.467.7.
Gad 74.191.4.323.8.
1080.5
Gad accinctus suo expe-
ditus exprimi potest.
266.8
Gad Domini personam
exprimit 94.4.266.8
Gad latrunculus 266.8
Gad primogenitus Iaco-
bi ex Zelphæ 340.8
Gad Zelphæ filius unde
dicitur 231.8
gagas lapis 1.3. eius usus.
ibid.
Gaij papæ natale 393.3
Galaad 190.280.4.
1063.8
Galaad regio 196.4
Galaad, aceruus testimo-
nij 74.6.8. 105.4. unde
montis nomen accepe-
rit ibid.
Galaad mons 1053.4
Galaad non montis solū,
sed & ciuitatis in eo cō-
ditæ uocabulū 1105.4
galactites circulus Deo-
rum uia 26.2
Galatæ 690.6.923.5
Galatia Asiæ prouincia.
922.5
galaxias circulus 321.2.
690.6
galaxias circulus ubi inci-
piat 321.2
Galba quamdiu impera-
rit 201.2
Galerius quamdiu impe-
rarit 201.2
galerus 138.4
Galgal 284.312.4
Galgal, reuelatio 241.8
in Galgal quomodo legis
periti positi dicantur.
291.4
Galilea 4.7. 6.5. 9. 18.
7.174.5.440.7.536.5
Galilea & Syria quomo-
do mundum hūc signi-
ficent 15.5
Galilea transmigratione,
uel reuelatio 45.7.
119.5
Galilæa, uolubilis sue ro-
ta 118.5
Galilæa duæ 13.5.
922.5
Galilæus cur Christus di-
ctus 630.5
Galilæus quomodo no-
tus 487.5
Galilæi ciues 577.5
Gallicanum imperium
quamdiu durarit 196.2
Gallicani imperij finis.
196.2
gallicinium 498.1.63.
206.2
Gallienus innumera Ro-
mani regni detrimēta
sustinet 186.2
gallina 388.5
gallinæ erga pullos suos
affectus 90.5
Gallogræci 923.5
gallus aliquem doctorū
significat 109.5
gallus unusquisq; sancto-
rum 832.4
Gallus cum filio quam-
diu imperarit 201.2
Gallus cum Volufiano fi-
lio quamdiu imperarit
186.2
Gallus & Volufianus,
116.4
galli cantus 109.5
galli sensus 832.4
Galli confessoris depōsi-
tio 459.3
Galli confessoris marty-
rium 260.261.1
Galli cum Venetis Con-
stantinopolitanum re-
gnum occupant 198.2
Galli sancti octaua 260.
261.1
Galli Senones duce Bren-
no Romam inuadunt.
181.2
Gallorum rex Caroli V.
sōrorem ducit uxorē.
200.2
Gallorum reges ex gene-
re Caroli magni, finem
habent 196.2
Galtestis 239.8
Gallycanus martyr 428.3
Gamaliel 880.5
Gamaliel occultus disci-
pulus Apostolorum.
734.8
Garganus suo telo uulne-
ratur 507.7
Garizim mons 353.8
iuxta Garizim montem
incedere 343.8
gastrimargiæ mala 335.8
Gath anni 111.4
gaudium Christi in nobis
751.5
gaudium in natuitate Ioan-
nis 139.7.185.5
gaudium de pœnitentib.
70.7.399.5
gaudium fidelium quale
esse debeat 778.5
gaudium in scripturis ri-
sus nomine dicit 758.4
gaudium humanum tran-
sitorium 582.4
gaudium magnum 419.7
gaudium plenum 32.7.
778.5
gaudium pro risu in scri-
ptura ponitur 635.7
gaudium quomodo pete-
dum 32.7
gaudia mundi uitanda.
954.5
Gautridi censura 1177.6
Gaugerici episcopi & cō-
fessoris depositio 440.3
Gaza deserta 885.5
Gaza Palæstinæ ciuitas.
923.5
Gazarim 199.4
gazophylacium 130.462.
639.5
gazophylacium Iudæo-
rum 763.8
Gebal 199.4.1063.8
Gebal plana uallis 880.8
iuxta Gebal montem in-
cedere 343.8
Gedeon, circumiens in u-
tero 350.8
Gedeon cum trecentis ad
prælium pergit 350.8
Gedeon quamdiu rexe-
rit 177.2
Gedeon moriens septua-
ginta filios relinquit.
352.8
Gedeon quomodo typus
Christi 348.8
Gedeon quomodo suos
milites ad pugnam ar-
marit 350.8
Gedeon typus Christi.
352.8
Gedeonis septuaginta fi-
lij, septuaginta sunt lin-
guæ 352.8
Gedeonis plurimæ uxo-
res quid significet 352.8
Gedeonē trecenti sequen-
tes quos denotet 351.8
gehenna 32.5.459.4.
947.5
gehenna ignis 706.4
gehennæ ignis quomodo
uitandus 734.8
gehennæ ignis duplex.
734.8
gehennæ ignis inextin-
guibilis 277.7
gehennæ nomen à Sal-
uatore primum positi
745.5
gehennæ nomē unde tra-
ctum 18.5
gehennæ pœna duplex.
795.5
gehennæ supplicium dia-
bolo seruatur 708.4
Gehennō, uallis Iosaphat
491.3
Gehennon lucus 745.5
Gelafius papa 470.3
Gelafius quamdiu sede-
rit 203.2
Gelafius II. quamdiu se-
derit 204.2
Gelafij natale 389.3
Gelboe, uolutatio 392.8
Gelboe montes 371.8
genere & trinitati Domi-
num 80.5
Gemini natale 389.321.3
gemini 520.1
Geminorum inuocandi
ratio 918.5
Geminiani martyrium.
258.259.1
gemitus carnis 630.8
gemitus cordis 630.8
gemitus duplex 630.8
gemmarū positi diuersa
rum in rationali quid
significet 1250.4
gemmarum quatuor or-
dines quādo sacerdos
in pectore habet 1250.4
genealogia Christi quo-
modo à Mattheo &
Luca descripta 2.5
in Genealogia Christi cut-
trium regum nomina
omittantur 2.5
Genesar 257.5
Genesar magnis syluis
circumdatum 494.3
Genesar, ortus principii.
765.5
Genezareth 74.7.257.5
Genesij martyrium 256.
257.1 (444.3)
Genesij martyris falsio.
Genesij liber Beresith 1.
4. eius libri autor ibid.
Genesis quid contineat.
109.8
Genesis unde nomē hoc
acceperit 109.8
Genesis libri quis scri-
ptor habeatur 109.8
generare Dominū 145.7
generatio 261.7
generatio carnalis ad qui-
etē pertinet 454.8. spi-
ritualis uero ad terna-
rium numerum. ibid.
generatio carnalis pro-
pter iram Dei mortalis
890.8
generatio carnalis, spiri-
tualis 429.7
generatio Dei sine tem-
pore 645.5
generatio duplex 128.7
generatio humana du-
plex 525.5
generatio in deficiens per
solē significatur 750.8
generatio mala & adulte-
ra Iudæi 755.5
generatio præsens per lu-
nam significatur 750.8
generatio propter quid
fiat 222.2
generatio unius, est alte-
rius corruptio 222.2
generationis ordo 110.8
generationes ab Abrahā
ulq; ad Dauid generati-
ōes quatuordecim 2.5
genera

In Bedæ opera

generationes ab Adâ usq; ad Christum septuaginta septem 170.3
 generationes duæ 908.3
 gemina uiperarû 228.5
 Genouefa uirgo 381.3
 Genouefa uirginis martyrium 242.243.1
 gens Iudaica, scriuaria Christianorum 184.8
 gens quæ beata 595.8
 gentes cur desertu 782.8
 gentes cur lapides 8.5
 gentes cur mare dicatur. 672.8
 gentes Deum mortalia curare ignorabat 788.8
 gentes duæ quomodo sint inter nos 220.8
 gentes ecclesia Christi. 874.8
 gentes in occasu solis. 688.8
 gentes præputiari 416.5
 gentes quomodo palliû Christi 263.8
 gentes quomodo dicantur hæreditas Christi. 435.8
 gentes quasi desertum à lege 721.8
 gentes quomodo iustitiã apprehenderint 234.6
 gentium conuersio 387.5. 740.8.895.899.5
 gentium diuina. 443.6
 gentium diuisio 186.8
 gentium electio 494.5
 gentium & Iudeorum in Christianos conspiratio 492.5
 gentium etiam rex Christus, non solum Iudeorum 578.5
 gentium gloria 971.5
 gentium populus uulturi cur assimilatur 746.4
 gentium purgatio 253.5
 gentium receptio cur facta 676.8
 gentium reuelatio 220. 317.5
 gentium timor 501.5
 gentium uocatio 972.5
 de Gentium septem interuentione, quas Dominus tradidit Israeli. 334.8
 gentibus incredulis Deus adhuc dormit 660.8
 gentibus quando euangelizatum 780.6
 de Gentibus extinctis. 344.8
 gentilitas ante saluatoris aduentum inuisa 35.5
 gentilitas inculta 870.8
 gentilis populus uoluntatem patris faciens, quomodo mater Christi fieri possit 756.5
 gentiles 60.2
 gentes cur ethnici dicantur 22.5
 gentiles Christum uidere cupientes 694.5
 gentiles parum rationis & misericordiæ habebant 387.8
 gentiles puluis mortalis. 439.8
 gentilium calûnia de uulnere Christi stigmatibus 511.5
 gentilium doctrina mortem magis quam uitã infert 387.8
 gentilium error 1090.5
 gentilium incredula corda maris fluctibus assemilari 37.5
 gentilium in sacrificando mos 230.6
 gentilium laqueus 14.7
 gentium purgatio 353.7
 gentilium plebs locustarum assimilatur 969.4
 genus commune 2.1
 genus epicænum 1.1
 genus est materia speciei 232.2
 genus fixum 2.1
 genus mobile 2.1
 genus quid 232.2
 generis humani multitudo, cur ciuitas dicatur. 739.8
 genera nominum quot sint 121.1
 genera participiorum quot sint 31.1
 genera pronominum quot sint 25.1
 genera uerborum quot sint 15.27.1
 genu stantis, recta operatio designatur 351.8
 genuum flexio quid significet 51.7
 geometria 128.2.402.1
 geometria quid 113.1
 geometriã Aegyptij præcipue colunt 32.4
 Georgij martirium 249. 258. 59.1
 Geraris, incolatus 1234.4
 de Geraris usq; ad montem Moria iter est triu'dierum 56.4
 Gerafa Arabiæ urbs 34. 47.5. quid significet. ibid.
 Geresani rogant Christu, ut discedat 326.5
 Gerasenorum imbecillitas 317.5
 Gereonis martyris natalis 457.3
 Germanicus athleta Christi insignis 387.3
 S. Germanici martyris natalis 384.3. martirium. ibid.
 Germanus Altiodorensis episcopus 189.2
 Germanus & Lupus aduersarij disputandi copiam præbent 17.3
 Germanus episcopus. 455.3
 germanus episcopus originarius migrat ad Dominum 420.3
 Germanus hostes in fugã uertit 189.2
 Germanus Rauennæ migrat ad Christum 20.3. 189.2. eius corpus Ahtiodorum deferretur. ibid.
 Germani episcopi martyrium 250.251.1
 Germanorum cum Hlu-thuico bellum 263.3
 ad Germanos imperium transfertur 196.2
 Gernomeda uirgo 365.3
 Gerson gentium populû significat 104.4
 Gertrudis uirginis natalis 399.3
 Geruasij & Protasij natalis 426.3. passio 427.3
 Geruasij martyrium 252. 253.1
 per Gessen terram ecclesia designatur 83.4
 Geræ interitus 5.3
 Geth 327.375.420.4
 Geth, torcular 723.8
 Geth, torcular 397.8. quid significet ibid.
 Gethsemani 381.7.148.5
 Gethsemani, uallis pinguedinis 104.5
 Geuisse gens fidem Christi suscipit 78.3
 gibbosus sacerdos 309.8. 167.4. lippus ibid.
 Gibtrudis uirgo 357.3
 Giblos ciuitas Phœnicia 9.8
 Giezti quos designet. 388. 8.
 gigantes 729.4
 gigantes indicant magna peccata 35.4
 gigantes nascuntur 211.2
 gigantes serpentes pedes habuisse scribitur. 526.8
 Gihon fontis nomẽ 571.4
 Gihon uallis 551.4
 Gildas Anglorum historicus 21.3
 Gifulphus Campaniam igne, gladio & captiuitate ualuit 192.2
 Gimel, tribulatio uel plenitudo 102.8
 gladius 658.8
 gladius anceps 1065.5
 gladius diaboli, mors. 385.8
 gladius flammeus quomodo cuiq; fidelium extinguitur 7.5
 gladius quem, passa Maria 221.5
 gladium quomodo uenerit mittere Christus. 46.5
 per Gladium quid intelligendum 368.4
 per Gladium maiora merita designantur 658.8
 Glenus fl. 64.3
 gloriari in conscientia. 601.6
 gloria Dei 66.6
 gloria Dei querenda, non nostra 643.5
 gloria Dei, qui dicatur. 556.8
 gloria diuinæ naturæ à quibus uideatur 1102.4
 gloria Domini 961.4
 gloria Domini in caligine uisa est 1170.4
 gloria futura qualis 171.6
 gloria hominis 322.6
 gloriae inanis captiones. 95.7.345.5
 gloria in excelsis Deo. 420.7
 gloria uera testimonium conscientia nostræ. 462.8
 gloriae humanæ cupiditas malum 594.5
 gloriam patris quaerebat Christus 438.5
 gloria Dei egere 239.6
 gloria uana tentari. 314.7
 glorificationes Domini. 964.5
 glossa 1.2
 glossa 35.8
 gnomonica quomodo inueniantur 47.2
 gnomonica ratio Colimo graphorum 123.2
 gnomon 47.121.2
 gnomonis umbra 131.2
 Goaris confessoris depositio 431.3
 Goballus auis Indiae. 649.3
 Gobel siue Gebel uocabulum quibus apte conueniat 9.8
 Godefridus Hierosolymam capit 197.2
 Goeritus Arnolphi successores 353.3
 Gog & Magog 1123.5
 de Golia & Dauidis certamine 363.8
 Gogol 291.4
 Gogatha 112.5
 Goliath 326.4
 Goliath à Dauide superatur 325.4
 Goliath diaboli typus. 347.4
 gomor 128.4
 Gordianus quamdiu imperat 186.201.2
 Gordiani martyrium. 250.251.1
 Golen terra 251.8
 Gothi à Claudio superantur 186.2
 Gothi Italiam aggrediuntur 188.2
 Gothi

Index.

Gothi per Thraciam felse miscetes simul omnia caedibus, incendijs rapinisq; fuderunt 188.2
 Gothi Romam inuadunt 1089.8
 grabatum tollere, ac domum ire, quid significet 19.5
 de Grabato surgere 19.5
 gradus comparationis quot 1.1
 gradus qui de ciuitate Dauid ad inferiora urbis Hierosolymæ descendit 552.4
 graduum diuisio 55.2
 Græca lingua cur inter ceteras linguas clarior. 350.2
 Græcia 908.5
 Græcia Achaicæ prouincia 923.5
 Græcia Hellas uocata. 923.5
 Græcia sub Argo segetes habere incipit 211.2
 Græci ad lunę cursum annum computant 78.2
 Græci annum à solstitio incipiunt 208.2
 Græci annum uocant 209.2
 Græci & Aegyptij nullã in suis mensib; calendaru, nonarum & iduũ distinctionem obseruant 79.81.2
 apud Græcos quis primus mensẽ inueniunt 125.1
 grammatica 55.2.402.1
 grammatica prior esse debet in scientiarum acquisitione 223.2
 grammatica unde dicta. 55.2
 grammaticæ officium. 343.2
 grandio 36.2.380.1
 grandio quid figurat. 37.2
 grandio cum in æstate sæpè contingat, quare in eadem circa inferiora montium nunquã nives contingunt 332.2
 grandio cur rotunda uideatur 37.2
 grandio cur statim soluat 36.2
 grandio prodigiosa & glacies è celo delapsa, magna frugum & pecorum calamitate fuit. 195.2
 grandio talento similis. 112.5
 grandinis duplex genus. 380.1
 grandinum coagulatio quomodo fiat 37.2
 Granicum flumen 181.2
 granum sinapis 759.5
 granum sinapis, uerbum euangelij 1100.4
 grana manducare 23.5
 gratia 576.7
 gratia adiuvat, ut legis quisq; sit factor 102.6
 gratia Christi 56.6
 gratia cur detur gratis. 150.6.587.8
 gratia data est ut lex impletur 715.6
 gratia Dei 1045.5
 gratia Dei cur nõ secundũ hominum merita detur 94.6
 gratia Dei cur eius os dicatur 1022.8
 gratia Dei cur fors dicatur 581.8
 gratia Dei erga nos 1022.5
 gratia Dei non secundũ merita nostra dat 555.6
 gratia Domini 953.5
 gratia duplex 527.5
 gratia euangelica 581.5
 gratia & auxilio Dei egere omnes 480.5
 gratia maior arbitrio. 1032.5
 gratia non ex operibus. 756.5
 gratia omnibus necessaria 989.5
 gratia pluuia uoluntaria. 256.6
 gratia prædestinationis effectus 194.779.6
 gratia sola de captiuitate nos liberat 807.8
 gratia sola facit, ut Deus non reddat debitã penam 587.8
 gratia spiritus sancti, & unctio pacis per oliuã significatur 353.8
 gratia spiritus sancti interge seruanda 1021.5
 gratia spiritus sancti imbruium nomine intelligitur 806.4
 gratia subleuans 886.8
 gratiæ commendatio in scriptura 806.8
 gratiæ Dei necessitas. 1010.8
 gratiæ diuinæ in Christo immensitas 787.5
 gratiæ initium 612.6
 gratiæ multiplicatio & impletio 990.5
 gratiæ præuenientis ad salutẽ necessitas 539.5
 gratiæ soli adscribẽdũ est quod saluamur. 588.8
 gratiæ tempus dies ingnis 873.8
 propter Gratiã abũdantiam consequendam utrum in peccato sit manendum 112.6
 gratiam coram Deo inuenire 883.4. item coram hominibus ibid.
 gratiam in luxuriam trãferentium poena 1053.5
 gratiam Pelagiani naturam dixerunt 705.6
 ad Gratiã cofugere. 612.6
 gratia qui non adiuuat, merito repulsus putatur 1011.8
 abiq; Gratia diuina nihil boni facere possumus. 924.4
 gratiæ agendæ 476.5
 gratiarum spiritus sancti donationes uariæ. 740.6
 gratias agit Dñs. 362.7
 gratias saluari 239.6
 gratias odisse & amare. 761.5
 gratia naturaliter deofsum tendunt 317.2
 Gratianus Ambianis imperator factus est 188.2
 Gratianus episcopus. 481.3
 Gratianus cum fratre suo Valentiniano quãdiu imperarit 188.2
 Gratianus occiditur 10.3
 Gratianus quamdiu imperium tenuerit 9.3. 201.2. cum quib; regnarit. ibid. à Maximo doctis circumuentus interficitur ibid.
 Gratianus Valentiniani filius 188.2
 Gratiani principis tempore secunda synodus Constantinopoli habitata 192.2
 gregis porta 548.4
 gregi forma qui sint 987.5
 Gregorius papa 502.7. septem letanias instituit ibid.
 Gregorius papa Anglorum gentes ad fidem Christi conuertit 398.3
 Gregorius papa ad Dominum migrat 191.2
 Gregorius papa Arelaten si episcopo epistolam mittit 33.2. Augustino pallium & epistolam, pluresque uerbi ministros mittit 34.3
 Gregorius papa homo teuto figura sæpè usus est 63.1
 Gregorius papa quãdiu pontificatũ administrarit 21.3. Augustinum & alios plures cum eo monachos ad prædicandũ genti Anglorum mittit. ibid.
 Gregorius papa quãdiu ecclesiam rexerit 391. 474.3. eius natalis. ibid.
 Gregorius papa quãdiu ecclesie Romanæ præfuerit 40.3
 Gregorius papa quid in celebratione missæ adlecerit 43.3. quando ecclesiam rexerit ibid.
 Gregorius papa uir castus & in diuinis scripturis eruditus 391.3
 Gregorius pontifex 200.2
 Gregorius Pontifex Angelos ad Christum conuertit 190.2
 Gregorius Pontifex Henrico imperatori dignitatem imperij abrogat 197.2
 Gregorius Pontifex synodum congregans, de necessarijs ecclesie decernit 190.2
 Gregorius quamdiu sederit 203.2 (212.2)
 Gregorius Romæ floruit. Gregorius II. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius III. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius V. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius VI. quamdiu sederit 203.2
 Gregorius VII. quãdiu sederit 204.2
 Gregorius VIII. quãdiu sederit 204.2
 Gregorius IX. quamdiu sederit 204.2
 Gregorius X. quamdiu sederit 204.2
 Gregorius XI. quamdiu sederit 204.2
 Gregorius XII. quãdiu sederit 204.2
 Gregorius cum Diacono suo colloquium 40.3
 Gregorius episcopi natalis. 397.431.3
 Gregorius epistola 21.3
 Gregorius libri in Iob 190.2
 Gregorius martyris natale 407.3. passio 408.3
 Gregorius Nazaneni natalis 413.3
 Gregorius Nazaneni martirium 246.247.1
 Gregorius Neocesariensis fides 120.5
 Gregorius papæ expositio in Iobum 278.4
 Gregorius papæ martyriũ. 246.247.1
 Gregorius papæ responsiones ad Augustini questiones 25.26.27.28.29. 30.31.32.33.3
 Gregorius papæ obit 40.3
 Gregorius papæ opuscula in Cantica cantic. 1152.4
 Gregorius papæ scripta 41. 42.3
 Gregorius presbyteri martiris natale 483.3. martirium ibid.
 Gregorius sepultura 43.3
 Gregorius epitaphium ibid.
 Gregorius

In Bedæ opera

Gregorij theologi natale 387.3
 grellus ad errandum pertinent 821.8
 grellus iusti à Domino dirigitur 624.8
 grellus nostros quomodo Christus dirigit. 624.8
 grellus suos supplantare contra Deum 921.4
 Grodegandus Merensis episcopus 424.3
 grossitudo lateris in mariæneo quid sit 55.8
 gryphes 1130.5
 gubernator ad quem confugiendum Christus. 297.7
 Guido Sybillæ maritus regnat 197.2
 inter Guidonem & Tripolitanum perniciosa dissensio exoritur. 197.2
 gula uitium quot modis nos tenet 220.8
 gulosi Deus uenter 305.7
 Guntrammi regis depositio 402.3
 gustandum quam suauis sit Dominus 968.5
 gutta incarnationem Domini significat 1061.8
 guttas sanguinis ante finem huius seculi, unde uerisimile sit casuras esse 322.2
 guttur cur pro uoce ponatur 452.8

H

Habenti dabitur. 42.5
 habitacula Leuitis ab Iesu per omnes tribus decernuntur 345.8
 habitare super glaream. 778.4
 habitatio nostra qualis. 337.2
 habitatio nostra temperata 337.2
 habitus 851.6
 habitus meretricis, confessio est peccatorum. 78.4
 habitus priuatione perfectior 232.2
 habitus sacerdotalis. 128.4
 habitus ubi cognoscatur 238.2
 Hadria, maris nomen unde dictum 923.5
 Hadrianus quamdiu imperarit 201.2
 Hadrianus papa quadiu federit 203.2
 Hadrianus II. quamdiu federit 203.2
 Hadrianus III. quadiu federit 203.2
 Hadrianus IIII. quamdiu federit 204.2
 Hadrianus V. quamdiu federit 204.2
 Hadrianus VI. quamdiu federit 204.2
 Hadriel 349.4
 Hadrumetus ciuitas. 923.5
 Halcionij dies 264.1
 Halegmonath 81.2
 hami & lagenæ differentia 857.4
 Hammoné Iouem in arte Aegyptij ueneratur. 276.8
 harmonica musica 416.1
 hasta diaboli 845.4
 hasta & cyphus aquæ Saulis aufertur 416.4
 He, ipsa uel suscipiens. 1015.8
 hebdoma 64.206.2
 hebdomas ætatum seculari 71.2
 hebdomas quot diebus constat 117.1
 hebdomas per b & hebdomas per p quomodo differant 65.2
 hebdomadis dimidium. 68.2
 hebdomadis octaua species uniformis 71.2
 hebdomadis tertia species in Pentecostes celebratione agitur 65.2
 hebdomada apud Græcos & Romanos quomodo peragatur 499.1
 hebdomada quomodo à populo Dei computata 498.1
 hebdomada quot horas habeat 59.2
 hebdomada unde dicta. 498.125.1
 hebdomadæ etymon. 65.2
 hebdomadæ uetus computatio 65.2
 hebdomadæ ultima species 72.2
 hebdomadâ quomodo gentiles computarint. 499.1
 hebdomadas barbaras gentes à populo Dei mutuasce 51.2
 Hebraica Ciceronis mater 182.2
 hebdomades Danielis. 546.4
 hebdomades septuaginta propheticae 68.2
 Heber Phaleg genuit. 195.8
 Heber quando genuit Phaleg 176.2
 Hebraica, Punica & Syra, linguæ cognatæ 1062.6
 Hebraicorum nominum ordine alphabetico expositiones 498.3
 Hebraea lingua solum ante edificationem turris Babylonicæ 350.2
 Hebræa linguæ idioma in Latinum sermonem uertere difficile 211.8
 Hebraus 200.4
 Hebraei annum incipiunt ab æquinoctio uerno. 208.2
 Hebraei mensis unde inciperint 485.8
 Hebraei quomodo dies suos computare soleant 123.1
 Hebraei secundum lunam numerant 122.1
 Hebraei unde uocati 58.211.2
 Hebraeorum captiuitas. 211.2
 Hebraeorum nomen & genus unde oriatur. 176.2
 Hebraeorum primus mensis 117.4
 Hebraeorum seruitus quadiu durat 211.2
 apud Hebraeos quis primus mensem inuenit. 125.1
 hereditas Christi 963.5
 heredes Christi quomodo dicamur 169.102.6
 hereditas Dei quomodo per legem infirmata. 784.8
 hereditas filij ecclesie. 337.7
 hereditas per testamentum datur 785.8
 hereditatis benedictio. 977.5
 heresis 280.4.879.5
 heresis meretricis 308.8
 heresis mulier 903.4
 hereses duæ apud Iudæos 106.7
 hereticus quis 500.6
 hereticus quando capitatur 875.8
 hereticus uirili sensu carens, mulier 650.7
 heretico non dicendum aue 104.8.5
 hereticum quid faciat. 488.8
 heretici 348.7.1054.1086.1087.5
 heretici ab ecclesia proijciendi 160.4
 heretici Christum Mariæ filium negant 357.5.349.7
 heretici cur immundi. 303.8
 heretici cur proterendi 1036.4
 heretici & pagani, milites diaboli 391.7
 heretici multi 104.7.5
 heretici negat Christum in carne uenisse 1050.6
 heretici quomodo mentes 616.8
 heretici quomodo uolpes 874.8.558.4
 heretici terminos transferunt 718.4
 heretici uasa mortis. 464.8
 heretici ungulam findunt 158.4
 hereticorum cōcertatio. 465.5.221.7
 hereticorum confutatio 426.7
 hereticorum domus. 881.4
 hereticorum flamma. 1087.5
 hereticorum infania. 1001.5
 hereticorum mala 121.5
 hereticorum non esse edificare domum Domini 496.4
 hereticorum perueritas 1007.5
 hereticorum proprium. 996.5
 hereticorum sensus notati & tenebris comparantur 723.4
 hereticorum uasania. 1042.5
 hereticorum uerfusia per serpentem intelligitur 159.8
 hereticis quanto magis responderetur, tanto maior correctio fit catholicis 981.8
 hereticus duobus modis percutit 433.4
 Hedi antistes quando celestem ad uitam migrarunt 183.3
 Hedi pro Eleuthero episcopatu fungitur. 129.3
 Hediti natale 458.3
 Hedfeldensis synodus. 135.3
 Hegelippus 275.5
 Helcana Samuelis pater. 816.4
 Helena Constantino clauum crucis Christi. 497.7
 Helena regina crucis Domini inuenit 412.3
 Helenæ reginæ natale. 228.4
 Heli filij peccant coram Domino 358.8
 Heli filiorum culpa prima, qualis 221.8
 Heli sacerdotis interitus. 359.859.8
 Heli senectus, cæpus prope finiendi sacerdotij legalis insinuat 2264.4
 Heliu 784.4
 Heliu duobus nominibus uocatur 786.4
 Heliu multa de Saluatoris temporibus futura prædixit 789.4
 Hellepōtica Sibylla 351.2

Index.

Hellas in Sareptam abit. 386.8
 Helias pluuia à Domino impetrat 1122.4
 Helias post tergum mulieris clamans, quid significet 386.8
 Helias propheta Heliseum pro se iungit 178.2
 Helias quando propheta rit 211.2
 Helias Thebytes tres semianos pluuiam cōtinuit 178.2
 Heliae facinus 337.5
 Heliae præuentus 91.5
 officium 92.5
 Heliae spiritus 237.348.6
 Heliam Achab persequitur 385.8
 Helice 442.1
 Heliodorus 663.3
 Heliopolis 99.4
 Heliseus aquas Hiericho steriles & malignas sanauit 379.8.178.2
 Heliseus Christi figura. 388.8
 Heliseus defunctus in Samaria sepelitur 178.2
 Heliseus ferrum natare facit 380.8
 Heliseus figuram Christi gessit 379.8
 Heliseus mortuum excitat 380.8
 Heliseus Naaman Syrum à lepra mundat 388.8
 Heliseus paruulus qui eum deridebant, maledicitur 379.8
 Heliseus propheta ubi requiescat 425.3
 Heliseus, salus Dei interpretatur 379.8
 Heli 212.4
 Heli sacerdos pro filiorum suorum iniquitate damnatur 358.8
 Heli sacerdos quamdiu Israelitico populo prefuert 178.2
 Heli domus quomodo expiata 233.4
 Heli domus pars maxima ad uirilem ætatem ueniens mortua est. 228.4
 Heli filij peccant coram Domino 358.8
 Heli filiorum culpa prima, qualis 221.8
 Heli sacerdotis interitus. 359.859.8
 Heli senectus, cæpus prope finiendi sacerdotij legalis insinuat 2264.4
 Heliu 784.4
 Heliu duobus nominibus uocatur 786.4
 Heliu multa de Saluatoris temporibus futura prædixit 789.4
 Hellepōtica Sibylla 351.2
 Hellepōntus 91.2
 Heluetij aduersus gætem peregrinam, quæ Delphinus eduxit, pugnat 200.2
 Heluidius 36.5
 Hemath 457.458.4
 Hemath urbs Syriæ 451.4. Epiphania ab Antiocho dicta. ibid.
 hemisphæron super terram 126.2. item sub terra. ibid.
 hemisphæria 126.2
 hendecas 152.2.492.1
 Henricus ad omnem lxxum laciuamq; & tyrannidem conuertitur 197.2
 Henricus à Germanicæ ducibus imperator desigatur 197.2
 Henricus Conradi filius quadiu regnarit 197.2
 Henricus dux Boariorum quadiu imperarit. 196.2
 Henricus dux Boariorum per principum Germanorum electionem primus creatur 196.2
 Henricus dux Boariorum Pabenburchi moritur. 196.2. eius sepultura. ibid.
 Henricus Francofordiæ electus, quamdiu regnarit 199.2
 Henricus Friderici filius quadiu imperarit 198.2. Aquisgranum coronatur. ibid. Siciliam capit. in eaq; moritur. ib.
 Henricus, Henrici filius capto patre imperium assumpsit 197.2. quamdiu imperij tenuerit. ibid. Romam proficiscens Paschalem pontificem & uniuersos ecclesiæ prelatos per fraudem intercipit, ac eorum bona deprædat. ib.
 Henricus imperator à Benedicto imperij insignia accipit 196.2
 Henricus in expeditione moritur ueneno 199.2
 Henricus Mediolani coronatur 199.2
 Henricus Romam pergens per contentionem coronatur 199.2
 Henricus Orthonis filius quamdiu regnarit. 196.2
 Henricus propter alieni iuris usurpationem magnam in se excitat inuidiam 197.2
 Henricus quamdiu imperarit 197.2
 Henricus I. quamdiu imperarit 202.2
 Henricus I. quamdiu imperarit 202.2
 Henricus III. quamdiu imperarit 202.2
 Henricus IIII. quamdiu imperarit 202.2
 Henricus V. quamdiu imperarit 202.2
 Henricus VI. quamdiu imperarit 202.2
 Henricus VII. quamdiu imperarit 202.2
 Heofonfeld locus 73.3
 heptameteris 49.1
 Hengist cum filio suo Oisc primo Britanniam intrat 50.3
 Her quid significet 78.4
 Her filius Iudæ interpretatur pellicus 247.8
 in Heracla theatrum cuiusmodi 475.1
 Heraclitus paruos regnum celorum habere non credunt 305.8
 Heraclitus quamdiu imperarit 191.2
 Heraclonas cum matre sua Martina quamdiu regnarit 191.2
 Herakli natale 436.3
 herba ad spicam quando perueniat 43.5
 herba quando simus 43.5
 herbam producere 43.5
 herbarum uocabulo temporaria iucunditas uenit 853.4
 Hercules 443.1
 Hercules agonem olympicum constituit 177.2
 Hercules duorum montium radices perfregit 378.1
 Hercules flammis se iniicit 211.2
 Hercules Ilium uastat. 177.2
 Herculanus episcopus. 466.3
 Herberchtus alpiu Cottiarum patrimonium restituit iuri eiusdem sedis 193.2
 Herberchtus Longobardorum rex 193.2
 Herbertus Colonienis archiepiscopus moritur 196.2
 Herberti anachoretæ obitum Cuthbertus prædicat 237.3
 Hermachoræ martyrium 254.255.1
 Hermagoræ natale 433.3
 Hermæ natale 413.3
 Hermetis martyris natale 445.3
 Hermetis martyrium. 256.257.1
 Hermingildus Leuigildi Gothorum regis filius securi percutitur. 190.2
 Hermingildus rex Gothorum martyrio coronatur 212.2
 Hermingildi natale. 405.3
 Herms liber 185.2
 Hermon 1061.8
 Hermon, anathema 910.8
 Hermon, anathematizatio 652.8
 Hermon mons Ciliciæ. 1061.4
 per Hermon quid intelligendum 910.8
 Hermogenes & Donatus martyres 479.3
 Hermolai natale 436.3
 Herodes 5.5.178.7.225.5.272.7
 Herodes ab angelo percutitur 183.3
 Herodes alienigena. 247.8
 Herodes à Romanis Indæorum principatum suscipit 183.3
 Herodes à uerbibus contumptus 908.4
 Herodes cur Ioannem incarcerarit 60.5
 Herodes cur Ioannem occidere uoluerit 61.5
 Herodes & Pharaonem natalis sui iudæis festiuis celebrant 60.5
 Herodes & Pilatus in passione Christi sunt amici 433.8
 Herodes Doside proiecta sociat sibi Mariam ueniam 183.2
 Herodes Iudæus 491.5
 Herodes Iudæus ab Augusto Casare prædicatur. 86.5
 Herodes in extraneis argueretur, libros omnes comburit 183.2
 Herodes primus alienigena rex in gente Iudæorum 262.8
 Herodes pro Domino occisus pueris statim moritur 439.7. eius obitus quid significet. ibid.
 Herodes quando mortuus 4 b 28.6
 Herodes templum poluit 418.4
 Herodes tetrarcha Tiberiadem condit 183.2
 Herodes tetrarcha fugiens in Hispaniam cum Herodiade, merore perijt 184.2
 Herodes tristitiam simulat 61.5
 Herodes uolpes 387.5. hereticorum typum gestit. ibid.
 Herodis crudelitas. 484.8
 Herodis damnatio. 940.4
 Herodia

In Bedæ opera

Herodis enormitas 235.5
 Herodis incestus 762.5
 Herodis miserabilis obitus 485.3, 183.2
 Herodis obitus quid significet 5.5
 Herodis peccatum 61.5
 Herodis simulatio 762.5
 Herodes uarij 896.5
 Herodias Ioannis caput sibi dari postulat 61.5
 herodius auis 964.8
 Herodotus historiographus agnoscitur 212.2
 heroicum metrum antea Pithium dictum 46.1
 heroiici uersus scaïo siue cætura 48.1
 Heron Ignarij diaconus. 459.3
 Heronis & Dioscori natale 480.3
 Herudfordensis synodus 123.3
 Hesperium regnum cum Aetio cadit 189.2
 hesperus 68.2
 Hester historia sub quo rege cõpleta 181.212.2
 Helychij natale 469.3, martyrium 470.3
 Heterocia 123.2
 heth, uita 1020.8
 heth litera duplicem aspi rationem habet 183.8
 heth litera in Græcam literam chi uersa 183.8
 Heuualdi martyrium patiuntur 171.3
 hexameter uersus 46.1
 hexapota 22.1
 Hluthile regina religiosa. 263.3
 Hluthuicus de uictoria desperat 263.3
 Hluthuicus post uictoriam ad baptismum festinat 264.3
 Hieremias excelsus 166.8
 Hieremias puer prophetiae ministerium suscipit 944.4
 Hieremias quadruplici al phabeto Hierusalem planxit 687.4
 per Hieremiam qui designentur 166.8
 Hiericho 80.5, 96.302.7, 493.3
 Hiericho ciuitas, mūdus. 339.8
 Hiericho instauratur. 178.2
 Hiericho mundi gerit figuram 342.8
 Hiericho quo expugnatur 341.8
 Hierichus 346.5
 Hierij presbyteri natale. 465.3
 Hieronymus in Bethleë claret 212.2
 Hieronymus Phoenicum antiquitates pulchre sermone descripsit. 183.8
 Hieronymus quando obierit 189.2
 Hieronymus quinque librorum millia Originis se legisse meminit 186.2
 Hieronymus ubi & quando obierit 455.3
 Hieronymi ad Euagriū presbyterum de Melchisedech, epistola. 193.8
 Hieronymi de illustribus ecclesiæ uiris liber 188.2
 Hieronymi presbyteri depositio 455.3
 Hieronymi presbyteri martyrium 258.259.1
 Hieronymi sepulchrum. 492.3
 Hierusalem 146.2, 431.7, 461.10, 49.1066.4
 Hierusalem domus. 388.5
 Hierusalem ab Hadriano Cæsare instaurata. 487.3
 Hierusalem æterna in cœlis 147.8
 Hierusalem ante Salem dicta 73.4, 241.192.8, 45.4
 Hierusalem à Tito destructa 487.3
 Hierusalem cœlestis cuius quomodo aliquis fiat idoneus 466.6
 Hierusalem, ciuitas Dei. 898.8
 Hierusalem ciuitas in solenni læticia dedicatur 576.4
 Hierusalem ciuitas circumstantiæ 583.8
 Hierusalem ciuitas pacis 148.8
 Hierusalem ciuitatis typus 314.6
 Hierosolyma euerfa funditus 867. eius euerfionis causa ibid.
 Hierusalem ex Græco Hebræoq; compositum. 196.8
 Hierusalem figura æternæ ciuitatis 766.8
 Hierusalem Helia unde dicta 487.3
 Hierusalem in montanis 857.8
 Hierusalem metropolis Iudææ 923.5
 Hierusalem omnium nostrum mater 1173.4
 Hierusalem, pax interpretatur 373.8
 Hierusalem pacis uisio. 314.6, 466.4, 478.8
 Hierusalem prius Salem, postea Iebus appellata 194.8
 Hierusalem quando euerfa 825.8
 Hierusalem quare salutē perdidit 221.8
 Hierusalem quid significet 971.6
 Hierusalem sancta ciuitas cur 11.5
 Hierusalem sancta ciuitas de cœlo à Deo descendit 1109.4
 Hierusalem supercœlestis cur domus Dei dicatur 924.8
 Hierusalem terra uiuentium 621.8
 Hierusalem turres & portæ 487.3
 Hierusalem, uisio pacis. * a 16.6, 13.8, 480.4, 766.5, 985.6, 1101.4, 702.8
 Hierusalem unde Aelia dicta 923, 924.5
 Hierusalem urbis situs. 487.3
 super Hierusalē duab; de causis Christus fleuit. 781.4
 Hierosolyma 364.7
 Hierosolyma Aelia unde dicta 185.2
 Hierosolyma in montanis sita 452.8
 Hierosolyma quando destructa 179.2
 Hierosolymam urbem post Godofridum Christiani reges quamdiu possederunt 197.2
 Hierosolymam cur Iraelitis semel quotannis uenire preceptū. 452.8
 Hierosolymorum euerfio fente Domino describitur 85.7
 Hierosolymorum habitatio quorum actus figurat 573.4
 Hierosolymorum hostes in Samaria habitare. 500.4
 Hierosolymorum situs. 551.4
 Hierosolymorum subuersio 449.450.5
 Hierosolymitanum templum quando extructum 211.2
 Hierosolymitani excidij dies 495.5
 Hietabatha 190.4
 Hieu rex Irael 178.2
 Hiezraelita, orientalis ad uena 901.8
 Higinus papa 382.3, eius sepultura 383.3
 Higinus quamdiu sedebat 202.2
 Hilaria martyrium. 440.3
 Hilarinus monachus. 439.3
 Hilarini natale & martyrium 433.3
 Hilarionis sancti patris natale 461.3
 Hilarius 663.3
 Hilarius, Ambrosius & Augustinus ecclesię columnæ 275.3
 Hilarius episcopus 412.3
 Hilarius episcopus mortuum suscitauit 383.3
 Hilarius episcopus Pictauiæ moritur 188.2
 Hilarius episcopus pulsus ab Arrianis, in Phrigia exulat 187.2
 Hilarius librum Constantiniano porrigens, ad Gallias redit 187.2
 Hilarius quamdiu fedebat 203.2
 Hilarij episcopi martyrium 242.243.1
 Hilarij papæ depositio. 449.3
 Hildebertus uita & obitus 143.3
 Hildebertus Sigeberti successor 289.3
 Hildebertus episcopus Othonem imperatorem coronat 196.2
 Hildibid Edelburgæ lucēsit 127.3
 Hildericus Vandalorum rex episcopus ab exilio reuertit, & ecclesias instaurare præcipit 190.2
 Hildmeri præfecti uxore ab immundo spiritu liberat Cuthbertus. 239.3
 Hilleshemii diocœsis instituitur 196.2
 himerinus circulus 132.2
 hinnulus, gratissimus populus 893.4
 hipogeion 54.2
 Hipparchus apud Græcos primum solis & Iunæ defectum inuestigauit 113.2
 Hipparchi opus de secasibus atq; interuallis solis & Iunæ 113.2
 Hippes 30.2
 Hippocrates quando claruit 181.2
 Hippolytus à S. Laurentio baptizatur cum tota familia 493.7
 Hippolytus episcopus temporum canonem scripsit 185.2
 Hippolytus Iustinus, & eius patrem suscipit. 372.3
 Hippolytus martyr benedictionem Iacobi repli cauit 61.4
 Hippolyti martyrium. 256.257.1, 440.3
 Sancti Hippolyti apud Antiochia passio 388.3
 Hiram 463.5
 Hiram rex, amicus Dauidia 4.8
 Hiram

Index.

Hiram rex credentes ex gentibus & uita simul cum fide gloriosus figurat exprimit 4.8
 Hiram rex quomodo Salomonem in opere iuuerit 4.8
 Hiras, fratris mei uisio. 248.8
 Hircanus nouissimus de genere Machabeorum ab Herode iugulatur. 70.2
 Hircanus quamdiu pontificatum tenuerit. 384.8, 183.2
 hircus quomodo Iesus dicitur 162.4
 hircum in sortem Domini uenire 310.8
 per Hircum quid significet 775.8
 hirci duo, figura duorum populorum 310.8
 hirci pro peccato quomodo offerantur 513.4
 hirundines superbiam figurant 590.4
 Hummel & Isaac duo testamenta significant. 732.6
 Hirmaelis & Isaac iustus 736.6
 historia 1183.4
 historia beati Iob quo sermone conscripta 58.1
 historia consensus 912.913.5
 inter Historia & annales quid sit discriminis. 81.2
 in Historia plerumq; reperitur moralitas & mysterium 421.8
 per Histriatas sculpturas, quibus mare circumdabatur, quid significet 53.8
 Histrus ciuitas in Ponto conditur 179.2
 Hocinus nobilis Francus 270.3
 hodie 157.2
 hœdus 344.7, 405.5
 hœdus cur in sacrificio adhibitus 300.8
 hœdus in lege pro peccatis solebat offerri. 323.4
 hœdus in matris suæ laeta non coquendus. 331.8
 hœdus Iudæis Christus uisus 344.7, 406.5
 hœdus quomodo Christum significet 117.4
 hœdum Deo offerte 146.4, 301.8
 hœdi in humeris beniochi 12.2
 hœdi peccatores 62.4
 hœdi pro peccatoribus accipiuntur 228.8
 per Hœdos & capras peccatores designentur. 584.8
 hœduli stellæ 12.2
 Holda prophetissa 458.4
 holocaustum 145.152.4, 303.530.6, 42.774.8
 holocaustum Domini quomodo efficiamur. 460.7
 holocaustum Domini generaliter omnis electorum multitudo intelligi potest 57.8
 holocaustum in altari cremari 1228.4
 holocausti altare electorum in ecclesia typum tenet 67.8
 holocausti altaris quantitas 67.8
 holocausti altaris præstantia 67.8
 holocausti nomine quæ sacrificia uocata 481.4
 holocaustum Domino quomodo offeramus. 483.4
 holocaustum quis Deo primum obtulerit. 467.3
 holocausta pinguis acceptabiliora 775.8
 holocausta sanctiora 530.8
 holocaustorum cinis quid significet 1228.4
 holocausta Domino offerre 532.4
 holus herba 620.8
 homœopton 64.1
 Homœoteleuton 63.1
 homicida, uir sanguinum 451.8
 homicidium ex quo cœperit 651.5
 homicidium quomodo committatur 284.8
 homœosis 73.1
 homiomeria quomodo diuidantur 315.2
 homiois species 65.1
 homo 402.1, 471.8, 891.5
 homo adhaerebit uxori suæ, & erunt una caro. 156.8
 homo ad imaginem Dei factus * A 16.4, 636.685.4, 48.8
 homo ædificans domum est Christus 239.7
 homo alieno instinctu deceptus errauit 411.8
 homo animal politicum 232.2
 homo ante peccatum bonus * A 20.4
 homo aridam manum habens, populus gentilis est 751.5
 homo à uerbo Dei sumptus 525.5
 homo bestialis cœntes peior bestia 233.2
 homo captiuus & liber. 33.3
 homo carnalis 351.6
 homo cur dicatur mēdax 651.5
 homo cur sit conditus. 111.8
 homo cum interierit, nõ descendet gloria eius cum eo 823.8
 homo cur cõueniens fuit ut ex corpore & anima constaret 341.2
 homo cur nouissimè factus 653.3
 homo demonium habes, gentilem populum significat 753.5
 homo dominatum in cuncta terræ animantia perdidit * A 19.4
 homo & elephas inter animalia longissima sunt uitæ 239.8
 homo ex quibus compositus 111.8, 337.2, 942.6
 homo ex limo terræ factus 318.2
 homo ex quatuor cõstat elementis 339.2
 homo & peccator 559.5
 homo fidelis 593.8
 homo habens duos filios 339.7, 400.5
 homo humanus qui dicitur 965.6
 homo imago Dei 114.4, cur bonus. ibid.
 homo imaginē Dei quomodo in se habeat. * A 18.4
 homo inferiorē partem mundi inhabitat 314.2
 homo interior ternario numero quomodo cõprehendatur 1236.4
 homo in persona Christi in Deum non est mutatus 789.5
 homo in omni cõplexione crescere potest, sed diuersimode 340.2
 homo interior 627.6, exterior. ibid.
 homo interior possessio nostra 855.8
 homo in qua utilitate dominatum in cuncta terræ animantia perceperit * A 19.4
 homo in quo ad imaginē Dei factus 135.8, 799.916.6
 homo iumentis comparatur 685.8 (319.8)
 homo ligna colligens. 714.8
 homo microcosmus, id est minor mundus 135.174.2, 639.4
 homo naturaliter calidus & humidus 339.2
 homo nobilis Christus. 441.5
 homo non natus & mortuus 652.3
 homo nouus mundo noua præcepta dedit. 563.8
 homo omnis creatura. 341.2
 homo omnis mendax. 49.6, 549.1002.8
 homo per uisione serpentis in mortis damnationem cecidit 99.6
 homo post peccatum per petratum à Deo cur reuocatus 163.8
 homo primus mortalis factus sit, an immortalis 136.8
 homo propter Deum diligendus 956.6
 homo proponit, Deus disponit 914.5
 homo quamdiu in uirib; crescat 919.8
 homo quando factus. 935.8
 homo quando malignus 501.8
 homo quando separer. 176.5
 homo qua ratione lassus non bat 653.3
 homo qui cœnam facit. 67.7
 homo qui habebat duos filios, Deus pater est. 184.5, huius filius maior, gentilis populus est. ibid.
 homo quomodo in honore positus 685.8
 homo quomodo in anima uiua creatus 16.4
 homo quomodo in imagine Dei 620.8
 homo quomodo immortalis præceteris animalibus factus * A 19.4
 homo quomodo septenario numero comprehēdatur 68.8
 homo quo æquitatis iure liberatus 414.8
 homo rationis capax creatus * A 17.4
 homo seminans quis intelligendus 43.5
 homo se perdere potest, saluare uerò non 853.8
 homo septenario numero in scriptura sæpè figuratur 1213.4
 homo spiritualis 351.584.6
 homo superat diabolum inimici dilectione. 714.8
 homo templum Dei. 955.6
 homo ubi natus 3.2
 homo uetus 627.6
 homo uidet in facie. 467.7
 hominis benedictio. 136.8
 2 2 HIRAM

In Bedæ opera

hominis creatio 135.8
 hominis corpus quomodo animæ rationabili congruat * A 17.4
 hominis erecta statura * A 17.4
 hominis etymon 645.820.4
 hominis formatio 144.8
 hominis fragilitas ac mortalitas 723.5
 hominis gratia omnia condita 3.2
 hominis natura ex Deo. 14.4.8
 hominis nomen tam uiro quam femine conuenit 175.8
 hominis præauibus præstantia 371.5
 hominis prima uox doloris 338.2
 hominis primi tentationem cur Deus permiserit 157.8
 hominis primi conditio qualis 166.8
 hominem cur Deus non solo uerbo redemerit. 410.8
 hominē & animalia cur solum benedixerit Deus 137.8
 hominem interiore cœlum dici 5.4
 per hominem cur saluatio nostra fieri non poterit 410.8
 sub Homine rege quod positi sumus unde fit. 547.8
 homines contrariarum qualitarum 341.2
 homines duo à dæmonibus uexati quid significant 35.5
 homines irrationales moribus iumenta 652.4
 homines mali in scripturis bestie uocantur. 523.4
 homines nomen angelorum aliquando in scripturis accipiunt 703.4
 homines post peccatum quare reuertantur ad ueniam 399.8
 homines qui dicendi. 369.5
 homines qui mundi. 303.8
 homines qui oriens uocentur 825.8
 homines quomodo dicantur dij à psalmista. 585.5
 homines unde magis persari debeant 578.5
 hominum duo genera in utilia generi humano 77.4.247.8
 hominum est postulare Dei uerò exaudire. 440.8
 hominum multiplicatio quomodo fuerit perficienda * A 18.4
 hominum nemo sine peccato 41.7
 hominum primorum longæuitas 138.2
 hominum primorum caro quomodo immortalis condita * A 20.4
 hominum salus Deo hostia placabilis 24.5
 de Hominum delictis, & eorum pœna 401.8
 homines capere 77.7.259.5
 homines omnes angelos habere unde probetur 400.8
 homines pingues raro generare 232.2
 homouion 1012.6
 homuncionistæ 848.6
 honorare Deum de sua substantia 884.4
 honoratori cedendum. 104.7
 Honoratus episcopus. 384.3
 honorificatio patris in quo fit 588.5
 Honorius archiepiscopus 65.3
 Honorius Bonifacij successor 66.3
 Honorius Campanus quamdiu sederit 202.2
 Honorius catholicas ecclesias claudit 190.2
 Honorius cum Theodosio quamdiu imperarit 188.2
 Honorius Iusti successor. 67.3
 Honorius papa Scotorum genti literas mittit. 68.3
 Honorius papa exortum apud Scotos in obseruatione Paschæ errore quartadecimanorum per epistolam redarguit 191.2
 Honorius præsul 344.3
 Honorius quamdiu imperarit 201.2
 Honorius II. quamdiu sederit 204.2
 Honorius III. quamdiu sederit 204.2
 Honorius IIII. quamdiu sederit 204.2
 Honorij crudelitas. 190.2
 Honorij obitus 95.3
 honor 71.5.357.7
 honor maximum exterio rum bonorum 241.2
 honor parentum 598.7
 honor uirtutis tributio. 241.2
 honores an acceptandi. 130.5
 Hor 191.4
 hora 53.55.205.2
 hora certi temporis terminus 53.2
 hora cenæ, seculi finis. 67.7
 hora Christi passionis quomodo dicta 785.5
 hora cuius lingue fit. 120.1
 hora decima uenire quid 406.7
 hora inæqualis 55.2
 hora manducandi pascha 475.5
 hora nouissima 1018.5
 hora quid 495.1
 hora quid Græcis 55.2
 hora quæ recipiat 53.2
 hora quibus partibus constat 27.205.2
 hora quomodo definitur 120.1
 hora quot momentis constat 145.2
 hora quot punctos recipiat 495.1
 hora una qua ratioe quindecim partes habere dicatur 54.2
 hora ultima quare incognita 230.7
 hora undenomen accepta 120.496.1
 horæ diuisio 96.2
 horæ partes 96.2
 horam quot puncti in luna faciant 117.1
 per Horam matutinam Christus intelligitur. 61.2
 per Horam uespertinam ecclesia intelligitur. 61.2
 horæ æquinoctiales 55.2
 horæ apostolice 339.5
 horæ duodecim in Euan gelio quid significant. 53.2
 horæ quot sint in anno. 59.2
 horæ solstitiales 55.2. itē brumales. ibid.
 horarum diuersitas quid significet 78.5
 horarum partes 53.2
 horarum ratio apud Romanos & Iudæos 55.2
 hordei ratio 78.5.78.7
 horizon 391.434.1
 horizon circulus 322.2
 Horma & Seyr ecclesiam significant 196.4
 Hormisda quamdiu sederit 203.2
 horologium 54.2.120.1. 141.2
 horologium quis primus inuenerit 120.1
 horologium ubi primus factum 120.1
 horologij sciendi ratio 464.1
 horologij mensura 464.1
 horoscopus 62.78.122.2
 horoscopi uasa 123.2
 Horraei 79.4
 hortus nucum ecclesia præfens 1111.4
 hortus sponsæ, ecclesia. 1100.4
 horti locus in humili. 1100.4
 in Hortis quomodo Dominus pascatur 1101.4
 Hofanna 367.7.692.5
 hospitalitatis iura 59.5
 hospites intrare compellendi 11.7
 hostia 145.4.642.8
 hostia in holocaustum quando offerri dicatur 58.8
 hostia omnis aliquid for mæ Christi habet. 152.4
 hostia quali Deus placeatur 561.8
 hostia quando in lutere lauari dicatur 57.8
 Hostia supra mare Ancus Martius condidit. 179.2
 per Hostiæ caput diuinitas Christi ostenditur. 146.4
 hostiæ pingues acceptabiles alijs 530.8
 hostiæ quæ repudiatur à Domino 169.4
 hostiæ tres 160.4
 hostiarum figuræ 301.8
 hostiarum in ueteri testamento 665.3
 hostis antiquus contra primum hominem tribus tentationibus sese erexit 11.5
 hostis humanæ salutis non exiguum sibi dicit esse tormentum ab hominis læsione cessare 48.5
 hostis inuisibilis quomodo uincatur 827.6
 hostis inuisibilis 714.8. itē inuisibilis. ibid.
 hostis antiqui superbia. 328.4
 hostis antiqui uersutia. 559.4
 hostes duos patiuntur Christiani 714.8
 Hudalrici episcopi martyrium 254.255.1
 Hugberti episcopi depositio 465.3
 Hugo Caputius ex genere comitum Partheni occupat 196.2
 Hugo regnum in Italia humana forma Christus iudicabit 590.5
 humanum genus quo modo duo homines. 588.6
 humanitatis Christi exaltatio

Index.

ratio 982.5
 humeruli, qui rotis antepositi, ne ab axibus de labi possent, assisstant, quid significant. 61.8
 humidi & frigidi maleaperunt, sed sustinent effectum 323.2
 humilians se, exaltabitur 90.105.7.391.432.5
 humiliari 661.2
 humiliari quantum nos oporteat 280.7
 humiliatio Christi 599.8. 786.5
 humiliatio Christiana ad pedes usque proximi lauanos 713.5
 humiliatio Domini. 258.7
 humiliatio exaltatione præcedit 79.5.1042.8
 humilitas 524.7.1038.8
 humilitas alia sapida, alia insipida 744.8
 humilitas animarum nostrarum uera hostia. 299.8
 humilitas apud Deum & homines laudatur. 104.7
 humilitas claritatis meritum 855.6
 humilitas confessionis unicuique peccatori exordium illuminationis 163.8
 humilitas custos uirtutum. 551.4
 humilitas decet omnes. 987.5
 humilitas Domini in curandi serui uisitatione 294.7.291.5
 humilitas & patientia in Christi passione. 461.8
 humilitas fidelium. 929.6
 humilitas humana quomodo obtineatur. 310.2
 humilitas insipida quæ. 744.8
 humilitas superba, uallis. 880.8
 humilitatis bonum. 608.5
 humilitatis Christi uestrigia sequenda 281.7
 humilitatis doctor Christus 664.5
 humilitatis indicium. 281.7
 humilitatis laus 195.5
 humilitatis necessitas. 39.7.431.5
 humilitatis perfectæ exemplum 449.7
 humilitatis premium claritas 786.5
 humilitatis uera comes
 obedientia 451.7
 humilitatis uox quomodo accipiatur. 1038.8
 humilitatem & obedientiam super homo per superbiam instinctu diaboli amittit. 462.8
 humilitatem sectando ad diuinitatis sublimitatem peruenitur 602.8
 per Humilitatem Dominus ad unumquemque uenit 49.4
 humiles & pauperes magis saluantur 626.5
 humilium gratia 988.5
 humilium uirtus magna 227.8
 humilium uirtus est, de scientia non gloriari. 437.6
 humilibus Deus gratiam dat 953.5
 humilior quanto quis, tanto in spiritalibus sublimior 770.8
 humor uisitationis omnium rerum 39.2
 humores quomodo diuidantur 315.2
 humores quatuor in homine, diuersa imitantur elementa 375.1
 humorum quatuor in homine ratio 135.2
 Hunnorum gens repentina rabie percita, in Gothos exarsit 188.2
 Hur 105.7.168.4
 Hus & Hur filij Nachor. 604.4
 Hufitæ omnia crudelissimè depopulantur. 200.2
 Hufitarum partes aduersus clerum armantur. 200.2
 Hufitarum hæresis. 200.2
 Hufitarum rabies ad summam insaniam maxima hominum clade peruenit 199.2
 hyacinthinæ pelles cur supremum locum in domo Dei teneant. 1211.4
 hyacinthinis anfulis cortinæ inuicem copulantur 1203.4
 hyacinthus 662.3.1133.5
 1200.1238.4
 hyacinthus aërio colore resplendet 298.8
 hyacinthus cœlestium bonorum significationi congruit 1203.4
 hyacinthus supernorum desiderijs aptè comparatur 36.8
 Hyacinthi martyrium. 258.259.1
 hyacinthum offerre. 1172.4
 per Hyacinthum quid intelligendum 295.8
 hyadæ itellæ unde dicantur 12.2
 hyades 157.2
 hyades unde dictæ 133.2
 Hybernia insula 2.275.3
 Hybernia noctem brumalem quot horarum habeat 206.2
 Hyberniæ salubritas. 3.3
 hydriæ 286.7. in uinum conuersæ 287.7
 hydropticus 104.7.389.5.
 animalis lapso comparatur. ibid.
 hydroptici proprium. 103.7.389.5
 hydroptis 103.7.389.5
 hyems 519.1
 hyems à doctoribus frigus & sterilitas interpretatur 136.2
 hyems aequè comparatur 405.1
 hyems asperissima 197.2
 hyems caliditatem etiam significat 37.4
 hyems cur septentrioni comparetur 126.208.2
 hyems frigida & humida 135.208.325.2
 hyems temporalis intelligitur tribulatio 136.2
 hyems quomodo extremi diei tempus significet 310.2
 hyems unde dicatur. 136.2
 hyemis Deus cur apud antiquos uentre pinguis solitus sit depingi 326.2
 hyemem aliquis intrans cum aliqua infirmitate unde fit quod non tam sæpè in hyeme quam uere moriatur 326.2
 in Hyeme terra concipit. 327.2
 Hyenses monachi ut pascha celebrant 199.3
 hyle 401.1
 hylementa unde dicta. 6.2
 hymnus 146.5.379.7. 454.821.8
 hymnus angelicus à Telesphoro papa institutus 382.3
 hymnus proprie quid. 423.8
 hymni de die iudicij. 670.671.3
 in Hymnis uerba quomodo sint accipienda. 713.8
 hypante Domini + b 32.6
 hyperbaton 68.1. eius species. ibid.
 hyperbati species 65.1
 hyperbole 70.8
 hyperbhanos 801.4
 hypocrisis 1113.5
 hypocrita 823.5
 hypocrita cur dicatur diabolus 739.4
 hypocritam hominem cur Deus regnare faciat 658.4
 hypocritæ cauendi 74.7. 286.5
 hypocritæ principes synagoga 126.7.383.5
 hypocritas persequitur Christus 81.7
 hypostasis 339.2
 hypostasis idem quod natura 1120.8
 hypozeuxis 61.1
 Hyras 78.4
 Hyrene quamdiu sola regnarit 194.2
 Hyrenis uirginis natalis. 403.3
 hytopum 164.5
 hytopus 120.4.397.7. 834.5.1058.6.1061.8
 hytopus, Christi humilitas 114.5
 hytopus herba utilis ad uicium pulmonis. 699.8
 hytopi uis 159.4
 per Hytopi asperitatem qua leprosi emundantur, quid significetur. 699.8
 per Hytopi fasciculum agni sanguine curat 114.5
 sus populus 220.8
 hytopo humilitas Christi signatur 377.690.8
 hyterologia 68.4
 I.
 I quid proprium habeat inter uocales. 35.1
 I & C quid à nostris differant 35.1
 Iabal, dimittens aurum tatus 153.8
 Iabal, pater habitantium in tentorijs 173.8
 Iabes Galaad ciuitas. 280.4
 Iabim 1062.8
 Iabin Madianitarum princeps in torrente Cefon interficitur 880.8
 Iabin, sapiens 881.8
 Iabin rex Chanaan 177.2
 Iacinti & Amanij natalis 390.3
 Iacob 1062.8
 Iacob ab angelo claudus redditur 242.8
 Iacob angelum uisum tenuit 867.8
 Iacob benedicit filios suos 86.4
 Iacob benedictionem ab angelo impetrat 242.8
 Iacob

In Bedæ opera

Iacob claudus & benedictus 71.4
 Iacob congregians populū Christianū hñificat 72.4
 Iacob cum angelo luctas claudus pariter & benedictus est factus. 591.4
 Iacob cur omnes quos de liberis & ancillis genuit, æquales honore filios & hæredes constituerit 270.8
 Iacob cur Israel uocatus. 240.8
 Iacob defraudatur uxore 66.4
 Iacob dolos fratris fugiens, uadit in regionem longinquam 229.8
 Iacob & Esau fratres in utero matris se inuicē collidunt 675.8
 Iacob & Heli 236.5
 Iacob figuram Christi tenet 69.4
 Iacob fratrem supplantat 855.4
 Iacob gentilis populi in benedictione figuram tenet 226.8
 Iacob idola pelipit 73.4
 Iacob imaginem gerit ecclesie Christi 227.8
 Iacob in nocte uisionem uidet 73.4
 Iacob in septuaginta annis descendit in Aegyptum 86.4
 Iacob in terra Chananeorum uisionem uidit 64.4
 Iacob nuncios & munera ad fratrem Esau mittit 242.8
 Iacob omnem familiam suam portat per ripas fluminis Eufhratis ad terram repromissionis 70.4
 Iacob patriarchæ uisio. 540.5
 Iacob præsentia dedit pro futuris 838.8
 Iacob primogeniti benedictionem quomodo cepit 226.8
 Iacob pro Rachel seruit. 68.4
 Iacob quando in Aegyptum intrauerit 711.6.
 Iacob quamdiu uixerit. 139.2
 Iacob quomodo benedictus & claudus 242.8
 Iacob quomodo Deum uiderit 289.8
 Iacob Rachelem magis quam Liam diligere 230.8
 Iacob seruit Labano propter Rachelem 233.8
 Iacob simplex habitat in tabernaculis 220.8
 Iacob, supplantator. 14.5.70.4.224.4.99.8
 Iacob, supplantator uiciorum 1105.4
 Iacob typus Saluatoris nostri 270.8
 Iacob uestimentis fratris sui induitur 226.8
 per Iacob cur proficiscens intelligatur 499.8
 per Iacob ludæi intelliguntur 843.8
 per Iacob posterior & nouus populus intelligitur 861.8
 per Iacob quid significetur 888.8.98.8
 Iacobus 42.274.5
 Iacobus Alpei 31.5
 Iacobus Apostolus ab Herode decollatus 419.3
 Iacobus de pinna templi præcipitatur 411.3
 Iacobus & Ioannes cur filij tonitruī 30.274.5
 Iacobus frater Domini. 32.275.911.5
 Iacobus frater Domini Hierosolymis ordinatur episcopus 184.2
 Iacobus minor 164.5
 Iacobus Nisibenus episcopus claret 187.2
 Iacobus quid significet. 31.5
 Iacobus sub Nerone lapidatur à ludæis 184.2
 Iacobi Alpei martyriū. 252.253.1
 Iacobi apostoli martyriū 254.255.1
 S. Iacobi apostoli uigilia. 254.255.1.436.3
 Iacobi episcopi natale. 433.3
 Iacobi & Philippi apostolorum martyrium. 25.251.1
 Iacobi historia 896.5
 Iacobi lucta cum angelo quid significet 242.8
 Iacobi martyrium 166.7
 Iacobi nomen mutatur in Israel 240.8
 Iacobi patriarchæ in somnium 792.4
 Iacobi seruitus septem annorum pro duabus uxoribus, quid significet 236.8
 Iacobi somnus, Christi est passio 229.8
 Iacobi uxores quid figurauerint 232.8
 per Iacobi factum transponentis manum super Manassen & Ephraim quid designetur 422.8
 ad Iacobi Nisibeni præces urbs sæpe discipuli ne liberata 187.2
 Iacobo datur terra Gessæ 83.4
 Iacobi duo uel tres 866.5
 iactantia in omni opere uitanda 695.5
 iactator maximè uituperandus 238.2
 iacula præscita minus feriunt 26.7
 Iaddus 575.4
 Iaddus Iudæorum pontifex claret 181.2
 Iaddus pontificem Alexander plurimis honoribus prosequitur 181.2
 Iahel, ascensio 348.8
 Iahel figuram tenet ecclesie ex gentibus congregatæ 348.8
 Iahel mulier ecclesiam representat 348.8
 Iahel Sitarum interimit. 347.8
 Iair quamdiu regnarit. 177.2
 Iair secundus Hebræorum mensis 250.1
 Iairus, illuminatus siue illuminans, Moyses intelligitur 39.5
 Iairus princeps Synagagæ 218.5
 iambicum tetrametrum 56.1
 iambus quibus syllabis constat 45.1
 iambicum hexametrum. 56.1
 Ianiculum templum. 126.1
 Ianiculum & Auentinum montem Ancus Martius urbi adijcit. 179.2
 ianitores 564.4
 Ianneus cognomen Alexandri quamdiu regnarit 183.2
 Ianneus pontificatum administrans crudelissimè ciuibus præest. 183.2
 ianuam quomodo martyres contra diabolū clauerint 802.803.6
 ianuæ dici quot sint. 121.1
 ianuis clausis egredi. 879.5
 Iapheth Europam incoluit 39.4
 Iapheth gentium pater 39.4.184.8
 Iapheth, latitudo 184.8
 Iapheth populū gentium significat 39.4
 Iapheth Tigridem possedit 176.2
 ex Iapheth populus gentium nascitur 184.8
 Iareth quando genuerit Enoch 175.2
 Iaramannus episcopus orientales Saxones ab errore idolatriæ corrigit 113.3
 ialpis 1072.5
 Ianuarius 77.207.2.
 Ianuarius biceps mensis 242.1
 Ianuarius duobus mensis nomen accepit. 125.1
 Ianuarius limes & ianuæ anni 242.1
 Ianuarius, mensis nomen 130.1
 Ianuarius mensis unde dicitur 64.8.7.242.533.502.1.
 Ianuarius quibus nominibus appelletur 125.1
 Ianuarius quot dies habeat 242.1
 Ianuarij episcopi martyrium 258.259.260.261.1
 Ianuarij martyris passio. 254.255.1
 Ianuarij Ienis presbyteri martyrium 414.2
 Ianuarij & Februarij Numa Pompilius anno adiecit. 242.1
 Ianuarij primum Numa Pompilius nuncupauit, primumque anni menslem constituit. 125.1
 in Ianuario quæ horæ cauendæ 242.1
 in Ianuario quæ uidetur ratio tenenda. 242.1
 Ianus bifrons 126.1
 Ianus 648.7
 Ianus Epirotarum rex. 125.1
 Ianus homo ingeniosus 126.1
 Ianus pacis bellique tempore coli solitus. 164.1
 Ianus quomodo ex redicatur 126.1
 Ianus rex Italiæ. 177.2
 Ianus Romanos quomodo ab obsidione liberarit 126.1
 Iano cur antiquitas duas facies figurarit. 77.2
 Iano Romani templum ædificant 126.1
 ibices humiles uerbi designant auditores. 397.4
 icon 73.1
 iconium & Armeniam Turcis Fridericus Barbarossa adimit 197.2
 Iconium Lycaonia ciuitas 924.5
 iclus

Index.

ictus oculi 54.2
 Ichabod 240.4
 idiora 14.6
 Idichun 219.5
 Idichun, transiens eos. 634.8.840.752.8
 Idichū unus de quatuor præceptorib. Davidis. 634.8
 Idleamnis 62.2
 idolatræ 313.7.861.6
 idolatræ quomodo dicantur ad ioculatoria currere 641.8
 idolatræ infidelium formatione 422.6
 idolatræ causam ludæis semper Deus abtulit. 105.4
 idolatræ occasione semper Deus populo Israëlitico abstulit 273.8
 idoli destructio 328.8
 idola cur scriptura uocet offensionem 460.4
 idola quando primum fabricata 174.8
 idolorum uanitas 57.3
 in Idolis auaritia designatur 239.8
 iduare 79.2.130.1
 iduare Hetrusca lingua uidere est 207.2
 Idumæa 1063.8
 Idumæa ecclesiam significat 185.4
 Idumæa præsentem uitam significat 757.8
 Idumæa, sanguine 879.1.879.8
 Idumæa, terrena uoluptas 747.757.8
 per Idumæam quintelligantur 747.8
 Idumæus, terrenus 703.8
 Idumæi 211.6.757.8
 Idumæorum regionibus unde uocabula imposta 245.8
 per Idumæos qui intelligantur 879.8
 Idus 78.79.2.130.1.207.2.266.1.
 Idus unde dicitur 75.2.
 Idus 130.503.1
 Iduum ratio 129.1
 Iebarim 325.8
 Iebus eadem est ciuitas, quæ & Hierusalē 13.8
 Iechonias præparatio 2.5. cur bis numeratus, ibidem, lapidem angularem Christum designat. 394.4
 Iesus 8.7.266.7.502.4
 Iesus adhuc paruulus seniores audiebat 281.7
 Iesus angelos puniuit. 1052.5
 Iesus appropinquat loquentibus de se 506.5
 Iesus Christus filius Dei sextam mundi ætatem suo aduentu consecrauit 183.2
 Iesus filius Syrach 182.2
 Iesus filius Naue Christi & uocabulo ostendit, & factus 339.8
 Iesus nomen proprium assumptæ carnis 41.5
 Iesū præceptor 98.7.421.5
 Iesus primo circumcidit, deinde Hierusalem de fertur 458.7
 Iesus proficit sapientia. 284.7. ite ætate & gratia. 112.8
 Iesus quibus appropinquet 9.7
 Iesus 212.5. quem numerū gregis exprimat. 112.8
 Iesus sacerdos typus Christi 382.8
 Iesus sapientie librū quādo cōposuerit 212.2
 Iesus subleuauit oculos. 361.7
 Iesu Christi æternitas. 1052.5
 Iesu Christi circumcisio. 380.3
 Iesu Christi Domini nomine uigilia 483.3
 Iesu erymon 966.6
 Iesu flagellatio 157.5
 Iesu Naue principatus. 339.8
 Iesu pueri ex Aegypto relatio 382.3
 Iesum soluere 1021.5
 Iesum multi querunt non propter Iesum 604.5
 Iethro Deum patrē significat 109.4
 Iethro Moysi socer 282.8
 Iezabel 1068.5
 Iezechiel 235.5
 Iezrahel 413.4
 Igar, aceruus 239.8
 Ignatius Antiochiæ episcopus, bestijs obijciatur 184.2
 Ignatij episcopi apud Antiochiam passio 388.3
 Ignatij episcopi natale & martyrium 471.3
 Ignatij martyris translatione 481.3
 Ignatij uox 1118.5
 Ignis 98.5.121.199.7.315.320.2.369.6
 ignis ad sacrificium deorum solitus est uenire cœlitus 168.8
 ignis alienus 174.4
 ignis, carnis tribulatio 9.5
 ignis cur melior aere 4.2
 ignis duplex 153.5.385.7.486.5
 ignis & aqua contrarias habet qualitates 316.2
 ignis gehenæ inextinguibilis 235.5
 ignis gehenæ quomodo uitandus 734.8
 ignis, grauis tribulatio 506.8
 ignis in altari quando ardere dicitur 147.4
 ignis in altari perpetuus. 1230.4
 ignis in conspectu Dei. 690.8
 ignis, persecutio exterior 507.8
 ignis principium augmentationis 237.2
 ignis quomodo probetur factus, aut unde, uel quando 112.8
 ignis spiritum sanctū designat 420.6
 ignis superiorē locum obtinet 4.2
 ignis terribilior res, quā nubes 784.8
 ignis æterni exemplum. 999.5
 ignis duplex uis 1246.4
 ignis signum 1101.5
 igni gehenæ iniqui traditi, si ad correctionem nunquā ueniunt, quo sine semper ardebunt. 401.8
 ignem ab aqua ali 215.2
 ignem alienum de re 157.4.303.8
 ignem misit Dñs in terrā 117.508.5
 ignem non calere, impossibile 332.2
 ignem ueni mittere 377.5
 ignem ueni Christus mittere in terram 674.8
 per ignem quare Deus Moysi apparuerit 105.4
 per ignem quid noceret 849.8
 igne saluti 99.5
 igne quinquagenarij duos cum militibus, quare res Eliam, comburuntur 379.8
 in igne ardere gloria Domini uisa est 1170.4
 in igne & fumo descendit Dominus 130.4
 ignes, uictoriae tres. 650.3
 ignium plura genera 6.2
 igni receptacula ad quid deputata 1231.4
 ignitum 394.8
 ignitum eloquium tuum uehemēt, quid sit in psalmo 393.8
 ignorantia in quibus non sit peccatum 614.8
 ignorantia non excusans 232.7.377.5
 ignoscere, magnum nimidictæ genus 233.2
 ilium ab Hæctoris filijs recipitur 178.2
 ilium ab Hercule uastatē 177.2
 illecebris consentire, de ligno prohibitio mādū care est 159.8
 illiteati prædicant. 877.5
 4 illusio

In Bedæ opera

illuſo per ſomniũ unde
conringat 22.3
illuſiones 630.8
illuſior 888.4
illuſor omnis Domino
abominatio eſt 888.4
illuſtrationes 65.2
imago ad immortalitatẽ
Dei pertinet 645.4
imago Dei 137.8
imago Dei in nobis 126.5
imago Dei in anima no-
ſtra eſt ratio & intelle-
ctus 44.8.8
imago Dei quomodo ſi-
mus 893.6
imago & gloria Dei, idẽ
619.6
imaginem celeſtis homi-
nis induere 586.6
ad Imaginẽ Dei quomo-
do homo ſit factus + A
16.4
ad Imaginem Dei ſecun-
dum intellectum facti
ſumus 713.8
imagines earum rerũ no-
minibus appellantur,
quarum ſunt imagines
369.8
imagines rerum an face-
re liceat 56.57.8
ad Imbecillitates præca-
uendas per anni ſpacium
quæ obſeruanda 119.2
imber ferotinus in ludgã
774.4
per Imbrem quid ſignifi-
cetur 856.8
imbres 36.2.379.1
imbrium apud quas gen-
tes nullus uſus 128.2
imbriũ nomine quid in-
telligendum 806.4
immortalitas ueræ diui-
tiæ 1009.6
immortalitatẽ quare non
acceperimus, quã A dã
habuit ante peccatum,
137.8
immundicia triplex 156.4
immundi 1048.6
immunda quæ ſit 215.5
immutabile nihil per ſe-
ipſam niſi deitas ſola,
828.5
impariter Domini 335.5
impediendi metaphora
unde ducta 549.8
imperatius 26.1
imperator primus 652.3
ad Imperatoris dignita-
tem, quem Carolus Bo-
hemus aſpirare poſſe
centuerit 199.2
Imperatores Romanorũ
cur Cæſares appellati,
78.2
in Imperatorum ordine
qui nonnunquã omit-
tatur 194.2
imperitia confidentiam,
eruditio timorẽ creat
197.8

impersonalis 26.1
imperiginem in corpore
habens ſacerdos 309.8
impious ab iniquo quid
differat 939.4
impious omnis cur uiuat,
714.8
impious pio uiuit 621.8,
467.486.8
impious quomodo pio ui-
uar 594.8
impious quanto plus pro-
ſperatur, tanto plus De-
us ei irascitur 921.8
impij iuſtificatio maior q̃
celi & terræ creatio,
734.5
impij laquei 489.8
impio locus nõ erit 627.8
impij 162.4.905.4
impij idolatræ 428.8
impij herbis in hyeme ui-
rentib. cõparant 934.8
impij inimici pijs 809.8
impij pulueri ſimiles,
430.8
impij non reſurgẽt ad iu-
dicium 430.8
impiorum domus dele-
bitur 919.4
impiorum felicitas uana
921.8
impiorũ iter cur peribit,
431.8
impiorum lux 821.4
impiorum preſtolatio, fu-
ror 909.4
impiorum progenies ciui-
tatem in ipſa mũdi ori-
gine conſtruit 173.8
impiorum reſurrectio i-
gnominioſa 430.8
impiorum ruina 959.4
impiorum ſclera tria,
179.7
impiorum terror 676.4
impijs nõ erit locus poſt
conſummationem iu-
ſtorum 621.8
impious cur Deus damnet
420.8
impious de terra excutit
Dominus 820.4
impletum in bonum acci-
pi 197.5
impenitentia 221.7.368.5
impenitens æterna mor-
te damnabitur 286.4
imprecari 972.6
imprudẽtia quaſi imp-
uidẽtia 920.4
improperium 799.8
Inachus quo tempore a-
pud Argos regnari-
tate 176.2 (46.5)
inanimã Deo obediunt
inanimas 115.8
per Inaures ſubditorũ ob-
ediẽtia exprimitur,
295.8
incarnationis & immola-
tionis humilitas per
hominem & uiculu in-
dicatur 337.4

incarnationis Domini di-
es, diluculum 1038.8
incarnationis dies, dilu-
culum cur 1038.8
incarnationis probatio,
491.1
incarnationis promiſſio-
898.5
per Incarnationem Chri-
ſti pax inter angelos &
homines reformata eſt
401.8
incenſum cõpoſitũ, 297.8
inchoatiua 26.1
inchoatiua participia præ-
ſentis tẽporis ſunt tan-
tum 31.1
inchoatiua per omnia tẽ-
pora non declinari 27-
1. unde orientur. ibid.
inclinare 878.4
inclinatio auris 902.8
incomplexi folius eſt defi-
nitio 257.2
incõſulitis Chriſti uelitis,
unitas fidei & charita-
tis 540.8
increduli ad iuſtorũ pru-
dentia conuerſi 140.7
incredulorum cor, locus
ignorantiæ 824.4
inrependi cauſa diſcipu-
los 432.5
inrependio Dei qualis,
838.8
inrependio ſtrepitum ha-
bet 838.8
incubi 314.2.315.5
incuruare Dei 801.8
Indi 211.2
indicatiuus 26.1
indicere 156.2
indicium 156.2
indicitio 207.208.1
indicitio quando peragi
ſolita 156.2
indicitio quomodo inue-
nienda 206.210.491.
532.1
indicitio quora ſit, quo-
modo inueſtigandum
120.2
indicitio quora ſit argu-
menti inueniendi 156.2
ad Indictionem inueniẽ-
dam quare tres regula
res mittantur 215.1
indictione quarta Chri-
ſtus natus 157.2
indictiones 156.2
indictiones ubi mutetur,
215.1 (52.2)
indictiones unde dicuntur,
156.2
indictiones quando inci-
piant 156.2
indictiones quando fini-
antur 260.1
indictionum ordo 210.1
indictionum cyclus quot
annis completatur 118.1
Indicum mare 333.2
indigne accipere corpus
Domini 505.6
indigniora quomodo po-
ſteriora 475.8
indiuidua infinita 234.2
inducere in tentationem
271.5
indulgentia 526.7
indulgentiæ portum cur
Deus promiſerit 949.8
indumentorum exempla,
585.7 (1088.5)
indumentorum ratio,
infans quamdiu in utero
formetur 125.8
infans quare non diſcer-
nat 242.2
infans, unusquiſq; ſancto-
rum 858.4
infantem quomodo allo-
quatur pater 200.5
infantes in numero fide-
lium 638.6
infantiũ natiuitas 471.1
infantia unde nomen ha-
beat 120.2
inferiora à ſuperioribus
reguntur 238.2
infernalium ergaſtorũ
loca inter immẽſas a-
byſſi aquas cõſtituta,
804.4
infernus 771.6
infernus inferior 895.8
infernus & perditio non
repletur 952.4
infernus in imo terrarũ,
822.4 (244.1)
infernus quando factus
infernus ſub terra 179.4
infernus ultima damna-
tionis pena 923.4
inferni pœnæ 504.505.7
inferni pœnas Paulũ D. n.ſ
uidere uoluit 504.7
inferni ſepultura 63.7
inferni tormenta 510.7
inferni tormenta Paulus
à Michaelẽ rimã 505.7
per Infernum profundum
ſimã tenebrę intelligi-
tur 456.8
in Inferno perſonarum q̃
qualitas 615.4
in Inferno triſtiſimẽ di-
geritur, quod iocunde
hic ingeritur 686.8
inferorum habitacula
fundamentum non ha-
bent 804.4
ad Inferos deſcẽſus 482.5
ad Inferos ſanctos ante
aduẽtũ Domini deſcẽ-
diſſe 648.4
infidelitas peccatũ maxi-
mum 588.5
infidelitatis peccatũ 759.5
infinito nihil eſſe maius
238.2
infinita pronomina 25.1
infinitiuus 26.1
infirmitas ob peccata,
959.5
infirmitatis cauſæ 584.5
Ingeniui epifcopi mar-
tyrium 244.245.1
ingrãtudo mortaliũ 9.7
ingratus

Index.

ingratus 238.2.633.8
inhabitantes terram qui
dicantur 596.8
inhumanitatis peccatum
712.4
inimicus Dei quis dica-
tur 744.5
de Inimici cauſa non gau-
dendum 959.4
inimicum diligere, & pro
ipſo orare uita eſt 653.8
inimicum odio habere,
mors 653.8
inimicum pati dominũ,
grauifſima ſeruitus,
975.8
inimici Dei 470.8.952.5
inimici cur non ſint odio
habendi 581.8
inimici Domini qui dica-
tur 932.8
inimici diligendi 756.5
inimici marcha diaboli,
466.8
inimici qualiter tractãdi,
281.5.305.7
pro Inimicis hominib. in
quibus ſpes conuerſio-
nis eſt, orandum Deus
puniat 465.8
innocentia, integritas ui-
tæ ſine peccato,
648.8
innocentia uera 668.8,
861.8.887.8
innocentia quã Deus
probet 920.6
innocens quis dicatur,
381.6
innocens quomodo ali-
quis fiat 518.8
Innocentius Geruafij &
Proraſij martyrij baſi-
licam dedicat 188.2
Innocentius papa decre-
tales componit 198.2
Innocentius papa quam-
diu rexit eccleſiam,
398.3
Innocentius Põtifex O-
thonem excõmunicat
198.2
Innocentius põtifex per
Lotharium ſucundum
reſtituitur 197.2
Innocentius quamdiu fe-
derit 202.2
Innocẽtius II. quamdiu
federit 204.2
Innocẽtius III. quam-
diu federit 204.2
Innocẽtius IIII. quam-
diu federit 204.2
Innocẽtius V. quamdiu
federit 204.2
Innocẽtius VII. quam-
diu federit 204.2
Innocẽtius VIII. qua-
diu federit 204.2
Innocẽtius IX. quãdiu
federit 204.2
Innocentij papæ marty-
rium 246.247.1
Innocentium ſanctorũ na-
die puniuntur 999.5
iniquorum congregatio-
nes cur ciuitates deſo-
latae 678.4
iniquorum uocabulo ge-
neraliter omnes mali
deſignantur 940.4
iniuſtitia merces 1000.5
iniuſtus 614.8
iniuſtus cur miſer 615.8
iniuſtus cur non timeat
Deum 614.8
iniuſtus legitime lege uti-
tur, ut iuſtus fiat 960.6
iniuſtus uerẽ dolose agit,
615.8
iniuſti æternaliter puniẽ-
tur 625.8
iniuſti ante oculos Domi-
ni non permanebunt,
882.4
iniuſti cum quibus depu-
tandus erat Dominus,
482.5
iniuſti cur ante Deum nõ
perſiſtent 451.8
iniuſtorum à iuſtis diui-
ſio 232.7.376.5
iniuſtos quomodo Deus
puniat 465.8
innocentia, integritas ui-
tæ ſine peccato,
648.8
innocentia uera 668.8,
861.8.887.8
innocentia quã Deus
probet 920.6
innocens quis dicatur,
381.6
innocens quomodo ali-
quis fiat 518.8
Innocentius Geruafij &
Proraſij martyrij baſi-
licam dedicat 188.2
Innocentius papa decre-
tales componit 198.2
Innocentius papa quam-
diu rexit eccleſiam,
398.3
Innocentius Põtifex O-
thonem excõmunicat
198.2
Innocentius põtifex per
Lotharium ſucundum
reſtituitur 197.2
Innocentius quamdiu fe-
derit 202.2
Innocẽtius II. quamdiu
federit 204.2
Innocẽtius III. quam-
diu federit 204.2
Innocẽtius IIII. quam-
diu federit 204.2
Innocẽtius V. quamdiu
federit 204.2
Innocẽtius VII. quam-
diu federit 204.2
Innocẽtius VIII. qua-
diu federit 204.2
Innocẽtius IX. quãdiu
federit 204.2
Innocentij papæ marty-
rium 246.247.1
Innocentium ſanctorũ na-
tae 485.3
Innocentium martyria,
264.265.1
innuptam quam Paulus
intelligat 416.6
inopes 492.8
inopia non eſt timentib.
Dominum 602.8
in præpoſitio, quam uim
habeat 17.1
inquiſitio 828.5
inſanitiæ falſæ 640.8. item
ueræ. ibid.
inſaturabilia quæ 648.3
inſimulatum imperium
portare 659.7
inſipientium errores,
1008.5
inſpectio Dei 646.4
inſtoris etymon 629.7
inſtorum filij 747.4
inſulæ qui ſunt 817.8
intelligentia 342.2
intelligentia Dei 236.2
intelligentia prima eſt, ut
noueris te eſſe peccato-
rem 588.8
intellectus 402.1
intellectus ad clamorem
animi propriè pertinet
450.8
intellectus à corpore ſe-
paratus 238.2
intellectus humanus nõ
eſt ſeparatus à magna-
tudine 235.2
intellectus infinita intelli-
gibilia cognofcit 234.2
intellectus, libera poten-
tia 237.2
intellectus, lumen quod à
Deo inſunditur 236.2
intellectus nulla ratio eſt
ubi ſolus ſonus non di-
ſtinctus eſt per uerba,
477.8
intellectus operationem
perficit 131.7
intellectus purus ſpiritu-
lis ſubſtantiæ uerbis car-
ne editus exprimi non
poſteſt 234.8
intellectus ſequitur rem
intelligendo 238.2
intellectus uis eſt comuni-
cã diuidere, & diuiſa
coniungere 315.2
intempertum 206.2,
498.1
intentio 228.7
intercalaris menſis ratio,
77.2
intercalares dies 207.2
interiectione quid 19.34.1
interiectioni quot acci-
dant 19.1
interiectionem Græci ad
uerbijs applicant 34.1
interiectionum accentus
incerti 34.1
interiectionum ultimæ
ſyllabæ quantæ 45.1
interlimina cur antiqui
inter borealia & aſtra
lia fecerint 337.2
interpellatio Chriſti pro
nobis 713.6
interpellationes 972.6
interrogandi ratio 113.7,
303.7.438.5.458.5
interrogandi quæ Domi-
no ratio 126.5
interrogatio Chriſti no-
bis utilis 461.5
interrogatio difficultatẽ,
non impoſſibilitatem
arguit 231.7
interrogatio perfida 112,
7.458.5
interrogatio prima quæ,
651.3
interrogatio trina quid
indiceret 100.7
interrogationib. inſidio-
ſis ſancti tamen piè re-
ſpondent 530.5
intestinum duodenum-
339.2
intestina, ſecretiora & oc-
cultiora myſteria ſigni-
ficant 118.4
intuitio 341.2
intuitus diuini 538.5
inuenire Dominũ 406.7
inuidia 549.7.969.8
inuidia odium felicitatis
alienæ 159.8
inuidia putredo oſium
921.4
inuidia ſuperbiam ſequi-
tur 159.8
inuidia timenda 510.7
inuidiæ malum 461.5
inuidiæ uenena difficile
conqueſcere 487.5
inuidiam nõ poſſe in cha-
ritate eſſe 535.6
inuidorum dementia,
449.5
inuocare quid 319.6
inuocare Deum qui dica-
tur 445.8
Ioab, pater, uel inimicus,
744.8
Ioachaz à Nechao uinctus
in Aegyptum ducitur,
179.2
Ioachaz quãdiu regnarit,
179.2
Ioachin Iofia filius 179.2
Ioachin quãdiu regnarit,
179.2
Ioachin, qui & Iechonias,
quãdiu regnarit 179.2,
in Babilonẽ captiuus
ducitur. ibid.
Ioanna 306.5
Ioannes 138.149.7.185.5
253.7.274.5
Ioannes ab exilio libera-
tus, Ephelũ redit 184.2
Ioannes à Domitiano in
dolium ſeruientis olei
mittitur 479.5
Ioannes Anglicus quam-
diu federit 203.3
Ioanes Anglicus è familia
ri grauida, parit 195.2
Ioannes

In Bedæ opera

ioannes an mortu⁹ 854.5
 ioannes apostolus in Pathmum relegatur 184.2
 ioannes apostolus quoto ætatis suæ anno placida morte quiescit 184.2
 ioannes aquila 662.3, 1073.5
 ioannes baptista quado floruerit 8.9.5
 ioannes baptista cur capite truncatus 26.3
 ioannes Boanerges 735.4
 ioannes capite minutus 181.7, 326.5
 ioannes Cantor in Britanniam ad docendū uenit 136.3
 ioannes Chrysofomus claret 212.2
 ioannes cur angelus uocetur 34.5
 ioannes cur epistolam scripserit 1009.5
 ioannes cur de sterili 136.7, 184.5
 ioannes cur supra pectus Dñi recubuerit 434.7
 ioannes cur uox à propheta uocetur 3.5
 ioannes diuinitatem Dñi intendit 179.5
 ioannes episcopus mutū benedicens curat 161.3
 idem puellā languentem orando sanat 162.3
 coniugē comitis infirmā aqua benedicta curat 163.3
 puerum comitis orando à morte reuocat 164.3
 clericū suum cadendo contritum, orando & benedicens à morte reuocat ibidem.
 ioannes eremita Theodosio imperatori uictorise de tyrānis prædixit 401.3
 ioannes euangelista 152, 283.5, 380.3, 385.7
 ioannes euangelista in Pathmum insulam relegatus uidit apocalypsim 485.3
 sub Pertinace principe Ephesum rediit ibid. quando obierit ibid.
 ioannes Euangelium suū de pectore Dñi hausit 520.5
 S. ioannes frater Iacobi 495.7
 ioannes, gratia Dei 14.5
 ioannes Helie imitator 60.5
 ioannes Hus aduersus decretum Romane ecclesie Euchariſtiæ sacramentum populum sub utraq; specie sumere iuberet 200.2
 ioannes incarceratur 9.5
 ioannes in dolium feruentis olei immisſus, tam à pœnis quā corruptione carnis manebat semper immunis 184.2
 ioannes in Pathmū insulam à Domitiano relegatur 495.7, 212.2
 Ephesum rediens euangelium scribit ibid.
 ioannes in spiritu Helias 168.7
 ioannes lucerna ardēs & lucens 428.7, 454.5
 ioannes mysticē Saluatore rem significat 7.5
 ioannes noui sacerdotis præco 134.7
 ioannes nullum signum fecit 676.5
 ioannes nuncios castigat 296.5
 ioannes papa cū Symmacho à Theoderico Gothorum rege occisus 1089.8
 ioannes papa oratorium sancti Dei genitrici facit 192.2
 ioannes pontifex à Theoderico perimitur 190.2
 ioannes pontifex cæco lumine reddidit 190.2
 ioannes pontifex Auinio ne moritur 199.2
 ioannes pontifex Saracenos Italia exterminat 196.2
 ioannes pontifex ecclesiā apostolorum Philippi & Iacobi dedicauit 190.2
 ioannes pontificatu sese abdicat 200.2
 ioannes Portuēsis episcopus missam publicē celebrat 192.2
 ioannes plus quā propheta 134.7
 ioannes præcæteris à Christo dilectus 852.5, 855.5
 ioannes præco & seruus 560.5
 ioannes presbyter 104.6, 5
 ioannes propheta 1136.5
 ioannes quando decollatus 63.5
 ioannes quare discipulos miserit 295.5, 262.7
 ioannes quid significet 31.5
 ioannes quomodo Christum mysticē significet 7.5
 ioannes quomodo ceteris prophetis maior 48.5
 ioannes ubi Euangelium suum scripserit 516.5
 ioannes ubiq; aliquid de se ferre uult, nomen suum silet 109.8
 ioannes uidens ecclesie fidē per hæreticos concussam, confestim hanc descripta in euangelio suo uerbi Dei æternitate stabiluit 184.2
 ioannes I. quādiu fedit 203.2
 ioannes II. quādiu fedit 203.2
 ioannes III. quādiu fedit 203.2
 ioannes IIII. Dalmata quādiu fedit 203.2
 ioannes V. quādiu fedit 203.2
 ioannes VI. quādiu fedit 203.2
 ioannes VII. quādiu fedit 203.2
 ioannes VIII. quādiu fedit 203.2
 ioannes IX. quādiu fedit 203.2
 ioannes X. quādiu fedit 203.2
 ioannes XI. quādiu fedit 203.2
 ioannes XII. quādiu fedit ibid.
 ioannes XIII. quādiu fedit 203.2
 ioannes XV. quādiu fedit 203.2
 ioannes XVI. quādiu fedit 203.2
 ioannes XVII. quādiu fedit ibid.
 ioannes XVIII. quādiu fedit 203.2
 ioannes XIX. quādiu fedit 203.2
 ioannes XX. quādiu fedit 203.2
 ioannes XXI. quādiu fedit 204.2
 ioannes XXI. quādiu fedit 204.2
 ioannes XXII. quādiu fedit 204.2
 ioannes XXIII. quādiu fedit 204.2
 ioannes apostoli natale 412.3
 ioannes baptista 5.5, 1
 ioannes baptista capitis inuentio 445.3
 ioannes baptista conceptio 258, 259.1, 453.3
 ioannes baptista esca qualis in deserto 7.5
 ioannes baptista natiuitas 252, 253.1
 ioannes baptista uita & prædicatio 428.3
 ioannes baptista ossa dispersa, à monachis colliguntur 187.2
 ioannes baptista pãisio 256, 257.1
 ioannes baptista prærogatiua 234.5
 ioannes baptista sepulchrum pagani inuadunt, ossa; dispergunt 187.2
 ioannes baptista uelimitum 7.5
 ioannis baptista uigilia 252, 253.1
 ioannis basilica 62.5
 ioannis capitis inuentio 394.3
 ioannis caput in Edeſſa ciuitate repertū 64.5
 ioannis commendatio 263.7
 ioannis uestitus 296.5
 ioannis confessoris natalis 400.3
 ioannis Chrysofomi natalis 387.3
 in ioanniā capite Iudeos Christū perdidisse, 61.5
 ioannis decollatio quid significet 7.62.5
 ioannis de seipso confessorio 356.8
 ioannis dissolutio 167.7
 ioannis euangelistæ commendatio 426.7, 519.5
 ioannis euangelistæ martyrium 107.5, 133.7
 ioannis euangelistæ natalis 485.3
 ioannis euangelistæ sublimitas 674.5
 ioannis & Helie similitudo 186.5, 139.7
 ioannis & Pauli sanctorū martyrium 252, 253.1
 ioannis euangelii 246.5
 ioannis euangelij breuiarium 516.5
 ioannis exilium 479.5
 ioannis humilitas 529.5
 ioannis laus 635.5
 ioannis modestia 1013.5
 B. ioannis natale 448.3
 ioannis natiuitas similitudinem habet Domini aduentus 253.7
 ioannis natiuitatem iure ecclesia sancta frequenter 251.7
 ioannis nunciij castigatur 263.7
 B. ioannis relegatio 2.8
 ioannis obitus 495.7
 ioannis papæ natale 419.3
 ioannis prædicatio 273.7, 226.5
 ioannis uox 227.5
 ioannis presbyteri decollatio 427.3
 ioannis presbyteri in monasterio Leomanensis natalis 387.3
 ioannis sanctitas 182.7
 ioannis sublimitas 274.5
 ioannis uestitus qualis 5.5, 263.7
 ioannis uictus qualis 5.5
 ioannis uirginitas 521.5
 ioannis uirginis priuilegium 437.7
 ioanni duplex uirginitatis testimonium in Euangelio datur 515.5
 ioanne cur Christus præcæteris dilexerit 718.5
 ioannes

Index.

ioanne in natis mulierū maior illo nō surrexit. 248.8
 de ioanne baptista historia 61.62.5
 ioas bono principio, fedelissimo fine uitæ 178.2
 ioas filius Azariæ à ioas deſeruat 178.2
 ioas quādiu regnauit. 178.2
 ioathā figura residui populi Israel 352.8, monte Garizim cur fugiens ascendit 353.8
 ioatham quādiu regnauit 179.2
 ioathā Speciosam portā ædificat 179.2
 ioatham Ozia filius, 179.2
 ioab quidam suspicatur Iobum esse 245.8
 Iob de stirpe Elau 194.8
 quotidie pro filiis suis hostias immolat. ibid.
 Iob dies plurimum fuit 669.4
 Iob duplicia accepit 958.5
 Iob figuram Christi gerit 602.4, 868.4
 Iob I domeorū rex 62.2
 Iob in mōre Ephraim frugifero morabat 604.4
 Iob non longe post Abrahamum exiit. 61.2
 Iob quādiu uixerit 62.3
 Iob quibus uirtutibus clauerit 62.2, 605.4
 Iob quomodo Deum uiderit 289.8
 Iob simplex & reſtus. 880.4
 Iobi amici quorū personam figurent 602.4
 Iobi filiarū nomina 868.4
 Iobi liber cur lubricus 708.4
 Iobi liber quo carminū genere cōscriptus 46.1
 Iobi libri scriptor Moises 610.4
 de Iobi libro Hieronymus quid sentiat 602.4
 Iobis progenies 62.2
 Iobi profapia 214.8
 Iobi uirtutes 762.4, 763.4
 Iobi uultus 610.4
 per Iob dignè bonorum coniugum ordo figuratur 195.5
 Iobia Saporis regis filia à dæmonio liberat 399.3
 Iobel 261.4
 Iohelis prophete natale 414.3
 Iohel prophetat 201.2
 Ioiada uisus Ieddu 575.4
 Io Inachi filia ab Aegyptijs collitur 176.2
 Ionadab 1063.8
 Ionadab filius Rechab clarus habetur 178.2
 Ionadab quid filijs suis præceperit 806.8
 Ionadab sacerdos Rechab claret 211.2
 Ionadab, spōtancus Dei. 807.8
 per Ionadab filios quid intelligendum 807.8
 Ionas 359.5
 Ionas Christi figura 59.2
 Ionas Christum representat 755.5
 Ionas cur interpretetur columba, siue dolens. 59.2
 Ionas Saluatoris personā exprimit 729.4, 322.7
 Ionæ oratio 729.4
 Ionæ signum 322.7
 Ionathas 207.4
 Ionathas quādiu regnauit 182.2
 Ionathan 288.4
 Ionathan cur patris ore mortis sententiam meruerit 220.8
 Ionathas cū Romanis & Spartiacis amicitias facit 182.2
 Ionathas à Triphone interſicitur 182.2
 Ionathæ & Dauidis fedus 340.4, 342.4
 Ionathæ interitus 371.8
 Ionathæ oculi, gustato melle apertiuntur 361.8
 Ionica lingua 350.2
 ioanes ubi sepultus 61.5
 Ioppe Palestinæ ciuitas. 488.4, 924.5
 Ioram filius Aſa 178.2
 Ioram in uis domus Achab ambulat 178.2
 Ioram quādiu regnauit 178.2
 Iordanis 192.8, 1135.5
 Iordanis aqua in altum, murorum instar, ad trāfrum Israelitici populi suspenditur * A 7.4
 Iordanis, descensus uel descensus 652, 996.8
 Iordanis diuisio 339.8
 Iordanis exortus 494.3
 Iordanis fluius baptismi continet sacramentum 855.4
 Iordanis fontes 84.5, 460.7
 Iordanē filij Israel transuentes, cur duodecim lapides sustulerint 341.8
 per Iordanem qui figuratur 996.8
 à Iordanæ præconiū ueritatis incipit 816.8
 Iofaphat filius Aſa 178.2
 Iofaphat rectum facit coram Domino 178.2
 Iofaphat quādiu regnauit 178.2
 Iofedec quid significet, 502.4
 Ioseph 5.5, 74.4, 235.5, 1063.8, 1081.5
 Ioseph ab Arimathia. 799.5
 Ioseph accusatur adulterij 76.4
 Ioseph à fratribus uenditur 867.8
 Ioseph à patre mittitur, ut de fratribus sollicitudinem gereret 252.8
 Ioseph à patre super omnes filios diligit 245.8
 Ioseph à Putifare in carceratus 968.8
 Ioseph, auctus 267.8
 Ioseph augmentatio 254.2, 267.8, 843, 860, 232, 866.8
 Ioseph calitatis exēplū. 70.8
 Ioseph Christi pater 277.7
 Ioseph Christum significat 74, 98.4
 Ioseph Christum figurauit 252.8
 Ioseph in Nazareth Galileæ secedit 440.7
 Ioseph dominus Aegypti constituitur 968.8
 Ioseph & Maria ex tribu una 236.5
 Ioseph ex gentibus accipit uxore, ex qua duos filios genuit 254.8
 Ioseph filius cur dictus Iesus 537.5
 Ioseph fratres suos in Dothaim inuenit 252.8
 Ioseph gentilem populū significat 843.8
 Ioseph in carcerē detruditur 616.4
 Ioseph in cisterna pontur & uenditur 75.4, 253.8
 Ioseph Israelitis uenditur 249.8
 Ioseph, iustus cognominatus 424.6, 434.3
 Ioseph laudatur 399.7
 Ioseph lingua Aegyptiaca saluator mundi uocatur 254.8, 80.4
 Ioseph non Marię cur genalogia describatur 236.5
 Ioseph penuria frumenti saluat Aegyptū 254.8
 Ioseph per Iudę consiliū triginta argenteis distrahitur 253.8
 Ioseph putabatur Christus filius 236.5
 Ioseph super uniuersam terrā Aegypti constituit à Pharaone 254.8
 de Ioseph patre, quęstio. 236.5
 per Ioseph quid intelligendum 866.8
 per Ioseph qui intelligendi sunt 873.8
 Iosephus 182, 226.5
 Ioseph ubi captus 495.5
 Iosephi diaconi natale. 392.3
 Iosephi mors 994, 271.8
 Iosephi ornatus 254.8
 Iosephi polymita quid significet 72.1
 Iosias cum Nechaone cōgressus, occiditur 179.2
 Iosias cunctas abominaciones de uniuersis regionibus filiorum Israel aufert 478.4
 Iosias filius Amon 179.2
 Iosias pascha Domino celeberrimū facit 179.2
 Iosias quādiu regnauit 179.2
 Iosias Thophet contaminat 459.4
 Iosue Dominū saluatore & nomine & actione designat 1168.4, cur minister Moyſi uocet. ibi.
 Iosue Christi figura 475.5
 Iosue fratres, sacerdotes cur 481.4
 Iosue quādiu populum Israeliticū rexit. 177.2
 Iosue quo tempore populum Israeliticū duxerit in terrā promissionis. 177.2
 Iosue sacerdotis magni progenies 575.4
 Ioth, scientia uel principium 1023.8
 Iorbatha 323.8
 Iouianus cum exercitu Christiano efficit 212.2
 Iouianus honorificis & officiosis literis Athanasium regit 188.2
 Iouianus quādiu regnauit 188, 201.2
 Iouinianus 664.3
 Iouiniani heresis 1044.3
 Iouini & Babeli passio. 396.3 (245.1)
 Iouitæ martyriū 244.4
 ex ipſo & de ipſo, differunt 276.6
 ira 238.2, 476.7, 434.8
 ira breuis furor 715, 830.8
 ira contra uitium laudabilis 31.3
 ira Dei 180.6, 434, 8, 775.6, 923.6
 ira Dei duplex 434.8
 ira Dei manifesta 434.8
 ira Dei nihil aliud quā iustitiam 85.6
 ira Dei occulta 434.8
 ira in Deū nō cadit 735.8
 ira hominis 434.8
 ira quo min⁹ deprehendit, eo amplius grauatur. 950.4
 ira stulti saxo grauior. ibi.
 ira uentura 227.5
 iræ mala 335.8, 936.5
 iræ natura 912.4
 iræ Dei animaduersiones sagittæ 629.8
 iræ

In Bedæ opera

iræ proprium est seruari corda & renes 463.8
 iram Dei quomodo omnes mortales secum habeant 774.6
 in Ira Dei qui corripian. 628.8
 ex Ira pcedit furor 621.8
 iracundia 558.7
 iracundia, ianua omnium uitiorum 964.4
 Irad, descendens sine robore 173.8
 irasci malis que faciunt licet, ipsos uero odisse non licet 579.8
 nō Irasci in quibus oportet, insipientis est 246.2
 Irascimini & nolite peccare, quomodo intelligendum 800.801.6
 Ire cum sapientibus 916.4
 Iræneus episcopus claret 185.2
 Irenæi & Peregrini & Hyrenensis ignibus combustorum natale 412.3
 Irenæi natale 390.403.401.3
 Iris 35.2.381.1072.5
 Iris propitiacionis signum 35.2
 Iris quādo formetur 35.2
 Iris quando nō uisā 36.2
 Iris colores 381.1
 Irmos 64.1
 Ironia 70.1.156.2
 Inter Ironiam & Scantiphra sin quid sit discriminis 70.1
 Irrisio 434.622.8
 Isaac 1063.8
 Isaac apud alienam gentem puteos fodit 61.4.224.8
 Isaac Christi figura 212.8
 Isaac deceptus errore, cui noluit benedixit 225.8
 Isaac de maioris filij uenatione ueluti concupiscit 226.8
 Isaac filius promissionis 967.8
 Isaac filium quem benedixit nescit 226.8
 Isaac imaginē Dei patris portat 227.8
 Isaac in ualle Gerarim habitat 222.8
 Isaac oculi caligant 61.4
 Isaac per reptomissionem natus, filios gratiæ significat 730.6
 Isaac primus octauo die circumcisus 176.2
 Isaac pueri 60.4
 Isaac quamdiu uixerit 139.2
 Isaac quādo genuerit Esau & Jacob 176.2
 Isaac quem significat 967.8
 Isaac quod inclinatio iam die ad uesperā egressus est in agrū, quid significet 217.8
 Isaac quod cum coniuge sua Iuliet, quid sibi uelit 223.8
 Isaac rebecca timoris causa fororē suam esse fingit 223.8
 Isaac, rufus 203.8.204.2.422.8
 Isaac Saluatorem repræsentat 223.8
 Isaac ubi natus 53.4.211.8
 Isaaci deprecatio ad Dominū de sterilitate uxoris suæ 219.8
 Isaaci egressio in campū quid significet 216.8
 Isaaci immolatio typus Dominicæ passionis 12.8
 Isaaci Iustus cum Ismaele 208.8
 Isaaci pueri fodiunt puteum 223.8
 Isaacum quando Abraham genuerit 176.2
 in Isaac qui præfigurati 207.6
 pro Isaac aries immolatur 704.8
 Isachar 74.92.4
 Isachar ad populum gentium refertur 264.8
 Isachar, merces 843.5.264.231.8
 Isachar, precium damnationis 22.5
 Isachar quomodo abusus offensus 264.8
 Isaia & Ioelis prophetarum natale 431.3
 Isai 319.4
 Isara fluius 372.3
 Isidem Agyptij colunt 176.2
 Isidori episcopi natale 381.3
 Isidori martyrium 242.313.1
 Israhel 47.4.1063.8
 Israhel duodecim duces genuit 176.2
 Israhel exaudicio interpretatur 210.8
 Israhel, exaudicio Dei 201.8
 Israhel typus Iudæorum 202.8
 Israhelis abiectionis uox a Deo exauditur 209.8
 Israhelis cum matre emisio quid sibi uelit 209.8
 Israhelis eiectione quando contigit 209.8
 Israhelis filij 218.8
 Israhel, obediens filij 880.8
 Israel 98.4.146.7.308.4.325.4.401.4.1063.8
 Israel in Medos transferatur 211.2
 Israel, princeps coram Deo 70.4.71.4.240.8
 Israel puer Domini, uertus lectio 271.7
 Israel quādo simus 996.8
 quādo irē Iacob. ibid. 223.8
 Israel secundum carnem & spiritum 482.6
 Israel spiritalis 605.6
 Israel uerus quis 837.8
 Israel Deum uidens 499.793.813.837.847.8.1046.4
 Israel uocat Iacob 242.8
 Israelis gloria 217.5
 per Israel quid intelligatur 499.998.8
 per Israel qui intelligatur 866.8
 Israelita 538.5
 Israelitæ Deum ad iram quomodo prouocauerunt 972.8
 Israelitæ in deserto a serpentibus occisi 1023.8
 Israelitæ in ualle Therabini acie ad pugnam dū contra Philistinum dirigunt 335.4
 Israelitæ qua uocatione uocati 268.6
 Israelitarū adoptio 205.6
 Israelitarum duo tātum terram promissionis ingrediuntur 327.8
 Israeliticus populus auidio quassata 352.5
 Israeliticus populus ex Aegypto eductus cur in eremo occubuerit 220.8
 Israeliticus populus primogenitus filius nuncupatus 221.8
 Israelitici populi adflicto 272.8
 Israelitici populi ex Aegypto deductio, magna est profunditatis & considerationis consilium 657.8
 Isachar 275.1081.5
 Issa, mulier 152.8
 Issuir 152.8
 Italia Ambrosio episcopo cōstitutio ad fidem conuertitur 188.2
 Italia noctem brumalem quo horarum habear 206.2
 Italia unde nomen habet 924.5
 Italiae situs 924.5
 Ithamar Paulino succedit 87.3
 Iter rectæ actionis in luce peragitur 880.4
 itinera & loca in quibus operat Dominus, celestibus esse plena sacramentis 37.5
 Iubal primus citharista 30.4
 per Iubal quid significetur 30.4
 Iubilatio 593.8
 Iubilacionis hostia 561.8
 Iubile 60.646.7.1204.4
 Iubileus annus 67.2.116.1
 Iubileus annus unde dicitur 52.2
 Iubilei annuatio 52.2
 Iubilei requies quinquagenarij numeri mysterio continetur 65.5
 Iubilus 561.872.8
 Iuda 74.4.1063.8
 Iuda, confessio 231261.791.860.8
 Iuda cū nuru sua cōcumbit 246.8
 Iuda Zelphæ filius 860.8
 Iudas baptizatur 497.7
 Iudas cur ruina fratris dicitur 459.8
 Iudas & Simō magus 67.7
 Iudas figuram Abolonia gerit 459.8
 Iudas figuram Christi renuit 68.4
 Iudas Galilæus 880.5
 Iudas Iacobi 867.5
 Iudas in tradēdo Christo quid spectat 804.6
 Iudas Iscariotes Christi proditor ex discipulis 616.680.5
 Iudas Machabeus Iudæorum ducatum suscipit 182.2
 Iudas mēbrum antichristi 702.8
 Iudas propria sponte sceleratæ mentis consiliū inuit 101.5
 Iuda quomodo catulus leonis 262.8
 Iudas regni expert 177.7.480.5 (738.5)
 Iudas sanctus apostolus 702.5
 Iudas Scarioth 32.7.43.5
 Iudas Thaddæus 275.1051.5
 Iudas traditor, qui & Simon 275.5
 Iudæ benedictio 261.8
 Iudæ complices 371.7
 Iudæ datur poenitendi occasio 477.5
 Iudæ epistola olim reiecta 1056.5
 Iudæ & Simonis martyrium 260.261.1
 Iudæ impudentia 1102.5
 Iudæ ingratitude 484.5
 Iudæ malitia 473.5
 Iudæ malum in bonum uersum est 616.5
 Iudæ osculum 151.105.5.384.7
 Iudæ scelus 100.5
 Iudæ similes 473.5
 Iudæ signum 106.5
 Iudæ suspensio 490.3
 Iudæ Thaddæi martyrii 260.261.1
 Iudæ tertius filius qui mulieri nō iungitur, quid significet 247.8
 Iudæ tribus prima 1080.5 in Iudæ

Index.

in Iudæ filijs duo genera principum denotatur. 247.8
 Iudam intrauit satanas. 473.5
 Iudā quanta parietia Christi uerit 373.8 & 488.8
 per Iudā Christum exprimitur 90.4
 per Iudam uerus confessor Christus exprimitur. 262.8
 per Iudam fides intelligitur 791.8
 Iudæa 476.5.101.5.924.5.1069.8
 Iudæa auis cur dicta. 746.4
 Iudæa confessio 837.8
 Iudæa carnalis, uiam qua reditur ad patrē ignorauit 746.4
 Iudæa gens principij uinea 868.8
 Iudæa mesis 576.5
 Iudæa post Augustum Cesarem tributaria facta. a 73.5
 Iudæa quando captiua in Babyloniam 179.2
 Iudæa septuaginta annis deserta manit 180.2
 Iudæa desertum a 75
 Iudæam Domini domum fuisse 37.5
 in Iudæam reuersorū sub Zorobabele et Iosue duobus numeris 472.4
 Iudæus uerus quis 837.8
 Iudæi 1067.5
 Iudæi acetum, degenerantes a uino prophetarū. 114.5.197.7.493.5
 Iudæi ad Christum cōuerfi 702.5
 Iudæi altare Domino adificauerunt 180.2
 Iudæi a Romanis principibus profus delecti. 984.8
 Iudæi a templi adificatione prohibentur 180.2
 Iudæi a Tito & Vespasiano crudeli strage afficiuntur 380.8
 Iudæi a Tito & Vespasiano dispersi 739.8
 Iudæi Christum filij Dei esse negant 453.5
 Iudæi Christum maximo odio persecuti sunt. 518.8
 Iudæi Christum occidendo regem fecerunt gentium 736.8
 Iudæi consilium Dei spreuerunt 773.4
 Iudæi crudeli strage a Tito & Vespasiano delecti 380.8
 Iudæi cur bestia agri uocentur 963.8
 Iudæi cur Christum crucifixerint 433.8
 Iudæi cur Christum quaesierint interficere 842.6
 Iudæi cur gentē & locum amiserint 432.8
 Iudæi cur immūdi habeantur 303.8
 Iudæi cur maledicti 169.8
 Iudæi cur mōs Dei 440.8
 Iudæi cur non potuerint credere 246.248.6
 Iudæi diabolo peiores. 253.5.354.7
 Iudæi Domino crucifixo spongiam aceto plenā offerunt 471.4
 Iudæi duplici reatu obnoxij tenentur 245.7
 Iudæi exiitēs a facie Dei, habitant profugij in terra commotionis 173.8
 Iudæi sicut aridæ similes. 609.8
 Iudæi filij cur alieni facti. 522.8
 Iudæi gentium salutem operere semper 440.5.250.7
 Iudæi gloriam carnaliter querunt 619.5
 Iudæi imitatione filij 650.5
 Iudæi inexcusabiles 491.5
 Iudæi in iniquitatibus suis quomodo sunt humiliati 975.8
 Iudæi in Hispania Christiani efficiuntur 212.2
 Iudæi in obidione Domini nō inuocāt 877.4
 Iudæi in Pascha undique collecti perierunt 826.8
 Iudæi lapidei 644.4
 Iudæi librarij nostri 729.8
 Iudæi mons Syon 677.8
 Iudæi multipliciter mendaces fuerunt 522.8
 Iudæi per diuersas terrarum partes seditionem mouentes, digna cæde sternuntur 184.2
 Iudæi plagis suis Deum non laeserunt sed seipso potius interfecerunt. 764.8
 Iudæi auribus grauer audierunt 258.5
 Iudæi predestinati & electi 644.5
 Iudæi præ gentibus pauci crediderunt 576.5
 Iudæi populus Dei 523.5
 Iudæi propter temporalium rerum prosperitatē contra Christum superberunt 508.8
 Iudæi quando euerfi & captiuiati 723.8
 Iudæi quare Dominum nō cognouerunt 729.8
 Iudæi quare Dominū gloriam nō inuenerunt 367.8
 Iudæi qua uocatione uocati 335.6
 Iudæi qui diuini dicantur 261.8, qui item dispersi, ibidem. 298.5
 Iudæi quod mandatū nunquā preterierint 344.7
 Iudæi quomodo corā Domino manducant 386.5
 Iudæi quomodo Christi repulerint 540.8
 Iudæi quomodo Deum fugiant 780.8
 Iudæi quomodo resurrectionem crediderint. 588.6
 Iudæi quomodo resurrectionem Christi confirmauerunt 764.8
 Iudæi quomodo ruminant 158.4
 Iudæi quomodo in lapidem offensionis impigerunt 239.6
 Iudæi quomodo inania meditantur 433.8
 Iudæi quomodo lingua dolosa loquuti sint contra Christum 984.8
 Iudæi quomodo omnes occiderunt 364.5
 Iudæi quomodo tandem Dominū esse iudicem cognoscent 498.8
 Iudæi quomodo unicorni comparentur 541.8
 Iudæi quot in captiuitatē ducti 760.8
 Iudæi rapientes leo quando fuerint 339.8, quando item rugiens ibid.
 Iudæi se sua uoce damnant. 247.8
 Iudæi se sua condemnant sententia 490.5
 Iudæi septem maledicti al ligati propter reatum occisi Christi 172.8
 Iudæi spirituales 830.5
 Iudæi tam maiores quam minores in necem Christi conspirauerunt 730.8
 Iudæi timentes Deum. 891.8
 Iudæi ubiq; dispersi 739.8
 Iudæi ubiq; gentium dispersi, nondum compuncti sunt ad poenitentiam. 611.8
 Iudæi unicornes dicitur 569.8
 Iudæorū ad Christum reditus 318.5
 Iudæorum ambitio 685.5. sacerdotū. ibid. pascha 685.5
 Iudæorū arrogātia 678.8
 Iudæorū captiuitas 871.5
 Iudæorum cæca uerlutia. 372.7
 Iudæorū cæcus, malignantium cōuentus 762.5
 Iudæorū consuetudo 339.7. petrio. ibid.
 Iudæorū conuersio 738.8
 Iudæorū crudelitas 4.93
 Iudæorū de Christo fallā negatio 169.8
 Iudæorum de Christo error 672.5
 Iudæorum & gentium trā differentia 48.133.4
 Iudæorū & Samaritanorū contentio 573.5
 Iudæorum error 17.47.5. 110.7.491.4
 Iudæorum error, gentium est falsus 361.5
 Iudæorū excecatio 357.5
 Iudæorū excidium per Romanos 124.7.382.5
 Iudæorū exitij causa 466.5
 Iudæorū generatio 834.5
 Iudæorū guttur quomodo sepulchri patēs 498.8
 Iudæorum hereses 459.5
 Iudæorū impia electio illis manet 493.5
 Iudæorū impietas 314.5
 Iudæorū impudentes preces 494.5
 Iudæorū in accusando impietas 490.5
 Iudæorū in Christum fremitus 14.6
 Iudæorum in Dominum furor 325.5
 Iudæorum in fine religio. 445.5. impietas ibid.
 Iudæorum ingratitude 429.7
 Iudæorum iusta reprehensio 486.5
 Iudæorum mendacii aduersus Dominū 772.8
 Iudæorum miranda cæcitas 57.5
 Iudæorum murmuratio Deo ingratisima 610.5
 Iudæorum nullus qui plenē legem didicit, aduentum redemptoris nō stit ignorauit 227.8
 Iudæorum opprobrium 729.8
 Iudæorum pater diabolus 649.5
 Iudæorū peruersitas 59.5
 Iudæorum petitio 157.5
 Iudæorum populus 599.5
 Iudæorum populus diues 742.4
 Iudæorum populus lapis 124.4
 Iudæorum populus, seruus populi Christiani 39.4
 Iudæorum populus cur Christi ecclesiam timuerit 345.4
 Iudæorum populi principes 769.4
 Iudæorū pressura 468.5
 Iudæorum rector 8183.5
 Iudæorū regem Christum opinabatur 83.5
 Iudæorum regum temporum 861.5
 Iudæorū regnum per Saul signifi-

In Bedæ opera

significatur 736,8
 Iudæorum repulso, gentiū receptio est 465,8
 Iudæorum scandalum, nostra salus 56,5
 Iudæorum timore Christi resurrectionem reticere. 508,5
 Iudæorum iusticia 612,8
 in Iudæorū populo Christianus præfiguratus. 733,6
 Iudæis omnia in figura contigisse 208,7
 Iudæis fidem Christi iusticiam per recusatib. utraq. Pannonia interdicitur. 200,2
 Iudæis mors Christi merito imputatur 828,5
 Iudæis nihil magis cōtrarium quam porcus 870,8
 Iudæos serpentes & ulperas in Euāgelio frequēter appellat Dominus. 783,4
 in Iudæis conuerti ad cor quid sit 891,8
 à Iudæis quinquagesima qua dragenas, una minus accepi 390,8
 à Iudæis quomodo sanguis requiratur, quem ipsi nō fuderint a 90,5
 à Iudæis salus processit. 792,8
 Iudæicus mos 306,5
 Iudæicus populus ædificium destructum 947,8
 Iudæicus populus à seruitute in fine liberatur. 227,8
 Iudæicus populus lumen adueniens 910,8
 Iudæicus populus per Cain significatur 27,4
 Iudæicus populus cur inops 995,8
 Iudæici populi dispersio. 172,8
 Iudæica gens non amisit signum legis & circūcisionis suæ 173,8
 Iudæicum bellum quotannis consummatū 184,2
 Iudæici regni finis 226,5
 Iudex ante ianuam 957,5
 Iudicis aduentus 260,7
 Iudicis boni officii 973,5
 Iudicis ira 956,5
 Iudices à Mose usq. ad Samuelem quandiu regnarint 21,2
 Iudices in populo Israelitico quandiu rexerint. † b 29,6
 Iudices Iudæorum in portis sedebant 619,4
 Iudices Iudæorū in portis ciuitatum habitabant. 756,4
 Iudicare 463,8
 iudicandum rectè 625,5
 iudicatorum Domini figura 89,5
 iudicatorum Domini umbra 328,7
 iudicatorum forma 332,5
 iudicatorum maiestas 469,5
 iudicium 910,8, 755,6, 870,4, 666,8
 iudicium Christi 643,6, 636,5
 iudicium Christi sublatum. 886,5
 iudicium cunctis ad futurum 231,7, 375,5
 iudicium Dei duplex 985,5
 iudicium Dei rectū 1036,8
 iudicium & charitas necessaria 362,5
 iudicium hominū filio in diuinis competat 587,5
 iudicium humanum sepe fallit 238,7
 iudicium impij 1051,5
 iudicium mundi 558,5
 iudicium occultum 473,8
 iudicium occultum in præfenti uita agit 473,8
 iudicium pro damnatione dicit 303,6
 iudicium pro pena 590,5
 iudicium sine misericordia 940,5
 iudicium temerarium cauendum 72,7 & 285,5
 iudicium temerariū in quibus rebus cauendum. 306,6
 iudicium aduentus 636,5
 iudicium dies cur octaua dicitur possit 454,8
 iudicium dies, hyemis frigiditas similitur 895,4
 iudicium dies sepe in scripturis octonario numero typicè exprimitur 44,8
 iudicium diei aduentus 196,5
 iudicium tempore crucem et cetera passionis instrumeta ostendet Dominus 511,5
 iudicium declinantes qui sunt 880,8
 iudicium extremum quæ cūctura sint 267,6
 abscq. Iudicio recto facere 917,4
 de Iudicij die 172,2
 de Iudicio quomodo arguitur mundus 771,5
 in Iudicio Salomonis quomodo Christi figura. 377,8
 iudicia cur antiquitus in portis fieri solita 479,8
 iudicia Dei abyssus 617,8
 iudicia Dei 338,5, 616,8, 902,907,5
 iudicia Dei iusta 702,5
 iudicia Domini in quantum desiderabilia 528,8
 iudicia Domini dulciora super mel & fauē 527,8
 iudicia Domini qualia. 527,8
 iudicia humana cur portemortis dicantur 479,8
 iudicia ueterum in portis fieri solita 798,8, 654,7
 iudiciorum Dei distinctio 69,7, 413,5
 Iudith historia conscribitur 211,2
 Iudith historia sub Cambyse scripta 180,2
 iugum Christi suauē 43,8
 iuga boum quinq. 67,7
 Iulia crucis supplicio coronata 418,3
 Iulia gens à quibus fundata 178,2
 Iulia mulier uisum recipit 353,3
 Iulianæ passio 479,3
 Iulianæ uirginis martyriū 245,1
 Iulianæ uirginis natale & martyrium 392,3
 Iulianus ad idolorum cultum conuersus, Christianos prosequitur. 187,2
 Iulianus Celanensis gratig Dei impugnator acerrius 984,4
 Iulianus & Cæsar in mare præcipitatur 465,3
 Iulianus ex Christiano paganus persequitur Christianos 212,2
 Iulianus Imperator cur Babylæ martyris sepulchrum auferri iusserit. 386,3
 Iulianus Imperator infidelis 822,6
 Iulianus quamdiu imperarit 187,201,2
 Iuliani Celanensis episcopi opuscula in Cantica canticorum 984,4
 Iuliani heresis 120,7
 Iuliani martyris natale. 395,3
 Iuliani martyriū 382,395,3
 Iulius 77,2, 458,322,1
 Iulius Africanus 664,3
 Iulius Africanus inter scriptores ecclesiasticos clarus habetur 186,2
 Iulius Africanus temporū scriptor 185,2
 Iulius antea Quintilis dictus 128,1
 Iulius Cæsar Britannos in fugam uertit 4,3
 Iulius Cæsar quandiu imperarit 201,2
 Iulius Cæsar quando procreatus 254,1
 Iulius Cæsar quando imperium arripuerit 128,1
 Iulius Cæsar quomodo animum constituerit 264,1, 772,2
 Iulius Cæsar singulare arripuit imperium 181,2
 Iulius papa quādiu federit 202,2
 C. Iulius quando in Britanniam expeditionem fecerit 3,2
 Iulius mensis à Caio Cæfare dictus 132,1
 Iulius mensis, prius Quintilis 254,255,1
 Iulius mensis unde nomen accepit 128,254,501,1
 Iulius 11. quandiu federit. 204,2
 Iulius 11. quandiu federit 204,2
 Iulius nolens sacrificare idolis, capitali sententiā punitur 4,2,3
 Iulij episcopi & confessoris natale 404,3, confutationes ibid.
 Iulij episcopi & Nicomedis depositio 396,3
 Iulij Papæ natale 390,3
 Iulij fenatoris & martyris natale & passio 442,3
 Iulij mensis nomina uaria 128,1
 C. Iulij in Britannia clades 3,2
 in Iulio mense quæ horæ cauendæ 254,1
 in Iulio mense quæ uictus ratio seruanda 254,1
 sub Iulio Papa prima Synodus Nicæ habitata. 192,2
 iumentum 347,5, 97,7
 iumenta, carnales homines 801,4
 iumentorum nomine quid intelligendum * A 15,4
 per iumenta cur pudicitia commode designetur. 855,8
 iuniperorum usus 317,8
 Iunius 77,2, 457,522,1
 Iunius ante Iunonius. 252,1
 Iunius Brutus in urbe Roma primus consul factus 128,1
 Iunius mensis unde dictus. 252,253, 128,1, 501,1
 Iunius quibus modis dicitur 128,1
 in Iunio mense quæ horæ cauendæ 252,1
 in Iunio mense quæ uictus ratio obseruanda 252,1
 Iuno Moneta 77,2
 Iuno quid Phycis 5,2
 Iuno Saturni filia 128,1
 Iunonis Monetæ aedes quādo dedicatæ 252,1
 Iunoni qui mensis facer. 207,2
 Iunoni templum quando dedicatum 128,1
 Iupiter 457,5
 Iupiter quando creatus. 441,1
 Iupiter cur in taurum mutatus 252,2
 Iupiter fulminum pater. 66,2
 Iupiter Hammo unde appellatur

Index.

pellassus 35,2
 Iupiter quot annis circum suū cōficiat * A 12, 4, 323,2
 Iupiter unde dictus 14,2
 Iouis annus 53,2
 Iouis filij 918,5
 Iouis nomine quid physici intelligant 206,2
 Iouis simulacrum cur arietinis pedibus depingatur 25,2
 Iouis stella beneuola 323,2
 Iouem cur patrem regno expulisse fabuletur 323,2
 iuramentum 578,7
 iuramentum controuersie finis 1080,6
 iuramentum ferui in femore Abraham 215,8
 iuramentum temerarium immutandum 180,7
 iuramenti genus per femora 85,4
 iuramenti uetatio 958,5
 iuramenti usus 501,8
 iuramenti puteus cur appellatus 211,8
 iuramentum proferre 151,4, 302,8
 iuramento quando utendum 20,5
 iurat Deus per seipsum. 1074,6
 iurare 573,6
 iurare cur perfectis interdicitur 501,8
 iurare saluum, grauisimum peccatum 574,6
 iurare in Deum cur Iudæi permittebatur a 20,5
 iuratio Dei 907,8, 483,6
 iuratio uera 573,6
 iustificare impium quid. 239,6
 iustificari apud Deum. 53,6, 241,6
 iustificantes se 411,5, 101,7
 iustificatus per fidem iuste operatur 60,6
 iustificatio quid 1039,8
 iustificatio hominis 38,6
 iustificacionem ex fide impetrari 233,6
 iustificaciones quomodo uie sint 1015,8
 iustificaciones à memoria cur non dilabantur. 1026,8
 ius legale 227,2
 ius naturale 227,2
 ius quid 396,6
 Iustæ & Rufinæ martyriū. 434,3
 Iustine uirginis martyriū. 258,259,1, 454,3
 Iustinianus capitur ab hostibus 369,3
 Iustinianus cōmunionem de manu Constantini papæ suscipit 192,2
 Iustinianus cuncta ecclesiæ priuilegia renouat. 193,2
 Iustinianus & Iustinus fratres 369,3
 Iustinianus exul in Pontum fecerit 192,2
 Iustinianus pacem cum Saracenis constituit 192,2
 Iustinianus quamdiu imperarit 190,192,2
 Iustinianus quādiu cum Tiberio imperarit 193,2
 Iustinus senior quamdiu imperarit 190,2
 Iustinianus Trebelli regis auxilio occidit eos qui se expulerant patrio 193,2
 Iustiniani codex quando orbi promulgatus. 190,2
 sub Iustiniano principe quinta synodus Cōstantinopoli celebrata 192,2
 Iustinus frater cum suum Iustinianum agnoscat. 373,3
 Iustinus martyr caput suū manibus fert 378,3
 Iustinus mendicium alit & uesit 371,3
 Iustinus minor quamdiu regnarit 190,2
 Iustinus philosophus. 405,3
 Iustinus philosophus librum pro Christiana religione composuit, Antonino tradit 185,2
 Iustinus præscientiam habuit futurorum 369,3
 Iustinus quando Romani imperij gubernaculum suscepit 75,3
 Iustini caput de sepultura sui corporis docet 378,3
 Iustini episcopi & confessoris natale 433,3
 Iustini martyris passio. 367,3
 Iustini martyris sepultura 380,3
 Iustini miracula 580,3
 Iustitia 37,8, 207,7, 236,2, 402,1, 548,7, 666,8, 870,4, 886,8, 910,8
 Iustitia ad omnes animæ partes pertinet 149,8
 Iusticia cur mons dicitur. 440,8
 Iusticia Domini iustæ & rectæ 527,8
 Iusticia Dei 54,6, 576,8, 619,8, 238,650,6
 Iusticia Dei cur dicitur. 239,6
 Iusticia Dei irreflexibilis. 435,8
 Iusticia Dei sine lege 55,6
 Iusticia Dei in corde abscondenda 643,8
 Iusticia discipulorum & fidelium 27,7
 Iusticia & pax uirtutes

quasi foreores 892,8
 Iusticia ex fide cur ex Deo 870,6
 Iusticia hominis 1025,5
 Iusticia in futuro seculo. 1005,5
 Iusticia in quo sit 299,5
 Iusticia iudicium sequitur. 666,8
 Iusticia nostra 1022,5
 Iusticia perfecta ibid.
 Iusticia præclarissima uirtutum 236,2
 Iusticia principalis uirtus 856,8
 Iusticia superni iudicis erga reprobos 180,7
 Iusticia uera quæ 989,8
 Iusticia unde uirga ferrea dicitur 435,8
 Iusticie ac misericordie temperamentum 634,5
 Iusticie inimicus 960,6
 Iusticie moderatores iusti sunt 634,5
 Iusticie semita 880,4
 Iusticie ueræ merces. 989,8
 Iusticia uiam Ioannes prædicat 484,5
 Iusticie implendæ exemplum 451,7
 ad Iusticie uiam improbi nōnunquam reuertuntur 659,7
 Iusticie liberaliter seruendum 116,6
 Iusticie seruire libertas. 648,5
 Iusticia impugnare 763,8
 Iusticiam loqui, & non uti 733,8
 Iusticiam nemo facere potest, nisi sanatus sit ab iniquitate per illū qui iustificat impium 972,8
 Iusticiam qui esuriunt & sitiunt beati a 16,5
 Iusticiam suam constituere quid 870,6
 Iusticiam suam uendere pro terrena pecunia, uenditio turpis 822,8
 à Iusticia Domini desistere cur ualde graue 436,8
 de Iusticia argui 769,5
 Iustus episcopus 47,3
 Iustus episcopus quando ecclesie præfuerit 52,3
 Iustus Melliti successor. 53,3
 Iusti Lugdunensis episcopi natale 446,3
 Iustus à Deo non derelinquitur 624,8
 Iustus in lege die ac nocte meditatur 625,8
 Iustus nemo 779,5
 Iustus prius accusator sui. 930,4
 Iustus quare, resurgat. 959,4
 Iustus quare uix saluabitur 986,5
 Iustus qui patitur, Christi imitatur 979,5
 Iustus quomodo appellatur, qui cadat 959,4
 Iustus quomodo multiplicetur ut cedrus Libani. 934,8
 Iustus quomodo ut palma floreat 954,8
 Iustus sine querela 184,5
 Iusti anima, sedes sapientie 698,8
 Iusti merces, Christi uisio. 910,4
 Iusti uiri securitas rectè cōparatur 953,4
 Iusto Deus benedicit. 433,8
 Iustum Deus uerè dirigit. 463,8
 Iustum tentari oportet. 619,3
 Iusti ante Deum 183,5, 135,7
 Iusti a bonis comparantur 620,8
 Iusti cur nō in futuro confundantur 623,8
 Iusti de quib. magis quam de penitentibus, gaudendum 71,7
 Iusti meritō terram hereditabunt 626,8
 Iusti non peribunt 627,8
 Iusti per diem intelliguntur 784,8
 Iusti quasi uirens folij germinant 910,4
 Iusti quod cœlum sunt, unde habeant 489,8
 Iusti semper uident reprobos in tormentis 65,7, 415,5
 Iusti sine querela 136,7
 Iusti soli ad dexteram Dei collocandi 679,8
 Iusti sub lege non sunt. 684,5
 Iustorum calles 882,4
 Iustorum ciuitas superna. 30,4
 Iustorum consilium 991,8
 Iustorum corda, montes Dei 1039,4
 Iustorum corda, cellaria. 958,4
 Iustorum domus nunquā deficiet 912,4
 Iustorum exaltatio, uita æterna 1039,8
 Iustorum in hoc & futuro seculo læticia 517,4
 Iustorum in hac uita perfectio 564,4
 Iustorum merita 270,6
 Iustorū multæ tribulationes 788,8
 Iustorum tabernacula florebunt 919,4
 Iustorum uita quantæ sub limitatis 1273,4
 Iustori uita nucibus comparatur 1117,4
 Iustis necessaria ad iudicium

In Bedæ opera

lepra in ueste linea 166.4.
in ueste lanæa. ibid. in
stamine et subregmine.
ibidem.

lepra pallida 306.8. ru-
bicunda, alba, nigra.
ibidem.

lepra quæ purgetur sacrifi-
ciorum ritu 160.4

lepra doctrina falsa 159.4-
305.8

leprarum colores 306.8.
160.4

lepre genus quod munda-
ri non potest 160.4.
306.8

lepre sex species 159.4.
305.8

lepram in barba ostende-
re 160.4

lepram in caluitio mon-
strare 160.4

lepram in capite portare.
305.8.160.4

lepram in cute gerere.
159.4

lepra portare in toto cor-
pore 159.4

leprosus cur se sacerdoti
ostendere inbetur 14.5

leprosus quid typice signi-
ficet 14.5

leprosi mundatio 13.5

leprosi mundatio nõ quæ
rit locum certum 260.5.
291.7

post leprosi coitum cur mu-
lier non lædatur 338.2

leprosum cur ad sacerdo-
tes Christus miserit.
831.5

leprosi ad sacerdotes mit-
tuntur 421.5.98.7-
696.6

leprosi de castris eijciun-
tur 315.8

leprosi decem 98.7

leprosi, hæretici 159.174.
4.305.8

leprosi qui intelligendi.
696.6

leprosi quomodo in lege
mundati 699.8

leproforum unas ad Chri-
stum reuertitur 99.7

lepus 452.1

leta uia 645.7

letantia rogationum cur in-
ueniatur 501.7

leucij natale 383.3

leucij, Tyrri & Calenicij
martyrum natale 287.3

leudeberta uirgo 362.3

leui 68.4.74.4.231.8.
1081.5

leui Dominõ magnũ con-
uiuium facit 20.5

leui hereditatẽ propriam
non accepit 86.4

leui, piggaddius siue assum-
ptus 837.5

leui propriam hereditatẽ
non accepit 260.8

leuiathan diabolus 881.

4.856.4

leuiathã quomodo Deus
dicatur excitare 861.4

leuita 565.4.665.3

leuita cur non acceperint
terrã hereditatẽ 54.5.
8

leuita & sacerdotes altare
pallijs & uarijs ornamẽ-
tis circũdare solebant.
555.8

leuita in præfenti uita in
Hierusalem congregan-
tur 577.4

leuita quadraginta duas
urbes in possessionem
accipiunt 346.8

leuita quare pilos carnis
omnes radere debeant.
316.3

leuita quomodo Domi-
num laudauerunt 493.4

leuitarum pars Dominus
a 59.5

leuitis cur fors nulla data
inter fratres 785.8

leuitis habitacula ab leui-
per omnes tribus decer-
nuntur 345.8

leuitis lex data 102.4

Leuparius episcopus Co-
lumbanum ad scum in-
uitat 296.3

lex a monte Sin incipitur,
& in monte Seir fini-
tur 194.4

lex bona, si quis ea recte
utatur 207.8

lex carnis 412.8

lex cur data 97.714.716.6.
955.8.1036.8

lex cur dilectio dicatur.
1017.8

lex cur dicatur deprimens
886.8

lex cur in duabus tabulis
scripta 284.8

lex cur mirabilis 84.6.8

lex cur nouum uel uetus
testamentum dicatur.
527.8

lex custodita 103.5

lex Dei, aqua dicitur.
650.4

lex Dei ueritas 1026.8

lex Dei in manu Ezræ 523.
4. item in manu Chri-
sti. ibid.

lex Dei de Hierusalem e-
greditur 195.8

lex decem uerbis compre-
henfa 285.8

lex Domini immaculata.
527.8

lex Domini uia 1009.8

lex & prophetæ de Chri-
sto 335.5

lex & prophetæ usque ad
Ioannem 522.6

lex & testimonium, idem.
527.8

lex euangelica 681.5

lex factorum 191.6

lex factorum & fidei quo-
modo inter se differant
57.6

lex glarea 778.4

lex in decem præceptis co-
gnoscitur 179.8

lex infirma per carnem.
118.6

lex iniusto nõ posita 1015.
8.559.6

lex in ueteri testamẽto cur
ministratio mortis.
614.6

lex iubet, ut admoceat
quid faciat fides 58.6

lex libertatis 939.5

lex mala quæ 131.6

lex mentis 412.8

lex Mosis 412.8.528.
651.5

lex mystico uelamine te-
cta in fidelibus 144.4

lex naturalis 631.5

lex noua strictior 62.7.
412.5

lex operum in Iudaismo,
fidei uerõ in Chritia-
nismo 57.6

lex paedagogus 611.6

lex peccati uirtus 140.6

lex peccati cur dicatur.
106.6. item mortis.
ibidem.

lex perfecta 936.5

lex per angelos data 711.6

lex per carnem infirma.
135.6

lex per Mosen data 96.6

lex per omnia cum seueri-
tate datur 129.4

lex præuaticationis gra-
tia posita est 711.6

lex prima 129.6

lex primo homini natura-
liter data 84.6.8

lex posita iniustus 847.8

lex quæ dicatur 675.5

lex quæ nam animalia exe-
cretur 304.8

lex quando data 282.8

lex quædo Mose data 130.4

lex quando impletur.
1119.6

lex quibus litera 138.6

lex quomodo gratia facta
140.6. semper bona.
ibid.

lex quomodo non gratia.
705.6

lex quomodo pluuiã.
784.8

lex sancta 132.6.788.8

lex sine gratia 715.6

lex sine gratia impleri nõ
potest 363.8

lex sine gratia, litera sola.
713.6

lex sine gratia litera occi-
dens 810.8

lex spinam figit 589.8

lex spiritus 116.6

lex subintrauit, ut abunda-
ret delictum 111.6

lex triplex apud Aposto-
lum 412.8

lex uetus concubina 74.4

lex ueteri populo in lapi-
deis tabulis lata 1015.8

lex uirtus peccati 610.8

lex uini Iudæorum popu-
lo data 542.5

legis æmulatores frustra
Deo obsequium præ-
stant 48.7

legis carnalitas 584.5

legis ceremonias Christus
transgredi noluit 545.5

legis custodia 433.5

legis cur duæ tabulæ datæ
284.8

legis Dei meditatio, uera
uita 1024.8

legis diuisio 154.4

legis diuinæ summam de-
cem præceptis compre-
hendi 464.4

legis finis, Christus 391.
6.4.43.8.615.6

legis & gratiæ distantia.
191.7.265.5

lex infirmata quomodo,
154.6

legis iustitia quare propo-
natur 233.6

legis iusticia quomodo in
nobis impletur 135.6

legis litera occidit 96.6

legis nomine quid signifi-
cetur 550.6

legis oratio 363.5

legis opera iustificationem
qui, non præcedere iu-
stificationem 61.8

legis plenitudo charitas.
167.6.746.6

legis sermo scientiæ glo-
riam secretam habet.
291.8

legis tabulæ cur lapideæ.
284.8

legis uirtus 847.5

legis usus 56.96.115.138.
6

ex Legis operibus, qui sunt,
sub maledictio sunt.
172.8

in Legis & gratiæ datione
apparet euidentissima
ueteris & noui testamẽ-
ti distantia † a 4.6

legi detrudere 954.5

legi uiuere 961.6

legem Dominus daturus
cur in igne fumoq; de-
scendit 282.8

legem non nisi a spirituali
bus impleri 140.6

legem non uenit Christus
soluere 411.5

legem quomodo Chri-
stus impleuerit 288.8

legem uerẽ qui attendat.
84.6.8

ante Legem diabolus qua-
si sopitus 411.8

lege bene uentium, ope-
ra bona 747.8

lege qui male utatur 139.6

lege subintrante cur pecca-
tuus

Index.

tum abundarit 97.6

lege uti legitime 612.715.
959.960.6

in Lege meditari 428.8

in Lege & sub lege esse,
differre 465.6

in Lege esse 428.8

in Lege tres infelices sunt
651.3

in Lege Dei qui ambulent
1009.8

sub Lege esse quid est 428.
8.746.6

sub Lege qui sint damna-
bilitate 746.6

sub Lege unde homines
facti 723.6

leges Dei in cordibus scri-
ptæ 1090.6

lia 66.4.68.4

lia Iacobo pro Rachele
supponitur 236.8

lia, laborans 232.8

lia pro Rachel Iacobo con-
iungitur 233.8

lia synagoga typus 236.
8

lia filij duo 68.4

de Lia quos filios Iacob
progenuerit 232.8

libamen 145.4

libamina 525.4

libamina uini 1273.4

libanus 1065.5. 1095.5.
4.1096.4

libanus, candidatio 569.
818.8.1073.4

libanus mons 818.8

libanus mons saluatorum
& Ecclesiam signat 1121.
4

libani ligna 1071.4

per Libanum populus Iu-
daicus intelligitur 569.
818.8

liberalitas Domini 67.7-
392.5

liberari quid 150.153.6

pro Liberatione plerunq;
sancti orantes, non ex-
audiuntur 746.8

libertas arbitrij 123.5

libertas inchoata 1046.6

libertas uera 105.6

libertas ueritatis 546.5

libertini † a 18.6

libertus quamdiu federit.
202.2

libertus 11. quamdiu sede-
rit 203.2

liberi uerẽ quando officia
mur 778.6

liberorum munus 974.5

liberum arbitrium 337.7-
403.8.612.6.689.756.5.
889.6

liberum arbitrium pri-
mus homo ante gustũ
pomi habuit, post gustũ
uerõ seruus effectus est
peccati 405.8

libero arbitrio contrariũ,
quod Deus sanctis ui-
tam æternam præditi-
nauit 405.8

liberum arbitrium ad pec-
candum ualere 611.6

liberiuoluntus 1078.5

liberiuentium 802.8

libri plicati redditio 249.5

libri opera digitorum Dei
470.8

libri uitæ 1124.5

librorũ Mosis ordo 144.
4.

librorum omnium caput
est Christus 109.8

in Librorum initijs quanã
scriptores ponere sole-
ant 50.2

libido ubi dominatur, ra-
tio subiugatur 465.8

libidinis ingenium 277.
3

libra 88.2.521.1

quid sit 321.8

libra, as siue assis 182.1

libra cur septembris tribua-
tur 24.25.85.2

libra unguenti 370.7

lbs 32.2

quæ liceant & non expe-
diant 399.6

Licinius imperator crea-
tur 187.2

licitum quando expedit,
uel non expedit 427.
6

lictores † b 32.6

lida 81.2

ligandi ac soluendi pote-
stas non solum Petro ce-
terisq; apostolis: uerũ
etiam ecclesiæ pastoris-
bus data 156.7

ligatio 618.7

ligaturarum ratio 423.
424.1

ligit mail magus 321.3

lignum nullum infructuo-
sum 129.8

lignum scientiæ boni &
mali 17.4.19.4

lignum scientiæ boni &
mali cur hoc nomẽ sum-
pserit 147.8

lignum scientiæ boni &
mali, proprium uolun-
tatis arbitrium est 149.
8

lignum uiride 496.5

lignum uitæ 136.8.1135.5

lignum uitæ, Christus.
149.8

lignum uitæ in medio pa-
radisi 148.2

lignum iuxta altare non
plantandum 330.8

in ligni medio se abscon-
dere 25.4

de ligno uitæ cur gustatũ
a primis parentibus.
584.6

ligna altaris quomodo in-
cõbusta permanere po-
tuerint 1228.4

ligna duo, crucis figura.
252.5.353.7

ligna fructifera omnes
sancti sunt 149.8

ligna ignis 946.5

ligna in altari holocausto
rum quando ardere di-
cantur 588.1232.4

ligna nemorosa sine fru-
ctu 201.4

ligna pomifera 330.8

ligna quando cædenda.
115.2

ligna setim in Arabia de-
sertis solet inueniri.
1212.4

ligna setim impubilia.
1212.4

ligna setim qualia 1173.4

ligna syluæ, homines ua-
ni 353.8

lignorum præputia aufer-
re 330.8

ligna arule altaris sacer-
dos imponit 1232.4

ligna setim offerre 1172.
4

ad Ligna cædenda in opus
Domini dena millia ui-
rorum de Israhel mittun-
tur 6.8

per Ligna errores genti-
lium diabolica fraude
inueniunt designantur.
387.8

ligustrum 1070.4

lilium repandum 235.5

lilij flores quid significent
71.8

lilij opus quatuor cubito-
rum 50.8

per Lilij repandi folium
quid significetur 55.8

lilia quomodo sanctorũ
actibus congruant.
1037.4

lilia, uirginitatis candor.
296.8

per lilia quid designetur.
50.8

inter lilia Dominus quo-
modo pascatur 1037.4

Lilla Eduini minister 55.3

Lilybeum permontorium
927.5

limus, aqua & terræ com-
mixtio 142.8

limus, ex quo homo fa-
ctus est, qualis fuerit.
141.8

Linus musicus claret 211.
2

linea cubitorũ duodecim
quid significet 46.8

lindisfarneses quomodo
sint impugnati, & iuuã-
te Domino iterum pro-
fecti 248.3

lingua communis 350.2

lingua catholici doctoris
ad fructum uitæ ducit
sempiternum 921.4

lingua cur in udo posita,
501.8

lingua cur spongiosa 333.
2

lingua Græca cur clarior
inter cæteras habeatur.
350.2

lingua magniloqua, herẽ-
tica 492.8

lingua mixta 350.2

lingua quam homines
in futurum loquentur.
351.2

lingua sapientũ ornat sci-
entiam 921.4

linguæ usus 339.2

linguã cur refrigerari cu-
piat diues in inferno,
64.7.414.5

linguã domare nemo po-
test 948.5

in Lingua non peccare
perfecti est hominis.
635.8

linguæ detrahentium to-
lerandæ 1050.5

linguæ in Christi cruce fa-
cratæ 829.5

linguæ gentium 350.2

linguæ ignitæ 870.5

linguæ quot 652.3

linguæ sacræ tres 350.2

linguæ unde dicatur 350.
2

linguarũ adunatio plena
in futura uita 159.8

linguarum cognitio ad
quid necessarium 350.
2

linguarum diuersitas un-
de orta 350.2

linguarum uarietas 870.
5

linguarum unitas in Ba-
bylonis constructione
per spiritũ superbiam scit-
fa 48.5

linguarum tria uasa 657.
3

linguas comedere 111.5

linguis uarijs quomodo
loquuti apostoli 871.5

linguis omnium loquutoi
apostolos 487.5

linitio 661.7

Linus papa 473.2

linus quamdiu federit 202.
2

linum ueritatem humanæ
carnis inter flagellã
triumphantis ostendit.
397.8

lino & bysso castitas cor-
poris nostri significa-
tur 1260.4

in Lino quæ intelligantur
629.7

Lippus sacerdos 309.8

liquida literæ 36.1

lira 450.1

litaniam maior Romæ 248.1

litera & spiritus 684.5

litera occidens 611.609.6

litera occidit, spiritus uiuif-
icat 270.8

litera apud Græcos cen-
tenarium

In Bedæ opera

tenarius numerus 201.8
 litera spiritu uiuificanda. 847.5
 literæ & spiritus distantia. 459.5
 literæ utilitas 24.5
 literam quis primus finxit 647.3
 literæ apud Latinos quot sint 34.1
 literæ quomodo elementa dicantur 314.2
 literarum nelamen 265.5
 litigium habere cum uitijs, & pacem cum optimis moribus, sapientia est uera 626.8
 locus 102.7.294.5
 loculi Christi 719.5.304.7.
 372.5
 locus Christi 809.5
 locus communis 239.2
 locus mundissimus extra castra, animus est iustorum 1229.4
 locus ubi petra percussa est, uocatur tentatio. 128.4
 locus quid sit 50.2. unde dicatur ibid.
 locus requietionis Dei. 883.5
 de loco ubi Dominus baptizatus est 495.3
 loca arenaria 255.5
 loca rebus congruunt 92.5.119.7
 locorum cum factis congruentia 334.5
 locorum & ciuitatum expositio, quæ in Actis legitur 920.921.5
 de locis circa Hierusalem. 490.3
 de locis sanctis 487.3
 locusta 27.5
 per locustam quid intelligendum 855.8
 locustæ 115.4.277.8.495.3
 locustæ quid significant 7.5
 locutionis nostræ cautela quomodo seruanda. 149.7
 in locutionibus figuratis quid obseruandū 287.6
 Logareus rex maximam idololatriæ solennitatem celebrat 318.3
 logica 112.1.239.2.403.1
 logicam quis inuenit. 112.1
 Londonia ciuitas 47.3
 longa 419.1
 longanimes 393.7.787.6
 longæuitas primorum hominum 138.2
 longè quomodo quis à Deo 953.5
 Longini martyris passio. 398.3
 longissimum quid 653.3
 longitudo basis ad patientiam longanimitatis per-

tinet 58.8
 de longinquo ueniens. 77.5.78.7
 Longobardorum gens omnem Italiam inuadit. 190.2
 longum nihil uideri debet, quod exitum habet 577.8
 de loquela per gestum digitorum, & temporum ratione 164.1
 loquendi in una lingua diuersitas 487.5
 loqui rectè 76.5.93.7
 loqui Dei quid 790.4.
 Loth 50.4
 Loth ab Abraham cur discedat 191.8
 Loth aspectu & auditu iustus 756.4
 Loth cum filiis suis liberatur 206.8
 Loth, declinans 880.8
 Loth de Sodomis quidem exit, sed tamen ad montana non peruenit. 207.8
 Loth in Sodomis 426.5
 Loth moraliter quid significat 52.4
 Loth populum sanctum significat 43.4
 Loth quare in Segor sedere timuerit 205.8
 Loth qui ex incendio meruit saluus euadere, tyrum gerebat corporis Christi 206.8
 Loth quomodo persecutionem passus 1034.6
 Loth tribus de causis dicitur nolle in montem ascendere 51.4
 Loth iusticia & constantia. 999.5
 Loth prophetæ natale. 457.3
 Loth uxor cur in falsis statuam mutata 805.8
 Loth uxor in falsè conuersa, exempli præstat ad cõdimentum fidelium, unde alij salietur 206.8
 Lotharius ad Italia gubernationem redit 195.2
 Lotharius à patre in uincula coniectus Moguntiaci moritur 195.2
 Lotharius à Paschasio coronatus insignia imperatoris accipit 195.2
 Lotharius ex Italia in patriam reuertens Veronæ moritur 197.2
 Lotharius Hugonis filius imperium accipit post patrem 196.2
 Lotharius imperij infigne à Sergio accipit 195.2
 Lotharius Placentiæ improuisa morte perijt. 195.2
 Lotharius quamdiu regnarit 196.201.2
 Lotharius rex quanta dilectione Arnolfrū sit prosequutus 352.3
 Lotharins 11. quamdiu imperarit 197.202.2
 Lotharius secundus ab Innocentio pontifice coronatur 197.2
 Lotharius senex regnum filijs diuidit 195.2
 Lotharij obitus 195.2
 Lotio pedum manibus facienda 713.5
 Lotio pedum apostolorum per Christum quid significat 710.5
 Lucanus poeta 48.1
 Lucas bos in figura 80.7
 Lucas de sacerdotio Christi præ cæteris scripsit. 515.5
 Lucas & Marcus Christum in carne uiderunt 181.5
 Lucas medicus 861.5
 Lucas sacerdotalem Domini stirpem describit. 179.5
 Lucas per uitulum significatus 180.5
 Lucas ubi & quomodo genealogiam Christi narret 237.5
 Lucas uitulus 662.1073.5
 Lucæ discrepantia 862.5
 Lucæ Euangelistæ martirium 260.261.1
 Lucæ Euangelistæ natale. 460.3
 Lucæ Euangelistæ ossa à Constantinopolitanis miro fauore suscepta. 187.2
 Lucæ episcopi natale 396.3
 Lucæ figura bos 223. 497.7
 Lucæ mōs 293.5.295.7
 Lucæ ossa Constantinopolim transferuntur 212.2
 Lucerna 755.4
 Lucerna cur semper ardeat in tabernaculo testimonij 1242.4
 Lucerna impiorum 915.4
 Lucerna omnes homines. 592.5
 Lucernæ uocabulo quid intelligendum 41.5
 Lucernam accendens 359.5. 227.7
 Lucernam sub modio ponere 217.5
 Lucernam super candelabrum qui ponere dicatur 42.5
 Lucernæ candelabri & emunctoria 1191.4
 Lucernæ lucis in domo Dei qui 1241.4

Lucernæ quando tabernaculum Domini illustrat 1194.4
 Lucernas tenere 373.5.229.7
 inter lucernas & candelabra quid typicè distet. 71.8
 Lucia uirgo quando passa 480.3
 Lucia martyrium 258.259. 264.265.1.451.3
 Luciani martyrii & sepultura 382.3
 Luciani presbyteri reuelatio 188.2
 Lucifer 68.2.309.7
 Lucifer bonus 995.5
 Lucifer cur dictus 830.4
 Lucifer & hesperus an in eodem tempore possit esse 323.2
 Lucifer stellis cæteris clarior 830.4
 Lucifer tantum in mane ante solem uidetur 232.2
 Luciferi cultores 883.5
 Luciferi lapsus * A 3.4
 Luciferiani 159.4
 Luciferianorum error 305.8
 Lucillus à S. Laurentio baptizatur 493.7
 Lucius Britannorum rex Christianus fieri cupit. 5.3
 Lucius papa quamdiu in episcopatu sederit 296.3. 202.2
 Lucius 11. quamdiu federit. 204.2
 Lucius 11.1. quamdiu sederit 204.2
 Lucij papæ natale & martirium 396.3
 Lucetia à Tarquinio corrupta 180.2
 Lucetius immundo spiritu arreptus in suo conuiuio expirat 437.3
 Lucrum damnosum est, peccunia acquirere, & perdere innocentiam 755.8
 Ludouicus Arnulphi filius à Romanis imperator creatur 196.2
 Ludouicus Arnulphi filius quamdiu imperarit 196.2
 Ludouicus à Scarra Coloniensi coronatur 199.2
 pontificatus Ioanni abrogat ibid.
 Ludouicus Balbus à Ioanne pontifice imperij titulis insignitur 195.2
 Ludouicus cõtempor Romanæ sedis 199.2
 Ludouicus dux Bauarorum quamdiu regnarit. 199.8
 Ludouicus imperio restituitur 195.2
 Ludouicus Lotharij filius quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus per fraudem

Index.

suorum imperio pellitur 195.2
 Ludouicus Pius Aquitanos & Dalmatas parates defectionem sub iugum agit 195.2
 Ludouicus Pius Bernhardum Mediolani opprimat 195.2
 Ludouicus Pius cum filio quamdiu regnarit 195.2
 Ludouicus post Philippi in Francia quamdiu regnarit 197.2
 Ludouicus quamdiu imperarit 201.199.2
 Ludouicus 11. quamdiu regnarit 201.2
 Ludouicus 11.1. quamdiu imperarit 201.202.2
 Ludouici Philippi regis filius quamdiu Francis imperarit 199.2
 Ludouico duci Bauarorū Iohannes pontifex cõmuniõne ecclesiæ interdidit 199.2
 Ludouico regi Gallorum in expeditione contra Saracenos mortem, succedit in regnum Philip-pus 198.2
 Lugdunensis synodus celebratur 198.2
 Lugeres quina beati a 165
 Luidbrandus donationem patrimonij alpium Cot-tiarum confirmat 193.2
 Luidhardus episcopus 233
 Lumbi in scripturis sanctis quid significant 681.4
 Lumbi pro delectationibus accipiuntur 690.8
 Lumbos accingere 815.4.
 Luna non per se ipsam, sed à sole illuminatur 27.2
 Luna oculus maior terra. 329.2
 Luna ostensio temporis & signum æui 74.2
 Luna pasche 163.2
 Luna per dies anni quomodo 186.1
 Luna per dies mensis quomodo inuenienda 186.1
 Luna per quot dies & horas signum unum cur-rat 28.2
 Luna planetarum tardissima 389.1
 Luna prima quot partibus à sole distet 98.99.2
 Luna prima quot punctis luceat 98.2
 Luna proprio lumine caret 382.1
 Luna qualis à Deo confectata 342.2
 Luna qualis facta sit 150.8
 Luna quantum in nocte luceat 97.2
 Luna quando amphicitrus dicatur 329.2
 Luna quando creata 441.1

luna cur uespere in oriente plena, & mane in occidente necessariò uideatur 108.2
 Luna duos cursus facit 118.2
 Luna ecclesia 60.108.2
 Luna ex quibus elementis conficit 382.1
 Luna fragilitatis defectum significat 108.2
 Luna Ianuarij 492.1
 Luna in calendis mensium quomodo inuenienda. 186.1
 Luna in centesimo quomodo inuenienda 187.1
 Luna infimum cælorum obtinet 5.2
 Luna in qua hora & puncto à sole accendatur. 186.1
 Luna in quo signo uerfetur 492.1
 Luna in quo signo uerfetur, quomodo sciendum 89.2
 Luna in unoquoque signo quamdiu moretur 90. 100.2
 Luna in zodiaco quot partes quotidie peragat. 86.2
 Luna maius spacium in triginta diebus percurrit, quam sol in diebus tricenis sexaginta quinque 86.2
 Luna mare ad se trahit 97.2
 Luna mundi huius speciem gerit 342.8
 Luna noua cur crescente die, supina; decrecente uerò, erecta uideatur. 27.2
 Luna non per se ipsam, sed à sole illuminatur 27.2
 Luna oculus maior terra. 329.2
 Luna ostensio temporis & signum æui 74.2
 Luna pasche 163.2
 Luna per dies anni quomodo 186.1
 Luna per dies mensis quomodo inuenienda 186.1
 Luna per quot dies & horas signum unum cur-rat 28.2
 Luna planetarum tardissima 389.1
 Luna prima quot partibus à sole distet 98.99.2
 Luna prima quot punctis luceat 98.2
 Luna proprio lumine caret 382.1
 Luna qualis à Deo confectata 342.2
 Luna qualis facta sit 150.8
 Luna quantum in nocte luceat 97.2
 Luna quando amphicitrus dicatur 329.2
 Luna quando creata 441.1

luna uerifimili ratione deficit 28.11.2
 Luna uigesima quot punctis luceat 217.1
 Luna ætas 347.2
 Luna ætas à Calendis Ianuarijs inuenienda 286.1
 Luna ætas quomodo inuenienda 187.225.1
 Luna ætas in mundi initio, quæ prima fuerit 157.2
 Luna ætas quot diebus compleatur 28.2
 Luna annus 51.2
 Luna anni aut uulgares aut uertentes 138.2
 Luna arcus 381.1
 Luna coitus 111.2
 Luna conuersio, quæ naturalis est, non potest futurum mensis statum pertendere 107.2
 Luna cornua cur aliquando cælum spectent 109.2
 Luna corpus naturaliter obcuratur 330.2
 Luna cursus 108.2
 Luna cursus per signa 95.2
 Luna cursus in quot annis perficiatur 52.2
 Luna defectus 112.2.156.5
 Luna difusus 99.2
 Luna eclipsis 19.64.112.2. 382.1
 Luna eclipsis quando fiat. 328.2
 Luna eclipsis ratio 329.2
 Luna & feriarum inueniendarum ratio 280.1
 Luna & maris concordia. 97.2
 Luna & maris sympathia. 118.2
 Luna & solis eclipsis quotannis fieri 113.2: cur nō semper deprehendatur, ibidem
 Luna effectiua potentia. 115.2
 Luna figuræ septem 382.1. 108.2
 Luna orbis initium & finis 17.2
 Luna quantitas 20.26.113.2
 Luna regularia 280.1
 Luna saltus 143.2.389.4.93. 508.1
 Luna saltus quæ sit ratio. 146.2
 Luna saltum quid efficiat. 209.2
 Luna subinfectio 108.2.
 Luna in censio ibid. itē superinfectio ibid.
 Luna tres status 26.2
 Luna in censio tris generat 108.2
 Luna umbrā decies oculos superare terram 29.2
 Luna ætate 104.2
 Luna cursu 519.2
 Luna cursu per signa argumeta

In Bedæ opera

argumentum 27.2
 de Lunæ eclipsi 520.1
 de Lunæ & solis eclipsi. 28.2
 de Lunæ mediâ obscuritate 383.1
 de Lunæ natura & situ 26.2
 per Lunæ defectum quid figuratiter intelligendū 113.2
 lunam etiam quadrantem habere 142.2
 lunam & stellas non proprio lumine lucere 60.2
 lunam ex solis radijs lumē accipere 113.2
 lunam nec crescere nec minui 26.2
 lunam uiginti quatuor horis, tredecim signiferi partes peragere 27.2
 ad lunam in calendis mensium inueniendam, cū epactis lunæ secundum Romanos et Ægyptios 190.1
 per Lunam defectio mortalitatis designatur. 899.8
 per Lunam in sacris literis quid significetur 913.8
 per Lunam in nouatâ quid significetur 873.8
 per Lunâ quomodo Christi caro significetur. 1045.8
 super Lunam an congelatæ aquæ 320.2
 de Luna qualibet uel feriat argumentum 103.2
 lunæ plures apparent 199.2
 lunæ tres nocte uisæ 197.2
 lunaris annus 525.1
 lunaris annus quadrifariè accipitur 138.2
 lunaris annus quanto minor solari 151.2
 lunaris cycclus quomodo inuestigandus 120.2
 lunaris cycclus quot annis impleatur 118.1
 lunaris mensis 207.2
 in Lunari cyclo quare addantur quatuor regulares 214.1
 lunares anni solarib. breuiiores 75.2
 lunare corpus unde influentia & effluxiones habeat 378.1
 luminaria magna quæ A 11.4
 lunaticus 334.5
 lunaticus qualis demonia- cus fuerit 93.5
 lunaticus quid significet a 73.5
 lunaticus a 15.5
 lunationes 240.1
 inter Landonensibus & Eboracensis ciuitatis epi-

scopus qualis distinctio honoris esse debeat 35.3
 Luperci & Lurcones, gentes 126.1
 Lupicinus Viennensis ecclesie episcopus 480.3
 Lupicini abbas natal. 400.3
 Lupidini episcopi depositio 389.3
 lupus Iustiniani Dominus 373.3
 lupus Trecanesius episcopus 189.2
 lupi episcopi depositio. 437.3
 lupi 340.5
 lupi Columbano obediunt 287.3
 Iustrat Dominus omnia. 108.7
 Iustratio quinto quoque anno 155.2
 Iustratio Romanorum. 156.2
 Iustricus dies 52.2
 Iustrum tempus quinque- niij 52.2
 Iuter in amplitudine cur unum cubitum & dimidium habuerit 62.8
 Iuter unus cur quatuor cubitorum fuerit 63.8
 Later unus quadraginta baros capiebat 63.8
 Iuteris grositudo in mari aeneo quid sit 55.8
 Iuteris os quare unius cubiti 61.8
 in Latere integer cubitus quid significet 62.8
 Iuterum mensura qualis. 62.8
 per Iuterum duos ordines quid mysticè ostendatur 58.8
 Iutum de terra 351.7
 Iutum in brachio formare 661.7
 per Iutum fecis carnalis concupiscentiæ accipiuntur 640.8
 lux 521.5
 lux Domini in qua gentes ambulat 257.6
 lux & lumen quomodo dicti sancti 593.5
 lux hominum Christus. 427.7
 lux illuminans 523.5
 lux inuisibilis, angelica creatio 121.8
 lux iustorum 915.4
 lux qualis fuerit, antequam factus esset sol 32.2
 lux quibus in locis iubente Deo facta sit * A 5.4
 lux spiritalis 4.4
 lux uera Christus 807.6
 lucis à tenebris separatio. 676.8
 lucis & tenebrarum diuisio 4.4
 lucis nomine iusti appel-

lantur 122.8
 lucis uocabulo fides accipitur 58.2
 lucem à tenebris diuidere 123.8
 lucem à tenebris quomodo Deus discreuerit * A 6.4
 lucem cur Deus tantum laudauit, & nō noctem 123.8
 lucem in aquis diuina operatione posse responde- re * A 5.4
 lucem qua lingua Deus appellauerit diem, & tenebras noctem * A 6.4
 lucem quomodo Deus uiderit quod esset bona. 121.8
 per Lucem prima die factâ quid intelligendū 676.8
 in Luce esse, & ambulare. 1011.5
 luxouium 282.3
 luxuria 476.7
 luxuria multos subiuit. 640.8
 luxuria unde sit 323.2
 luxurij marryrium 436.3
 luza, nux siue amygdalon. 229.8
 Lybia Aethiopia 924.5
 Lybia Cyrenaica 436.3
 Lycaonia Asiæ prouincia. 924.5, 924.2
 Lydda Palæstinae ciuitas. 924.5
 Iydorum reges incipiunt. 179.2
 lyra 88.2
 lystra, Lycaoniae ciuitas. 924.5

M

M litera mille significat 116.1
 Macarius cum suis sequacibus anathematizatur 192.2
 Macedonia Græcorum nobilissima prouincia. 924.5
 Macedones post Alexandrum regnant 188.8
 Macedones quamdiu usque ad mortem Cleopatrate regnarint 68.2
 Macedonum regnum quâdo inchoarit 179.2
 Macedonibus Philippus præest 182.2
 Macedonij presbyteri martyrium 246.247.1
 Macedonij presbyteri natalis 398.3
 Maceloth 189.4, 322.8
 maceria 1034.4, 1061.8
 Macfil episcopus eximpio

homine factus 326.3
 Macfil latro 324.3, eius poenitentia & cōfessio. 325.3
 Machabæi sub Antiocho dira tormenta perpessi 383.8
 Machabæorum liber secundus gesta Ptolemæi Epiphaniis continet 182.2
 Machabæorum martyrii. 356, 257.1
 Machabæorum septem fratrum passio 437.3
 Macharius B. Antonij discipulus 383.3
 Macharius Iudæi mortui caput rogat, ubi sint anime Iudæorum 503.7
 Macharij abbas natal. 381.3
 macharij martyrium 478.3
 Macrinus quamdiu regnarit 185, 201.2
 Macrini interitus 185.2
 Madia 1063.8
 Madian 103.4
 Madian ciuitas 924.5
 Madian declinans iudiciū 880.8
 madian, de iudicio 350.8
 Magdal 187.4
 Magdalena 174.7, 306.5, 300, 348.5
 Magdalena an una 158.7
 Magdalena cur non ubique nominetur 305.5
 Magdalena erga Christi amor 691.5
 Magdalene poenitentia. 159.7, 301.5
 Magdeburgi diocesis instituitur 196.2
 Mageda 768.5
 Mageddus campus, nunc Maximianopolis 179.2
 Magi 249.8
 magi 4.4, 5
 magi Ægyptij 114.4
 magi Domino myrrham offerunt 569.4
 magi & arioli quid mysticè significant 424.4
 magi fratres quamdiu imperium capebant 180.4
 magi tres, eorumque nomina 649.3
 magi tres quid significant 25.5
 magorum trium corpora à Rodolpho archiepiscopo Colonia transferruntur 197.2
 de Magis quæstio 389.8
 magister quis dicatur 712.5
 magister eruditus margarito fulgenti assimilatur 963.4
 magister in quo imitandus 285.5, 73.7
 magister qualiter sit querendus 342.2
 magistri

magistri pij solertia 16.7
 magistrerij celestis mira solertia 190.7
 magistratus Dei minister 290.6
 Magmas 289.4, 298.4
 magnanimitas 402.1
 magnificare Dominum. 144.7
 magnificare Dominum aptus 270.7, 195.5
 magnificus qualiter sit Dominus 601.8
 magnificentia 402.1, 991.992.8
 magnitudinis Dei non est finis 1104.4
 magni confessoris martyrium 258, 259.1
 S. Magni natale 442.3
 magni in regno cælorum & minimi 849.5
 magnorum casus 103.7, 295.5
 Maguntiam uenit Columbanus 300.3
 Mahiuel, quis est Dominus Deus, uel ex uita Deus 173.8
 Maia Mercurij mater 127.1, 107.2
 Maia Vulcani uxor 127.1
 maestas diuina aliter adest electis, aliter repro- bis 1120.5
 maestas iudicatur 120.5
 maestatis diuine mysterium, Christi parentes capere non poterunt. 283.7
 maestati Dei quod offeratur, quale esse debeat. 775.8
 maestati Dei nulla creatura obistere potest. 823.4
 maius 77.2, 457, 522.1
 maius à re quomodo dicitur 128.1
 maius Deus 127.1
 Maius Maire facer 207.2
 maius quibus modis dicitur 127.1
 maius unde nomē habeat 250, 127, 501.1
 maij uariæ appellationes 127.1
 in Maio quæ uictus ratio seruanda 250.1
 in Maio quæ horæ cauendæ 250.1
 Malachias quando claruerit 180.2
 malachia & Iesaiæ sententiæ concordia 4.5
 Malaleel quâdo Iareth genuerit 175.2
 malaleel, plantatio Domini 211.2
 maledictio Dei 441.8
 maledictio à sanctis pronuntiata 885.5
 maledictionis sententiam quomodo sancti profes-

rant 165.8
 maledictiones 343.8
 maledictiones in Iudam triginta 863.5
 maledictio more patri 985.5
 maledictum in scriptura quot modis sumatur. 165.8
 maledictum iudicio iusticie primo homini peccanti prolatum 165.8
 malè facientes cur exultet 880.4
 malè habentes 191.7
 malignantium conuentus 762.8
 malina 39, 97, 117.2
 malina & lydon lunarem mensuram inter se diuidunt in quatuor aquales partes 97.2
 maline 378.1
 malitia in homine unde. 705.8
 malitia quando carebitur 615.8
 in Malitia non gloriantur. 704.3
 maliceus & securis & omne ferramentum cur nō audiat in edificatione templi Salomonis. 17.8
 malus duobus modis nō maculat 809.6
 malus in diem perditionis seruat 710.4
 mali nullius auctor Deus 969.8
 mali bonis cur opprobria inferant 798.8
 mali cur holeribus comparentur 620.8
 mali cur uera bona non aduerant 448.8
 mali dantes bona 322.5
 mali Deū uocant, sed non inuocant 581.8
 mali duobus modis pereunt 123.7
 mali futura bona ignorat. 582.8
 mali non aduertunt diuinam uirtutem in sacramentis 514.8
 mali puniri cur feliciores quam impuniti 241.2
 malu, quod in reprobis sensu dantur, iustissimi Dei iudicium est. 616.8
 malorum exercitatio quâdo inutilis 714.8
 malorum, quæ fideles ferunt, uisus 192.6
 malorum uita nox 841.8
 malis cur Deus supplicia inferat 465.8
 malis Deus bene utitur. 896.5
 in Malis quid detestandū. 337.5
 in Malis perseverantes Deus nō exaudit 861.4

Index.

malum 649.3
 malum inopinatum 717.8
 malum non opinatū quomodo assumatur 717.8
 malum nullum grauius quam amare terrena, & negligere æterna 712.8
 malum omne execrabilius redditur, cum publica sumptione tractatur 716.8
 malū priuatio boni 137.8
 malum pro malo quando reddatur 937.6
 malum naturæ bonæ accidens 620.4
 malum quod zelandum sit, maius est quâ quod merendum sit 826.5
 malum unde 137.8
 malum punicum passio- nis Dominicæ mysterium insinuat 1055.4
 malum perficere 927.4
 malagranata unitatē fide- lium designant 49.8
 malogranata ecclesie figura 48.8
 mala punica 1069.4
 mala punica cur dicantur 1137.4
 mala punica ecclesie unitatem significant 298.8
 mala punica cur tintinnabulis coniungantur. 299.8
 mala punica, ecclesie unitas 141.4
 mala cur Deus immittat pijs 921.8
 mala etiam quæ Christus à diabolo fieri permit- tit in suis, ad ipsorum prosperitate fieri 430.8
 per Mala punica quid si- gnetur 1256.4
 mambre 49.4
 mambre collis 492.3
 mambre ciuitas 79.4, 244.8
 mambre unus amicorum Abrahæ 191.8
 mamerus episcopus cur tres rogationum dies instituerit 645.7
 mamerus episcopus ante ascensionem Domini Ietanas instituit 415.3
 mamerus tres rogationū dies instituit 502.7
 mamillæ 1065.5
 mammea Alexandri mater Origenem audit. 186.2
 mammona iniquitatis. 409.5
 mammon 265, 684.8
 mamnetis martyris natale 442.3
 mamni natale 389.3
 mamon 84, 85.7
 manahen natale 418.3
 manasses 1063.8
 manasses captiuus in Ba-

byloniam adductur. 179.2
 manasses filius Ezechie. 179.2
 manasses, frater Iaddi, tem- plum in monte Garizim construit 181.2
 manasses, obliuio 358, 422, 746, 867.8
 manasses poenitens & o- rans in regnum restituitur 179.2
 manasses pontificatum ac- cipit 182.2
 manasse primogenitus Io- sephi 251, 340.8
 manasses quamdiu regna- rit 179.2
 manasses significat lu- dæos, qui obliui sunt Dominum suum 85.4
 manasses typus populū Iu- dæorum 258.8
 manasse cur uocaret Io- seph primogenitū suū 251.8
 per Manassen qui intelli- gantur 746.8
 manapiorum clementia raro 241.2
 mandatum ad fidem perti- net 967.8
 mandatum dandum fratri- bus 369.7
 mandatum Domini in fi- de & dilectione 1030.5
 mandatum de dilectione quomodo nouum dica- tur 751.5
 mandatum patris filius est 705.5
 mādārū primū 107.7, 128.5
 mandatum uetus & nouū 1015.5
 mādāta Dei, æquitas 1036.8
 mādāta Dei mirabilia. 1034.8
 mādāta Dei ueritas 1026.8
 mandatorum Dei diuisio 130.4
 mandragora 67, 1131.4
 mandragora similis homi- ni 69.4
 mandragoræ formam te- nere 1132.4
 in mādragorico pomo fa- ma bona popularis fi- guratur 234.8
 mādūcādi ratio 242, 5, 512.7
 manducādi quæ fuerit Do- mino ratio 512.5
 manere in Christo 158.6, 750.5
 mane quid 121.1
 mane, cur pro sedulitate ponatur 450.8
 per mane, quid intelligen- tur 896.5, 718.8
 manicarum largitas 666.3
 manichæus un. 95, 148.5
 Manichæi error 316, 335.5
 Manichæi infania 121.7
 manichæi

In Bedæ opera

Manichæi 186.225.5
 Manichæi legentes Pauli, multos decipiunt 113.8
 Manichæorum error 119.131.6
 Manichæorum error de animarum transmigrationibus 143.8
 Manichæorum delirium. 115.154.8
 Manichæorum hæresis exoritur 212.2.509.5
 Manichæorum responso. 510.5
 Manichæorum hæresis quando exorta 186.2
 manifestatio Domini in rubo 273.8
 Mālius Torquatus 1088.8
 māna 125.4. Dominica die primū datū de cælo ib.
 manna 606.5.1063.8
 manna celitus datur 280.8
 quid significet ibid.
 manna cur uocetur angelorum panis 851.8
 manna cur panis cæli dicitur 970.8
 manna iustus & iniustus datur 127.4
 manna Mosis 611.5
 māna, panis angelorū 851.8
 manna panem uiuum finguit 992.851.8
 manna quomodo fuerit sacramentum 992.8
 manna signum ueri panis qui de cælo descendit. 992.8
 manna sermo diuinæ doctrinæ 643.4
 manna figuratio 475.5
 manna quantitas 280.8
 mansio prima Rameles. 312.8
 mansio secūda in Socoth. 313.8
 mansio tertia in Ethan 313.8
 mansio quarta 313.8
 mansio quinta 313.8
 mansio sexta 313.8
 mansio septima 313.8
 mansio octaua 314.8
 mansio nona 314.8
 mansio decima 314.8
 mansio undecima 314.8
 mansio duodecima 314.8
 mansio decimatercia 316.8
 mansio decimaquarta 317.8
 mansio decimaquinta 317.8
 mansio decimafexta, decimafextima, &c. uigesima octaua 321.8
 mansio uigesima nona usque trigessimam 323.8
 mansio trigesimaquarta in monte Or 324.8
 mansio trigesimaseptima, octaua, item nona 325.8
 mansio quædragesima prima, secūda 326.8
 mansio, finis currēdi, quæ 656.8

manfionis Christi tempus in Ecclesia gentium 421.4
 manfiones fidelium multæ 727.5
 māfiones tres principales Deus constituit 650.2
 manfionum filiorū Israel catalogus 312.8
 mansueti 719.4
 de Mansuetis & timoratis 614.7
 Manuia faracenorum regina 390.3
 manus 98.5.337.4.198.119.7
 manus Christi in cruce cur extentæ 981.6
 manus Dei 355.5.527.626.4.1063.6
 manus Dei opus cur filius dicitur 514.8
 manus dextera 20.5
 manus Domini 699.4
 manus & brachium Dei 347.7
 manus Moyfi leprosa 108.4
 manus patris & filij 674.5
 manus sanāda cur extrēdi iubeatur à Christo 26.5
 manus apertio quid significet 1024.8
 manus, Christi potentia. 29.5
 manus extensio 271.5
 manus impositio † b 42.6
 manus Mosis in sinum missio 274.8
 manus porrectio ad arborē scientiæ quid significet 166.8
 manum ad os porrigere. 934.4
 manum in aratrum mittere 339.5
 manum inopi ecclesia aperit 633.7
 manum quid antiqui uocant 122.1
 manum suam Dominus, ei quem diligit, supponit 624.8
 manum suam dilectus per 1.2. amen mirit 1081.4
 manu uel pede fracto sacerdos 309.8
 manus Domini tornatiles 1092.4
 manus Iponse stillat myrrham 1082.4
 manuum impositio 55.8
 manuum impositionis ratio † a 18.6
 manuum nomine opera significari 649.4
 manus ad mandatum leuare, quis dicitur 1018.8
 manus consecratas habere 307.8
 Maon 394.4
 Maoch 420.4
 Mappalici apud Africam natale 406.3
 mappulas cur sacerdotem tenere oportebat 665.3
 Mara 187.4
 Marah amaritudo 313.8
 Maranatha 599.6
 Marath 125.4
 Marcellinus quamdiu fedit 202.2
 Marcellini chronica 64.5
 Marcellini episcopi natale 406.3
 marcellini martyrium 381.3.252.253.1
 marcellini papæ natale. 409.3. martyrium & sepultura ibid.
 Marcellini presbyteri natale 421.3
 Marcellus 11. quamdiu fedit 204.2
 Marcellus Petri corpus fepelit 500.7
 Marcellus quamdiu fedit 202.2
 Marcelli & Apulei martyrium natale 457.3
 Marcelli centurionis passio 463.3
 Marcelli natale 447.3
 Marcelli papæ martyrium 242.2431
 Marcelli papæ natale 383.3
 eius obitus 384.3. item sepultura ibid.
 Marcello Ioannis caput ostenditur 64.5
 Marcianæ uirginis martyrium 382.3
 Marcion 82.5.149.1009.104.7.5
 Marcionis dialogus contra Paulam Samosatenum 186.3
 Martionii natale 387.3
 Marcionistarum & Manichæorum error 326.7
 Marcæ uirginis passio. 382.3
 Marculi sacerdotis martyrium 473.3
 Marcus Antoninus 116.4
 Marcus euangelista ubi requiescat 497.3
 Marcus euangelium Ægypto prædicat 184.2
 Marcus homo 1073.5
 Marcus leo 661.3
 Marcus Petri discipulus 15
 Marcus Petri filius 989.5
 Marcus primus ex gētib. constituitur episcopus Hic rosolymitanus 185.2
 Marcus quamdiu fedit. 202.2
 Marci euangelistæ martyrium 248.249.1
 Marci euangelistæ natale. 408.3. obitus & sepultura ibid.
 Marci euangelistæ tumulus in Alexandria 920.5
 Marci & Marcelliani fratrum passio 426.3
 Marci & Martiani fratrum passio 456.3

maris

Index.

maris aquæ à nubibus rapiuntur 36.2
 maris augmentum & decrementum 378.1
 maris diuisio 279.8
 maris & lunæ concordia. 116.2
 maris & totius aquæ cum est in tranquillitate stabilis, forma apparet globosa 42.2
 maris fluctus quæ causa. 332.2
 maris mortui bitumen. 495.3
 maris profundum qui dicitur 768.8
 maris profunda, peccatores 822.4
 maris retrusiones 377.1
 maris rubri diuisio 41.2.38.8
 maris salitas unde 334.2
 maris tempestatem à fundo incipere, quibus rationibus probetur 332.2
 maris typus 597.5
 per Mare quid intelligendum 852.8
 per mare aneum quid significetur 52.8
 per Mare gentilitas accipitur 844.8
 per Mare orientale Iudæi significantur 816.8
 per Mare occidentale gentes significantur 816.8
 per Mare qui designentur 768.8
 maria *A 8.9.4
 maria, congregationes aquarum 245.8
 maria quo modo apud Prophetam cōmendantur 39.2
 marini æstus ratio 822.4
 maritima multitudo 276.5
 Marelium septimus Hebraeorum mensis 262.1
 Margarete uirginis martyrium 254.255.1.433.3
 Maria 255.265.306.5
 Maria Alphaei & Cleophe 31.5
 Maria à subiectione legis liberrima 457.7
 Maria beata 358.5
 Maria benedicta inter mulieres 142.7. eius fructus benedictus 143.7
 Maria Burgundionum duæ filia, coniunx Maximiliani imperatoris. 200.2
 Maria Christi mysteria nemini diuulgabat 424.7
 Maria Christum de peccati propagine non peperit 745.5
 Maria Cleophae 866.5
 Maria cur fedit dicitur. 174.7
 Maria genitrix Dei & Christi 430.7
 Maria gratia plena cur. 190.5
 Maria Iacobi 505.5
 Maria lepre sorde perfunditur 317.8
 Maria leprosa 177.4
 Maria Magdalene, ecclesie typus 1042.4
 Maria non obligabatur purgari 215.5
 Maria optimam partem elegit 349.5
 Maria post partum uirgo 216.5
 Maria quare omnia de domino dicta & facta in corde suo commendauit 283.7
 maria quem gladium passia, foror ueri faceretis 124.4
 maria stella maris. benedicta inter mulieres. ib. maria terra 141.8
 maria uirgo, Dei genitrix confitenda 547.5
 maria uirgo ante & post partum 500.7
 S. Mariæ assumptio 256.257.1
 mariæ canticum 144.7. 195.5.270.7
 mariæ curam Ioannes habuit 834.5
 mariæ fides 145.7
 mariæ humilitas 141.268.471.7
 mariæ humilis obedientia 193.5. uisitatio cur festina 194.5. modestia. ibid. laus ibid.
 mariæ imitatio 283.7
 mariæ magdalene natale 435.3
 mariæ modestia 269.7. 225.5
 mariæ mors 323.8
 mariæ obtrectatio 317.8
 mariæ propositum 192.5. 267.469.7
 S. Mariæ purificatio 389.3
 mariæ rotunda ecclesia. 491.3
 mariæ uera benedicta. 269.8
 mariæ uirginis annunciatio 246.247.1
 mariæ uirginis assumptio uis uigilia 441.3
 mariæ uirginis dedicatio ecclesie 413.3
 mariæ uirginis conceptio 478.3
 S. mariæ uirginis natiuitas 258.259.1.448.3
 mariæ uisitatio festina. 269.7
 mariæ unguentum cuiusmodi 2100.5
 mariæ uterus thalamus. 662.8
 in mariæ uirginis obitu omnes apostolos in nube raptos conuenisse, † b 28.6
 mariam credidisse 195.5
 marij & marthæ natale. 384.3
 marie uirginis martyriū. 426.3
 marmor candidū, ex quo domus Domini constructa est, quid significet 10.8
 mars 66.2.457.1
 mars cur in prælijs dominetur 323.2
 mars medius planetarum 14.2
 mars quando creatus. 441.1
 mars quot annis cursum suum absoluat * A 12.4
 mars Romuli pater 127.1
 mars Romanæ gentis author 127.1
 mars unde dicitur 14.2
 martis annus 53.2
 martis stella calore & natura feruens 65.2
 martis stella nocua 323.2. unde eius nocuitas minuatur ibid.
 marti primū mensē Romanū dederunt 207.2
 marti apides incantando ex antris eliciunt 733.8
 martis incantationibus serpentes ex antris eliciuntur 157.8
 martha 174.7.343.5
 martha cur stetit dicitur 174.7
 martha ministrat 370.7
 marthæ obitus 384.3
 martianus quamdiu imperarit 201.2
 martianus & Valentinianus quamdiu imperarint 189.2
 martiani error 284.7
 martiani natale 381.3
 martiani principis temporibus quarta synodus Chalcedone habita contra Eutychem 129.2
 martiani & Satyriani martyres 459.3
 martiniani & Proecessum tyrium 254.255.1
 maria grauida, iceta fulmine partu exanimato, ipsa uixit citra ullum aliud incommodū 35.2
 martina uirgo sub Alexandro imperatore gladio occiditur 381.3
 martinus Lutherus 200.2
 martinus episcopus claret 212.2
 martinus Luscus quamdiu fedit 203.2
 martinus papa exul 467.3
 martinus Papa Cerfonam relegatus uitā finit 191.2

martinus papa Cyrū, Serapium, Pyrrhum & Panlum hæreticos sub anathemate damnat 191.2
 martinus 11. quamdiu fedit 203.2
 martinus 111. quamdiu fedit 203.2
 martinus 1111. quamdiu fedit 204.2
 martinus v. quam diu fedit 204.2
 martini abbatis natale. 478.3
 S. martini ecclesia 24.2
 S. martini octaua 262.263.1
 martini episcopi martyrium 262.263.1
 martini episcopi & confessoris natale 463.3. uitā Sulpitius manifeste descripsit ibid.
 martini papæ martyrium. 262.263.1
 martius 487.522.1
 martius duobus nominibus nomen accepit. 127.1
 martius mensis unde dicitur 501.1
 martius mensis quibus nominibus appellatur 127.1
 martius, nouorū frugum mensis 127.1
 martius primus mensis apud Romanos 501.129.185.1
 martium Romulus primū anni mensē constituit 246.1
 martius unde uocatus. 246.127.1
 martij mensē cur quidā primū constituant 77.2
 martium mensē genitorum suo Romulus dedit 127.1
 in Martio quæ uictus ratio tenenda 246.1
 in Martio quæ hora cauentur 246.1
 martyr, testis 246.8
 martyris nullius sanguis pro peccatis est sulus. 752.5
 martyrem non pœna, fed causa facit 203.6
 martyrem sola causa facit. 612.8
 martyres 473.7. 922.8. 1122.5
 martyres Christū in passione imitari 695.5
 martyres, ecclesie leges. 832.8
 martyres lauerunt stolas in sanguine agni 441.7
 martyres mortificati cur dican-

In Bedæ opera

dicantur 865.8
 martyres pane lacrymarum quomodo cibati. 868.8
 martyres principes confessionis 791.8
 martyres quomodo mortificati dicantur 865.8
 martyrii gloria unde 703.855.5
 martyrii informatio 825.5
 martyria quomodo torcularibus assimilari possunt 469.8
 martyrologiū 380.3.63.5
 martyrologij libri autor. 723.6
 masculinum genus 121.1
 masculinū genus dignius feminino 241.2
 masculus, quando efficitur 338.2
 mafena 458.4
 maferoth 190.4
 mafpha 379.4
 mafphar, intentio 360.8
 maffa candida 444.3
 matathias contra Antiochi duces arma corripit 182.2
 materia 239.315.2
 materia quando cadenda. 116.2
 materia prima formā appetit 240.2
 materia appetitus 213.2
 materias quot habuerint ea quæ ex aliquo facta sunt 112.8
 materni episcopi & confessoris natale 434.3
 materni episcopi deponitio 450.3
 mater & fratres Domini. 36.5
 mater Domini 311.5
 mater Domini Christi fideles 37.5
 matris & genitricis Ecclesie uocabulo quid significetur 1189.4
 matrē quomodo reliquerit Christus 817.820.6
 matrē suam Christus quatenus agnouerit 542.5
 matres cur filios plus quam patres ament. 241.2
 matrum filiorumque diuersa officia 142.7.194.5. 369.7
 in Mathematica quomodo non sit finis 238.2
 mathematici in explorandis hominū genituris ad atomum usque peruenire contendunt 33.2
 mathusala quando uixerit 175.8. itē quamdiu 176.8
 mathusalem, mortis emissio 173.8
 mathusalem quamdiu uixerit 175.8
 mathusalem quando genuerit Lamech 171.2
 mathusalē arcam Noe nō est ingressus 199.8
 matrix 338.2
 matrix ratio 339.8
 S. Matronæ natale 398.3
 matthæus a 42.274.5
 matthæus de teloneo a Domino assumptus. 146.782.8
 matthæus donatus dicitur 31.5. 837.5
 matthæus, cur publicanū se uocet 837.5
 matthæus euangelista scribit 212.2
 matthæus euangelij suū Hebræo sermone composuit 196.7
 matthæus homo 661.3
 matthæus leo 1073.5
 matthæus publicanus 140.5. 374.7
 matthæus quomodo Ioseph, Iacob patrem habere dixerit, Lucas uero Heli narrauerit a 2.5
 matthæus relictis omnibus Christum sequitur 238.5
 matthæus seipsum publicanum nominat 264.5
 matthæus uenæ sperande exemplum 192.7
 matthæi apostoli uigilia. 452.3. martyrium. ibid.
 matthæi de se modestia. 274.5
 matthæi electio 265.5
 matthæi electio & uocatio quid moraliter significet 20.5
 per matthæi electionē fides gentium exprimitur. 238.5
 Matthæi & Marci typi. 178.5
 matthæi euangelium inuenitur 189.2
 matthæi nomen cur non nominetur 19.5
 matthæi uigilia 258.259.1
 matthias apostolus 680.5
 matthias octauus post Iacobum ecclesiam rexit. 388.3
 matthie apostoli martyrium 244.245.1
 matthie apostoli natale. 394.3. 258.259.1
 matthie natale Hierosolymis 388.3
 matutina susceptio, resurrectionis tempus ostendit 534.8
 matutinū 65.2.206.2.458.1. 534.8
 per matutinum designatur prosperitas 269.8
 per matutinum cur opera designentur 769.8
 per matutinum aduersitas designatur 759.8
 maumas Sarracenorū rex

923.5
 Mauritius quamdiu imperarit 190.2.21.3
 mauritij martyrii 258.259.1
 maurus abbas 383.3
 mauri abbatis natale 387.3
 mauri martyris natale. 470.3. martyrium. ibid.
 maurorum sanctorum apud Coloniam Agrippinam natale 459.3
 maxentius Romæ Augustus appellatur 187.2
 maxilla 138.4
 maxilla sancti quando cadatur 681.4
 maxillā prebere 82.5.306.7
 maxillam dextram percipienti prebere a 21.5
 per maxillas quid significetur 591.8
 maxima uirgo 459.3
 maxima uxoris martyrii 246.247.1
 maximilianus bella contra Veneros diu genuit. 200.2
 maximilianus Friderici successor 200.2
 maximilianus quamdiu imperarit 202.2
 maximiliani cōiunx 202.2
 maximiliani martyris passio 398.3
 maximianus 116.4
 maximianus Hercules Christiano affligit 63
 maximianus imperij socius creator 63
 maximianus purpurā deponit 187.2
 maximinus aduersus ecclesiarū sacerdotum persecutionem exercet. 186.2
 maximinus quamdiu regnarit 186.201.2
 maximinus Treuironum episcopus claret 187.2
 maximini episcopi martyrium 250.251.1
 maximini martyris natale 407.3
 maximus episcopus 473.3
 maximus fratrem suum Valentinianum Italia expulit 188.2
 maximus Gratianum dolis circumuentum apud Lugdunū occidit ibid.
 maximus imp. cum magno exercitu in Galliam redit 9.3
 Maximus Nolæ episcopus 255.3
 Maximi antistitis obitus. 259.3
 maximi presbyteri & martyris natale 470.3
 maximi martyrium 248.249.1
 Mazaca urbs 186.8
 mazeroth 62.2
 mechir Aegyptiorū mens, ubi incipiat 24.2.24.3
 medardus episcopus 423.3
 medardi episcopi martyrium 252.253.1
 media 924.5
 mediæ syllabæ quot modis cognoscantur 41.1
 mediatoris officium 975.6
 mediatoris reconciliatio quō nos perducatur 804.5
 medicina 403.1
 medicina qualis Cuthberto ab angelo prescribitur 212.3
 medicus ægros quomodo diligere dicatur 724.5
 medicinæ duo officia 465.8
 medicinas per contraria fieri 241.2
 medicus ægros quomodo diligit 294.6
 medicus & faber Dominus 351.7
 medici 51.5. 618.7
 medici falsi 115.7
 medici inutiles 319.5
 mediolanū Fridericus Barbarossa subuertit 197.2
 meditatio propriæ cordis est 682.8
 meditatio forma 26.1
 mediterraneæ gentes in palatio sermones ferunt 350.2
 mediterraneum 378.1
 mediterranei maris uide diuersa nomina 332.2
 medi unde appellati 924.5
 inter medios clericos dormire quid sit 786.8
 per medium cur promuni accipiatur 832.8
 mediū in omnibus rebus laudabile 242.2
 medium quod est, quomodo inum esse possit 4.2
 medium silentium 660.7
 melancholia terram imitatur 375.1
 melancholicus 339.2
 melancholia parui & graciles 340.2
 Melchisedech papa constituit ut nemo presumeret in prima uel quinta feria ieiunare 641.7
 Melchisedech quamdiu sedet 202.2
 melchisedech papæ natale. 478.3
 melchi 237.5
 melchisedech 44.45.4
 melchisedech Chananus typus sacerdotis Christi 194.8
 melchisedech primus pater & uinū offert 598.8
 melchisedech quomodo dicatur sine patre & matre 194.2
 melchisedech quo tempore ortus est Abraham, quot annos habuerit 195.8
 melchisedech

Index.

melchisedech rex Salem. 1077.6
 melchisedech, rex pacis uel iusticie 193.8
 melchisedech rex urbis Hierosolymæ 194.8
 melchisedech rex Salem Abrahamo panem et uinum offert 192.8
 melchisedech sine patre et matre 192.8
 melchisedechi palatii 196.8
 melchisedechi ordo multis modis interpretatur. 194.8
 de melchisedech quid Hebræi sentiant 192.8
 de melchisedech Origenes quid scripserit 192.8
 melchon 460.4
 melech, chorus 901.900.8.708.8
 mel 1065.4.1066.4
 mel & lac sub lingua habere 1066.1067.4
 mel in Dei sacrificio cur nō offerri solitum 301.8
 mel quare in Dei sacrificiū non offeratur 148.4
 mel quis dicatur 52.8
 mel syluestre a 7.5.495.3
 melli qui assimilantur. 1076.4
 melli & fauo qui comparantur 1077.4
 per mel cognitio æterni uerbi intelligendū 876.8
 per meliquatium quid significetur 1029.8
 meleosippi natale 384.3.
 martyrium ibid.
 mellitus episcopus 47.3
 mellitus episcopus quo tempore uixerit 49.3
 mellitus episcopus flammam ardentes orando restinguit 52.3
 mellitus & Iustus ex Britannia discedunt 51.3
 mellitus quamdiu rexit ecclesiam 52.3 eius sepultura ibid.
 mellitus Romæ uenit 48.3
 mellitus sedem Dorouernensis ecclesie tertius ab Augustino suscipit. 52.3
 melliti uirtutes 52.3
 mellito abbati Gregorius epistolæ exemplar mittit 35.3
 melodia 408.1
 mem, ex quo uel ex ipsis. 1028.8
 membra inhonesta 521.6
 membra Christi quomodo simus 893.6
 membra hominis principalia quæ 222.2
 membra diuidere 147.4
 memoria 342.2
 memoria ubi 651.3
 memoria in qua ueritate potissimum uigeat 342.2
 memphis a quo & quomodo condita 176.2
 memphis in Aegypto conditur 211.2
 mendacem facere Deum patrem 1041.5
 mendaces des perdet 451.8
 mendacium 581.7.114.8
 mendaciū animæ mors. 578.451.8
 mendaciū cur uitandum. 451.8
 mendacia duo quæ paruā culpam habeant 451.8
 mendacia profert hereticus 920.4
 medicans iuxta uiam 110.5
 mendicare non esse necessesse predicatoribus 216.7.324.5
 Menne martyris passio. 468.3. 262.263.1
 menfa 293.8
 menfa aurea quid 68.3
 menfa de lignis fetim facta, scriptura est sacra. 1180.4
 menfa Domini nunquam panem inops relinquitur 1186.4
 menfa 12. panibus propotionis onusta, quid significet 69.8
 menfa, fides ecclesie 155.4
 menfa in celo quæ fit 480.5. 177.7
 menfa & candelabrum tabernaculi quid significet 1224.4
 menfa Pythagorica, siue abacus numerandi 103.1
 menfa que in parte aquilonis stabat, quid significet 1224.4
 menfa, scriptura sancta 67.74.5
 menfa tabernaculi quatuor pedum 1183.4
 menfa tabernaculi inaurata 1182.4
 menfa unum cubitum habet in latitudine 1181.4
 menfa descriptio 1180.4
 menfa longitudo, latitudo, & altitudo 1180.4
 ad Menfam dari 413.7
 per Menfam quid intelligendum 850.8
 mens, cordis ianua 305.2
 mens diuina, liber 802.8
 mens hominis 563.8
 mens principale hominis 490.6
 mens quando imago Dei dicitur 135.8
 mens cæcitas 898.5
 mens filie tres 657.3
 mens intima deuotio, altare Dei 702.8
 mens nostræ mutabilitas 773.5
 mentis spiritus 800.940.6
 mentis uera solennitas in hac uita 570.4
 menti uictoriae tres 650.3
 in mentis excessu duo intelligenda 659.6
 mensis 207.73.2.125.1
 mensis, ecclesie statum inueniat 243.4
 mensis nouorum quid significet 168.2
 mensis intercalaris 53.2
 mensis septimus quid significet 486.4 apud Hebræos nouus annus uocatur. ibidem
 mensis solaris quid 125.1
 mensis quot septimanis constet 117.1
 mensis unde dicatur 125.1. 117.4
 mensis primi regula 492.1
 mensis primi initio quomodo errent quidam. 158.2.
 mensis septimi solennitas. 480.4
 mensis Hebræi a luna nascente incipiunt 207.2
 mensis Ianuario sanguis non mittendus 242.1
 menses cur guli Angli appetent 81.2
 menses dispare apud Romanos 151.2
 menses 12. in uno anno colliguntur 117.1
 menses Græcorum 79.2
 menses in quo numero apud Hebræos, Græcos & Latinos sint inuenti. 125.1
 menses quomodo Angli computarint 81.2
 menses Romanorum 76.207.2.500.1
 menses Romuli 132.1
 menses solares qui primū inuenerint 125.1
 menses uariarum nationum 76.2
 menses unde dicti 72.73.75.2.500.1
 mensium barbaricorum enumeratio 76.2
 mensium dies 266.1
 mensiū diuersa ratio 75.2
 mensiū 12, cōcordia 465.1
 mensiū 12, signa & horæ 91.2
 mensium 12, cōcordia per umbram 130.2
 mensium initia cur apud Græcos nostris non respondent 75.2
 mensium nomina 78.2. 266.1.522.1
 mensiū nomina apud Anglos cuiusmodi 81.2
 mensium notæ 457.1
 mensium præfagia 460.1
 mensium ratio apud antiquos 72.139.2.125.1
 mensium signa & horæ. 467.1
 menses suos quomodo antiqui computarint. 500.1
 menses suos quomodo Hebræi computent 74.2
 de mensi decē aureis 69.8
 mensium 16.4
 mensium in muliere unde fit 338.2
 mensium in mulieribus quādo cesset 242.338.2
 mensium unde uocatur 338.2
 mensura 72.7.285.5
 mensura & mensuratum qualia esse debent 240.2
 mensura per omnem miffam locū obtinet 430.1
 mensura quomodo in musica continetur 430.1
 mensura tritici 231.7.375.5
 mensuram patrum implere 289.5
 in mensura & numero deus omnia disposuit 115.8
 mensurarum quarundam terra protentio 163.1
 mensurabilis musica 430.1
 mensuralis musica quæ geneta curat 418.1
 mentiri 1114.8
 per Mentum blasphemie Iudæorū atque paganorū designantur 384.8
 mercatores 669.3
 mercatorum facinus 118.5. 320.7
 mercatorū negotia cur semitis maris cōparentur 472.8
 mercenarius 121.4.342.7. 668.5
 mercenarius quomodo Iudæum ostendat 309.3
 mercenarij 170.4.340.7. 401.5
 merces duplex 201.7.341.5
 merces operariorum 201.7.341.5
 mercedis summa 284.5
 mercedem suam hic recipere 106.7
 mercedem suam hic recipientes 391.5
 Merciorum prouincia urfidei Christi suscepit. 100.3
 Mercurius 458.1.657.7
 Mercurius cur perustus pingatur 14.2
 Mercurius ferē in annum cursum suum perficit. 327.2
 Mercurius medius inter deos & homines 66.2
 Mercurius negociatorum Deus 127.1
 Mercurius quando creatus 441.1
 mercurius quasi mercium curius 127.1
 Mercurij cursus 24.2
 mercurij stella flammio-

In Bedæ opera

ma 14.2
meretrix, fons profunda 57.4
meretrix, puteus interitus 242.2
meretricis uerba uel oscula qui libenter amplectitur, quasi ianuam tam gehennalis pulsabat 944.4
meretrices 345.7 406.5
meridianus circulus 322.2
391.1
meridiani solis feruor in scripturis quid significet 64.8
meridies 116.2, 121, 122.1
meridiei inueniendi ratio 465.1
merita nostra unde sint. 750.5
meritorij & premiorum equalis distantia 231.7, 376.5
meritis pro nostris electi non sumus 756.5
meroe maxima omnium insularum 122, 121.2
Merouicum monachum fustibus caesum unda recipere non uult 346.3
meum quid antiqui dixerint 122.1
mesaica uenæ 339.2
Mesopotamia, eleuata uocatio 744.8
Mesopotamia Syriæ pars. 744.8
Mesopotamiæ regionis situs 925.5
per Mesopotamiam Syriæ qui intelligatur 744.8
Mesopotamij ad fidem Christi conuertitur magno promissu sexus numero 197.2
Mefore duodecimus Aegyptiorum mensis 354.23
Mefana ciuitas 927.5
Mefias 406.7
mefis in sacris literis. 821.5
mefis multa, operarij pauci 842, 340.5, 200.7
metalepsis 66.1
metaphysica 241.2
metaphora quid 65.1
metaphora tropus omnium familiarissima 59.1
metaphora quot modis fiat 65.1
metaphora in omni locutione usatissimus 66.1
metaplasmii species 60.1
metere, ubi non seminaris. 98.5
methica 190.4
methica 322.8
Methram martyris apud Alexandriam natale 388.3
metonymia 366.4
metonymia quid 67.1
metrica musica 416.1

metrum quid 57.1
metrum dactylicum hexametrum, cur heroicum uocetur 46.1
metrum & rhythmus quomodo distent 57.1
messores qui sunt in sacris literis 571.5
metricorum decreta & authoritas sæpe & necessitas uo ar 53.1
Meuaniæ insula Anglorum imperio subiecta 49.3
mice puerorum, interina sunt mysteria scripturarum 74.5
Michael 1097.5
Michael & Theodorus quomodo simul imperarunt 195.2
Michaelis archangeli basilicæ dedicatio 253, 259.1
Michaelis archangelus in Gargano monte uenerabilis memoria 454.3
Micheas quomodo Deum uocuit 289.8
Micheas quando prophecias ait 211.2
Micheas propheta corpus diuina reuocatione proditur 188, 2, 303.3
Michael ob inhabitantem carnalium figuranda, aqua omnis uite preteritur 397.8
Michol statuâ ponit in lectum 354.4
migratio corporalis ac spiritus 627.5
mili undictam & ego tribuâ, dicit Dominus. 391.8
Milesius episcopus 407.3
miletus philiophus tolis defectum exposuit. 113.2
Miletus quando condita. 177.2
Miletus episcopi depositio. 408.3
Miletus ciuitas uel insula 113.2, 925.5
Milinandra fl. 341.3
militia cæli 120.6
militis Christi armatura. 847.4
militis nomen, qui punxit laras Domini nostri lesu Christi 650.3
à Militia qui prohibeantur 334.8
militum Christi magna consolatio 48.7
militum regula 229.5
militum quadraginta Licianij tempore palatio 397.3
mille annorum fabula 435.5
mille clypei qui ex turri Dauid pendunt 1057.4
mille propter sui perfectionem ad spem uitæ eternæ pertinent 395.8
millenarius numerus 309.

4 362.7, 352.4.
millenarius numerus per seclum 744.8 55.8
millenario numero ueritas solet designari 1143.4
minæ pelliculæ sub cranio 340.2
ministrare Christo 695.5
per Ministros discipuli Christi intelliguntur. 290.7
minium 411.2
mina 411.7
minutum 54.96.2
minutum quomodo definiatur 119.1
minutum unum quot momenta constituent 117.1
minuta unde dictum 119.1
minuta 53.2
minuta physica 55.2
minuta prima 14.1, 2
minuta quot sint in anno 59.2
minuta uulgaria 55.2
mirabilia Dei 843.8
mirabilia uel magnalia quæ 265.6
miraculum memorabile in Britannia 173.3
miraculum cur Dominus taceri iusserit 293.7
miracula cur non fiant 30.5
miracula & per malos operantur 204.7
miracula mundi 474.1
miracula per malos 343.5
miracula sanctorum omnia Christus fecit 760.5
miratur Dominus 292.5
per Mirram, guttam & cassiam quid intelliguntur 663.8
miseratio 550.8
miserationum Domini immentitas 625.5
miseria huius seculi confusionis locus 565.8
miseria sola caret inuidia. 655.3
miseria ubi non est, ibi non est requirenda misericordia 751.8
miseriam magnam qui confitetur, magnam rogat misericordiam 696.8
in Miseria quanta quis sit, non attendens, insipiens est 684.3
miseriæ unde hominibus accidunt 629.8
misericordes 216.6
misericordia 550.8, 586.7, 627, 726.4, 907.8
misericordia Christi præueniens 609, 755.5
misericordia Dei 751.8
misericordia Dei ad agendam penitentiam necessaria 1024.6
misericordia Dei donorum multiplex 615.8
misericordia Dei immen-

sa 634.4, 468.5
misericordia & ueritas quomodo conferuntur 698.8
misericordia, humanitatis assumptio 912.8
misericordia in tribulatione dulcis 799.8
misericordia iudicium autem 636.5
misericordia nulla maior quam peccatorum remissio 594.8
misericordia nulla maior esse potest, quam quod Deus unigenitum suum filium incarnari pro nobis constituit 577.8
misericordia quo ad legem pertineant 955.8
misericordia uniuersæ uitæ Domini 471.7
misericordie locus cur tantum in præsentia 435.8
misericordie opera 514.7
modi uerborum 26.1
modij & lecti nomine quid intelliguntur 41.5
Molathite 349.4
mola asinaria 198.7
mola superior & inferior 332.8
mola superior aut inferior cur pignoris loco tolli prohibeatur ibid.
molan superiorem tollere 332.8, 206.4, item inferiori ibid.
mola utraq; quando utiliter habeatur 332.8
mola 734.8
per Molas quid significetur 734.8
molares dentes 471.1
molentes duæ in mola. 294.5
molestis corporalibus in hac uita cur affliguntur 237.5
Moloch 460.4, 883.5
mollofus contrarius tribrachii 45.1
momentum 55, 96, 144, 2, 119, 1, 205, 2
momentum à motu siderum dictum 205.2
momentum quomodo agnoscatur 119.1
momentum quot atomis consistit 53.2
momentum unum quot atomi constituent 117.1
momenti genera quot 119.1
momenta quot sint in anno 59.2
monachus 582.7
monachus bombardarum inuentor capite punitur 199.2
monialis curatio 315.5
monium quid significet. 238.8
monoceros populi gentilis imaginem præfiguratur 840.4
monoptota 33.1

Index.

reticorum figuram tenent 584.4
mobilia genera quæ 22.1
mobilia nomina fixis in metricis præponenda. 48.1
modestia 402.1
modestia ferua antistitibus. 176.7
ad Modestiam exemplo sui dominus hortatur 176.7
Modesti & Ammonij insantum passio 391.3
Modesti martyrii 252, 253.1
modus perfectus 430.1
modus quid 430.1
modus primus 430. secundus 431. tertius ibid. quartus ibid. quintus ibid. sextus 432. septimus ibid. octauus ibid. nonus 433.1
modi qui sunt 13.1
modi uerborum 26.1
modij & lecti nomine quid intelliguntur 41.5
Molathite 349.4
mola asinaria 198.7
mola superior & inferior 332.8
mola superior aut inferior cur pignoris loco tolli prohibeatur ibid.
molan superiorem tollere 332.8, 206.4, item inferiori ibid.
mola utraq; quando utiliter habeatur 332.8
mola 734.8
per Molas quid significetur 734.8
molares dentes 471.1
molentes duæ in mola. 294.5
molestis corporalibus in hac uita cur affliguntur 237.5
Moloch 460.4, 883.5
mollofus contrarius tribrachii 45.1
momentum 55, 96, 144, 2, 119, 1, 205, 2
momentum à motu siderum dictum 205.2
momentum quomodo agnoscatur 119.1
momentum quot atomis consistit 53.2
momentum unum quot atomi constituent 117.1
momenti genera quot 119.1
momenta quot sint in anno 59.2
monachus 582.7
monachus bombardarum inuentor capite punitur 199.2
monialis curatio 315.5
monium quid significet. 238.8
monoceros populi gentilis imaginem præfiguratur 840.4
monoptota 33.1

mons, altitudo contemplationis 130.4
mons diaboli superbia 115.5
mons in quo data est lex, perfectionem significat 1169.24
mons in quo legem Moses accepit, quid significet 1168.4
mons offensionis 460.4
mons quid moraliter significet 29.5
mons myrrhæ 1059.4
mons Sion, ciuitas Dauid 553.4
monte cur ascenderit Christus 332.5
in Montem ascendere quid significet 15.5
in Montem Dei quis uere ascenditur sit 547.8
de Monte oliueti 491.3
in monte Dominus uidebitur, prouerb. 212.8
montes Dei, sancti 649.6
montes deserti, heretici. 835.8
montes qui dicantur 768.8, 833.4
monumentum color 399.7
monumentum Domini quale 215.5
montani 68.2
montani presbyteri natalis 833.4
monumentum color 399.7
monumentum Domini quale 215.5
montani 68.2
montani presbyteri natalis 833.4
morbus animi in scriptura sacra solum medicamentum inuenit 619.8
moria mons, templi sedes 211.8
moria, mons uisionis 12.8
moria mons cur illuminans dicatur 211.8
mori est melius, quam contra bonum uirtutis facere 241.2
mors 241.2, 595.6, 649.3
mors animæ 1027.5, 456.8
mors animæ prima 426.8
mors carnis pena 92.6
mors Christi effectus & pena illius peccati, quod Adam perpetravit 609.8
mors Christi & nostra cur peccati dicatur 609.8
mors Christi & nostra quomodo differat 124.8
mors Christi nostra uita. 901.8
mors Christi quomodo persecutoribus lapsum parat 539.8
mors Christi quid significet 73.6
mors cur ob unius delictum per unum regnabit 89.6
mors duplex 633.6, 653.5
mors nostra duplex 323.7, Domini simplex. ibid.

mus 982.8
mortem suam cur sere ueret Dominus 495.8
ad Mortem usque qui peccat 1044.5
ad Mortem ueniens quidam, ut in oblaro sibi à demonibus codice omnia sua inuenit peccata 177.3
per Mortem Christi Iudæi regnum amiserunt 759.8
mortes quatuor scriptura ostendit 150.8
mortes quot peccatoribus reputantur 650.3
mortes tres 219.5
moriendi sancto & peccatori in hoc seculo una conditio 709.4
mortalitas nostra unde. 889, 8, 99.6
mortalitatis necessitas. 578.8
mortalitatem generis humani Iob desit 611.4
mortariola, laborum passionis tolerantia 296.8
morticinium hominis tan gere 151.4
à morticino abstinendum 131.6
mortificare carnem quid sit 932.8
mortuus quidam ut sibi deputatum apud inferos penarum locum uiderit 178.5
mortuum quis primus scitauit 652.3
mortui ante Christum, tamen per Christum saluati 800.5
mortui cur dormientes 53.5
mortui cur dormientes dicantur 321.5
mortui qui dicantur 903.8
mortui sepeliant mortuos 333.5
mortui tres à Christo resuscitati, quid significet 840.5
mortuorum cura pro more cuius agenda 856.5
mortuorum suscitatio maior est, quam languorij sanatio 586.5
mortuos cur lugeamus. 929.6
mortuos reparari cur sit impossibile 903.8
mortuos sepelire 833.5
ex mortuis qui resurrexerunt, non credunt Iudæi. 667, 416.5
morus arbor 855.8
per morum, dilectio proximi significatur 855.8
mos ecclesiasticus 24.7
Mosaica lex 581.5
Mosaicum sacrificium quomodo probet Dominus 261, 5, 292.7
Mose-

In Bedæ opera

Moseroth 322.8
Moses 122.5, 171.7, 277.5, 454.5, 1069.8
Moses à Domino mittitur ad Pharaonē 107.4
Moses an adhuc uiuat. 854.5
Moses, aquaticus 844.8
Moses cur ex calcari iubetur 273.8
Moses cur solus ad accipiendam legem in montem ascendit 1167.4
Moses cur uelamen ante se posuerit 618.6
Moses Deum facie ad faciem uidit 62.8
Moses diuersam in sacris literis personam gerit. 324.8
Moses & Aaron frequenter legem & sacerdotiū significant 121.4
Moses & Aaron qui percusserunt petram, quos significant 279.4
Moses & Aaron quomodo patres dicuntur 848.8
Moses & Helias cum Domino loquuntur 89.5
Moses figura Christi. 194.4
Moses incircuncisus labijs dicitur 112.4
Moses iratus uitulū conspiciens in ignem mittit. 753.8
Moses interemptū in herenam abscondit 272.8
Moses legem significat. 102.4
Moses nascitur 101.4
Moses peregrinum fratrem ab Aegypto liberat 272.8
Moses primus in nube & in mari baptizauit 657.3
Moses quadraginta diebus & noctibus in monte cum Domino moratur. 1170.4
Moses quamdiu pręfuerit populo Israelitico 176.2
Moses quamdiu uixit. 159.2
Moses quid significet. 103.4
Moses interficit Aegyptium ibidem 289.8
Moses quomodo Deum uidit 289.8
Moses quomodo posterio ra Deum uidit 291.8
Moses seu uisus primus missus 336.7
Moses signum à Deo ut infirmus petit 610.8
Moses uocatur à deo ad liberandum populum Israel 969.8
Moses tempore egressionis de Aegypto, quot annos habuerit 176.2
Moses typi populi Iudæorum in Christum postea

creditori, gessit 291.8
 Moses uerus qui 844.8
Mosis canticum 123.4
Mosis corpus 103.5
Mosi Deus in rubo ardens si apparet † a 20.6
Mosis facies splendida 618.6
Mosis fuga 103.4
Mosis glorificatio 291.8
Mosis ieiunium quadragesimalis 288.8
Mosis ingressio ad Pharaonem 274.8
Mosis inuentio 272.8
Mosis in montem ascensio. 282.8
Mosis lex diuitias non improbat 411.5
Mosis libri quot annorum gesta contineant 177.2
Mosis manus similibus lepræ 610.8
Mosis mors 359.8
Mosis promissa 606.5
Mosis prophetae natale. 447.3
Mosis finis quid significet 610.8
Mosis titubatio ad petram 323.8
Mosis uxor quam tulit de Aegypto, ecclesia 110.4
Mosis uirga 113.4
Mosis uirga proiecta, in colubrum uersa 826.8
Mosis uisio in eremo. 287.8
per Mosis uirgam quid significatum 826.8
Mosi angelus apparet. 1067.6
Mosi apparet Deus 826.8
Mosis deposita calciamenta quid significant 105.4
Mosi quare Dominus in rubo apparuit 105.4
Mosi quæ signa deus dedit 828.8
per Mosen deus pater intelligitur 753.8
in Mose & Helia qui significetur a 72.5
Mosei, & Ammonij martyrum natale 384.3
eorū martyrium quale, ibid. 390.3
Moysetis natale 390.3
Moysetis martyris natale. 481.3
Motus in quantitate quid dicitur 240.2
Motus & tempus infinita creatio 239.2
Motus naturalis uelocior in fine quam in principio 248.2
Motus omnis quomodo discernatur 321.2
Motus omnis calorem habet 112.2
Motus secundū naturam qui 15.2
Motus illiciti quando regnent 447.8

Motus illiciti quod non sunt in manu nostra, unde fit 447.8
Mouere capita in scripturis quid 680.4
Mulier amicta solē 1096.5
Mulier ab originali peccato quomodo purgata. 416.8
Mulier calidissima uiro frigidissimo est 318.2
Mulier Cananæ ecclesiā significat a 66.5. eius filia animam quamlibet denotat ibid.
Mulier capta in bello. 336.8
Mulier comedit antequam uir 160.8
Mulier cum enixa fuerit, post quot dies ecclesiā debeat intrare 2829.3
Mulier cur non plures quam septē uno lectio parere possit 338.2
Mulier de latere uiri dormientis facta 153.8
Mulier extollens uocem. 349.7
Mulier extranea, hæreticorum prauitas 880.4
Mulier fortis, ecclesia. 627.7
Mulier fortis panem ocio sa non comedit 636.7
Mulier fortis querit lanā & linum 629.7
Mulier maioris pietatis & cōpansionis quam uir. 242.2
Mulier masculum patiens, septem diebus erit imunda 159.4
Mulier post peccatum duplicem sententiam accipit 417.8
Mulier prægnans 133.4
Mulier quæ fluxum sanguinis patiebatur, quid significet 319.6
Mulier quæ oculos in Iosephū iniecit, typus erat synagogæ 253.8
Mulier quid significet. 161.4
Mulier sanguine fluens. 114.7, 319.5
Mulier sanguine fluens, ecclesia 40.5, 51.5
Mulieris caput uir 439.8
Mulieris pœna 164.8
Mulieris primæ corporis creatio 318.2
Mulieris nomine sensualitas intelligitur 414.8
Mulieris semē fructus est boni operis quo per uerba suggestioni resistitur 164.8
sub Mulieris Cananæ persona ecclesiæ fides, patientia & humilitas prædicatur 467.5

Mulieri Cananæ cur Christus nō respōdit 467.5
Mulieri cur non tribuat Apostolus imaginem Dei 981.6
per Mulierem quid intelligatur 459.8, 399.5, 159.8, 71.7
in Muliere cur barba esse nequit 340.2
Mulieres cur per labra designentur 643.8
Mulieres cur post conceptionem feruentiores ad libidinem 338.2
Mulieres cur potius quam uiros alloquatur Dominus 495.5
Mulieres cur ualde mane ad monumentum uenerint 7.7
Mulieres duæ unius nominis Dominicum ueniunt uidere sepulchrū. 117.5
Mulieres & paruuli cur non numerentur 172.4
Mulieres primæ resurrectionem nuntiant 505.5
Mulierū cōseruatio 504.5
Mulierum in charitate constantia 503.5
Mulierum quæ apud ueteres regi placuerit, qualis mos fuerit 190.8
Mulierum recordatio imitanda 505.5
Mulierum reparatio 171.5
Mulieri uocari, pauci electi. 408.8
Multitudo maritima 104.7
Mulus aliās moriferum. 591.8
Mundana probitas nihil prodest, si non adest fides humilitas 663.5
Mundare prius quod intus est calicis 89.5
Mundatio interior excellit omnem exteriorē mundationem 699.8
Mundatus leprosus quomodo ingratus 423.5
Munditia manuum 716.4
Mundus 55.7, 398.1, 523, 641.5, 825, 6, 1023, 1027, 5
Mundus ab ornatu dicitur 4.2
Mundus ad similitudinem cui dispositus est 336.2
Mundus, ager 226.8
Mundus æternus secundū Aristotelem 240.2
Mundus ante hominem factus 312.2
Mundus arguitur de iustitia 27.7
Mundus arguitur de iudicio 28.7
Mundus ciuitas fortium. 940.4
Mundus de materia informis factus * A 4.4
Mundus

Index

Mundus de peccato arguitur 27.7
Mundus, diaboli domus. 289.5
Mundus domicilium deorum 3.2
Mundus duplex 770.5, 810.5
Mundus ex contrarijs elementis factus 312.2
Mundus ex materia informi ad congruam formā procedit * A 9.4
Mundus ex quatuor elementis factus 668.3
Mundus fidelis 818.4
Mundus incredulus 818.4
Mundus iste cur torrens. 855.4
Mundus in maligno totus positus 1045.5
Mundus in quo mensetur 182.1
Mundus malus 794.5
Mundus mare 631.4
Mundus non casu factus. 312.2
Mundus nō interibit 1124.5
Mundus omnis, & fidelis. 802.5
Mundus originalis 998.5
Mundus per exultationem peribit 334.2
Mundus per quæ peribit. 1003.5
Mundus planetarum auxiliō retinetur 125.2
Mundus plenus amaritudinis & casu 476.7
Mundus primus diluio deletus 174.2
Mundus quid 4.2
Mundus quadam harmonia sonorum dicitur esse constitutus 417.1
Mundus qualis fieri oportuerit 315.2
Mundus quatuor elementis subsistit 51.7
Mundus quibus partibus constat 375.1
Mundus quo an in tempore creatus 62.2, 347.2
Mundus quo die factus. 347.2
Mundus sine Dei gubernatione esse non potest. 139.8
Mundus transibit 1017.5
Mundus totus factus in sex primis partibus 3.2
Mundus unde dicitur 5.2
Mundi ætates 210.2
Mundi ætates sex 668.3
Mundi amatores cur gaudeant 23.7
Mundi anima, Deus 112.8
Mundi amicus, Dei confiditur inimicus 933.8
Mundi artifex Deus 312.2
Mundi creatio sex diebus à Deo impleta 207.2
Mundi creatio ab æterno

fuit in mente diuina 2.2
Mundi definitio 5.2
Mundi elementa ibid.
Mundi figura spherica ibid.
Mundi finis quādo aduenturus fit 491.5
Mundi infirma quare Deus elegerit 860.8
Mundi iudicium 697.5
Mundi nomine quid appellatur 824.6
Mundi ornatus à luce inceptus * A 5.4
Mundi ornatus uerno tempore perfectus * A 9.4
Mundi ornatum in senario numero expleri 41.5
Mundi partes 133.2
Mundi plage 10.2
Mundi pressura 782.5
Mundi primordia 72.2
Mundi principium quando extiterit 318.2
Mundi principium æquinoctium 347.2
Mundi quinta ætas quando inceperit 179.2
Mundi quinq; circuli 8.2
Mundi rectores 824.6
Mundi segmenta plura. 123.2
Mundi statio naturalis quæ physicè dicitur 434.1
Mundi superioris cur Moses breuiter mentionem fecerit * A 4.4
Mundi tempora cur sex reatibus distinguantur. 120.2
Mundi totius machina in duas regiones diuisa * A 8.4
Mundi termino appropinquante quæ imminceant 38.3
Mundi tertia ætas ab Abrahamo incipit 176.2
Mundo huic nemo abrenunciare potest, nisi misericordia Dei adiutus. 996.8
Mundum calcandum tam Christus quam apostoli docuerunt 641.8
Mundum interdum ecclesiam dici 227.6
Mundum nihil præter creatorem præcessisse 312.2
Mundi et stellas omnes uniformiter secundū naturā suā mathematici circumferri putant 19.2
Mundum quid apostolus uocet 91.6
Mundum quomodo Deus fecerit 112.8
Mundum uincere 1039.5
de Mundo esse 888.6
de mundo esse & in mundo differunt 821.5
in mundo hoc quæ non inueniantur 654.3
de mundo qui dicitur esse 641.5, 1032.5

de mundo relinquendo. 542.7
de mundo non erat Christus 641.5
Mundo corde beati 116.5
Mundi corde Deum uidebant 589.5
Munus absconditum extinguit iras 939.4
Munus quando à ligna recipiatur 556.8
Munus quando sit à manu 556.8
Munus quando à Deo nostro accipiatur 285.8
Munus quando sit ab officio 556.8
Muneris etymon 556.8
Munera 590.7
Munerum datores obseruantes 450.5
Murus Damasci 888.5
Murus magnus 1127.5
Murus plateæ latioris in Hierusalē 550.4
Murus templi corpus Domini 55.6
Muri uel ostij nomine sepe Dominus ipse intelligitur 114.4, 4
Murum Hierusalem uicissim quinto die mensis sexti perficere 561.4
Murum sanctæ ciuitatis reedificantes ciues illius in quinquaginta & duobus diebus restaurant 564.4
Muri Hierusalem, immortalitatis nostræ munita 701.8
Muri piscine Siloæ quando ædificantur 552.4
Muse louis filia 416.1
Musca 114.4
Musca insolens & inquitum animal 276.8
Musca Aegyptus percussit 276.8
Musica 403.1, 416.1
Musica quid 113.1
Musica unde dicitur 416.1
Musica in ratione numerorum consistit 403.1
Musica harmonica 416.1
Musica inter septem artes principatum obtinet. 417.1
Musica mensuralis 415.1
Musica metrica 416.1
Musica rithmica ibid.
Musica theoria 403.1
Musica instrumenta duo. 655.8
Musica artificialis instrumentum 417.1
Musica diuisio 416.1
Musica duplex consideratio 416.1
Musica materia 417.1
Musica practica diuisio. 417.1
Musica practica officium. 418.1

N
Naaman Syrus 252.5
Naaman, fidelis uertus eorum interpretatur 388.8
Naaman typus populi gentilis 388.8
Naamani caro post laucrum uelut caro pueri apparet 388.8
Naamani septena lauatō quid significet 388.8
Naas 280.4
Naas Iabitis cur oculos dexteros uoluerit erueri 280.4
Nabaioth primogenitus 218.8
Imaculis 405.4
Nabal 405.4
Nabathena

Index.

In Bedæ opera

- Nabathena regio 218.8
 nablum, palterium 1061.8
 nabo 191.4
 nabotis martyrium 252.
 233.1
 naboth prophetauit 337.
 7.4.5.5.5
 Nabuchodonosor capta
 urbe Hierusalem uasa
 templi Babyloniam transfert 179.2
 Nabuchodonosor crudeli
 tate & superbia metas
 acceptę potestatis excelsit 640.4
 Nabuchodonosor post euer
 sam Hierusalem quam
 diu uixerit 180.2
 nabuchodonosor quando
 Indeam cepit 211.2
 nabuchodonosor quado
 regnare cepit 179.2
 nabuchodonosor septem
 annis habitat cū bestijs
 657.4
 nabuchodonosor typus
 diaboli 705.4
 nabuchodonosor uasa do
 mini de Hierusalem au
 fert 470.4
 nabuchodonosor insom
 nium 792.4
 nachor ciuitas 217.8
 nachor genuit Thare 195.8
 nachor quando genuit
 Thare 176.2
 naid quid sit 30.4
 naim 101.7.649.4
 naioth 356.4.358.4
 Naitanus Pictorum rex.
 190.3
 nansal castrum 200.2
 narcissus episcopus infi
 rnis habetur 185.2
 narcissus episcopus Hiero
 solymitanus 399.3
 narcissi natale 381.3
 narcissi Hierosolymorum
 episcopi natale 463.3
 nardus 141.5. eius natura.
 ibid. 374.7
 narethi Christi patria 55.5
 narferus rex Persarum O
 rientali bellū infert 187.2
 narfus Patrius Totilam
 Gothorum regem in I
 talia superat & occidit.
 190.2
 naramones 1129.5
 nascentium omnium lex
 communis 539.8
 nasci per Christum 559.6
 nasci sanctum 267.470.7
 nasin, dux 214.8
 naso paruus sacerdos 309.
 8. grandi & torto naso.
 ibid.
 nasonis natale 433.3
 natalis diei celebratio 60.5
 nathan propheta ad Dau
 dem mittitur 696.8
 nathanael quis dicatur.
 539.5
 nathanaelis uocatio 518.5
 nathinnei habitant in O
 phel 555.4.
 nathinnei qui fuerint 473.
 4
 natiuitas duorum filiorū
 Adam, similitudinē ha
 ber duorum populorū.
 167.8
 natiuitatis Christi locus.
 625.5
 natiuitatis Domini nig
 lia 264.265.1
 natiuitatis duo termini.
 328.2
 natiuitatis locus à Domi
 no electus 201.5
 natiuitatis locus à Domi
 no electus 414.7
 natiuitatis rota 947.5
 naturalis uirtus 339.2
 naturalis dies 809.8
 naturalis diei spacia qua.
 121.1
 naturalia esse generabilia
 & corruptibilia 243.2
 natura 1.2. quid 185.1
 natura an adoiāda 114.8
 natura an generet natu
 ram, uel persona perso
 nam 1115.8
 natura bona in homine
 quamdiu fuerit 708.8
 natura Christi duplex.
 440.8
 natura duplex 554.5
 natura humana primitus
 serpentis colloquio se
 ducta 159.8
 natura modicis contenta.
 245.246.2
 natura unde dicta 52.2
 natura legis & gratie cō
 cordia 689.5
 natura que necessitas que
 rit, non que edendi li
 bido suggerit, quarenda
 221.8
 natura propriū quid 312.2
 natura duobus modis dici
 1.2
 naturam solum speciem
 intendere, non indiui
 duam 243.2
 natura trium personarum
 an sit adoranda 114.8
 natura quale nomen 114.
 8
 in naturam quomodo sur
 culi, rami & fructus trā
 feant 337.2
 natus cur dicatur ex hac
 uita migrans 24.7
 natus ex Deo non peccat
 mortaliter 1044.5
 nati, & non mortui 647.3
 nauclerus † b 38.6.916.5
 nauem quomodo nos sin
 gult catholica fide im
 buti, confendamus β
 34.5
 naues duę quid significēt
 214.5.75.7.257.5
 naues mergi 76.7
 per naues que cum Domi
 no fuerunt, quid in
 telligendum 455.5
 nauicula apostolorum.
 602.5
 nauicula ecclesiam signifi
 cat a 56.5.45.5
 nauicula, passionis Domi
 nicę arbor β 33.5
 nauicula, preſens ecclesia.
 β 34.5
 nauiculam Christi ecclesia
 representare 28.5
 nauicularum duarum ty
 pus 847.5
 nauis olei aspergine pro
 funda rimantur 56.2
 nazareth a 12.5.416.7.
 496.3.538.5
 nazareth Galilee oppidū
 73.5
 nazareth Galilee 440.7
 nazareth utulus in Gali
 lee 925.5
 nazareth, uirgultum suc
 fios, ecclesiam significat
 a 6.13.5
 nazareus 27.5
 nazareorum nomen absti
 nentiam uitę figurat.
 175.4
 nazareni 914.5
 nazareni comati 467.5
 nazarenorum cecitas 55.
 250.5.350.7
 nazarenorum infidelitas
 miranda 57.5
 nazarenorū nomine quid
 significetur 315.8
 nazareis que prohibita.
 315.8
 nazarius a B. Cleme te ba
 ptizatus 425.3
 nazarij martyrium 252.
 233.1
 neapolis Carie ciuitas.
 677.4
 nebaaz 457.4
 nebula 379.1
 necessarium unum 175.7.
 349.5
 necessitas dimittendi unū
 493.5
 necessitate nemo credit,
 sed uoluntate 609.5
 necessitatibus proximorū
 subueniendum 711.5
 nechaon Ægyptiorū rex.
 179.2
 nechota domus 251.8
 neclarius episcopus 192.2
 neemias ab Artaxerxe mu
 ros Hierusalem instau
 rare imperat 68.2
 neemias Hierosolymā re
 staurat 212.2
 neemias murum Hierusa
 lem restituit 181.2
 negantium differentia 220.
 7.367.5
 in negotiationē ire a 85.5
 negociator primus 411.7.
 item secundus ibid.
 tertius 412.7
 negociatores e templo à
 Domino eiekti 548.5
 negociatorum mos 478.7
 negocium quasi negans
 ocium 662.7
 nehemias ab uxoribus a
 lienigenis mundat Iu
 daos 587.4
 nehemias adiurat optima
 res ne uſuras a fratrib.
 suis exigant 560.4
 nehemias audita adſectio
 ne eorum qui erant hic
 rusalem, ieiunat, orat et
 querit misericordiam à
 Domino 543.4
 nehemias binomius 72.4
 nehemias cantores recen
 set, & portis custodes
 deputat 564.4
 nehemias census librū te
 legit 565.4
 nehemias cor & manū po
 puli ad edificandum cō
 fortat 547.4
 nehemia signa congruit
 sanctis prædicatoribus
 543.4
 nehemias gazophylacia à
 uasis gentium mundat.
 585.4
 nehemias per se quantum
 populo pietatis præſti
 terit exponit 562.4
 nehemias quid sonet La
 tine 543.4
 nehemias uenit Hierusa
 lem edificare ciuitatem
 545.4
 nemefius diaconus 463.2
 eius cū filia Lucilla mar
 tyrium ibid.
 nemefius martyr 481.3
 nemo nisi membrū Chri
 sti saluatur 556.5
 nemroth figura diaboli.
 677.4
 nemroth potens in terra.
 187.8
 nemroth primus turres e
 dificat 40.4
 nemroth quare diabolo
 comparetur 185.8
 nemroth turris Babyloni
 cę edificat auctor 185.8
 nemroth tyrannidem attri
 pit 185.8
 nemroth uenator ibid.
 nemus iuxta altare Dei
 non plantandum 330.8
 neomenia 73.2
 nephili 339.2
 nephthalim 74.4.1081.5.
 1065.8
 nephthalim apostolos ſi
 gnificat 94.4
 nephthalim ager irri
 guus, dans eloquia pul
 chritudinis 267.8
 nephthalim, dilatio me
 791.8
 nephthalim interpretatur
 dilatio 267.8
 nephthalim prædicatores
 sanctos significat 267.8
 nephthalim

- Nephthalim unde nomen
 impoſitum 231.8
 per Nephthalim quid in
 telligatur 791.8
 Ner 417.4
 nerej & Achillei fratrum
 passio 453.3
 nerej martyrium 250.251.1
 Nergel 457.4
 Nero 116.4
 nero Britanniam penē a
 mittit 53
 nero Christianos perse
 quitur 184.2
 nero leo 919.5
 nero quamdiu regnarit.
 184.2.201.2
 neronis interitus 500.7
 nerua exules omnes reuo
 cat 184.2
 nerua quamdiu regnarit.
 184.2.201.2
 nerui 471.1
 nefcire Dei ad perditionē
 pertinet 411.8
 nefcire Domini quale sit.
 386.5
 nefcire, & nolle ſcire, dif
 ferunt 944.6
 neforis episcopi natale &
 martyrium 394.3
 nestorius ab Ephesine ſy
 nodo damnatur 222.2
 nestorius Auguſtę urbis
 episcopus 192.2
 nestorij error 191.5.266.7.
 268.7
 nestorij errores 1031.5
 neutri genus 1.1.21.1.28.1
 a Neutro uerbo quot par
 ticipia ueniant 31.1
 neutra que 15.1
 neutropassiuā 28.1
 ninus quando Assyrijs re
 gnauit 176.2
 nisam 117.4.545.4
 nisan mensis apud Hebrę
 os 72.2. cur reſectus Apr
 il deputetur ibid.
 nisan primus Hebręorum
 mensis 248.1
 nisibis 187.8
 nitrum 1068.4
 nitrum unde nomen acce
 pit 946.4
 niuernense opp. 341.3
 nix 36.2
 nix quid figurat 37.2
 nix, gratie cadōr, que per
 baptisum fidelibus, ſpi
 ritus sancti dono tribu
 tur 809.4
 nix nunc in bonam, nunc
 in contrariam partem
 accipitur 825.4
 per niuem gratia intelli
 gitur 643.4
 niues 379.1
 niues cur magis in monti
 bus quam campeſtrib.
 locis appareant 379.1
 niues cur perpetuo in mō
 rium cacuminibus & nō
 in conualibus 323.337.2
 nit 116.4
 Nicolaus v. quamdiu fede
 rit ibid.
 Nicolaus quamdiu fede
 rit 203.2
 Nicolai episcopi natale.
 477.3
 nicolai episcopi & confes
 soris martyriū 264.265.1
 Nicomedis martyriū 252.
 253.1.258.259.1
 nicomedis martyris nata
 le 450.3
 nicomedis martyris dedi
 catio 421.3
 nicopolis, que prius Em
 maus uocabatur, condi
 tur 185.2
 nidus Saluatoris ecclesia.
 771.4
 de Nihilo Deus omnia fe
 cit 116.8
 nilus fl. 41.2. unde cū Ari
 stoteles oriri dicat ibid.
 nimbis 379.1
 ninie urbs 187.8.322.7
 ninie, speciosa, ecclesiam
 significat 255.5
 ninie rex ad Ionę prædi
 cationem humiliatur.
 266.3
 a Ninue quid grando dif
 ferat 36.2
 ninuite gentem Iudeorū
 damnabilem esse osten
 dit 255.5
 ninuite imminente mor
 te lachrymis distule
 runt 171.8
 ninuitarum morte sub
 uertendi 358.5
 ninuitarum penitentia.
 699.8
 ninus quando Assyrijs re
 gnauit 176.2
 nisam 117.4.545.4
 nisan mensis apud Hebrę
 os 72.2. cur reſectus Apr
 il deputetur ibid.
 nisan primus Hebręorum
 mensis 248.1
 nisibis 187.8
 nitrum 1068.4
 nitrum unde nomen acce
 pit 946.4
 niuernense opp. 341.3
 nix 36.2
 nix quid figurat 37.2
 nix, gratie cadōr, que per
 baptisum fidelibus, ſpi
 ritus sancti dono tribu
 tur 809.4
 nix nunc in bonam, nunc
 in contrariam partem
 accipitur 825.4
 per niuem gratia intelli
 gitur 643.4
 niues 379.1
 niues cur magis in monti
 bus quam campeſtrib.
 locis appareant 379.1
 niues cur perpetuo in mō
 rium cacuminibus & nō
 in conualibus 323.337.2
 niues in alto mari cur nō
 cadant 379.4
 niues uideſiant 332.2
 nobe ciuitas 352.4
 nobe ciuitas propter ſulce
 prum David cum ſuis
 omnibus martyriū pas
 sa est 395.4
 nobidis homo Christus.
 410.7
 nobilis in porta uir eius.
 634.7
 nobilitas 246.8
 nobilitas uera 671.4
 nobilitas & uirtus cur in
 paucis inueniatur 245.2
 nobiliteres qui 245.8
 nobilitas esse que paucio
 ribus indigeant 245.2
 noe 287.7
 noe ab Adam decimus cō
 putatur 179.8
 noe cum ſuis cur octauus
 numeretur 180.8
 noe Christum significat.
 178.8
 noe Christi figura 183.
 194.8
 noe de arca cū uxore ſua
 egrediens quid signifi
 cet 37.4
 noe euigilans Christi re
 ſurgentem ex passione
 significat 38.4
 noe figura reſectorū a 95.5
 noe filium ſuum Cham
 deuouet 184.8
 noe gratiam corā Deo in
 uenit 36.4
 noe inebriatur 183.8
 noe poſt diluuium quam
 diu uixerit 177.8
 noe poſt diluuiū Deo ho
 ſtias immolat 183.8
 noe quado genuit Sem,
 Cham & Iapheth 176.8
 noe per omnia significat
 Christum 33.4
 noe quando ex arca egi
 ſus 175.2
 noe quod per aquam & li
 gnum liberatur, signifi
 cat crucem & baptisum
 179.8
 noe quomō octauus 99.8
 noe quod die a cam intra
 uerit 248.249.1
 noe requies 176.8
 noe ſolus iuſtus inuenitur
 178.8
 noe uincam plantat 183.8
 noe arce adificationem
 cēteſimo anno comple
 nit 123.4
 noe filij 318.5
 noe duo filij benedicun
 tur 184.8
 noe ſacrificium 487.4
 noe ſignificatio 32.4
 noe iuſtitia qualis 178.8
 ex noe proſente latitudo
 rotis orbis impleta 53.8
 noema filia Lamech 31.4
 noema filia Lamech, cur
 uoluptas interpretetur
 175.8
 nola Campanię ciuitas, Fe
 licis confessoris patria.
 255.3
 nomen quid 119.1
 nomen appellarium 11
 nomen bonum 94.1.4
 nome Dei qui diligere di
 catur 433.8
 nomen Dei omnibus cur
 rimendum 750.8
 nomen Dei quomodo ſan
 ctificetur a 122.5
 nomen diſcipulorum Chri
 ſti 107.7
 nomen Dominus in ſelo
 Deo ſanctum 597.8
 nome domini ſuaue 707.8
 nomen Domini laudare.
 994.8
 nom. n. Domini in fronte
 pontificis erat ſcriptū.
 1259.4
 nome Domini quomodo
 ab hominibus ſanctifi
 cetur β 23.5
 nomen Domini duplex.
 874.5
 nomen Domini cur adm
 rabile 469.8
 nomen Domini tetragra
 maton 1079.5
 nomen proprium 11
 nomen nouum 1071.5
 nolanus 274.5
 nominis a Deo impoſitio
 uei immutatio 138.7.185.5
 nominis Domini autori
 tas 283.7
 nominis expreſſio 108.5
 nominis ratio 197.5
 nomini quot accidit 119.1
 nomine Christi petenda
 que petimus 731.5
 in nomine Domini qui
 ſperet digne 597.8
 nomina declinabilia quot
 declinationibus inſi
 ſtuntur 3.1
 nomina in uocalem defi
 nētia cuius generis ſint
 22.1
 nomina numero commu
 nia ibid.
 nomina omnia an decli
 nentur, uel non 3.1
 nomina propria pluralita
 tem non recipiunt 4.1
 nomina que comparen
 tur 120.1
 nomina que primam ſyl
 labam & longam & bre
 uem habeant 41.1
 nomina quot modis com
 ponantur 223.1
 nomina ſemper ſingula
 ria 21.2
 nomina ſēper pluralia 22.1
 nomina ſubſtantiam ſigni
 ficant cū qualitate pro
 nomina uerō ſolā ſub
 ſtantiam 564.3
 nomina

In Bedæ opera

nomina & uerba secundū
se dicta similia esse 242.2
nomina scribi in caelis.
204.7.344.5
nominum ultimæ syllabæ
quantæ 42.1
nominatiuus singularis
quas breues syllabas
habeat 42.1
nona 78.2.266.1
nonæ unde dictæ 75.2.130.
1.207.2
nonarum ratio 129.1
nonas unde quidam exi-
stiment dictas 79.2
Nord Hambrorum fer-
uor fidei 64.3
noffe se, tota humilitas est
608.5
noffe & nescire Dei 673.5
notus 32.33.2
nothus 317.4
Notro apud regem diffamatus
352.3
nouari heresis 294.5.102.7
nouatiana hæresis exoritur
212.2
nouatiani de penitentiã
error 35.5
nouatiani nuptias dam-
nant 305.8
nouem indigere uno 99.7
November 458.522.1
nouember quibus nomi-
nibus appelletur 129.1
nouember unde dicatur.
129.262.1
in nouembri quæ uictus
ratio tenenda 2602.1
in nouembri quæ horæ ca-
uendæ 262.1
cum nouera miseræ, gra-
ue fascino 263.
nouifona suu. 285.3
nouissimi dies 1026.6
in nouissimis diebus qua-
lis hominũ status 1024.6
nouus homo suas spirita-
les ætates habet 629.6
noui & ueteris hominis fi-
nis 629.6
nouum testamētum Chri-
sti morte firmatũ 169.6
nouũ & uetus testamēti
quomō differat 1093.6
nouum testamētum per
ueteris significatũ 975.8
nouũ testamētũ in uere-
re figuratũ 734.6
nouum testamētum quæ
facta narret 32.47.3
nouũ testamēti hæreditas
qualis 786.8
nouũ testamēti hæredes
in ueritate sanctifican-
tur 69.6
nouũ testamēti libri quot
649.3
nouũ testamēti promissio-
nes quales 617.8
nox & s. s. 113.2. 121.1. 127.7.
327.2. 524.8. 931.8
nox quid 30.62.2.63.2.114.
2.124.1.206.2.498.122.1
nox quid in Christo signi-
ficet 506.8
nox qui 829.8
nox aliquando peccatum
dicitur 313.4
nox cur primum diem se-
cuta sit 29.2
nox diē an præcesserit uel
secutus sit 120.1
nox in Christo quid signi-
ficet 506.8
nox in quot partes diuida-
tur 498.1
nox, lucis absentia 131.8
nox, prinatio operis 123.8
nox præuacationis &
mortis non potest lu-
mē redemptionis Chri-
sti cognoscere 613.4
nox quilibet tribulatio.
506.8
nox quam ob causam fa-
cta 124.1
nox quomodo remunera-
tio 931.8
nox quomodo ab Aristote-
le definitur 206.2
nox in sacris literis 535.5
800.4.63.2
nox rebus agendis inepta
206.2
nox terræ proles 206.2
nox, tribulatio interior.
507.8
nox unde dicta 54.62.2.
124.496.1
noxarum remedia 323.5
918.8
noctis etymon 206.2
noctis obsecritas 1059.4
noctis partes 63.206.2
noctis ratio 1064.5
noctis typus 658.5
noctis uigiliæ 309.7
noctis ulus 63.2
per noctis uocabulũ quid
intelligatur 68.7
noctem cur dies nũcapti-
simè sequatur 117.5
per noctem & diem quid
significetur 57.4
per noctem aduersitas de-
signatur 424.8
per noctem peccatores de-
signant 784.8
noctē & diē in profundo
maris sui 391.8
in nocte esse quid 936.6
noctes cur frigide 36.2
nubere 127.5
nubere qui prohibeat.
987.6
nubes 36.2.806.4.
nubes in die ueterem legē
cum obsecritate literæ
significant 121.4
nubes præcedens, Chri-
stus 278.8
nubes qua mons tectus
est, quid significet 1168.
4
nubes spiritus sanctus.
819.4
nubes sine aqua 1054.5
nubis quantitas 35.2
in nube gloria Domini ui-
sa est 1170.4
nubes apostolorum signifi-
cantur 36.2
nubes ecclesiæ magistrũ.
886.4
nucem in figura præsentis
ecclesiæ poni solere, te-
statur Salomon 1190.4
nuditas 115.8
nuditas primorum nostro-
rum parentum 156.8
Nugetus Lingonicę eccle-
siæ pontifex 294.3
de nulla inuentione 524.1
num & Saul inter prophē-
tas 71.1
num & Saul inter prophē-
tas, prociubium 353.4.
358.4
Numa duos menses adij-
cit 207.211.2
numa Ianuarium primum
anni mensem constituit
468.7
numa Pompilius Capito-
lium à fundamētis edi-
ficat 179.2
numa Pompilius quomō-
do annum ordinari.
130.1.77.2.264.1
numa Pōpilius quot dies
anno adiecit 502.1
numa Pompilius quam-
diu regnauit 179.2
numa Pompilius secundũ
mensẽ Februariũ no-
minauit 126.1
numa menses 132.1
numerales literæ 110.1
numerandi apud ueteres
mos 54.2
numerandi ratio apud He-
bræos 70.2
numerandi ratio quando
primum inuenta 111.1
numerandi ratio apud an-
tiquos qualis fuerit 114.1
Numeria dea 113.1
numerus 244.2
numerus à quolibet ani-
mo conceptus, quis sit,
quomodo possit cog-
nosci 135.1
numerus cętenarij 378.4
numerus dualis 22.1
numerus impar 98.1
numerus omnem creatu-
rã natura præcedit 419.1
numerus par 98.1.66.2
numerus impar 66.2
numerus participiorũ 31.1
numerus pluralis 222.1
numerus pronominũ 25.1
numerus quid 98.1
numerus quinquaena-
rius 59.7
numerus quomodo defi-
niatur 113.1
numerus quomodo apud
Hebræos, Chaldaeos,
Syrus & Macedones no-
minetur 113.1
numerus senarius 1189.4.
124.8.66.2
numerus septenarij quid
significet 48.171.8.
868.4
numerus simplex ne an cõ-
positus 113.1
numerus singularis 222.1
numerus singularis in scri-
ptura sæpè pro plurali
ponitur 141.8
numerus ternarius 539.4
numerus uiceniarius utri-
usq; testamēti coniu-
ctionem significat 1277.
4
numerus uiginti trium mi-
lium interfectoriũ quid
significet 288.8
numerus unde dicatur.
114.113.98.1
numeri centenarij signifi-
catio 51.8
numeri disciplina primum
apud Græcos à Pytha-
gora descripta 98.1
numeri disciplina à Nico-
macho diffusius dispo-
sita 98.1
Numeri liber cur uocetur.
312.8
numeri nomina per quas
notas significetur ap-
ud Latinos 115.1
numeri perfectio 197.4
numeri progenitorũ Chri-
sti ratio 239.5
numeri scientiã apud Græ-
cos & Latinos quis pri-
mus habuerit 113.1
numeri senarij perfectio
in scripturis sanctis fre-
quenter reperitur 124-
8
numerus apud Hebræos
& Egyptios quis pri-
mum inuenierit 113.1
numero ternario & dena-
rio quid significetur.
336.8
numeri ab uno usque ad
mille quomodo nomi-
nentur 114.1
numeri maiores de mino-
ribus quomodo crescãt
117.1
numeri nominum quot
sint 22.1
numeri participiorũ quot
sint 15.1
numeri pleni 546.8
numeri pronominũ quot
sint 7.1
numeri uerborum quot
sint 15.1.28.1
numerosum consonantiã.
148.1
numerosum diuiso 98.1
159.1
numerosum eorundẽ my-
stica ratio 240.5
numerosũ pro auro nu-
mero series 288.1
numero-

Index.

numerorum ratio cur nõ
contemenda 111.1
numerorũ ratio unde pri-
mum processerit ibid.
numerorum ratione om-
nia formata 112.1
numerorum species diuer-
sæ 101.1
per Numum argenteum
quid significetur 359.8
Nun, sempiternum siue pi-
scis 1030.1065.8
nundina dea unde dicta.
52.2
nundinæ quid & unde di-
ctæ ibid.
nuptiæ 309.5
nuptiæ agni 1119.5
nuptiæ Christi & ecclesiæ.
390.5.104.7
nuptiæ cur non damnan-
dæ * A 18.4
nuptiarum bonũ, semper
bonum 453.6
nuptiarum fides quantum
bonum habeat 416.6
nuptiarum primus locus
Iudæa 285.7
nuptiarum regula 417.6
ad Nuptias abiit Domi-
nus 229.7.373.5
ad Nuptias cur Christus
uenierit 988.6
nycticorax 947.8.1062.8
Nynia episcopus 75.3
O
Obedur peccantes
quomodo Deo
tribuatur 212.6
Obed Edom, seruiens ho-
mo 397.8
obediencia Christi 83.6
obediencia melior quam
uictima 314.4
obediencia & humilitatis
certa remuneratio 502.8
obediencia promissionē
nõ probat auditio, sed
tentatio 848.8
obediencia uirtus 544.5
per Obedientiã Ionadab
culparur inobediencia
primorũ parentũ 807.8
obedientes sibi qui dicun-
tur 880.8
oblata rectè diuidere 168.8
oblatio 145.4
de Oblatione pro sacerdo-
tis delicto 310.8
oblationum quatuor ge-
nera 146.4.300.8
oblacionum genera 328.8
Oboth 191.4.325.8
obscuritas cur tantũ apud
mortales 31.2
obseruantes munera da-
tores 86.7
obtemperare uolentes, ma-
lè petunt 38.7
obumbrari quid 470.7
obumbratio 192.5
obumbratio Mariæ 469.7
occafus 435.1
occafus acronicus 385.1
occafus heliacus ibid.
occafus heliacus quid as-
trotologus 14.2
occafus heliacus duplex.
ibid.
occafus & ortus, cur ia-
nua 11.2
occafus uerus 14.2 appa-
rens ibid.
occafus mundanus 385.1
per Occasum solis genti-
les designantur 994.8
occafus qui sint 782.8
occidens 126.2
occidens ianua cœli 10.2
occidens qui homines di-
cantur 835.3
occidentales gētes uerba
in dentibus frangunt.
350.2
occi di gladio 1101.5
in Occipito uulneratus
quantam ad ignorantia
ueniat 340.2
occulat 671.8
occurrere rei quid dicatur.
526.8
oceanus 32.2
oceanus totius propè or-
bis fines alluit 48.2
occeani æstus 39.2
oceani æstus lunam sequi-
tur 118.2
oceani per orbem quartæ
partis terra refusio 41.2
oceani situs 377.1
oceani reciprocatio unde
333.2
oceanum in terra maria al-
latrare 39.2
post Oceanum nulla terra
1006.4
Ochozath 61.4
Ochoziæ interitus 449.4
Ochoziæ regis lapsus 16.8
oçtaua ad æternam perti-
net requiem 490.8
oçtaua dies, resurrectio-
nis tempus 72.8
oçtaua dies, futuri seculi
tempus 304.8
oçtaua diei mysterium 88.
5327.7
Oçtauianus Augustus
quãdiu imperarit 201.2
Oçtauianus Augustus
quando Antonium ui-
cerit 128.1
Oçtauianus Cæsar Augu-
stus quãdiu regnarit 183.2
Oçtauilla illuistris femina
415.3
oçto quomodo ad nouũ
testamētum referatur
920.8
oçtober 458.522.1
oçtober cur nouus annus
apud Hebræos 73.2
oçtober in principio anni
ponitur apud orienta-
les 129.1
Oçtober quibus nomi-
bus appelletur ibid.
oçtober legali obseruatio
ne folennis 480.4
oçtober unde dicatur 129.
260.261.1
in Oçtobri mense quæ ho-
ræ cauendæ 260.1
in Oçtobri mense quæ ui-
ctus ratio tenenda ib.
oçtodenarij ratio 125.7
oçtogenarius numerus.
1108.4
oçtogenarij ratio 383.5
oçtonarius numerus E-
uangelio congruit 320.4
oçtonarius numerus my-
sterium Dominicæ re-
surrectionis 175.2
oçtonarij ratio 183.5
oçtonario numero tem-
pus resurrectionis no-
stræ exprimi 463.4
per Oçtonarium numerũ
quid intelligendum.
1043.1042.8
oculus 199.7.228.7
oculus quid 340.2
oculus corporis lucerna.
359.5
oculus dexter 419.5
oculus ex quib. cõstet 341.2
oculus ex tunicis septem
constat ibid.
oculus mētis interio 25.5
oculus orbiculus cur.
341.2 in superficie pla-
na ibid.
oculus prauus Iudæorum
479.5
oculi beati 219.5
oculi Christi, apostoli sunt
263.8
oculi domini 1065.5.1120.5
oculi Domini super quos
sint 597.8
oculi flammei 1068.5
oculi intus & foris 1073.5
oculi Iesu 598.5
oculi primorum parentum
post peccatũ aperiuntur.
160.8
oculos duos cur natura
constituerit 341.2
oculos in discipulos leuat
Christus 105.7.277.5
odisse quomodo dicatur
Deus 805.5
odium 476.7
odium cur tenebræ 715.8
odium iniquum 633.8
odium inueterata ira 715.8
odium mors animæ ibid.
odiu necessarii & uxo-
ris quomodo præcipia-
tur 225.7.395.5
Odoacer rex Gothorum
Romam obtinet 190.2
Odolfi presbyteri depõsi-
tio 425.3
Odollam 378.4
odolamita ciuitas 77.4
odolamites 78.4
Odolamites, testimonium
in aqua 248.8
odor bonus Christi 605.8
odor bonus, uita bona.
690.5
odor Christi 63.4
odor sanctorũ qualis 690.7
odor uestimentorũ spon-
sæ thuris odori cur af-
similerur 1067.1
odor unguentorum eccle-
siæ spiritualium 1065.4
offendere Christum, ita
negare 457.5.338.7
offendimus omnes 944.3
offensio 971.5
offerre rectè 168.8
offerentis affectus 131.5
inter officiu & finē quid
differ 615.6
Og 183.4.132.6.1063.8
ogdoas 152.2.492.2
de Ogdoadæ controuer-
sia, & de embolismo 337.2
Oisicge cur reges Cæta-
riorum appellētur 50.2
oleũ aliud corporale, aliud
spirituale 668.8
oleũ a quo cõfereatur 959.5
oleum Christi 448.8
oleum corporale 668.8
oleum cur pro lætitiã po-
natur 544.8
oleum cur in sacrificijs of-
feratur 302.8
oleũ gratia S. sancti 135.4
oleum malorum 448.8
oleum hilaritatem signifi-
cat 302.8
oleum spirituale 668.8
oleum, spiritus sancti gra-
tia 299.8
olei appellatione spiritus
sanctus intelligitur.
1006.4
olei aspergine perspicuũ
sibi maris profundum
natura efficiunt 58.2
olei in unctiõne usus 959.5
olei natura 364.7
olei typus 632.5
olei offerendi ad lucernã
descriptio 1241.4
per Olei imaginẽ donũ S.
sancti designatur 160.4
per Olei pinguedinẽ quid
significetur 1241.4
oleo S. sancti fides catholi-
ca consecratur 891.4
oleum offerre 1172.4
oleũ secum qui nõ habeat
a 96.5
per Olei exhilaratio S. san-
cti intelligitur 986.8
per Olei, opera misericor-
diæ intelliguntur 387.8
per Oleum qui designetur
872.8
in Oleo mentis lætitiã ex-
primitur 296.5
oliua, ficus & uitis cur su-
per ligna regnare no-
luerint 353.8
oliua gratiã spiritus san-
cti & unctiõnẽ pacis fi-
gnificat 353.8
oliuæ

In Bedæ opera

oliuæ fructus tardè apparet 706.8
 oliuæ fructus cur charitatem significet 523.6
 oliuarum mons 132.5
 oliuarij episcopimartyrii 256.257.1
 oliueti mons 364.7.632.925.5
 oliueti in monte morari. 472.5
 olympias ciuitas 52.2
 olympias apud Græcos spacium quatuor annorum 52.2
 olympias unde dicatur. 52.2
 olympiadis & Maximi nobiliū natale 405.3
 olympiades ludi 52.2
 olympus mons ibid.
 olympus mons unde dictus 31.2
 olympus cur pro cælo ponatur 52.2
 omittendi mos Euangelistarum 279.7
 omne genus 21.1
 omne quod dicitur, quatuor modis dici 171.4
 omni petenti da 252.5
 omnes quod dicitur, quot modis dicatur 693.3
 omnipotentia creatoris. 1057.6
 onager animal immundū. 838.4
 onagri nomine populi Iudæicus intelligitur 838.4
 onan 78.4
 Onesiphori natale 448.3
 Onesimus Ephesorum episcopus 392.3. eius martyrium & sepultura. ib.
 onesimi apostolinatale. ib.
 onera uaria 755.6
 onias pōtifex claret 182.2
 onias sacerdos in Ægyptum cur fugit ibid.
 onias Simonis iusti filius. claret ibid.
 onomatopœia 68.1
 Onō filius Iudæ interpretatur mæror eorū 247.8
 onyx 1251.4
 operandum etiam coram hominibus 666.5
 operatè in opere suo delectatio conseruat 227.2
 operantes bene, fortitudo sunt Christi 747.8
 operatio Dei quotidiana. 584.5
 operatio Domini ante legem, in lege & post legem 610.8
 operationis diuinæ diuisio 12
 operationis diuinæ species 22
 operarijs quando cū gaudio laboret in agro 1133.6
 operarij pauci 841.5
 operarijs iniquitatis Deo

odit 451.8
 ophel turris 555.4
 ophir 751.4
 ophiuchus 88.2
 ophni 212.4. 236.4
 Ophni & Phinees in gladio Philistinorum cadunt 859.8
 278
 oppositiōnis species 257.2
 oppositorum eadem disciplina 247.2
 opprobrium 797.8
 optatiuus 26.1
 optimū & pessimum 693.3
 opus bonum quomodo fiat 870.8
 opus Dei uoluntas Dei. 622.5
 opus & præceptum Dei. 260.5
 opus sterile 659.5
 in Operis iniquitate qui perseuerant, quomodo dispergendi 933.8
 opere diligere 1028.5
 opere non mundatur, qui immundus est uoluntate 1092.6
 opera ante fidē inania 63.6
 opera bona Dei munera. 115.6
 opera bona portæ ad beatitudinem 480.8
 opera bona quæ dicenda. 67.6
 opera bona quando perficiantur 742.6
 opera bona sine fide Deo placare nō possunt 38.8
 opera bona si desint, mortua fides est 555.8
 opera carnis quæ 806.6
 opera Christi maximum præ omnibus de eo testimonium 593.5
 opera cuius nam dirigi dicantur 933.8
 opera Dei 773.843.8
 opera Dei unde terribilia 771.8
 opera Domini magnifica. 965.992.8
 opera domini qualia 593.8
 opera Domini, uia sunt ad eum 517.8
 opera ex gratia, non ex operibus gratia 776.6
 opera fortiora quæ 149.4. infirmiora ibid.
 opera manuum Dei 992.8
 opera nostra lignis quomodo cōparentur 507.4
 opera nostra Domino reuelata sunt 620.8
 opera, non uerba examinanda 89.7.431.5
 opera patris & filij eadem 585.5
 opera plena 1069.5
 opera quæ sine charitate fiūt, nihil profunt 923.8
 opera sex dierum 657.3
 operum bonorum gradus

470.4
 operum bonorum intentionem cur rectè per arcum æreum signentur 520.8
 operum gloriatio 702.5
 operum necessitas 594.5
 operibus salui nō sumus 539.5
 opera Christi maiora fecerunt apostoli 733.5
 opera Dei à luce incipere * A 6.4
 opera nostra Domino reuelare 924.4
 ora 205.53.2
 oraculum quando uocetur 27.8
 oraculum quid designet. 70.8
 oraculi ingressus quid significet 37.8
 oraculi altare quomodo cedro & auro cooperatum 27.8
 in Oraculi ingressu duo ostia qualia fuerint 38.8
 orandi horæ 872.5
 orandi locus 381.7
 orandi modus 505.5
 orandi pertinacia 333.7
 orandi utilitati inuidet hostis antiquus 333.7
 orando cubiculum intrare quid sit 440.8
 orandū semper & sine intermissione 429.5 939.6
 orandum pro quibus & contra quos 581.8
 orandum instanter 547.5
 orantes ut laudē aut pecuniā accipiāt 335.7.4.62.5
 orantes non semper exauditur, & quare 715.5
 orare in labijs dolosis. 506.8
 orare est indigentū 562.8
 orare sine intermissione. 95.5.122.7
 orare in Christi corpore. 893.8
 orare in monte 89.5.328.7
 orare in spiritu sancto. 1056.5
 orare utri nature in Christo conueniat 261.5
 orarium 666.3
 orat Dominus solus 328.5
 inter Oras & horas quid sit discriminis 120.1
 oratio 349.5.529.7
 oratio à deprecatione quomodo distinguitur 714.8
 oratio Bedæ 588.4. 1198.4
 oratio contra iactantiam. 432.5.90.7
 oratio Christi 1105.5
 oratio Ezræ 572.4
 oratio generalis 95.5.122.7
 oratio cur inter gratiā muñera reperitur 184.6
 oratio Domini 67.5
 oratio Domini pro quibus facta 497.5

oratio & deprecatio quomodo differant 506.8. 457.8
 oratio omnis quæ non fit per Christū non purgat peccatū, sed auget 984.8
 oratio qualis esse debeat. 529.4.802.991.6
 oratio quorundam cur nō exaudiatur a Deo 713.8
 oratio quomodo impediat 977.5
 oratio unicū suffragiū aduersus ecclēsiæ hostes. 558.4
 orationis Dominicæ petitiones septem secundū Matth. 350.5
 orationis Dominicæ explicatio 1121.5
 orationis domus, latronū spelunca 86.7.450.5
 orationis efficacia 960.5
 merita ibid.
 orationis inordinate species 60.1
 orationis infirmitas 550.893.5
 orationis obscuræ quæ species 60.1
 orationis partes quot sint 19.1
 orationis puritas multum iuuat 334.7
 orationis quotidianæ necessitas 710.5
 orationis secretum templi Dei nos sumus 583.5
 orationem studium omnibus terrenis negocijs præponendum 83.5
 orationis uirtus 122.7.867.5
 orationi quando ira Dei præualere uideatur 868.8
 orationem nostram quando Deus insigat auribus suis 894.8
 orationē suā cur nobis non tam fieri uoluerit Christus 785.5
 ad Orationem quæ pertinent 1136.4
 per Orationem quæ complectantur 6.8
 in Oratione pernoctandū 272.5
 orationum utilitas 339.3
 orationibus & sacrificijs Deum placari 767.8
 oratiūculæ Bedæ 672.673.674.3
 oratores cur Deus in mundo constituit 668.3
 oratorium sanctæ Dei genitricis, opus pulcherrimum 192.2
 orbis Domini 546.8
 orbis in medio totius partus 124.2
 orbis terre in medio totius mundi 125.2
 orbis totius cur descriptio facta sit 415.7
 orbem sancti portare dicuntur 699.4
 Orcaðæ

Index.

Orcaðæ insulæ 13
 Orcaðas insulæ Romano impetio Claudius imp. adijcit 4.3
 ordinales numeri 99.1
 ordo consuetudinis in quo sit 16.1.32.1
 ordo proficiendi 875.5
 ordo præcedens in ecclesiis 640.8. item sequens ibidem.
 ordines hominū duo in iudicio collectorum. 98.5
 ordines sacri precio aut gratia non conferendi. 549.5
 ordines quatuor 668.3
 ordines septem 664.3
 Oreb 1063.8
 Oreb, siccitas 881.8
 per Oreb qui intelligatur 881.8
 oreum mons 124.2
 organica quomodo diuidantur 315.2
 organum 1062.8
 orichalcum 1065.5
 oriens 126.2
 oriens ianuæ cæli. 10.2
 oriens qui dicantur. 782.8
 oriens genes in gutturali lingua & uerba collidunt 350.2
 Origenianorum error. 881.4
 Origenes 663.3
 Origenes Alexandriæ claret 186.212.2
 Origenes Antiochiam acutus, summo in honore habetur 186.2
 Origenes septuagesimo ætatis suæ anno defunctus, in urbe Tyri sepelitur 186.2
 Origenis contra Cellsum philosophū libri 186.2
 Origenis de penitentia error 35.5
 Origenis error 907.4.
 Origenis sedulitas in scribendo 186.2
 originalis culpa in omnibus 94.5.120.7
 originale peccatum cur animæ impuret. 409.8
 originalis peccati casum qui patiantur 445.8
 originalia peccata occultata 528.8
 orion 88.135.133.2. 452.1
 orion tepe tuosum sidus. 12.2
 orionis diuersus ortus. 135.2
 Ornan, qui interpretatur illuminatus, erat natus nelebusæus 13.8
 ornatus Christianorum

uarius 490.6
 ornatus interior 976.5
 in Ornamento ipso aliqua est differentia 111.8
 Orōres regis Artaxerxis gener 164.1
 orphanus 486.8
 orphanus uerus quis. 984.8
 orphani 737.5.782.8
 orphanorum causam agere, pertinet ad Deum. 486.8
 Orpheus pulchra uox dicitur 409.1
 Orpheus musicus claret. 211.2
 Orphei lyra 8.2
 orthographiæ liber 72.1
 orthographiæ liber secundum alphabeti ordinē digestus 73.74. &c. 1
 ortus acronicus 385.1
 ortus heliacus 385.1
 ortus matutinus ibid.
 ortus mundanus 385.1
 ortus uesperinus ibid.
 per Ortum & occasum quæ intelligantur 956.8
 os Domini 879.4
 os impiorum quomodo patēs sepulchrū 497.8
 os aperto sermonū longitudinem demonstrat 415.5
 oris locutio 82.7.288.5
 in Ore dū uel trium stat omne uerbum 638.5
 osanna 481.11.4.5
 osculandi quæ fuerit uerba causa 484.5
 osculum 161.7
 osculum sanctum 989.5
 osculum pacis & amoris signum 960.4
 osculum dilectiōis signū. 304.5
 Oseas propheta 211.2
 Oseæ & Aggei prophetarum natale 431.3
 Ostrida 83.3
 Ostridus & Eadfridus baptizantur 64.3
 Ostridi casus 70.3
 Ostrichus Eduini successorum 71.3. regnum Deorum suscipit. ibid.
 ossa 305.7
 ossa carnalia uirtutum opera designant 440.4
 ossa Christi integra in passione permanserunt. 604.8
 ossa hominis quot 471.1
 ossen uelimentum faceret totale 139.4
 ostendere se sacerdoti. 260.5
 ostentum 54.96.2
 ostiarius 667.5
 ostium 1072.5
 ostium amici 36.7.351.5
 ostium cubiculi orando

claudere 440.8
 ostium cordis claudere. 530.5
 ostium Christus 665.668.5
 ostium exterius, dilectio fraterna 37.8
 ostium interius dilectio diuina ibid.
 ostium portæ, initium fidei 366.8
 ostiū porticus quid 14.8
 ostium scientiæ 1070.
 ostium templi, Christus. 45.8
 ostia ad ciuitatē Dei, corda credentium 599.8
 ostia duo quæ ad ingressum facta sunt, quid significant 37.8
 de Ostiorum cardinibus, & perfectione operis domus Domini 72.8
 per Ostia, iustitiæ opera designantur 35.8
 ostrea 116.2
 Othualdus Ceduallam Britonum ducem interimit 72.3. crucis lignum erigit. ibid.
 Othualdus Nord Humbrorum rex 49.3
 Othualdus Eduini successor 64.3
 Othualdus quamdiu regnarit 81.3
 Othualdus suis ducibus & ministris, uerbi Dei interpres 74.3
 Othualdi cinis 83.3
 Othualdi regis natale. 438.3
 Othualdi regis religio & pietas 78.3
 Othuald regis intercessione pestifera mortalitas subblata 132.3
 Othuin Othualdi successor 87.3. quamdiu præfuerit. ibid.
 Othuin Othualdi frater. 49.3. Pictorum & Scottorum gentes, tributarias facit 49.3
 Othuin quem regni sui conforsem habuerit. 87.3
 Othui largitas 88.3
 Othui regis obitus 121.3
 Othiliæ uirginis martyrium 264.265.1
 Otho ab Innocentio tertio confirmatur 198.2
 Otho ab Innocentio pontifice imperij insignibus donatur 198.2
 Otho à principibus electoribus designatus imperator, quamdiu imperarit 198.2
 Otho imperator cum Romanis dissidens, urbe pellitur 198.2
 Otho quamdiu regnauit.

196.267.2
 Otho Romanus imperij titulos & dignitates suscepit 196.2
 Otho Viennæ apud Pad nonas obiit 196.2
 Otho primus Germanicus imperator Aquitani coronatur 196.2
 Otho primus ex Saxonū ducibus primum Germaniæ regnum tenuit. 196.2
 Otho Græcos magna strage Italiam inuadentes superat 196.3
 Otho secundus Ioannem episcopum, captum & in exilium missum restituit 196.3
 Otho II. quamdiu regnauit 196.262.2
 Otho secundus Romanus moritur 196.3
 Otho tertius à Gregorio pontifice coronatur 196.3
 Otho tertius in Italia moritur 196.3
 Otho III. quamdiu imperatit 196.262.2
 Otho III. quamdiu imperatit 202.2
 Otho V. quamdiu imperatit 200.2
 Otho secundus amplissimo funerali honore sepelitur 196.2
 Ornari confessoris martyrium 262.263.1
 ouile Christi 664.5
 ouis 217.5
 ouis innoxiosa apud Iudæos in palcha, Christi passio 686.5
 ouis sacrificiū quomodo Christum adumbrat. 300.8
 ouem humeris imponēs 70.7.398.5
 oues Christi 673.5
 oues extraneæ 975.5
 oues in hominibus quid 471.8
 oues nonaginta nouem in deserto 70.7
 oues in deserto 208.5
 oues iustorum populi. 604.
 ouium ingressus & exitus 666.5
 ouium Italicarum & Mesopotamiæ natura una 239.8
 ouium primogenitā tollere 330.8
 oues Ægyptij edere designantur 274.8
 per Oues iustorum populi significantur 230.8
 ouum 352.5
 ouis typica intelligentiā. 46.7

In Bedæ opera

In Quo spes indicatur.
828.5
Ozias, qui & Azarias, quæ diu regnarint 179.2

P.

P Achumij abbatis *250.*
 martyrium *250.*
Pachynum promotoriũ.
927.5
 pacifici beati *165.*
 pactum Domini *211.5*
 pactum Dei non seruare. *85.8*
Pacomij natale 415.3
 palæa *276.7*
 palma *409.3*
 palma manus uictoris ornatu *35.8*
 palmæ nomine etiam uictoriosissima potest crucis arbor designari. *1126.4*
 palmam ante trigemum annum non facere factum *924.8*
 palmarum causæ *118.7*
 palmarum rami *692.5*
 Palladius ad Scotos in Christi credentes mittitur *12.3.189.2*
 Palladius Cœlestini pape archidiaconus *315.3*
 Palladij obitus *ibid.*
 pallium dimittere *821.5*
 pallium de anathemate tollere *342.8*
 palliũ suum sponsæ percussæ tollit *1085.4*
 pallor mentientis lingua significat *306.8*
Palmarum consul decollatur 414.3
 palmitis uitis *777.748.5*
 palpebræ *684.4*
 palpebrarum crebra apertura & operio in scriptura quid *489.8*
 per Palpebras suas Dñs probat suos, & probat non suos *489.8*
 pagani *1129.4. 159.5. 392.7. 494.5*
 pagani cur meritò dicantur Hebræi *428.4*
 pagani unde dicti *66.2*
 pagina regularis *100.2*
 Pamphilia, Asiæ provincia *925.5*
 Pamphili presbyteri martyrium *421.3. 187.2*
 Pancratij martyriũ *250. 251.1*
Pancratij martyris natale 453
 Pancratij natale *403.3*
 Paneas, Cæsareæ philippi *69.5*
 panis hordeaceus *64.5*
 panis in charitate *351.5*
 panis lachrymarũ *868.8*
 panis mylicus *252.5. 32.7*

panis super substantialis. *609.5*
 panis quotidianus *824. 350.5*
 panis quotidianus cur dicitur *121.5*
 panis quando cinere cooperiri dicitur *387.8*
 panis regni Dei *106.7. 392.5*
 panis, uerbi pabulum. *368.5*
 panis uerus *606.5*
 panis uiuus *992.8*
 panis uiuus refectio omnium timentium Deũ. *992.8*
 panis fractio *68.5*
 panis sacramentalis manducatio *610.611.5*
 panis typica intelligentia *39.7*
 in Panis fractione Christus à discipulis agnitus *508.5*
 in Panis fractione Christus cognoscere *11.7*
 panem angulorum quomodo homo manducaret *413.8*
 panem & uinum Christi quomodo ecclesia offerat *990.8*
 panem suum in proximo recipere *630.7*
 panem uerbi manducare *625.8*
 per Panem quid intelligendum *58.5. 850.8*
 per Panem fides designatur *387.8*
 panes alienigenæ Dño nõ offerendi *312.8*
 panes ducenti qui sint. *408.4*
 panes cur hordeacei *361.7*
 panes cur per singula sabata corã Domino mutari mandentur *1186.4. 845.8*
 panes duo de nouis frugibus cur offerri iussit. *59.7*
 panes duodecim in mensa tabernaculi *1186.4*
 panes propositionis *68. 8. 372.4. 386.8*
 panes propositionis cuiusmodi fieri soliti *68.8*
 panes propositionis quot fieri præceptum. *ibid.*
 panes propositionũ singulis labbat mutari præceptum *68.8*
 panes quinque; quid significat *63.5*
 panes quinque; hordeacei. *327.5*
 panes septem *77.5. 78.7*
 panum septem, & eorum distributionis ratio. *78.5. 79.7*
 panes azymos Deo offerre *146.4. 301.8*
 per Panes quinque; & duos

picces quid significat *64.5*
 panibus afflatis in craticula quando alatur. *275.4*
 panibus quinque; aluntur quinque; milia *65.5*
 de Panibus domini saturari *79.5*
 in Panibus septem quid significat *68.5*
 Pannonibus publicè fidem Christianam recipiunt *196.2*
 Pannonij Hetruriã ducem Alberico deprestantur *196.2*
 Pannonij uicinas regiones multum depopulantur *196.2*
 panofelinus *329.2*
 Pantagati episcopi natalis *406.3*
 Pantaleonis martyrium *254.255.1*
 Pantaleonis martyris passio *436.3*
 Pantapthe Cambylis filia *180.2*
 Pantheon *49.4. 64.3*
 Pantheum à quo institutum *184.2*
 Pantheum fulmine crematur *184.2*
 Pantenus Stoicus philosophus clarus *185.2*
 Paophi secundus Aegyptiorum mensis *258. 289.1*
 Paphus ciuitas *925.5*
 Papiæ episcopi natale. *393.3*
 Papiæ martyriũ *394.3*
 Papiæ & Mauri natale. *387.3*
 Papiæ & Mansueti episcoporũ martyriũ *474.3*
 parabola *73.1. 798. 845.8*
 parabola ex dissimilitudine *122.7*
 parabola & propositio quomodo idem *84.6.8*
 parabola in euangelio frequentes *4.4.5*
 parabola Salomonis. *869.4*
 parabolarum Dominica rum ratio *429.5*
 in Parabolis cur Christus loquatur *757.5*
 parabolica facta Domini *117.5*
 paraclerus *54.7*
 paraclerus afflictorũ subleuator *27.7*
 paradigma *73.1*
 paradilus *3.2. 17.24. 4. 264.5. 677.6*
 paradilus cur à principio plantatus *149.8*
 paradilus præsentem significat ecclesiã, *148. 2. 149.8*

paradisus spiritaliter intelligitur, ubi nõ sunt animæ iustorum *147.8*
 paradisi flumina *3.2. 17. 18.4*
 paradisi flumina quatuor *651.3*
 paradisi flumina quid significant *148.8*
 paradisi quatuor flumina quatuor sunt euangelia *149.8*
 paradisi nomine uita beata significatur *166.8*
 paradisi plantatio *146.8*
 paradisi situs *148.2*
 in Paradiso quoddam homo sit positus, quid inde detur intelligi *148.2*
 de Paradiso tres sententia generales *147.3*
 in Paradiso quomodo primi parentes fecerit procreare debuerit *126.8*
 Paragodæ episcopi uicinis natale *381.3*
 paralleli circuli *128.2. 435.1*
 paralleli circuli qui sint & quot *10.2*
 parallelorum interuallia quinque zonas distinguunt *10.2*
 per Parallelos singulos proprietatum expositio. *44.2*
 paralytici *115.5*
 paralytici curatio *109.7. 262.5*
 paralytici curatio quid significat *16.5*
 paralytici curatio, animæ saluationem significat. *826.5*
 paralyticum cum grabato deponi, quid significet *17.5*
 cur eum filium uocet Christus, *ibid.*
 ei peccata dimituntur *ibid.*
 paranomasia *63.1*
 parascenium *753.6*
 parascenium *165.5. 398.7. 502. 828.837.5*
 parentes primi culpam peccati in Deum conferunt *163.8*
 parentum primorũ oculi aperti quomodo *129.6*
 parentes pauperes Dominus eligit *271.4*
 parentis dolor *776.5*
 parentes quando toro sculpi dicantur *33.8*
 parentium immunditia. *304.8*
 paries ecclesiæ qui *677.8*
 paries lapideus quando tabulis cedrinis uestitur *25.8*
 paries dealbatus *913.5*
 parietis altitudo præsentis statum ecclesiæ designat

Index.

signat *21.22.8*
 parietes templi quid significat *32.8*
 parietes templi, populus fidelium *21.8*
 parietes templi lapidei, quorum figuram gerat *25.8*
 parietes templi cedro rectori *19.8*
 parietes templi quomodo sculpti sint *32.8*
 parietes templi per gyru uarijs cælaturis & toro quando sculpi dicantur *33.8*
 parietes templi Salomonis ligno teguntur *376.8*
 parietum deauratio *127.4*
 parietum duorum conexio in lapide angulari Christo *574.5*
 Parisijs necatur *574.5*
 seditionem Studentes & clerus ad duo milia *200.2*
 paremia *71.1*
 paremion *63.1*
 paropsis *16.2. 102.5*
 partes *53.2*
 partis & totius eadem ratio *229.2*
 partes à partitione zodiaci dictæ *54.2*
 partes orationis quot sint. *1.1*
 Parthi *924.5*
 Parthia *924.5*
 participium quid *14. 31.1*
 participio quot accidant *14.31.1*
 in Participio quæ formæ casuales *15.1*
 participia quot declinationibus inflectantur. *15.1*
 participia quot modis componantur *31.1*
 participiorum genera quot sint *14.1*
 participiorum casus quot sint *14.1*
 participiorum ultimæ syllabæ quantæ *42.1*
 parturire *708.8*
 parturire & parere quomodo differant *465.8*
 paruuli malicia *96.5. 197.7. 336.5*
 paruuli in Christo *356.6*
 paruuli cur plerunq; à demoniis arripiantur. *290.8*
 paruuli per alios creduntur *437*
 paruuli quare occisi in Bethleem *427.438.7*
 paruuli per confessionem in baptismo à diabolo liberantur *67.5*
 paruuli ab Heliseo maledicuntur, & à bestijs deuorantur *379.8*

paruuli illudentes Heliseo, iudæorum habuerunt personam *380.8*
 paruulorum occisio quid significat *6.5. 439.7*
 paruulorum sine baptismo mortuorum manum *728.5*
 Pascha *119.4. 139.5. 277. 8. 360. 373. 7. 390. 6. 400. 7. 472. 598.5*
 pascha Hebraicè trãstus interpretatur *1126.6. 644.7*
 pascha iudæorum *823.5*
 pascha celebrandi diuersa ratio *346.2*
 pascha cur cum amaritudinibus manducare oportuerit *302.8*
 pascha cur trãstus *99.5*
 pascha cur non ad eundem diem redeat, sicut tempus Dominicæ natiuitatis *120.2*
 pascha cur qui longe habitant, uel immundi in anima fuerant in secundum mensem facere sint iussi *314.8*
 pascha quando immolandum *120.2*
 pascha quando celebrari solitum *344.347.2*
 Pascha quando Galli celebrant *346.2*
 pascha quando seruandũ *347.2*
 pascha quomodo sit tenendum *347.2*
 pascha secundum mensis. *313.8*
 pascha transitus de morte ad uitam *120.2*
 pascha unde nomen habet *516.4*
 paschæ benedictio *347.2*
 paschæ dies *166.2. 474.5*
 paschæ dies Augustini tempore *44.3*
 paschæ dies quando incipiat *345.2*
 paschæ dominicus dies. *164.2*
 paschæ exordium *60.2*
 paschæ mysterium *168.2*
 paschæ noui institutio. *476.5*
 paschæ obseruandæ ratio *60.2. 277.8*
 paschæ tempus etiam Apostolorum temporibus celebratũ *135.6*
 paschæ tempore luna plenissima *113.2*
 paschæ terminus unde procedat *535.1*
 de Paschæ celebratione. *343.2*
 de Paschæ tempore quæstio *102.3*
 de Paschæ termino. *535.1*

de Paschæ terminis regularibus *281.1*
 paschati qui mens attribuitur *391.6*
 inter Pascha & azyma quæ sit differentia *645.7*
 paschalis terminus quomodo requirendus. *202.1*
 paschalis termini loca cũ regularibus suis *281.1*
 paschalis termini inueniendi ratio *281.1. 164.2*
 Paschalis quamdiu fuerit *203.2*
 Paschalis 11. quamdiu se derit *204.2*
 Paschale sacramentum in ueteri testamento figuratiter gestum *644.7*
 paschale tempus in ueteri testamento tribus argumentorum indicijs obseruari præceptum. *164.2*
 paschalis temporis sacramentum *210.2*
 paschaliũ terminorum decimam quartã lunã ostendentium *193.1*
 paschaliũ titulorum argumenta *210.2*
 de Paschali & natiuitate decimæ quartæ lunæ. *198.1*
 Paschasinus Lilybitanus antistes *189.2*
 Paschali episcopi natale. *392.3*
 paschali forma *986.5*
 paschali oues *151.7*
 paschali nos Dñs *1037.4*
 pascha ouium *667.5*
 pascha uitæ æternæ. *673.5*
 passer *1062.8*
 passer aquis querula. *884.8*
 passeres qui dicantur. *424.7*
 paschalis Christi non erat factalis *785.5*
 passio Christi martyrium exemplum *787.5*
 passio communis omnibus hominibus *988.5*
 passio pseudo prophetarum per Heliam *207.7*
 passio Christi locus. *27.5*
 passio Christi meditationes *1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127.8*
 passio Dominicæ annus quomodo inquirendus *154.2*
 passio & Dominicæ resurrectionis prædictio *302.7*
 passio & resurrectionis Dominicæ prædictio *436.5*
 passio hora *154.5. 406.5*
 passio ibid.

passiois indicia cur Christus referuarit *14.7*
 passiois sacramentum. *1011.5*
 inter Passionẽ & passio nem quæ sit differentia. *19.5*
 passiones Christi uoluntariæ, nostræ necessarię *857.5*
 passioibus ne succumbamus, passiones in se nostras Christus recepit *715.5*
 passioium genus *27.1*
 à Passio uerbo quot ueniunt participia *31.1*
 passio quæ sint *15.1*
 passio Domini uel; ad huius seculi finem pertinet *1038.4*
 pastor bonus Christus oues suas optime regit. *665.5*
 pastor bonus percucitur. *1103.5*
 pastor ouis dictus Christus *667.5*
 pastor ouium, nutritor animarum *419.7*
 pastor spiritalis in persona mulieris accipiendus *1074.8*
 pastoris pij officium *151.7*
 pastoris ueri in dicitũ *151.7*
 pastores boni & mali. *667.5*
 pastores mysticè animarum rectores *422.7*
 pastores prophetæ *65.4*
 pastores qui dicantur. *424.7*
 pastorũ authoritas *209. 5. 423.7*
 pastorum Christianorum institutio *852.5*
 pastorũ festinatio *422.7*
 pastorum monumenta. *424.7*
 pastorũ uigilia *206.5. 418. 925.5*
 Parara ciuitas *925.5*
 paterfamilias cõditor non ster *78.5*
 patrisfamilias cur nomen tacitum *474.5*
 pater à filio quando reuelatur *562.6*
 pater an coeternus sit filio *1119.8*
 pater & filius unum sunt. *84.5.6*
 pater filio maior *570.6*
 pater filio omnia subiecit *571.6*
 pater quomodo à filio clarificatus *786.5*
 pater iudicio uiuorum & mortuorum non aderit *590.5*
 pater summus celi *737.8*
 patris cibus *343.7. 404.5*
 patris clarificatio *792.5*
 patris diuinitas *345.7. 406.5*

x 2 patria

In Bedæ opera

patris & filij mutua clarificatio 788.5
 patris & filij eadem uoluntas 587.5
 patris & filij operationes 803.5
 patris omnia quomodo senioris 345.7.4.06.5
 patris testimonium de Christo 592.5
 patris uox 172.7.333.5
 patri æqualis filius 336.5
 patrem nemo uidebit in iudicio 587.5
 patrem quomodo Christus reliquerit 817.820.6
 patres Iudæorum 610.5
 patres in hoc seculo quot 650.3
 patres sancti cur dicantur cœlum 961.8
 patres ueteris testamenti per charitatem Deo placuerunt 28.8
 patrum nomina cur sacerdos super utrumque numerum porret 124.9.4
 patrum literæ 435.7
 patrum ueridica sententia 139.7
 paternorum scelerum feceratores 363.5
 in Patria cœlesti quare nullus orandi locus 636.6
 Patmos insula 519.5
 Patianus episcopus bonæ senectutis mortuus 398.3
 pati electos non est nonum 985.5
 patientia 518.7
 patientia cur necessaria 481.512.8
 patientia Dei ducit nos ad penitentiam 896.853.8
 patientia dulce melos Deo 655.8
 patientia & obediendia uia ad uitam 505.8
 patientia necessaria est, ut reportemus promissionem 654.8
 patientia sanctorum 958.5
 patientia uera 223.7.467.5
 patientia uirtutum custos 745.5
 patientia exemplum in Christo 652.5
 patientia laus 223.7.467.5
 patientia præcepta quomodo intelligenda 814.5
 patientia usus 926.8
 per Patientiam doctrina uiri noscitur 932.4
 patientes qui gaudeant 278.5
 patriarchæ & prophetæ seminatores uerbi Dei 576.5
 patriarchæ & prophetæ quomodo Deum uideant 112.4.4
 patriarcharum, prophetarum & apostolorum prædicatio in eodem spiritu fuit 666.5
 patriarcharum sepulchra 881.5
 patriarcharum historia quadruplex 98.4
 patriarcharum morales interpretationes 186.7
 Patricius ab Amatore episcopali gradu sublimatur 315.3
 Patricius à Gallis in patriam ducitur 313.3
 Patricius à Thémoria discedes, prædicat ubique in Hybernia 322.3
 Patricius ad Martinum Turonensem episcopum uenit 314.3
 Patricius ad Germanum episcopum uenit 315.3
 Patricius Brito natione 311.3
 Patricius capitur 313.3
 Patricius colloquio angelum semper septima die fruitur 317.3
 Patricium cum insulanis nouem annis permanet 314.3
 Patricius cum alijs captus ad barbarorum insulam deuehitur 311.3
 Patricius cum fratre & sorore uenditur 313.3
 Patricius liberatur 313.3
 Patricius in monte Croconegli quadraginta diebus & noctibus ieiunat 328.3
 Patricius mortuum suscitatur 325.228.3
 Patricius nauis uerbum Dei prædicat 312.3
 Patricius Romam uenit 315.3
 Patricij ætas 332.3
 Patricij episcopi martirium 246.247.1
 Patricij episcopi & confessoris natale 399.3
 Patricij miracula 322.3
 Patricij mortem quæ miracula sunt subsēcuta 322.3
 Patricius nocte quadam in somnis qualē uocē audivit 311.3
 Patricij obitus 333.3
 Patricij orationes quales 331.3
 Patricij parentes 311.3
 Patricij parentes iugulantur 313.3
 Patricij petitiones 314.3
 Patricij petitiones in monte Croconegli quales 328.3
 Patricij prædicatoris & episcopi totius Britannia uita & actus 311.3
 Patricij preces quotidianae 311.3
 ad Patricij preces magus in aera eleuatur 319.3
 Patricij qui dicantur 1088.8
 Patricio multæ uisiones cœlestes ostenduntur 313.3
 Patricium grauitè tētar Satanus 312.3
 Patrocli martyris natale 385.3
 B. Paulæ apud Bethleem dormitio 387.3
 B. Paulæ uita à Hieronymo descripta 387.3
 Paulinus 274.5.663.3
 Paulinus aras profanatas 63.3
 Paulinus arreptus à demonio expirat 420.3
 Paulinus antistes quo carminum genere B. Felicis uitam descripsit 55.1
 Paulinus Cantium redit 70.3
 Paulinus Eduni regis filium ad fidem perducit 54.3
 Paulinus episcopus 446.3
 Paulinus quando ordinatus episcopus 54.3
 Paulinus Lindis proiuncte uerbum prædicat 65.3
 Paulinus Rosensis ecclesiae præsulatus suscipit 70.3
 Paulini confessoris martirium 256.257.1
 Paulini effigies 66.3
 Paulini episcopi & confessoris natale 427.3
 Paulini obitus 87.3. sepultura. ibid.
 Paulino ab Honorio papa palliū mittitur 66.3
 Paulus à diabolo uertit 640.4
 Paulus ad fidem quando conuersus 429.3
 Paulus angelum fatanæ cur acceperit 324.4
 Paulus boni pastoris officium implet 323.6
 Paulus ciuis Romanus. + b 37.6
 Paulus clarificauit uitam mortuæ; Deum 152.7
 Paulus cœli cœli 999.8
 Paulus cur se minimum apostolorum dicat 319.6
 Paulus cur non impetrauerit, ut angelus fatanæ à se discedat 82.5
 Paulus decollatur sub Nerone imp. 499.7
 Paulus de tribu Beniamin 678.8
 Paulus ex Damasco fugit 275
 Paulus gladio sub Nerone percussus 184.2
 Paulus in adolescentia per-

Pauli

secutor ecclesiae, in senectute uerbo euangelij prædicator 88.4.269.8
 Paulus in sporta per murum submissus 671.6
 Paulus in uia prostratus, omnia à spiritu sancto didicit 999.8
 Paulus Iudæis factus tāquā Iudæus 462.6
 Paulus plus alijs in prædicando laborauit 238.4
 Paulus quamdiu sederit. 202.2
 Paulus quando dies fuerit 829.8. item nox. ibidem.
 Paulus quando infidias passus 888.5
 Paulus quādo in apostolatū gentium cū Barnaba fuerit ordinatus. + b 24.6
 Paulus quæ sustinuerit mala 651.6
 Paulus quomodo se imitari cupiat 1024.8
 Paulus quomodo primus peccator 963.6
 Paulus quos baptizauit. + b 34.6.343.6
 Paulus quot epistolas scripsit 411.8
 Paulus quot plagas à Iudæis acceperit 390.8
 Paulus sagittis Dei percussus, ex crudelissimo persecutore fidelissimus prædicator factus est 666.8
 Paulus Samosatae hæresim condit 212.2
 Paulus seminator uerborum + b 33.6
 Paulus spiritalis & carnalis 125.6
 Paulus unde dicitur 898.5
 Paulus I I. quamdiu sederit 204.2
 Paulus I I I. quamdiu sederit 204.2
 Paulus I I I I. quādiu sederit 204.2
 Pauli apocalypsis 771.5. 678.6
 Pauli apost. gloriatio. 712.5
 Pauli apostoli nomen + b 23.6
 Pauli apostoli respicientia 734.8
 Pauli apost. uirtus 845.5
 Pauli cæcitate flet Christus 255.8
 Pauli cōmēdatio 1006.5
 Pauli conuersio 242.243. 1.387.3
 Pauli conuersionis tempus 900.5
 Pauli criminatio 911.5
 Pauli episcopi natale. 389.390.423.3
 Pauli confessoris natale. 400.3

Index.

Pauli & Iacobi sententia de fide non esse sibi contrariam 61.6
 Pauli exsecratio 887.5
 Pauli humilitas + b 28.6.483.8
 Pauli intentio superna. 575.8
 Pauli in tertium cœlum raptus 672.6
 Pauli patria 913.8
 Pauli persecutio 804.5
 Pauli primi eremite natale 382.3
 Pauli martirium 252.253.1
 Pauli raptus in cœlum tertium 1181.4
 Pauli respicientia. 804.8
 Pauli seuitia 887.5
 Pauli Samosateni dogma quale 186.2
 Pauli sedulitas in Euangelio 801.5
 Pauli timor mortis 852.5
 Pauli tribulationes 668.6
 Pauli uocatio 782.8
 in Pauli epistolis deprauata 1007.5
 Paulus cum cæteris apostolis nulla fors propria traditur 645.2
 Paulus introitus paradisi, & terræ cœli sunt patefacta mysteria 62.8
 Paulus, quod pro stimulo carnis exauditus non fuit, multum profuisse. 528.8
 Paulumentum domus texit Salomon auro intrinsecus & extrinsecus 34.8
 Paulumentum templi abiectum 19.8
 Paulumentum templi quomodo auro uestitum sit. 32.8
 Paulumentum preciosissimum marmore stratum, quorum figurā gerat 25.8
 Paulumentum æqualitas quod significet 22.8.34.8
 Pauli decimus Aegyptiorum mensis 250.251.1
 pauper 661.3
 pauper & creditor obuian sibi 964.4
 pauper factus Dñs 216.5
 pauper melior, quàm uir mendax 934.4
 pauper non qui parū habet, sed qui plus cupit. 245.2
 pauper solus exauditur. 602.8
 pauper uerē quis sit. 893.8
 pauperis mala quæ 414.5. 64.7
 pauperis nomen non diuitis exprimitur 412.5.63.7
 pauperis pauor 906.4
 pauperis refugium Deus. 477.8
 pauperis tentamenta 413.5.63.7
 pauperi auxiliari, iustum est 288.2
 pauperem ditare melius esse quàm philosophari 240.2
 pauperem rapere 485.8
 pauperes 279.5.492.681.8.718.4
 pauperes electi 68.7.394.5
 pauperes quinā diuites. 814.8
 pauperes, qui post fidem deprauati sunt 489.8
 pauperes semper sunt in ecclesia 691.5
 pauperes spiritu 15.5. 1067.5
 pauperum euangelizatio 263.7.296.5
 pauperum tutor Deus. 956.5
 pauperas Christi quid nobis attulerit 1009.6
 pauperas Dñi 117.338.5
 pauperas mentis inopia est 661.3
 pauperas ultima pœna. 895.4
 paula perfecta 429.1
 paula perfecta ubi ponit soleat 429.1
 paula imperfecta 429.1
 pax 201.7.340.5.613.8
 pax Christi 783.5
 pax cur prope Iudæos. 891.8
 pax Dei 1120.5
 pax futuri seculi 797.5
 pax Hierusalē quæ 661.6
 pax hominibus bonæ uoluntatis 420.7
 pax nostra 742.5. munda. ibid.
 pax quomodo ueniat super sanctos 891.8
 pax uera 857.891.8.971.6. 892.8
 pax uera Christus 814.8
 pax uera hic nō est 603.8
 pacis indicium 201.5
 pacis tempore cur natus Dominus 415.7
 pacis tempore uigilandū amplius 330.5.224.7
 pacem futuræ uitæ optat iusti 219.5
 pace cur careant Iudæi. 494.5
 pace summa imis reconciliata 503.8
 paxilli cur sub baltheo ferre debeamus 338.8
 paxilli tabernaculi. 124.0.4
 paxilli ecclesie principes. 296.8
 Pearta monasteriū 66.3
 Peartenu monasteriū. 74.3
 peccare cuius sit 399.6
 peccare cur timeat charitatis 704.6
 peccare in die & nocte quid sit 926.8
 peccare in sancta & extra sancta 153.4
 peccare qui metuat 960.6
 peccantē quorū Iudæis percutere concessum. 390.8
 pro Peccantibus cur orandum 327
 pro Peccantibus ad mortem usque cur non orandum 22.
 peccator 148.2
 peccator ab impio quid differat 894.4
 peccator cur Dominum non querat 484.8
 peccator in cōspectu Dei qui dicatur 191.8
 peccator iudicia Dei non attendens 484.8
 peccator primus genuit peccatores morti obnoxios 92.6
 in Peccatoris ore non est speciosa laus 693.8
 in Peccatoris mente cur spes & formido intellectanter coniungi debent 332.8
 peccatori abominatio est religio 918.4
 peccatori respiscere quoties remittendū 174.8
 peccatori unicuique exordium illuminationis, est humilitas confessio nis 163.8
 peccatores à regeneratione perfecta alieni 733.8
 peccatores cæcitatē caliginē tenebrantur 613.4
 peccatores cur pauperes dicantur 782.4
 peccatores cur puluis. 607.8
 peccatores cur meritò peribunt 623.8
 peccatores de Ecclesia nouissimo seculo excutiendi 820.4
 peccatores duobus modis lactant, quos decipiunt 873.4
 peccatores omnes mortui interius 811.8
 peccatores propter uitiorum suorum nigredinē Aethiopes dicuntur. 676.4
 peccatores qui 941.8
 peccatores quare non soluant Deo mutuum. 624.8
 peccatores sæpè herbarū uocabulo nuncupantur. 635.4
 peccatores scriptæ legis præuicaciter 428.8
 peccatores torretes 778.4
 peccatores uerè peribunt 626.8
 peccatoribus cur felicitas in hoc mundo contingat 821.8
 peccatores cur uenerit Dominus uocare, & nō iustos 195.7
 peccatores quos Scriptura appellat 703.6
 peccatū 441.648.649.6
 peccatū à delicto differet. 155.4.753.6
 peccatū ad mortē 306.7
 peccatum ad mortē an sit remissibile 1043.5
 peccatum ad mortē 281.5 nō ad mortem. ibid.
 peccatum capitis 160.4
 peccatum cur per hœdū significetur 609.3
 peccatum cur uiro & nō mulieri adscribatur. 415.8
 peccatum dulcedo fallax 139.6
 peccatum efficiens causa mortis 404.8
 peccatum est in corpore, cum delectaris 696.8
 peccatū iniquitas 1024.5
 peccatum in mundo fuit usque ad legem 106.6
 peccatum in nobis quomodo perat 870.8
 peccatū intentum 889.8
 peccatum malorum omnium nostrorum causa 856.5
 peccatum maximum in his delictis 753.5
 peccatum mortale uita ut qui ex Deo nati 1026.5
 peccatum mortuum sine lege 121.6
 peccatum mors animæ. 560.8
 peccatum nequaquē in hac uita per iustitiam exercitationē deleritur 122.8
 peccatum non ad mortē. 306.7
 peccatum nullum erit imputatum 667.8
 peccatum omne quomodo fiat 528.8
 peccatum originale 657.681.5.290.8
 peccatum originale cur puero adhuc in utero matris adscribat. 409.8
 peccatum per unum hominem in mundum intravit 91.6.153.8
 peccatum putredo 692.4
 peccatum quamdiu locum habeat 486.8
 peccatum quando Dauid fuerit post dorsum 697.8
 peccatū quando incipiat non esse 1006. quando regnet. 101.6
 peccatum quando non. * 2. regnet

In Bedæ opera

regnet in corpore 157. 6.154.8.134.6 peccatum quando regna re dicatur 696.8 peccatum quomodo fiat 870.8 peccatū quomodo actū per legem 714.6 peccatum quomodo odium 667.8 peccatum quomodo reuixerit 139.6 peccatū quodcūq; mors animæ 818.8 peccatum quor modis perpetretur 162.8.143.4.288.8 peccatū quor modis cōsummef in opere 162.8 peccatum regnans 101.6 peccatū remiffum 889.8 peccatum feruile opus. 486.4 peccatum sine lege mortuum 150.6 peccatum tribus modis committitur 24.4 peccatum ufq; ad mortē 1044.8.22.5 peccatū uoluntatis 145.6 peccatū actio in duo diuiditur 426.8 peccati autor non est Deus 145.8.701.5 peccati cognitio per legē 53.6 peccati desideria 145.6 peccati generalis acceptio 1044.5 peccati inicitium à muliere factum 108.6 peccati non erit locus in extrema separatione. 486.8 peccati originalis propagatio cur Adamo, & cō mulieri uel serpenti ad scribatur 407.8 peccati prima suasio à Satana 970.6 peccati primi uindicta, cur Dei ira uocet 775.6 peccati timor unde 162.8 à Peccati feruicio qui liber reddatur 486.4 peccati uirtus, lex 595.597.6 peccato in spiritum sanctum qui sint obnoxij 35.5 peccatum cauere ad penales mundi huius mi ferias pertinet. 864.4 peccatum non operari. 1009.8 peccatū omne tribus modis impleri 33.3 peccatum originale cum Deus abstulerit, cur nō etiam eiusdem peccati penam 410.8 peccatum deferit martyr omnis Christi 983.5 peccatum qui inueniat. 672.8 peccatum qui operantur, non ambulant in uijs Domini 1009.8 peccatum quomodo idē faciat, & non faciat. 1009.8 peccatum tollere potuit Christus 1025.5 ad Peccatum quibus gradibus perueniatur 19.5 post Peccatum hominis cur in paradiso Dominus nō iam stat, sed ambulat 148.2 post Peccatum Dominus in paradiso nō stat, sed ambulat 161.8 sub Peccato omnia conculsa 52.6 peccato carere non possumus, sed in peccato mori necesse nō habemus 641.5 peccato immori 640.5 in Peccato mori 642.5 peccato liber Christus. 648.5 peccato omnia plena erant in Christi aduentu 636.5 de Peccato argui 769.5 de Peccato non desperandum 740.8 pro Peccato debita soluerē 248.4 sine Peccato nemo 1012.5 sub Peccato omnia conculsa 715.6 peccata actualia quæ. 528.8 peccata Adæ septem. 667.3 peccata aliena cur actua lia 528.8 peccata cotidiana 710.5 peccata cur excelsa 653.8 peccata euitabilia 993.5 peccata incensa quæ dicantur 871.8 peccata in Lege sacrificia uocata 134.135.6 peccata malorum quado peribunt 486.8 peccata nomine mortuorum significantur. 164.8 peccata nō ex Deo 276.6 peccata non ad mortem 1043.5 peccata nostra hostibus uires præbent 347.8 peccata originalia aliena. 528.8 peccata opera seruilia. 583.5 peccata parentū quomodo ad filios non pertinent 889.8 peccata quæ dicantur suffossa 871.8 peccata quæ inuenire dicantur 672.8 peccata quibus dimittantur 35.5 peccata quomodo fiant. 870.8 peccata quomodo sint testata 588.8 peccata tenebræ dicuntur 678.706.4 peccata testata 67.6 peccata uestimenta 821.4 peccatorum confessio operum Dei 991.8 peccatorū confessio nulla uilis 971.8 peccatorum diuersitas. 113.5 peccatorum duo genera. 381.6.4.07.6 peccatorum remissio uoluntati & bonitati diuinae tribuitur 312.2 peccatorum remissio in baptismo per operationem spiritus sancti datur 388.8 peccatorum nomina cur commemorentur 171.4 peccatorum omnium cur uenia data Apostolo. 961.6 peccatorum sarcina premi, magna tribulatio. 874.8 peccatorum uia 428.8 ad Peccatorum purgationem quæ sint tradita. 321.8 de Peccatorum remedijs 1127.8 peccata dimittere 263.5 peccata dimitti 110.7 peccata dimittendi potestas 111.7 peccata dimittendi potestatem Christum habere 18.5 peccata excusantium ratio 589.8 peccata impunita esse nō posse 509.6 peccata nostra ante oculos habere debemus. 559.5 peccata nullus nisi intellexerit, plangit 587.8 peccata proximi ut castigare debeamus 633.5 peccata qui aperit confitendo, ipse abscondit ea non puniēdo 589.8 peccata quomodo Deus tegat 588.8 peccata sua confitentem misericordia non desertit 992.8 peccata sua confiteri, prima hominis iustitia. 892.8 peccata tanquā tenebræ absconduntur à Deo lumine ueritatis. 854.4 à Peccatis cauendum. 1013.5

Pelagiano

Index.

Pelagianorum error 87. 554.6.986.5 Pelagiana hæresis Britannorum turbat fidem. 189.2 pelagianistæ 341.7 Pelenus & Linus episcopi cum plurimis clericis igne consumpti. 393.3 pellicani dictio quomodo saluatori conueniat 771.4 Peligrinus Heriberti successor 196.2 Peligrino episcopo Herimannus succedit 197.2 Pella ciuitas 134.5 Pella quod condita 182.2 pellicanus auis 947.1062.8. eius natura. ibid. pellicis 155.2 pellicis diaboli qui dicantur 859.4 pellem pilosam caprarū ad caput statua pro Dauide in lecto substituta collocare 355.4 per Pellem cur mortalitatis designetur 961.8 pelles arietum ad operiendum tectum rabennaculi rubricantur 1211.4 pelles arietum rubricatas offerre 1172.4 pelles hyacinthinas offerre 1172.4 per Pelles hyacinthinas quid significetur 1211.4 pellices 1001.5 pelorum promontorium 927.5 pendar rex 96.3 penda cum omni Merciorum gente idolis deditus 70.3 sub Penda rege quomodo Anglorum prouincia Christiana sit facta 96.3 pentameter uersus 46.1 pentapolis 920.5 petropolitana regio 922.5 pentateuchus 109.8 pentaporta 23.1 pentecoste 24.6.51.7. 67.2.870.5 pentecostes dies unde exordium cepit 645.7 pentecostes ieiunium. 646.7 pentecostæ tempus etiā apostolorum temporibus celebratum. 356.6 pentecostes terminus quomodo requirendus. 203.1 pentimimeris 49.1 per apostoralis quid significet 337.4 per per allegoricè quid intelligendum 58.5 per peram Dauidis, Christianitas designatur. 385.8 perunctio ab interrogatione quid differat. 200.6 perditionis filius 796.5 peregrinatio ipsa magna est tribulatio 894.8 peregrinus 628.8 peregrinus quibus Dominus 10507.5 peregrinus plus est quam aduena 638.8 peregrini multi qui non sunt apud Dominum. 638.8 perendie 157.2 perfectio boni 147.6 perfectio Christiana. 462.7 perfectio omnis in Deo. 248.2 perfectio humanæ mensura 477.4 perfectio summa 516.4 perfectio qui non credant 1001.8 perfectio numerus 66.2 perfectio uendenda omnia 433.5.4.64.7 perfectum 537.6 perfecta forma 26.1 perfectum omne in quibus 248.2 perfectum quando sit unum quodq; 257.2 perfecti cur similes mariti 546.8 perfecti cur sint domini. 546.8 perfecti in ecclesia cur des uocentur 442.8 perfecti minus 619.8 perfecti soli uera possessio Dei cur dicantur. 435.8 perfectorum duo ordines 98.5 perfectus semper diabolus imminet 461.8 perfectiorum & infirmorum rationem Christus habet 598.5 perficere bonum quid. 152.6 perfidia mala 100.7 Pergamus 1067.5 Perge ciuitas 925.5 Pergentini & Laurentij fratrum natalis & passio 422.3 periphrasis 49.1 Periscia 123.2 Perpetua & Felicitatis martyrum passio. 397.3 Perpetuus martyrium. 185.2.246.247.1 perpetui episcopi natalis 404.3 in Perpetuis non esse potentiam 237.2 per se aduersus reipublicam grauisima bella gerunt 191.2 per se quamdiu usq; ad mortem Darij regnarint 68.2 per se quomodo dies computare soleant 123.1 per se unde uocati 58.2 per se mos in conuersuendis templis. 506.4 per se regnum per quem destructum 181.2 per se regnum quamdiu floruerit 181.2 persecutio crudelissima. 187.2 persecutio cur toleranda 708.8 persecutio cur per leonem & serpentem significetur 482.8 persecutio exterior, ignis 507.8 persecutio ferenda ei qui in Christo pie uelit uiuere 1030.1031.6 persecutio fraudulenta. 805.8 persecutio fugienda 686.5 persecutio malorum salus bonorum 463.8 persecutio quæ tempore Antichristi fiet, cur grauis 482.8 persecutio prima 184.2 persecutio secunda 184.2 persecutio tertia 184.2 persecutio quarta 185.2 persecutio quinta 185.2 persecutio sexta 186.2 persecutio septima 186.2 persecutio octaua 186.2 persecutio nona 186.2 persecutio decima 187.2 persecutio sub Diocletiano & Maximiano. 368.3 persecutio sub Antichristo 1070.5 persecutio uolenta 805.8 persecutionis extremæ magnitudo 1088.5 persecutionis fraudulentiæ quæ partes 805.8 persecutionem passio. 106.7 persecutionem pati 278.5 persecutionem propter iustitiam pati 757.5 persecutionem qui in Christo pie uolunt uiuere, patiuntur 366.8 persecutionem qui patiuntur, beati 116.5 persecutionem flagrante licitum est fugere. 567.5 ex persecutione malorum cognoscitur perfectio bonorum 739.8 persecutiones iustorum, iusti Dei iudicij exemplum 943.6 persecutores cum sanctis quomodo agant. 460.8 persecutores duplices. 218.7.366.5 persecutores fidelium. 668.5 persecutores non noui filij, sed hominum filij. 582.8 persecutores uisibiles. 460.8. item inuisibiles ibid. persecutorum impietas. 245.7 perseuerantia 563.7 perseuerantia necessaria. 37.7 perseuerantia bona. 479.5.176.7 perseuerantia opus esse. 351.5 Perseus 88.2.449.1 persona quid 119.8 an Persona quæ est filius, est facta aliquid: quia sicut filius factus est homo 116.8 persona an commune aliquid tribus personis ponat 110.8 persona prima 28.1. secundaria, tertia ibid. personæ acceptio in præsidendo 937.5 personæ etymon 50.2. 112.8 personæ duæ antiquitus ungi solitæ 558.8 personæ pronominum quot 7.1 personæ pronomini bus finitis, quot accidant. 26.1 personæ tres an dicantur unus Deus unione, uel singularitate uel substantiæ identitate. 115.8 personæ tres an differant 113.8 personæ tres an sint idē. 113.8 personæ tres an sint unus solus Deus 116.8 personæ tres unius essentia 119.8 personæ uerborum quot 16. 28.1 personarum acceptor non est Deus 524.8 personarum trinitas, una essentia 313.2 personarum trium natura an sit adoranda. 114.8 personæ tribus an alia quid sit commune 112.8 de Personarum acceptio one 603.7 perstringere 1.2 peruersitas hominum. 681.8

In Bedæ opera

pessulum ostij sui sponfa 281.8
 dilecto aperit 1082.4
 pes unde dictus 45.1
 pes 199.7.45.1
 pedis conculcatio 843.4
 pede utroq; discalcari. 334.8
 pedes 202.7.341.5.755.4
 pedes affectiones 821.8
 pedes Christi 318.5
 pedes Christi, apostoli. 627.5
 pedes cur Christus discipulis lauerit 1080.4
 pedes Domini 370.7.690.1065.5
 pedes Domini lachrymis rigare 704.8
 pedes nouissima significat 204.8
 pedes nostri in uiam pacis quomodo dirigitur 201.5
 pedes dissyllabi quot. 45.1
 pedes tetrasyllabi quot. 45.1
 pedes trisyllabi quot. 45.1
 pedum lotio 710.5.402.7
 pedum Christi perfusio. 540.8
 ad Pedes Domini federe. 317.5
 contra Pedes Domini stare, item locus 161.7
 per Pedes quid intelligendum 640.4.718.8
 pestilentia 427.8
 pestilentia maxima uniuersum orbem uexat. 196.2
 pestilentia unde nascatur 38.2
 pestis ingens 197.196.2
 pestis maxima in Gallia. 197.2
 pestis per totum orbem funestissima 199.2
 petenda quæ sint 39.7
 petere malè 852.5
 petere in nomine saluatoris 83.5
 petere secundum uoluntatem conditoris 1043.5
 petio 28.5
 petitiones fidelium 779.5
 petitiones quinq; secundum Lucam 350.5
 petitionum dilatio, non est negatio 735.5
 petra 307.5
 Petra Arabiæ ciuitas. 457.4
 petra bis percussa, Christus 828.8.50.8.128.4
 petra, cordis duritia. 749.4
 petra ecclesia 767.4
 petra percussa Christi figuram gerit 281.8
 petra super qua Sanctus Stephanus lapidatus est 489.3
 petra uirga percussa. 281.8
 petra foramina 1034.4
 petra inherendum. 409.7
 petrosâ loca 39.5
 Petronellæ uirginis martyrium 250.251.1
 Petronellæ uirginis natale 420.3
 Petrus 30.8.42.273.5
 Petrus à petra dictus. 856.5
 Petrus à Christo reprehenditur 520.8
 Petrus agnoscens 13.5
 Petrus à longe Christum sequitur 107.5
 Petrus apostolus Romæ quamdiu egerit 184.2
 Petrus apostolorum primus 709.5
 Petrus cur responderit Christum Dei 329.5
 Petrus cur foras egredietur 109.5
 Petrus Carbonensis pontifex à Ludouico creatur 199.2
 Petrus Comestor, qui scripsit ecclesiasticam historiam, clarer 197.2
 Petrus Christi amantissimus 855.5
 Petrus Christum ante pium galli cantum negat 109.5
 Petrus Christum rogat quoties peccatori debeat remittere 171.8
 Petrus cruce necatur sub Nerone 184.2
 Petrus de quibus interrogauerit 230.7.375.5
 Petrus ecclesiæ fortis typus quâdo gesserit 642.8. quando item infirmus 642.8
 Petrus & Paulus duo oliuæ coram Domino. 497.7
 Petrus & Iacobus significant uideos fideles. 114.8
 Petrus figura ecclesiæ. 767.4
 Petrus in maris sinu Ampleat demergitur 39.3. eius corpus in Bononiæ ciuitatis ecclesia ponitur ibid.
 Petrus in omnibus locis ardentissimæ fidei inuenitur 64.5
 Petrus Lombardus autor sententiarum claret. 197.2
 Petrus maledictionis sententiam in Simonem magum intorquet. 165.8
 Petrus morte Deum clarificauit 152.7. item uita. ibid.
 Petrus non uult cruci
 figi ut Christus 499.7
 eius oratio in cruce. ibid.
 Petrus per lapsum fortior furere 931.8
 Petrus quamdiu sederit 202.2
 Petrus quomodo ecclesiam significet 65.5
 Petrus super undas liberis passibus ambulâs, quid significet 391.8
 Petrus testis Christi passionum 986.5
 Petrus unde uocatur. 408.7
 S. Petri Alexandrini episcopi natale & martyrium 472.3
 Petrus assertio 147.5.380.7
 Petri apostoli cathedra. 384.393.3
 Petri apostoli martyrii. 244.245.1
 Petri audacia 148.5.381.7. 937.8.393.3
 Petri cognomentum. 273.5
 Petri confessoris natale. 383.3
 Petri correctio 701.6
 Petri dignitas 856.5
 Petri domus 32.5. 109.5. ibid.
 Petri & Ioannis collatio. 855.5
 Petri & Pauli apostolorum natale 429.3. passio. ibid.
 Petri & Pauli apostolorum ecclesia construitur. 39.3
 Petri & Pauli passionis annus 900.5
 Petri & Pauli apostolorum uigilia 252.253.1
 Petri etiam negaturus commendatio 152.5.285.7
 Petri exorcistæ natale. 421.3
 Petri festiuitas cur celebraretur 501.7
 Petri fiducia 435.4.81.5
 Petri inanis exultatio. 190.8
 Petri imbecillitas 317.5
 Petri in Paulum sincera commendatio 1006.5
 Petri lapsus, fiendo coronatus 1017.8
 Petri lapsus utilitas. 438.8
 Petri martyris apud Nicomediam natale 398.3
 Petri martyrium 252.253.1
 Petri negatio 108.725.818.5
 Petri nomen unde 156.7. 325.6
 Petri nominis mutatio. 536.5
 Petri obitus 994.6
 Petri paor 762.5
 Petri pura conscientia. 431.5
 pharisæi 150.7
 Petrus quando Romæ uenerit 900.5
 Petri reuerentia 103.5
 Petri repeditio ad ancillulæ uocem 609.8
 Petri trina negatio 104.5
 Petri uisio qualis + b 25.6. 180.8
 Petri uincula 256.257.1
 Petri zelus 485.5
 Petrus cur primatus datur 153.7
 Petrus cur fatanam Christus uocet 70.5
 Petrus cur se negare permiserit Dominus 170.5.8.7
 Petrus quomodo corpus suum dereliquit 644.8
 Petrus quomodo Christus uocet Satanam. 520.8
 phalecium metrum 55.1
 phalech quando genuerit Reu 176.2
 phalech diuisio 176.2
 phaleg genuit Rehu. 195.8
 phamenoth septimus Aegyptiorum mensis. 244.1
 phantasia 231.2
 phanuel 71.4.222.5.279.7
 pharan 193.404.4
 pharao affigit populum Israeliticum 272.8
 pharao ecclesiæ mafculos necare tentat 101.4
 pharao & Herodes dies natiuitatis suæ adorant 80.4
 pharao exterminator. 55.4
 pharao figuram populi Christiani dicitur tenere 82.4
 pharao omnes mafculos occidi iubet 272.8
 pharao similitudo diaboli 272.8
 pharao uxorem Abraham illâsam restituit. 190.8
 pharaonis filia, ecclesia de gentibus congregata 101.4
 pharaonis cor indurare. 26.5
 pharaonis cor Dominus indurauit 110.4
 pharaonis obduratio. 275.8
 pharaonis somnium. 76.4
 phares 189.4
 phares diuisio 774.4
 pharetra diaboli 845.4
 pharisæus 89.7
 pharisæus cur condemnatus 941.8
 pharisæi cæcitas 907.431.5
 pharisæi

Index.

pharisæi domus 160.7. 302.5
 Pharisæi iactantia 754.8. 159.7
 Pharisæi 459.5.863.6
 Pharisæi conuincuntur. 346.7.354.5
 Pharisæi cur diuisi interpretentur 8.5
 Pharisæi cur diuisi appellentur 246.8
 Pharisæi taxantur 70.5. 356.7. eorum stulticia mira. ibid.
 Pharisæorum duplex error 194.7. de falsa iustitia redargutio 195.7
 Pharisæorum fraus 85.7. 410.5
 Pharisæorum perplexio. 453.5
 Pharisæorum insania 373. 368.7
 Pharisæorum lotio 261.5. hypocritis ibid.
 Pharmuthi octauus Aegyptiorum mensis. 246.1
 Pharus 110.2.497.3
 Pharus Alexandrina super quatuor cancos uitreos fundata, secundum mundi miraculû. 475.1
 Pharus in Alexandria constructio 182.2
 Pheg episcopus in Thémoria 320.3
 Phenenna 212.4
 pheos 1034.8
 Philadelphia 1070.5
 philargyria 411.1046.5
 philargyriæ mala 335.8
 phialæ 683.4.1075.5
 phialæ aureæ 150.7
 phialæ, apostoli & doctorum pleni uitalibus aquis 296.8
 phialæ quid significant. 471.4
 phialarum odoramenta. 150.7
 phialas effundendi duplex modus 1109.5
 Phicol 61.4
 Phierius presbyter quando floruerit 187.2
 Phierius presbyter cur Origenes iunior uocatus 187.2
 Phihabiroth, os nobiliû. 313.8
 Phileæ episcopi passio. 389.3
 Philippenses 832.6
 Philippicus quamdiu imperarit 193.2
 Philippicus relegatus in Pontum, sic ibidem imperator 193.2
 Philippicus uisus atque occiso Iustiano, regnum suscipit 193.2
 Philippus 42.5.153. 7.274.887.5
 Philippus à Palatino comite oppugnatur 198.2
 Philippus à Christo tentatur 63.5
 Philippus apud Hierapolim dormiuit in pace. 411.3
 Philippus Bambergæ interfectur 198.2
 Philippus Caroli quinti pater 200.2
 Philippus episcopus & martyr 449.3
 Philippus episcopus quâdo claruerit 404.3
 Philippus Herodis filius 60.5
 Philippus Henrici frater imperator designatus. 198.2
 Philistei Israelitæ quamdiu seruerint 177.2
 Philippus Ludouici frater quamdiu regnarit. 199.2
 Philippus non apostolus 85.5
 Philippus, os lampadis. 31.5
 Philippus Othonem bello persequitur 198.2
 Philippus primus Imperator omnium Christianus 186.2
 Philippus primus Christianus imperator 212.2
 Philippus Pulcher quamdiu imperarit 198.2
 Philippus quamdiu imperarit 186.201.2
 Philippus II. quamdiu imperarit 202.2
 Philippi diaconi natale. 422.3
 Philippi & Iacobi apostolorum martyrium 250.251.1
 Philippi septem fratrum martyrium 254.255.1
 Philippo regi Francorum succedit Philippus filius, cognomine Pulcher 198.2
 Philippus cur Dominus tentarit 361.7
 Philippi ciuitas 926.5
 per Philistæi caput genus humanum designatur. 285.8
 Philistæi filios Israel fabricis armorum priuant 461.4
 Philistæorum agmina in Aphec congregantur. 472.4
 Philistim 235.4.24.4
 Philistim plaga turpi à Deo percipiuntur. 850.8
 Philistini 124.4
 Philogeus equus solis. 327.2
 Philoromi tribuni militum Romanorum passio 389.3
 philosophia 312.2.402.1. 653.3
 philosophia, scientiæ amor 112.1
 philosophia quomodo definitur 112.1
 philosophiæ diuisio 61.4. 112.1
 philosophiæ species tripartita 112.1
 philosophiæ tres partes quis inuenit 112.1
 philosophi diuites. 742.4
 philosophorum calumnia 120.5
 philosophorum mundanorum uanitas. 664.5
 philosophorum uita 3.2
 philosophos huius mundi cur Deus prædicationis suæ ministros non elegerit. 470.8
 Phinees 212.237.4
 Phinees iustitiæ mercedem cur accepit. 106.5
 Phinees sacerdos Zambrem cum scorto, pugione transfodit. 327.8
 Phinon 325.8
 Phison 148.8
 Phiton 99.4
 Phitonissa utrum prophetam de inferno euocauerit, an aliquam imaginariam illusionem fallacia dæmonum factam 369.8
 phlebotomia quid 472.1
 phlebotomia quando adhibenda 472.1
 phlegma frigidum unde 342.2
 phlegmata, frigida & humida 135.2
 phlegmaticus 339.2
 phlegmatici parui & pingues 340.2
 Phocas princeps 49.3
 Phocas quamdiu imperarit 191.2
 Phocæ episcopi natale. 433.3
 Phocæ martyris passio. 396.3
 Phœbo cur quatuor equi attribuantur 327.2
 Phoenix auis 757.4
 Phrygia Asiæ prouincia. 923.5
 Phrygia maior 923.5
 Phrygia minor 923.5
 Phrygia Sibylla 351.2
 Phryxus arietis celestis epitheton 91.2
 Phua 100.101.4
 phylacteria 188.5
 physica 112.403.1
 physica quot diuisiones habeat 113.1
 Physicam quis inuenierit 112.1
 ex physici partibus quæ prima discenda. 112.1
 physico prudenti semper prouidendum quæ signa obtineat sol. 327.2
 pia mater 340.2
 Picti 2.3
 Picti à Scottis uxores petunt 2.3
 Pictorum gens quando Christi fidem susceperit 75.3
 Picus Italiæ rex 177.2
 pietas quid 438.6
 pietas Dei cultus 514.6
 pietas uera sapientia. 57.6
 pietatis suæ non obliuiscitur Dominus. 485.5
 pië uiuere in Christo. 1032.1033.6
 Pignenij presbyteri natale 400.3
 Pignenij presbyteri sepultura 401.3
 pignus à debitore accipere 332.8
 pignus ab arra differt. 768.6
 pignus debitoris 332.8
 pignus à debitore quando dicatur accipi. 206.4
 pignoris loco non accipienda superior aut inferior mola 332.8
 pignoris loco mola superior aut inferior tolli prohibetur 206.4
 pigredo immittit soporē 933.4
 pignora egestatis nutrit. 895.4
 Pilatus 225.5.272.7
 Pilatus homo Romanus 820.5
 Pilatus Iudææ procurator à Tiberio dirigitur 182.2
 Pilatus manus lauat. 111.5
 Pilatus quia in Christine cem confesit, reus fuit 762.8
 Pilatus templum pollutum 418.4
 Pilatus, os malleatoris, 1094.4
 Pilatus, os malleatoris, diabolum significat. 111.5
 Pilati ad liberandum Christum studium. 492.5
 Pilati conatus 157.5. 390.7
 pilati

In Bedæ opera

Pilati interitus 184.2
 Pilati ne damnaret Christum innocerem solertia 491.5
 pili capitis 535.4
 pili, opera mortua 355.4
 pilos caprarum offerre. 1172.4
 pincerna, apud reges maximæ dignitatis nomen 249.8
 per Pinguinem bona opera designant 758.8
 Pionij martyris apud Smyrnam natale & passio 388.3
 Pipinus Caroli pater. 194.2
 Pipini obitus 194.2
 piratæ diaboli ministri. 681.4
 pirus portus 921.5
 Pirmij episcopi martyrium 262.263.1
 piscari non prohibentur apostoli 409.7
 piscatio apostolorum duplex 84.6.5
 piscatores 75.7.257.5
 piscatores & illiterati ad prædicandum cur mittantur 10.5
 piscatio spiritualis 859.4
 piscis 351.5
 piscis affus quid 851.5
 piscis bonus 586.4
 piscis aquilonius 449.1
 piscis typica intelligentia 40.7
 piscis à Tobia occisus quid significet 592.4
 piscis magnus 454.1
 pisces 8.28.5.521.1.653.4
 pisces qui mundi hærentur 158.4
 pisces cur in aqua uiuere possint 318.2
 Pisces cur Februarii tribuantur 25.85.2
 pisces duo quid significant 63.5
 pisces, homines uoluptatibus mundi immergunt significant 14.5
 pisces qui pro mundis hærentur 304.8 qui ite pro immundis. ibid.
 pisces minimi uel animalia, sine uermiculis, quos scriptura non meminit, quando fiunt creati 134.8
 piscium ab apostolis captorum numerus. 84.8.5
 piscium duorum significatio 599.5
 piscium multitudo 75.7.258.5
 per Pisces qui designantur 472.7
 pisciculorum ratio 79.8.79.5
 piscina grandi opere constructa, scriptura diuina intelligitur 553.4
 Pisidia, Asiae prouincia. 926.5
 Pithetes 30.2
 Pius papa quamdiu ledere in episcopatu suo. 433.3.202.2
 Pius 11. quamdiu federe 204.2
 Pius 111. quamdiu federe 204.2
 pij cur flagellentur hic. 932.8
 piorum flagellatio qualis 591.8
 ad Placandum Domini de compendio uenit. 590.8
 Placidia Augusta nuncupatur 189.2
 plaga ægypti & Pharaonis 113.4
 plagæ Adam 96.7
 plagæ Aegyptiorum. 856.8
 plagarum genera 112.4
 planetæ 12.2. A 12.4.157.2.830.4
 planetæ contra mundum feruntur 7.2
 planetæ cur colores suos mutant 23.2
 planetæ cur in firmamento positi dicantur. 66.2
 planetæ cur nobis ad occidentem currere uideantur 66.2
 planetæ cur modo stent, modo progrediantur, modo retrogradiantur per certa zodiaci signa 19.2
 planetæ cursus uagos certâ definitione conficiunt 158.2
 planetæ cur sidera errantia dicantur 66.2
 planetæ irregulares. 384.1
 planetæ quando occultari dicantur 14.2
 planetæ quo in signo sint quomodo inuestigandum 22.2
 planetæ quo tempore cursus perficiant 387.1
 planetæ quot annis cursum suum absoluant. 13.2
 planetæ solis uirtute quo modo currant 13.2
 planetæ uniuscuiusque sphaeræ diuisio 17.2
 planetarum abides 16.23.2.385.1
 planetarum abides neque omnes sunt sub eisdem partibus signorum, neque sub eisdem perpetuo manent 17.2
 planetarum annus 138.2
 planetarum circuli 324.2
 planetarum consensus. 385.1
 planetarum cursus 12.13.87.2
 planetarum cursus quot annis uel diebus impleatur 499.1
 planetarum designatio. 392.1
 planetarum discursus per zodiacum 23.2
 planetarum domicilia. 386.1
 planetarum epicyclus 19.2
 planetarum & signorum ratio 438.1
 planetarum & mundi circuitu quomodo similitudinem & dissimilitudinem habeant 16.2
 planetarum in diem assignatione cur non sit seruatus ordo 68.2
 planetarum inquisitiones. 439.440.1
 planetarum, iuxta naturam & numerum earum, secundum Hebræos ordo 441.1
 planetarum mansio 89.2
 planetarum motus qualis 325.2
 planetarum occursum moderari 125.2
 planetarum ordo 66.2.382.392.1
 planetarum motus & ordo 15.2
 planetarum proprii circuitu 16.2
 planetarum singuli orbes contra cælum ab occasu in exortum mouentur 134.2
 planetarum transitoria. 384.1
 platearum anguli 823.5
 Plato nascitur 212.181.2
 Plato duo genera cacoæ monum itauit 314.2
 Platonis annus 53.2
 Platonis error 358.7
 Platonis & Diogenis professio 462.7
 Platonis obitus 181.2
 pleiades 121.136.2.829.4
 plebis decima pars in Hierusalem habitationem forte electa suscipit. 573.4
 plebs Iudaica etiam in filios pœnam damnationis sue transmisit 185.8
 plebs qui habere dicantur 59.8
 plenilunium 12.2
 plerumque 1003.6
 Plereum dæmonum rabies peruasit 340.3
 plicæ quid 423.1
 plicæ differentia quæ. 423.1
 Plinius 1. Nouocomenis orator & historicus insignis clarus. 184.2
 plorationis uallis quid significet 1042.8
 plus quam perfectum tempus 28.1
 Pluto lustrationum parus. 502.1
 pluuia uoluntaria 80.6
 pluuia matutina 926.4
 item serotina 926.4
 pluuia quæ domum sub uertente nititur, diabolus est 830.5
 pluuia, uerba sunt euangelij 361.8
 à Pluuia nullum tempus immune 332.2
 pluuia 379.1
 pluuia à nimbis quid differant 36.2
 pluuia nubium, apostolorum sunt eloquia 36.2
 pluuiarum diuersæ causæ 331.332.2
 poderis 665.3.1065.5
 poderis, Christi incarnationis 297.8
 pœna præfens cur immitatur à Domino 474.8
 pœnam peccati cur Deus nobis non abstulerit, ita ut etiam in hac uita imparsibiles essemus & immortales 407.8
 pœnæ infernales quot. 506.7
 pœnitentia Dei 990.8
 pœnitentia qui dicatur 71.2
 pœnitentia necessarii dimittere debemus 355.7
 pœnitentia publicani 69.7.398.5
 pœnitentia 534.7.687.6.874.5.1024.6
 pœnitentia Dei 316.312.4.1086.6
 pœnitentia à mortuis operibus 1080.6
 pœnitentia cur in Deum non cadat 990.8
 pœnitentia & ablutio ueteris hominis, est generatio filij hominis. 471.8
 pœnitentia finis uanæ lætitiæ, & principium trinitatis salutaris 161.4
 pœnitentia in cilicio & cinere faciendâ 75
 pœnitentia infructuosa. 706.8
 pœnitentia nulla in Deum cadit 453.7
 pœnitentia uera 537.4
 pœnitentia locus filij Aarō nō interdictus 228.4
 pœnitentiæ necessitas. 380.5
 pœnitentiam agere 71.7.400.5
 pœnitentiam agere nemo per se habet 700.8
 pœnitentiam agere nemo per se habet 700.8
 pœnitentiam agere nemo per se habet 700.8

Index.

Pompeius Iudæos tribu rarios facit 183.2
 Pompeij interitus 183.2
 ponderales numeri 99.1
 pondus duplex abominatio est Domino. 333.8
 pondus unde dicatur. 184.1
 pondera diuersa in sacculo non habenda 333.8
 pondera gemina 368.6
 Pontani martyris natale. 384.3
 Pontianus papa in exiliū relegatus 463.3
 Pontiani, Prætextati atque Tarlonis martyrum natale 479.3
 Pontianus quamdiu federe 202.2
 Pontiani diaconi passio. 397.3
 Pontiani martyrium. 186.2.470.3
 pontifex Christus 1267.4
 pontifex cur semel in anno in propitiatorium sit ingressus 299.8
 pontifex octo generibus uestium sacrificij tempore induebatur. 1245.4
 pontifex omnium elementorum figuram in suo habitu gestat 1266.4
 pontifex postat iniquitates subditorum 1259.4
 pontifex semel in anno sancta sanctorum ingressus 142.4
 pontifex super uniuersum populū eminet 567.4
 pontificis deuotio 539.4
 pontificis minoris officium 79.2
 de Pontifice eligendo cōtrouersia 196.2
 pontifices Iudæis reuersis de captiuitate præfuerunt, uel ad Aristobulum 181.2
 pontificum catalogus. 202.2
 pontificum castitas. 187.5
 pontificum clementia. 368.7
 pontificum Iudæorum ambitio & cupiditas. 817.5
 Pontius Cypriani uita & passionis uolumentum egregium relinquit. 186.2
 Pontus Asiam & Europam determinat. 926.5
 Pontus multarum gentium regio 926.5
 populus Babyloniam deserens, quos significet. 765.8
 populus Dei, cælum. 639.4
 populus gentilis cum ingenti multitudine est dilatatus, qui cum apostolis & prophetis erat habitatus 184.8
 populus in Hierusalem congregatur mense festimo 480.4
 populus Israel uagus. 29.4
 populus Israel quamdiu in Aegypto seruluerit. 711.6
 populus Israeliticus ab Aegypto rediens quos hostes habuerit 461.8
 populus Israeliticus quadraginta annis in deserto multis laboribus exercetur 24.8
 populus Iudaicus in Babyloniam captiuus ducitur 765.8
 populus Iudaicus cur dicitur lupus rapax. 97.4
 populus Iudaicus cur ciuitas 721.8
 populus Iudaicus solitudo factus 829.4
 populus Iudaicus templum destructum reparat 765.8
 populus Iudaicus uultu Domini deturpauit. 705.8
 populi Dei redemptionis typus 5.7
 populi Israelitici liberatio 347.8
 populi Iudaici reditus in Hierusalem 383.8
 populi multitudo, ciuitatis munimentum 747.8
 populi Israeliticū quoddam Deus in die in nube, in nocte uero in igne præcesserit, quid significet. 784.8
 populus terræ qui dicatur 496.4
 populum timebant principes 88.7
 populi cur aquæ dicantur 439.8
 populi qui Dei memores 652.8
 porcus in Lege cur immundum animal. 988.6
 porci 28.5
 porcorum pastores fugiteres, quid significet. 36.5
 porcos pascere 401.5
 per Porcos homines immundos adumbrati. 48.5
 pori 358.7
 porphyria 111.6
 Porphyrij poetæ ad Constantinum liber 57.1
 porta angusta 386.5
 porta aquarum Domini 555.4
 porta Iothan 179.2
 porta piscium quando ædificetur 542.4
 porta speciosa 875.5
 porta Speciosam Iothan ædificat 179.2
 porta uallis quando ædificetur in Hierusalem. 551.4
 porta uetus in Hierusalem quando ædificet 550.4
 portam gregis in primordio ædificandæ ciuitatis Dei sacerdotes ædificare 548.4
 post Portam fontis & muros piscinæ Siloæ qui perueniunt 553.4
 de Porta ad portam ire. 288.8
 portæ ædificij spiritualis. 818.8
 portæ æternales oppositæ sunt portis dæmonum 548.8
 portæ cæli 65.4
 portæ, doctores ecclesiæ. 113.4
 portæ inferi 70.5.156.7
 portæ mortis tenebræ. 823.4
 portæ spiritualis ædificij 89.8
 portas Hierusalem flammis hostilibus peruri. 545.4
 in Portis quondam iudices federe soliti 695.4
 porticus altitudo 19.8
 porticus ante templum cur deaurata 28.8
 porticus quorum figurâ getat 25.8
 porticus templi Salomonis 14.8
 porticus templi triplici ordine distincta 40.8
 per Porticū templi quid typicè designetur 14.8
 portus, finis præsentis seculi 14.5
 positione quor modis syllabæ longæ fiunt. 36.1
 positus gradus 20.1
 possessiua pronomina. 8.1
 possibile 434.5
 possibilia omnia apud Deum 105.5.233.7
 posteriora Dei uidere. 144.4
 postes introitus cur quadrangulati sint facti. 37.8
 postulare hominum est, Dei uero exaudire. 440.8
 postulanda que sint 951.5
 Potamiæ uirgo 429.3
 Potentianæ uirginis martyrium 246.247.250.251.1
 potentiam

In Bedæ opera

potentes qui superbi. 14.6.7
 potentia frustra est, quæ non reducit ad actum. 230.2
 potentia & iustitia quomodo idem 811.8
 potentiam distulit Christus 637.5
 potentia obiectiua 219.2
 potestas coniunctionis quot species habeat. 16.32.1
 potestas omnis à Deo. 826.5
 potestas regia cur dicitur pestilentia 428.8
 potestas tenebrarum. 890.6
 potestate Deus superbos humiliat, misericordia exaltat humiles 755.8
 potus & elus typicus. 476.5
 potibus uacare 956.4
 practicæ finis opus 257.2
 præceptum doctorum. 365.7
 præceptum Domini lucidum 527.8
 præceptum quartum quomodo primum in lectu da tabula 284.8
 præcepti & potestatis facta differentia 216.7.324.5
 præcepti finis charitas. 957.6
 præcepti finis 957.6. item adimpletio. ibid.
 præcepta Dei æquitas. 1024.8
 præcepta Dei compedes dicuntur 865.8
 præcepta Dei fidelia. 993.8
 præcepta Dei, iustitia sunt 1036.8
 præcepta Dei cur diligenda. 1024.8
 præcepta Dei quare seruanda 993.8
 præcepta Dei ueritas. 491.1036.8
 præcepta diuina, sagittæ 666.8
 præcepta diuina quomodo intuenda 1010.8
 præcepta diuinorum librorum fundamentum ecclesiarum 470.8
 præcepta Domini quales faciunt 519.8
 præcepta Domini quomodo sint in corde abscondenda, & non abscondenda 1021.1011.8
 præcepta quædam legalia Iudæis cur mendacia uideantur 386.8
 præcepta fides 899.4
 præcepta tria de Deo. quid significant 424.8
 præceptorum Dei distributio 283.8
 præceptorum summa. 790.6
 præcepta scire non sufficit, nisi & facias 714.5
 precari, deprecari 972.6
 preces & deprecationes differunt 972.6
 præcingere 926.8
 præcones Dei quando ascendere dicuntur 667.8. quando descendunt. ibid.
 præcō locus nullus post iudicium 197.5
 prædestinatio 194.778.6
 prædestinatio precibus impletur 219.8
 prædestinatio aliquando significatur nomine præsentia 252.6
 prædestinatio Dei nulla uel ad bonum uel ad malum 406.8
 prædestinatio Dei, diuina gratiæ est appositio 404.405.8
 prædicandi rectissimus ordo 19.7
 ad prædicandum ter quarti apostoli cur misisti 41.5
 prædicanti de labore suo uiuere licet 58.5
 prædicantium fortitudo Deus 739.8
 prædicamenta, rerum naturalium principia. 225.2
 prædicata quot sint. 257.2
 prædicatio 'augefcentibus malis frangitur debet 673.5
 prædicatio immediata. 237.2
 prædicationis Ioannis uirtus 229.5
 prædicationis præstantia 338.5
 prædicationis sermo argenti comparatur. 295.8
 prædicator doctus in ecclesia 760.5
 prædicationis in Deo fiducia 57.5.200.7.340.5
 prædicatoris lingua quædo cõternatur 480.8
 prædicatores 514.5
 prædicatores ab initio mundi usque ad finem Dominus mittere nõ definit 478.5
 prædicatores angeli 539.5.962.957.8
 prædicatores cur dicuntur celi 908.8
 prædicatores ecclesiæ occultæ & dentes 906.4
 prædicatores nubes. 844.8
 prædicatores quomodo incantatores 733.8
 prædicatores sancti quomodo dentes 263.8
 prædicatores sancti cur nubes dicuntur 616.961.8
 prædicatores sancti montibus similes 616.8
 prædicatores sancti uenatores 489.4. item cogustati 490.4
 prædicatores ueritatis pedes Saluatoris 767.4
 prædicatorum magna uirtus 226.8
 prægnans mulier an baptizanda 28.3
 prælati boni de subditorum profectu lætatur. 610.8
 prælati iniquitatis, dentes malorum 441.8
 prælium in Gabaon. 344.8
 ex Prælio qui eijciuntur. 202.4
 prælia 221.7
 præmia bonorum operum denario numero figurantur 1047.4
 præoccupationes in quibus delinquatur quæ. 754.6
 præpositio quid 17.32.1
 præpositioni quot accidunt 17.32.1
 præpositiones ablatiui casus, quæ 33.1
 præpositiones accusatiui casus quæ 31.1
 præpositiones antiqui generis casui coniunguntur 34.1
 præpositiones quæ dictionibus seruiant, & separari non possunt 18.1
 præpositiones quando uim suam retineant. 34.1
 præpositionum ultimæ syllabæ quantæ 45.1
 præpositiua pronomina. 25.1
 præputium 416.8
 præputium sedes libidinis 416.8
 præputium quisque cum nascitur, adfert 624.5
 præsentia 474.5
 præsentia Dei 701.5
 præsens tempus 28.1
 præsens tempus dies malorum 560.8
 præsentia diuina 722.5
 præsentia qui futuris præponunt, à Deo incantantur 838.8
 præsulum malorum damnatio 231.7
 præteritum tempus 28.1
 ad Præteritum nullam esse potentiam 244.2
 præterita pro futuris in sacris literis sæpe ponuntur 788.5
 præteritorum exhibitio futurorum est certitudo 506.8
 præuaricator quis 97.6
 Pragmaticam Carolum Bohemum studijs celebrè reddidit 199.2
 praua in recta 227.5.274.7
 prauorum consortia uitanda 389.7
 praua cogitare atronitis oculis 927.4
 Præcedis uirginis natale. 434.3
 Præcedis uirginis martyrium 254.255.1
 de Precio pro animabus singulorum numerato populo 1276.4
 Preiccti Aruernensis episcopi natale 387.3
 presbyteratus officium. 135.7
 Priamus regnat in Troia 211.2
 pridie 157.2
 Prillidani natale 387.3
 prima azymorum 165.2
 prima sabbati apud Iudæos 156.2
 prima sabbati 206.207.2.545.8
 prima tabula 130.4. item secunda 131.4
 Primini episcopi depositio 200.2
 principum Iudæorum in credulitas 627.5
 principium quid 521.5
 principium sensitiuum esse in corde 252.2
 principij nomine filium Dei non incongruè posse accipi 58.2
 in quo Principio Deus creauit cælum & terram 118.8
 principia quot philosophi posuerint 57.2
 ad Principia non est ratio 216.2
 principiorum primorum notitiã nobis innatam 244.2
 prisca lingua 350.2
 Priscæ uirginis natale. 384.3
 Priscæ uirginis martyrium 242.243.1
 Prisci, Malchi & Alexandri martyrium 401.3
 Prisci presbyteri martyrium 381.3
 Priscilliani clerici martyrium 381.3
 à Priuatione in habitum impossibilis est regressio 215.2
 Priuatus martyr 443.3
 probanda quæ sunt qualia esse debeant 314.2
 probatica piscina 548.4
 Probus quamdiu imperare 201.186.2

Index.

Primogenitorum principia 286.8
 primogenitis regnum & sacerdotium debebatur 259.8
 per Primogenita animalium quid intelligendum 856.8
 princeps huius mundi. 490.5
 princeps mundi quomodo euadendus 1041.8
 principes se Christum asserentes heresiarchæ. 465.5
 princeps primus 652.3
 principes duo 752.8
 principes Iudæorum nouisse 337.7
 principes Iudæorum nouisse Christum 455.5
 principes patrum donaria ad construendam domum Dei offerunt. 477.4
 principes sacerdotum facti suo Christi uerba approbant 457.5.338.7
 principes quomodo & cur alloquatur Dominus 486.5
 principum conuentus in Germania à Friderico imperatore primum instituti 200.2
 principum Iudæorum in credulitas 627.5
 principium quid 521.5
 principium sensitiuum esse in corde 252.2
 principij nomine filium Dei non incongruè posse accipi 58.2
 in quo Principio Deus creauit cælum & terram 118.8
 principia quot philosophi posuerint 57.2
 ad Principia non est ratio 216.2
 principiorum primorum notitiã nobis innatam 244.2
 prisca lingua 350.2
 Priscæ uirginis natale. 384.3
 Priscæ uirginis martyrium 242.243.1
 Prisci, Malchi & Alexandri martyrium 401.3
 Prisci presbyteri martyrium 381.3
 Priscilliani clerici martyrium 381.3
 à Priuatione in habitum impossibilis est regressio 215.2
 Priuatus martyr 443.3
 probanda quæ sunt qualia esse debeant 314.2
 probatica piscina 548.4
 Probus quamdiu imperare 201.186.2
 Probus Gallias deletis hostibus ad perfectum liberat 186.2
 Procas Syluius quamdiu regnarit 179.8
 procesi & Mariniiani sanctorum natale 430.3
 Procesi & Mariniiani martyrium 254.255.1
 Prochori natale 404.3
 Prodigia maxima in cælo & terra uidentur. 197.2
 prodigia uaria in cælo uidentur 196.2
 prodigia unde dicuntur. 856.8
 profectus in lege Domini 702.5
 profundum maris, deperatissimi peccatores. 790.8
 in Progenie Sethi cur nulla progenita femina nominatum exprimitur 174.8
 prognostica 37.2
 prolepsis 61.1
 promissa non eadem. 1088.6
 promissio Dei non uilipendenda 1029.5
 promissio Dei rata 1123.6
 promissiones apud ueteres cuiusmodi 81.2
 promissiones Dei quales 926.8
 promissiones temporales & spirituales 617.8
 promissiones ueteris testamenti quales 617.8
 promissionum tempus. 1054.6
 Pronij martyrium 185.2
 pronomen quid 625.1
 pronomen compositum. 7.1
 pronomen simplex 7.1
 pronomen nullum recipit comparatione 26.1
 pronominis declinatio in quo differat 42.1
 pronomini quot accidat. 625.1
 pronomina quæ finita. 68.1
 pronomina quæ infinita. ibid.
 pronomina quot declinationibus inflectantur. 7.1
 pronomina primæ declinationis 7. secundæ 7. tertię 8. quartæ 8.1
 pronominum genera. 6.1
 pronominum ultimæ syllabæ quantæ 42.1
 inter Pronomina & articulos quid interfit. 26.1
 pronomantium præconium in Saluatoris aduentu cessat 768.4
 propheta 268.4
 propheta ad Heli factorem à Deo mittitur 358.8
 propheta Dominus 251.5.352.7
 propheta mendax 1090.5
 propheta primus 647.3
 propheta domus ecclesiastica 404.4
 propheta officium 264.7.297.5
 propheta 364.5
 propheta Christum uenturum prospexerunt. 687.4
 propheta colles 96.4
 propheta cur montes dicuntur 869.8
 propheta cur uidentes dicti 95.7.268.4
 propheta, Dei facies. 686.4
 propheta duo, quorum alter post mortem, alter uero ante natiuitatem prophetauit 652.3
 propheta minores arbuta cur uocentur 869.8
 propheta montes operati 869.8
 propheta olim uidentes dicti 911.8.797.4
 propheta omnes de Christo loquuti 199.5
 propheta os Domini. 862.4
 propheta pastores 230.8
 propheta, summi montium 818.8
 prophetarum chorus tertius seruus 326.7
 prophetarum libri, panes 127.4
 prophetarum mos 1043.6
 prophetarum nomine quid significat 550.6
 prophetarum scripta uisiones 268.4
 prophetarum scripta. 545.5
 prophetarum seminatio in Iudæis 769.8
 prophetarum tempora ubi incipiant 178.2
 prophetarum unus liber apud Hebræos 220.6
 prophetia quid 421.8
 prophetia unde 995.5
 prophetia sedem habet sub palma 347.8
 prophetia per dicta qualis 422.8
 prophetia per dicta quomodo diuiditur 422.8
 prophetia per Abraham facta quomodo accipiantur 422.8. item per facta Iacob ibid.
 prophetia quæ de Christi humanitate loquitur, rectè dicitur de Deo loqui 422.8
 prophetia & typus quid differant 226.8
 prophetia genera tria. 1.4
 prophetia impletio. 488.5
 prophetia inspiratio quibus modis fiat 422.8
 propheticus de Christo sermo 995.5
 propagine qui dicuntur. 869.8
 propinquitas spiritualis maior quam carnalis. 756.5
 propinqui 168.4
 propinqui in scriptura fratrum nomine appellantur 627.4
 propinquorum in Christo inhumanitas. 33.5
 propitiationis dies 65.67.2
 propitiatorium 1095.6
 propitiatorium super arcam positum 1224.4.292.8
 propitiatorium Saluatoris significat 1177.4
 propitiatorium Christus 135.4
 propitiatori & cherubim descriptio 1177.4
 in Propitiatorium cur pontifex semel in anno sit ingressus 299.8
 propitio Græcè problema 845.8
 propositionis panes. 1185.4.68.8
 propositionum solutio nes 142.1
 proprietates naturales in homine sæpe ex accidenti uariantur 340.2
 propriorum nominum species quot 19.1
 profelyti 4.6.6.871.5.880.8.961.5
 profelyti qui dicuntur. 8.880.8
 per Profelytos qui sint intelligendi 880.8
 profopæ dictio unde sumpta 1119.8
 profopopæia 1119.8
 prosperitas terrena qualis 592.8
 prosperitas per uespere & mane designatur. 718.8
 Prosperi episcopi depositio 437.3
 Protasij martyrium 252.253.258.259.1
 Prothi & Iacincti sanctorum natale & martyrium 449.392.3
 Protolici martyrii 392.3
 prouerbia Christi 779.5.781.5
 prouerbia aliquot ordine alphabetico concinnata 285.2
 pro-

In Bedæ opera

prouidentia 402.1
 prouinciæ Palestine mos 218.7
 prouinciæ ritus apud Iudæos 198.7
 prouinciæ quot 62.3
 proximus 95.7.346.5
 proximus quomodo diligendus 97.7
 proximus quomodo cibus nobis mūdus efficitur 158.4
 proximus tolerandus ac portandus 582.5
 proximi dilectione Deus diligitur 724.5
 proximi nomine quid intelligendum 296.6
 proximum qui diligere dicantur 293.6
 proximum quis uerè diligit 1038.5
 prudens stultitia 440.5
 prudentium mos 368.7
 prudentia 37.14.8. 8. 402.1.886.8
 prudentia unde dicatur. 906.4
 prudentiæ suæ inniti. 883.4
 pruina 381.1.855.8
 per Pruinam quid defigetur 855.1025.8
 psallere 931.8
 psallere insipienter 675.3
 psallentium mos Bedæ tempore 571.4
 psalma 1062.8
 psalmus 422.444.780.424.1061.8
 psalmus accipitur pro exteriori operatione. 780.8
 psalmus ad spiritualia pertinet 872.8
 psalmus cantici quid. 444.8
 psalmus in diuina pagina ponitur pro dulci operatione 424.8
 psalmus qua similitudine pro actione capiatur 432.8
 psalmus primus cur titulo careat 426.432.8
 psalmus primus titulus omnium psalmodum. 422.8
 psalmus secundus cur à D. Petro in Actibus apostolorum primus dicatur 432.8
 psalmus decimus septimus cur solus in libris Regum reperiatur. 374.8
 psalmus quinquagesimus 171.8
 psalmi appellatio 1061.8
 psalmi primi intentio. 426.8
 psalmi uas 813.8
 psalmum Deo dicere. 782.8
 psalmi omnes oratio dici possunt 506.8
 psalmi quomodo ab Esdra intitulati 425.8
 psalmi supernam indicant uirtutem 432.8
 psalmodum auctores. 419.8
 psalmodum diuersorum una citatio 868.5
 psalmodum intitulatio. 425.8
 psalmodum liber cur Aleluia titulis finiatur. 50.7
 psalmodum liber quomodo intulatur 423.8
 psalmodum numerus. 421.8
 psalmodum numerus apud Hebræos indifferens 419.8
 psalmodum præcentores qui 425.8
 psalmodum unum uolumen 419.8
 psalmos cur aliter Esdras quam historia habet, ordinauerit 425.8
 psalterium 655.780.423.1061.8
 psalterium cur plus alijs omnibus in ecclesia frequentetur 425.8
 psalterium inter quatuor menses Simeon papa dicitur 382.3
 psalterium in Hebræo metricè compositum. 423.8
 psalterium iunctum in ci thara suauem melodiam dicitur Deo 873.8
 psalterium, liber hymnorum 423.8
 psalterium Nabulam apud Hebræos 1061.8
 psalterium opus bonum nostrum 931.8
 psalterium quid doceat. 22.8
 psalterium quid intelligendum 931.8
 psalterij inscriptio apud Hebræos Nabulam 423.8
 psalterij intentio 425.8
 psalterij liber qua ratione dicatur 423.8
 psalterij propheta cur in ecclesia plus omnibus alijs frequentetur. 425.8
 psalterij translationes apud Latinos quæ. 423.8
 in Psalterio decem chorodorum Deo psallere. 593.8
 psalterium 36.2
 pseudographi 181.5
 pseudopropheta 280.666.5
 Ptolemais olim Acha dicta 926.5
 Ptolemais Iudææ ciuitas 926.5
 Ptolemeus Aegyptum obtinet 182.2
 Ptolemeus Alexander quamdiu regnarit. 182.2
 Ptolemeus Dionysius quamdiu regnarit 182.2
 Ptolemeus Epiphaneus quamdiu regnarit 182.2
 Ptolemeus Euergetes cur dictus 182.2
 Ptolemeus Euergetes quamdiu regnarit 182.2
 Ptolemeus Philadelphus quamdiu regnarit 182.2
 Ptolemeus Philadelphus quantæ potentie fuerit 182.2
 Ptolemeus Philadelphus septuaginta interpretes petiit, qui scripturam in Græcum sermonem transferant 182.2
 Ptolemeus Philopator quamdiu regnarit. 182.2
 Ptolemeus Physcon quamdiu regnarit 182.2
 Ptolemeus plurimos captiuos in Aegyptum trās fert 182.2
 Ptolemeus regressus de fuga obtinet regnum. 182.2
 Ptolemei Lagidæ quamdiu regnarit 182.2
 Ptolemei interitus 182.2
 publicanus 89.7
 publicani iustificatio 90.7.431.5
 publicani 822.229.5
 publicani qui uocentur. 20.5
 Publius sanatur à Paulo 384.2
 S. Publij Athenarum episcopi natale 384.3
 Publij natale 388.3
 pudenda cur circumciantur 48.4
 Pudentianæ uirginis natale 417.3
 puellam Dominus suscitauit 54.5
 puer 361.7
 puer ante septimum mensem natus, cur uiuere non possit 338.2
 puer centum annorum morietur 852.4
 puer cur nomen Iesu accepit 443.7
 puer dæmoniacus quomodo sit homo, cui lauacrum corporis Cuthberti infusum est, in aquam missa, sanatus. 248.3
 puer quomodo in utero pascatur 338.2
 pueri mores 102.5
 puerozum similes simus. 422.5
 pueris & mulieribus in nouo testamento qui comparandi 548.6
 in Pueris ab urbis deuortis quid significetur. 661.8
 in Pueritia quare coitus non contingat 337.2
 in Pueritia cur barba esse non possit 340.2
 pugnare & non uincere. 147.6
 pugnare & uincere in bonis est 615.8
 pugna contra Amalech 281.8
 pugilari quid 465.6
 puichritudo 596.7
 pullus 81.112.5
 pullus, populus ex gentibus 91.4
 pullus ad uineam ligatus gentes denorat 263.8
 pulli Domini 257.7
 pullorum cantus 595.4
 pulmo fedes phlegmaris 339.2
 puluanti Domino duobus modis aperimus 1079.4
 puluatio tertia Domini ad ostium nostrum 1079.4
 puluis 341.5
 puluis peccatores dicitur 607.8
 pulueris excusio 44.4
 899.5
 puluerem de pedibus excutere 59.5.201.217.7
 324.241.5
 per Puluerem subtilitas sententiarum intelligitur 852.8
 punctum 96.2.389.1
 punctum unum quod minuta constituunt 117.1
 punctus 53.2.120.1
 punctus à pungendo dicitur 54.2
 punctus quarta pars horæ 54.2
 punctus unde dicitur 119.1
 puncti partes 120.1
 puncti quot sint in anno. 59.2
 punctorum duæ mensuræ 96.2
 de Punctis, quadrante & bissexto 211.1
 pupilla 508.8
 pupilli 718.4
 purgatorij ratio 628.8
 purpura 1113.5.62.7.1201.1238.4
 purpura mysticè 391.7
 purpura sacramenti Dominicæ passionis signum 36.8
 purpuram offerre 1172.4
 per Purpuram quid declaretur 295.8
 purpuraria mulier 32.2
 6
 per Purpureum colorem quid

Index.

quid significet 124.6.4
 pusillus facile scandalizatur 417.5
 pusillus non magnus scaldari potest 198.7
 puteus aquarum uiuentium 1074.4
 puteus à fronte quid differat 1073.4
 puteus, gratia spiritus sancti 230.8
 puteus infernalis 505.7
 puteus iuramenti 210.8
 puteus super quem os claudere dicitur 799.3
 putei aqua unde 334.2
 putei cur hyberno tempore tepent 36.2
 puteorum humor unde. 334.2
 Puteoli ciuitas 926.5
 Putiphar 77.4
 Putipharo eunucho Ioseph uenditur 249.8
 pyramis 63.2
 pyrrichius quibus syllabis constat 45.1
 Pyrrhus episcopus Iouuinculo anathematis condemnatur 191.2
 Pyrrhi episcopi libellus. 191.2
 Pythagoras à terra ad lunam quot stadiorum milia collegerit 110.2
 Pythagoræ etymò 407.1
 Pythona quid hebraicè significet * b 32.6
 Pythonica ars 902.5
 pythonicæ confessio. 902.5
 Pytho 425.4
 quadragesimalium terminum secundam lunam ostendunt 200.1
 quadrans 14.90.121.5.140.2.182.120.1
 quadrans quot horis consistet 120.1
 quadrantem quot horæ compleant 117.1
 quadrantes quot die consistunt 120.1
 Quadrati episcopi natale 419.3
 quadrati lapides 898.8
 quadrato lapidi qui rectè assimilantur 9.8
 quadriga diaboli, unumquodque peccator cum gula & fornicatione & ira & superbia 122.4
 quadrigam pessimi regis præcurrere 263.4
 quadrupedum nomine quæ comprehendantur * A 15.4
 quærentes sua quid sit 833.6
 quærentes quæ iustum sunt quid sit 911.6
 quærendi Domini tempus 686.5
 quærentes intrare, & non intrantes 286.5
 quæstio quid 253.2
 quæstiones quæ circa quamuis rem uersentur 312.2
 quæstus turpis 987.5
 qualitas nominum in quo 1.1
 qualitas nominum quotuplex 19.1
 qualitas per media non diuiditur 316.2
 qualitas pronominum in quo 6.1
 qualitas pronominum quotuplex 25.1
 qualitas uerborum in quo 13.1. ite in quibus 26.1
 qualitates pronomina. 25.1
 qualitates agentes 316.2
 qualitates nomina tribus modis rebus attribuitur 323.2
 quantitati nihil contrarium 253.2
 S. Quartus apostolorum discipuli natale 465.3
 quaternarius numerus ad corpus quare pertinet 865.8
 per Quaternarium numerum quid significetur. 425.8
 quatuor unde nomen traxerit 98.1
 Quenbarga Cearli regis filia 64.3
 quotidie 157.2
 quid mihi & tibi mulier, quomodo intelligendum 286.7
 Quilinda uirgo 361.3
 quinquarius numerus 262.7
 quinquarius numerus sæpe ad quinq; sensus pertinet 152.4
 quincunx 147.1.182.1
 quindecim quam significationem habeat 19.8
 Quindij episcopi depositio 392.3
 quinquagenarius 195.4
 quinquagenarius numerus 1205.4
 quinquagenarius numerus remissioni totus erat consecratus 1236.4
 quinquagenarius numerus ad remissionem peccatorum pertinet 1237.4
 quinquagenarius numerus confessio penitentiae est 379.8
 quinquagenarius numerus principalis in lege Domini 116.1
 quinquagenarius numerus semper ad penitentiam refertur 206.8
 quinquagenarij 345.4
 quinquagenarij numerus ratio 58.7
 quinquagenarij numeri sacramentum 52.7
 quinquagenarij nouenarij partitio ad lunam inueniendam 192.1
 quinquagenario numero in scripturis quid significetur 28.8
 per Quinquagenarium annum quid significetur 315.8
 Quinquagesima 640.7
 quinquagesima integra septimana perfecta cur stantes supplicemus, & alleluia personemus. 52.7
 quinquagesimæ autoritas 50.7
 quinquagesimæ ratio. 48.7
 quinquaginta 325.5
 à Quinquaginta iustis usque ad decem si inueniretur Sodomis, quid significet 206.8
 Quingentiani Africa uastant 187.2
 quinq; ciuitates loquentes signa Chanaan 412.7
 quinque milia iuri 362.7
 quinq; milia 327.5
 quinque panes 361.7
 quinq; panes & duos pices Dñs fregit 361.7
 quinta declinatio unde cognoscatur 3.1
 quinta essentia 5.2
 quinta sabbathi 871.8
 Quintiani martyrium. 248.249.1
 Quintilis 207.2
 Quintilis, mensis cur dictus 254.1
 Quintilis unde dicitur 510.1
 Quintini martyrium. 260.261.1
 Quintini natale 463.3
 Quinti natale 381.3
 Quintuli & Capituli palatio 397.7
 Quiriacus 497.7
 Quiriaci presbyteri depositio 397.3
 Quiriaco episcopo lignum Dominicæ crucis reuelatum 411.3
 Quirinus Romanorum dux 501.7
 Quirinus tribunus & martyr 410.3
 Quirini episcopi natale & palatio 422.3
 Quirini episcopi martyrium 148.249.1
 Raab latitudo, quomodo ecclesiam significet 31.5
 Raab meretrix 370.4. 943.5
 Raab meretrix exploratores hospitio suscipit. 898.8
 Raab, superba 899.8
 Raab meretrix typum tenet ecclesie 339.8
 Raab meretricis saluatio 341.8
 Raab meretrici pariter in euestione Iericho. 898.8
 per Raab gentilitas defignatur 899.8
 rabbi 535.5
 + b 33.6
 racha + b 33.6
 a 18.5
 Rachel 66.4.68.4.70.4
 Rachel Benjamin patris, cur uocet eum filium doloris 243.8
 Rachel ecclesie similitudo 236.8
 Rachel idola patris sui furatur 239.8
 Rachel, uis Dei sine uideus Deum 6.5.23.8
 Rachel quare plorer filios suos 438.7. ecclesia demonstrat ibid.
 Rachel quomodo filios Iuda deploret 6.5
 Rachel sedendo idola operit 240.8
 Rachelis obitus 243.873.4
 per Rachel ecclesia figura tur 240.8
 de Rachele quos filios Iacob progenierit 232.8
 Raculf monasterium. 168.3
 Radegundia regina depositio 441.3
 radices in plantis sunt similes 2

In Bedæ opera

miles ori in animalib. 255.2
Rages Medorum ciuitas. 59.4.4
Raguel populum gentiū indicat 59.4.4
Raguel cur fecerit uaccas & arietes occidi 595.4
Raguelis ferui & cameli 597.4
Ram 785.4
Rama 347.8
Ramathaim ciuitas 210.4
Ramelenus in locum patris sufficitur 285.3
Rameffe 186.4
Rameses commotio uel tonitruum 313.8
Rameses urbs prima in Asia 312.8
Rammasse 99.4
ramnus 353.735.8
per Ramnum quid intelligendum 735.353.8
Ramoth 356.4
Ramoth, mali punici diuifio 321.8
ramus oliuæ per columbam illatus in arcam. 1221.4
ramus oliuæ in ore colubæ 37.4
rami arborum 366.6
rami sinapis 385.5
rami, operum malorum fructus 678.4
ramos de arboribus cædere 481.5
ranunculorum & picium pluuia 332.2
rana 113.4
per Ranam quid significetur 886.8
ranæ Aegypti quid significant 275.8
Raphaim 4.4.4
Raphidim 188.4
Raphidim dissolutio ac fanitas fortium 314.8
rapina 105.6
Rarus natale 388.3
Rasis rex à Theglath Phalassar interficitur 179.2
ratio 342.2
ratio dignior pars mentis 439.8
ratio in omnibus requirenda 318.2
ratio quasi uertex in capite 465.8
ratio post carnalis concupiscentiæ delectationem ad peccandum subijctur 160.8
rationalis duplex cur factum 1249.4
rationalis iudicij sacerdos in pectore ferre præcipitur 1249.4
rationalis pectori superpositum, sermo euangelicus 298.8. cur fit duplex ibid.
rationales creaturæ 111.8

rationalis coniunctiones 321.1
in Rationali iudicij doctrina & ueritas impressa 1254.4.4
in Rationali mundæ electorum cogitationes exprimentur 1172.4
in Rationali cur quatuor ordines fuerint 1350.4
reatus sacramento baptismatis quomodo ablutur 1010.8
de Rebaptizandis quæstio 906.5
Rebecca imaginem gerit spiritus sancti 237.8
Rebecca spiritus sancti figuram gerit 61.4
Rebecca Iacobi manus & brachia & collum hædinitis pellib. regit 226.8
Rebecca conceptio 219.8
Rebla 452.4
recedere à malis 657.6
recidui periculum 349.7.356.5
reciprocatio maris unde. 378.1
reconciliatio quomodo fiat 647.6
reconciliatio nostra cum Deo quomodo intelligatur 805.5
rectores siue iudices 615.7
rectorum & subditorum officium 232.7.377.5
in Recte factis etiam superbia cauenda 528.8
rectitudo & simplicitas cognatæ uirtutes 879.4
rectitudo sine simplicitate, dura 882.4
rectus in quibus rebus fit Deus 550.8
rectio corde qui sunt 463.591.942.8
recti qui 1008.4.592.8
redemptio humani generis 410.8
redemptio humani generis cur tam diu sit dilata 410.8
redemptionem nostram cur tam diu distulerit Christus 415.8
ad Redemptionem cur humanam naturam Christus assumpserit 415.8
redemptor noster Deus & homo 313.2.131.7
redemptor noster sacerdos secundum ordinem Melchisedech 134.7
redemptoris dextra, ite sinistra 164.7
redemptoris nostri maxima dignatio 417.7
redemptoris nostri magna gratia 429.7
Reduald à fide deficit 65.3
Redualdus Typili filius. 65.3
regeneratio quomodo

fiat 554.5
regia & sacerdotalis apud Iudæos potestas. 599.5
regina Austri 324.7
regina Austri & Nininitæ uniuersitatem sanctorum significant 555.5
regina austri Christum figurat 377.8
regina Saba uenit audire sapientiam Salomonis 178.2
Reginæ uirginis martyrum 258.259.1
regio inferna, uel infernus 895.8
regio longinqua 410.7
regio nostra paradisi 455.5
regio iuperua 895.8
Reginunda uirginis martyrium 254.255.1
Regneri filius Redualdi occiditur 62.3. ei Eduinus in regni gloriam successit. ibid.
regnū Christi 821.5.565.6
regnum Christi æternū. 667.8
regnum cælorum 748.5
regnum cælorum ecclesiæ etiam dicitur 849.5
regnum cælorum fermēto simile 759.5
regnum cælorum qui-bus datur 37.7
regnum cælorum ecclesiæ 96.5
regnum cælorum duobus modis intelligitur 478.7
regnum Dei 23.43.754.71. 84. 85.87.5
224. 225.7. 297.5. 306. 6.331.355. 372. 384.5
regnum Dei ad gentes transferendum 544.5
regnum Dei ætati comparatur 261.7.470.5. 934.4
regnum Dei grano sinapis assimilatur 43.5
regnum Dei intra uos est 424.5
regnum Dei quomodo adueniat 122.5
regnum Dei quomodo uenturum 423.5
regnum diaboli per uerbum Dei destruitur. 476.8
regnum mortis 109.6
regni Dei appropinquantis signa 261.7.469.5
regni Dei duo fines. 485.8
regni Dei superior finis. 485.8. item inferior. ibid.
regnum cælorum dare. 133.7
regnum Christus Deo patri tradit 567.6

ad Regnum cælorum non nisi per tribulationem perueniendum 703.8
regna quatuor 1079.5
regula 120.2
regulæ unde dicantur. 1102.8
Regulæ martyrium 258.259.1
regulæ ad lunam unde procedant 190.1
regulæ cur dicantur. 523.1
regulæ maiores unde procedant 198.1
regulæ minores unde procedant 198.1
regulæ quomodo inueniantur 523.1
regulæ unde procedat ad feriam inueniendam 190.1
de Regularibus, qui dicuntur maiores, ad decimam quartam lunam primi mensis inueniendam. 194.1
de Regularibus qui dicuntur minores, ad feriam ipsius lunæ inueniendam 195.1
de Regularibus cycli decennouenalis per terminum paschalem. 193.1
Regulata uilla 265.3
regulus 577.5
Rehu genuit Serug 195.8
relatiua sunt simul natura 255.2
religio quid 428.5
religio apud Deum 937.5
religio unde dicitur 459.6
relinquere cognatos, domos, uxorem & filios. 465.7
relinquere omnia paucorum 227.7
reliquiæ per electionem gratiæ saluæ factæ sunt 255.6
remedia tria 650.3
de Remedijs peccatorū. 1127.8
Remigius episcopus. 455.3
Remigius Antiochensis scriptor claret 195.2
Remigij episcopi martyrium 260.261.1
Remus rastro pastoralis occisus à Fabio Romulo duce 179.2
renes cur pro delectationibus ponantur 463.8
renes inferior pars corporis 505.6
per Renes quid intelligendum 505.3
renouari in agnitione Dei 628.6
renouatio nostra qualis. 16.4
renouatio hominis 916.6
renouatio

renunciare omnibus cunctorum 227.7
Reparata uirginis martyrium 457.3
reparatio humana quomodo fiat 699.8
reprobi uident iustos in requie 65.7.415.5
reproborū charitas 414.5
reproborum patria 973.5
reproborum ordines duo 198.5
reptile 9.4
reptilium nomine quid intelligendum * A 15.4
per Reptilia creata de aquis, quæ significantur 872.8
repudiij signum apud ueteres difcalceatio 273.356.8
repulsionis causa 827.8
repulsionis omnimoda qui repellantur 660.8
requiescere cur Deus dicitur 138.5
requies cælestis uerè terra uiuentium 563.8
requies cur octaua dicitur 491.8
requies Dei 72.2
requies nostra quid significet 627.8
requies sempiterna. 630.6
requies nera 721.8
requies nomine quid scriptura indicet * A 21.4
ad Requiem septimanam qui transferantur 174.8
per Requiem septimæ diei quid adumbratur. * A 22.4
res, caput 1038.8
res iusta 68.7
rei eiusdem non esse plura principia 229.2
rem perditam inuenire. 153.4
remi factarum per sex dies ordo 110.8
remum gradus uel differentiæ quot 654.3
reipublica 156.2
reipublica beata quæ. 221.2
respicientes à præteritis sceleribus meritò in ecclesia adfigi 544.4
respectus Dei in iustos & impios 603.8
respicere Domini in hæreticatem, quid 596.8
respiciendum non esse rectorum 427.5
responsio mollis frangit iram 921.4
responsio prudens 489.5
responsionis Christi ratio 312.7
Reissa 189.4.221.8
resticula cur mare æneū ambire dicatur 53.8

per Resticulam quid designetur 53.8
resurgemus omnes item quique in suo sexu. 460.5
resurgentis Domini salutationem primæ mulieres audire merentur. 118.5
resurgentium diuersitates plurimæ 431.8
resurrectio 106.7.391.5
resurrectio animarum triplex 322.5
resurrectio Christi cur alsumptio matutina. 534.8
resurrectio differens 909.5
resurrectio Domini 257.5
resurrectio Domini quæ celebrata 165.2
resurrectio Domini triuana 391.6
resurrectio duplex 608.5
resurrectio & uita Christus 681.5
resurrectio feminis prædicta 505.5
resurrectio mortuorum stellis comparata 583.6
resurrectio prima 1123.5. 431.8. secunda. ibid.
resurrectio prima an in Christo fuerit 445.8
resurrectio, uia ad uitam. 505.8
resurrectionis approbatio 59.127.510.5
resurrectionis animarum tria genera 54.5
resurrectionis corporum mysterium 219.7.266.5
resurrectionis Christi uirtus 963.5
responfionis Christi ratio 243.5
resurrectionis Christi dies ubi optimum fuerit 156.2
resurrectionis dies Dominicus singulariter in pascha tenenda 347.2
resurrectionis Dominice rotunda ecclesia 488.3
resurrectionis fides non fallit 15.7
resurrectionis filij quomodo futuri immortalis * A 19.4
resurrectionis gaudium solius iusti uidere merentur 56.7
resurrectionis primæ qui particeps est, etiam secundæ erit 686.8
resurrectionis probatio 460.5
resurrectionis triumphus feminæ annunciant. 3.7
resurrectionem Domini Iudæorum timore reticere 11.7
resurrectionem futuram

Index.

Dominus nouit 178.7
in Resurrectione cælesti an boni bonos, uel mali malos in supplicio agnoscant 402.8
in Resurrectione Christi quæ certitudo nobis sit data 444.8
pro Resurrectione prima adipiscenda cur laborandum 445.8
resurrectiones duæ 431.8
resuscitatus manducatur. 117.7
resuscitati à Domino. 118.7
resuscitatorum loca 323.5
resuscitatorum significatio 322.5
rete non scissum in piscium captura quid significet 84.6.5
retis nomine quid intelligendum 693.4
retia 75.7
retia, prædicatio euangelij * 14.5
reticuli mensura 470.1
Rethma 189.4
retiacula super summam rem malorum granatorum quando sint posita 49.8
retiaculorum admiranda connexio unitatem fidelium designat 49.8
retiaculorum in gyro capirelli ordines qui. 48.8
retiaculis quando capitella regantur 48.8
retributionum quatuor species 428.6.1022.8
reuelanda omnia in futuro 218.7.365.5
reuerentia 800.8
Reu quando genuerit Seruch 176.2
rex alienigena 183.5
rex contra regem 226.7
rex coronari Christus noluit 601.5
rex Israel quomodo dicitur sit Christus 693.5
rex Iudæorum dominus angelorū 259.7.449.5
rex quibus modis fiat. 651.3
regis æterni cellaria. 1007.4
regis clementia imbro rotino comparatur. 926.4
regis ius 262.4
regem se saluari finit Christus 114.5
sub Rege Deo esse gloriosum 547.8
reges 1078.5
reges, animi hominum, qui corporib. suis rege dominantur 802.4
reges cur Christi nuncupati 410.6

reges iusti 95.7
reges magni 58.5
reges & sacerdotes omnes in ecclesia perfecti. 463.4
reges per diuitias delere. 971.4
reges, præcones ueritatis 787.8
regum & sacerdotum unctio 544.3
rhamnus 1061.8
Rhea Syluia filia Numitoris 179.2
Rhea Syluia uirgo uestalilis 179.2
Rhedmonath 81.2
Rhegium ciuitas Sicilia. 926.5
rhetorica quid 403.1
rhetoricæ officium 342.2
rhetoricæ quæ supponantur 403.1
rhinoceros 840.4
Rhodus insula 926.5
Rhodus insula in Christi-anorum potestatem uenit 199.2
Rhodus quodam Ophiusa uocata 926.5
Rhodiorum clima quale. 377.1
rhythmica musica 416.1
rhythmus quid 57.1
Richardus Gothorum rex ad fidem catholicam conuerfit 192.2
Ricouari crudelitas in Christianos 363.3
ridendum uæ 280.5
rigor quando laxandus. 896.5
rius & tristitia 597.7
Richma, sonitus siue iuniperus 317.8
riui 769.8
per Riuis qui intelligendi 769.8
Robertus Apuliae rex ab Henrico bello petitur. 199.2
Robertus Hugonis successor 195.2
Robertus quamdiu imperarit 203.2
Roboam Salomonis filius 178.2
Roboam quamdiu præfuerit 178.2.199.8
robustus in hoc seculo nemo est, nisi in spe promissionis Dei 906.8
Roccolenus Artalam calumnians, obmutescit. 306.3
Rodolphus à filio captus post uarias fortunas interit 197.2
Rodolphus comes Hapsburgus quamdiu regnarit 198.2
Rodolphus dux Burgundionum 196.2
Rodolphus pontifici ac ecclesiæ

In Bedæ opera

ecclesiæ reconciliatur. 197.2
 Rodolphus Saxonū dux à Germaniæ principibus eligitur 197.2
 Rodolphus quamdiu imperarit 202.2
 Rogatianus & Felicissimus persecutione Decij & Valeriani illustri martyrio coronantur. 462.3
 rogarus & non rogatus curat Dominus 256.5
 Rogati natale 402.3
 rogationum ultimus terminus 250.1
 Roma à quibus condita. 179.2
 Roma à Longobardis uastatur 190.2
 Roma quando condita. 179.2
 Roma, urbs à scriptoribus cur dicta 926.5
 Roma unde dicta 926.5
 ad Romam conditam ab orbe creato quot annis numerentur 538.1
 Romana lingua 350.2
 Romanus quamdiu sedebat 203.2
 S. Romani natale 469.3
 S. Romani martyrium. ibid.
 Romani monachi martyrium 262.263.1
 Romani annum à bruma incipiunt 75.208.2
 Romani à medio noctis dies suos computare solent 122.1
 Romani cur tam diuertiæ longitudinis mentes habeant 76.2
 Romani decem mensibus annum ordinatum agebant 207.2
 Romani Græcos obtinent 212.2
 Romani Gallos superant 181.2
 Romani mensem à calendis incipiunt 207.2
 Romani quamdiu usque ad decimum septimum Tiberij annum, monarchiam tenuerint 68.2
 Romani unde nuncupati 58.2
 Romanorum & Aegyptiorum menses tantū stabiles 75.2
 Romanorum de Iudæis uictoria 685.5
 Romanorum imperium in Iudæos 647.5
 Romarius & Amatus in pristinum gradum restituantur 341.3
 Romulus annū quomodo distibuerit 77.2.264.1
 Romulus centum senatores constituit 211.2
 Romulus & Remus filij Rheæ Syluicæ 179.2
 Romulus & Remus generantur 179.2
 Romulus militaris disciplinæ studiosior quam rerum celestium 207.2
 Romulus primum annum mensem Martium constituit 127.1
 Romulus quomodo annuam dimensionem ordinari 120.1
 Romulus quamdiu regnarit 179.2
 Romulus quomodo menses suos uocari 501.1
 Romuli menses 132.1
 ros 381.1
 ros cur lunæ attribuitur. 381.1
 ros & guttæ noctium. 1079.4
 de Rore cæli quotiens accipimus 227.8
 rotæ basium cur similes sint curruum rotis 61.8
 rotæ quatuor quid significent 60.8
 rotarum axes qui bases portant, quid significent 61.8
 Ruben 1030.5
 Ruben à patre benedictur 259.8
 Ruben cum Balac patris concubina concubuit. 260.8
 Ruben concupiscentiæ speciem tenuit 90.4
 Ruben & Simeon figuram penitentium tenent. 111.4
 Ruben parris sui concubinam uiolat 74.4
 Ruben primogenitus Iacob ex Lia 340.8
 Ruben primoris populi uidetur ostendisse personam 88.4
 Ruben prioris populi typus 259.8
 Ruben qui nitebatur liberare puerum de manibus fratrum suorum quid significet 75.4
 Ruben quomodo principum dolorum 259.8
 Ruben thorum concubinae patris polluit 245.8
 Ruben, uisionis filius 68.74.89.4.230.8
 per Ruben primogenitū populus primogenitus Israel ex circumcissione significatur 245.8
 rubrum mare, significat baptismum Christi sanguine consecratū 122.4
 rubus 106.4.273.8
 rubus ardens quid significet 106.4
 rubus incobustus 105.4
 rubus quid significet. 105.4
 † 20.6
 in Rubo cur Deus Moyfi apparuerit 273.8
 in Rubo ecclesiæ figurata. 105.4
 Rufini martyrium 252.253.1
 Rufus martyr 474.3
 Rufus & Zosimus martyres ubi requiescant. 481.3
 Rufus Metensis episcopus 466.3
 Rufi martyris natale. 444.470.3
 rugitus Iudæi populi in passione Christi qualis 467.8
 Rupertus imperator quamdiu imperarit 199.2
 Robertus Palatinus inuitus rex deligitur 199.2
 rupes inaccessæ homines porrecti in altū nimia elatione cordis sui 849.4
 Rustici presbyteri martyrium 260.261.1
 rusticorum seditio 200.2
 rusticorum seditio à principibus sedatur 201.2
 Ruthubi portus 13
 Ruth Boozo iungitur matrimonij uinculo. 356.8
 Ruth typus ecclesiæ. 283.8
 Ruth uidens, ecclesiam significat * 15
 s
 S. signum semis significat 127.2
 Saadutha, testimonium 239.8
 Saba 1063.8
 Saba nunc Arabia interpretatur 187.8
 Saba regina, typus ecclesiæ 808.4
 Sabath undecimus Hebreorum mensis 244.4.243.1
 Sabatheni, qui nunc Aethiopi 187.8
 sabbarismus cur diei septimo assignetur 586.4
 sabbarizare carnaliter. 424.8
 sabbarizare spiritualiter. 424.8
 sabbarū 4.2.116.5.247.2.545.627.628.8.639.7.1076.6
 sabbarum carnale ac spirituale 583.5
 sabbarum cur feria dicitur 122.1
 sabbarum cur pro requiescitur 627.8
 sabbarum hyemi additū, quid significet 310.2
 sabbarum Iudæorum quale 930.6
 sabbarum primus dies seculi 123.1
 sabbarum propter hominem constitutum, non contra 624.5
 sabbarum nostrum quale esse debeat 920.8
 sabbarum quale nobis à Deo inditum 930.8
 sabbarum spirituale semper agendum 572.4
 sabbarum uerum quomodo Christianus feruet. 908.6
 sabbarum unde dictum. 207.2
 sabbarum unum idemque noui testamenti primum & secundum 268.5
 sabbari dies cur non dicantur habere ueluturum. 395.925.8
 sabbari dies figura noui testamenti 197.4
 sabbari iter 866.5
 sabbari litteram Saluatoris discipuli destruunt aduersum Hebrionitas. 23.5
 sabbari obseruatio 25.503.5
 sabbari ratio 268.5
 sabbari seruatio 901.5
 sabbarum quomodo ueraciter obseruemur. 283.8
 sabbarum quomodo Dominus soluit 908.6
 sabbarum sacratum Dominus in hac uita electi agunt 586.4
 sabbarum uiolans lapidatur 178.4
 per Sabbarum requies futura designatur. 424.8
 sabbaro curat Dominus. 125.7.383.5
 sabbaro cur Christus prædicarit 10.5
 sabbaro docet & operatur uirtutes Dominus. 270.5
 sabbaro licet bene operari 26.5
 in Sabbaro cur Christus admoneat, ne fuga nostra fiat 310.2
 Sabæ uallis 197.8
 Sabæa regina quomodo iudicabit 358.5
 Sabæa, incensa 817.8
 Sabæa regio thuriferat. 817.8
 per Sabæam qui intelligantur 817.8
 Sabech 211.8
 Sabellij error 246.7.637.5.1103.8
 Saberethus Edelberthi nepos 47.3
 Saberethi regis filij. 50.3
 Sabina quando martyriū passa 445.3
 Sabina uirginis martyrium 256.257.1
 Sabinus Tullius quamdiu federit 203.2
 Sabinus truncas manus super oculos cæci ponit, & illuminantur. 486.3
 Sabini episcopi passio. 485.3
 Sabini & Potentiani natale 487.3
 Saccus 574.8
 sacerdos albuginē habens in oculo 167.4. iugē habens scabiem. ibid.
 sacerdos arcam incitatus tangens, à Domino percutitur 396.395.8
 sacerdos auro incryptum in fronte sanctum Domini gestat 128.4
 sacerdos cæcus 167.4. 309.8
 sacerdos Christum significat 149.4
 sacerdos claudus 167.4. paruus, item grandi & torto naso: fracto pede ibidem.
 sacerdos & Leuita 96.7
 sacerdos & Leuita transeunt 346.5
 sacerdos impetiginē habens in corpore 168.4. ponderosus. ibid.
 sacerdos ingreditur extra castra ad considerandā lepram 159.4
 sacerdos ingrediens & egrediens moritur. 1257.4
 sacerdos iudicium filiorū Israel in peccatore suo in conspectu Domini gestat 1254.4
 sacerdos magnus inter fratres 307.8. super fratres suos, Christus est. 163.4
 sacerdos primus in ueteri testamento: itē in nouo 647.3
 sacerdos ponderosus. 309.8
 sacerdos qui offert holocaustum, Dominus est. 1229.4
 sacerdos quādo in humeris habeat lapides preciosos, & in eis nomina patrum inscripta. 1248.4
 sacerdos quando dicatur alij uelimentis indui 153.4
 sacerdos summus 135.7
 sacerdotis etymon 41.8
 sacerdotis nomine qui mysticē intelligendū. 41.8
 sacerdotis uelitis quid significet 1096.6
 sacerdotis uelimenta 665.666.3
 in Sacerdotis habitu quādo aurū fulgeat 299.8
 in Sacerdote ordinando requiritur præsentia populi 157.4
 de Sacerdote magno, & cultu eius 307.8
 sacerdos in Centenario numero edificat 548.4
 sacerdotes mali cui resistunt 655.3
 sacerdotes murum ciuitatis Dei ad portā equorum edificare 556.4
 sacerdotes quales esse debent 309.8
 sacerdotes qui in mari genio laudantur, quorū figurā exprimant. 57.8
 sacerdotes qui typicē in scripturis uocentur 528.8
 sacerdotes usque ad portā aquarum ad orientem perueniunt 580.4
 sacerdotum filij ascendunt super domum Dauid. 579.4
 sacerdotum nostrorū castitatis figura 187.5
 sacerdotū numerus 184.5
 sacerdotium uerus, lucerna 230.4
 sacerdotialis habitus 138.4
 sacerdotium Iudaicum. 226.5.292.7.697.6
 sacerdotium regale 98.7. 421.971.5
 sacerdotium sanctum. 970.5
 sacerdotij experts nemo. 1063.5
 de Sacerdorio Aaron & filiorum eius 1243.4
 sade 1036.8
 Sadducæi * 8.459. 879.5
 Sadducæi prophetias non recipiunt 461.5
 saga quibus operitur tabernaculum, retores sunt ecclesiæ 1205.4
 sagaces canes 37.2
 sagare 37.2
 sagitta 456.1
 per Sagittam quid intelligatur 662.7
 per Sagittam uolātem in die quid ueniat 926.8
 sagittæ diaboli 845.4
 sagittarius 551.1
 sagittarius qui mēsis accipiat 25.2
 sacrarium 454.1
 sacra scriptura cur dicatur cor Dei 719.8
 sacre scripturæ mos. 662.8
 sacramentum 992.8
 sacramenti mira concordia 23.5
 sacramenta 98.480.6
 gnificet 1096.6
 sacramenta ecclesiæ unde manarint 835.5
 sacramenta portæ ad salutem 480.8
 sacramenta salutis nostrę multifariē præfigurari. 57.8
 sacrificium 145.4.277.1122.6
 sacrificium Dei 381.6
 sacrificium Dei fermentū malitiæ habere nõ debet 153.4
 sacrificiū iustitiæ 447.8
 sacrificium laudabile. 694.8
 sacrificium laudabile qui insitit, iustitiam, humilitatem & charitatē attendit 694.8
 sacrificium Mosaicū quomodo Christus approbet 31.14.5
 sacrificiū mundati leprosi 159.4
 sacrificium nouum 59.7
 sacrificium pro principibus 150.4
 sacrificium pro sacerdotibus 149.4
 sacrificiū quale Deo offerendum 701.8
 sacrificiū qui sacerdotes non offerant 309.8
 sacrificij ignis 301.8
 sacrificij pacificorū diuisio 155.4
 sacrificij ueri non est locus extra ecclesiam. 555.8
 à Sacrificio quę animalia reijciuntur 168.4. 169.4
 in Sacrificio quæ confideranda 1087.6
 sacrificia 525.4
 sacrificia legalia Dauidis tempore locum habuerunt 701.8
 sacrificia, misericordię opera 277.6
 sacrificia significata Deo semper gratissima. 701.8
 sacrificia quæ Deo placeant 775.8
 sacrificiorum ratio 520.8
 sacrificiorum unus locus à Domino constitutus 1085.6
 à Sacrificijs quæ animalia reijciuntur 311.8
 saladinus Hierosolymā caput 197.2
 salamis ciuitas 926.5
 salamis nunc Constantia dicta 926.5
 salathiel quid significet 502.4
 sal 101.5
 sal cur in omnibus sacrificijs admisceatur 302.8
 sal infatuatum 297.5
 sal in uniuersis sacrificijs admisceri iubetur. 148.4
 sal sapientiæ 397.5
 sal terræ fieri 100.5
 salis natura terra efficitur infructuosa * 17.5
 per salem ecclesiā designatur 45.4
 in Sale sapientia uerbi significatur * 17.5
 salem ciuitas 1077.6. 196.8
 salem quomodo Sichē appellatur 241.8
 sale quādo genuerit Heber 176.2
 salinæ 744.8
 salinarum uallis in mare mortuum uersa 192.8
 salinas uallium cum incolis suis Dauid percussit 526.4
 salissa 191.8
 salua quid significet. 59.8
 salua infirmitatem significat 366.8
 saluana, umbra commotionis 881.8
 salmanasar Assyriorum rex 589.4
 salmanasar Israel in Assyrios transfert 179.2
 salomon Christum significat 813.8
 salomon ciuitas maritima Cretæ insulæ. 926.5
 salomon cur de omnibus Israel operatōis elegit 5.8
 salomon cur seruos Hieram cedere sibi uoluit ligna de Libano. 5.8
 salomon Domino quinque millia carmina canit 376.8
 salomon & nomine & ciuitate pacificus 1008.4
 salomon figura Christi. 463.4. lepre anno templum edificauit. ibidem.
 salomon filius Dauid. 178.2
 salomon pacificus Christum refert 375.8
 salomon penitentia agit 664.7. ueniā consecutus est. ibid.
 salomō quamdiu regnarit 178.2
 salomon quādo opus, quod faciebat in domo Dñi, perfecit 72.8
 salomon quādo templū Domino edificare cepit 178.2
 salomon rex pacificus, quem significet 4.8
 salomon templum Domino excellentissimū extruit 375.8
 salomo

Sabina

Index.

admisseri iubetur. 148.4
 sal sapientiæ 397.5
 sal terræ fieri 100.5
 salis natura terra efficitur infructuosa * 17.5
 per salem ecclesiā designatur 45.4
 in Sale sapientia uerbi significatur * 17.5
 salem ciuitas 1077.6. 196.8
 salem quomodo Sichē appellatur 241.8
 sale quādo genuerit Heber 176.2
 salinæ 744.8
 salinarum uallis in mare mortuum uersa 192.8
 salinas uallium cum incolis suis Dauid percussit 526.4
 salissa 191.8
 salua quid significet. 59.8
 salua infirmitatem significat 366.8
 saluana, umbra commotionis 881.8
 salmanasar Assyriorum rex 589.4
 salmanasar Israel in Assyrios transfert 179.2
 salomon Christum significat 813.8
 salomon ciuitas maritima Cretæ insulæ. 926.5
 salomon cur de omnibus Israel operatōis elegit 5.8
 salomon cur seruos Hieram cedere sibi uoluit ligna de Libano. 5.8
 salomon Domino quinque millia carmina canit 376.8
 salomon & nomine & ciuitate pacificus 1008.4
 salomon figura Christi. 463.4. lepre anno templum edificauit. ibidem.
 salomon filius Dauid. 178.2
 salomon pacificus Christum refert 375.8
 salomon penitentia agit 664.7. ueniā consecutus est. ibid.
 salomō quamdiu regnarit 178.2
 salomon quādo opus, quod faciebat in domo Dñi, perfecit 72.8
 salomon quādo templū Domino edificare cepit 178.2
 salomon rex pacificus, quem significet 4.8
 salomon templum Domino excellentissimū extruit 375.8
 salomo

In Bedæ opera

Salomonis domus, eccle-
siæ figura 2.8
Salomonis iudiciū 377.8
Salomonis lectulus in
hac uita 10.1.6.4
Salomonis operariorum
numerus 5.8
Salomonis porticus 673.5
Salomonis sacrificiū igni
cælesti consumitur.
168.8
Salomonis sapientia 376.
8. tria millia parabolarū
quid significant. ibid.
Salomonis templū quid
adūbret 10.4.1.8.4.4.8.4
de Salomonis penitentiā
scripturam nihil cōme-
morat 378.8
Salphat 186.4
Salphat filij 238.8
Salugo 980.8
Salutatio 298.5
Salutis lunæ 209.2.4.93.1
Salutis lunæ quid calcula-
toribus 14.4.2
Salutis lunæ unde confici-
tur 493.1
Salutis quomodo in uno-
quoque mense lunari
crefcit 52.2
de Salutis lunæ 527.1
Salutare Dei 419.7
Salutare cur uetet Chri-
stus 34.0.5.200.7
Salutare in uia 201.7
34.0.5
Salutari in foro 461.5.
33.4.7
Salutandi qui sint 1050.5
Salutatio Dei gratuita.
576.8
Salutatio nostra cur neque
per angelū neque per ho-
minem facta 410.8
Saluationis nostræ artha.
955.8
Saluator cur baptisma Io-
annis suscepit 9.5
Saluator hamus 875.4
Saluator per quatuor ani-
malia significat 337.4
Saluator unde dicitur
Christus 558.5
Saluatoris aduentus cau-
sa 694.8
Saluatoris ecclesiam Au-
gustinus inflaurat 38.3
Saluatoris electio 253.5.
353.7
Saluatoris fremitus.
847.4
Saluatoris mira pietas.
4.7
Saluatoris natū signum.
207.5.4.20.7
Saluatoris nostri saluta-
ris sententia 403.7
Saluatoris præsentia, tor-
menta esse dæmonum
11.5
in Saluatoris nomine pe-
tere 31.7
Saluij natale 383.5

Saluij episcopi depositio.
449.3
Salui qui futuri 972.7
Salus Dei Christus 380.8
Salus etiam ueterū Chri-
sti fides 901.5
Salus ex Iudæis 689.8
Salus in solo Christo.
876.5
Salus longè à peccatorib.
537.1039.8
Salus nostra maior, quam
cælum & terra 734.5
Salus parata 963.5
Salus una 1051.5
Salutis firmamentum.
1027.6
Salutis initiū, notitia pri-
ma 238.2
Saluti nostræ saluator no-
ster congratulatur.
600.8
Salutis ordo 128.7
Salutis prima ianua.
75.5
Salutis prima spes 92.7
Samarita ciuitas ab Hero-
de Sebaste dicta.
926.5
Samarita solo æquatur.
182.2
Samaritæ situs 926.5
Samaritæ Herodes inflau-
rans, Sebasten in hono-
rem Augusti appellat.
182.2
Samaritanus 99.7.
346.5
Samaritanus Christus.
96.7
Samaritanus quis dica-
tur 652.5
Samaritanus 337.5
Samaritæ unde 211.2
Samaritas qui hodie ty-
picè imitentur 557.4
famech adiutorium.
1031.8
Samiā Sibylla 351.2
Samos insula 926.5
Samothea insula.
926.5
Sāson de tribu Dan 264.
8.87.4
Samson figura Christi.
194.8
Samson gratiam spiritus
in septem crinibus my-
stico numero posside-
bat 656.4
Sāson in leonis ore mel
inueniens, quid signifi-
cet 874.8
Sāson mortuus plures
hostium occidit quā
uiuus 194.8
Samson oculis captus, ad
molā deputatur 355.8
Samson quamdiu regna-
rit 177.2
Samson solem interpreta-
ri licet 354.875.8
Samson typus Christi.
194.354.8

Samson uulpeculas colli-
gans, quid significet.
874.8
Samsonis acta 354.8
Samsonis interitus 264.8
Samus condita 178.2
Samuel propheta 4.4.2.3.
1063.8
Samuel dissimiles sui fili-
os derelinquit 934.4
Samuel in Rama urbe se-
pultus 4.2.4.4
Samuel nemini bouem
aut asinum tulit 285.4
Samuel quando mortuus
4.23.4
Samuel quamdiu præfue-
rit 178.2
Samuelis filij auri 361.8
Samuelis mater, ecclesiā
significat 257.8
Samuelis mors 403.4
Samuelis mors quid ty-
picè signet 4.2.4.4
Samuelis natiuitas 537.8
Samuelis sacerdotis luc-
celsio nouum & sempit-
ernum sacerdotium
Christi præfigurabat.
357.8
Samuelis sacrificiū 360.8
Samuel quomodo Do-
minus uocatur 231.4.
232.4
Samuelem uniuersus Isra-
el plangit 403.4
Sanaballat & Socij eius Ne-
hemiam ab ædificatione
muri retrahere ten-
tant 562.4
Sanaballat & Tobias lub
fannat ædificantes.
557.4
Sanandi ratio 918.5
Sanctificat pater in uerita-
te suos heredes 1069.6
sanctificare Christum.
978.5
in Sanctificata peccare.
152.4
sanctificatio filij in diui-
nis quæ intelligatur.
675.5
sanctitas spiritui sancto
attribuitur 847.5
sanctus Dominus singu-
lariter 216.5
sanctus quomodo ali-
quis fiat 518.8
sanctus quomodo Chri-
stus 894.8
sanctus nemo suis uiri-
bus 37.7
sanctus omnis quatuor
uirtutibus ornatur 172.4
sanctum nasci 193.5
sanctum dare canibus 28.5
sanctū Dñi auro sculptū
in frōte portare 1259.4
sanctum Domini, quod
in lamina sculpi inbe-
tar, quid 1258.4
sanctum nō dedit Domi-
nus canibus 460.5

sancti cælum 615.8
sancti colles æterni-
269.8
sancti columnæ mundi.
731.4
sancti Dei qui 689.8
sancti de uirtute in uirtu-
tem ambulant 49.8
sancti fines terræ 808.4
sancti fulgura 831.4
sancti hospites & peregrini
in hoc mundo 173.
8.30.4
sancti in æternum conser-
uabuntur 625.8
sancti iudicabunt pecca-
tores in die iudicij.
180.4
sancti negociatores 858.4
sancti ossa corporis eccle-
siæ 783.4
sancti pauperes 802.4
sancti per eandem gratiā
fratres sunt 208.8
sancti portant orbem.
639.4
sancti pro æterna saluatio-
ne orantes, à Deo exau-
diuntur 746.8
sancti quicquid uirtutis
habent, à Christo est.
157.2
sancti quomodo pij.
894.8 (794.5)
sancti sanctiores sunt.
sancti folij eius sunt, à
quo creati & iustificati
sunt 794.5
sanctorum ciuitas quæ.
173.8
sanctorum corpora in mor-
te Christi resurgunt
115.5
sanctorum gemitus 837.4
sanctorum intercessio.
333.7
sanctorum omnium festi-
uitas 262.263.1.4.6.4.3
sanctorum omnium uigi-
lia 260.261.1
sanctorum oratio 818.8
sanctorum populus pau-
per & pupillus 769.4
sanctorum preces 1085.5
sanctorum quadraginta
miliarum martyriū 246.
247.1
sanctorum regnum 38.3
sanctorum sciētia 965.4
à Sanctorum forte extra-
neus 908.4
sanctorum suffragia 332.7
sanctorum uerecūdia 188.5
sanctorum uisio 537.5
sanctorum uita qualis.
882.6
sanctorum uox 1103.5
sanctos falso uenerari-
653.5
sanctos qui persequuntur
equi sunt, & habent ascē-
fores diabolos 123.4
de Sanctis egredi 164.4
167.4

de

Index.

de Sanctis egredi 308.8
in Sanctis priuina culpa-
rum nomina scriptura
recenset 835.4
sancta sanctorum, regnū
cælorum 136.4
sancta sanctorum semel
in anno pōtīfex ingref-
sus 67.2
sanctē qui uiuere dicitur.
956.6
sanctissimos uiros cur
Deus labi sinat 695.8
sanctuarium 914.8
sanctuarium & sanctua-
rij sanctuarium uelo diui-
duntur 1223.4
sanctuarium Domino fac-
cere iubentur Israelitæ
1173.4
sandalia 58.5.666.3
sandalarum mysteria.
830.6
sanguis Abel Christi fan-
guine significat 169.8
sanguis aerem imitatur.
375.1
sanguis à Iudæis quomo-
do requiratur, quem ip-
si nō fuderint 90.5
sanguis calidus & siccus.
135.2
sanguis Dei 910.5
sanguis Dominicę passio-
nis per uicissimas uete-
ris testamenti adum-
bratus 22.4
sanguis iuxta basim alta-
ris funditur 147.4
sanguis quo Moyses po-
pulum aspergit & puri-
ficat, quid significet.
137.2
sanguis quibus diebus
non mitrendus 473.1
sanguinis fluxus 161.4
sanguinis fons 115.7
sanguinis guttas ante fi-
nem huius seculi, unde
uerisimile sit casuras
esse 332.2
sanguinis minutio 472.1
sanguinis mittendi ratio
472.1
sanguinis nomine quid
significet 336.6
sanguinis sedes epar-
339.2
per Sanguinem rufæ ui-
tulæ passio Christi si-
gnificatur 699.8
sanguine agni Israelitarū
postes illinūtur 277.8
sanguine consecratus u-
terque, transitus & lega-
lis & euāgelicus 708.5
sanguine pluit in agro Fla-
miniano & Aemiliano
197.2
sanguinea complexio ha-
bilis ad doctrinā 342.2
sanguineus 339.2
sanguinei longi & pin-
gues 340.2

Sanit mons Ciliciæ.
1061.4
sanitas quibus speciebus
promeretur 840.5
sanitas spiritalis quomo-
do acquiratur 310.2
sanus qui languidus erat,
lectum domum repor-
tat 837.5
sani qui 265.5
sani qui ægrotent 653.3
sanos quos Christus ap-
pelleret 21.5. quos itē ma-
le habentes. ibid.
sapere secundum carnem
mors est 613.5
sapiendum sobrietate 344.5
sapiens apud semetipsum
883.4
sapiens omnis fortis.
958.4
sapiens uerē quid 981.8
sapiens quid facientium.
429.5
sapiens stulti facti 562.5
sapiens seculi 84.7.
409.5
sapiendum lingua, sanitas
913.4
sapiencia 402.1.554.
7.878.4
sapiencia aliquādo in scri-
ptura pro astutia dicitur
333.6
sapiencia Dei gallinæ cō-
paratur 925.8
sapiencia Dei patris, uera
dulcedo 582.8
sapiencia diuina imago di-
uinitatis 312.2
sapiencia & sciencia quo-
modo differant 625.8
sapiencia hominis 884.4
sapiencia huius mundi stul-
ticia apud Deū 314.2.
843.4
sapiencia, lignum uitæ.
326.4
sapiencia omnis alicuius
sapiencia 312.2
sapiencia opes hyperipha-
nas secum esse dicit.
901.4
sapiencia per diem nota-
tur 1045.8
sapiencia pro astutia abu-
sue interdum dicitur
332.6
sapiencia, qua omnia di-
sponuntur 312.2
sapienciæ acquirendæ uia
935.5
sapienciæ doctrina cur mel-
li comparetur 958.4
sapiencię domus ecclesia
Christi 902.4
sapiencię fructus, uidere
Deum 885.4
sapiencię radix, timere
Deum 885.4
sapiencię sedes, iusti ani-
ma 998.8
sapienciam à Deo esse.
523.5

sapienciam aure nō audi-
re 878.4
sapienciam & disciplinā
scire 870.4
ad Sapienciā manē uigila-
re 901.4
Sapphirus 1129.5.662.3.
1093.4
Sapphicum metrum.
55.1
Sara cur in sepulchro du-
plici sepeliatur 215.8
Sara cur prius maritū de
ancilla suscipere filium
uoluerit, postea uerū e-
um cum matre de do-
mo expelli iusserit.
209.8
Sara & Agar duo testamē-
ta significant 147.8
Sara figuram supernæ ci-
uitatis gerit 731.6
Sara imago ecclesiæ.
204.8
Sara populum genuit qui
est secundum libertatē
209.8
Sara quo ætatis suę anno
mortua 215.8.574
Sara duplici sepulchro
sepelitur 57.4
Saræ nomen ecclesiæ cō-
gruit 594.4
Saræ ritus 50.4. quomo-
do prophetia 204.8
Saræ senectū 56.4
de Saræ obitu 214.8
de Sara promittitur filius
in typo ecclesiæ 202.8
Sarai nomen cur immu-
tatum 202.8
Sarai, princeps mea ibid.
Sarraceni 1008.4
Sarraceni ab Ismaele du-
cunt originem 404.4
Sarraceni Bulgarorum ge-
nem bello aggrediuntur
193.2
Sarraceni Constantinopo-
lim obsident 193.2
Sarraceni Sicilia inuadunt
192.2
Sarraceni Siciliam occu-
pant 196.2
Sarraceni Romam diripi-
unt, omnia prophanan-
tes, ac hostiliter diuorū
reliquias dissipantes.
195.2
Sarracenorum plurimi
fractis nauibus pereūt-
193.2
Sarracenis Sicilia aufer-
tur 195.2
sarcasmus 71.1
Sardanapalus ab Arbace
Medo uictus, incendio
se concremat 179.2
Sardanapalus Assyriorū
rex 179.2
Sardanapalus rex Thar-
sum atque Anchialē cō-
dit 179.2
Sardis 1069.1072.1131.5.

662.3
Sardon yx 662.3
1130.5
Sarepta 352.7
Sarepta succensa uel an-
gustia panis interpreta-
tur 386.8
per Sareptā gentiles de-
signantur 386.8
Sareptana mulier typus
ecclesiæ 386.8
Sarith, princeps 240.8
Saron, campestris inter-
pretatur 926.5
Saron regio Cęsarę Pa-
lestinæ 926.5
Sarra 48.4
sarrago 155.4
satan draco 1122.5
sata quomodo cadere di-
catur, cum non iterit
133.8
satanas 70.85.5.
462.7
satanas cadens 203.7.
343.5
satanas cur rectè retror-
sum uadat 12.5
satanas, deorsum fluens
interpretatur 520.8
satanas quomodo in lu-
dam intrauit 719.5
satana opera 948.6
satana tentationes 475.6
sata 71.5
sata tria unde Sara panes
subcinericios fecit, triū
filiorum Noe imaginē
indicauerunt 204.8
per Sata cū Dño qui am-
bulare dicuntur 23.5
in Satis elurire 23.5
satiari 661.3
satum mensuræ genus.
759.5
saturari de Domini pani-
bus 80.7
Saturninus & Sifinnius
martyres 387.3
saturnini & Secunduli
passio 397.3
saturnini martyris & Si-
finnij diaconi passio.
474.3
saturnini, Thyrsi & Victo-
ris natale 388.3
saturnini martyriū 262.
263.474.3
saturnini & Castulæ nata-
le 392.3
saturnus 662.457.1
saturnus cur frigidus di-
catur 323.2.387.1
saturnus cur senex depin-
gatur 14.2.322.2
saturnus Italarum rex-
177.2
saturnus omnium plane-
tarum frigidissimus.
386.1
saturnus planetarū sum-
mus 322.2
saturnus quando creatus
441.1

Saturnus

In Bedæ opera

saturnus quare non cale
 faciat terram 322.2
 saturnus quot annis cur
 sum suum absoluat *
 A 12.4.13.2
 Saturnus iummus plane
 tarum 12.2
 Saturnus tardior cæteris
 planetis 65.2
 saturnus unde dicitur
 14.2
 saturni annus 53.2
 saturni stella nociua.
 322.2
 Saturni stella frigidissi-
 ma 126.8. quot annis
 peragret suum circuli
 ibidem.
 saturni sydus inauspica-
 tum 4.2
 saturno cur in fabulis
 falsi attribuat 322.2
 saturs rag 68.2
 satyri marcyris natale &
 obitus 383.3
 saul 288.4.14.4
 saul à spiritu maligno ar-
 ripitur 362.8
 saul cur à Domino in re-
 gnum sic constitutus.
 703.8
 saul etiam inter prophe-
 tas 365.8
 saul filius lemini 736.6
 saul in eo quodd unctus
 est, imaginem Christi
 portavit 361.8 in quo
 imaginem populi Isra-
 ellis gesserit. ibid.
 saul mittit custodes ad
 domum Davidis, ut in-
 terficeretur 364.8
 saul oleo sancto unctus.
 265.4
 saul peritio interpreta-
 tur 460.8
 saul phitonissam consu-
 lit 369.8
 saul populum Iudæorū
 figuratè denunciat.
 347.4
 saul post unctiōe sacri
 chrisimatis ab hostib.
 occidi meruit 393.8
 saul primus Israelitarum
 rex 178.2
 saul quamdiu regnarit.
 423.4
 saulis armiger legis do-
 ctōres significat 437.4
 saulis filij 307.4
 saulis gladius, lex 344.4
 saulis interitus 371.8
 saulis inuidia aduersus
 Dauidem unde 362.8
 saulis maior filia quid si-
 gnificet 348.4
 saulis minor filia quid si-
 gnificet 348.4
 saulis nomē quomodo
 Christo conueniat.
 265.4
 Saulis odium in Dauidē
 unde 598.8

saulis regis unctio 361.8
 saulis regnum 898.5
 per saul, em Iudæorū cla-
 latio significatur 364.8
 per saulem qui intelligi-
 tur 460.8
 per saule mors & regnū
 terrenum significatur.
 703.8
 saul post acceptū aposto-
 larum gradum, Pauli no-
 men accepit * b 28.6
 saulus quando Paulus &
 apostolus 897.5
 sauli nomen cur mutatu
 in Pauli 318.6
 saulum persecutorem in
 uisibiliter in mente re-
 fuscitare, excellentius
 fuit quā Lazarū mor-
 tuum uisibiliter in cor-
 pore 474.8
 saxones contra Henricū
 imperatorē bella mo-
 uerunt 197.2
 saxones in Britannia fi-
 dem Christi suscipiunt
 212.2
 Saxones orientales ad i-
 dolatriam reuertuntur
 113.3
 saxones orientales ut fi-
 dem quā dudum abie-
 cerant, sub rege Sigber-
 to prædicante sed rece-
 perunt 97.3
 scabiem iugem habens sa-
 cerdos 309.8
 scabrum 382.1
 scala, Christus est 230.8
 scala iacobi 64.4. 667.8
 scala quam uidit iacob
 quid significet 64.4
 scandalizari in nocte.
 379.7
 scandalizari in sapientia.
 1045.8
 scandalum a 74.99.5.
 199.7
 scādalum etiam in bono
 opere cauendum 417.5
 scandalum præbens. ibi.
 scandali uetatio 97.5.
 198.7
 scansio coniuncta 48.1
 scansio distincta 48.1
 scansio mixta 48.1
 scansionem in uersibus
 species quot ibid.
 scapha * b 39.6.916.5
 per scapulas alæ & pen-
 næ intelliguntur 925.8
 scarioth 32.275.5
 scarioth, memoria mor-
 tis 8.42.5
 scenopægia 483.4. 619.5
 906.6
 sceptrum regale admini-
 strare 653.7
 schematum species mul-
 tæ 59.1
 schesis onomaton 63.1
 schis 59.1
 schindentes 1040.8

schismaticorum turbatio
 717.5
 scientia aggrauat pecca-
 tum 955.5
 scientia Christi 958.5
 scientia quibus occultan-
 da 122.5
 scientia quomodo per no-
 stem significet 1045.8
 scientia uitæ celestis ani-
 mæ humanæ necessa-
 ria 931.4
 scientia unde suam nobi-
 litatem capiat 248.2
 scientiæ plenitudinem
 quinam habeat 867.8
 de scientiæ boni & mali
 ligno ne comederet ho-
 mo, à Deo prohibitum
 149.8
 sciētiam celar homo uer-
 futus 913.4
 ad scientiam quot obie-
 cta scibilia requirantur
 222.2
 scintillæ in aere quales.
 381.1
 sciorum arrogātia car-
 pitur 283.7
 scire Dei ad saluationem
 pertinet 431.8
 scira 148.2
 scobs 842.8
 Scholastica sancti Benedi-
 cti foror 244.1
 Scholastica foror Benedi-
 cti abbatis 432.3
 Scholasticæ uirginis depo-
 sitio 391.3
 Scholasticæ uirginis mar-
 tyrium 244.245.1
 in scholasticæ natali ho-
 milia 477.7. in eiusdē
 laudem carmina.
 488.7
 scopæ 348.7
 scorpio 444.521.1
 1088.5
 scorpius præceps cur.
 92.2
 scorpius & sagittarius q-
 bus mensibus tribuan-
 tur 85.2
 scorpius qui mensis ac-
 cipiat 25.2
 scorpionum 202.7
 scoti qua conditione Pi-
 ctis uxores dederint.
 2.3
 scotorū ad Pictos respon-
 sio 2.3
 scotorum & Pictorū pro-
 uincie quomodo Pas-
 chæ diem obseruarint
 74.3
 scotorum gens qualis.
 275.3
 scotorum plurimæ eccle-
 siæ in statu Adanano ca-
 tholicum pascha cur su-
 sciperint 179.3
 scribæ calūniantur 346.7
 scribarū duritia 92.5. 119.7
 scribarum & Pharisæorū

peccatum 22.4
 scribarum incorrigibili-
 tas 101.7.410.5
 scriptura arundo dicitur.
 835.5
 scriptura diuina biparti-
 ta 118.8
 scriptura diuina aut ad hi-
 storiā, aut ad mores,
 aut ad mysterium per-
 tinet 421.8
 scriptura lex quomodo
 dicatur 847.8
 scriptura sacra chirogra-
 phum Dei 1107.6
 scriptura sacra quomodo
 utiliter capienda 177.7
 scriptura sacra cum rectè
 intelligitur, gratiam p-
 omnia charitatis ac pa-
 cis sonat 48.8
 scriptura sacra humilib.
 solum auditoribus &
 scriptorib. patet 357.4
 scriptura suscitata quo-
 modo dicatur 846.8
 scriptura testimoniu quā
 do dicatur 847.8
 scripturæ diuinæ diuisio
 421.8
 scripturæ diuinæ mos
 qualis 441.8
 scripturæ expositio qua-
 lis 996.5
 scripturæ intellectus tri-
 plex 155.4
 scripturæ mos 98.4.430.
 7.687.6
 scripturæ partes que 111.1
 scripturæ sacræ utilitas.
 59.1
 scripturæ sacræ fundamē-
 ta quæ 111.1
 scripturæ testimoniu 513.5
 Christo 592.5
 in scriptura mystica que
 reperitur 421.8
 in scriptura sacra quouis
 colore & mala possu-
 mus & bona absq; ul-
 la reprehensione figura-
 re 394.8
 scripturæ sanctæ colorū
 appellatione dicuntur
 834.4
 scripturæ sanctæ postes
 Domini 902.4
 scripturaru cibos que ec-
 clesiæ subministrant,
 candidi esse debent 91.4
 scripturarum intelligentia,
 abyssus 96.4
 scripturarum lumine in
 celestibus cur non in-
 digeamus 169.4
 scripturarum meditatio-
 ne cogitationes noxiæ
 fugandæ 35.7
 scripturarum obscuritas.
 708.4
 scrupulus 183.1
 scrupulus siue scriptulus.
 182.1
 per

Index.

per Serpulos diuisio.
 182.1
 sculptile facere 131.4
 scutum ueritatis 661.7
 Scyllæorum canum latra-
 tus 48.2
 scynphes 275.8
 scyphus Iosephi quod in
 Beniamin facio inueni-
 tur, quid sibi uelut 55.8
 scyphi doctrinæ eloquia
 296.8
 scyphi in cædelabro sunt
 ad nucis modum.
 1191.4
 per Scyphos mentes au-
 dientium intelliguntur.
 1188.4
 Scythia à fulminib. libe-
 ra 35.2
 Scytharum regnum quā-
 do exortum 176.211.2
 Scythopolis 241.8
 Sebaste Palestinæ urbs.
 61.5
 Sebastianus mortuus in
 cloacam maximā mis-
 ritur 385.3
 Sebastiani martyriū 242.
 243.1.385.3
 Sebastiani martyris nata-
 le 385.3
 Sebbi rex in monachica
 conuersatione uicā fini-
 nit 128.3
 Sebotim uallis 295.4
 Sece 215.8
 secerum bonæ conscien-
 tiæ 607.5
 secti lapides 285.8
 secularium literarum le-
 ctio non prohibenda.
 395.4
 seculum 205.2
 seculū præsens sex etati-
 bus constat 60.7
 seculum primum 935.8
 secundum, tertium,
 quartū, quintū, sextū,
 septimum. ibid.
 seculum quot annis ter-
 minetur 51.2
 Seir 185.4
 Sella 1062.8
 Sela filius Iudæ, cur dimi-
 sio interpretetur 247.8
 selenites lapis unde no-
 men habeat 116.2
 Selenites lapis potentiæ
 lunaris effectum mirifi-
 cè demonstrat 115.2
 Sella, umbra eius 173.8
 Selmona 325.1063.8
 Selmon mons ecclesiæ.
 643.4
 Selmon mons Palestinæ.
 787.8
 Selmon, umbra 787.8
 per Selmon cur Christus
 designetur 787.8
 Seleucia à quo condita.
 182.2
 Seleucia unde dicta 187.8
 Seleucia ciuitas 927.5
 Seleucus Iudæos, in cas-

urbes quas extruxit,
 transfert 182.2
 Seleucus quæ regna obi-
 tuerit 182.2
 Seleucus quando regna-
 re cœperit 182.2
 Seleucus quas urbes con-
 diderit 182.2
 Selom 1063.8
 Sem bonam partem lu-
 dæorū significat 39.4
 Sem Euphratem possedit
 176.2
 Sem & Iapheth solem &
 lunam significant 38.4
 Sem & Iapheth tanquam
 duo populi ex circum-
 cisione & præputio cre-
 detes nuditate patris
 tegunt 183.8
 Sem post diluuiū genuit
 Arfaxat 195.8
 Sem quando Arphaxat
 genuit 175.2
 ab Sem ortu usq; ad Abra-
 ham quot numerentur
 anni 195.8
 semen Abraham 907.8
 semen bonum, sermo do-
 ctinæ euāgelicæ 161.4
 semen bonum in agrum
 corporis sui seminare.
 758.5
 semen cadens in petrosa.
 756.5
 semen Dauid idem quod
 Abraham 907.8
 semen in spinis 300.7
 semen in terram bonam
 299.7
 semen in terram quando
 mittamus 43.5
 semen iusti in benedictio-
 ne 625.8
 semen malum, praua do-
 ctina 161.4
 semen quando homo in
 terram iacet 42.5
 semen secus uiam cades.
 756.5. 299.300.7.307.5
 semen super petrosa 300.
 299.7
 seminis parabola 306.5
 seminis cista, matrix 338.2
 in Semine Abraham om-
 nes electi benedicuntur.
 * a 12.6
 de Semine parabola.
 298.7
 semibreuis 419.1
 semicinctium * b 35.6
 Semiramis quando Assy-
 rijs regnarit 176.2
 semis siue semisis 182.1
 semisis 148.1
 semisulpirium maius.
 429.1
 semisulpiriu minus ibid.
 semitas rectas Domino
 uenienti facere * 7.5
 per Semitas præcepta
 quolibet accipiuntur.
 844.8
 semitonium quid 408.1

semitoniu maius 408.1
 semitoniu minus 408.1
 de Semitonibus dactylis ar-
 matis præcedentibus
 Israel 340.8
 semuncia 182.148.1
 semiuocales 435.1
 senarius numerus 421.
 1047.1107.4
 senarius numerus cur per
 seclus * A 20.4
 senarius numerus in anni
 cursu plurimum ualeat
 142.2
 senarius numerus perfe-
 ctus 65.2
 senarius numerus perfe-
 ctionem operū bono-
 rum significat 13.8
 senarius numerus perfe-
 ctionem mundi decla-
 rat 111.1.294.4
 senarij numeri perfectio
 849.5
 senario numero quid si-
 gnificet 53.8.563.
 1218.4
 senatus quadragenarius.
 877.5
 per Senectam quid acci-
 piendum 811.8
 senectus frigida & sicca.
 342.2
 senectutis nomen in scri-
 ptura quid significet.
 260.4
 senesij martyrium 248.
 249.1
 senes & iuuenes 611.7
 senes quales esse debent.
 1051.6
 senū coitus malus 238.2
 in senibus cur phlegma
 abundet 386.1
 sennaar campus 185.8
 sennis martyrium 254.
 255.1
 senius quis dicitur 1011.8
 per senium quid accipi-
 dum 811.8
 sensualitas 579.8
 sensus 404.1
 sensus ubi 651.3
 sensus extra subiectā ma-
 teriā nihil potest 312.2
 sensus corporis nostri no-
 tissimi 1238.4
 sensus corporis quidā se-
 cundum quatuor ele-
 mēta distinguit 132.8
 sensus hæreticę deceptio-
 nis uarij 891.4
 sensus hoīs quot 650.3
 sensus humani corporis,
 portæ mortis 479.8
 sensus qui iuxta corpus
 sumantur 404.1
 sensum nunquā circa pro-
 prium sensibile decipi.
 216.2
 de sensibus 604.7
 sententiæ ex Aristotele
 iuxta alphabeti seriem
 213.214.8c.2
 senten-

In Bedæ opera

sententiæ ex Cicerone
 collectæ 259.2.60. &c. 2
 sententiæ ex Iulio Iuliano
 Ciceronis libris coacer-
 uatæ 259.2
 Seon 1063.8
 Seon diabolus significat
 183.4
 Seon rex Amorrhæorum.
 355.8.194.4
 Seon rex quomodo in u-
 noquoq; homine occi-
 datur 226.8
 per Seon regem diabolus
 significatur 325.8
 Seur mons 224.8
 separatio malorum 533.8
 separatio quæ dedit Do-
 minus 378.5
 sepes qui dicantur 916.8
 Sepharaim 458.4
 Sopher 189.4.321.8
 Sophera 100.4.
 101.4
 September mensis 458.
 522.1
 September quibus nomi-
 nibus appellatur 129.1
 September unde dicitur.
 258.129.1
 in Septembri quæ horæ
 cauendæ 258.1
 in Septembri quæ uictus
 ratio obseruanda.
 258.1
 septem ecclesiæ 1064.5
 septem stellæ 1066.5
 septem mali spiritus.
 348.7
 septem & octo quomo-
 do se habeant ad uetus
 & nouum testamenti.
 920.8
 septem plenitudinē quæ-
 dā sacri mysterij signifi-
 cat 606.4
 de Septem diebus, & eo-
 rum nominibus 519.1
 septenarius numerus 171.
 5.168.2.325.7.624.8
 septenarius numerus qd
 significet 243.829.4.
 391.6
 septenarius numerus le-
 gi congruit 220.4
 septenarius numerus spi-
 ritum sanctū designat.
 982.8
 septenarij numeri parti-
 tio ad feriam inuenien-
 dam per dies anni.
 192.1
 septenarij numeri ratio.
 491.8
 septenarij numeri signifi-
 catio 1041.8
 septenarij numeri typus.
 847.5
 septenario numero eccle-
 siæ perfectio significa-
 tur 220.4
 septenario numero requi-
 es æterna sanctorum
 figuratur 1201.4
 septenario numero quo-
 modo homo compre-
 hendatur 68.8
 septentrio 32.126.2
 septentrio apud poetas
 dextra pars mundi.
 127.2
 septentrionalia signa cur
 breuiores habeant cir-
 culos 7.2
 septies in die dimitten-
 dum 355.7
 per Septies cur tribulatio
 plenaria intelligatur.
 624.8
 septiformis spiritus gra-
 tia 60.7
 septimana 206.2
 septimana, huius præsen-
 tis uitæ tempus 304.8
 septimana unde dicta.
 125.1
 septimanæ licetæ 266.1
 septimanæ ratio 67.2
 septimanæ dies quis pri-
 mum composuit & nū-
 cupauit 123.1
 septimanam quis primū
 composuit & nuncu-
 pauit 123.1
 septimanæ diebus nomi-
 na planetarum getiles
 imposuerunt 68.2
 septimus dies cur uespe-
 ram habuisse non scri-
 batur * A 22.4
 septimi diei sanctificatio
 * A 22.4
 diei Septimo uespera cur
 successisse nō legatur *
 A 26.4
 septizodium 224.1
 Septuagesima 242.1.
 640.7
 septuagesimæ terminus
 quomodo inueniendus
 202.1
 Septuaginta interpretes
 clarent 212.2
 Septuaginta interpretes
 scripturam sanctam in
 Græcam linguā trans-
 ferunt 182.2
 septuaginta 147.182.1
 sepulchrum Domini ro-
 tundum in petra exci-
 sum 488.3
 sepulchrū Ioannis 854.5
 sepulchrum patens quo-
 modo sint impij 497.8
 sepulchri Domini forma
 167.5.399.7
 in Sepulchro quamdiu
 Christus iacuerit 59.2
 sepulchra concupiscetiæ
 316.8.188.4
 sepulchra ueterum cuius
 modi 63.2
 sepulchrorū similes 363.5
 sepulchri Christi tempus, &
 eius ratio 170.5
 sepultura Ioannis 762.5
 sepultura ambitio 399.7
 sequi 838.5
 sequi Dñm 19.5.477.104.4.
 5.190.304.7.536.265.5
 sequendi Dominum ex-
 cusatio nulla 339.5
 Seraphin, ardentes uel in-
 cendentes 958.8
 Serapiæ uirginis falsio-
 447.3
 Serapionis anachoretæ
 natale 400.3
 Serapionis martyrium.
 394.4.69.3
 Serarum & uictium usus
 550.4
 Serena Christiana femi-
 na 486.3
 serenitatis signa 37.2
 Sergius papa 171.448.3
 Sergius papa in lacario
 D. Petri capsam reperit
 argenteam 192.2
 Sergius papa willibror-
 dum Frefonum genti
 episcopum ordinat.
 192.2
 Sergius & Pyrrhus Ace-
 phalorum hęresim in-
 flaurant 191.2
 Sergius Romanorum fe-
 xtus, quamdiu regna-
 rit 179.2. tres mōtes ur-
 bi addidit. ibid. census
 Romanorum ciuium
 primus instituit 180.2
 Sergius II. quādiu fede-
 rit 203.2
 Sergius III. quamdiu fe-
 derit 203.2
 Sergius IIII. quādiu fe-
 derit 203.2
 Sergius quamdiu federit
 203.2
 Sergij & Bachi natale 457
 3. martyrium. ibid.
 B. Sergij martyris natale.
 394.3
 series 114.2
 sermo Dei 380.5
 sermo Dei aromatū mo-
 re fragrat 17.7
 sermo Dei ignitus 395.8
 sermo Dei ignitus clype-
 us 966.4
 sermo diuinus quādo a-
 micus tuus 614.8. item
 quando aduersarius
 tuus. ibid.
 sermo datus suscitatur fu-
 rorem 921.4
 sermo humanus 964.
 965.6
 sermo idem quod uerbū.
 798.5
 sermo in potestate 254.5
 sermonis Dei efficacitæ
 11.7.508.8.1075.6
 sermones Dei aperte qui
 nunciare dicatur 957.8
 sermones mundanorum
 1032.5
 sermones quomodo ope-
 ra bona 993.8
 serotinus imber Iudææ.
 926.4
 serpens 455.1
 serpens æneus 130.7.
 557.5
 serpens æneus erigitur.
 182.4
 serpens æneus in deserto
 figura Christi 325.
 1023.8
 serpens cur non sit de cul-
 pa reuictus 163.8
 serpens diaboli organum.
 614.5
 serpens ille omnium be-
 stiarum sapientior, dia-
 bolum indicat 159.8
 serpens mortem signifi-
 cat 107.4
 serpens quomodo potius
 loqui in paradiso,
 cum aliquibus pateat
 irrationabile esse ani-
 mal 157.8
 serpens calliditas 157.8
 serpens caput quid.
 315.6
 serpens execratio 685.8
 serpens maledictio.
 163.8
 serpentis natura 874.6
 serpentis prudentia 8
 44.5
 in Serpentis cauda seculi
 finis 274.8
 in Serpentis antiqui ma-
 nibus concluditur, qui
 in peccatis suis mori-
 tur 578.8
 per Serpentem cur Deus
 hominem tentari per-
 miserit 157.8
 per Serpentem cur diabo-
 lus tentare sit permis-
 sus 158.8
 per Serpentem suggestio
 intelligenda 159.8
 serpentes 203.7
 serpentes carminibus ho-
 minum magis mouen-
 tur quā ullū genus ani-
 mantium 159.8
 serpentes Marforū incan-
 tationibus de spelun-
 cis suis eliciuntur 157.8
 serpentes calcare 343.5
 serpentarius 444.1
 Seruandi & Germani fan-
 ctorum natale 461.3
 Seruatus episcopus 415.3
 Seruch quando genuerit
 Nachor 176.2
 ut ultra non Seruiamus
 peccato, quomodo qui
 dā hęretici intellexe-
 rint 408.8
 seruire Deo carne 862.6
 seruire duobus dominis.
 100.7
 seruiendum Domino, qd
 sit 200.5
 seruiendum soli Deo.
 313.7
 seruitus 112.5
 seruitus amabilis.
 441.7
 seruitus

Index.

seruitus Dei 1030.6
 seruitus Israel 100.4
 seruitus peccati 647.5
 seruitus causa, peccatū
 821.6
 seruitus populi Israeliti-
 ci 347.8
 seruitus quæ causa.
 920.6
 seruus 342.7
 seruus Abraham senior i-
 maginem legis habet.
 57.4
 seruus bonus in Euange-
 lio quis dicitur 753.
 757.5
 seruus Dei qualis esse de-
 beat 1023.6
 seruus fidelis 625.6
 seruus malus & piger cur
 uocetur 198.5
 seruus nequam 413.7
 seruus nequam cur in te-
 nebras exteriores pro-
 iectus 635.8
 seruus qui decem talenta
 debet, Iudaicus est po-
 pulus 175.5
 seruus quomodo habet
 282.5.307.7
 seruus sœuus 1106.5
 seruus sempiternus dia-
 bolus 888.4
 seruus secundus Dauid.
 455.5
 seruus tertius propheta-
 rum chorus 455.5
 serui formam Christo.
 743.5
 per seruum Hebræū to-
 tum genus humanum
 designatur 133.4
 in seruo nequissimo qd
 significetur 195.5
 serui 170.4
 serui cur inutiles 420.5
 serui Dei quanta sint per-
 pelli 184.5
 serui Hiram 4.8
 serui qui in uincam Do-
 mini mittuntur 1
 84.5
 serui uernaculi cur etiam
 circumcidi à Deo sit
 præceptum 202.8
 seruorum æstimatio.
 975.5
 seruorum officia 1051.6
 de Seruis & dominis.
 132.1
 sexuulfus in episcopum
 ordinatur 124.3
 sexus masculus sensum
 perfectum indicat.
 200.4
 sexus uterq; & ætas om-
 nis attestatur Domi-
 no 218.5
 sexus uterque & status
 omnis prophetat 222.5.
 279.7
 sibylla de Antichristo
 quæ uaticinata sit 353.2
 sibylla quæ de Christo
 uaticinata sit 351.2
 sethum quo ætatis fug-
 anno Adam progenue-
 rit 175.8
 per seth ab Adam usq;
 ad Noe duodenarius
 numerus cur reperia-
 tur, in Cain uerò unde
 narius 175.8
 sethim ligna impuribi-
 lia, omnes sancti intel-
 liguntur 296.8
 sethim, sanctorum men-
 tes 136.4
 seueriani episcopi nata-
 le 387.3
 S. seueriani & Aquillæ
 uxoris eius natale.
 386.3
 seuerinus quādiu fede-
 rit 203.2
 seuerini episcopi marty-
 rium, & sepultura 383.3
 seueritatis causa in Pe-
 tro 878.5
 seuerus imp. 116.4
 seuerus ad Eboracū op-
 pidum ex morbo obit.
 5.3
 seuerus primæ Germa-
 niq; uerbum Dei prædi-
 cat 19.3
 seuerus Pertinax Eboræ-
 ci obit 185.2
 seuerus Pertinax bellū
 in Britannias trāsferit.
 185.2
 seuerus Pertinax quam-
 diu regnauit 53.185.
 201.2
 seuerus receptam Britā-
 niq; partem uallo à cæ-
 teris distinguit 5.3
 seueri episcopi natale.
 389.383.3
 seueri imp. filij 5.3
 seueri presbyteri natale.
 439.3
 sexaginta 309.5
 sexcunx 182.1
 in sex dierum opere sex-
 milium annorum ope-
 ratio continetur 283.8
 sexta dies 280.8
 sexta die qui nā duplum
 colligat 280.8
 sexrans 96.2.147.1.182.1
 sextilis 207.2
 sextilis Augustus dicitur.
 514.1
 sexuulfus in episcopum
 ordinatur 124.3
 sidon, uenatio 749.5
 sidon 91.4.342.5.352.7.
 927.5
 sidon Phœniciæ urbs 7
 49.5.187.8
 sidonij & Tyrij gentiū
 figura 5.8
 sidonij uenatores 489.4
 sigebertus à Clothario
 perimitur 303.3
 sigebertus Hilperici ger-
 mani sui dolo interimi-
 tur 289.3
 sigebertus Theodeticus
 successor 303.3
 sigeberti in Gallia exilia
 65.3
 de Sigeberti regis uita &
 morte 92.3
 sigeberto regi Columba-
 nus ob egregiæ doctri-
 næ copiam gratus red-
 ditur 279.3
 sigilla octo 1074.5
 sigilmūdus Caroli quat-
 ti filius quādiu regna-
 rit 200.2
 sigilmūdus Caroli quat-
 ti filius à principib. elā-
 coribus Imperator eli-
 gitur 200.2
 sigilmūdus quādiu im-
 perarit 202.2
 sigilmūdi regis marty-
 rium 411.3
 signare 563.
 605.5
 significatio aduerbiorum
 in quo 16.1
 significatio interiectio-
 nis in quo 19.1
 significaciones quæ sunt.
 434.1
 significaciones participi-
 orum in quo 15.1
 significaciones participi-
 orū unde lumantur. 31.1
 significatum quid sit.
 992.8
 signiferi pars 54.2
 signiferi latitudo quot
 partes habeat, quas lu-
 na singulis mensibus
 perlufret 29.2
 signiferi quindecim parte-
 tes in una hora oriun-
 tur uel occidunt 54.2
 signum 321.2
 signum unum quod que-
 quatuor ortus habe-
 re 12.2
 signum zodiaci in duab.
 horis moueri 85.2
 signa cœli 442.1
 signa conuertibilia quæ
 9.2 cur sic uocentur.
 ibid.
 signa cur fecerint aposto-
 li 207.7.323.5
 signa cur uocentur 25.2
 signum de cœlo 80.5.
 354.5
 signa diem iudicij præ-
 currentia 667.3
 signa duodecim unde no-
 mina sumpserint 85.2
 signa duodecim mensi-
 um 82.24.2
 signa in mundi fine cur
 præmittantur 38.3
 signa mendacij 1101.5
 signa mensium unde no-
 mina sortita 24.2
 signa quando necessaria.
 173.5. spiritualiter fieri.
 ibidem.
 signa zodiaci animalium
 nomina

In Bedæ opera

nominibus inticulata 321.2
 signorum Christi initia. 320.5
 signorum dispositio 321.2
 signorum duodecim ortus & occasus 89.2.
 4.4.2.1
 signorum duodecim ratio 494.1
 signorum magnitudo 506.1
 signorum usus 11.5
 silæ apostoli natale 433.3
 silentis lapis 147.2
 silentii 115.8.551.7.
 silentii Christi 459.8.
 826.5
 silentium medium in corde humano profundissimum 658.7
 siliqua 182.1
 siliqua 340.7
 silo 212.4
 silo Domini saluatore rem significare 552.4
 silo fons 489.3.552.4.
 simeon 68.74.4.1081.5
 simeon, auditio 231.8
 simeon Cleopæ filius Hierosolymorum episcopus crucifigitur. 184.2.
 simeon et leui uirginitatis fororis uindices 242.8
 simeonis & leui benedictio 260.8
 simeon in spiritu uenit in templum 219.5
 simeon proprium funiculum non cõsecutus, sed de tribu Iuda aliquid accipit 260.8
 simeonis episcopi natale 406.3
 simeonis in Treueri martyrium 252.253.1
 simeonis monachi martyrium 254.255.1
 simeonis monachi depositio 382.3
 simeonis natale 457.3
 simeonis prophete martyrium 382.3
 per Simeonem & Leui, scribæ & sacerdotes Iudaici populi intelliguntur 260.8
 similis filio hominis. 1065.5
 simile sibi generare, naturalissimum operum in uiuentibus 231.2
 similitudinè facere 131.4.
 similitudines in sacra pagina 468.8
 similitudines fieri quæ prohibeantur 57.8
 similitudines sacræ scripturæ quales 662.8
 per similitudines scriptura sacra non unam rem, sed plures res significare solet 468.8
 simonia 119.5.320.7
 simon 149.7.42.5
 191.4.373.5
 simon Chananæus 32.5.
 4.4.3.5
 simon crucè partat post Iesum 112.5
 simon cur Petrus appellatus 325.6
 simon episcopus 275.5
 simon Hierosolymorum episcopus crucifigitur 202.2
 simon in sacerdotiū assumitur 182.2
 simon Ioanna 407.7
 simon leprosus 140.5.
 374.7
 simon magus 465.5.
 496.4.549.5.498.7
 simon magus baptizatur 885.5
 simon magus uolat. Petro contendit ibid.
 simon obediens 113.5
 simon Oniæ filius Iudæorum pontifex claret. 182.2
 simon Zelotes + a 3.6.
 866.5
 simonis ætas & martyrium 866.5
 simonis Chananeæ & Thaddæi apostolorum natale & martyrium. 463.3
 simonis etymon 30.5
 simonis & Andræ apostolorum uigilia 260.261.1
 261.1
 simonis & Iudæ apostolorum uigilia 462.3
 simonis & Iudæ martyrium 260.261.1
 simonis magi delirium. 491.5
 simonis nauis 258.5
 de Simone & Iuda sermo 489.7
 post Simonis Machabei discessum quot anni usq; ad Christi natiuitatem computentur. 383.8
 simphorianus martyr. 443.3
 simphronij & Olympij sanctorum martyrum natale 477.3 passio. ibidem.
 simplex quot modis capiat 227.2
 simplicitas 616.7
 simplicitas sine reñtitudine stulta 882.4.
 simplicius Papa 396.3
 simplicij martyriū 254.255.1
 simplicij episcopi depositio 391.3
 simplicij & Faustini geminorum passio 436.3
 simplicij papæ martyriū. 246.247.1
 simplicis confessoris depositio 391.3
 simulacra uitanda 1046.5
 simulacra gentium prodijis cur non colenda. 998.8
 sin 188.4.323.8
 sin rubus uel odium. 314.8
 Sinai 1169.4
 sinairubus 314.8.282.8
 sina, mons Arabiæ 730.6
 sina, mons alio nomine Oreb 927.5
 sinapis arbor diffusa ramis 4.4.5. diurnitate præeminet. ibid. sub illius umbra uolucres cœli habitant. ibid.
 sinapis altitudo 4.4.5
 sindonis linteam 635.7
 in sindone mûda obuoluerit Iesum 115.5
 singularis per singulare, uel centenus per centum, uel millenus per millennum quomodo diuidatur 159.1
 singularis sua quantitate quomodo metiantur decenos, cetenos, millenos 160.1
 singulares cuncti qui modo metiantur decenis, decenos, cetenos, millenos, uel simul uel intermiscere 161.1
 singularia quæ semper sunt generis neutri 22.1
 sinistra 169.5
 sinistra patris 770.6
 ad sinistram declinare. 890.4
 pro sinistra habere 352.8
 finis patris 529.5. 610.8
 finis Iesu 717.5
 per Sinum Mosi quid significetur 610.8
 sion 781.6.1049.4
 sion mons 860.8
 sion mōs ecclesiæ 828.4
 sion, speculatio 148.8
 de sion monte, & de ecclesia super eum fundata 489.3
 sipontus Apuliæ ciuitas 506.7
 siricus quādium federit. 202.2
 sisara Madianitarū princeps, à muliere interfectus 880.8
 sisara exclusio gaudij ibi. 348.8
 sisara interitus 347.348.8
 per sisara qui intelliguntur 880.8
 sifrudis celleraria. 356.3
 sifunnus diaconus 389.3
 siuā tertius Hebræorum mensis 252.1
 sextus episcopus ducit ad decollandū 493.7
 sextus episcopus à Decio imp. in carcerem mittitur 492.7
 sextus papa quādium in episcopatu federit 439.3
 sextus papa quamdiu ecclesiā rexit 403.3
 sub quo imperatore passus sit ibid.
 sextus III. quādium federit 202.2
 sextus IIII. quamdiu federit 202.2
 sextus quamdiu federit. 202.2
 sexti episcopi & martyris natale 438.3
 sexti papæ martyrium. 256.257.1
 smaragdus 662.3
 smerdes à septem magis occisus 180.2
 smyrna 1067.5
 smyrna capitur 199.2
 smyrna ciuitas Lyciæ prouinciæ 928.5
 smyrna in urbis modū ampliata 178.2
 sobal, uana uetustas. 744.8
 sobrietas 658.3
 socoth 187.357.4
 socoth, tabernacula 313.8
 socrates nascitur 212.2
 socrates qñ natus 181.2
 sodoma in cinerem uertitur 206.8
 sodoma quare punita. 51.4
 sodoma terra cur subuerfa 745.4
 sodomæ fertilitas 745.4
 sodomæ incineratio. 998.5
 sodomæ poma 998.5
 sodomam ardentem fugere 207.8
 sodomitarum flagitia. 202.7.341.5
 sodomorum rex diabolum significat 45.4
 sodomorum incendiū, similitudo futuri iudicij. 206.8
 soffronius Nammetes urbis episcopus 297.3
 sogdianus quamdiu regnauit 181.2
 sol 458.1
 sol abusu defecere dicitur 28.2
 sol attractiue potentia. 323.2
 sol à luna quantum distat 110.109.2
 sol caloris fons 331.2
 sol Christus 60.2
 sol circuli sui quot diebus

Index.

bus coniciat 140.2
 sol cum non sit de inixis stellis in firmamento, qualiter referatur ab ipso 325.2
 sol cunctis astris luccin suam suppediat 109.2
 sol cursum suum agendo & cedit & succedit sibi 205.2
 sol cur abusu defecere dicitur 111.2
 sol cur hyeme statim ab oculis nostris auferatur 327.2
 sol cur plus in geminis quam alijs signis moueatur 324.2
 sol cur uicin⁹ lunæ 324.2
 sol & luna cur cunctis minus magnitudinis appareant 112.2
 sol & luna cur æqualis, uniusq; magnitudinis cernantur 108.2
 sol fons totius caloris. 324.2
 sol igneæ naturæ 325.331.2
 sol in conuallib. magnū exercet calorē 323.2
 sol in die stellis obliuatur 12.2
 sol in singulis signis uarijs & diuersis spacijs moratur 85.2
 sol in tribus cœli partib. quatuor facit discrimina 134.2
 sol iusticiæ Christus. 1059.4
 sol lunæ cursum exuperat 207.2
 sol luminare maius * A 11.4
 sol Mercurius & Venus quomodo sint coniuncti 324.2
 eorum circuli cur equales. ibid.
 sol niger sub Antichristo. 1078.5
 sol octies terra maior 105.64.2
 sol oculus mundi 112.2
 sol pater uiuorum 256.2
 sol post pluuias splendidius lumē emittit 26.2
 sol quādium in uno quoq; signo ster 140.2
 sol quando creatus 441.1
 sol quādō cursum totius anni finiat 344.2
 sol quare obsecrat⁹ 396.7
 sol quare in passione Domini radios suos subtraxerit 112.2
 sol quibus dieb. signum quodq; ingrediat 83.2
 sol quot diebus unum quodq; signum perlufrat. 28.2
 sol sanguine manare est uisus 196.2
 sol si semper recto modo uolueretur, quæ mala inde sequantur 327.2
 sol siue luna in quo signo uel parte signi uerlentur 188.1
 sol tricies maior terra 7.2
 sol unde dicitur 112.2
 sol undiq; circa terrā mittit suum splendorem. 64.2
 solis accessus & discessus 112.2
 solis annus 51.138.2
 solis aspectui in resurrectione cur sanctorum gloria cõparetur 471.5
 solis ardor 932.5
 solis calor unde sit quod ad terram tendat 331.2
 solis circulus cur inferior dicitur 324.2
 solis claritate reliquos planetas lumine priuati 24.2
 solis corpus quantum lunam quãtitate sua superet 108.2
 solis cursus 519.1
 solis cursus quot diebus perficiatur 52.53.2
 solis cyclus quæ gradum teneat 491.1
 solis defectū nunquã nisi ortu lunæ fieri 111.2
 solis deliquitum quando naturale 112.2
 solis diameter 118.2
 solis diuersitates 327.2
 solis eclipfis 113.191.2.
 382.1
 solis eclipfis in passione Domini 113.2
 solis eclipfis cur nõ uno momento per totum orbem fiat 19.2
 solis effectus 112.2
 solis æquorum nomina. 394.1
 solis etymon * A 11.4
 solis luminare quatuor rebus maius quam lunæ 8.4
 solis & lunæ cremæ uel decrementa secundum rationē naturæ, ubi an no inferi debeat 508.1
 solis & lunæ defectus quæ primo Romani generis in uulgus extulerit. 113.2
 solis & lunæ eclipfis 112.2
 quomodo contingat. 437.1
 solis & lunæ eclipfis ubi non sit & quare 29.2
 solis & lunæ cur diuersis interuallis schematici nobis appareant. 109.2
 solis & lunæ quantitas. 112.2
 solis & lunæ quãtitas modo animaduertenda 112.2
 solis epicyclus 18.2
 solis incredibilis uelocitas 7.2
 solis magnitudo 112.113.2
 solis mensura 114.2
 solis meridiani feruor in scripturis quid significet 64.8
 solis nomine quid significetur 1009.1010.4
 solis obsecratio 500.5
 solis orbis multo amplior quàm terræ sphaera. 64.2
 solis portæ 86.2
 solis quantitas 20.26.2
 solis quatuor differentiæ 92.119.2
 solis simulacrum gentiles quomodo pingere soleant 459.4
 solis rotunditas mysterio non caret 305.2
 solis umbra conoides. 329.2
 sol unde appelleretur 158.2
 de Solis cursu & anni, item eorū signis 520.1
 de solis & lunæ magnitudine & defectu 111.2
 de solis eclipfi 529.1. itē lunæ 28.2
 de solis cursu & magnitudine 26.2
 de solis ortu & occalu. 529.1
 per solis ortum Iudæi designantur 994.8
 soli cur quatuor equi in fabulis attribuantur. 327.2
 soli cur Deus diuersos cursus constituit 112.2
 26.2
 soli tria inseparabilia quæ in fine 304.2
 solem Chaldei primum adorant 122.1
 solem cur Deus super modū terrę posuerit 332.2
 solem cur Chaldei quatuor, Aegyptij uerò & Plato sextum dicant. 324.2
 solem duos in cœlo cursus facere 54.2
 solem in medio mensis semper intrare signū 325.2
 solem per se moueri 26.2
 solem quomodo Ambrosius describat 112.2
 solem terra maiore quomodo physici probent. 114.2
 cum sole quodnam signum quouis mense oriatur 92.2
 inter solem & lunā quãdo uerã concordia. 118.1
 per solem quomodo diuinitas notetur 1045.8
 per solem tempora designantur 525.8
 soles tres in occidēte duabus horis uisi 197.3
 solaris mensis 207.2
 solaris circulus duodecies maior lunari 112.2
 solaris cum anni litæis ordo 287.1
 solarium 272.4
 solennitas Dei qui litæ. 832.8
 solitudo ecclesiæ significat 193.4
 in Solitudine esurire & sitire grauis mendicitas 978.8
 solium 110.5
 solmonath 81.2
 solomæ natale 461.3
 solstitium 390.1
 solstitium unde dicitur. 9.2
 solstitij ratio 120.2
 solstitia 266.1
 solstitia duo 207.120.2.
 214.1
 solstitiorum & æquinoctiorum Ciceronis ætate qualis ratio 208.2
 solstitialis parallelus. 134.2
 solstitiales circuli cur tēperati 133.2
 somnium Iosephi 74.4
 somniū Iosephi per quod fratru manipuli illius manipulum adorauerunt, quid significet. 252.8
 somnium nocturnum. 205.4
 somnium nocturnum tēratio occulta 337.8
 somnij nocturni pollutio 337.8
 somnio nocturno pollutus cur extra castra egrēdi præcipiatur 337.8
 somnia unde existant. 340.2
 somniorum diuersitas. 340.2
 somnus quid 340.2
 somnus ægrotantis saluatis indicium 680.5
 somnus animæ 810.6
 somnus, cordis cæcitas. 838.8
 somnus corporis salubris & necessari⁹ 757.8
 somnus dimidium uitæ aufert 206.2
 somnus & mors germani fratres 206.2
 somnus Iacobi 63.4
 somnus quomodo contingat 340.2
 somnum dare oculis. 894.4
 in somnis fideles à Domino instruuntur. 792.4

In Bedæ opera

sontag 68.2
sonus 417.1
sophar 650.4
S. Sophiæ basilica 497.3
sophim mons 210.4
sor, tribulatio 880.8
soror & frater Domini qui dicantur 37.5
sors quare super uelime ta Domini missa. 978.5
sors misio 497.832.5
sors nomine curgratiâ Paulus appeller 767.6
sortes 169.5
solij diaconi martyrium 453.3, 260, 261.1
sospater Pauli apostoli discipulus 428.3
sothenes Pauli apostoli discipulus 424.3
s. sothenis & Trophimi natale 474.3
sostratus Pharam con- struit 182.2
soteris papæ natale & sepultura 406.3, confi- turiones. ibid.
sotheris uirginis marty- rium 390.3
squamæ 158.4
in spadonibus cur non sit barba 340.2
sparta a quo & quando condita 176.2
speciosa porta qualis. 179.2
spectaculum indignum. 180.7
specularia felicitas. 436.7
spelunca Dominici mo- numeti figura est 398.4
sperma unde confert. 338.2
sperma quid 337.2, ex sub- stantia omnium mem- brorum esse composi- tum, unde probetur. 337.2
sperma an sine muliebri- genitura sufficiat. 338.2
spermologus 902.5
sperare 958.6
sperare aliquâdo impro- priè pro timere poni- tur 448.8
sperare & nō timere, præ- sumptio est 595.8
sperare in Domino. 448.8
sperare in homine 580.8
sperare non est nisi præce- dat pfallere 478.8
sperare non esse, nisi præ- cedat sacrificare 447.8
spes 342.7, 560.8, 575.7
spes Christianorū 344.6
spes cuius est nomen Do- mini, beatus est. 640.8
spes impiorum peribit.

907.4
spes quâdo erit res 771.8
spes sine timore præsum- ptio est 576.602.8
spes tantum est de futu- ris bonis 448.8
spes timoris Domini. 920.4
spei & fidei duplex ratio. 978.5
spei tolerantia 858.5
spei ueræ iudicium. 1024.5
spe sumus salui facti 679.857.8
speulippus Platonis Aca- demiam tener 181.2
speulippi natale 384.3.
speulippi obitus 181.2
sphaera 433.1
sphaera centrum terra. 126.2
sphaera cæli super aquam posita 126.2
sphaera cæli quanta cele- leritate currat 127.2
sphaera nec principium, nec finem habet 126.2
sphaera quomodo sceri- genda 437.1
sphaeræ cælestis quanta agilitas 66.2
sphaeræ motus duobus axibus uoluitur 126.2
sphaeræ perfectione qui- bus argumentis Plaro- prober 127.2
ad spicam quâdo perue- niamus 43.5
spicas uellere 269.23.5
spicas fricare manibus. 23.5
spina quâdo dicatur nati- ci in manu temulenti. 949.4
spinæ 829.5
spinæ cur diuitias signifi- cent 57.5
spinæ & rubus 81.7
spinæ & rubus quid signi- ficent 287.5
spinæ, huius seculi curæ. 1213.4
spinæ peccatores signifi- cant 213.8
spinis Dñs diuitias com- parat 40.5
spinas & tribulos quare terra producat 6.4
per spinâ cur recte super- bia intelligatur 589.8
in spinis seminari 40.5
spisidonis episcopi na- tale 480.3
spiritus 940.941.6
spiritus sanctus 352.5
spiritus sanctus adoptio- nis filiorum spiritus. 792.6, cur se omniū gē- tium linguis demonstrare dignatus. ibid.
Dei do- num 795.6
spiritus aliquando uenit,

aliquâdo recedit 448.7
spiritus à mente quomo- do distinguitur 547.6
spiritus à patre accipit. 29.7
spiritus s. à patre & fi- lio mittitur 467.8
spiritus s. à patre & filio procedit 312.2
spiritus à quo Christus ductus in desertum. 311.7
spiritus Christi 965.5
spiritus sanctus cælum cælorum cur dicatur. 526.8
spiritus consilij 664.3
spiritus contribulatus quid 701.8
spiritus contribulatus Deo sacrificiū accepta- bile 701.8
spiritus S. corporali spe- cie descendit 233.5
spiritus cuiusq; hominis ascendit & descendit. 65.4
spiritus s. cur bis datus. 75.6
spiritus sanctus cur dica- tur principalis 701.8
spiritus s. cur in colūba apparuerit 452.7, 533.8.5
spiritus cur latitudo uo- cetur 1018.8
spiritus sanctus cur para- cleus dicatur t b 24.6
spiritus S. cur splendor sanctorum dicatur. 988.8
spiritus sanctus cur uoce- tur 725.6
spiritus sanctus, deus est 120.8, 878, 911.5
spiritus Dei ad mensurâ hominibus datur, Chri- sto ita nō datur 564.5
spiritus sanctus Dei digi- tus 276.8
spiritus Dei quomodo super aquas ferebatur. 3.4, 116, 119.8. * A 4.4.4
spiritus Dei non solum ad beneficia, uerum et- iam ad uindictam cō- memoratur 165.6
spiritus Domini malus. 362.8
spiritus Domini super me, & an Christus sit dominus 249.5
spiritus sanctus donum Dei * b 27, 528.6
spiritus sanctus etiam fi- lij est 842.5
spiritus s. docet omnia. 1021.5
spiritus s. filio minor nō est 775.5
spiritus fortitudinis 664.3
spiritus sanctus fontis & aquæ nomine in e- uangelij signatur, 412.8

141.8
spiritus licet carne sit su- perior, sepè tamen sub- est carni 626.8
spiritus sanctus lumen procedens de luminif- bus 737.8
spiritus s. hereditatis nō strepignus 768.6
spiritus hominis 572.5
spiritus hominis animæ maritus 346.6
spiritus hominis quid in Scripturis 347.6
spiritus s. in aqua & igni- 230.5, 275.7
spiritus s. in columbæ specie descendit 447.7
spiritus sanctus in eccle- siam primitiuam quâ- do uenit 564.4
spiritus idem cur & Dei, & malus dicat 324.4
spiritus s. ignis nomine significatur 282.6
spiritus in ignis linguis mittitur 19.8
spiritus immundus quan- do exit ab homine. 324.7
spiritus intellectus. 664.3
spiritus interpellans pro- fectis 184.6
spiritus malus 668.5
spiritus non loquitur à semetipso 28.7
spiritus s. ostiarius 667.5
spiritus sanctus patris & filij spiritus 847.5
spiritus s. patris & filij cooperatur 516.6
spiritus sanctus per colū- bam designatur 37.4
spiritus sanctus per solis calorem adumbratur. 304.305.2
spiritus pietatis 664.3
spiritus sanctus potius a- morem quàm timorē generat 412.8
spiritus sanctus quid 512.6
spiritus quid 548.6, 313.2
spiritus quæ uiuificet 615.5
spiritus sanctus quando datus 81.6
spiritus sanctus quomo- do Christum clarifica- uerit 775.5
spiritus sanctus quomo- do Christo dicatur da- tus 568.5
spiritus sanctus quomo- do cōstitit 803.804.6
spiritus sanctus quomo- do dicatur loqui, 773.5
spiritus sanctus quomo- do olim & quomodo nunc descendat 1030.5
spiritus S. quomodo in Dei templo habitat 378.6
spiritus sanctus quomo- do fallis Iudæus datus. 412.8

141.8
spiritus licet carne sit su- perior, sepè tamen sub- est carni 626.8
spiritus sanctus lumen procedens de luminif- bus 737.8
spiritus s. hereditatis nō strepignus 768.6
spiritus hominis 572.5
spiritus hominis animæ maritus 346.6
spiritus hominis quid in Scripturis 347.6
spiritus s. in aqua & igni- 230.5, 275.7
spiritus s. in columbæ specie descendit 447.7
spiritus sanctus in eccle- siam primitiuam quâ- do uenit 564.4
spiritus idem cur & Dei, & malus dicat 324.4
spiritus s. ignis nomine significatur 282.6
spiritus in ignis linguis mittitur 19.8
spiritus immundus quan- do exit ab homine. 324.7
spiritus intellectus. 664.3
spiritus interpellans pro- fectis 184.6
spiritus malus 668.5
spiritus non loquitur à semetipso 28.7
spiritus s. ostiarius 667.5
spiritus sanctus patris & filij spiritus 847.5
spiritus s. patris & filij cooperatur 516.6
spiritus sanctus per colū- bam designatur 37.4
spiritus sanctus per solis calorem adumbratur. 304.305.2
spiritus pietatis 664.3
spiritus sanctus potius a- morem quàm timorē generat 412.8
spiritus sanctus quid 512.6
spiritus quid 548.6, 313.2
spiritus quæ uiuificet 615.5
spiritus sanctus quando datus 81.6
spiritus sanctus quomo- do Christum clarifica- uerit 775.5
spiritus sanctus quomo- do Christo dicatur da- tus 568.5
spiritus sanctus quomo- do cōstitit 803.804.6
spiritus sanctus quomo- do dicatur loqui, 773.5
spiritus sanctus quomo- do olim & quomodo nunc descendat 1030.5
spiritus S. quomodo in Dei templo habitat 378.6
spiritus sanctus quomo- do fallis Iudæus datus. 412.8

Index.

spiritus sanctus quo die ascendit super apo- stolos 250.251.1
spiritus sapientiæ 664.3
spiritus scientiæ 664.3, 47.7
spiritus S. semper in Do- mino manet, non autē in hominibus 449.7
spiritus septiformis 1073.5
spiritus septiformis per lucernarum figurâ ex- primitur 1194.4
spiritus sanctus septiformi operatione scriptu- ra diuina cōmēdatur. 180.8
spiritus S. super quos re- quiescere soleat 305.2
spiritus timoris 664.3
spiritus ubi uult spirat. 555.5
spiritus sanctus ubi ma- neat 7.5
spiritus uiuificat, caro ni- hil prodest 55.7
spiritus sanctus uiuifica- tor omnium 119.8
spiritus unus in omni- bus 4.5
spiritus S. utrum & à filio procedat 724.6
spiritus ac carnis différe- tia 614.5
spiritus S. adiutorij quo- modo exprimat 184.6
spiritus S. aduentus 568.5
spiritus sancti apparicio- nes 91.5, 300.7, 570.6
spiritus S. cita operatio. 142.7
spiritus S. cōsolatio 766.5
spiritus sancti cōequalis materias & substantia. 913.5
spiritus S. datio quomo- do cognoscatur 1035.5
spiritus de Christo testi- monium 1039.5
spiritus S. de Domino te- stimonium 467.7, dona- tio 629.5, 464.4
spiritus sancti dona 578.5, 7.8, 680.8
spiritus sancti dona quo- modo debeamus imi- tari 140.8
spiritus fructus 81, 237.7, 747.6
spiritus sancti gratia per oliuâ significatur 353.8
spiritus sancti gratia uen- di non potest 549.5
septiformis 2319.4
spiritus sancti gratiarum donationes uariæ t b 40.6
spiritus immundi furor. 12.5
spiritus sancti mansio in Christo & in sanctis. 524.5
spiritus sancti mira gra- tia in apostolis t a 6.6

spiritus natura inuisibi- lis, carnis uisibilis 128.7
spiritus s. operatio. 894.5
spiritus renouatio 800.6
spiritus s. sefatio 870.5
spiritus uaria acceptio. 799, 800.6
spiritus uirtus 247.5
spiritus s. uirtus, & do- norum eius augmen- tum 736.5
spiritu sancto nihil turu- rum 425.8
spiritu quomodo subdi- ta caro spiritalis 584.6
spiritum s. à patre proce- dere quid 313.2
spiritum creditum cum Deo habere 848.8
spiritum quomodo com- mendari patri filius. 500.5
spiritu extinguere 940.6
spiritum loqui nobis. 886.5
spiritum probans 1031.5
in spiritu esse 119.6, 121.6
de spiritu sancto male qui sentiant 35.5
spiritus leuestes quōd in ueritate perliterunt, unde habuerint 995.8
spiritus conditi iure cre- duntur moueri in tem- pore 152.8
spiritus maligni men- tris nostræ terrenarum co- gitationum puluerem aspergunt 224.8
spiritus mundi 58.6
spiritus immūdi cur iuisi- tacere 28.5
spiritus immundi 111.5
spiritus immundi quan- do participes sicut do- ctiores 893.4
spiritus supercælestes q. bene uiuant, ex gra- tia habent 812.8
spirituū discretio 1033.5
spirituum malignorum amictus 1090.5
spirituum nequissimorū habitaculum 828.6
spirituum ordines quoc- diuina pagina asserat. 314.2
spirituum ponderator Dominus 924.4
spiritū Christum clari- ficasse, quomodo intel- ligendum 29.7
spiritus immundos nec in porcos potestatem nisi sibi à Deo conce- sam, habere 49.5
spiritibus malis quomo- do Deus uratur 324.4
spiritalis homo 161.6
spiritalis generatio quā- do à Christo inceperit. 455.8
spiritalis uirtus ; 40.2

spiritalia corpora 584.6
spiritalium conditio. 198.8
Spisilia uilla 290.3
splan melancholię sedes. 339.2
spolia diaboli 347.7
spolia 785.8
spondeus pyrrichio con- trarius 451
spondeus quibus sylla- bis conser 45.1
spongia Domini 489.3
spongijs reproborū cor- da comparantur 471.4
sponsus Christus 266.5, 737.5
sponsus absentis luctus. 267.5
sponsus amicus 356.8
sponsus caput plenum ro- re 116.2
spōsi laua sub capite spō- siæ 1192.4
sponfa agni 1126.5
sponfa Christi in maceria refugium inuenit. 2034.4
sponfa in Canticis uocaf- puteus aquæ uiuæ. 372.8
sponfa in scripturis uxo- res 2.5
sponfa ubera pulchriora uino 1064.4
spontaneus Dei 807.8
spora sanctos quolq; in ecclesia significat 68.5
sportarum septem ratio. 79.5, 30.7
sputum de ore 351.7
spūti Domini 75.5, 92.7
stabile præter Deum ni- hil 352.5
stabularij supererogatio. 97.7
stabularij qualis superer- rogatio 347.5
stabulum 97.7, 347.5
stadium 122.2
stadium ab Hercule insti- tutum 9.7
stadiū ab Hercule cur in- stitutum 506.5
stagnum præsens seculū significare 257.5, 74.7
stamen, anima hominis. 307.8
stare 44.7, 174.5
stare ante filium hominis 471.5
stare Dei quid sit 80.5
stare in sacris literis quid significet 324.5
stare secus pedes 303.5
stater 73.5
statera argenti 268.4
statera dolosa, abomina- tio est Domino 333.8
stateram in corde suo do- losam habere 937.4
staturæ refusæ exemplū. 219.7

statura ecclesiæ, restitua- do bonæ operationis. 1124.4
statura iponfæ alsimila- tur palmæ 1124.4
Scaturatus quamdiu re- gnarit 195.2
stella aliqua cum dicitur frigida, effectui depu- randum 323.2
stella cur una calida, alia frigida dicatur 322.2
stella marutina 1069.5
stella nulla decidit. 281.1
stella quæ magis apparu- it prophetiâ significat. 25.5
stella Saturni cur nocua dicatur 323.2
de Stella à magis uita. 389.8
stellæ cum cadere uideā- rur, qui sit quōd posse- à nobis nō uideantur. 333.2
stellæ cur non in aere po- sitæ 318.2
stellæ cur uideantur. 393.1
stellæ extrantes quomo- do descere dicantur. 64.2
stellæ igneæ naturæ 318.333.2
stellæ infixe 321.2
stellæ lumen à sole accipi- unt 157.2
stellæ non cadunt, sed ca- dere uidentur 333.2
stellæ quod stare dicun- tur, astrologicum est. 324.2
stellæ quomodo infixe cælo dicantur 310.2
stellæ quomodo sancti uiri intelligantur. 12.2
stellæ quomodo sunt in signa & tempora * A 12.4.
stellæ, sancti uiri 158.2
stellæ & sidera quomo- do inter se differant. 12.2
stellæ, sidera & astra quo- modo inter se differat. 158.2
stellæ unde factæ 317.2
stellæ unde dicantur 158.2
stellarum corpora qualia 317.2
stellarum corpora in aere non facta 317.2
stellarum corpora cū sint ignea, unde est quod quedam de illis frigues efficiunt 323.2
stellarum diuersitas 11.2
stellarum locus æther. 233.2
stellarum motus 321.2
stellarū multitudo mani- festat se mundo 330.4

In Bedæ opera

stellarū occultatio 385.1
 stellarum quantitas 332.2
 stellæ à sole illuminari.
 158.2
 stellæ non moueri quidā
 afferunt 320.2
 stellæ per diem in celo
 esse unde probetur.
 158.2
 stellæ proprio motu mo-
 ueri quidam arbitran-
 tur 320.2
 stellæ radijs solis illumi-
 nari 11.2
 stellio 969.4
 stellione uelci in lege p-
 hibitum 304.8
 + a 18.6
 stephanus 880.5
 stephanus episcopus
 martyrium patitur.
 186.2
 stephanus pontifex oēs
 titulos ac dignitates
 Francorū regibus con-
 celsit 194.2
 stephanus pro persecu-
 toribus usq; ad necem
 suam defaueatibus
 orat 59.493.8
 stephanus quamdiu le-
 derit 202.2
 stephanus II. quamdiu
 federit 202.2
 stephanus III. quādiu
 federit 202.2
 stephanus IIII. quam-
 diu federit 202.2
 stephanus V. quamdiu
 federit 202.2
 stephanus VI. quādiu
 federit 202.2
 stephanus VII. quam-
 diu federit 202.2
 stephanus VIII. quam-
 diu federit 202.2
 stephanus IX. quamdiu
 federit 204.2
 D. stephani corporis re-
 uelatio 836.5
 stephani episcopi depo-
 sitio 391.3
 stephani lapidatio 184.2
 stephani papæ & marty-
 ris natale 438.2. marty-
 rium. ibidem.
 stephani papæ martyri-
 um 256.257.1
 stephani protomartyris
 passio 484.3. 264.265.1
 stephani protomartyris
 inuentio 256.257.1.
 428.3.
 stephani planctus + b 21.6
 stephani pro lapidanti-
 bus oratio 666.8
 B. stephani reliquiæ ubi
 posita 189.2
 stephano in articulo pas-
 sionis gloria Dei osten-
 ditur 62.8
 stephano amplexari.
 1070.4

sterilitatis causa unde cō-
 tingat 338.2
 sternere uestimēta in uia.
 258.7
 sterquiliniij portam in
 Hierusalem ædificare
 551.4
 ad sterquiliniij portā ire.
 578.4
 stigmata quare Christus
 seruauerit 511.5
 per stillicidia doctrina
 intelligitur 769.8
 stipe templi qui abutun-
 tur quib. similes + 119.5
 stipulatio 81.2
 stoicorum de uisuratio.
 34.1.2
 stoicorum de paritate
 peccatorum error.
 1044.5
 stola 342.7
 stola cur data ante epu-
 lum 343.7.404.5
 stola Esau 62.4
 stola Esau fides sunt &
 scripturæ Hebræorum
 228.8
 stola prima 314.403.5
 stolæ albæ 1077.5
 stomachus cur intus uil-
 losus 339.2
 stomachus epati supposi-
 tus 339.2
 stomachus neruolæ na-
 turæ 339.2
 stomachus unde calidus
 fiat 339.2
 stomachus utrum sit cali-
 dæ naturæ 339.2
 stragulata uestis 634.7
 + a 14.6
 stratum 457.8
 per Stratum quid intelli-
 gendum 456.759.8
 struthio 125.5
 struthio auis stultissima
 761.4
 struthio ecclesia 842.4
 stulticia 565.7
 stulticia prudens 250.7
 stultus ad sapientiam ar-
 tingere non potest.
 958.4
 stultus quis uocandus.
 958.4
 stulti cur comparabiles
 animalibus non rumi-
 nantibus 625.8
 stultorum doctrina fatui-
 tas 926.4
 stulta mundi cur Deus e-
 legerit 469.8
 Su alna fl. 64.3
 subcinerij panes quid
 significent 204.8
 subdiaconi 665.3
 subditiōnū profectus ma-
 gnum est solatiū præ-
 latorum 700.800.8
 subiecti non est demon-
 stratio 256.2
 in subiecto eodem duo-
 accidentia esse nō pos-
 se 226.2
 subiunctiua pronomina.
 25.1
 sublatio 424.863.8
 subolanus 32.2
 substantia 240.2
 substantia antiquorū fe-
 re omnis in pecoribus
 constabat 184.1
 substantia Dei inuisibilis
 sola fide agnoscitur 1073.8
 substantia dicitur quic-
 quid à Deo creatū est.
 795.8
 substantia diuina tribus
 personis constat.
 303.2
 substantia omnis dignior
 suo accidente 247.2
 substantia prior est acci-
 dente 256.2
 substantia pro diuinitis po-
 ni solet 795.8
 substantia solummodo
 Deus est 303.2
 substantiæ corporalis co-
 pia & penuria quid si-
 gnificet 210.2
 substantiæ propriū 250.2
 ad substantiam non fit
 motus 219.2
 subter præpositio quam
 uim habeat 17.1
 succoth 241.8
 succulæ stellæ unde dicitur
 12.2
 sudarium 665.3
 sudarium capitis Domi-
 ni 490.3
 de sudario Christi mira-
 culum 490.3
 suetonius 905.5
 suggestiones diaboli cur
 reptilia dicantur 966.8
 suggestiones prauæ ad
 petram conterendæ.
 683.8
 suidbertus in Britannia
 ordinatus episcopus.
 171.3
 suiberti episcopi depo-
 sitio 395.3
 sulpitius quamdiu fede-
 rit 202.2
 sulpitius Gallus primus
 solis & lunæ defectus
 apud Romanos in uul-
 gus extulit 113.2
 sulpitij episcopi & con-
 fessoris translatio.
 383.2
 sulpitij episcopi & con-
 fessoris apud Bituricas
 ciuitatem natale 387.3
 sulpitij & Seruiliani na-
 tale 406.3
 sum uerbum uni Deo cō-
 perit 645.5
 sunamitis synagogæ con-
 gruit 114.4
 superbia 553.7
 superbia amor propriæ
 excellentiæ 159.8.535.6
 superbia caput omnis
 peccati 241.4
 superbia causa inuidendi
 159.8
 superbia cur pes dicatur.
 618.8
 superbia cur maximum
 delictum 528.8
 superbia humana quib.
 remedijs supprimen-
 da 310.2
 superbia cur inicitū omnis
 peccati 312.4
 superbia initium omnis
 peccati 1002.6.58.8.
 662.4
 superbia in facto 68.7
 superbia in recte factis ca-
 uenda 628.3
 superbia mater inuidi-
 tiæ 957.6
 superbia maximum deli-
 ctum 759.4
 superbia peperit inuidi-
 am 535.6
 superbia perfectis omni-
 bus cauenda 462.8
 superbia quale uitium.
 462.8
 superbia uitæ 1017.5
 superbia uitanda 510.7
 superbia uitiorum omni-
 um causa 897.6
 superbiæ malum 607.5.
 335.8
 superbiam quanta ruina
 consequatur 307.2
 superbentium iræ non
 nūquam credendum.
 655.5
 superbi 940.8
 superbi diuites 742.4
 superborum facies ad-
 quaslibet iniurias cō-
 funduntur 601.8
 superborū quatuor spe-
 cies 431.5
 superbis resistit Deus.
 352.5
 superbis Deus cur ressi-
 stat 767.4.953.5
 superba dicta contra iu-
 stos qualia 582.8
 superfluitas secundæ di-
 gestionis quæ 339.2
 superhumeralē cur sti-
 ctum baltheo 1254.4
 superhumeralē, Saluato-
 ris potentia 141.4
 superhumeralē pallium,
 Saluatoris potestas &
 regnum 298.8
 superhumeralē pontifi-
 cis, labores honorum
 operum 1245.4
 superhumeralē unde fiat
 1246.4
 de Superioribus tribus
 modis autoritas loqui
 tur 320.3
 superlatius gradus 20.1
 superlatius cui casui iū-
 gat 21.1
 suppar 666.3
 supplicium cur usura di-
 catur

Index.

catur 818.8
 supposita quæ irrogabāt
 Iudæi 417.5
 supremum quare dica-
 tur 122.1
 sur 310.4
 surdus & mutus quis sit.
 75.5.91.7
 surdi 335.5
 susi metropolis regni
 Persarum 544.4. cur
 castrū Daniel eam uo-
 cet. ibid.
 sasanna 306.5
 susannæ liberatio 638.5
 susannæ uirginis natale.
 440.3. martyriū ibid.
 suscepio matrina 534.8
 suscitatio aduersarij no-
 stri 844.4
 sus in uolubro luci.
 1002.5
 susim 44.4
 susse castrum 181.2
 suspirium 429.1
 sycera 139.7
 sycioniorum regni exo-
 ritur 211.2
 sycomoros 439.5.249.7
 sylia Athenientes uasat.
 183.2
 syllaba quid 36.1
 syllaba composita talis
 manebit, qualis & ipsa
 præpositio fuerit 40.1
 syllaba prima sæpè ex
 compositione figuræ
 deprehenditur 40.1
 syllabæ breues 36.1
 syllabæ longæ quor mo-
 dis fiant 36.1
 syllabæ primæ 39.1
 syllabæ quid 61.1
 quomodo fiat ibid.
 syllogismus cornutus.
 101.5
 sylo conuulsio 858.8
 ad syluam cum amico
 ire 337.8.201.4
 syluani episcopi marty-
 rium 412.3
 syluanius papa in exilio
 cōfessor moritur 427.3
 syluester papa feriarum
 initium constituit 65.2
 syluester papa quamdiu
 federit Romæ 486.3.
 ubi sepultus 487.3
 eius constitutiones.
 487.3
 syluester II. quādiu fe-
 derit 202.2
 syluester III. quamdiu
 federit 202.2
 syluester quamdiu fede-
 rit 202.2
 syluestri papæ natale.
 486.3
 syluestri papæ martyri-
 um 264.265.1
 syluani episcopi & con-
 fessoris natale 391.3
 syluani quamdiu regna-
 rit 178.2

synodus secunda Constā-
 tinopoli habita cōtra
 Macedonium & Eudo-
 xium 192.2
 synodus tercia Ephesi ha-
 bita contra Nestorium
 192.2
 synodus quarta in Chal-
 cedone habita 192.2
 synodus sub Constanti-
 no 192.2
 syon 146.2.803.1063.8
 syon, speculator 499.
 435.8
 syon cur recte cōueniat
 ecclesiæ 435.8
 ex syon species decoris
 Dei 688.8
 per syon qui significat
 tur 701.8
 per syon ecclesia Iudæo-
 rum intelligitur 803.8
 syraculæ metropolis Si-
 cilie 927.5
 syreni monachi marty-
 rium 394.2
 syria 114.5
 syria regio 927.5
 syria & Galilæa quomo-
 do mundum hunc fi-
 gnificat 115.5
 syria per Gabinium du-
 cem subicitur Roma-
 nis 212.2
 syria quando in Roma-
 nam ditionem cesserit
 183.2
 syria sublimes 744.8
 syrius 88.135.2
 syri Assurim 217.8
 syrophœnissa mulier qd
 significet 73.5. eius fi-
 des 74.5
 syrtis 116.2.916.928.5
 syrus & Chaldæus uici-
 nus est Hebræo sermo-
 ne 350.2
 T.
Tabernaculum 135.
 173.4.559.8. 994.
 5. 1094.6. 1173.4.
 tabernaculum Abrahæ i-
 pla Hierusalem 49.4
 tabernaculum aliquādo
 dicitur præfens eccle-
 sia 884.8
 tabernaculū cæleste quo
 modo homo terrige-
 na imitari potest 173.4
 tabernaculum cur sangui-
 ne uictimarū consper-
 sum + a 6.6
 tabernaculū Dauid 901.5
 tabernaculum Dauid, fi-
 delium Ecclesiæ 240.4
 tabernaculū Dei qui sint.
 514.8
 tabernaculū Domini sit
 ex cortinis diuersa co-
 lorum specie uariatis
 1199.4
 tabernaculum, ecclesia
 in huius uitæ eremo
 constituta 293.8
 tabernaculum ex quibus
 lignis factum 1212.4
 tabernaculum in eremo
 factum, spirituale Do-
 mini domum significa-
 re 5.8
 tabernaculum interdum
 ponitur pro cœlesti au-
 la 884.8
 tabernaculum quando à
 Mose constructum.
 177.2
 tabernaculū quomodo
 possit unquifq; mora-
 liter construere 136.4
 tabernaculum statum ec-
 clesiæ designat 1197.4
 tabernaculum typus ec-
 clesiæ 295.8
 tabernaculum uarijs re-
 bus cur instruat 293.8
 tabernaculi absconditū,
 sacerdos cur dicatur.
 560.8
 tabernaculi ædificatio u-
 nam eandemq; Christi
 ecclesiam designat 2.8
 tabernaculi altitudo.
 1215.4. columnæ qua-
 tuor 294.8
 tabernaculi cultus quam-
 diu durat 11.8
 tabernaculi descriptio
 1199.4
 tabernaculi erectio & de-
 positio, ecclesiam si-
 gnificat 173.4
 tabernaculi & templi de-
 scriptio 1197.4
 tabernaculi & templi o-
 pus quomodo distin-
 guatur 1198.4
 tabernaculi latus quot
 cubitos in longum ha-
 beat 1235.4
 tabernaculi latus meridi-
 anum quid significet.
 1216.1224.4. quid item
 septentrionale ibid.
 tabernaculi medij ac ter-
 tij ascensus uel factura
 18.8
 tabernaculi postes 35.8
 tabernaculi prioris figu-
 ra ecclesiæ typus 136.4
 tabernaculi tabulæ 1212.4.
 1212.4
 tabernaculi tabulæ apo-
 stoli ibid.
 tabernaculi tabulæ de lig-
 nis spinarum factæ.
 1213.4
 tabernaculi uasa 1173.4
 in Tabernaculi prima par-
 te cur sacerdos quorū-
 die introierit 299.8
 ad Tabernaculi constru-
 ctionem uaria donaria
 adhibita 295.8
 de Tabernaculi uelis &
 columnis & propitia-
 torio super arca 1221.4.
 per Tabernaculū præfens
 uita cur intelligat 559.8
 per

In Bedæ opera

per Tabernaculum quid significetur 858.8
 per Tabernaculum Synagoga intelligitur 11.8
 in Tabernaculo Cherubin duo, in templo vero quatuor 30.8
 in Tabernaculo Dei qui dignè habitet 500.8
 tabernacula Cham 856.8
 per Tabernacula quid intelligatur 500.8
 tabernacula presentè ecclesiâ significant, ibid. tabernaculorum fixio. 568.4
 tabernaculorum solennitas 483.4
 tabernacula tria facere. 90.5.329.7
 per Tabernacula ecclesiastica præcepta designantur 74.6.8
 per Tabernacula designantur legalia instituta 74.6.8
 in Tabernaculis habitare quid sit 220.8
 Tabor 1063.8
 tabulatum templi Salomonis quale 20.8
 tabulatum templi quid designet 21.8
 tabulata, quæ utraq; domum ab invicem dividunt, ipsa sunt claustra cæli 23.8
 tabularum latera quid designent 16.8
 tabulæ cedrinæ quid significant 25.8
 tabulæ cur decem uerbis legenda significantur. 288.8.898.8
 tabulæ fractæ 143.4
 tabulæ in arca 292.8
 tabulæ lapideæ duritiâ cordis Iudeorum significant 132.4
 tabulæ Mosis quid significant 288.8
 tabulæ Mosis cur legantur digito Dei scriptæ 470.8
 tabulæ novæ 143.4
 tabulæ tabernaculi deauratæ quando præfulgeant 1220.4
 tabulæ testamenti in arca 1177.4
 tabulæ testamenti quomodo decalogo legis conscriptæ 1202.4
 tabularum arcæ longitudo 1212.4
 tabularum arcæ longitudo 1213.4
 tabularum tabernaculi positio 1215.4
 de tabularum confractione 288.8
 tacere insit Dominus miraculum 261.5
 tacendi ratio 188.5
 Taciani error 284.7
 Tacitus 116.9
 Tacitus imperator apud Pontum occiditur 186.2
 Tacitus quandiu imperavit 166.201.2
 tactus 105.7
 talentum 525.4
 talentum in terra abscondere 197.5
 talentis quid significetur 197.5
 talionis lex 286.8
 Tamburlanus apud Tartaros hinnuli loco natus, crudelissimis cædibus læuit 199.2
 Tanes 1063.8
 Taneto regi Augustinus prædicat 22.3
 Tanetos insula 23.3
 tangere 105.7
 tangere Dominum 82.5
 tangere Christum 52.5. 116.7.320.5.838.6
 tangere immundū 656.6
 tangi 105.7
 tangi à Domino 82.5
 tangentes non tangunt. 115.7
 Tarquinius Priscus Romanos ludos instituit. 179.2
 Tarquinius Priscus quādiu regnavit 179.2
 Tarquinius septimus rex Romanorum quādiu imperavit 180.2
 Tarquinius Superbus cur regno sit exutus 180.2
 Tartari prædas agunt. 198.5. circa Meotim paludem sedes firmant. 198.2
 per Tau literā crucis species ostenditur 351.8
 taurus 446.4. 520.1
 taurus cur Aprilis tribuatur 24.25.85.2
 taurus domicilium Venetis 307.2
 Taurus mons 451.4
 Tealzatum 191.4
 Tecla uirgo sub Nerone igni tradita, sed non exusta 393.3
 tecla domorū in Aegypto & Palestina cuiusmodi 449.4
 Telephorus Papa 640.7
 Telephorus Papa quam diu Romanæ ledi præfuerit 381.3
 Telephorus sub Hadriano Imperatore martyrium passus 382.3
 temperantia 37.148.8. 402.1.886.8
 temperaturæ quatuor. 266.1
 tempestas 882.8
 tempestatem futurā unde nauæ colligant. 332.2
 tempestatum signa. 37.2
 templum ab orationum frequentia fortitudo. 639.4
 templum Christus soluit 772.8
 templum Christi quod fuerit corpus humanum, quor diebus in utero perficiatur 550.5
 templum cur septem annis ædificatum sit. 43.8
 templum Dei 452.5. 463. 4.561.6.88.7
 templum Dei esse 376.6
 templum Dei sanctum. 729.5
 templum Dei qui sint. 679.8
 templū Dei uiolare 381. 6.488.8
 templum Dei non uiolandum 548.5
 templum Dei nos fumus 672.809.5
 templum Domini 119.5. 321.7
 templum Domini quando incensum 179.2
 templum & altare, Christus 89.5
 templum Hierosolymitanum incensum 211.2
 templum Hierosolymitanum in latronum speluncā conuersum 82.5
 templum in figura Christi & ecclesiæ conditū. 463.5
 templum futuræ ecclesiæ requies 1197.4
 templum multiplicè habere figuram 511.4
 templū quorum figuram gerat 25.8
 templum primum uisendum 115.5
 templum quot annis sit ædificatum 43.8
 templum regalis & præcipue sacerdotalis tribus ædificant 493.4
 templum Salomonis cuius mensuræ sit factū. 13.8
 templum Salomonis cur deauratum 28.8
 templum Salomonis cur nebula impleat 376.8
 templum Salomonis, ecclesiā sanctā 375.8
 templum Salomonis ecclesiæ typus 14.8
 templum Salomonis in quo loco ædificatum. 11.8
 templū Salomonis quali de lapide sit factū 8.8
 templū Salomonis quādo uel ubi sit ædificatum 10.8
 templum Salomonis septem annis ædificatū. 72.8
 templum triforini ædificiorū præsidio ab omni parte munitum 40.8
 in Templum introitus quid significet 37.8
 per Templum Salomonis ecclesiā gentium intelligitur 11.8
 templi ædificatio quādo cœpta 181.2
 item perfecta 510.4
 templi ædificatio quando impleta 181.2
 templi constructi mystica interpretatio 241.7
 templi dedicatio 672.5
 templi dedicatiois causæ 247.7 (132.5)
 templi destruendi ratio. 679.8
 templi Dei fundatio quorum typū teneat 487.4
 templi domus exterior quid significet 450.4.
 item interior ibidem. 230.4
 templi etymon 230.4
 templi fundamenta iaciuntur 180.2
 templi longitudo 240.7
 templi mensura 1277.4
 templi ostium Christus. 14.8
 templi pinnaculum quale 411.5
 templi Salomonis ædificatio 550.5
 templi Salomonis altitudo 19.8
 templi Salomonis constructio & dedicatio quid significet 869.4
 templi Salomonis figura 1041.8
 templi Salomonis tabulata 15.8
 templi tectum supremū quid insinuet 20.8
 ad Templi ædificationem ab egressu Israel ab Aegypto quot anni numerentur 177.2
 de Templi & oraculi mensura distincta 22.8
 de Templi Salomonis fenestris, & tabulis per gyrum 15.8
 templi Salomonis ingressus 34.8
 templi operariorum menses tres quid significet. 6.8
 in Templo docere 88.7
 templa quibus temporibus primum constructa 176.2
 tempus 257.52.2. 429.1
 tempus à Deo factum. 1044.6
 tempus ante principium temporis non fuit 113.8
 tempus, cursus & ordo. 211.2
 tempus

Index.

tempus duplex 87.5
 tempus futuri iudicij cur immaturum 1037.8
 tempus futuri seculi quomodo diuidatur. 1218.4
 tempus iuxta Hebræos integer annus est. 136.2
 tempus omne aut dies aut nox 525.8
 tempus præfens quo respectu maturum dici possit 1037.8
 tempus præfens cur hyemini comparetur 620.8
 tempus præfens dies malorum 562.8
 tempus præfens quomodo maturum 1037.8
 tempus primum quod factum sit in mundo. 347.2
 tempus quale ante mundum creationem 2.2
 tempus quando Christus adueniet, ostenditur. 87.4
 tempus redimere 812.6
 tempus salutis operandū 965.5
 tempus seculare 2.2 item anteseclulare. ibid.
 temporis diuisio 205.2
 temporis in Scripturis ratio 488.5
 temporis ordo in resurrectione Domini mutatus 59.2
 temporis plenitudo. 719.6
 temporis ratio 156.5.389. 7.1097.5
 temporis triplex figura. 429.1
 temporis seruendum inlicitis 481.5
 de Tempore nihil præter nunc haberi 24.4.2
 tempora 136.208.2
 tempora æterna quomodo 1045.6
 tempora ante creaturam frustra quærantur. 1055.6
 tempora cur dicta 117.1
 tempora finem habebūt. 166.1
 tempora in declinatione uerborum quot sunt. 16.1
 tempora mundi quatuor 347.2
 tempora participiorum quot sunt 15.31.1
 tempora quatuor 405.1
 tempora quomodo dicantur æterna 113.8
 tempora secularia sex ætatibus constant. 170.7
 tempora uerborum 28. 16.1
 tempora unde nomen accipiant 51.135. 205.2. 495.1
 temporum Deus fabricator 113.8
 temporum diuersa ratio. 135.2
 temporum diuisiones an sint naturales uel non 496.1
 temporum & partium eius, qualitatumque anni schema 137.2
 temporum liber quid continet 205.2
 temporum minutissima spacia 53.2
 temporum natura. 165.1
 temporum ordo mysticè mutatus 2.7
 temporum prognostica. 462.1
 temporum proprietatum uariatio 326.2
 temporum quatuor, celebritates 477.1
 temporum ratio 166.1
 temporum trimoda ratio. 51.2
 de Temporum ratione hymni 476.1
 temporum uaria discretio. 120.2
 de Temporibus cur prolixius Beda scripserit. 49.2
 temporalium musica 430.1
 temporalium aduerbiorum differentia quot sunt 16.1
 temporalium contemptus. 598.5
 temporalium & æternorum discrimen 542.6. 627.6
 tenebræ 115.4. 522.5. 612. 712. 744. 4. 745. 1011.5
 tenebræ cur dicantur super faciem abyssi fuisse 119.120.8
 tenebræ interiores 436.8
 tenebræ exteriores. ibid.
 tenebræ in passione Domini super terram factæ 111.2
 tenebræ lucis absentia. 115.8
 tenebræ mortem sequuntur 721.8
 tenebræ quomodo super abyssum 115.8
 tenebræ super faciem abyssi * A 3.4
 tenebræ unde dictæ. 58.2
 tenebris annunciare. 957.8
 tentare Deum * b 31.6
 tentari cur Deus sinat hominem 21.4
 tentari necesse 150.5. 383.7
 tetari nos necesse est, sed orare oportet ne uincamur 482.5
 tentari introitus est, non cedere uerò exitus. 805.8
 tentandi occasio 242.5. 312.7
 tentatio 755.6
 tentatio ac martyrium. 620.7
 tentatio à tribus 933.5
 tentatio Christi à diabolo 696.5
 tentatio duplex 323. 933.5
 tentatio omnis de tribus 245.5.315.7
 tentatio nostra profectū habet 749.8
 tentationis diuersa intelligentia 581.6
 per Tentationis pugnam quanta corona proueniat 309.2
 in Tentationem ducere, est non liberare à malo 26.5
 in Tentationem induci. 824.5. 475.6
 in Tentationem induci & tentari differunt. 727.6
 tentatione qui peiores fuerunt 290.5
 tentationes contra diaboli insidias, remedia. 246.5
 tentationis humanæ. 475.6
 tentationes sanctis profunt 159.8
 tentationes uariæ 977.8
 tentationum maiora obstacula maiori uirtutum nisu sunt transcendenda 298.4
 à Tentationum periculis quomodo eripiamur. 1073.8
 tentatori quomodo sit resistendum 924.8
 tetorium Dei quomodo fieri debeat 1240.4
 tentorium tabernaculi 1225.4
 tentorium uiginti cubitorum in atrij introitum suspenditur 1238.4
 tentorii in introitu tabernaculi, & columnarum eius descriptio 1224.4
 tentoria 296.8
 tentoria Salomonis. 1009.4
 in Tergo quando diabolus hominem percute-re dicatur 418.8
 terminus unde dicatur. 193.1
 termini terræ, soli perfecti 435.8
 termini sequentis anni præsentem quomodo

terminantur 204.1
 terminorum inuentione 124.1
 terminorum sedes 203.1
 inter Terminos accubare quid sit 264.8
 92.4
 ternarius numerus 397.4
 ternarius numerus ad fidem refertur 282.4
 ternarius numerus cur ad animam pertineat. 865.8
 ternarij ratio 332.5
 ternario numero fides ostenditur 203.4
 ternitatores 123.4
 terra * A 8.4.315.2
 terra bona 57.5. 301.7. 309.5
 terra bona, fidelis electorum conscientia 41.5
 terra, caro Domini. 1099.5
 terra Chanaan 967.8
 terra centrum obtinet. 48.2
 terra cur magis dicatur qua quam terra 315.2
 terra cur primò germinauerit, deinde facta sine luminaria 131.8
 terra cur uigesimo & primo die secundi mensis dicatur siccata 182.8
 terra elementum in medio mundi positum, & ideo infimum 336.2
 terra est in aqua rāquam in loco proprio & naturali 257.2
 terra & aqua sibi inuicè mixta 377.1
 terra & aquæ cur nomen materis informis sortitæ * A 4.4
 terra ex accidente diuersas continet qualitates 336.2
 terra Genesar 965.5
 terra globo similis 43.2
 terra habitabilis in qua fumus, in duo diuiditur 336.2
 terra humilium tenet locum 125.2
 terra Hus in Christo quid significet 605.4
 terra in unum locum obtinet 4.2
 terra inanis 3.4
 terra inter omnia mundi elementa minus speciosa quam cætera 117.8
 terra inuisibilis & inconspicua 117.8
 terra medium mundi locum occupat 4.2.313.2
 terra mundi media, immobilis 4.2
 terra octo circulis per diuersum uarietate distinguitur 126.3
 terra

In Bedæ opera

terra omnis quæ collitur à nobis, parua est infula. 4.2	signatur 882.4	lebratur 185.2	à morte 491.4
terra ponderosorum & grauium locus 320.2	terræ pars quedam habitabilis, quedam non- 336.2	Tertulliani martyrium. 254.255.1	Thabor mons 496.3.
terra quando fundata. 935.8	terræ partes 337.2	testamentum 722. 878. 879.8	Thabor, lumen adueniẽtiã 910.8
terra quâ fundata 936.8	terræ partes quedam temperatæ, quæda muerò non 336.2	testamentum cur dicitur. 659.3	Thaddæus 842.5
terra quare dicta 2.4	terræ positio 42.2	testamentum noui quæle 912.8	Thaddæus Iudas 32.5
terra quare lunam obscurre dicatur 112.2	terræ reductio 812.8	testamentum nouum à ueteri quid distet. 613.6	Thalamus cur uirginalis uteris dicitur 525.8
terra quomodo transeat. 470.5 eius naturalis transitus. ibid. & 471.5	terræ sanctæ diuifio. 344.8	testamentum nouum quæ facta narret 32.8	Thales physicus clarus. 211.2
terra quomodo non transeat 262.7	terræ sanctæ hereditatē cur Leuita non acciperint 345.8	testamentum nouum, finis 84.6.8	Thamar 44.4
terra quomodo fuerit inanis & uacua 119.8	terræ schema 125.2	testamentum uetus. 731.6	Thamar, amaritudo 24.6.
terra quomodo in æternum stabit 138.5	terræ zonas 376.1	testamentũ uetus cur dicitur 966.8.	Thamaris 24.8
terra quomodo transitura fit 958.8	de Terræ diuifione in duas & nouè semitribubus 345.8	testamentum nouum cur dicitur 1090.6	Thamar ecclesiam significat 41.5
terra quod plena est misericordia Domini, unde fit 594.8	de Terræ pinguedine quã do ditemur 227.8	testamentum uetus, initium 84.6.8	Thamar habitum mutat, & nomen 78.4.
terra, res quiescens 257.2	terram ante hominis reatum nihil noxij protulisse * A 19.4	testamentum uetus, ininitium 84.6.8	Thamar urbs 451.4
terra semper eos deuorauit, qui terrena sapiunt. 124.4	terram benedicentes hæreditabunt 624.8	testamentum uetus, ininitium 84.6.8	in Thamar plebs Iudæa intelligitur 24.6.8.77.4
terra Sennaar 40.4	terram ecclesiam significare 129.8	testamenti noui heredes quomodo sanctificentur 833.6	intelligit 24.6.8.77.4
terra uiuentium emphaticè dicitur Domini esse. 503.8	terram esse solaris circuli eccentricionem 18.2	testamentũ ueteris scripturæ qualis 11.8	Thamna 78.4
terra ultro fructificat. 43.5	terram & aquam cur Deus frigidus esse uoluerit 332.2	testamenti ueteris sacramenta in quinque libris legis præsignata. 47.8	Thamna, deficiens 24.8.8
terra unde dicitur 381.1	terram luna maiorẽ esse quomodo Martianus probet 28.11.2	in Testamento ueteri qui nam absq; ullo uelamine nominibus suis, an tequa nascerentur, uocati sunt 203.8	Thamnas regio 77.4
terræ ambitus quot stadia habeat 114.2	terram manducare quid. 641.5	testamenta ad Israelitas cur pertineant 205.6	Thamuz quartus Hebræorum mensis 254.1
terræ cauernofitas 334.2	terram totam si aqua tegebat, ubi locus aquæ. 127.8	testamenta duo, labia. 900.4	Thamis, humile mandatum 84.9.8
terræ circuli 43.2	terram uniuersam si aqua tegebat, quomodo ea germinauerit herbam uirentem 141.8	testamentorum concordia 116.5	Thamis ciuitas Aegypti. 84.8.8
terræ diuifio 48.2	per Terram Chanana quid designetur 967.8	testimonium conscientie gloria ingens 774.8	Tharaci, Probi & Andronici martyres 458.2
terræ diuifio, si ad ecclesiam referas, quæ sint. 620.8	per Terram cultam Iudæa accipitur 844.8	testimonium hominis de Christo Deo 1040.5	Thare 189.4.322.8
terræ erymon * A 9.4	super Terram discumbere. 79.7	testimonium Iesu 119.5	Thare genuit Abram. 195.8
terræ & aquæ cognatio. * A 15.4	in Terra cur difficile sit fieri beatum 64.6.8	testimonium patris 90.5.	Thare & Raab cur in Christi genealogia nominentur 41.5
terræ & rupium nomine quinquam intelligẽdi. 693.4	terrenus cur factus Christus 580.6	testimonium tres de Christo perhibentes 1040.5	Thare quando genuit Abrahamum 176.2
terræ figura cuiusmodi. 132.2.375.1	terreni hominis imaginẽ induere 586.6	de Testimonio trium ualitura 333.8	Thare generationes 188.8
terræ foramina 377.1	terrena cur dicantur uana 446.8. item mendacia. ibid.	testimonia Dei qui scrutantur, ut sunt scrutanda, sunt beati 1009.8	per Tharsensum nates, gentilium superbia significatur 678.8
terræ mensura 48.2	terrena qui celestibus præferunt, malè petunt. 39.7	testis unus uerax, multos fallos arguens 638.5	Tharsus ciuitas 186.8
terræ motus in nihilo appensa * A 7.4	terrores de celo 465.5	testis officium 764.8	Tharsus ciuitas Paulo apostolo gloriosa. 928.5
terræ motatio quid spiritaliter 48.2	Tertullianus martyr. 438.3	testes falsi 153.5	Thartha 457.4
terræ motus 197.2	Tertullianus omnium ecclesiærum sermone ce-	testium falsorum reprobationes 638.5	Thath 189.4
terræ motus in Christi morte quid significet. 114.5	Terribiliter 322.8	testi bonum 102.8	Thathannai epistola. 503.4
terræ motus noxij post auctos 22.2	Thabitam Petrus suscitauit	tetragrammaton 27.4	Thau, signum, uel cõsuetudo 1040.8
terræ motus quid significet 117.5		tetrametrum catalecticium metrum 55.1	Theatrum 908.922.5
terremotus quomodo fiat 48.2		tetraepitota 23.1	Thebet decimus Hebræorum mensis ubi locum habet 24.2.1
terræ motus ubi fieri soleat 48.2		Thaath 222.8	Thecua 556.4
terræ naturalis transitus. 262.7		Thaath 222.8	Theglar phalassar Assyriorũ rex Rañin interficit
terræ nomine ecclesia de-			

Index.

ficit 179.2	ecclesie faciendę locus sufficeret, montem precibus mouer 186.2	Theon episcopus 187.2	Thracias 32.2
Themian 218.8	Theodorus episcopus inter Egfridum & Ediredum reges pacẽ fecit 141.3	Theophilus 863.5	thronus 475.8
Theomoi natale 389.3	Theodorus Græcus quã diu feditur 203.2	Theophilus ad Theodosium maiorem 164.2	thronus Dei 1083.5
Theodaldi monachi obitus 348.3	Theodorus Gregorius magna uirtutum gloria claret 186.2	Theophilus Alexandrie episcopus 165.2	thus cum sacrificio offerre 148.4
Theodarius in mari demergitur 307.3	Theodorus in senectute baptizatur 421.3	Theophilus Casariensis 156.185.2	thus orationis uirtutem exprimit 1045.4
Theodebertus Austrasiarum regnum suscepit gubernandum 289.3	Theodorus monachus. 115.3 in Britannia nauigauit. ibid.	Theophilus Casariensis 156.185.2	in Thure quid significetur 45.5
Theodebertus & Theodericus cum auiã sua Brunihilde regnar 289.3	Theodorus Mallius 56.1	Theophilus paschalem computum scribit. 188.2	in Thure quid intimetur 1067.4
Theodeberti fuga 303.3	Theodorus archiepiscopi obitus 167.3	Theophilus quamdiu regnarit 195.2	thuribulum aureum. 1085.5
Theodoseus digitus pristina sanitati restituitur. 286.3	Theodorus hæresis 309.7	Theophili error 308.1	thuribula orationes sanctorum 296.8
Theodemundus securi percussus, interit 207.2	Theodericus Burgundionum regno potitur. 289.3	Theophili natale & passio 390.3	Thyatira 1068.5
Theodoretus de uera Domini incarnatione scripsit 189.2	Theodericus inter flagrantis ignis incendia moritur 302.3	Theoricæ finis ueritas. 257.2	Thyatre Lydiæ ciuitas. 928.5
Theodoretus rex sapẽ ad Columbanum uenit. 289.3	Theodoricus cognomen to Valamer Gothoru suscipit regnum 190.2	Theoricæ finis ueritas. 257.2	Thyatre Britania sex dierum nauigatione distat. 208.2
Theodericus Theodebertum persequitur 303.3	Theodericus inter flagrantis ignis incendia moritur 302.3	unde dicitur 420.6	Thyle insula 132.2.
Theodericus Valamer utramq; Macedoniam Thessaliamq; depopulatur 190.2	Theodericus rex sapẽ ad Columbanum uenit. 289.3	Theodosia uirginis passio 403.3	Thyle insulæ habitatores cuiusmodi 10.2
Theoderici & Theodeberti lis 302.3	Thare genuit Abram. 195.8	Theodosia uirginis passio 403.3	Thyle terrarum ultima. 206.2
Theoderici regis cõ Columbanum contentio. 291.3	Thare & Raab cur in Christi genealogia nominentur 41.5	Theodosius Anastasium graui prelio uincit. 193.2	Thymiamata 483.6
Theodolphus monasteria construxit 341.3	Thare quando genuit Abrahamum 176.2	Theodosius Arcadium consorciẽ facit imperij. 188.2	Thymiamata adolendi super altari 1272.4
Theodoræ uirgo miro Dei fauore ex lupanari eripitur 410.3, eius passio. ibid.	Thare generationes 188.8	Theodosius minor quã diu imperarit 189.2	Thymiamata compositionis alterius non est offerendum in altari aureo. 206.2
Theodorę natale 403.3, martyrium & sepulchra. ibid.	per Tharsensum nates, gentilium superbia significatur 678.8	Theodosius post Honorium quadragesimus quintus 12.3, quamdiu regnum tenuerit. ibid. 177.2	Thymiamata uim orationis exprimit 1272.4
Theodorus Anglorum archiepiscopus 391.8	Tharsus ciuitas 186.8	Theodosius quã diu imperarit 188.193.201.2	Thymiamata uim orationis exprimit 1272.4
Theodorus archiepiscopus & Hadrianus abbas plurimas in Britannia ecclesias doctrinæ ecclesiasticæ fruge fecundant 191.192.2	Tharsus ciuitas Paulo apostolo gloriosa. 928.5	Theodosius I I. quã diu regnarit 201.2	Thymiamata uim orationis exprimit 1272.4
Theodorus cognomẽto Gregorius claret. 186.2	Thartha 457.4	Theodosius III. quã diu imperarit 201.2	Thymiamatis altare quid significet 1278.4
Theodorus episcopus ut	Thath 189.4	Theodosius I I. quã diu regnarit 201.2	Thymiamata uim orationis exprimit 1272.4

In Bedæ opera

Tigris fluvius quid signi-
ficet 592.4
tigris mansueta 947.5
timere uerat Dominus
76.7
timere & sperare cur de-
beamus 576.8
timentes Deum perfectè
qui sint 892.8
timor 166.6, 544.7
timor beatitudinis cu-
stos 322.8
timor Christi 696.5
timor cultos uirtutum
189.4
timor Domini 879.4
timor Domini fons uitæ
920.4
timor Dñi sanctus 527.8
timor Domini, sapientia,
884.4
timor Domini fiduciam
fortitudinis præstat,
920.4
timor Domini duplex,
871.4
timor duplex 753.5, 754.4,
4.332.6
timor & tremor quomo-
do differant 436.715.8
timor, fuga interior 937.6
timor incitium sapientiæ,
101.4
timor non est in charita-
te 1037.5
timor seruilis 262.6,
871.4
timor sine spe, desperatio
est 576.597.8
timoris Dei sapientia in-
estimabilis 751.4
per Timorem nocturnum
quid ueniat 926.8
in Timore mali arguen-
di 1057.5
timoratus, qui iustus,
218.5
Timothei apostoli mar-
tyrium 242.242.1
Timothei apostoli reli-
quiarum Constantinopo-
lim inuectæ 187.2
Timothei circumcisio,
902.5
Timothei corpus cum re-
liquiis Andreæ & Lucæ
Constantinopolim tras-
latæ 386.3
Timothei martyrii 256.
257.1, 443.3
Timothei natale 386.
414.442.3
Timonis natale apud Co-
rinthum 406.3, passio,
ibidem.
Timothei sepultura,
443.3
Timotheum cur Paulus
circumciderit + b 31.
697.6
tinea in uiciam significat,
825.5
tintinnabula aurea hya-
cinthina: tunicae pon-

uificis inferuntur 1256.4
tintinnabula, prophetiæ,
298.8, cur in extremo
uestimento posita, ibi.
Tioulingacettir Angliæ
ciuitas 66.3
titulus Christi supra cru-
cem ponitur 113.5
titulus Christi qualis in
cruce à Pilato positus,
502.8
titulus crucis 394.7,
498.5
tituli Christi inscriptio
mutari non potuit,
829.5
tituli crymon 1.2
in Titulis quæ sint spectā-
da 1088.8
Titus amor & deliciae
humani generis dictus
184.2
Titus ciuitatis Hierusa-
lem dissipator 69.2
Titus Iudææ regnū sub-
uerit, templumq; solo
strauit 184.2
Titus omnium uirtutum
genere uir mirabilis,
184.2
Titus Pauli discipulus +
b 33.6
Titus post predicationis
officiū fidelissimè con-
summatum, beatum fi-
nem est adeptus 381.2,
eius sepultura, ibid.
Titus quamdiu impera-
rit 184.201.2
Titus Vespasianus Iu-
dæorum uastator 870.8
Titus Vespasianus Iudæo-
rum ciuitatem profusus
euerit 870.8
Titus Vespasianus uincā
profusus uastator 870.8
Titi natale 381.3
Titum cur Paulus circi-
cidere noluerit + b 31.
697.6
tmesis 69.1
Tobias 240.4
Tobias populum Israel
designat 589.4
Tobias Rhofensis eccle-
siæ antistes 168.200.3
Tobiæ persona simul &
uerba hæreticis conue-
niunt 558.4
Tobiæ sepultura fidem
totius mundi designat
601.4
tolerancia 402.1
per Tolerantiam mole-
stiarum, & plenitudinē
scientiæ peruenitur ad
lignum uitæ 167.8
tonitru 381.1, 1085.5
de Tonitru uariæ apud
Phylicos opinioes 33.2
tonitrua unde generetur,
33.332.233.2
tonitruum quid 332.2
de Tonitru in quatuor-

orbis partes 459.1
in Tonitruis increpationes
ac diuinæ increpa-
tiones intelliguntur,
276.2
tonus quid 407.1
topazion 1062.8
topazius 1131.5, 1132.5
topazij natura 1132.5
Torpetis martyris nata-
le 416.2, passio 417.3
torres 618.734.881.990.8
per Torrentem quid in-
telligatur 881.8
per Torrentem Charib-
lex intelligitur 385.8
Tophel 192.4
per Tornaturam quid si-
gnificetur 33.8
Tornaturæ in tabulis ce-
drinis quando domus
Domini habeat,
24.8
per Torrentes qui intelli-
gantur 882.8
torum maius sua parte,
247.2
trabs 73.7
trabes quæ domum Salo-
monis muniebant, qua-
les 16.8
trabem auferre 74.7,
286.5
per Trabem odium defi-
gnatur 715.8
trabes 286.5
trabes quod in tēplo Sa-
lomonis extrinsecus æ-
minebant, quid defi-
gnent 17.8
trabium claritas quid de-
signet 17.8
per Trabes domus Do-
mini quid significetur,
16.8
tractio patris 609.5
traditiones hominum,
664.5
tragelaphus 836.4
tragi 30.2
trahere omnia ad se 699.5
Traianus 116.4
Traianus quādiu regna-
rit 184.201.2
Traianus Romani impe-
rij fines longè lateque
diffundit 185.2
trama, mollissimi corpo-
ris sensus 307.8
trāsfiguratio Christi 332.
5.89.328.7
trāsfiguratio resurrectio-
nis Dominicæ forma,
170.7
transgressio cur soli uiro
adcribatur 409.8
transmarina studia quid
Hieronymo 39.2
transmarinæ gentes 11.3
transmigration in Babylo-
niā sub rege Nabucho-
donosore facta 381.8
transmigrationis filij ma-
gnæ religionis prouiso-

cupari 649.4
tribulationes iustorum
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse coeperunt
181.2
tribuni plebis Romæ
181.2
tribus duæ semis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ista-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribum Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuio-
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo,
370.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2, 147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7, 339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5,
173.330.7, 534.5
trinitas disparatam nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium,
457.7
trinitatis mysterium in
Domini baptismo de-
monstrari 75.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū,
351.8
Tubalcain primus faber
ferri 30.4
Tu dixisti 387.7
Tullus Hostilius quam-
diu imperarit 179.2
Tullus Hostilius adic-
to monte Cælio urbem
ampliat 179.2 purpura
& fascibus utitur ibid.
Tullius in republica cen-
sum agit 211.2
Tullium oppidum 264.3
tunica bysina & tiara,
1260.4
tunica Christi quid signi-
ficet 112.5, 917.887.6
tunica Christi inconsuti-
lis 164.4, 393.7,
832.5
tunica Domini cur scindi
non potuerit 1108.5
tunica diuidenda 229.5
tunica hyacinthina, intel-
lectus celestium 141.4

Index.

cupari 649.4
tribulationes iustorum
799.604.8
tribulationes, panis la-
chrymarum 868.8
in Tribulationibus cur
glorandum 446.8
tribunal 110.5
tribunus 195.4
tribuni 346.4
tribuni militares pro con-
sulibus esse coeperunt
181.2
tribuni plebis Romæ
181.2
tribus duæ semis cur di-
cantur 345.8
tribus Iuda cur ante Ista-
char ponatur 172.4
tribus Leui mystica 111.4
tribum Iuda quare Deus
elegerit 860.8
de tribu Iuda tantum re-
ges, de Leui uerò sacer-
dotes eligi soliti 503.8
tribuum decem diuio-
378.8
tricenarius numerus, per
fectionis plenitudo,
370.8
trichinium 271.4
triduo Dominum susti-
nere 78.7
triens 86.2, 147.182.1
Trimilchi 81.2
trinitas 200.7, 339.5
trinitas sibi integrè nota
291.8
trinitatis declaratio 91.5,
173.330.7, 534.5
trinitas disparatam nō
amittit 773.5
trinitatis mysterium,
457.7
trinitatis mysterium in
Domini baptismo de-
monstrari 75.5
trinitatis mysterium in
quo elemento potissi-
mum contemplandū,
351.8
Tubalcain primus faber
ferri 30.4
Tu dixisti 387.7
Tullus Hostilius quam-
diu imperarit 179.2
Tullus Hostilius adic-
to monte Cælio urbem
ampliat 179.2 purpura
& fascibus utitur ibid.
Tullius in republica cen-
sum agit 211.2
Tullium oppidum 264.3
tunica bysina & tiara,
1260.4
tunica Christi quid signi-
ficet 112.5, 917.887.6
tunica Christi inconsuti-
lis 164.4, 393.7,
832.5
tunica Domini cur scindi
non potuerit 1108.5
tunica diuidenda 229.5
tunica hyacinthina, intel-
lectus celestium 141.4

triflita secularium 433.5
triflita causa in discipu-
lis 10.7, 507.5
triflita mala 335.8
trifliti mētura quid signi-
ficet 598.5
Troas ciuitas Asiae mari-
tima 928.5, eadem An-
tigonia dicta ibid.
trochaicum metrum 57.1
Troia quādo capta 177.2
Troiani episcopi depofi-
tio 391.3
Troianum bellum 211.2
Trogodytae 43.2
Trophimi episcopi nata-
le 475.3
Trophimi episcopi & co-
festoris natale 485.3
Tropæus 134.2
Trophorus quamdiu se-
derit 202.2
tropicus æstiuus 389.1
tropicus cancri 134.2
tropicus circulus 134.2
tropicus cimerinus 133.2
tropicus hyemalis 389.1
tropicus therinus 435.1,
133.2
tropici circuli solis limi-
tes 10.2
tropus quid 65.1
troporum species multæ,
59.1
tropica locutio 59.1
tropologia 1184.4
tuba 1085.5
tubæ aereæ, prædicato-
res 342.8
tubæ nomine quid apo-
stolus intelligat 593.6
tubæ argenteæ 176.4
tubæ cur argenteæ fieri
præcipiatur 316.8, cur
dūciles, ibid.
tubarum usus 316.8
in Tubis clamor prædi-
cantium designatur,
351.8
Tubalcain primus faber
ferri 30.4
Tu dixisti 387.7
Tullus Hostilius quam-
diu imperarit 179.2
Tullus Hostilius adic-
to monte Cælio urbem
ampliat 179.2 purpura
& fascibus utitur ibid.
Tullius in republica cen-
sum agit 211.2
Tullium oppidum 264.3
tunica bysina & tiara,
1260.4
tunica Christi quid signi-
ficet 112.5, 917.887.6
tunica Christi inconsuti-
lis 164.4, 393.7,
832.5
tunica Domini cur scindi
non potuerit 1108.5
tunica diuidenda 229.5
tunica hyacinthina, intel-
lectus celestium 141.4

beat 716.5
Tumacum opp. 289.3
turtur 217.5, 1062.8
turtur carnem Christi si-
gnificat 300.8
turtur cur carni compa-
retur 884.8
turtur & columba cur
Domino in hostiā of-
ferantur 457.7
turtur, humanitas Chri-
sti 148.4
turturis castitas 146.4
turturum Deo offerre,
146.4, 301.8
turturum unū pro pecca-
to offerre 151.4, 303.8
per Turturum & colum-
bam quid significa-
tum 46.4, 197.8
Tyberias 765.5
Tyberis alueum suum
egressus, multa Roma-
næ ciuitati exitia ad-
fert 193.2
Tyberis, prius Albula,
unde dicta 178.2
Tyberis inundatio cre-
bris lætantijs sedatur,
193.2
Tybi quintus Aegyptio-
rum mensis 264.1
Tychonius 1085.5
tympanium 411.7, 790.8,
1061.8
tympanium carnalia signi-
ficat 872.8
tympanium unde fiat,
599.8
typhos 916.5
typus quid 225.8
typus futurorum 225.8,
presentium, ibid. præ-
teritorum, ibid.
tyranni qua ratione mar-
tyres reuocare studue-
runt 485.8
tyrannorum insania 218.7,
366.5
Tyrus 342.5, 1063.8
Tyrus & Sidon 202, 332.7
Tyrus & Sidon ciuitates
gentium 33.5
Tyrus & Sidon urbes no-
bilissimæ 488.4
Tyrus Phœniciæ metro-
polis 749, 928.5
Tyrus quando condita,
177.2
Tyrus tribulatio 899.8
Tyrus urbs maxima Phœ-
nicæ 393.2
Tyrum habitates qui di-
cantur 880.8
per Tyrum qui designe-
tur 880, 899.8
Tyrus coangustati,
489.4
Tyrorum in Paulum ob-
seruantia 911.5
V
V quinq; significat,
115.1
uacca rufa quomo-
do ad

In Bedæ opera

do ad altare Domini immolanda 321.8
per Vaccam triennem significata est plebs posita sub iugo legis 4.7.4.197.8
uaccæ allophilorum arcæ Dei gestantes, quid significant 360.8
uacuum 607.8
Valentinianus à Iuliano ob fidem Christi militaria priuatur 212.2
Valentinianus à facellibus interimitur 20.3
Valentinianus cum fratre Valente quamdiu imperatit 188.2
Valentinianus iunior Rauiennæ imperator creatur 189.2
Valentinianus quamdiu imperatit 201.2
Valentinus 82.149.5
Valentinus & Marcion agnoscuntur 212.2
Valentinus quamdiu fededit 203.2
Valentini Interamnenfis episcopi martyrium. 391.3. sepultura. ibid.
Valentini presbyteri martyrium 244.245.1.391.3
Valentini presbyteri naturale 391.3
Valens ab Eudoxio Ari anorum episcopo baptizatur 188.2
Valens cum Gratiano & Valentiniano quadiu imperatit 188.2
Valens monachos militare nolentes fustibus interfici iubet 188.2
Valens quamdiu imperatit 201.2
Valentis martyrii 250.251.1
ualere aliquid plus alteri quot modis dicatur. 221.2
Valerianus martyr 450.3
Valerianus à Sapore luminibus orbat, feruntur miserabili confenscit 186.2
Valerianus cum filio Galieno quamdiu imperatit 186.2
Valerianus episcopus extra ciuitatem expelli iubetur 480.3
Valeriani martyrium. 248.249.1
Valerius & Calienus quamdiu imperatit. 201.2
Valerij episcopi Treueris depositio 188.3
Valerij martyrium 252.253.1
uallis 227.5.274.7
uallis, animarum humi-

licas 202.4
uallis Ennon 459.4
uallis humilitatem significat 744.8
uallis Iosaphat 551.4
uallis plorationis humilitatem significat 1043.1042.8
Vallis salinarum 456.4
uallium nomine quid significetur 841.4
Valpurgæ uirginis martyrium 244.245.251.1
ualuarum in portis usus. 550.4
uana gloria 559.7
uana proximo loqui. 491.8
Vandalica capta Carthagine, Siciliam delent. 189.2. Gallias aggregantur 188.2
Vandali effera gens omnia ferro, flamma, rapinis simul & Arriana impietate fedant. 189.2
uanitati omnia que sub sole sunt, obnoxia. 626.8
uanitatem homo sponte diligit 176.6
uanitatem qui obseruent 578.8
uanitatem quando Iudei fecerint 585.8
uanitatem sequitur mors 1016.8
Vanilium fl. 23.3
uapor 34.2
Varradas dux Badenorum 489.7
Varro nascitur 212.2
uas nomine quid intelligendum 310.5
per Vas aureum quid intelligendum 295.8
uasa ad offerenda libanum uaria 1184.4
uasa diuersa uirtutes in ecclesia significant. 122.4
uasa Domini in Babyloniam deportantur 382.8
uasa domus Domini in regione Iordanis facta 64.8
uasa fictilia in Samo insula prius reperta 926.5
uasa horoscopa 123.2
uasa, in quibus ea que emundata sunt extringuntur, quid significant 1196.4
uasa mortis que 498.6
uasa Samia 926.5
uasa sex 286.7
uasa tabernaculi, fidelium animæ 315.8
uasa tabernaculi in omnes usus preparata. 1240.4
uasa templi 321.7
uasarum mensæ, & panu-

propositionis descriptione 1184.4
uasorum sanctificatio 72.8
per Vasa psalmi quid accipiendum 813.8
uau & ipse 1017.8
uau & iod literæ apud Hebræos similes 350.8
quomodo differat. ibi. ubera ecclesiæ doctores. 1125.4
ubera ecclesiæ cur asimulantur botris 1125.4
ubera fortiter premere. 970.4
ubicunque fuerit corpus, illic congregabuntur & aquilæ 72.1
Ueستا insula Britannia proxima 4.2.184.2
Ueستا insula Christianos incolas suscipit 134.3
uectis qui ab angulo usque ad angulum perueniunt 1226.4
uectis redemptorem nostrum figurat denunciat 1227.4
uectes duo 1233.4
uectes & annuli tabularum tabernaculi 1219.4
uectes lignorum scin au ro circūdantur 1221.4
uectes per annulos aureos tabulata continent 1220.4
uectes quibus arca portatur, sancti sunt doctores 1176.4
uectes quibus altare portatur, doctores sunt. 1232.4
uectibus altare Domini portare quid sit 1233.4
Vedastus cæcum illuminauit 265.3
Vedastus claudum & cæcum sanat 268.3
Vedastus ecclesiæ uestigia inter ruinas murorum reperit 268.3
Vedastus in conuiuio apud Hlutharium regē signo S. crucis diaboli cam molimina euanescente facit 269.3
Vedastus quomodo regi Hluthuico adiunctus fuerit 263.3
Vedastus Remedio pontifici à rege Hluthuico commendatur 266.3
Vedasti confessoris martyrium 244.245.1
Vedasti episcopi & confessoris natale 455.3
Vedasti episcopi & confessoris depositio. 390.3
Vedasti infirmitas 270.3
Vedasti miraculū in Remis quale 267.3
Vedasti obitus 270.3
Vedasti sepultura 270.3

uentilis-

Index.

uentilabrum 235.5.276.7
uentura annunciare, quomodo intelligendum. 29.7
uentus quid 31.2
uentus calidus à meridie spirans quid significet. 813.4
ueno & tempestati imperare 297.7
per Ventum quid intelligendum 607.8.730.4
uenti cur pennas habere dicantur 958.8
uenti interdum angelorum spiritus dicuntur. 31.2
uenti quatuor cardinales 33.2
uenti, spirituales nequitia 830.5
uentorum causæ 334.4.332.2
uentorum generatio que sit apud Stoicos 32.2
uentorum inhibito 1079.5
uentorum numerus 32.2
uentorum ordo 32.2
uentorum ordo & nomina ex diuersis partibus horizontis sumuntur. 32.2
uentorum ratio 334.2
Venus 66.78.91.207.2.458.1
Venus cum Mercurio cur adulterata dicatur. 232.2
Venus dea luxurie 322.2
Venus nomen nature quomodo 385.1
Venus quando creata. 44.1.1
Venus quando lucifer, item uesper uocetur. 14.2
Venus in specie uirginis uenatricis Aeneas occurrat 388.1
Venus unde dicatur 14.2
Venus unde beneuola. 323.2. quot annis cursum suum absoluat. ibid. cum Marte cur dicatur adulterata. ibid.
Veneris ortus 127.1
Veneris stella altior sole. 323.2. lucifer & hesperus 323.2
præter Venerem & lunam nulla alia planetarum tantum spacij occupat in zodiaco quantum Mercurius 24.2
Venusianus baptizatur. 486.3. necatur. ibid.
Verani episcopi natale. 468.3
uerbofitas 688.4
uerbum quid 8.26.1
uerbū apostolorum 799.5. asperum 925.8
uerbum à quibus omnimodè auferatur 1017.8

uerbum caro factum est. 430.7
uerbum Dei 1120.5. buccina 129.4. cur lumē dicatur. 618.8. fons uitæ 618.8. galea salutis 606.8. gladius 665.8. 831.6
uerbum Dei, gladius spiritus 407.4. 739.8
uerbum Dei incarnatum nobis liber promissus & propositus 642.8
uerbum Dei non potest alligari 1002.8
uerbum Dei panis 126.4. 618.8
uerbum Dei quibus uerbum efficiatur 281.8
uerbum Dei qui auretenu tantum percipiunt, absque boni operis prole diem perpetuæ mortis expectant 398.8
uerbum Dei sagittæ æneæ comparatur 864.4
uerbum Domini ex arce Syon egreditur 195.8
uerbum fidei 746.5. 1017.8
uerbum erat in principio 426.7. apud Deū. ibid. erat Deus. ibid. erat in principio apud Deum. ibid.
uerbum uox cum intellectu 525.8
uerbum uidere 422.7
uerbi amor habendus. 310.5
uerbi Dei efficacia 747.5. fructus quomodo impediatur 306.2
uerbi Dei gladio quidam ad uitam, quidam ad mortem interficiuntur 741.8
uerbi incarnatio ad fidei nostræ fundamentum pertinet 1103.8
uerbi incarnati dispensatio, tabernaculum Christi 562.8
uerbi Dei præcones capitulis comparantur 644.8
uerbi Dei præcones quomodo dies & nox esse possint 525.8
uerbi panem ruminare. 625.8
per Verbum omnia facta * A 5.4.
uerbo Dei nihil suauius. 280.8
in Verbo non offendens quomodo perfectus uir 945.5
uerba auius cur comparantur 948.4
uerba Christi quomodo in nobis maneat 748.5
uerba Christi carnaliter intellecta, nihil prount 600.8

uerba composita, que simplicia fieri possint 28.1
uerba Dei, ipsa ueritas. 1039.8
uerba Dei qui non audit, diaboli filius est 651.652.5
uerba euangelica sagittæ acutæ 1043.8
uerba incertæ significationis 28.1
uerba inuisibilia uoces dicuntur, que proferuntur 460.8
uerba ociosa 622.7
uerba opera Christi 733.734.5
uerba pro rebus 82.7
uerba que componi possunt. 28.1. que item non ibid.
uerba quot modis componantur 15.28.1
uerba sapientium aquæ comparantur 929.4
uerba uisibilia facta dicuntur 460.8
uerborum coniugationes. 27.1
uerborum ultimæ syllabæ quantæ 44.1
Vercillense concilium. 197.2
Verenæ uirginis martyrium 258.239.1
uergiliæ 121.126.2
uergiliæ stellæ cur dicantur 12.2
uermis 98.5.199.7
uermes in manna ebullientes 281.8
uer cur uocetur 136.2
uer orienti comparatur. 136.208.2
uer humidum & calidum 135.208.2
uer, nouitas fidei 136.2
ueris ortus 244.1
in Vere creatio mundi facta est 318.2
uernum tempus primofactum in mudo 347.2
ueritas 148.907.8
ueritas ad confessionem pertinere, unde probetur 892.8
ueritas catholica qualis. 891.4
ueritas Dei 751.8
ueritas Dei incommutabilis 116.8
ueritas & de patre dicitur & de filio 643.5
ueritas & iudicium mandata Dei 993.8. opera manuum Dei 992.8
ueritas & iustitia una, à qua omnes illuminantur 491.8
ueritas & misericordia quomodo differant. 798.8
ueritas finis theoricæ. 257.2

ueritas mēdacio semper praferenda 370.4
uaritas natura simplex est 645.5
ueritas quomodo in nobis uolcatur, & nos ex ueritate 1029.5
ueritas uanitati contraria 1016.8
ueritatis cooperatores. 1045.5
ueritatis discipulis in quo gaudium esse debeat 36.3
ueritatis ignorantia, nox obscura in hac uita. 1019.8
ueritatis prædicatio quale habitaculum habeat 2.48.5
ueritatis notitia per primum parentem amissa 599.8
ueritatem tacere, non est peccatum 451.8
ad Veritatem qui non inrent 580.8
per Veritatem quid ueniat 891.8
pro Veritate usque ad sanguinis effusionem certare, consummatio est summa 1028.8
Verolanium ciuitas 8.3
uersus unde nominatus. 1.2
uertex 811.8
per Verticem quid intelligendum 811.8
Verus episcopus 383.3
à Vere quod est separatus, merito nihil est 754.8
Vespasianus, ad domandam rebellionem Iudeorum, magister militiæ, mititur 184.2
Vespasianus plurimas Iudeæ urbes capit 184.2
Vespasianus quamdiu regnauit 184.201.2
Vespasianus Vectam insulam imperio Romano adijcit 184.2.4.3
uespera 68.2.97.4
uespera, perfectio singulorum operum 123.8
per Vesperem quid significetur 718.8
uespera quomodo factū sit in Adama 572.8
uesperum 59.206.498.1
uesperus 830.4
inter Vesperum & diem quid discriminis sit. 58.2
per Vesperum aduersitas designatur 769.8
uesperinæ laudis saluberrimus mos 148.7
uesperinum & matutinum tempus nauigantibus prosperum. 718.8

u 4 uestigia

In Bedæ opera

uestigia Dei 64.8.4
uestigia Christi quomodo imitanda 193.7
uestimentum 821.4
uestimentum Dei esse. 95.8
uestimentum Iohannis de pilis camelorum quid significet 7.7
uestimentum in scripturis 609.4.39.5
uestimenta apostolorum 258.366.7.447.5
uestimenta Christi 668.8.89.5.540.3
uestimenta Christi diuiduntur a milicibus Iudeorum 540.8
uestimenta Domini alba facta 170.7
uestimenta ecclesie. 1067.4
uestimenta in uiam projicere 514.7.81.4.4.8.5
uestimenta pontificis quando desuuant 123.4
uestimenta opera 204.4
uestimenta quid significet in scriptura 535.4
uestimenta scindere 154.9.13.5.387.7
uestimenta sua cur in passione Domini pontifex sciderit 108.5
uestimetorum Christi diuisio & fortitio quid significet 82.5
uestimetorum scissio apud Iudeos qualis mos 108.5
uestis apostolica 81.5
uestis Christi 120.5. cur non scindatur 540.8
uestis Christi in monte que tanquam nix dealbata effulsit quid significet 815.6
uestis Davidis opus gratie 334.4
uestis Domini ecclesia. 643.4
uestis Domini quadripars quid significet 112.5
uestis linea caro Christi. 161.4
uestis ex lana linoque conrecta non induenda. 232.8
uestis nuptialis 86.5. 87.6
uestis pontificis 297.8
uestis sacerdotalis colores 297.8.1266.4
uestem ex lana linoque conrectam induere 204.4
super Vestem Christi fors mittitur 540.8
ueste nuptiali qui carent eorum facies confunduntur 601.8
uestes Aaronis opera in fabrica 124.5.4

uestes albæ 865.5
uestes Israelitarum in deserto nulla uetustate corruptæ 230.8
uestes sacerdotum 124.4.124.5.4
uestium luxus 334.7
uestitus Domini 332.5
uestitus peccatum 62.7
uestitus discrimen 263.7.296.5
uestitum resumere 49.5
uetule cur barbare 242.2
uetus & nouum testamentum cur celi 469.8
uetus homo 915.6
uetus testamentum a nouo quid differat 831.6
uetus testamentum in nouo dilucidatum 1215.4.887.6. initium parabolarum 846.8
uetus testamenti hereditas qualis 786.8. libri quot 649.3
uetus testamenti libros cur Iudæi ad nos non pertinere putent 907.6
uetus testamenti promissiones 734.732.6
uestis scriptura qualis 11.8
in Veteri & nouo testamento eadem 501.6
uestis Domine palationis quadrifidum. 5.7
uia angusta 38. 85.5.299.7
uia bona 881.4
uia Cain 1053.5
uia Dei unaqueque creatura 872.4
uia Domini ut dirigatur 530.5
uia iustorum 43.8
uia lata & mala 880.4
uia peccatorum 427.8
uia presens stabulum uitae 606.8
uia pro uita accipitur. 685.8
uia quae ad uitam ducit arcta 578.8
uia quid significet 895.8
uia regia ingrediendum. 164.2
uia trium dierum 274.8
uia uinearum Christus. 725.4
uia Dei misericordia & ueritas 1038.8.951.6
uia ueritatis desertores. 356.5.348.7
uiam domini parate 4.5
uiam ueritatis blasphemantes 997.5
secus Viam qui seminat. 208.5
in Via nostra fiducialiter incedere 887.4
uia Dei inuestigabiles. 270.6
uia Domini 901.4.1010.8

uidentes caeci facti 661.5
uidentes cur disti propheræ 345.5.269.4
uiduus uidua 207.79.2.190.1.1782.8.991.6
uidua in Sarepta 252.5.352.5
uidua & repudiata synagogæ 308.8
uiduæ 718.4.719.4
per Viduas quid ueniat. 782.8
Vigilanti de trinitate heresis ab Augustino refutata 103.8
vigilare 229.235.7.374.5.757.8
vigilia noctis 68.5
vigilia sanctæ 1006.5
vigilia tres 230.7.374.5
uigiles qui custodiunt ciuitatem preces sunt ueritatis 104.4
Vigilius quamdiu federt 203.2
Vigilij episcopi & martyris apud Tridentinam urbem natale 388.3
Vigilij papæ temporibus quinta synodus Constantinopoli contra Theodorum celebrata 102.2
Vilibaldi episcopi martyrium 254.255.262.263.1
uillicus 82.7. quomodo laudandus. ibid.
Vincetij diaconi natale. 242. 243. 1.385. 435.3. martyrium 385.3
Vincislaus a Bohemis carceris custoditur 199.2
Vincislaus a Sigismundo Hungarorum rege captus Alberto Austriæ duci custodiendus traditur 199.2
Vincislaus Caroli Bohemi filius quamdiu imperarit 202.
Vincislaus quamdiu imperarit 202.
Vincislaus Vienne quæ custodum negligentia elapsus rursus arripit regnum 199.2
Vincislaus imperium solenniter abrogatur. 199.2
uinci Dei qui sint. 802.8
uindictæ quatuor gradus in lege 20.5
uindictam quomodo peccant electi 430.5.122.7
uindictæ acres sed raræ. 337.5
uindictæ Adæ que 668.3
uinea Christi ecclesia primitiua 1010.4.1011.4

Index.

uinea compactio in malis quando generatur 635.8
uinea Domini 301.8.544.4.595.4.124.7
uinea Naboth 922.5
uinea quando florere dicatur 1120.4
uineæ cultores 124.7.382.5
uineæ destructionis causa 869.8
uineæ maceria 869.8
uineæ nomine ecclesia designatur 631.7
uineæ operarij 51.7
uineæ principium gens Iudaica 868.8
uineam quomodo Deus pater placuerit 84.5
per Vineam compunctio intelligitur 855.8
Vinifridus episcopatui priuatur 124.3. redit ad suum monasterium ibid.
Vinianæ martyris natale 470.3
uinum Christi 448.8
uinum cur calidum dicatur 323.2
uinum de aqua facere. 286.7
uinum duplex 1105.5
uinum & oleum 96.7
uinum in nuptijs cur defecerit 286.7
uinum qui non bibant sed ficeram 315.8
uinum uetus 103.5
inter Vinum nouum & uinum nouum quid mystice distet. 22.5
uini & aquæ mixtio 145.5.378.7
uini & olei infusio quid significet 306.2
uini haustus immoderatus 957.4
uini nomine obseruatio legis exprimitur 1065.4
in Vino & lacte qui exprimitur 1076.4
uiolentum nullum perpetuum 242.2
uipera mortiferum animal 8.5
uirga Aaron 1177.4.292.8
uirga cur serpens facta. 275.8
uirga Dei uirga directionis 667.8
uirga & correptio tribuit sapientiam 964.4
uirga ferenda & non ferenda 323.5
uirga imperij infigitur 275.8
uirga in dorso 905.4
uirga Moysis in serpente uersa 108.112.4.273.275.8
uirga Moysis quid significet 108.4

uice 108.4
uirga pro directione ponitur 826.3
uirga qua mare tangitur crux Christi est 122.4
uirga qua percussa petra crux Christi 279.4
uirga regni Dei 667.8
uirga nomine potestatem Domini significat 58.5
uirgam Aaronis quidam Mariam uirginem esse putant 320.8
uirgæ tres quid significant 69.4
uirgularum occasus 262.263.1
Virgilius Cremonæ studijs eruditus 183.2
Virgilius quando & ubi natus 183.2
Virgo cur Augusto tribuatur 24.2.25.85.2
uirgo ecclesia Christi & mater 561.5
uirgo sub pedibus bootis constituta 561.5
uirgines quinque quid significant 96.5
uirginum prerogatiua. 104.5
uirginum sanctarum in Colonia martyrium. 260.261.1
uirginum septem martyrium 248.249.1
uirginum trepidare 190.5
uirginitas 301.547.7.309.5
uirginitas integra. 104.5
uirginitas mentis 665.666.6
uirginitas meritum unde 429.6
uirginitatis honor. 18.4
uirginalis pudoris indicium 144.7
uirgultum agri 15.4
uir cur & non mulier circumcidatur 416.8
uir cur non debeat uelare caput suum 135.8
uir imago & gloria Dei. 490.6
uir mortuus bis & semel natus 952.3
uir mulieris caput 642.8
uir non debet indui ueste feminea 204.4
uir perfectus est qui in lingua non labitur. 501.583.8
uir qui Ioseph in agro errantem inuenit quid significet 75.4
uir sensus rationalis intelligitur 355.8
uir caput Christus 439.8
uir etymon 414.6
uir nomen in sacris literis quid significet. 600.8

uiri nomine rationalitas designatur 414.8
uiri sancti decor & ornamentum domus Dei. 556.8
uiri sanguinum 556.8
uiri septuaginta eliguntur in decima tertiamansionem 317.8
uiri tres quid significant. 49.4
per Virum quid intelligatur 439.159.8
uirorum fortium David in typo sanctorum catalogus 374.8
uirorum in uxores officia 976.5
uiros quos scriptura uocet 912.4
per Virilem ætatem quid intelligendum 811.8
uires hominum quo tempore minui incipiunt. 919.8
uirtus 567.7
uirtus quid 395.1
uirtus ante gratiam doctrinæ facta 247.5
uirtus assimilata 338.2
uirtus conuatiua 338.2. pascuatiua. ibid.
uirtus Domini arcus. 773.4
uirtus in infirmitate perficitur 588.8
uirtus necessaria obedientia 447.7
uirtus perfecta 546.6
uirtus cura ubi deest illic spiritualis nequitie turba intrat 1073.8
uirtus etymon 395.1
uirtus nomine etiam spiritum S. intelligi. 725.6
uirtutes cardinales 109.7.16.5
uirtutes fortiores in dextra parte quam in sinistra 259.2
uirtutes non uitia sectanda maiorum 175.7.478.5
uirtutes principales quæ 58.8.654.3
uirtutes quatuor cardinales per paradisi fluuios adumbrantur 148.8
uirtutes sine quibus ad uitam peruenire nequeamus 539.4
uirtutes tres quibus ecclesie perfectio consistit 1215.4
uirtutum finis in futura uita 942.4
uirtutum perfectio. 941.4
uirtutum perfectio in hac uita 942.4
uirtutes omnia quæ sunt sub sole uanitati obnoxia 635.8
uirtus Christi æterna. 777.5
uirtus elatio corporalis. 655.5
uirtus cum apparet timor pellendus 108.5
uirtus Dei cur digne conueniat 273.8
uirtus Dei in ueteri testamento qualis 289.8
uirtus fidei merces 809.5
uirtus nostra dum in hoc corpore sumus quasi ænigma est 682.3
uirtus qualis cuidam uiro Dei apparuerit 149.3
uirtus unde gignatur. 404.1
uirtutis locus 211.8
uirtutem cur Christus præcipiat taceri 173.7
uirtutes ad prophetas proprie pertinent. 911.8
uirtutum tria genera. 673.6
uirtutis Dei 646.4
uirtutis Domini 25.5
uirtutis quid sit 507.8
uirtus interior 767.5
uirtus quomodo efficiatur 341.3
uirtus species tres 341.2
ad uirtutem efficiendum tria necessaria 341.2
uirtus figuræ & colorum rerum discernuntur. 341.2
uirtus 649.3
uirtus actiua 435.7. contemplatua. ibid.
uirtus actualis a mundi curis ex toto non est secreta 207.8
uirtus æterna 115.6.730.5.879.4.1021.5
uirtus æterna fidei merces. 104.0.6
uirtus æterna per dexteram significatur 505.8
uirtus æterna quomodo detur nobis 1041.5
uirtus æterna quomodo comparetur 166.8
uirtus æterna uiriditate præbni lapidis cur significetur 148.8
uirtus carnis sanitas cordis 921.4
uirtus Christiani 872.6
uirtus cuius in lætitia proficiat 579.8. item in dolore deficiat. ibid.
uirtus duplex iungenda. 174.7
uirtus duplex 227.2.299.7.384.5
uirtus fidelium lux & dies appellatur 298.6
uirtus hæc cur messi & aestati comparetur. 895.4

In Bedæ opera

uita hæc desertum 857. 8. ignorantia & tentatio 843.8 uita hæc misera 885.8. tem pus afflictionis 659.8 uita hominis 243.5.312. 589.7 uita hominis beata 732. 6. militia super terram- 629.885.1010.8 uita humana breuis 127.6 uita humana debet in se deficere, in Christo proficere 641.6 uita humana in quot annos contracta 177.8 uita humana tentatio est. 873.5.628.6 uita in Christo abscondita 810.5 uita iusti bellum 128.6 uita præfens de die in diem uoluitur 495.8 uita præfens exilium. 560.8 uita præfens fidelium dies 1038.4 uita præfens ingressus ad futuram 630.8. modicum quid 777.5. nox. 1059.4. peregrinatio. 500.8. per se desertus est 757.8. angustijs plena. 627. rēpus famis 597.8. rēpus senectutis 809. 8. tribulatio 841.8 uita nostra militia 807.8 uita nostra propter Christum est 613.5 uita quæ in peccatis est, mors appellatur in Scripturis 994.6 uita sancti uiri non sibi rantum necessaria, fed etiam aliorum dispositio 579.8 uita sanctorum est in medio tentationū 629.4 uita sine erratibus transigi nequit 38.7 uita bonæ obseruantia. 570.8 uita breuitas 623.7.919.8 uita & mortis diuinatio. 348.2 uita futuræ patria, dominus Domini 581.4 uita hominū duæ 749.8 uita huius actio laboriosa in operibus 232.8 uita humanæ ordo 652.3 uita iter 345.5 uita longissimæ quæ animalia 239.2 uita perfectio 311.5 uita perfectum magistrum est, ecclesiæ primitiue semper actus imitari 53.7 per Vitæ spiraculum quid intelligendum 145.8 pro Vitæ huius necessarijs licitè petendum 39.7 uitam bonam quid efficiat 221.2 uitam suam pro uoluntate sua Christus posuit. 670.5 ad Vitam qui sibi confu- lit, sit uelut quadratū lignum, ut intret in fabricam sanctam 181.8 in Vita hæc cur semper timendum sit, ne deficiamus 1014.8 in Vita hæc nemo uerè perfectus 17.8 in Vita hæc quamdiu sumus, semper superest in quo impugnamus. 495.8 uita quot sanctis legatur 650.3 Vitalianus papa cælestia regna petit 192.2 Vitalis & Agricolæ sanctorum martyrum natale & martyriū 473.3 Vitellianus Campanus quamdiu sederit 203.2 Vitellius quamdiu imperarit 201.2 uitis Saluatoris nostri ty pum haber 353.8 Vitus abbas 481.3 Vitus presbyter monachum quemdam oratione sua ad Dominum excitat 426.3 Viti martyrium 252.253.1 Vitum tentat pater impius ad Dei cultura abducere 425.3 uitium 569.7 uitia numerosiora sunt uirtutibus 220.8 uitia principalia, quæ humanum genus infestant 654.3 uitia uincere maxima est uictoria 245.2 uitiorum genera 1017.5 uitiorum locus, peccatorum 824.4 uitiorum phantasma 303. 7.437.5 uitiorum pugna non ex Deo 1017.5 uirtula caro Christi 202.4 uirtula cur extra castra proiecta 320.8 uirtula rufa, caro Saluatoris 180.4.320.8 uirtula cur cum pelle & ossibus suis comburatur 321.8 uirtula rufæ crematio. 1228.4 ex Vitula sanguine cur septies tabernaculum aspersum 321.8 uirtulus ab Israelitis factus quid significet. 287.8 uirtulus aureus 287.8 uirtulus comminutus in aquam mittitur 287.8 uirtulus duobus modis

immolatur 149.4 uirtulus qui pro peccato sacerdotis & totius populi emundatione occidi iubetur, quid significat 310.8 uirtulus quem mulier demoniosa morituro Sauli coxit, quid significet. 472.4 uirtulus laganatus 342. 343.7.404.5 uirtulus laganatus, Domini Iesu corpus est 49. 4.204.8 uirtuli adoratio 142.4 uirtuli sacrificium quomodo Christum adibrant 300.8 uirtuli sanguine populus sacerdotis digito septies aspersus 310.8 uirtulum Deo offerre 146. 4.301.8 uirtulum in puluerem conuersum, & potius commixtum Moyses populo propinat 612.8. eius significatio. ibid. uirtulum quem Israelitæ adorarunt, Moyses conuertit 612.8 uiuere nostrum, quotidie à uita transire est 166.8 uiuorum Deus est, non mortuorum 681.5 in uiuis spes reparationis 903.8 Vizoues primus Aegyptiorum rex 176.2 Vlam, uestibulum uel superliminare 229.8 ulcera 114.4 ulcionem quando Deus de inimico facit 721.4 umbilicus infirmitatem nostræ mortalitatis designat 116.4 umbra in Scriptura quid. 854.4 umbra mortis, diabolus. 658.4 umbra terræ 206.2 umbra triplo maior suo corpore 112.2 umbram quæ efficiant. 498.1.787.8 umbram terræ non alius quam luna est peruener 312 in Umbra faciendæ quæ concurrere sit necesse. 62.64.2 umbræ gnomonum quales sint Coloniae 123.2 umbræ uel dies quibus in locis sint pares 128.2 umbrarum ratio gnomonica, per quadrantem mundi septentrionalis 131.2 umbrarum tria genera 64.2 umbrarum uarietas unde oriatur 123.2

umbras terræ eruditi homines toto anno obliuant 123.2 Umbri 58.2 Vnalchiod Cuthberti frater 246.3 uncia 96.2.147.182.183.1 unctio Christi 893.5 unctio extrema 217.7. 325.5 unctio in populo Iudaico quando incæperit. 698.8 unctio quomodo spiritualiter in nobis perficiatur 558.8 unctio spiritualis 1019.5 unctio ratio 59.5 unctio humanæ naturæ in Christo quomodo Iacob præfiguratur 667.8 unguentum quo tabernaculum perungitur 297.8 unguenti typus 690.5 unguenta optima, spiritus sancti dona 1005.4 unguam mordere 93.4 unguam quæ animalia habeant 158.4 unicomis, animal castissimum 860.8 unicomis pro ecclesiæ unitate ponitur 933.8 unicomis quomodo capiat 890.8 per Unicornem quid significetur 860.8 unigenitus Dei filius, angelorum dominus. 806.5 unigeniti omnes primogeniti dici possunt. 4.5 unio & discretio in diuinis 309.7 unionis ac concordie uinculum 802.5 unitas fons & origo numerorum 419.1 unitas nullam sectionem recipit 147.1 uniuersalia singularibus notiora 258.2 unus ad Græco nomen trahit 98.1 unus atomus in numero. 119.1 uno medio numerorum intermedium, quomodo iuncti duo extremi cæteros metiantur 162.1 una sabbati 168.2 unum numeri semen. 114.1 unum omnes sumus in Christo 802.5 uocales 4.7.34.1 uocales Latinorum dictionum 35.1 uocare Deum per æneria. 69.7.39.4.5 uocare Deum qui dica- tur 445.8 uocare

Index.

uocare & inuocare Deum, differunt 445.8 uocari secundum propositum quid 190.6 uocatio certa 993.5 uocatio Dei unde cæperit 688.8 uocatio generalis 408.8. item specialis. ibid. uocaciones duæ 408.8 uolucres cæli, qui uolucres cur homines elati dicantur 472.8 uolucres descendentes super cadauera, quid significant 198.8 uolucrum esca quid significet 208.8 uolucrum genera quot pennata 652.3 per Volucres & escas quid significetur 280.8 per Volucres maligni spiritus intelligedi 33.5 uoluntas à Domino paratur fide præeunte. 1075.6 uoluntas Dei 24.5. 957.8 uoluntas Dei æqualis. 1061.6 uoluntas Dei faciendâ non nostra 608.5 uoluntas Dei, in humano genere fors 887.6 uoluntas Dei, lex scripta. 642.8 uoluntas Dei, omnium quæ sunt causa 114.8 uoluntas Dei prima causa motionum 1060.6 uoluntas diuina, iustitia. 787.4 uoluntas Domini 560.8 uoluntas patris & filij eadem 807.5 uoluntas quando praua & auera 614.8 uoluntas obiectum. 248.2 à Voluntate antiqua non procedit actio noua. 215.2 Voluntates duæ in homine 942.8 uoluntarium bonum. 1053.6 uoluptas 301.7.309.5. 584.7 uoluptas duplex 249.2 uoluptas diei 1000.5 uoluptas omnis mala. 249.2 Voluptatum illecebras, qui Deo militare nititur, contemnere debet 361.8 uoluptuosi homines terra 653.4 Volagius eremus 280.3 uotum malum reddere 286.6 in Voto quæ attendenda 996.6 uota offerentium quomodo Deo fiat accepta 507.4 uota Deo in medio Hierusalem reddere 582.4 uox demissa 429.1 uox Domini 1079.5 uox Domini confringes cedros 489.4 uox Domini quomodo intonuerit 569.8 uox dulcis Domino quæ 1035.4 uox Ioannes 273.7 uox parua 429.1 uox languinis 28.4 uox strepitu uerberati aeris sit 429.8 uocis mutatio, signum motus ad coitum 242.2 uocem defecare 421.4 uoce grandi qui proximo benedicat 951.4 uoce sua ad Dominum qui clamet 840.8 in uocibus & tonitruis clamor prædicantium intelligitur 282.8 Urbanus episcopus & martyr 418.3 Urbanus episcopus multos nobilium ad fidem Christi & martyrium perducit 185.36.2 Urbanus pontifex sex simul cardinales Nuceria necat 199.2 Urbanus quamdiu federit 202.2 Urbanus II. quamdiu federit 204.2 Urbanus III. quamdiu federit ibid. Urbanus IIII. quamdiu federit ibid. Urbanus V. quamdiu federit ibid. Urbanus VI. quamdiu federit ibid. Urbanus natale 387.3. martyrium 250.251.1 urbes in possessionem Leuitæ quot acceperint 346.8 Urias diabolum demonstrat 695.8 Urias, lux mea Dei 372. 695.8 Uria interitus 696.8 Uria nomen cur in Christi genealogia ponatur tacito nomine Beerfabæ 2.5 urina 339.2 urna aurea 292.8 urna aurea in arca 1177.4 Ursatij confessoris natale 441.3 urisæ nomine quid intelligendum 928.4 Urli episcopi depositio. 437.3

Ursini martyrium 409. 3.427.3 Ursula 119.8 Vstazadis eunuchi passio 407.3 usuras accipere, in lege prohibita 82.5 uter aque deficientis quid significet 210.8 per Vitrem quid accipiat 1025.8 utres ueteres 267.5 Vtra presbyter 89.3 uua passa uesci 175.4. 315.8 uua, uerbum Dei 468.8 Vualdebertus abbas conobij Luxoniensis. 366.3 Vualdelenus dux 285.3 Vualpurgæ uirginis natale 411.3 Vuarnacharius hæreticus 338.3 Vuffa pater Tytili 65.3 Vuigbetti uita 475.7 in Vuigberti solennitate, concio 472.7 Vuighart ad suscipiendū episcopatum Romam mittitur 114.3. eius obitus. ibid. Vuilfridus ad Galliarum regem, mittitur 101.3 Vuilfridus episcopus australium Saxonum provinciam ad Christum conuertit 130.3 Vuilfridus in amicitiam Bonifacij uenit 185.3 Vuilfridi episcopi obitus 188.3. epitaphium. ibid. Vuillibrordus in Friesiam ordinatus episcopus. 171.3. multos ad Christum conuertit 170.3 Vuillibrordi episcopi depositio 466.3 Vuinicosus mirabiliter sanatur 286.3 Vuini de episcopatu suo pellitur 79.3 per Vulpem dolofitas designatur 760.8 uulpes, hæretici 335 uulpes quæ demoluntur uineas, hæretici sunt 1036.4 uulpium natura moribus & uerbis hæreticorum conuenit 1036.4 Vultuari confessoris natale 426.3 Vulturnus 32.2 uultus Dei 778.8 uultus Domini super malos 604.8 uxor Loth quorum genus figurat 50.4. quare in salem conuertit. 50.4 uxor, synagoga 206.4 uxoris dimittendæ causa 102.5 uxorem in causa fornicationis cur dimittere liceat 988.6 cum Vxore tyranni, tempore belli, cur bonum sit adulterari 200.2 de Vxore fratris accipienda 333.8 uxores alienigenæ 534.4 uxores duæ Iacob liberæ 66.4.233.8 uxores patrum antiquorum quid significantur 1046.6 uxorū fidelium munerum 976.5 uxores alienigenas in sancta ecclesia ducere. 587.4 per Vxores quid significetur 129.4

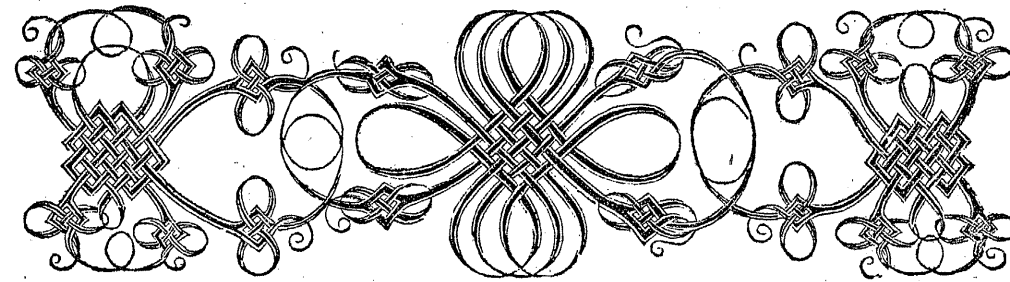
Xenocrates quado claruerit 212.2 Xenocrates Speusippi successor 182.2 Xerxes Aegyptum capite 181.2 Xerxes Darius filius 181.2 Xerxes quamdiu imperarit 181.2 Xerxes uictus in patriam refugit 181.2 Xerxis copiae 181.2 Xistus episcopus martyrium patitur 186.2 Xistus Romæ episcopus fasilicam facit sanctæ Mariæ 189.2

Zabulon 74.91.4. 232.1062.8. 1081.5 Zabulon ecclesiam significat fortissimam. 265.8 Zabulon, fortitudinis habitaculum 13.5.265. 791.8 per Zabulon quid intelligatur 791.8 Zacharias 253.7 Zacharias à Ioas rege inter templum & altare lapidatur 178.2 Zacharias cur Barachias filius uocetur in Mathæo 178.2 Zacharias cur impleatur spiritu sancto 254.7 Zacharias filius Ioadae. 178.2 Zacharias Græcus quamdiu federit 203.2 Zacharias inter templum & altare occisus 490.5 Zacharias protospatrius ab urbe Roma pellitur 192.2 (rit. 180.2 Zacharias quado claruerit 265.8

In Bedæ opera index.

Zachariæ oris apertio, quid mysticè significet	254.7	ret	234.8	Zingius Maium mensure unde nominatum putarit	127.1	sub Zodiaco tantum habitatio hominum	24.85.2
Zachariæ pœna	187.5	Zelpha, os hians	234.8	Ziph uicus Iudææ	710.8	zona linea, castitas Christi	162.4
preces	138.7.185.5	de Zelpha quos filios lacob progenuerit	232.8	Ziphei	710.8	zona pellicea Ioannis.	7.5
Zachariæ prophetæ natale	448.3.465.3	zelus	797.863.8	Ziphei, florentes	710.8	zona pellicea, mortificationis signum	5.7.5
in Zacharia loquendi ratio	198.5	zelus amarus & dulcis.	949.5	Ziphei Iudæorum doctores exprimunt	414.4	zona quæ flammis semper obnoxia	128.2. que item semper pruina prematur.
Zacheus episcopus.	443.3	zelus domus Dei	550.5	per Zipheos, mundi autores intelliguntur	710.8	zozaniarum toleratio.	716.5
Zachei conuersio	248.7	zelum Dei habere	765.5	in Zizico fouea cuiusmodi	391.8	Zoæ uxoris Nicostrati martyrium	431.3
Zain, oliua uel fornicatio	1018.8	Zenobius presbyter.	463.3. eius martyriū.	Zoara	192.8	zodiacus	390.1.321.2. 435.1
Zambre à Phinea pugio-ne confoditur	327.8	Zenon quamdiu imperarit	189.201.2	Zodiacus circulus unde dictus	24.85.2	Zodiacus circulus quot signis constet	506.1
Zaphanath Phaanecha cur Iosephum uocavit Pharao	250.8	Zeno Sueuus imperium affectans repudiatur.	196.2	Zodiacus circulus quid sit	24.2	Zodiacus circulus quibus sit subiectus	436.1
Zaraath, lepra	202.8	Zenonis Interamnæ natale	392.3	Zodiacus cur significatus	88.2	Zodiacus tres contingit zonas	24.2
Zara, oriens	246.8	Zenonis martyrium.	244.245.1.392.405.3	Zodiaci ascensus & descensus	321.2	Zodiaci diuisio	327.2
Zara cum exercitu suo ab Asa sternitur	178.2	Zenonis martyris passio	405.3	Zodiaci etymon	90.2	Zodiaci lineæ	383.1
Zaroe magus	489.7	Zenonis martyris natale	422.478.3	Zodiaci signa duodecim.	517.1		
Zeb, lupus	881.1063.8	Zepherinus papa	444.3				
per Zeb qui intelligendi	881.8	Zepherinus quamdiu sederit	202.2				
Zebec, uictima lupi	881.1063.8	zephyrus	32.2.380.1				
Zebedæus rerum labentium instabilitatem significat	14.5	zephyri uenti generatio.	333.2				
Zeda uerbum quid significet	251.8	Zetarius	34.2				
Zelandi uerbum quomodo usurpetur	620.8	Zeugma	61.1				
Zelotes	275.5	Zeuxis pictor quando floruit	181.2				
Zelpha ancilla quos figu-		Ziegleri commentaria in secundum librum Plinij	208.2				

FINIS.

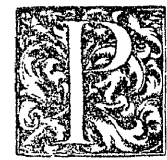
B E D Æ PRESBYTERI PRÆFATIO.

ARTIVM Donati liberta à plerisque uitatus est & corruptus, dū unusquisq; pro libitu suo, siue ex alijs auctoribus quod ei uisum est addidit, siue declinationes aut coniugationes & cæterum huiusmodi inseruit: ut nisi in antiquis codicibus, uix purus & integer, ut ab eo est editus, reperiatur. Quod ne nos quoq; fecisse uideamur, qua ex causa præfens digesserimus Opusculum, breuiter in eliminari paginola exponendum esse censuimus. Nouerunt omnes qui Artis huius ampliorē, quàm nos sciētia affecuti sunt: quod priorē artem prædictus artigraphus ob instructionem puerorum, sub interrogationis & responsionis specie descripsit, prout scilicet ingenijs & studiis sui temporis sufficere iudicauit. Verum quia nos nostrisq; similes ad eò obtunsi sumus & hebetes, ut plerunq; quod regulariter uel interrogare uel respondere possit, ignoramus: libellum hunc iuxta paruitatem sensus nostri collegimus, acutioribus quidem & capacioribus minimè necessarium, simplicioribus uerò & minus promptis (quantum existimamus) utilem, in quo & ordinem præfati artigraphi tam in rogando, quàm in respondendo tenuimus, & probationes quasdam paruulis & incipientibus necessarias ex latere copulauimus, & cætera quæ huiusmodi instructio expetere uidebatur. Quatenus paruuli bonæ indolis ad istius Artis se studium conferentes, ea de quibus interrogaturi essent & responsuri, ipsi sibi aliquatenus probare & probando facilius inuenire possent: & hoc quasi ludo exercitati, & exercitatio excitati, ad maiora & pleniora capienda fierent promptiores.

CUNABULA GRAMMATICÆ ARTIS DONATI

TI, A BEDA RESTI-
TVTA LIBER I.

ARTE orationis quot sunt? Octo. Quæ? Nomē, Pronomē, Verbum, Aduerbiū, Participium, Coniunctio, Præpositio, Interiectio, Donatus quæ pars orationis est? Nomē. Nō mē quid est? Pars orationis cum casu, corpus aut rem propriē communitē ue significans. Nomini quot accidunt? Sex. Quæ? Qualitas, comparatio, genus, numerus, figura, casus. Qualitas nominum in quo est? Bipartita est, aut enim unius nomen est, & propriū dicitur: aut multorū, & appellatiuum est. Hoc nomen, propriū an appellatiuum? Propriū. Vnde hoc probas? quia non multorum, sed unius est. Grammaticus est propriū an appellatiuum? Appellatiuum. Vnde hoc probas? Quia non unius, sed multorum est comparationis, Gradus quot sunt? Tres. Qui? Positiuus, ut doctus: cōparatiuus, ut doctior: superlatiuis, ut doctissimus. Quæ nomina comparantur? Appellatiua duntaxat qualitatem aut quantitatem significantia. Donatus comparatur, aut non? Nō. Vnde hoc probas? Quia propria nomina minimē comparantur. Bonus comparatur, an non? Comparatur. Vnde hoc probas? Quia & appellatiuum est, & qualitatem significat. Quomodo? Vt bonus, melior, optimus. Magnus cōparatur, an nō? Cōparatur. Vnde hoc probas? Quia & appellatiuum est & quantitatem significat. Quomodo? Vt magnus, maior, maximus. Stulus cōparatur, an nō? Non. Vnde hoc? Quia licet appellatiuum sit, nec qualitatem tamen, nec quantitatem significat. Genera nominum quot sunt? Quatuor. Quæ? Masculinum, ut hic magister: fœmininum, ut hæc musa: neutrum, ut hoc scamnum: commutne, ut hic & hæc sacerdos. Est præterea trium generum, quod Omne dicitur, ut hic & hæc & hoc felix. Est & Epicœnum, id est promissiuū, ut passer, aquila. Donatus, cuius generis nomen est? Masculini. Vnde hoc? Quia numero singulari, casu nominatiuo pronomē ei, uel articulus præponitur hic. Quomodo? ut hic Donatus. Grammatica, cuius generis nomen est? Fœminini. Vnde hoc? Quia numero singulari casu nominatiuo pronomē ei uel articulus præponitur hæc. Quomodo? ut hæc grammatica. Scamnum, cuius generis nomen est? Neutri. Vnde hoc? Quia numero singulari, casu nominatiuo pronomē ei uel articulus præponitur hoc. Quomodo? Vt hoc scamnū. Sacerdos, cuius generis nomen est? Cōmunis. Vnde hoc? Quia simul masculinū

fœmininūq; significat. Quomodo? Vt hic & hæc sacerdos? Felix, cuius generis nomen est? Omnis. Vnde hoc? Quia sub una significatione, tria genera cōprehēdit. Quomodo? Vt hic & hæc & hoc felix. Passer, cuius generis nomen est? Epicœni. Vnde hoc? Quia sub una significatione marem ac fœminam cōprehēdit. Quomodo? Vt hic passer. Stulus fixū, an mobile nomen est? Fixū. Vnde hoc? Quia in alterū genus flexi non potest. Sanctus, fixū an mobile nomen est? Mobile. Vnde hoc? Quia per tria genera moueri potest. Quomodo? ut sanctus, sancta, sanctum. Rex, fixum an mobile nomen est? Nec in totum fixum, nec in totum mobile. Vnde hoc? Quod in alterū genus flexi potest per tria genera, moueri non potest. Quomodo? Vt rex regina? Numeri nominum quot sunt? Duo. Qui? Singularis, ut hic magister: pluraliter, ut hi magistri. Donatus, cuius numeri nomen est? Singularis. Vnde hoc? Quia Donatus cum dico, unum non plures significo: similiter & de appellatiuis respondendum est. Artes, cuius numeri nomen est? Pluralis. Vnde hoc? Quia artes cum dico, plures non unam significo. Figure nominū quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, ut decens, potēs: composita, ut indecēs, impotēs. Quot modis nomina componuntur? Quatuor. Quibus? Ex duobus integris, ut suburbanus: ex duobus corruptis, ut efficax, municeps: ex integro & corrupto, ut insulsus: ex corrupto & integro, ut nugigerulus: aliquando ex compluribus, ut inexpugnabilis, imperterritus. Donatus, simplex an cōpositum nomen est? Simplex. Vnde hoc? Quia neq; ex duobus integris, neq; ex duobus corruptis, neq; ex integro & corrupto, neque ex corrupto & integro, neq; ex compluribus est compositum. Suburbanus, simplex an cōpositum est? Compositū. Quomodo? Ex duobus integris, quibus ex sub præpositione, & urbanus nōmine: utraq; enim integra perseuerant, cum dicimus suburbanus. Municeps, simplex an cōpositum nomen est? Compositum. Quomodo? Ex duobus corruptis, quibus ex munere nomine, & capio uerbo: utraq; enim corrumpuntur cum dicimus municeps. Insulsus, simplex an cōpositum nomen est? Cōpositum. Quomodo? Ex integro & corrupto. Quibus? Ex in præpositione, & salsus nomine: nā salsus corrumpunt, cum dicitur insulsus. Nugigerulus, simplex an cōpositum nomen est? Compositū. Quomodo? Ex corrupto & integro. Quibus? Nugas & gerulus: nā nugas corrumpit-

3

rumpitur. cum dicimus nugigerulus. Inexpugnabilis, simplex an cōpositum nomen est? Cōpositum. Quomodo? Ex cōpluribus. Quibus? In & ex præpositiōibus, & pugnabilis nomine, & hæc omnia integra perseuerant, cum dicimus inexpugnabilis. Imperterritus, simplex an cōpositum nomen est? Cōpositū. Quomodo? Ex cōpluribus. Quibus? In & per præpositionib; & territus participio: sed in præpositio corrūpitur, cū dicimus imperterritus. Casus nominū quot sunt? Sex. Qui? Nominatiuus, genitiuus, datiuus, accusatiuus, uocatiuus, ablatiuus. Donatus, cuius casus nomen est? Nominatiui. Vnde hoc? Quia Donatus cū dico, eum qui sic uocatus est nomino. Grammatica cuius casus nomen est? Nominatiui & uocatiui. Vnde hoc? Quia grammatica cū dico, eam rem que sic appellatur aut nomino profertur, aut uoco. Et hæc quidē simpliciter dicta sint: ceterū in sententijs & plena oratione, multo expeditior de cunctis casibus responsio est, ubi prima & tertia persona uerbi, nominatiuum secundū uocatiuum casum trahit, & uerbalia nomina alia genitiuo, alia datiuo, alia accusatiuo, alia ablatiuo casui copulant: ut cano ego uirgilius, canit ille uirgilius, cane uirgiligeo panis, loquor tibi, uoco te doceor à te, oratore magistro utor. Declinantur omnia nomina an nō? Nō. unde hoc? quot que dā eorū sunt in declinabilia, ut fas, nequam: quæ dā declinabilia, ut magnus, fortis. Declinabilia nomina uariantur omnia per omnes casus an non? Nō. unde hoc? quod quæ dā sunt aptora ut frugi, sinapi: quæ dā monoptota, ut cornu, gelu: quæ dā dipotota, ut huius tabi, ab hac tabe: hæc fors, ab hac forte: alia triptota, ut musa, musam, alia tetrapotota ut senatus, senatui, senatū à senatu, alia pentapotota ut doctus, docti, docto, doctū, doctē, alia hexapotota, ut unus, unius, unū, unē, unē, ab uno. Similiter solus Donatus uariatur per omnes casus an nō? Nō. quid ergo est? pentaprotū. unde hoc? quia quinque casibus uariatur. quibus? nominatiuo, genitiuo, datiuo, accusatiuo, uocatiuo. quomodo? ut hic Donatus huius donati huic donato huic donatū, huic donate. Cur nō annumeras ablatiuū? quia similis est datiuo. unde sic enim dicimus in datiuo huic donato, sic & iā dicimus in ablatiuo ab hoc donato. In hunc modum & de cæteris respondendum. Declinabilia nomina quot declinationibus inflectuntur? Quinq;. Quibus? prima, secunda, tertia, quarta, quinta. Vbi cognoscitur declinatio? in genitiuo casu singulari. Primā igitur declinationis genitiui singularis, in quā syllabam desinit: in æ diphthongum, ut hæc musa huius musæ. Secundę, in æ productam, ut hic donatus huius donati. Tertię, in is correptā ut hic pater huius patris. Quartę, in us uel in u productā, ut hic senatus huius senatus, hoc cornu huius cornu. Quintę, in ei diuisas, ut

Cunabula grammat.

4

hic dies huius diei. Cuius declinatiōis est hoc nomen? Secundę. Vnde hoc? quia genitiuū eius singularis in productam desinit. Quomodo declinatur? Nominatiuo hic donatus, genitiuo huius donati, datiuo huic donato, accusatiuo hunc donatum, uocatiuo o donate, ablatiuo ab hoc donato. Cur non declinatur pluraliter? quia propria nomina, pluralitatem nō recipiūt. Grammatica quomodo declinatur? Nominatiuo hec Grammatica, genitiuo huius grammatica, datiuo huic grammatica, accusatiuo hanc grammaticam, uocatiuo o grammatica, ablatiuo ab hac grammatica: & pluraliter nominatiuo hæc grammatica, genitiuo harum grammaticarum, datiuo his grammaticis, accusatiuo has grammaticas, uocatiuo o gramma, ablatiuo ab his grammaticis. Variatur in plurali numero per omnes casus, an non? Nō. quid ergo est? tetraprotū. unde hoc? quod quatuor casibus uariatur, quibus? nominatiuo genitiuo datiuo & accusatiuo. quomodo? ut hec grammatica, harum grammaticarum, his grammaticis, has grammaticas. Cur non annumeras uocatiuū? Quia similis est nominatiuo. Vnde hoc? Sicut enim dicimus in nominatiuo hæc grammatica, sic dicimus in uocatiuo o grammatica. Cur non annumeras ablatiuū? quia similis est datiuo. Vnde hoc? Sicut enim dicimus in datiuo his grammaticis, sic & iam dicimus in ablatiuo ab his grammaticis. Pax quomodo declinatur? Nominatiuo hæc pax, genitiuo huius pacis, datiuo huic paci, accusatiuo hanc pacem, uocatiuo o pax, ablatiuo ab hac pace. Cur non declinatur pluraliter? quia pluralis eius in usu non est. Quot literis scribitur hoc nomen? cantor? sex. quæ ex eis sunt uocales? a & o. Vnde hoc probas? Quia & per se proferuntur, & per se syllabam faciunt. Quæ consonantes? cætera omnes. Vnde hoc? Quia per se non sonant, sed uocalibus consonant. quæ semiuocales? n & s. Vnde hoc? Quia per se proferuntur, sed per se syllabam non faciūt. Quot mutæ? d & t. Vnde hoc? Quia nec per se proferuntur, nec per se syllabam faciūt. Iuno quot literis scribitur? quatuor. quæ ex eis uocales sunt? u & o. Vnde hoc? quia & per se proferuntur, & per se syllabam faciunt. Cur non annumeras i? quia loco est posita consonantis. unde hoc? quia cū altera uocali iungitur, Venus igitur literis scribitur: quinque. quæ sunt ex eis uocales? e & u posterior. unde hoc? ga & per se proferuntur, & per se syllabam faciūt. Cur non annumeras u priorem? quia loco est posita consonantis. unde hoc? quia cum alia uocali iungitur. Quot syllabis constat hoc nomen donatus? tribus. antepenultima qualis est? longa. natura an positiuē? natura. unde hoc? quia uocali tatum in ea producitur. quomodo? ut est illud, Donatus fama notus in orbe pia. penultima qualis est? similis. & ultima qualis est? breuis, unde hoc? quia & correptam uocalem

A 2 habet

habet, & non definit in duas consonantes, aut in unam duplicem, aut in aliquod quod sit pro duabus consonantibus. Et quot syllabis constat una, qualis longa. Natura an positione natura. Vnde hoc? Quia duae uocales in ea iunguntur & diphthongum faciunt, quae A & E. Arceus quot syllabis constat? Duabus. Prior qualis est? Longa, natura an positione? Positione, unde hoc? Quia correpta eius uocalis in duas definit consonantes. Quas? r & c. Axis quot syllabis constat? Duabus, prior qualis est? Longa, natura, an positione? Positione, Vnde hoc? Quia correpta eius uocalis, in unam duplicem definit, quam x. Aditor & aduena quot syllabis constant? tribus. Antepenultima eorum quales sunt? Longa, natura an positione? Positione, Vnde hoc? Quia correpta earum uocales in alteram consonantem, & alteram uocalem loco consonantis postquam definit, quas? d & i, & d & u. Maior quot syllabis constat? Duabus. Prior qualis est? Longa, natura an positione? Positione, unde hoc? Quia correpta eius uocalis, in i solo loco consonantis postquam definit. Donatus igitur qui pes est? antibrachius, unde hoc? Quia ex duabus longis & breui syllaba constat. Quot temporum est? quinque, unde hoc? quia idem pes totidem tempora occupat. Donatianus qui pes est? nullus, unde hoc? quia transcendit numerum quatuor syllabarum, quid ergo est? Sinzigia. Ex quibus pedibus fit? Ex spodeo & amphibrachii, unde hoc? quia duae syllabae longae in principio stant, spondeum faciunt. Sequentes tres, quarum prima & ultima breues, media longa est, amphibrachium reddunt. Quot temporum est? octo, unde hoc? quia idem pedes in sinzigia coeunt, totidem tempora occupant. Et, qui pes est? nullus, unde hoc? quia ex una syllaba pes nunquam fit, quot temporum est? duorum, unde hoc? quia longa syllaba duo tempora habet. Donatus, quo accentu pronuntiandum est? Circumflexo, unde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si ultima breuis fuerit, penultima uero natura longa, penultima circumflexa est, quomodo? ut Donatus. Fax, quo accentu pronuntiandum est? acuto, unde hoc? quia monosyllaba, quae correptam uocalem habent, acuto accentu pronuntianda sunt, quomodo? ut fax. Res, quo accentu pronuntiandum est? Circumflexo, unde hoc? Quia monosyllaba quae productam uocalem habent, circumflexo accentu pronuntianda sunt, quomodo? ut res. Meta, quo accentu pronuntiandum est? Circumflexo, unde hoc? Quia in dissyllabis quae priorem productam habuerunt, & posteriorem correptam prior syllaba circumflexa est, quomodo? ut meta. Nepos, quo accentu pronuntiandum est? acuto, unde hoc? quia in dissyllabis si posterior producta fuerit, prior syllaba acuenta est, siue illa correpta fuerit, siue producta, quomodo? ut nepos, Bonus, quo

accentu pronuntiandum est? acuto, Vnde hoc? quia in dissyllabis si breues ambe fuerint, syllaba prior acuenta est, quomodo? ut bonus. Tullius, quo accentu pronuntiandum est? acuto, Vnde hoc? Quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima correpta fuerit, antepenultima acuenta est, quomodo? ut Tullius, Metellus, quo accentu pronuntiandum est? Acuto, unde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima positione longa fuerit, ipsa acuenta & antepenultima graui accentu pronuntianda est, quomodo? ut Metellus. Latebrae, quo accentu pronuntiandum est? Acuto, Vnde hoc? quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si penultima positione longa ex muta & liquida fuerit, antepenultima acuenta est, quomodo? ut latebrae. Micena, quo accentu pronuntiandum est? Acuto, Vnde hoc? Quia in trisyllabis & tetrasyllabis & deinceps, si tam penultima quam ultima natura longa fuerit, penultima acuenta est, quomodo? ut Micena. Ego, quae pars orationis est? Pronomen. Pronomen quid est? Pars orationis quae pro nomine posita tantum penes significat, personamque interdum recipit. Pronomina quot accidunt? Sex. Quae? Qualitas, genus, numerus, figura, persona, casus. Qualitas pronominum in quo est? Bipartita est, aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Quae sunt finita? quae recipiunt personas, ut ego tu ille. Quae sunt infinita? quae non recipiunt personas, ut quisque. Quod est hoc pronomen, finitum an infinitum? Finitum, Vnde hoc? Quia recipit personam. Quis finitum an infinitum pronomen est? infinitum, Vnde hoc? quia non recipit personam. Genera pronomina quae sunt? eadem sex quae & nominum: masculinum ut qui, foemininum ut quae, neutrum ut quod, commune ut qualis talis, trinum ut ego tu, Cuius generis est hoc pronomen? omnis, Vnde hoc? Quia & pro masculino & pro foeminino & pro neutro nomine poni potest. Quis, cuius generis pronomen est? Masculini, Vnde hoc? quia pro masculino tantum nomine poni potest. Quae, cuius generis pronomen est? foeminini, Vnde hoc? Quia pro foeminino tantum nomine poni potest. Quid, cuius generis pronomen est? neutri, Vnde hoc? quia pro neutro tantum nomine poni potest. Qualis, cuius generis pronomen est? Communi, Vnde hoc? quia & pro masculino & pro foeminino genere nominis poni potest. Ego, fixum an mobile pronomen est? fixum, Vnde hoc? quia in alterum genus flexi non potest. Ille, fixum an mobile pronomen est? mobile, unde hoc? quia per tria genera moueri potest, quomodo? ut ille illa illud. Talis, fixum an mobile pronomen est? Nec in totum fixum, nec in totum mobile, Vnde hoc? quia in alterum genus flexi potest, per tria genera moueri non potest, quomodo? ut hic talis & hoc tale

hoc tale. Numeri pronominum quot sunt? duo, quae singularis, ut hic; pluralis, ut hi. Cuius numeri est hoc pronomen? singularis, Vnde hoc? quia pro singulari tantum nomine poni potest. Nos, cuius numeri pronomen est? pluralis, Vnde hoc? quia plurali tantum nomine poni potest. Sui, cuius numeri pronomen est? uniusque, Vnde hoc? quia pro singulari, & pro plurali nomine poni potest. Figura pronominum quot sunt? duae. Quae? simplex, ut quot composita, ut quotquot, Est hoc pronomen simplex, an compositum? simplex est, Vnde hoc? quia neque ex duobus integris, neque ex duobus corruptis, neque ex integro & corrupto, neque ex corrupto & integro, neque ex compluribus est compositum. Quisque, simplex an compositum pronomen est? compositum, Quomodo? ex duobus integris. Quibus? quis & que pronomina: utraque enim integra perseverant, cum dicimus quotquot: similiter & de ceteris ad formam nominum respondendum est. Personae pronominum quot sunt? tres. Quae? prima, ut ego; secunda, ut tu; tertia, ut ille. Cuius personae est hoc pronomen? prima, Vnde hoc? quia ego, cum dico, non te uel alium, sed me significo. Tu, cuius personae pronomen est? secunda, Vnde hoc? probas? quia tu, cum dico, non me uel alium, sed te significo. Ille, cuius personae pronomen est? tertia, Vnde hoc? quia ille, cum dico, non me uel te, sed alium significo. Casus item pronominum quot sunt? sex, quemadmodum nominum. Cuius casus est hoc pronomen? Nominatiui, Vnde hoc? quia pro nominatiuo tantum casu nominis poni potest. Tu, cuius casus pronomen est? Nominatiui & Vocatiui, Vnde hoc? quia & pro nominatiuo & pro uocatiuo casu nominis poni potest. Inueniuntur formae casuales in Pronominibus, an non? inueniuntur, Vnde hoc? quia alia eorum sunt non optata, ut eccum, illum, alia tripartita, ut sui, sibi, se, alia tetrapartita, ut meus, mei, me, meum; alia pentapartita, ut ille, illius, illi, illum, ab illo. Cur non annumeras diptota & hexapartita? quia nulla eiusdem modi reperitur pronomina, Quid igitur est hoc pronomen? tetrapartitum, Vnde hoc? quia quatuor casibus uariatur. Quibus? nominatiuo, genitiuo, datiuo, accusato. Cur non annumeras ablatiuum? quia similis est accusatiuo, Vnde hoc? sicut enim dicimus in accusatiuo me, sic etiam dicimus in ablatiuo a me. Similiter & de ceteris, sicut in nomine respondendum. Quot declinationibus pronomina inflectuntur? quatuor. Quibus? prima, secunda, tertia, quarta. Quot earum in quibus pronomina cognoscuntur? duae in primitiuis, & duae in deriuatiuis. Primitiua pronomina quot sunt? septem. Quae? meus, tuus, suus, noster, uester, nostras & uestras. Prima igitur pronomina declinatio quae est? Cuius genitiuus & datiuus, i finitur accusatiuus & ablatiuus, e producta, Quomodo? ut mei, mihi, me, a me; tui, tibi, te, a te; sui, sibi, se, a se; nec inueniuntur plura huius declinationis pronomina. Secunda quae est? cuius genitiuus huius, datiuus i litera terminatur per tria genera: excepto huic, quod differentia

causa e accipit in datiuo, ne si hui diceremus, non pronomine, sed in teicatio putaretur. Quod? ut Ille, illius, illi: Ille, istius, isti: Ipse, ipsius, ipsi: Hic, huius, huic, eius, ei: Quis, cuius, cui: Totus, totius, totum: nec inueniuntur plura huius declinationis pronomina. Tertia quae est? cuius genitiuus in masculino, secundae nominis declinatione sequitur: in foeminino, primae: in neutro, item secundam. Quomodo? Sic. Meus, mei, mea, meae, meum, mei: Tuus, tui, tua, tuae, tuum, tui: Suus, sui, sua, sua, suum, sui, & similiter reliqua. Quarta quae est? Cuius inflexio, tertiae nominis declinatione sequitur. Quomodo? ut Nostras, nostratis: Vestras, uestratis: Cuias, cuiatis. Pronomina finita sunt tria, ego, tu, ille: Minus quam finita, septem: ille, ipse, iste, is, hic, idem, sui. Infinita quinque, quis, qualis, quantus, quotus, quot. Relatiua infinitorum, talis, tantus, totus, tot: & septem minus quam finita, quae sunt infiniti pronomina responsiua. Possessiuia septem, meus, tuus, suus, noster, uester, nostras & uestras. Pronomina, a finita, foeminina sunt omnia, & tam secundae quam tertiae declinationis: ut illa, ipsa, ista, ea, quanta, quota, tota, mea, sua, nostra, uestra. E finita, masculina sunt omnia, & secundae declinationis, ut ille, ipse, iste. Finitum unum inuenitur, Sui: quod est omnis generis, & prima declinationis. V finitum unum inuenitur, Tu, quod est omnis generis, & prima declinationis. As finita, tria inueniuntur, nostras, uestras, cuias, quae sunt omnis generis, & quartae declinationis. Quorum neutrum e finitur, is finita quatuor inueniuntur, is, quis, qualis, talis, & sunt quartae declinationis: sed is & quis masculina: qualis & talis communia sunt, & neutrum in emittunt. Vs finita, septem: quantus, quotus, tantus, totus, meus, tuus, suus, quae sunt omnia masculina: mobilia per tria genera: sed quantus, quotus, tantus, meus, tuus, suus, tertiae: totus, secundae est declinationis. C finita, unum inuenitur, masculinum, hic: unum foemininum, haec: unum neutrum, hoc: & differentiae causa e, indicatiuo accipiunt. D finita, quatuor: illud, istud, id, quod, & sunt secundae declinationis. M finita, tredecim, idem, ipsum, quantum, quotum, tantum, totum, meum, tuum, suum, nostrum, uestrum, eccum, illum: & sunt tertiae declinationis, excepto totum, quod est secundae, & eccum illum, quae minime declinantur, & accusatiuum tantum singulari ac pluralem habent. Er finita duo, noster, uester, quae sunt tertiae declinationis. T finita duo, quot, tot, quae sunt omnis generis, & nullius declinationis. Quaecumque uero praeter haec pronomina inuenta fuerunt, ab his composita sunt, & eorum regulas sequi debent. Prima personae unum, Ego: secundae unum, Tu: reliqua tertiae sunt: exceptis meus, noster, prima: tuus, uester, secundae personae possessiua.

Doceo, quae pars orationis est? Verbum. Verbum quid est? Pars orationis cum tempore & persona, sine casu, aut agere aliquid, aut pati, aut neutrum significans. Verbo quot accidunt? septem. Quae? qualitas, coniugatio, genus, numerus, A 3 rus, su

rus, figura, tempus, persona. Qualitas uerborum in quo est in modis & formis. Modi qui sunt: in dicatiuus ut lego: imperatiuus ut lege: optatiuus ut utinam legerem: coniunctiuus cum legam: in finitiuus legere: impersonalis legitur. Cuiusmodi est hoc uerbum? in dicatiui. Vnde hoc? quia doceo cum dico, me aliquid docere indico. Doce, cuius modi uerbum est? imperatiui, unde hoc? quia doce cum dico, tibi ut aliquid doceas impero. Vtinam docerem, cuius modi uerbum est? optatiui, unde hoc? quia utinam docerem cum dico, ut aliquid doceam opto. Cum doceam, cuius modi uerbum est? coniunctiuus, unde hoc? quia cum doceam, quando dico, ut plenum sensum efficiam, necesse est ut huic uerbo alium modum coniungam. quomodo? ut cum doceam, discis. Doce, cuius modi uerbum est? infinitiuus. Vnde hoc? quia docere cum dico, nec numerum nec personam definitio, nisi alio modo addito, utrunque distinguam: ut docere uolo, uis, uult docere uolumus, uultis, uolunt. Docetur, cuius modi uerbum est? impersonalis, unde hoc? quia docetur cum dico, a qua persona aliquid doceatur non definitio, nisi adiectis pronominiibus dicam: docetur a me, a te, ab illo: a nobis, a uobis, ab illis. In hunc modum de omnibus uerbis per ceteros numeros & personas & tempora, facile respondere potest, quod a nobis studio breuitatis omisum est. Formae uerborum quot sunt? quatuor. quae? perfecta, ut lego: meditatiua, ut lecturio: frequentatiua, ut lectito: inchoatiua, ut feruesco, calefco. Cuius formae est hoc uerbum? perfecta, unde hoc? quia doceo cum dico, neq; meditatione, neq; frequentationem, neq; inchoatione actionis, sed absolute praesentem actionem significo. Doceor, cuius formae uerbum est? perfecta, unde hoc? quia doceor cum dico, neq; meditationem, neq; inchoatione passionis, sed praesentem passionem significo. Lecturio, cuius formae uerbum est? meditatiua, unde hoc? quia in urio definit, & meditatione futurae actionis significat. Lectito, cuius formae uerbum est? frequentatiua, unde hoc? quia in tito definit, & frequentia actionis significat. Feruesco, cuius formae uerbum est? inchoatiua, unde hoc? quia in sco definit, & feruoris inchoationem significat: quae omnia facilius dignoscuntur, si singularum formarum terminaciones diligentius memoriae commendentur. Est ergo meditatiuae formae una tantum terminatio, urio, ut esurio, lecturio, parturio. Frequentatiuae, quatuor, in to, ut clamito: in so, ut merso: in xo, ut nexo: in tito, ut lectito, dictito. Inchoatiuae, una solummodo sco, ut floresco, uresco: quae cunctae aut uerba huiusmodi terminationibus & significationibus, carent, perfecta formae absq; omni ambiguitate pronuntia sunt. Coniugationes uerborum quot sunt? tres. quae? prima, secunda, tertia. Prima quae est? quae in indicatiuo modo tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, a productum habet ante nouissimam litteram: ut amo, 60 amas: Passiuo communi & deponenti antepenuit

mam syllabam: ut amor, amaris. Et futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllaba mittit: ut amo, amabo: amor, amabor. Secunda quae est? quae in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, e producta habet ante nouissimam litteram: Passiuo communi, & deponenti, ante nouissimam syllabam: ut doceo, doces: doceor, doceris. Et futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit, ut doceo, docebo: doceor, docebor. Tertia quae est? Quae in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, i correpta habet, uel i productam, ante nouissimam litteram. Passiuo communi & deponenti pro i littera, e correptam habet: uel i producta ante nouissimam syllabam, ut lego, legis: legor, legeris: audio, audis: audior, audiris. Et futurum tempus eiusdem modi in am & in ar syllaba mittit, ut lego, legam: legor, legar: audio, audiam: audior, audiar. Vbi discerni potest, utrum i littera correpta sit, an producta: in imperatiuo & infinitiuo. Quomodo? nam correpta i littera, in e conuertitur: producta si fuerit, non mutatur. Quando tertia coniugatio futurum tempus non in am tantum, sed etiam in bo mittit. Interdum cum i littera non correptam habuerit, sed producta: ut cois, iubo: queo, quis, quibus. Cuius coniugationis est hoc uerbum? Secunda, unde hoc? quia in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona e productam habet ante nouissimam litteram, ut doceo, doces. Et futurum tempus eiusdem modi in bo syllaba mittit, ut doceo, docebo. Doceor, cuius coniugationis uerbum est? secunda, unde hoc? quia in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, e productam habet ante nouissimam syllabam, ut doceor, doceris: & futurum tempus eiusdem modi in bor syllabam mittit, ut doceor, docebor. Clamo, cuius coniugationis uerbum est? prima, unde hoc? quia in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona habet ante nouissimam litteram, ut clamo, clamabor. Scribo, cuius coniugationis uerbum est? tertiae correptae, unde hoc? quia in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, i correpta habet ante nouissimam litteram, ut scribo, scribis. Et futurum eiusdem modi in am syllaba mittit, ut scribo, scribam. Vnde cognoscitur quod i littera in hoc uerbo correpta sit? quia imperatiuo & infinitiuo in e conuertitur, ut scribe, scribere. Scribor, cuius coniugationis uerbum est? eiusdem, unde hoc? quia in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, e correpta habet ante nouissimam

nouissimam syllabam, ut scribor, scriberis. Et futurum tempus eiusdem modi, in ar syllaba mittit, ut scribor, scribar. Nutrio, cuius coniugationis uerbum est? tertiae productae. Vnde hoc? quia in dicatiuo modo tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, i producta habet ante nouissimam litteram, ut nutrio, nutris. Et futurum tempus eiusdem modi non in am tantum, sed etiam in bo syllabam mittit, ut nutrio, nutribo. Vnde cognoscitur quod i littera in hoc uerbo producta sit? quia imperatiuo & infinitiuo non mutatur in e correpta, sed permanet, ut nutri, nutrire. Nutrior, cuius coniugationis uerbum est? eiusdem, unde hoc? quia in dicatiuo modo, tempore praesentis, numero singulari, secunda persona, i prod. habet ante nouissimam syllabam, ut nutrior, nutris. Et futurum tempus eiusdem modi, non in ar tantum, sed etiam in bor mittit, ut nutrior, nutribor. Genera uerborum quot sunt? quae? actiua, passiuua, neutra, deponentia, communia. Actiua quae sunt? quae in o desinit, & accepta r littera, facit ex se passiuua, ut lego, legor. Passiua quae sunt? quae in r desinit, & ea depra, redit in actiua, ut legor lego. Neutra quae sunt? quae in o desinit, ut actiua: sed accepta r littera, Latina non sunt, ut sto, curro. Deponentia quae sunt? quae similiter ut passiuua in r desinit, sed ea depra, Latina non sunt, ut luctor, loquor. Communia quae sunt? quae in r littera similiter desinit, ut deponentia, sed in duas formas cadunt, patiens & agens, ut osculor, criminor. Dicimus, n. osculor te, osculor a te: criminor te, criminor a te. Cuius generis est hoc uerbum? actiuus, unde hoc? quia in o desinit, & accepta r littera, facit ex se passiuua, ut doceo, doceor. Doceor, cuius generis uerbum est? passiuus, unde hoc? quia in r desinit, & ea depra redit in actiuus, ut doceor, doceo. Sto, cuius generis uerbum est? neutrius, unde hoc? quia in o desinit, ut actiuus, sed accepta r littera, Latinus non est: sto dicimus, stor non dicimus. Loquor, cuius generis uerbum est? deponentis, unde hoc? quia in r desinit, sed ea depra, Latinus non est: loquor, n. dicimus: loquo non dicimus. Criminor, cuius generis uerbum est? communis, unde hoc? quia in r similiter desinit, ut depones: sed in duas formas cadit, patiens & agens: ut criminor te, criminor a te. Numeri uerborum quot sunt? duo. qui? singularis, ut lego: pluralis, ut legimus. Cui? numeri est hoc uerbum? singularis, unde hoc? quia doceo cum dico, me solummodo aliquid docere significo. Doceamus, cuius numeri est? pluralis, unde? quia doceamus cum dico, nos plures aliquid docere significo. Figura uerborum quot sunt? dua, quae? simplex, ut lego: composita, ut negligo. Quot modi uerba componuntur? quatuor, quibus? ex duobus, integris, ut plego: ex duobus, corruptis, ut efficio: ex integris, & corruptis, ut deficio: ex corrupto & integro, ut offero: aliquid ex copluribus, ut derelinquo. Est hoc uerbum simplex, an compositum? simplex, unde hoc? quia neq; ex duobus integris, neq; ex duobus corruptis: neq; ex integro & corrupto: neq; ex corrupto & integro: neq; ex copluribus, est compositum. Perlego, simplex an compositum est? compositum, quod? ex duobus, in-

tegris, quibus? ppositiue, & lego uerbum: utraq; n. integra pseuerat, cum dicimus perlego. In hunc modum & de ceteris respondendum est. Tempora uerborum quot sunt? tria. quae? praesens, ut lego: praeteritum ut legi, futurum ut legam. Quot sunt tempora in declinatione uerborum? quinque. quae? praesens, ut lego: praeteritum imperfectum, ut legebam: praeteritum perfectum, ut legi: praeteritum plusquamperfectum, ut legeram: futurum, ut legam. Cuius temporis est hoc uerbum? praesentis, unde hoc? quia doceo cum dico, me in praesente aliquid docere significo. Potest & de ceteris temporibus, congrua responsio fieri: sed facilius ex ipsa sui diuersitate & proprietate agnoscere possunt. Personae uerborum quot sunt? tres. quae? prima, ut lego: secunda, ut legis: tertia, ut legit. Cuius personae est hoc uerbum? primae, unde hoc? quia doceo cum dico, me aliquid docere significo. Doces, cuius personae uerbum est? secundae, unde hoc? quia doces cum dico, te aliquid docere significo. Docet, cuius personae uerbum est? tertiae, unde hoc? quia doct, cum dico, non me, uel te, sed alium quemlibet docere aliquid significo: sed & de hoc accidentibus, & de ceteris omnibus, in hac duntaxat parte orationis, multo facilius cognitio, quam responsio est.

Prudenter, quae pars orationis est? Aduerbius. Aduerbius quid est? pars orationis, quae adiecta uerbo, significationem eius explanat atq; implet. Aduerbio quot accidunt? tria, quae? significatio, comparatio, figura. Significatio aduerbiorum in quo est? quia sunt aut loci aduerbia, aut temporis, & cetera ut sequitur. Da aduerbius loci, ut hic, uel ibi, intus, uel foris, illuc, uel inde. Da temporis, ut heri, hodie, nup. Da numeris, ut semel, bis. Negandi, ut non. Affirmandi, ut etiam, quidni. Demonstrandi, ut en, ecce. Optandi, ut utinam. Hortandi, ut eia. Ordinis, ut deinde. Interrogandi, ut cur, quomodo. Similitudinis, ut quasi, ceu. Qualitatis, ut docte, pulchre. Quantitatis, ut multum, parum. Dubitandi, ut forsitan, fortasse. Personalitatis, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum. Vocandi, ut heus. Respondendi, ut heu. Separandi, ut seorsum, sursum. Ut uere, ueraciter. Eligendi, ut potius, imo. Congregandi, ut simul, unum. Prohibendi, ut ne. Euentus, ut forte, fortuitum. Comparandi, ut magis, uel tam. Cuius significationis est hoc aduerbius? qualitatis, unde hoc? quia prouidenter cum dico, qualitate profecto significo, quod? ut prudenter loquitur. Hic, cuius significationis? aduerbius est loci, unde hoc? quia hic, cum dico, locum profecto significo, quod? ut hic habito. Significationes aduerbiorum localium, quot sunt? quatuor. quae? in loco, ut intus, foris: de loco, ut deinde: ad locum, ut huc, illuc: per locum, ut hac, illac. Quid significat hoc aduerbius? In loco. In hunc modum & de ceteris respondendum speciebus. Hodie, cuius significationis aduerbius est? temporis, unde hoc? quia hodie cum dico, perculdubio tempus significo: ut hodie lego. Temporalium aduerbiorum differentiae quot sunt? tres, quae? quae aut praesens tempus ostendunt, ut nunc: aut praeteritum, ut heri: aut futurum, ut cras. Quid horum significat hoc aduerbius? praesens. Non, cuius significationis aduerbius est? Negandi.

di. Vnde hoc? quia non, cū dico, aliquid prorsus nego. Quōd? ut non feci, nō dixi, nō uolui. Quid nī, cuius significationis aduerbiū est? affirmādi. Vnde? quia quid nī, cū dico, aliquid profectō affirmo: ut si quærat ab aliq, an uelim scire grammatricam: & respondeam, quid nī. En cuius significationis aduerbiū est? demonstrādi. Vnde? quia en cū dico, aliquid profectō demonstro: ut en agros. Vtinā, cuius significationis aduerbiū est? optādi. Vnde hoc? quia ut nā cū dico, aliquid prorsus opto, ut utinā sapiētis sim: utinā piē & benignē uiuam. Eia cuius significationis aduerbiū est? hortandī. Vnde? Quia eia cū dico, aliquid omninō hortor, ut eia lege. Deinde, cuius ordinis significationis aduerbiū est? ordinis. Vnde? quia deinde, cū dico, ordinem proculdubio aliquid cuius rei ostendo: ut si dicā, primū didici figuras literarū, deinde cōnexiones syllabarū, postremō legē dum notitiā assecutus sum. Cur, cuius significationis aduerbiū est? interrogandī. Vnde? quia cur cū dico, aliquid profectō interrogo, ut cur ita agis? cur ita loqueris? Quasi, cuius significationis aduerbiū est? similitudinis. Vnde? quia quasi cū dico, quandā similitudinē induco: ut candet quasi pax: rubet quasi rosa: pallet quasi mortuus: nigrescit quasi pix. Multū, cuius significationis aduerbiū est? quantitatis. unde? quia multū cū dico, quantitatem profectō significo, ut multum legit, multū didicit, multum nouit. Forsitan, cuius significationis aduerbiū est? dubitandī. unde? quia forsitan cū dico, dubitare me aliquid ostendo: ut forsitan melius tempus erit: forsitan lætiores dies uenturi sunt. Mecū, cuius significationis aduerbiū est? personalis. unde? quia ad primam personā refertur: ut mecū legit: similiter tecum, ad secundā, ut tecum habitat: & secum ad terciā, ut secum cogitat: necnō & in plurali numero ad primā personam, ut nobiscū uiuit: & ad secundā, ut nobiscum discit: & ad terciā, ut hæsitant, & secū quærunt. Heus, cuius significationis aduerbiū est? uocandī. Vnde? quia heus cū dico, aliquid prorsus uoco: ut heus uenis, & heus frater. Heu, cuius significationis aduerbiū est? respondendī. unde? quia heu cū aduerbialiter dico, alicui me uocāti respondeo. Seorsum, cuius significationis aduerbiū est? separandī. unde? quia seorsum cū dico, separatim aliquid fieri ostendo, ut seorsum oues, seorsum hirci pascuntur. Verē, cuius significationis aduerbiū est? iurandī. unde? quia uerē cū dico, aliquid iuramento affirmo: ut uerē ita est, uerē ita non est. Potius, cuius significationis aduerbiū est? eligendī. unde? quia potius cū dico, aliquid ē duob. uel pluribus eligi significo: ut tunicā potius uolo, quam palliū: & salutē potius desidero, quam diuitias. Simul, cuius significationis aduerbiū est? congregandī. unde? quia simul cū dico, duo aut quædam in unū conuenisse, aut conuentura esse significo: ut simul uenerunt simul apud quem liber hospitantur: simul discesserunt. Ne, cuius significationis aduerbiū est? prohibendī. unde

hoc? Quia ne quum dico, aliquid omninō prohibeo: ut ne dixeris: ne loquaris. Fortē, cuius significationis aduerbiū est? euentus. unde? quia fortē quum dico, aliquid euenisse significo: ut dum indicatius pergit, fortē latrones incurrit: dum celeriter properat, fortē duriter impegit. Magis, cuius significationis aduerbiū est? comparandī. unde hoc? quia magis cū dico, aliqua inter se omninō comparo: ut, magis iste doctus, quā ille est: & magis hic, quā ille sapit. Comparatio aduerbiorum in quo est? in tribus gradibus comparationis, positiuo, cōparatiuo, superlatiuo. Da aduerbiū positiuū gradus, ut doctē: Comparatiui gradus, ut doctius: Superlatiuū, ut doctissimē. Quæ aduerbia comparantur? quæ aut ex nomine comparatiuo ueniunt, aut nomen ex se comparatiuū facit: ut doctē, quia uenit ex nomine cōparatiuo, quod est doctus, facit doctius, doctissimē. Et ultra, quia facit nomina comparatiua ulterior, ultimus. Cōparatur autem ulterius, ultimē. Comparatur hoc aduerbiū, an non: comparatur. unde hoc? quia ab eo quod est prudens, nomine comparatiuo uenit: comparatur ut prudenter, prudentius, prudentissimē. Ne, comparatur, an non? non. unde hoc? quia neq; ex nomine comparatiuo uenit, neq; nomen ex se comparatiuum facit. Figura aduerbiorum quot sunt? duæ. quæ? simplex, ut doctē, prudenter: composita, ut indoctē, imprudenter. Est aduerbiū simplex, an compositū? simplex. unde hoc? quia neq; ex duobus integris, neq; ex duob. corruptis, &c. Sic & de reliquis aduerb. siue cōpositis, siue simplicib. ad formam aliarum partium respondendū est.

Docens, quæ pars orationis est? Participiū. Participiū quid est? Pars orationis, partē capiens nominis, partē uerbi: recipit enim à nomine genera & casus: à uerbo, tempora & significationes: ab utroq; numerum & figuram. Participio quot accidunt? sex, quæ? genera, casus, tempora, significationes, numeros, figuras. Genera participiorū quot sunt? quatuor, quæ? masculinū ut hic lectus: femininū, ut hec lecta: neutrum, ut hoc lectum: cōmune tribus generibus, ut hic & hæc & hoc legens. Cuius generis est hoc participiū? omnis. Vnde hoc? quia omnia participia in ens, uel in ans desinentia, omnis generis habentur? Doctus, cuius generis participiū est? masculinū. unde hoc? quia omnia participia in us desinentia, masculini generis habentur. Doctā, cuius generis participiū est? femininū. Vnde? quia omnia participia in a desinentia, feminini generis habentur. Doctum, cuius generis participiū est? neutrum. unde hoc? quia omnia participia in um desinentia, neutri generis habentur. Docens, si xum an mobile participiū est? Fixū. Vnde hoc? quia in alterū genus flecti non potest. Lectus, si xum an mobile partic. est? Mobile, unde hoc? quia in alterum genus flecti potest: ut lectus, lecta, lectum, & omnia partic. in us finita, mobilia sunt. Casus participiorū quot sūt? Sex, qui? Nominatiuus, ut hic legēs: Genitiuus, ut huius legētis: Datiuus, ut

rius, ut huius legētis: Accusatiuus, ut hunc legentem: Vocatiuus, ut o legens: Ablatiuus, ut ab hoc legente. Cuius casus est hoc participiū? Nominatiui & Vocatiui. Vnde hoc? quia uel ad terciam, uel ad secundā personam uerbi refertur: ut docens proficit, docens proficis. Verū & in hac parte, & in Pronominibus, sicut in Nominē primum uim, casuum proprietates melius ex aliarū partium connectione, in sententijs & plena oratione probantur. Tempora participiorū quot sunt? Tria. Quæ? Præsentis, ut legens: præteriti, ut lectus: futuri, ut legendus. Cuius temporis est hoc participiū? Præsentis. Vnde hoc? quia omnia participia in duas desinentia consonantes, præsentis temporis habentur. Doctus, cuius temporis participiū est? Præteriti. Vnde hoc? quia omnia participia in tus desinentia, pariter temporis habentur. Similiter in sus & in xus, ut læsus, nexus. Docturus, cuius temporis participiū est? Futuri. Vnde hoc? quia omnia participia in rus desinentia, futuri item temporis habentur. Similiter in dus, ut legendus, docendus. Significationes participiorū in quo sunt? quia ab actiuo uerbo, duo participia ueniunt, præsens & futurū, ut legens, lecturus. A passiuo duo, præteritū & futurū, ut lectus, legendus. A neutro, duo, sicut ab actiuo: præsens & futurū, ut stans, staturus. A deponenti tria, præsens, præteritū & futurū, ut loquēs, locutus, locuturus. A cōmuni, quatuor: præsens, præteritū, & duo futura, ut criminās, criminatus, criminaturus, crimināndus. Cuius significationis est hoc participiū? Actiua. Vnde hoc? Quia ab eo quod est doceo, actiuo uerbo, deriuatur. Similiter & de cæteris significationibus respondendū est. Numeri participiorum quot sunt? Duo. Qui? Singularis, ut hic legens: pluralis, ut hi legentes. Cuius numeri hoc est participiū? singularis. unde hoc? quia docēs cū dico, unum docentē, nō plures significo: & docētes cū dico, plures docentes, non unū significo. Figura participiorum quot sunt? Duæ. Quæ? Simplex, ut legēs: cōposita, ut negligens. Est hoc participiū simplex, an compositū? simplex. Vnde hoc? quia neq; ex duobus integris, & cætera, sicut in superioribus partibus demonstrata sunt. Inueniuntur formæ casuales in Participijs, an nō? Inueniuntur. Quæ? triptota in omnibus formis & neutralibus, ut doctā, doctā, doctā: doctum, doctito. Pentaptota in omnib. masculinis, ut lectus, ti, to, tum, te: & in omnib. omnis generis participijs, ut legēs, tis, ti, tem, à legente, cæteris formis carent participia. Quot declinationib. inflectuntur? tribus, quibus? feminina omnia prima: masculina & neutralia, secunda: omnis generis, tertia. Da declinationem Participij, &c.

Ast, quæ pars orationis est? Coniunctio. Coniunctio quid est? Pars orationis ad-

nectens ordinansq; sententiā. Coniunctioni quot accidunt? Tria. Quæ? Potestas, figura, ordo. Potestas coniunctionū quot species habet? quinque. quæ? Copulatiuas, disunctiuas, expletiuas, casuales, racionales. Da copulatiuas, & q, at, atq; ac, ast. Da disunctiuas, aut, ue, uel, nec, neq;. Da expletiuas, quidē, e quidem, saltē, uidelicet, quāquā, quāuis, quoque, aut porro, porro aut, tamen. Da casuales, sicut, etiam, si, liquidē, quādo, quando quidē, quin, quinetiā, & quatenus, sū, seu, siue, nam, nāq; nī, nisi, nisi, sienim, etenim, ne, sed, interea, licet, quāobrem, præsertim, itē, itēq; cæterū, alioquin, præterea. Da racionales, ita, itaq; enim, enim uero, quia, quapropter, quoniā, quoniam quidē, quippe, ergo, ideo, igitur, scilicet, uidelicet, propterea. Cuius speciei est hæc coniunctio? copulatiua. Vnde hoc? quia copulat tam uerba quā sensum. Aut, cuius speciei coniunctio est? Disiunctiua. Vnde hoc? quia sensum distūgit, licet uerba copuletur & coniungat. Quidē, cuius speciei cōiunctio est? Expletiuæ. Vnde hoc? quia ad explendū uel sensum uel ornatū sententiæ interponitur. Si, cuius speciei cōiunctio est? Casualis. Vnde hoc? Quia causam præcedentē significat. Enim cuius speciei cōiunctio est? Rationalis. Vnde hoc? quia rei præcedētis rationē reddit. Figura coniunctionū quot sunt? duæ. quæ? simplex, ut nam: cōposita, ut nāq;. Est hæc coniunctio simplex an cōposita? simplex. Vnde hoc? quia neq; ex duobus integris, neq; ex duob. corruptis &c, sicut in alijs partibus demonstrata sunt. Ordo coniunctionū in quo est? quia aut præpositiua cōiunctiones sunt, ut at, ast: aut subiunctiua, ut que, aut: aut cōmunes, ut &, igitur. Cuius ordinis est hæc coniunctio? Præpositiua. Vnde hoc? quia semper in oratione præponitur. Que, cuius ordinis cōiunctio est? Subiunctiua. Vnde hoc? quia semper in oratione subiungitur. Igitur, cuius ordinis coniunctio est? cōmunitas. unde hoc? quia semp in oratione ad uotū uniuscuiusq; uel præponitur, uel subiungitur. Sciendū est, cōiunctiōes copulatiuas, ordinis præpositiui esse tres, at, ac, ast. Subiunctiua, unam, que: communis, & atq;. Disiunctiuas ordinis præpositiui, duas: aut, ne. Subiunctiua unam, ue: communis tres, que, ne, ue. Expletiuas ordinis præpositiui, unam. Porro autem subiunctiua tres, quidem, quoq; autem: communis septem, equidem, saltē, uidelicet, quenquam, quamuis, porro, tamen. Casualis ordinis præpositiui quatuordecim, etis, etiam, si, quin, sū, seu, siue, nī, nisi, sienim, quamobrem, præsertim, itemq;, ceterum, alioquin. Cōmunitas quatuordecim, siquidē, quandoquidē, quinetiā, quatenus, nam, nāq; nī, nisi, etenim, ne, sed, interea, licet, item, præterea. Rationalis ordinis præpositiui, unam: enim uero. Cōmunitas 14. itaq;, enim, quia, quapropter, quoniam, quoniā quidē, quippe, ergo, ideo

ideo, igitur, scilicet, uidelicet, ppter, idcirco.
Ad, quæ pars orationis est? præpositio.
 Præpositio quid est? pars orationis, quæ
 præposita alijs partibus orationis, significatio-
 nem earum aut complet, aut mutat, aut minuit.
 Præpositioni quid accidit? Vnum. Quid? casus
 tantum, quod duo, qui? accusatiuus & ablati-
 tiuus. Da præpositiones casus accusatiui: ad,
 apud, ante, aduersum, cis, citra, circum, circa,
 contra, erga, extra, inter, intra, infra, iuxta, ob,
 pone, per, prope, sedenim, post, tras, ultra, præ-
 ter, propter, supra, usq; penes. Quomodo? Di-
 cimus enim, ad patrem, apud uillam, ante edes,
 aduersum inimicos, cis Rhenum, citra forum,
 circum uicinos, circa templum, contra hostem,
 erga propinquos, extra terminos, inter na-
 ues, intra mœnia, infra tectum, iuxta macellum,
 ob augurium, pone tribunal, per parietem, pro-
 pe fenestram, secundum fores, post tergum,
 trans ripam, ultra fines, præter officium, pro-
 pter rem, supra coelum, usq; oceanum, penes
 arbitros. Da præpositiones casus ablatiui? a,
 ab, abs, cum, coram, clam, de, è, ex, per, præ, pa-
 lam, sine, absque, tenus. Quomodo? Dicimus
 enim, à domo, ab homine, abs quolibet, cum
 exercitu, coram testibus, clam custodibus, de
 foro, e iure, ex præfectura, pro clientibus, præ-
 timore, palam omnibus, sine labore, absq; ini-
 iuria, tenus pube, quod nos dicimus pubere-
 nus. Da utriusq; casus præpositiones. In, sub,
 super, subter. In & sub, quando accusatiuo ca-
 sui iunguntur: quando uel nos, uel quoslibet, in
 locum ire, esse, futuros esse significamus. Quando
 ablatiui: quando uel nos, uel quoslibet in lo-
 co esse, fuisse, futuros esse significat. Da huius
 rei exempla. In accusatiui casus: Iur in anti-
 quam syluam. In, ablatiui casus, Stans celsa in
 puppi. Sub, accusatiui casus. Postesq; sub
 ipsos Nituntur gradibus. Sub, ablatiui casus:
 Arma sub aduersa posuit radiantia quer-
 cu. Super, quam uim habet: Vbi locum signi-
 ficat, magis accusatiuo casui seruit, quàm abla-
 tiuo: ubi mentionem alicuius facimus, abla-
 tiuo, tantum. Quomodo seruit casui accusati-
 uo locum significans? ut Sæua sedens super ar-
 ma. Quando ablatiui? Sedibus optatis gemi-
 nas super arbore sidit, Et super flore uiridis,
 nobis mita poma. Quomodo seruit ablati-
 uo? quando mentionem alicuius facimus, ut
 Multa super Priamo rogitans, super Hectore
 multa. In, quam uim habet? Etiam tum accu-
 satiuo casui seruit, cum significat contra: ut, in
 alterum, in desertorem. Subter, quam uim ha-
 bet? Eandem quam superiores, ad locum & in
 loco significantes. Quomodo seruit accusati-
 uo, ad locum significans? ut Fluminaq; anti-
 quos subterlabentia muros. Quomodo abla-
 tiuo significans in loco? ut Ferre iubet subter
 densa testudine casus. Cuius casus est hæc præ-
 positio? accusatiui, unde hoc? quia casui accu-
 satiuo semper in oratione præponitur. Quo-

modo? ut, ad patrem. Sic & de cæteris accusa-
 tiui casus præpositionibus respondendum. Ab,
 cuius casus præpositio est? Ablatiui. Vnde?
 quia casui ablatiui semper in oratione præ-
 ponitur. Quomodo? ut ab homine. Sic & de
 cæteris ablatiui casus præpositio est? utrius-
 que, unde hoc? quia tantum accusatiuo quàm abla-
 tiuo casui semper in oratione præponitur.
 Quomodo accusatiuo? ut, Iur in antiqum syl-
 uam. Quomodo ablatiui? ut Stans celsa in pup-
 pi. Cuius casus est in, hoc loco? illius uel il-
 lius. Sic & de cæteris utriusq; casus præposi-
 tionibus respondendum. Quæ præpositio-
 nes sunt, quæ dictionibus seruiunt, & separa-
 ri non possunt? di, dis, re, se, am, con. Quomo-
 do? Dicimus enim, diduco, distraho, recipio,
 seruabo, amplector, congredior. Habet hæc
 præpositio cum eis aliquam cõmunionem,
 an nõ? Non. Vnde? quia separari potest. Quo-
 modo? ut ad patrem. Quæ sunt quæ iungi nõ
 possunt? Apud, & penes. Habet hæc præposi-
 tio cum eis aliquam cõmunionem, an non?
 Non. Vnde hoc? quia iungi potest. Quomo-
 do? ut addo. Quæ iunguntur & separantur? cæ-
 tera ferme omnes. Habet hæc præpositio cõ-
 munionem, an non? Habet om-
 ninõ. Vnde hoc? quia ut supra responsum
 est, & iungitur & separatur. Sciendum uerò
 accusatiuos præpositiones quæ iungi possunt,
 esse undecim. Ad, ut admeo: ante, ut ante-
 cedo: circum, ut circumco: circa, ut circuei-
 ca: contra, ut contradico: inter, ut interdico:
 ob, ut obero: per, ut permitto: post, ut postpo-
 no: trans, ut transero: præter, ut præterfuo.
 Quæ iungi non possunt? Quindecim. Apud,
 aduersum, cis, citra, erga, extra, infra, iuxta, pro-
 pe, secundum, ultra, propter, supra, usq; penes.
 Sed ex his duas tantum Donatus assignat, apud
 & penes: cæteras idcirco prætermisisse uide-
 tur, quia magis aduerbia sunt: unde & plera-
 que earum comparisonem recipiunt, & uer-
 bis adiecta, sine casibus proferuntur: nã com-
 parationem recipiunt, ut citra, ceterius, citimè,
 unde etiã nomen ceterior, citimus deriuatur.
 Similiter extra, exterius, extimè, unde & no-
 men exterior, extimus, uel extremus deriuat-
 ur. Similiter supra, superius, supremè, unde
 etiam nomen superior, supremus deriuatur.
 Verbis bene aduerbialiter iunguntur, ut citra
 habitat, extra iacet, infra latet, iuxta sedet, pro-
 pè incedit, ultra progreditur, supra conscen-
 dit, & iubet usq; morari, & usq; ambo deses-
 si simus. Deniq; aduersum & secundum, mani-
 feste nomina loco aduerbiorum uel præpositio-
 num posita dignoscuntur, quarum partium pluri-
 ma similitudo, et quædã uidetur esse germani-
 tas, ut & præpositiões in aduerb. & aduerbia
 in præpositiones frequentif, trãscãt. Itẽ ablati-
 ui casus præpositiones, quæ iungi possunt, sunt
 octo: a, ut amitto, ab, ut abnego, abs, ut abstra-
 ho: de

ho: de, ut demulceo: e, ut emitto: ex, ut exeo:
 pro, ut protego: præ, ut præfero. Quæ iungi nõ
 possunt, septem: cum, coram, clam, palam, sine
 absq; tenus. Quæ si quis scire desiderat, quan-
 tum cum aduerbijs habeant uicinitatem, legat
 Prisciani de præpositione tractatus. Item utri-
 usque casus præpositiones omnes iungi pos-
 sunt: in, ut incolo: sub, ut subfisto: super, ut su-
 perpono: subter, ut subteritico.

Vax, quæ pars orationis est? Interiectio:
 Interiectio quid est? Pars orationis signifi-
 cans mentis affectum uoce incondita. Interie-
 ctioni quid accidit? Tantum significatio. Signi-
 ficatio interiectionis in quo est? Quia aut læti-
 tiam significamus, ut euax: aut dolorẽ, ut heu:
 aut admirationẽ, ut pape: aut metu, ut atar, & si
 qua sunt similia. Cuius significatiõis est hæc in-
 teriectio? Lætãdi. Vnde hoc? Quia euax, cū di-
 cimus, lætari nos profectò significamus. Heu,
 cuius significatiõis interiectio est? Dolendi.
 Vnde hoc? quia heu cū dicimus, dolere nos
 profert significamus. Pape, cuius significatiõ-
 nis? Interiectio est admirãdi. Vnde hoc? Quia
 pape cū dicimus, aliquid profectò miramur.
 Atar, cuius significatiõis interiectio est? Me-
 tuendi. Vnde hoc? quia atar cū dicimus, ali-
 quid nos metuere significamus. Sunt & aliæ
 plurimæ interiectionum significatiões, quæ
 tamen ex his quatuor uelut quibusdam per-
 turbationum fontibus, dimanare noscuntur,

BEDÆ PRES- BYTERI DE OCTO PARTIBVS ORATIONIS LIBELLVS.

ARTES orationis sunt octo.
 Nomen, pronomẽ, uerbum,
 aduerbiũ, participiũ, coniu-
 ctio, præpositio, interiectio.
 Ex his duæ sunt principales
 partes orationis, nomen, uer-
 bum. Latini articulum non adnumerant, Græ-
 ci interiectionem. Multi plures, multi paucio-
 res partes orationis putant: uerum ex his om-
 nibus tres sunt, quæ sex casibus inflectuntur:
 Nomen, pronomẽ & participiũ. Nomen,
 est pars orationis, cum casu corpus aut rem,
 propriè communiterq; significans. Propriè,
 ut Roma, Tiberis: communiter, ut, urbs, flu-
 men. Nomini accidunt sex: qualitas, com-
 paratio, genus, numerus, figura & casus. No-
 men, unius nominis: appellatio, multarum
 uocabulum est rerum, sed modò nomina ge-
 neraliter dicimus. Qualitas nominum bi-
 partita est: aut enim propria sunt nomina,
 aut appellatiua. Propriorum nominum, secun-
 dum Latinos, quatuor sunt species: Præno-
 men, nomen, cognomen, agnomen, ut, Pu-
 blius Cornelius Scipio Africanus, Cõmunia

prænomena aut singulis literis notantur, ut Cæ-
 sar, L. Catilina: aut binis, ut Gn. Pompeius:
 aut trinis, ut, Sex. Roscius. Appellatiuorum
 multæ sunt species: alia enim sunt corporalia,
 ut pietas, iustitia, dignitas: alia sunt primæ posi-
 tionis, ut mons, schola: alia deriuatiua, ut, mon-
 ranus, scholasticus: alia diminutiua, ut, mon-
 ticulus. Diminutiuorum nominum tres sunt
 gradus, quorum forma quo magis minuitur,
 crescit sæpe numerus syllabarum. Sunt etiam
 quædam diminutiua, quorum origo non cer-
 nitur, ut fabula, macula, tabula, uinculum. Sunt
 nomina tota Græcæ declinatiõis, ut Teme-
 sto, Calypso, Pan. Sunt tota conuersa in Latī-
 nam regulam: Polydectes, Pollux, Odysseus,
 Vlysses. Sunt inter Græcam Latīnamq; for-
 mam, quæ netha appellantur, ut Achilles, A-
 gamemnon. Sunt alia nomina, quæ una ap-
 pellatione plura signant, ut nepos, acies, aries.
 Sunt etiam alia synonyma uel polyonymata,
 ut, terra, humus, tellus: ensis, mucro, gladius.
 Alia patronymica, ut Pelides, Atrides. hæc &
 ab auis & patribus sæpe fiunt. In his quæ Græ-
 ca sunt, siue masculina, siue fœmīna fuerint, Græ-
 cam magis seruabimus regulam. Alia horum
 masculina, aut in des exeunt, ut Atrides, ab A-
 treo: aut in lius, ut Pelius, à Peleo: aut in ion,
 ut Nereion, à Nereo. Fœmīna autem in is
 exeunt, ut Atreis: aut in as, ut Pelias: aut in ne,
 ut Nerine. Sunt alia thetica, id est possessiua,
 quæ in ius exeunt, ut, Euandrius ensis, Aga-
 memnonia Mycenæ: alia mediæ significatiõ-
 nis, & adiecta nominibus, ut, magnus, fortis.
 Dicimus enim, magnus uir, fortis exercitus.
 Hæc etiam epitheta dicuntur. Alia qualitatis,
 ut bonus, malus: alia quantitatis, ut magnus,
 paruus: alia gentis, ut Græcus, Hispanus: alia
 patriæ, ut Thebanus, Romantis: alia numeri, ut,
 unus duo: alia ordinis, ut, primus, secundus. sed
 primus de multis: de duobus prior dicitur. si-
 cut & de duobus, alterũ dicimus: ita de multis
 alit. Sunt alia ad aliquid dicta, ut pater, frater:
 sunt alia ad aliquid quodammodo se habentia,
 ut dexter, sinister. Hæc & comparatiuũ gra-
 dum admittunt, ut dexterior, sinisterior. Sunt
 alia generalia, ut corpus: alia specialia, ut læ-
 pis, homo, lignum: alia facta de uerbo, ut do-
 ctor, factor, lector: alia similia participijs, ut
 demens, sapiens, potens: alia uerbis similia, ut
 comedo, palpo, contemplator, speculator.

Comparisonis gradus sunt tres: positiuus,
 comparatiuus, & superlatiuus. Positiuus, ut
 fortis: comparatiuus, ut fortior: superlatiuus,
 ut fortissimus. sed comparatiuus gradus, gene-
 ris est semper cõmunis. Comparantur autem
 nomina, quæ aut qualitatem, aut quantitatem
 significant: sed nõ omnia nomina per omnes
 gradus exeunt. aliàs enim positiuus tantum in-
 uenitur, ut mediocris: aliàs positiuus & com-
 paratiuus tantum, ut senex senior, iuuenis iu-
 uenior: aliàs positiuus & superlatiuus, ut pius,
 piissimus.

pijissimus. nam pro secundo gradu, magis ad-
uerbium ponitur, ut magis pius: alia com-
paratiuus & superlatiuus, ut ulterior, ultimus: a-
lia superlatiuus tantum, ut nouissimus. Ex-
tra hanc formam sunt, ut, bonus & malus, &
magnus. Dicimus enim, bonus, melior, opti-
mus: malus, peior, pessimus: magnus, maior,
maximus. Comparatio nominum proprie in
comparatiuo & superlatiuo gradu est consti-
tuta. nam positiuus, perfectus & absolutus
est. Saepem autem comparatiuus gradus praepo-
nitur superlatiuo: ut, stultior stultissimo, &
maior maximo. Saepem minus positiuo signifi-
cat, quamuis recipiat comparationem, ut ma-
re Ponticum dulcius, quam caetera maria. Saepem
idem pro positiuo positus, minus positiuo
significat, & nulli comparatur: ut, iam senior,
sed cruda Deo uiridisq; senectus. Sunt nomi-
na significatione diminutiua, intellectu com-
paratiua: ut, grandiusculus, maiusculus, minu-
sculus. Comparatiuo, tam, aut minus, aut mini-
me, aut magis, aut maxime addici non oportet:
addicuntur autem positiuo tantum. Dicimus
enim tam malus, minus bonus, minus ma-
lus, magis bonus, magis malus, maxime bo-
nus, maxime malus. Comparatiuus gradus ab-
latiui casui adiungitur, utriusq; numeri: sed
tunc utimur, cum aliquem uel alieno, uel suo
gradu comparamus: ut, Hector fortior Dio-
mede, uel audacior Troianis fuit. Dicimus,
aut fortior hic quam ille, Superlatiuus autem
tantum genitiuo plurali adiungitur: sed nunc
hoc utimur, cum aliquo suo gradu compara-
mus: ut, Hector fortissimus Troianorum fuit.
plerumq; superlatiuus pro positiuo ponitur,
& nulli comparatur, ut Iupiter optimus maxi-
mus. Interdum comparatiuus nominatiuo ad-
iungitur, ut doctior hic, quam ille. Genera no-
minum sunt quatuor: Masculinum, foemininum,
neutrum, commune. Masculinum est, cui nu-
mero singulari, casu nominatiuo, pronomen
uel articulus praepositur hic: ut, hic magister.
Foemininum est, cui numero singulari, casu no-
minatiuo, pronomen uel articulus praeponi-
tur haec: ut, haec musa. Neutrum est, cui numero
singulari, casu nominatiuo, pronomen uel ar-
ticulus praepositur hoc: ut, hoc scamnum. Com-
mune est, quod simul masculinum foemininumq;
significat: ut, hic & haec sacerdos. Sed ex his
uel principalia, uel sola genera duo sunt: ma-
sculinum & foemininum. nam neutrum de utroq;
nascitur. Est etiam trium generum commune,
quod omne dicitur: ut, hic & haec & hoc felix.
Est epicenum, id est promiscuum, quod sub
una significatione marem & foeminam com-
prehendit, ut passer & aquila. Sunt praeterea a-
lia sono masculina, intellectu foeminina, ut
Eunuchus comedia, Orestes tragedia, Cen-
taurus nauis: alia sono foeminina, intellectu
masculina, ut, Fenestella scriptor, Aquila ora-
tor: alia sono neutra, intellectu foeminina, ut

Phronessu, Glycerium, Soplironiu, quae mu-
lieres sunt: alia sono foeminina, intellectu neu-
tra, ut poema, stemma: alia sono masculina, in-
tellectu neutra, ut pelagus, uulgus. Sunt praeterea
nomina in singulari numero alterius ge-
neris, & in plurali alterius: ut, balneum, tartarus,
coelum, porrum, coepe, formanium. Sunt
item nomina incerti generis, inter masculinum
& foemininum: ut cortex, radix, flex, finis,
stirps, pinus, pampinus, dies. Sunt incerti ge-
neris, inter masculinum & neutrum, ut frenus,
clypeus, uulgus, specus. Sunt nomina incerti
generis inter foemininum & neutrum, ut buxus,
pyrus, prunus, malus: sed neutro genere
fructum, foeminino ipsas arbores dicimus saepe.
Sunt etiam genera nominum fixa, sunt mo-
bilia. Fixa sunt, quae in alterum genus flexi
non possunt, ut pater, mater, frater, soror. Mo-
bilia autem, aut propria sunt, & duo genera
ex se faciunt, ut Caius Caia, Martius Martia:
aut appellatiua sunt, & tria genera faciunt, ut
bonus, bona, bonum: malus, mala, malum.
Sunt item alia nec in eorum fixa, nec in eorum
mobilia: ut draco dracaena, leo leaena, gal-
lus gallina, rex regina. Sunt diminutiua, quae
non seruant genera, quae ex nominibus pri-
mae positionis receperunt: ut, scutum scutella,
pistrinum pistrilla, canis canicula, rana ran-
nunculus, statua statuicula. Nomen in a
uocalem desinens, nominatiuo casu, numero
singulari, aut masculinum est, ut Agrippa: aut
foemininum, ut Martia: aut neutrum, ut torcu-
ma, sed tum Graecum est aut commune, ut ad-
uena: aut epicenum, ut aquila. Nomen in euo-
calem desinens in nominatiuo casu, numero sin-
gulari, aut foemininum est, ut Euripe: aut neu-
trum, ut sedile. Nomen in i uocalem desinens no-
minatiuo casu, numero singulari, aut neutrum
Graecum est: ut gummy, sinapi: aut triu generum,
ut abdolon, ut frugi, nihil. Nomen in o uocalem
desinens nominatiuo casu, numero singulari,
aut masculinum est, ut Scipio: aut foemininum,
ut Iuno: aut commune, ut pumilio. Nomen in
u uocalem desinens nominatiuo casu, nume-
ro singulari tantum neutrum est, ut cornu, ge-
nu, gelu. sed haec nomina, & quae in consonan-
tes desinunt, diuersas regulas & multiplices
habent. Numeri sunt duo: singularis & plura-
lis. Singularis, ut hic sapiens: pluralis, ut hi sa-
pientes. Est & dualis numerus, qui singulari-
ter enuncitari non potest, hi ambo, hi duo. Sunt
etiam nomina numero communia, ut res, nu-
bes, dies. Sunt semper singularia generis ma-
sculini, ut Publius, sanguis. Sunt semper plura-
lia, ut manes, Quirites. Sunt semper singula-
ria generis foeminini, ut pax, lux. Sunt semper
pluralia, ut calendae, nundinae, feriae, nuptiae,
quadrigae. Sunt semper singularia generis neu-
tri, ut pus, uirus, aurum, argentum, oleum, fer-
rum, triticum: haec & ferre caetera, quae ad men-
suram pondus uel referuntur, quaeq; multa con-
suetudine

arma, Floralia, Saturnalia. Sunt quaedam posi-
tione singularia, intellectu pluralia, ut, popu-
lus, concio, plebs. Sunt quaedam positione plu-
ralia, intellectu singularia, ut, Athena, Thebes,
Cuma. Figurae nominibus accidunt duae: Sim-
plex & composita. Simplex, ut doctus, po-
tens: composita, ut, indoctus, impotens. Com-
ponuntur autem nomina modis quatuor: ex
duobus integris, ut suburbanus: ex duobus
corruptis, ut, effica, municeps: ex integro &
corrupto, ut, ineptus, infulsus: ex corrupto &
integro, ut, nugigerulus. Componuntur etiam
ex pluribus, ut, inexpugnabilis, impererit-
tus. In declinatione compositorum nominum
animaduertere debemus, quod ea quae ex du-
bus nominatiuis composita fuerint, per om-
nes casus ex utraq; parte declinari possunt,
ut, eques Romanus, praetor urbanus. Quae ex
nominatiuo, & quolibet alio casu composita
fuerint, ea parte declinari tantum, qua fuerit
nominatiuus casus, ut praefectus equitum, uel
senatus consultum. Prouidendum est autem,
ne ea nomina componamus, quae aut compo-
sita sunt, aut componi omnino non possunt.
Casus nominum sunt sex: Nominatiuus, geni-
tiuus, datiuus, accusatiuus, uocatiuus, ablati-
uus. Ex his duo recti appellantur, Nominati-
uus & uocatiuus: reliqui autem obliqui. Ab-
latiuus Graeci non habent: hunc quidam La-
tinum, nonnulli sextum casum appellant. Est
autem nominatiuus, ut, hic Caro: Genitiuus,
huius Catonis: datiuus, huic Catoni: accu-
satiuus, hunc Catonem: uocatiuus, o Caro: ab-
latiuus, ab hoc Catone. Quidam etiam affu-
munt septimum casum, qui est ablatiuus simi-
lis, sed sine praepositione: ut sit ablatiuus casus,
ab oratore uenit: septimus casus, oratore
magistro utor. Sunt autem formae casuales sex,
e quibus sunt nomina alia monoptota, alia di-
ptota, alia triptota, alia tetrapptota, alia penta-
ptota, alia hexapptota. Sunt praeterea haec apto-
ta, quae neq; per casus, neq; per numeros decli-
nantur: ut, frugi, nihil, nequam, fas, nefas, nu-
gas. In qua forma sunt etiam nomina numero-
rum, a quatuor usq; ad centum. nam ab uno
usq; ad tres, per omnes casus numeri declina-
tur. Item a ducentis, & deinceps, praeter mil-
le. Sunt nomina quorum nominatiuus in usu
non est, ut si quis dicat hunc laterem, uel ab
haec dictione. Item per caeteros casus nomina
multa deficiunt, ut sponte, tabo. Sunt praeterea
nomina, quorum alia genitiuum casum tra-
hunt, ut ignarus belli, securus armorum: alia
datiuum, ut inimicus malis, cogruus paribus:
alia accusatiuum, sed figurate, ut exofus bella,
praeficius futura: alia ablatiuum, ut secundus a
Romulo, alter a Sylla: alia septimum casum, ut
dignus munere, maectus uirtute. Omnia nomi-
na ablatiuo, numero singulari, quinque literis
uocalibus terminantur, sed ea duntaxat, quae
non sunt aptota: in illis enim regula non tene-
Bedae tom. 1.

tur. Quaecumq; nomina ablatiuo singulari a
uocali fuerint terminata, genitiuum pluralem
in rum syllabam mittunt, datiuum & ablati-
uum in is: ut, ab hac musa, harum musarum,
his musis. Necessae est autem contra hanc re-
gulam, ut declinantur haec nomina, in quibus
genera discernentia sunt: ut ab hac dea, ha-
rum dearum, his & ab his deabus: ne si dijs di-
xerimus, deos non deas significare uideamur.
Quaecumq; nomina ablatiuo casu singulari e
litera correpta fuerint terminata, genitiuum
pluralem in um syllabam mittunt, datiuum &
ablatiuum in bus: ut ab hoc pariete, horum pa-
rietum, & ab his parietibus. Contra hanc regu-
lam inuenimus: ut ab hoc uase, horum uaso-
rum, his uasis. Si uero e producta fuerint ter-
minata, genitiuum pluralem in rum syllabam
mittunt, datiuum & ablatiuum in bus: ut, ab
hac re, harum rerum, his & ab his rebus. sed
haec regula foeminini generis puratur. Quaecumq;
nomina ablatiuo casu singulari, i litera fue-
rint terminata, genitiuum pluralem in ium mit-
tunt, & datiuum & ablatiuum in bus: ut, ab
hac puppi, harum puppium, his & ab his pup-
pibus. Huiusmodi nomina casum accusatiuum
pluralem, propter differentiam, melius in is
quam in es terminant: ut, has puppis, nauis,
clauis, puppim, nauim, clauim: non puppem,
nauem, clauem. Horum autem nominum quae
genitiuo casu plurali, ium syllabam exire pos-
sunt, trina regula est. prima eorum quae nomi-
natiuo casu singulari ns literis terminantur, ut
mons montium, altera eorum quae ablatiuo ca-
su singulari e correpta finitur, & foeminina
sunt, ut ab hac caede, harum caedium, his & ab
his caedibus. tertia eorum, quae ablatiuo casu
singulari, i litera terminantur, ut ab hac resti,
harum restium, his & ab his restibus. Sed haec
regula etiam accusatiuum singularem interdum
syllabam per im literam terminat: ut hanc re-
stim, & hanc puppim: horum multa cernimus
consuetudine commutata. Quaecumq; nomina
ablatiuo casu singulari o litera fuerint termina-
ta, genitiuum pluralem in rum syllabam mit-
tunt, datiuum & ablatiuum in is: ut ab hoc do-
cto, horum doctorum, his & ab his doctis. Con-
tra hanc regulam inuenimus, ut ab hac domo,
harum domorum, his & ab his domibus. & ab
hoc iugere, horum iugerum, his & ab his iuge-
ribus. Sed scire debemus, multa quidam ue-
teres aliter declinasse: ut ab hac domu, harum
domuum, his & ab his domibus: & ab hoc iu-
gere, horum iugerum, & ab his iugeribus. Ve-
rum meminimus euphonia in dictioni-
bus plus interdum ualere, quam analogiam uel
regulas praepceptorum. Quaecumq; nomina ab-
latiuo casu in u litera fuerint terminata, geniti-
uum pluralem in um syllabam mittunt: gemi-
nata u litera, datiuum & ablatiuum in bus: ut
ab hoc fluctu, horum fluctuum, his & ab his
fluctibus: nam nihil necesse est retinere u lites-
ram

ram, & fluctibus dicere, cum artibus necessitate dicamus: ne quis nos artes non artus significare uelle, existimet. In hanc regulam non eueniunt, ut dictum est, a prota nomina, ut fas, nefas, nihil in non ueniunt tantum pluralia, ut Saturnalia, Vulcanalia, compedalia: non ueniunt, quae a Graecis sumptimus, ut emblema, epigramma, stemma, poema: nam huius formae nomina etiam ueteres foeminino genere declinabant. In his regulam analogia uel ex collatione positorum nominum, uel ex diminutione cognoscitur. Meminerimus haec Graeca nomina, ad Graecam formam declinari, & si illa nonnulli ad Latinos casus nituntur inflectere. Duodecim literis omnia nomina Latina, casu nominatio singulari terminantur: uocalibus quinque, semitocalibus sex, muta una: a, e, i, o, u, l, m, n, r, s, x, t: a, ut rabula: e, ut sedile: i, ut frugio, ut ratio: u, ut genu, l, ut mel: m, ut scamnum: n, ut flumen: r, ut arbor: s, ut flos: x, ut nox: t, ut caput: adijciunt quidam c, ut lac, halec.

Pronomen, est pars orationis, quae pro nomine posita, tantumde penes significat, personamque interdum recipit. Pronomina accidunt sex: Qualitas, genus, numerus, figura, persona, casus. Qualitas pronomini duplex est: aut enim finita sunt pronomina, aut infinita. Finita sunt quae recipiunt personas: ut ego, tu, ille: infinita sunt, quae non recipiunt personas: ut quis, quae, quod. Sunt etiam pronomina minus quam finita: ut ipse, iste. Sunt praepositiva, ut quis, hic. Sunt subiectiva, ut is, idem. Sunt alia gentis, ut cuius, nostras, cuius, nostras: alia ordinis, ut quotus, totus: alia numeri, ut quot, tot: alia ad aliquid dicta: infinita, ut cuius, cuius, cuius: alia ad aliquid dicta finita: ut meus, tuus, suus: haec etiam possessiva dicuntur. Sunt etiam alia qualitatibus: ut, qualis, talis: alia quantitatibus: ut, quantus, tantus. Sunt alia demonstrativa, quae rem praesentem notant: ut hic & haec & hoc: alia relatiua, quae rem absentem significant: ut, is, ea, id. Sunt alia magis demonstratiua: ut, eccum, eccam, ellum, ellam. Genera pronomini, ita ut nominibus accidunt omnia, Masculinum, ut quis: foemininum, ut quae: neutrum, ut quod: commune, ut, qualis, talis. Sunt etiam trium generum: ut, ego, tu, ille. Numerus accidit pronomini, ut, singularis, ut iste: pluralis, ut ista. Sunt etiam numero communia, ut qui & quae. Dicimus enim, qui uir, qui uiri: quae mulier, quae mulieres. Sunt pronomina tota singularia, ut meus, tuus: tota pluralia, ut noster, uester. Figura etiam in pronomini duplex est: aut enim simplicia sunt pronomina, ut quis: aut composita, ut quisquis. Nam composita pronomina secundum formam nominis ex ea parte declinantur, quae pronomini finis casus nominatiui: cuius rei exempla sunt: ut quisquis, quispiam, aliquis, quisquam: nam idem, quod constat ex duobus corruptis est, quum produciatur, masculinum pronomeni

est, quum corripitur, neutrum est: ut hic correptum, pronomeni est, quum produciatur, aduerbium loci. Personae pronomini, finitis accidunt tres: prima, ut ego: secunda, ut tu: tertia, ut ille. Sed haec prima persona & secunda generis sunt communis: & prima persona in hoc pronomine, cum est numeri singularis, non habet nominatiuum casum, pluralem habet. Casus item pronomini sex sunt, quemadmodum dicitur nominum: Nominatiuus, ut hic: genitiuus, ut huius: datiuus, ut huic: accusatiuus, ut hunc: uocatiuus, o: ablatiuus, ab hoc. Sunt pronomina quae non per omnes casus declinantur: ut eccum, eccam, ellum, & cuius, cuius, cuius, cuius, nostras. Sunt etiam sine nominatiuo & uocatiuo: ut, sui, sibi, se, a se: haec non sunt numeri communis. Sunt item sine nominatiuo: ut, ego, mei, uel mis, mihi, me, a me. Nullum autem pronomeni recipit comparationem, quamuis qualitatem & quantitatem significent. Inter pronomina & articulos hoc interest, quod pronomina ea putantur, quae cum sola sunt, uicem nominis complent, ut, quis, ille, iste. Articuli uero cum pronomini, aut nominibus aut participiis adiunguntur: ut, hic, huius, huic, hunc, o, ab hoc: & pluraliter, hi, horum, his, hos, ab his. Haec eadem pronomina articulis, & pro demonstratione ponuntur: ut, neuter, uter, omnis, alter, nullus, alius, ambo, uterque. Sunt qui nomina, sunt qui pronomina existimant: ideo quod articuli in declinatione non indigent.

Verbum, est pars orationis, cum tempore pati, aut neutrum significans. Verbo accidunt septem: Qualitas, coniugatio, genus, numerus, figura, tempus, persona. Qualitas uerborum in modis & in formis est. Modi autem, ut multi existimant, septem: Indicatiuus, qui est pronomini, ut lego. Imperatiuus, ut lege. Promissiuus, ut legam: sed nos hunc modum non accipimus. Oportatiuus, ut utinam legerem. Coniunctiuus, ut cum legam. Infinitiuus, ut legere. Impersonalis, ut legitur: Sed hunc quidam modum pro genere ac significatione uerbi accipiunt. Impersonalis, cuius uerba in tur exeunt, aut in it, aut in et. Sed quae in tur & in it exeunt, haec ab indicatiuo oriuntur: ut lego, legitur, contingo, contigit. Quae in et exeunt, duas formas habent: quia enim ab indicatiuo oriuntur, ut miseror, miseret: alia a se oriuntur, ut tædet, pudet, poenitet: quamuis ueteres dixerunt, pudet, tædet. Qualitas uerborum etiam in formis est constituta, quas formas alij uerborum generibus, id est, significationibus miscent. Formae igitur Latinae sunt quatuor: nam & his Graeca lingua deficit. Perfecta, meditata, inchoatiua, frequentatiua. Perfecta, ut lego. Meditata, ut lecturio. Frequentatiua, ut lectito. Inchoatiua, ut feruesco, calefco: sed frequentatiua semper primae coniugationis sunt.

nis sunt. Inchoatiua uerba non per omnia tempora declinantur, quia quae inchoantur, praeteritum tempus non habent: quia oriuntur a neutralibus uerbis. Sunt etiam frequentatiua de nomine ueniunt, ut patricat, crocitat. Sunt quasi diminutiua, quae a perfecta forma ueniunt: ut forbillo, sigillo. Sunt autem sine origine perfecta formae: ut potisso, uacillo: & frequentatiua saepe in tres gradus deducunt uerbum: ut curro, curso, cursito: saepe in duos tantum, ut nolo nolito. Sunt uerba inchoatiuis similia, quae inchoatiua non esse, tempore praenoscimus: ut, compefco, cõpescui. Sunt item alia inchoatiua, quae perfecta ueniunt: ut, horreo, horrefco. Sunt quae originem non habent, ut confuesco, quiesco. Coniugationes uerbis accidunt tres: Prima, in a: secunda, in e: tertia, in i. Prima est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali a productam amat: aut nouissimam literam passiuo, communi & deponenti, aut nouissimam syllabam: ut, uoco, uocas, uocor, uocaris: & futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit: ut, uoco, uocabo, uocor, uocabor. Secunda est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona uerbo actiuo & neutrali e productam habet: aut nouissimam literam, passiuo, communi & deponenti, aut nouissimam syllabam: ut, moneo, moneor, moneor, moneor: & futurum tempus eiusdem modi, in bo & in bor syllabam mittit: ut, moneo, monebo, moneor, monebor. Tertia est, quae in indicatiuo modo, tempore praesenti, numero singulari, secunda persona, uerbo actiuo & neutrali, i literam interdum productam, interdum correptam habet: aut nouissimam literam passiuo, communi & deponenti e correptam habet, aut i productam, aut nouissimam syllabam: ut, lego, legis, legor, legeris: audio, audis, audior, audiris: & futurum tempus eiusdem modi in am syllabam mittit, uel in ar: ut, lego, legam, legor, legar: audio, audiam, audior, audiar: & altera species tertiae coniugationis, quae i producta enunciat, hanc non nulli quartam esse coniugationem putant: quod futurum tempus in am & in bo, in ar & in bor mittit rite syllabam: ut seruiuo, seruiam, seruiuo: uincio, uincis, uinciam, uincibo: uincior, uinciris, uinciar, uincibor: quod quidam resutantes negant in bo & in bor rite exire posse, tertiam coniugationem, nisi in eo uerbo, quod in prima persona indicatiui modi, temporis praesentis, numeri singularis, e aut o habuerint: ut eo, queo, eam, quea, ibo, quibo: et passiuo, queor, quear, quibar, & si qua sunt similia. Genera uerborum, quae ab alijs significationibus dicuntur, quinque sunt: Actiua, passiuua, neutra, communia, deponentia. Actiua sunt, quae o litera terminantur, & accepta r, faciunt ex se passiuua, ut lego, legor. Passiuua sunt, quae in r litera terminantur, & ea amissa, redeunt in actiua, ut legor, lego. Neutra sunt, quae o litera terminantur, & accepta r litera, Latina non sunt, ut fto, curro. Sunt etiam neutra, quae i litera terminantur, ut odi, noui, cœpi, memini. Sunt item quae um syllaba desinunt, ut sum, profum: item quae in et exeunt, & impersonalia dicuntur: ut pudet, poenitet, tædet: sed haec & similia defectiua existimanda sunt. Sunt praeterea neutropassiuua, ut audeo, ausus sum, gaudeo, gauisus sum, soleo, solitus sum. Deponentia sunt, quae r litera terminantur, & ea amissa, Latina non sunt, ut confascior, conuertor. Communia sunt, quae r litera terminantur, & in duas formas cadunt, agentis & patientis, ut scriitor, criminor. Dicimus enim, scriitor te, & scriitor a te: criminor te, criminor a te. Sunt uerba extra hanc regulam, quae inaequalia dicuntur: ut soleo, facio, fio, fido, audeo, gaudeo, uescor, feror, medeor, edo, uolo, nolo. Sunt quae non rite declinari possunt: ut cedo, aue, faxo, is, infit, inquit, quæso, aio. Sunt item monosyllaba, quae etiam contra regulam producta sunt, ut fto, do, flo. Similiter uerba in certa significatione, tondeo, lauo, fabrico, punio, munero, munio, partior, populor, assentior, adolor, luctor, auguro: haec enim omnia uerba in o & in r literas finiuntur, & his uerbis tempora participiorum accidunt penes omnia. Sunt item uerba quae componere possunt: ut pono, traho, repono, retraho. Sunt quae non possumus, ut aio, quæso. Numeri uerbis accidunt duo: singularis & pluralis. Singularis, ut lego: pluralis, ut legimus. Item secundum quosdam dualis, ut legere. Figura uerborum duae sunt: aut enim simplicia sunt uerba, ut scribo: aut composita, ut describo. Componuntur & uerba quatuor modis, ut caetera partes orationis: ut repono, sufficio, reficio, incipio, suspendo. Sunt uerba composita, quae simplicia fieri possunt, ut repono, distraho: sunt quae non possunt, ut suspicio, compleo. Tempora uerbis accidunt tria: praesens, praeteritum, & futurum. Praesens, ut lego: praeteritum, ut legi: futurum, ut legam, sed praeteriti temporis differentiae sunt tres: imperfecta, perfecta, plusquam perfecta. Imperfecta, ut legebam: perfecta, ut legi: plusquam perfecta, ut legeram. Ergo in declinatione uerborum numeramus, praesens, praeteritum imperfectum, praeteritum perfectum, praeteritum plusquam perfectum & futurum. Personae uerbis accidunt tres: prima, secunda, tertia. Prima est, quae dicitur: ut lego. Secunda, cui dicitur: ut legis. Tertia, de qua dicitur: ut legit. Sed prima persona non indiget casu, sed admittit plerumque nominatiuum, ut uerberor innocens, seruiuo liber. Secunda persona trahit nominatiuum, ut uerberaris innocens, seruis liber. Tertia persona trahit nominatiuum, ut uerberatur innocens, seruit liber. Quinque uerba impersonalia quae in tur exeunt, casu seruiunt datiuo & ablatiuo: ut geritur a te, uel

nantur, & ea amissa, redeunt in actiua, ut legor, lego. Neutra sunt, quae o litera terminantur, & accepta r litera, Latina non sunt, ut fto, curro. Sunt etiam neutra, quae i litera terminantur, ut odi, noui, cœpi, memini. Sunt item quae um syllaba desinunt, ut sum, profum: item quae in et exeunt, & impersonalia dicuntur: ut pudet, poenitet, tædet: sed haec & similia defectiua existimanda sunt. Sunt praeterea neutropassiuua, ut audeo, ausus sum, gaudeo, gauisus sum, soleo, solitus sum. Deponentia sunt, quae r litera terminantur, & ea amissa, Latina non sunt, ut confascior, conuertor. Communia sunt, quae r litera terminantur, & in duas formas cadunt, agentis & patientis, ut scriitor, criminor. Dicimus enim, scriitor te, & scriitor a te: criminor te, criminor a te. Sunt uerba extra hanc regulam, quae inaequalia dicuntur: ut soleo, facio, fio, fido, audeo, gaudeo, uescor, feror, medeor, edo, uolo, nolo. Sunt quae non rite declinari possunt: ut cedo, aue, faxo, is, infit, inquit, quæso, aio. Sunt item monosyllaba, quae etiam contra regulam producta sunt, ut fto, do, flo. Similiter uerba in certa significatione, tondeo, lauo, fabrico, punio, munero, munio, partior, populor, assentior, adolor, luctor, auguro: haec enim omnia uerba in o & in r literas finiuntur, & his uerbis tempora participiorum accidunt penes omnia. Sunt item uerba quae componere possunt: ut pono, traho, repono, retraho. Sunt quae non possumus, ut aio, quæso. Numeri uerbis accidunt duo: singularis & pluralis. Singularis, ut lego: pluralis, ut legimus. Item secundum quosdam dualis, ut legere. Figura uerborum duae sunt: aut enim simplicia sunt uerba, ut scribo: aut composita, ut describo. Componuntur & uerba quatuor modis, ut caetera partes orationis: ut repono, sufficio, reficio, incipio, suspendo. Sunt uerba composita, quae simplicia fieri possunt, ut repono, distraho: sunt quae non possunt, ut suspicio, compleo. Tempora uerbis accidunt tria: praesens, praeteritum, & futurum. Praesens, ut lego: praeteritum, ut legi: futurum, ut legam, sed praeteriti temporis differentiae sunt tres: imperfecta, perfecta, plusquam perfecta. Imperfecta, ut legebam: perfecta, ut legi: plusquam perfecta, ut legeram. Ergo in declinatione uerborum numeramus, praesens, praeteritum imperfectum, praeteritum perfectum, praeteritum plusquam perfectum & futurum. Personae uerbis accidunt tres: prima, secunda, tertia. Prima est, quae dicitur: ut lego. Secunda, cui dicitur: ut legis. Tertia, de qua dicitur: ut legit. Sed prima persona non indiget casu, sed admittit plerumque nominatiuum, ut uerberor innocens, seruiuo liber. Secunda persona trahit nominatiuum, ut uerberaris innocens, seruis liber. Tertia persona trahit nominatiuum, ut uerberatur innocens, seruit liber. Quinque uerba impersonalia quae in tur exeunt, casu seruiunt datiuo & ablatiuo: ut geritur a te, uel

illucitur mihi, tibi, illi. Quæ in it exeunt, casus deseruiunt datiuo: ut contingit mihi, tibi, illi: quæ in et exeunt, ea modo datiuo, modo accusatiuo casui seruiunt: ut libet mihi, tibi, illi: deest me, te, illum. Sunt uerba præterea, quorū alia genitiui casus formulā seruāt, ut misereor mei, tui, sui: reminiscor mei, tui, sui: alia datiuo, ut maledico tibi, suadeo tibi: alia accusatiui, ut accuso illum, inuoco istum: alia ablatiui, ut discedo ab illo, auertor ab illo: alia septimi casus, ut fruor te, potiō auro. Communia uerba indicatiui temporis, primæ personæ, aut e, aut i, aut u, aut o, habent. Si autem uocalem, aut o literam non habuerint, exceptis f k & q, cæteras omnes Latinas accipiunt consonantes: e, ut fideo: i, ut inanio: u, ut ruo: b, bibo: c, uoco: duado: g, lego: h, traho: l, pello: m, amo: n, cano: p, scalpo: r, curro: s, lasco: t, plecto: x, nexo. In his accidunt i & u, pro consonantibus, ut adiuo: nam triumpho, per p & h scribitur. K o literæ non præponitur. Item q, i, m, n, o literæ præponi nō potest. Sunt uerba defectiua alia per modos, ut cedo: alia per formas, ut facesso: alia per coniugationē, ut adsum: alia per genera, ut audeo: alia per numeros, ut faxo: alia per figuras, ut impleo: alia per tempora, ut fero: alia per personas, ut cedo, edo, facesso, adsum, soleo, faxo. Verba quoque impersonalia cum per omnes modos declinari possunt, inueniuntur quædam defectiua, ut libet, miseret.

Ad uerbum, est pars orationis, quæ adiecta uerbo significationem eius aut complet, aut minuit: ut iam faciam: uel, nō faciam. Ad uerba aut a se nascuntur, ut heri, hodie: aut ab alijs partibus orationis ueniunt. Veniunt aut a nomine appellatiuo, ut doctus, doctē: a proprio nomine, ut Tullianus, Tulliane: a pronomine, ut meum, tuum: a uerbo, ut cursum, strictim: a nomine & uerbo, ut pederentim: a participio, ut indulgens, indulgenter. A nomine ueniuntia aut in a exeunt, ut unā: aut in e productam, ut doctē: aut in correptam, ut ritē: aut in i, ut uesperit: aut in o productam, ut falsō: aut in o correptam, ut modō: aut in u, ut noctu: aut in el, ut semel: aut in m, ut strictim: aut in r, ut breuiter: aut in s, ut funditus. Ad uerba quæ in e exeunt, produci debent: præter illa quæ aut non comparantur, ut ritē: aut cōparationis regulam non seruant, ut bene, male: faciūt enim, bene, melius, optimē: male, peius, pessimē: aut ea quæ a nomine uerbo ueniunt, ut impunitē, septe, cæterum, facile et difficilē. Quædam ad uerba pōnuntur, quæ nomina potius dicenda sunt, esse pro aduerbijs posita: ut est, toruum clamat, horrendum resonat. Ergo ad uerba quæ in e producta exeūt, ab eo nomine ueniunt, quod datiuo casu o literam terminant: ut huic docto, doctē. Quæ in e exeunt, ab eo nomine ueniunt, quod datiuo casu i literā terminantur: ut huic agi-

li, agiliter. Contra hanc regulam multa sæpius usurpauit autoritas: nam, ut diximus, quædam in datiuo casui permanent, & aduerbia faciūt, ut falsō, sedulo: quædam multa contra faciūt: ut huic duro, non durē, sed duriter. Ad uerba accidunt tria: significatio, cōparatio, & figura. Significatio aduerbiorum in hoc cernitur: quia sunt aduerbia loci, ut hic: temporis, ut hodie, nuper, numerū, ut semel, bis: negādi, ut nō: affirmādi, ut etiam, quin: demonstrandi, ut eni, ecce: optandi, ut utinam: hortandi, ut eia: ordinis, ut deinde: interrogandi, ut cur, quamobrem: similitudinis, ut quasi, ceu: qualitatis, ut doctē, pulchrē: quantitatis, ut parum, multum: dubitandi, ut forsitā, forsalle: personalia, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum: uocandi, ut heus: respondendi, ut hemi: separandi, ut seorsum: iurandi, ut ædepol, Castor, hercle, medius fidius: eligendi, ut potius, imō: cōgregandi, ut simul, unā, pariter: prohibendi, ut ne: uentus, ut forte aut fortuito: cōparandi, ut magis, tam. Sunt etiā infinita, ut ubi: quædam finita, ut hic, modō. Ad uerba loci duas formas habent: in loco & ad locum. In loco, ut intus, foris: ad locum, ut intro, foras. Dicimus enim, intus sum, foris sum, intro eo. Adijciunt quidam de loco: ut intus exeo, foris uenio. Adijciunt etiā quidam per locum: ut hac, illac, istac, heus & heu. Interiectiones multi non aduerbia putauerūt, ideo quia non semper hæc subsequuntur uerbum. Comparatio accidit ad uerbo: quia hic quoque cōparationis gradus sunt tres: positius, ut doctē: comparatiuus, ut doctus: superlatiuus, ut doctissimē. Et quæ aduerbia quoque sunt, quæ per omnes gradus ire non possunt, ideo his ad augendā significationem pro comparatiuo & superlatiuo, magis & maximē coniungimus: ad minuendum, minus & minimē. Quædam modum enim comparantur, ita & diminuantur aduerbia appositio, ut primū, primulē, longē, longulē. A comparatiuo, ut melius, meliusculē, longius, longiusculē. A superlatiuo uel nulla exempla, uel rara sunt. Figure aduerbiorū duæ sunt: aut enim simplicia sunt aduerbia, ut doctē, prudenter: aut composita, ut indoctē, imprudēt. Componuntur etiā aduerbia modis quatuor. Sunt autē multæ dictiones dubiæ inter aduerbia, & nomē & pronomen, & uerbum & participium, & coniunctionem & præpositionem: ut falsō, quod, ponē, profectō, cum, propter, heu. Quædam autem horum accentu discernimus, quædam sensu. Sunt aduerbia loci, quæ imprudētē putāt nomina: in loco, ut Romæ sum: de loco, ut Roma uenio: ad locum, ut Romā uado. His præpositio nō apponitur, quæ prouincijs, locis, regionibus uel adijci solent: ideo, quia de significatione nominis non recedunt: ut, de Africa uenio: Siciliam pergo: in Italia sum. Præponitur separatim aduerbijs, non applicabiliter, quamuis legimus derepente, desursum, des-

subito, exinde & ab usque, & dehinc, sed hæc tanquam unam partem orationis, sub uno accentu pronuntiabimus.

Participium, est pars orationis, dicta quod partem capit nominis, & partem uerbis: recipit enim a nomine genera & casus, a uerbo tempora & significationes, ab utroque numerum & figuram. Participio accidunt sex, genus, casus, tempus, significatio, numerus & figura. Genera participijs accidunt quatuor: masculinum, ut lectus: foemininum, ut lecta: neutrum, ut lectum: commune, ut legens. Casus totidem sunt participiorum, quot nominum. Nam per omnes casus etiam participia declinantur. Tempora participijs accidunt tria: præsens, præteritum & futurum: ut luctans, luctatus, luctaturus. Significationes participiorum a generibus uerborum sumuntur. Veniunt enim participia a uerbo actiuo duo, præsentis temporis & futuri, ut legens, lecturus. A passiuo duo, præteriti temporis & futuri: ut lectus, legendus. A neutro duo, præsentis temporis & futuri: ut stans, staturus. A deponenti tria: præsens, præteritum & futurum, ut luctans, luctans & luctaturus. A cōmuni quatuor: præsens, præteritum & duo futura, ut criminans, criminatus, criminaturus & criminandus. Inchoatiua participia præsentis temporis sunt tantum: ut horrescens, calefcens, tepescens. Defectiua interdum alicuius temporis sunt, ut soleo, solens, solitus: interdum nullius, ut ab eo uerbo quod est memini, nullum participium reperitur. Interdum a non defectiuo uerbo, participia defectiua sunt: ut ab eo uerbo quod est studeo, studens, futurum tempus non habet. Ab impersonali uerbo participia nisi usurpata fuerint, non ueniunt. Numerus participijs accedit uterque: singularis, ut hic legens: pluralis, ut hi legentes. Item figura participiorum duplex est: aut enim simplicia sunt participia, ut scribens: aut composita, ut describēs. Componi etiā participia quatuor modis possunt. Sunt nomina speciem participiorum habentia, ut comatus, galeatus, quia a uerbo nō ueniunt, non sunt participijs applicanda. ex quibus sunt etiam illa, quæ cum participia uidentur, uerborum tamen significatione priuata sunt, ut pransus, cœnatus, placita, nupta, triumphata, regnata: nam prandeor, cœnor, placeor, nubor, triumphor, regnor, non dicuntur. Sunt alia participia, quæ accepta præpositione, & a uerbis & a participijs recedunt, ut innocens: nam noceo dicitur, innoco non dicitur. Sunt alia participia defectiua, quæ per omnia tempora ire non possunt, quæ a uerbo ueniunt, ut ceptus, arguendus. Sunt ueluti participia, quæ a uerbo ueniunt: & quia tempus non habent, nomina magis quam participia iudicantur: ut est furibundus, ludibundus, moribundus. Sunt multa participia eadem & nomina: ut passus, uisus, cultus, sapiens, induls-

gens: quæ tamen & casibus discrepant, & temporibus dignoscuntur, & comparata mutatur. Sunt participia, quæ accepta cōparatione sunt nomina, ut acceptus, incensus: acceptior, incensior. Aduerbia de participijs fieri posse, nonnulli negant: sed hos plurimæ lectio uis reuincit autoritas.

Conjunctio, est pars orationis annectens ordinansque sententiam. Coniunctioni accidunt tria: potestas, figura & ordo. Potestas coniunctionum in quinque species diuiditur. Sunt enim copulatiuæ, disiunctiuæ, expletiuæ, causales & rationales. Copulatiuæ sunt hæc: &, que, ac, atque, ar, at. Disiunctiuæ autem: ne, uel, nec, an, neque. Expletiuæ: quidem, equidem, saltem, uidelicet, quanquam, quamuis, quoque, autem, porro, licet, tamen. Causales, si, etsi, etiam si, siquidem, quum, quandoquidem, quinetiam, quamuis, siue, siue, nam, neque, nisi, si enim, enim ne, sed, interea, quamobrem, præsertim, item, itemque, cæterum, alioquin, præterea. Rationales: ita, itaque, enim uero, quare, quia, quapropter, quoniam, quoniamquidem, quippe, ergo, ideo, igitur, scilicet, propterea. Figure coniunctionum duæ sunt: simplex, ut nam: composita, ut nanque. Ordo coniunctionum in hoc est, quia aut sunt præpositiuæ præpositiones: ut atque, aut subiunctiuæ, ut quæ: aut communes, ut ergo, igitur. Sunt etiam dictiones quas incertum est, utrum coniunctiones, an præpositiones, an aduerbia nominemus: quæ tamen omnes sensu facile discernuntur. Nam & coniunctiones pro alijs coniunctionibus posita, inueniuntur potestate mutata.

Præpositio, est pars orationis, quæ præposita alijs partibus orationis, significationem earum aut complet aut mutat aut minuit. Nam aut nomini præponitur, ut inualidus: aut pronomini præponitur, ut per me: aut supponitur, ut mecum, tecum, nobiscum, uobiscum: aut uerbum præcedit, ut præfero: aut aduerbium, ut expresse: aut participium, ut præcedens: aut coniunctionem, ut absque: aut semet, ut circūcirca. Præpositiones aut casibus seruiunt aut loquelis, aut eius casibus, & loquelis coniunguntur: ut, de, dis, re, se, an, con. Dicimus enim, diduco, distractio, recipio, seacubo, amplector, congregior. Separantur, ut apud, penes. coniunguntur & separantur cætera omnes. ex quibus in & con præpositiones si ita compositæ fuerint, ut eas statim f uel f litera consequatur, plerumque producantur: ut, insula, insula, consilium, confessio.

Præpositioni accidunt solummodo casus, Casus nanque in præpositionibus duo sunt, accusatiuus & ablatiuus. Aliæ enim præpositiones accusatiuo casui præponuntur, aliæ ablatiuo, aliæ utriusque casui. Accusatiui casus præpositiones hæc sunt: ad, apud, aduersum, cis, circa, citra, circum, contra, erga, extra, intra, inter

inter, infra, iuxta, ob, hinc, per, prope, propter, secundum, post, trans, ultra, praeter, supra, usque, penes. Dicimus enim, ad patrem, apud uillam, ante aedes, aduersum inimicos, cis Rhenum, contra forum, circum uicinos, circa templum, contra hostem, erga propinquos, extra terminos, inter nautes, intra moenia, infra rectum, iuxta mactellum, ob augurium, pone tribunal, per parietem, prope fenestram, propter amnem; secundum fores, post tergum, trans ripam, ultra fines, praeter officium, supra caelum, usque Oceanum, penes arbitros. Ex his, ad et apud, cum unius casus sint, diuerso modo ponuntur. Dicimus enim, Ad amicum uado, apud amicum sum, non enim dicitur recte, Apud amicum uado, ad amicum sum. Usque, praepositio pluralis non uidetur: quia sine aliqua praepositione proferri non solet: unde adiungitur utriusque casui, pro qualitate praepositionis eius, cui fuerit copulata: ut, usque ad, & usque ab. Ablatiui casus praepositiones sunt haec: a, ab, abs, cum, coram, clam, de, e, ex, pro, praeparam, sine, absque, tenus. Dicimus enim, a domo, ab homine, abs quolibet, cum exercitu, coram testibus, clam custodibus, de foro, e iure, ex praefectura, pro clientibus, praetimore, palam omnibus, sine labore, absque iniuria, tenus pubes: sed haec praepositio propter euphoniā subiicitur, & facit pubetenus. Clam praepositio casibus seruit ambobus. Utriusque casus praepositiones sunt haec: in, sub, super & subter. Quarum in & sub, tunc praepositiones accusatiui casus sunt, cum aduersum uel ante significant: ut, ibat in Eurialum: & sub ipsum Arcturum: id est, a te. Tunc ablatiui casus, cum uim recte retinent, nec pro accusatiui casibus ponuntur. Item accusatiui casus sunt, cum ad locum uel nos, uel quoslibet, uel ire, isse, ituros esse significamus, cuius rei exempla sunt haec: In, accusatiui casus: ut,

Itur in antiquam syluam.
 In, ablatiui casus: ut,
 Stans celsa in puppi.
 In, ablatiui casus: ut,
 Postresq; sub ipsos Nituntur gradibus,
 Sub, ablatiui casus: ut,
 Arma sub aduersa posuit radiantia quercu.
 Subter uerò & super, cum accusatiuo casu naturaliter praeponiuntur, & ablatiui casui tum plerumque iunguntur: ut,
 Gemina sub arbore sidunt. Et,
 Ferre iuuat subter densa testudine casus.
 Quanquam multi sint, qui non putant praepositiones ambiguas esse, nisi duas, In & Sub. Ceterae Super & Subter, quum locum significant, ablatiui iunguntur figurate. Extra quam formam Super praepositio, quum De, significat hoc est, mentionem de aliquo fieri tentat, ablatiui casus est tantum: ut,
 Multa super Priamo rogians, super Hectore multa.

Separatae praepositiones acuiuntur coniunctae casibus, aut loquelis, cum suam saepe commutant, & communes fiunt. Praepositiones autem ipsae uerba corrumpunt, ut suffero: aut & corrumpunt, & corrumpuntur, ut suscipio. Antiqui praepositiones & genitiuo casui coniungebant, ut curuum tenus, uel curum. Item post & ante & circum, utriusque casibus adiunctas inuenimus. Sed scire nos conuenit, praepositiones uim suam tunc retinere, cum praeponiuntur: Suppositas uerò & significationem suam & uim nominis & legem propriam non habere. Separatae praepositiones separatis praepositionibus non cohaerent, & aduerbia faciunt, si quando illas non sequitur casus. Sunt qui putant accidere praepositioni & figuram & ordinem. Figuram: quia sunt praepositiones simplices, ut ab: composita, ut absque. Ordinem, quia sunt praepositiones praepositivae, ut sine: subiunctivae, ut tenus. Sed haec nos & similia in his numeramus, quae inaequalia nominantur.

Interiectio, est pars orationis interiecta alijs partibus orationis ad exprimendum animi affectus: aut metuedi, ut heri: aut optantis, ut o: aut dolentis, ut heu: aut lachryantis, ut euax. Sed hanc aduerbijs Graeci applicat, quod ideo Latini non faciunt, quia huiusmodi uoces non statim subsequitur uerbum. Licet autem pro interiectione etiam alias partes orationis singulas plures uel supponere, ut nefas, pronectas. Accentus interiectionum certi esse non possunt, ut uere in alijs uocibus, quas inconditas inuenimus.

Libellus de octo partibus orationis, finis.

B E D A E
P R E S B Y T E R I
 DE ARTE METRICA LIBER,

Ad Vvighertum Leuitam.

De Litera.

Vi notitia metricae artis habere desiderat, primo necesse est distantiam literarum syllabarumque sedulus discat. Sunt autem Latinae literae omnes uiginti & una: ex quibus quinque uocales appellantur, a, e, i, o, u, ceterae omnes

nes consonantes: at de iisdem consonantibus septem dicuntur semiuocales, f, l, m, n, r, s, x, ceterae nouem mutae, b, c, d, g, h, k, p, q, t, y autem sextam uocalem, & z decimam septimam consonantem, propter Graeca uerba, quibus consuetudine utimur, assumere Latini. neque enim aliter Typum, uel Zelum, uel cetera huiusmodi, quomodo scriberent, habebant.

Qui etiam post perceptionem Dominicae fidei, h, x, s, a, o Graecas literas, etsi non in alphabeti ordinem recipiunt, diuinis tamen paginis inditas continent, & uidelicet, quae duplici apud eos figura scribitur, quomodo apud Latinos litera H intronitentes, propter auctoritatem nominis Ihesu. x & p, propter nomen Christi, a & o, propter auctoritatem Dominici sermonis, Ego sum a & d, a et enim tantum nomine discrepat, ceterum & figura & potestate nostrum a aequiparat. p Graecorum, ab r nostro & figura distat & nomine. Porro u & o hoc a nostris differunt, quod semper longae sunt: nostrae autem omnes uocales sunt dichronae, hoc est, & breuius syllabis habiles, & longis, quomodo & illorum a i u, nam s & o semper apud illos breues natura permanent. Itaque omnes literae quibus utimur, sunt uiginti & septem, uocales uidelicet octo, & consonantes undeginti: sed & de his uocalibus i & u plerumque in consonantium potestatem transeunt, cum aut ipsae inter se geminantur, ut iumentum, uinum: aut cum alijs uocalibus iunguntur, ut sanua, iecur, iocus, uanitas, ueritas, uolatus. V quoque nonnunquam sibi ipsa praeponiuntur, ut uuluis: sed & alterum consonantis locum tenent, cum uel Latine aurum, uel euangelium Graece nominamus. Mirum autem quare dixerit Donatus, eam interdum nec uocalem, nec consonantem haberi, quum inter q literam consonantem, & alteram uocalem constituitur, ut quoniam, quidem: nisi forte, quia tam leniter tunc effertur, ut uix sentiri queat. Videtur autem non esse firma ratio: quam eius sententiam exponentes Pompeius uel Sergius, dicunt eam consonantem esse non posse, quia habet ante se alteram consonantem: id est, q uocalem esse non posse, quia sequitur illam uocalis, ut quare, quomodo: & ob id eam tunc non esse literam scribunt. Quid enim, nunquid, quando scribimus, statim dicendum est, t consonantem esse non posse, quod ante se habeat alteram consonantem, id est s: imò & uocalem esse non posse, quia sequitur illam uocalis: & cum dici mus stratum, r esse literam fatendum est, cum & uocalis sequatur, & duae praecedant consonantes: t quoque nihilominus consonantem, quum eam & praecedat alia consonans, & sequatur. I autem hoc proprium habet inter uocales, ut quoties locum tenens consonantis, alteram ante se in eadem parte orationis habet uocalem: hanc etsi natura breuis erat, semper

eam positione faciat longam, ut inatus, periturum, unde & duplex appellatur. X quoque litera consonans eiusdem potestatis, duplex nuncupatur, ut axis. Sunt & liquentes literae quatuor, l, m, n, r, quae diuerso quidem modo, sed certatione plerumque in metro solitam consonantium uim amittere solent, & nonnunquam breues natura syllabas inueniuntur reddere longas.

De Syllaba.

Syllaba, est comprehensio literarum, uel unius uocalis enunciatio, temporum capax: quia omnis syllaba aut breuis est, et tempus recipit unum, quod atomum metrici uocant, ut parer: aut longa est, & duo recipit tempora, ut mater. Hic enim ma cum dicimus, mater longitudinem sui circumflexus tantum temporis bis occupat, quantum pa semel cum acute dicitur pater. Sunt igitur longae syllabae, sunt breues, sunt communes: sed longae duobus modis fiunt, natura & positione. Natura quidem bifarie, aut productione uidelicet & singularium uocalium, ut nauis, sedes, finis, omen, unus: aut duarum coniunctione, quod diphthongum uocant, ut auum, poena, augustus, curus, heu: ut Arator,

Hei mihi iam uideo subitis lapsura ruinis.
 Conditā fama diu templi quoque nobilis aedem.

Vel quum dicimus Tydeus Tydei, ubi e & i non separamus, sed coniunctim proferimus, ne quintam potius quam primam declinationem, significet: & hoc Graeca nomina sortiuntur. In Latinis non inuenitur haec diphthongus. Positione autem longae fiunt syllabae modis sex, cum correpta uocalis aut in duas definit consonantes, ut alt: aut in unam duplicem, ut dux: aut in unam definit consonantem, & excipitur ab altera, ut arca: aut excipitur ab x duplici consonante, ut axis: aut ab i loco consonantis posita, ut Troia: quae positio nonnunquam in metris in tres diuiditur syllabas: ut est illud,

Arma uirum tabulaeque & Troia gaza perundas.

Aut definit in consonantem, & excipitur ab i uel u positus in loco consonantium, ut aduena, adiumentum.

Breues uerò sunt syllabae, quae horum nihil habuerint: quod uerò quidam inter longas syllabas non annumerant, dum autumant, quum correpta uocalis excipitur a duplici litera z, ut Mezentius: aut a duabus consonantibus, ut acre uel acris, falluntur. Nam & z quoties in eadem parte orationis breuent sequitur uocalem, potest eam producere, si ita uoluerit poeta, ut gaza. Quum uerò parte aliqua orationis in breuem uocalem terminata, sequens sermo a litera z incipit, nullam producendi habet potestatem: unde est,

Et r nemorosa Zacynthus.
 Et r litera liquens eodem modo sicut & l, B 4 quum

quum in medio sermone breuem sequitur uocalem, præcedente qualibet consonante, potest hanc poetica licentia facere longam: quum uero utralibet liquida sequens consonantem in capite fuerit sermonis, non potest longam facere uocalem, quæ in fine uerbi præcedentis naturaliter breuis extiterat. Sunt item syllabæ, quæ utroque modo & natura scilicet, & positione longæ sunt, ut dens, gens, mons, fons, frons.

De communibus syllabis.

Communes autem syllabæ modis fiunt nouem, quibus aut naturaliter longæ, poetica licentia in breues, aut naturaliter breues transferuntur in longas. Breuis quippe transfertur in longam, quum correpta uocalis in eodem uerbo à duabus excipitur consonantibus, quarum posterior est liquida. Est enim breuis in hoc natura ut,

Mens tenebris operata suis.

Est longa positione in hoc:

Mortisq; tenebras.

In quo Sergius modo iniusto utitur exemplo: Ne ue flagello.

Flagellum enim in capite uerbi habet liquidam literam consonante subiectam, præpositio nunquam breuem naturam syllabam uerbi præcedentis potest facere longam.

Item natura breuis syllaba ad uotum poetarum transferri potest in longam, quum correpta uocalis in consonantem desinit, & excipitur ab h litera. Et natura breuis in hoc: Porcinū tenuere gregē, niger hispidus horret.

Est uoluntate poetæ longa in hoc, Vir humilis mœsto deiectus lumine terram.

Et item, (dit orbem.

Mors fera per hominem miserum sibi subdit.

Vbi item quidam Grammaticorum dubium exemplum ponunt:

Terga fatigamus hasta.

Nam etsi non h sequeretur mus, tamen esse posset longa, poetica licentia, quia plenis pedibus superstit, sicut hoc quod ite ponunt, est: Omnia uincit amor, & nos cedamus amori. Vbi mor ideo potuit produci, quia post emensos pedes integros, partem terminat orationis, tamen uocalis sequatur.

Tertius modus est syllabæ communis, quum uerbum aliquod in uocalem desinens correptam, excipitur à duabus consonantibus, quarum prior sit s. Est enim natura breuis in hoc Fortunati:

Ordinibus uarijs alba smaragdus inest.

Est positione longa in hoc Sedulij:

Adueniat regnum iam iamq; scilicet illud.

Quum uero s in capite uerbi fuerit consonante alij subiecta, nequaquam potest ultimam uerbi prioris syllabam producere, quæ in breuem desierat ut Sedulij,

Stare choro & placidis coelestia psallere uerbis. Et Fortunatus:

Vocibus alternis diuina poemata psallunt. Falsoq; definiuit Pompeius, s non posse liquescere, nisi ipsa antecedatur. Ponite spes sibi quisque suas.

Hanc Virgilius & in medio uerbo alteri consonanti præpositam, ubi commo dum duxit, liquentium more transilijit:

Hortatur Mnestheus, nunc nūc insurgite remis, Nisi forte hunc uersum ita scandendum putamus, ut sit: Hortatur Mnestheus, nunc nūc insurgite remis.

10 Nisi forte hunc uersum ita scandendum putamus, ut sit: Hortatur Mnestheus, nunc nūc insurgite remis. Nisi forte hunc uersum ita scandendum putamus, ut sit: Hortatur Mnestheus, nunc nūc insurgite remis. Nisi forte hunc uersum ita scandendum putamus, ut sit: Hortatur Mnestheus, nunc nūc insurgite remis.

Est enim modus quartus syllabæ communis, quum post pedem quemlibet una syllaba breuis remanserit de uerbo, quæ uel in uocalem desinens excipitur à consonante uerbi sequentis, uel in consonantem desinens excipitur à litera uocali. Est enim natura breuis in hoc:

20 Cuius onus leue est, cuius iuga ferre sitaue est. Est longa, permissu poetico in hoc: Frondea sicus erat, cuius in robore nullum.

Quod genus syllabæ inter longas uel omnino refugendum, uel parissimè usurpandum est. Unde & in recentioribus poetis non facile eius inuenies exemplum: quamuis & apud Virgilium non rarissimum, apud Homerum non frequentissimum reperitur.

30 Quintus modus est, quum pars orationis desinit in diphthongum, sequente statim uocali. Est enim per naturam longa in hoc, Musæ Aonides: est per licentiam breuis in hoc, Insula Ionio in magno. quod posteriores poetæ magis in una parte orationis fieri uoluerunt: unde huius & nostratibus facile poematibus inuenies. At quum diphthongus à uocali alterius uocabuli excipitur, quum hæc per synalepham transiliendam esse dicebant: ut Prosper in præfatione Epigrammatum: Nec nostræ hoc opis est, sed ab illo sumitur hic ros, Quis sic rupem fundere iussit aquas.

40 Sextus modus est, ut Donatus ait, quum producta uocalis est, uocali altera consequente. Est enim longa in hoc: O utinam in thalamos inuisi Cæsaris issem.

Breuis in hoc: Te Coridō, ô Alexi, trahit sua quæq; uoluptas. Quod moderni uersificatores in eadem potius parte orationis consueverunt facere: ut, Eoi uenere magi, sæuumq; tyrannum Splendidus autoris de uertice fulget Eous.

50 Etrursus longa est per naturam ita, Angelus intactæ cecinit properata Mariæ. Breuis per licentiam ita: Exultat Mariâ, quum prima affamina sensit.

Aut cum longa uocalis, uel etiam breuis, quo partem terminat orationis, excipitur à uocali alterius

alterius uerbi, priorem per synalepham absumunt: ut Prosper,

Nam si te uirtute tua ad cœlestia credas Scandere, de superis pulsus ad ima cadis.

Quamuis & Arator imitatus ueteres, dixerit, O utinam nostris uoluisses fida iuuentus Consilij parere prius, ne littora Cretæ

Linqueres, insanam rabiem passura profundi.

Septimus modus est, quum pronomen c littera terminatum, uocalis statim sequitur. Est enim longa in hoc,

Nō quia qui summus pater est, & filius hic est: Sed quia qui quid summus pater est, & filius hoc est. Breuis in hoc,

Hic uir hic est, tibi quæ promittere sepius audis. Sed & ad uerbum c littera terminatum, communem syllabam facit. Est enim longa in hoc Paulini:

Donec aspirante Deo conatibus ægitis. Breuis in hoc Prosperij,

Vi morbo obsessis præstada est cura medendi, Donec in ægroto corpore uita manet.

80 Octauus modus est, cum correpta uocalem in eadem parte orationis sequitur z consonas Græca duplex. Est enim longa in hoc Iuuenij, Difficile est terris affixos diuite gaza.

Est breuis in hoc eiusdem, Et gaza distabat rerum possessio fulgens.

90 Nonus modus est, quo omnis syllaba nouissima uersus in quocumq; metro indifferens est, quæ Græcè ἀδύκωπος, & ad uoluntatē poetæ uel correpta producit, uel corripitur producta, quod frequentius est quam exemplis indigeat. Sciendum est autem, quod x littera duplex, nūquam facit communem syllabam, sed cum in eodē uerbo sequitur uocalem, semper eā habet longam aut naturam, ut pax, lex, lux, rex, uox: aut positioe, ut fax, nex, nix, nox, nux, & exul, exitus & exitū. Cum uero in primordio uerbi fuerit, nō potest producere ultimam syllabam prioris uerbi, quod in breuem desierat uocalem: ut,

Pontibus instratus conduxit littora Xerxes.

N quoque littera pari ratione (nisi fallor) cum in medio uerbi consonanti alteri fuerit subiecta, præcedentem syllabam siue natura seu positione semper longam habet: ut regna, calumnia. Cum uero in primordio uerbi fuerit alij subiecta consonanti, ut Cneus, gnarus, profectio ultimam syllabam uerbi prioris, si in breuem desierit uocalem, breuem hanc ut fuerat remanere permittit, neq; ullam producendā habet potestatem, Prospero teste, qui ait,

Nec tamen hoc toto depellit corpore gnarus Naturam errantium diuidere à uitijis.

unde & inter liquidas annumeratur, tamen non ita ut b uel r, quæ communes syllabas facere solent.

De primis syllabis.

Hæc de differentia syllabarum paucis dicta sint, quas suis etiam ipse plurimum

discernere potest, qui scanstionem uersus heroci discere curauerit. Sed qui necdum ad hoc puenit, hunc interim hortamur, syllabas omnium partium orationis ex principio uersum heroi corum diligētius scruteretur. Omnis enim uersus hexameter, qui sex pedibus: & pentameter, qui quinque pedibus constat, primam syllabam longam habet, quia uel à spondeo uel à dactylo incipit: quorum prior pars duabus longis syllabis consistit, ut dicens: secundus longus & duabus breuibus, ut dicimus: & omnino cum eodē hexameter uel elegiaci carminis assumis in manus, quamcumq; paginam aperiens inspexeris, quemcumq; uersum arripiens legeris, absq; ulla dubitatione primam syllabam aut naturam aut positionem longam inuenies: quia nimirum siue spondei siue dactyli constat esse principium. Item prima sæpe syllaba ex compositione figuræ deprehenditur: ut si nescias qualis sit pius, ex compositione quæ est impius, qualis sit pius cognoscitur, licet in aliquibus hoc fallat. Nā cum dicimus nubere, nū longa est: item cum dicimus innuba uel pronuba, sit breuis nū in compositione: item lux lucis, longa est: lu, lū cerna breuis est. Item homo breuis est ubiq; humanus longa. Item in antiquam syluam: longa est. Superumq; ad lumen iturus: breuis est. sed hoc inueniri raro contingit: uerū si qualibet pars orationis præpositionibus componatur, primas syllabas ex his cognoscimus. Nam talis manebit ferè omnis composita syllaba, qualis & ipsa præposito fuerit: ut deceptus, abundas. De uidelicet longa & a breuis. Item ex ipsis præpositionibus, ad & ob, in & sub, diuersè in uerbis ponuntur: nam corripuntur cum crescedo dissyllaba reddunt: ut adit, obit, init, subit. Indifferenter sunt cum trissyllaba faciunt: ut adicit, obicit, inicit, subicit. Produciuntur tantum quum tetrasyllaba ex se reddunt: ut adicio, obicio, inicio, subicio. Item produciuntur quæ per præ & per quæ in primis syllabis scribuntur: breuiantur uero præcium, præcor, præmo, præhendo, quæror, hoc est quærelam depono: & quæ ex his perderi uationem, uel declinationem, uel compositionem fieri possunt: & quæ coniunctio: item contra, breuiantur ex ipsis præpositionibus in compositione: ut dehinc, profectus, profectus, profusus, profusus, profatus, proauus, pronepos, & cætera. Sunt item aliquanta uerba quæ primas syllabas temporum ratione permutant, quæ subter collecta in omni præterito perfecto, & uel in omni præterito plusquamperfecto, uel in uno futuro modi tantum coniunctiui produciuntur, cæteris autē modis & temporibus breuiantur: ut sunt hæc, lego, legi, quum legero: faueo, faui, quum fauero: uenit, ueni, quum uenero: fugio, fugi, quum fugero: facio, feci, quum fecero: sedeo, sedi, quum sedero: fodio, fodi, quum fodero: uideo, uidi, cum uidero: uoueo, uoui, cum uouero: ite: ite:

ro: iuuo, iuuu, cum iuuro: ago, egi, cum egero: emo, emi, cum emero: lauo, laui, cum lauero: odio, odi, quum o dero: sero, seui, cum seuro: sino, siui, cum siuro: caueo, caui, cum cauero. Item contra inueniuntur, quae in praesenti tempore producta sunt, & in praeterito breuiantur: ut pono posui, cogo coegi, do dedi, sto stei: item omnia uerba quae in praeteritis ante creantur, in primis syllabis breuiantur: ut pendeo pependi, tondeo tondeam, posco poposci, curro cucurri, tendo tetedi, pello pepuli: item in uerbis quae isdem literis scribuntur, notandum quod d liber siue librum significat aut corricem, breuem habet li: si liberum, longam, Pila, si uas significat, longam habet pi: si speram, breuem. Domus, breuem habet do: domus, id est tectum, longam. Plaga, quum clima significat, breuis est pla: quum uindictam, longa. Palus paludis, breuis est pa: palus palis, longa. Populus, quum uulgus significat, breuis est po: quum arborem, longa. Nitens, a nitore breuis est ni: nitens, a nifu, longa: item nutrio, breuis, Concido, decido, incido, occido, si ad casum pertinent, correptam habent ci: si ad concisionem, productam. Colo collis, breuis est co: colo colas, longa. Placo placas, producta pla: placeo places, correpta Pareo pares, id est appereo siue obtempero, producta pa: paro paras, id est, praeparo: & pario paris correpta. Parentes, quum apparentes significat, producta pa: quum genitores, correpta, sicut & parientes. Idem si neutri generis est, corripitur: si masculini, producit in utroque numero. Leuitas, si instabilitatem mentis designat, aut pusillitatem ponderis, breuis est le: si lenitatem tactus, unde ligna in edificio leuigata dicuntur, longa est.

De medijs syllabis.

Medias syllabas tribus modis cognoscimus, positione, diphthongo, & accentu: sed de positione & diphthongis, supra tractauimus. Accentus autem quasi ad cantus dicitur, quod ad cantilenam uocis nos faciat agnoscere syllabas: qui uocis accentus duo sunt, ad ea que tractauimus necessarij, correptus & productus. Correptus est, quoties sine ulla mora uocis medias syllabas enunciamus, ut moenia, tabula. Productus est, quoties medias syllabas cum aliqua mora uocis exprimimus, ut fortuna, natura. Sciendum tamen est, quia illa quae in uerbis I correpta proferuntur, cum in medium uenerint, & ipsum I in e mutaerint, ut legis lege legere, ubiq; breuiatur, excepto tamen a tribus excipiuntur consonantibus, b, m & t: ut legebam legemus legetur: cetera melius accetibus colliguntur, quia accentus in trissyllabis & tetrasyllabis, & deinceps ita considerandus est ut si quaeratur, amissimorum quibus, syllabis constet, ediscimus primam breuem exemplo; ut, Nimiti dilexit amia

res huius famei, non huius famis: & huic famei, non huic fami declinabant. Vbi notandum, quod nomina quinta declinationis, quae in ci literas genitio & datiuo casu terminantur, & has diuisas & utraque longam habent, ut famei, diei, fidei, accusatiuus breuis est semper, uocatiuus similiter, excepto cum i terminatur, ut Laurenti. Vbi notandum, quod nomina, quae in ius terminantur, in genitio casu duplici i effertur, in uocatio simpliciter, in utroque longam habent: ut filius, filij, o fili: uel certe uocatiuum in e correpta terminant, ut impius, impi: qui etiam uocatiuus dum similis nominatio fuerit, regulam nominatiui sequitur, ut haec paupertas, & o paupertas. Nomina riuus, accusatiuus & uocatiuus plurales in masculino & feminino genere productur, corripuntur in neutro. Ambo & duo, si neutra sunt, corripuntur: si masculina, productur. Genitiuus in omnibus breuis est. Datiuus & ablatiuus si is terminatur, longi sunt, ut doctus: si in bus, breuiatur, ut rebus. In hac regula omnia nomina, pronomina, participia continentur. Sed pronominis declinatio in hoc tantum differt, quod in monosyllabis, quae uocalibus constat, ut o, in quolibet casu productur: sed genitiuus cum in us terminatur, breuiatur, ut illius. Datiuus uero sicut in nomine, semper longus est, excepto mihi, tibi, sibi, quae indifferenter dici possunt: sic reliqui quoque casus regulam sumunt ex nomine. In Graecis uero nominatiuus singularis has habet breues, a ut ecclesia, baptisma: as, quum genitiuus dos habuerit, ut Arcas Arcados, Pallas Pallados: os quum in genitio diphthongum habuerit, ut Delos Deli: longas uero has, ut schole, synagoge, quae Latina consuetudine in a terminant, O, ut Dido: an, ut Titan: en, ut lien, syren: in, ut delphin: on, ut Memnon: er, ut aether: as, ut Aeneas: es, ut Anchises. Genitiuus breuiatur, quum dos uel tos habuerit in fine, ut Arcados, poematos: Datiuus, quum i, ut Palladi: Accusatiuus, quum a uel on, ut Thesea, Delon. Alias longus est uocatiuus, quum a terminatur, in masculinis tantum longum est, ut Aenea: nam in foeminais corripitur, ut haec cathedra. E terminatus productur, schole, synagoge, pentecoste, parascete, exceptis his quorum nominatiuus os terminatur, ut Petros Petre. I terminatus corripitur, ut o Alexi. O finitus productur, ut Dido. Nominatiuus & uocatiuus plurales, quum a uel es terminantur, breues sunt, ut rhetores, charismata: alias longi sunt, ecclesia, Genitiuus longus est, si tamen Graece fuerit declinatus, ut laon, cedron, id est populorum, cedrorum. Datiuus in s terminatus corripitur, ut Arcas: alias longus est, ut lais, id est populus. Accusatiuus si in as fuerit terminatus, & a genitio singulari uenerit, os finito corripitur, ut Arcados Arcadas, alias productio

De ultimis syllabis nominum, pronominum & participiorum.

Nominatiuus singularis has habet breues, Na ut citharista, uinea, toreuma: e, ut meli: ut iero, ut ordo, uirgo: u, ut cornu: uel, ut meli: ut uigil: ul, ut consul: m, ut tectum: n, ut carmen: us, ut iustus, cursus, cedrus, nemus: ir, ut uir: or, ut doctor: t, ut caput: has item longas, i, ut frugil: il, ut tanquil: ol, ut solas, ut facultas: e, ut halec: item haec sunt, quae in monosyllabis productur: in dissyllabis autem & trissyllabis uel in ceteris polysyllabis corripuntur, ar, ut far, nar, Caesar: er, ut uer, pater: ur, ut fur, murmur: is, ut uis, glis, fortis: al, ut sal, Hannibal: item torcular & puluinar producta, quia quibusdam placuit hoc torcular dici, non torcular: & hoc puluinar, non puluinar. S terminatus, si quinta declinationis fuerit, productur, ut dies: si tertia, tunc longa est, quum genitiuus singulari, non crescit, ut labes, caedes, tabes, pubes, clades, famēs, uulpes, clauēs, caedes, strages, Hercules, proles, nubes: quamuis quidam nubs nominatiuum enunciarit ma luerit: uel quum crescens, e productam ante nouissimam syllabam habuerit, ut merces, quies, mercedis, quietis: uel quum monosyllaba fuerint nomina, aut de monosyllabis ducta, ut pes, bipes, sonipes: ubi notandum quod pes, sicut et sal & par, quum monosyllabum est, longa est. At quum per alios casus declinari coeperit, primam syllabam corripit: item Ceres, aries, paries, abies, nominatiuus & uocatiuus casu es productur: at in ceteris casibus corripit: breuiatur uero es, si aut e in i mutauerit in genitio crescente, ut miles militis: aut breuem habuerit, ut seges segetis. Os monosyllaba, si ora significat, productur: si ossa, breuiatur. Quae tamen os syllaba quum in dissyllabis uel in trissyllabis uenerit, & media syllaba genitui producta natura permansit, tunc longa erit, ut nepos nepotis: si uero correpta, breuiatur, ut copos copotis. Vs est in genitio crescente longa permanserit, productur, ut uirtus uirtutis, tellus telluris: excepto uno palus, quod in genitio determinatur, palus paludis. Vnde est, Regis opus, sterilisq; diu palus, apraq; remis. Si uero in genitio crescente non permanserit, aut non creuerit, corripitur: ut pectus pectoris, uulgus uulgi. Genitiuus, datiuus & ablatiuus productur, sed genitiuus quum tertia fuerit declinationis, cum ablatiuo suo e tantum litera terminato breuiatur: ut a fonte fontis, excepto uano quod productur, ab hac fame, quos uereres huius

res huius famei, non huius famis: & huic famei, non huic fami declinabant. Vbi notandum, quod nomina quinta declinationis, quae in ci literas genitio & datiuo casu terminantur, & has diuisas & utraque longam habent, ut famei, diei, fidei, accusatiuus breuis est semper, uocatiuus similiter, excepto cum i terminatur, ut Laurenti. Vbi notandum, quod nomina, quae in ius terminantur, in genitio casu duplici i effertur, in uocatio simpliciter, in utroque longam habent: ut filius, filij, o fili: uel certe uocatiuum in e correpta terminant, ut impius, impi: qui etiam uocatiuus dum similis nominatio fuerit, regulam nominatiui sequitur, ut haec paupertas, & o paupertas. Nomina riuus, accusatiuus & uocatiuus plurales in masculino & feminino genere productur, corripuntur in neutro. Ambo & duo, si neutra sunt, corripuntur: si masculina, productur. Genitiuus in omnibus breuis est. Datiuus & ablatiuus si is terminatur, longi sunt, ut doctus: si in bus, breuiatur, ut rebus. In hac regula omnia nomina, pronomina, participia continentur. Sed pronominis declinatio in hoc tantum differt, quod in monosyllabis, quae uocalibus constat, ut o, in quolibet casu productur: sed genitiuus cum in us terminatur, breuiatur, ut illius. Datiuus uero sicut in nomine, semper longus est, excepto mihi, tibi, sibi, quae indifferenter dici possunt: sic reliqui quoque casus regulam sumunt ex nomine. In Graecis uero nominatiuus singularis has habet breues, a ut ecclesia, baptisma: as, quum genitiuus dos habuerit, ut Arcas Arcados, Pallas Pallados: os quum in genitio diphthongum habuerit, ut Delos Deli: longas uero has, ut schole, synagoge, quae Latina consuetudine in a terminant, O, ut Dido: an, ut Titan: en, ut lien, syren: in, ut delphin: on, ut Memnon: er, ut aether: as, ut Aeneas: es, ut Anchises. Genitiuus breuiatur, quum dos uel tos habuerit in fine, ut Arcados, poematos: Datiuus, quum i, ut Palladi: Accusatiuus, quum a uel on, ut Thesea, Delon. Alias longus est uocatiuus, quum a terminatur, in masculinis tantum longum est, ut Aenea: nam in foeminais corripitur, ut haec cathedra. E terminatus productur, schole, synagoge, pentecoste, parascete, exceptis his quorum nominatiuus os terminatur, ut Petros Petre. I terminatus corripitur, ut o Alexi. O finitus productur, ut Dido. Nominatiuus & uocatiuus plurales, quum a uel es terminantur, breues sunt, ut rhetores, charismata: alias longi sunt, ecclesia, Genitiuus longus est, si tamen Graece fuerit declinatus, ut laon, cedron, id est populorum, cedrorum. Datiuus in s terminatus corripitur, ut Arcas: alias longus est, ut lais, id est populus. Accusatiuus si in as fuerit terminatus, & a genitio singulari uenerit, os finito corripitur, ut Arcados Arcadas, alias productio

ne laetatur, ut ecclesias.

De ultimis syllabis uerborum & aduerbiorum.

In uerbis prima conjugationis productur a & as, ut ama amas: in secunda e & es, ut sede sedes: in tertia producta i & is, ut nutri nutris: in tertia correpta breuiantur e & is, ut cerne cernis. In omnibus o corripitur, ut amo, sedeo, cerno, nutrio: tamen metli auctoritas uariet eadem in infinitiuo modo penultimas syllabas a, e, & i productas habent, ut amare, sedere, nutrire. Item e correptam, ut cernere. Similiter in alijs modis productis eiusdem uocalibus, ut amarem, amares, amaret, & cetera ad suam formam: e correpta in uerbis tertia conjugationis correpta, ut cernerem, cerneres, & cetera. Item es corripitur, ut sum es, & quae ex his componi possunt, ut adsum ades, possum potes: item faxis, uelis, adsis longas, quia pluralis numerus ea producit, quum dicimus producta media, adsis, uelitis, faxitis. Omnes in uerbis nouissima syllaba, quae sunt huiusmodi, ut res & ses, longae sunt, quia producit eas numerus pluralis, ut amares amaretis, amasses amassetis. Item producenda sunt quae in e terminantur, ut fac, dic, duc, induc: aut i, ut amari amari: aut in u, ut amari. Corripuntur autem quae in m aut in es, ut amem ames: uel in us, ut amamus: uel in t, ut amat: uel in re, ut amare: uel in tis, ut amatis.

Aduerbia quae in a terminantur, productio ne gaudent, ut una: quae uero in e, si ex nomine ueniunt, & comparationis gradus seruant, ut doctus, doctius, doctissime, productur: si autem a se nascuntur, ut saepe aut non comparantur, ut rite: aut in comparatione deficiunt, ut bene, male, breuiantur. I finita, praeterquam si, sibi & ubi, uel quae ex ipsis sunt, ut sicut: productur, ut heri. O indifferenter accipitur, ut falso. V productur, ut noctu. L & r breuiatur, ut semel, pariter: uel ut simul, m ut tam. N uero excepto non: en, an, ubiq; breuiatur, ut forsitan. S breuiatur, ut magis, funditus, excepto cum a praecessit, ut alias. C productur, ut hic, illic, adhuc. Monosyllaba productur, ut cur, plus: exceptis his, bis & ter: uerum ne, dupliciter proferitur. Nam, productur, cum prohibendo dicitur: Scrutari ne cura proca abstrusa labore. uel quum ponitur pro, ut non, ut idem Prosper ait, Et uindicta breuis sic noxia crimina finit. Ne sine fine habeat debita, poena reos. Corripitur autem, cum interrogando uel increpando ponitur: ut, Tu ne cruenta ferox, audax, infans, rebellis. S in numeris corripitur, ut toties, quoties, septies, decies.

De ultimis syllabis conuinctionum, praepositionum & interiectionum.

Coniunctiones ferè omnes corripuntur: sed quae a uel i terminantur, excepto quae ita, nisi, productur: ut propterea, interea, si & ni. Quae

ni. Quæ in n̄ definunt, si a uel i ante eam habuerint, producantur: ut an, sin, alioquin. Cæteræ breuiantur, exceptis his quæ postione sunt longæ, ut ast, aut.

Accusatiuæ præpositiones solæ, quæ in a exeunt, producantur, ut intra, & unum monosyllabum cis: ablatiuæ uerò corripuntur omnes, ut ab, exceptis monosyllabis, quæ aut uocalibus constant, ut a: aut uocalibus terminantur, ut de. Cōmunes præpositiones correptas esse liquet, ut super. Nec de loquaribus præpositionibus reticendum, tamen si non in fine, sed in principio uerborum semper ponantur, quæ sunt: am, co, con, di, dis, re, se. Quod am & dis positionem quarunt, ut amplector, disiungo, & ideo longæ sunt. Co dichrona est, ut coherceo, connecto. Con longa, ut consilio. Di longa, ut dirigo. Se lōga, ut scerno. Re autem ubiq; breuiatur, ut remitto, excepto cū refert, distat, significat, ut, Præterea iam nec mutari parabula refert. & uno uerbo reficio, Refice ne maculis infuscet uellera pullis.

Omnes interiectiones, si monosyllabæ fuerint, producantur, ut heu: cæteræ uerò exemplo similiū partium orationis æstimandæ sunt, item interiectiones omnes, ut Audacius ait, de Græco sermōe mutuati sumus: ideo in nouissimis syllabis fastigium capiunt, ut papē, atq; eodem modo & cæteræ similiter, uel cum acutum uel circumflexum in ultimo sumunt accentum.

De pedibus.

PEs, est syllabarum & temporum certa dinumeratio: dictus inde, quod hoc quasi pedali regula ad uersum utimur mensurandū. Sunt autem pedes dissyllabi quatuor, trissyllabi octo, tetrasyllabi sedecim, singuli nominatim distincti, at qui ex his geminatis accrescunt sine nomine generaliter *oulyvīas*, i. cōiugationes dicuntur: unde sit, sēs pedes à dissyllabis usq; ad hexasyllabos centum uiginti quatuor colligi: de quibus in Donato plenissime, quisquis uelit, inueniat: sed nos in presenti opusculo dissyllabos tantum & trissyllabos meminisse sufficiat. Ergo dissyllabi quatuor hi sunt, pyrrichius ex duabus breuibus, temporum duum, ut amor: huic contrarius est spondeus, ex duabus longis, temporum quatuor, ut æstas. Iambus ex breui & lōga, temporum trium, ut uersus. Trissyllabi octo hi sunt: tribrachys ex tribus breuibus, temporum trium, ut macula: huic contrarius est molossus, ex tribus longis, temporum sex, ut Æneas. Anapestus, ex duabus breuibus & longa, temporum quatuor, ut pietas: huic contrarius est dactylus, ex longa & duabus breuibus, temporum quatuor, ut regula. Amphibrachys ex breui & lōga & breui, temporum quatuor, ut arena: huic contrarius est amphimacerus, ex longa & breui & longa, temporum quinque, ut impotens. Bacchius, ex breui & duabus lōgis, temporum quinque, ut poë-

tæ: huic contrarius est antibacchius, ex duabus longis & breui, temporum quinque, ut natura: hos sequuntur, ut dixi, pedes tetrasyllabi sedecim, pentasyllabi triginta, & asyllabi sexaginta quatuor. Sed hæc interim nostro operi, quod de arte metrica cūdimus, satis esse putamus.

De metro dactylico, hexametro uel pentametro.

METRUM dactylicū hexametrum, quod & heroicū uocatur, eo quod hoc maxime heroum, hoc est uirorum fortium facta cænerent, cæteris omnibus pulchrius celsiusq; est: unde opusculis tam prolixis quam succinatiss, tam uilibus quam nobilibus aptū esse conuenit. Constat autem ex dactylo & spondeo, uel trocheo, ita ut recipiat spondeum locis omnibus, præter quintum, dactylum præter ultimum: trocheum uerò loco tantum ultimo, uel ut quidam definiunt, spondeum ultimo loco semper, & omnibus præter quintum: trocheum uerò nusquam: quia est ultima breuis est natura, tamen spondeum facit, ad uerū poetarum, quia (ut prædiximus) ultimam uersus omnes syllabā in differēter accipiunt, alioquin legitimum numerum uiginti quatuor, temporum, uersus hexameter non habebit, quia tot ilū pro sui perfectione habere decebat, quos habet libra plena semuncias. Huius exemplū, Culmina multa polus radiātī lumine cōplent. hoc metrum post Homerum Heroici nomen accepit, Phithium antea dictū, eo quod Apollinis oracula illo metro sint edita: huic cognatum est & quasi familiariter adhaerens, ita ut sine ipsius præsidio nunquam id positum uiderim metrum dactylicū pentametrum. Quod recipit spondeum loco primo, & secundo dactylum locis omnibus, Caralecton est in medio & in fine: huius exemplū, Latanturq; pijs agmina sancta choris. Huius metri uersus quidam ita scandendos astruunt, ut quinque abolutos pedes eis inesse doceant, spondeum siue dactylum loco primo & secundo spondeum, tertio semper, quarto & quinto anapestos: ueluti si dicā, Quærite regna poli, quærite regna poli. Quærite dactylus, regna po dactylus, liquæ spondeus, rite re anapestus, gna poli anapestus. Quod rationi eiusdem metri, ni fallor, minus uideatur esse conueniens, cum uniuersi qui hoc metro uti sunt, uersum omnem in medio diuiserint, duabus penthemimeris constare uoluerint, quarum prior dactylū siue spondeum licenter in utraq; regione reciperet, posterior solos dactylos in utroq; hoc autem & superius metrum ubi iūcta fuerint, elegiacum carmen uocatur. Eleos nāq; miseros appellant philosophi, & huius modulatio carminis miserorum querimonæ congruit, ubi prior uersus est hexameter, sequēs pentameter. Quo genere metri ferunt canticum Deuteronomij apud Hebræos & Psalms 118 & 144, esse descriptos. Nam librum B, Iob simplici hexametro scriptum

scriptum esse asseuerant. Obseruandum est autem in carmine elegiaco, ne quid unquam de sensu uersus pentametri remaneat in explicitum, quod in sequenti uersu hexametro reddatur, sed uel uterque sensibus suis terminetur uersus, ut Sedulius:

Cantemus focij Domino, cætemus honorem,
Dulcis amor Christi personet ore pio.

Vel sibi mutuo prior hexameter ac pentameter subsequens, prout poeta placuerit, conferantur. iuxta illud Prosperi:

Solus peccator seruit male, qui licet amplo

Vtatur regno, fat miser est famulus.

Nam sequentes uersiculi estī his sunt subiecti, sibi met sunt tamen inuicem coniuncti, & secūdo primo dat supplementū. Sequitur em̄,

Cū mens carnali nimitū domināte tyranno,

Tor seruit sceptris, dedita quot uisq;

Que sit optima carminis forma.

AT uerò in hexametro carmine concathetico uersum plurimorū solet esse gratissima, quod in Aratore & Sedulio frequenter inuenies, modò duobus, modò tribus, modò quatuor aut quinque uersibus, nonnunquā sex uel septem, uel etiam pluribus adiuuicem connexis, quale est illud:

Lōth Sedois fugiēte chaos, dū respicit uxor,

In statuam mutata salis stupefacta remansit.

Ad pœnā cōuersa suam, quia nemo retrorsum

Noxia contempti uitans discrimina mundi,

Aspicieus saluandus erit. nec debet arator

Dignum opus exercens, multum in sua terga

referre. Et Arator:

Iuraministerij sacris altaribus apit,

In septem statuere uiris, quos undiq; lectos

Leuitas uocitare placet, quam splendida cepit

Ecclesiæ fulgere manus, quæ pocula uitæ

Misceat, et latice cum sanguine porrigit igni.

Verum huiusmodi connexio, si ultra modum

procedat, fastidiū gignit ac tædium: hymnos

uerò quos choris alternantibus canere oportet, necesse est singulis uersibus ad purum esse

distinctos, ut sunt omnes Ambrosiani, Optima autem uersus dactylici ac pulcherrima positio est, cum primis penultima, ac medijs respondent extrema: qua Sedulius uti frequenter consueuit: ut,

Peruia diuisi patuerunt carula ponti. &

Sicca pegrinas stupuerunt marmora plantas, et

Edidit humanas animas pecuale loquelas.

Item in pentametro,

Dignatus nostris accubitare toris. &

Rubræ quod appositum testa ministrat holus.

Non tamen hoc continuatim agendū, uerum post aliquot interpositos uersus. Si enim uno modo pedes semp ordinabis, & uersus tamen optimus sit, statim status uidebitur: aliq; uersus nominibus tantum perficere gratum est: ut Fortunatus,

Lilia, narcissus, uiolæ, rosa, nardus, amomum,

Oblectant animos gramina nulla meos,

Bedæ romi.

Quod idem & in proprijs fecit nominibus: ut Sarra, Rebecca, Rachel, Hester, Iudith, Anna, Noëmi, Quamuis præcipue culmen ad astra leuent. Fecit & in uerbis:

(brat, Blanditur, refouet, ueneratur, honorat, obumbrat. Et locat in thalamo membra pudica sua,

Studendum præterea metricis, quantum artis decorum non obsistit, ut mobilia nomina fixis præponant, sed nec concinentia nomina coniunctim ponant, uerū interposita qualibet alia parte orationis: ut

Mitis in immitem uirga est animata draconē. Prius quam uirga posuit mitis, prius immitem quam draconem. sed & hoc discretum, id est interposito uerbo est animata, non quod hæc semper obseruari necesse sit, sed quia cū sunt, decori sint. Nam & Prosper mutato hoc ordine, fecit uersum decentissimum:

Moribus in factis pulchra est cōcordia pacis.

Et item,

Lex æterna Dei stabili regit omnia nutu,

Nec uario mutat tempore consilium.

Et Lucanus poeta ueteranus, Cæsaris & Pompei prælia descripturus ita incipit:

Bella per Æmathios plus quam ciuilia cæpos,

Iusq; datum sceleri canimus, populumq; potentem,

In sua uictricis conuersum uiscera dextra,

Cumq; superba foret Babylon spolianda trophæis,

Ausonijs umbraq; erraret Crassus multa

Bella geri placuit, nullos habitura triumphos.

De scansionibus siue cæsaris uersus heroici.

Scansionū autem in uersibus sunt species quatuor: cōiuncta, distincta, mixta, diuisa.

Coniuncta quæ cæteris laudabilior habetur, illa est, ubi nusquam pes cum uerbo finitur, ut

Immortale nihil mundi compage tenetur.

Distincta, ubi uerba cum pedibus terminantur: ut

Hæc tua sunt bona, sunt quia tu bonus omnia condis.

Quam uersificationis speciem rarissime inuenies: nam est non post duos uel tres pedes syllaba superflua, quam pētemimerim & epenemimerim & heptamimerim uocant, rarus haberi uersus nequit: sicut hic, Post duos pedes sunt, post tres, tu superest. Mixta est scansio, quæ utrunq; in se habet, ut in quibusdam coniunctis, in quibusdam uerò separatus sit uersus: ut,

Nobis certa fides æternæ in secula laudis. &

Pacificos Deus numerum sibi prolis adoptat.

Diuisa est, ubi primi tres pedes concathenati inter se à reliquis pedibus separati sunt: ut

Inde Dei genitrix pia uirgo Maria coruscat.

Et Prosper: (bum.

Corda patris genitū creat & regit omnia uera

Nec minus cæsurarum intyendus est status,

quæ & ipse sunt quatuor: pētemimeris, heptamimeris, caratitron trocheon, bucolicepto-

men.

men. Pentemimeris, ubi post duos pedes inuenitur semipes, qui uersum diuidat, & partē terminet orationis. Heptamimeris, ubi post tres pedes inuenitur syllaba uerba,

Cum tua gentiles studeant,

Dicta autem pentemimeris & heptamimeris Græcæ, quasi semiquinaria & semiseptenaria, quia quum per spondeos fiunt hæc quinque syllabæ, illa constat septem: & in hac quinta syllaba semipedem, in illa tenet septima. Caratitron trocheon, ubi tertio loco inuenitur trocheus, nõ quod in medio uersu esse possit, sed ablata una de dactylo syllaba remanet trocheus: ut, Grandisonis pompare modis. Bucoliceptomen, ubi post quatuor pedes non aliquid remanet: ut, (fors. & Semper principii sceptrum iuge gloria con-

Christus erat panis, Christus petra, Christus in undis. Quæ cæsura inde nomen habet, quod in Bucolicis sæpe inueniatur. Item ubi post duos pedes superest syllaba, comma dicitur: ubi post duos pedes nihil remanet, colon uocatur: quæ tamen nomina apud oratores in differēter ponuntur, qui integram sententiam periodū appellat. Partes autem eius cola & commata dicuntur utputa, Sustinetis em si quis uos in seruitutē redigit, colon est. Si quis accipit, colon est. Si quis de uorat, colon est. Si quis extollitur, &c. usq; ad plenam sententiam, cola sunt, & commata. Plema autem sententia, periodus est. Interpretatur autem colon membrū, comma incisio, periodus clausula siue circuitus.

De Synalephe.

Synalepharum cōmemoranda ratio est, quia nunquam ultima uerbi syllaba uel particula syllabæ uidetur absumi. Synalepha græcæ dicitur, quasi quodam saltu transmittens. Fit autem duobus modis. Primo, quum aliqua pars orationis aut in uocalē litteram, aut in m consonantem definit, incipiente uocali, sequente parte orationis. Illa quæ sequitur pars orationis præcedentem uel litteram uocalem, uel syllabam quæ in m desinat, sua uocali absumit. Quod dico huiusmodi est,

Arcta uia est, uere quæ ducit ad atria uitæ. Scanditur enim ita, Arcta uel dactylus, est uel spondeus, intercepta a syllaba per synalephā. Absumitur & particula syllabæ, cū dicit idem Prosper, Sumite quæ magna adposuit sapientia mēsam. Scanditur enim ita, Sumite dactylus, quæ ma spondeus, gna adposuit dactylus, assumpta parte syllabæ per synalepham. Item pars syllabæ, quæ in m desinat, synalepha interceptitur, cum dicitur,

Nullus enim est insons sola formidine pœnæ, Qui sanctum & iustum nõ amat imperium. Scanditur namq; ita, Nullus e dactylus, nestin spondeus, absorpta m per synalephā, & item,

Qui sane spondeus, tum & ius spondeus, absumente synalepha particula syllabæ um. Item tota syllaba quæ in m terminata est, per synalepham interceptitur, cum dicitur,

Magnum præsidium est sacro libamine pasci, Si cor participis crimina nulla premunt.

Scanditur namq; sic, Magnum spondeus, præsidii dactylus, est fa spondeus, intercepta um syllaba per synalepham. Quæcūq; ergo uerba in m terminantur, nisi positione cuiuscūq; consonantis defendantur synalepha irrumpente syllabam ultimam, aut perdunt, aut minuunt, excepto cum ab h littera sequens sermo inchoauerit: tunc etenim in arbitrio poetarum est, utrum hæc instar fortiorū consonantium synalepham arceat, an pro modo suæ fragilitatis nihil ualeat. Valuit namque in hoc, quia uoluit poeta:

Nomine Iohānem hunc tu uocitare memena Progenitum fulsisse ducem hoc cœlitus astram. Item, Nil inuit ad propellendam synalepham, quam poeta neglexit:

Qui per eundem hominem ueriti dulcedine pomi.

Sciendum est autem, quod nunquā in eadem parte orationis media fieri potest synalepha: uerum si in medio uerbo duæ uocales queunt, quarum prior sit longa, potest illa quæ sequitur, priorem facere breuē. De longa si sic poeta uoluerit, auferendi autem funditus potestatem non habet. Est autem naturaliter longa in illo Paulinū,

Citharas modulans unius uerbere plectri, Est breuis licenter in illo Sedulij, Vnius ob meritum cuncti pericere minores. Item natura longa est in hoc Paulini: Discutebat ouans galea scutoq; fidei. Licentia breuis in hoc Prosperi: Diuitias iam nunc promissi concipe regni, Virtute & fidei quod cupis esse tene.

Et hoc ut supra retulimus, inter cōmunes syllabas computatur. Vbi autem in metris prendo proprehendo, uel secla pro secula legitur, uel aliquid huiusmodi, non est synalepha, sed syncope, quæ species est metaplasmica: quia non littera uel syllaba scandendo aufertur, sed ne unquam scriberetur, libertate poetica prouisum est. Vnde illum Maronis uersiculum:

Nec tota tamen ille prior præeunte carina, ita scandendum esse ratio probat: ut primò sit, Nec to spondeus, ta tamen dactylus, ille pri dactylus, or præ dactylus, abbreviata diphthongo propter uocalem quæ sequitur: unte carina, dactylus et spondeus, qui terminent.

Quis enim audiat Victorinum docentem, ut scandamus unte carina, facientes synalepham in media parte orationis, quod nunquam fecere priores. Fit autem synalepha in omni parte uersus, etiam in extrema: ut Prosper, (est, Sed rerum auctori nullus non cognitus ordo Fit & post uersum synalepha, quæ ad sequentis uer-

is uersus caput intendat: ut Paulinus, Quæ decus omne operum perimebant improba fœda,

Quæ obice prospectum cæcantia, Sunt namq; ultimi uersus illius pedes, dactylus & spondeus, Improba fœda, at primi sequentis per synalepham, Quæ obice prospectans, spondeus.

De Episynepha, uel Diarefi.

Coniunctionem etiam solutionemq; syllabarum, quam Græci episynephā & diarefim uocant, ubi necesse est licitam schemetricam coniunctionem: uidelicet quæ duæ de tribus solutionem, quæ duæ de una syllaba efficiuntur. Cuius exemplum coniunctionis: Aedificataq; intexunt abierte costas. & Custodes sufferre ualent, labat ariete crebro lanua. &

Tenuia neclanæ per cœlum uellera ferri.

Abierte enim quatuor syllabas habet breues. stringe illud, & sit ab positione lōga, quia a uocalis desinat in b. excipitur ab i loco consonantis posita. Sic & ariete naturaliter breuis est, & iunge r, ad ipsam iunge i & e, sibimet, & sit ar syllaba positione longa, quia sequitur i loco consonantis posita. Tenuia stringe ten, & fac u consonantem, & sic detrita de tercia syllaba facies trisyllabū dactylum. Tale est & Fluuiorum rex Eridanus. Fluuius anapestus est, sed si facis stringendo unam syllabam fluu, alteram io, efficit de anapesto spondeum. Hæc coniunctio siue solutio sæpius in i uel in a litteris fit, quarum & in nostratibus poetis multa habes exempla: ut Paulinus, Sim profugus mundi, tanquam benedictus Iacob. Fortunatus,

Dirigit & Iacobos terra beata, sacros, Hic i & a discindit, ille conglutinat. Item Paulinus,

Parietibus nouitas latet intus operta uetustas, Parieti dactylū fecit de proceleusmatico, conglutinatis contra naturam a & r in unam syllabam, i & e in alterā, item Sedulius disjunctis i & a:

Cuius onus leue est, cuius iurga ferre suaue est. Prosper coniunctis:

Nec Christi è templo strator exit odor. Item Paulinus diuisis u & i iuxta naturam: Conscia seruitu quid gesseris, & cui tandem. Fortunatus connexis iuxta licentiam poetica: Cui tamen hoc opus est cum uirginitatis honore,

Ut placeat sponso mens moderata suo. Item disjunctis eisdem in alio pronomine. Paulinus, (ora,

Cum subito aut illis corda hostibus, aut huic Prosper conglutinatis, Huic homo si recte famulaf proximus hæret. Maro e & i coniunctis:

Tityre pascentes à flumine reice capellas, Item alibi seiunctis iuxta naturam: Bedæ tom, 1.

Reicene maculis infuscet uellera pullis Iungit nisi fallor & Paulinus eadem, ubi ait: Ast alij pictis accendunt lumina certis.

nisi forte dactylū in ultima uersus regione contra morem posuisse dicendus est. Recipit & r littera solutionem, quamuis ordine dissimili. Ibi enim discussis siue conglutinatis uocalib; syllaba contra naturam aut accrescit, aut interit: hæc autem ea uocali, quæ nequaquā adscripta est, in sono uocis assumpta superacrescere tamen syllabam consueuitur,

Illi continuo statuunt ter dena argenti.

Et Paulinus, Et spacij coepere & culminis incrementa, Et rursus,

Sic propè, sic lōgè sita culmina respargebat. & Prudentius in Plychomachia:

Dixerat hæc & lata libidinis interfecta, Et idem in eadem:

Palpitat atq; aditu spiraminis intercepto.

Neq; enim in quinta regione uersus heroiici spondeū ponere moris erat, sed ita tamen uersus huiusmodi illos noluisse scandere reor, ut addita in sono uocali, quam nõ scribebant, dactylus potius quam spondeus existeret. uerbi gratia, Interecepto, interementa, interefectq; re iperigebat, & p synalephā denarigenti. Quod ideo magis r littera quam cætera consonantes patitur, quæ quia durius naturaliter sonat, durior efficitur, cum ab alijs consonantibus excipitur, atq; ideo sonus ei uocalis apponitur, cuius temperamento eius leuigetur asperitas: quod etiam in cantilenis Ecclesiasticis sæpe cum eadem littera facere consueuerunt, quia antiphonas uel respōsoria, uel cætera huiusmodi, quæ cum melodia dicuntur, ritè dicere norunt. Sed & hoc cōmemorandū, quia cum nomina, quæ in ius uel in ium terminantur, duo i in genitiuo habere debeant, casu durarum æque syllabarum metrici, nõnunquā in eodem genitiuo casu unam syllabam pro duabus proferunt: uel ablata uidelicet una i de duabus uel ambab; in unam syllabam geminatis: quamuis id fieri posse plurimi, Donato teste, negent: dicit enim Paulinus:

Oblectans in opem sensu fructuq; peculij, Quod si quis dixerit, hæc eū more antiquo dactylum in fine posuisse uersiculi, legat quod idem alibi dicit:

Excolumit bijugis laquearij & marmore fabri. Excolumit dactylus, it biju dactylus, gis laque dactylus. Quis est ergo pes quartus arij & habet enim quatuor syllabas, longam, breuem, & duas longas. Epitritus in herico uersu esse non potest, forte ergo spondeus est absumente synalepha, duas uocales superuentu unius, quod nõ facile uel à grāmaticis permiffum, uel à poetis usurpatum inuenies, tamen si dixerit Fortunatus,

Vincenij Hispania surgit ab arce decus, Cuius scansio uersus par est præfat, nisi forte

C 2 regulam

regulam Lucili sequuti sunt, qui Lucilium & Aemiliu, & caetera nomina, quae ante u habent i, no solum in uocatio, sed etiam in genitiuo casu per unum i scribi posse existimant.

Quod et auctoritas saepe & necessitas metricorum decreta uolet.

Atamen intuentu est nobis, quia & auctoritas non nau qua et necessitas metricae disciplinae regulas licite contemnit. Necessitas quidem in his uerbis, quae non aliter in uersu poni possunt, ut sunt ea quae quatuor syllabas breues habet, ut Italia, basilica, religio: uel tres primas breues, ut reliquia: uel unam in medio breuem, ut ueritas, trinitas, quae neq; dactyli consuetum, neq; spondeum facere possunt, quod proprijs nominibus maxime solet euenire. Huius exemplum, Italiam sequimur fugientem, & mergimur undis. Litera i contra naturam pro longa posuit, quia non aliter Italiam, quam saepius erat nominaturus, appellare uolebat, nisi aut syllabam, quae natura breuis erat, produceret, aut tribrachym loco dactyli poneret. Sic cum de apibus loquens, aluearia nominare uellet, necessitate posuit antibacchium in uersu dactylico: ut

Seu lento fuerint aluearia uimine texta. Et Paulinus, Qui simul ac sancta pro religione coistis.

Re contra naturam pro longa posuit, quia non aliter hoc nomen uersus hexameter recipere uolebat. Tale est & illud eiusdem: Basilicis haec iuncta tribus patet area cunctis.

Namq; alibi pro breui ponitur eadem syllaba, dicente Fortunato: Hic Paulina agnes balissima Eugenia regnat.

His & alijs huiusmodi necessitatibus credo factum, quod de libro beati Iob, loquens Hieronymus, cum dixisset, eum maxima ex parte uersibus hexametris apud Hebraeos esse descriptum: addidit qui dactylo spondeoq; carentes propter idioma linguae crebro recipiunt & alios pedes eorundem quidem temporum, sed non eorundem syllabarum, auctoritate autem contemnitur regula Grammaticorum, ut Sedulius in clausula carminis, cuius supra meminimus, quum dixisset,

Gloria magna patri semper tibi gloria nate: Subdit, Cum sancto spiritu gloria magna patri.

Spiritus enim primam syllabam habet longam. Unde uera scansio uersus istius haec est, Cum san spondeus, to spiri antibacchius, & non dactylus: sed poeta ut gloria sanctae & indiuiduae trinitatis clara uoce decantaret, neglexit regulam grammatice dispositionis. Idem ipse in carmine Paschali,

Sic ait ipse doces, ego in patre & pater in me. Sic enim scanditur, Sic ait dactylus, ipse do dactylus, cens e trocheus, gin pa spondeus, ablati

to o per synalepham. Aut si scandere uis cens

50

60

60

60

60

60

60

60

ego, & facere dactylum, contra morem ipsius Sedulij, quem per omnia seruauit, agis utimuniis ster uocalis altera superueniente uocali. Idem in eodem opere, Clarifica dixit nomen tuum, magnaq; coelo. In quo ut ueritatem Domini sermonis aperitius commendaret, postposuit ordinem disciplinae secularis: idem iterum, Scribitur & titulus, hic est rex Iudaeorum: quod quomodo scandendum iudicauerit, uideat qui potest, utrum Iudaeorum duos spondeos quinta & sexta regione contra morem, an solutis syllabis, iuxta quod supra monstrauius, dactylum fieri uoluerit & spondeum.

Ut prisci poetae quaedam aliter quam moderari proposuerint.

Nam & in exemplis antiquorum inueniuntur aliquoties duo spondei in fine uersus sicut duo dactyli: nonnunquam ut sunt illa Maronis, (rida. & At tuba terribilem sonitum procul excitat hor

Aut leues ocreas lento ducunt argento. Quamuis hoc rarissime inueniatur, nisi ita ordinatum, ut & dactyli, qui in fine est, ultima syllaba per synalepham sequenti uersui iungatur: & spondeus, qui in quinta regione est, r literam habeat alteri consonanti, uel praepositam, uel subiectam, cuius duritia per adiectam uocalem leuigata dactylum sentiat in sono, cum par eat spondeus in scripto, quod utrumque ut fiat, exemplis supra monstrauimus, quia & alijs in metrico opere regulis multu liberu utebantur, quas moderni poetae distinctius ad certam normam definitionis obseruare maluerunt. Nam & uocalem breuem, quae i & u & uocali qua liber exciperetur, noluerunt esse comunem: ut Lucretius,

Quae calidam faciunt aquae tactum atq; uaporu. Et uocalem in fine uerbi breuem, quae excipetur a consonante & liquida inter comunes syllabas deputarunt: ut Virgilius,

Astusq; pluuiasq; & ageres frigora uetos. & Si tibi lacinum cura est primu aspera sylua, Lappaq; tribulicq; absint fugae pabula laeta.

Quod nunc poetae in eadem parte orationis, ut supra docuimus, magis fieri oportere decernunt. Idem uocali in fine uerbi correpta, quae excipitur a litera z inter comunes syllabas deputauit: ut, Euriq; Zephiriq; tonat domus.

Qui eadem libertate synalepha utebatur, siquidem & m, ubi uoluit in fine uerbi positam a superuenientis uocalis absorptione, ut, Iterum iterumq; mouebo. & longam uocali longam remanere permisit, ut Sit pecori apibus quanta experientia parcis.

Et longam cum uoluit, breuiari: ut, Et multu formosum uale, uale inquit Iola. & Credimus an qui amat, ipse sibi somnia fingit, & diphthongum seruauit, ut, Villa moram fecere neq; Aoniae Aganippe. & eandem breuiari, ut,

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

Insula

Insulae Ionio in magno, quae cuncta posteriores poetas, ut duxi, distinctius obseruare reperies. De metro Phalecio.

Verum quia de metro heroico quae uidebantur, tractauimus, libet & aliorum genera metroru, ea duntaxat quae magis usui haberi reperimus, parumper commemorare. Est igitur metrum dactylicu phalecium pentametrum, quod constat ex spondeo & dactylo, & tribus trocheis. Huius exemplum,

Cantemus Domino Deoq; nostro, Cui gloria cum honore pollens, Sese magnificis decorat actis, Dum currus celeres Aegyptiorum, Iunctis equitibus grauiq; turba, Rubri marmoris ene catiluentis, Adiator ualidae meae salutis, Plebem de medio tulit profundo. Custos & genitor salusq; uera Hic est, hic dominus meus & altor, Ipsum conspiciua sacro laude, Est qui progenitor mei parentis, Ipsum uocibus arduis farebor, Qui bellum tulit obruitq; fortes, Dignus nomine quo Deus uocatur.

De metro Sapphico.

Metrum dactylicum sapphicum pentametrum constat ex trocheo, spondeo, dactylo & duobus trocheis, cui metro post tres uersus coma heroico subiungitur. Hoc metro sanctus antistes Paulinus sextu beati confessoris Felices librum composuit: cuius principium est:

Iam ne abis & nos properans relinquis, Quos tamen sola religione linquis, Semper adnixta sine fine tecum

Mente futurus. Et paulo post dicit: Sicut Aegypto praecunte quondam, Noctis & densae tenebris opera Qua Dei uiui sacra gens agebat, Luxerat orbi.

Quae in toto specie probatur, Orbe cum sanctae pia pars fidei, Fulgeat Christo reliquis tenebris

Obruit error. Sic meo qua se feret actus hora, Cuncta Nicetae Dominus secundet, Donec optatam patriam uehatur

Lætus ad urbem. De metro Tetrametro cataleptico.

Metrum dactylicu tetrametrum catalepticu cum constat ex spondeo, dactylo, catalepto, dactylo, spondeo: quo usus est sanctus Ambrosius in precatioe pluuiæ, cuius exordium hoc est:

Squalentaru soli puluere multo: Pallet siccus ager, terra fatiscit. Nullus roris honos, nulla uenustas, Quando nulla uiret gratia florum, Tellus dura stitit nescia roris, Fons iam nescit aquas flumina cursus, Bedæ tom.

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

Cuius finis hic est:

Iam celos referes aruaq; laxes, Fecundo placidus imbre rogamus Helia meritis impia secla, Donasti pluuiam, nos quoq; dones.

Idem usus est eodem metro in postulatione serenitatis, quod ita incipit:

Obduxere polum nubila coeli, Absconduntq; diem sole fugato, Noctes continuas fidere nudas.

At finis ita: Iesu parce tura morte redemptis: Prior diluuium protulit aetas, Ut mundaret aqua crimina terræ. Sed mundata tuo sanguine terra est, Iam nunc missa ferens ore columba, Ramum pacificæ manus oliua, Exutas liquido flumine terras, Lato significet lapsa uolatu.

De metro Iambico hexametro.

Metrum iambicu hexametru, recipit iambum locis omnibus, tribrachym locis omnibus praeter nouissimum spondeum, dactylum & anapestu locis tantum imparibus: pyrrichium loco tantum ultimo. Quo nobilissimus Hispanorum scholasticus, Aurelius Prudentius Clemes scripsit proceum Psychomachiae, id est, libri qui est de Virtutum uictoriisq; pugna, heroico carmine composuit: ita enim inchoat:

Senex fidelis prima credendi uia Habram beati seminis serus pater Adiecta cuius nome auxit syllaba Abraham, Parenti dictus Abraham Deo.

De metro Iambico tetrametro.

Metrum iambicum tetrametru recipit iambum locis omnibus, spondeum tantu locis imparibus. quo scriptus est hymnus Sedulij, A solis ortu cardine, Ad usq; terræ limitem, Christum canamus principem.

Sed & Ambrosiani eo maxime currunt: Deus creator omnium Iam surgit hora tertia, Splendor paternæ gloriae, Aeternæ rerum conditor.

Et caeteri per plures. In quib; pulcherrimo est decore compositus hymnus beatorum martyrum, cuius loca imparia spondeus, iambus tenent paria: cuius principium est:

Aeterna Christi munera, Et martyrum uictorias, Laudes ferentes debitas Lætis canamus mentibus.

Recipit hoc metrum aliquoties, ut scribit Mallius Theodorus, etiam tribrachym locis omnibus, praeter nouissimu dactylum & anapestu, locis tantum imparibus. Unde est: Geminae gigas substantiae Alacris ut currat uiam.

caeterorum raro habemus exempla. De metro

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

60

De metro

De metro Anacreontio.
Metrum iambicū tetrametrū colophon, quod Anacreontū dicunt, recipit anapestum, duos iambos, semipedē: quo usus est Prosper tyro in principio exhortatiōis ad conuicem ita dicens:

Age iam precor mearum,
 Comes irremota rerum
 Trepidam breuemq; uitam
 Domino Deo dicamus.
 Celeri uides rotaru
 Rapidos dies meare,
 Fragilisq; membra mundi,
 Minui, perire, labi.
 Fugit omne quod tenemur,
 Nec fluxa habent recursum,
 Cupidasq; uana mentes
 Specie trahunt inani.
 Vbi nunc imago rerum est,
 Ibi sunt opes potentum,
 Quibus occupare captas
 Animas fuit uoluntas.

De metro Trochaico.

Metrum trochaicum tetrametrum, quod a poetis Graecis & Latinis frequentissimè ponitur, recipit locis omnibus trocheum, spondeū omnib; praeter tertiū. Currit aut alter nis uersiculis, ita ut prior habeat pedes quatuor, posterior pedes tres & syllabā. Huius exemplum totus hymnus ille pulcherrimus:

Hymnum dicat turba fratrum,
 Hymnus cantet personae
 Christo regi coningentes,
 Laudes demus debitas.

In quo aliquando & tertio loco prioris uersiculi spondeum reperies ut,
 Factor caeli, terra, factor,
 Congregator tu maris, &
 Verbis purgas lepra morbos.

De Rhythmo.

Hae de metris eminentioribus cōmemorasse sufficiat, quorū exempla copiosiora apud scriptores inuenimus: praeterea sunt metra alia per plura, quae in libris Cōtinetorum simplicibus monstrata exemplis, quisq; cupit, reperiet. Reperiuntur quaedam & in insigni illouolumine Porphyrii poetae, quod ad Constantinum Augustū missum meruit de exilio liberari. Quae quia pagana erāt, nos tangere nō libuit. Videtur aut rhythmus metris esse constituta, quae est uerborū modulata compositio non metrica ratione, sed numero syllabarū ad iudiciū auriū examinata, ut sunt carmina uulgarium poetarū. Et quidem rhythmus sine metro esse potest, metrum uero sine rhythmo esse nō potest: quod si quidius ita diffinitur, Metrum est ratio cū modulatiōe: rhythmus modulatio sine ratione: plerumq; tamen casu quodā inueniētes etiā rationem in rhythmo non artificii moderatione seruata, sed sono & ipsa modulatio ne ducente, quem uulgares poetae necesse est

rusticē, docti faciunt doctē: quomodo & ad instar iambici metri pulcherrimè factus est hymnus ille praclarus:

Rex aeternae Domine,
 Rerum creator omnium
 Qui eras ante secula
 Semper cum patre filius.

Et alij Ambrosiani nō pauci. Item ad formam metri trochaici canunt hymnum de die iudicij per alphas abeunt:

Apparebit repentina dies,
 Magna Domini fur obscura,
 Velut nocte improuisos occupans.

Quod tria sint genera poematis.

Sane quia multa disputauimus de poematibus & metris, commemorandum in calce, quia poematum genera sunt tria: aut enim actiuum uel imitatum est, quod Graeci dramaticon uel micton appellat: aut enarratum, quod

Graeci exegematicon uel apangelticon nuncupant: aut cōmune uel mixtum, quod Graeci cōnon uel miston uocāt. Dramaticū est, uel actiuum, in quo persona loquentes introducuntur, sine poetae interloquutione, ut se habent tragodia & fabula. Drama enim, Latine fabulā dicitur: quo genere scripta est,

Quo te Meri pedes, an quo uia ducit in urbē? Quo apud nos genere Cantica canonicū scripta sunt, ubi uox alternans Christi & ecclesiae, tametsi non hoc interloquente scriptore manifeste reperitur. Exegematicon est uel enarratiuum, in quo poeta ipse loquitur sine ullius interpositione personae, ut sunt tres libri Georganici toti, & prima pars quarti: itē Lucretij carmina, & his similia. Quo genere apud nos scripta sunt Parabolae Salomonis & Ecclesiastes, quae in sua lingua, sicut & Psalteriū, metro constant esse conscripta. Cenon est uel micton, in quo poeta ipse loquitur, et persona loquentes introducuntur: ut sunt scripta Ilias & Odyssaeas Homeri, & Aeneidos Virgilij: & apud nos historia beati Iob: quamuis haec in sua lingua nō tota poetico, sed partim rhetorico, partim sit metrico uel rhythmico scripta sermone.

Hac tibi dulcissime fili, & conleuita Guterbe, diligenter ex antiquorum opusculis scriptorum excerpere curauit, & quae sparsim reperta, diutino labore collegeram, tibi collecta obtuli, ut quemadmodū in diuinis literis statuta & ecclesiasticis imbueres studiū, ita enim metrica arte, quae diuinis non est incognita libris, resolueret instruerem: cui etiam de figuris uel modis locutionū, quae a Graecis Schemata uel Tropi dicitur, paruum subijcere libellum nō incongruum duxi: namq; dilectionem sedulus exoro, ut lectioni operam impendas, illarum maxime literarum, in quibus nos uitam habere credimus sempiternam.

Explicit de arte metrica liber unus.

Bedæ

B E D A
 PRESBYTERI
 DE SCHEMATIS
 SCRIPTURÆ
 LIBER.

Olet aliquoties in Scripturis, ordo uerborum, causa decoris, aliter quam uulgaris uia, dicendi habet, figuratus inuenti: quod Grammatici Graecē σχημα uocant: nos habitum, uel formam, uel figuram rectè nominamus: quia per hoc quodammodo uestitur & ornatur oratio. Solet iterum Tropica locutio reperiri, quae sit translata dictione a propria significatione ad non propriam similitudinem, necessitatis aut ornatus gratia. Equidem gloriantur Graeci, talium se Figurarum, uel Troporum fuisse reperiōres.

Sed ut cognoscas (dilectissime fili) cognoscant: item omnes, qui haec legere uoluerint, quod sancta Scriptura ceteris omnibus scripturis non solum autoritate, quia Diuina est: uel utilitate, quia ad uitam ducit aeternam: sed & antiquitate, & ipsa praeminet positione dicendi. Ideo placuit mihi, collectis de ipsa exemplis ostendere: quia nihil huiusmodi Schematum, sive Troporum, ualent praeterendere ullis seculis eloquentiae magistris, quod non illa praecesserit.

Sunt autem multae species Schematum & Troporum: tamen praecipua aliquot Schemata, & Tropos selectiores Scriptura habet: tanquam excerptos ex istis, qui sunt Grammaticis familiares: quorum primus tropus, Metaphora, est omnium generalissimus: nam ceteri omnes, huius speciei uidentur esse.

Metaphora.	Ironia.
Catachresis.	Antiphrasis.
Metalepsis.	Aenigma.
Metonymia.	Charientismos.
Antonomafia.	Paroemia.
Characterismos.	Sarcasmos.
Exoche.	Asteismos.
Epitheton.	Mysterismos.
Synecdoche.	Homœosis.
Onomatopœia.	Homœologia.
Periphrasis.	Sorasmos.
Hyperbaton.	Icon.
Hyperlogia.	Icasmos.
Hysteron proteron.	Catartyposis.
Anastrophe.	Hypotyposis.
Parenthesis.	Metastasis.
Synchesis.	Enargia, non Energia.
Tmesis.	Parabola.
Diacope.	Antapodosis.
Hyperbole.	Paradigma.
Allegoria.	

Hucusque habes nomenclaturam Troporum Grammaticorum: nunc uero Schematum

Prolepsis.	Anaphora.
Zeugma.	Epanalepsis.
Protozeugma.	Epizeuxis.
Mesozeugma.	Epimone.
Hypozeugma.	Paronomafia.
Hysterzeugma.	Profonomafia.
Synezeugmenon.	Schells onomatōn.
Enexarumenon.	Paromiceon.
Hypozeuxis.	Homœoteuton.
Syllepsis.	Homœoptoton.
Asyntheron, uel Asyndeton.	Polyptoton.
Dialyton.	Metabole.
Polysyntheton.	Hymnos.
Anadiplosis.	Diasymos.
	Climax.

Grammatici tamen alia habent Figurarum genera tali ordine: primò, Orationis uitia, Barbarismum scilicet, & Solœcismum. Secundò, Obscurum, & Inordinatum; Tertio deinde, Metaplasinum. Postremò, Schemata, & Tropos.

Obscurae orationis species sunt, Acyrologia. Battologia. Pleonasmus. Macrologia. Perissologia. Eclipsis. Amphibologia. Apopsopesis. Tautologia. Aenigma.

Inordinatae orationis species sunt, Tapinosis. Cacoelia. Aeschrologia. Cacofyntheton. Cacophaton.

Metaplasini uero species haec sunt, Metaplasinum. Aphareasis. Synaresis. Prothesis. Syncopa. Eclipsis. Epenthesis. Apocope. Synalcepha. Anadiplosis. Ectasis. Antithesis. Epectasis. Systole. Metathesis. Paragoge. Diacresis. Parallage.

His autem enumeratis, accipe eminentiora decem & septem Schemata diuinæ Scripturæ:

1 πρόληψις.	Præocupatio.
2 ζεύγμα.	Coniunctio.
3 ἐπιζεύξις.	Subiunctio.
4 μέσοzeugμα.	Conceptio.
5 ὑπόzeugμα.	Replicatio.
6 ὑστερzeugμα.	Relatio.
7 ἐπανάληψις.	Subrelatio.
8 ἐπιρροή.	Repetitio.
9 παρανομία.	Congeminatio.
10 ἑκστάσις.	Denominatio.
11 ὑπεροχὴ.	Affectio.
12 ἀντιθέσις.	Similitudo.
13 ὁμοίωσις.	Similis terminatio.
14 ἀλλοίωσις.	Ex similibus casibus.
15 ὁμοίωσις.	Ex plurius casibus.
16 παραβολή.	Conuenientia.
17 ἀντιπόδις.	Abūdas cōiunctiōibus.
	Dissolutio.

C 4 Prole

Prolepsis.
Prolapsus, præoccupatio, siue præsumptio dicitur. Figura est, quando ea quæ sequi debent, anteponuntur: quemadmodum habetur in Psalmo octuagesimo sexto: Fundamenta eius in montibus sanctis, diligit Dominus portas Sion. Antè posuit Eius, & postea Cuius: id est, Domini. Item Psalmo uigesimo primo: Diuiserunt sibi uestimenta mea, & super uestem meam miserunt sortem. Pro diuident, & mittent. Item Ezechielis primo, nihil anteponens, ita incipit: Factum est in tricesimo anno, &c. Sermonem coniunctionis posuit, nihil aliud antè, cui hoc subiungeretur, præponens.

Zenoma.
Zenoma, coniunctio dicitur, figura quando multa pendentia, aut uno uerbo, aut una sententia concluduntur. Vno uerbo: ut Apostolus ait ad Ephesios, quarto capite: Omnis amaritudo & ira & indignatio & clamor & blasphemia tollatur à uobis. Sententia autem, quemadmodum Psalmista in Psalmo decimo quarto præponens: Qui ingreditur sine macula, & operatur iustitiam: qui loquitur ueritatem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua, nec fecit, &c. Ad ultimum ita concludit: Qui facit hæc, non commouebitur in æternum.

Hypophrasis.
Hypophrasis, est figura superiori contraria, ubi singula uerba, uel sententiæ, singulis quibusque clausulis subiunguntur. Tale est & illud, in uerbo: ut Psalmo centesimo quadagesimo quarto: Virtutem terribilium tuorum dicent, & magnitudinem tuam narrabunt: memoriam abundantiam suauitatis tuæ cruciabunt, & in iusticia tua exultabunt. Item primæ Corinthiorum decimotertio: Siue prophetiæ (inquit) euacuabuntur, siue linguæ cessabunt, siue scientia destruetur. Sententiæ, quemadmodum habetur Psalmo uigesimo sexto: Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum: si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo.

Syllepsis.
Syllepsis est, quum casus discrepantes in unam significationem congregamus: ueluti habetur in Psalmo septuagesimo septimo: Attendite populus meus legem meam. Item Psalmo centesimo quadagesimo nono: Ad faciendam uindictam in nationibus, increpationes in populis. Quod enim ait, Ad faciendam: numeri singularis est. quod addidit, Increpationes: pluralis est.

Fit etiam Syllepsis in sensu, id est, ubi pro multis unus, uel pro uno multi ponuntur. Pro multis unus, ut Psalmo septuagesimo septimo: Immisit in eis muscam caninam, & comedit

eos rana, & exterminauit eos. Quum non solum unam ad exterminandos Aegyptios muscam uel ranam, sed innumeras immitteret. Item pro uno multi: quemadmodum habetur Psalmo secundo: Adstiterunt Reges terræ, & Principes conuenerunt in unum. Reges enim pro Herode: Principes pro Pilato posuit, Apostoli intellexerunt: quemadmodum continetur in Actibus Apostolorum quarto capite.

Anadiplosis.
Anadiplosis, est congeminatione dictionis, quæ in ultima parte præcedentis uersus, & prima sequentis iteratur: ueluti habetur in Psalmo centesimo uigesimo primo: Stantes erant pedes nostri in arxibus tuis Hierusalem, Hierusalem quæ ædificatur ut ciuitas. Item apud Hieremiam, capite secundo: Me dereliquerunt fontem aquæ uitæ, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quæ continere non ualent aquas.

Anaphora.
Anaphora, est relatio, quum eadem dictione bis sæpius uel per principia uersuum repetitur: quemadmodum habetur Psalmo uigesimo sexto: Dominus illuminatio mea, & salus mea, à quo trepidabo? Et infra: Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum. Si exurgat aduersum me prælium, in hoc ego sperabo.

Fit etiam Anaphora, ut eodem uersu, per principia sensuum: quemadmodum Psalmo decimo octauo: Vox Domini in uirtute, uox Domini in magnificentia, uox Domini confringentis cedros. Quæ figura in Psalmis usitatissima est.

Hanc quidam Epanaphoram uocant.
Epanaphora, est sermonis in principio uersus positi in eiusdem sine repetitio: quemadmodum Apostolus ad Philippenses, quarto capite: Gaudete in Domino semper, iterum dico gaudete. Item Psalmo octuagesimo secundo: Deus, quis similis erit tibi? ne taceas, neque compefcaris Deus.

Epizeugma.
Epizeugma, est eiusdem uerbi in eodem uersu sine aliqua dilatione congeminatione: quemadmodum habetur apud Esaiam, capite quadagesimo: Consolamini, consolamini populus meus, dicit Dominus uester. Et iterum apud eundem, capite quinquagesimo primo: Eleuare, eleuare, conurge Hierusalem. Et adhuc apud eundem, capite trigesimo octauo: Viuens, uiuens, ipse confitebitur tibi. Item Psalmista simile quiddam habet Psalmo decimo octauo: Dies diei eructat uerbum, & nox nocti indicat scientiam. Alibi repetitio eiusdem sermonis, Palilogia obtinet nomen.

Paronomasia.

Paronomasia.
Paronomasia, denominatio dicitur, quoties dictio penè similis ponitur in significatione diuersa, mutata uidelicet litera uel syllaba: ut in Psalmo uigesimo primo, iuxta Hebraicam ueritatem: In te confisi sunt, & non sunt confusi. Et Philippen. tertio: Videte malos operarios, uidete concisionem: nos autem sumus circumcisio, qui spiritu Deo seruiamus. Quam Esaias propheta capite quinto, figuram elegantissimè in sua lingua confecit, ubi ait: Expecta ui ut faceret iudicium, & ecce iniquitas: & iustitiam, & ecce clamor. Hebraice enim iudicium משפט dicitur, iniquitas, חטאת iusticia, צדקה clamor, appellatur. Pulchre itaque una uel addita uel mutata litera, sic uerborum similitudinem temperauit, ut pro dictione משפט diceret חטאת, & pro חטאת poneret צדקה.

Schests onomaton.
Schests onomaton, id est, multitudo nominum coniunctorum diuerso sono, unam rem significantium: ut Esaiæ primo capite, Vergenti peccatrici, populo graui iniquitate, semini nequam, filijs sceleratis. Item Psalmo centesimo quinto: Peccauimus cum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus.

Paromion.
Paromion, est, quum ab eisdem literis diuersa uerba sumuntur. Quæ nimirum figura, quod ad positionem literarum pertinet, melius in ea lingua qua scripta est editaque requireretur. Habemus tamen & in nostra translatione, unde demus exemplum. dictum est enim in Psalmo centesimo decimo septimo: Benediximus uobis de domo Domini, Deus dominus & illuxit nobis. Et in Psalmo decimo septimo: Irrasillum secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surda, & obturantis aures suas.

Homoteleton.
Homoteleton, similis terminatio dicitur, figura quoties media & postrema uersus siue sententiæ simili syllaba finiuntur: ut Ecclesiastici sexto, Melius est uidere quod cupias, quam desiderare quod nescias. Et iterum septimo: Melius est à sapiente corripi, quam stultorum adulatione decipi. Hac figura Poætæ & Oratores sæpe utuntur. Poætæ hoc modo: Peruta diuisi patuerunt carula ponti. Oratores uero ita: Beatus Iob, Deo soli sibi cognitus in tranquillitate, ad maiorem notitiam perducendus, tactus est uerbere, ut odorem suarum uirium tanto latus spargeret, quantum more aromatum melius ex incensione fragraret. Quo schemate, ipse qui hoc dixit, beatus papa Gregorius sapientissime usus fuisse reperitur. Et huiusmodi orationes esse reor, quas Hieronymus concinnas rethorum declamationes appellat.

Homoeoptoton.
Homoeoptoton, quum in similes sonos exeunt dicta plurima: quemadmodum habetur Psalmo nonagesimo septimo, Cantate, exultate, & psallite. Et Ezechielis decimo octauo: Quod si genuerit filium latronem, effundentem sanguinem, & paulo post in montibus comedentem, & uxorem proximi sui polluentem, egenum & pauperem contristantem, rapientem rapinas, pignus non reddentem, & ad idola leuantem oculos suos, abominationem facientem, ad usuram dantem, & amplius accipientem, nunquid uita uiuet?

Polyptoton.
Polyptoton, est, quum diuersis casibus utriatur oratio: ut ad Romanos undecimo, Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi honor & gloria, in secula seculorum. Item Psalmo sexagesimo septimo, Nive dealbabitur in Selmon, mons Dei, Mons coagulatus, mons pinguis: ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo.

Irmos.
Irmos, convenientia dicitur, quando series orationis tenorem suum usque ad ultimum seruat, nulla uidelicet alia uel causa, uel personam mutata: ut Psalmo quinquagesimo tertio, Deus in nomine tuo saluum me fac, & cætera, usque dum ait: Non proposuerunt Deum ante conspectum suum. Orat enim Propheta, ut auxilio Domini saluatoris ab hostium infestatione liberetur.

Polyyndeton.
Polyyndeton, est oratio multis nexa conjunctionibus: ut Psalmo quadagesimo, Dominus conseruet eum, & uiuificet eum, & beatum faciet eum, & emundet in terra animam eius, & non tradat eum in manus inimicorum eius.

Dialyton, uel asyndeton.
Dialyton, uel asyndeton, est figura superiora tri contraria, carens conjunctionibus: ut Psalmo sexagesimo quinto, Iubilare Deo omnis terra, psalmum dicite nomini eius. Date gloriam laudi eius. Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua Domine.

Sic autem habentur septemdecim Schemata diuinæ Scripturæ.

LIBRI SCHEMATVM uenerabilis Bedæ presbyteri, finis.

66

B E D A
PRESBYTERI
DE TROPIS SACRÆ
SCRIPTURÆ
LIBER.

De Tropis.

Tropus, est dictio translata à propria significatione ad non propriam similitudinem, ornata necessitatis ue causa, Sunt autem τρόπος, qui Latine modi, uel mores interpretari possunt, numero tredecim uidelicet,

1	μεταφορά.	
2	μεταλήψις.	
3	μετωνομία.	
4	αντινομία.	
5	επιθεσις.	
6	συναγωγή.	
7	ονομαστική.	
8	σχηματισμός.	
9	επιχρηστική.	
10	επιχρηστική.	Species sunt quinque,
	αναστροφή.	1
	σχηματισμός.	2
	επιχρηστική.	3
	συναγωγή.	4
	σχηματισμός.	5
11	επιχρηστική.	
12	αλληγορία.	Species sunt septem,
	επιχρηστική.	1
	αντινομία.	2
	αλληγορία.	3
	συναγωγή.	4
	σχηματισμός.	5
	συναγωγή.	6
	συναγωγή.	7
13	ομοίωσις.	Species sunt tres,
	επιχρηστική.	1
	συναγωγή.	2
	συναγωγή.	3

De metaphora.

Mεταφορά, est rerum uerborumque translatio. Hæc fit modis quatuor: ab animali ad animal, ab inanimati ad inanimati, ab animali ad inanimati, ab inanimati ad inanimati. Ergo Ab animali ad inanimati ita fit, ut Psalmo secundo: Quare fremuerunt gentes? Et Dominus qui eripuit me de ore Leonis, & de manu urfi. Item Psalmo 133. Si sumptero pennas meas ante lucem. Nam & homines & bestia: & uolucres animam habent.

Ab inanimati ad inanimati: ut Zacharia undecimo: Aperi Libane portas tuas. Item Psalmo octauo: Qui perambulat semitas maris. Translatio est enim à ciuitate ad montem, & à terra ad mare, quorum nullum animam habet.

Ab animali ad inanimati: ut Amos primo capite, Exiccatus est uertex Carmeli. Homines enim, non montes uerticem habent.

Ab inanimati ad animal: ut Ezechielis undecimo capite: Auferam à nobis cor lapideum. Non enim lapis, sed populus animam habet.

Hic autem tropus & ad Deum fit multiformis. A uolucris: ut Sub umbra alarum tuarum protegeme. A feris: ut Dominus de Sion rugiet. A membris humanis: ut Psalmo decimo sexto. Quis mensus est pugillo aquas, & celos palmo ponderauit? Ab homine interiore: ut Esaiæ quadagesimo, In ueni Dauid filium Iesae, uirum secundum cor meum. A motibus mentis humanæ: ut Psalmo secundo, Tunc loquetur ad eos in ira sua. Et Genesis sexto: Peccauit me hominem fecisse. Et Zacharia octauo: Zelatus sum Sion zelo magno. & innuente huiusmodi. A rebus insensibilibus: ut Amos secundo, Ecce ego strideo super uos, sicut stridet plaustrum onustum foeno. Qui uidelicet tropus & in communi loquutione usitatissimus est, quum dicimus, Fluctuare segetes, gemmare uites, floridam iuuentutem, & lacteam caniciem.

De Catachresi.

Catachresis, est abusus nominis aut uerbi, ad significandam rem, quæ propria appellatione deficit. Hæc autem à metaphora differt, quod illa uocabulum habet largitur: hæc, quia non habet proprium, alieno utitur: ut participium, quæ pisces non habet. Hæc enim nisi extrinsecus sumerent suum uocabulum, non haberent. Huic simile est illud: Pone uertes in quatuor angulis mensæ per singulos pedes, & sextum sagum in fronte tecti duplicis, & ibi confringit cornua arcuum. Et secundi Paralipomenon quarto, Labium illius erat quasi labium calicis, & repandi lilij. Pedes quippe & frons & cornu & labium, hominum tantum sunt, & animantium, non etiam rerum insensibilium. Quæ nomina, si Scriptura præfatis rebus non imposuisset, quod proprium his diceret, non haberet. Ad hunc tropum pertinet quod scriptum est Ioannis quinto. Est autem Hierosolymis probatica piscina, à piscibus enim nomen accepit aqua, quæ nequaquam propter pisces, sed ad lauandas (ut ferunt) hostias, collecta est: unde Probaticæ cognomen sortita est.

De Metalepsi.

Metalepsi, est dictio gradatim pergens: ad id quod ostendit, & ab eo quod procedit, id quod sequitur insinuans: quemadmodum habetur apud Psalmistam, Labores fructuum tuorum manducabis. Labores enim posuit, pro his quæ laborando acquiruntur bonis, Necnon & illud Psalmi centesimi tertij: Draco

Draco iste quem formasti ad illudendum eis per draconem diabolus, per diabolum bonus angelus intelligendus est, qualis à Deo formatus est.

De metonymia.

Metonymia, est quedam ueluti transnominatio, ab alia significatione ad aliam proximitatem translata. Huius sunt multe species. Per id quod continetur, id quod continetur: per inuentorem, id quod inuentum est: per inuentum, inuentorem: per efficientem, id quod efficitur: per id quod efficitur, efficientem. Per id quod continetur, id quod continetur, ut Genesis uigesimo quarto, Effundens hydriam in canalibus, aut contra, Accipe literas tuas, ne que enim hydria effundebatur, sed quod in ea continebatur: nec literæ in manus, sed charta quæ literas continet, adsumitur. Et iterum: Dimitte eam, & uadat, & aspicietis. Non enim arca, sed plaustrum quo continebatur aqua: uel boues qui ducebant plaustrum, ire poterant. Hæc & per efficientem, id quod fit: & contra, per hoc quod fit, efficientem designat.

De antonomasia.

Antonomasia est significatio uice nominis posita, ex accidentibus uidelicet, propriam significat personam, quæ tribus fit modis: ab animo, à corpore, extrinsecus. Ab animo, ut Esaiæ undecimo, Nunquid non tu percussisti superbum? A corpore, ut 1 Regum 17. Vir spiritus altitudinis sex cubitorum & palmo. Ab elatione enim animi, diabolus hic intelligitur superbus. A quantitate corporis, Goliath gygas significatur. Extrinsecus quæ sumuntur, in plures species diuiduntur. Descendunt enim à genere: ut, Nunquid omnibus uobis dabit filius Israhel agrum? A loco: ut, Autorem seditionis sciet Nazaraeorum. Ab actu. Matth. 26. Qui autem tradidit eum, dedit eis signum dicens. Ab euentu, ut Ioan. 19. Discipulus ille quem diligebat Iesus. Per hunc tropum aliquoties & Dominus ipse demonstratur, à genere: ut Mat. 21. Osanna filio Dauid. à loco: ut, Qui sedes super Cherubin apparet. ab actu: quemadmodum habetur Iob septimo capite, Peccaui, quid faciam tibi, o custos hominum?

De epitheto.

Epitheton est præposita dictio pronominis. Nam antonomasia uicem nominis sustinet, epitheton nūquam est sine nomine: ut Eccles. 45. Dilectus Deo & hominibus Moses. Et, Misericors & miserator Dominus. Et, Iustus Loth oppressum. Fit etiam epitheton modis tribus: ab animo, à corpore, extrinsecus. His duobus tropis aut utiuperamus aliquem, uel ostendimus, uel ornauimus.

De synecdoche.

Synecdoche est significatio pleni intellectus capax, quum plus minus uel pronunciat. aut enim à parte totum ostendit: ut Ioannis pri-

mo, Verbum caro factum est. Et Actorum 27. Eramus uero in nauē, uniuersæ animæ ducentæ septuaginta sex. Aut contra, ut Ioannis decimo nono, Ergo propter parascueu Iudæorum, quia iuxta erat monumentum ubi posuerunt Iesum.

De onomatopœia.

Onomatopœia est nomen de sono factum: ut primæ Corinthiorum 13. Cymbalum tinniens. Et Esaiæ 59. Quasi tuba exalta uocem tuam. Et Hieremiæ quarto, Canite tuba. Et, Nunquid circundabis collum equi hinnitus? Et Esaiæ 56. Rugitus leonis. Et Iob quarto capite, Vox leonæ. Et Esaiæ 56. Canes muti non ualentes latrare.

Ad hunc tropum pertinere quidam existimant sibilos serpentium, porcorum stridores: cæterorumque uocem confusam animantium, quæ & ipsa in scripturis sanctis sæpius indistincta reperitur.

De periphrasi.

Periphrasis est circumloquutio, quæ fit aut ut breuitatem splendide describat, & producat: aut fœditatem circuitu euitet. Splendide producta ueritas, ut secundæ Corinthiorum quinto: Scimus quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluatur, quod ædificationem habeamus ex Deo, domum non manu factam, æternam in cœlis. Fœditatem circuitu euitas: ut Romanorum primo capite, Nam femina: eorum immutauerunt naturalem usum, in eum usum, qui est contra naturam: similiter autem & masculi, relicto naturali usu, &c.

De hyperbaton.

Hyperbaton est transcensio quædam, uerborum ordinem turbans. Huius species sunt quinque: uidelicet,

1	υπερβολία.
2	αναστροφή.
3	σχηματισμός.
4	συναγωγή.
5	συναγωγή.

De hystero-logia.

Hystero-logia, uel αναστροφή, est sententia quum ordo uerbis mutatur: ut Psalmo uigesimo tertio, Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo. prius enim Dominus miserando iustificare solet impium, & sic postea benedicendo coronat iustum.

De anastrophe.

Anastrophe, est uerborum tantum præpositus ordo: quemadmodum habetur Iob quinto capite: Quamobrem ego deprecabor Dominum, pro, ob quam rem.

De parentesi.

Parentesis autem est interposita ratio cinctio diuise sententiæ. Quemadmodum est & illud Apostoli ad Galatas secundo capite, Qui enim operatus est Petro (in apostolatu circumcisio

circumcisionis) operatis est & mihi inter gentes. Et cum cognouissent gratiam (quæ mihi data est) Iacobus & Cephas & Ioannes, dexterâ dederunt mihi & Barnabæ societatis.

De imesi.

Tropus est simplicis uerbi sectio, aut unius compositi, una dictione uel pluribus interiectis. Hæc species licet in sacra scriptura facile inueniatur, tamen habetur in Christiano poetâ: ut est,

Hic o quem genuit solymis Dauidica proles. Hoc est Hierusalem.

De synchysi.

Synchysis est hyperbaton ex omni parte confusum. Psalmo sexagesimo septimo: Si dormiatis inter medios cleros pennæ columbæ deargentatæ, & posteriora dorsi eius in specie auri. Prius enim hic, ut Augustinus ait, quærendus est ordo uerborum, quomodo finitur sententia, quæ utique pendet, & dicitur: Si dormiatis, deinde incertum est, utrum hæc pen-

næ: an, ò uos pennæ: ut ad ipsas pennas loqui uideatur. Verum ergo uerbis quæ præcesserunt finitur ista sententia, ut sit ordo: Dominus dabit uerbum euangelizantibus uirtute multa, si dormiatis inter medios cleros, ò uos pennæ columbæ deargentatæ. An his quæ sequuntur, ut ordo sit: Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ niue dealbabuntur in Selmon, id est, ipsæ pennæ deal-

habuntur, si dormiatis inter medios cleros, ut illis hoc dicere intelligatur, qui speciei domos tanquam spolia diuiduntur: id est, si dormiatis inter medios cleros, ò uos qui diuidimini speciei domus per manifestationem spiritus ad utilitatem, ut alij quidem detur per spiritum sermo sapientiæ, alij sermo scientiæ secundum eundem spiritum, alij fides, alij genera linguarum, in eodem spiritu, &c. Si ergo uos dormiatis inter medios cleros, tunc pennæ columbæ deargentatæ, niue dealbabuntur in Selmon. Potest & sic intelligi: Si uos pennæ columbæ deargentatæ dormiatis inter medios cleros, niue dealbabuntur in Selmon, ut subintelligantur homines, qui per gratiam remissionem accipiunt peccatorum. Vnde etiam de ipsa ecclesia dicitur in Cantico canticorum octauo: Quæ est ista, quæ ascendit dealbata? Promissio qui prope Dei tenetur per prophetam Esaiam, capite primo, dicentem: Si fuerint peccata uestra tan-

quam phœnicum, sicut niuem dealbabo. Potest & sic intelligi, ut in eo quod dictum est, Pennæ columbæ deargentatæ: subaudiatur Eritis, ut iste sit sensus, Vos qui tanquam spolia speciei domus diuidimini, si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ eritis: id est, in altiora eleuabimini, compagini tam ecclesiæ coherentes. Nullâ quippe aliam melius hæc intelligi puro columbam deargentatam, quam illam, de qua dictum est Cantico canticorum sexto: Vna est columba mea. De argen-

tata est autem, quia diuinis eloquijs est erudita. Eloquia namque Domini, alio loco, eloquia casta dicuntur. Psalmo undecimo, Argentum igne examinatum, terra purgatum septuplum. Magnum itaque est bonum, dormire inter medios cleros: quos nonnulli duo testamenta esse uoluerunt, ut dormire sit inter duos medios cleros, in eorum testamentorum autoritate requiescere, id est, utriusque testamenti testimonijs acquiescere, ut quando aliquis ex his profertur & probatur, omnis intentio pacificaque re finitur.

De hyperbole.

Υπερβολή est dicitio fidem excedens, augendi minuendique causa. Augendi, ut 2 Regum primo, Aquilis cœli uelociiores, leonibus fortiores. Minuendi: ut Terrebit te sonitus folij uolantis. Et Threnorum quarto: Denigrata est super carbonem facies eorum.

De allegoria.

Αλληγορία est tropus, quo aliud significatur quam dicitur: ut Ioannis quarto, Leuate oculos uestris, & uidete regiones, quia albæ sunt iam ad messem. Hoc est, intelligite, quia populi sunt iam parati ad credendum. Huius species multæ sunt, ex quibus eminent septem:

- 1 ἀγωνία.
- 2 ἀντιφρασις.
- 3 ἀνιμιμα.
- 4 χαρυσισμός.
- 5 παρομοία.
- 6 σερμολισμός.
- 7 ἀπεισιμος.

De ironia.

Ἰρωνία est tropus per contrarium quod conatur ostendens: ut, Clamate uoce maiore, deus est enim Baal, & forsitan loquitur, aut in dixerforio est, aut in itinere, aut dormit, ut excitetur. Hanc enim nisi grauitas pronuntiationis adiuuerit, confiteri uidebitur quod negare contendit.

De antiphrasi.

Ἀντιφρασις est unius uerbi ironia: ut Matthæi uigesimo sexto: Amice, ad quid uenisti? Inter ironiam & antiphrasin hoc distat, quod ironia pronuntiatione sola indicat quod intelligi uult, Antiphrasis uerò, non uoce pronuntiantis significat contrarium, sed suis tantum uerbis, quorum est origo contraria.

De enigmati.

Ἔνιγμα, est obscura sententia per occultam similitudinem rerum: ut Psalmo sexagesimo septimo, Pennæ columbæ deargentatæ, & posteriora dorsi eius in specie auri. Cum significet eloquia scripturæ spiritualis diuino lumine plena, sensum uerò eius interiori maiori cœlestis sapientiæ gratia resurgentem. Vel certe uitam sanctæ Ecclesiæ præsentem, uirtutum pennis gaudentem: futuram autem quæ in cœlis est, æterna cum Domino claritate fructuram.

De charient

De charientismo.

Χαρισησμός, est tropus, quo dura dicta gratius proferuntur: ut Genesis uigesimo nono, Nonne pro Rachel seruiui tibi, quare autem imposuisti mihi? uno enim leuissimo impositionis uerbo iniuriam quam patiebatur grauisimâ, temperatius loquens significauit.

De parœmia.

Παροιμία, est accommodatum rebus tempore, Canis reuersus ad uomitum suum. Et primi Regum decimo, Num & Saul inter prophetas? Quorum unum, cum quemlibet post actam penitentiam ad uitia relabi dicimus: altero tunc utimur, cum in doctum quem officium docendi adsumere, uel aliud quid artis, quam non didicit, sibimet usurpare uiderimus. Hic tropus adeo late patet, ut liber Solomonis, quem nos secundum Hebræos Parabolos dicimus, apud Græcos ex eodem nomine Parœmiorum, hoc est, Prouerbiorum accepterit.

De sarcasmo.

Σαρκασμός, est plena odio, hostilisque irrisio: ut Matthæi uigesimo septimo, Alios saluos fecit, seipsum non potest saluum facere. Si rex Israel est, descendat nunc de cruce, & credamus ei.

De astismo.

Ἀστισμός, est tropus multiplex, numeroque uirtutis: Nam ἀσισμός putatur, quicquid dictum simplicitate rustica caret, & satis facera urbanitate expolitum est, ut: Vinam abscondantur qui uos conturbant. Notandum sane, quod allegoria aliquando factis, aliquando uerbis tantummodo fit. Factis quidem, ut scriptum est, Quoniam Abraham duos filios habuit, unum de ancilla, & unum de libera, quæ sunt duo testamenta, ut Apostolus exponit. Verbis autem solummodo, ut Esaiæ undecimo, Egredietur uirga de radice Jesse, & flos de radice eius ascendet. Quo significatur, de stirpe Dauid per uirginem Mariam, Dominum saluatorem fuisse nasciturum. Aliquando factis simul & uerbis una eademque res allegoricè significatur: factis quidem, ut Genesis trigesimo septimo, Vendiderunt Ioseph Hismælitis triginta argenteis. Verbis uerò, ut Zachariæ undecimo, Appenderunt mercedem meam triginta argenteis. Item factis, ut primi Regum decimo sexto, Erat autem Dauid rufus, & pulcher aspectu, & unxit eum Samuel in medio fratrum suorum. Verbis, ut Canticorum quarto, Dilatus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus, quod utrunque mysticè significat mediatorum Dei & hominum, decorum quidem sapientiæ & uirtutis, sed sui fuisse sanguinis effusione roseum, eundemque unctum a Deo patre oleo lætitiæ, præ confortibus suis. Item allegoria uerbi, siue operis, aliquando historicam rem, aliquando typicam, aliquando tropologicam, id est, moralem rationem, aliquando ana-

Bedæ tom. 1.

gogen, hoc est, sensum ad superiora ducentem, figuratè denunciat. Per historiam namque historia figuratur, quum factura primorum sex siue septem dierum, totidem seculi huius comparatur gradibus. Per uerbum historia, dum hoc quod dicit Iacob patriarcha, Genesis quadagesimo nono: Catulus leonis Iuda, ad prædam filii mei ascendisti, & cætera. de regno ac uictorijs Dauid intelligitur. Per uerbum, spiritalis de Christo, siue ecclesia sensus, quum idem sermo patriarchæ de Dominica passione, ac resurrectione fideliter accipitur: item allegoria facta, tropologicam, hoc est, moralem perfectionem designat, ut Genesis nonagesimo quarto: Tunica talaris & polymita, quam Iacob patriarcha filio suo Ioseph fecit, uariarum uirtutum gratiam, qua nos Deus pater usque ad terminum uitæ nostræ semper indui præcepit & donat, & insinuat. Allegoria uerbi eandem morum perfectionem significat: ut, Sint lumbi uestri præcincti, & lucernæ ardentes, & cætera. Allegoria facti, anagogicum hoc est, ad superiora ducentem sensum exprimit: ut, Septimus ab Adam Enoch translatus est de mundo. Sabbatum futuræ beatitudinis, quæ post opera bona seculi huius, quæ sex atibus peragitur, electis in fine seruat, figuratè præsignat. Allegoria uerbi, eadem uitæ cœlestis gaudia demonstrat, ut Matthæi uigesimo quarto, Vbi cumque fuerit corpus, illuc congregabuntur & aquilæ. Quia ubi mediator Dei & hominum est corpore, ibi nimirum & nunc subleuata ad cœlos anima, & celebrata gloria resurrectionis, colligentur etiam corpora iustorum. Nonnumquam in una eademque re uel uerbo, historia simul & mysticus de Christo uel Ecclesia sensus, & tropologia, & anagoge, figuratè intromittuntur. Templum Domini: iuxta historiam, Domus quam ædificauit Solomon: iuxta allegoriam, Corpus dominicum, de quo ait Ioannes secundo, Soluite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud. Siue ecclesia eius, cui dicitur: Templum enim Dei sanctum est: quod estis uos. Per tropologiam, quisque fidelium, quibus dicitur primo Corinthiorum tertio, An nescitis quia corpora uestra templum est spiritus sancti, qui in uobis est? Per anagogen, superni gaudij mansiones, cui aspirabat qui ait, Beati qui habitant in domo tua Domine, in seculum seculi laudabunt te. Simili modo quod dicitur Psalmo centesimo quadagesimo septimo: Lauda Hierusalem Dominum, lauda Deum tuum Sion. Quoniam confortauit seras portarum tuarum, benedixit filiis tuis in te. De ciuibus terrenæ Hierusalem, de ecclesia Christi, de anima quoque electa, de patria cœlesti, iuxta historiam, iuxta allegoriam, iuxta tropologiam, iuxta anagogen, rectè potest accipi. Iuxta allegoriam, de ecclesia diximus, sequentes exemplum doctissimi tractatoris Gregorij, qui in libris Moralibus, ea quæ de Christo siue

sto siue ecclesia per figuram dicta, siue facta in terpretantur, allegoriam proprie nuncupare solebat.

Omoiosis, est minus notæ rei, per similitudinem eius, quæ magis nota est, demonstratio: huius species sunt tres, ... De icone.

Enop, est personatum inter se, uel eorum quæ personis accidunt, comparatio: ut Ioannis primo, Vidimus gloriã eius, gloriã quam sibi unigeniti à patre. Et Luca uigesimo, Neque nubent, neque ducent uxores, neque enim ultra mori poterunt, æquales enim angelis erunt.

Parabola, est rerum genere dissimiliu comparatio: ut Matthæi decimo tertio, Simile est regnum cœlorum grano sinapis. Et Ioannis tertio, Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis.

Parabolus, est præpositio, siue enarratio exempli exhortantis aut deterrentis. Exhortantis, ut Iacobi quinto, Helias homo erat similis nobis, passibilis, et orationem orauit, ut non plueret super terram, & non pluit annis tribus, & mensibus sex. Et Matthæi sexto, Respiciite uolatilia cœli, quoniam non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea, & pater uester cœlestis pascit illa.

Et sic habet tur decem generales tropi Sacrae scripturæ.

B E D A PRESBYTERI DE ORTHOGRAPHIA LIBER.

Litera, etiam nota prænominis est, cum Augustum sola significat.

B, propinqua est p literæ, quæ saepe mutatur: ut, supponit, opponit.

C, nota est prænominis, cum Cæsarem significat: item numeri, cum centum.

D litera, propinqua est consonantibus his, c g l p r m t, quia hæc succedunt in locum eius: ut, accipe, aggrega, alliga, appare, arripe, committe, attende. nota prænominis, cum Decium sola significat: item numeri, cum quingentos.

L sola, Lucium significat.

M sola, Marium.

N sola, numerum: præposita G, Gnetum.

P sola, Publium, & cum R, populum Romanum: & subiecta R, rempublicam: & præposita C, patres conscripti, siue post consulatus.

Q litera, etiam nota est nominis, cum Quintum sola significat: item honoris, quum Quæstorem: populi, quum Quiritis, T, nota est prænominis, quum Titum sola significat.

V adiuuata c, quum uirga iacente superposita, Vir clarissimus. V geminata cum uirga iacente superposita, Verbi gratia. V geminata cum e duplici, Viri clarissimi.

Nec præpositio, multa significat: nam & tepus significat, cum dicitur: Ante me non est formatus Deus, & post me non erit. Et præsentiam: ut, Ante conspectum gentium, reuelauit iustitiam suam: id est, coram gentibus. Et dignitatem: ut, Posuit Ephraim ante Manasse: & Qui post me uenit, ante me factus est: id est, mihi prælatus.

Aula, Latine domus regia est, Græcè atrium: unde notandum, quod in Psalmo ubi legimus: Adorate Dominum in aula sancta eius, non palatium aula nomine, sed atrium Græco uocabulo debet intelligi.

Ausculto suasori, & ausculto præcepta magistris. Ausculto autem & audio, ex uno Græco sermone uertuntur, quod est ακούω.

Arrha Latine dicitur, arrhabon Græcè.

Agon Græcè, Latine certamen.

Άρρη Græcè, Latine aruum.

Ασφαλτος Græcè, Latine bitumen.

Acer, acerrimus, non acerrimus.

Agillis, agillimus, non agillimus: & in Ad. uerbis acerrime & agillime.

Audeo, audes, perfectum facit, ausus sum.

Adiuuo Perfectæ formæ est:

Adiuuo Frequentatiuæ.

Aceruo, Aggero, Accumulo, ex uno Græco uerbo ἀσθύνω.

Æger, animo: egrotus, corpore: utrunque per æ diphthongum scribendum.

Aboleo, aboleui.

Arceo, arcui.

Alibi, alio loco.

Alias, alio tempore significat: attamen inuenimus Alias, non nunquam pro aliter, siue pro alio loco positum.

Abstineo me cibo.

Alienus sum crimine.

Anteibat sapientia Salomon cunctis mortaliibus. Iulianus ait.

Admonéo interfectorem cædis & cædem.

Æqualis, alterius staturæ par est.

Æquabile, quod æquare potest.

Appetēs cibū, & appetēs cibi. Ambrosius: Cæcer ut appetēs cibi, ita aspiciēs est periculi.

Accuso sacrilegū, & insimulo, ex uno Græco uenit κατηγορώ.

Animaduerto in te, & uindico in te, ex uno Græco κολάζω.

Aut singulari tantū numero gaudet: & quæ uis aera

Accuso sacrilegum, & insimulo: ex uno uerbo Græco uenit, κατηγορώ.

Animaduerto in te: & uindico in te: ex uno Græco uerbo, κολάζω.

Aer, singulari numero tantū gaudet: & quæ uis aera dicamus, tamē certis casibus, non utimur. Autumnus genere masculino: & Autumnū dicitur neutro: utrunque numero singulari.

Aurichalcum & Orichalcū dicimus: & hoc singulariter tantū, sic & cætera metalla.

Ab, & Ex, præpositiones, si sequens uerbum à uocali incipiat, integrè efferuntur: ut ex oppido, ab illo. si consonantes sequantur, extremam literam perduntur. Effero à scerddote. Hæ autem præpositiones ita differunt, cum dicit quis à teatro se uenire, non ex ipso teatro: sed de loco qui est proximus teatro, se uenire significat. Qui uerò ex teatro se uenire dicit, ex ipso teatro significat.

Ad, & In, præfatis præpositionibus pares sunt, contraria potestate: quia in forum ire, est in ipsum forum intrare: ad forum autem ire, ad locum foro proximum: ut in tribunal, & ad tribunal uenire, non unū est, quia ad tribunal uenit litigator: in tribunal uerò prætor aut iudex.

Ancillor, blandior & adolor, unum significat, quod est Græcè κολακίω, & dantium casum trahunt.

Aufero, eximo, adimo, subtraho, subduco: ex uno Græco transferuntur, id est ἀφαιρομαι.

Ab dico, uerbum potest accusatiuū nomen siue pronomen cum datiuo trahere. Ambrosius, Qui se abdicant secularibus illecebris.

Alias nomen, datiuum dupliciter efferet: & alij, & alio, habes in sacra scriptura: Dico huic Vade, & uadit: & alio Veni, & uenit. Et rursum: Et uni dedit quinque talenta: alij autem duo, alij uerò unum.

Ægyptum, cum in scriptura diuidere uis, per sequenti syllabæ iunges.

Aspectum, e sequenti syllabæ: affectum similiter, & afflictum, cæteraque huiusmodi.

Assuere, & assumentum panni, per s, non per d scribendum. similiter Assumere, per s.

Alleuat, per l. Aggredior, per g.

Assarius, ab antiquis dicebatur: nunc as dicitur, non assis. Sanè assis genitiuus est.

Allium, & dolium, per i scribendum, non per e, sicut oleū. Virgilius allia, serpillū, per i dixit.

Ambo, & duo, neutraliter, ambos & duos masculinè. Nonnulli tamen Græcos sequuti, dicunt hos duo, & hos ambo: quia illi αὐτὸ δὴ, & αὐτὸ ἀμφὶ dicunt. Virgilius: Verum ubi ductores acie reuocaueris ambo.

Anguis, cum sit masculini generis, dixerunt tamē & foeminino Otuidius, Varro & Acinius.

Acer, facit pluralē acris, acris, pluralē acres.

Abconditus, non abscondus.

Alter, de duobus: unus de pluribus. Quamuis legamus, Vnus, ex duobus.

Audacter, Latinū est: sed audaciter, melius: Bedæ tom. i.

quia nomina x litera terminata, in aduerbijs citè assumunt: ut atrox, atrociter: ferox, feroaciter.

Accersit, qui euocat: arcessit, qui accusat. Aceruus, moles est.

Acerbus, immaturus aut asper.

Adficimur honore: & adficimur iniuria.

Apparet, qui uidetur: apparet, qui obsequitur: non regulari ratione, sed discernendi gratia intellectus.

Arbor, omne lignum dicitur. arbuta, non nisi fructifera.

Auenæ, sterile germen: habena, retinacula iumentorum. hoc, de habendi potestate illud, de occupandi auiditate dictum.

Accidunt mala, contingunt bona, eueniunt utraque.

Aduocatur, daturus patrocinium: euocatur, præbiturus obsequium: inuocatur, præstaturus auxilium.

Adportare, est aliquid afferre: comportare, in unum locum conferre: deportare, deponere: exportare, tollere.

Agnoscamus, quæ nobis exciderant: cognoscimus, ignorata & inuifa.

Alium, & sursum & deorsum significat.

Aquatam potionem, rectè dicimus, quæ aquam alij de recipiat: aquosum autem, locum qui ex se aquam fundat.

Album, naturæ tantum est: candidum, frequenter & studij: nam & corpori & animo alij quoties assignatur. albos ergo capillos, carnè candidam, rectè dicimus.

Aluus uirorum, rectè dicitur: ueris mulierum: uenter, in utroque sexu.

Acceptor, & accipiter. Virgilius enim accipiter dicit. Lucilius aut, Acceptoris & unguis.

Apud, per d scribendum: caput per t, quia facit capitis.

Armamentarium, ubi tantum tela armorum.

Accedit, per e, ab ambulando.

Accidit, per i, ab euentu.

Elzebul, non belsebul, aut belsebud.

Belial, non Beliar.

Byrsa, βύρσα Græcè, Latine corium.

Bellus bellissimus, comparatiuum non habet: sed pro eo dicendum magis bellus, & e contrario minus bellus, id est minus pulcher.

Buccina est, qua signum dat buccinator.

Bucinus, ipse canor ex hac editus.

Buccina, pastoralis est, & cornu recuruo fit, unde & buccina Græcè uocatur. Tuba autem de ære uel argento efficitur, & solennitatibus concrepat.

Baptismus, baptismi, genere masculino: & Baptisma, baptismatis, neutro: & Baptismum, baptismi, æque neutrum.

Barbam hominis, barbas pecudum dices.

Buxus, arbor est: buxum, materia ipsa.

Balneum, ueteres dixerunt, siue balneum nihil enim

enim differt, sed in priuatis, publicis aut scemini generis, & quidē numero semper plurali. Belua, id est fera, per b incipiant. Barathrū, singulariter tantū effertur. Sic aut uocabant gentiles locum apud inferos. Bladitū & bigā, sicut & trigā, & quadrigā, pluraliter tantū effertur, sed in nostrorū literis scriptorū & bigā inuenimus, & quadrigā. **C**hanaan & mulier Chanaanā aspiratiōe addita. *(cat. luvōpā, per y scripta, caninā muscā significat, enim Græcē, canis dicitur: xivōpā per diphth. æ, cōmunem muscam, enim Græcē, cōmune est: unde cœnobium à communitate nomen accepit, quod in Exodo, et in Psalterio in primis translātū esse arbitramur, ut omnis generis musca significaretur: sed similitudine soni per incuriam contigisse, ut cynomia pro cœnomia scriberetur. Coitus, generaliter omnia cœnobia, siue itineris, siue concordia, siue connubiorum. Carduus, trium syllabarum est, ut arduus, factus, mortuus: idēq; similiter declinandū est, huius cardui, huic carduo, & hunc carduū, pluraliter, hī cardui, horum carduorū, his carduis. Cubicularius, custos cubiculi: Cubicularis uero, lectus cubiculo aptus: ut caligarius artifex, caligarius clauus. Clunes, fœmin, genere dixit Melissus: sed Verrius Flaccus, masculino gen. dici probat. Cōmodamus amico pro tempore equū, uessem, feruum, hanc ipsam rem quā dedimus, recepturi. Mutuo damus pecuniā, triticū, uinū, & his similia, quæ mutata, recipi necesse est. Canities, non canitia dicenda. Camara dicit, ut Verrius Flac. affirmat: non camera, per e. sed Lucret. cameris ex teretibus, dicendo, etiam cameram dici posse, ostendit. Curriculū masculinē: diminutio est à curru. Curriculum aut neutraliter, spaciū ad currendum aptum, uel ipsum currendi officium. Clypeus masculino genere, in significatiōe scuti ponitur: neutrali autē, imaginem significat: sed autoritas utrunq; uariat. Caseus masculini generis est: sed Pōponius neutraliter dixit, caseum molle. Cuspis, cuspidis: non cuspes. Capparinū fœminino genere dixit Varro: nam & Græcē fœminino dicitur *καπάρην*. Cassidē dicimus nos ab eo, qd est hęc cassis: sed multi cassidam dicunt, ut & Propertius: Aurea cui postquā nudauit cassida frontem. Et Virgilius: Aurea uati cassida. Capo nunc, sed Varro de Sermone Lat. ait: Ex gallo gallinatio castrato sit capus. Cingula hominū, gen. neutri est: nam & animalium genere fœmin. has cingulas dicimus. Capax, qui facile capit: capabilis, qui facile capitur. Colloca, per I scribendū: nō conlocat p n.*

Calumnia, est crimen falsum, cū nobis aduersarius, aut malum quod non fecimus, obijcit: aut bonum quod fecisse probauimus, in contrarium interpretari conatur. Consulo tibi, prospicio, prouideo, ex uno Græco ueniunt, quod est *πρόβω*. Contemno hostem: despicio, sperno, aspernor, ex uno Græco ueniunt, qd est *καταφρονέω*. Commeio lectum, & permeio, comminxi & perminxi. Comitor amicum, & amicus. *(uas. Corinthiū ciuem dicimus: Corinthiacum Cominus gladii pugnamus: eminus iaculis: quia illud à manu non recedit, hoc à manibus emittitur. Clypeus armorum: clypeum imaginis est. Cadit quis etiam in plano: de cedit ex alto. Cerulus naturæ color est: ceruleus fingitur, ita alterum est, alterum fit. Claritas tam luminis est, quàm perspicuitatis: claritas generis, prior itaq; splēndoris, posterior nobilitatis est. Cruciatu, est dolor corporis: uel cū homo ab altero cruciatur. Cruciamētum, quod cruciat. Cerno & cresco, in eundem perfectum cadunt, creui. Cædo, cecidi, per æ diphthongum, Cæditur & tilia ante iugo. Virgilius. Cedo, cessi, per e simplicem. Cupio, cupiui facit, & cupi. Cic. pro Cluen. Et filium & hunc, cū maxime filium interfectum cupit: pro cupiui. Calumniōr innocenti, non innocenti: tametsi quidam interpretū Græcam locutionem secuti, accusatiuū posuerint, dicētes: Et orate pro persequentibus & calumniantibus uos. Cur ad uerb. sapius in dicituū uerbum trahit. Greg. Discutiendū est, cur quadam die factum aliquid coram Domino dicitur. Clauus similiter, quæ est purpurata uestis, & declinat in genere fœminino. Callum quoq; & cœnū, sing. numeri sunt. Cani, cancelli & casses, singularem numerū Casses autem, retia dicuntur. *(nō habent. Caulæ, similiter cerimonæ. Cunæ & compedes: & in neutro genere, castra, cibaria, crepundia, cunabula. Cruor, plurale nō habet, Virg. plurali cruores atq; atros significabat. Contagium, & cōtagia, neutro genere sunt dicenda: & hæc contagia, fœminino. Comœdia, carmina quæ in cōuiujs canuntur: quia comestatio Græcē *κωμῶ* dicitur, *κωμῶν* Græcē, Latine scella. Calamus Græcē, Latine harundo. Canon Græcē, Latine regula. Cados Græcē: Latine stitula. Cunabula, sunt panni infantia: sed Io. Constatinopolitanus episcopus scribit Lazarū in monumento cunabulis inuolutum. Cutatora**

Cantator & cantatrix, à uerbo canto. A uerbo cano, recte dicitur cantor atq; cantrix. Comburo, per m scribendū, non per n. Compara similiter & compono, cæteraq; huiusmodi. *(syllaba iunges. Conspectus, cū diuidendū est, c sequenti Coplaceo, non conplaceo: cōmoratus, non cōmoratus. Comprehendo, per m, Camelus, per unum I scribendū. Commodat, & commendat per m. Computrescit, per m. Complures, per m. Columna, cū in scripto diuidēda est, in sequenti syllaba necis. Calumnia similiter. Celo, celas, id est, abscondo, per simplicem e scribendū: Cælo, celas, cū picturā significat, per diphthongum æ scribendū, unde calum melius intelligitur dicitur, ab eo quod cælarum instar, multifaria sit siderū uarietate depictū: quàm quod inuisibilia & incerta moralibus celet arcana. 20 Cantharus, animal est: Cantharum, camara, domus. Clamo, clamoris, simplicis est: Conclamo, simul cum multis est: etiā acclamatio, murmurandi est. Proclamo, laudandi uel deprecandi exultatio. Declamo, rhetorizandi. Exclamo, quando pro uiribus uocem eleuō. Curro, hoc tantum significat, quod in itinere positus, nullam facio comperditionem. Curso aut, paulo citius, aliqua necessitate extorquente festinare cogor: curso uero, quando hostem me insequentem fugio. Circa, ad uisibilem materiam, uel locum pertinet. Erga aut, ad animū spectat: maxime cū aliquem propensorem affectum gerat. *(rum. Circū, ad tēpus refertur. Circiter, ad numerum. Carcer, ubi homines cōercent: singulariter. Carceres, unde currus effunduntur: utruq; Cepit, de capiendo scribimus. *(masculinē. Cēpit, de incipiendo. 40 Cēpit, per diphth. Incepta per simplicem e. Columba, quæ mansueti fieri possunt, & domibus assuescere. Palumbes, feræ, & faxis syluisq; inhabitantes. Cōscribere, est multa simul scribere. Exscribere, quod alijs sit, trāsferre. Transcribere, cū minus nostrum in alium transit. Inscribere, accusatiōnis est: Describere, dicitōnis uel ordinatiōis. Cōsuescimus bona: insuescimus mala: *(nis. Insuescimus utraq;. *(mi & crudelitatē, 50 Crassari, corporis est & saginæ: Crassari, animalibus unguento: non delibuit. Diferus, orator est: desertus, derelictus. Delator, qui desert ad accusandum: Dilator, qui differt ad proferendum. Deluit, purgati: diluit, temperat. Deduco, de amico producendo: Diduco autem, est distraho. Dimidiatum calcem bibi: nō dimidiatum, dicere debemus, non enim ipsum uas bibis, 60 sed quod intra uas est.*****

Donamus & illi quod damus, & illum cui damus. Delictum, peccatum aliquod dicitur. Delectū, militia, aut alicuius examinis electionem appellamus. nam et diligi, affectionis est: delegi, iudicij. *(lum. Damon per diph. notādus: Deus, per e so. Damnatus & addictus, & absolutus. Virg. Quem dānet labor, id est, uirtus sua absoluat, 10 aut uictorem faciat. Dolum, per i scribendū: non doleū, per e. Dilectio & diligo, per i: & quæ declinat in eis, per e scribenda. *(lum, nidum auis: Domuncula, conclatiuum domus: domicilia. Descendō montes, dicere potest: id est, per montes, uel in montes. Descendō scalas, aut piscinam: id est, per scalas, & per piscinam. Degredior monte, dicimus recte: & significamus de monte. *(mum. Diserucior & crucior animi & animo & animo. Decus, honoris: decor, formæ est. Delicia & diuitia, non habent numerum singularem. Denarius, Latine masculini generis est: Denariōn, Græcē neutri. Dialogus Græcē, disputatio Latine. Drama Græcum, neutri gen. Latine fabula. Defunctus, cū scripto diuiditur, c sequenti syllabæ iungenda. Didymus, id est geminus, prima syllaba per i, secunda per y scribenda. Deliramentum, non deleramentum: quia à uerbo liro, id est sulco, originem trahit. & sicut boues, cū à recto sulcādi actū declinant, delirare dicitur: sic & homines, qui de bonis ad mala, cōda diuertunt. Diluculum, non deluculum: quia modicam diei lucem ostendit. 40 Desiderium, est rerum absentium, et nondū adeptarum: concupiscentia, utrorunq;. Concupiscunt enim, quæ habentur, & quæ non habentur. nam concupiscentia fruitur hominibus, quas habet: desiderando autem, absentia concupiscit. Dito, diuito, id est locupletio: Græcē *δοτίζω*. Decorio, decoriaui: & decumo, decumiaui, unum est: Græcē, *δωτίζω*. Dimittere, est derelinquere. Demittere, est deorsum mittere. uelut: Quis demisit lapidem angularem eius? Dominor tui, & dominor tibi. Dogmata Græcē, Latine decreta. Dogmatizo, decerno, siue censeo. Dum, coniunctio, aliquando indicatiuum uerbum trahit. Greg. Nescientia dum nouit, & non diligit, inflat. item: Dum intuetur, quod dista aliquando non habuit, temperet dolorem, quod quum sit. Doleo uicem tui, & tuā, et doleo tibi. Greg. papa de Benedicto patre, cū persecutorem 3 suum***

scdm amaret, magis illi, quam sibi doluit.
 Dum coniunctio, aliquando modum con-
 iuncturum, aliquando trahit indicatuum: ut,
 Dum anxietur cor meum: & Dum dicitur mi-
 hi quotidie, ubi est Deus tuus? & beatus papa
 Gregorius: Amici ergo beati Iob, dum percus-
 sionu genera distinguere nesciunt, percussum
 pro culpa crediderunt. Item aliquoties dum,
 ut significat, ut Poeta: (las.)
 Tityre, dum redeo, brevis est uia, pasce capel-
 10 Desperatus, per e scribendū: dispersus p. i.
 Discedo, per i: descendo, per e.
 Diastole Græcè, Latine interdicitum. Est au-
 tem nota ad pedē literæ posita, quæ malè con-
 iuncta separet, ne puer legens erretur,
 Libera per uitros mouit uestigia campos.
 Domus, ablatiuū casum dupliciter effert: et
 in o uidelicet, & in u. sed à domo, genitiuus
 pluralis sicut domorum: à domo, domuum.
E Geo uictus & uictum & uictur. 20
 Eripio flammæ hominem.
 Egredior domo & ciuitate.
 Error, est rei uictum: ut, amor, dolor.
 Erratio, certa uita.
 Erratrix, personam respicitur Venatrix erra-
 trica hedera uicti.
 Eloquentia & elegantia, singularia semper.
 Exunia, exequiæ, excubiæ, quæ Græcè *vvve*
εφύνια dicuntur.
 Exta quoque tantum pluralia. (mercatus, 30
 Emporia, scem gen. & est Græcum, Latine
 Emolumētum, per e simplicem scribendū.
 Emulatio, per æ diphthongum.
 Equo sedeo, datiuo casu & ablat. sine præ-
 positione dicendum: & equum sedeo, accusati-
 uo: & in equo, & super equum similiter.
 Emanat fons siue terra aquam, id est gignit
 ac producit: & emanat aqua de fonte siue de
 terra: id est, profluit. Greg. Qui locus à Roma
 na urbe quadraginta ferme miliarib, distas, fri-
 gidas ac perspicuas emanat aquas. Et iterū de
 eodem sepulchro: Illius flagrantia suauitatis
 emanauit.
 Exprobrat, qui commemorat que præstitit.
 Obprobrat, qui obprobrium obiecit: hoc est
 Expectatur uenturus: specta- uitiuum:
 tur, qui uidetur, uel probatur.
 Exercitus laboribus: exercitatus studijs.
 Extruere, est in altū struere. Instruere aciem
 uel actionem: adstruere, adfirmare: construere,
 50 instruendo cōiungere: substruere, re aliqua su-
 prapposita substruere.
 Excubiæ, per b: exuuiæ, per u scribendæ.
 Eorundem & carūdem, per n, non per m.
F imbria genere scæ. & fimbriū dicit neutro.
 Fides, fidei, de credulitate.
 Fides, fids, de chorda. utraq; est longa.
 Flemina sunt, ubi abundant crura sanguine.
 Flemina, cum in manibus, uel in pedib. cal-
 losis sulci sunt. (ralem. 60
 Fastus, de superbia, facit fastuum, genit. plu-

Fastos, de libris, facit fastorum.
 Fungi, agere est: defungi, peragere. (rum,
 Fremor, est murmur hominū: tremittus, fera.
 Flauū, dicimus rubrum: sicut, flaua Ceres.
 Futurum, nigrum: fuluum, nigro rubrum: sicut
 fuluum leonem dicimus, fuluam aquilam,
 & fuluum aurum, & fulua pugna: se de nube
 ruentem, que haberet igneum aliquid de coele
 sti, & sordidum de lugubri.
 Fuluum certe aurum, cui ad decorem splen-
 doris sui, nigelli aliquid addatur.
 Forum, neutro genere, dicimus locū rebus
 agēdis destinatum: uel cū comercii significam.
 Foros, masculinē, tabulata nauium, ubi re-
 miges sedent.
 Fornax, genere fœminino dici debet: quia
 per diminut. facit fornacula, non fornaculus,
 Phalanx, militum dicitur.
 Phalanga, fustis, cui quid deligatur. (dum,
 Fedus, quod est deformis, per e solā scriben-
 20 Fedus, qd est pactū, cum æ diphthongo.
 Formosus, sine n, sicut speciosus.
 Fructum cum dicit, siue scribis, c secundæ
 syllabæ iunges. (modi,
 Factum & fictum, similiter, & cætera huius.
 Fallo, & nomē, & uerbum, & aduerbiū est.
 Nomen, ablatiu casus, ab hoc fallo: uerbū, pti-
 mæ coniugationis.
 Falso, falsas: ad uerbū, ut falso loqueris.
 Flagitia, quæ in Dominum peccamus: faci-
 nora, quæ in hominem.
 Flagro amore, & ardeo amore, ex uno Græc
 uenit, *λαλαουα*.
 Fidens sum animi, & animo.
 Fides, amicus erit: fidelem, famulū dicit.
 item, fidelis sit, ut domino seruus.
 Fides, natura. ita alter tēpore cognoscitur,
 alter semper inuenitur.
 Fimus & fumus, pluralē numerū nō habēt.
 Fames, similiter.
 Fœnum & fel: fur, fures, & freni, masculina
 semp pluralia: sed & fœna et frenū inuenimus.
 Far, frumentum, & cætera frugum nomina,
 semper singularia: quamuis frumenta & hor-
 dea legamus.
 Fauces, singularem nō habent, quamuis &
 faux inuenimus.
 Fides, fidissimus, comparatiuum nō habet,
 sed pro eo dicendū, magis fides: itemq; econ-
 50 trario, minus fides.
 Facilis, facillimus, nō facillissimus: sic & dif-
 ficillimus, & in aduerbijs facile, facillimē: dif-
 ficilē, difficilissimē: nec dicimus facilliter, aut diffi-
 ciliter, tamen ueteres dixerunt. (fuss.
 Fulgeo & fulcio, eundem habent perfectū,
 Fricco, fricas, fricui. Frigo, frigis, frixi.
 Facinus & facinora, nō solum peccata, sed
 aliquando etiam bona opera designat, nomen
 à faciendo figuratum.
 Fratres, dicuntur non solum mares ex eisdem
 parentibus nati: sed etiam masculi & fœminæ,
 siue plu-

siue plures utriusq; sexus, eodē patre, & eadē
 matre generati, fratres promiscuē uocantur.
G uia dicendum, non gyla: quia y literam
 nulla uox nostra adsciscit.
 Gobius, piscis: nonnunquā legitur gobio.
 Gaudium, animi lætitia: exultatio etiam uer-
 borum, atq; membrorum.
 Gremiū, dicimus interitus, ac cincte uestis se-
 cretū: sicut exterius, sinuate uestis receptaculū.
 Gluten, neutri generis, glutinis, glutini. sed 10
 & glutinum Salut. dicit, glutini, gluino.
 Gith, monoptoton, & pluralem numerum
 non habet. est autem neutri generis, & per om-
 nes casus declinatur.
 Gracilis, gracillimus, non gracillissimus.
 Gaudeo, gaudes, perfec. habet gauisus sum.
H ilarius, facit pluralem hilari,
 Hilaris, pluraliter hilares.
 Hospes, & qui recipit, & qui recipitur.
 Horrēdum dicimus & despicabile aliquid, 20
 & admirandum: ut,
 Oculos horrenda in uirgine fixos.
 Herbidum locū dicimus, in quo herba est,
 etiam si aridus esse consueuit.
 Herbosum, qui herbam facile generat, etiam
 ad tempus aridus sit.
 Haurio et haustus, per aspirationē scribēda.
 Harenam similiter, quia ab harendo, uel ab
 hauriendo aquam dicta est.
 Hebescit, qui à natura usu tepescit: hebetes- 30
 cit, qui amittit aciem.
 Hi, pronomē plurale, per unum i scriben-
 dum. His, similiter per unum i. (plurali,
 Holo caustoma, num. sing. holo caustomata,
 Hamo, hamas, & nomen hamus cum aspira-
 tione scribenda. sic & humo. perfec. humauit.
 Herbescit ager, cum herbam generat: sicut
 adolescit & pubescit, cum spicæ proximat.
 Humilis, e contrarijs superbo dicitur, & est
 uirtus animi, & contrarijs sublimi, quod est 40
 eōditionis. Sed & locus humilior, qui inferius
 facit, solet appellari humilicatus: etiam in pres-
 furis, afflictus appellatur.
 In tempesta nox, est media nox, quādo quies-
 cenda est hinc utiq; dicta, quia in oportu-
 na est actioni uigilantium. Tempestiuū enim
 ueteres dixerunt opportunum, & in tempesti-
 uum, in opportunum, ducto à tempore uoca-
 bulo, non à perturbatione aeris, quæ consue-
 50 tempesta uocatur. Quancq; isto uerbo licēter
 utatur historici, ut dicant ea tempestate, quod
 uolunt eo tempore intelligi.
 Immaturitas, nocturnum tempus est, quod
 non est maturum, id est opportunum, ut aga-
 tur aliquid uigilando, quo etiam uulgo dicitur
 hora importuna: Græcè *απορία*. Præueni in im-
 maturitate: *πρὸ ἀορίᾳ*. Nihil uerō interest ad sen-
 tentiam, utrum in maturitate, an in immaturitate
 dicatur. quomodo nihil distat, utrum quis dia-
 60 cat, egisse se aliquid galli cātu, an in galli cātu.
 Inuētus & senectus, plur. num. insectūtur.

Iuuenis & iuuenior, non recipiunt superla-
 tiuum: sicut nec senex, nec senior. Solent autē iu-
 nior et senior ad se inuicē dici, minor et maior:
 est neuter ipsorum senili accessit, aut propin-
 quauit ætati. Ambrosius: iuuenior est herbis
 sol, iunior fœno. (dum.)
 Interior & intimus, non habet positiuū gra-
 Inferior & infimus, similiter.
 Ipsum, neutro genere dicendū, nō ipsud, ut
 10 illud & istud: quemadmodū ueteres nominati-
 uum masculinū non ipse dicebant, sed ipsus.
 Impingo, facit perfectū impinxit, & impegi.
 Immunes periculi, & immunes à periculo.
 Indigus & prodigus, per unū u scribenda.
 Indiga & prodiga, sine u. August. Auaritia
 pecuniam congregat, luxuria spargit: ista indi-
 ga est, illa prodiga.
 Incredible, quod credi non potest.
 Incredulus, qui credere non uult.
 In, præpositio, significat modō id quod &
 ualde aduerb. & uim uerbi, cui præponitur au-
 getur, increpuit, insonuit, infregit. modō qd
 nō ut, inualidus, infirmus, modō ponitur pro
 eo quod est inter ut, Benedicta tu in mulierib,
 modō pro aduersus: ut, duo in tres, & tres in
 duos diuidentur, modō pro spacio temporalis,
 cum significat usq;: ut dicimus, à mane in no-
 ctem: & uolumus intelligi, usq; in noctem.
 Interest et refert, producta re, unū idemq; si
 30 gnificant, qd græcè dicitur *διεφέρεται*, dicimusq;
 ita interest mea, & refert mea: interest eius, &
 refert illius: interest & refert nostra, interest &
 refert illorum.
 Impleor uini & uino. Intueor te, & in te.
 Incurro te, & in te. Incurri & incurri.
 Inuideo diuitem: inuideo ei & pulchritudinē.
 Iratus, ex offensa est iracundus, natura. itaq;
 ira repentino motu nascitur.
 Iracundia, perpes uitiū est.
 Ignis, ablatiuum & in e & in i mittit.
 Iuga mōtiū, pluralia semper: iugum enim
 est iumentorū. Sed Virg. Hoc superare iugū,
 Intestina & incunabula, pluraliter tantum.
 Iocum, singulariter neutrale: pluraliter hi so-
 ci, & hæc ioca. (star.)
 Instar illius rei, dicere debemus: non ad in-
 Illuies, sordidū est: ingluuius uentris. illud
 à non lauando, hoc ab ingluendo dictum.
 Iuuentus, multi iuuenes dicitur: iuuentas,
 50 unius hominis ætas: Iuuenta, ipsa dea (ut Græ-
 ci dicunt, aut poetæ) Iunonis filia, uxor Hercu-
 lis, à qua Iunium mensem appellatum, in libris
 Fastorum legimus.
 In sita, arbor est, cui incisæ alienum germen
 includitur. Ad sita, cui incolumi, aliud quod sit
 stineat, adiungitur.
 Inuideo tibi diuitijs, dicere debemus: non ad in-
 Inermus, facit pluraliter inermis: inermis, plu-
 60 raliter inermes. (uultum.)
 Illius similis, ad mores refertur: illi similis, ad
 Inuidus, qui inuidet: inuidiosus, q sustinet.
 D 4 Idem;

Idem, correpte neutrū: idem, producte masculinum in utroque numero.

Interpretor, & quæ deriuatur, siue declinantur ab eo, per simplicem e scribenda.

Imberbi dicuntur, non imberbes: sic etenim Varro: Imberbi iuuenes, sed et Cic. Imberbum perduxit, non imberbem. Titus Liuuius autem imberbis singulariter.

Imputabile, per m scribendū, non per n. Impono et immitto similiter, et huiusmodi similia

Irrigo, non inirigo. Impleo, non inpleo.

Immundus, non inmundus.

Inquilini, non habentes propriam domum.

Incolæ, siue aduenæ, utiq; ex uno græco uerbo, quod est *μεποιεω*, in sacris literis interpretata habemus, ex his deriuantur nomina, incolatus & inquilinatus. Trahit autem inquilinus, sicut & peregrinus, nonnunquam nomē datus casus: ut August. de reprobis: Sunt autem & ipsi peregrini & inquilini huic terræ, sed non de populo Dei.

Imponere, est rem aliquā siue corporale seut incorporalem alteri rei superponere. sed imponere, pro fraudem facere, aliquando dicitur. unde de impostura uocatur, cum argentum uel aurum uiliori metallo adulteratur: & qui hoc facit, impostor uocatur, unde etiā uulgō, qui aliquid fraudis facit, aut simulationis, impostor solet appellari. Gregorius papa: Caput illum si mulatorem, & uerbo rustico, impostorē clamare. Unde habes in sacra Scriptura: Quare imposuisti mihi? nonne pro Rachel seruisti tibi? Et in Reg. Quare imposuisti mihi? tu es enim Saul. hoc est: quare me in simulatione decipere, & fraudem facere uoluisti. & August. Et ideo sibi miser imponit: sibi enim fraudem facit, qui perdit meliora, amando peiora.

Largē & largiter, liuius Modestus utrunque recte dicitur: sed large esse qualitatis, largi

Libidinosus, a libidine, p b. (ter quantitatē,

Liuuidus, a liuore per u proferendus.

Larba, per b.

Ludificor stultum, et deludor: quia uenit ex uno Græco *λυδίζω*, præteriti perfecti, ludificatus sum. Veteres uerō ludificauit dixerunt.

Labium, superius dicitur: labrum inferius: rostrum, non nisi quod incuruum est.

Latere & absconditum esse aliquid dicimus, & late patere. Virg. Et scuta latentia condunt.

Lepus, animal est: lepōs, iucunditas, uoluptas: unde & gratum aliquid, lepidū dicimus.

Limen, ædium est, limes regionum.

Largitas, humanitas est: largitio, ambitiois.

Ligat quis uinculo: legat testamentō.

Loqui, hominis est: obloqui, obrectatoris, sicut obijcit, opponit alloqui, psuadentis, hortantisque uel iubentis: eloqui, oratoris.

Laurentius, Cælius, & talia plura, quæ nomina

natiuū casum in ius habent, genitiuū sing. numeri in ij duplicem mittunt, uocatiuū singulari rem in simplici: ut hic Laurentius, Cælius: hu-

ius Laurentij, Cælij: δ Laurentij, Cælij. sic & si-

lius, huius filij, δ fili: aut certe uocatiuū in i:

ut hic impius, huius impij, δ impię. Notandum sane in Actib. apost. ubi Cornelius uidit angelum Dei introeuntē ad se, & dicentē sibi: Cornelij. hic uocatiuus recte per simplicē i proferitur in Græco aut per ię, Cornelie scriptū est.

Limus, lux, labes, latum, pluralem numerū non habent.

Liberi, quando filios significat, & latebræ, singularem non habent.

Lac, liquamen, lentacula, lens, sing. semper.

Locus, singulariter masculinum: pluraliter hæc loca. (tine labrum.

Luter Græcū *λυτρω*, masculini generis, Luceo & lugeo, in eundem perfectum deueniunt, luxi.

Liberi te periculo, libero à molestia.

Lino, facit præteritum liniui & liniui.

Margarita, fœminino genere, & margaritum, neutro dicendum. In Prouerbijis:

Inauris aurea, & margaritum fulgens.

Malogranatū, & malū granatū consuecit dicitur, & utroque modo declinat. hoc modo: malogranatū, huius malogranati, & hæc malogranata, horum malogranatorū, his malogranatis, &c. & rursum: hoc malogranatum, huius maligranati, & hæc malagranata, horum malorumgranatorum, &c.

Miseret me senis, misereor senis, misereor senem: miserus pauperis, per genitiuum: miseratus pauperem, per accusatiuum.

Miseror autem, comparatiuū significat, denique Græcè dicitur *συμμεριζω*.

Mereo honorem, & mereor: & miles meret stipendium. (rem.

Memini, & memor sum honoris, & honor-

Maritima, sunt loca mari uicina, marina, nauis, uel belua. Meto tui, & tuo.

Materies artificiorū materia consiliorū. Alij contra referūt materiem esse animi, materiam arboris: materiem, qualitatem ingenij, materiam fabris aptam.

Mas, in pōsitione: masculus in deminutione, non masculus, ut quidam.

Mufcus, herba que in parietibus, uel in corticibus arborum heret, singulariter tantū effertur: memoria, malitia, murmur similiter.

Minæ, manubiaz, mœnia, mapalia, quæ sunt casæ Afrorum, pluralia semper.

Mare pluralem numerū non habet, nisi tantum maria.

Mel & mulsū, & muria, id est *μυρ*, & cetera liquida preciosa, tantum singularia: quamuis mella & uina legamus.

Mature, maturius, maturissime dicendū. inuenimus apud autores etiā maturime dictū.

Munio, munis, perfe, facit munij & munij. Memini, meministi, meminit: meminimus, meministis, meminerunt, & presentī tempore, & præterito imperf. uno eodē modo declinat. ideo corruptū siue defectiuū uocaf.

Mulceo

Mulceo & mulgeo, in unum perfectū perueniunt mullū.

Maiestas cum scribis uel dicis, sequenti syllabæ complicari debet. sic in similibus.

Miramur opera, admiramur uirtutes. (nis.) Minores esse res aliquas aut homines dicimus. Minoris emptu aut aut æstimatū quippiā, recte scribimus.

Memini me facere dicendū, non fecisse. nam memini, sermo est totus præteriti temporis, qui antea cā rem in præsens reuocat: & si dixeris, Memini me fecisse: duo præterita simul iungis.

Verg. uno tantū loco: Nanq; sub Æolia memini me turibus altis Coryciū uidisse senē, quod poetæ p necessitate metri usurpare licuit.

Meracam potionē dicimus, que merū alium de recipit: merosum aut uinum appellamus.

Muliebre, dicitur à muliere aliquid factum: muliebriarium, per mulieres ordinatū, & per utros gestum.

Merula, non merulus dicendum, Marthæus & Matthias p duo i scribenda: quia Græci per *τ* & *θ* scribunt.

Mœstum animo, tristem aspectu dicimus, Malus, nauis, masculinum:

Malus, arbor frugifera, fœmininum est. Mendum neutraliter. Varro in admirandis dixit, magnum mēdum: sed Quid. fœmininē: Noctelarent mendæ. Itē, Eximet ipse dies omnes è corpore mendas. Ergo mendum in mendacij significatione dicitur: mēda, in culpa operis uel corporis.

Munificus, est tanquam beneficus & maleficus: munifex autem tanquam opifex & artifex itaq; munificus munera largitur: munifex autem munere fungitur.

Morticina, non dicuntur nisi mortuorum: mortalia uerō, etiā uiuentū corporum nomen est.

Nimis, dicitur quicquid plus fuerit quam oportet, nam parum est, quod minus est quam oportet: & horum in medio modus est, quod dicitur, Satis est. Cum itaq; utile sit in uitā & moribus, ut amplius quam oportet, nihil omnino faciāmus: profectio ueram esse sententiam, Ne quid nimis, fatēri potius quam negare debemus. Sed aliquando Latina lingua hoc uerbo sic abutimur, ut nimis, pro eo quod est ualde, & positum inuenimus in literis sacris, & ponamus in sermonibus nostris. nam & in Psalmo: Tu præcepisti mandata tua custodire nimis: non nisi ualde intelligimus, si recte intelligimus. Et nimis te diligo, si alicui charissimo dicimus, non utiq; plus q; oportet, sed ualde nos diligere intelligi uolumus. Deniq; illa Græca sententia, Ne quid nimis, non habet uerbum hoc quod hic legitur, sibi enim est *εγαν*, quod est nimis: hic autem *εφείθεα*, quod est ualde. Sed aliquando, ut diximus, pro eo quod est ualde, & dictū inuenimus, & dicimus, unde etiā nonnulli Latini codices non habent: Tu præcepisti mandata tua custodire.

Noceo, obsum, incommodo, malefacio, officio, in una significatione positum, quod Græcè dicitur *βλαβηω*: & cuncta datus casu trahunt.

Nullus est tam in re, quam in persona: Nemo in persona dicitur: ut ne homo.

Natales, id est nobilitates, Nuptia, non a, hares, nudina, nuga, nenig; pluralia tantum: & nar inuenimus: mentas autem dicitur epitaphia, id est carmina, quæ in memoriam mortuorum in tumulis scribuntur.

Nequā & nugas, omnis generis & numeri sunt, & per omnes casus currunt, semper eque liter dicta: quamuis August. dicat, nuga, nugarum, nugis. ferunt aut, quia nugas Hebræus sermo sit, & idem apud eos, quod apud nos significat: id est leuis & praua mentis homines.

Novi, nosti, nouit: nouimus, nostis, nouerit. sic declinat præsentī, & præterito perfecti: cui similia sunt, odi & memini.

Noceor, noceas, recte dicitur: quamuis alii qui gramaticorum asserebant, non debere dici noceor, sed nocetur mihi: neque enim Hieron. gramaticorum regulam ignorabat, qui in propheta Abacuc, ita transferre non timuit: Et non saluabis, dum noceor:

Nocto, nexi præterito, Noctu, tēporis est aduerb. nocte, nomē est: Nubunt fœminæ: uir enim ducit, mulier nubit: quia pallio obnubūt. caput genasque.

Nongentos, non nungentos: ab nouem, Nequam, non malū significat, sed inutilem. Nubo, nupti. Nuptia, cum uocalis sequitur, b debet esse: quum consonans, p.

Nascitur, quod uterō decidit: enascitur quod de terra ac de aqua exurgit.

Nihil, aduerb. est: nihil nomen homo enim nullius momenti dicitur. (classica profectio, Nauis, unius ratis nomen est: nauigiū, omnis Nauclerus, omnis confortij, naualis exercitus: nauigator, ipse primarius profectiois: nauata uerō, omnis qui laborem facit nauigandi.

Nauis, ablatiuum per e, & per i esset. Organū, unius musici proprie nomen est: sed generaliter omnia musicorū uasa organa possunt dici. Ioannes Constantinopolitanus episcopus. In salicib. in medio eius suspendimus organa nostra. idem citharam, psalterium, lyram, &c.

Organarius autem est, qui utitur organo.

Obriza, obrizæ, generis fœmininū: & obrizum, obrizi, neutri.

Origo, originis, initium est.

Origo, originis, neutrum est, & est uelū nauis: in plurali numero origona.

Obtineo laudem, & impetro, ex uno Græco uenit *ὀνειχεύω*.

Obiurgō, increpo, corripio, ex uno Græco transferuntur *ὀνειχεύω*. (loquiumi)

Homilia Græcum est, Latine sermo uel colationum & silentium, ex uno Græco, id est, *ὁμιλία*.

Ordibō

Ordibo et ordiar telā, utroq; modo dixerūt.
 Ostrea, fœmin. genere non ostreū neutrali.
 Ocimum consuetudo neutraliter dicit: sed
 Emilius Macer ait:
 Inter præteritas numerabitur ocimus herbas.
 Ordior hāc rem, & ingredior, & incipio, ex
 uno Græco uenit *ἀρχομαι*.
 Onus iumentorum: sarcina est hominum.
 Optimates, qui Græcè dicuntur *πρωτοπόλοι*
ται, pluraliter solum proferuntur.
 Oblivus nostri, non nos: ueteres tamen &
 hoc modo dixerunt.
 Oliua, arbor est: olea, fructus: oleū, liquor.
 Odi, odisti, odio: dimus, odistis, oderunt, &
 præsentis perfecti, & præterito perfecti tem-
 pore sic declinatur: ideo defectiuum dicitur.
 Petra, & Græcum & Latinum nomen est,
 unum idemq; in utraq; lingua significans:
 unde et Petri apostoli nomen, in utraq; lingua
 eandem inuicem fidei significantiam à petra de-
 riuatam continet.
 Platea, similiter in utraq; lingua unū idēq;
 significans: sed ut etymologia ratio probat, à
 Græca origine nomen tractum, atq; à latitudi-
 ne deriuatum est: quoniam Græcè *πλατὺν* di-
 citur latum.
 Pro, præpositio, significat antequam,
 Solum pro portis Mellapus, & acer Atinas
 Sulfentant aciem.
 Ponitur & pro præpositioe in: ut dicimus, pro
 rostris, pro tribunali: & pro eo quod est *ἀντὶ*
 apud Græcos: ut, Pro dulci Ascanio ueniat, &
 pro eo quod est *ὑπὲρ*: ut, (Prædicam,
 Vnū illud tibi, nate dea, proq; omnib. unum
 Pudet me amoris. Penitet me muneris,
 Piger me profectiois.
 Patiens sum laboris.
 Pertæsum est me iniuriæ.
 Plenus sum bonorum, & bonis.
 Præeo illi.
 Palpor & palpo equo,
 Præcurro prætori.
 Procuro pupillo, & curo pupillum.
 Potior fructus, & fructu dicitur, apud anti-
 quos potior hanc rem.
 Præda uictos spoliat. Rapina subito uenit.
 Pax singulariter solum effertur. Salustius:
 Paces retulit iudicia, bella atq; paces.
 Profapia, id est ingenuitas, quæ Græcè uo-
 catur *ἀφροσύνη* singulari tantū numero gaudet,
 Pelagus similiter.
 Pugillares, proceres, primores, posteri, plu-
 ralia tantū: sed nostri autores pugillarem singu-
 lariter dixerunt. sic & in genere fœminino.
 Plagas, id est retes, & Primitiæ, & in neutro.
 Præcordia, palaria, cum miles ad palos exer-
 Pro castris, quæ ante castra sunt. Centur,
 Porrum, sing. neutrale: pluraliter hi porri.
 Proverbium, Latinè *ῥηθόρμη*, generis fœmi-
 ninī. inde nomen apud Septuaginta interpre-
 tes libri Salomonis, *ῥηθόρμη*.
 Bedæ tom. 1.

Pius & piissimus, comparatiuum gradum
 non recipiunt.
 Porior & potissimus, positiuum non habet.
 Proprius, non habet comparatiuum, aut su-
 perlatiuum, sed pro his magis proprius, & ma-
 ximè ppius: sic e contrario, minus & minimè,
 Pauco & pausco, in eundem concurrunt per-
 fectum, pauis.
 Pendo, pendes, pependi, sin autem habere
 rit præpositionem, non sic declinantur: sed su-
 spendo, suspendis, suspendi.
 Palsim, ubiq; significat: ex uno enim Græco
 declinatur, quod est *παρρηχθῆ*.
 Perinde, æqualiter: ex uno Græco *ὁμοίως*.
 Pello, pelli, & pepuli: depello, depuli.
 Peto, petiui, & petij.
 Prospiciens periculi, uice nominis ponitur
 participium: & prospiciens periculum.
 Perendie dicit, sicut hodie uel cras. (stinus,
 Perēdinus dies, sicut hodiernus, hesternus, cra-
 Potamus eum cui potum porrigimus: et po-
 tamus uinum, quod bibimus.
 Primitiæ tantum pluraliter.
 Probo uerbi, duplicem signific. habet. Pro-
 bamus enim quod eligimus: idē approbamus.
 Probamus autem, quæ qualia sint, tentauit
 mus: ut, Proba me Deus, & scito cor meum.
 Pecto caput, non pectino: pectum, non pe-
 ctinatum: pexi memet, & pectam cras.
 Præfagio, præfagis, præfagiunt. (tio,
 Pauperes damnū est: paupertas, ipsa condi-
 Patriū dicimus à patriā: paternum à patre.
 Pennas murorum: pennas autem dicimus.
 Pecus, omne animal, excepto homine, uoc
 Polenta, nō pulenta dicendum (standum est
 est: eo quod ad usus hominum poliat.
 Procerium cum dipthongo.
 Precium, premo, præcor, per simplicem e.
 Prehendo quoq; & interpretor.
 Precari, est rogare: deprecari, excusare uel
 purgare. Virgilius: Equidē merui, nec depre-
 cor, inquit.
 Pluris dicimus, quod maiore summa taxat.
 Plures de multitudine. Plures comparati-
 ui gradus est, cuius positiuum multi.
 Poculum, uas est: potio, quod hauritur.
 Pignera, pignora filiorum & affectionum,
 Procul, & longè dicitur, & propè: Clypeo
 excussa sagitta, proculq; Autorem egregiū.
 Pertinacia, malæ rei perseverantia dicitur:
 constantia, bona. (mo,
 Percussum corpore dicimus: percussum ani-
 Periculum ad discrimē pertinet: periculum
 ad experimentum.
 Postulat aliqd honestè: postulat improbè.
 Cic. in Fru. Incipiūt postulare, postulare, minari.
 Pubes, cum in iuuentutis significatione &
 lanuginis, & partis in qua pubertas est, ponit-
 tur: huius pubis facit: at quum ætatem signifi-
 cat, huius puberis: nec tamen adiecta præposi-
 tione dicimus impuberis, sed impubis. Co-
 mitemq;

mitemq; impubis Iuli, Virgilius dixit. Sed Ci-
 cero ait: Filiumq; eius impuberem.
 Pulmentarium & pulmentum dicitur: nam
 Cato in Originum tertio libro, laserpētū pro
 pulmentario habet: idem, multo pulmēto usi.
 Podagrosus, à podagra dicitur: sed & podā-
 gricus, à pedum ægrotatione.
 Pugillares & masculino genere, & semper
 pluraliter dicat: quia pugillus est, qui plures ta-
 bulas continet. Item Labrius in Piscatore, sin-
 gulariter hoc pugillar dixit.
 Pauus, pauis: & pauo, pauonis.
 Panicula, *πρωτότυπῳ* primus est. Lucilius:
 Foris subtegminis pannus est.
 Paropsides, fœminino genere dicuntur, à
 pulmentario uidelicet, quod *παρῶν* uocant.
 Palubes, Virgilius fœminino genere dixit,
 Aëria quod cōcesserit palumbes. sed Lucilius
 masculino, Macroscq; palumbes. Varro autem
 in Scauro palubi dicit, quod consuetudo quo-
 que usitauit. (ueta.
 Pometa dicimus, ubi poma nascuntur oli-
 Pomaria autem, ubi seruantur.
 Penè, quod est confectio per e.
 Pœna, quæ est supplicium per œ: similiter
 & Pœnus, id est Afēr.
 Pregnantem eum scripto diuidis, g secūde
 syllabæ necis: pignus & pugna similiter, & cę-
 tera huiusmodi.
 Propter, in diuisione scribendi, p secunda
 syllabæ iungit: prospere, s secunda.
 Partio, prædo, populo, actiuo genere nō
 nunquam proferuntur: item hæc ipsa commu-
 nis generis uerbo sepius inueniuntur, partior,
 populo, prædor.
 Pono, simpliciter aliquid statuens: dispono
 aliquid operis impensioris uel consilij factu-
 rus. Est etiam disponere, fœderis inuendi.
 Propono, nōnunquam ad interrogandam
 questionē. Appono adiectionis est: impono,
 insuendi: superpono, aliquid celsum uel labo-
 rem uniuersumq; in dicens.
 Præpono, aliqd preferens: sic & antepono.
 Postpono, aliquid inferius in dicās: compo-
 no, omādi, aut eloquij aut artificij est: sepono,
 separandi: suppono, aliquid subius inducens:
 depono, labefactandi est, uel uita excedendi.
 Peregrinus, nomen sæpe socium & coniu-
 ctum sibi nomen aliud datui casus, ut sancti
 dicuntur peregrini huius seculo. (mo,
 Præstolari, non præstulari: quia uenit à uer-
 bo præsto sum.
 Puppis, accusatiui casum in em, & in im
 mittit: ablatiuum in e & in i.
 Psallo, perfectum facit psallui.
 Porior, potius sum: & perfruor, perfructus
 sum, ex uno Græco ueniunt, quod est *περὶ λούω*.
 Pascuas genere fœminino: & pascua neutro
 pluraliter dicimus.
 Primitiæ, numero tantum plurali dicuntur, 6o
 sed aliquoties singulari intelligendæ, sicut in

Apostolo: Primitiæ Christi.
 Quid, & Quia, & Quir, & Quare, uerbis
 subiuncta, aliquando indicatiuū uerbum
 trahunt, aliquando coniuictiua. Gregorius,
 Nouerat, quia sine culpa esse uix possent. &
 rursum: Nouerat, quia discedi sunt sacrificij,
 & rursum: Recessit à malo, nō quia à faciendō
 continuit, sed quia ueniendo reprobauit. item
 dicit: Quod hoc numero requies designatur,
 item, Nonnulli sese intrinsecus: quia per eos
 gratia purgationis deriuatur, extolluntur.
 Quoties, toties, septies, sine n.
 Quicquid & quicquā, in priori syllaba per
 scribendum, non per d.
 Quancum, in priore per n.
 Quorundam, sicut eorundem per n.
 Querela per unum l.
 Quatenus aduerbium loci, uel temporis, id
 est, quousq; per e.
 Quatinus, coniuictio causalis, id est tū, per
 scribendum, (rando.
 Queritur, de inquirendo: queritur, de plo-
 Quæstus, lucris: questus, lachrymarum.
 Querimoniam quōq; p simplicē scribenda.
 Queror de te: queror de illo: itē cōquetor;
 Quō uadis? ad quem locum significat.
 Quā uadis? qua uia dicitur.
 Quō, aliquando pro ubi ponitur. Augusti-
 nus: Inuenis domum famosam, quō boni habi-
 tant, id est, ubi habitant.
 Quor, ad numerum pertinet, sicut & tot.
 Quanti & tanti, ad mensurā: sed nostri au-
 tores aliquoties quantos, pro numero ponūt.
 Gregorius: Sed cum rete magnis piscib: plentū
 dicitur, Additur & quātis, scilicet 150 tribus.
 Quātius, quā magnus dicitur.
 Quotus, cuius ætatis: unde & quōta luna di-
 citur. Augustinus: Quotus quisq; apparere ac-
 que existere potest, qui nō conuincatur esse
 peccator: id est, in quā ætate, quo diertum uel
 annorum numero.
 Radius, masculino, non tantum neutro.
 Rubor, coloris est: robur, uirtutis: robor;
 Rapio tibi pecunias. (arboris.
 Redolco unguentum.
 Regiū dicitur, quod regis fuit: regale, quod
 Rabies, tantū numero sing. (rege dignū est.
 Reliquiæ, & rostra, ubi cōcionatur, tantum
 pluraliter.
 Remedium, subiuoet imminētia pericu-
 la: medicamentum, sanat illata. Remedium ita-
 que ne periclitentur: medicamentum ad subie-
 ta pericula operatur.
 Roseum per se rosarium mixtum.
 Rudis, comparatiuum & superlatiuum nō
 habet: sed pro his utimur aduerb. magis & ma-
 ximè: ut, magis rudis, & maximè rudis.
 Recens feci, dicimus: non recentet, utentes
 nomine pro aduerbio.
 Sodus Græcè, Latinè modulatio;
 Sodus, modulator.
 Super;

Super, præpositio modò ponitur pro Deut
Multa super Priamo rogans, super He-
ctore multa.
Modò & pro præpositione Pro: ut,
Nihil super imperio moueor.
Et pro Insuper, & Amplius: ut,
Cui neq; apud Danaos usq; loc, & super ipsi
Dardanide infensi pœnas cū sanguine poscūt,
Et pro Desuper: ut,
Et super è uallo prospectant Troës.
Et pro Superest: ut,
Illi autem neque fuga iam super ulla pericli.
Interdum & Ultra, significat: ut,
Super Garamatas & Indos Proferet imperiū.
Sub, præpositio significat modò Supra: ut,
Corpora salu subijciunt in æquos. Id est, supra
iaciunt. Modò pro præpositione In: ut,
Nanq; sub ingenti lustrat dum singula templo.
Id est, in templo. Significat & Prope: ut,
Classemq; sub ipsam Antenore.
Ponitur nonnunquam pro Clam: ut,
Subripuit, id est, clam rapuit.
Similis sum tui, moribus: similis tibi, facie.
Studio tibi feci: id est, dum studeo tibi,
Studio tui feci: id est, te studente,
Satrix, uel Sertrix, quæ facit.
Subigo hostem, perfectæ formæ est.
Subagito, frequentatiuæ.
Salubre, ad locum refertur, & ad cibum.
Salutare consilium est. Ita salubre non no-
cet: salutare prodest.
Supellex, sanies, fœcordia, sitis, & in neutro
sulphur, scrupulum, sinapi, siler, singularia tan-
tùm sunt, sed Virgilius, sulphura uina: & Te-
rentius masculinè scrupulum retulit.
Sentes, id est spina: & sarcina, quum uasa si-
gnificat: & sarcina, id est auxilia: & scopæ & fa-
ling & scalæ, & in neutro sponsalia, semper plu-
ralia: sed nostri scalam dixerunt.
Sponte mea uenio, non habet plures casus.
Si amem, ames, amet, declinatio est uerbi con-
iunctiu: sicut quum dicimus, Quum amem,
ames, amet.
Scylla, nomen habet à spoliando, siue ue-
xando nauas.
Spolio, est enim Latina: Græcè dicitur *σπύλω*,
& uexo.
Sanno, fannis, sannui, hoc sannium, querela.
Sors fortis, fors fordis dicitur. Ambrosius:
Mundat uasa, ne fors aliqua uini gratiam deco-
loret. Tametsi negant quidam, sordem nomi-
natiuum casum habere.
Si, uel Etsi, nonnunquam indicatiuum uer-
bum trahunt. Gregorius: Frustra miraculū fo-
ris ostendimus, si deest quod intus operetur.
Item, Quæ est ad perfectionem non pertinēt,
fidem tamen tenent.
Sensus, nomen est quartæ declinationis: &
participium præteritū temporis, à uerbo passiuo,
quod est sentior: cuius etiam perfectū est,
sensus sum, es, est: non sentitus.

Securus, non secaturus: à uerbo quod est
seco.
Scamna sunt, quæ lectis altioribus appo-
nuntur. Scabella, quæ lectis paruulis uel sellis
ob ascensum apponuntur. Scabellum autem
& Suppedaneū dicitur, quod sub pedibus sit.
Stercoratos agros, nō stercoreatos dicas, qui
bus sterco ad fœcundandum infertur.
Solemne quum dicis siue scribis, in sequē
ti syllabâ connectis. Somnium similiter.
Sæuus, sæuis, sæui, sæuisti, per æ diphthogā.
Sero, seu, seuisi, per e simplicem.
Sagena per e, quum retia significat.
Sagina per i positum, pro pinguedine.
Sol, in utroque numero declinatur: sed sin-
gulariter sol, ipsū luminare significat. at soles,
ipsos dies nominamus, in quibus sol totum il-
luminat populū. nonnulli tamen ueterum
ipsa carmina Soles nominare: sicut Horatius
in principio cuiusdā uoluminis, quem ita ex-
orsus est:
Soles meos omni ecclesiâ uestrâ commendo.
Et Maro: Sape ego longos cantando puerum
memini me condere soles.
Secundum, præpositio est imitationis, Post,
temporis, siue ordinis.
Segnities, uitij, Segnitia, frigoris.
Subscribo epistolis. Supplicio similiter: ut,
Supplicio diuinæ pietati.
Simplex, ablatiuum & in i & in e mittit: ge-
nitium pluralem in um & in ium: ut ab hoc
simplice uel simplici, horum simplicum & sim-
plicium.
Suauis, ablatiuum casum in e & i mittit.
Stachys, *σχυς* Græcè, Latinè spica.
Sandali Græcè neutro genere, caliga Latinè,
Sertum & corona, ex uno Græco transferū-
tur, id est *σείρανος*.
Solum, propriè sedes regalis est, unde Græ-
cè *βασιλικός θρόνος* uocatur.
Senex & senior, superlatiuum gradum non
habent.
Sobrius, nec comparatiuum recipit, nec su-
perlatiuum: sed pro his dicimus, magis sobrius
& maxime sobrius.
Senecta & senium, duo nomina senectutis
sunt, & discernuntur à Græcis, apud quos ali-
ud nomen habet grauitas post iuuentutem, ali-
ud post ipsam grauitatem ueniens ultima æ-
tas. Nam presbyter dicitur grauis: & *γέρονς*, se-
nex, quia uerò in Latina duorum istorum no-
minum disunctio defecit, de senectute ambo
sunt posita, senecta & senium. Hæc Augusti-
nus. At Gregorius: Vndecima uerò, inquit,
est ætas, quæ decrepita, uel ueterana dicitur:
unde Græci, ualde seniores non *γέροντες*, sed
presbyteros uocant.
Suspiro, uerbum trahit nomen dattui, casus
& accusatiui: ut, Suspiramus patriâ cœlesti. &
præpositione addita, Suspiramus ad uitam im-
mortalem.

Subducis

Subducimus & quæ retro subtrahimus, &
quæ in promptu offerimus.
Supremus, summus & ultimus, & superio-
rem & inferiorem significat.
Superest, quod eminet.
Supra, quod aliquid substratum habet.
Subter est, quod re aliqua superiore præ-
mitur.
Subtus, quod demissum ab altiore non tan-
gitur.
Seruitium, multitudo seruatorum.
Seruitus, conditio est seruiendi: sed ueteres
indifferenter seruitium & pro seruitute po-
suerunt.
Sinapi, sicut & gummi, Græcum est, & plu-
raliter. Sinapi, cuius genitiuus cum s pro-
fertur, ceteri casus similes sunt nominatiuo.
Sibilus dici oportet: Virg. in Bucolicis:
Nam neq; me tantum ueniens sibilus Austri.
Sed & neutro genere quidam dixerunt: ut
Cornelius Seuerus:
Etsi uerter concordant sibi laeua dracones.
Macer:
Theriacon longo resonantia sibilis collo.
Serenus, suauis sibilum.
Sal, & masculino genere & neutro dicitur.
Saturitas, in cibo tantum dicitur, in ceteris
uerò fatieras: sed Virg. Odij saturata quieuit.
Simiam, authores doctiores dixerunt etiam
in masculino.
Strigem hæc, in significatione auis dicas:
striga autem castrense uocabulum est, interual-
lum turmarum significans, in quo equi strin-
guntur: unde etiam strigosi dicuntur corpore
macilento.
Stirps, in significatione sobolis, foemini-
no genere dicitur: sed cum materiâ significat, ma-
sculino modo stirpem recisum dixerunt: tamen
etiam in significatione sobolis, masculino ge-
nere, ut Pacuuius:
Qui stirpem occidit meum.
Sero rumores, id est, diuulgo: & sero, seui.
Sero, id est, claudio (unde & sera dicta est)
serui. Terentius,
Tu abi, atq; ostium obsera intus.
Suffragor, non suffrago: & suffragatus sum,
non suffragauit.
Sorbeo, sorbui, non sorbsi.
Somnio, non somnior: somniaui, non som-
niatus sum.
Sanguis est, dū manet: effusus uerò, cruor.
Summus ipsi: accipimus ab alio. Sic quum
damus, dicendū Accipe: cū permittimus ipsi
tollere, dicendum Sume.
Scorpio, bellica res est: at scorpius, animal.
Scribo, scripsi, scriptum: cum uocalis sequi-
tur, b debet esse: cum consonans, p.
Sacer & uenerandus, & execrandus. Virg.
Auri sacra fames.
Suffragia populi, & quæ honorant dicun-
tur, & quæ damnant.

Bedæ tom. 1.

Testor, aliquid confirmas sententiam: con-
testor, cum quadam autoritate affirmans:
Protestor, manifestè cauendo denuncians: ob-
testor, aliquem iura compellens: attestor, ad tes-
timonium uocans, qui sit dignitate uel autho-
ritate eminens: detestor, aliquid execrandum
respuens.

Trux, ablatiuum in i & in e mittit: geniti-
uum pluralem in u & in um.

Therion, græcè *θηρίον*, Latinè fera. unde the-
riaca, quia feraliter occidit.

Taciturnitas, loquelæ contraria est: silentiū,
confusio uocibus siue tumultibus. uerū scien-
dum, quia sileo & taceo, & cōticeo & reticeo,
ab uno Græco ueniunt *σιωπία*.

Tenax beneficij: id est memor gratiæ.

Torques, nomen, generis communis. nam
& in Mario Liuius genere masculino, & Cice-
ro torquem foeminiō posuere.

Triumphat nos Deus, cum superandi hos-
tes auxiliū tribuit. Deo (inquit ille) gratias, qui
semper triumphat nos in Christo Iesu, & iterū
expolians principatus & potestates, trium-
phans illos in semetipso.

Transmigro, quum de loco ad locum iter fa-
cio. item transmigro dicitur, cum additamen-
to accusatiui casus, cum aliquem de loco ad lo-
cum transfero: ut, Nabuchodonosor transmi-
grauit Iudæos de Ierusalem, & emigrabit te de
tabernaculo. Porro exemplum uerbi superio-
ris, transmigra in montem sicut passer.

Transmigrans participium, æquè duplici-
ter: & de loco ad locum transiens aliquis, &
alium de loco ad locū transferens intelligitur.

Turrur, & masculino genere & foeminiō
profertur, tunc temporis aduerbium est, tum
ordinis. (tergum.)

Terga hominum sunt, & singulari numero

Tergus quadrupedū, pluraliter facit tergo-
ra, id est coria.

Tinguere dicendum, non tingere.

Temeritas, sine cōsilio: audacitas, post con-
silium.

Temperantia animorum: temperatio rerum:
temperies aurarum.

Tapete, tapetis, & tapeti: & pluraliter tape-
tia, tapetium, tapetibus altis. sed & hoc tapeti,
huius tapeti, huic tapeto: & pluraliter tapeta,
tapetorum, tapetis, Virgilius:

Instratos alipedes, pictisq; tapetis.

Sed & masculino genere dicit:

Pictosq; tapetos.

Turbo, si sit proprium, Turbo, turbonis fa-
cit. nam siue uentus, siue quo ludunt pueri, hic
turbo dicitur. Virgilius:

Torto sub uerbere turbo.

Tumulus & tumens, tellus, et mons breuis,
& sepulchrum æquè uocatur.

Teloneum, per t simplicem, nō thelonium,
aspiratione addita. Est autem Græcè *τέλων*. La-
tinè uectigal.

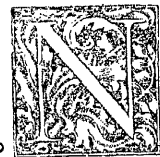
H Tabes,

Tabes, tantum singulariter dicitur.
 Tenebrae & tenebrae tantum pluraliter.
 Vsq; quaque, omnimodo significat: pro quo in Psalmo Graeco, *ως οδοσπα*, legitur: quod significantius Latine potest usque ualde interpretari.
 Ut, modo temporis aduerbium est, & significat postquam, modo qualitatis, & significat quemadmodum, modo optandi, & significat utinam, modo mirandi, & significat o quam, modo coniunctio causalis: ut, uolo ut ubi ego sum, & ipsi sint mecum.
 Vacat mihi, Graeco *υακα*.
 Vaco militia, perfectum uacauit.
 Vulgus, neutri generis est, & pluralem numerum non habet, sed Virgilius masculinam uulgum extulit.
 Hinc spargere uoces in uulgum ambiguas.
 Vas, uadis, generis masculini.
 Vas, uasis, neutri, de uasculo.
 Vis, duplicem habet significationem: & uirtutis uidelicet, quae Graeco *δουλος* dicitur: & uiolentiae, quae Graeco *βια* uocatur.
 Vecordia & uirus, tantum singulariter effertur.
 Vepres & uerbera, & uiscera, non habent singularem declinationem, nisi tantum uerbera & uiscere, Virgilius:
 Et torto uolicans sub uerbere turbo.
 Et Ouidius: Viscere diuiso.
 Vtor diuitijs & diuitias, Virgilius semper singulariter.
 Veruex, id est ouis, ab u littera incipiendum, Vterior & ultimus, positiuum gradum non habent.
 Verus, ad naturam tantum ueritatem refertur.
 Verax autem dicitur, qui non mentitur, unde uerax demon dici potest: uerax autem non potest.
 Vallestria agrorum, sicut & caepestria dicitur.
 Veto culpam, & ueto a culpa, id est prohibeo a culpa, Sedulius: Pomisq; uetaret acerbis, id est, a pomis. Et Fortunatus:
 Non ueto coniugium, sed praefero uirginis alium.
 Vultus mutatur: facies manet.
 Vax, datiuum & accusatiuum sequi debet: ut, Alius uax populo Maurorum: uax populum Maurorum.
 Vterq; de duobus dicimus: utriq; de binis aut de pluribus ex utraq; parte positis, Vterq; uenit, utriq; uenerunt.
 Veneunt, qui uenduntur.
 Vltus, & uindicatus & punitus.
 Velocitas pedum & corporum: celeritas animorum & factorum.
 Vlcus, quod nascitur.
 Vulnus, quod per alium fit.
 Vultur dixit Virgilius in sexto, Sed & uultorius, Lucilius primo.
 Virgeo, non urgo, Virgilius:
 Quibus ueurgentur poenae.

Vngo, unxi, quomodo pingo, pinxi: utrumque sine u: attamen deriuatum u addit: ut, pinguis, unguine caras: ita ut unguentum, non ungentum dicitur.
 Verbum, est omne quod lingua profertur & uoce: sermo autem, cuius nomen ex duobus compositum, serendo & mouendo, compositior ac diligentior sit: sententia uero quae sensu concipitur. Porro loquela, cum quadam eloquentia dictionis, ordo profertur. Oratio, quum usq; ad manuum artem describendus oratoris sermo peruenit.

Libri de Orthographia finis.

B E D A E
 PRESBYTERI
 DE ARITHMETICIS NUMERIS LIBER.

Vmerus, est multitudo ex unitatibus constituta: nam unio semel, non potest esse numerus. Arithmetica autem est disciplina numerorum. Graeci enim numerum, *υπολογισμους* uocant.
 Numeri disciplinam apud Graecos primus Pythagoram perhibent conscripsisse: ac deinde a Nicomacho diffusus esse dispositam. Quum apud Latinos primum Apuleius, deinde Boetius transtulerunt. Numero, nummus nomen dedit, & a sui frequentatione uocabulum ei inuenit. Vnus, a Graeco nomine trahit: Graeci enim unum, *εως* dicunt. Sic duos & tres, quos illi *δύο* & *τρία* appellant. Quatuor uero, a figura quadrata nomen sumpsit: & reliqua numerorum nomina a Graeca lingua etymologiam trahunt. Datum est nobis etiam ex aliqua parte sub numerorum consistere disciplina: quando & horas per eam discamus, quando de mensuram circulis disputamus. Quo etiam spatium redeuntis anni agnoscimus, per numerum sciquidem, ne eum confundamus, instrumur. Tolle numerum in rebus, & omnia pereunt. Adime seculo computum, & cuncta ignorantia caeca complectentur, nec differri possunt a ceteris animalibus, qui calculi nesciunt rationem. Diuisio numerorum, de paribus & imparibus est. Numerus siquidem diuiditur in paribus & imparibus. Par numerus diuiditur in his pariter: Par pariter, impar impariter. Par, impar numerus, diuiditur in his: Primum & simplum: secundum & compositum: tertium mediocrem, qui quodammodo primum & compositus. At uideamus ordinem & figuram numerorum.

Cardinales

Cardinales numeri.	Ordinales numeri.	Dispersiui numeri.	Aduerbiales numeri.	Ponderales numeri.
Vnus una unum	Primus prima primum	Singuli singulae	Semel	Simplum
duo duae duo	secundus da dum	binii binae binae	bis	duplum
tres tres tria	tertius tertia tertium	terni ternae ternae	ter	tripulum
quatuor	quartus quarta quartum	quaterni quaternae quaternae	quater	quadruplum
quinque	quintus quinta quintum	quini quinae quinta	quinquies	quintuplum
sex	sextus sexta sextum	seni senae senae	sexies	sextuplum
septem	septimus ma mum	septeni septenae nae	septies	septuplum
octo	octauus ua uum	octoni octonae nae	octies	octuplum
nouem	nonus nona nonum	noueni nouenae nae	nonies	nonuplum
Decem.	decimus ma mum	deni denae denae	decies	decuplum
uiginti	uigesimus ma mum	undeni undenae nae	undecies	undecuplum
triginta	trigesimus ma mum	duodeni duodenae nae	duodecies	duodecuplum
quadraginta	quadagesimus a um	terdeni terdenae nae	tredecies	tredecuplum
quinquaginta	quingagesimus a um	quaterdeni quaterdenae nae	quaterdecies	quaterdecuplum
sexaginta	sexagesimus ma mum	quindenari nae nae	quindecies	quindecuplum
septuaginta	septuagesimus a um	denisenni denisenae nae	sedecies	sedecuplum
octuaginta	octogesima ma mum	denisepteni nae nae	septiesdecies	septiesdecuplum
nonaginta	nonagesimus a um	denioctoni nae nae	octiesdecies	octiesdecuplum
Centum.	centesimus ma mum.	deninoueni nae nae	noniesdecies	noniesdecuplum
ducenti	ducentesimus a um	uiceni uicenae nae	uigies	uigiesdecuplum
trecenti	trecentesimus a um	triceni tricenae nae	trigies	trigiesdecuplum
quadringenti	quadringentesimus a um	quadrageni nae nae	quadragies	quadragiesdecuplum
quingenti	quingentesimus a um	quingeni nae nae	quingages	quingagesdecuplum
sexcenti	sexcentesimus a um	sexageni nae nae	sexagesies	sexagesiesdecuplum
septingenti	septingentesimus a um	septuageni nae nae	septuages	septuagesdecuplum
octingenti	octingentesimus a um	octuageni nae nae	octuages	octuagesdecuplum
noningenti	noningentesimus a um	nonageni nae nae	nonagesies	nonagesdecuplum
Mille.	Millesimus primus a um	centeni centenae nae	centies	centuplum
duo millia	millesimus secundus a um	ducenteni nae nae	ducenties	ducentuplum
tria millia	millesimus tertius a um	trecenteni nae nae	trecenties	trecentuplum
quatuor millia	millesimus quartus a um	quadricenteni nae nae	quadricenties	quadricentuplum
quinque millia	millesimus quintus a um	quingenteni nae nae	quingenties	quingentuplum
sex millia	millesimus sextus a um	sexcenteni nae nae	sexcenties	sexcentuplum
septem millia	millesimus septimus a um	septingenteni nae nae	septingenties	septingentuplum
octo millia	millesimus octauus a um	octingenteni nae nae	octingenties	octingentuplum
nouem millia	millesimus nonus a um	nongenteni nae nae	nongenties	nongentuplum
decem millia	millesimus decimus a um	milleni millenae nae	millies	millecuplum.

Distat enim inter Sextuplum & Sescuplum: nam Sextuplum de multiplici genere, ubi minor a maiore sexies habetur, Sescuplum uero, de superparticulari genere, ubi minor a maiore totus cum sua altera idem dimidia habetur.

Bedae tom. 1.

E De diuersis

DE DIVERSIS SPECIEBUS NUMERORVM.

Plures igitur species numerus habet, sed tamen omnes ab una origine nascuntur...

Sunt item numeri multiplicatiui: Simplex, duplex, triplex, quadruplex, quintuplex, sextuplex, septuplex, octuplex, & ceteri.

Sunt item aduerbialiter prolati, ut Simpliciter, dupliciter, tripliciter, quadrupliciter, quintupliciter, sextupliciter, & reliqui.

Sunt & aliae species derivatiuorum numerorum, a superioribus deriuatae: ueluti est, Singularis, dualis, ternarius, quaternarius, quaternarius, senarius, septenarius, octonarius, nouenarius, denarius, undenarius, duodenarius & ceteri his similes.

Item, quae ex asse componuntur: Assis: dussis rarum, uel dipondius: tressis, quadraffis, quinquaffis, sexis, septuaffis, octuaffis, nonuaffis, deffis uel decuaffis, uigessis, trigessis, quadragessis, quinquagessis, sexagessis, septuagessis, octuagessis, nonagessis, centuaffis.

Item, nomina unciarum: Deunx, dextans, dodrans, belfis uel belfe, septunx, quinquunx uel quincunx, triens, quadrans, sextans, sexcunx, sextula, libra.

Item, a libra composita: ut Bilibris, trilibris, quadrilibris, & similia alia. Item, ab anno deriuata: ut Anniculus uel annuus, biennis, triennis, quadriennis, quinquennis, & his similia.

Item, a mense composita. Bimus, trimus, quadrimus: & c. Bimestre, trimestre, quadrimestre: & c.

Item, a pede composita. Bipes, tripes, quadrupes uel quadrupes, & c. Bipedalia, tripedalia, quadrupedalia, & c. nocempedalia, decempedalia, centipedalia, & c.

Item, a capite composita. Biceps, triceps, quadriceps, centiceps, & c. Item, a faria composita: ut Bifaria, trifaria, quadrifaria, quinquifaria, & c. multifaria, & c. Etiam bifariam, trifariam, quadrifariam, quinquifariam, & c. multifariam. & his similia.

Item a die composita. Biduum, triduum, quadriduum, & his similia. Item a corpore composita. Bicornor, tricor, & his similia.

Item a patens composita. Bipatens, tripatens, & cetera his similia. Item a parte composita.

Bipartiens, tripartiens, quadripartiens, quinquepartiens, & c. Etiam Bipartitus bipartita bipartitum, tripartitus tripartita tripartitum, quadripartitus quadripartita quadripartitum, quinquepartitus quinquepartita quinquepartitum, & his similia.

Item a lingua composita. Bilinguis, trilinguis, quadrilinguis, quinquelinguis: centilinguis: & similia.

Item a uia composita. Biuium, triuium, quadriuium: multiuium: & c. Item a fide composita.

Bifidum, trifidum, quadrifidum, & his similia. Etiam Bifidus bifida, trifidus trifida, quadrifidus quadrifida: & similia.

Item a sulco composita. Bisulcus, trifulcus: & similia. Item a gemino composita.

Geminus, tergeminus, centigeminus: & c. Item a manu composita. Vnimanus, centimanus, & similia.

Item a digito composita. Bidigitus, tridigitus: & c. sedigitus, & similia. Item ab oculo composita.

Monoculus, binoculus: centoculus, milloculus: & his similia.

Item a forma composita. Vniformis, bififormis, trififormis, quadrififormis & his similia.

Item a uiro composita. Duumuir, triumuir, quinquemuir, sextumuir, septemuir, decemuir, centumuir, & similia. est unus ex duobus uiris: unus ex tribus uiris: unus ex quinque uiris: unus ex septem uiris: unus ex decem uiris: & c. dignitas quaedam est inter homines, qui Reipublicae inseruiunt. Etiam in plurali: Duumuii triumuii sextumuii decemuii: & ceteri.

Item ab angulo composita. Triangulum, quadrangulum, quinquangulum, sexangulum, & similia.

Item: Dinummus, trinummus: & c. Item: Diobolaris, triobolaris: & c. Item: Biga, trigæ, quadrigæ: & similia. Item: Bifugus & bigatinum, trifugum, quadrifugum: & similia. Item: Bigamus, trigamus: & similia.

MENSA PYTHAGORICA

sive Abacus numerandi.

PRIMA PARS MENSAE PYTHAGORICAE.

Table with 12 columns and 12 rows of numbers, representing the first part of the Pythagorean table.

RESIDVVM PRIMÆ PARTIS.

13	14	15	16	17	18	19	20	28	30	40
26	29	30	32	34	36	38	40	56	60	80
39	42	45	48	51	54	57	60	84	90	120
52	56	60	64	68	72	76	80	112	120	160
65	70	75	80	85	90	95	100	140	150	200
78	84	90	96	102	108	114	120	168	180	240
91	98	105	112	119	126	133	140	196	210	280
104	112	120	128	136	144	152	160	224	240	320
117	126	135	144	153	162	171	180	252	270	360
130	140	150	160	170	180	190	200	280	300	400
143	154	165	176	187	198	209	220	308	330	440
156	168	180	192	204	216	228	240	336	360	480
169	182	195	208	221	234	247	260	364	390	520
182	196	210	224	238	252	266	280	392	420	560
195	210	225	240	255	270	285	300	420	450	600
208	224	240	256	272	288	304	320	448	480	640
221	238	255	272	289	306	323	340	475	510	680
233	252	270	288	306	324	342	360	504	540	720
247	266	285	304	323	342	361	380	532	570	760
260	280	300	320	340	360	380	400	560	600	800
364	392	420	348	476	504	532	560	784	840	1120
390	420	450	480	510	540	570	600	840	900	1200
520	560	600	640	680	720	760	800	1120	1200	1600
650	700	750	800	850	900	950	1000	1400	1500	2000
767	826	885	944	1003	1062	1121	1180	1652	1770	2360
790	840	900	960	1020	1080	1140	1200	1680	1800	2400
910	980	1050	1120	1190	1260	1330	1400	1960	2100	2800
1040	1120	1200	1280	1360	1440	1520	1600	2240	2400	3200
1170	1260	1350	1440	1530	1620	1710	1800	2520	2700	3600
1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2800	3000	4000
2600	2800	3000	3200	3400	3600	3800	4000	5600	6000	8000
3800	4200	4500	4800	5100	5400	5700	6000	8400	9000	12000
5200	5600	6000	6400	6800	7200	7600	8000	11200	12000	16000
6500	7000	7500	8000	8500	9000	9500	10000	14000	15000	20000
7800	8400	9000	9600	10200	10800	11400	12000	16800	18000	24000
9100	9900	10500	11200	11900	12600	13300	14000	19600	21000	28000
1400	15200	16000	16800	17600	18400	19200	20000	22400	24000	32000
11700	12600	13500	14400	15300	16200	17100	18000	25200	27000	36000
13000	14000	15000	16000	17000	18000	19000	20000	28000	30000	40000

Primæ partis mensæ Pythagoricæ finis.

SECUNDA PARS MENSÆ PYTHAGORICÆ.

1	50	59	60	70	80	90	100	200	300	400
2	100	118	120	140	160	180	200	400	600	800
3	150	177	180	210	240	270	300	600	900	1200
4	200	236	240	280	320	360	400	800	1200	1600
5	250	295	300	350	400	450	500	1000	1500	2000
6	300	354	360	420	480	540	600	1200	1800	2400
7	350	413	420	490	560	630	700	1400	2100	2800
8	400	472	480	560	640	720	800	1600	2400	3200
9	450	531	540	630	720	810	900	1800	2600	3600
10	500	590	600	700	800	900	1000	2000	3000	4000
11	550	649	660	770	880	990	1100	2200	3300	4400
12	600	708	720	840	960	1080	1200	2400	3600	4800
13	650	767	780	910	1040	1170	1300	2600	3900	5200
14	700	826	840	980	1120	1260	1400	2800	4200	5600
15	750	885	900	1050	1200	1350	1500	3000	4500	6000
16	800	944	960	1120	1280	1440	1600	3200	4800	6400
17	850	1003	1020	1190	1360	1530	1700	3400	5100	6800
18	900	1062	1080	1260	1440	1620	1800	3600	5400	7200
19	950	1121	1140	1330	1520	1710	1900	3800	5700	7600
20	1000	1180	1200	1400	1600	1800	2000	4000	6000	8000
29	1400	1652	1680	1960	2240	2520	2800	4600	6400	8400
30	1500	1770	1800	2100	2400	2700	3000	4800	6800	9000
40	2000	2360	2400	2800	3200	3600	4000	6000	8000	10000
50	2500	2950	3000	3500	4000	4500	5000	7000	9000	12000
59	2950	3481	3540	4130	4720	5310	5900	8000	10000	13000
60	3000	3540	3600	4200	4800	5400	6000	8000	10000	13000
70	3500	4130	4200	4900	5600	6300	7000	9000	12000	16000
80	4000	4720	4800	5600	6400	7200	8000	10000	14000	18000
90	4500	5310	5400	6300	7200	8100	9000	12000	16000	20000
100	5000	5900	6000	7000	8000	9000	10000	14000	18000	24000
200	10000	11800	12000	14000	16000	18000	20000	28000	36000	48000
300	15000	17700	18000	21000	24000	27000	30000	40000	50000	60000
400	20000	23600	24000	28000	32000	36000	40000	50000	60000	70000
500	25000	29500	30000	35000	40000	45000	50000	60000	70000	80000
600	30000	35400	36000	42000	48000	54000	60000	70000	80000	90000
700	35000	41300	42000	49000	56000	63000	70000	80000	90000	100000
800	40000	47200	48000	56000	64000	72000	80000	90000	100000	110000
900	45000	53100	54000	63000	72000	81000	90000	100000	110000	120000
1000	50000	59000	60000	70000	80000	90000	100000	120000	140000	160000

E 4

RESIDVVM SECVN-
DÆ PARTIS.

500	600	700	800	900	1000
1000	1200	1400	1600	1800	2000
1500	1800	2100	2400	2700	3000
2000	2400	2800	3200	3600	4000
2500	3000	3500	4000	4500	5000
3000	3600	4200	4800	5400	6000
3500	4200	4900	5600	6300	7000
4000	4800	5600	6400	7200	8000
4500	5400	6300	7200	8100	9000
5000	6000	7000	8000	9000	10000
5500	6600	7700	8800	9900	11000
6000	7200	8400	9600	10800	12000
6500	7800	9100	10400	11700	13000
7000	8400	9800	11200	12600	14000
7500	9000	10500	12000	13500	15000
8000	9600	11200	12800	14400	16000
8500	10200	11900	13600	15300	17000
9000	10800	12600	14400	16200	18000
9500	11400	13300	15200	17100	19000
10000	12000	14000	16000	18000	20000
14000	16800	19600	22400	25200	28000
15000	18000	21000	24000	27000	30000
20000	24000	28000	33000	36000	40000
25000	30000	35000	40000	45000	50000
29500	35400	41300	47200	53100	59000
30000	36000	42000	48000	54000	60000
35000	42000	49000	56000	63000	70000
40000	48000	56000	64000	72000	80000
45000	54000	63000	72000	81000	90000
50000	60000	70000	80000	90000	100000
100000	120000	140000	160000	180000	200000
150000	180000	210000	240000	270000	300000
200000	240000	280000	320000	360000	400000
250000	300000	350000	400000	450000	500000
300000	360000	420000	480000	540000	600000
350000	420000	490000	560000	630000	700000
400000	480000	560000	640000	720000	800000
450000	540000	630000	720000	810000	900000
500000	600000	700000	800000	900000	1000000

Mensa Pythagorica
finit.

NUMERALES
LITERÆ.

Septem literæ in alphabeto sunt,
quæ dinumerationibus
inseruiunt: scilicet,

I V X C L D M.
aut hæ, quod idem est,
j v x c l d m.

Quarum literarū ualor talis est,
I uel j. ualeat Vnum. 1
V ualeat Quinque. 5
X ualeat Decem. 10
L ualeat Quinquaginta. 50
C ualeat Centum. 100
D ualeat Quingenta. 500
M ualeat Mille. 1000

Hæ autem literæ, non modò ua-
lent pro unitatibus & denarijs &
centurijs, ut hic uidet: sed etiam
pro millenarijs, ut sequitur, linea
tamen superposita: quoniam
I ualeat quoq; Vnum mille. 1000
V ualeat Quinquemillia. 5000
X ualeat Decem millia. 10000
L ualeat Quinquaginta millia. 50000
C ualeat Centum millia. 100000
D ualeat Quingenta millia. 500000
M ualeat Millies mille. 1000000
Quare nonnulli eundem nu-
merum sic notabant MM.

Sic ex istis septem Literis, potest
quitis dinumerationem dif-
ferre in infinitum
ducere.

BEDÆ

BEDÆ
PRESBYTERI
DE COMPUTO
DIALOGVS.

Vgustinus dixit de quatuor
diuisionibus scripturæ, Qua-
tuor necessaria sunt in eccle-
sia Dei: Canō diuinus, in quo
narratur & prædicatur uita fu-
tura. Historia, in qua rerum ge-
sta narratur. Numerus, in quo facta futuro-
rum & solennitates Diuinæ dinumerantur.
Grammatica, in qua uerborum scientia intel-
ligitur. Igitur quatuor sunt partes Scripturæ:

Canon diuinus,
Historia,
Numerus,
Grammatica.

Istæ autem diuisiones, sunt quasi Scripturæ
quatuor fundamenta. Isidorus in Compu-
tilaude dicit: Ratio numerorum contemnen-
dum non est. In multis locis sanctorum scriptu-
rarum, quædam mysterium habet, elucet. Non
enim frustra in laudibus Dei dictum est, Om-
nia in mensura & numero & pondere fecisti.
Senarius nanque numerus, qui partibus suis
perfectus est, perfectionem mundi quadam
numeri sui significatione declarat. Similiter &
quadraginta dies, quibus Moses & Helias &
ipse Dominus ieiunauerunt, sine numerorum
cognitione non intelliguntur. Sic & alij in scri-
pturis sacris numeri existunt, quorum figuras
non nisi noti huius artis scientiæ soluere pos-
sunt. Datum etiam nobis est, ex aliqua parte
sub numerorum consistere disciplina, quædo
mensuram curricula disputamus, quando anni
spactum redeitis per numerum agnoscimus.
Per numerum siquidem ne confundamur, in-
struimur. Tolle numerum à rebus omnibus,
& omnia pereunt. Adime seculo comptum,
& omnia cæca ignorantia complectitur. Nec
differri possunt à cæteris animalibus, qui cal-
culi nesciunt rationem. DISCIPLVS: Hæc ergo
ratio numerorum unde primùm processit, sci-
re nos cupimus. MAGISTER: A Deo scilicet:
quia omnis sapientia & scientia à Domino
Deo est, ex quo facta sunt omnia. DISCIP. Dic
ergo quando primùm inuenta est ista ratio?
MAG. Ex illo tempore, ex quo factæ sunt crea-
tura: hoc est, ab origine seculi. Tunc enim pri-
mùm numerus inuicauit: sicut in Genesi legi-
tur, Et factum est uespere & mane dies unus.
Tunc ergo dixit, de nocte & die: quando di-
xit Vespere, id est nox: & Mane, id est dies. De
numero autem dixit, quando dixit, Dies unus,
sic secundus, sic tertius, sic quartus, sic quin-
tus, sic sextus, sic septimus. Iterum de numero
dixit Deus, quando dixit de Sole & Luna: Et

sint in signa & tempora & dies & annos.
Quis enim potest intelligere dies & tempo-
ra & annos, nisi per numerum? Inde dicit Boe-
thius: Omnia quæcunque à prima rerum na-
tura constructa sunt, numerorum uidentur ra-
tione formata. Hoc enim fuit principale ex-
emplar in animo Conditoris. Hinc enim qua-
tuor elementorum multitudo mutata est:
hinc temporum uices: hinc motus astrorum,
coelique conuersio intelligitur. Item Boethius
dicit: Propriè ipsa natura numerorum, omnis
astrorum cursus, omnisque astronomica ratio
constituta est. Sic enim ortus occasusque colli-
gimus: sic tarditates uelocitatesque errantium
syderum custodimus: sic defectus & multipli-
ces Lunæ uariationes agnoscimus. DISCIPLVS.
Hæc igitur ars, hoc est numerus, quod no-
men generale habet? MAGISTER: Philo-
sophia scilicet, quia omnis sapientia, philo-
sophia nominatur. DISCIPLVS: Quid est
philosophia? cuius linguæ est? MAGISTER:
Græcum nomen est, & interpretatur amor sci-
entiæ. *philos* enim apud Græcos, Latine amor
dicitur. *sophia* uero sapientia uel scientia in-
terpretatur. DISCIPLVS. Philosophia
quomodo diffinitur? MAGISTER: Isi-
dorus eam sic definitur dicens: Philosophia
est rerum humanarum diuinarumque cognitio.
In hoc exemplo ostenditur, quod omnis sa-
pientia siue diuina siue humana, philosophia
nuncupatur. Item alia diffinitio philosophiæ:
Philosophia est diuinarum humanarumque re-
rum, in quantum possibile est, probabilis sci-
entia. Item alia diffinitio philosophiæ: Philo-
sophia est ars artium, & disciplina disciplinarum.
DIS. Quot sunt diuisiones philosophiæ?
MAG. Tres id est physica, ethica, logica: hoc est
naturalis, moralis, rationalis. Vnde Isidorus
dicit: Philosophiæ species tripartita est. Vna
autem naturalis, quæ Græce *φυσική*, hoc est
physica: in qua naturæ inquisitione differitur.
Altera uero moralis, quæ apud Græcos *ἠθική*
dicitur, hoc est ethica: in qua de moribus ar-
gitur. Et tertia rationalis, quæ Græco uocabu-
lo appellatur *λογική*: hoc est, Logica: in qua
disputando quemadmodum in rerum causis
uel uitæ moribus, ueritas ipsa quaeratur. In
physica igitur, causa quaerendi: in ethica, or-
do inueniendi: in logica, ratio intelligendi
uersatur. Item, Sunt ergo tres philosophiæ
partes, hoc est, tres diuisiones sapientiæ,
Physica, Ethica, Logica.
In his etiã tribus generibus philosophiæ, elo-
quia diuina consistunt. Nam aut de natura di-
putare solent, ut in Genesi, & in Ecclesiaste,
aut in Proverbijs, & in epistolis Pauli aposto-
li, aut in Cantica canticorum, & in Euange-
lijs, & in alijs multis libris: aut de moribus,
aut de superioribus mysterijs coelestibus, hoc
est de logica. DISC. Quis ergo inuenit istas tres
partes philosophiæ? MAG. Physicam inuenit
Thales

Thales Milesius, unus ex septem sapientibus Græcorum. Ethicam inuenit Socrates. Logicam inuenit Plato philosophus. DIS. Ad quam igitur partem de his tribus philosophiæ pertinet computus? M A G. Ad physicam, sine dubio. DIS. Physica uero quot diuisiones habet? M A. Quatuor, idest arithmetica, geometriam, musicam, astronomiam. DI. Arithmetica quid est? M A. Numerabilis ars. DI. Geometria quid est? M. Terræ mensuratio. D. Musica quid est? M. Modulatio. D. Astronomia quid est? M. Astrorum lex. D. Ex his itaque quatuor diuisionibus physica, idest naturalis scientia, quæ prima discenda est? M. Arithmetica proculdubio, quæ principium matrisque quodammodo ad cæteras obtinet portionem. Arithmetica enim cunctis prior est, quia hanc illæ huius mundanæ molis conditor Deus primum suæ habuit ratiocinationis exemplar: ex hac cuncta constituit, hoc est, per numeros omnia elementa constituit & ordinat. D. Quis primus inuenit numerum apud Hebræos & Ægyptios? M. Abraham primus inuenit numerum apud Hebræos, deinde Moses: & Abraham tradidit istam sciētiam numeri ad Ægyptios, & docuit eos: deinde Iosephus. D. Quis primus istam sciētiam numeri habuit apud Græcos & Latinos? M. Pythagoras apud Græcos, Apuleius & Boethius apud Latinos, unde Isidorus dicit: Numeri disciplinā apud Græcos primum Pythagoram nuncupant conscripsisse: ac deinde à Nicomacho diffusus esse dispositam: quam apud Latinos Apuleius, & deinde Boethius transtulerunt. DISCIP. Quomodo numerus nominatur apud Hebræos & Chaldæos & Syros & Macedones? M A G. Vocatur Nonnan apud Hebræos, Chaldæos & Syros. Apud Macedones calculus. Calculator nomen accepit à calculis, idest lapillis minutis, quos antiqui in manu tenentes componebant numerum. Apud alios Græcos cyclus, uel rhythmus: apud Ægyptios laterculus: inde laterculus diminutiue dicitur: & rima, unde rimarij appellantur. DISC. Illud nomen quod dicitur numerus, simplex ne est, an compositum? M A G. Compositum, scilicet ex duobus corruptis. Nume enim ex eo nomine, quod est nummus, uenit. Rus autem ex eo nomine quod est riuus deriuatur. Ex riuo enim numerorum, idest ex multitudiue census qui reddebatur regibus uel imperatoribus, numerus nomen accepit. Vnde Isidorus dicit: Numerus numero nomen dedit, & à sui frequentatione uocabulum indidit. DISC. Numerus, unde nomen accepit? M A G. A Numeria. Hinc Augustinus ait: Numerus, à Numeria quadā dea nominatur, cuius sacerdotes retrò uersis uultibus offerebant, & post oblata munera retrò pergebant. DISC. Numerus quomodo definitur? M A G. Isidorus diffinit dicens: Numerus, est multitudo ex unitatibus constituta.

Nam unum, semen numeri esse, non numerum dicimus. Item alius dicit: Unus, non est numerus, sed ab eo crescunt numeri. Tamen Donatus etiam unum pro numero posuit, dicens: Numerus est singularis, ut hic magister. Item Augustinus dicit: Numerus, est singularis, corporis ac uocis & significationis collectio. Item, Numerus dicitur à numerando, uel ut supra dictum est, à Numeria dea, quam antiqui dicebant deam esse numeris: siue numerus dicitur, quasi nūmorum riuus. Antiqui enim nescientes numerare, ex lapillis sua tempora suosque dies numerabant, in prosperitate candidis, in aduersitate nigris. Vnde Persius ait: Hunc Macrine diem numerata meliore lapillo. DISC. Quomodo nominantur numeri ab uno usque ad mille, & myriadas? M A G. Sic nominantur:

Vnum, duo, tria, quatuor, quinque, sex, septem, octo, nouem, decem.

Vndecim, duo decim, tredecim, quatuordecim, quindecim, sedecim uel sexdecim, septemdecim uel decemseptem, octodecim, nouemdecim, uiginti.

Vigintiunum, uiginti duo, uiginti tria, uiginti quatuor, uiginti quinque, uiginti sex, uiginti septem, uiginti octo, uiginti nouem, triginta, triginta unum, triginta duo, triginta tria, triginta quatuor, triginta quinque, triginta sex, triginta septem, triginta octo, triginta nouem, quadraginta.

Quadraginta unum, quadraginta duo, quadraginta tria, quadraginta quatuor, quadraginta quinque, quadraginta sex, quadraginta septem, quadraginta octo, quadraginta nouem, quinquaginta.

Quinquaginta unum, quinquaginta duo, quinquaginta tria, quinquaginta quatuor, quinquaginta quinque, quinquaginta sex, quinquaginta septem, quinquaginta octo, quinquaginta nouem, sexaginta.

Sexaginta unum, sexaginta duo, sexaginta tria, sexaginta quatuor, sexaginta quinque, sexaginta sex, sexaginta septem, sexaginta octo, sexaginta nouem, septuaginta.

Septuaginta unum, septuaginta duo, septuaginta tria, septuaginta quatuor, septuaginta quinque, septuaginta sex, septuaginta septem, septuaginta octo, septuaginta nouem, octoginta.

Octoginta unum, octoginta duo, octoginta tria, octoginta quatuor, octoginta quinque, octoginta sex, octoginta octo, octoginta nouem, nonaginta.

Nonaginta unum, nonaginta duo, &c. Centum, centum & unum, centum & duo, &c. Ducenta. Trecenta. Quadringenta. Quingenta. Sexcenta. Septingenta. Octingenta. Noningenta. Mille.

Duo millia: tria millia: quatuor millia: quinque millia: sex millia: septem millia: octo millia: nouem millia: decem millia. Sic constat, quod Decem

Decem, decies multiplicatus, centum facit. Centum decies multiplicatus, mille facit. Mille decies multiplicatus, myriadam facit. Sic uiginti, duas myriadas: et triginta, tres myriadas: et quadraginta, quatuor myriadas: & quinquaginta, quinque myriadas: & sexaginta, sex myriadas: et septuaginta, septem myriadas: & octuaginta, octo myriadas: & nonaginta, nouem myriadas: & centum, decem myriadas: bis centum, uiginti myriadas: ter centum, triginta myriadas: quater centum, quadraginta myriadas: quinque centum, quinquaginta myriadas: sexies centum, sexaginta myriadas: septies centum, septuaginta myriadas: octies centum, octuaginta myriadas: nonies centum, nonaginta myriadas: decies centena millia, centum myriadas.

DISCIPVLVS,

Ista nomina numeri quæ diximus, per quas notas significantur apud Latinos? M. Per istas septem notas: hoc est I V X L D C M.

Quomodo ista notæ significant & multiplicentur numeros? M. Aut simpliciter solæ significant, aut compositæ. D. Alia cum alijs, aut multiplicata per se? M. Simpliciter significant, sicut est I unus, V sola, quinque, X sola, decem, L per se, quinquaginta. C per se, tantum significat centum. D. Sola, quingentos. M. Sola, aut cum titulo supra, mille significat. D. Quomodo autem multiplicata, per se numerum generant? M. Veluti I duplicata sic, II duos significat. triplicata, III tres, quadruplicata, IIII quatuor. D. Quamobrem I, unum significat? M. Quid autem conuenientius est, quam illa litera, quæ minima est literarum in charactere, ut significaret illum numerum qui minimus est in numeris, hoc est unus. Nulla autem nota apud Latinos multiplicatur plus quam per quatuor uices. Deinde post I sequitur V, quæ quinque significat.

D. Ad quid V quinque significat? M. Quia quinta uocalis est in ordine uocalium: & qualis est in ordine uocalium, talis est in numero. Hinc dicitur de quinta litera, quinque uirgulis notari: de X litera, decem. Nec V duplicatur, sed sequente V, I ponitur in numero. Si unum I, sunt sex: si duo, VII septem: si tres, VIII octo: si quatuor, VIII nouem: plus non crescit. Deinde sequitur X, quæ decem significat. D. Quis ostendit quod X decem significat? M. Isidorus dicit, Nomina literarum apud Græcos, & uerba componunt, & numeros faciunt. Latini autem numeros ad literas non componunt, excepta X litera, quæ in figura crucem significat, & in numero decem demonstrat. Sequente X, I multiplicatur usque ad XVIII, quod quatuordecim denotat. Deinde sequitur V, post X & sunt XV. Sequente V, multiplicata I quater ita XVIII, sunt nouemdecim. D. Viginti quæ nota significat? M. Litera X duplicata.

Bis enim decem habet, sic XXX, propterea dicitur

centum uiginti, quia bis decem genita. Et sic XXX, triginta, ter decem genita. D. Per quam lem notam significantur uiginti? M. Per X ter multiplicata. Et X non multiplicatur plus quam per tres uices. D. Quadräginta, per qualem notam significantur? M. Per X & L. D. Quadräginta, quare dicuntur? M. Id est quater decem genita. (Omnis enim litera numeralis minus significans, si præcedit: tantum demit de sequenti, quantum in se habet: uelut I. II. III. IV pro IIII. V. VI. VII. VIII. VIII pro IX. X. XX. XXX. XL pro XXXX ut quidam uolunt. L. LX. LXX. LXXX. LXL uel XC pro LXXX. C. CC. CCC. CD pro CCCC. D pro CCCCC. DC. DCC. DCCC. CM pro DCCCC. M.)

D. Quæ nota significat Quinquaginta? M. Litera L. Quamobrem? M. Quia numerus principalis in Lege Domini est quinquagenarius. Sub illo enim numero cadebat Iubileus, hoc est in quinquagesimo anno. Conueniens autem erat, ut ille numerus, qui principatum in Lege ueteri obtinet, hoc est quinquagenarius, per illam literam L, quæ prima est in illo nomine, quod est Lex, significaretur. Sexaginta uero, per L & X. Septuaginta, per L & duo XX. Octoginta, per L & tria XXX. D. Quæ nota significat nonaginta? M. Duæ notæ significant nonaginta, aut X inter duo L, ut LXL, aut X ante C, ut XC.

D. Quæ nota significat Centum? M. Litera C. D. Quare? M. Quia prima est in illo nomine, quod est Centum. Vfus enim erat sæpe apud ueteres, per primam literam nominum significare. D. Vnde dicitur Centum? M. A cantu, hoc est circulo: uel à choro cantantium. Mos enim erat apud ueteres, centum homines in choro cantantium habere. Centum ideo, à cantu uel à circulo dicitur. C uero duplicata sic CC, significat ducentos: triplicata CCC, trecentos: quadruplicata CCCC, quadringentos. D. Quæ nota significat quingentos? M. Ipsa D litera. D. Quare? M. Conueniens autem erat, ut in numero prioris literæ, hoc est C, finito, illa litera quæ sequitur in ordine literarum, nempe D, teneret numerum sequentem, hoc est quingentos. Deinde C sequente D, sic DC, sexcentos. Duo CC, sequentes D, sic DCC, septingentos. Ter ducta C, sequente D, sic DCCC, sit octingentos. Quater C multiplicata, sequente D, sic DCCCC, nongentos significat. Mille autem signatur nota M, (ut iam diximus) quoniam ipsa est prima litera in hac dictione mille. Mille uero, à multitudine procedit: & usque ad Centum centena millia peruenit.

Explicit Literarum numerus.

B E D Æ
PRESBYTERI
DE DIUISIONIBVS
TEMPORVM LIBER.

Diuisiones temporis quot sunt? **MAGISTER.** Quatuordecim. **DISCIPVLVS.** Quae? **M.** Atomus, momentū, minutum, punctus, hora, quadrans, dies, hebdomada, mensis uicissitudo triformis, annus, cyclus, aetas, seculum, mundus. Hæ itaque diuisiones temporis quatuordecim, in Solis ascensu & in descensu, & in Luna crescente & decrecente inueniuntur: & sic crescunt de minoribus numeri ad maiora: hoc est, ab atomis in momentū: à momentō in minutum: à minuto in punctum: à puncto in horam: ab hora in quadrantē: à quadrante in diem: à die in hebdomadā: ab hebdomada in mensem: à mense in tempus: à tempore in annum: ab anno in cyclum: à cyclo in aetatem: ab aetate in saeculum: à saeculo in mundum: deinde plenitudo dicitur mundus. Has autem quatuordecim diuisiones temporis **Isidorus** in libro *Etymologiae* quinto, & decimo tertio ostendit, dicens: Tempora dicta sunt, eo quod diuiduntur atomis, momentis, minutis, punctis, horis, diebus, quadrantibus, hebdomadibus, mensibus, temporibus, annis, lustribus, aetatibus, seculis, omnia mortali in mūdo ut & curricula temperentur. **D.** Quomodo crescūt maiores numeri de minoribus? **M.** Sic crescūt. Quingenti sexaginta quatuor atomi unū momentum efficiunt. Quatuor momenta unū minutum faciūt. Decem minuta, unum punctū. Quinq; puncti in Luna horā faciunt. Sex horæ quadrantem complent. Quatuor quadrantē unum diem complere uidentur. Septem dies hebdomadam faciunt. Quatuor septimanae unum mensem faciunt (sed talem mensem qui habet dies uigintiocto, sicut est *Februarius*. illi autem quatuor menses, qui triginta dies habent, sicut *Aprilis*, *Iunius*, *September*, *November*, quatuor hebdomadas habent, & duos dies. illi uerō alij septem menses, id est *Januarius*, *Martis*, *Maius*, *Iulius*, *Augustus*, *October* & *December*, qui triginta & unum diem habent, quatuor hebdomadas habere uidentur, & tres dies. & sic duo decim menses in anno colliguntur. Quinquaginta duæ hebdomadae & unus dies: quando autem *Bisextus* quarto quouis anno fuerit, tunc habet annus duas & quinquaginta hebdomadas, & duos dies.) Tres autem menses unum tempus efficiunt: quod tempus, uicissitudo triformis dicitur, quia tres menses unum quodq; tempus habet de quatuor temporibus anni, quæ dicuntur uer, æstas, autumnus, hyems. hæc quatuor

tempora unum annum efficiunt. Quatuor anni, bissextilis cyclum faciunt: quia post quatuor annos peractos, bissextilis dies interuenit. Item quiddecim anni, cyclum Indictionū complent: & nouemdecim anni cyclum Lunarem implere uidentur. Aequali numero annorum per decem & nouem annos cyclus epactarum, qui in principio anni apud Romanos, hoc est in calendis Ianuarij ponitur, discurrit. Aequali ratione & alius cyclus epactarum in principio anni apud Hebræos & Græcos, hoc est in undecimo calendis Aprilis, per decem & nouem annos discurrit. Cyclus uero solaris, uigintiocto annis cursum suum finire perhibetur. Cyclus magnus, in quo concordia inter Solem & Lunam, usq; dum in feruertantur post quingentos & trigintaduos annos, tertio anno incipiente, in se reuertitur. Tunc est uera concordia inter Solem & Lunam, quando ad eundem diem mensis secundum Solem, & ad illum diem septimanæ, ad eandem epactas unde primū cœpit, in unum diem secundū rationem bissextili & saltus conueniunt. Has autem quatuordecim diuisiones temporis, quas diximus, transcurrēdo, inuestigare diligentius debemus: primū interrogandum de prima diuisione temporis, quam diximus, de atomo.

De atomo.

Atomus ergo quid est? cuius lingua est aut quomodo disponitur, uel definitur? aut si simplex nomen est, aut compositum? **M.** Atomus, Græcum nomen est, & compositum: & interpretatur indiuisibilis, aut inseparabilis. *ἄτομος* enim apud Græcos, præpositio interpretatur: tomus autem diuisus uel diuisibilis. **D.** Atomus, quomodo diffinitur? **M.** *Isidorus* diffinit, dicens: atomos philosophi dicunt quosdam in mundo partes minutissimas, ut uisui facile non pareant, nec sectio nem recipiant: huc illucq; feruntur, sicut tenuissimi pulueres, qui insuli per fenestras radijs Solis fugantur. **D.** Quot sunt genera atomorum? **M.** Quinq;. **D.** Quæ? **M.** Atomus in corpore, atomus in Sole, atomus in oratione, atomus in numero, atomus in tempore. **D.** Atomus, in corpore quomodo est? **M.** Quicquid minimum in corporibus, quod secari aut diuidi non potest, atomus dicitur, ueluti sunt minutissima grana arenarum: ut capillus dixit, Findere me nulli possunt, præcidere multi. Est enim pilus in corpore, qui per longum uix diuidi potest. Atomus in Sole, illi tenuissimi pulueres, quos diximus radijs Solis fugari. Atomus in oratione, ut est litera. Diuidis enim partem orationis quemlibet in syllabas. Syllabas diuidis in literam. Literam diuidere non potes. Inde *Sergius Græcus* dicit: Omnis oratio soluitur in uerba, uerba denuo soluntur in syllabas, syllabæ soluntur rursus in literas: sola litera non habet, in quo soluitur,

uatur. Ideo à Philosophis atomus dicitur. **DISCIPVLVS,** Quomodo est atomus in numero? **MAGISTER,** Sic autem est: Octo diuidis in bis quaternos, quatuor diuidis in bis binos, duos diuidis in bis, unus est: unum diuidere non potes, propter hoc, atomus dicitur in numero. **DISCIPVLVS,** Quomodo est atomus in tempore? **MAGISTER,** Sic est: Momentū diuidis in duodecim partes, unamque partem de duodecim partibus momenti diuidis in quadraginta septem partes, quadragesima septima pars, quingentesima sexagesima quarta pars momenti. Sic est atomus in tempore: Si autem colligis simul quadraginta septem duodecies, inuenies quingentos sexaginta quatuor atomos. Et tantus numerus atomorum facit unum momentum.

De momento.

Momentum quid est, & quomodo diffinitur secundum sonum, hoc est secundum superficiem & secundum sensum, uel secundum substantiam, quæ intus later in sono? **MAG.** Sic diffinitur momentum secundum sonum: *Isidorus* dicit, Momentum enim est minutum atque angulissimum tempus, à motu syderum dictum, hoc est à motu Solis & Lunæ. Est enim extremitas horæ in breuius interuallis, quum sol sibi aliquid cedit atque succedit. **DISCIPVLVS,** Quot sunt genera momenti? **MAGIS.** Quatuor. **DISCIPVLVS,** Quæ? **MAG.** Momentum indiuisibile, ut *Isaías* dicit: Cui reputatæ sunt Genes, quasi momenti in statera. **DISCIPVLVS,** Quomodo agnoscitur momentum? **MAG.** Augustinus dicit: Vnum momentum est certissimus lectus Solis in caelo, & per quadraginta uices iam hora est. Secundum momentum est, quando iactis lapidem in aquam, usque aqua cessat de motu, uel lignum quod cadit, usque cessant rami eius de motu. Tertium momentum est indiuisibile, ut *Paulus* dicit: Omnia facta sunt in momento, id est in summa celeritate. Quartum momentum est, quamdiu palpebræ requiescunt, Quatuor momenta unum minutum faciunt.

De minuto.

Minutum unde dictum est? **MAG.** *Isidorus* dicit, Minutum dictum à minuendo: quia duo momenta, & duæ partes tertij momenti minuuntur de tenebris in unoquoque die, ab undecimo calendarum Aprilis, usque in duodecimum calendarum Iulij. **DISCIPVLVS,** Minutum quomodo diffinitur? **MAGIS.** *Isidorus* diffinit, ut est litera. Minutum dicitur uelut minus momentum, quia minus numerat, sed maius implet. Duo minuta & dimidium, hoc est decem momenta unum punctum faciunt.

De punctis.

Punctus unde dictus est? **MAG.** *Isidorus* ostendit, quum dixit: Punctus à pungens. *Bedæ tom. 1.*

do dictus est, eo quod quibusdam punctioibus certa designationis in horologijs designatur. Punctus, est opus illorum qui horologiū faciūt. Nam in fine undecimæ lineæ punctum ponebant. Punctum Græcè, Latine medium, quia in medio mundi est Hierusalem, ubi horologium primitus factum est cum suis punctis. Punctus autem tres partes habet. Quatuor puncti sunt quadraginta momenta, & unam horam faciunt.

De hora.

Hora, à quo nomen accepit? **MAG.** Hora, de horo, id est Sole nomen traxit. **DISCIP.** Hora, cuius linguae est, & quomodo diffinitur? **MAG.** Hora Græcum nomen est, & interpretatur finis uel tempus. **DISCIP.** Horologium quid est? **MAGIS.** Hora, finis uel tempus, locus, series uel umbra interpretatur. In de horologium, umbra uel series, finitumq; temporum, quia in horologio, tempora per umbras mensurantur. **DISCIP.** Quis primitus inuenit horologium? **MAG.** *Achaz rex Iuda*. Quidam enim horologium apud ædem *Quirini* primū statutum dicunt. Oras maris & fluuiorum & uestimentorum dicimus, id est extremitates siue terminos. Hora autem, finis temporis est. **DISCIP.** Quomodo discernitur in orthographia inter oras maris & fluuiorum & uestimentorum, & inter horam temporis? **MAGIS.** Oras maris & fluuiorum & uestimentorum quando dicimus, sine aspiratione profertur hora autem, hoc est finis temporis, cum aspiratione. Sex horæ, unum quadrantem faciunt.

De quadrante.

Quadrans quid est, & quomodo uocatur, uel quomodo diffinitur apud Hebræos, Græcos & Latinos? **MAGIS.** Sic diffinitur: Quadrans dicitur à quarta parte unciae, qui a lio nomine dicitur sicilicus, id est sex serupuli, quem Hebræi quadrantem, Græci uerò quadrantem, Latini quadrantem uocant. Dicitur etiam & quadrans maior, qui habet tres uncias, hoc est quarta pars assis, assis enim duodecim uncias habet. sic etiam & quadrans in tempore sex horarum, quarta pars est diei naturalis, quia quatuor quadrantes unum diem perficiunt, qui dies habet horas uiginti quatuor.

De die.

Dies unde nomen accepit? **MAG.** A diuisione, eo quod diuidat lucem à tenebris. Sive dies dicti sunt à dijs, quorum nomina Romani quibusdam syderibus sacrauerūt. Item dies dicitur, eo quod lucem & tenebras disiugat, ac diuidat, & appellatiue dicitur dux operum, & absentia tenebrarum. Ema in Hebræos, hemera in Græco, dies in Latino. **DISCIP.** Quid primitus fuit dies aut nox? **MAG.** Dies utiq; quia primo die condidit Deus lucem, ut *Isidorus* ait, & *Augustinus* confirmat. **DISCIP.** Si nox ante diem aut post diem? **MAG.** Diei adscribitur, ut *Hieronymus* reuelauit: Nox est enim initium

Initium diei, non finis præteriti, quia ante crucem Christi dies præcedebat noctem, nunc autem post Resurrectionem Domini nox præcedit diem. **DISCIPVLVS**, Quot sunt ianua diei? **MAGISTER**, Quatuor. Apud Chaldaeos ab ortu Solis usque ad ortum Solis. Apud Aegyptios ab occasu Solis usque ad occasum Solis. Apud Hebraeos ab hora sexta usque ad horam sextam, quia noctem non computabant Hebraei. Apud Romanos à media nocte, usque ad mediam noctem. **DISCIPVLVS**, Dies quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur, dicens: Dies legitimus est uiginti quatuor horarum, usque dies & nox spatia sui cursus ab Oriente in Occidentem, Solis sui uolubilitate concludat. **DISCIPVLVS**, Quibus modis dies dicitur? **MAGISTER**, Duobus. **DISCIPVLVS**, Qui sunt? **MAGISTER**, Dies naturalis & dies artificialis. **DISCIPVLVS**, Dies naturalis quid est? **MAGISTER**, Dies legitimus, ab ortu Solis, donec rursus oriatur: & ille dies habet uiginti quatuor horas in se. **DISCIPVLVS**, Quot sunt diuisiones diei naturalis? **MAGISTER**, Duæ, id est dies & nox. Inde Isidorus dicit: Spatia diei naturalis duo sunt: interdiuum scilicet, & nocturnum. Quando dicitur Interdiuum spatium, diem significat nocturnum spatium, nox est. **DISCIPVLVS**, Quis ergo demonstrat, quod dies & nox simul dicitur? **MAGISTER**, In Scriptura diuina ostenditur, ubi legitur, Et factum est uespere (hoc est nox) & mane, dies unus. Tunc ostendit quod nox & dies, simul dies nuncupantur. **DISCIPVLVS**, Quis est ergo ille dies artificialis? **MAGISTER**, Ab ortu Solis usque ad Occasum, dies artificialis dicitur, id est præsentia Solis super terram. Vnde Isidorus dicit: Dies, præsentia Solis est. siue sol super terram: sicut nox dicitur absentia Solis, id est sol sub terris. Diffinitio diei bifarie diuiditur, hoc est uulgariter, id est abusuè: & naturaliter, id est proprie. **DISCIPVLVS**, Quomodo ergo dies naturalis & dies artificialis simul diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur, dicens: Dies geminè appellari solet: proprie, ab ortu Solis, donec rursus oriatur: abusuè, dies ab ortu Solis, quousque ad occasum perueniat. **DISCIPVLVS**, Quot sunt spatia artificialis diei? **MAGISTER**, Tria. **DISCIPVLVS**, Quæ? **MAGISTER**, Mane, meridies, & suprema. **DISCIPVLVS**, Mane quid est, & quomodo diffinitur, uel quot horas habet? **MAGISTER**, Mane dicitur ab ortu Solis, usque ad horam post tertiam: meridies, ab hora post tertiam, usque ad horam ante nonam: suprema, ab hora ante nonam usque ad occasum Solis. **DISCIPVLVS**, Mane ergo quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur dicens, Mane lux matutina & plena,

& dictum mane à mano. Manum enim antiqui, bonum dicebant. Quid enim melius luce? Propterea ueteres manum diem appellabant, scilicet à puritate. Siue ergo mane dicitur à manibus, id est dijs inferiorum. Gentiles enim æstimabant, quando sol recedit, ut dii inferiorum illum ad se traxissent. **DISCIPVLVS**, Meridies quomodo diffinitur? **MAGISTER**, Isidorus diffinitur, dicens: Meridies dicitur quasi purus dies. In toto enim die nihil purius meridie. Antiqui enim merum, purum dicebant. **DISCIPVLVS**, Supremum quare dicitur? **MAGISTER**, Quasi supprimendo. Tunc enim sol inclinatur ad occasum. Hæc ergo tria spatia, artificialis diei sunt, & à cursu Solis temperantur. Mane dicitur ab ortu Solis usque dum sol accenderit in altitudinem cœli. Meridies dicitur, quando per medium cœlum, in altitudine sol currit. Supremum autem dicitur, quando sol de altitudine cœli descendit ad occasum. **DISCIPVLVS**, Quomodo dies habet initium apud Hebraeos & Chaldaeos & Aegyptios & Romanos & Persas? **MAGISTER**, Dies secundum Hebraeos & Athenienses à sexta hora diei incipit: quia Hebraei secundum lunam numerant: & sic computant quasi media die ætas lunæ commutetur, aut accendatur. Secundum Chaldaeos & Persas, ab ortu Solis incipit dies: quia Chaldaei primum solem adorabant. Secundum Aegyptios dies incipit ab occasu Solis, quando Vesper stella oritur, quæ dicitur alio nomine Lucifer, & illam stellam Aegyptii primum adorabant. Secundum Romanos & Persas, dies naturalis est à media nocte usque ad mediam noctem, propter illam auctoritatem Hieronymi, qua dixit: Quia in media nocte factus est mundus, & in media nocte iterum destruetur.

Dies, sine dubio, ab initio Mundi usque ad resurrectionem Christi præcedebat noctem: à resurrectione autem Christi usque ad iudicium, nox præcedit diem. Inde Isidorus dicit: Dies autem in principio operum Domini, à lumine habebat exordium, ad significandum hominis lapsum: nunc autem à tenebris ad lucem, ut non dies obscureretur in noctem, sed nox luceat in diem, sicut scriptum est: De tenebris lumen clarescere fecit.

Dies ergo, scientiam diuinæ Legis significat: nox uero ignorantiam & cæcitatem mortuorum: secundum Prophetam dictum, Nocti assimilauit matrem tuam, factus est populus meus tanquam non habens scientiam. quasi dixisset, non habens lucem. Nonnunquam dies prosperitatem significat.

Vbi dies incipiat seu finiatur, & ubi primus dies seculi fuerit.

Vbi dies naturalis ritè initium finemque sortitur? **MAGISTER**, Diuersè, secundum uari-

dum uariarum gentium libitum dies naturalis incipere dicitur. **DISCIPVLVS**, Quomodo? **MAGISTER**, Nam Hebraei, Chaldaei, & Persæ sequentes, iuxta primæ conditionis ordinem, diei cursum à mane inchoantes, ad mane deducunt, umbrarum uidelicet tempus luci supponentes. At contra Aegyptii, ab occasu usque ad occasum. Porro Romani, à medio noctis in medium umbræ, & Athenienses à meridie in meridiem dies suos computare maluerunt. **DISCIPVLVS**, Quo sanè in loco primus dies seculi extitit? **MAGISTER**, Quintadecima calendarum Aprilium, quo uidelicet die lucem formatam primitus credimus, & sic tres illos dies primos absque ullis horarum dimensionibus, utpote nondum factis syderibus currisse: quarto demum die, hoc est duodecimo calendarum Aprilium, Sol & sydera condita sunt, ut essent in signa & tempora & dies & annos.

De feria.

Feria enim, à fando nomen accepit. Et dicitur feria, quasi fana, id est nomen quod est feria. A secunda persona, quæ est fari, uel quia prima persona caret, deriuatur. Feria, consuetudine dicitur. Feria enim & scilicet, scopæ, quæ dicitur, Thebæ, plurali numero fiunt. Itaque feria (ut supra dixi) dum à fando nomen accepit, potest sabbatum nominari. In sabbato, in Lege ueteri, septimanæ opera narrabantur. Vel si feria, à fiendo dicitur, ut alij æstimant: fit enim uerbum actiuum, cuius passiuo fieri potest, saltem sic feria nominari. In eo enim die primitus dictum est: Fiat lux. Itaque si prima feria, aut prima sabbati dicitur, idem est. Item quaeritur, dum dicitur, Prima feria: quo sensu hic ueritur: id est prima dies à feria, ut Isidorus dicit: Secundum Syluestrum papam, prima feria dicitur quasi prima dies. A fando autem feriæ nuncupatae sunt, quod sit in his nobis tempus ditionis, id est diuino iudicio uel humano officio fari. Omnes autem hebdomadae dies, feriæ dicuntur. **DISCIPVLVS**, Quis ergo primum septimanam, & dies septimanæ composuit, & nuncupauit? **MAGISTER**, Deus sine dubio, qui in sex diebus omnes creaturas creauit, & in septimo die requieuit. Hinc ipse Dominus in Lege dixit: Sex enim diebus operaberis, & facies omnia opera tua: septimo autem die, sabbatum Domini Dei tui est, non facies in eo omne opus. In sex enim diebus fecit Dominus cœlum & terram, mare & omnia quæ in eis sunt, & requieuit die septimo. Dum in unoquoque die dixit Deus, Fiat lux: specia liter uero sabbatum dicitur, eo quod in die (ut diximus) septimanæ opera narrari solebant. Sabbatum uero apud Hebraeos dicitur feria, apud Græcos requies, apud Latinos feria, dicta est, id est dies Dominicus: à fiendo, quia in illo die dixit Deus, Fiat lux. Inde Isidorus dicit: Ipse est enim primus dies seculi. In ipso autem

die formata sunt elementa mundi, in ipso creati sunt angeli, in ipso etiam Christus resurrexerat à mortuis, & in ipso die manifestata sunt mysteria Christi & Ecclesiæ ad Ioannem Euangelistam in Páthmos insula, sicut ille dixit, Fui in spiritu, in die Dominico.

De nocte.

Nox quid est? **MAGISTER**, Solis absentia, terrarum umbra conditi, donec ab occasu redeat ad exortum. **DISCIPVLVS**, Vnde dicta est nox? **MAGISTER**, Quod noceat aspectibus, uel negotijs humanis, siue quod in ea fures uel latrones nocendi alijs occasionem nanciscantur. **DISCIPVLVS**, Ob quam causam facta est nox? **MAGISTER**, Pro temperantia humani laboris, ut corpora requiem haberent, & ut animalibus quibusdam Solem non ferentibus, uictum quasiandi daretur occasio.

De augmentatione & minoratione dierum & noctium per dies singulos.

Sciendum est, quod unusquisque dies & unaquæque nox in crescendo, duo momenta & duas partes tertij momenti augeantur. Similiter & in decrescendo minuuntur, ita ut in tribus diebus octo momenta crescant, uel decrescant: in sex, sedecim momenta: in nouem, uiginti quatuor: in duodecim, triginta duo: in quindecim, quadraginta, id est horam integratam quadraginta enim momenta horam faciunt.

Quare si nosse desideras augmentum solare quomodo crescunt dies & lux, & quomodo diminuitur nox & tenebræ, & quantum in unoquoque mense crescit, ita diligenter studio sequi inuestigandum est. Scies enim, quod in unoquoque die Sole ascendente per singulos dies duo momenta & dimidium & sexta pars momenti, minuitur de tenebris, & augetur in lumine. Similiter & decrescendo minuuntur, & sic per tres dies, octo momenta: per sex, sedecim: per duodecim, triginta duo. Per quindecim autem dies & quinque horas, Sole ascendente, una hora crescit. Per triginta uero dies & decem horas, duæ horæ accrescunt, hoc est octoginta momenta. Et ita in nonaginta diebus & una die & sex horis, id est à solstitio hiemali usque ad æquinoctium uernale, ducenta quadraginta momenta, hoc est sex horæ crescunt. Simili modo & simili incremento momentorum per singulos dies duo momenta & duas partes momenti per alios tres menses ab æquinoctio uernali usque ad solstitium æstiuum crescunt ducenta quadraginta momenta, id est alia sex horæ: & ita à solstitio hiemali usque ad solstitium æstiuum per sex menses, id est per dies centum octoginta duos, & horas duodecim, id est dimidium diem naturalem, crescunt quadringenta & octoginta momenta, id est duodecim horæ, quibus ad illas sex horas, quæ fuerunt in die solstitiali hiemali, adde, sunt simul decem & octo horæ, in die solstitiali æstiuo, & sex horæ in nocte.

F. 2. De hebdomada.

Hebdomada, est septem dierum cursus, & à septenario numero nomē accepit, nam hebdomada Græcè, septimana dicitur Latine, eo quod septem manes, id est septem dies in se complectatur.

De hebdomada.

Legimus etiam ante diluuium menses suis se nominatos, ut Isidorus dicit. In sancta scriptura ostenditur, quod duodecim mēlibus annus fuisset nominatus ante diluuium. Sic enim in Genesi legimus: Aqua autem minuebatur usque ad duodecimum mensem, primo enim die mensis apparuerunt cacumina montium. Et illos menses secundum lunam computabant Hebræi, & sic semper faciunt.

De mensibus.

Discipulus, Qui primi menses solares inuenerunt? **M**agister, Ut Isidorus dicit, Ægyptij propter Lunæ uelocitatem cursum, & ne error ex computationis uelocitate accidisset, Solis cursu menses adinuenerunt, quia tardior Solis motus facilius poterat comprehendere. **D**iscipulus, Quis primus inuenit mensem apud Hebræos & Græcos & Latinos? **M**agister, Moses apud Hebræos, Arcades apud Græcos, Romulus apud Romanos. **D**iscipulus, In quo numero inuenti sunt menses apud Hebræos & Græcos & Latinos? **M**agister, In duodenario. Menses autem antiqui diffinierunt, quamdiu luna zodiacum circum perducit. Antiqua autem gentilitas, mensibus nomina quædam ex dijs suis, quædam ex causis imposuit.

Mensis dicitur à luna, quæ Græco sermone mense dicitur, nam & apud eos, menses uocantur menses: sicut & apud Hebræos (Hieronymo teste) luna, quoniam rare nominant, mensibus nomen dedit. Mensis & ad Solem & ad Lunam pertinet, sed magis ad lunam, ideoque rectius diffiniendum, quod mensis sit luminis lunaris circuitus, ac redintegratio de noua ad nouam. Solaris autem mensis digressio solis est, per duodecimam partem zodiaci, id est signiferi circuli, quæ triginta diebus, & decem semis horis impletur, uiginti duabus uidelicet horis ac dimidia, Iustari mense productior. Luna uero tribus nominibus nuncupatur apud Hebræos, iare, lauana, mauors. iare uocatur à numero dierum mensis, lauana à candiditate, mauors à defectu, quia deficit singulis quique mensibus.

De mense Ianuario.

In Hebræo Thabeth, apud Ægyptios Tibi, uel Tidechi, apud Macedones Eudrimos uel Ethinios, apud Græcos, Ianuarios, apud Latinos, Ianuarius. Ianuarii primū Numā Pompilius nuncupauit, & primum mensem anni esse constituit, atque illum dijs superis dedicauit. Ianuarius autem duobus modis nomen accepit, hoc est ex idolo, & re. Ex idolo, hoc est ex Iano bifronte rege Epirotarum, qui su-

gatus & profectus de sua patria uenit ad Romanos, apud eos exul effectus. Contigit autem ut gens multa Barbarorum Romam obsideret. Erat autem Ianus ille homo ingeniosus, qui dedit consilium Romanis, quomodo potuissent urbem liberare ab illa obsidione ita tamen, si Romani post mortem suam illum adorarent quasi deum. Hæc autem illis promittentibus, ille peribat octo linteamina, oleo & cera & aqua intincta & uncta. Quod quum factum esset, dixit ut intoluissent se de illis lintaminibus, & igni incendissent, & duos gladios calefactos & ardentis sibi dari postulauit, & postea ascendit super murum, & dixit ad Romanos, ut quum ille leuasset se super murum, & clamasset quasi deus, illi totis uocibus pertis rissent super hostes, & haberent uictoriam. Et ita factum est. Romani perferunt uictoriam, occisis inimicis & fugatis. Ianus uero igne consumptus est. Quem post mortem suam Romani quasi deum adorauerunt, & fecerunt ei templum magnum in Roma, quod ex nomine Iani, Ianiculum uocauerunt, centum portas habens, & in illo templo Iani formam æream fecerunt, duas facies habentem: inde dicitur esse Ianus bifrons, & ex una parte & ex altera facie uisui adorabant eum: ex altera uero facie, formam adorabant. indeque mensem Ianum uocauerunt bicapitis dei, respicientem transacti anni finem, ac prospicientem futuri anni principium: item Ianus ex re dicitur, eo quod sit inuanius, hoc est in principio, quia sicut homo ingreditur per ostium, ita anni ingreditur per istum Ianuarii.

De mense Februario.

In Hebræo Sabath, apud Ægyptios Mecht uel Methi, apud Macedones Perittios, in Græco Februarius, in Latino Februarius. **D**i. Februarius, quibus modis nomen accepit? **M**a. Diobus, hoc est sub idolo & re. Sub idolo, hoc est à Februo deo. Inde Macrobius dicit Numā Pompilius secundum mensem Februarii nominauit, & dedicauit Februo deo, qui alio nomine Pluton dicitur, qui lustrationum potens esse apud gentiles credebatur. Lustrari in eo mense ciuitatem Romanam necesse erat, quo statuta iusta, hoc est sacrificia dijs manibus soluerentur. Sicut februius dicitur est à re, hoc est à febribus acris lupercorum. Luperci enim & Lurcones, duæ gentes sunt in Oriente, qui post Iam mundicias totius anni lauabant corpora sua in quodam lacu, qui inter illos est, & febricitabant, & sicut tradidit gentilitas tunc mutabant figuras. Er quia in Februario mense hoc faciebant, & lauabant se, & deinde febricitabant, Februarius, à lauacione, uel à lauacro dicitur esse. Hinc scriptum est: Februm quoddam habebant Gentiles, hoc est lauacrum. & sic accepit nomen hic mensis à re. Februarius, à febr, hoc est à frigore, propter frigidum tempus ipsius mensis.

De mense

De mense Martio.

Aptios, Distros apud Ægyptios, Martios in Græco, Martius in Latino. Martius duobus modis nomē accepit, sub idolo & sub re. Sub idolo, hoc est à Marte, patre Romuli nominatus est. Inde Macrobius dicit: Romulus, primum anni mensem, Martium constituit, & nominauit, & genitori suo Marti dedicauit. Quem mensem, anni primum fuisse apud antiquos Romanos, uel ex hoc maxime probatur, quia ex ipso Quintilis & Sextilis & ceteri menses sequentes, per ordinem numerantur: & in illo mense, Romani uectigalia collocabant. Item Isidorus dicit: Martius appellatus est, propter Martem, Romanæ gentis autorem. Item Martius, à re nomē accepit, hoc est, à maribus: nam & eo tempore cuncta animantia terræ mares desiderant, ad concubendam uoluptatem. Et mensis nouorum frugum appellatur.

De mense Aprili.

Nisan in Hebræo, Farmuthi apud Ægyptios, apud Macedones Xanticos: Aprilios in Græco, Aprilis in Latino, **D**isc. Aprilis quibus modis dicitur? **M**a. G. Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo, à Venere matre Æneæ. Aphron enim Græcè, spuma interpretatur, unde Venus orta creditur: quæ Aphrills, uel Aphronis, apud Græcos nominatur. Sicut Aprilis, à re nominatur, hoc est ab aperiendo, Aprilis, quasi aperilis denominatur. Ante Aprilem enim mensem, triste & obscurum sit cælum, & nubibus obductum & obtectum, & aer tenebrosus, & mare nauigijs obcluditur. Terræ etiam ipsæ, aut aquæ, aut pruinæ, aut niuis, aut nubibus reguntur: eaque omnia uerno tempore, hoc est mense Aprili, aperiantur. Cælum enim serenum fugatis nubibus, uisibus humanis aperitur, & mare nauigijs & terræ arboribus aperiantur se in germen atque in flores. Pro his omnibus causis, mensem Aprilem dici meritis credendum est, quasi aperilem. Hoc enim tempore cuncta florescunt.

De mense Maio.

Iarus in Hebræo, Pacho, uel Paon apud Ægyptios, Artemisius apud Macedones, Maios in Græco, Maius in Latino, **D**isc. Quibus modis dicitur Maius? **M**a. G. Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo Maius dicitur esse, à Maio deo apud paganos, qui dicitur esse Iouis. Inde Macrobius dicit: Apud Tuscanos deus Maius uocabatur, qui est Iuppiter, à magnitudine scilicet & maiestate dicitur. Zingus autem Maium mensem nominatum putat à Maia, quam Vulcani uxorem dicit, hoc est matrem Mercurij. Inde in calendis Maij, huic deæ Maiæ sacrificabant, & in hoc mense Maio mercatores omnes Maiæ pariter & Mercurio sacrificabant. Mercurius enim deus est negotiorum: unde etiam dicitur Mercurius, quasi mercium curius, id est procurator mercium.

Be de, tom. 1.

Sicut Maius, à re dicitur, hoc est, à maioribus Romanorum. Hinc Macrobius dicit: Romulus Maium mensem tertium esse posuit. Post quem enim populum Romanum diuisit in duas partes, hoc est in maiores minoresque constituit, ut altera pars consilio hoc est maiores: altera uero, hoc est iuniores, rempublicam tueretur. Deinde, in honorem utriusque partis hunc Maium mensem, sequentemque Iunium, uocauit.

De mense Iunio.

Sitari, uel Sibani in Hebræo. Pauni apud Ægyptios, Deleos apud Macedones, Iunios in Græco, Iunius in Latino, **D**isc. Quibus modis dicitur Iunius? **M**a. G. Duobus, hoc est sub idolo, & sub re. Sub idolo, hoc est à Iunone filia Saturni, quæ apud Gentiles quasi dea adorabatur, & à suo nomine Iunium mensem uocauerunt. Inde Macrobius dicit: Iunius apud Latinos, antea Iunonius, ab Iunone uocatus est. Postea detritis quibusdam literis, hoc est n & o, ex Iunonio, Iunius dicitur esse, nam & templum Iunoni in calendis Iunij dicitur esse. Alij putauerunt Iunium mensem, ab Iunio Bruto nominatum, qui primus in urbe Roma consul factus est. Sicut Iunius à re dicitur, hoc est à iunioribus Romanorum, qui armis defendebant rem publicam. Inde Macrobius dicit: Iunius Maium sequitur, ex parte populi nominatus.

De mense Iulio.

TAmul, siue Tani, in Hebræo, Epiphii apud Ægyptios, Panemos apud Macedones, Iulios in Græco, Iulius in Latino, **D**isc. Iulius unde nomen accepit? **M**a. G. A quodam imperatore, hoc est à Iulio Cæsare, quia in quarto idus Iulij mensis creatus est Caius Iulius Cæsar, qui primus arripuit imperium apud Romanos. Deinde propter suum honorem de suo nomine Iulius mensis dicitur esse. Nam antea Quintilis uocabatur.

De mense Augusto.

TAmni in Hebræo: Mefor, uel Mefori apud Ægyptios: Loos, uel Lor, apud Macedones: Augustos in Græco, Augustus in Latino, **D**isc. Augustus unde nomen accepit? **M**a. G. Ab Octauiano Cæsare Augusto imperatore, qui in calendis mensis Augusti uicit Antonium, de regno contendentem, & Cleopatram reginam Ægypti, uxorem Antonij, & auxilia & exercitum Antonio afferentem. Hos duos uicit Cæsar Augustus, in una die calendarum Augusti, & postea Cæsar principatum habuit totius mundi. Sic Augustus, à nomine Augusti dicitur, qui eo mense primum consulatum inijt, & tres triumphos Urbi intulit. Deinde Augustus, à populo Romano appellatus est, & in suum honorem mensis Augustus uocatus est, ut sua memoria esset in tempore. Nam ille mensis antea apud Romanos Sextilis dicitur esse, eo quod sextus mensis sit à Martio:

Dein se dicit Macrobius, Augustus antea Sex-
tilis uocabatur, donec honori Augusti ex sena-
tus consulto Augustus dictus est.

De mense Septembri.

ELul in Hebraeo, Tooth apud Aegyptios,
Gorpeos apud Macedones, Septembrios
in Graeco, September in Latino. September
a numero nomen accepit, eo quod septimus
imber sit a Martio, quia Martius quondam pri-
mus mensis fuit apud Romanos, tempore scilicet
10 licet Romulus & ab illo alij mensis nominan-
tur, ex nominibus numeris: quemadmodum &
Quintilis, eo quod quintus sit a Martio. Sic
Sextilis & September a Martio numerantur.

De mense Octobri.

THeseri in Hebraeo, Paophi apud Aegy-
ptios, Hyperboreos apud Macedones,
Octimbrios in Graeco, October in Latino.
October dicitur, eo quod octauus sit imber a
Martio. Ethic mensis in principio anni ponit-
ur apud orientales.

De mense Nouembri.

MAresuan in Hebraeo, Athir apud Aegy-
ptios, Dios apud Macedones, Nouem-
brios in Graeco, November in Latino. No-
uember autem propterea dicitur, eo quod no-
uus imber sit a Martio.

De mense Decembri.

CAsleu apud Hebraeos, Chiachi apud Aeg-
yptios, Apileos apud Macedones, De-
cembrios in Graeco, December in Latino. De-
cember, a numero nomen accepit, eo quod a
mense Martio decimus sit imber. Ethic mensis
in principio anni ponitur apud Macedones.

DE TRIBVS DIERV
nominibus in angali computo,
calendae, idus, nonae.

Romulus quum ingenio acri quidem, sed
Ragrestu esset, statum proprii ordinare im-
peri, initium cuiusque mensis ex illo sumebat
die, quo nouam lunam contigisset uideri: quia
non continuo euenit, ut eodem semper die ap-
pareat, sed modo tardius, modo celerius, certis
ex causis uideri solet. Contigit ergo ut quum
tardius apparuerit, praecedenti mensi plures
dies, aut quum celerius pauciores darentur, &
singulis quibusque mensibus perpetuam nu-
meri legem primus casus addidit: atque sic fa-
ctum est, ut alij triginta & unus, alij undeci-
ginta fortirentur dies. Omnibus tamen mensi-
bus a die nonarum, idest nono die, representa-
ri placuit: & inter idus ac sequentes calendas
constitutum est, sedecim dies esse numerandos.
Ideo mensis uberior duos illos dies, quibus au-
gebatur, inter calendas suas & nonas habebat,
atque hinc alij quintus a calendis dies, alij se-
primus nonas facit.

His ergo temporibus Pontifici minori hac
prouidentia delegabatur, ut noua Lunae pri-

mum obseruaret aspectum, usamque Regi sa-
crificulo nuntiaret. Itaque sacrificio a rege &
minore pontifice celebrato, idest pontifex ca-
lata, idest uocata in Capitolium plebe, iuxta
curiam Calabram, quae casa Romuli proxima
erat, quot dies a calendis ad nonas superessent
pronuntiabat, & quintanas quidem, quarum
post calendas, quarto nonarum initium est, di-
cto quinquies uerbo Calo: septimanas uero,
quarum post calendas, sexto nonarum initium
est, repetito septies eodem uerbo praedicebat.
Verbum autem calo, Graecum est, idest uoco.
& hunc diem qui ex his diebus qui calaren-
tur, primum esset, placuit calendas uocari. Hinc
& ipsi curiae ad quam uocabantur, Calabra, uel
classis nomen accepit, quod omnis in eam po-
pulus uocaretur. Ideo autem minor pontifex
dies qui ad nonas superessent calando prode-
bat, quod post nouam lunam oportebat nona-
rum die populares, qui in agris erant, confluere
in urbem, accepturos causas feriarum a re-
ge sacrorum, scituosque quid esset eo mense fa-
ciendum. Vnde quidam hinc nonas aestimant
dictas, quasi nouae initium obseruationis, uel
quod ab eo die usque ad idus, octo dies com-
putentur. Idus autem uocatur dies, qui di-
uidit mensem. Iduare enim Hetrusca lingua,
diuidere est. Vnde uidua, quasi ualde idua, id
est ualde diuisa: aut (ut quidam uolunt) uidua,
idest a uiro diuisa. Nonnullis tamen placet, idus
dictas uocabulo Graeco, nempe a specie, quae
apud illos idea uocatur, quod ea die plenam
speciem luna demonstret.

Itaque Romulus ita annuum ordinauit di-
mensionem, ut annus decem mensium, dierum
trecentorum quatuor haberetur, mensisque ita
disposuit, ut quatuor ex his tricenos & singu-
los, sex uero tricenos haberent dies. Sed quum
is numerus neque Solis, neque Lunae rationi-
bus conueniret, nonnunquam usi ueniebat,
ut frigus anni aestiuis mensibus, & contra, ca-
lor hiemalibus proueniret. Sed sequutus Nu-
ma, quasi hunc omnes ablaturus errorem, in
trecentos quinquaginta quatuor dies, quibus
duo decim lunae cursus cofici credidit, annum
extendit. Hisque quinquaginta diebus a se ad-
ditis, adiecit alios sex, demptos ex illis sex men-
sibus, qui triginta habebant dies, idest de singu-
lis singulos, factosque quinquaginta & sex dies
in duos nouos menses pari ratione diuisit, ac de
duobus priorem Ianuarium nuncupauit, Pri-
mumque anni esse uoluit, tanquam bicapitis dei
mensis, respicientem ac prospicientem trans-
acti anni finem futurique principia. Secundum
dicauit Februo deo, qui lustrationum potens
credebatur, a quo & Februarium uocauit, sta-
tuitque eo mense lustrari ciuitatem, ut iusta dijs
manibus soluerentur. Paulo post in honorem
Ianuarius dedit, ut tam in anno, quam in singulis
mensibus, praeter unum Februarium, impar nu-
merus

merus seruetur. Nam quia duodecim men-
ses si singuli aut pari aut impari numero com-
putarentur, consummationem in parem facerent,
unius pari numero adiectus, uniuersam puta-
tionem impari fecit.

Ianuarius igitur, Aprilis, Iunius, Sextilis, Se-
ptember, Nouember, December, uiginti noue
centebantur diebus, & quintanas nonas habe-
bant, ac post idus in omnibus ad decimum se-
ptimum calendas computabantur.
Martius uero, Maius, Quintilis & October
dies triginta unum possidebant. Nonae in his
septimanae erant, similiterque post idus septem-
decim dies in singulis usque ad sequentes ca-
lendas computabantur.

Solus Februarius uigintiocto retinuit dies,
quali inferis & diminutio & par numerus con-
ueniret.

Igitur hoc modo a Numa ordinato anno,
quia adhuc ad perfectum anni numerum ali-
qui deerant dies, maxima post aliquantos an-
nos horum negligentia in supputatione tem-
porum confusio oriebatur. Quam licet multis
& uarie intercalatis diebus aliquatenus emen-
darent, nullam tamen certam anni dimensio-
nem ad posterum transmiserunt. Itaque factum
est, ut sicut praecedentis Romuli sequens Nu-
ma dimensionem anni destruxit, ita quoque
praecedentis Numae ordinationem sequens
Caius Caesar, utpote adhuc inconstantem &
tagam reprehenderet, & reprehensam ad un-
guem enim daret.

Ergo Caius Caesar imitatus Aegyptios, ad
numerum Solis, qui diebus trecentis sexaginta
quinque & quadrante cursum conficit, annum
dirigere contendit. Itaque decem dies obser-
uationi ueteri superadiecit, ut annum trecentis
sexagintaquinque dies, quibus Sol zodia-
cum lustrat, efficerent: & ut nec quadrans de-
esset, statuit quarto quoque anno sacerdotes,
qui praerant mensibus ac diebus, unum in-
tercalarem diem, eo scilicet mense ac loco, quo
etiam apud ueteres mensis intercalabatur, id
est ante ultimos Februarii mensis dies, idque bis-
sextum censuit nominandum. Dies autem de-
cem, quos ab eo additos diximus, hac ordina-
tione distribuit.

In Ianuarium & Sextilem & Decembrem
binos dies inseruit.

In Aprilem autem, Iunium, Septembrem, 50
Nouembrem, singulos.

Februarius autem diem non addidit, ne deo-
rum inferorum religio immutaretur.

Et Martio, Maio, Quintili, Octobri, pristini
num seruauit statum, quod satis pleno erant
numero, idest triginta unum. Ideo & septima-
nas habent nonas, sicut Numa constituit.

Ianuarius autem, Sextilis, December, qui-
bus Caesar binos dies addidit, licet triginta &
unum habere post Caesarem coeperint, quin-
ianas habent nonas: & post idus, nouemdecim

dies ad sequentes calendas computatur: quia
Caesar quos addidit dies, neque ante nonas, ne-
que ante idus inferere uoluit, ne nonarum aut
iduam religionem quae statuto erat die, noue-
la computatione corrumpere: sed nec post
idus mox uoluit inferere, ne feriarum quarum-
que uiolaretur indictio, sed peractis cultisque
mensis feriis locum diebus aduenis fecit, &
Ianuario quidem quatuor calendas, &

10 Tres calendas Februario dedit.

Aprili sex calendas Maii.

Iunio tres calendas Iulij.

Augusto quatuor calendas, &

Tres calendas Septembris.

Septembri tres calendas Octobris,

Nouembri tres calendas Decembris,

Decembri quatuor calendas, &

Tres calendas Ianuarij.

Ita autem factum est, ut quum omnes men-
ses hi, quibus adhuc dies addidit, ante hanc ordina-
tionem habuissent mensis sequentis calendas
ad decimumseptimum reuertentes: postea ex
augmento additorum dierum, hi qui duos ac-
ceperunt, ad decimum nonum: qui uero unum,
ad decimum octauum haberent reditum Calen-
darium.

Romuli menses.

1	Martius.
2	Aprilis.
3	Maius.
4	Iunius.
5	Quintilis.
6	Sextilis.
7	September.
8	October.
9	Nouember.
10	December.

Huic autem, ut diximus, fuerunt solummodo
menses decem.

Numae menses.

1	Ianuarius.
2	Februarius.
3	Martius.
4	Aprilis.
5	Maius.
6	Iunius.
7	Quintilis.
8	Sextilis.
9	September.
10	October.
11	Nouember.
12	December.

Vitiose autem Quintilis & Sextilis, qui non
sunt quintus aut sextus, sed septimus & octa-
uus extiterant, nomen retinuerunt. Quorum
alterum Caius Caesar suo nomine, idest Iulium
appellauit: Sextili in uitiis usque ad Imperato-
rem Augustum perseverante, a quo mensis il-
le Augustus est appellatus.

F. Beda

DE DIFFERENTIA DE ARITHMETICIS PROPOSITIONIBVS.

Diuinitio numeri ab aliquo in animo concepti.

Modo numerus a quolibet animo conceptus, quis sit, potest agnosci. Adsumatur numerus quilibet ac triplicetur. Triplicatur, diuidatur in duas partes, & si ambae aequales extiterint, qualem uolueris absque ulla differentia iterum triplicabis. Quod si inaequales fuerint, quae maior fuerit triplicetur. Quotiesque in ea postquam triplicata fuerit, inueniri possint, considerentur. Quia quoties 9 habuerit, toties 1 sumendum sunt. Obseruandum est autem ut possint postquam numerus triplicatur, & diuisus est, iterum medietas fuerit triplicata, & de nouenario fuerit interrogatum, hoc etiam adiungatur, si aliquid super unum uel duos uel quos fuerint nouenarius remansisset. Quia si aliquid remansit, septem fuerit: & de his unus sumendus est, hisque in summam redactis pronuntiandus numerus, qui primus fuerat mente conceptus uerbi gratia, si duo fuerint animo concepti, cum triplicabuntur, 6 faciunt. 6 diuisi in 3, & 3 resoluuntur. 3 uero triplicati, 9 tantum efficiunt, nec remanet aliquid. Ergo 2 fuerit, qui primi mente comprehensio sunt. Et ideo in omni huius supputationis ratione, nouenarius duos semper significat, & senarius unum. Sciendumque quod omnis impar numerus, qui adsumptus fuerit & ordine quo praedictum est, triplicatus atque diuisus, in senarium terminatur. Par uero numerus in nouenarium, quia unitas secundum supra dictum modum triplicata atque diuisa, senarium procreat. Binarius uero numerus simili modo triplicatus atque diuisus, nouenarium. Quia hi duo numeri idem unus & duo, paritatis & imparitatis dicuntur esse principia.

Adsumitur numerus quilibet ac triplicetur: triplicatur, diuidatur in duas partes. & tunc ille qui numerum mente concepit, interrogetur, si ipsius numeri sit eadem diuisio: quod si pares ambae esse partes responderit, nihil sumatur. Si autem impares esse dixerit, unum sumatur, in hac prima diuisione ad memoriam diuinatis. Atque iterum una pars diuisionis quando ambae aequales fuerint, absque differentia triplicetur. Si uero impares fuerint, maior pars triplicanda est, atque diuidenda, sicut superius in duas partes. Iterum quae interrogandum, si aequalis aut inaequalis sit facta diuisio. Et si aequalis quidem facta est, nihil sumendum est. Si autem inaequalis, duo sumendi sunt in secunda diuisione. Et si in medietate diuisionis aequalis fuit, absque ulla partium differentia, qui nouenarij contineantur interrogandum. Quod si inaequalis fuit, in maiori parte queren-

dum est: quot quot nouenarij in ea inueniuntur, tot quaternos diuinarij sumere debet. ut uerbi gratia: si sex fuerint mente concepti, cum triplicati fuerint, 18 faciunt. 18 diuisi in 9, & 9 partuntur. Et quia aequalis est diuisio, nihil sibi sumendum est. Nouem iterum quae est medietas huius diuisionis, triplicati faciunt 27. 27 diuisi in 3, & 14 resoluuntur: & quia ista est secunda diuisio, & inaequa, duo sumendi sunt, cum in maiori parte ipsius diuisionis, hoc est in 14, quae redum est, quoties 9 possint inueniri, 14 semel 9 sunt. de his 9, 4 a diuinante colligendi sunt, qui duobus, qui in secunda diuisione collecti sunt adiuncti, 6 faciunt. Senarius ergo numerus primus mente comprehensus est. Et hoc in hac oratione notandum est, quod si ambae diuisiones paritati responderint, nihil ex his sumendum est: si secunda, duo sumendi sunt. nouenarius uero, quaternarij significatione continet. Quod ideo in hac supputatione aliter quam in superiori accideret uideretur: haec bis triplicatur, & bis diuidatur: illa uero bis triplicatur, & semel diuidatur: quapropter in hac, nouenarius quaternarium, nulla uero binarium significat. Item aliter.

Quomodo diuinandum sit, qua feria septimana quilibet homo quilibet rem fecisset. Quae cumque numerum cuiusque feriae nomine continet animo conceperit, praeter id debet duplicare, deinde illi numero duplicato, quinque adiungere: ipsamque summam quae de his collecta est, quinquies multiplicare, deinde totum decies ducere, postea ex toto 250 tollere, & hoc quod remanet pro feriae numero tenere: ut uerbi gratia, si de prima feria ratio habeatur, unum duplicetur, fiunt 2. his 5 adiungantur, fiunt 7. qui 7 quinquies multiplicati, fiunt 35. qui 35 decies ducti, fiunt 350. de quibus si 250 de totius summam collectione auferatur, & quot centenarij remanserunt, diligenter consideretur, quia sicut praedictum est, semel centeni, primam feriam significant: bis centeni secundam, ter centeni, tertiam quater centeni, quartam: quinquies centeni, quintam: sexies centeni, sextam: septies centeni, septem. Item si secunda feria ratio habeatur, 2 duplicentur, fiunt 4. His 5 adiungatur, fiunt 9. Qui 9 quinquies multiplicati, 45 decies ducti, fiunt 450. de his tolle 250 remanent 200. qui secundam feriam significant. Si de tertia feria ratio habeatur, 3 duplicentur, fiunt 6. his 5 adiungatur, fiunt 11. qui 11 quinquies multiplicati, 55. qui 55 decies ducti, fiunt 550. de his tolle 250. remanent 300. qui tertiam feriam significant. Si de quarta feria ratio quaeritur, 4 duplicentur, fiunt 8. his 5 adiungatur, fiunt 13. qui 13 quinquies multiplicati, fiunt 75. qui 75 decies ducti, fiunt 750. de his tolle 250. remanent 500. qui quintam feriam significant. Si de sexta feria ratio quaeritur, 6 duplicentur, fiunt 12. his 5 adiungantur, fiunt 17. qui 17 quinquies multiplicati, fiunt 85. qui 85 decies ducti, fiunt 850. de his tolle 250. remanent 600. qui sextam feriam signifi-

significat. Si de septima feria ratio quaeritur, 7 duplicentur, fiunt 14. his 5 adiungantur, fiunt 19. qui 19 quinquies multiplicati, fiunt 95. decies ducti, fiunt 950. de his tolle 250. remanent 700. qui septimam feriam significant. Si huius numero animum tuum diligenter commedaueris, omnes ferias absque errore explorare poteris.

Verum cum uero, facit uerum. Minus cum uero, facit uerum. Verum cum minus, facit minus. Minus cum minus, facit minus. Verum essentiam minus nihil significat. Pone summam numeri, quam uolueris, in uerbo hoc est essentiae nomine, & pone aliam summam cuius uolueris numeri ad aduerbium quod minus dicitur, nomine quod nihilum significare dixi, & confer illas duas summam. Quae maior fuerit, uincit minorem, & confumit eam iuxta magnitudinem quantitatis suae: ut uerbi gratia, Si iungantur duae summam numerorum unaque ueri nomine, id est essentiae appellati sint, ut sunt 7. alia quae minus aduerbii nomine uocetur, ut sunt 3. haec duae summam numero sibi collatae, hoc est essentis & non essentis, quia maior est summam ueri, quam illius quae dicitur minus. Sicut plus sunt 7, quam 3 minus. Si non maiori parte quam uincere potest hoc 4. ualeat enim 3 minus, & 7 remanent 4. Similiter si iungatur 3 ueri nomine, & 7 minus, quia maior est nihilum quam essentiae summam, uincit septenarius. Non existens ternarium subsistentem, & confumit eum sua non essentia, & remanent de ipso sibi 4 numeri non existentes: hoc est denarium. Sic duo non existentes numerorum summam denominatae, ut sunt 3 minus, & 7 minus, 10 minus faciunt. ualeat enim uerum efficere, & minus non efficere, iunge 3 minus & 7, fiunt 10. iterum iunge 3 minus, & 7, fiunt 4. iunge 3 & 7 minus, iunge 3 minus & 7 minus, fiunt 10 minus.

Incipiunt aliae propositiones ad acuendos iuuenes. Et primo, de Limace. Limax fuit ab hirundine inuitatus ad prandium infra leucam unam. in die autem non potuit plusquam unam unciam pedis ambulare. Dicit qui uellit, in quot annos uel dies ad idem prandium ipse limax perambulauit. De homine alios homines in uia sibi obuiantibus. Quidam uir ambulans per uiam, uidit sibi alios homines obuiantes, & dixit eis, Vtinam fuissetis alij tantum, quanti estis, & medietas medietatis, & rursus de medietate medietas, tunc unam mecum centum fuissetis. Dicit qui uult, quot primis ab illo uis fuerunt. De duobus proficiscentibus uisus ciconijs. Duo uiri ambulantes per uiam uidentes ciconias, dixerunt inter se: quot sunt? Qui confertentes numerum dixerunt, Si essent aliae tantae

& etiam tanta & medietas tertij, adiectis duabus, centum fuissent. Dicit qui potest quantae fuerunt quae primis ab illis uisae sunt.

De homine & equis in campo pascentibus. Quidam homo uidit equos pascentes in campo, optauit dicens, Vtinam fuissetis mei & essetis alij tantum, & medietas medietatis, certe gloriarer super equos centum. Discernat qui uult quot equos in primis uidit ille homo pascentes. De emptore in denarijs centum. Dixit quidam mercator, uolo de centum denarijs centum porcos emere, sic tamen ut uerres 10 denarijs ematur, serofa autem 5, duo uero porcelli 1 denario. Dicit qui intelligit, quot uerres, quot serofae, quot uel porcelli esse debeant, ut in neutris nec superabundet numerus, nec minuatur.

De duobus habentibus negotiationem C. sol. communes. Fuerunt duo negotiatores habentes centum solidos communes, quibus emerunt porcos. emerunt autem in solidis 2, porcos 5. uolentes eos saginare, atque iterum uenundare, & in solidis lucrui facere. Cumque uidissent tempus non esse ad saginandos porcos, & ipsi eos non uolissent tempore hiemali pascere, tentauerunt uenundando si potuissent lucrum facere, sed non potuerunt, quia non ualebant eos amplius uenundare, nisi ut empti fuerant, id est ut de 5 porcis, 2 solidos acciperent. cum hoc conspexissent, dixerunt adinuicem, diuidamus eos. diuidentes autem & uendentes sicut emerant, fecerunt lucrum. Dicit qui ualeat, in primis quot porci fuerunt, & diuidat ac uendat, & lucrum faciat, quod facere de simul uenditis non ualuit libras 30.

De cupa. Est cupa una quae centum metretas impletur, capientibus singulis modia tria, habens fistulas tres, ex modiorum numero: tertia pars & sexta, per unam fistulam currit: per alteram, tertia pars solat: per tertiam, sexta tantum. Dicit qui uult, quot sextarij per unamquamque fistulam currisent. De sagum. Habeo sagum habentem in longitudine cubitos 100, & in longitudine 80. uolo exinde per portiones sagulos facere, ita ut unaquaque portio habeat in longitudine cubitos 5, & in latitudine cubitos 4. Dic ergo sapiens, quot saguli exinde fieri possint. De linteamine. Habeo linteamen unum, longum cubitorum 90, latum cubitorum 60. uolo exinde portiones facere, ita ut unaquaque portio habeat in longitudine cubitos senos, & in latitudine quaternos, ut sufficiat ad tunicam consuetam. Dicit qui uult, quot tunicae exinde fieri possint.

De ditibus. De ditibus

De duobus hominibus alter alterius sororem accipientibus.

Si duo homines adiuicem alter alterius sororem in coniugium sumpserit: dic (rogo) quia propinquitate filij eorum sibi pertineant?

De duobus hominibus alter alterius matrem accipientibus.

Si duo homines alter alterius matrem sumpserit coniugium sumpserit, quali cognatione filij eorum sibi coniungantur?

De patre & filio matrem & eius filiam accipientibus.

Si relictam uel uiduam & filiam illius in coniugium ducant pater & filius, sic tamen ut filius accipiat matrem, & pater filiam: filij qui ex his fuerint procreati, dic (quæso) quali cognatione subiungantur?

De patrefamiliâ & tribus filijs eius.

Quidam patrefamiliâs moriens diuisit in hæreditate tribus filijs suis triginta ampullas tereas: quarum decem fuerunt plenæ oleo: alia decem, dimidia tertia decem, uacua. Diuidat qui potest, oleum & ampullas, ut unicuique eorum de tribus filijs æqualiter obueniat, tam de uitreo, quam de oleo.

De rege & eius exercitu in triginta uillis collecto.

Quidam rex iussit famulo suo de triginta uillis colligere exercitum, eo modo, ut ex unaquaque uilla tot homines sumeret quotquot siluæ adduxisset. Ipse tamen ad primam uillam solus uenit: ad secundam cum altero: iam ad tertiam tres uenerunt. Dicat qui potest, quot homines fuissent collecti de his triginta uillis.

De boue.

Bos qui tota die aratur, quot uestigia faciat in ultima riga?

De homine.

Quæro à te, ut dicas mihi quot rigas homo facta habeat in agro suo, quando de utroque capite campi tres uersuras factas habuerit.

De duobus hominibus boues ducentibus.

Duo homines ducebant boues per uiam, & habebat tot boues, quot & tu habes. At ille ait: Da mihi (inquit) & tu boues duos, & habebat duplū quam tu habes. Dicat qui uelit, quot boues fuerunt, quod unusquisque habuit.

De duobus fratribus singulas sorores habentibus.

Tres igitur fratres erant, qui singulas sorores habebant, & fluuium transire debebant. erat enim unicuique illorum concupiscentia in sorore proximi sui, qui uenientes ad fluuium, non inueniunt nisi paruam nauiculam, in qua non poterant amplius nisi duo ex illis transire. Dicat qui potest, qualiter fluuium transferunt, ut ne una quidem earum ex ipsis maculata sit.

De lupo & capra & fasciculo cauli.

Homo quidam debebat ultra fluuiū transire lupo & fasciculū cauli & capram, & non potuit aliā nauem inuenire, nisi quæ duos tantum ex ipsis ferre ualebat: præceptum itaque ei fuerat, ut omnia hæc ultra omnino illæsa transferret. Dicat qui potest, quomodo eos illæsos ultra transferret.

De uiro & muliere ponderantibus plaustrum pondus onustū.

De uiro & muliere, quorum uterque pondus habebat plaustrum onustū, duos habentes infantes, inter utrosque plaustrum pondere pensantes, fluuium transire debuerunt: nauem inueniunt, quæ non poterat ferre nisi unum pondus plaustrum. Transferre faciat, qui se putat posse, ne nauis mergatur.

De hircis.

De hircis masculo & foemina, habentibus duos natos, libram ponderantibus, fluuium transire uolentibus.

De campo & ouibus in eo locandis.

Est campus qui habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: uolo ibidem mittere oues, sic tamen ut unaquæque ouis habeat in longitudine pedes quinque, & in lato quatuor. Dicat (rogo) qui ualeat, quot oues ibidem locari possint.

De campo fastigioso.

Est campus fastigiosus, qui habet in uno latere perticas centum, & in alio latere perticas centum, & in fronte perticas quinquaginta, & in medio perticas sexaginta, & in altera fronte perticas quinquaginta. Dicat qui potest, quot aripennos claudere debet.

De campo quadrangulo.

Est campus quadrangulus, qui habet in uno latere perticas triginta, & in alio perticas trigintaduas, & in fronte perticas trigintaquatuor, & in altera fronte perticas trigintaduas. Dicat qui potest, quot aripennij in eo concludi debent.

De campo triangulo.

Est campus triangulus, qui habet in uno latere perticas triginta, & in alio perticas triginta, & in fronte perticas nouēdecim. Dicat qui potest, quot aripennos concludere debet.

De campo rotundo.

Est campus rotundus, qui habet in gyro perticas quadringentas. Dic quot aripennos capere debet.

De campo & cane ac fuga leporis.

Est campus qui habet in longitudine pedes centum quinquaginta, in uno capite stabat canis, & in altero lepus: promouit nanque canis ille post leporē currere: ast ubi canis faciebat in uno saltu pedes nouem, lepus transmittēbat septem. Dicat qui uelit, quot pedes, quot uel saltus uel canis persequendo uel lepus fugiendo quoadusque comprehensus est, confecerint.

De ciuitate quadrangula.

Est ciuitas quadrangula, quæ habet in uno latere pedes mille centum, & in alio latere pedes mille, & in fronte pedes sexcentos, & in altera pedes sexcentos: uolo ibidem tecta domorum ponere, sic ut habeat unaquæque casa in longitudine pedes quadraginta, & in latitudine pedes triginta. Dicat qui uelit, quot casas capere ualeat.

De ciuitate triangula.

Est ciuitas triangula, quæ habet in uno latere pedes

re pedes centum, & in alio centum, & in fronte pedes nonaginta: uolo ut fiat ibi domorum constructio, sic tamen ut unaquæque domus habeat in longitudine pedes uiginti, & in latitudine pedes decem. Dicat quot domus capi debent.

De ciuitate rotunda.

Est ciuitas rotunda quæ habet in circuitu pedum octo milia. Dicat qui potest, quot domos capere debet, ita ut unaquæque domus habeat in longitudine pedes triginta, & in latitudine pedes uiginti.

De basilica.

Est basilica quæ habet in longitudine pedes 140, & in lato pedes 120. laterculi uerò stratae eiusdem, unus laterculus habet in longitudine uncias 23, hoc est pedē unum & uncias 11. & in latitudine uncias 12, hoc est pedem 1. Dicat qui uelit quot laterculi eam debent implere.

De cauana.

Est cauana quæ habet in longitudine pedes centum, & in latitudine pedes 64. Dicat qui uelit, quot cupas capere debet, ita tamen ut unaquæque cupa habeat in longitudine pedes 7, & in lato pedes 4, & peruius unus habeat pedes 4, & unaquæque cupa habeat pedes 7.

De quodam patrefamiliâs.

Quidam patrefamiliâs habuit familias 20, & iussit eis dare de annona modios 20. sic iussit ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicat qui potest, quot uiri, quot mulieres, quot uel infantes fuerunt.

Alia.

Quidam patrefamiliâs habuit familias 90. & iussit eis dare de annona modios 90. sic quoque iussit, ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicat qui potest, quot uiri, quot mulieres, aut quot infantes fuerunt.

De obitu cuiusdam patrisfamilias.

Quidam patrefamiliâs moriens reliquit infantes, & in facultate sua solidorū 860. & uxorem pragnantem, qui iussit ut si ei masculus nateretur, acciperet de omni massa uncias nouem, & mater ipsius acciperet uncias tres. si autem filia nateretur, acciperet quinq; uncias, et mater ipsius acciperet etiā quinq; uncias. Contingit autem ut geminos parturiret, id est puerum & puellam. Soluat ergo qui potest, quantum accipit mater, uel quantum filius, quantum uel filia.

Alia.

Quidam patrefamiliâs habuit familias 30. sic uerò iussit ut uiri acciperent modios ternos & mulieres binos, & infantes singula semodia. Soluat qui potest, quot uiri, quot mulieres, quot uel infantes fuerunt.

De salutatione cuiusdam senis ad puerum.

Quidam senior salutauit puerum, cui dixit: Viuas fili, uiuas (inquit) quantum uiuisti, & aliud tantum, & ter tantum, addatque tibi Deus unum de annis meis, & impleas annos centum. Soluat qui potest, quot annorum tunc tempore ipse puer erat.

Alia.

Quidam patrefamiliâs habuit familias 100. quibus præcepit dare de annona modios 100. eo uerò tenore, ut uiri acciperent modios ternos, & mulieres binos, & infantes singula semodia. Dicat ergo qui ualeat, quot uiri, quot mulieres, aut quot infantes fuerunt.

De quodam ædificatore domum.

Homo quidam uolens ædificare domum, locauit artifices 6. ex quibus 5 magistris, & 1 discipulus erat: & conuenit inter eum qui ædificare uolebat & artifices, ut per singulos dies 25 denarij eis in mercede darentur: sic tamen ut discipulus medietatem de hoc quod unus ex magistris accipiebat, acciperet. Dicat qui potest, quantum unusquisque de illis per unum quotque diem accepit.

De animalibus emptis.

Voluit quidam emere animalia promiscua 100. de solidis 100. ita ut equus 3 solidis emeretur, bos uerò in solidum 1. & 33 oues in solidum 1. Dicat qui ualeat, quot caballi, uel quot boues, quot uel fuerunt oues.

Alia.

Quidam homo uoluit de 100 solidis animalia promiscua emere 100. in Oriente: qui iussit famulo suo, ut camelum in 5 solidos acciperet, asinum in solidum 1, & 20 oues in solidum 1 compararet. Dicat qui uult, quot cameli uel asini, siue oues, in negotio 100 solidorum fuerunt.

De homine & ouibus pascentibus.

Quidam homo uidit de monte oues pascētes, & dixit: Utinam haberem tantum & aliud tantum, & medietatē de medietate, & de hac medietate aliam idcirco medietatem, ego censemus unā cum ipsis meam ingredere domum. Soluat qui potest, quot oues uidit ibi pascētes.

De sode & scrofa.

Quidam patrefamiliâs stabiluit curtem nouam quadrangulam, in qua posuit scrofam quæ peperit porcellos 7 in media sode: quia unā cū matre, quæ octaua est: pepererunt igitur unusquisque in omni angulo 7. & ipsa iterum in media sode cum omnibus generaliter peperit 7. Dicat qui uult, cum matribus quot porci fuerunt.

De scala cum centum gradibus.

Est scala una habens gradus 100. in primo gradu sedebat columbam 1, in secundo 2, in tertio 3, in quarto 4, in quinto 5, sic in omni gradu usque ad centesimū. Dicat qui potest, quot columbæ in totum fuerunt.

De porcis.

Homo quidam habuit 300 porcos, & iussit ut tot porci numero impari in tres dies, tres occiderentur. Similis est & de 30 sententia. Dicat modò qui potest quot porci impares, siue de 300, siue de 30, in tres dies occidendi sunt. hæc ratio indissolubilis ad increpandum composita est.

De salutatione pueri ad patrem.

Quidam puer salutauit patrem, Aue (inquit) pater. Cui pater, Valeas fili, uitas quantum uiuisti: quos annos geminatos triplicabis, & si me unum de annis meis, & habebis annos centum. Dicat qui ualeat, quot annorum tunc ipse puer erat.

De columba.

De columba.

Columba sedens in arbore, uidit alias uolantes, dixit eis: Vtinam fuissetis aliae tantae & adhuc tantae, tunc una mecum centum fuissetis. Dicit qui potest, quot columbae erant in primis uolantes.

De saculo.

Quidam homo ambulans per uiam inuenit sacculum cum talentis duobus. Hoc quoque alij uidentes dixerunt ei: Frater da nobis portionem inuentionis tuae: qui reuolens noluit dare: ipsi uero irruentes diriperunt sacculum, & tulit sibi quisque solidos 50. dicit qui uult quot homines fuerunt.

De episcopo.

Quidam episcopus iussit panes 12. in clero diuisi. Praecipit enim sic, ut singuli presbyteri binos acciperent panes, diaconi dimidium, lector quartam partem, ita tamen fiat ut clericorum & panum unus sit numerus. dicit qui ualeat quot presbyteri, uel quot diaconos, quotue lectores esse debeant.

De homine scholasticis obuiante.

Quidam homo obuiauit scholasticis, & dixit eis: Quanti estis in schola? Vno autem ex eis respondit dicens, Nolo hoc tibi dicere, Tu numerum nos bis, multiplica ter, tunc diuide in quatuor partes, quarta pars nostrum, si me addis cum ipsis centenarium explet numerum. dicit qui uult quanti fuerunt qui pridem obuiauerunt ambulanti per uiam.

De carpentarijs.

Septem carpentarij septenas rotas fecerunt, dicit qui uult quot carra fecerunt.

De uino in uasculis.

Centum metra uini: rogo ut dicat qui uelit, quot sextarios capiunt, uel ipsa etiam centum metra quot meros habent.

De patrefamilias distribuyente.

Quidam paterfamilias moriens diuisit quatuor filijs suis quatuor uascula uini: in primo uase erant modia 40, in secundo 30, in tertio 20, & in quarto 10. qui uocans dispensatorem domus suae ait: Haec quatuor uascula cum uino in tres secus diuide inter 4 filios meos: sic tamē ut unicuique eorum aequalis sit portio, tam & in uino, quam & in uasis. dicit qui intelligit quomodo diuidendum est, ut omnes aequaliter ex hoc accipere possint.

De camelo.

Quidam paterfamilias habebat de una domo sua ad alteram domum leucas 30, & habebat camelum qui debebat in tribus subiectionibus ex una domo sua ad alteram de annonam ferre modia 90, & in unaquaque leuca isdem camelus comedebat semper modium unum: dicit qui ualeat quot modia residua fuerint.

De dispensatore in monasterio.

Quidam pater monasterij habuit 12 monachos, qui conuocans dispensatorem domus suae dedit illi oua 204, iussitque ut singulis aequalem daret ex eis omnibus portionem: sic tamen iussit, ut inter 5 presbyteros daret oua 85, & inter 4 diaconos 68, & inter tres 51, dicit rogo qui

ualet, & quot oua unicuique ipsorum in portione euenerunt, ita ut in nullo nec superabundet numerus, nec minuatur, sed omnes, ut supra diximus, aequaliter in omnibus accipiant portionem.

PROPOSITIONVM SOLVTIONES.

De limace solutio.

IN leuca una sunt 1500 passus, 7500 pedes, 150 unciae, quot unciae, tot dies fuerunt, qui faciunt annos 246, & dies 210.

De ciconijs.

Qui primis ab illo uisus sunt, fuerunt 36, & huius medietas medietatis sunt 18, & huius numeri medietas sunt 9, dicit ergo sic, 72 & 18 sunt 90. adde 9, sunt 99. adde loquentem, & habebis 100. Alia. 28 & 28 & tertio sic, sunt 84, & medietas tertiae sunt 14, sunt in totum 98. adiectis duabus, 100 apparent.

De equis. 40 equi erant qui pascebantur, alij tantum sunt 800. medietas huius medietatis, id est 20. si addatur, sunt 100.

De centum denarijs. Fac 5 scrofas & 1 uerem in 55 denarijs, & 80 porcellos in 60. ecce porci 90. in 5 residuis denarijs fac porcellos 10 & habebis centenarium in utrisque numerum.

De communi negotio. In primis 250 porci erant, qui 100 solidis comparati (sicut supra dictum est) in 2 solidis, 5 porcicos: quia siue quingies quinos, siue quinque 50 dixeris, 250 numerabis: quibus diuisis, unus tulit 125, alter similiter 125, unus uendidit deteriores 3 semper in solidos: alter uero meliores duos in solidos. Sic euenit, ut is qui deteriores uendidit, de 120 porcicis, 40 solidos est adeptus: qui uero meliores, 60 solidos est consecutus: quia de inferioribus 30, semper in 10 solidis: de melioribus autem 20, in 10 solidis uenundati: & remanserunt utrisque 5 porcicis: ex quibus ad lucrum 4 solidorum & 2 denarios facere potuerunt.

De disco. Aurum pensat uncias 9, argentum pensat ter 9 uncias, id est libras 2 & uncias 3, aurichalcum pensat ter libras 2, & ter 3 uncias, id est libras 6 & uncias 9. stannum pensat ter libras 6, & ter 9 uncias, hoc est libras 20 & uncias 3. Et 9 unciae & 2 librae cum 3 uncis, & 6 librae cum 9 uncis, & 20 librae cum 3 uncis ad unatam, 30 libras efficiunt. Item aliter ad solidum: aurum pensat solidos argenteos 15, argentum ter 15, id est 45. aurichalcum ter 45, id est 135. stannum ter 135, hoc est 405. iunge 405, 135, & 45 & 15, & inuenies solidos 100, quod sunt librae 30.

De cuppa. Per primam fistulam 300 sextarij cucurrerunt: per secundam, 1400: per tertiam, 1200.

De signo, pars.

De 400. 80 pars, 5 sunt: & 100. 4. Siue ergo octogies 5, siue centies 4 dixeris, semper 400 inuenies, tot sagi erunt. Decima pars sexagenarij, 6 sunt: decima uero quadragenarij, 4 sunt. Siue ergo decimam sexagenarij, siue decimam quadragenarij decies miseris, 100 portiones, 6 cubitorum longas, & 4 cubitorum latas inuenies.

inuenies.

De ampullis relictis.

Tres igitur sunt filij & 30 ampullae, ampullarum autem quaedam 10 sunt plenae, & 10 mediae, & 10 uacuae. Duc ter decies, sunt 30. unicuique filio ueniunt 10 ampullae in portionem. diuide autem per tertiam partem, hoc est da primo filio 10 semis ampullas: ac deinde da secundo 5 plenae, & 5 uacuae: similiterque dabis tertio, & erit trium aequa germanorum diuisio, tam in oleo, quam & in uitro.

De exercitu in 30 millis collecto.

Table with 3 columns: In uilla, fuerunt collecti milites, and numerical values from 1 to 30.

De uestigij. boum.

Nullum omnino bos uestigium in ultima riga facit, eo quod ipse praecedat aratrum, & hunc aratrum sequitur, quotquot enim hic praecedendo in exulta terra uestigia facit, tot ille subsequens excolendo resoluitur. Propterea illius omnino nullum reperitur, id est in ultima riga uestigium.

De rigis quas facit homo.

Ex uno capite campi tres, & ex altero, quae faciunt rigas uersuras septem.

De boue ducto.

Prior qui dari sibi duos rogauit boues, habebat 4, ac uero qui rogabatur habebat 8. dedit quippe rogatus postulantem duos, & habuerunt uterque 6, qui enim propior acceperat, reddidit 2. dandi priori qui habebat 6, & habuit 8, quod est duplum a 4. & illi remanserunt 4, quod est simplum ab 8.

De sororibus.

Primo omnium ego & soror mea introiimus in nauim & transieratsemus ultra, trans-

fretatoque fluuio dimississem sororem de nauim, & reduxissem nauim ad ripam: tunc uero introiissent sorores duorum uirorum, illorum uidelicet qui ad litus remanserant: illis itaque foeminis nauim egressis, soror mea quae prima transierat, intraret, ad me nauimque reduceret: illa egrediēte foras, duo in nauim fratres intrassent, utraque uenissent: tunc unus ex illis una cum sorore sua nauim ingressus, ad nos transierat: ego & ille qui nauigauerat, sorore mea remanente foris, ultra uenissimus: nosque ad littora uectos, una ex illis duabus qualibet mulieribus, ultra nauim reduceret, soror aequae meae secum recepta, pariter ad nos ultra uenissent: & ille cuius soror ultra remanserat nauim ingressus, eam secum ultra reduceret. Tali igitur sicque sollicitate studio, facta est nauigatio, nullo fulcante iniquationis contagio.

De lupo & capra.

Simili namque tenore ducerem prius capram & dimitterem foris lupum & caulium: tunc deinde uenirem, lupumque ultra transirem, lupoque foris missor: rursumque capram nauim receptam ultra reducerem, capramque foras missam, caulium transueherem ultra, atque iterum remigassem, capramque adsumptam ultra duxissem. Sicque faciente, facta erit remigatio salubris absque uoragine lacerationis.

De pondere plaustris.

Eodem quoque ordine, ut superius, prius intrassent duo infantes, & transissent, unusque ex illis reduceret nauim: tunc mater nauim ingressa transisset, deinde filius eius reduceret nauim, qua transierat, frater illius nauim ingressus, ambo ultra transirent, rursumque filius qui ante transierat ingressus nauim, eamque ad fratrem reduceret, tamque redactam ingrediantur ambo, & transeant: tali sub remigante ingenio erit expleta nauigatio, forsitan line naufragio.

Aliud.

Similiter ut superius transissent prius duo infantes, & unus ex illis nauim reduceret: in qua pater ingressus, ultra transisset. Et ille infans unus, qui prius cum fratre transierat, nauim ad ripam reduceret: in qua frater illius rursum ingressus, ambo ultra uenissent: unusque ex illis foras egressus, & alter ad matrem reduceret nauim, in qua uidelicet nauim mater ingressa ultra uenissent: qua egrediēte foras, filius eius qui ante cum fratre transierat, nauim rursum ingressus, eam ad fratrem ultra reduceret, in qua ambo ingressi ultra uenissent, & fieret expleta salubris transuectio, nullo formidante mortis naufragio.

De campo & ouibus.

Ipsa campus habet in longitudine pedes ducentos, & in latitudine pedes centum: duc bis quinquennos de ducentis, sunt 40. ac deinde 100 diuide per 4. quarta pars centenarij, 25 sunt: siue ergo 40 uicies quinquies, siue 25 quadragies duxeris, millenarium implent numerum: tot ergo oues ibidem collocari possunt.

De campo sagittoso.

Longitudo huius campi 100 perticis, & utriusque frontis latitudo, 50. medietas uero 60. includitur.

ur, iunge utriusque frontis numerum cum medietate, & hinc 160. Ex ipsiis assume 3 partem, id est 53, & multiplica centies, fiunt 5300. deinde in 12 aequas partes, & inueniuntur 37 1/12. item eisdem diuide in 12 partes, & reperiuntur 37. Tot sunt in huius aripenni numero. *Aliud.* Duæ eiusdem campi longitudo facit 62. duc mediã de 62, fiunt 31. atque duæ eiusdem campilatio dines iunctæ, fiunt 66. duc uero mediã de 66 fiunt 33. duc nãque trecies semel 33, fiunt 1020. diuide per 12 partem bis, sicut superius, hoc est de 120 duc 12, fiunt 85. rursusque 85 diuide per 12, fiunt 7. sunt ergo in hoc aripenni numero 7. *Aliud.* Iunge duas latitudines istius cãpi, fiunt 60. & duc mediã de 60, fiunt 30. & quia in fronte pedes 18 habet duc mediã de 18, fiunt 9. duc uero nouies 30, fiunt 270. fac exinde bis 12 id est diuide 270, per 12 partem, fiunt 22 & semis: atque iterum 22 & semis, per 12 partem diuide, & fiunt 2, & remanent 4. quæ est 3 pars 12. Sunt ergo aripenni in hoc numero 2, & 3 pars de aripeno 3, sit aripennis 1, & perticæ 10, & dimidia.

Aliud. Quarta quidem pars huius campii, qui 400 includit perticis, in 1000 consistit: hos si per semetipsum multiplicaueris, id est si ceteris duxeris, fiunt 10000. hos in 12 partes diuidere debes, et enim de 10000, duodecima est, 833. quã quum item in 12 partibus fueris, inuenies 69, tot enim aripenos huiusmodi campus includit.

De campo, cane & lepore. Longitudo huius campii, habet pedes 150, duc mediã de 150 fiunt 75. canis uero faciebat in uno saltu pedes 9. quippe 75 nouies ducti, fiunt 675. tot pedes lepore persequendo canis cucurrit, quoad usque eum comprehendit dente tenaci: at uero quia lepus, 7 pedes in uno faciebat saltu: duc ipsos 75 septies, fiunt 526. tot pedes lepus fugiendo peregit, donec consecutus fuit.

De ciuitate quadrangula. Si fuerint duæ huius ciuitatis longitudo iunctæ faciunt 2100. similiter duæ si fuerint latitudines iunctæ, fiunt 1200, ergo duc mediã de 1200, fiunt 600. rursusque duc mediã de 2100, fiunt 1050. & quia unaquæque domus habet in longo pedes 40, & in lato pedes 30. duc 40 partem de 1050, fiunt 26. atque iterum assume 30 de 600, fiunt 20. uicies ergo 26 ducti, fiunt 520. tot domus capiendæ sunt. Duo igitur huius ciuitatis latera iuncta fiunt 200. atque duc mediã de 200, fiunt 100. sed quia in fronte habet pedes 90, duc mediã de 90, fiunt 45. & quia longitudo uniuscuiusque domus habet pedes 20, & latitudo ipsarum habet pedes 10. duc 20 partem de 100, fiunt 5. & pars 10 quadrangulorum 4 sunt, duc igitur quinque 4, fiunt 20. tot domos huiusmodi capienda est ciuitas.

Aliud. In huius ciuitatis ambitu, 8000 pedum numeratur, qui sesquialtera proportione diuiduntur in 4800, & in 3200. in illis autem longitudo domorum: in istis, latitudo uersatur. subtrahere itaque de utraque summa medietatem, & remanent de maiori 2400, de minore uero 1600

hos igitur 1600 diuide in uicenos, & inuenies octoagies 20. rursusque maior summa, id est 2400, in 30 partibus, octoagies 30 dinumeratur, duc octoagies 80, & fiunt 6400. Tot in huiusmodi ciuitate domos secundum propositionem supra scriptam constitui possunt. *De basilica.*

140 pedes longitudinis implent 126 laterculi: & 120 pedes latitudinis, 120 laterculi: quia unusquisque laterculus in latitudines, pedis mensuram habet. multiplica itaque 100 uicies 126, in 125 120 summa conerescit. Tot igitur in huiusmodi basilica laterculi, pavementum contingere possunt. *De cauana.* In 100 autem quaterdecies 7 numeratur, in 64 uero sedecies quaterni continetur: ex quibus 4 ad peritum deputantur, quod in longitudinem ipsius cauanae ducitur. Quia ergo in 60 quindecies quaterni sunt: & in 100, quaterdecies 7. duc quindecies 14, fiunt 210. Tot cupæ iuxta supra scriptam magnitudinem in huiusmodi cauana contineri possunt. *De patrefamilias.*

Duc semel ternos, fiunt 3. hoc est unus uiri 3 modios accepit: similiter & quinque binis fiunt 10, hoc est 5 mulieres acceperunt modios 10. duc uero septies binos, fiunt 14, hoc est 14 infantes acceperunt modios 7. iunge ergo 1 & 2 & 14, fiunt 20. hæc sunt familiae 20. ac deinde iunge 3 & 7 & 10, fiunt 20. hæc sunt modia 20. Sunt ergo simul familiae 20, & modij 20.

Aliud. Si duxeris ternos 3, fiunt 9. & si duxeris quinque binos, fiunt 10. ac deinde duc uicies bis semis, fiunt 11. hoc est 3 uiri acceperunt modios 9, & 5 mulieres acceperunt 10, & 22 infantes acceperunt modios 11. quod simul iuncti 3 & 5 & 22, faciunt familiae 30. rursusque 9 & 11 & 10 simul iuncti, faciunt modios 30. quot sunt simul familiae 30, & modij 30. tantum 36. *Aliud.* Duc sexties 3, fiunt 18. & duc uicies binos fiunt 40. duc uero sexagies quaternos semis, fiunt 32. id est 6 uiri acceperunt modios 18, & 20 mulieres acceperunt modios 40, & 64 infantes acceperunt modios 32. quod simul iuncti, id est 6 & 40 & 32, fiunt 90. qui faciunt modios 90. quod simul iuncti faciunt familiae 90, & modios 90, tantum 37. *Aliud.*

Vndecim terni fiunt 33, & 15 bis ducti, fiunt 30. duc uero octogies quater semis, fiunt 37. id est 11 uiri acceperunt 37. quod simul iuncti id est 11 & 15 & 74, fiunt 100, quæ sunt familiae 100. similiter iunge 33 & 30 & 37, fiunt 100, qui sunt modij 100. his ergo simul iunctis, habes familiae 100, & modios 100.

De animalibus emptis. Iunge ergo 9 & 3, fiunt 12. 12 namque uncia libram faciunt: prorsus iunge simul 7 & 5, faciunt iterum 12. ideoque bis 12 faciunt 24. 24 autem uncia faciunt 2 libras, id est solidos 40. deinde duc, quia fac. &c.

RELIQVÆ SOLUTIONES DESIDERANTUR: potest autem quisque, ratione arithmetica Propositiones illas soluere: ita ad exercendum ingenium, omissa ualebunt. De 116

BEDÆ PRESBYTERI PRÆFATIO IN LIBELLVM DE RATIONE CALCULI.

Nitas illa, unde omnis multitudo numerorum procedit, quæ proprie ad Arithmeticam disciplinam pertinet, quia uerè simplex est, & nulla partium congregatione subsistit, nullam utique recipit sectionem. De cæteris uero rebus, licet aliquid tale sit, ut propter integritatem ac soliditatem suam, unitatis meruerit uocabulo nuncupari: tamen quod compositum est, diuisioni necessarîo subiacebit. Nihil enim in tota rerum natura, præter memoratam numerorum unitatem, nisi unum inueniri potest, quod non ulla omnino ualeat diuisione distribui. Quod ideo fit, quia non simplicitate, sed compositione subsistit. Dicitur enim Vnus homo, unus equus, unus dies, una hora, unus numerus, unum templum, & alia huiusmodi innumerabilia: quæ licet unitatis sint sortita uocabulum, tamen pro causæ atque rationis necessitate diuiduntur. Ad huius diuisionis compendium tale calculandi argumentum antiqui commenti sunt, ut omnis integritas diuidenda rationabiliter, per illud possit partitione secari, siue id corpus, siue res incorporea sit, quod diuidendum proponitur. In hoc argumento Vnitas, Assis uocatur: cuius partes iuxta proportionalitatem suam proprijs sunt infinitè uocabulis. Notis etiam ad hoc excogitatis, per quas eadem uocabula exprimentur, ut per discretionem nominum, & notas nominibus affixas, uniuscuiusque particulae notio facilius aduertatur.

De assis & partibus eius.

Et Assis quidem, qui per 1 literam, sicut in numeris Vnum scribi solet, exprimitur, duodecim partes habet: quarum si unam detraxeris, reliquæ undecim partes Labus dicuntur. Illa uero quam detraxisti, id est duodecima, Vncia uocatur.

Si duas sustuleris, decem residuæ appellantur Dextrans. & quod sustulisti, id est duæ, Sextans nominatur.

At si tres dempseris, nouem quæ remanserunt Dodrans nuncupantur: & tres demptæ, Quadrans uocantur.

Quod si quatuor tollere uelis, octo reliquas Bissem, uel Besslem: & quatuor, Trientem nominabis.

Quinque uero sublatis, septem residuas Septuncem: & quinque sublatis, Quincuncem, 60 uel Quincuncem placuit appellari.

Quum uero per medium fuerit facta diuisionis, utrunque dimidium senis partibus constans. Semissem uocatur.

Vnciam autem & dimidiam, Sescunciam uel Sescunciam, aut Sescunciam nuncupantur.

Postremo, Vncia dimidium, Semunciam appellantur.

Iam reliquæ Minutiæ, quarum congestione Dimidium unciae conficitur, ut sunt Siciliae, Sextulæ, & cætera, melius ex ipsius calculi inspectione cognoscuntur.

MODVS CALCULI.

Incipit autem idem Calculus à Mille, & usque ad Quinquaginta milia progreditur. Sed primò per duplicationem, Postea per triplicationem:

Deinde per cæteras Multiplicationes incrementa capiens: tanta numerositate conerescit, ut usque ad infinitum, quantitatis eius summa perueniat.

Scribitur uero lineis à superiori parte in inferiorem descendentibus, superius milium summas ex multiplicatione uenientes, inferius diuisionum minutiæ lineis continentibus: à quibus tamen in legendo principium est faciendum: & sic sursum uersus eundem, quousque ad Milium summam, quæ ex illa multiplicatione paulatim accrescit, legendo uentatur.

Incipiendumque à dimidia Sextula per duplicationem usque ad II. id est duo milia.

Inde iterum per triplicationem, à dimidia Sextula usque ad III. hoc est tria milia.

Tum à dimidia Sextula per quadruplicationem usque ad IIII. scilicet quatuor milia.

Et sic deinceps usque ad finem.

De Numerorum consonantia.

¶ Finales ergo sunt lychanos hypaton, hypate meson, parhypate meson, hircanos meson. Omnis ergo pars & subiugalis eius, id est primi ac secundi, tota melodia lychanos hypaton autore regitur & finitur. Secundi uero & subiugalis eius, id est tertij ac quarti, hypate meson regitur & finitur. Tertij cum suo subiugali, id est quinti ac sexti, parhypate meson regitur ac finitur. Quarti cum suo subiugali, id est septimi ac octaui, lychanos meson regitur ac finitur. Et hæc est regula inchoandi ad quodlibet medium, ut nec supra quintum superiorum locum, nec infra quintum inferiorum aliquid quando incipiant: sed inter eas octo uoces, uel aliquando nouem, initia sua colibent.

Notandum uero est, quòd quinto semper loco superioribus cum inferioribus finalibus quædam talis est concordia, ut aliqui. &c.

Reliquum desideratur.

G 2

Dupli.

2000	1000
1800	900
1600	800
1400	700
1200	600
1000	500
800	400
600	300
400	200
200	100
180	90
160	80
140	70
120	60
100	50
80	40
60	30
40	20
20	10
18	9
16	8
14	7
12	6
10	5
8	4
6	3
4	2
2	1
2 SSS	SSS.
1 SS	SSS
1 S	SS.
1 .SS	SS
1 .S	S.
1	S
.SSS	.SS.
SS	.SS
S	.S.
.SS	.S
.S	.S.
/	/
S. O	OO
S.	∅
OO	∅
∅	∅

Tripli.

3000	1000
2700	900
2400	800
2100	700
1800	600
1500	500
1200	400
900	300
600	200
300	100
270	90
240	80
210	70
180	60
150	50
120	40
90	30
60	20
30	10
27	9
24	8
21	7
18	6
15	5
12	4
9	3
6	2
3	1
2 SS.	SSS.
2 S	SSS
2 .S.	SS.
2	SS
1 SS.	S.
1 S	S
1 .S.	.SS.
1	.SS
SS.	.S.
S	.S
.SS S.	∅
.S.	/
/	S.
S. ∅	C
S.	∅
∅	∅

Quadrupli.

4000	1000
3600	900
3200	800
2800	700
2400	600
2000	500
1600	400
1200	300
800	200
400	100
360	90
320	80
280	70
240	60
200	50
160	40
120	30
80	20
40	10
36	9
32	8
28	7
24	6
20	5
16	4
12	3
8	2
4	1
3 SS	SSS.
3 .SS	SSS
3	SS.
2 SS	SS
2 .SS	S.
1 SS	.SS.
1 .SS	.SS
1	.S.
SS	.S
S	∅
.SS	/
/	S.
/OO	OO
/	∅
S.O	∅
OO	∅

Quincupli.

5000	1000
4500	900
4000	800
3500	700
3000	600
2500	500
2000	400
1500	300
1000	200
500	100
450	90
400	80
350	70
300	60
250	50
200	40
150	30
100	20
50	10
45	9
40	8
35	7
30	6
25	5
20	4
15	3
10	2
5	1
4 S.	SSS.
4 .S	SSS
3 .SS	SS.
3 SS	SS
2 SSS.	S.
2 S	S
2 /	.SS.
1 SS	.SS
1 .S.	.S.
SSS	.S
∅ S.	∅
.SS.	/
.S S.	S.
/S. O	OO
/ ∅	∅
S. OO	∅
OO ∅	∅

Sexcupli.

6000	1000
5400	900
4800	800
4200	700
3600	600
3000	500
2400	400
1800	300
1200	200
600	100
540	90
480	80
420	70
360	60
300	50
240	40
180	30
120	20
60	10
54	9
48	8
42	7
36	6
30	5
24	4
18	3
12	2
6	1
5 S	SSS.
5 .S	SSS
4 S	SS.
4 /	SS
3 S	S.
3	S
2 S	SS.
2	.SS
1 S	.S.
1	.S
SS.	∅
S	/
.S. S.	S.
.S OO	OO
∅ ∅	∅
/ ∅	∅
S. ∅	∅

Septupli.

7000	1000
6300	900
5600	800
4900	700
4200	600
3500	500
2800	400
2200	300
1400	200
700	100
630	90
560	80
490	70
420	60
350	50
280	40
220	30
140	20
70	10
63	9
56	8
49	7
42	6
35	5
28	4
22	3
14	2
7	1
6 .SS.	SSS.
5 SSS	SSS
5 .S.	SS.
4 SS	SS
4 /	S.
3 S	S
2 SSS.	.SS.
1 SS	.SS
1 .SS.	.S.
1 S.	.S
SSS S.	∅
S.	/
.S. S.	S.
.S OO	OO
∅ ∅	∅
/ ∅	∅
S. ∅	∅

De ratione calculi.

De ratione calculi.

Octupli.

8000	1000
7200	9000
6400	800
5600	700
4800	600
4000	500
3200	400
2400	300
1600	200
800	100
720	90
640	80
560	70
480	60
400	50
320	40
240	30
160	20
80	10
72	9
64	8
56	7
48	6
40	5
32	4
24	3
16	2
8	1
7 .SS	SSS.
6 SS	SSS
6	SS.
5 .SS	SS
4 SS	S.
4	8
3 .SS	.SS.
2 SS	.SS
2	.S.
1 .SS	.S
1	3
SS	/
.SS	S.
.S S. O	OO
.S	3
/ OO	O
.S. O	φ

Noncupli.

9000	1000
8100	900
7200	800
6300	700
5400	600
4500	500
3600	400
2700	300
1800	200
900	100
810	90
720	80
630	70
540	60
450	50
360	40
270	30
180	20
90	10
81	9
72	8
63	7
54	6
45	5
36	4
27	3
18	2
9	1
8 .S.	SSS.
7 S	SSS
6 SS.	SS.
6	SS
5 .S.	S.
4 S	8
3 SS.	.SS.
3	.SS
2 .S.	.S.
1 S	.S
1 3	3
SS.	/
.SS S.	S.
.S. OO	OO
.S O	3
3	O
S. O	φ

Decupli.

10000	1000
9000	900
8000	800
7000	700
6000	600
5000	500
4000	400
3000	300
2000	200
1000	100
900	90
800	80
700	70
600	60
500	50
400	40
300	30
200	20
100	10
90	9
80	8
70	7
60	6
50	5
40	4
30	3
20	2
10	1
9 .S	SSS.
8 .SS	SSS
6 S	SS.
6 SS	SS
5 SSS	S.
5	S
4 .S	.SS.
3 .SS	.SS
2 S	.S.
1 SS	.S
1 3	3
SSS	/
.SS.	S.
.S. OO	OO
.S S.	3
3 O	O
S. OO	φ

Vndecupli.

11000	1000
9900	900
8800	800
7700	700
6600	600
5500	500
4400	400
3300	300
2200	200
1100	100
990	90
880	80
770	70
660	60
550	50
440	40
330	30
220	20
110	10
99	9
88	8
77	7
66	6
55	5
44	4
33	3
22	2
11	1
10 /	SSS.
9 .S	SSS
8 .S.	SS.
7 .SS	SS
6 SS.	S.
5 S	S
4 S.	.SS.
3 SS	.SS
2 SS.	.S.
1 SSS	.S
1 .SSS.	3
SSS.	/
.SS. S	S.
.S. S. O	OO
.S S. 3	3
3 OO	O
S. 3 O	φ

Duodecupli.

12000	1000
10800	900
9600	800
8400	700
7200	600
6000	500
4800	400
3600	300
2400	200
1200	100
1080	90
960	80
840	70
720	60
600	50
480	40
360	30
240	20
120	10
108	9
96	8
84	7
72	6
60	5
48	4
36	3
24	2
12	1
11	SSS.
10	SSS
9	SS.
8	SS
7	SS
6	SS
5	S.
4	S
3	.SS.
2	.SS
1	.S.
1	.S
1 S	3
1 /	/
S	S.
.SS OO	OO
.S.	3
.S	O
/	φ

Tredcupli.

13000	1000
11700	900
10400	800
9100	700
7800	600
6500	500
5200	400
3900	300
2600	200
1300	100
1170	90
1040	80
910	70
780	60
650	50
520	40
390	30
260	20
130	10
117	9
104	8
91	7
78	6
65	5
52	4
39	3
26	2
13	1
11 SSS.	SSS.
10 SSS	SS.
9 SS.	SS.
8 SS	SS
7 S.	S.
6 S	S
5 .SS.	.SS.
4 .SS	.SS
3 .S.	.S.
2 S	.S
1 S. S.	3
1 /	/
.S. S. 3	S.
.SS OO	OO
.S. 3	3
.S O	O
/ φ	φ

Quadrecupli.

14000	1000
12600	9000
11200	800
9800	700
8400	600
7000	500
5600	400
4200	300
2800	200
1400	100
1260	90
1120	80
9080	70
8060	60
700	50
560	40
420	30
280	20
140	10
126	9
112	8
98	7
84	6
70	5
56	4
42	3
28	3
14	1
12 SSS	SSS.
11 S	SSS
10 S	SS.
9 .SS	SS
8 .S	S.
7	S
5 SSS	.SS.
4 SS	.SS
3 S	.S.
2 .SS	.S
1 SS.	3
1 .S	/
S.	S.
.SS S.O	OO
.S. S.	0
.S OO	0
7 O	φ

13

Quindecupli.

15000	1000
13500	900
12000	800
10500	700
9000	600
7500	500
6000	400
4500	300
3000	200
1500	100
1350	90
1200	80
1050	70
900	60
750	50
600	40
450	30
300	20
150	10
135	9
120	8
105	7
90	6
75	5
60	4
45	3
30	2
15	1
13 SS.	SSS.
12 S	SSS
11 .S.	SS.
10	SS
8 SS.	S.
7 S	S
6 .S.	.SS.
5	.SS
4 SS.	.S.
3 SS.	.S
1 SSS S.	3
1 .S.	/
S. S.	S.
.SS.	OO
.S S. 0	0
.S S.	0
.S S.	0
. / 0	φ

14

Sedecupli.

16000	1000
14400	900
12800	800
11200	700
9600	600
8000	500
6400	400
4800	300
3200	200
1600	100
1440	90
1280	80
1120	70
960	60
800	50
640	40
480	30
320	20
160	10
144	9
128	8
112	7
96	6
80	5
64	4
48	3
32	2
16	1
14 SS	SSS.
13 .SS	SSS
12	SS.
10 SS	SS
9 .SS	S.
8	S
6 SS	.SS.
5 .SS	.SS
4	.S.
3 SS	.S
2	3
1 .SS	/
SS	S.
SS OO	OO
.SS	0
.SS. 0	0
. / OO	φ

15

BEDÆ

BEDÆ PRES-
BYTERI PRÆFATIO
IN LIBELLVM DE NV-
MERORVM DIVISIONE,

AD CONSTANTINVM SVVM.

Is amicitia penè impossibilia redigit ad possibilìa, nam quo modo rationes Numerorum abaci explicare contenderemus? nisi te adhortante, ô mi dulce solamen laborum Constantine. Itaque quum aliquot iustria iam transierint, ex quo nec librum, nec exercitium harum rerum habuerimus, quaedam repetita memoria eisdem uerbis proferimus, quaedam eisdem sententijs. Nec putet philosophus sine literis hæc alicui arti uel sibi esse cõtraria. Quid enim dicit esse digitos, articulos, minuta, qui auditor maiorum fore dedignatur. Vult tamè uideri solus scire, quod mecum ignoratur ait Flaccus. Quid quum idem numerus modò simplex, modò compositus: nũc digitus, nunc constituatur ut articulus? Habes ergo (talium diligens inuestigator) uiam rationis, breuem quidem uerbis, sed prolixam sententijs, & ad collectionem interuallorum & distributionem in actualibus geometrici radij secundum inclinationem & erectionem, & in speculationibus & actualibus simul dimensionis cœli & terræ plena fide comparatam.

De simplici.

Si multiplicaueris singularem numerum per singularem, dabis unicuique digito singularem, & omni articulo decem, directè scilicet, & conuersim.

Si singularem per decem, dabis unicuique digito decem, & omni articulo centum.

Si singularem per centum, dabis unicuique digito centum, & articulo mille.

Si singularem per millenũ, dabis digito mille, & articulo decem milia.

Si singularem per decemũ millenũ, dabis digito decem milia, & articulo centũ milia.

Si singularem per ceterũ millenũ, dabis digito centum milia, & articulo mille milia.

De deceno.

Si decemum per decemum, dabis digito centum, & articulo mille.

Si decemum per ceterum, dabis digito mille, & articulo decem milia.

Si decemum per millenũ, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si decemum per decemũ millenũ, dabis digito centum milia, & articulo mille milia.

Si decemum per centum millenũ, dabis digito mille milia, & etiam unicuique articulo decies mille milia.

De centeno.
Si centenum per ceterum, dabis digito decem milia, & articulo centum milia.

Si centenum per millenũ, dabis digito centum milia, & articulo decies centena milia.

Si centenum per decemũ millenũ, dabis digito mille milia, & articulo decies mille milia.

Si centenum per centum millenũ, dabis digito decies mille milia, & articulo centies mille milia.

De milleno.

Si millenũ per millenũ dabis, digito decies cetera milia, et articulo milies mille milia.

Si millenũ per decemũ millenũ, dabis digito decies mille milia, & articulo centies mille milia.

Si millenũ per centum millenũ, dabis digito centies mille milia, & articulo centies milles mille milia.

De deceno milleno.

Si decemum millenũ per decemũ millenũ, dabis digito centies mille milia, & articulo milles mille milia.

Si decemum millenũ per centum millenũ, dabis digito milles mille milia, & articulo decies milles mille milia.

De centeno milleno.

Si centenum millenũ per centum millenũ, dabis digito decies milles mille milia, & articulo centies milles mille milia.

Quomodo diuidatur singularis per singularem, uel centenus per centenum, uel millenus per millenũ.

In partitione numerorum abaci, sicut se habent singulares ad singulares, sic quodammodo habent se decem ad decenos, ceteri ad centenos, milleni ad millenos, hoc modo:

Si uolueris diuidere singulares per singulares, uel decemum per decemum, uel ceterum per centenum, uel millenũ per millenũ, secundum denominationem eorum singulares singularibus subtrahes.

Quomodo singularis sua quantitate metiantur decenos, centenos, millenos.

In partitione numerorum abaci, sicut se habent singulares ad decenos & centenos & millenos, sic se habent decem ad centenos & millenos, & centeni ad millenos, & milleni ad ultra se compositos decenos millenos & centenos millenos, hoc modo: Si uolueris per singularem numerum diuidere decemum aut centenum, aut millenũ uel simul uel internis, differetiam diuisionis à singulari ad decemum, per integram denominationem diuidedi multiplicabis, & articulos quidem propria denominatione & posita differentia dimittes, digitos uerò digitis aggregabis; & si articuli prouenerint ut supra, diminues usq; ad solos digitos, & millenus quidem habebit articulos in millenis, digitos in centenis, centenus articulos in centenis, digitos in decenis; decenus articulos in decenis, digitos in singularibus.

Quomodo

Quomodo metiatur decenus centenum aut mille- num, uel centenum millenum, uel millenum & ulteriores.

SI uolueris per decenum numerum diuidere centenum uel millenum, aut per centenum millenum uel ulteriores, aut per millenum sequentes, differentiam diuisoris quasi singularis ad decenum, per integram denominationem diuidendi multiplicabis, id est per uocabula singularis, ac decem articulos ac digitos di- minues usque ad extremum diuisorem, sicut fiebat in singularibus quemlibet numerum di- uidentibus.

Quomodo singulares cuncti, decenis metiantur decenos centenos millenos, uel simul, uel intermissi.

SI uolueris per compositum decenum cum singulari diuidere, uel simplicem decenum uel cum singulari compositum, considera quomodo partem diuisoris tenet singularis: nam secundus singularis habet rationem ad secundas diuidendi, tertius ad tertias, quartus ad quartas, quintus ad quintas, & deinceps, id est differentia a singulari diuisoris ad decenum, multiplicabitur per denominationem secundarum, tertiarum, quartarum: quod uero exuperat secundas, tertias, quartas, quintas aggregabis: & si multipliciores sunt diuisore, eadem regula diminuentur: similiter uero & singulares compositi ad diuidendum aggregabuntur. Et in centenis & millenis idem facies, nisi quod unum centenum uel millenum in ceteros dissipabis, quod in uno non euenit deceno, & articuli quidem ab uno centeno uel milleno secundabuntur, a pluribus diuidendorum obtinebunt sedes.

Item alia diuisio centeni uel milleni, & deinceps per eosdem diuisores.

SI uolueris diuidere centenum uel millenum, & deinceps, per decenum cum singulari compositum, primum centenum ueluti supra diuides, sumpta differentia diuisoris a singulari ad decenum: & quod superauerit, per denominationem propositi centeni multiplicabis: & si singulariter centeno ad compositionem additur: aut decenus cum singulari diminues uel aggregabis (quemadmodum superius dictum est) in decenis & singularibus: & primi quidem articuli sunt in summa diuidendis proxima ac minore: augmentati uero in articulos alios, diuidendorum obtinent sedes.

Quomodo decem iuncti, centenis uel centeni millenis metiantur centenos aut millenos aut ulteriores.

SI uolueris per compositum centenum cum deceno, uel compositum millenum cum centeno diuidere, aut centenum, aut millenum: considera quomodo partem diuisoris tenet quingenus, uel centenus, uel millenus, &

per denominationem earum partium, multiplicata differentiam diuisoris, sicut faciebas in singularibus iunctis cum decenis.

Item alia diuisio centeni uel milleni, & deinceps per eosdem compositos diuisores & simplices.

SI uolueris diuidere centenum, uel millenum, per decenum: aut millenum per centenum, sumes differentiam diuisoris, secundum rationem singularium ad decenum, & multiplicabis. Aut per totam denominationem diuidendi, si simplex decenus, uel centenus diuisor est, uel per secundas, uel per tertias, uel per quartas, uel per quintas, si compositus est: habita uelidelicet ratione, quam partem compositi diuisoris tenet decenus, uel centenus.

Quomodo uno medio numerorum intermissis, iuncti duo extremi ceteros metiantur.

SI uolueris diuidere centenum uel millenum per compositum centenum uel millenum: uno intermissis, unum diuidendorum sumes ad minuta componenda, & maximum diuisorem reliquae parti comparabis. Et si quid abundauerit, relinquendis repones. Minutum autem per denominationem eius, per quem diuisor coaequatur, diuidendo multiplicabis. Et in digitis quidem perfecta ponetur differentia. Ante articulos uero, altera differentia, uno minus, quasi rationem habens ad iuxta positos, quum sunt digitus, & articuli. Nam solus articulus, id est sine digitis, integram proponit sibi differentiam. Solus digitus, integram superponit: & tum quum solus est digitus, ei qui ad minuta componenda seclusus est, differentia integra secundabitur. Et haec quidem differentia, & si quis forte a maximo diuisore seclusus est, significabunt quod relinquatur ex diuidendis.

Quomodo centenus cum singulari metiatur millenum & ulteriores, uel millenus cum decenis decenos millenos & ulteriores.

SI uolueris diuidere millenum uel ulteriores, per centenum cum singulari compositum, unum millenum in centenos dissipabis. Et rursus unum centenum ad minuta componenda secludes, & maximum diuisorem reliquae parti comparabis. Et si quid secludetur, relinquendis repones. Minutum autem, ut in superiori capitulo multiplicabis, reliqua omnia uel quae secluduntur, uel quae pro differentijs adhibentur, ordinabis. Rursusque easdem differentias, ac si qui forte seclusi sunt, per denominationem propositi diuidendi multiplicabis. Ac iterum eadem regula deduces, usque ad extremas differentias, & in millenis diuisoribus cum decenis, ad decenos millenos & ulteriores, quasi eandem ipsam rationem seruabis.

Quot

Quot diuisores sint in quolibet diuidendo.

SI uolueris nosse quot diuisores sint in quolibet diuidendo, articulos a quibus denominationes sunt multiplicationis, secundabis ad digitos, & si augmento eorum articuli prouenerint, reflectes ad articulos: & si in singularibus pares diuisoribus prouenerint, totidem unitates collectionibus aggregabis. Igitur & in denominationibus a toto & a partibus quae sunt a secundis & tertijs & quartis, & deinceps secundum eandem rationem pro extremo diuisore unitatem constitues. Et sicut in centenis & millenis, quod ab uno exuperat, per denominationem totius summae multiplicatur: sic diuisores, per denominationem totius diuidendi multiplicabuntur. Sed in ipsis tantummodo centenis & millenis, simplex decenus diuisor centeni uel milleni, & ultra compositorum denominationes mittit ad tertias, id est ad tertium locum ab eo quem diuidit, scilicet in colligendis diuisoribus. Centenus uel millenus diuisores sui, & compositi, uno relicto, denominationes suas mittunt ad extremos digitos.

De protensione quarundam mensurarum terra.

Digitus, est minima pars agrestium mensurarum. Vncia habet digitos tres. Palmus, in quatuor protenditur digitos. Pedem, sedecim metiuntur digiti. Passus, quinque pedum mensuram fortitur. Perica, duos passus, uidelicet decem pedes explicat. Passus centum & uiginti quinque, stadium ab soluunt. Stadia octo, miliarium praestant. Mille passus, id est miliarium & dimidium, leuam faciunt, habentem passus mille & quingentos. Duae leuuae, siue miliaria tria, restam efficiunt. Quidam leucam, pro leuua legunt. Ambitus totius terrae, ducentorum quinquaginta duorum miliarium stadiorum absolutum, quae faciunt leuuas Gallorum uiginti & unam per duo decem, diuisis eisdem stadijs. Miliaria triginta unum & quingenta: per quinquaginta, in diuisis eisdem stadijs. Passus tricies & semel, mille milia & quingentos pedes (centies uicies & quinquies, multiplicatis eisdem stadijs) centies quinquagies & septies mille (passibus) milia & quingentas uncias (quinquies multiplicatis) milies octingentes (pedibus) nonagies mille milia (duodecies multiplicatis) mille milia. Digitos quinquae milia, sexcenties septuagesies & unum mille: unciae per tres multiplicatae.

FINIS libri Bedae, de Numerorum diuisione.

BEDAE PRESBYTERI LIBER DE LOQUELA PER GESTVM DIGITORVM, ET TEMPORVM RATIONE.

In eundem librum Epistola cuiusdam docti ad Lectorem.

Voniam fortasse ut res quaedam noua, computandi ratio a doctissimo Beda tradita, ita etiam leuius quipiam tibi facile uideri possit, quam quod te (uero grauissimo) dignum sit: statui e re fore, si tibi quum Graecorum, tum Latinorum testimonia quaedam proferam, quibus hanc Numerandi rationem haud modo nostris, isque antiquioribus, quam Beda ac Hieronymus fuerint, uerum etiam ipsis Graecis in usu fuisse perspicias. Ita enim facile fore confido, ut munus nostrum tam gratum tibi futurum sit, quam quod gratissimum. Quare iam Plutarchum illum Chieroneum primum, testimonium Graece dicentem audiamus.

Plutarchus per initia Apophthegmatu Regu & Imp. Orontes o βασιλευς o ἀρχηγέτης γαμβρός, ἀσμία περ εὐπερίως δι' ὀργήν καὶ ἡραπαγνοδίς, ἐφ' ἡ καὶ τὸ πρὸ τῆ ἀειδμητικῆς ἀσθητικῆς, καὶ μὴ μετὰ δόξας, καὶ ἀμοναδία πηγαίαι διώκωνται, ὅ αὐτὸ καὶ οὐδὲ τῆ βασιλείῃς ὀλιγῶς, καὶ μὴ τὸ πρὸν διώκονται, καὶ δὲ τὸ ἄλλοιοι.

Hoc est, Orontes Regis Artaxerxis gener, quum ob iram inhonoratus condemnatusque iaceret: Quemadmodum (inquit) computarorum digitus nunc decem millia, nunc unum significare possunt, eodem modo & Regum amici quandoque omnia, quandoque minimum possunt.

Macrobium Saturnal. lib. 1. Inde & simulachrum eius plerumque fingitur manu dextera, trecentum: & sinistra, sexaginta quinque numerum tenens: ad demonstrandam anni dimensionem.

Plinius Natur. hist. lib. 34. cap. 7. Ianus Geminus a Numa Rege dicitur, qui pacis bellique argumento colitur, digitus ita figuratus, ut trecentorum quinquaginta quinque dierum nota per significatione anni, temporis & aui, se deum indicaret. Sed ut obiter utrumque autorem emendemus, rectius apud Plinium scriptum est Quinquaginta quinque, quam apud Macrobius Sexaginta quinque: nam profecto quam anni dimensionem statua a Numa esse constituta: aut certe quoniam pacto ea potuit tunc anni ratio indicari, quam multis post annis C. Caesar Pont. Max. instituisse? Verba autem illa duo apud Plinium (per significationem) ut adulterina, in ducenda sunt.

Apuleius Apologia 2. Si triginta annos pro decem dixisses, potes tuleri pro computationis gestu errasse, quos circulare debueris digitos aperuisse. Quum uero quadraginta, quae facilius ceteris porrecta palma significatur, ea quadraginta tu dimidio aut gestu non potes digitorum gestu errasse, nisi forte triginta annorum Pudentillam ratus, binos cuiusque anni Consules numerasti.

Quin-

Quintilianus: Orat. Instit. lib. 1.

Nam quum ut geometria diuisa in numeros at que formas, numerorum quidem notitia non oratori modo, sed cuiuscumque primis saltem literis erudito necessaria est. In causis uero uel frequentissimè uersari solet, in quibus actor, non dico, si circa summas trepidat, sed si digitorum solùm in certo, aut indecoro gestu à computa- tione dissentit, iudicatur indoctus.

Iuuenalis Satyra 10.

Atque suos iam dextra computat annos.

Sed quid ego plura, in re non dubia? quasi uerò (Leكتور optime) iam te ita digitis luden- tem uidere mihi non uidear, ut risum moueas.

INCIPIT PRÆFATIO.

BRIDESERTI RAMESIENSIS GLOSSÆ.
Præfatio. Id est præloquutio. Incipit. Com- positum uerbum est ex integro & corrupto: ut In- 20 integra pars est, & Cæpio, corruptio enim mu- tatur in i, & corripitur. Incipit autem est inchoat, uel initium capit, uel exordium sumit. Quidam autem dicunt, quod componitur ex In, præposi- tione, & Cæpi, defectiuo uerbo, quod tantum præteritum habet, & per se scribitur, & signifi- cat cooptionem, uel inchoationem. unde & le- gimus: Cœpit Dauid arcem Sion.

DEnatura rerum & ratione 30 temporum, duos quondam stricto sermone Libellos composui: nunc prolixius de Temporū ratione (Do- mino iuuante) dicturi necessarium duxi- mus, utilissimam primò, promptissimamq; flexus digitorum, paucis præmonstrare solertiam, ut quum maximam computandi facilitatem dederimus, tum paratio- re legentium ingenio ad inuestigandam 40 dilucidandamq; computatio seriem tem- porum ueniamus. Neque enim contem- nenda, parui uel pendenda est regula, cuius omnes penè sacræ expositores Scri- pturæ, non minus quam literarum figu- ras monstrantur amplexi.

GLOSSA. De natura rerum &c. Non est prætermittendū quum dixit De natura rerum, cur 50 non etiam de Natura temporum, uel de Ratione rerum & ratione temporum dixit. Aliud est uero de natura rerum differere, aliud de ratione. Na- tura rerum, est substantia ipsa spiritualis uel cor- poralis creaturarum cum qualitatibus proprijs, sed prius quærēdum de natura temporum, ut facilis ratio eorum appareat, non enim in hoc loco ratio pro natura posita. Natura ergo tem- porum est, mutabilium rerum motus: sed quo- niam motus ipse ordinatus est, & naturales nu- meros non excedit, à Deo creatus est, & creatu-

ra ordinata est, & potest propria substantia esse & aliarum creaturarum qualitas, id est ordinata mutabilitas, sed quia motus ipse, qui est tempo- ris substantia, naturales articulos habet, & morarum certa & secreta spatia, quum de ipsis ar- ticulis uel morulis aliquid differitur, ratio tem- porum appellatur. Non ergo de motibus tantum, autor istius libri differuit, sed de articulis & cer- tis spatijs temporalium motionum Libellum 10 composuit. Statu, cursu, & fine temporum, totus istius libri textus perficitur. Prima enim pars, id est à principio usq; ad Chronica, statū, id est naturalem temporum cursum continet. Media uero, id est quæ in Chronicis continen- tur, cursum temporum, id est quæ in eis facta sunt, pronunciat. Ultima autem finem tempo- rum, id est reliqua sextæ ætatis & diem iudicij declarat. Nancq; quauis tempus semper uideat- 20 tur esse in motu, tamen ad statum redit, à quo inchoat. Nunquā enim motus fieri potest, qui non aliquando à statu inchoauerit. Labentibus temporum curricula, finem quum uoluerit im- ponet. Vbi notandum, quia si ipsa tempora si- nienda esse pronunciat, difficilis quæstio est, Tempora enim creata & ordinata à Deo, sub- stantia sunt. Quomodo ergo creata substantia deficiet, nisi forte ipsa signa, cuius motibus effi- ciuntur, tempora stabilia erunt, & currere ces- 30 sabunt? Quod nondum credere possum. Nam si semper coelestia signa cucurrerint, necesse est tempora finem non habere. Si autem labentes temporum curricula dicunt ea, quæ in temporibus aguntur, id est humana negocia, homines nasci, crescere, decrescere, mori: similiter & cætera animalia, ligna, olera deficere, renouari, &c. facili- 40 lis quæstio est. Ista enim omnia inter curricula finem habebunt, aut certe sic intelligendū est, Omnia tēpora, & ea quæ in eis aguntur, finem habebunt, sed ea quæ in temporibus aguntur, ita finem habebunt, ut penitus non sint: ipsa uero tempora ita finiuntur, non ut eorum natu- ralia cessent spatia, sed ut ipsa currere non sen- 50 tiantur. Quū enim summis hominibus ipsa æ- ternitas apparuerit, ubi nihil præterit, nihil futu- rum est, sed semper idem est, tūc quicquid tem- porū præterlabitur, non sentitur: sicut nos quū requiescimus in somnis, præteritū spatia nō sentimus, unde Propheta dicit: Melior dies uis- 60 na in atrijs meis super milia. Et alibi, In ebrietate ab ubertate domus tuæ. In nomine enim ebrietatis, obliuio omnium rerum mutabilium in- telligitur. Sed omnibus his Hebraicæ ueritatis integram profero puritatem, quam præeminē- tissimi doctorū Hieronymus in libris Hebrai- carum quæstionum, Augustinus in libro de Ci- uitate Dei, Eusebius ipse Chronographus in tertio Historiæ ecclesiasticæ libro, &c. In libro Hebraicarum quæstionum sic dicit beatus Hie- 60 ronymus: Sciendum quod usq; ad diluuiū, ubi in nostris ducentorum, & quod excurrerit an- norū, genuisse quis dicitur: in Hebræo habeat centum

centum annos, & reliquos qui sequuntur. Et post pauca: Famosa quæstio, & disputatione ec- clesiarum omnium uentilata, quod iuxta dili- gentem supputationem, 14 annos post dilu- uium Marusalam uixisse feratur. Et quomodo uerum est, quod octo tantum animæ in arca saluæ factæ sunt? Restat ergo, ut quomodo in plerisque, ita & in hoc sit error in numero. Item unde supra in 15 libro de ciuitate dei, sic dicit beatus Augustinus. Itaq; illa diuersitas nume- 10 rorum aliter se habentium in codicibus Græcis & Latinis, aliter in Hebræis, ubi non est ista de- centum annis prius additis & postea detractis per tot generationes continuata paritas, nec malitia Iudæorum, nec diligentia uel pruden- tia Septuaginta interpretum, sed scriptoris tri- buatur error, qui de bibliotheca Ptolemæi regis codicem describendum primus accepit, ubi potuit quidem accideret etiam scriptoris error, 20 Item in eodem libro sic dicit: Nam ex Adam usq; ad diluuium computantur anni secundum codices nostros, 2262, secundum Hebræos au- tem 1656. Item in decimo sexto libro, decimo capite beatus Augustinus: Sunt itaq; anni à di- luuiū usq; ad Abraham, 1072, secundum uul- garem editionem Septuaginta interpretum. In Hebræis autem codicibus longè pauciores an- nos perhibet inueniri, de quibus rationem aut nullam aut difficillimam reddunt. Diuerso sty- lo, etiam à pluribus scribi dixerant antea, id est 30 diuersa pronuntiatione, non diuersa fide, id est non diuersa intelligentia. Hoc testimonio uti- tur sanctus Augustinus contra eos qui sensum uerborum eius intelligere non ualent, dice- bant Augustinum non bene scripsisse de his quæstionibus, de quibus alij scriptores bene scripsissent: id est, facilius ex uerbis aliorum scri- ptorum, quam ex Augustini scriptis unus atq; idem sensus intelligitur. Suadet ergo eis, ut re- 40 linquant sua scripta his qui possunt ea intelli- gere, & recurrant ad eos à quibus facilius sen- tiunt. Quoniam ideo necesse est plures libros à pluribus autoribus confici, uerbis tantūmo- do discrepantibus, unum atq; eundem sensum habentibus: ut quicquid in uno autore non in- telligitur, in alio facilius intelligatur: uerbigrati- a, Hieronymus & Augustinus in una eadēq; quæstione unum atque idem senserunt: sed ex uerbis Augustini intelligo, quod Hieronymi non intellexit: autem e contrario, Hieronymi 50 sensus, quod Augustini non sensisti.

ALIUD SCHOLIUM IO. NOVIOMAGI

De temporum ratione, Domino iuuante, dicturi necessa- rium duximus, utilissimam primò promptissimamq; flexus di- gitorum, paucis præmonstrare solertiam. Indicat Beda numerorum notationem, quæ fit uario digito- rum gestu, necessariam esse computationibus temporum: cum enim cycli solares lunaresq; 60 unde hæc temporum ratio pendet, magnis nu- meris expediantur, quos scriptis numerorū no-

Beda Tom. 1.

tis signare molestum esset, completi tam lon- gam seriem difficile, comodissimum est habe- re expeditam rationem unumquēlibet nume- rum exprimere flexibus digitorum, quod pri- mum homines natura admoniti ceu apro digi- torum numero, fecisse uidentur. Cum enim lin- gula manus quinos habeat digitos, unde con- stat denarius, factus est hic numerus pro digi- torum modo perfectus, solus & summus: nam 10 supra denarium continuò pergentes, minores numeros omnis natio reflectit: quod non solū fit uocali numeratione, ueluti decem ubi dixi- mus, pergentes non simplici utimur dictione, sed unum repetentes dicimus undecim, id est decem & unum. Verum in notis idem fit: de- cem, deinde repetit nota unitatis x & 1. quæ sunt undecim: & Arithmetici digitum uocant, numerum omnem infra denarium, ut 1. 2. 3. & cætera. Horum enim quisq; digito aliquo ex- 20 primitur, ueluti 1 in leuæ manus pollice, 2 in eiusdem indice, 6 in pollice dextro, & sic dein- cept usq; ad denariū. Articulos quoq; uocant numeratores, qui in decem æquales partes di- uidi possunt, ut 10, 20, 30, 40. hi enim articulis digitorum exprimuntur, ueluti primus dena- rius (quando naturali ordine numeratur) in su- periore articulo pollicis statuitur, secundus in inferiori. Sed hæc numerandi ratio, uulgarissi- ma, & pueris nota, quam ob id posui, ut quæ ef- 30 fet digitorum & articularum origo apud arith- meticos indicaretur pueris. Est alia numero- rum notandorum ratio, per calculos in tabula delineata ductibus parallelis positos, quæ & ipsa uetus est, neq; ab usu recessit, nisi quod lo- co calculorum numis nunc utantur: atq; huius est & fuit usus in numerandi speciebus nego- cialibus. Nam illa qua etiam nunc utuntur per 40 notas Arabicas, uidelicet 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 0. quas ziphras uocant, recens esse uideatur, nec ueteribus Romanis reliquis uel nationibus cog- nita: nulla enim antiquitatis monumenta has notulas habent insculptas. Sed ad Bedam re- deo. Est postremò quidam doctus & ingeniosus aliter per digitos numerandi ritus, quem hic Beda tradit, quo ueteres usos esse pluribus ar- gumentis constat, sed incuria negligentiaq; ho- minum ab usu recessit. Veterem autem appa- 50 ret ex Plinij libro 24. naturalis historiæ, cap. 7. ubi ait, Ianum dicatum à Numa Pompilio ita figuratis digitis expressum, ut 335 dierum nota per significationē annui temporis & aui se- Deum ostēderet: & M. Cicero Hortensij subti- lem actionis in digitos distributionem aliquo- ties eludit. Annotatū est quoq; in historia Ar- taxerxis, Orontem generum regis, quum à so- cero indignatione quadam in ordinem reda- ctus esset, dixisse solitum, Principum animos persimiles uideri Arithmetico- rum digitis: nam sicut computatio nunc myriada digitorum ge- 60 stu conficitur, nunc monada sic quoq; qui à re- gibus toti pendent, modò ualent plurimū, mo-

H pō

dō ab illo honoris gradu ad imum deuoluti, omnibus sunt derisui. Cælius in Antiquis lectionibus eodem putat referendum esse illud Fabij in Institutionibus oratorijs: Si actor (inquit) non dico, si circa summas trepidat, sed si digitorum solum imperito aut in decoro gestu à computatione dissentit, iudicatur indoctus. Sed hoc loco apparet, Quintilianum respicere illam uulgarem computationem, de qua supra diximus, quod etiam de Hortensio dici potest. Orator enim apud populum agit, qui has subtilitates sæpe non intelligeret: sed alibi inuenio eum manifestius de hac computatione locutum, ut lib. undecimo de formando gestu, ubi sic habet: Nam gestum poculum poscentis, aut uerba minantis, aut numerum quingentorum flexo pollice, efficiens, quæ sunt à quibusdam scriptoribus reprehensa, ne in rusticis quidem uidi: ubi sine controuersia hunc computandi modum intelligit: exprimitur autem, ut & hic ex Beda dicitur quingenta, dextra manus pollice flexo uersus palmam instar literæ r Græcæ, qui gestus in dicendo foret. Legunt alij quinquaginta, locum forte non intelligentes, illa enim exprimitur sinistra: sed illa manus sola non facit gestum. Est etiam apud Apuleium locus in secunda defensione Magiæ, qui sine hac parte numerandi intelligi nequit. Notum & illud est: Atque suos iam dextra computat annos: de Nestore, qui ad centum annos peruenit. Centum autem, ducenta & trecenta, sic computantur in dextra, sicut unum, duo, tria in sinistra. Facetè Nichardus in uetulam nimio plus uitaem, quæ annis etiam ceruus superaret, sic ludit:

*ἡ φάσ' ἀδρῆσος ἐλάφου πλείου ἢ χερσὶ λαοῦ,
γῆρας ἀειδιμάδου δ' ἐν τέρῳ ἀφ' ἐραυδῆος.*

Est igitur istius computationis cognitio ad pleaque ueterum intelligenda necessaria: quod propterea longius egi, ne frivolum mox iudicetur, quod prima fronte non blanditur. Præterquam hic Bedæ liber uulgaretur, incognita ista erant: & sola (ut opinor) hæc uetustas per eum seruata est: quare quicquid huius est, id Bedæ in uniuersum debes. Pueri habent quæque in hac re non inuicendam digitorum exercitationem: liberalis nanque digitorum extensio & flexus, etiam ad *χερονομίαν* pertinet.

Tum paratiore legentium ingenio. Nam caput quinquagesimum quintum, quod est de recursu cyclorum solarium mensurorum, expeditur ea numeratione, quæ fit flexu digitorum.

Permulti siquidem alij alias, & ipse diuinæ interpretæ historiæ Hieronymus, in Euangelicæ tractatu sententiæ huius adiumentum disciplinæ non dubitauit assumere: Centesimus (inquit) & sexagesimus, & tricesimus fructus, quanquam de

una terra, & de una semente nascitur, tamen multum differt in numero. Triginta referuntur ad nuptias: nam & ipsa digitorum coniunctio, quasi molli osculo se complectens & foederās, maritum pingit & cōiugem. Sexaginta, ad uiduas: eo quod in angustia & tribulatione sint positæ: unde & in superiore digito depri-mūtur: quantoq; maior est difficultas expertere quondam uoluptatis illecebris abstineret, tantò maius & præmium.

BRIDFERTI RAMESIENSIS GLOSSA.

Permulti siquidem alij alias, & ipse diuinæ interpretæ historiæ Hieronymus Euangelicæ tractatu sententiæ, huius adiumentum disciplinæ, non dubitauit assumere. In Euangelio Matthæi, capite decimotertio, ubi scriptum habetur: Qui uerò in terra bona seminat natus est, hic est qui audit uerbum, & intelligit, & fructum afferit, & facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum. sic dicit sanctus Hieronymus capite trigesimo quinto in Matthæum. Primum ergo debemus audire, deinde intelligere, & post intelligentiam fructus reddere doctrinarum, & facere uel centesimum fructum, & sexagesimum atque tricesimum. De quibus plenius in libro contra Iouinianum diximus, & nunc breuiter perstrin-gemus, centesimum fructum uirginibus, sexagesimum uiduis & continentibus, tricesimum sancto matrimonio deputantes.

Porro centesimus numerus (quæro diligenter Lector attende) à sinistra transfertur ad dextram, & ipsidem quidem digitis, sed non eadem manu: quibus in læua manu, nuptæ significantur & uiduæ: circulum faciēs, exprimit uirginitatis coronam.

IOANNIS NOVIOMAGI SCHOLION.

Et ipse diuinæ interpretæ historiæ Hieronymus. Apud Matthæum locus est capite decimotertio, de agricolâ, qui exiit ad seminandum: quo loco Seruator noster triplicem facit fructusententiam differētiam: ex primo fructum uigecuplum, ex secundo sexagecuplum, tertio centuplum sustulit: in qua parabola diuus Hieronymus libro primo cōtra Iouinianum, maximum numerum refert ad uirgines, proximum ad uiduas, minimum ad matrimonium: sumpta confirmatione festiua, magis quam necessaria, à digitorum gestu, quam eleganter hoc loco Beda explicauit. Eum autem locum Erasmus coniecturis exposuit, sic tamen ut à ueritate non aberet: in Bedæ librum tum nondum inciderat. Postea tamen ubi forte eum alicubi nactus esset, ex ipso autore rem egiit.

Tres

Tres digiti in manu dicuntur auricularis, medius & impudicus: ceteri duo, index & pollex. *Primo fit indigitatio in læua manu, tali modo,*

Quum ergo dicis Vnum, minimum in læua digitum inflectens, in medium palmæ artum infiges.

Quum dicis Duo, secundum à minimo flexum, ibidem impones.

Quum dicis Tria, tertium similiter inflectes.

Quum dicis Quatuor, itidem minimum leuabis.

Quum dicis Quinque, secundum à minimo similiter eriges.

Quum dicis Sex, tertium nihilominus eleuabis, medio duntaxat solo, qui Medius appellatur, in medium palmæ fixo.

Quum dicis Septem, minimum solum, cæteris interim leuatis, super palmæ radicem pones. Iuxta quod

Quum dicis Octo, medicum.

Quum dicis Nouem, impudicum ere-gione compones.

Quum dicis Decem, unguem indicis in medio digiti pollicis.

Quum dicis Viginti, summam pollicis inter medios indicis & impudici artus immittes.

Quum dicis Triginta, unguem indicis & pollicis blando coniunges amplexu.

Quum dicis Quadraginta, interiora pollicis lateri uel dorso indicis superduces, ambobus duntaxat erectis.

Quum dicis Quinquaginta, pollicem exteriori artu instar Græcæ literæ gamma curuatum, ad palmam inclinabis.

Quum dicis Sexaginta, pollicem (ut supra) curuatum, indice circumflexo diligenter à fronte præcinges.

Quum dicis Septuaginta, indicem (ut supra) circumflexum pollice immisso superimplebis, ungue duntaxat illius erecta trans medium indicis artum.

Quum dicis Octoginta, indicem (ut supra) circumflexum, pollice in longum tenso implebis, ungue uidelicet illius in medium indicis artum infixam.

Quum dicis Nonaginta, indicem inflexiungulam radici pollicis infiges.

Hactenus in læua, aut sinistra manu.

Bedæ. tom. 1.

Secundo, fit indigitatio in dextera, sic.

Centum uerò in dextera, quemadmodum Decem in læua facies.

Ducenta, in dextera: quemadmodum Viginti in læua.

Trecenta, in dextera: quemadmodum Triginta in læua.

Quadringenta, in dextera: quemadmodum Quadraginta in læua.

Quingenta, in dextera: quemadmodum Quinquaginta in læua.

Sexcenta, in dextera: quemadmodum Sexaginta in læua.

Septingenta, in dextera: quemadmodum Septuaginta in læua.

Octingenta, in dextera: quemadmodum Octoginta in læua.

Noningenta, in dextera: quemadmodum Nonaginta in læua.

Item Mille, in dextera: quemadmodum Vnum in læua.

Duo millia, in dextera: quemadmodum Duo in læua.

Tria millia, in dextera: quemadmodum Tria in læua.

Quatuor millia, in dextera: quemadmodum Quatuor in læua.

Quinque millia, in dextera: quemadmodum Quinque in læua.

Sex millia, in dextera: quemadmodum Sex in læua.

Septem millia, in dextera: quemadmodum Septem in læua.

Octo millia, in dextera: quemadmodum Octo in læua.

Nouem millia, in dextera: quemadmodum Nouem in læua.

In reliqua parte corporis indigitatio, primo cum læua manu.

Porro cum dicis Decem milia, læuam in medio pectori supinam appones, digitis tantum ad collum erectis.

Quum dicis Viginti millia, eandem pectori expansam latè superimpones.

Quum dicis Triginta millia, eadè pronâ, sed erecta, pollicem cartilagini medij pectoris immittes.

Quum dicis Quadraginta millia, eandem in umbilico erectam supinabis.

H 2

Quum dicis Quinquaginta millia, eiusdem (scilicet lęuę) pronę, sed erectę, pollicem umbilico impones.

Quum dicis Sexaginta millia, eadem pronę femori lęuę desuper cōprehēdes.

Quum dicis Septuaginta millia, eandē supinam femori superimpones.

Quum dicis Octoginta millia, eandē pronam femori superpones.

Quum dicis Nonaginta millia, eadem lumbos apprehendes, pollice ad inguina uerso.

Haecenus in lęua: nunc ad dexteram.

Ac uerō quum Centum millia dicis, dexteram manum in medio pectoris supinam appones, digitis tamen ad collum erectis.

Quum dicis Ducenta millia, eandem pectori expansam latē superimpones.

Quum dicis Trecenta millia, eadem pronę, sed erectę, pollicem cartilagini medię pectoris immittes.

Quum dicis Quadringēta millia, eandem in umbilico erectam supinabis.

Quum dicis Quingenta millia, facies cum ipsa dextera, quemadmodum Quinquaginta millia in lęua.

Quum dicis Sexcenta millia, facies cū dextera quemadmodū Sexaginta millia in lęua.

Quum dicis Septingenta millia, facies cum dextera, quemadmodū Septuaginta millia in lęua.

Quum dicis Octingenta millia, facies cum ipsa dextera, quemadmodū Octoginta millia in lęua.

Quum dicis Noningenta millia, facies cum dextera, quemadmodū Noningenta millia in lęua.

Quum dicis autē Centena millia (hoc est Centies centum, Millio Neoteris dicta) ambas sibi manus, insertis inuicem digitis implicabis.

BRIDFERTI GLOSSA.

Iam hęc sunt sex illi Numerorum integri ordines, in ipsa uniuersa indigitationis ratione.

Primus uerō ordo, est Vnitatum.

Secundus autem, Decadum.

Tertius est, Centuriarum.

Quartus est, Millenariorum.

Quintus est, Decadum millenariorum.

Sextus & hęc ultimus, est Centuriarum millenariorum ordo.

Isidorus, in libro Erymologiarum undecimo: Digni nuncupati, uel quia decem sunt, uel quia decē iuncti existāt. Nam habent in se numerum perfectū, & ordinem decentissimū.

Primus, pollex uocatur, eo quōd inter ceteros polleat uirtute & potestate.

Secundus, index & salutaris seu demonstratorius: quia eo ferē salutamus, uel ostendimus.

Tertius, impudicus: quia cum ipso putredines uulnerum Medici tangere solent.

Quartus, anularis: eo quōd in ipso anulū geritur. Idem & medicinalis, quōd eo trita coluria à Medicis colliguntur.

Quintus, auricularis: quia ex ipso aurem scalpimus.

1	10	100	1000	10000	100000
2	20	200	2000	20000	200000
3	30	300	3000	30000	300000
4	40	400	4000	40000	400000
5	50	500	5000	50000	500000
6	60	600	6000	60000	600000
7	70	700	7000	70000	700000
8	80	800	8000	80000	800000
9	90	900	9000	90000	900000

Dextramans semper usque ad nonagena millia per iuncturas digitorum continetur numerum.

Sinistra manus semper usq; ad nonagena millia per artus digitorum continetur numerum.

Tres digiti in dextera manu, id est index & pollex, usq; ad nonagena millia continent numerum.

Duo digiti in dextera manu, id est index & pollex, usq; ad nonagena millia continent numerum.

Duo digiti in sinistra manu, id est index & pollex, usq; ad nonagena millia continent numerum.

Tres digiti in sinistra manu, id est auricularis, medicus, impudicus, usq; ad nouem centenas continent numerum.

Pollex, etiam si ceteris breuior, tamen inter ceteros fortitudine pollet.

Index, quoq; saluatorius quondam, & demonstratorius dicitur.

Pollex & index, in dextera, a centum usq; ad noningenta.

Nunc tres alij in eadem dextera manu, a mille usq; ad nouem millia.

Sinistra per artus dimensos, corporis continebit numerosi: & dextera per iuncturas & dispositiones membrorum.

Sic habes Numerorum omnium per characteres demonstrationem, aut per digitorum inflexionem.

Brice

BRIDFERTI RAMESIENSIS GLOSSA.

Quum ergo dicis Vnum, minimum in lęua digiti inflectes, in medium palmae artum infleges. In libro de ciuitate dei undecimo, sic dicit beatus Augustinus: Ratio numeri contemnenda non est, quae in multis sanctarum scripturarum locis, quam magna aestimanda sit, elucet, diligenter intuentibus. Nec frustra in laudibus Dei dictum est, Omnia in mensura & numero & pondere disposita sunt. Et Eucherius uir sapiētissimus ita commemorat: Hęc numerus, qui est unus, ad unitatem Dei refertur: ut est in libro Exodi, Audi Israel, dominus Deus tuus unus est. Duo, duo testamenta: in Regum libris, Et fecit in Dabir duo Cherubin decem cubitorū magnitudine.

Tres, ad sanctam trinitatem: in epistola Ioannis, Tres sunt, qui testimonium dant, spiritus, aqua & sanguis. Quatuor, ad quatuor euangelia: in Ezechiele, Et ex medio eorum similitudo quatuor animalium, & Ioannes in Apocalypsi sua, Quatuor animalia ante thronum Dei plena oculis ante & retro. item, Quaternarius enim numerus perfectus est, & in suis partibus diuisus perfectionem obtinet. Diuiditur enim in unum, duo, uel tria. Vnum namq; ad Deum pertinet: quia unus Deus, una fides, unum baptisma, unus Deus & pater omnium, qui super omnes, & per omnia, & in omnib; nobis. Duo, ad geminam dilectionē, uel (ut supra dictum est) ad duo testamenta. Tres, ad sanctam indiuiduamq; trinitatem, patris scilicet & filij & spiritus sancti. Quatuor autem ad gratiam Noui testamenti, uel ad quatuor libros sancti Euangelij, quę maxime in his ascribitur. Quia enim quadratus lapis non fluctuat, sed in quamcūq; partem uersus fuerit, æqualiter iacet, recte quaternario numero constituta sanctorum designatur: quia non circumferuntur omni uento doctrinę, sed ut firmi lapides sicut in prosperis siue aduersis, in bonis actibus & fide constantissimi perseverant, considerantes illud quod ait, Qui perseverarit usq; in finem, hęc saluus erit.

Quinq; ad quinq; libros Mosi: Paulus, In Ecclesia uolo quinq; uerba sensu meo loqui.

Sex, ad diem sextū, quo Dominus hominem cum uniuersis animantibus fecit. In Genesi, Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem, Et factū est uespere & mane, dies sextus. Itē beatus Gregorius in homilia 17. super Ezechielem ita dicit: Sape iam diximus, senario numero perfectionem boni operis designari, nō illud sequentes quod conati sunt huius seculi sapientes asserere, dicentes, idcirco senariū numerum esse perfectum, quia suo ordine numeratus perfectus: ut quum unus, duo uel tres dicitur, senarius numerus impletur: uel quia in tres partes diuiditur, id est sexta, tertia & dimidia: uidelicet in uno, duobus & tribus. Sed idcirco senarium numerum dicimus esse perfectum, quia sexto die homo est conditus, eocq;

Bedę tom. 1.

die Dominus perfecisse opera sua describitur, unde etiam pro perfectione poni senarius numerus solet. Septem, ad diem septimum, in quo perfectis omnibus Dominus requieuit. In Genesi, Et requieuit die septimo ab uniuerso opere quod pararat. Itē beatus Gregorius: Certissime scimus, quōd septenarium numerū scriptura sacra pro perfectione ponere consueuit. Vnde & septimo die Dominum requieuisse ab operibus asserit. Hinc est etiam, quōd septimus dies in requiē hominibus, id est in sabato est datus. Hinc est quōd iubilæus annus, in quo plenaria requies exprimitur, septē hebdomedibus consummatur. Cui monade addito, nostrę adunationis summa impletur. Hęc igitur uerba, scripta sunt in primo libro Moraliū diui Gregorij, Augustinus in libro undecimo de ciuitate dei. Septenarius numerus pro cuiuscūq; rei diuersitate poni solet. Vnde dicitur, Septies cadit iustus, & resurgit: id est quotiescūq; ceciderit, non peribit. Quod non de iniquitatibus, sed de tribulationibus ad humilitatem perducentibus intelligi uoluit. Et, Septies in die laudabo te, quod alibi alio modo dicitur est, Semper laus eius in ore meo. Propterea hoc eodem sapenūmero spiritus sanctus significatur, de quo Dominus ait: Docebit uos omnem ueritatem. Octo, ad diem resurrectionis, id est octauū. In titulo Psalmi, In finem pro octaua. Nouem, ad sacramentum, quōd hora nona Dominus spiritū emisit. In Euangelio, Et circa horam nonā clamauit Iesus uocem magna, & emisit spiritum. Decem, ad decalogū legis. In Psalmo: In psalterio decachordo psallam tibi. Duodecim, ad apostolos: in Euangelio, Duodecim autem apostolorum nomina hęc sunt. Quatuordecim, ad sacramentum Dominicę generationis. In Euangelio: Ab Abraham usq; ad Dauid, generationes quatuordecim. Quindecim, ad quindecim gradus templi. Sedecim, ad numerum prophetarū.

Viginti duo, ad sacramentum diuinorum uoluminum, secundum literas Hebræorum. Viginti quatuor, ad mysterium numeri seniorum: In Apocalypsi, Et super thronos uiginti quatuor seniores sedentes. Triginta, ad fructus fidelium contigum. In Euangelio, Et dabunt fructus aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigessimū. Trigintatres, ad mysterium ætatis, qua Dominus in carne uersatus est. In Apostolo, sicut quibusdā ex hoc uidetur: Doceat nec occurramus in unitatem fidei & agnitionis filij Dei in uirum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Quadraginta, ad quadragesimę sacramentum. In Euangelio, Et agebatur spiritu in deserto quadraginta diebus. Quadraginta duo, ad numerū in eremo mansionum, uel ad numerum generationum, quę ab Abrahami sunt usq; ad Christum. Quinquaginta, ad Pentecosten. In Actibus apostolorum: Quum completerentur dies pentecostes,

H 3 Sexas

Sexaginta, ad fructum viduis siue continen- tibus debitum. In Euangelio: Et dabunt fru- ctum, aliud sexagesimum. Septuagintaduo, ad numerum presbyterorum uel discipuloru, quos Dominus elegit. In Euangelio: Post hac designauit Dominus & alios septuagintaduos & misit binos ante faciem suam in omnem ci- uitatem. Centum, ad martyrum fructum uel uirginum. In Euangelio: Et dabunt fructum, aliud centesimum.

Est & alterius modi computus, articu- latim decurrens: qui, quoniam speciali- ter ad Paschæ rationem pertinet, quum ad hanc ex ordine uentum fuerit, oportu- nius explicabitur.

Iste computus pertinet ad decemnoualem cyclum, & ad solarem. Et in hoc quod dicit Ar- ticulatim, comprehendit lunarem cyclum.

Potest autem & de ipso quem præno- tauimus computo quædam manualis loque- la, tam ingenij exercēdi, quam ludi agen- di gratia figurari: qua literis quis singilla- tim expressis uerba, quæ ipsedē literis con- tineantur, alteri qui hanc quoque nouerit industriam, tametsi procul posito, legen- da atque intelligenda contradat, uel neces- saria quoque per hæc occultius innuendo significans, uel imperitos quosque quasi diuinando deludens.

Cuius ordo ludi uel loquelæ talis est:

Quum primam alphabeti literam inti- mare cupis, unum manu teneto.

Idest, sicut ostendis unum in manu per mi- nimum digitum, sic debes a intelligere in ipsa inflexione digiti: & sic de reliquis.

Quum secundam, duo.

Quum tertiam, tria.

Et sic ex ordine cæteras. Verbi gratia: Si amicum inter insidiato- res positum, ut Cautè rem agat, admone- re desideras: digitis ostende,

Tertiam, Primam, Vigesimalam, Decimam nonam, Quintam, Primam, Septimam, Quintam, Huius nanque ordinis literæ, Cautè age, significant. Potest & ita scribi, si causa se- cretior exigat.

[Est & alterius modi computus.] Scilicet quàm iste, per digitos & artus. Articulatim decurrens, id est per articulos, scilicet digitos manus. Ipse enim articulos exteriores decurrit. Unum manu teneto. Id est unitatem signa in manu. Manu scilicet sinistra teneto, id est sicut ostēdis unum in manu per minimum digitum, sic debes lite- ram a, intelligere in ipsa digitorum inflexione. Quum secundam significas literam, duo scilicet teneto. & sic de reliquis, id est sicut nume- rus digitorum se ex ordine extendit, usque ad uigintitres: plures enim non habemus literas. Et quum uolueris demonstrare k, quæ est deci- ma apud nos litera, ostende eam per eundem numerum, per quem ostendis decimam in ma- nu tua. Item aliter, Quum l uolueris de- monstrare, ostende eam per k & a, repetens à capite: quia l, undecima est apud Latinos. Et si uolueris x demonstrare, quæ est uicesima pri- ma litera, nota eandem per u, quæ est uicesima litera, & per a, quæ est prima. Et sic de alijs us- que ad z ultimam literam.

Sed hæc Græcorum cōputo literisq; facilius disci simul atque agi possunt, qui non ut Latini, paucis iisdemq; geminatis suos numeros solent exprimere literis, ue- rum toto alphabeti sui caractere in nu- merorum figuras expenso, tres qui plus sunt numeros uotis singulis depingunt, eundē penē numeri figurādi, quē scriben- di alphabeti ordinē sequētes, hoc modo:

a	1	unum	ι
β	2	duo	ιι
γ	3	tria	ιιι
δ	4	quatuor	ιιιι
ε	5	quinque	υ
ς	6	sex	υι
ζ	7	septem	υιι
η	8	octo	υιιι
θ	9	nouem	ιξ
ι	10	decem	ξ
κ	20	uiginti	xx
λ	30	triginta	xxx
μ	40	quadraginta	xl
ν	50	quinquaginta	li
ξ	60	sexaginta	lxi
ο	70	septuaginta	lxx
π	80	octoginta	lxxx
ρ	90	nonaginta	lxxxix
ς	100	centum	c
σ	200	ducenta	cc
τ	300	tercenta	ccc
υ	400	quadringenta	cccc
φ	500	quingenta	d
χ	600	sexcenta	dc
ψ	700	septingenta	dcc
ω	800	octingenta	dccc
θ	900	noningenta	dcccix

[Quem scribendi alphabeti ordinem sequentes hoc mo- do.] Si quemlibet nostri alphabeti literam uis demonstrare, considera numerum, qui sibi in alphabeti ordine naturaliter est attributus, & tunc Græcam literam non eiusdem nominis, sed eundem numerum significantis inscribe. Verbi gratia, Si uis demonstrare g, quæ est se- ptima litera in ordine nostri alphabeti, nõ ideo debes ponere gamma, quod eandem uim reti- net apud illos, quia tertia est in ordine alpha- beti illorum: & nõ septima: sed potius zeta, quod septenarium numerum apud illos retinet, sicut & apud nos g. Illud autem animaduertēdum, quia Græci per sua elementa numeros expri- mentes, à denario transibunt ad uicenarium, à tota scilicet, quæ decem, ad cappa, quæ signifi- cat uiginti: reliquos uerò numeros, qui inter decem & uiginti computantur, non per singu- los characteres, sed per binos sibi inuicem co- pulatos computantur: ueluti si uicenarium nu- merum ostendere uelint, scribunt alpha, quod significat unū, & iota, quod significat decem: sic & de reliquis, quod etiam in tali loquutio- ne obseruandum est.

γ	c	3
κ	u	20
β	m	12
ιγ	n	13
κ	u	20
β	m	12
ε	e	5
ιζ	r	17
θ	i	9
ιη	s	18
α	a	1
ιθ	p	15
θ	i	9
γ	c	3
ε	e	5
ιη	s	18
ιθ	p	15
ιζ	r	17
ιθ	o	14
ιγ	n	13
ιθ	o	14
ιη	s	18
ιθ	t	19
ιζ	r	17
θ	i	9
ιη	s	18
θ	i	9
ιγ	n	13
ιη	s	18
ε	e	5
ιζ	r	17
ε	e	5
ιζ	r	17
ε	e	5
ιζ	r	17
α	a	1
θ	i	9
ιθ	o	14
ιη	s	18

Quarundam literarum Latinarum numerus Græcus, iuxta seriem literarum Latina rum in suo al- phabeto.

Literarum qua- rumdam nume- rus ziphralis, secundum or- dinem literarum alphabeti Latini.

Hic autem habes certum exemplum, quo te in alijs exercere posses: ut in hoc carmine, Cum numeris apices, pro nostris inferere Graios Interim scies, literam x, à Græcis sumptam, quum habeat figuram literæ, quæ apud illos uocatur Chi, tamen apud illos nomen accepit per anastrophen uel conuersionem huius Græ- cæ literæ quæ dicitur xi, inde apud Latinos ix. Quod autem nos per c, siue per k, siue per qu scribimus, Græci per solum cappa k scribunt. V etiam, quod non habent Græci, quoties so- num ipsius u exprimeret uolunt, per o micron & ypsilon simul copulatos significant. Sed hæc loquela & scriptio numeralis ad literas La- tinas inueniēdum, literisq; scilicet Græcorum, facilius disci simul atque agi possunt. Facilius enim cognoscunt Græci numerum ex suis lite- ris, quàm nos ex nostris, quia unusquisque nu- merus habet suam propriam literam, per quam intelligatur. Latini autem non intelligunt nu- meros, nisi paucis literis, iisdemq; etiam gemi- natis. Qui scilicet Græci, non ut Latini, paucis utuntur, sed omnibus literis. Paucis uerò, ut his septē tantum, I V X L C D M.

Quatuor ex his duplicantur, triplicantur & quadruplicantur, iuxta numeri exigentiam: ut sunt hæc, IIII XXXX CCCC MMMM. Græci enim omnibus suis literis exprimunt nu- meros: uerum toto alphabeti sui caractere, in numerorum figuras extenso, tres qui plus sunt numeros, notis proprijs, quæ ex alphabeto nõ sunt, depingunt. Prima est s, quæ dicitur epis- simon, & est nota numeri 6. Secunda est γ, quæ uocatur cophe, & ualet in numero 90. Tertia est θ, quæ dicitur enneacosis, quia ualet 900, quia ennea Græcè, nouem Latinè: enne- neconda, nonaginta: enneacosis, noningenta dicitur. Hi tres characteres numerorum licet interponantur literis Græcorum, non tamen sunt literæ, sed cuiusdam numeri notæ. Epissi- mon ideo sexto loco ponitur, quia formam se- mis habet, quod significat sex uncias, uel quia iuxta epsilon stat, significans quinque. Cophe quoque idcirco ponitur iuxta literam pi, quæ ua- let 90. Enneacosis in fine ponitur, propter ul- timum numerum, qui est 900, tres nouenarias figurarum numeraliū claudens: quia apud La- tinos, ultra mille nullus est numerus. Græci ue- rò quum mille 1000 notant, per uirgulā supra- signatam supra quamlibet numerorum notam distinctè indicant, ut A, & cætera.

Et quia in cæteris linguis hæc fieri possunt, nihilominus tres sunt principales linguæ: Hebræa primò, secundò Græca, Latina tertio.

Hebræa autem, duas & uiginti literas habet in alphabeto: & quinque, finales dictæ: ut,

Sunt igitur per omnia Hebraeis uigintiseptem literae, quae in tres partes (ut hic apparet) secantur, & quaelibet pars habet nouem literas: in prima uero nouenaria, sunt tantum unitates: in altera autem, sunt decades, siue denariae: & in ultima, habentur centuria, siue chiliades. Sic etiam Graecis est, qui (ut supra ostensum est) totidem habent, nempe septem & uiginti.

Postea sequuntur Latinae literae, quae sunt tres & uiginti: scilicet,

- 1 a prima
- 2 b secunda
- 3 c tertia
- 4 d quarta
- 5 e quinta
- 6 f sexta
- 7 g septima
- 8 h octaua
- 9 i nona
- 10 k decima
- 11 l undecima
- 12 m duodecima
- 13 n decimatertia
- 14 o decimaquarta
- 15 p decimaquinta
- 16 q decimasexta
- 17 r decimasextima
- 18 s decimaoctaua
- 19 t decimanona
- 20 u uigesima
- 21 x uigesima prima
- 22 y uigesima secunda
- 23 z uigesima tertia

Graeca etiam litera
Media alphabeti litera
Etiam Graecae litera

Non est necesse de Graecorum numero hic amplius tradere, quia iam superius est scriptum, eundem penes numerum figurandi, quam scribendi, alphabeti ordinem sequentes.

Monet autem Beda, hoc esse facilius apud Graecos, qui ad significationem numerorum omnibus alphabeti literis & notis ex ordine utuntur.

Qui & ideo mox ut numeros digitis significare didicerint, nulla interstite mora, literis quoque pariter isdem praefigere sciunt. Verum haec haecenus.

Nunc ad tempora, quantum ipse temporum conditor ordinatorque Dominus adiuuare dignabitur, exponenda ueniamus.

[Numerus digitis significare.] Quali dixisset, sciunt sciunt numerare & legere per easdem literas, sic per eosdem digitos sciunt numerare, & literas ostendere atque praefigere. Nulla interstite mora, id est tarditate. Idem, scilicet numeris, uel signis. Praefigere, uel perficere. Sciunt, scilicet illi Graeci: id est secundum significationem numerorum. Verum haec haecenus, scilicet dicta sufficiant.

De indigitatione, iam satis.

BEDA PRESBYTERI LIBELLVS DE RATIONE VNCIARVM.

Nciarum quoque diuisionem nosse, quae non minus temporibus rebus, uel alijs quam nunc mis est apta, computandis, non ignobilis inuentio est. Quibus quia & dispersae passim historiae, & ipsa sacra scriptura utitur, nomina pariter & figuras eorum, paucis affigere curauimus: a libra incipiens, quae dicta est quasi libera, quod liberaliter pondera adaequat: nam neque amicum, neque inimicum, nemini fauet, nisi iustitiae.

Diuisio per uncias.
Libra, As, siue Assis, est unciarum duodecim, & signatur ita **X** uel **lb.**
Deunx, siue Labus, unciarum est undecim, & signatur ita **XXX** uel **sr**
Decunx, uel Dextans, est unciarum decem, & notatur sic, **XXX** uel **yy**
Dodrans, siue Doras, est unciarum nouem, & signatur ita, **XX** uel **z**
Bes, siue Bisse, aut Besse, est unciarum octo, & notatur ita, **XX** uel **h**
Septunx, siue Septuns, est unciarum septem, & figuratur ita, **z** uel **q**
Semis, siue Semissis, aut Sextus, unciarum sex, & notatur sic, **s** uel **s**
Quinquunx, siue Quincuns, unciarum quinque, & sic denotatur, **v**
Triens, siue Treas, est unciarum quatuor, & sic pingitur, **ii**
Quadrans, siue Quadras, est unciarum tres, & delineatur sic, **ii**
Sextans, siue Sextas, sunt unciae duae, & notatur ita, **ii**
Sexcunx, siue Sescuncia, est uncia una & semis, dicitur etiam Sescquiuncia: sic notatur, **z**

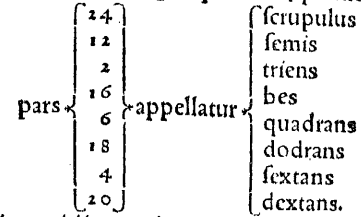
Diuisio per Scrupulos.
Vncia, est uiginti quatuor scrupulorum, & notatur sic, **z** uel **z**
Semuncia, est duo decim scrupulorum, tertia pars unciae: & sic denotatur, **z**
Sextulae duae, est octo scrupulorum, & formatur ita, **ll**
Sicilicus, est sex scrupulorum, & sic notatur, **o**
Sextula, siue Sescula, est quatuor scrupulorum, & sic formatur, **ss** aut **xx** uel **ll**
Dimidium sextulae, est duorum scrupulorum, & sic depingitur, **z**
Scrupulus, siue Scripulus, habet sex siliquas, & ita notatur, **s** uel **t**
Sicilicus, in Sicilia primo inuentus. Siliqua, genus est farris.

Hac

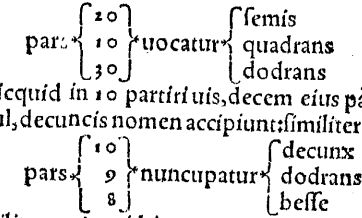
Hac (inquam) ponderum uocabula, uel characteres, non modo ad pecuniam mensurandam, uerum ad quatuor corpora, siue tempora dimetienda conueniunt. Vnde & ratio uel mos obtinuit, ut in cantione computorum, pueri unum & duo, sepius asse & dipondio mutentur: item tressis, quartusis, quintusis, sextusis, septusis, & caetera huiusmodi, quasi tres asses, quatuor asses profertur: & in eundem modum sequentia numerorum quam plurima. Siue igitur horam unam, siue diem integrum, siue mensem, siue annum, seu certe aliud aliquod maius minus, uel temporis spatium in duodecim partiri uis, ipsa duodecima pars uncia est: reliquas undecim, deuncem appellant. Si in sex partiri uis, sexta pars sextans: quinque reliquae, dextans, uel (ut alij) distas uocantur. Si in quatuor, quarta pars, quadrans nomen obtinet: reliquae tres, dodrans nomen accipiunt. Et huius disciplinae regula soluitur, quod plerisque turbat imperitos: quia Philippus in expositione beati Iob aestum maris Oceanum quotidie bis uenire describens, adiunxit hunc aequinoctialis horae dodrans transmissio, tardius sine intermissione, siue die uenire, siue nocte. Porro si per tria quid diuidere cupis, tertiam partem trientem, duas residuas bissem nuncupabis. Si per duo, dimidium semis appellatur. (Duodecima autem pars assis siue librae, est uncia: quae habet scrupulos uiginti quatuor, & sextulas sex, ac siliquas centum & quadraginta quatuor. Scripulus, est breuis lapillus.) Sic & caetera, quae uerbo melius colloquentis, quam scribentis stilo disci pariter & doceri queunt. Item de corporibus, siue miliarium, siue stadium, siue iugerum, siue perticam, siue etiam cubitum, pedem, uel aut palmum partiri opus habes, praefata ratione facies. Denique & in Exodo, dimidium cubiti semis appellatur, narrante Mose, quod habuerit arca testamenti duos semis cubitos longitudinis, & cubitum ac semissem altitudinis. Et in Euangelio, quarta pars totius mundani corporis: id est terra, mystice quadrantis nomine censetur: quum mittendo in poenam peccatori dicitur, Non exies inde, donec redas nouissimum quadrantem: id est donec luas terrena peccata, ut beatus Augustinus exponit: Hoc enim (inquit) peccator audiuit, Terra es, & in terram ibis. Quarta siquidem pars distinctorum membrorum huius mundi, & nouissima terra inuenitur, ut incipias a caelo, secundum aërem numeres, aquam tertiam, quartam terram. Qui etiam in expositione ubi scriptum est, Erat autem parasceue paschae, hora quasi sexta. huiusce disciplinae meminit, dicens, Non iam plena erat sexta, sed quasi sexta, id est peracta quinta, & aliquid de sexta esse coeperat: nunquam autem isti dicerent, Quinta & quadrans, aut quinta & triens, aut quinta & semis, aut aliquid huiusmodi: si non haec partes, apud diuinos auctores uulgatae inuenirentur.

IN BEDAE LIBELLVM DE UNCIJS, BRIDFERTI GLOSSA.

Hac (inquam) Scilicet, ut dixi coepit. Ponderum. Pondus, a pendendo dicitur, eo quod in statera librata pendeat. Characteres, id est figurarum. Non modo, id est tamummodo ad pecunias, aurum scilicet uel argentum, aur quodlibet metallum. Antiquorum substantia fere omnis consistabat in pecoriis: est nunc in illis & caeteris constat, tamen nomen istud non seruatur. Vnde ratio uel mos, quia non solum haec uocabula ponderum conueniunt ad pecuniam mensurandam, sed etiam ad alias res, obtinuit mos, ut ponantur etiam pro nominibus numerorum, in cantione computorum, id est quando aleam librant, quod est genus ludi. Cantio computorum est, quum dicimus unum, duo, &c. Proprie tamen assis, unam libram: dipondius, duas: tressis, tres: quartis, quatuor significant. Sesterius olim dimidius uel dupondius: & semis, quasi semis tertius: tressis, quasi tres asses, &c. Sequentia scilicet nomina quam plurima profertur usque centusis, id est centum asses. Philippus. Ille fuit diuini Hieronymi discipulus. Siue igitur horam. Maius temporis spatium, si in duodecim partiri uis, ipsa duodecima pars erit uncia: maius est ut cyclus decennoualis. Minus temporis spatium est, ut momentum, &c. ipsa duodecima pars etiam est uncia. Quicquid in 24 partiri uis,

Si uis partiri horam in 40. uel diem, uel aliquid huiusmodi, ipsa uero 40 pars, momenti nomen habet.

Similiter quicquid in nouem partiri uis, omnes partes simul nomen dodrans tenent. Ablata nona parte, octo remanentes, besse uocantur. Quicquid in octo partiri uis, omnes simul besse uocantur. Tolle unum, septem remanentia seprunx appellantur. Itaque ex consuetudine uenit, ut octo horae, uel octo dies, uel octo puncti, uel octo momenta, & quicquid octies ducatur, bessem appelletur: ita nouem semper dodrans appellantur, decem decunx, undecim deunx, septem septunx, sex sextans uel semis, quinque quincunx, quatuor triens: & sic de caeteris, ut in textu.

Beda

BEDÆ PRESBYTERI LIBELLVS DE ARGVMENTIS LVNÆ.

Argumentum, est uelox approbatio rerum uniuersarū, quæ fidem facit rei dubiæ: & est argumentum dictum, quasi argutē mentis in dicitū, uel quæ argutē inuētum. Argumentum & argumentatio hoc inter se differunt. Argumentum enim, est quod in principio libri breuiter causam pandit. Argumentatio enim, quæ in disputatione fidem assertionibus facit: uel argumentum dictū, quod arguit mentem. Argumenta, astutiæ ingenia, quæ rei dubiæ dant fidem. Argumentum est, quando aliqua ex his quæ prius dicta sunt comprobantur.

Ad feriam in calendis mensium inueniendam. Si uis nosse feriam, hoc est, diem septimanæ in calendis mensium, scito quot regulares habet unusquisque mensis à Martio incipientis: quia in illo mense factus est mundus. & illi mensis fuit principium anni apud antiquos Romanos in tempore Romuli: & in illo mense discurrunt epactæ solis, idest concurrentes septimanæ, dies in 8. calend. Aprilis, in cyclo 28. annorum. Martius ergo habet regulares 5. Aprilis 1. & reliqua usque. Februarius 6. His ergo regularibus additis concurrentibus præsentis cuiuslibet anni per 28. annos, tunc enim cycclus solis in se reuertitur, tota summa in 8. diuisa, quotus numerus remanserit, tota erit feria in calendis 12. mensium. Si autem totum numerum per 7. diuiseris, sabbato erunt calendæ ipsius mensis, de cuius feria queritur. Si uero ille numerus regularium & concurrentium simul ad 7. non peruenierit, quotus numerus fuerit, tota erit feria præsens in calendis uniuscuiusque mensis per totum annum.

Ad feriam per dies mensis inueniendam. Si uis scire quotidie quota feria sit, computa dies à principio mensis cuiuscunque uolueris, & unum semper subtrahere, idest primum diem mensis, quia eum dicis, adde feriam, quæ fuit in capite illius mensis, tunc primum diem ipsius comprehendis, quem minime duplicare debes. Similiter tibi de luna intelligendum est, ubi dicitur: ad ætatem lunæ, quæ fuit in calendis huius anni & mensis. Adde etiam numerum, quota feria fuerit in calendis ipsius mensis. Verbi gratia: Si prima feria calendæ ipsius mensis fuerint, adde diebus præteritis unum. Si secunda feria fuerint, adde duos: si tertia, tres: & ita usque septem, & ubicunque opus fuerit partire per septimam partem, idest in quantiscunque uicibus septem tollere poteris, quicquid remanserit super septem, talis erit feria. Si nihil remanserit, feria est.

Ad feriam per dies anni inueniendam. Si uis scire quota sit feria, quocunque die per annum, computa dies à calend. Ianuar. usque in diem, de quo inquiris: & cum scieris, adde feriam, quæ fuerit die cal. Ian. & si bissextilis annus est, etiam bissexti diem postquam transierit, argumentare memento, & partire omnia per 7. quot remanserint, talis erit feria. Si nihil remanserit, septima erit.

Ad feriam in cal. Ian. per annos Domini inueniendam. Si nosse desideras, quota sit feria in cal. Ian. sume annos ab incarnatione Domini quot quot fuerint, his quartam partem adijce, & ex his subtrahere unum: si bissextus fuerit, duos: reliquos diuide per 7. Quot remanserint, talis erit feria in calend. Ianuarij.

Ad lunam in calendis mensium inueniendam. Si subito inuenire uolueris quota luna semper in calendis mensis eueniat, tene regulares mensis præsentis, adde epactas ipsius anni de quo inquiris, comprehende in unum. Si usque 30. peruenierint, 30. erit luna in calendis. Si autem minus à 30. ita & luna. Quod si super 30. fuerint, recide 30. quod remanet, ipsa est luna in cal. mensium. Hoc autem caue, ut si 30. lunatio est, 30. recidas. Si uero 29. 30. recidas, quia ab initio anni usque ad finem, una lunatio est 30. alia 29. Quando autem bissextus est, uadit dies cum luna. Verbi gratia: Si hodie computatur luna 6. & in crastinum similiter computari debet.

Ad lunam per dies mensis inueniendam. Si uis scire, quota sit luna die quocunque uolueris, scito quota in cal. ipsius mensis per epactas & regulares inuenta fuerit, tene per dictum numerum, adde etiam dies mensis præteritos, sicut superius ad feriam diximus, & unum semper recide, comprehende in unum. Si 30. peruenierit, 30. luna est: si autem minus à 30. ita est & luna. Si super 30. fuerit, recide 30. & quod remanserit, talis est luna.

Ad lunam per dies anni inueniendam. Si uis scire omnibus diebus quota sit luna, computa dies à cal. Ian. usque in diem, de quo computare uolueris: & cum scieris, adde ætatem lunæ, quæ fuerit in cal. Ian. Partire omnia per 59. & 30. Et si amplius quam 30. remanserint, tolle 30. & 29. & quot superfuerint, talis erit luna.

Ad lunam in calendis Ian. inueniendam. Si autem scire desideras, quanta sit luna in cal. Ian. sume cyclum lunarem anni præsentis cuiuscunque uolueris, & multiplica illum undecies, adde regularem unum, & partire omnia per 30. quot uero remanserint, talis erit ætas lunæ in cal. Ian. Tantum memor esto, ut post 16. cyclum, uidelicet 17. 18. 19. non unum, sed duos adijcias regulares.

In qua hora & puncto luna accendatur à sole. Si scire cupis, in qua hora & in quo puncto luna quotidie accenditur & mutatur, sume cyclum

clum lunarem præsentem cuiuslibet anni, & multiplica illum quinquies, adde & numerum à cal. Ian. usque in præsentem diem. Illos ergo dies anni, & ipsam multiplicationem cycli lunaris præsentis additos simul, partire per 60. Quot autem superfuerint, ipsi sunt puncti eiusdem diei: fac ex eis horas, quinq; puncti faciunt unam horam. Verbi gratia: Si remanserint 5, in nouissimo puncto primæ horæ terminatur luna, & incipit esse alia.

Ad ætatem lunæ inueniendam. Si autem sequentem ætatem lunæ per eundem cyclum scire cupis, duc eum sexies, & adde supradictum numerum, qui fuerit de diebus anni, & de multiplicatione ipsius cycli per quinquies: & adde tot regulares, quot sexagesim fuerint primitus in ea multiplicatione, partire omnia per 30. quot remanserint, talis erit ætas lunæ: si nihil remanserit, 30. erit.

Ad inueniendam lunam in transacto, uel in sequenti anno in unoquoque datarum. Si uis scire qualis luna fuerit in transacto anno, in uno quoque datarum, sume lunam de præsentis anni in quacunque datarum, quam probare uis in transacto anno: & tolle 11. quot remanserint, scito quia talis fuit luna in transacto anno in illud datarum. Et si minor est ætas lunæ quam 11, scito quia ubi nunc est prima, illic fuit 20. & ubi nunc est secunda, ibi fuit 21. Et sic computa, quousque uenias ad 12. lunam, & tunc tolle 11. Quot remanserint, talis fuit luna in transacto anno in illud datarum, ubi nunc est 12. Si autem de sequenti anno similiter approbare uis, ad præsentem ætatem lunæ adde 11, & quot fuerint, scito quia talis erit luna in sequenti anno in præsentis datarum. Si autem intra 30. numerus excreuerit, tolle 30. & quot remanserint, talis erit ætas ipsius.

Ad lunam in centesimo anno inueniendam. Si uis scire quota sit luna in centesimo anno in presente quolibet die, multiplica 11. annuas centies, fiunt 1100. Adde epactam illis diei præsentis, à quo incipias numerare. Adde regulares 5, hoc est 5. saltus, qui ideo regulares dicuntur: mitte simul, & quot quot fuerint, partire omnia per 30. quot remanserint, ita erit ætas lunæ in centesimo anno.

Quot punctis luna luceat. Si uis scire quot punctis uel horis luceat luna, primum considera, utrum in augmento sit, an in detrimento. Et si quidem in augmento est, multiplica ætatem eius per 4. Verbi gratia: Si decima est, multiplica per 4. fiunt 40. Tot punctis luceat luna 10, idest 8. horas. Item, si uis scire quot non luceat, uide quot sunt à 10. usque ad 15. sine dubio quinque: multiplica quater quinq; fiunt 20. puncti, qui faciunt horas quatuor. tot horis enim luceat luna decima. Item, si uis scire post plenilunium quot horis luceat luna uigesima, uide quot sunt à 20. usque 30. sine dubio 10: multiplica quater, fiunt 40. puncti, qui faciunt octo horas. Deinde, si uis scire quot non luceat, uide quot sunt à 15. usque 20. sine dubio 5. multiplica quater, fiunt 20. puncti, qui faciunt horas quatuor: tot horis non luceat luna 20. sic deinceps usque ad finem. Tricesima autem luna nihil luceat, quia in coitu est opposita Soli: & illud tempus interlunium dicitur.

In quo signo uel parte signi, sol uel luna uersentur. Si uis nosse in quo signo, uel in qua parte signi sol & luna uersentur, hoc argumentum assume: in primis perquire, ubi sit accensio lunæ. Lunæ accensio sic erit: in illo mense ubi 30. erit, ipsa erit accensio eiusdem mensis, & qui uigessimam octauam lunationem habet, similiter erit eiusdem mensis accensio, & in ipsa die erit simul sol & luna: deinde computa ætatem lunæ, qualis fuerit, & multiplica 12. quia quoties die duodecim partes elongatur à sole ipsum autem numerum partire per triginta, & memento quot uicibus triginta habueris, tot signa plena habebis: quia unum quodque signum triginta partes habet. Hoc tamen scire debes, ut primum signum, in quo luna accensa fuerit, restaurari facias de ipso numero, quem in multiplicatione habueris.

Quot partibus distet luna à sole. Si nosse desideras quot partibus distat luna à sole, multiplica ætatem eius, quocunque fuerit, quater: & numerum qui exinde fuerit, iterum multiplica ter: & quot inuenieris, tot partibus distat luna à sole. Verbi gratia: Si decimam requiris, sic facies. quater deni, 40. ter quadrageni, 120. tot partibus luna decima distat à sole, idest in tali parte coeli moratur luna, ad quam uenturus est sol post dies 120. Partes enim signorum nihil aliud dicimus, nisi quantum sol singulis diebus ex uno quoque peragrat. Rursum si per idem argumentum inuenire cupis in quo sit signo, primo considera, in quo sit sol, & in quota parte eius: idest quot dies ibidem exactor habeat, & quot remanent usque 30. tot enim diebus sol in unoquoque moratur signo. quot ergo de triginta remanserint, tot de supradicto numero sumes, da hinc signo ad perficiendum. De cæteris uero, qui ex eodem numero remanserint, singulis sequentibus signis 30. dato, usquequod 30. non habeas: in quo signo 30. defuerint, ibi lunam inesse noueris. Et ut manifestius hoc quod dicimus possit intelligi, exempli causa unum diem ponamus. Præsentis anni in cal. Augusti, luna est 15. multiplicata quater, fiunt centum: hos multiplica ter, fiunt trecenti. tot partibus hoc anno cal. Aug. luna distat à sole. Sol autem in Leone est in decima quinta parte eius, quia 15. calen. introiuit: adhuc restant dies 15. hos 15. sume ex illis trecentis, & da leoni ad perficiendum signum, & remanent ducenti octoginta quinque: ex his iterum da sequenti signo, idest uirgini, 30. & libra, & scorpioni, & sagittario, & capricorno, &

no, & aquario, & piscibus, & ariet, & tauro, singulis 30. qui simul collecti, fiunt 270. remanent 15. In 15. parte geminorum moratur eo die luna. Luna zodiacum tredecies in 12. suis conficit mensibus. Hoc autem argumentum cum glossis inuenies cap. 17. luna quotidie quatuor punctis siue crescens, à sole longius abit. Quod si es signorum nescius, hæc autem tria argumenta lege, & differentias illarum diligenter inquire.

Quæ sint epactæ uel regulares solis & lunæ.

Dum audis epactas lunæ, ætatem lunæ per singulos annos intellige in duodecimo calēd. Aprilium die. Dum audis epactas solis, hoc est concurrentes septimanæ dies, intellige quota feria per singulos annos nonus calēd. April. dies perueniet. Dū audis regulares secundum lunam, intellige ætates lunares singulorū mensium, in eo duntaxat anno, quo trigesima luna in 1. cal. April. die inuenitur: ipse est etenim primus decennouenalis circuli annus. Dum audis regulares secundum solem, intellige singulorum mensium calendæ quota feria perueniant, eo scilicet anno, quo concurrentes sunt septem, id est quo nonus cal. April. dies est fabbarum. Dies quoq; cal. datæ uocantur calēdæ, quomodo in eis antiquitus dabantur, id est prouidebātur quot dies superessent ad nonas. Hinc usq; hodie in usu retētum, quot datarum dies, id est, quot dies à calendis de mense trāsierūt, uel quot dies usq; ad cal. futuri mēsis super sunt. Lege in lib. 2. de temporib. cap. 13. ibiq; de calendis & nonis ac idibus plurā inuenies.

De epactis in calendis mensium.

Si uis scire epactas in calēd. duodecim mensium, scias quot regulares habet unusquisque mensis, incipiēs à Septembri: quia ille est principium anni, & principium mensis apud Ægyptios, & in principio Septembris mutat Ægyptij epactas, & illas epactas primas quas Ægyptij habent in principio cycli, in calēd. duodecim mensium nos regulares habemus. Verbi gratia: September 5. October 5. & reliqua usque, Augustus 14. His ergo regularibus additis epactis, quæcūq; fuerint in 1. cal. Apr. quo libet anno, inuenies epactas in cal. 12. mensis.

Argumentum regularium ad feriam in calēd. mensium inueniendam cum epactis solis, id est concurrentibus secundum Romanos.

Table with 2 columns: Month and Epact value. Rows include Ianuarius, Februarius, Martius, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus, Septēber, October, Nouēber, December, and a section for Secundum Ægyptios.

Epactæ solis, id est concurrentes.

Table with 3 columns: Roman letter (B) and Epact values for months 1-12.

Qui uidelicet regulares iuxta utrosq; id est secundum Romanos & secundum Ægyptios, hoc specialiter indicat, quora sit feria in calendis, eo anno quo 7 concurrentes ascripti sunt dies. Cæteris uerò annis addes concurrentes quotquot in præsentī fuerint annotati, ad regulares mēsum singulorum, & ita diem calendarum sine errore reperies.

Ad lunam in calendis mensium inueniendam, cum epactis lunæ secundum Romanos & Ægyptios.

Table with 2 columns: Month and Epact value. Rows include Ianuarius, Februarius, Martius, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus, Septēber, October, Nouēber, December.

Ad inueniendam lunam, secundum nostrum numerum.

Table with 2 columns: Month and Epact value. Rows include September, October, Nouēber, December, and Ianuarius, Februarius, Martius, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus.

Epactæ.

Table with 2 columns: Epact value and corresponding month.

Primò, decennouenalis circuli anno, in quo nullæ sunt epactæ, sic inuenies lunam per calendæ quasq; cæteris uerò annis adde epactas, & sic quota sit luna per calendæ quasq; reperies. Cur autem octauo, & undecimo, & decimo octauo anno cycli decennouenalis hoc argumentum stabilitatem sui tenoris in quibusdam calendis non seruet, in libro De temporibus 2. cap. 20. pleniter inueniri potest.

Vnde procedant regulares ad feriam inueniendam.

Si uis scire, unde procedunt regulares, qui secundum solem numerantur, id est Martij 5. quot menses sunt in anno, unde regulares requiris, tot numerum in calculo numerabis: id est 365. hos partire per 12, 30 duodecies, fiunt 30, remanent 5, hoc est Mart. 5. Martius habet dies 31. adde suos regulares 5, quos inuenisti, fiunt 36. hos partire per 7. quinquies 7. 35, & remanet 1 April. 1. Aprilis habet dies 30. adde regularem unum, quem inuenisti, fiunt 31. partire per septem, quater 7, 28. remanent 3. Maius 3. Sic fac de cæteris usque in finem, attende diligenter & tibi non fallit.

Vnde procedant regulares ad lunam.

Si uis scire unde procedunt regulares ad lunam, tene dies 365, partire per 30. decies 30. fiunt 300. & bis 30, 60. remanent 5. Septemb. 5. September habet dies 30. adde regulares 5. quos inuenisti, fiunt 35. absque 30 remanent 5. Octob. 5. October habet dies 31. adde regulares

gulares 5 quos inuenisti, fiunt 36. absq; 29 remanent 7. Nouember 7. Nouember habet dies 30. adde regulares 7, quos inuenisti, fiunt 37. absq; 30 remanent 7. December 7. Hoc rātiū memor esto, ut una uice 30, alia 29 recidas, propter accensiones & extinctiones lunæ, quæ sic fiunt.

De pronuntiatione dierum anni secundum Victorium, ad singularem nonarum, iduum, calendarum feriam inueniendam.

Table with 3 columns: Month, Epact value, and corresponding day of the month.

Item de eodem secundum Dionysium.

Table with 3 columns: Month, Epact value, and corresponding day of the month.

De pronuntiatione, quæ est secundum Victorium.

Si uis scire, quare dicitur Februarius in cal. 32. & quare non ad unum mensem incipiunt istæ lectiones, cum ambæ pertinent ad feriam: quia illam primā terminauit Victorius Aquitanus, istam Dionysius Græcus. Ille numerat dies anni, iste numerat dies mensis. Dionysius numerat quātos dies præteritos habet de mense, Victorius de anno: propter hoc dicitur Februarius in calend. 32. quia Ianuarius habet 31. adde cal. fiunt 32. & propter hoc cepit à Ianuario computare, quia ipse est inua annus, & ille numerat dies anni: & iste Dionysius incipit à Martio, quia ipse est primus mensis, sicut dixit Dominus: Mēsis iste primus erit in mensibus anni: & ideo numerat dies mensis. Victorius numerat Febr. in non. 36. ille habet 4 dies in nonis, adde super 32, fiunt 36. In idibus 44. octo dies habet in idibus, adde super 36, fiunt 44. Martius in cal. 60. quia quindecim dies habet post idus, adde cal. Mart. fiunt 16. adde 16. 44 fiunt 60. in non. 66, quia 6 nonas habet: sic semper numera per totos, & non fallit. In finē dicit: Ianuarius in calēd. 366, quia annus sola

ris habet dies 365. adde cal. fiunt 366. in nono. 5. quia iam finiti sunt dies anni, in idus 13.

De pronuntiatione, quæ est secundum Dionysium.

Si uis scire, quare dicitur Martius in cal. 29. quia retrò Martio Februarius est. Ipse habet dies 28, adde cal. Mart. fiunt 29. in non. 7, quia sex nonas habet, adde calendæ, fiunt 7. In idus 15. quia omnes menses octo idus habent. Adde 7, quos habuisti in non. fiunt 15. Adde 17, quos habet Martius super nonas & idus, fiunt 32. Dic. Aprilis in calend. 32, quia Martius habet 31 diem, adde cal. fiunt 32. In non. 5, quia quatuor nonas habet, in idus 13. adde 5, quos habuisti in nonis super 8. idus, fiunt 13. adde 18 supra 23, fiunt 31. Dic Maius in cal. 31. sic fac per singulos menses. Hoc tantū caue, ut calendæ semper ad mensem, qui retrò est, & ad nonas, quæ antea sunt, adiunge: & si quis ignarus est, teneat memoriter. Ianuarius, Augustus & December, quatuor nonas habent: ibi potes pleniter discere.

De partitione septenarij numeri ad feriam inueniendam per dies anni.

Table with 2 columns: Roman numeral and corresponding number of days.

Table with 2 columns: Roman numeral and corresponding number of days.

De partitione quinquagenarij nouenarij ad lunam inueniendam.

Table with 2 columns: Roman numeral and corresponding number of days.

Item de eodem.

Si uis scire, quare dicitur semel 59, attende ad calculum, & inuenies ibi. Ad lunam inueniendam pertinet ista electio, quia luna una uice ascendit 30. alia 29. mitte insimul, fuit 59. Et quare non amplius scripsit de illo calculo in isto loco nisi sexies 59? quia sexies 59. fiunt 354, qui sunt dies lunę: propter hoc non ascendit ultra in calculum.

Vnde dicatur terminus.

Terminus autem dictus est (ut quidam uolunt) quod lapis ipse à tribus pedibus aliquid minus habet.

Paschaliū terminorum decimā quartam lunam ostendentium.

Nonis Aprilis.

Nonæ Aprilis norunt quinos.

Octauo calendas Aprilis.

Octonæ calendæ asim depromunt.

Idibus Aprilis.

Idus Aprilis, etiam sexis.

Quarto nonarum Aprilis.

Nonæ quaternæ, nanq̄ dipondio.

Vndecimo calendas Aprilis.

Item undenæ ambiunt quinos.

Quarto iduum Aprilis.

Quatuor idus capiunt ternos.

Tertio calendas Aprilis.

Ternæ calendæ titulant fenos.

Decimoquarto calendas Maij.

Quatuordenæ cubant in quadris.

Septimo iduum Aprilis.

Septenæ idus septem eligunt.

Sexto calendas Aprilis.

Senæ calendæ fortiuntur ternos.

Decimoseptimo calendas Maij.

Denæ septenæ donantur asim.

Secundo nonarum Aprilis.

Pridie nonarum porro quaternis.

Nono calendarum Aprilis.

Nouenæ calendæ notantur septenis.

Secundo iduum Aprilis.

Pridie idus panditur quinis.

Calendis Aprilis.

Calendas Aprilis unus exprimit.

Duodecimæ calendarum April.

Duodenæ nanq̄ doctæ quaternis.

Quinto iduum Aprilis.

Speciem quintam speramus duobus.

Quarto calendas Aprilis.

Quaternæ calendæ quinq̄ consiunt.

Decimoquinto calendas Maij.

Quindenæ constant tribus adeptis.

His ergo regularibus, quos cum terminis paschalibus pronunciaſti, adde concurrentes cuiuslibet anni, totamq̄ summam in septem distribue: quod remanserit, ipse est septimanæ dies, qua decimā quartam lunam reperies.

De regularibus cycli decennouenalis per terminum paschalem.

Si uis inuenire principalitatis originem re-

gularium in cyclo decennouenali, quod est, nona Aprilis norunt quinos: octonæ calendæ asim depromunt. Idus Aprilis etiam sexis, & ita usque in finem. Sume cal. April. semper in prima feria, & in qua feria prædictum numerum calendarum reperies, tot regulares erunt. Verbi gratia: Sume cal. April. in prima feria, & inuenies nonas Aprilis in quinta feria: qua inuenta, pronuncia, Nonæ Aprilis norunt quinos. & in alio anno similiter fac, & inuenies cal. Aprilis in prima feria: qua reperta, die, Octonæ calendæ asim depromunt. Et sic facies per singulos annos cycli decennouenalis, & inuenies absq̄ ambiguitatis errore numerum regularem: cum quibus adde numerum concurrentium eiusdem anni, de quo inquiris: & inuenies feriam, in qua decimā quarta luna termini paschalis incurrit. Et hoc obserua, ut quotiens ipse terminus ante cal. April. euenit, uidelicet 8. cal. uel 11. cal. Aprilis, retrò computandum est per feriam & per calendas taliter: Cal. April. in prima feria, 2. cal. in 7. feria, 3. cal. in 6. feria, 4. cal. in 5. feria: & sic deinceps usque ad terminum. Quando uerò post cal. Aprilis, uidelicet nonis Aprilis, uel quarto non., recto ordine ad terminum ueniendum est.

A quo sint inuenti idem termini.

Legimus in epistolis Græcorum, quod post passionē Apostolorū sanctus Bachumius abbas in Ægypto cum monachis suis in oratione à Domino rogauit, ut ostenderet ei quomodo Pascha deberet celebrare: & misit Dominus per angelum suum ad præfatum sanctum Bachumium cyclum decennouenalem, hoc modo: Nonæ Aprilis norunt quinos, octonæ calendas asim depromunt, &c. A diuersis autem calculatoribus diuersis modis terminū paschales inueniuntur, quorum calculationem non est necesse hęc patefacere: sed tantum lege in quaternione domini Vlperici cap. 30. 32. 33. 34. & 35. ibiq̄ de omnibus terminis quicquid necesse est, multipliciter inuenies.

Item.

Sic legitur in Epistola, quam beatus Cyrillus ad Leonem papam scripsit: Indicabo enim uobis, quid Bachumius monachus insignis factis apostolicæ gratiæ egregius, fundatorque Ægypti cœnobiorum, qui edidit & monasterium, quod lingua Ægyptia uocatur Panum: literas angelo dictante perceperat, ut non errorem incurreret in solennitatis Paschalis ratione: sciretq̄ lunam primū mēsis in anno communi, & embolismi.

De regularibus, qui dicuntur maiores, ad decimā quartam lunam primū mēsis inueniendam.

Martius habet regulares maiores 36. Aprilis 35 ad decimā quartam lunam inueniendam. Si ergo uis scire terminum Paschalem in Martio aut Aprilis, subtrahe de ipsius regularibus, in quo mense ē duobus computare uolueris epactam, quæ eodem anno currit: & si plus quam

quam 30, de ipsius regularibus remanserint, tolle 30, & quanti superauerint, totidem dies infra ipsum mensem habebis terminum Paschalem. Si unus remanserit, prima die mensis erit terminus: si quindecim, decimoquinto die: si triginta, tricesimo die erit terminus Paschalis: id est decimā quarta luna.

De regularibus, qui dicuntur minores, ad feriam ipsius lunæ inueniendam.

Martius habet regulares minores 4. Aprilis 7 ad feriam decimā quartæ lunæ inueniendam. Si ergo uis subito scire in quota feria terminus paschalis, seu quadragesimalis, uel rogationalis euenit, tene illos dies, qui post deductam epactam de ipsius regularibus maioribus remanserint: adde concurrentes præsentis anni, adde semper in Martio regulares quatuor, & in Aprilis septem: comprehende in unum, & ipsos partire per septem: quot remanserint, talis est feria, in qua terminus paschalis, id est luna decimā quarta occurrerit, seu quadragesimalis, uel rogationalis, id est luna secunda, siue uigesima. Memor esto, quota luna in cal. Ian. eodem anno fuerit, tot dies tolle de Martio à fine retrorsum: & ubi dies euenit, ibi erit natiuitas lunæ primū mensis. Hoc fac omnibus annis, exceptis tribus embolismis, id est nouissimo ogdoadis, & primo atq̄ nouissimo endecadis. In nouissimo embolismo ogdoadis, initium primū mensis, id est prima luna inuenitur in nonis Aprilis. In primo embolismo endecadis, quarto nonarum April. inuenitur luna prima primū mensis. In ultimo uerò embolismo endecadis, secundo nonarum Aprilis initium primū mensis inuenitur. Hęc obseruatio nunquam fallit. Reliquis annis semper in Martio fac ordinem, quem diximus, exceptis his tribus atatibus in cal. Ian. luna 26. 29. & 27. Inuenta igitur prima luna primū mensis, adde ei tredecim dies, & sic lunam decimā quartam paschalis termini inuenies.

Argumentum dati exempli de annis incarnationis Domini 776. & 936. uel 937. quomodo inueniatur decimā quarta luna primū mensis, & feria ipsius lunæ cum antecedentibus regularibus.

Martius habet regulares maiores 36. & minores 4. Aprilis habet regulares maiores 35. & minores 7.

Primo anno circuli decennouenalis 30. est luna, in undecimo cal. April. eodemq̄ anno luna 14. quinto die cal. April. id est nonis April. iunge 5 ad 30, & sume pro regularibus mensis Aprilis, eo anno quo decimā quarta luna in mensem Aprilis incurrit. Eo uerò anno quo in mensem Martium 14. luna incurrit, trade Martio regulares 36. Ex epactis utique facillimè agnoscis, utrum in Martium an Aprilis decimā quarta luna eueniat. Si enim plus 15. aut minus 5. epactis habes, Aprilis decimā quarta luna computatur. Si uerò plus 5, & minus 15. epactis habes. Martio 14. luna imputatur, Bedæ, tom. 1.

Tene ergo regulares 35. in Aprilis, & subtrahe epactas semper eiusdem anni, & quod remanserit, ipsa est dies 14. lunæ: ut puta 3. anno circuli decennouenalis, 22. erunt epactæ. Tolle 22 de 35, remanent 13. tertiādecimā die mensis Aprilis, id est idus Aprilis, 14. luna occurrit. Si uerò feriam quæras 14. lunæ, adde concurrentes anni illius numero qui relictus est, ut puta istis 13, qui in præsentis sunt, in Aprilis quoq̄ 7. regulares. Hęc omnia collige, & post per se prærenarium diuide, & quod remanserit, ipsa est feria 14. lunæ: & sic facillimè ad diem Dominicum peruenies. Mense autem Martio tene regulares 36. subtrahe epactas anni illius. Verbi gratia: Secundo anno circuli decennouenalis 11. restant 25. uicesima quinta die mensis eiusdem 14. luna aderit: id est 8. cal. Aprilis. Si uerò feriam eiusdem diei requiras, adde numero præscripto concurrentes anni illius, & regulares 4. in mense Martio. Hisq̄ in unum collectis, partitoq̄ per septenarium, quod remanserit, ipse est dies lunæ 14. si nihil remanserit, 7. feria est. Igitur si detractis epactis, 30. remanent, tamen quodcumq̄ superest, ipse est dies mensis, in quo decimā quartam lunam reperies, ut eo anno quo 4. epactæ fiunt, absunt 4. de 35, & remanent 31. tolle 30, remanet 1. Prima die mensis 14. luna occurrit, id est calendæ Aprilis. Si uerò deductis epactis, 30. tantum remanent, 30. die mensis 14. luna euenit. Quod semel inter 19. accidit annos, scilicet quando 6. epactæ ascribuntur, & 3. cal. April. 14. luna euenit. Et ut te exemplis ad inueniendam feriam instruam, quando 14. luna occurrat, ut puta anno præsentis Domini incarnationis 776. sume epactas huius anni, 26. detractis de 35. regularibus, remanent 9. Et ecce nono die mensis decimā quarta luna erit, id est 5. idus April. Iunge etiam concurrentes anni præsentis, id est unum ad 9, & fiunt 10. His adde 7, & fiunt 17. hos partire per 7, bis 7, 14. & remanent 3. Tertia feria erit luna 14. quarta 15. sexta 17. septima 18. prima 19. quæ est dies Paschæ. Quinto idus, 14. luna quarto idus, 15. tertio idus, 16. secundo idus, 17. idus, 18. 18. cal. Maij, 19.

Secundo anno post hunc 7. quia plus quinque sunt, & minus 15. ad Martium pertinet 14. luna, quam sic requires. Sume regulas Martij mensis 36. detrahe ab eis 7, & remanent 29. Vicesimanona die Martij mensis, id est 4. cal. April. 14. luna tibi occurrit. Ad inueniendam feriam sume easdem 29, & adde eis concurrentes illius anni, id est duos: fiunt 31. his quoque adijce regulares 4, & erit omnis summa 35. Partire per 7, & 7. quinquies enim septē 35. & nihil remanet: quia septima feria erit luna 14. quarto cal. April. & 15. tertio cal. Aprilis, ipse est dies dominicus Paschæ. Etiam sic per singulos circuli decennouenalis annos, semper his regularibus & hac ratione annuis epactarum detractis diebus, decimā quartam sine errore

errore reperies lunam. Et illis regularibus con-
currente numero præscripto iunctis, feriam
quoque decimæ quartæ lunæ sine scrupulo in-
uestigabis: & sic computatis ferijs, quæ super-
sint septimanæ illius, lunæ quoque ætatem cre-
scentis singulis appone diebus, & tunc simul
locum lunæ & ætatem eius citissimè inuenies.
De anno ab incarnatione Domini 936.

Quarto idus Aprilis terminus Paschalis.
D. Vnde hoc patet? M. Aprilis habet 35. regu-
lares ad decimam quartam lunam inquirendam,
& epactæ sunt hoc anno 25. Sublatis 25. de
35. restant 10. Decima die infra mensem Aprilem
terminus Paschalis, id est luna 14. D. In
quota feriæ M. Aprilis habet regulares 7. ad fe-
riam decimæ quartæ lunæ inquirendam. Si er-
go cum ipsis decem ipsos uidelicet, qui post
deductas epactas remanserunt, insuper etiam
concurrentes istius anni, quæ sunt 5. annexi-
mus, sunt simul 22. posthabitis 21. remanet 1.
Decima ergo die infra mensem Aprilem, quæ
est 4. idus ipsius, feria prima terminus paschal.
15 cal. Maij Pascha, luna 21.

Calend. April. 6. idus 5. idus 4. idus, terminus
paschalis 1. luna 14.

16 cal. Martij Septuagesima, luna 18.
Propter bissextum.

4 cal. Feb. non. 8 id. 7. id. terminus 70. luna 11.
11 nonarum Martij Quadragesima, luna 9.

11 cal. Martij, 5 cal. 4 cal. 3 cal. terminus 40.
luna secunda.

11 cal. Iunij Rogationes, luna 27.
2 nonas Maij, 3 idus, 2 idus, idus. terminus ro-
gationum, luna 20.

4 nonarum Iunij Pentecostes, luna 11.
13 calen. Iunij, 6 cal. 5 cal. 4 cal. terminus Pen-
tecostes, luna 4.

De anno ab incarnatione Domini 937.

D. In quo mense, uel in quo calendarum die
erit terminus paschalis hoc anno? M. Martius
habet regulares 36 ad decimam quartam lunam
inuestigandam, & epactæ sunt hoc anno sex.
Abiectis ergo sex epactis de 36 regulis, reman-
ent 30. tricesimo die infra mensem Martium,
quod est in cal. April. terminus paschalis, id est
luna 14. D. In quota feriæ M. Martij habet regu-
lares 4. ad feriã decimæ quartæ lunæ inquiren-
dam. Si autem cum ipsis illos 30. qui post ex-
pensas epactas remanserunt, & insuper sex con-
currentes, quæ isto concurrunt anno admitti-
mus, 40 statim componimus. Quinquies 7. 35
& remanent 5, qui feriam quam queritis desi-
gnant: quam etiam facilius citiusque inuenire
sic possumus. Huius termini regulares sunt 6,
& præsentis anni concurrentes similiter 6, qui
sunt simul 12. Depositis 7, restant 5, qui prædi-
ctam feriam notificant.

4 nonarum April. Pascha, luna 17.
Cal. April. 2. cal. 3. cal. terminus pasch. luna 14.

4 calen. Febr. Septuagesima, luna 13.
5. cal. Febr. 6 cal. 7 cal. terminus 70. luna 10.

11 cal. Martij Quadragesima, luna 5.
12 cal. Mart. 13 cal. 14 cal. terminus 40. luna 2.

Nonæ Maij Rogationes, luna 25.
2 nonarum Maij, 3 nonar. 4 nonar. terminus ro-
gationum, luna uigesima.

12 cal. Iunij Pentecostes, luna 7.
13 cal. Iunij. 14 cal. 15 cal. terminus Penteco-
stes, luna quarta.

Vnde procedant regulares maiores.
Si cognoscere cupis, unde procedunt regu-
lares maiores in mense Martio 36. & in Aprili
35. hoc argumento reperies. Martius habet
dies 31, cui si quinque residuos Ægyptiorum
dies addideris, erunt 36. Similiter si Aprilis
eosdem quinque adiunxeris, erunt 35. Hoc mo-
do proueniunt in Martium regulares 36. & in
Aprilis 35. quibus utendum est inquisitione
decimæ quartæ lunæ Paschalis, ut inueniri pos-
sit, in qua feria, uel in Martio, uel in Aprilis oc-
currat.

Vnde procedant regulares minores.
Si scire cupis unde oriuntur regulares mi-
nores in mense Martio 4. & in Aprilis 7. sume
dies anni à cal. Ianuarij usque in cal. Martij: id est
dies 60. & per septimam diuide partem, hoc est
octies septem, sunt 56. remanent quatuor: nem-
pe 4 sunt regulares in mense Martio. Si uero
in mense Aprilis similiter reperire uis, hoc argu-
mento reperies. Sunt enim dies anni in calen.
Aprilis 91. Hos deinde per 7. decies 7. 70. re-
manet 21. Diuide per 7, septies a se 7. Septies
bini 14. remanent 7. quos assumens tene pro
regularibus in mense Aprilis. Hoc autem fac
per singulos annos, & regulares prædictos,
omni sublato ambiguitatis errore reperies.

De Paschali & nativitate decimæ quartæ lunæ.
Statutum inuenimus in cyclo Romanorum,
ut nec ante 11 cal. Aprilis, nec post 7 cal. Maij
Pascha debeat fieri. Et nec ante 12 cal. Aprilis,
nec post 14 cal. Maij, decimæ quartæ luna pas-
chalis ullatenus inquiri. Similiter quadragesi-
malis, nec ante 7 idus Februarij, nec post nonas
Martij, & Rogationum, nec ante 7 cal. Maij,
nec post 10 cal. Iunij, & Pentecostes, nec ante
7 idus Maij, nec post 8 idus Iunij fieri debet.

Sanctæ etiam memoriæ Theophilus Alex-
andrinus episcopus datis epistolis ad syno-
dum apud Niceam ciuitatē Bithiniæ, ubi 319
pontifices conuenerunt: seu ad Theodosium
Imperatorem, in quibus annunciās ut ab octa-
uo idus Martij, usque in diem nonarum April.
diebus scilicet 29, qualiscunque luna nata fuerit,
in quolibet medio spacio perhibet facere in-
itium primi mensis 14. à 12 cal. Aprilis usque in
14 cal. Maij, solerter inquiri, etiam si die sabbato-
rum uenerit, consequenti die Dominico, id est
est 16 luna, Pascha celebrare conscripsit. Et si
die Dominico luna 14 eiusdem mensis euenie-
rit, ipsa hebdomada transacta, ad alterum diem
Dominicum luna 21, Pascha sine dubio con-
scripsit. Et hoc sancta synodus modis omni-
bus præ-

cauendum constituit, ut ante uernale æquino-
ctium, quod est 12 cal. April. Pascha nullus in-
quiratur: nec in illa lunatione que ante octauum
idus Mart. nata est, uel nonum April. in illa lu-
natione Pascha nullo modo celebretur. Hoc
autem omnibus modis admonemus, ne quis
in primi mensis agnitione fallatur: in de enim
maximè discrepandæ festiuitatis unicæ error
exoritur, dum initium temporis ignoratur. Ini-
tium autem anni & materia bissexti, in 12 ca-
lend. April. nunc in plenitudine mundi requi-
renda sunt.

Vnde supra.
Si uis inuenire terminum paschalem, uide
epactam ad ipsum terminum pasche respicien-
tem: quem si minorē quam 15 inueneris, per-
fice ei eundem 15 numerum, computando ab
11 cal. Aprilis, & in quo calendario idem nu-
merus completus fuerit, proculdubio ibi ter-
minus erit. Quod autem 15 epactam inuene-
ris, 11 cal. Aprilis habebis terminum paschalem.
Si uero epacta maior fuerit quam 15, perfice
ei numerum 45. computando similiter ab 12
cal. Aprilis: & in quo calendario ipse numerus
fuerit perfectus, ibi erit terminus. Quando au-
tem nulla fuerit epacta, ab 11 cal. Aprilis sem-
per computandum est, donec 15 numerus ex-
pleatur: uidelicet usque ad nonas Aprilis.

Vnde supra.
Si post aliquotā præsentis annos, uerbi gra-
tia post 100 Pascha scire uelis, epactas tantum
& concurrentes solis dies inuenire sufficit. Par-
tite centum per 19, & remanent 5. Illas ergo sci-
to epactas ceterisimo quasi quinto futuras. Eo-
dem modo centum per 28 diuidens, eas cente-
simo quas decimo quinto anno concurrere so-
lis inuenies.

Vnde supra.
Legimus in ueteri Testamento, quia tribus
argumentorū iudicijs Paschale tempus sit ob-
seruare præceptum, ut post æquinoctium, men-
se primo, ut 3 septima, id est à uespere decimæ
quartæ lunæ, quod est initium 15, usque ad ues-
perum, id est terminum 21 lunæ celebraretur.
Quarta in eiusdem obseruatione regula est no-
bis à tempore Christi resurrectionis imposita,
ut æquinoctio transenso luna primi mensis
14 à uespere ortum facere uiderimus, non sta-
tim ad faciendum Pascha prosistamus: sed Do-
minicum diem quo ipsum Pascha, id est transi-
tum de morte ad uitam, de corruptione ad im-
corruptionem, de pœna ad gloriam resurgen-
do facere dignatus est.

Vnde supra.
Christianorum Pascha ab 11 cal. April. usque
7 cal. Maij, quocunque Dominica die regulari
uidelicet uno occurrerit, secundum Pascha mo-
dis omnibus celebratur.

De mysterio 14 diei quo agnus immolatur.
Quartus decimus dies fidei Christi nobis
demonstrat per decem Præcepta & quatuor
Euangelia. Immolatio agni 14 die conuenit,
quia Mesraim decimus quartus ab Adam, pri-
mus sanguinè idolis immolauit, usque ad diem
uicelimum primum: id est in figuris duarum le-
gum, & illarum unitatis. Quartadecima agnus
immolabatur die, quando luna plena est, & ni-
hil ei de lumine deest: quia Christus non im-
molatur, nisi in perfecto corde, & pleno lumi-
ne sine tenebris.

Ad inueniendum locum 14 luna per 19 annos.
Cōstat igitur, quod primo anno cycli decen-
nouenalis, quando nulla epacta in capite po-
nitur, in calen. Mart. luna 9, & in octauo idus
Martij 16 occurrit: hanc deduc 30, & incipe
primam, & non. April. occurrit 14, qui est ter-
minus primus decennouenalis. Iterum eius-
dem 16, quos anno priore in 8 idus Martis ha-
buit, adde 11. Occurrit eodem die 27. Hanc
cum trigesima deduxeris, occurrit sequens 14.
Luna 8 Aprilis, qui est terminus secundus: sicque
lunationibus singulis usque 19 annum, eodem
die, 8 idus scilicet, addendo semper 11 ad præ-
cedentem eiusdem diei lunæ ætatem anni præ-
cedentis. Quotlibet infra trigessimam fuerit,
deduc eam trigessimam, & deduc sequentem
usque 14. Et ubi cunque 14 fuerit, ibi sine ulla am-
biguitate terminus paschalis erit. Porro si eo-
dem die 30 inciderit, quod tamen non nisi se-
mel per 19 annos fit, deduc more solito sequen-
tem, & ubi 14 occurrerit, ibi terminus erit. Pri-
ma uero cum 8 idus Martis occurrerit, eadem
proculdubio Paschalis erit. Et hoc certissimè
caue, ne prius natam lunam quam 8 idus Mar-
tis Paschalem deputes: sed quotacunque eodem
die occurrerit, aut tricesimam eodem die te-
neas, aut tricesimam deducas, & sequentem
quolibet loco 14 occurrerit, Paschalem esse
non dubites. Iste ordo, & hæc ratio nunquam
ex eo die quo in Niceno concilio statuta fuit,
turbari ab ullo potuit aut poterit, sed potius il-
le concussus erit, qui eam concutere uisus fue-
rit. Expleto igitur anno decimonono, statu quo-
que eiusdem anni termino nouissimo, si iterum
probare uolueris quod hæc ratio ratione consi-
stat, adde eodem sepe dicto die octauo idus
Martis præcedētis lunæ ætatis non. 11, ut prius
scilicet propter saltum lunæ 12, & iterum oc-
currerit tibi luna in principio, eodem die 16. at-
que ita sequentia eodem quo prius ordine cun-
cta proueniunt.

Quadragesimalium terminorum secundam lu-
nam ostendentium.
8 calen. Martij 5 regulares.
Octonas Martis coepit Lex quinque librorum.
4 Idus Februarij 1 regularis.
Ast idus Februi, ternas Deus unus honorat.
6 Nonarum Martij 6 regulares.
Nonarum senas secum sex uasa tulerunt.
21 Calen. Martij 2 regulares.
Vndenas Martis capiunt duo iussa calendaras.
6 Idus Februarij 5 regulares.
Idibus in senis alacres stant quinque puellæ.
I 2

3 *Calendas Martij* 3 *regulares.*
Terna calendarū tria munera signa reportant.
4 *Cal. Martij* 6 *regulares.*
Quatuor & denæ sex excreuere diebus.
Nonis Martij 4 *regulares.*
Martius in nonis bis bina elementa creauit.
6 *Calendas Martij* 7 *regulares.*
Sexta calendarum septē fert norma lucernas.
Idus Februarij 3 *regulares.*
Idibus in Februī sociatur trina potestas.
4 *Nonarum Martij* 1 *regularis.*
Nonarum spectale gerit baptisma quaternas.
9 *Calendas Martij* 4 *regulares.*
Bis bina cursus capinus uirtute nouenos.
4 *Idus Februarij* 7 *regulares.*
Quaternas idus septem coluere ministri.
Calendis Martij 5 *regulares.*
Sensibus ex quinīs Martis scrutare calendās.
4 *Calendas Martij* 1 *regularis.*
Vna fides potuit duo denas ferre calendās.
4 *Idus Februarij* 4 *regulares.*
Septem idus ornant paradisi quatuor amnes.
4 *Calendas Martij* 2 *regulares.*
Testamenta duo quartas dant ire calendās.
15 *Calendas Martij* 5 *regulares.*
Quindenās captiū stolidē uix quinque sorores.
2 *Nonarum Martij* 3 *regulares.*
Pridie nonarum posuit tria tempora seclī.
In his ergo uersibus idus cum audis, mense
Februario eas esse scias: calendās uerō & nonas
in ipsis cum legis, Martij mensis eas esse
intelligas. Regulares uerō eorūdem uersuum
nonis presentibus, sed statim à Martio incipiē-
tibus iunge concurrentibus.
De initio & luna *Quadragesimæ & Paschæ.*
Si uis scire initium *Quadragesimæ*, hoc ar-
gumento utere: quot diebus post pridie idus
Aprilis habueris Pascha, tot diebus post cal.
Martis habebis initium *quadragesimæ*: & quot
diebus ante 2 idus Aprilis habueris Pascha,
tot diebus ante cal. Martis habebis initium *qua-*
dragesimæ. Est in pridie idus Aprilis habue-
ris Pascha, in cal. Martis habebis initium *qua-*
dragesimæ. Item, quot diebus ante cal. Aprilis
habueris Pascha, tot diebus ante 2 cal. Martis
habebis initium *quadragesimæ*: nisi forte eo
anno bissextus sit, tunc uno die minus ante 2
calend. Martis inuenies.
Si luna 3 initium *quadragesimæ*, 15 erit in
pascha. Si 4, initium *quadragesimæ*, 16 in pas-
cha: si 5, initium *quadragesimæ* 17 in Pascha.
Si 7 initium *quadragesimæ*, 18 in Pascha: si 7
initium *quadragesimæ*, 19 in Pascha: si 8, initium
quadragesimæ 20 in Pascha: si 9, initium *qua-*
dragesimæ 21 in Pascha. Omnis paschalis luna
cuiuscumq; ætatis sit, si detrahas ab ea 12, fiet ti-
bi ætas lunæ, quæ fit in initio *quadragesimæ*.
Verbi gratia: Si 15 est luna paschalis, tolle de
15, 12, remanent 3: tertia est luna initio *qua-*
dragesimæ, eo anno quo 15 est in die Domini-
co Paschæ, Sic & cætera.

De idibus Februarij usq; in secundum idus
Martis dies sunt 34, & de undecimo calendās
Aprilis usq; in septimum calen. Maij dies sunt
34. Sic inuestigatū est, quod nec ante sextum
idus Februarij, nec post pridie idus Martij in-
tium *quadragesimæ* alio modo nullatenus fie-
ri potest, nisi tatum infra 34 dies. Et de Pascha
inuestigatum est in concilio sanctorū patrum,
quod nec ante 11 cal. Aprilis, nec post 7 cal.
10 Maij debeat fieri. Luna in termino *quadrage-*
simæ non reperitur in termino Paschæ 14. Sic
regulatur Dominicus dies festi Paschalis ad
decimam quartam lunam primi mensis ita &
initium *quadragesimæ* regulatur, & obseruat
secundam lunam mensis Martij, quicunq; e-
nim Dominicus secutus fuerit decimam quar-
tam lunam primi mensis, sine dubio Paschalis
festi erit. Similiter de *quadragesima*.
De certis terminis.
20 Terminus Paschalis requiritur à cal. April.
& ab ipso accipiūt ceteri ordinem. Et hoc ob-
seruandum, quia nunquam ante 12 cal. April.
terminus Paschæ: nec ipsa solennitas celebra-
tur, quia decretum est à sanctis Patribus catho-
licis, ut quādiu nox superat diem, non celebra-
tur Pascha. At uerò postquam dies superare
cœperit noctem, adueniēte 14 luna agitur ter-
minus, & subsequenti die Dominico statim so-
lennitas Paschæ à cunctis fidelibus celebra-
tur. In ipso termino omni tempore inuenitur
luna decima quarta.
De *septuagesima*.
Terminus *septuagesimæ* inuenire cupiens,
uide primū quot diebus Paschalis terminus
à calend. Aprilis absit, siue retrō, siue in ante:
& computa totidem dies à 5 cal. Februarij, simi-
liter uel in ante, uel retrō: & terminum *septua-*
gesimæ absq; scrupulo reperies. Est autem ter-
minus *septuagesimæ* luna decima, quæ fit Fe-
bruarij mensis: id est quæ in illo finiatur. Luna
enim cuiuscq; mensis est, quæ in illo finiatur.
Terminus *quadragesimæ* à 12 calend.
Martis require: incipiens per omnia sic facito,
sicut de *septuagesima* diximus. Est autem lu-
na 2 mēsis Martis. Hoc autem in istis duobus
terminis obseruabis, ut bissextili anno uno die
tardius requirere incipias: id est *septuagesimā*
à 4 calend. Febr., *quadragesimam* uerò ab un-
decimo cal. Martis requirere incipiens, quod
in alijs non facies terminis. Et de *septuagesimā*
mali quidem in omni bissextili anno hoc ob-
seruabis. De *quadragesimali* uerò tūc tantum
cum ipse terminus ante bissextum euenturus sit.
Cæterum, si post bissextum euenturus sit,
& iam in bissexto sicut in alijs annis à 12 cal.
requirere incipiens. In termino quoq; *quadragesimæ*
bissextili anno solet euenire luna 11,
quod ideo notaui, ne cum eueniret, turbaret
calculatorum.
Terminus rogationum requiritur à 2 non.
Maij, & computantur tot dies, quot & in cæ-
teris

teris terminis. In ipso termino inuenitur lu-
na uigesima.
Terminus Pentecostes requiritur à 13 cal.
Iunij, & computantur similiter ibi totidem
dies, quot & in cæteris terminis, in ipso termi-
no inuenitur luna 4. Omnes uerò termini us-
na eademq; ferta proueniunt, & ut Pascha, sic
& ista cæteræ festiuitates in Dominicū diem
protelabuntur: & sicut de Pascha diximus, sic
de cæteris intellige, ut si in Dominicū diem
terminus eueniret, in alteram Dominicam festi-
uitatem differas.
Vnde supra,
Memento enim, quod per 10 & 9 annos ter-
minis *septuagesimæ* luna 10 Februarij mensis,
quadragesimæ uerò luna 11 Martij: Paschæ,
luna 14 April. Rogationum, luna 20 Maij: Pen-
tecostes, luna 4 Iunij circunferuntur, præter
octauum uidelicet & decimum nonū annum:
in quibus terminus *septuagesimæ* luna unde-
cimo Martij, nec non etiam *quadragesimæ* lu-
na 2 embolisimi mensis consistat.
De sedibus terminorum.
Post 17 cal. Februarij ubi lunam decimam
inuenieris, ibi fac terminum *septuagesimalem*.
Post octauum idus Februarij ubi lunam se-
cundam inuenieris, ibi fac terminum *quadragesimæ*.
Post 13 calen. Aprilis ubi lunam decimam

quartam inuenieris, ibi fac terminum Paschæ.
Post septimum calen. Maij, ubi lunam uiges-
simam inuenieris, ibi fac terminū rogationum.
Post sextum idus Maij, ubi lunam quartam
inuenieris, ibi fac terminum Pentecostes.
Quomodo termini sequēti anni per presentē inueniantur.
Terminum uniuscuiuscq; anni taliter facillimè
reperire uales: Præcedētis anni terminum
in prima iunctura pollicis pone, deinde relin-
quas ipsius & cæterorum digitorum compu-
tando percurrere: & quod tibi ad eandem iun-
cturam repetitam occurrerit, absq; dubio ter-
minus erit. Hoc tantum præcaue, ut ante 12
calend. Aprilis, nec post 13 cal. Maij uelis ter-
minum celebrare.
Item, de terminis.
Notandum quod *septuagesimalis* terminus
bissextili anno nō obseruat loca terminorum,
qui in sequentibus describuntur: propter bis-
sextum, & ob hoc in sequentem diem terminus
paschalis habeat in ipsa feria, in qua terminus
paschalis eodem anno occurrit. Verbi gratia:
terminus qui in presentē anno præscriptus est
decimo cal. Febr. translatus est in 9 calendās
Febr. Similiter de termino *quadragesimali* in-
telligendum est. Si tamen ante bissextum eue-
nerit, bissextili anno Februarij luna tricesima
erit.

Argumentum descriptionis omnium terminorum singulis annis decemouenalis cycli.

Lu.	Termini je- nuagesimæ.	Termini qua- dragesimæ luna 2	Lunam primi mensis.	Termini pas- chæ luna 14	Termini roga- tionū luna 20	Termini pente- costes luna 4	Cyclus lunaris.	Observatio lu- næ mensis.
10	cal. febr.	8 cal. mar.	10 cal. apr.	noñ. april.	2 id. maij	9 cal. iunij	17 em.	no. dec.
11	12 cal. febr.	3 id. febr.	4 id. Mar.	8 cal. apr.	11 cal. maij	3 id. maij	18 cō.	8 cal. ian.
22	5 id. febr.	6 no. mar.	2 cal. apr.	idus aprilis	15 cal. maij	cal. iunij	6 19 em.	id. decē.
3	4 cal. febr.	11 cal. mar.	13 cal. apr.	4 no. apr.	nonis maij	12 cal. iunij	2 1 cō.	cal. ian.
14	15 cal. febr.	6 id. febr.	7 id. mar.	11 cal. apr.	6 cal. iun.	6 id. maij	5 2 cō.	12 cal. ian.
25	8 id. febr.	3 cal. mar.	5 cal. apr.	4 id. april.	idus maij	4 cal. iunij	3 3 em.	4 id. decē.
6	7 cal. febr.	14 cal. mar.	16 cal. apr.	3 cal. apr.	4 cal. iunij	15 cal. iunij	6 4 cō.	4 cal. ian.
17	16 cal. mar.	nonis mar.	non. apr.	14 cal. maij	5 cal. iunij	8 id. iunij	4 5 em.	15 cal. ian.
28	3 no. febr.	6 cal. mar.	8 cal. apr.	7 id. april.	5 cal. maij	7 cal. iunij	7 6 cō.	7 id. dec.
9	10 cal. febr.	idus febr.	2 id. mar.	6 cal. apr.	cal. maij	id. maij	3 7 em.	7 cal. ian.
20	3 id. febr.	4 no. mar.	4 no. apr.	17 cal. maij	13 cal. iunij	3 no. iunij	1 8 em.	8 cal. ian.
1	2 cal. febr.	9 cal. mar.	11 cal. apr.	2 no. apr.	7 no. maij	10 cal. iunij	4 6 cō.	3 no. ian.
12	13 cal. febr.	4 id. febr.	7 id. mar.	9 cal. apr.	4 cal. maij	4 id. maij	7 10 cō.	10 cal. ian.
23	6 id. febr.	cal. mar.	3 cal. apr.	2 id. april.	16 cal. iunij	2 cal. iunij	5 11 em.	2 id. decē.
4	5 cal. febr.	12 cal. mar.	14 cal. apr.	cal. april.	2 no. maij	13 cal. iunij	1 12 cō.	2 cal. ian.
15	16 cal. febr.	7 id. febr.	8 id. mar.	12 cal. apr.	7 cal. maij	7 id. maij	4 13 cō.	13 cal. ian.
26	noñ. febr.	4 cal. mar.	6 cal. apr.	5 id. april.	2 cal. maij	5 cal. iunij	2 14 em.	5 id. dec.
7	8 cal. febr.	15 cal. mar.	17 cal. apr.	4 cal. apr.	5 no. maij	16 cal. iunij	5 15 cō.	5 cal. ian.
18	idus febr.	2 no. mar.	2 no. apr.	15 cal. maij	11 cal. iunij	no. iunij	3 16 em.	16 cal. ian.

Argumentum de clauibus terminorum.

Anni	j	26	vj	31	xj	36	xvj	11
	ij	15	vij	20	xij	22	xvij	30
	iiij	34	vij	39	xiiij	14	xviiij	19
	iiij	23	ix	28	xiiij	33	xix	38
	v	12	x	17	xv	22		

Litteræ numerales indicant Annos, chiffræ clauis.

Si quis per per scriptos regulares quolibet decennouenalis cycli anno terminos omnes inuenire cupit, sumat semper septuagesimalē à 7 idus Ianuarij: quæ dragesimalē à 5 cal. Februarij, Paschalem à 6 idus Martij, rogationū à 17 calen. Maij, Pentecostes à 3 cal. Maij: & ubi ipse numerus præsentis anno annotatus terminabitur, ibi absq; dubio terminum inueniet.

De aduentu Domini.

Notum sit omnibus hominibus, ut quicumque aduentum Domini diligenter uult celebrare, uideat ut nec ante 5 calen. Decemb. nec post nonas ipsius mensis transeat, sed in his septem diebus ubicunq; dies Dominicus aduenierit, ibi sine dubio & absq; ullo ambiguitatis errore celebrare ualebit. Breuis enim lectio auidius legitur, citius intelligitur.

De annis ab initio mundi inueniendis, & per ipsos indicit, cyclum solarem, bissextum, cyclum decennouenalem, & lunarem.

Si uis scire quot sint anni ab origine mundi, multiplica quindecies 409, fiunt 6135: adde regulares 7, adde etiam indictionem anni præsentis illis, ipsi sunt anni ab origine mundi. Post expletam indictionem, id est post decimam quintam, nō quindecies 409 sicut modo dō, sed quindecies 410 multiplicare debes: & deinde post alios 15 annos, non quindecies 410, sed quindecies 411. Et iterum post alios quindecim annos, non quindecies 411, sed quindecies 412.

Si de ipsis annis approbare uolueris, quota sit indictio, his adijce regulares 8: hos diuide per 15, quot remanserint, ipsa erit indictio. Si nihil remanserit, decima quinta erit. Ideo regulares adijciuntur: quia quando mundus factus est, quasi octo anni de cyclo indictionum remanserāt, non quod ante mundi exordium, uel in ipso mundi primordio fuerit indictio, quæ nec postea fuit usq; ad Romanorum tempus, sed quia in illo anno quo indictio primū inuenta in cepit computari, annis ab initio mundi transactis per quindenam partem propter cyclum indictionum diuisis, quindecim numero anni 7 deerant, quasi in primordio mundi 7 indictiones præcessissent, & 8 remanerēt. Et hoc non solum de cyclo indictionum: sed etiam de alijs solaribus uel lunaribus cyclis, per annos ab origine mundi secundum cuiuslibet cycli numerum diuisos inueniendis intelligendum est.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis scire quotus sit circulus solaris, sume annos ab origine mundi quotquot fuerint, & adde cum his regulares 17, & diuide per 28, quod desuper fuerit, ipse est cyclus solaris. Si nihil remanserit, 28 erit.

Ad concurrentes inueniendos.

Si uis nosse quot sint concurrentes, tene annos ab origine mundi, & ad ipsos adde quartam partem: & quotquot fuerint, comprehen-

de in unum: hos diuide per septem, quod tunc remanserit, ipse est concurrentes. Si nihil remanserit, 7 erunt.

Ad bissextum inueniendum.

Si nosse desideras quotus sit annus post bissextum, sume annos ab origine mundi, hos diuide per 4. Quot remanserint, uerbi gratia: Si unus, aut duo uel tres, talis erit annus post bissextum. Si nihil remanserit, bissextus erit.

Ad cyclum decennouenalem inueniendum.

Si scire cupis quotus sit annus cycli decennouenalis, sume suprascriptos annos, cum his adde regulares septē, hos partire per 19, quod remanserit, talis est cyclus decennouenalis. Si nihil remanserit, decimus nonus erit.

Ad cyclum lunæ inueniendum.

Si scire cupis quotus sit cyclus lunæ, tene annos (ut supra diximus) cum his adde regulares quatuor, hos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunæ. Si nihil remanserit, decimus nonus erit.

Ad epactas inueniendas.

Si uis scire quora sit epacta, sume annos ab initio mundi, adde regulares 6, hos diuide per 19, quod uerō remanserit, multiplica undecies, ipsos iterū diuide per 30, quod remanserit, ipsa erit epacta. Si nihil remanserit, 30 erit: id est illa quæ in principio dicitur nulla.

De annis ab incarnatione Domini inueniendis, & per ipsos cetera quæ supra.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione Domini nostri Iesu, multiplica 62 quindecies, fiunt 930: adde regulares 12, adde indictionem eiusdem anni, de quo computare uolueris, iunge simul: & quotquot fuerint, ipsi sunt anni ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi. Hoc tantum memor esto sollicitus, ut succedentibus annis semper cum ad decimam quintam indictionem perueneris. Verbi gratia: Si 62 quindecies in numero computabas, deinde 63 computare debes: id est sequenti anno post 15 indictionē. Post 15 annos, id est quando prima indictio iterum erit, non 62 quindecies sicut modo dō, sed 63 multiplica. Et quando iterum prima fuerit, 64 multiplica: & cum rursum prima fuerit, 65 quindecies multiplica.

Ad indictionem inueniendam.

Si scire cupis, quora sit indictio, sume annos ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi, cum his adde regulares 3, hos diuide per 15, quot remanserint, talis erit indictio. Si nihil remanserit, 15 erit.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis nosse quotus annus sit solaris cycli, tene annos ab incarnatione Domini quotquot fuerint, cum his adde regulares nouem, & quotquot fuerint diuide per 28, quod remanserit, ipse est cyclus solaris: si nihil remanserit, 28 erit.

Item.

Si uis nosse, quot sint in ordine cycli solaris, scias annos Domini quot fuerint, & ex ipsis subtrahere

subtrahere 8, quia tot anni restabant de eodem cyclo solari, quando Dominus incarnatus est. & quot remanent diuide per 28, quot super fuerint, ipsi sunt anni in serie eiusdem cycli.

Ad concurrentes.

Si concurrentes inuenire cupis, sume annos ab incarnatione Domini quotquot fuerint, his quartam partem semper adde, & insuper adde quatuor: hos diuide per 7, quot uerō remanserint, ipsi sunt concurrentes. Si nihil remanserit, 7 erunt.

Ad bissextum.

Si cognoscere cupis quotus sit annus à bissexto, tene annos, quos supra diximus, nullo addito uel adempto. Hos diuide per quatuor, quot remanserint, talis erit annus post bissextum, si nihil remanserit, bissextus erit.

Ad cyclum decennouenalem.

Si nosse uis, quotus sit cyclus decennouenalis, tene annos ab incarnatione Domini, & uerum semper adijce. Hos partire per 10 & 9, quod remanserit, ipse est cyclus decennoualis. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad cyclum lunarem.

Si uis cognoscere, quotus sit cyclus lunaris, tene annos, ut supra diximus: ex his subtrahere duos, reliquos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunaris. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad epactas inueniendas.

Si scire uis, quot sunt epactæ, sume suprascriptos annos: hos diuide per 19, quod remanserit, multiplica undecies, ipsos iterum diuide per 30, quod uerō remanserit, ipsa erit epacta.

Per exempla de ante dictis argumentis, per annos ab origine mundi.

Si uis scire quot sint anni ab origine mundi, multiplica quindecies 409, fiunt 6135, adde regulares 7, fiunt 6142. adde etiam indictionem anni præsentis, quæ est secunda, fiunt 1144. Multiplica quindecies 409. D. Quomodo? M. 400. 800. 1200. 1600. 2000. 4000. 6000. 9. 18. 27. 36. 45. 90. 135. Iunge 6135, adde regulares 7, fiunt 6142. adde indictionem secundam, fiunt 6144. Tot igitur sunt anni secundum nostram computationem ab initio mundi usque in præsentem annum, qui est sine dubio ab incarnatione Domini noningentesimus quadragesimus quartus, iuxta cyclū Dionysij.

De indictione.

Hos 6144 diuide per 15, quot remanserint, ipsa erit indictio. D. Quomodo? M. 15. 30. 60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 600. 900. 1200. 1500. 1800. 2100. 2400. 2700. 3000. 6000. Restant 152. hos diuide per 15, 15. 30. 60. 90. 120. 150. remanent duo, secunda indictio est hoc anno.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Hos diuide per 28, quod desuper fuerit, ipse est cyclus solaris. D. Quomodo? M. 28. 56. 84. 112. 224. 448. 896. 28. 56. 112. fiunt 1008. Sec-

kies mille 8, 6048. restant 112. hos adhuc diuide per 28. 28. 56. 112. remanet 1. Primus annus est in ordine cycli solaris hoc anno.

Ad concurrentes inueniendos.

Hos diuide per 7, quod tunc remanserit, ipse est concurrentes. D. Quomodo? M. Cū 6000 adde 1500, & cum 144. 36, quia talis est quarta pars illorum, & erunt in summa 7680. hos diuide per 7. D. Quomodo? M. Quinquies 7. 350. 700. 1050. Septies 1050. 7305. restat 330, hos adhuc diuide per septem. Quadragies 7. 280. & adhuc restant 50. Hos diuide per septem: septies 7. 49. remanet 1. primus concurrentes est hoc anno.

Ad bissextum inueniendum.

Hos diuide per 4, quot remanserint: uerbi gratia: Si unus, aut duo, uel tres, talis erit annus post bissextum. D. Quomodo? M. 4. 8. 12. 16. 20. 40. 60. 80. 100. Decies centum, millesexies mille, 6000. restant 144. hos adhuc diuide per quatuor. Quinquies quatuor 20: quinquies 20, 100: & adhuc restant 44. hos diuide per 4, undecies 4, 44. Nunc autem nullus remanet, quia bissextus est hoc anno.

Ad decennouenalem cyclum inueniendum.

Hos partire per 19, quod remanserit, cyclus est decennouenalis. D. Quomodo? M. 19. 39. 57. 76. 95. 114. 133. 152. 171. 190. 209. 228. 247. 266. 285. 304. 608. 912. 19. 38. 57. 76. 95. qui sunt simul 1007. Sexies 1007. 6042. restant 109. hos diuide adhuc per 10 & 9, 19. 38. 57. 76. 95. remanent 14, quartus decimus annus est in ordine cycli decennoualis hoc anno.

Ad lunarem cyclum.

Hos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunæ. D. Quomodo? M. Diuide per 19 ut supra, restant 106: hos adhuc diuide per 19. 19. 38. 57. 76. 95. remanet 11. Undecimus annus est in ordine cycli lunaris hoc anno.

Ad epactam inueniendam.

Hos diuide per 19, quod uerō remanserit, multiplica undecies: ipsos iterum diuide per triginta: quod remanserit, ipsa erit epacta. D. Quomodo? M. Si autem totum istum numerum per 19 diuidis, ut supra, restat 108. hos adhuc diuide per 19, 19. 38. 57. 76. 95, restant 13, ipsos enim multiplica undecies. D. Quomodo? M. Undecies 10, 110, undecies 3, 33, qui sunt simul 144. hos diuide per triginta, 30. 60. 90. 120, remanent 23: quia tot sunt epactæ hoc anno.

De annis Domini & ceteris argumentis, quæ supra.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione Domini, multiplica 62 sexies. D. Quomodo? M. 60. 120. 180. 240. 300. 600. 900. Bis 1530. adde 12 regulares, fiunt 942. adde indictionem anni præsentis, quæ est secunda, fiunt 944. Tot igitur sine dubio sunt anni ab incarnatione Domini iuxta cyclum Dionysij.

Ad indictionem.

Hos diuide per 15, quot remanserint, talis erit indictio.

his erit indictio. D. Quomodo? M. 15. 30. 60. 90. 120. 150. 180. 210. 240. 270. 300. 600. 900. Restant 47. hos adhuc diuide per 15. Ter 15 45, remanēt duo: secūda indictio est hoc anno.

Ad cyclum solarem.

Et quotquot fuerint, diuide per 28, quod remanserit, ipse est cyclus solaris. D. Quomodo? M. 28. 56. 112. 224. 448. 896. Restant 57. hos adhuc diuide per 28. 28. 56. remanet unus. Primus annus est in ordine cycli solaris hoc anno.

Ad concurrentes.

Hos uerò diuide per 7, quot remanserint, ipsi sunt concurrentes. D. Quomodo? M. Cūm noningentis adde 225, & cum 44, 11, quia talis est quarta pars illorum, & crunt in summa 1184, hos diuide per septem. D. Quomodo? M. Quinquagies 7, 350. 700. 1050. restant 134, hos adhuc diuide per 7. Decies septem 70, restāt 64, hos diuide per septem. Nones septem 63, remanet 1. Primus siue prima 20 concurrentes est hoc anno.

Ad bissextum.

Hos diuide per quatuor, quot remanserint, talis erit annus post bissextum. D. Quomodo? M. 4. 7. 12. 16. 20. 40. 60. 80. 100. 200. 300. 600. 900, restāt 44: hos adhuc diuide per quatuor. Vndecies quatuor, 44: nunc autem nullus remanet, quia bissextus est hoc anno.

Ad decennouenalem cyclum.

Hos pariter per 19, quot remanserint, ipse est cyclus decennouenalis. D. Quomodo? M. 19. 38. 57. 76. 95. 114. 133. 152. 171. 190. 209. 228. 247. 266. 285. 304. 608. 912. Restant 33, dimittite 19, remanent 14. Quartusdecimus annus est in ordine cycli decennouenalis hoc anno.

Ad cyclum lunarem.

Reliquos diuide per 19, quod remanserit, ipse est cyclus lunaris. D. Quomodo? M. Diuide per 19 ut supra, restant 30. Dimittite 19, remanent 11. undecimus annus est in ordine cycli lunaris hoc anno.

Ad epactam inueniendam.

Hos diuide per 19, quod remanserit, multiplica undecies: ipsos iterum diuide per 30, quod uerò remanserit, ipsa est epacta. D. Quomodo? M. Similiter ut supra. Dimittite 9, restant 32: ex his subtrahe 19, remanent 13: hos multiplica undecies. D. Quomodo? M. Vndecies decē 110, undecies tres 33, qui sunt simul 144, hos diuide per 30. 30. 60. 90. 120. remanent 23: quia tot sunt epactæ hoc anno.

Per omnem quoque computum quem ducis, si nihil supra fuerit, scias eundem esse completum. Verbi gratia: Si numerum annorum Domini per 4 diuidis, & nihil restat, bissextus est. Si uerò indictmentem queris, & post decimam quintam diuisionem nihil remanet, decimam quintam scias esse indictmentem. Similiter de cæteris intellige argumentis.

Item cuiusdam, quem probamus de antescrisptis argumentis.

Si uis scire quot sint anni ab incarnatione

Domini, multiplica 76 quindecies: adde quatuor regulares: quia de illa indictmente 11 anni præcesserant, & quatuor adhuc restabant, adde insuper illius anni indictmentem, de quo computare uis sicut hoc anno 8, uel illis sunt simul 972. cū iuxta Dionysium 950 inueniantur hoc anno, sicut in cyclo ipsius apparet. Post expletam indictmentem unum adijce.

Ad indictmentem inueniendam.

Si uis scire quanta sit indictio, sume supradictos annos, & his adijce regulares 11, illos scilicet annos qui præcesserunt ipsam incarnationem, & diuide per 15. Quot remanserint, talis erit indictio.

Ad cyclum solarem inueniendum.

Si uis scire quotus sit annus solaris cycli, sume supradictos annos, & his adijce quindecim: quia tot anni de ipso cyclo præcesserant, ac 13 restabant, & diuide per 28. Quot remanserint, talis erit annus cycli solaris.

Ad concurrentes inueniendos.

Si uis scire quot sint concurrentes, supradictos annos sume, & prius duos ex his subtrahe propter bissextum, qui tūc in secundo exitit anno: deinde cum reliquis omnibus quartam partem ipsorum adijce, ac deinde per septem diuide: quot remanserint, tot sunt concurrentes.

Ad bissextum.

Si uis scire, utrum bissextus, uel quotus ab eo sit annus, sume supradictos annos, atque ex his subtrahe duos, propter bissextum, qui tūc ut supra dictum est, in secundo exitit anno, reliquos uerò diuide per quatuor, quot enim remanserint, tot sunt anni post bissextum: si nihil remanserit, bissextus est.

Ad decennouenalem cyclum inueniendum.

Si uis scire quotus sit annus cycli decennouenalis, sume supradictos annos, & ex his subtrahe duos propter totidem annos, qui adhuc de eodem cyclo restabant, ac deinde per 19 diuide: quot remanserint, talis erit annus cycli decennouenalis. Si nihil remanserit, 19 erit.

Ad lunarem cyclum.

Si uis scire quotus sit annus cycli lunaris, tene supradictos annos, & ex his subtrahe quinque, quia tot anni de eodem cyclo adhuc restabant, & diuide per 19: quot remanserint, talis erit annus cycli lunaris.

Ad epactam inueniendam.

Si uis scire quot sint epactæ, sume supradictos annos, & ex his subtrahe 3, ut ad secundū decennouenalem cycli annum peruenire ualeas, ubi ipse epactarum cyclus incipit. Reliquos per 19 diuide, quod uerò remanserit, multiplica undecies, & si numerus ille infra 30 remanserit, epactas illius anni esse scias. Si ultra excreuerit, tolle 30, & reliquos pro epactis tene. Hæc enim ille solus contemnat, qui auctorem illorum iure reprehendere uolet.

De ordine indictmentum.

Indictio dicitur ab indicendo. Cū enim Roman

Romani omnibus gentibus imperarent, omnibus tributa indixerunt, quæ eis quinto semper anno pendebantur: sed primo quinquennio æs, secundo argētum, tertio soluebatur aurum: quarto rursum a principio repetebatur, id est ab ære: unde iunctis tribus quinquēnijs, quindecim annorum indictmentes singulæ institutæ. Et cautum est, ut nullus liber, nullum principis edictum ratum haberetur, quod indictio non præferret. Singulis autem quinquēnijs peracto censu, mos erat urbem lustrare, id est circuire, quasi ob purgationem sui. unde & quinquēniū lustrum dicitur, & lustrum, purgare sepius dicimus.

Item.

Antiqua Romanorum industria comperimus indictmentes ad cauēdum errorem, qui de temporibus forte oboriri poterat institutas. Cū enim, uerbi gratia, quilibet Imperator medio anni tempore uita uel regno decederet, poterat euenire ut eundem annum unus historicus eiusdem regis ascriberet temporibus, eoque eius partem regnaret. Alter, uerò historicus eundem successor illius potius attitulandum putaret, eoque quod & hic partem eius æque haberet in regno. Verū ne per huiusmodi dissonantium error temporibus inoleceret, statuerunt indictmentes, quibus uterque scriptor: immo etiam uulgus omnem temporum cursum facillimè conseruaret. quas pro facilitate etiam calculandi quindecim esse uoluerunt.

Vnde concurrentes.

Si uis scire unde concurrentes accipiūt exordium, sine dubio de ipsis septem diebus, per quos uoluitur mundus: quia ultra septem non transit numerus concurrentium, nec numerus septimanæ dierum. D. Primus concursus in capite unde accipit exordium? M. Annus solaris habet dies 365, hos diuide per 7. Septies 51, 364, remanet 1. Inde ponitur in capite primus concursus. Et postea in secundo anno adde unum, in tertio duos, in quarto tres, & in quinto bissextum, adde quinque. In hoc autem solertem curam adhibe, ut per alios preparationis bissexti, sicut supra diximus, sic adijcias semper unum post unum, & anno bissexti duos adijcias, & caue ne ultra septem transeas, sed ad unū post septem semper redeas: & sic per 8 lineas curras. Diligentius attende, & minimè in hoc falleris.

De punctis, quadrante & bissexto.

Vnus punctus, quarta pars horæ, & facit 10 momenta: duo puncti, 20 momenta: tres, 30: quatuor, quadraginta: & ista 40 momenta faciunt unam horam. Et sex horæ in uno anno faciunt quadrantem unū: & quatuor quadrantes in quatuor annis faciunt diem & noctem, & est ipsa dies quæ dicitur bissextus, qui legitur 6 cal. Martij. Verbi gratia: Si hodie legitur 6 cal. Mar. & cras, 6 cal. Mar. Propterea dicitur bissextus, quia bis legitur 6 cal. Martij. Item. Bissexto non ob illum diem fieri, ut qui-

dam putant, cū Iosue orabat solem stare, creandum est: quia ille dies fuit, & præterijt. sed ob hoc dicitur bissextus, quod in uno quoque mense punctus unus accrescat. Punctus uerò unus quarta pars horæ est. Quatuor uerò puncti in sole unam horam faciunt, duodecim uerò puncti 3 horas explicant. Ergo in quatuor annis ternæ horæ, quæ sunt 12, unum diem artificialem faciunt, qui additur Februarii cum 6 cal. Martij, habuerit, ut in crastino sic habeat. Verbi gratia: Si hodie 6 cal. Martij additur ille dies, qui in quatuor annis expletus est, nihilominus & in crastino legitur sexto cal. Mart. Et ideo bissextus dicitur, quia bis 6 cal. Mart. habet Februarius. Ob hoc ergo bissextilem diem in mense Februarii placuit intercalari Romanis: quia hic breuior cæteris & extremus anni mensis erat.

Item.

Bissextus est per annos quatuor unus dies adiectus. Crescit enim per singulos annos quarta pars assis: at ubi quarto anno assis completuerit, bissextilem annum facit. Dicitur enim bissextus, quia bis sexies ductus assis facit: quod est unus dies, sicut & quadrantem propter quater ductum, quod est bissextus, quem super dierum cursum in annum sol facit. A 6 nonas Martij usque in diem 2 calen. Ian. in lunæ cursu bissextus apponitur, atque inde trahitur. Intercalares autem dies idcirco uocantur, quia interponuntur, ut ratio lunæ solisque eueniat. Calare enim, ponere dicitur: intercalare, interponere.

Quis primus bissextum inuenit.

D. Quis primum bissextum inuenit? M. Iulius Cæsar inuenit eū quadagesimo octauo anno ante natiuitatem Christi, & censuit nominandum. D. Bissexto cur dicitur? M. Quia bis 6, 6 antequam uenias ad cal. Mart. duos dies significare uno nomine uelit, unum naturalem, & alterū artificialem. D. Qua causa ponitur in diebus annis? M. Per singulos annos unum quadrantem, & cū impleti fuerint quatuor quadrantes, tūc diem plenum faciunt, qui bissextus uocatur. Collectus est per mille 360 dies, & est quasi ad ueniam & peregrinum. D. Quare bissextus dicitur, & quid esset, si non fuisset bissextus? M. Propterea fit bissextus, quia non implet 365 dies anno solaris sine quadrante. Quadrans fit per totum annum, & menses singulos, & per dies & annos momenta colliguntur. D. Quomodo colliguntur? M. Per unum quæque diem & noctem colliguntur duæ partes momenti. In tribus diebus colligitur duo momenta, & ita in triginta diebus & noctibus colliguntur momenta uiginti: & sic per totum annum colliguntur momenta 240: hoc sunt 24 puncti, qui faciunt sex horas, id est quadrans.

Quot bissextis unus accrescat annus.

In quatuor annis, unus dies in 8 duo: in 12, 3. in 16, 4. in 20, quinque dies accrescunt: in 28, hebdomadā completū in 40 annis, dies 36. in 120, un-

20. unciam unius anni præparât; in 340. duos
mensis ostendunt; in 480. quatuor mensis ef-
se probantur: quæ est tertia pars unius anni.
In 960. bissem unius anni manifestum est. In
1460. annis. annum integrum, idest 365 dies
approbantur.

Quæ sit differentia inter decennouenalem & lunarem cyclum.

Quæ sit differentia inter cyclum decenno-
uenalem & lunarem, legentibus scire cõuenit.
Scimus enim quod uterque cyclus in lunam
currit, & uterque 10 & 9 annos habet. Cyclus
decennouenalis à sancto Moyse diuinitus re-
uelatus est, iubente Domino, ut hi qui longè
habitabant, in secundo mense Pascha scirent
celebrare: & in diebus Solis uariatur, hoc est su-
per luna 14 primi mensis. Deinde nos oportet
inuestigare, quis cõstituit cyclum lunarem,
aut quo tempore inuentus fuisset. Constat e-
nim à Romanis 30 anno ante natiuitatē Chri-
sti inuentum fuisse, hoc est in primo anno re-
gni Herodis filij Antipatris Aschalonitis, qui
primus de gētibz regnum Iudæorū ab Octa-
uiano per munera acquisiuit, & regnauit an-
nos 37. Et sicut cyclus decennouenalis secun-
dum legalem Hebræorum constitutionem lun-
na 14 Paschæ incipit, ibiq; finitur: ita Romani
constituerunt cyclum lunarem inchoari à cal.
Ianuarij, ibiq; terminari: & per singulos annos
ætatem lunæ probare, quin etiã quotidie qua
hora, quo puncto accenditur, uel extinguitur.
Et sicut decennouenalis cyclus per binos com-
munes & tertium embolismum discurrit, ita
cyclus lunaris simili ordine procedit: excepto
quod quartus annus decennouenalis cycli ip-
se est primus cycli lunaris.

De origine epactarum.

Si uis scire unde procedunt epactæ, idest
adiectioes lunæ, tene dies de anno solaris &
de anno communi lunari. Annus solaris ha-
bet dies 365, lunaris 354. plures undecim dies
sunt in anno solaris quàm lunari. De illis effi-
ciuntur epactæ, idest 11 adiectioes lunares
in capite. Hos pro epactis undecim in capite
assume. Vel alio modo: Tene quinq; interca-
lares, & sex semilunæ mitte in simul, faciunt 11,
sic sunt 11 in capite. Hos pro adiectioibus
habeto: de quibus cæteræ hoc modo proue-
niunt. Adde 11 quos inuenisti, & adde ite-
rum 11, sunt 22, hos pro epacta sequenti ha-
beto. Et undecim super uiginti duo iterum ad-
ijctes, fiunt 33. recide 30, remanent tres: quos
pro epacta teneto. Rursus adiunge 11 super
tres, efficiunt 14. tota sequitur epacta. Sic dein-
ceps faciens epactas facillimè reperies. Tan-
tùm memor esto, ut ultra 30 non transeas. In fi-
ne 19 anni habebis epactas 18. Adde 12 super
18 fiunt 30. Adde saltum lunæ, fiunt 30. Hic
apparet quod nõ addit, sed saltim retro unum
diem. Ista trigesima epacta est in capite. Has igi-
tur epactas & regulares, idest Septembris 5,

Octobr. 5. & cætera usq; in finem mitte simul,
& si ultra 30 remaserint, subtrahæ 30, quod re-
manerit, talis erit lunæ ætas in calendis unius-
cuiusq; mensis, quando communis erit annus.
In embolismis igitur caue diligenter.

De magno cyclo.

Si scire cupis unde oriatur cyclus magnus,
hoc scito, quia concurrentes solis sunt 28, &
concurrentes lunæ 19. Ipsi in semetipsis mul-
tiplicati faciunt cyclum magnum idest si duxe-
ris 19 uigiesies octies, faciunt 532 annos, qui est
magnus annus: in quo omnia sydera cœli ad
pristinum redeunt cursum.

De solstitijs & æquinoctijs.

Solstitia duo sunt, primum hyemale, 8 cal.
Ianu. qua die natus est Dominus noster Iesus
Christus secundum carnem ex Maria uirgine
in Bethleem, in quo sol stat, & dies incipiunt
crescere. Alterum solstitium æstiuale 8 cal. Iu-
lij, qua die in provincia Palaestina, ciuitate Be-
thleem, in quo sol stat, & dies incipiunt decre-
scere. Alterum solstitium æstiuale 8 cal. Iu-
lij, qua die in provincia Palaestina, ciuitate Be-
thleem, in quo sol stat, & dies incipiunt decre-
scere. His con-
trarij duo sunt æquinoctia. Primum uernale
æquinoctium 8 cal. April. in qua die coæqua-
tur dies crescens cum nocte, & ipsa die est con-
ceptio sanctæ Dei genitricis Mariæ, quando sa-
lutata est ab angelo: in qua etiã die passus est
Dominus noster Iesus Christus secundum car-
nem, in Hierosolyma. Alterum æquinoctium
autumnale 8 cal. Octobr. in qua die coæqua-
tur dies decrescens cum nocte: & ipsa die est
conceptio sancti Ioannis Baptistæ, in castello
Macherunta. Ex 8 cal. April. usq; in 8 cal. Ian.
dies numerantur 275. Vnde secundum nume-
rum dierum conceptus est Christus Dominus
noster die Dominico, 8 cal. April. & natus est
tertia feria, 8 cal. Ian. & à natiuitate eius usq; in
diem qua passus est, fiunt anni 32, & menses 3.
12414. Inde secundum numerum dierum con-
stat eum tertia feria natum, & passum sexta fe-
ria, natum 8 cal. Ian. passum 8 calend. April. Ex
quo uerò baptizatus est Dominus noster, usq;
que in diem qua passus est, fiunt anni 2, & dies
numero 90. qui faciunt dies 810. & sic bap-
tizatus est 8 idus Ian. secunda feria, & passus
est, ut superius dixi, 8 calend. April. sexta feria.
Cum diebus uerò suis fiunt simul dies 12414
& ab 8 cal. Ian. usq; in 8 cal. April. dies 90.

De diuersis argumentis.

Si uis scire quare septem regulares addes
in argumento de initio mundi, hoc memor es-
to, quod in septem diebus fecit Dominus cœ-
lum & terram, & septem dies præcepit esse fru-
tuos, & propter hoc sumuntur in calculatio-
ne. D. Et quare per quindecim iubet multipli-
care? M. Quia cyclus indictionis 15 annos ha-
bet non amplius. D. Quare cyclos solaris per
28 partes est diuisus? M. Quia in uiginti & o-
cto annis explet cursum suum. D. Quare in
cyclo lunari adduntur 4 regulares? M. Quia lu-
na qua-

na quadrantem habet sicut & sol, & propter
hoc quatuor regulares admittuntur, uel pro-
pter hoc quatuor regulares, quia retro cyclo
decennouenali in quarto anno cyclus lunaris
mittitur. D. Quare per nouemdecim partes di-
uiditur? M. Quia ultra nouemdecim annos non
ascendit, sed iterum primus numeratur. D. Qua-
re etiam septem regulares ponuntur in cyclo
decennouenali? M. Si intelligis, pleniter inue-
nies. Attende quid dicitur in cyclo lunari 4 re-
gulares assumes, numera postea quot annis est
in retro cyclus decennouenalis, sine dubio 3,
adde tres ad quatuor, fiunt 7. Isti septem assu-
menduntur in cyclo decennouenali, & ipsos
diuide per nouemdecim partes. D. Quare per
ipsas? M. Quia suum nomen explet. Cyclus de-
cennouenalis uocatur, quia per 19 annos cur-
rit: & propter hoc per 19 diuisus est. D. Quare
ad bissextum nihil addis nisi annos ab initio
mundi? M. Sine dubio quia materia bissexti ab
initio semper præparatur. D. Quare etiam 12
regulares ad annos Domini inueniendos com-
putauit? M. Quia non putauit inde facere ple-
nam indictionem, nisi 12 adde dixisset. D. Quare
tres regulares mittuntur ad indictionem inue-
niendam? M. Quia quando incarnatio Domi-
ni facta est, tres anni de illa indictione præces-
serunt. D. Quare per quindecim partes iubet
diuidere? M. Quia cyclus indictionis per quin-
decim annos currit. D. Quare epactæ per
nouemdecim partes diuiduntur? M. Quia cy-
clus epactarum per nouemdecim annos ua-
riatur. D. Quare iterum per 11 iubet multipli-
care? M. Quia undecim accessores accedunt
omni anno. D. Quare iterum iubet diuidere
per 30 partes? M. Quia ultra 30 non ascendit.
D. Quare ad concurrentes inueniendos cyclū
solarem iubet addere? M. Quia per cyclum so-
larem numerantur bissexti. D. Quare quartam
partem iubet addere, & quid est quarta pars?
M. Quarta pars est bissexti ab initio cycli usq;
ad finem, & propter hoc ipsam quartam partem
iubet addere: quia in quarto anno fit bissextus.
D. Quare per septem partes iubet diuidere? M.
Quia ultra septem concurrentes non ascen-
dunt. D. Quare ad cyclum decennouenalem u-
num regularem iubet adijcere? M. quia quan-
do incarnatio facta est, unus annus de cyclo
decennouenali præcessit. Attende quomodo
8 cal. April. Christus conceptus, nõn. Aprilis
iam trāsijt, & propter hoc unum addit. D. qua-
re partiri iubet per 19 partes? M. quia per no-
uemdecim annos currit. D. quare de cyclo lu-
nari duos regulares subtrahere iubet? M. quia
quando incarnatio facta est, duo anni de cyclo
lunari remanserunt. D. quare per 19 partes iu-
bet diuidere? M. quia ultra 19 non ascendit.

Vbi mutantur anni, epactæ, indictiones, &c.

Anni ab origine mundi mutantur in 15 cal.
Aprilis singulis annis. Anni ab incarnatione
Domini mutantur 8 cal. Ian. Epactæ incipiunt

secundum Ægyptios à cal. Septembris, secun-
dum Romanos à cal. Ian. Indictiones incipiunt
ab 8 cal. Octobr. ibidemq; terminantur. Cy-
clus lunaris incipit & definit in cal. Ian. Con-
currentes incipiunt à cal. Mart. ibidemq; ter-
minantur. Annus communis & embolismus,
& cyclus decennouenalis incipit à prima luna
primi mensis, idest ab ipsa, quæ terminum pas-
schalem demonstrat eo anno quo luna prima
est 10 cal. Aprilis.

De feria & luna, pueri ad puerum Dialogus.

Interrog. In qua feria fuerunt calendæ Ian. hoc
anno? Respon. In tertia. Vnde nostis? R. Ianua-
rius habet tres regulares secundum Ægyptios
ad feriam in capite ipsius inquirendam, & con-
currentes erant tunc 7, qui simul iungiti, decem
faciunt. Sublatis septem, remanent tres. Aliter
Ianuarius habet 2 regulares secundum Roma-
nos. Si cum ipsis 1 concurrentem, illum scili-
cet qui post septem prædictos concurrentes
sequitur adiungimus, sunt similiter 3, calendæ
6 idus, 19, 18, 17, 16, 15, 8 cal. Febr. in 6 feria.
1. Vnde hoc scitis? R. Februarius habet sex re-
gulares, hi quoq; & 7 concurrentes 13 redde-
re uidentur. Remotis 7, remanent 6 calendæ, 6
idus, 16 cal. Mart. 15, 8 cal. Mart. in sexta feria.
1. Vnde hoc certum habetis? R. Quinq; regu-
lares Mart. & unus concurrens, 6 facere dicun-
tur calendæ, 8 idus, & idus 17 cal. Aprilis. 16.
15, 8 calendæ Aprilis in 2 feria. 1. Qualiter hoc
probare potestis? R. Aprilis habet unum regu-
larem sumptum, & unum concurrentem con-
nectimus, sunt simul duæ calendæ, 6 idus, 18
cal. Maij, 17, 16, 15, 8 cal. Maij in quarta feria.
1. Quomodo scitis? R. Sui 3 regulares & unus
concurrrens 4 demonstrant calend. 8 idus, &
idus 17, cal. Iunij, 16, 15, 8 cal. Iunij in septima
feria. 1. Qualiter hoc scire possumus? R. Ipse au-
tem habet 6 regulares, & unum habemus con-
currentem: hic simul ascitus numerus 7 redde-
re creditur. Cal. 6 idus, 18 cal. Iulij, 17, 16, 15, 8
cal. Iulij in secunda feria. 1. Ostendite quomo-
do? R. Vnus regularis, & unus cõcurrēs duos
conficiunt cal. 8 idus, & idus 17 cal. Augusti,
16, 15, 8 cal. Aug. in quinta feria. 1. Vnde hoc
patet? R. Augustus habet quatuor regulares,
& unus est modò concurrrens: qui numerus
in unum nexus, quinq; facere cernitur calend.
6 idus, 19 cal. Septemb. 18, 17, 16, 15, 8 cal. Se-
ptēb. in prima feria. 1. Pandite utrum ita sit, au-
non? R. September habet regulares 7. si cum 11
lis sæpe dictum iungimus concurrentem, 8 si-
ne dubio habebimus. Auullis septem, rema-
net unus cal. 6 idus, 18 calend. Octobr. 17, 16,
15, 8 cal. Octobr. in tertia feria. 1. Tractate ip-
sum numerum. R. Vnus & duo, 3 in simul con-
ficiunt cal. 8 idus, & idus 17 cal. Nouembr. 16,
15, 8 cal. Nouembr. in sexta feria. 1. Quo inge-
nio hoc uideri potest? R. Quinq; & unum, 6 red-
dunt cal. 6 idus, 18 cal. Decembr. 17, 16, 15, 8
cal. Decembr. in prima feria. 1. Vnde hoc scire
K possu-

possimus? R. Vnus autem & septem, octo ex se procreare uisuntur. dimissis 7, restat unus, cal. 6 idus, 19 cal. Ian. 18. 17. 16. 15. 8 cal. Ian. in quarta feria. 1. Manifestate hoc. R. Vnus autem & 3 quatuor reddere arbitrantur. 1. Quota feria est hodie? R. Sexta. 1. Vnde nostis? R. Maius habet tres regulares ad feriã hebdomadis inquirendam, & concurrentes sunt modò tres, qui simul iuncti faciunt sex: sexta feria est hodie. 1. Quota est luna? R. Vigesima. 1. Vnde hoc apparet? R. Maius habet 11 regulares ad ætatem lunæ inquirendam, & epactæ sunt modò 9, qui simul iuncti sunt 20. Ita hodie ætatem lunæ esse credimus. 1. Quota feria est hodie? R. Septima. 1. Vnde hoc patet? R. Dies istius mensis sunt hodie duo, horum uno detricto, remanet alter. Et cum illo sex regulares, idest numerum feriarum, quæ sunt in calendis iungimus, aperte septem esse uidemus. 1. Quota est luna? R. Vigesima prima. 1. Vnde hoc agnoscere possumus? R. Dies mensis sunt, ut diximus, duo. Si ex ipsis unum seicimus, & cum altero 20 atteximus, sunt simul 20 & 1, qui quamuis tacite, ætatem lunæ produnt. 1. Quota feria est hodie? R. Prima. 1. Vnde hoc certum est? R. Dies istius mensis sunt iam præteriti duo, si enim cum illis sex regulares cõserimus, 8 in propatulo habemus. Sequeltratis septem, remanet unus: quia prima feria est. 1. Quota est luna? R. Vigesima secunda. 1. Vnde hoc certum tenetis? R. Duos dies istius mensis scimus esse præteritos, si autem cum illis 20, idest ætatem lunæ quæ fuit in capite istius mensis apponimus, uiginti & duo apparent, qui hodie nam lunæ ætatem significãt. 1. Quota feria legitur hodie? R. Sexta. 1. qualiter hoc scire possumus? R. Dies anni præsentis sunt præteriti 120, si ergo cum illis numerum feriarum quæ sunt in capite istius anni, quatuor scilicet in super etiam diem bissexti annectimus, & deinceps hanc summam per 7 metimur, sex indiuisi restant, qui prædictam feriam demonstrant. 1. Quota est hodie luna? R. Ut reor, uigesima. 1. Quomodo hoc credendum est? R. Sicut iam diximus dies anni sunt præteriti 120, ac si cum ipsis ætatem lunæ, quæ fuit in cal. Ian. 18. uidelicet cõnumeramus, 138 in simul efficiunt. Dempstis 118, qui sunt quatuor lunationum dies, tum superflui ætatem lunæ pandunt. 1. Luna uigesima quot punctis lucet? R. quadraginta, iuxta Plinij uerò supputationem tria momenta, & tertiam partem unius momenti minus. 1. quot horis? R. Octo. 1. qualiter hoc inuenire debemus? R. A 20 usq; ad 30 sunt 10, qui quater ducti faciunt 40, qui sunt octo horarum puncti. 1. Luna uigesima quot partibus distat à sole? R. quater 20, 80. Item ter 80, 240. Tot igitur partibus distat à sole, & post totidẽ dies eundem solem uenturum esse credimus ad locum, quem præsens luna circumfert. 1. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo ca-

lendariorum. In 2 idus April. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Non possumus ex hoc faciliè respondere, nisi aliquid inspiciamus undiq; Scimus solem nunc habitare in tauro, & 14 dies iam exactos habere in illo, restareq; adhuc 16 de cõpletione signi, quos ex partibus, quibus lunam à sole remotam inuenimus, illi, idest tauro ad explendum in eo iter solis supplere debemus. Recidis de 240 sexdecim, & 224 qui restat per tricenarium numerum expensas 14 nobis restant, qui tot partes lunam in capricorno dege re coniungunt. 1. In qua hora, uel in quo puncto erit hodie luna accensa à sole? R. Cyclus lunaris est modò septimus. Si igitur illi quinque ducimus, ipsumq; numerum idest 35, & dies anni præsentis, qui sunt 120, & unum simul conglutinamus, ac deinde per 60 expendimus, 36 restant, qui sunt puncti istius diei: qui etiam in primo puncto octauæ horæ lunam à sole accensum demonstrant. Iterum autem si prædictum cyclum sexies uergimus, & 36 punctos qui remanserant, necnon & duas monades ob duos sexagenarios, in super etiam diem præsentem in unum copulamus, ac postmodò per 30 finidimus, uiginti & unus adhuc indiuisi manent, qui illam ætatem pandunt, quam luna in hora sua accensionis est ingressa. 1. In quo signo fuit modò luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo calendario? R. In pridias idus April. 1. Quota est luna? R. Vigesima. In quo signo commoratur hodie? R. Nonne hoc prout potui superius eliciui? Verumtamen si uultis, adhuc artius replicabimus. Præsens luna nata fuit in 26 parte arietis, & quatuor partes postea retinuit, per quas cucurrit, 20 & 6 dempsit, quas non tetigit. Ac deinde si probare uultis hodie 20 luna in quo signo sit, multiplicare 20, idest eius ætatem per quatuor, sunt 80 quadrantes. Rursus multiplicare unum ex his quadrantibus per 6 propter horas sex, quæ in uno quoq; quadrante sunt, & in super sumite sex punctos de septuagesimo nono quadrante, & habebitis septem horas & unum punctum, quæ dandæ sunt arietis: quia tot horas per eum cucurrit luna quando fuit prima. Deniq; accipite 78 quadrantes qui remanserant, & date nouem tauro, 9 geminis, 9 cancro, 9 leoni, 9 uirgini, 9 libræ, 9 scorpiioni, 9 sagittario: & sic restant quadrantes sex, ac desuper 4 horæ & 4 puncti, idest horæ 40, necnon & quatuor puncti. Ex quibus tamen horis quatuor, sex signis peractis propter illorum bissex dabuntur. Adhuc ergo manent horæ 36, in super & quatuor puncti, quas iam luna in capricorno pertransit uolando. 1. In quo signo fuit modo luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In uigesima sexta. 1. In quo calendario? R. In 2 idus Aprilis. 1. Quota est luna? R. Vigesima septima. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Hæc igitur cur toties & toties queritis? Videte ut hoc magis causa discendi

scendi quam reprehensionis faciatis. Scimus solem adhuc habitare in tauro, & uiginti duos dies iam exactos habere in illo, restareq; adhuc octo de uiginti, idest de completionem ipsius signi, quos ex partibus, quibus lunam à sole remotam inuenimus, illi, idest tauro, ad explendum in eo itinere solis supplere debemus. Abscissis de 240 octo, & ipsos qui restant per tricenarium numerum expensas, 16 indiuisi manent: qui totidem partes lunam in ariete esse designant. 1. Adhuc inquirem, ut saltè aliquam inueniam distantiam. In quo signo fuit modo luna prima? R. In ariete. 1. In qua parte? R. In 26. 1. In quo calendario? R. In pridias idus Aprilis. 1. Quota est luna? R. Vigesima septima. 1. In quo signo commoratur hodie? R. Quater 20 & 7, 100 & 8 quadrantes conficiunt. Ex his quadrantibus triginta sex punctos, idest septem horas & unum punctum, quia hoc quando luna prima fuit, de ariete sibi retinuit, primum amittere expedit: & tunc reliquos, idest 107 quadrantes depta una hora & uno puncto per signa distribuere debemus. Undecies nouem 90 & 9. Tot igitur signa (si non fallor) postquam fuit nata pertransiit luna, scilicet taurum, geminum, cancrum, leonem, uirginem, libræ, scorpionem, sagittarium, capricornum, aquarium, pisces. Super sunt adhuc quadrantes 7, horæ 4. ac 4, idest horæ 47, excepto uno puncto. Ex quibus tamen horis 12 bissex, idest 8 horas oportet abicere, uidelicet ut tria semper signa 27 quadrantes, & in super binas habeant horas. Et adhuc restant horæ 38, necnon & quatuor puncti. Tot iam horæ & punctos lunam per arietem currere dicimus. At uerò cum protinus arietem ipsas octo horas, in quibus luna post uiginti septem dies immorari cõsueuit, addiderimus: nihil illi de octo quadrantibus deerit, quia septem horis & uno puncto prima luna per eum cucurrit.

ARGUMENTORVM LV
NE FINIS.

Bedæ, tom. 1.

BEDÆ PRESBYTERI COMPUTVS
VVLGARIS, QVI DICITVR EPHEMERIS, de Feria, de Luna, & his quæ ad Lunam pertinent, idest Epactis, mensibus, signis, terminis, annis cycli decennouenalis.

Vadratus hic aequi laterus, qui dicitur tetragonus, à 30 in 900 progreditur. Cuius diuisio per quinque senarios facta, Lectori occasionem tribuit, ut se exercent in singulis Mathematicæ disciplinis. Siquidem continuatis proprietatibus medietatum trium artium talis diuisio ostendit Arithmeticae 6. 12. 18. Musicae 12. 18. 24. Geometricæ 6. 12. 24. Igitur uicissimi termini summi linea est A, quæ in infimo spacio habetur pro epactis nulla. A qua uidelicet intra A per eandem lineam singulæ literæ Græcæ quæ ex ordine sequi debuerant, tantum distant, siue sursum, siue deorsum, quantus est numerus epactarum. Nam B in ordine literarum secunda hic habetur 12. & C ordine tertia, hic est 23 cyclus, quo decennouenalis talis erit, qualem naturalem ordinem litera tenuerit, quia illo anno pro epactis posui. Siquidem B positione hic est duodecima, cum sit literarum ordine secunda: & ob hoc constat esse annum cycli decennouenalis secundum, linearum primæ & duo decimæ expolitio. In priori sententia continetur absq; dubio. Deniq; quia luna moratur in uno quoque signo duobus diebus & semisse, alternatim quibusdam signis duobus, quibusdam tres dies dedit. In decimo octa ua linea huius tabule, inferius eo numero subnotata, in duo integra signa quinque dies integros teneant, dum quod unum subtrahitur, alternatim detur. Menses uerò contra, in uigesima quarta linea posui, ut in quo signo sit sol, singulis mensibus, anni aduertat. Nam hinc ex maiuscula litera arietis, inde Aprilis, hinc taurum, inde Maium perspicis, & cætera eodem modo. Ergo per singulos dies lunam in quo signo sit inuenturus, scito quora, & cuius mensis sit, ac in lineis 18 & 24 cõsiderata prima luna contra se uenient menses, & signa contra, ut Aprilis in 24, & aries in 18. Terminos quoq; semper inuenies, si obseraueris lunam Februarij 10. Mar. 2. Aprilis 14. Maij 20. Iunij 4.

K 2

COMPVTVS VVLGARIS, QVI DICITVR EPHEMERIS,

DE FERIA ET LVNA, ET HIS QVÆ AD LVNAM PERTINENT, idest Epactis, mensibus, signis, terminis, annis cycli decennoualis.

¶ Ephemeris, est supputatio singulorum dierum, aut siderum subtilis inspectio.

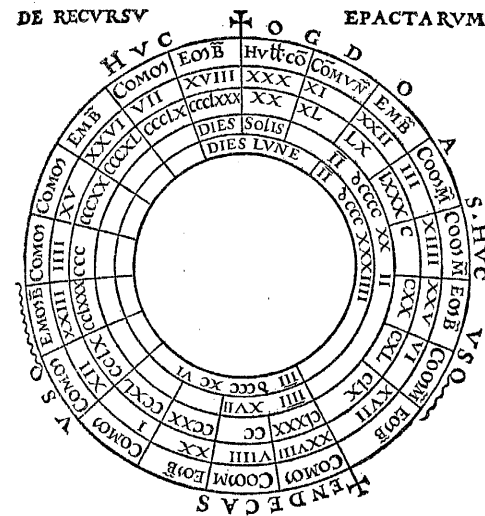
Table with 5 columns: Epacta, Arithmetica Geometria, Musica Geometria, Musica Signorum coeli, Musica Mensium Geometria. Rows contain Latin text starting with 'Ardua', 'Conexa', 'Libata', etc.

Hic sunt triginta senarij, & quilibet uersus habet triginta mansiones, & per omnia noningentas literas.

- Item quinque sunt ordines in ista tabula. Primus incipit a dictione Ardua, Secundus, a Connexa, Tertius, a Libat, Quartus, ab Acrari: parte dictionis illius Sacrarfa, Quintus, ab A formæ.

Puncti autem indicant tantum uniuscuiusque dictionis complementum.

In literis maiusculis est negotium, in primo enim & tertio ordine alphabetice procedunt. Hæ uero maiusculæ in exemplari scripto, rubrae omnes erant: sed quod posuimus a Græcum, erat A uiridum.

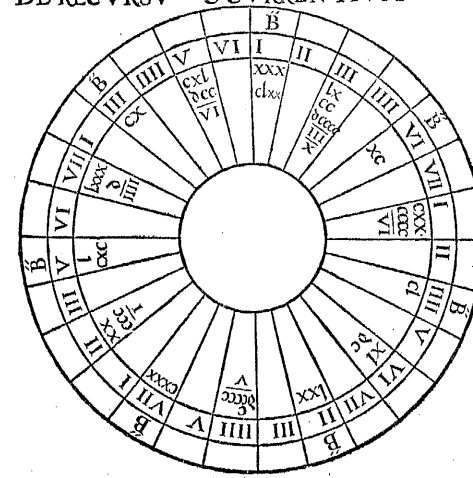

Quomodo infra uigintiocto annos decurrentes recurrantur.

- 1 ante 5 post 6, 2 ante 11 post 6, 3 ante 6 post 11, 4 ante 6 post 5

Octonos, ut est in primis 8 columnis paginæ 225, & Endecas, ut in suis reliquis 11.

DE RECVRSV CVCURRENTIVM.

De recurso concurrentium figura hæc continet solummodo, ut noverit calculator post aliquot a presenti annos, quot futurae sint concurrentes. Verbi gratia, post 3, uel ceteros qui in ipsa figura reuertentur inserti. Habet igitur figura singulas uigintiocto annorum concurrentes, singulisque subiectum numerum post quot annos eadem concurrentes redeunt. Sed quia ista in membrana per singulos annos inchoare non potuit, coepta est a primo hic conscripto anno cycli solaris, qui habet 1 concurrentem, bissextilis. Quod autem ibi fit, hoc omnibus annis de singulis prouenit. Quæ sequenti ordine a bissexto fuerit, ipse ab hinc 30, eadem 170, eodem ordine prouenit. Quocumque ergo numero annorum peracto concurrentes scire cupis eundem numerum, uide quoties habet 30 & 30 parte geminata, concordiam uertentium cognoscis annorum præteritorum uel futurorum.

Figura quæ postea sequitur per 28 annos cycli solaris, per quem concurrentes computantur, singulorum mensium calendæ qua feria proueniant, indicat. Cuius initium sumitur, ubi 12 menses sunt, quorum primus est Martius. Literæ uero singulis annis superpositæ, per totum annum primam feriam ostendunt. Quomodo semper quarto anno bissextus redit, infra cycli solaris recursus apparebit per singulos reditus concurrentium, si in hac figura notentur concurrentes, qui uel primo bissexto anno uel secundo uel tertio uel quarto sunt, ut ante fuerint uel post futuri sunt, præfiximus annorum numeros.

M	CONCURRENTES						
	F	E	D	C	B	A	G
1	7 idus Apr.	8 idus Apr.	2 idus Apr.	3 idus Apr.	4 idus Apr.	5 idus Apr.	6 idus Apr.
2	6 cal. Apr.	7 cal. Apr.	1 cal. Apr.	2 cal. Apr.	3 cal. Apr.	4 cal. Apr.	5 cal. Apr.
3	5 cal. Martij	6 cal. Martij	nona Apr.	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij	13 cal. Martij
4	4 cal. Apr.	5 cal. Apr.	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij
5	3 idus Apr.	4 idus Apr.	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij
6	2 cal. Apr.	3 cal. Apr.	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij
7	1 cal. Apr.	2 cal. Apr.	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij
8	10 cal. Martij	11 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij
9	9 cal. Martij	10 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij
10	8 cal. Martij	9 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij
11	7 cal. Martij	8 cal. Martij	1 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij
12	6 cal. Martij	7 cal. Martij	nona Apr.	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij	13 cal. Martij
13	5 cal. Martij	6 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij
14	4 cal. Martij	5 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij
15	3 cal. Martij	4 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij
16	2 cal. Martij	3 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij
17	1 cal. Martij	2 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij
18	10 cal. Martij	11 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij
19	9 cal. Martij	10 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij
20	8 cal. Martij	9 cal. Martij	1 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij
21	7 cal. Martij	8 cal. Martij	nona Apr.	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij	13 cal. Martij
22	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij
23	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij
24	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij
25	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij
26	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij	8 cal. Martij
27	1 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij	7 cal. Martij
28	10 cal. Martij	11 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij	6 cal. Martij
29	9 cal. Martij	10 cal. Martij	1 cal. Martij	2 cal. Martij	3 cal. Martij	4 cal. Martij	5 cal. Martij
30	8 cal. Martij	9 cal. Martij	nona Apr.	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij	13 cal. Martij
31	7 cal. Martij	8 cal. Martij	8 cal. Martij	9 cal. Martij	10 cal. Martij	11 cal. Martij	12 cal. Martij

Primo Decennualis cycli anno, quando nulla Epacta ponitur, in calendis Martij nota inuenitur Luna, secundo uigesima, tertio prima, quarto duodecima. Harum calendarum Martiarum lunas per decennuales annos collectas primo praefiximus ordine, deinde qui in septem, qui sequuntur ordinibus, feriarum rationem Paschae descripsimus. Quum igitur decimam quartam paschalis festi Lunam, denique Paschae, cum Luna sua cuiusuis anni decennualis cycli desideras inuenire, inspecta Luna calendarum supradictarum consideras, eamque sequens deuenies ad Feriam, in qua praefati mensis habuisti calendarum, ubi diem Paschae cum sua Luna, linea tibi quam tenueris ostendet. Verbi gratia, Si prima feria, fuerint calendarum Martij, in prima feria, quam posuimus ipsum diem Paschae, cum Luna sua inuenies. Si uero secunda, in ea similiter, ut in prima diximus, diem & Lunam paschalem reperies. Quae inquisitio usque ad septimam feriam simili modo procedens, nulla unquam fallitate notatur, quin huius argumenti ratio per centum triginta annos, quod est anni magni pars quarta, firma stabilitate progrediatur. Quae quum ad finem usque deducta fuerit, rursum in ferediens explicatur, atque explicata in se semper reuertitur. Porro hunc cyclum ita ordinauimus, ut in capite decennualis, quem posuimus. In prima feria redat calendarum Martij concurrens tertius, qui ponitur in anno primo praeparationis bissexti. Sed quia Solaris cyclus uigesimo octauus Lunarum nouedecim peragitur annis, non ante ad eundem locum concurrere, quem diximus, quam quingentos trigintatres explicat annos, id est, hunc cyclum quater circumueat, quam summam uterque circulus per alterutrum efficit, multiplicatus. Sciendum uero, quod haec pagina nihil a superiore discrepat, nisi quod illa Lunas calendarum Ianuariarum, ista continet Martiarum: quae tamen utraque eundem continent modum. Hoc quoque differunt, quod quae calendarum subnotantur, quinta feria Lunationum Ianuarij, occurrunt Dominica die ipso ordine sub Lunationibus Martij. Quumque utriusque paginae eadem sint Calendarum Lunae, Feriae, & calendarum Paschalis diei cum suis Lunationibus, hoc uno differunt, quod dissimiliter currunt. Nam (ut dictum est) Calendarum quae subnotantur, quinta feria Ianuarij, hic proueniunt dominica Martij, & quae ibi sexta feria, hic scribitur in secunda, ut tali modo per omnia de cetero sit concordia. Siquidem quartae decimas lunas, ut in superiori pagina, hic nona continet linea. Ex quibus singulis, in eodem uersu contra se posita, oriuntur septem Calendarum, quae sequuntur Calendarum in quolibet anno decimae quartae Lunae debitum, iuxta decretum Niceni concilij sanctorum trecentorum & octodecim patrum.

SEPTIZODIUM:

Sabbato,	a	g	f	e	d	c	b
Dominica,	b	a	g	f	e	d	c
Feria secunda,	c	b	a	g	f	e	d
Feria tertia,	d	c	b	a	g	f	e
Feria quarta,	e	d	c	b	a	g	f
Feria quinta,	f	e	d	c	b	a	g
Feria sexta,	g	f	e	d	c	b	a

Litterae huius laterculi, qui uocatur Ratio septizodij, eo quod per septem annorum circulum in se reuoluuntur. Qui sunt secundo a, b, a, usque g, in singulis mensibus posita, pertinent ad rationem bissexti, & ad rationem feriarum, qui per octodecim annos reuoluuntur.

Tabula ad totam rationem compoti utilis, circumscripta undique annis, qui sunt compoto maxime apti.

Table with columns: Anni mundi Greg., Anni mundi Heb., Anni mundi Chri., Anni mundi Angl., and 19 numbered columns for days of the month. It lists dates from 6319 to 6832.

Prima pars huius Tabulae, est s columnarum; secunda uero, 19.

Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol. Comm. Embol.

Table with columns: Anni mundi, Magni, and Decennotales anni. It lists dates from 1061 to 1577, including zodiac signs like Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, and Pisces.

Decennotales anni, Duodecim signa, Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces, Aries.

Quid, subiecta ferat cognosces pagina, lector,
 Hoc prius inspecto carmine perspicuo.
 Attica distinctis præfert elementa figuris.
 Assignata suis singula cum numeris.
 Quis humanitati hinc designat tempora uerbi,
 Hisdem illinc magnum est reperire cyclum,
 Hisdē partim annos ab origine digerit orbis.
 Nam partim solito schemate præticulat,
 Myriades etenim nostrate caractere signat.
 Hælladici reliquos dant apices numeros.
 Marginibus quos extremis hinc inde notauit.
 Septuaginta sequens, Hebraicamq; fidem.
 Hinc cyclus Græcè *ἡλικὸς* dicitur, ἡλικὸς δὲ
 Quod denis currat mensibus atq; nouem,
 Qui nostro sermone decēnouenalis habetur,
 Per quem paschalis annua luna redit.
 Per quē omnes propē decurrūt hac arte figurę,
 Phœniceo primus iste colore rubet.
 Cernis & *ἡλικὸν* ἀσπερίνη *ἀκλῶν*.
 Octo uigintiq; iste recurrit annis,
 Bissextus cunctis in concurrentibus ut fit,
 Septem namq; quater ducta tot efficiunt.
 Septeno concurrentes cohibentur arithmo.
 Bissextum uerō quarta reducit hyems,
 His igitur cyclis per semet multiplicatis,
 Efficitur Paschæ maximus ille cyclus.
 Qui post quingentos annos triginta duosq;

In semet rediens, cuncta refert eadem.
 Pensio ter quinos census indicta per annos,
 Illita præsino quæq; colore uiret.
 Tum concurrentes per totum cerne nigrates,
 Per quas bissextum stigmata terna notant.
 Vndenis etiam augmentis epacta quotannis
 Proficiens, post hæc attitulata subest.
 Subiectos quartæ decimæ lunæ inspicere soles:
 Hisq; suos cernes suppositos canones.
 10 Terminus hoc Paschæ communi dicitur ore,
 Hic quia dum redeat, hoc celebrare nefas:
 Vendicat extremas in fine caractere oras,
 Post cyclum lunæ meta quadragesimæ.
 Quis Paschæ ipsa dies, quadragesimæq; calēdę,
 Quotq; anno occurrit, hac ratione nota,
 Rubra super concurrentem quacuncq; figura,
 Hanc & in annali, quare colore pari.
 Primo nēpe reperta loco quadragesimalem,
 Paschalemq; dehinc indicat esse diem.

20 Epactas & paschales terminos cum suis regularibus, necnon cyclum lunæ cum terminis quadragesimæ, ut uerbis annotatur huic tabulæ annotare debuimus. Sed quia in priori tabulâ, quæ huic est proxima, subnotauimus deo hic iterare super sedimus. Eandē enim utilitatem dant ibi semel notata, quæ hic præstarent iteratâ: quia utraq; una conueniunt ratione.

Luna in calendis Ianuarij.																		
9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	29	10	21	2	13	24	5	16	27
Epactæ Aegyptiorum.																		
30	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18
Cyclus lunaris.																		
17	18	19	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Observatio lunæ primæ mensis.																		
non.	scal.	idus	cal.	12k.	4 id.	4 cal.	15k.	7 id.	7 cal.	18k.	3 no.	10k.	2 id.	2 cal.	13k.	5 id.	5 cal.	16k.
dec.	ian.	dec.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.	dec.	ian.	ian.
Terminus Quadragesimæ.																		
8	3	6	11	6	3	14	6	4	9	4	15	7	4	15	2	15	4	15
cal.	idus	non.	cal.	idus	cal.	cal.	non.	cal.	idus	cal.	cal.	idus	cal.	cal.	non.	cal.	non.	cal.
mar.	feb.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	febr.	mar.	mar.	mar.	mar.
Ascensio lunæ paschalis.																		
10	4	2	14	7	6	16	8	2	4	11	6	3	14	8	6	17	2	2
cal.	idus	cal.	cal.	idus	idus	cal.	non.	cal.	idus	non.	cal.	idus	cal.	cal.	idus	cal.	cal.	non.
apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	mar.	apr.	apr.	apr.
Linea Angelica, id est terminus paschalis.																		
non.	scal.	idus	4 no.	11 k.	4 id.	3 cal.	14 k.	7 id.	6 cal.	18 k.	3 no.	9 cal.	2 id.	2 cal.	12 k.	5 id.	4 cal.	15 k.
apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	maij	apr.	apr.	maij	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	apr.	maij
Terminus Rogationum.																		
6	1	15	8	5	4	8	3	6	12	6	3	15	6	4	10	4	10	10
idus	cal.	cal.	idus	cal.	idus	non.	cal.	idus	non.	cal.	idus	cal.	cal.	non.	cal.	idus	non.	cal.
maij	maij	iunij	maij	maij	maij	maij	iunij	maij	maij	iunij	maij	maij	maij	maij	maij	maij	maij	iun.
Terminorum regulares.																		
5	1	6	2	5	3	6	4	7	3	1	4	7	5	1	4	2	5	3
Claves terminorum.																		
25	15	34	23	12	31	20	39	27	17	36	25	14	33	22	11	30	18	38

Quilibet horum numerorū conuenit omnibus totius anni terminis, si singulis annis decennouenalis cycli nostri qui sit, quem his calendarijs supputare incipis. Septuagesimalem, 7 idus Ian. Quadragesimalem, 5 cal. Febr. Paschalem, 5 id. Martij. Rogationes, 7 cal. Maij. Pentecostes, 3 cal. Maij.

Pagina quæ uidentur subscripta, penè nihil à se differunt in utilitate: utraq; enim habent annos Domini à legentis sinistra: annu uerò magnum à dextera. Per totam quoq; paginam concurrentes nigrescunt, in quibus bissextiles anni tribus punctis appositis patefcunt. Croceus color, in utriusq; notat cycli solaris, qui per 28 annos currit intritum. Viridis uerò, indicat exordium, qui per 15 annos uoluntur, indicat exordium. Habent etiam argumēta, quæ uides subscripta: quæ licet non nisi uni subscribatur, tamen omnibus sequentibus paginis, colorib. & concurrentibus depictis, uno modo, simili ordine iunguntur. Ex his argumentis hoc notandum, quid sit quod prætitulatur obseruatio lunæ primæ mensis id. Ian. Vbi sciendum, quia annotantur duo decimæ lunæ, quasi pro terminis secundum ordinem lunaris cycli, qui pro-

prius Romanorū 4 anno decēnoualis cycli incipit, ubi sicut uides in superiorib. 12 luna, in cal. Ian. quæ sequenti anno 12 habetur in 12 cal. eiusdem mensis. Sicq; fit ut secundū Romanos subnotatis calendarijs obseruentur cōmunes & embolismares anni ad modum terminū paschalis. Ab ipsa datarum, in qua præsentī anno 12 lunam Ian. habueris, numera in retrō 12 dies, & in 12, lunam 11 habebis, si communis annus fuerit. Quod si embolismus est, in antea numera 19 dies: & in 20, lunam 12 habebis. Hoc nunquā, nisi in 19 anno fallit, propter saltum lunæ: nam ipso anno 13 dies numerabis. Hæc prior pagina differt ab alia, quod concurrentibus alternatim subijcitur paginula, quam uenerabilis Beda reperit, ad inuestigandum in quo signo sit luna 14, constans alphabeti literis, 12 signis tabulæ præfixis,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
571	0	n	d	e	d	χ	ε	σ	χ	τ	α	υ	υ	ρ	δ	ζ	ο	μ
1102	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2
574	0	σ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1121	5	6	7	2	3	4	6	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5
577	π	θ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1140	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1
5705	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1159	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4
5756	ε	κ	μ	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε
1178	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6
5711	0	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1197	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2
5717	σ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1216	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5
5718	ε	θ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1235	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1
5719	χ	ζ	ω	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1254	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	6	7	1	2	3
5720	ε	κ	χ	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε
1273	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6
5721	0	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1292	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2
5722	1	ε	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1311	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5
5723	ζ	ι	μ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1330	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7
5724	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1349	3	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3
5725	ε	κ	χ	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε	ε
1368	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	3	5	6
5726	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1387	1	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2
5727	1	τ	θ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1406	4	5	7	1	2	3	5	6	7	1	3	4	5	6	1	2	3	4
5728	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1425	7	1	2	4	5	6	7	2	3	4	5	7	1	2	4	5	6	7
5729	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ	υ
1443	3	4	5	6	1	2	3	4	6	7	1	2	4	5	6	7	2	3

Anni ab origine mundi sunt hic Græcis numeris notati, iuxta Septuaginta interpretes. Anni ab incarnatione Domini, notantur chiffris. Vtrique anni, à fronte huius tabulæ;

Pagina magniflui, quæ dicitur Area cycli, Tringintaq; duos quingentos qui tenet annos,

Table with 19 columns and 19 rows of letters and numbers, likely representing a calendar or astronomical data.

In ipfo Tabulæ medio erant in fcripto exemplari 40 uiridæ literæ: ipfas autem pofuimus Germanicas: incipiunt in 8 litera linæ 11 & finiunt in 12 litera linæ 18. Hoc fit in medio linearum: quælibet enim linea ex illis 8, faltem 5 literas uirides aut Teuthonicas capit.

Table with columns for letters EDCBA GF, Terminis Paschæ, and Lunatio, listing dates and lunar phases.

Large table with columns for 'Anni mundi', 'Anni Christi', 'Communis', and 'Embolifimus', containing numerical and letter data.

Epactas & Paschales terminos, nection cycli Lunæ, cum terminis Quadragesimæ, quæ hic subnotari debuerant, inuenies retrò & in fequentibus paginis, cum alijs his competentibus argumentis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
11 cal. apr.	10 cal. apr.	9 cal. apr.	8 cal. apr.	7 cal. apr.	6 cal. apr.	5 cal. apr.	4 cal. apr.	3 cal. apr.	2 cal. apr.	1 cal. apr.	30 non. mar.	29 non. mar.	28 non. mar.
6 cal. maij	5 cal. maij	4 cal. maij	3 cal. maij	2 cal. maij	cal. maij	6 non. maij	5 non. maij	4 non. maij	3 non. maij	2 non. maij	1 non. maij	30 idus maij	29 idus maij
6 idus maij	5 idus maij	4 idus maij	3 idus maij	2 idus maij	idus maij	17 cal. iun.	16 cal. iun.	15 cal. iun.	14 cal. iun.	13 cal. iun.	12 cal. iun.	11 cal. iun.	10 cal. iun.
6 cal. decemb.	5 cal. decemb.	4 cal. decemb.	3 cal. decemb.	2 cal. decemb.	cal. decemb.	4 non. decemb.	3 non. decemb.	2 non. decemb.	1 non. decemb.	30 idus decemb.	29 idus decemb.	28 idus decemb.	27 idus decemb.

Aduentus Domini.
 Vacantes hebdomadae.
 Hebdomada à Pentecoste usque ad Aduentum Domini.
 Dies extra hebdomadas refidus, etiam illius temporis.
 Hebdomadae usque ad natiuitatem dñi Iohannis Baptistae.
 Pentecostes.
 Initia Rogationum.
 Dominici dies Pasche.
 Dominici dies Pasche.
 Retiquarum notarum figura.
 Retrogradar notae.
 Farta.
 Concurrentes.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
11 cal. apr.	10 cal. apr.	9 cal. apr.	8 cal. apr.	7 cal. apr.	6 cal. apr.	5 cal. apr.	4 cal. apr.	3 cal. apr.	2 cal. apr.	1 cal. apr.	30 non. mar.	29 non. mar.	28 non. mar.
6 cal. maij	5 cal. maij	4 cal. maij	3 cal. maij	2 cal. maij	cal. maij	6 non. maij	5 non. maij	4 non. maij	3 non. maij	2 non. maij	1 non. maij	30 idus maij	29 idus maij
6 idus maij	5 idus maij	4 idus maij	3 idus maij	2 idus maij	idus maij	17 cal. iun.	16 cal. iun.	15 cal. iun.	14 cal. iun.	13 cal. iun.	12 cal. iun.	11 cal. iun.	10 cal. iun.
6 cal. decemb.	5 cal. decemb.	4 cal. decemb.	3 cal. decemb.	2 cal. decemb.	cal. decemb.	4 non. decemb.	3 non. decemb.	2 non. decemb.	1 non. decemb.	30 idus decemb.	29 idus decemb.	28 idus decemb.	27 idus decemb.

Aduentus Domini.
 Vacantes hebdomadae.
 Hebdomada à Pentecoste usque ad Aduentum Domini.
 Dies extra hebdomadas refidus, etiam illius temporis.
 Hebdomadae usque ad natiuitatem dñi Iohannis Baptistae.
 Pentecostes.
 Initia Rogationum.
 Dominici dies Pasche.
 Dominici dies Pasche.
 Retiquarum notarum figura.
 Retrogradar notae.
 Farta.
 Concurrentes.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
a	1	b	15 cal. febr.	6 idus febr.	3	3	6	3	12	3	4
b	2	c	14 cal. febr.	5 idus febr.	3	4	6	4	12	4	4
c	3	d	13 cal. febr.	4 idus febr.	3	5	6	5	12	5	5
d	4	e	12 cal. febr.	3 idus febr.	3	6	6	6	12	6	6
e	5	f	11 cal. febr.	2 idus febr.	4	7	7	7	13	7	7
f	6	g	10 cal. febr.	1 idus febr.	4	8	8	8	13	8	8
g	7	h	9 cal. febr.	16 cal. mar.	4	9	9	9	13	9	9
h	8	i	8 cal. febr.	15 cal. mar.	4	10	10	10	13	10	10
i	9	k	7 cal. febr.	14 cal. mar.	4	11	11	11	13	11	11
k	10	l	6 cal. febr.	13 cal. mar.	4	12	12	12	13	12	12
l	11	m	5 cal. febr.	12 cal. mar.	4	13	13	13	13	13	13
m	12	n	4 cal. febr.	11 cal. mar.	5	14	14	14	14	14	14
n	13	o	3 cal. febr.	10 cal. mar.	5	15	15	15	14	15	15
o	14	p	2 cal. febr.	9 cal. mar.	5	16	16	16	14	16	16
p	15	q	cal. febr.	8 cal. mar.	5	17	17	17	14	17	17
q	16	r	4 non. febr.	7 cal. mar.	5	18	18	18	14	18	18
r	17	s	3 non. febr.	6 cal. mar.	5	19	19	19	14	19	19
s	18	t	2 non. febr.	5 cal. mar.	5	20	20	20	14	20	20
t	19	u	non. febr.	4 cal. mar.	6	21	21	21	15	21	21
u	20	a	8 idus febr.	3 cal. mar.	6	22	22	22	15	22	22
x	21	b	7 idus febr.	2 cal. mar.	6	23	23	23	15	23	23
y	22	c	6 idus febr.	cal. mar.	6	24	24	24	15	24	24
z	23	d	5 idus febr.	6 non. mar.	6	25	25	25	15	25	25
a	24	e	4 idus febr.	5 non. mar.	6	26	26	26	15	26	26
b	25	f	3 idus febr.	4 non. mar.	6	27	27	27	15	27	27
c	26	g	2 idus febr.	3 non. mar.	6	28	28	28	16	28	28
d	27	h	idus febr.	2 non. mar.	6	29	29	29	16	29	29
e	28	i	16 cal. mar.	non. mar.	6	30	30	30	16	30	30
f	29	k	15 cal. mar.	8 idus mar.	6	31	31	31	16	31	31
g	30	l	14 cal. mar.	7 idus mar.	6				16		
h	31	m	13 cal. mar.	6 idus mar.	6				16		
i	32	n	12 cal. mar.	5 idus mar.	6				16		
k	33	o	11 cal. mar.	4 idus mar.	6				16		
l	34	p	10 cal. mar.	3 idus mar.	6				16		
m	35	q	9 cal. mar.	2 idus mar.	6				16		

Initia Septuagesimae.

Initia Quadragesimae.

Hebdomada à nativitate Domini usque ad Septuagesimam.

Hebdomada à nativitate Domini usque ad Sexagesimam.

Dies residui extra hebdomadas etiam illius temporis.

Notandum quod similibus annis anti Domini hic mutatur, & cum ipsis penè omnia huius paginae argumenta ordiuntur.

Quoniam in primo decennoualis cycli anno in cal. Ianuarijs luna 9. semper esse solet, in 2 etiam anno eius cycli in praedictis cal. luna 20. atq; in 3, prima. Nota, lunas cal. Ian. in primo ordine politas, ac deinde suis ordinibus omnes 7 ferias politas, id est diem dominicum, 2 feriam, 3, 4, 5 & 6 siue sabbatum. Post harum quoq; feriarum ordines in 9 ordine politas lunas 4 paschales, & tunc demum computa cuiusvis anni cal. Ian. quota occurrat feria, quotaq; in ipsis cal. fit luna, & incipe ab ipsa luna, tenes ipsam uersum, in qua aetatem lunae inuenieris, quoniam in cal. Ian. computasti usq; dum uenias ad ordinem feriae, in qua eadem cal. inuenisti: & ibi habes dominicum paschae cum luna sua, quomodo in eodem anno esse debet. Perge quoq; per eundem uersum usq; ad ordinem lunarem 4. quae politae sunt in ordine 9, & ibi habes lunam 4. in qua Hebraicum pascha esse debet. Et quia decies nouies 7, sunt 73, tantoties hic sunt dies paschales dominici descripti. Quos si per 4 partem multiplicaueris, id est quater centeni, quater triceni, quater terni, fiunt in summa 732. quae summa est anni magni. Et cum per 732 annos diuersus sit cursus feriarum ad lunam propter rationem bissexti, post 732 annos ad eundem ordinem redit. Sicq; fit, ut totius anni magni paschalium ordinum absq; errore, haec formula contineat ueritatem, praeterquam uno tantum in loco, ubi communi anno inuenieris 15 lunam in dominico die paschae, post multos annos inuenies eam 16 ibi esse debere semel tantum, quae res nullum alium affert errorem.

9	5 id. apr. 18	Luna Ianuarij.
10	7 cal. apr. 15	Dominica.
11	16 cal. maij 17	Luna.
12	5 id. apr. 21	Feria secunda.
13	7 cal. apr. 18	Luna.
14	4 id. apr. 16	Feria tertia.
15	9 cal. maij 10	Luna.
16	7 cal. apr. 15	Feria quarta.
17	10 cal. maij 17	Luna.
18	8 id. apr. 19	Feria quinta.
19	6 id. apr. 17	Luna.
20	17 cal. maij 24	Feria sexta.
21	8 cal. apr. 18	Luna.
22	10 cal. maij 21	Feria septima.
23	7 id. apr. 15	Luna nona.
24	9 cal. apr. 16	Decennoualis numerus:
25	12 cal. maij 21	L 3
26	10 cal. apr. 14	
27	13 cal. maij 19	

Bedae tom. 1.

		Anni																							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
Aries	a			n	h	c					k	e				m	g	b				Apr.			
Taurus	b	k	e				m	g	b			o	i	d				l	f			Ma			
Gemini	c			l	f	a			n	h	c			k	e			m	g			Jun			
Cancer	d	m	g	b			o	i	d			l	f	a				n	h			Jul			
Leo	e			n	h	c			k	e			m	g	b			o	i			Aug.			
Virgo	f	a			l	f	a			n	h	c			k	e			m	g			Sep.		
Libra	g	b			o	i	d			l	f	a			n	h	c							Oct.	
Scorpio	h	c			k	e			m	g	b			o	i	d							Nov.		
Sagitta	i	d			l	f	a			n	h	c			k	e							Dec.		
Capric.	k	e			m	g	b			o	i	d			l	f	a							Janu.	
Aquari.	l	f	a			n	h	c			k	e			m	g	b							Febr.	
Pisces	m	g	b			o	i	d			l	f	a			n	h	c							Mar.
Aries	n	h	c			k	e			m	g	b			o	i	d								
	o	i	d			l	f	a			n	h	c			k	e								
	C.	C.	E.	C.	C.	E.	C.	E.	C.	C.	E.	C.	C.	E.	C.	E.	C.	E.	C.	E.					

Communis annus, uocatur etiam Simplex & planus, & constat duodecim mensibus, quorum & ordo & nomina iam hic sequuntur: uidelicet secundum astra, & secundum Hebraeos:

- 1 Aprilis, In hisce duobus prioribus, habetur Ver.
- 2 Maius, Et in istis tribus mensibus habetur Aestas.
- 3 Iunius,
- 4 Iulius,
- 5 Augustus, Istis tribus mensibus, habetur Autumnus.
- 6 September,
- 7 October,
- 8 Nouember,
- 9 December, Et in istis tribus ultimis habetur Hyems.
- 10 Ianuarius,
- 11 Februarius,
- 12 Martius. Hic incipit prima pars quatuor temporum anni, dicta Ver.

Embolismicus annus, dicitur annus transitum habens, seu potius transcensum: quoniam transcedit annum communem uno lunari mense.

Cyclus decennoualis, aut cursus 19 annorum, est illud certum annorum spatium, post quod omnes Lunationes in eandem horam redeunt, in qua prius fuerunt.

Epaeta, est illud residuum dierum, horarum & minutarum quod manet ex embolismo, & referuntur ad sequentem annum.

Si quidem totam annalis circuitus seriem, quae duodecim mensibus continetur, alphabetis distinximus: ita dumtaxat ut primus & secundus ordo uicenos & septenos dies: tertius autem uno amplius complectatur: illo uidelicet qui de tertio repetitis, octo horis superfluis accrescit, quia Luna moratur in unoquoque signo undecim diebus & sex horis & bisse, idest duas tertias partes unius horae. Bisse ergo repetito duodecies, efficiuntur octo horae in anno, idest lunari circuitu: ex quibus octo horis per tres annos, idest lunares circuitus, crescit dies unus: si tamen ille dies non inuenitur in pagina regulari, quamuis in annali inueniatur locus uacuus inter o & a in tertio loco. De sex uero horis, crescit dies in quarto signo, & propterea quartum signum multiplicatur semper ter, has subit literas: sed alternis apposuitur, idest interualla fecimus, ubi unam scilicet in eo relinquendo uacuum. Plures enim dies sunt in circuitu lunae, in alphabeto, sed quia non singulis diebus apposuitur eidem operi, idest annali libello: quot enim literas capit, tot etiam annos, idest lunares circuitus comprehendit.

Quare non inuenitur locus uacuus inter o & a tertia uice in pagina regulari, sicut inuenitur in annali serie: ideo non inuenitur quia uiginti septem diebus & octo horis luna zodiacum percurrit, & litera uniuscuiusque diei, uel locus uacuus in pagina regulari est, & idem alphabetum tredecies computatur in uno anno: & si locus uacuus fuisset, uiginti octo dies inuenirentur in unoquoque circuitu: & hinc maximus creuisset error, si inter o & a locus fuisset uacuus.

Item quaeritur quomodo in pagina regulari inuenitur illud sydus, quod per locum uacuum inter o & a significatur in annali serie in tertio circuitu, cum nullus locus uacuus in illa pagina inuenitur. Ad hoc breuiter respondere possumus, quod inter o & a illud sydus cognoscitur similitudine bissexti, cui nullus est locus uacuus in annali serie: sed inseritur inter duos solares dies, idest inter septimum & sextum calendarum Martiarum.

Item quaeritur quare sydus quartum in alphabeto semper ter scriptum inuenitur in pagina regulari. Ad hoc sic respondere possumus, quod ideo ter scribitur unum sydus, propter integrum diem, qui de sex horis quater repetitis uniuscuiusque syderis nascitur: illi igitur syderi, in quo tunc luna moratur, ille dies deputatur, idest quarto semper syderi.

Item quaeritur utrum tres dies computantur in aliquo signo, quod ter scriptum non est in pagina regulari. Computantur itaque in tertio circuitu lunari, ubi est locus uacuus inter o & a, in annali serie.

Item quaeritur utrum computantur quatuor dies in signo. Vtque computantur quando ter scribitur unum signum propter sex horas supradictas. Et illi syderi computatur ille dies, qui nascitur de bisse, idest octo horis tertio repetitis. Scrutare septimum & octauum annum, & sextum decimum, & septimum decimum, & octauum decimum.

Item quaeritur quare unum alphabetum tredecies in annali serie scribitur in uno anno, si tredecim uicibus non iteratur unum alphabetum. Sic etiam illud soluitur, quod propter numerum solarium dierum quibus sol signiferum circuit unum alphabetum tredecies iterat in annali serie, hoc est in trecentis sexaginta quinque diebus & quadrante, uiginti septem uero diebus & octo horis, sicut supra diximus signiferum circumuolat. Ideo non est necesse, ut idem alphabetum iteretur ad significandos eosdem dies, ut eadem signa monstrarentur.

Item quaeritur quare non aliud inchoat alphabetum uniuscuiusque anni in pagina regulari. Sic soluitur, si ab a semper inchoasset, arietis sydus significaretur semper & illo sydere, in quo luna moratur in primo decennoualis circuli anno, quando est nona luna in calendis Ianuarijs, sub eodem poneretur a, idest sub ariete: & in eodem sydere, in quo luna moratur in secundo anno supradicti circuli, quando est uigesima luna in calendis Ianuarijs, idest Virginis signo, sub quo inscribitur a, sicutam de alijs.

Item quaeritur quare Aries scribitur in fine anni, & in principio eiusdem anni. Hoc item ideo agitur, quia in extrema parte Arietis luna peruolat, quando est nona in calendis Ianuarij. Item repetitis octo horis, quia luna moratur in unoquoque signo duobus diebus & sex horis & bisse, id duabus partibus unius horae. Bisse ergo repetito, duodecies efficiuntur octo horae in anno. Ex quibus octo horis per tres annos crescit dies unus. Sed tamen ille dies non inuenitur in pagina regulari, quamuis inueniatur locus uacuus inter o & a, in tertio loco.

De sex uero horis crescens dies in quarto signo, & propterea quartum signum multiplicatur semper ter.

Si uis inuenire, in quo loco debent triplicari signa, discito quod luna zodiacum circulum uiginti septem diebus & octo horis perlustrat. Signa autem duodecim, bis duplica, sunt uigintiquatuor, & remanent tres dies ex uiginti septem, qui ternarius quarta pars est, duo denarij, omnis octo horis, quae per ternos annos in crescendo, diem integrum efficiunt: propterea, in quarto loco signa triplicari debent.

IANVARIVS

Primus mensis Romanorum, Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum sedecim est; & dies, tantum octo.

Decimus mensis Hebraeorum Thebet, habet in hoc mense locum. & Secundus mensis Graecorum, Eudinius.

Table with columns for letters (a-l), calendar days (calendae, nonae, idus), and feast days (Circumcisio Domini nostri IESV CHRISTI, Genouefa uirginis, etc.).

Principium Iani sancit tropicus Capricornus.

Ianuarij, Februarijque menses Numa Pompilius anno adijcit, utriusque uiginti octo tribuens dies, sed postea Ianuario unum diem propter imparem numerum qui dijs superis congruebat, addidit.

Notandum est, quod undecimo anno in quarto nonarum Ianuarij luna finitur in embolismo, qui inscribitur Secundo nonarum Decembris.

A decimo sexto calendarum Februarij, usque in decimum sextum calendarum Martij, ubi cumque decima luna occurrerit, in proxima Dominica die post illam, habes Septuagesimam.

Iani prima dies, & septima sine timetur. Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, etiam quinta illius septimi.

Martyrolo-

MARTYROLOGIUM.

Ianuarus.

Primum nunc Iani uocitatum nomine mensis, Vnde sacratu est, recolatque festa canemus.

Calendae Quod ueteres coluere patres, umbramque futuri, Expofuit sancta Christi de Virgine nati, Circumcisio caro, iam sacrat ecce Calendas, Basilisusque sacer meritorum splendet honore: Euphrosina simul nitet Almachiusque beatus, 4 nonas Macarius quartum nonarum dedicat astum, Qui tenuit docuitque eremi pius accola morem, 3 nonarum Tertia nonarumque dies celebrat Genouefam, 2 nonarum Tum pridie nonis augenti festa recurrit, nonas Hinc nonas Simeon confessor possidet almum Papa Telephorus isdem pariterque coruscet, 8 iduum Octauo ante idus agitur Theophania sanctum, 7 iduum Septima ab Aegypto Christum celebratque relatum Antiochena suum recolat quoque plebs Lucianum, 6 iduum Iduum post sexto Eugenio uota feruntur, 5 iduum Quinto Vitali, Fortunato & Reuocato, 4 iduum Quarto Melchades Paulusque eremita beato, Sublati sine aethera laetantur in arce, 3 iduum Saluus hinc ternas Carthagine consecrat idus, 2 iduum Plebs Itachia suum pridie recolat Cyriacum, idus Idibus Hilario Pictaue militat urbis, Plebs deuota suo pastor, quam fulcit honore, 19 cal. Feb. Quam nonam & decimam constat Februi ante calendas Elise diem felix sacer & confessor adornat, 18 cal. Bisque nouenam Abacuch simul & Micheas honorant, 17 cal. Septima post decimam Marcelli martyris, atque Pontificis summi meritis, & nomine fulget, 16 cal. Sextaque cum decima Antonij uirtute dicatur: Haec etiam socio geminorum pollet honore Lingona quos uno celebrat plebs marmore tectos, 15 cal. Quinta & dena simul Prisca pro martyre gaudet, 14 cal. Bis septena Niceto Hautmaroque coruscet, 13 cal. Tertia post decimam Fabiano praefule floret, Cui parilli Sebastianus uirtute coharet, Roma quem uetum nunc Sueffio laeta frequentat, 12 cal. Bisexta est Agnes, quam uirgo & martyr honorat, 11 cal. Undecimam Leuita sacer Vincentius ornat, Huic & Anastasium uirtus coniungit opimum, 10 cal. Post Emerentianae decimo laus emicat ampla, 9 cal. Nono martyrium Basilae uirtusque coruscet, 8 cal. Octauo ex seculo conuersum gloria Paulum, Proiectumque suum celebrans Aruernus adornat, 7 cal. Septima moxque dies Polycarpi sanguine fulget, Smyrnae quem uero celebrant pro rege crematum, Punica terra suum sexto ueneratur annum, 6 cal. Sulpitius, Bathildis & Adelgund quoque uernant, 5 cal. Quintum progenies Romana Agnae dicat almae, 4 cal. Quarto martyrium Papiae Maurique refulget, Tunc & Valerio Treuiri pro praefule gaudent, 3 cal. Tertia quod Hippolytum Antiochena personat urbi, 2 cal. Saturnine tuum egregium Thyrsique trophaum, Victorisque simul iam determinat orbem.

Bedae, tomus 1,

M

SECUNDUS MENSI ROMANORUM, HABET DIES VIGINTI & OCTO. LUNA UERO VIGINTI & NOUEM. NOX, HORARUM QUATUORDECIM EST: & DIES, TANTUM DECEM.

Vndecimus mensis Hebræorum Sabbath, habet in hoc mense locum & tertius mensis Græcorum, Peritios.

Table with columns for month (Feb), day (1-28), and feast names (e.g., Brigidæ uirginis, Hypapani Domini, Blasij episcopi & martyris, Ingenuini episcopi & mart. Fidicula uesperis occiditur, Agathæ uirginis & martyris, Vedasti confessoris, Iulianæ uirginis, Veris initium, Scholasticæ uirginis, Desiderij episcopi & martyris, MARTII, Faustini & Iouittæ martyrum, Pantaleonis martyris, Veris ortus, In Antiochia, Zenonis martyris, Mathiæ apostoli, Valdpurgæ uirginis, Fortunati, Sexagesima).

Quibus quartus annus habet Februarium uiginti nouem dierum, bissexti causa. Mense Numæ in medio solidi stat sydus Aquarij.

Februarium à Februo, id est à Plutone inferorum deo, Numa nominauit, qui Iustrationum potens esse credebatur: Iustrarij quo modo se ciuitatem necesse erat: quo statuit, ut iusta dijs Manibus uota soluarentur. Ideo hunc pari numero dijs inferis congruo, dedicauit.

Februarius in bissextili anno trigessimam debet accipere lunam, quia & luna quadrantem probatur habere. Reliquis uero semper annis, uigintinoem debet habere. Sed in undecimo anno, in calendis Februarij trigesima fit luna, quæ non Februario, sed Ianuario deputatur.

A septimo idus Februarij, usque in nonas Martij, ubicunque secunda luna euenierit, in proxima Dominica die post eam habes Quadragesimam.

Epactæ Solis id est concurrentes septimanæ dies, aptissime in calendis Martij mutantur: quia si eas secundum in calendis Ianuarij mutaueris, in bissextili anno bis illas mutare necesse habesita ut in Ianuario & Februario intermissis in solari cyclo concurrentibus, utaris: in Martio uero, & cæteris mensibus, illis quas in eo de cyclo adscriptas inuenieris. Ad concurrentes uero inueniendas, id est præsentibus adijcitur, ut sequentes inueniantur. In quarto autem semper anno, duo propter bissextum adduntur, & nunquam septenarium numerum transgrediuntur. Post uiginti quoque & octo annos, ad principium semper reditur.

De pollice sanguinem minues, sicutamen ut antè accipias ad deponendū diagridium confectū, & quando hoc es bibiturus, intra in balneum calidum, & cum omnia membra ceperint calefieri, tunc aquam calidam cum uino mixtam bibe: cataplasma capiti imposito, oculos turbulētos sanat. Betas non comedas, quoniam uenenum habent.

Alf Februi quarta est, præcedit tertia finem. Hora scilicet octaua quarti diei, ut plurimum, & quinta alterius, cauenda.

Tertius

Table with columns for day (1-28) and feast names (e.g., Nunc etiam Februi texemus carmine cursum, Quæque ferat pariter festorum signa dierum, Brigida uirgo potens Februi sibi prima calendas, Scothorum sancit miro celebrata fauore, Quartum nonarum templo illatus dicat Agnus, Quo Iustrante Deo in unum plebs credula templum, Mentis pia locat acceptum, sternitque tribunal, Ternis & nonis Lupicino festa sacrantur, Hisque cruore pio Celerinus cum Celerina, Enitet Ignatius Laurentinusque beati, Tum pridie nonas Aquilinus uindicat almus, Antistesque inter Phileas cum Philoromo, Sicaniæ populos nonis sibi subdit Agathæ, Virginis eximio uirtus celebrata decore, Idibus octauis martyr Dorothea coruscat, Augulæ septenis mundum uincendo triumphas, Tum quoque uer primos confurgit astris in ortu, Senas Dionysius ornat & Amylianus, Quinis Ammonem recolunt pia uota beatum, Sother, Hyreneus & Scholastica uirgo quaternis, Egregia pariter meritorum laude nitescunt, Ternis hinc Desiderius Lugduna coronat, Mœnia Parthemio & Calocero Roma refulget, Eulaliæ festum pridie sanguisque coruscat, Vrbis Barcyon eximia qua martyre gaudet, Idibus æthereum Iulianus scandit honorem, Sponsa beata animum cælo cui iungit ouantem, Tum decimosextoque die præeunte calendas, Martyr Vitalis nitet & Felicula uirgo, Atque Valentinum memorant sua gesta beatum, Hinc decimo & quinto meritum clarescit Agapes, Hocque die poenis caesos ueneratur acerbis, Brixia Faustinum celebrem, sanctamque Iouittam, Hic etiam geminos scandit Sol sydere Pisces, Quartus cum decimo Iuliana martyre luces, Onesimumque colit Paulo doctore beatum, Tertius ac decimus Polocroni festa reuoluit, Donatij fides sanguis, quos iungit & ara, Bisseximamque diem Martialis sanctus honorat, Publius undecimum simul & Iulianus adornant, Mox decimus laudem recolit, famamque coronat, Victorine tuo nonus de nomine fulget, Octauoque Petri cathedra & doctrina coruscat, Vrbis laeta Antiochi, quo primum præfule uernat, Septimus eximio Polycarpi splendet honore, Presbyter ore fide, Christi qui iussa sequutus Martyrio turbam potuit seruare fidelem, Sextus apostolica radiat uirtute Mathiæ, Occultumque diu caput hoc Baptista retexit, Hic Bissextus enim quartoque intexitur anno, Quinta dies Crescenti augetur laude beati, Nestore quartus ouat socio pariterque Theone, Tertius Hesperia Leandro antistite floret, Macario pridie Rufinus iungitur almus, Hic finis Februi concludit lumina mensis.

Hic tres uersus, qui æquæ ordine cæterorum non incipiunt, ex Martyrologio segregantur.

Bedæ, tom. 1.

M 2

Tertius mensis Romanorum; Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum tredecim est: & dies, tantum undecim.

Duodecimus mensis Hebraeorum Adar, habet in hoc mense locum. & quartus mensis Graecorum, Distros.

Table with columns for letters (a-z), days (a-f), and events. Includes entries like 'Donati martyris', 'Romae Simplicii papae', 'Adriani cum socijs suis', 'Perpetuae & Felicitatis', 'Gregorij papae Romae', 'APRILIS', 'Sol in Arietem', 'Potentianae uirginis', 'Benedicti abbatis', 'Initium Paschae', 'Annunciatio uirginis Mariae', 'Refurrectio Domini', 'Gregorij Nazanzeni', 'Balbinae uirginis'.

Martius hic falcem retinens uult cedere uitam.

Martij mensis cum sequentibus nouem mensibus, Romulus ordinauit, primumq; anni mensis illum esse constituit, & cum Marti, cuius se filium credi uoluit, dicauit: eo quod hoc mense conser, lunonem peperisse Martem in Phrygia, Vnde & a Marte, Martius nominatur.

In anno undecimo, luna quae debuit in calendis Martijs uigefimanona esse, uigefima octaua fit, propter quartum embolismum, qui inseritur secundo nonarum Decembris, anno decimo. Quod si bissextus eo anno fuerit, uigefimanona erit. Sed haec luna non Martij, sed Februarij est. Martij autem luna in quinto nonarum ipsius accenditur.

A duodecimo calendarum Aprilis usque in decimum quartum calendarum Maij, ubicunque decima quarta luna contigerit: in proxima Dominica die post illam Pascha rite celebratur.

Ab octauo idus Martij usque in nonas Aprilis, quaeunque luna accensa fuerit, primi mensis Hebraeorum Nisan initium facit.

Mense Martio, dulcimen ieiunij comedant, & merum dulce bibant: agramen coctum edant, & raphana confecta: calido balneo usitent: sanguinem non minuant: solutionem non accipiant, quia ipsa solutio frigores generat: portio eorum sit ruta & libyfica.

Martis prima necat, cuius sic cuspidem quarta est. Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, & etiam secunda hora diei quarti, cauenda.

Aprilis

Martius, Martius insigni feriatu tempore demum, Quorum praemineat breuiter dicemus honorem.

Table with columns for days (calendae, nonarum, iduum) and events. Includes entries like 'Martis Donatus tenet Albinusq; calendas', 'Senis mox nonis Heraclius Paulusq; coluntur', 'Quinas Magra pio nonas defendit amore', 'His & Emitherius Celedonius atque Marinus', 'Asteriusq; micant effuso sanguine clari', 'Lucius hinc papa preciosa morte quaternis', 'Martyrum & octingentorum turba optima fulget', 'Ternas martyr habet meritorum nomine Phocas', 'Sanguine qui mortem uicit uirtute draconem', 'Victorinus ouat pridie Victorq; retrusi', 'Carcere qui cello penetrarunt astra uolatu', 'Nonis Felicitas micat, & Perpetua castam', 'Quae Christo uitam felici morte dicarunt', 'Idus octauas martyr Cyrillus & una', 'Consimili retinet uenerandus honore rogatus', 'Septenis quadrageno sub milite festum', 'Armeniae recolunt unum sacra templa minoris', 'Senis Gaius, Alexanderq; coluntur eisdem', 'Quadragena & bina cohaeret turba cruore', 'Quos pariter saeva celebramus Perside caesos', 'Candidus hinc quinas sibi Valeriusq; retentant', 'Quartam mox iduum finis tuus alme Gregori', 'Consecrat aeterna coelum quo laude petisti', 'Presbyter & ternas Macedonius implet honesta', 'Coniuge Patricia & nata comitante Modesta', 'Euphrosius pridie Petro cum martyre fulget', 'Thessala plebs idus matrona martyre seruat', 'Septima post decimam Aprilis de more calendis', 'Praecedens Cyriaci & Largi splendet honore', 'Smaragdique simul precioso sanguine uernat', 'Bis octona tuo Patriei nomine pollet', 'Scythica gentilem miserat per oppida cultum', 'Hac quoq; Gertruda redduntur uota beatae', 'Praesul Alexander ter quinam possidet altam', 'Presbyter & Romam Pigenus sanguine lustrat', 'Bis septena Ioanne cremi cultore coruscet', 'Tertia cum decima Gutbretti laude nitentes', 'Anglorum ducit per mystica gaudia plebes', 'Tum duodena fide Benedicti & nomine fulget', 'Cenobiale decus duce quo laetatur in orbe', 'Undecima antistes tribuit pia lumina Paulus', 'Quo iure exultat proprio Narbona magistro', 'Felix hinc decimam & Theodorus cum Iuliano', 'Ornant eximia uirtutum laude ferendi', 'Romulus & nonam pariterq; Secundulus implet', 'Angelus octaua uenturum nuntiat agnum', 'Agnus & ipse cruce mundi pro morte leuatur', 'Septima Montanum memorat cum coniuge sancta', 'Atque simul quadrageno cum martyre possum', 'Agni surgentis respundet sexta triumpho', 'Quinta Priscus, Alexander Malchusq; coluntur', 'Hanc quoq; Guntrammus migrans rex optimus ornat', 'Eustathius quarra uirtutis laude coruscet', 'Abba Columbano nituit Quirite magistro', 'Tertia Dominio comite & Victore refulget', 'Diodolus pridie emicat Anesiusq; beati', 'Hic Martius uoluens determinat orbita mensis', 'Beda, tom. 1. M 3'

Ephemeris.

Quartus mensis Romanorum, Habet dies triginta. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum undecim est: & dies, tredecim.

Primus mensis Hebraeorum Nisan, habet in hoc mense locum & quintus mensis Graecorum, Xandicos.

Table with columns for month (Aprilis), day (1-30), and events (e.g., Quintiani martyris, Ambrosij episcopi Mediolanensis, Romae Leonis papae).

Aprilis rastrum tollendo temperat agrum.

Aprilis mensis, quasi aperilem Romulus nominauit, eo quod in illo remotis nubibus pruinae ac tempestatibus hybernis, caelum, terra, mare, horoscopus, agricolis, nautis aperiantur: arbores quoque & herbae in germen, sed & animantia quaeque in prolem se aperire incipiant.

Composita scire debet, quod in octauo & decimonono anno luna Aprilis in Maio finitur, propter duos embolismos, qui faciunt lunam trigessimam in secundo nonarum Aprilis, decimo tertio anno, & in tertio nonarum Aprilis decimonono anno. Item anno undecimo in calendis Aprilis, luna trigesima est, scilicet haec Martio deputatur.

A septimo calendarum Maij usque in decimum Iunij, terminum Rogationum uigesima luna declarat.

Mense Aprilis bonum est sanguinem minuere. Potionem ad soluendum accipere. Carnes recentes comedere. A radicibus abstinere. Sanguinem intercutaneum minuere. Calidis uisitare. Dolorem stomachi purgare. Vnguento calastico uisitare. Potio eorum sit betonica & pipinella: & raphanum manducant: quia tunc nascuntur scabies & caligines. Qui haec custodierit, sanitatem naturalem restaurabit.

Aprilis decimo est, undeno & fine timetur. Hora scilicet prima decimi diei, ut plurimum, & etiam nona hora alterius diei, cauenda.

Quintus mens

Ephemeris.

Table with columns for month (Aprilis), day (1-30), and events (e.g., Virgineo insignes Agape & Chionia festo, Aprilis socio sacrant sibi iure calendas, Lugduni quartis nonis sacer urbe Nicetus).

Purpureo quidem flore sibi uer sacris Aprilis, Dicemus, quibus attollat sua gaudia festis.

Ephemeris.

Quintus mensis Romanorum. Habet dies triginta & unum. MAIUS Luna uero triginta. Nox, horarum octo est: & dies, sedecim.

Secundus mensis Hebraeorum Iair, habet in hoc mense locum. & sextus mensis Graecorum Artemisios.

Table with columns for days of the month (Kalends, Idus, etc.), Roman numerals, and Latin text describing events and feast days.

Alligat ad fustes hic Maius in ordine uites.

Maius in honorem maiorum, sicut Iunium in honorem iuniorum: in quos populum diuisit, Romulus nominauit: altera enim parte armis, altera consilio tueri rempublicam uoluit. Contendunt alij, Maiam Mercurij matrem, Maio nomen dedisse: quia in hoc mense mercatores Maiæ Mercurioq; sacrificabant.

In anno octauo, luna quæ debuit in calendis Maij uigesima octaua esse, uigesima septima fit, propter tertium embolismum, qui secundo nonarum Martij inseritur. Item in anno decimonono, luna quæ debuit in calendis Maij uigesima nonam esse, uigesima octaua inuenitur, propter embolismum septimum, qui tertio nonarum Martij incipit.

A septimo idus Maij, usque in octauo idus Iunij, ubicunque quarta luna occurrerit, in proxima dominica die post illam Pentecostes celebratur.

Mense Maio nullum penitus caput comedant: calidum bibant: calidis usitent: caput purgent: uenam hepaticam incidant, & portione contra offocationem accipiant: cataplasma capiti imponant, oculos turbulentos sanant, pruriginem mundant, urinam curant: olera frigida essent: agramma sumant: bibant absynthium, feniculum & pyretum & gilganum.

Tertius est Maio lupus, est & septimus anguis. Hora scilicet septima, decimi diei, ut plurimum, & etiam decima hora alterius diei, cauenda.

Sextus mensis

Ephemeris.

Table with columns for days of the month (Kalends, Idus, etc.), Roman numerals, and Latin text describing events and feast days.

Hinc Maium æstiuo primùm sub sole calentem, Quæ longisq; ferat, pro memmus uota diebus.

Cantus & Cantianus cum Cantianella Collucent, Maius hæc claudunt solennia mensis.

Sextus mensis Romanorum.
IVNIUS Habet dies triginta.
 Luna uero uiginti & nouem.
 Nox, horarum sex est: & dies, octodecim.

Tertius mensis Hebræorum Situan, habet in hoc mense locum,
 & Octauus mensis Græcorum Defeos.

e	m	o	e	calende	Nicomedis martyris. Simeonis in Treueri.	19	12	1	152	o
c	p	f	4	noñ.	Marcellini papæ & martyris, Petri exorcistæ.	8	13	2	153	p
i	d	n	3	noñ.		14	3	154	q	
e	n	s	2	noñ.	Initium de signis, secundum Græcos.	16	15	4	155	r
o	t	b	nona		Bonifacii archiepiscopi.	5	16	5	156	s
f	a	c	8	idus	Hic desinunt aues canere.	17	6	157	t	
u	o	d	7	idus		13	18	7	158	u
g	a	e	6	idus	Medardi episcopi & confessoris.	2	19	8	159	x
p	b	f	5	idus	Primi & Feliciani.	20	9	160	y	
h	d	g	4	idus		10	21	10	161	z
a	e	A	3	idus	Barnabæ apostoli.	22	11	162	a	
i	b	b	2	idus	Romæ Basilidis, Cyrini, Naboris & Nazarij.	18	23	12	163	b
e	f	c	idus		Vicinium pentecostes.	7	24	13	164	c
k	g	d	18	calē.	IVLII. J. Valerij, Rufini martyrum.	25	14	165	d	
r	h	e	17	calē.	Viti, Modesti, & Crescentiæ uirginis.	15	26	15	166	e
l	i	f	16	calē.		4	27	16	167	f
i	k	g	15	calē.	Sol in Cancrum.	28	17	168	g	
s	A	A	14	calē.	Marci & Marcelliani.	12	29	18	169	h
m	b	b	13	calē.	Protasij & Geruasij.	1	1	19	170	i
o	n	c	12	calē.	Solstitium secundum Orientem.	2	20	171	k	
n	d	d	11	calē.	Albani martyris.	9	3	21	172	l
t	e	e	10	calē.	Iacobi Alphæi apostoli.	4	22	173	m	
u	q	k	9	calē.	Vigilia sancti Ioannis Baptistæ.	17	5	23	174	n
o	r	g	8	calē.	Natiuitas sancti Ioannis Baptistæ.	6	24	13	175	o
u	s	A	7	calē.	Decimus mensis Ægyptiorum Epifi.	7	25	176	p	
a	t	b	6	calē.	Romæ sanctorum Ioannis & Pauli.	14	8	26	177	q
a	a	c	5	calē.		3	9	27	178	r
b	b	d	4	calē.	Leonis papæ. Vigilia apostolorum Petri & Pauli.	10	28	179	s	
b	c	e	3	calē.	Passio apostolorum Petri & Pauli.	11	11	29	180	t
e	d	f	2	calē.		12	30	181	u	

Tellurem concuruo Iunius profcindit aratro.
 Ardenti penetrat quoq; Phœbi sydera Cancrī.
 Centra hīc Solstitium medio, summoq; coruscāt.

Iunius, à iunioribus populi Romani appellatur: siue (ut Cyngius arbitratur) Iunonius ante uocabatur. à Iunone: & post, detritis quibusdam literis, Iunius dictus est. Nam & ædes Iunonis Mōnetæ, calendis Iunij dedicatæ sunt.

Intuendum est, quòd in octauo anno, in quarto nonarum Iunij, luna trigesima est, sed hæc Maij est. Luna autem Iunij in Iulio finitur.

Item onno decimo octauo in calendis Iunij trigesima luna inueitur, sed hæc Maio deputatur. Luna uero Iunij finitur secundo calendarum Iulij.

A priori quarta feria Martij, qua ieiunium celebratur, usque ad ieiunium Iunij, quatuordecim hebdomadæ sunt: & ab hoc tempore usque ad ieiunium Septembris, sunt quoque quatuordecim hebdomadæ.

Mense Iulio omnibus diebus mane ieiuni, plenum calicem de aqua frigida bibant. Cerussiam, siue (ut nonnulli uocant) Medum, non bibant. Sinapim esitent. Lactucas manducent. Acerum bibere oportet. Et ex herbis, saluiam & fauinam in portunculis bibant: quia tunc, cerebrum huiusmodi producere solet.

Iunius in decimo, quindenum à fine salutat.
 Hora scilicet quinta, decimi diei, ut plurimum, & etiam
 quarta hora alterius diei, cauenda.

Septimus mens

calendæ	Iunij origo tuum sustollit in astra nitorem, Pamphile martyrio doctor uenerande beato, Martyris huncq; diem festum Nicomedis adornat.
4 nonarum	Marcelline facer, Petre exorcista quaternis Nonis communem dignamq; litatis ad aram, Lugdunijq; pio Blandina uocatur honore, Quadragesima quæ simul octonajq; coruscum, Cum plebe nexit flammis undiq; monile.
3 nonarum	Pergentinus item Laurentinusq; cruoris, Et generis ternas gemino fulgore uenustam, Aureliana suum plebes recolitq; Liphardum, Martyr & antistes pridie sacra uota Quirinus Accumulans proprio Christu de sanguine placat,
nona	Nonis antistes fulget Bonifacius Anglis Edictus ad Christum Oceani, qui traxit alumnos Eresonum puro submittens colla lauacro, Octonas idus Ceratus episcopus ornat
8 iduum	Urbem, qui fultit Gratiano principe dictam, Paulus septenas præsul tuus alta Byzanti, Progenies meritumq; pium quos iungit & ara, Gildardus tenas pariterq; Medardus honorant.
7 iduum	Quinas primus habet, iuncto sibi Feliciano. Quarta Baillide, & his deno martyre uernant.
6 iduum	Barnabas ternas exornat apostolus idem. Cyrinus pridie effulget Nazarcq; Naborq; His & Baillidem festo sociamus eodem.
5 iduum	Idus illustrat Felicula uirgo cruore, Lac Petro nella tibi uerbum, quam iunxit & atas.
4 iduum	Octauo Iuli & deno ante exordia mensis, Vates Heliseus, simul Abdias refulgent, Hic quoque Valerio & Rufino martyre gaudet.
3 iduum	Septeno deno Virtus cum uirgine Clara, Margarita martyrij splendore nitescit, Hocq; Modestus & alma nitet Crescentia uirgo.
2 iduum	Sedecimo Cyricus Iulitta cum genitrice Clarescit uera Christi pietate fideq; Quindecimus septem, quinquagenisq; ducentis Martyribus iucundam mittit ad astra coronam.
idus	Quartum cum deno precioso sanguine fratres Marcellianus pariter Marcusq; sacrarunt, Hunc quoq; Balbinæ lustrat meritumq; decusq; Geruasius terdenum Protasiusq; coronantur.
18 cal. Iul.	Vitalisq; pater natos sequitur duodeno. Martyr Rufinusq; undeno & Maria pollent. Albanus decimo defendit laude Britannos, Paulinusq; Nolam meritis & nomine lustrat.
17 calend.	Anglorum nono Ediltrud de germine fulget. Octauo natus colitur Baptista Ioannes, Septeno Romam Luceia exornat amore, Scampio bis deno & bino martyre lata, De quibus Aceias socio conlucet honore.
16 calend.	Sextum martyr habet Paulus simul arque Ioannes Germine, amore, fide, uirtute & sanguine fratres, Cum quibus augusto radiat Constantia ferto, Salutius & sanctus Scalditum litora uisit.
15 calend.	Hesperiam quinto antistes martyrq; Zoelus Martyribus cumula iunctus denisq; nouemq; Præfule quartus ouat uerbi & doctore Leone, Tertius auratam sustollit ad æthera Romam Martyrio pariter Petri Pauliq; beato.
14 calend.	Lemouicum pridie colitur Martialis honore, Iunius his celsum festis determinat orbem.

Iunius imbrifugo æstatis sub
 caumate feruens,
 Tempa, quibus festa uelet
 ac fronde canemus.

Ephemeris.

Sextus mensis Romatorum. Habet dies triginta & unum. Luna uero triginta. Nox, horarum octo est: & dies, sedecim.

Quartus mensis Hebraeorum Thamuz, habet in hoc mense locum, & Octauus mensis Graecorum Phanemos.

Table with columns for letters (a-z), days of the month (nonas, idus, kalendas), and events (e.g., Romae Procelli & Martiniani, Translatio Thomae apostoli in Edeffa).

Iulius ergo fecat gramen foenumq; reseruat.

Iulius prius dictus erat Quintilis, quia a primo tunc mense Martio quintus est mensis. Verum postea in honorem Iulij Caesaris dictatoris, legem ferente Marco Antonino consule, Iulius appellatus est.

Item anno decimonono, nos qui epactas lunares a Septembre incipimus, in tertio calendarum Augusti trigessimam Iulij lunam, saltus ratione praetermittimus, ita ut eadem die pro trigesima dicamus primam.

Tredecimus Iulij decimo minuit ante calendas. Hora scilicet undecima decim tertij diei, ut plurimum, & etiam nona hora illius septimi diei, cauenda.

Iulius

Ephemeris.

Iulius hinc flauis humeros redimitus aristis, Quos supplex aris ueneransq; colat, memoremus.

Table with columns for letters (a-z), days of the month (nonas, idus, kalendas), and events (e.g., Processus sextus retinet cum Martiniano, Nonas martyrij laeto irradianteq; decore).

Vertical text on the right side of the page, including names like Quintam Nazarius cum Celso possidet, hancq; Panatemon martyri proprio libi sancti honore, Insigenem mentis Petri Pauliq; beatis.

N

Ephemeris.

Octauus mensis Romanorum,
AVGVSTVS Habet dies triginta & unum.
 Luna uero uiginti & nouem.
 Nox, horarum quatuordecim est: & dies, decem.

Quintus mensis Hebræorum: Aab, habet in hoc mense locum.
 & nonus mensis Græcorum, Laos.

i	d	n	q	d	V	8	14	11	13	f
c	e	o	u	g	4 non.	15	2	2	14	g
o	f	a	b	b	3 non.	16	3	2	15	h
u	g	p	c	d	2 non.	17	4	2	16	i
h	a	q	f	e	nonæ	18	5	2	17	k
i	e	k	r	i	8 idus	19	6	2	18	l
l	i	s	m	e	7 idus	20	7	2	19	m
o	n	t	p	q	6 idus	21	8	2	20	n
u	a	a	f	g	5 idus	22	9	2	21	o
b	c	b	c	a	4 idus	23	10	2	22	p
c	c	e	c	d	3 idus	24	11	2	23	q
i	d	c	e	g	2 idus	25	12	2	24	r
					idus	26	13	2	25	s
					19 cal.	27	14	2	26	t
					18 cal.	28	15	2	27	u
					17 cal.	29	16	2	28	x
					16 cal.	30	17	2	29	y
					15 cal.	1	18	2	30	z
					14 cal.	2	19	2	31	a
					13 cal.	3	20	2	32	b
					12 cal.	4	21	2	33	c
					11 cal.	5	22	2	34	d
					10 cal.	6	23	2	35	e
					9 cal.	7	24	2	36	f
					8 cal.	8	25	2	37	g
					7 cal.	9	26	2	38	h
					6 cal.	10	27	2	39	i
					5 cal.	11	28	2	40	k
					4 cal.	12	29	2	41	l
					3 cal.	13	30	2	42	m
					2 cal.	14	31	2	43	n

Augustum mensis leo feruidus igne perurit.
 Augustus metit, & fruges in horrea mittit.
 Herigone hic Phœbo sociat sua sydera Virgo.
 His quoque consurgit Autumni tempora læti.

Augustus mensis, Sextilis antea uocabatur: donec honori Augusti Cæsaris daretur, ex senatusconsulto: eo quod ipse, die prima mensis huius, Antonium cum Cleopatra superauerit, & imperium populi Romani firmauerit.

Considerandum est, quod in decimosexto anno, in secundo calendarum Septembris, trigesima luna inuenitur: sed hæc non Augusti mensis luna est, sed sexti embolismi, qui incipit quarto nonarum Augusti mensis, nulloque nisi deputatur, quia omnis luna embolismi mensibus cunctis superflua est.

Item anno decimonono in calendarum Augusti, propter saltum lunæ, quo trigesima Iulij luna transilitur, tertia luna fit: quum secunda, iuxta regulam, esse debuerit.

Mense Augusto caules & malas non comedant: agramina comedant: ceruissam minime bibant, & met. Betas non manducent, quia tunc amaræ sunt & liquidæ, & choleram nigram generant: gilganum bibant.

Augusti nepa prima fugat de sine secundam.
 Hora scilicet prima primi diei, ut plurimum, & etiam septima
 hora alterius diei, cauenda.

Notus

Ephemeris.

Augustus demum pleno iam farre refertus,
 Quis noua sacra ferat monstremus carmine sanctos.
 Quos ferus in mortem Antiochus cum matre subegit
 Venturo sanguen, qui Christo sponte dicarunt,
 Augustas retinent Machabæi iure calendarum,
 Carcere Roma Petrum celebrant uiridisque reductum,
 Eusebiumque suum Vercelli ritè frequentant.

4 nonarum Nonarum Stephanus martyrque & papa beatus,
 Quarto festiuæ tribuit pia gaudia Romæ.
 3 nonarum Terno mox Stephanus colitur solenne reperti,
 Primus qui mortem Christi est moriendo sequutus,
 Gamaliel, Nico demus, Abibon pariterque
 Inuenti uoto fulgent & laude perenni.

2 nonarum Iustinus pridie proprio celebratur honore,
 Presbyter in numero sanctorum cæde peremptus,
 Cruclati exquirens tumulis qui condecorauit.
 nonæ Nonas Cassianus, Memmius atque Osualdus
 Rex pius Anglorum merito & uirtute retentant.

8 iduum Idibus octonis mortem passura, cruceque
 Christi sancta caro ætheream dedit ante figuram,
 Præsul & his Sixtus Romæ martyrque colendus
 Iuxta & Felicissimus Agapitusque triumphant.

7 iduum Septenas pariter Donatus & Afra bearunt,
 6 iduum Æthereum senis penetrat Cyriacus honorem.
 5 iduum Romanus quintis martyr milesque refulget,
 4 iduum Quartis Laurenti merito splendescis opimo,
 Ignem qui passus tortorem uinctis iniquum.

3 iduum Ternis flosque decusque pium petis astra Tiburti,
 Has & Goaricus contellor possidet almus.
 2 iduum Martyrij palmam pridie capis Euple perennem,
 Idibus Hippolytum comitem Laurentius astris,
 Pro Christi parili recipit certamine passum
 Regnam meritis uirtute fideque colendam
 Tellus tum uenerans Radegundâ Aquitana frequentat.

19 cal. Sep. Quæ decima & nona est Septembris ante calendarum,
 Eusebium Romæ sancit celebratque beatum.
 18 calend. Octaua & decima mundi lux flosque Maria
 Angelico comitata choro petit æthera uirgo.

17 calend. Septenam denamque tenes Arnulphe sacerdos,
 16 calend. Martyre sedecimam effulget Mammeri beato.
 15 calend. Agapitus quintamdecimam certamine sancit.
 14 calend. Magnus & Andreas quarta denaque coruscant,
 Septem nonaginta & quingenti comitantur,
 Quos pariter sancti simul his bis mille sequuntur,
 Tertia post denam Samuele excellebat ipsiis,
 Quem Domino cunis genitrix deuota sacrauit.

12 calend. Martyris hinc duodena priuati sanguine uernat.
 11 calend. Vndecimam Romæ Timotheus passus honorat,
 Aduatumque suum celebrat plebs Symphorianum,
 Mater quem Christo pariter moritura dicauit.

10 calend. Lucius & Ptolemæus denam uirtute coronant,
 9 calend. Bartholomæus nonam exornat retinetque beatus
 India quo doctore Dei cognouit honorem
 Herculis & Bachi infans uix eruta sacris,
 Hunc illum fama est uaria pro sorte sepulchri,
 Æoliam, Laparen, Beneuenti & templa tenere,
 Tum quoque Genesio respundet martyre Roma
 Audoenum tumque pium Radumagus honorat.

8 calend. Octaua hinc Arelas celebrat te sancte Genesi.
 7 calend. Martyrio septenam Irenæus & Abundus ornant.
 6 calend. Rufe tuos recolens ostendit sexta triumphos.

5 calend. Rufe tuos recolens ostendit sexta triumphos.

4 calend. Præco Dei ueritox, & Baptista Iocantes,
 Quem effera salamini tribuerunt iussa puellæ
 Insignit quartam meritorum laude perenni,
 Virgo Sabina simul Romæ sua templa reuulsi.
 3 calend. Terna cum Felice pio præceller Adactus,
 Paulinus pridie Treuerorum moenia iussit
 Exilio antistes uero pro dogmate clarus.
 2 calend. Augusti his demum clauduntur limina festis.

1 calend. Augusti his demum clauduntur limina festis.

Beda, tom. 1.

N

9 calend. Herimen quinita probat felix morte beatum.
 Ecclesie lumen populi facta norma fidelis,
 Aphrica quo pastore orbis doctore conuictus,
 Augustine pater fello celebrans eodem,
 Aunca quem ferunt Ialio nunc templa sepulchrum,
 Saronus alia sui Vihiani hæc fulget honore,
 Vhs Alamannorum recellit Constantia sanctum,
 Hæc quoque Pelagium furo pro sanguine clarum.

Ephemeris.

Nonus mensis Romanorum, Habet dies triginta.
SEPTEMBER Luna uero quoque triginta.
 Nox, horarum duodecim est: & dies, etiam duodecim.

Sextus mensis Hebraeorum Elul, habet in hoc mense locum.
 & decimus mensis Graecorum, Gorpis.

e	h	f	calend.	Verenae uirginis,	16	16	1244	o
o	i	g	4 non.	Luna embolismi secunda.	17	2	245	p
f	k	A	3 non.	Benedictae martyris.	18	3	246	q
i	l	b	2 non.		19	4	247	r
g	m	c	nona	Ferreoli martyris.	20	5	248	s
e	n	d	8 idus	Magni confessoris.	21	6	249	t
h	o	e	7 idus	Reginae uirginis.	22	7	250	u
i	p	f	6 idus	Natiuitas S. Mariae uirg. Corbintani confes. Adriani mar.	23	8	251	x
a	q	g	5 idus	Gorgonij martyris.	24	9	252	y
k	r	A	4 idus	Audonarij episcopi.	25	10	253	z
g	s	b	3 idus	Prothi & Hiacyinthi. Felicis & Regulae.	26	11	254	a
l	t	c	2 idus		27	12	255	b
i	u	d	18 cal.	OCTOBRIS. j. Cornelij & Cypriani. Exaltatio crucis.	28	13	256	c
m	a	e	17 cal.	Romae Nicomedis martyris.	29	14	257	d
o	b	f	16 cal.	Romae Luciae. Euphemiae uirginis. Geminiani.	1	15	258	e
n	c	g	15 cal.	Lantberti episcopi & martyris. Sol in Libram.	2	16	259	f
i	d	A	14 cal.	Ianuarij episcopi & martyris, & aliorum septem.	3	17	260	g
o	e	b	13 cal.	Aequinoctium autumnale, secundum Orientales.	4	18	261	h
u	f	c	12 cal.	Vigilia sancti Matthaei.	5	19	262	i
p	g	d	11 cal.	Natiuitas sancti Matthaei apostoli.	6	20	263	k
a	h	e	10 cal.	Mauricij & Exuperij cum socijs. Emmerammis martyris.	7	21	264	l
b	i	f	9 cal.		8	22	265	m
m	k	g	8 cal.	Conceptio sancti Ioannis Baptistae.	9	23	266	n
o	l	A	7 cal.	Aequinoctium iuxta quosdam, & locus Indictionum.	10	24	267	o
n	m	b	6 cal.	Iustinae uirginis.	11	25	268	p
i	n	c	5 cal.	Cosmae & Damiani.	12	26	269	q
u	o	d	4 cal.	Laobae uirginis. Secundus mensis Aegyptiorum Paophi.	13	27	270	r
p	p	e	3 cal.	Dedicatio basilicae sancti Michaelis archangeli.	14	28	271	s
a	q	f	2 cal.	Hieronymi presbyteri.	15	29	272	t
b	r	g			15	30	273	u

Aequatura diem Soli quum Libra inhæret.
 Libra pares lucis somniq; hic efficit horas.
 Sydere uirgo tuo Bacchum September opimat.
 September lectos terit hi cum fuste corymbos.

September, quasi septimus imber appellatur eo quod septimus à Martio, primo quodam mense, numeratur: & plerunque imbribus seu nubibus obscuretur.
 Considerandum est, quod in quinto anno, in quarto nonarum Septembris, secundum embolismi luna incipit, & finitur in calendis Octobris trigesima, quæ nec Septembri nec Octobri deputatur.
 Epactas, id est adiectiones lunares, Aegyptios nos sequentes, à Septembri mense inchoamus, semperq; ibidem nouas sumimus. Sed epactæ (secundum doctissimos) cum concurrentibus, & lunari cyclo in calendis Ianuarijs mutantur.
 Ad epactas uero inueniendas, semper undecim præsentibus adduntur, ut sequentes inueniantur. Excepto decimonono anno, quando octodecim epactis, non undecim, ut in cæteris, sed duodecim adiungimus: ut triginta epactas, quas nullas dicimus, efficere queamus.
 Mense Septembri bucellas lacte infusas ieiuni comedant quotidie, & omnia quæuis accipe, quia omnis esca & fructus in hoc tempore confecti sunt. De pollice sanguinem minue. Potio sit agrimonia & apij semen. Porros coctos & crudos comede. Bibe costum & mastice.

Tertia Septembris tuulpis ferit à pede denam.
 Hora scilicet undecima decim tertij diei, ut plurimum, & etiam nona hora alterius diei, cauenda.

Ephemeris.

Miti September prægustans pocula Baccho,
 Quos aris uenerando colat memoretq; canemus.
 Legifer heredem proprij quem linquit honoris
 Promissam populo terram, qui forte per astra,
 Per loca, per celsos montis distinxit & urbes,
 Septembres Iosue tenet orditurq; calendas
 Priscus & has martyr trabeatus sanguine lustrat,
 Præful & his Senonum Lupus qde coruscabat alta,
 Has & Verenæ rutilant solennia sanctæ.

4 nonarum Quartas hinc nonas Lugduni iustus honorat.
 3 nonarum Ternis Antonine puer martyrq; triumphas,
 Tunc & Aristeus antistes de morte beatur.
 2 nonarum Legis diuinæ lator, susceptor & autor
 Colloquio uisusq; Dei dignate frequenti,
 Præcelso pridie tumularis monte Moyse,
 Nulli post licuit cuius cognoscere bustum,
 Tunc etiam Cabalon Marcelli sanguine uernat.
 nona Nonis Ferreolus cum Ferrutione refulget,
 Donatus Capuam pariterq; Arcontius ornant.
 8 iduum Vates Zacharias octonas obtinet idus.
 7 iduum Antistes septenas seruat Euortius, atque
 Regali insignis Chlodoaldus stirpe sacerdos.
 6 iduum Qua Deus humanam suscepit uirgine formam,
 Illustrat fenas ortus de luce Maria,
 Martyr & Adrianus Romam tum sanguine comit.
 5 iduum Gorgonius quinas fama meritisq; retentat,
 Romæ quem passum nunc Gallia poscit adorans.
 4 iduum Sosthenes & Victor quartis memorantur eandem,
 Christi pro regno fortiti & laude coronam.
 3 iduum Prothus hinc ternas, fraterq; Hiacyntus honorat.
 Qui Eugeniæ pariter legem docuere sacratam,
 Has simul & Felix felici morte dicauit
 Martyrio Regulae iuncto pariterq; beate,
 2 iduum Martyr mox pridie Celsus petit athera Syrus.
 idus Idibus abba niter merito & cognomine Amatus.
 18 ca. Oct. Octono & decimo octimbrem uocitante futurum
 Exaltata crucis fulgent uexilla relata,
 Perfide ab indigna Victor quam uexit Heracleus,
 Corneliusq; suam uirtute & sanguine Romam,
 Antistes sulcit & Cypriano lata conuiscat,
 Carthago insigni doctore & martyre totum
 Ecclesie scribunt, cuius sacra dicta per orbem,
 Præfulis hic etiam meritum celebratur Eparci.
 17 calend. Septenum denum Nicomedes presbyter ornant.
 Virgo tuas Petronilla comes martyrq; beatus
 Pontiffes ara meritis uitæq; colendi,
 Carnutes Leobinus, Aper, Leo quosque tuentur.
 16 calend. Hinc sextodeno Martinus papa beatur,
 Euphemiamq; pio sanctam ueneramur amore,
 Lucius hoc simul excelsit cum Geminiano
 Condecorat pariter passos quos laurea Christi.
 15 calend. Lantbertus quintum denum uirtute coronat,
 Factio quem cæsum semper tremebunda pauescit.
 14 calend. Ore, fide antistes, signis & sanguine martyr
 Methodius, quartum denum celebrandus honorat.
 13 calend. Virtutis specimen patiens, & forma decusq;
 Martyrij Eustathius terno denoq; triumphat.
 12 calend. Virgoq; bissennum Fausta atq; Euigiliasius ornant,
 Deferuit Christo, mundi qui luca uocante,
 11 calend. Undecimum Matheus euangelico ore sacrauit,
 10 calend. Mauricius denum socia legione coronat,
 Effuso mortem pariter quæ sanguine uicit

6 calend. Emeritimus enim fodo comitatur honore,
 Quem genus insignis Britannia uoce repositit.
 7 calend. Nonum Teda tenet ipse perula cruce,
 Liberisq; dicat Romanam papa per urbem
 8 calend. Leuita & Solus merito splendedit honore,
 Octauum sterili conceptus uentre Ioannes,
 Andochusq; facrat martyrq; & presbyter almus,
 9 calend. Quem Iustus Felixq; pari comitantur amore.
 Septimo Lupus antistes Lugdunare uisite
 Memia deuote pastor memorabilis urbi
 Ambiana micat Firmo martyre plebes,
 Sexta martyr ouat Cyprianus uirgo beata,
 1 calend. Quem Iustina Dei fecit cognoscere regnum
 Antibus infantis tandem furysq; relictis,
 2 calend. Quinto cum fante excelsit Coena, Damiano,
 Antimus hos sequitur, Leonardus Euprepiusq;
 3 calend. Qui unum Christe tibi seruum qui morte dicarunt.
 4 calend. Paulus, Martialis, quartum & Ianus ornant,
 Martyrij trabea simul & certamine clari.
 5 calend. Athena uirtute potens princepsq; superba
 Militæ Michael terno sibi templi sacrauit.
 Interpres legis ueritatisq; nouaq; probatus,
 Infractor doctæ heretis damnator iniquæ
 Hieronymus pridie Septembrem claudit ornantem.

Bedæ, tom. 1. N

Ephemeris.

Decimus & antepenultimus mensis Romanorum, **OCTOBER** Luna uero uiginti & nouem,
 Habet dies triginta & unum, Luna uero uiginti & nouem,
 Nox, horarum est quatuordecim: & dies, decem.

Septimus mensis Hebræorum Thirsi, habet in hoc mense locum,
 & undecimus Græcorum, Hyperbeteleos.

	A	calendæ	Remigij episcopi.	16	16	174	x
e	t	6 non.	Leodegarij martyris.	5	17	217	y
o	u	5 non.	Sulpicij & Seruiliant.	13	18	327	z
f	a	4 non.		2	19	427	a
u	b	3 non.		20	5	278	b
g	c	2 non.		10	21	627	c
h	d	nonæ	Marci papæ.	22	7	280	d
a	e	8 idus		18	23	828	e
i	f	7 idus	Parisijs Dionysij, Rustici presbyteri, Eleutherij diaconi,	7	24	928	f
e	g	6 idus		25	10	283	g
k	h	5 idus	Eustathij presbyteri.	15	26	1128	h
l	i	4 idus	Romæ Callisti papæ.	4	27	1228	i
i	k	3 idus		28	13	286	k
m	l	2 idus		12	29	1428	l
o	m	idus	NOVEMBRIS.] Galli confessoris.	1	15	288	m
n	n	17 cal.		2	16	289	n
o	o	16 cal.		9	17	290	o
u	p	15 cal.	Lucæ euangelistæ. Sol in Scorpionem.	4	18	291	p
a	q	14 cal.	Festi, Solij, Ianuarij episcopi.	17	5	192	q
p	r	13 cal.		6	20	293	r
a	s	12 cal.	In Colonia sanctarum uirginum.	7	21	294	s
b	t	11 cal.		14	8	22	t
e	a	10 cal.	Octaua sancti Galli.	3	9	23	u
c	b	9 cal.		10	24	297	x
c	c	8 cal.	Crispini & Crispiniani.	11	11	25	y
i	d	7 cal.	Amandi confessoris.	12	26	299	z
d	e	6 cal.	Vigilia apostolorum Simonis & Iudæ.	19	13	27	a
e	f	5 cal.	Simonis, & Iudæ, qui & Thaddæus.	8	14	28	b
i	g	4 cal.	Tertius Ægyptiorum mensis, Athir.	15	29	302	c
c	h	3 cal.		16	16	30	d
e	i	2 cal.	Vigilia Omnium sanctorum. Quintini martyris.	5	17	31	e

Seminat October, quod maturum metit.
 Æquat & October sementis tempore Libram.
 Scorpius Autumni hinc moderatur tempora læti.

October, sicut & September, à numero & imbribus appellatur, significans quotus à Martio computetur, & quod imbribus sæpius irrigetur.
 Notandum est, quod quinto anno in calendis Octobris, trigesima luna est, & embolismi secundus dies est. Luna uero Octobris, in tertio calendarum Nouembris finitur.
 Indictiones in octauo calendarum Octobris semper incipiunt, & finiuntur, ibique mutantur.
 Indictiones autem propter Regum tempora signanda, reperta sunt: scilicet, ne aliquis in temporibus error oboriri possit, quæ & propter facilitatem computandi, tantum quindecim annos complectuntur.
 Mense Octobri racemos & framustum usitent, quia corpus sanat, & solutionem facit: porros leuiter coctos essent, quia crudi uenenum habent, cocti ad antidotum ualent. Lac caprinum aut agnillum ieiunus bibe, propter sanguinem dulciandum, & calculum discutiendum, & pulmonem curandum, Bibe cariophyllum & piperum.

Tertius Octobris, gladius: decem in ordine necit.
 Hora scilicet quinta tertij diei, ut plurimum, & etiam nona decimi diei, cauenda.

Ephemeris.

Sputanti multo pomisq; Octimber onustus,
 Quis pateras galatosq; ferat, memorado sequemur,
 Francos qui primus docuit domuitq; feroces
 Remigius proprio Octimbrem præsignat honore,
 Germanusq; simul doctrina insignis & actu,
 Tum propriam munit meritis Authisiodorum,
 Qui Oceano fidei refugas & dogma nefandum
 Reppulit, & signis te picta Britannia texit,
 Hos uirtute Bauto & sancto comitatur honore.
 Mox sextum nonarum Leodegarius ornat
 Seditioe potens, quem dux populisq; peremit,
 Eualdi meritis gente & cognomine & ara
 Doctrinaq; pares quintum tibi more dicarunt.
 Marcus Marcianusq; suo implēt munere quartum
 Germine, martyrio, natura & funere fratres,
 Ternas tum nonas Apollinaris honorat
 Præsul templa frequens cuius Rauenna coronat.
 Virgo Fides pridie hinc felici morte triumphat.
 Pontifices nonas Linus Marcusq; retentant,
 Octauo ante idus Demetri sancte bearis
 Nomine pro Christi tortores passus iniquos.
 Exemplum fidei parendi & norma salubris
 Excelli patris Primum cognomine dictus
 Gentibus inde pater celesti sorte uocatus,
 Septenas Abraham sancit retinctq; beatus,
 His quoque martyrio insigni trinocq; coruscant
 Urbem templa suo lustrantia lumine cunctum
 Dionysius ætherio qui splendet honore
 Gallia doctorem Paulo instituentem beatum,
 Quem meruit gemino comptū iunctūq; ministrū,
 Dominocq; Itali claro tum martyre fulgent.
 Senas iustitiæ titulus Loth sanctus adornat,
 Cassius & Gereon, Victor, Florentius, atque
 Martyrij comites plebs tum conuicta triumphat.
 Quinas mox Tarcus, Prob* Andronicusq; coronat
 Virtutis mortisq; pares quos gloria reddit.
 Idus tum quartas meritis Edistius auget
 Urbs Rauenna suo celebri quo martyre pollet.
 Ternas Marcellus, Faustus, Ianuarius implent,
 Tum quoque Petre tibi Dionysijq; sacrum
 Templum & Chrysantho Dariaq; coruscat & ara,
 Tolbia cum plano quo præminet æquore castrum.
 Callistus pridie antistes martyrq; trophæo
 Præcellens multo & comitatus martyre fulget.
 Idibus inde tibi Maurorum turba uocatur
 Agrippina animis pariterq; laeta beatis
 Militiam Christo uirtute & morte dicauit.
 Septeno denocq; Nouembrem qui uenientem
 Præsignat, Gallus colitur confessor, & unâ
 Bis centum & decies septem memoratur iniquus
 Quos furor ob Christum, simili maclauit honore.
 Sedecimum facer antistes Florentinus ornat.
 Lucas ter quinum festo officioq; dicatum
 Monstrat Paule tuo Christum sermone loquutus
 Regni calcatrix iuxta & Triphonia clarer.
 Beronicus bis septeno atque pædagogia fulget.
 Quas pariter quadraginta atq; nouem comitantur.
 Ternum cum deno Caprasi martyr honoras.
 Presbyter Asterius duodeno laude coruscat
 Egregia multos docuit qui uincere sanctos,
 Vndique bella pijs diram minitantia mortem,
 Hunc & Hilarion eremi bonus accola comit

Tate numeret, famul Rheneri perlitorea fulget
 Christo uirginis creta trophæa manibus
 Agrippinae urbi quantum furor impius olim
 Milla maclauit ductibus inopra sanctis.
 1. ca. Vndecim uero Philippus episcopus auget,
 Hermas hoc ipso niter Eusebiusq; beatus.
 2. ca. Seruere tuos decimo facer inde colonos,
 Indictas primi radians de culmine tempit.
 3. ca. Nono quadrageni effulgentesq; tripho
 Romæ milia & sancto certamine clari.
 4. ca. Octauit Crispinus habet cum Crispiniano
 Flammæ qui palli factum uicere pyramum

Quinas martyrij geminas festo iuenerunt eosdem
 Chrysanthum Danamq; nouo quos munere Christi
 Roma nunc uictos tumulis noua cella uenustat,
 Quas Rhemiceis succedunt æquora syluis,
 Hilarus hic etiam niter amplo præsul honore.
 7. ca. Pontifices fama signis tumulisq; coruscans
 Septimus ostendit uero de nomine Amundum,
 Veditumq; simul meritisq; & tempore iunctos.
 6. ca. Hinc sextum martyr pugnas Vincentius ornat
 Chryset hoc pariter Sabinaq; uirgo triumphat
 Quos opulenta Deo Petris mitente recepsit,

Idus martyrio & signis tumulare patronos
 Pyroment hinc cultrix si denide fuisse
 Castrenza micas, Decio hic Cynthia beatis
 Virgo antius & cui Decius hand editor esset,
 Hic etiam maronæ colitur per litorea Pharo.
 4. ca. Presbyter hinc reuens quartū Zenobius aurat.
 3. ca. Terno Marcellus Christi galeatus amore
 Centuriam celo dignam geminamq; sacrauit
 Martyribus bis centum & bis denis comitatus.
 2. ca. Quinnum pridie celebrant sua gesta beatorum
 Qui insigni & uario ob Christum ceramine Victor,
 Octimbrem clauo compositi in orbe ruentem.

Vndecimus & penultimus mensis Romanorum. Habet dies triginta. Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum sedecim est: & dies, tantum octo.

Septimus mensis Hebraeorum Maresuan, habet in hoc mense locum, & duodecimus mensis Gracorum, Dios.

Table with columns for day letters (a-t), calendar days (calendae, nonae, idus), and feast days (Festiuitas omnium sanctorum, Romae Caesaris martyris, etc.). Includes a table of numbers at the bottom right.

Scorpius hibernum praecipit iubet ire Nouembrem. Sed purgat semper fruges tundendo Nouember. Hic hyemis brumae oriuntur frigora durae. Arcitenens gelido hinc contrahat sydere caelum.

Nouember nomine suo, sicut priores, quotus a Martio sit, significat: & quod imbres sapienter habeat.

Sciendum est, quod in decimo octauo anno, quidam qui epactas a Ianuario incipiunt trigesima Nouembris lunam in septimo calendarum Decembris: saltum Lunae ibi ponentes transiuntur in calendis Ianuarijs, in primo anno nona luna possit inueniri.

Notum sit omnibus hominibus, ut officium primum de Aduentu Domini, nec ante quintum calendarum Decembris inchoetur: nec post tertium nonarum ipsius mensis differatur: sed uel ipsi, uel in medio positis diebus, quando cunctis dominica dies euenerit, ritè & absque dubio cantandum erit.

Mense Nouembri & Decembri, bonum est stadium habere: uenam hepaticam incidere, quia tunc temporis omnes humores sunt commotus: a balnis abstinere se, nullum penitus caput comedant: potio eorum sit cinamomum.

Quinta Nouembris acus, uix tertia mansit in urna. Hora scilicet octaua quinti diei, ut plurimum, & etiam hora quarta alterius diei, cauenda.

Nunc quoque quis longa uigilet sub nocte Nouember Quos uigilando canat promemus carmine sanctos.

Table with columns for calendar days (calendae, nonarum, iduum) and feast days (Caesarius prima designat fronte Nouembrem, Eximio cuius laetatur Roma triumpho, etc.).

Repperit extructum dirino mure ere templum, Tum quoque septena genitrix cum prole beato Praecellens radat Felicias alma triumpho. Hicq; suos Tiron mundi contempit adornat, Chrylogonus mentis ostantam & iunere sancti. Septeniam Petrus antistes martyrisq; uenustat Vitis Alexandri populus quo praeiuce fulsus Errorum cunus spernit caecosq; metatus.

6 calend. Sextam Line factas rosco de sanguine papa. 5 calend. Martyrio quintam Agnocola & Vitalis honorant. 4 calend. Syllas Paule tuus quartam comes auget & ornant. 3 calend. Tertiam Sammine tibi Mauroq; dicantus. 2 calend. Andreas pridie praecellit apostolus amplis Virtutum fulgens radis titulisq; per orbem. Quintidomitos uerbo signisq; subegit Acheos. Bismalem hac claudent populorū tota Nouembrem.

Duodecimus & ultimus mensis Romanorum. Habet dies triginta & unum. DECEMBER Luna uero uiginti & nouem. Nox, horarum octodecim est: & dies, tantum sex.

Octauus mensis Hebraeorum Casleu, habet in hoc mense locum, & primus mensis Graecorum Aphileos.

Table with columns for day of month (o-f), Roman numeral (a-i), and day of week (a-f). Rows include dates like 4 non., 3 non., 2 non., 8 idus, 7 idus, 6 idus, 5 idus, 4 idus, 3 idus, 2 idus, 1 idus, 19 cal., 18 cal., 17 cal., 16 cal., 15 cal., 14 cal., 13 cal., 12 cal., 11 cal., 10 cal., 9 cal., 8 cal., 7 cal., 6 cal., 5 cal., 4 cal., 3 cal., 2 cal. with corresponding events like 'Barbara uirginis', 'Nicolaus episcopi & confessoris', 'Eulaliae uirginis', 'Damasi papae', 'Halcyonia per dies quatuordecim', 'Luciae & Otiliae uirginum', 'IANVARII', 'Sol in Capricornum', 'Vigilia sancti Thomae apostoli', 'Natiuitas sancti Thomae', 'Solstitium hyemale', 'Vigilia natiuitatis Domini', 'Solstitium, iuxta quosdam', 'Natiuitas Domini', 'Anastasiae uirginis', 'Passio sancti Stephani', 'Ioannis apostoli & euangelistae', 'Sanctorum Innocentium', 'Quintus mensis Aegyptiorum Tybi', 'Syluestri papae'.

Terminat Arcitenens medio sua signa Decembri. Solstitio hinc patet, celsos remeante dies, Incipit hinc Phoebus conuersus adaugere lumen. Ecce suem fastos parat nunc iste Decembres.

December, a numero & imbribus (sicut priores tres proximi) nominantur. Hos autem decem menses Romulus ordinauit, uni triginta & unum, alteri uero triginta; alternatim dies tribuens, & omnes in trecentis & quatuor diebus concludens. Sed postea Numa, quinquaginta dies & unum in duobus mensibus addidit, annumque ad Lunae cursum penes computans. Post hunc tandem Iulius ille Caesar, decem dies adiecit, annumque in trecentis sexagintaquinque diebus & sex horis, ad Solis cursum (ut etiam hodie seruatur) instituit.

In anno decimotertio, in calendis Decembris, trigesima luna est: sed haec quinto embolismo, qui quarto nonarum Nouembris incipit, deputatur. Luna uero Decembris, in tertio calendarum Ianuarij finitur. Luna primi embolismi in quarto nonarum Decembris incipit, & in secundo calendarum Ianuarij finitur.

Mense Decembri caules non comedant, quia ex illis sanguis de se uenit infusi ueneno caulium spicum Iudaicum bibe.

Dat duodena cohors septem, inde decemque Decembris. Hora scilicet prima septimi diei, ut plurimum, & etiam hora octaua decimi diei, cauenda.

calendae Eligius Nouione tibi sub luce Decembrem Prima designat condigno praesul honore. 4 nonarum Vero & Securo quartis litat Africa nonis. 3 nonarum Cassianoque eadem libat sub martyre ternis. 2 nonarum Tum pridie cum Victorio praecellet Heraclius, nonae Dalmatius martyr nonas Crispinae seruant. 8 iduum Octonas idus Nicolaus episcopus ornat. 7 iduum Septenas retinet Polycarpus cum Theodoro, 6 iduum Eutychie nites senis Felici papa cruore, Has quoque Zenon habet conuicto martyr honore. 5 iduum Sebastianum quinis celebramus ab urbe Translatum proprio quo Gallica rure patrono Exultant ingens templum, cui surgit & ara, Antiquoque nissent a quantia culmina fastus, Has quoque uirgo sibi meritis Leucadia sancti. 4 iduum Eulalam sancto quartis ueneramur amore, Hispanam Emeritam, cuius cruor ossaque seruant. 3 iduum Roma litat Damasi ternis solennia papa Occurrunt, parilemque simul Victorius, atque Fuscianus habent festi uotique nitorem Ambiana uiuent, quorum nunc rura cruore Hermogenes, Donatus, bis denique coruscant. 2 iduum Tum pridie & hinc conuicto sanguine sancti. idus Idus Syracusa tibi Lucia dicauit, Paschasium Christi pro nomine passa tyrannum, Spiritus immobilem quam fecit sanctus iniquis Esse uiris Vidoch pariter Colerisque sacerdos Egregiae Oceani cedunt cui saepe procellae. 19 cal. Ian. Nonum cum decimo iam demore calendas, Qui uocat antilles Nicasius auget honore, Spiridionque die praesul celebratur eodem. 18 calend. Octauum cum deno Maximine rentas, Aureliana ferax praebent, cui rura Lyaeum. 17 calend. Impia qui Assyrij tempserunt iussa tyranni, Quorum nec crepitans ualuit terere fidelem Constantemque animum fornacis flamma furentis, Terni septeno & decimo pueri memorantur. 16 calend. Ignatius sanctus deno sextoque triumphat Antiochena urbis pastor martyrum ferarum, Quem dentes panem uiuum fecere sequuntur, Quem fuso ob Christum Ruphus Sossinusque cruore. 15 calend. Quindecimus denum Moysitis sanguine uernat. 14 calend. Quartum cum deno Zolimus Dariusque coronant. 13 calend. Terno cum decimo antistes Zephyrine coruscas. 12 calend. Translati Thomae celebrat duodenus honorem, Aurea quo structore Dei cognoscere regnum, India promeruit signis comitata tremendis. 11 calend. Undecimum celebrat triceno martyre Roma. 10 calend. Victoria Christi decimus de uirgine fulget. 9 calend. Nono uenturae cumulae muneris muneris luci Lumina peruigilesque aras, & templa paramus Virgibus quadraginta hinc splendet quoque ccelo, Quae dignam uitam uoto & uirtute dicarunt. 8 calend. Octauo serui dignatus sumere formam, Errantemque hominem ueniens reuocare Creator Partu uirgineo mortales induit artus, Eugeniame quoque tum memoramus Anastasiamque Consimili Christum comitatas mente fideque. 7 calend. Septimus hinc Stephano Leuita & martyre primo Eceller natum regem passumque beata, Qui uita atque fide pugna est & morte sequutus.

Anni supremum dicemus tempore mensis, Quorum festa colat, breuibus referatque diebus.

6 calend. Dilectus Domini, uerbi in se quodque superbi Pectore de Christi fontem, qui haurire perennem Promeruit lexum sancti Iuliani & Iohannes. 5 calend. Verberis marium, rapuit quos dira cupiditate Regandis filis Christum dum pendere natum Herodes cupit infantes, quibus ueneramur. 4 calend. Vires rexque pius diuinae & Hippis origo Insignit quantum David sermone fideque, Viresque Ardelas Trophimo gaudens patre coruscant. 3 calend. Mantuicus seruum, simul & Florentius ornat.

2 calend. Syluestri pridie Romanam papa per urbem Latantus populos uotis sibi subdit amictis Pontificum primus tranquillam cernere pacem, Qui meruit dominosque orbis purgare laetate, Virgo Columba simul palmam uirtute perennem Percipisse suo Christum comitata cruore, Cumque Potentiano Sabinae eodem Occurrit festo, aequales ara etque triumpho, Vires quibus Senonum primi docere patroni: Hac tandem claudunt extremam festa Decembrent.

FINIS.

ANNI DISTRIBUTIO.

In his uersibus habes tot syllabas, quot dies sunt in ciuili anno, nempe trecentos sexagintaquing, iuxta quas syllabas inuenies quoto die cadunt feriae magis celebres: quilibet mensis anni, binos habet uersus.

Table with 3 columns: Month/Day, Description, and Zodiac/Sign. Includes entries for Ianuarius, Februarius, Mars, Aprilis, Maius, Iunius, Iulius, Augustus, September, October, Nouember, December, and various feast days like Cadit haec feria and Lucia.

Hae 12 zodiaci signa, in sequenti his 12 mensibus.

Anni dies

L, x, v, tria ccc. sex ho ras continet annus:

Hae Biffextilem dant, quarto quolibet anno.

BEDAE PRESBYTERI DE EMBOLISMORVM RATIONE COMPVTVS.

IANVARIVS, PRIMVS MENSIS.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar grid for January with columns for days of the month and rows for letters A-C. Includes a vertical column on the left for 'Numerus aureus' and a vertical column on the right for 'Numerus dierum huius mensis'.

Summopera notandum est, quod undecimo anno in quarto nonarum Ianuarij luna finitur quarti embolismi, qui inseritur secundo nonarum Decembris anno decimo, & luna Ianuarij finitur in Februarijo.

Tetrastrichon ad hunc mensem primum.

Mensis amat tepido Iani decurrere uictu, Et refici grato saepe liquore iubet: Vena tibi nullos exudet secta cruores, Sed calida fas est mergere corpus aqua.

Bedae, tom. 1.

De embolismo.
FEBRUARIUS,
MENSIS II.

Decennouenalia.
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

11	d	calende	21	13	5	27	19	11	3	25	17	29	1
10	e	4 non.	23	15	7	29	21	13	5	27	19	1	2
9	f	3 non.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	2	3
8	g	2 non.	25	17	9	31	23	15	7	29	21	3	4
7	A	nona	26	18	10	1	24	16	8	30	22	4	5
6	b	8 idus	27	19	11	2	25	17	9	31	23	5	6
5	c	7 idus	28	20	12	3	26	18	10	1	24	6	7
4	d	6 idus	29	21	13	4	27	19	11	2	25	7	8
3	e	5 idus	30	22	14	5	28	20	12	3	26	8	9
2	f	4 idus	31	23	15	6	29	21	13	4	27	9	10
1	g	3 idus	1	16	8	30	22	14	6	28	20	10	11
10	A	2 idus	2	17	9	31	23	15	7	29	21	11	12
9	b	idus	3	18	10	1	24	16	8	30	22	12	13
8	c	16 cal.	4	19	11	2	25	17	9	31	23	13	14
7	d	15 cal.	5	20	12	3	26	18	10	1	24	14	15
6	e	14 cal.	6	21	13	4	27	19	11	2	25	15	16
5	f	13 cal.	7	22	14	5	28	20	12	3	26	16	17
4	g	12 cal.	8	23	15	6	29	21	13	4	27	17	18
3	A	11 cal.	9	24	16	7	30	22	14	5	28	18	19
2	b	10 cal.	10	25	17	8	31	23	15	6	29	19	20
1	c	9 cal.	11	26	18	9	1	24	16	7	30	20	21
10	d	8 cal.	12	27	19	10	2	25	17	8	31	21	22
9	e	7 cal.	13	28	20	11	3	26	18	9	1	22	23
8	f	6 cal.	14	29	21	12	4	27	19	10	2	23	24
7	g	5 cal.	15	30	22	13	5	28	20	11	3	24	25
6	A	4 cal.	16	31	23	14	6	29	21	12	4	25	26
5	b	3 cal.	17	1	15	16	7	30	22	13	5	26	27
4	c	2 cal.	18	2	16	17	8	31	23	14	6	27	28

Numerus dierum huius mensis.

Summopere notandum est, quod Februarij lunatio sine bissexto undetrigesima est; cum bissexto autem trigesima computatur, siue ante, siue post calendas Martias computetur.
Et notandum, quod undecimo anno Luna Ianuarij, in calendis Februarij finitur trigesima, & non est Februarij, sed Ianuarij. Februarij luna finitur in Martio.

Tetrastichon ad hunc mensem secundum.

Februa holus, uolucresq; cibis odere palustres,
Esseq; inertifica febre timenda solent:
Pharmaca tunc hauri, tunc scinde in pollice uenam,
Et calido multum flumina membra foue.

De embolismo.
MARS,
MENSIS III.

Decennouenalia.
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

11	d	calende	20	12	4	26	18	10	2	24	16	1
10	e	6 non.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	2
9	f	5 non.	23	15	7	29	21	13	5	27	19	3
8	g	4 non.	24	16	8	30	22	14	6	28	20	4
7	A	3 non.	25	17	9	31	23	15	7	29	21	5
6	b	2 non.	26	18	10	1	24	16	8	30	22	6
5	c	nona	27	19	11	2	25	17	9	31	23	7
4	d	8 idus	28	20	12	3	26	18	10	1	24	8
3	e	7 idus	29	21	13	4	27	19	11	2	25	9
2	f	6 idus	30	22	14	5	28	20	12	3	26	10
1	g	5 idus	31	23	15	6	29	21	13	4	27	11
10	A	4 idus	1	16	8	30	22	14	6	28	20	12
9	b	3 idus	2	17	9	31	23	15	7	29	21	13
8	c	2 idus	3	18	10	1	24	16	8	30	22	14
7	d	idus	4	19	11	2	25	17	9	31	23	15
6	e	17 cal.	5	20	12	3	26	18	10	1	24	16
5	f	16 cal.	6	21	13	4	27	19	11	2	25	17
4	g	15 cal.	7	22	14	5	28	20	12	3	26	18
3	A	14 cal.	8	23	15	6	29	21	13	4	27	19
2	b	13 cal.	9	24	16	7	30	22	14	5	28	20
1	c	12 cal.	10	25	17	8	31	23	15	6	29	21
10	d	11 cal.	11	26	18	9	1	24	16	7	30	22
9	e	10 cal.	12	27	19	10	2	25	17	8	31	23
8	f	9 cal.	13	28	20	11	3	26	18	9	1	24
7	g	8 cal.	14	29	21	12	4	27	19	10	2	25
6	A	7 cal.	15	30	22	13	5	28	20	11	3	26
5	b	6 cal.	16	31	23	14	6	29	21	12	4	27
4	c	5 cal.	17	1	15	16	7	30	22	13	5	28
3	d	4 cal.	18	2	16	17	8	31	23	14	6	29
2	e	3 cal.	19	3	17	18	9	1	24	15	7	30
1	f	2 cal.	20	4	18	19	10	2	25	16	8	31

Numerus dierum huius mensis.

In eodem uidelicet undecimo anno, luna quae debuit in calendis Martij uigesima nona esse, uigesima octaua erit, propter embolismum, qui in secunda nonarum Decembris inseritur, si bissextus non est.
Si autem bissextus fuerit uigesima nona in calendis Martij, & trigesima in sexto nonarum, non eiusdem mensis, sed Februarij computabitur ista luna.

Tetrastichon ad hunc mensem tertium.

Martius humores, & terrae, & corporis auget,
Tunc ratio est puri magna tenenda tibi:
Dulcia tum profunt acri condita sapore,
Pharmaca non profunt, uenam aperire nocet.

APRILIS, MENSIS IIII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for days of the month (1-30) and rows for Roman calendar terms (calendae, nonae, idus, etc.) and letters (a-g). Includes a vertical column 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

In isto igitur argumento animaduertere monemus Lectorem, quod in octauo & decimonono anno cycli decennoualis Luna Aprilis in Maio sumatur, propter duos embolismos, qui faciunt lunam trigessimam in secundo nonarum Aprilis, & in tertio nonarum Aprilis. Item undecimo anno in calendis Aprilis trigesima luna est, sed Martio adscribatur.

Tetraſtichon ad hunc menſem quartum.

Frigore uim lentae reuocat telluris Aprilis, Tunc etiam est tenuis perq; forata cutis: Tunc intus sunt aucta magis, suntq; omnia plena, Soluere se uenter, uena aperire iubet.

Maio

MAIUS, MENSIS V.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for days of the month (1-31) and rows for Roman calendar terms (calendae, nonae, idus, etc.) and letters (a-g). Includes a vertical column 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

In octauo anno Luna quae debuit esse uigesima octaua (iuxta regulam) in calendis Maij, sic uigesima septima, propter embolismum qui inseritur secundo nonarum Martij. Et quae in calendis lunij trigesima esse debuit, uigesima nona erit.

Item decimonono anno cycli decennoualis, quae debuit uigesima nona esse in calendis Maij: uigesima octaua erit, propter embolismum, & tertio nonarum Martij inseritur.

Tetraſtichon ad hunc menſem quintum.

Omnia iam florent, iam formosissimus annus, Iam que sibi cuncti mollius esse uolunt: Balnea nunc cole, nunc sit pharmaca sumere cura, Et tibi nunc misso sanguine uena fluat.

Beda, tom. 1.

O 3

De embolismo. I V N I V S, MENSIS VI.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for day numbers (1-19), letters (a-g), and lunar phases (calendae, nonae, idus). Includes a vertical column 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

Innuendum est, quod in octavo anno, quarto nonarum Iunij, luna trigesima est, sed Maij esse debet, Luna uero Iunij, in Iulio finitur. Item anno decimonono in calendis Iunij, luna trigesima est, & est Maij, Luna uero Iunij finitur in calendis Iulij mensis.

Tetraſtichon ad hunc meſem ſextum.

Iunius & gaudet gelidis, & paſcitur herbis Viuifico humori, tunc inimica fuge: Laetitia & recreet tunc mentem blanda uoluptas, Affligat corpus nec medicina tuum.

Iulius

De embolismo. I V L I V S, MENSIS VII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Table with columns for day numbers (1-19), letters (a-g), and lunar phases (calendae, nonae, idus). Includes a vertical column 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

Intuendum etiam est, quod in octavo anno, in calendis Iulij, luna trigesima esse debuit, sed uigesima est, & est Iunij.

Hucusque peruenit perturbatio tertij embolismi, qui in secundo nonarum Martij inferitur.

Tetraſtichon ad hunc meſem ſeptimum.

Aeris ignifluos intendit Iulius aestus, Hoc breuior somno tempore danda quies, Balnea uidentur, nec uenam tangere ferro, Nec dominae petulans accubuisse uelis.

AUGUSTVS, MENSIS VIII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for Augustus showing days of the month (calendae, nonae, idus) and corresponding numbers. Includes a vertical column for 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

Considerandum est in anno decimo septimo, quod in secundo calendarum Septembris, trigesima luna inuenitur, propter sextum embolismum, qui incipit quarto nonarum Augusti, & non est Augusti.

Luna enim quae est embolismalis, nulli mensi reputabitur, sed quasi superflua est.

Tetraſtichon ad hunc menſem octauum.

Ipe etiam Augustus somnum restringit & escas, Et Veneris cupidos gaudia ferre uetat; Pharmaca nemo bibat, faceret neque corpora ferro, Nec gelidas intra delicietur aquas.

Septem

SEPTEMBER, MENSIS IX.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

Calendar table for September showing days of the month (calendae, nonae, idus) and corresponding numbers. Includes a vertical column for 'Numerus aureus' on the left and 'Numerus dierum huius mensis' on the right.

Considerandum autem est, quod in quinto anno, quarto nonarum Septembris secundus embolismus incipit, & finitur in calendis Octobris.

Tetraſtichon ad hunc menſem decimum.

Poma dat & gratos September ab arbore fructus, Tunc etiam presso pascere lacte caprae; Pharmaca nil prohibet tunc sumere, scindere uenam; Nec tuus externum uitet aroma cibis.

October

OCTOBER,
MENSIS X.

Decennouenalia.
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

5	A	calendę	17	19	11	3	25	17	9	1	23	1
13	b	6 non.	17	9	1	23	15	7	29	21	13	5
8	c	5 non.	19	11	2	13	5	27	19	11	3	25
10	d	4 non.	19	11	2	25	17	9	2	23	15	7
18	e	3 non.	21	13	4	27	19	11	4	25	17	9
7	f	2 non.	21	13	4	27	19	11	4	25	17	9
15	g	nona	23	15	6	29	21	13	6	27	19	11
4	A	8 idus	23	15	6	29	21	13	6	27	19	11
12	b	7 idus	25	17	8	2	23	6	17	9	2	13
1	c	6 idus	25	17	8	2	23	6	17	9	2	13
9	d	5 idus	27	19	10	4	25	17	10	2	23	15
17	e	4 idus	27	19	10	4	25	17	10	2	23	15
6	f	3 idus	10	2	23	15	7	29	21	13	5	27
14	g	2 idus	19	11	6	27	19	11	4	25	17	9
3	A	idus	12	4	25	17	10	2	23	15	7	29
11	b	17 cal.	2	23	14	8	29	12	4	14	6	27
19	c	16 cal.	4	14	6	27	19	12	4	25	17	9
8	d	15 cal.	4	25	16	10	2	23	16	8	29	21
16	e	14 cal.	6	16	8	29	21	14	6	27	19	11
5	f	13 cal.	6	27	18	12	4	25	18	10	2	23
13	g	12 cal.	8	18	10	2	23	16	20	21	14	26
2	A	11 cal.	8	19	20	14	6	27	20	12	4	25
10	b	10 cal.	10	20	12	4	25	18	10	2	23	15
18	c	9 cal.	10	2	22	16	8	29	21	14	6	27
7	d	8 cal.	12	22	14	6	27	20	12	4	25	17
15	e	7 cal.	12	4	24	18	10	2	23	16	8	29
4	f	6 cal.	14	16	8	29	22	14	6	27	19	11
12	g	5 cal.	14	16	8	29	22	14	6	27	19	11
1	A	4 cal.	16	18	10	2	24	16	8	29	21	13
9	b	3 cal.	16	8	28	22	14	6	27	20	12	4
17	c	2 cal.	18	20	12	4	26	18	10	2	24	16

Notandum quod in quinto anno in calendis Octobris triginta inuenitur,
& embolismi luna est. Luna uero Octobris in tertio
calendarum Nouembris finitur.

Tetraſtichon ad hunc menſem
ultimum.

Octobri offertur uenatio, uina, uolucres,
Vtere, nec dubites non tenuiſſe modum;
Sic tamen ut ne oneres nimio praecordia uictur,
Quumq; modo ſtudeas non tenuiſſe modum.

NOVEMBER,
MENSIS XI.

Decennouenalia.
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

13	d	calendę	18	10	2	24	16	8	30	22	14	6
2	e	4 non.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8
10	f	3 non.	20	12	4	26	18	10	2	24	16	8
18	g	2 non.	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
7	A	nona	22	14	6	28	20	12	4	26	18	10
15	b	8 idus	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12
4	c	7 idus	24	16	8	30	22	14	6	28	20	12
12	d	6 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14
1	e	5 idus	26	18	10	2	24	16	8	30	22	14
9	f	4 idus	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16
17	g	3 idus	28	20	12	4	26	18	10	2	24	16
6	A	2 idus	10	2	24	16	8	30	22	14	6	28
14	b	idus	2	22	14	6	28	20	12	4	26	18
3	c	18 cal.	2	22	14	6	28	20	12	4	26	18
11	d	17 cal.	4	24	16	8	30	22	14	6	28	20
19	e	16 cal.	4	24	16	8	30	22	14	6	28	20
8	f	15 cal.	6	16	8	30	22	14	6	28	20	12
16	g	14 cal.	6	16	8	30	22	14	6	28	20	12
5	A	13 cal.	8	18	10	2	24	16	8	30	22	14
13	b	12 cal.	8	18	10	2	24	16	8	30	22	14
2	c	11 cal.	10	20	12	4	26	18	10	2	24	16
10	d	10 cal.	10	20	12	4	26	18	10	2	24	16
18	e	9 cal.	12	2	24	16	8	30	12	4	26	18
7	f	8 cal.	12	2	24	16	8	30	12	4	26	18
15	g	7 cal.	14	4	26	18	10	2	24	16	8	30
4	A	6 cal.	14	4	26	18	10	2	24	16	8	30
12	b	5 cal.	16	6	28	20	12	4	26	18	10	2
20	c	4 cal.	16	6	28	20	12	4	26	18	10	2
9	d	3 cal.	18	8	30	22	14	6	28	20	12	4
17	e	2 cal.	18	8	30	22	14	6	28	20	12	4

Sciendum est, quod in nouissimo decennoualis cycli anno, in septimo calendarum
Decembris, luna trigesima esse debuit: sed ibi prima inuenitur, propter
ſaltum, quem ibi Latini colliferant, quia trigesima luna ibi
dirimitur & tranſilitur, ut in primo anno luna
nona fiat tertio calendis Ianuarij,

Tetraſtichon ad hunc menſem
penultimum.

Esse ſalutaris perhibetur muſſa Nouembri,
Gingiber & dulce fiſſile melle natans:
Tum neque ſape laues, Veneris neque ſacra frequentes,
Ante ſenex tempus ne uideare ſuum.

DECEMBER,

MENSIS XII.

Decennouenalia.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19

13	f	calendę	18	10	2	24	16	8	30	22	14	7	1
12	g	4 non.	19	11	3	25	17	9	31	23	15	8	2
11	A	3 non.	20	12	4	26	18	10	1	24	16	9	3
10	b	2 non.	21	13	5	27	19	11	2	25	17	10	4
9	c	nona	22	14	6	28	20	12	3	26	18	11	5
8	d	8 idus	23	15	7	29	21	13	4	27	19	12	6
7	e	7 idus	24	16	8	30	22	14	5	28	20	13	7
6	f	6 idus	25	17	9	31	23	15	6	29	21	14	8
5	g	5 idus	26	18	10	1	24	16	7	30	22	15	9
4	A	4 idus	27	19	11	2	25	17	8	1	24	16	10
3	b	3 idus	28	20	12	3	26	18	9	2	25	17	11
2	c	2 idus	29	21	13	4	27	19	10	3	26	18	12
1	d	idus	30	22	14	5	28	20	11	4	27	19	13
31	e	19 cal.	1	13	5	26	18	10	12	4	27	19	14
30	f	18 cal.	2	14	6	27	19	11	13	5	28	20	15
29	g	17 cal.	3	15	7	28	20	12	14	6	29	21	16
28	A	16 cal.	4	16	8	29	21	13	15	7	30	22	17
27	b	15 cal.	5	17	9	30	22	14	16	8	1	24	18
26	c	14 cal.	6	18	10	1	24	16	17	9	2	25	19
25	d	13 cal.	7	19	11	2	25	17	18	10	3	26	20
24	e	12 cal.	8	20	12	3	26	18	19	11	4	27	21
23	f	11 cal.	9	21	13	4	27	19	20	12	5	28	22
22	g	10 cal.	10	22	14	5	28	20	1	13	6	29	23
21	A	9 cal.	11	23	15	6	29	21	2	14	7	30	24
20	b	8 cal.	12	24	16	7	30	22	3	15	8	1	25
19	c	7 cal.	13	25	17	8	31	23	4	16	9	2	26
18	d	6 cal.	14	26	18	9	1	24	5	17	10	3	27
17	e	5 cal.	15	27	19	10	2	25	6	18	11	4	28
16	f	4 cal.	16	28	20	11	3	26	7	19	12	5	29
15	g	3 cal.	17	29	21	12	4	27	8	20	13	6	30
14	A	2 cal.	18	30	22	13	5	28	9	21	14	7	31

Notandum autem, quod in decimotertio anno in calendis Decembris, luna trigesima inuenitur, propter quintum embolismum, qui in quarto nonarum Nouembris incipit, & non est Decembris. Luna autem Decembris, in tertio calendis Ianuarij finitur.

Tetraſtichon ad hunc menſem ultimum.

Iuxta menſe factum calidis utare Decembris,
Tunc iactant menſis gramina nulla ruiſis
Lucidas capitis deſenſi a frigore uenam,
Cinnam eoq; tuus fragret odore calix.

DE RATIONE ANNI,
a Iulio Caſare inſtituti.

Ianuarus, Auguſtus & Decembris, quatuor nonas habent, & nouemdecim calendas, poſt idus, dies trigintaunum.
Martius, Maius, Iulius & Octobris, ſex nonas habent, & ſeptemdecim calendas, poſt idus, dies triginta & unum.
Aprilis, Iunius, Septembris & Nouembris, quatuor nonas habent, & octodecim calendas, poſt idus, dies triginta.
Februarius uero quatuor nonas habet, & ſedecim calendas, poſt idus, dies uigintiocto.
Quando uero biſſextus eſt, tunc habet dies uigintinouem, & lunam trigelimum.
Omnes uero menſes, octo idus habet.

De locis emboliſmorum.

Primus emboliſmus, id eſt ſupercreſcens menſis, quarto nonarum Decembris incipit, quando epactae uiginti duae ſunt, & in ſecundo calendarum Ianuarij finitur.

Secundus emboliſmus quarto nonarum Septembris inchoat, quando uiginti quinque Epactae incipiunt, & in calendis Octobris finitur.

Tertius emboliſmus ſecundo nonarum Martij, quando ſeptemdecim Epactae ſunt, inſertur: & in ſecundo nonarum Aprilis finiens, trigelimum lunam facit. Vnde in calendis Maij uigelima ſeptima luna fit, quae ſecundum regulam uigelima octaua debuit eſſe: & in calendis Iulij, quae triginta eſſe debuit, uigelima nona fit.

Quartus emboliſmus ſecundo nonarum Decembris orditur, quando epactae ſunt uiginti: & in quarto nonarum Ianuarij finiens, trigelimum lunam facit. Ideoq; in calendis Martij, uigelima octaua luna fit, quae ſecundum regulam uigelima octaua eſſe debuit, ſi eſt biſſextilis adiectio dici non ſubuenit.

Quintus emboliſmus quarto nonarum Nouembris implicatur, quando epactae uigintitres ſunt, & in calendis Decembris finem ſortitur.

Sextus emboliſmus in quarto nonarum Auguſti incipit, quando epactae quindecim finiuntur, & in ſecundo calendarum Septembris finem accipit.

Septimus, qui & ultimus emboliſmus in nonis Maij inſertur, quando octodecim epactae ſunt, qui terminans in tertium nonarum Aprilis, trigelimum lunam facit. Vnde in calendis Maij uigelima octaua luna contingit: quam regula uigelima octauam eſſe uoluit. Item eodem anno, in tertio calendarum Auguſti, ſaltus lunae apte ponitur, ita ut trigelima Iulij luna ſibi dem tranſiliatur, & prima in loco trigelimae dicatur: ſicq; in calendis Auguſti tertia fit, quae ſecunda eſſe debuit, quatenus in calendis Septembris, quando nullae epactae incipiunt, quinta effici poſſit.

De Regularibus ad inueniendum Ferias
& Lunam.

Martius 5	September 5'	Ianuarius 2	Ianuarius 9
Aprilis 1	October 5	Februarius 5'	Februarius 10
Maius 3	November 7'	Martius 5	Martius 5
Iunius 6	December 7	Aprilis 1	Aprilis 10
Iulius 1	Ianuarius 9'	Maius 3	Maius 11
Augustus 4	Februarius 10'	Iunius 6	Iunius 12
September 7	Martius 9'	Iulius 1	Iulius 13
October 2	Aprilis 10'	Augustus 4	Augustus 14
November 5	Maius 11'	September 6	September 16'
December 7	Iunius 12'	October 2	October 16
Ianuarius 3	Iulius 13'	November 5	November 19'
Februarius 6	Augustus 14'	December 7	December 18

Hi punctuli in altum eleuati, prope numeros hic positi,
tanquam medietatum uidentur significacionem habere.

De bissextili anno.

Si uis scire, quo anno bissextus fiat, sume annos ab incarnatione Domini, & eosdem per quatuor partire, & si unum uel duo uel tria remanserint, bissextus non erit. Si uero nihil remanet, eo anno bissextus fiet. Item, si annis ab initio mundi duos addideris, & sic eos per quatuor partiris, eodem modo bissexti annum reperiēs.

De feria calendarum.

Si feriam calendarum uolueris scire, regulares supra dictos concurrentibus, anni cuiuslibet adiunge, & si septem uel minus fuerint, tota feria erit. Si autem super septem creuerint, septem demitte: & quod superfuerit, pro feria tene. Si autem quamlibet aliam feriam scire uis, computa quot dies præteritos sine præfenti habeat mensis: his adde feriam quora in calendis fuit, & hæc per septem diuide: & quod remanserit, feriam tibi indicabit.

De epactis inueniendis.

Sume annum circuli decennouenalis, quorū sit, & unum dimitte: reliquos per undecim multiplica: & quom multiplicaueris triginta semper dimitte, & quod superfuerit, epactam tibi indicabit. Item omni anno quota luna in undecimo calendarum Aprilis euenit, tota eodem anno epacta erit.

Vnde oriatur epacta.

Si uis scire unde oriatur epacta, id est adiectiones lunares, scias, quia solaris annus habet trecentos sexagintaquinque dies. Lunaris uero, id est duodecim lunationes, continent dies trecentos quinquagintaquatuor. Sicq; solaris annus lunarem præcedit undecim diebus. Qui undecim dies epactas creant. In primo namq; decennoualis cycli anno, ideo nullas habemus epactas, quia nouemdecim anni lunares, supplemibus septem embolismis mensibus, totidem solares annos æquiparant, pariter incipiunt, pariterq; finiuntur. Vnus uero solaris annus, lunarem unum, diebus undecim (ut diximus) præcedit. Ideo post nullas, undecim habemus epactas. Duo quoq; solares anni duo lunares, bis undecim, id est uiginti duobus superant diebus. Ideo undecim epactas, uiginti duo sequuntur. Sic per ordinem, si solares annos lunariibus totidem comparabis, epactarum omnium rationem uidebis.

De regularibus Lunæ.

Si uis scire, unde regulares ad inueniendam lunam procedant calendarum, scias, quia eo anno quo nullæ sunt epactæ, quota luna in calendis cuique mensi euenit, tot regulares mensium quæque in cæteris annis habebit, ut adiunctis epactis anni cuiuslibet Luna calendarum inueniri possit.

Quota sit Luna in calendis singulis.

Si luna calendarum uolueris scire quota sit, hos regulares epactis anni cuiuslibet adiunge: & si triginta fuerint, uel infra remanserint, tota & luna erit. Si ante triginta fuerint supergressi, triginta tolle: & quod superfuerit tibi, lunæ ætatem manifestabit. Si uero intra mensem, cuiuslibet lunæ ætatem scire uis, computa quot dies præteritos, sine illo de quo quæris, habeat mensis: his adde lunam quora in calendis fuit: & de his ipsius mensis lunationem tolle: & quod superfuerit, Lunam tibi sic indicabit.

Loca termini Paschalis, cum Regularibus suis.

Nonæ aprilis	Nonæ aprilis	norunt quinos.	9
8 calend. aprilis	Octonæ calendæ	affini depromunt.	1
Idus aprilis	Idus Aprilis	etiam sexis.	6
4 nonarū aprilis	Nonæ quaternæ	nanque dispondio.	2
11 calen. aprilis	Item undenæ	ambiunt quinos.	5
4 iduum aprilis	Quatuor idus	capiunt ternos.	3
3 calend. aprilis	Ternæ calendæ	titulant senos.	6
14 calend. maij	Quatuor denæ	cubant in quadris.	4
7 iduum aprilis	Septenos idus	septem eliguunt.	7
6 calend. aprilis	Senæ calendæ	fortiunt ternos.	3
17 calend. maij	Denis septenis	donant assim.	1
2 nonarū aprilis	Pridie nonarum	porro quaternis.	4
9 calend. aprilis	Nouenæ calendæ	notantur septenis.	7
2 iduum aprilis	Pridie idus	panditur quinis.	5
Calendæ aprilis	Aprilis calendas	exprimit unus.	1
12 calen. aprilis	Duodenæ nanque	doctè quaternas.	4
5 iduum aprilis	Speciem quintam	speramus duobus.	2
4 calend. aprilis	Quaternæ calendæ	quinq; conijciunt.	8
15 calend. maij	Quindenæ cõstant	tribus adeptæ.	3

De termino Paschali inueniundo.

Si paschalem terminum, id est Luna decimaquarta primi mensis, uolueris nosse, uersiculos supra scriptos nonæ Aprilis notatur, quinos memorialiter discere, quibus nouemdecim loca diuersa decimaquarta eiusdem Lunæ, per nouemdecim annos, fixa panduntur ratione, qui singuli uersus, singulis annis tibi eiusdem termini locum, sine omni manifesta dubietate. Ad feriam uero eiusdem termini inueniendam, sume uersuum eorundem regulares, & eis anni cuiuslibet, adiunge Concurrentes, & si septem fuerint, uel infra remanserint, talis & feria erit. Si uero supra creuerint, septem dimittit: & quod superfuerit, pro feria tene. Et si hæc feria Dominica dies fuerit, in sequenti Dominica Pascha erit. Si autem alia feria erit, confestim sequenti Dominica Pascha celebrabitur.

De regularibus terminis paschæ.

Si uis scire unde ipsi Regulares oriatur, computa à decimo quinto calendarum Aprilis, qui primus dies seculi est, usque ad locum decimaquartæ Lunæ Paschalis. Et si septem uel minus inuenieris, tot etiam Regulares habebis. Si uero plus, septem semper dimitte, & remanent Regulares.

Quindecim anni decennoualis cycli, diuerso numero superponuntur: infra autem quatuor subnotantur, qui cum superioribus sibi appositis, unam lineam uocalium subius positarum ad inueniendam Lunam foruntur, cuius ætas à dextris & à sinistris requirenti occurrit,

16	a	u	o	i	c															
17	a	u	o	i	c															
18	a	u	o	i	c															
19	e	a	u	o	i															
20	e	a	u	o	i															
21	c	a	u	o	i															
22	i	e	a	u	o															
23	i	e	a	u	o															
24	i	e	a	u	o															
25	o	i	e	a	u															
26	o	i	e	a	u															
27	o	i	e	a	u															
28	u	o	i	e	a															
29	u	o	i	e	a															
30	u	o	i	e	a															

Quadrata hæc tabella, quoniam in longitudine & latitudine, eandem scilicet dinumerationem habet.

CLAVORVM TERMINVM.

	2	5	11	9	7	13	9	17	9
	2	8	6	10	10	6	14	12	18
	3	13	7	3	11	15	15	1	19
	4	2	8	18	12	4	16	11	
Annus	Annus	Annus	Annus	Annus	Annus	Bissextili ordine.			

•Luna undecima.

9	q	u	i	n	r	f	k	o	s	g	9																			
10	r	A.	k	o	s	g	r	A.	p	t	h	10																		
11	m	q	u	i	n	r	A.	k	o	i	11																			
12	s	n	b.	r	A.	k	o	s	m	q	u	i	12																	
13	t	o	c.	s	m	q	u	i	n	b.	r	A.	k	13																
14	u	p	d.	t	o	c.	s	m	q	u	i	14																		
15	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	q	u	i	15																		
16	q	e.	u	o	c.	s	m	q	u	i	16																			
17	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	17																		
18	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	18															
19	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	19												
20	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	20									
21	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	21						
22	g.	b.	f.	A.	A	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	22							
23	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	23		
24	i.	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	24
25	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	25	
26	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	26									
27	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	27						
28	g.	b.	f.	A.	A	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	28							
29	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	29		
30	i.	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	30
31	d.	h.	c.	g.	b.	f.	A.	A	e.	u	i.	d.	t	h.	c.	s	g.	b.	r	f.	A.	q	e.	u	o	c.	s	m	31	

In hac figura singulae literae binos complectuntur dies. Sunt autem omnes simul uiginti noue, id est primum alphabetum usque quinque nudis utrinque literis. Alterum punctis ante signatum usque ad l, & per ordinem duas explicat lunationes, id est nouem dies. Sed quia singulis duos signantibus unus remanet, bis nouemdecim, quinquaginta octo sunt tantum. Ideo in secundo semper per alphabeto, prima litera ternos explicat dies. Inuenta die quam quæris, notataque litera quam habent Martyrologia quinta retrò linea, reuersus ad hanc paginulam, annoque cycli decennouena lris supra inuento, & in eadem linea reperta litera, numerum quem retrò contra scriptum uideris, ipsa est luna quam quæris. De anteriore numero, sicut & in superiori & supra facito. Sequens paginula continet uiginti literas, quæ singulae nudis utrinque lateribus ternos dies complectuntur. Sed quoniam ter uiginti sexaginta sunt, in duabus autem lunationibus quinquaginta nouem dies solummodo existunt: una litera uidelicet u, binos dies complectitur. Vnde fit, ut uiginti literis æquetur quinquaginta nouem dies geminatae lunationis. Inspecta igitur septima linea in annali, quæ litera u binos dies complectente clauditur, & notata litera uel spatio, quod instat, redi ad sequentem paginulam, & decennoualis cycli qui sit præuiso, circumspice numerum eidem literæ præfixum, qui profectò ætatem lunæ cuiusque ostendet: per totum anni uertentis spatium per lineæ decennoualis cycli processum.

1	m	c	A	m	A	I	i	u	s	i	r	h	f	r	p	f	o	e	c
2	n	d	b	n	b	m	k	A	r	k	s	i	g	g	q	g	p	f	d
3	o	e	c	o	c	n	l	b	u	l	r	k	h	t	r	h	g	g	e
4	p	q	d	p	d	o	l	b	A	m	A	l	u	A	s	h	h	h	f
5	q	g	e	q	e	p	n	d	n	b	m	m	k	A	t	u	h	h	f
6	r	h	f	r	f	q	o	e	c	o	n	o	n	l	u	m	h	h	f
7	s	i	g	h	g	s	p	q	d	e	p	q	g	h	h	h	h	h	f
8	t	k	h	h	h	r	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
9	A	l	i	u	u	A	r	k	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
10	b	m	k	A	k	u	A	l	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
11	c	n	l	b	l	m	A	l	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
12	d	o	m	c	m	b	A	l	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
13	e	p	n	d	n	c	b	m	l	k	A	l	h	h	h	h	h	h	f
14	f	q	o	e	o	d	l	n	l	b	c	o	o	o	o	o	o	o	o
15	g	h	p	q	p	e	l	n	o	n	d	e	e	e	e	e	e	e	e
16	h	s	q	g	q	r	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
17	i	t	r	s	r	g	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
18	k	l	A	l	u	k	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
19	m	b	A	l	u	k	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	f
20	n	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s
21	o	d	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t
22	p	e	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
23	q	f	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v
24	r	g	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w
25	s	h	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x
26	t	i	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y
27	u	k	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z
28	A	l	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	A
29	b	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	b
30																			

Hanc autem figuram ad hasce patentes paginas extensas, superior exponit sententia. Sequentem vero, talis manifestat ratio. A sinistra legentis ad dexteram, ordinantur ex transverso in duabus lineis tertia alphabeta illis simillima, quæ per Lunæ circuitus absque ullo spacio, quinquagintanovem dies complectuntur, ut supra ostendimus. Vnde & eandem in annali habet literas, secunda scilicet retrò linea tantum differens, quod anni decennoualis cycli sunt ad sinistram legentis hic dispositi. Lunæ autem ætatem demonstrans, numerus est in figuræ frontispicio præfixus. Quapropter in annali reperta cuiuslibet diei litera absque puncto, uel etiam quam punctus antè uel retrò determinat: redi ad hanc figuram, & inuento cycli decennouenalis anno percurrere geminas ex transverso lineas terna alphabeta continentes, & ubi similem literam inuenieris, rursum retrò ductu ætatem Lunæ notabis. Ante ipsam figuram in margine, cernis septem embolismorum annorum Lunationes embolismares, per quas quo calendario debeat inchoari. Post hanc quæ sequitur figuram ostendit, in quo signo sit Luna. Siquidem totam annali seriem ita alphabetis distinximus, quæ in o finiuntur, ut primus & secundus ordo uigintisepem dies; & tertius autem uno amplius complectatur: & literas non singulis diebus, sed alternis apposimus. Quia propter hæc regularis pagina, iuxta numerum dierum, quibus Luna zodiacum peruolat, uigintisepem lineas habet in longitudine, nominibus signorum antè, nominibus uerò mensium retrò annotatis, nouemdecim quoque lineas in latitudine, quæ decennoualium cyclum supra notandum demonstrant. Quum igitur in quo signo sit Luna quæris, in annali retrò tertia linea, notabis quæ diei litera præposita sit: quam notato anno cycli decennoualis hic inuestigabis, & antè ac retrò incipiens, quod signum signoque debitum mensis e regione inuenies.

10	o	c	l	u	h	r	q	g	e	f	h	s	t	u	A	b	c	d	e
11	p	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v
12	r	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o
13	t	k	l	A	l	u	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i
14	u	k	l	A	l	u	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i
15	h	i	k	l	A	l	u	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h
16	r	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o
17	q	g	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v
18	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x
19	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	A	b	c	d	e	f	g
20	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v
21	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y
22	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	A	b
23	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	A	b	c	d
24	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	A	b	c	d	e	f	g
25	r	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o
26	u	k	l	A	l	u	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i
27	A	l	u	h	s	t	u	A	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m
28	b	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	b
29																			
30																			

Numeri inferiores septem, denotant

- 1 Primum Embolismum, quarto nonarum Decembris,
- 2 Secundum Embolismum, quarto nonarum Septembris.
- 3 Tertium Embolismum, secundo nonarum Martij.
- 4 Quartum Embolismum, secundo nonarum Decembris,
- 5 Quintum Embolismum, quarto nonarum Nouembris,
- 6 Sextum Embolismum, quarto nonarum Augusti.
- 7 Septimum Embolismum, tertio nonarum Martij esse.

Ogdoas
Hendecas

De embolismo.

	Hycms.
Calendarum
Januar.	V
Calendarum
Febr.	e
Calendarum
Martij	r.
Calendarum
Aprilis	Æ
Calendarum
Maij	st
Calendarum
Iunij	a.
Calendarum
Iulij	s.
Calendarum
Augusti	Autumnus.
Calendarum
Septemb.	Calendarum
Octob.	Hycms.
Calendarum
Novemb.	Calendarum
Decembr.
1	b	no.	b	no.	6 no.	c	5 no.	4 no.	d	3 no.	5 no.	e
2	2 no.	4 no.	c	3 no.	d	2 no.	d	nong e	e	5 no.	e	2 no.
3	c	3 id.	c	3 id.	3 no.	d	2 no.	8 id.	2 no.	c	f	7 id.
4	7 id.	5 id.	c	3 id.	d	7 id.	e	6 id.	f	7 id.	f	g
5	i	5 id.	d	5 id.	e	7 id.	e	5 id.	7 id.	7 id.	g	4 id.
6	4 id.	6 id.	e	5 id.	4 cal.	f	3 id.	g	g	4 id.	g	4 id.
7	e	2 id.	c	2 id.	f	4 id.	g	2 id.	4 id.	g	4 id.	idus
8	idus	3 id.	f	2 id.	g	idus	g	19 ca.	h	h	4 id.	idus
9	f	15 ca.	f	17 ca.	g	15 ca.	h	17 ca.	idus	h	idus	17 ca.
10	17 ca.	g	g	16 ca.	h	15 ca.	h	16 ca.	i	i	idus	17 ca.
11	g	12 ca.	g	14 ca.	h	13 ca.	i	15 ca.	i	14 ca.	i	k
12	14 ca.	h	h	13 ca.	i	12 ca.	i	13 ca.	k	k	15 ca.	14 ca.
13	h	9 cal.	h	11 ca.	i	10 ca.	k	11 ca.	12 ca.	k	12 ca.	12 ca.
14	11 ca.	i	i	10 ca.	k	9 ca.	10 ca.	11 ca.	12 ca.	12 ca.	12 ca.	12 ca.
15	i	6 cal.	i	8 cal.	k	7 cal.	8 cal.	9 cal.	10	a	b	9 cal.
16	6 cal.	8 cal.	k	7 cal.	a	a	8 cal.	b	7 cal.	b	10	6 cal.
17	k	3 cal.	k	5 cal.	5 cal.	6 cal.	b	5 cal.	c	c	7 cal.	6 cal.
18	5 cal.	5 cal.	a	4 cal.	b	b	5 cal.	c	4 cal.	c	7 cal.	6 cal.
19	a	a	3 cal.	4 cal.	b	b	3 cal.	c	2 cal.	c	4 cal.	3 cal.
20	2 cal.	4 cal.	4 cal.	3 cal.	c	c	2 cal.	3 cal.	2 cal.	d	3 cal.	3 cal.

Dies mensium.

Duodecim menses anni.

Series numerorum pro Aureo numero, qui sunt tantum nouemdecim, uidelicet

- 17 6 14 3 11 19 8 16
- 5 13 2 10 18 7
- 15 4 12

De embolismo.

Collectanea Embolismorum figura, secundum usum.

	Nulla	1	1
Ogdoas	30	1 c	2 11
		1 c	3 22
		1 c	4 3
Ogdoas	30	1 c	5 14
		1 c	6 25
		1 c	7 6
Endecas	22	1 c	8 17
		9 c	9 28
	20	1 c	10 9
Endecas		1 c	11 20
		1 c	12 1
	30	1 c	13 12
Endecas		1 c	14 23
		1 c	15 4
	30	1 c	16 15
Endecas		1 c	17 26
		1 c	18 7
	20	2 c	19 18

Primus embolismus accenditur quarto nonarum Decembris, extinguitur secundo calendarum eiusdem mensis.

Secundus embolismus accenditur quarto nonarum Septembris, extinguitur tertio calendarum Octobris. Luna Octobris sequenti die incipit.

Tertius embolismus secundo nonarum Martij accenditur, extinguitur secundo nonarum Aprilis. Iste etiam in calendis Maij epactas impugnat.

Quartus embolismus secundo nonarum Decembris accenditur, extinguitur quarto nonarum Ianuarij. Iste in calendis Martij epactas impugnat, si biffextus non fuerit.

Quintus embolismus quarto nonarum Nouembris accenditur, extinguitur calendis Decembris. Luna Decembris sequenti die incipit.

Sextus embolismus quarto nonarum Augusti, accenditur secundo calendarum Septembris.

Septimus embolismus quarto nonarum Martij accenditur, extinguitur tertio nonarum Aprilis. Iste in calendis Maij epactas impugnat. Hoc quoque anno, saltus Lunæ epactas in calendis Augusti impugnat.

Hæ uiginti literæ alphabeti, possunt in eodem loco geminari usque ad
l.c.r.m. calendarum Augusti: quemadmodum sequens
pagina habet, huic tamen con-
iungenda.

Table with 7 columns and 20 rows (a-g). Columns represent months (Ca. Ian., Cal. Febr., aCa. Mar., Cal. Apr., Cal. Maij, mCa. Iun., Cal. Iulij) and days of the month. Rows represent letters a through g. Includes a vertical column 'Dies anni' on the right.

Small table with 20 rows and 10 columns. Rows represent letters a through t. Columns represent numbers 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 3, 6.

Residuum proxima precedentis paginae.

Table with 13 columns and 20 rows (a-g). Columns represent months (19 calē., 4 idus, none, 8 idus, 3 idus, none, 8 idus, 7 idus, 6 idus, 5 idus, 4 idus, 3 idus, 2 idus). Rows represent letters a through g. Includes a vertical column 'Dies anni' on the right.

De aureo numero.

Si numerus, qui Aureus dicitur, hoc anno habetur sex, annus proxime sequens habebit se-
ptem, & alius illi coniunctus habebit octo, hinc nouem, hinc decem, & sic usque
ad nouemdecim. Deinde redeundum erit ad unum, postea ad
duo, deinde ad tria, item ad quatuor, postea ad
quinque. Et sic per circuitum sem-
per, ab uno usque ad
nouemdecim.

Proximè præcedentis tabulæ seu figuræ expositio.

Hic annali sunt præpositæ septem dierum literæ, a b c d e f g, quartò repetitæ, signantes singulæ omnia calendaria, uno ordine contra se posita, una eademque per totum annum occurrere feria. Itaque dum contra unamquamque literam quatuordecim sint calendaria, manifestum est per totum annum quinquaginta duobus calendarijs unam præesse literam, & una provenire Feriali.

Alphabetum uerò a b c d e f g h i k, quod hic pertingit saltem usque ad decem, in superiori exposuimus figura.

Alterum, nempe a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u, cum duobus spacijs, pertingens usque ad uiginti, sequenti tabulæ uerificæ factæ apratur: licet hic in duabus lineis inferiori positis, eadem ratio sit, quæ in prima & duodecima linea tabulæ sequentis. Hoc ipsum tamen digessimus in annali superius. Quæ duo alphabeta eo sunt communia, quòd post huius u extremum, uno spacio, utraque alphabeta parum inchoant.

Si qualis sit Luna per singulos dies queris, scito prius qualis sit Epacta ipsius anni. Qua inuenta quære in hoc annali uel in superiori, alphabetum quòd duobus à se spacijs distat, pertingens usque ad u literam, & illius diei, cuius Lunam scire uis, litera uel spacio reperto, in hisce duabus lineis, eandem literam uel idem spaciolum inuestigabis. Quòd dum inueneris, ab eo loco secundum numerum Epactarum ipsius anni in antea supputabimus. Qui numerus ubi finietur, ibi profectò Lunæ ipsius diei ætas esse creditur: quoniam in hac figura, puncti pro numero habentur.

Siquidem primò scribuntur octo, deinde duo puncti, qui habentur pro decem & undecim. Et rursus scribuntur duodecim, & sequuntur duo puncti, qui habentur pro tredecim & quatuordecim. Idem quoque intelligitur in omnibus alijs.

Hac figura bene & diligenter considerata, in prima & duodecima linea tabulæ uerificæ factæ, nullo modo dubitabis, quomodo eadem ratio existit.

Habent etiam hæc duæ lineæ hoc notabile, quia quæ Luna prima incipit in literis uel spacijs superioris lineæ, uigesima octaua finitur in inferiore: & e contra, huius prima superius finitur trigesima, nisi tertio anno cycli decennoualis. Et ut de reliquis pateat, eo anno quo Epacta est uigesima tertia in calendis Augusti, secundum spaciolum primo a a est. Quòd spaciolum repertum in inferiori linea, ab eo uigesimo tertio loco Luna monstratur septima, quæ cepta est (id est, in annali) secundo spacio post k literam prima.

Eadem omnia in uerlibus inuestiga, quibus meo studio satis feci: & sagacitati non quorumlibet simplicium, sed studiosorum consului: quippe minus erudit, in alijs inuenient figuris, quicquid ego pro exercendis etiam gnauis, utiliter hic digessi.

1	Bissexus 1	1
2		2
3		3
4		4
5	Bissexus 2	6
6		7
7		1
8		2
9	Bissexus 3	4
10		5
11		6
12		7
13	Bissexus 4	2
14		3
15		4
16		5
17	Bissexus 5	7
18		1
19		2
20		3
21	Bissexus 6	5
22		6
23		7
24		1
25	Bissexus 7	3
26		4
27		5
28		6
Anni,	Septem bissexi huius cycli,	

1	Communis	Nullæ:	17
2	Communis	11	18
3	Embolismus	22	19
4	Communis	3	1
5	Communis	14	2
6	Embolismus	25	3
7	Communis	6	4
8	Embolismus	17	5
9	Communis	28	6
10	Communis	9	7
11	Embolismus	20	8
12	Communis	1	9
13	Communis	12	10
14	Embolismus	23	11
15	Communis	4	12
16	Communis	15	13
17	Embolismus	26	14
18	Communis	7	15
19	Embolismus	18	16
Anni,			
		Decennoualis,	

De embolismo.

Concurrentes septem,							1	2	3	4	5	6	7	
1	s.	r.	.c	.b	.a	u.	t.							1064
2	l.	k.	.i	.h	.g		m.							1083
3	.e	.l	.k	.i	.h	.g	.f							1102
4	s.	r.	q.	p.	o.	u.	t.							1121
5	d.	c.	f.	h.	g.	f.	e.							1140
6	.e	.d	.c	.b	.h	.g	.f							1159
7	l.	r.	q.	p.	.o	n.	m.							1178
8	.m	.l	.k	.q	.p	.o	.n							1197
9	.e	.d	.e	.b	.a	u.	t.							1216
10	l.	k.	.i	.h	.o	n.	m.							1235
11	.m	.l	.k	.i	.h	.g	.n							1254
12	s.	r.	q.	.b	.a	u.	t.							1273
13	l.	k.	.i	.h	.g	.f.	e.							1292
14	.e	.d	.k	.i	.h	.g	.f							1311
15	s,	r,	q,	p,	o,	n,	t,							1330
16	.c	b,	h,	g,	f,	e.								1349
17	.e	.d	.c	.b	.a	.g	.f							1368
18	l.	k.	q.	p.	o.	n.	m.							1387
19	.m	.l	.k	.i	.p	.o	.n							1406

Anni pro decennoualibus

Anni Domini,

Dinumeratio annorum per quemlibet decennoualium.

Hæc autem dinumeratio decennoualis decennouies numerata, se extendit usque ad trecentos quadraginta & duos annos.

De embolismo.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1064	a.	r	a	t	e.	n	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o
1083	r	a	t	e.	n	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r
1102	a	t	e.	n	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o.
1121	t	e	n	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t
1140	e.	n	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.
1159	n	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p
1178	e	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e.
1197	t	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t
1216	m.	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t
1235	e	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e
1254	s	s	e.	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g.
1273	s	e	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e
1292	e	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t
1311	m	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t	e
1330	s	u	u.	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s.
1349	u	u	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s
1368	u	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e
1387	s	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	a
1406	o	r	o	t	e.	p	e	t	t	e	g	e	t	e	s	s	e	a	r.

Carmen inuersum, ad negocium tabularum.

Ara tenet messem suam oro tepet, teget effe. Non permutantur, quocumque tenore legantur. Grammate presentis signantur tempora Christi.

Hæc autem tabula respondet & concordat cum proxima precedente pagina; ita quod hæc duæ simul coniunctæ, faciunt saltem unam integram tabulam.

Puncti hic post quamlibet quaternitatem literarum, indicant bissexiles annos.

Bedæ, tom. 1.

Q 3

Numerus vigennouennalis,

1	a	9 29 19	a	20 10 1	a	1 2 1 12	a	12 2 22
2	b	10 30 20	b	21 11 2	b	2 2 2 13	b	13 3 23
3	c	11 1 21	c	22 12 3	c	3 2 3 14	c	14 4 24
4	d	12 2 22	d	23 13 4	d	4 2 4 15	d	15 5 25
5	e	13 3 23	e	24 14 5	e	5 2 5 16	e	16 6 26
6	f	14 4 24	f	25 15 6	f	6 2 6 17	f	17 7 27
7	g	15 5 25	g	26 16 7	g	7 2 7 18	g	18 8 28
8	h	16 6 26	h	27 17 8	h	8 2 8 19	h	19 9 29
9	i	17 7 27	i	28 18 9	i	9 2 9 20	i	20 10 1
10	k	18 8 28	k	29 19 10	k	10 2 10 1	k	21 11 2
11	l	19 9 29	l	30 20 11	l	11 2 22	l	22 12 3
12	m	20 10 1	m	1 21 12	m	12 3 23	m	23 13 4
13	n	21 11 2	n	2 22 13	n	13 4 24	n	24 14 5
14	o	22 12 3	o	3 23 14	o	14 5 25	o	25 15 6
15	p	23 13 4	p	4 24 15	p	15 6 26	p	26 16 7
16	q	24 14 5	q	5 25 16	q	16 7 27	q	27 17 8
17	r	25 15 6	r	6 26 17	r	17 8 28	r	28 18 9
18	s	26 16 7	s	7 27 18	s	18 9 29	s	29 19 10
19	t	27 17 8	t	8 28 19	t	19 10 30	t	30 20 11
20	u	28 18	u	9 29	u	20 11	u	1 21
	Annus primus,		Annus secundus,		Annus tertius,		Annus quartus,	
	Sine punctis,
Antè,
Retro,		Sine punctis,
Antè,
Retro,		Sine punctis,
Antè,
Retro,		Sine punctis,
Antè,
Retro,	

Numerus vigennouennalis.

1	a	23 13 4	a	4 24 14	a	15 5 25	a	26 16 7
2	b	24 14 5	b	5 25 15	b	16 6 26	b	27 17 8
3	c	25 15 6	c	6 26 16	c	17 7 27	c	28 18 9
4	d	26 16 7	d	7 27 17	d	18 8 28	d	29 19 10
5	e	27 17 8	e	8 28 18	e	19 9 29	e	30 20 11
6	f	28 28 9	f	9 29 19	f	20 10 1	f	1 21 12
7	g	29 29 10	g	10 30 20	g	21 11 2	g	2 22 13
8	h	30 20 11	h	11 1 21	h	22 12 3	h	3 23 14
9	i	1 21 12	i	12 2 22	i	23 13 4	i	4 24 15
10	k	2 22 13	k	13 3 23	k	24 14 5	k	5 25 16
11	l	3 23 14	l	14 4 24	l	25 15 6	l	6 26 17
12	m	4 24 15	m	15 5 25	m	26 16 7	m	7 27 18
13	n	5 25 16	n	16 6 26	n	27 17 8	n	8 28 19
14	o	6 26 17	o	17 7 27	o	28 18 9	o	9 29 10
15	p	7 27 18	p	18 8 28	p	29 19 10	p	10 1 21
16	q	8 28 19	q	19 9 29	q	30 20 11	q	11 2 22
17	r	9 29 20	r	20 10 1	r	1 21 12	r	12 3 23
18	s	10 1 21	s	21 11 2	s	2 22 13	s	13 4 24
19	t	11 2 22	t	22 12 3	t	3 23 14	t	14 5 25
20	u	12 3 23	u	23 13	u	4 24	u	15 6
	Annus quintus.		Annus sextus.		Annus septimus.		Annus octauus.	
	Sine punctis,
Antè,
Retro.		Sine punctis,
Antè,
Retro.		Sine punctis,
Antè,
Retro.		Sine punctis,
Antè,
Retro.	

Q 4

Numerus decennoualis,

1	a	7 17 17	a	18 8 28	a	25 19 10	a	10 30 20
2	b	8 18 18	b	19 9 29	b	30 20 11	b	11 1 21
3	c	9 29 19	c	20 10 1	c	1 21 12	c	12 2 22
4	d	10 30 20	d	21 11 2	d	2 22 13	d	13 3 23
5	e	11 1 21	e	22 12 3	e	3 23 14	e	14 4 24
6	f	12 2 22	f	23 13 4	f	4 24 15	f	15 5 25
7	g	13 3 23	g	24 14 5	g	5 25 16	g	16 6 26
8	h	14 4 24	h	25 15 6	h	6 26 17	h	17 7 27
9	i	15 5 25	i	26 16 7	i	7 27 18	i	18 8 28
10	k	16 6 26	k	27 17 8	k	8 28 19	k	19 9 29
11	l	17 7 27	l	28 18 9	l	9 29 20	l	20 10 1
12	m	18 8 28	m	29 19 10	m	10 1 21	m	21 11 2
13	n	19 9 29	n	30 20 11	n	11 2 22	n	22 12 3
14	o	20 10 1	o	1 21 12	o	12 3 23	o	23 13 4
15	p	21 11 2	p	2 22 13	p	13 4 24	p	24 14 5
16	q	22 12 3	q	3 23 14	q	14 5 25	q	25 15 6
17	r	23 13 4	r	4 24 15	r	15 6 26	r	26 16 7
18	s	24 14 5	s	5 25 16	s	16 7 27	s	27 17 8
19	t	25 15 6	t	6 26 17	t	17 8 28	t	28 18 9
20	u	26 16 7	u	7 27 18	u	18 9	u	29 19

Annus decimistertius,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimusquartus

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimusquintus

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimussextus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Numerus decennoualis,

1	a	21 11 2	a	2 22 12	a	13 3 23	a	24 14 5
2	b	22 12 3	b	3 23 13	b	14 4 24	b	25 15 6
3	c	23 13 4	c	4 24 14	c	15 5 25	c	26 16 7
4	d	24 14 5	d	5 25 15	d	16 6 26	d	27 17 8
5	e	25 15 6	e	6 26 16	e	17 7 27	e	28 18 9
6	f	26 16 7	f	7 27 17	f	18 8 28	f	29 19 10
7	g	27 17 8	g	8 28 18	g	19 9 29	g	30 20 11
8	h	28 18 9	h	9 29 19	h	20 10 1	h	1 21 12
9	i	29 19 10	i	10 30 20	i	21 11 2	i	2 22 13
10	k	30 20 11	k	11 1 21	k	22 12 3	k	3 23 14
11	l	1 21 12	l	12 2 22	l	23 13 4	l	4 24 15
12	m	2 22 13	m	13 3 23	m	24 14 5	m	5 25 16
13	n	3 23 14	n	14 4 24	n	25 15 6	n	6 26 17
14	o	4 24 15	o	15 5 25	o	26 16 7	o	7 27 18
15	p	5 25 16	p	16 6 26	p	27 17 8	p	8 28 19
16	q	6 26 17	q	17 7 27	q	28 18 9	q	9 29 20
17	r	7 27 18	r	18 8 28	r	29 19 10	r	10 1 21
18	s	8 28 19	s	19 9 29	s	30 20 11	s	11 2 22
19	t	9 29 20	t	20 10 1	t	1 21 12	t	12 3 23
20	u	10 1	u	21 11	u	2 22	u	13 4

Annus decimistertius,

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimusquartus

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimusquintus

Sine punctis, Antè, Retrò,

Annus decimussextus,

Sine punctis, Antè, Retrò,

a	5	25	15	a	16	6	26	a	27	17	8
b	6	6	16	b	17	7	27	b	28	18	9
c	7	27	17	c	18	8	28	c	29	19	10
d	8	28	18	d	19	9	29	d	30	20	11
e	9	29	19	e	20	10	1	e	1	21	12
f	10	30	20	f	21	11	2	f	2	22	13
g	11	1	21	g	22	12	3	g	3	23	14
h	12	2	22	h	23	13	4	h	4	24	15
i	13	3	23	i	24	14	5	i	5	25	16
k	14	4	24	k	25	15	6	k	6	26	17
l	15	5	25	l	26	16	7	l	7	27	18
m	16	6	26	m	27	17	8	m	8	28	19
n	17	7	27	n	28	18	9	n	9	29	20
o	18	8	28	o	29	19	10	o	10	1	21
p	19	9	29	p	30	10	11	p	11	2	22
q	20	10	2	q	1	21	12	q	12	3	23
r	21	11	3	r	2	22	13	r	13	4	24
s	22	12	4	s	3	23	14	s	14	5	25
t	23	13	5	t	4	24	15	t	15	6	26
u	24	14	6	u	5	25		u	16	7	

Annus decimus septimus.

Sine punctis.

Ante.

Retro.

17

Annus decimus octavus.

Sine punctis.

Ante.

Retro.

18

Annus decimus nonus.

Sine punctis.

Ante.

Retro.

19

Terno ordine alphabetum disposuimus, quorum primum sine punctis, secundum ante, tertium retro punctis notatur: quibus tota perficitur series annalis, seruantibus singulis literis per totum annum usque ad finem, unam eandemque Lunationis aetatem: nisi Embolismus interueniat, aut Bissextus impediatur. Quocirca in his paginis a sine punctulo habet Lunam Ianuarij, per singulos nouēdecim annos: quam aetatem custodit, ubicunque inuenta fuerit. Quod intellige quoque de reliquis.

Expositio primae Tabulae.

Primae septem literae in capite huius paginae a b c d e f g, designant septem ferias, quibus eueniunt calendae Ianuariae. Sed & literae d p, quae habentur in principio, per totam paginam sparsae, praefiguntur calendarijs, quibus per nouemdecim annos Dominica utriusque festiuitatis occurrit. Nam d, diem initij Quadragesimae, & p Pascha, certum est significare.

Scribuntur praeterea e latere, Romanorum epactae, quas praecedit numerus ab uno in triginta, naturali serie progrediens: nullum numerum, nisi qui in epactis reperitur, admittens. Quapropter Dominicum diem Quadragesimae & Paschae inuenturus, scito qua feria fuerint calendae Ianuarij, & quae sint Epactae Romanorum ipsius anni: & in fronte, qui in latere huius paginae est, apparebunt feriae & epactae. Si ergo cuiuslibet anni, uis scire, ubi sit Dominicus dies Quadragesimae & Paschae, scito, ubi sit Epacta eiusdem anni e regione: quae profecto Romanorum propria semper habetur ante Epactam Aegyptiorum retro tertia linea. Siquidem qui apud Romanos decennoualis cycli est tertius annus, apud Aegyptios habetur primus.

Sicq; fit, ut si addas octo cuiuslibet Epactae Aegyptiorum, reddatur tibi Epacta Romanorum: ut atheniensi si infra triginta, summa numeri excreuerit.

Si ultra triginta, his demptis, quod remanserit, sume pro Epacta Romanorum. Qua inuenta, in altero numero sequenti tandem inuestiga: & ubi inueneris, per ipsam lineam accedes contra literam, quae designat feriam calendarum Ianuarij, & tibi occurret initium Quadragesimae, & Dominica Paschae cum sua lunatione.

Expositio secundae Tabulae.

Pagina quae subscribitur indicat initia Quadragesimae, Paschae, & Rogationum, singulis annis decennoualis cycli. Cuius fronti concurrentes suo ordine praefigunt, cum septem Feriarum literis, quae Dominicum diem signant, in marginibus uero a sinistris legentis epactae, a dextris anni decennoualis cycli annotantur.

Si ergo uolueris in quolibet anno cycli decennoualis Quadragesimae, Paschae, Rogationum initia, quae signant literae q p r in ipsa pagina, scito quot sint Concurrentes praesentis anni, quot uel Epactae, & per lineam Concurrentium a capite paginae descendens, per lineam uero Epactarum in transversum a sinistra in dexteram intorsum accedens, ubi orthogonum sua fecerint conuenientia, sine dubio inuenies ipsorum initiorum annotata calendaria. Verbi gratia: Hoc anno fuit unus Concurrentis proximus ante Bissextum, Epactae uero uiginti quinque, ipsa initia, q quinta nonarum Martij, p decimo octauo calendarum Maij,

r decimo tertio calendarum Iunij.

Prima Tabula, de Ferijs.

Literæ hebdomaticæ,		A	B	C
1	2	d 3 non.mar.luna 6	d 4 non.mar.luna 5	d 5 non.mar.luna 4
18	3	p 16 calē.maij,luna 18	p 17 calē.maij,luna 17	p 18 calē.maij,luna 16
19	4	d 3 non.mar.luna 8	d 4 non.mar.luna 7	d 5 non.mar.luna 6
30	5	p 16 calē.maij,luna 20	p 17 calē.maij,luna 19	p 18 calē.maij,luna 18
1	6	d 3 non.mar.luna 9	d 4 non.mar.luna 8	d 5 non.mar.luna 7
11	7	p 16 calē.maij,luna 21	p 17 calē.maij,luna 20	p 18 calē.maij,luna 19
22	8	d 4 cal.martij,luna 4	d 5 cal.martij,luna 3	d 5 non.mar.luna 9
23	9	p 5 idus april.luna 16	p 6 idus april.luna 15	p 18 calē.maij,luna 21
24	10	d 4 calē.mar.luna 6	d 5 calē.mar.luna 5	d 6 cal.martij,luna 4
25	11	p 5 idus april.luna 18	p 6 idus april.luna 17	p 7 idus april.luna 16
26	12	d 4 calē.mar.luna 7	d 5 calē.maij,luna 6	d 6 calē.mar.luna 5
1	13	p 5 idus april.luna 19	p 6 idus april.luna 18	p 7 idus april.luna 17
14	14	d 4 cal.martij,luna 9	d 5 cal.martij,luna 8	d 6 cal.martij,luna 7
25	15	p 5 idus april.luna 21	p 6 idus april.luna 20	p 7 idus april.luna 19
6	16	d 11 cal.mart.luna 3	d 5 calē.mart.luna 9	d 6 cal.martij,luna 8
17	17	p 4 non.april.luna 14	p 6 idus april.luna 21	p 7 idus april.luna 20
28	18	d 11 cal.mart.luna 5	d 12 cal.mart.luna 4	d 13 cal.martij,luna 3
1	19	p 4 non.april.luna 17	p calē.april.luna 16	p 2 calē.april.luna 15
12	20	d 11 calē.mart.luna 6	d 12 calē.mart.luna 5	d 13 calē.mart.luna 4
23	21	p 4 non.april.luna 18	p calen.april.luna 17	p 2 cal.april.luna 16
24	22	d 11 calē.mart.luna 8	d 12 calē.mart.luna 7	d 13 cal.mart.luna 6
25	23	p 4 non.april.luna 20	p calen.april.luna 19	p 2 cal.april.luna 18
26	24	d 2 idus febr.luna 3	d 12 calē.mart.luna 9	d 13 cal.mart.luna 8
1	25	p 7 cal.april.luna 15	p cal.april.luna 21	p 2 cal.april.luna 20
12	26	d 2 idus febr.luna 4	d 3 idus febr.luna 3	d 12 cal.mart.luna 9
23	27	p 7 calen.april.luna 16	p 8 cal.april.luna 15	p 2 cal.april.luna 21
24	28	d 2 idus febr.luna 6	d 3 idus febr.luna 5	d 4 idus febr.luna 4
25	29	p 7 cal.april.luna 18	p 8 cal.april.luna 17	p 9 cal.april.luna 16
26	30	d 2 idus febr.luna 7	d 3 idus febr.luna 6	d 4 idus febr.luna 5
1	1	p 7 cal.april.luna 19	p 8 cal.april.luna 18	p 9 calē.april.luna 17
12	2	d 4 idus mart.luna 7	d 5 idus mart.luna 6	d 6 idus mart.luna 5
23	3	p 9 calē.maij,luna 19	p 10 calē.maij,luna 18	p 11 calē.maij,luna 17
24	4	d 4 idus mart.luna 8	d 5 idus mart.luna 7	d 6 idus mart.luna 6
25	5	p 9 calē.maij,luna 20	p 10 calē.maij,luna 19	p 11 calē.maij,luna 18
26	6	d 3 non.mar.luna 3	d 5 idus mart.luna 9	d 6 idus mart.luna 8
1	7	p 16 calē.maij,luna 15	p 10 calē.maij,luna 21	p 11 calē.maij,luna 20
12	8	d 3 non.mar.luna 5	d 4 non.mar.luna 4	d non.mar.luna 3
23	9	p 16 calē.maij,luna 17	p 17 calē.maij,luna 16	p 18 calē.maij,luna 15

Numerus decennovis.

Dies initij Quadragesimæ, notantur per literam d.
Et Paschata notantur per literam p.

Residuum huius primæ Tabulæ habes in proxima sequenti pagina.

Residuum primæ Tabulæ, de Ferijs.

D	E	F	G
d 6 non.mar.luna 3	d 8 idus mar.luna 9	d non.mar.luna 8	d 2 non.mar.luna 7
p 13 idus april.luna 15	p 13 calē.maij,luna 21	p 14 calē.maij,luna 20	p 15 cal.mai.luna 10
d 6 non.mar.luna 5	d calē.mart.luna 4	d 2 calē.mart.luna 3	d 2 non.mar.luna 9
p 13 idus april.luna 17	p 2 idus april.luna 16	p 3 idus april.luna 15	p 15 cal.mai.luna 21
d 6 non.mar.luna 6	d calē.mart.luna 5	d 2 calē.mart.luna 4	d 3 cal.mart.luna 3
p 13 idus april.luna 18	p 2 idus april.luna 17	p 3 idus april.luna 16	p 4 idus ap.luna 15
d 6 no.martij,luna 8	d cal.martij,luna 7	d 2 calē.mart.luna 6	d 3 cal.mart.luna 5
p 13 idus april.luna 20	p 2 idus april.luna 19	p 3 idus april.luna 18	p 4 idus ap.luna 17
d 7 calē.mar.luna 3	d calē.mar.luna 9	d 2 cal.martij,luna 8	d 3 cal.mart.luna 7
p 13 idus april.luna 15	p 2 idus april.luna 21	p 3 idus april.luna 20	p 4 idus ap.luna 19
d 7 calē.mart.luna 4	d 8 calē.mar.luna 3	d 2 calē.mar.luna 9	d 3 cal.mart.luna 8
p 13 idus april.luna 16	p non.april.luna 15	p 3 idus april.luna 20	p 4 idus ap.luna 20
d 7 cal.martij,luna 6	d 8 cal.martij,luna 5	d 9 cal.martij,luna 4	d 10 cal.mart.luna 3
p 13 idus april.luna 18	p non.april.luna 17	p 2 non.april.luna 16	p 4 non.ap.luna 15
d 7 cal.mart.luna 7	d 8 calē.mart.luna 6	d 9 cal.martij,luna 5	d 10 cal.mart.luna 4
p 13 idus april.luna 19	p non.april.luna 18	p 2 non.april.luna 17	p 3 non.ap.luna 16
d 7 cal.mart.luna 8	d 8 cal.mart.luna 8	d 9 cal.martij,luna 7	d 10 cal.mart.luna 6
p 13 idus april.luna 21	p non.april.luna 20	p 2 non.april.luna 19	p 3 non.ap.luna 18
d 14 calē.mart.luna 3	d 8 calē.mart.luna 9	d 5 calē.mart.luna 8	d 10 cal.mart.luna 7
p 13 calē.april.luna 15	p non.april.luna 21	p 2 non.april.luna 20	p 3 non.ap.luna 19
d 14 calē.mart.luna 5	d 15 calē.mart.luna 4	d 16 cal.mart.luna 3	d 10 cal.mart.luna 9
p 13 calē.april.luna 17	p 4 calen.april.luna 16	p 5 cal.april.luna 15	p 3 non.apr.luna 21
d 14 calē.mart.luna 7	d 15 calē.mart.luna 6	d 16 cal.mart.luna 5	d idus febr.luna 4
p 13 cal.april.luna 18	p 4 cal.april.luna 18	p 5 cal.april.luna 17	p 6 cal.april.luna 16
d 14 calē.mart.luna 8	d 15 calē.mar.luna 7	d 16 cal.mart.luna 6	d idus febr.luna 5
p 13 calen.april.luna 20	p 4 cal.april.luna 19	p 5 cal.april.luna 18	p 6 cal.april.luna 17
d 5 idus mar.luna 3	d 15 calē.mart.luna 9	d 16 idus febr.luna 8	d idus febr.luna 7
p 10 cal.april.luna 15	p 4 cal.april.luna 21	p 5 cal.april.luna 20	p 6 cal.april.luna 19
d 5 idus febr.luna 4	d 6 idus febr.luna 3	d 16 calē.mart.luna 9	d idus febr.luna 8
p 10 cal.april.luna 16	p 11 cal.april.luna 15	p 5 calē.april.luna 21	p 6 cal.april.luna 20
d 7 idus mart.luna 4	d 8 idus mar.luna 3	d 2 idus mar.luna 9	d 3 idus mar.luna 8
p 12 calē.maij,luna 16	p 13 calē.maij,luna 15	p 7 calē.maij,luna 21	p 8 cal.mar.luna 20
d 7 idus mart.luna 5	d 8 idus mar.luna 4	d non.mar.luna 3	d 3 idus mar.luna 9
p 12 calē.maij,luna 17	p 13 calē.maij,luna 16	p 14 calē.maij,luna 15	p 8 cal.maij.luna 21
d 7 idus mar.luna 7	d 8 idus mar.luna 6	d non.mar.luna 5	d 2 non.mar.luna 4
p 12 calē.maij,luna 19	p 13 calē.maij,luna 18	p 14 calē.maij,luna 17	p 15 cal.maij.luna 16
d 7 idus mar.luna 9	d 8 idus mart.luna 8	d non.mar.luna 7	d 2 non.mar.luna 6
p 12 calē.maij,luna 21	p 13 calē.maij,luna 20	p 14 calē.maij,luna 19	p 15 cal.maij.luna 18

Beda, tom.1.

R

De embolismo.

Secunda tabula, de Ferijs.

| Litera hebdomaticæ,
Epactæ,	F		E		D	
	q	p	q	p	q	p
1 0	6 calend. martij	8 iduum aprilis	6 calend. martij	8 iduum aprilis	calend. marti.	iduum aprilis
2 11	7 iduum aprilis	9 calend. martij	7 iduum aprilis	9 calend. martij	calend. iuni.	calend. marti.
3 22	8 calend. martij	10 iduum maij	8 calend. martij	10 iduum maij	calend. marti.	calend. aprilis
4 3	9 iduum maij	11 calend. aprilis	9 iduum maij	11 calend. aprilis	calend. aprilis	iduum maij
5 14	10 calend. aprilis	12 iduum maij	10 calend. aprilis	12 iduum maij	iduum maij	calend. marti.
6 25	11 iduum maij	13 calend. martij	11 iduum maij	13 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
7 6	12 calend. martij	14 iduum aprilis	12 calend. martij	14 iduum aprilis	calend. iuni.	calend. marti.
8 17	13 iduum aprilis	15 calend. martij	13 iduum aprilis	15 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
9 28	14 calend. martij	16 iduum maij	14 calend. martij	16 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
10 9	15 iduum maij	17 calend. aprilis	15 iduum maij	17 calend. aprilis	calend. marti.	calend. iuni.
11 20	16 calend. aprilis	18 iduum maij	16 calend. aprilis	18 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
12 1	17 iduum maij	19 calend. martij	17 iduum maij	19 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
13 12	18 calend. martij	20 iduum aprilis	18 calend. martij	20 iduum aprilis	calend. iuni.	calend. marti.
14 23	19 iduum aprilis	21 calend. martij	19 iduum aprilis	21 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
15 4	20 calend. martij	22 iduum maij	20 calend. martij	22 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
16 15	21 iduum maij	23 calend. aprilis	21 iduum maij	23 calend. aprilis	calend. marti.	calend. iuni.
17 26	22 calend. aprilis	24 iduum maij	22 calend. aprilis	24 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
18 7	23 iduum maij	25 calend. martij	23 iduum maij	25 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
19 18	24 calend. martij	26 iduum aprilis	24 calend. martij	26 iduum aprilis	calend. iuni.	calend. marti.
20 29	25 iduum aprilis	27 calend. martij	25 iduum aprilis	27 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
21 10	26 calend. martij	28 iduum maij	26 calend. martij	28 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
22 21	27 iduum maij	29 calend. aprilis	27 iduum maij	29 calend. aprilis	calend. marti.	calend. iuni.
23 2	28 calend. aprilis	30 iduum maij	28 calend. aprilis	30 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
24 13	29 iduum maij	31 calend. martij	29 iduum maij	31 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
25 24	30 calend. martij	1 calend. aprilis	30 calend. martij	1 calend. aprilis	calend. iuni.	calend. marti.
26 5	31 iduum maij	2 calend. martij	31 iduum maij	2 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
27 16	1 calend. aprilis	3 iduum maij	1 calend. aprilis	3 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
28 27	2 calend. martij	4 iduum aprilis	2 calend. martij	4 iduum aprilis	calend. marti.	calend. iuni.
29 8	3 calend. aprilis	5 iduum maij	3 calend. aprilis	5 iduum maij	calend. iuni.	calend. marti.
30 19	4 iduum maij	6 calend. martij	4 iduum maij	6 calend. martij	calend. marti.	calend. iuni.
31 30	5 calend. martij	7 iduum aprilis	5 calend. martij	7 iduum aprilis	calend. iuni.	calend. marti.

Decennouentis numerus.

De embolismo.

Residuum secundæ Tabulæ, de Ferijs.

| Litera hebdomaticæ,
Epactæ,	C		B		A		G		Anni
	q	p	q	p	q	p	q	p	
1 1	2 calend. martij	4 iduum aprilis	3 calend. marti.	5 iduum aprilis	4 calend. marti.	6 iduum aprilis	5 calend. marti.	7 iduum aprilis	1
2 2	3 iduum aprilis	5 calend. martij	4 iduum aprilis	6 calend. martij	5 iduum aprilis	7 calend. martij	6 iduum aprilis	8 calend. martij	2
3 3	4 calend. martij	6 iduum maij	5 calend. martij	7 iduum maij	6 calend. martij	8 iduum maij	7 calend. martij	9 iduum maij	3
4 4	5 iduum maij	7 calend. aprilis	6 iduum maij	8 calend. aprilis	7 iduum maij	9 calend. aprilis	8 iduum maij	10 calend. aprilis	4
5 5	6 calend. aprilis	8 iduum maij	7 calend. aprilis	9 iduum maij	8 calend. aprilis	10 iduum maij	9 calend. aprilis	11 iduum maij	5
6 6	7 iduum maij	9 calend. martij	8 iduum maij	10 calend. martij	9 iduum maij	11 calend. martij	10 iduum maij	12 calend. martij	6
7 7	8 calend. martij	10 iduum aprilis	9 calend. martij	11 iduum aprilis	10 calend. martij	12 iduum aprilis	11 calend. martij	13 iduum aprilis	7
8 8	9 iduum aprilis	11 calend. martij	10 iduum aprilis	12 calend. martij	11 iduum aprilis	13 calend. martij	12 iduum aprilis	14 calend. martij	8
9 9	10 calend. martij	12 iduum maij	11 calend. martij	13 iduum maij	12 calend. martij	14 iduum maij	13 calend. martij	15 iduum maij	9
10 10	11 iduum maij	13 calend. aprilis	12 iduum maij	14 calend. aprilis	13 iduum maij	15 calend. aprilis	14 iduum maij	16 calend. aprilis	10
11 11	12 calend. aprilis	14 iduum maij	13 calend. aprilis	15 iduum maij	14 calend. aprilis	16 iduum maij	15 calend. aprilis	17 iduum maij	11
12 12	13 iduum maij	15 calend. martij	14 iduum maij	16 calend. martij	15 iduum maij	17 calend. martij	16 iduum maij	18 calend. martij	12
13 13	14 calend. martij	16 iduum aprilis	15 calend. martij	17 iduum aprilis	16 calend. martij	18 iduum aprilis	17 calend. martij	19 iduum aprilis	13
14 14	15 iduum aprilis	17 calend. martij	16 iduum aprilis	18 calend. martij	17 iduum aprilis	19 calend. martij	18 iduum aprilis	20 calend. martij	14
15 15	16 calend. martij	18 iduum maij	17 calend. martij	19 iduum maij	18 calend. martij	20 iduum maij	19 calend. martij	21 iduum maij	15
16 16	17 iduum maij	19 calend. aprilis	18 iduum maij	20 calend. aprilis	19 iduum maij	21 calend. aprilis	20 iduum maij	22 calend. aprilis	16
17 17	18 calend. aprilis	20 iduum maij	19 calend. aprilis	21 iduum maij	20 calend. aprilis	22 iduum maij	21 calend. aprilis	23 iduum maij	17
18 18	19 iduum maij	21 calend. martij	20 iduum maij	22 calend. martij	21 iduum maij	23 calend. martij	22 iduum maij	24 calend. martij	18
19 19	20 calend. martij	22 iduum aprilis	21 calend. martij	23 iduum aprilis	22 calend. martij	24 iduum aprilis	23 calend. martij	25 iduum aprilis	19
20 20	21 iduum aprilis	23 calend. martij	22 iduum aprilis	24 calend. martij	23 iduum aprilis	25 calend. martij	24 iduum aprilis	26 calend. martij	20
21 21	22 calend. martij	24 iduum maij	23 calend. martij	25 iduum maij	24 calend. martij	26 iduum maij	25 calend. martij	27 iduum maij	21
22 22	23 iduum maij	25 calend. aprilis	24 iduum maij	26 calend. aprilis	25 iduum maij	27 calend. aprilis	26 iduum maij	28 calend. aprilis	22
23 23	24 calend. aprilis	26 iduum maij	25 calend. aprilis	27 iduum maij	26 calend. aprilis	28 iduum maij	27 calend. aprilis	29 iduum maij	23
24 24	25 iduum maij	27 calend. martij	26 iduum maij	28 calend. martij	27 iduum maij	29 calend. martij	28 iduum maij	30 calend. martij	24
25 25	26 calend. martij	28 iduum aprilis	27 calend. martij	29 iduum aprilis	28 calend. martij	30 iduum aprilis	29 calend. martij	31 iduum aprilis	25
26 26	27 iduum aprilis	29 calend. martij	28 iduum aprilis	30 calend. martij	29 iduum aprilis	31 calend. martij	30 iduum aprilis	1 calend. martij	26
27 27	28 calend. martij	30 iduum maij	29 calend. martij	31 iduum maij	30 calend. martij	1 iduum maij	31 calend. martij	2 iduum maij	27
28 28	29 iduum maij	1 calend. aprilis	30 iduum maij	2 calend. aprilis	31 iduum maij	3 calend. aprilis	1 iduum maij	4 calend. aprilis	28
29 29	30 calend. aprilis	2 calend. martij	31 calend. aprilis	3 calend. martij	1 iduum maij	4 calend. martij	2 calend. aprilis	5 iduum maij	29
30 30	31 iduum maij	3 calend. martij	1 iduum maij	4 calend. martij	2 iduum maij	5 calend. martij	3 calend. aprilis	6 iduum maij	30
31 31	1 calend. martij	4 iduum aprilis	2 iduum maij	5 calend. martij	3 iduum maij	6 calend. martij	4 iduum aprilis	7 iduum maij	31

Bedæ, tom. 1.

R 2

Tabula prima,

Duodecim mentes anni,														
Annus .s.	December.	Novem-ber.	Octo-ber.	Septem-ber.	Augu-ustus.	Iulius.	Iunius.	Maius.	Aprilis.	Martius.	Febru-arius.	Janu-arius.	Concur-tes.	Bissex-tilis.
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28

Hæc figura demōstrat, qua feriæ calendæ con-tingant sin-gulorū mē-ſium per ui-ginti octo annos cycli ſolaris.

Figura hæc, ad feriã cuiusque diei inueniendam est facta. Constat uero uiginti octo lineis, ſe-cundum numerum annorum cycli ſolaris: per quem concurrentes ire, notiffimum est. Habet uero ſeptem tantum literas in alphabeto priores: quia totidem constat eſſe feriã. Quum ergo feriã cuiuslibet diei in uniuerso anno inuenire uolueris, uide in annali, quoniam literam habeat ipſa dies annotatam retrò iuxta ſe, & redit ad hanc figuram, inuento cycli ſolaris anno, ex numero retrò ſcripto. In ipſa linea, reperta diei litera, ſurſum reſpiciens, inuenies feriã quam quæris, adſcriptam.

Tabula ſecunda,

a	b	c	d	e	f	g	f
f	g	a	b	c	d	e	f
e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d
c	d	e	f	g	a	b	c
b	c	d	e	f	g	a	b
a	b	c	d	e	f	g	a
g	a	b	c	d	e	f	g
f	g	a	b	c	d	e	f
e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d
c	d	e	f	g	a	b	c
b	c	d	e	f	g	a	b
a	b	c	d	e	f	g	a
g	a	b	c	d	e	f	g
f	g	a	b	c	d	e	f
e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d
c	d	e	f	g	a	b	c
b	c	d	e	f	g	a	b
a	b	c	d	e	f	g	a
g	a	b	c	d	e	f	g
f	g	a	b	c	d	e	f
e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d
c	d	e	f	g	a	b	c
b	c	d	e	f	g	a	b
a	b	c	d	e	f	g	a
g	a	b	c	d	e	f	g
f	g	a	b	c	d	e	f
e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d
c	d	e	f	g	a	b	c
b	c	d	e	f	g	a	b
a	b	c	d	e	f	g	a
g	a	b	c	d	e	f	g
f	g	a	b	c	d	e	f
e	f	g	a	b	c	d	e
d	e	f	g	a	b	c	d
c	d	e	f	g	a	b	c
b	c	d	e	f	g	a	b
a	b	c	d	e	f	g	a

Tabula tertiã,

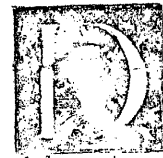
a	g	f	e	d	c	b
b	a	g	f	e	d	c
c	b	a	g	f	e	d
d	c	b	a	g	f	e
e	d	c	b	a	g	f
f	e	d	c	b	a	g
g	f	e	d	c	b	a

Dominica,
feria ſecunda,
feria tertia,
feria quarta,
feria quinta,
feria ſexta,
Sabbato

Laterculus hic, qui uocatur Septizon- dius, eo quod per ſeptem annorum cir- culum in ſe reſoluitur, habet ſepties ſep- tem cancellos, hoc eſt quadraginta & nouem literas incluſiue. Quæ uero ſunt in ſecundo ordine, ab a uſque ad g lite- ram, in ſingulis menſibus poſita, pecu- nent ad rationem biſſexti, & ad rationem feriarum, quæ per uiginti & octo annos reuoluuntur. Quæ ſicut hæc biſſexti- libus tantum annis eſt neceſſaria, a calen- dis Ianuarij uſque in diem biſſexti. Hæc autem figurarum alphabeta in anna- li, eandem habent literam ultimo die an- ni, id eſt a cal. Ianu. ſcilicet a. Quarto igitur anno, qui eſt biſſextilis, hæc minorem figuram ingreſſurus, quare primum in illa maiori feriã pridie cal. Ian. qui eſt ul- tima dies anni præcedentis, quam ſupra ſcriptam repperit certiffimè eſt. Sequenti autem die, qui eſt ſequentis anni pri- mus, ueniens ad illam, quare eandem a, in eadem feriã. Sed illa linea ſimilis, ſu- me a, ſequentis lineæ eidem ſubpoſitum, & retrò reſpiciens, inuenies feriã cal. Ian. Sicq; per totum illum menſem & per Febr. uſque ad diem biſſexti per eandem lineolam, non in tranſuerſum ſicut in illa maiori, ſed in longum, ut uides feriã annotatas, more ſolito, ſingulo- rum dierum inuenies feriã. Dies autem 6 cal. Mar. qui bis computatus, biſſextum facit: ſemel in annali tantum eſt deſcriptus, & habet f literam. Illam ergo feriã, qua primum 6 cal. Mar. legitur, in hac minori conſuetè reperiẽs e contra f. Sequenti autem die, quum uerum 6 cal. Mart. propter biſſextum dicis, redi ad illam maiorem figuram, & illa linea quam ingreſſurus es, quam hinc cy- clus Solis, illinc notatur, deſignat biſſextus, quare eandem f, & ſurſum reſpiciens inue- nies iterum feriã illius diei. Et ſic deinceps toto illo anno per eandem li- neam incedes, & ſequentibus tribus annis, per tres ſequentes lineas, donec quarto ordine, quo dictum eſt, hanc ruſum repetas.

EMBOLISMORVM
FINIS,

IN CIRCULOS BEATI CYRILLI ET DIONYSII ROMANI AC BEDÆ, STUDIOSI CIVIS IVS DAM PRÆFATIO.

Dionysius abbas genere Romanus, paschales circulos mira breuitate cōposuit, ut pote utriusq; linguæ peritā insignis. Quos quidem, ut ipse ait, ab anno ducentesimo quadragesimo octauo Diocletiani tyranni potius quam principis inchoauit. Sed incarnationis dominicæ magis, quam eiusdem tyranni memoriam agere deliberans, quinque decennouenales circulos edidit, quibus annos Christi anno tavit. Si quidem sanctus Cyrillus usque ad ipsius Dionysij tempora, paschalem obleruantiam quinque decennouenalibus circulis comprehendat. Quorum quintum præfatus Dionysius suis quinque anteposuit: ac sic incipiens ab anno dominicæ incarnationis, quingentis triginta duobus, in septingentis uiginti duos, sua dispositione perduxit. Sed quoniam hi exacti, res dire in se nullo modo poterant, qui à sancto Cyrillo non agnata quinque annis comprehensū fuerat, sicut nec illi quos eodē spacio temporum ipse ordinauerat. Nunquā enim nisi finito anno magno solis lunæq; compotus totus ex integro, sine aliqua confusione reperitur, ut idem fatetur. Idcirco præcipit, ut peractis sex annis, qui de quinto circulo beati Cyrilli tunc temporis supererāt, eosdē solus lector non repetat, sed à suo primo, qui quingentis triginta duobus annis omni prætitulatur, ordiendū non ignoret. Cuius quinque decennouenalibus circulis, uiginti tres alij adiecti magnum annū compleuerunt, qui quingentis triginta duobus annis perficitur, uigintiocto constans circulis decennouenalibus. Qui annus propterea per sua in se uestigia, sine ulla confusione reuoluitur, quoniam circulus solaris uigintiocto, & lunaris decennouem annis peragitur: qui cum eo tenore quo pariter cœpti sunt, finiuntur. Magnus annus quingentorum triginta duorum annorum iteratur, ut paschalis ratio ad solem & lunam pertinens inerrato reperatur. Sicq; fit, ut dum in eo sunt uigintiocto cycli decennouenales siue lunares, sint etiam in ipso decem & nouem cycli solares. Quorum solaris nono anno sui cycli etiam in his circulis Dionysij incipit, & in octauo desinit. Decennouenalis uerò manifestus in ipsis, totam lunæ rationem regit. Quapropter decies nouis uigintiocto, seu uicies octies nouedecim multiplicati, in quingentos triginta duos, certum est proculdubio exūdari. Quo numero annorū conficitur (ut dictum est) magnus annus, qui paschalis dicitur. Nam & in epactis, & in concurrētibus, siue cyclis decennouenali uel lunari, nec non termino paschali ad dominicā paschæ cum luna ipsius diei, qualis fuit quingentesimus trigentesimus secundus dominicæ incarnationis annus, talis erit millesimus tricentesimus tertius, talis erit etiam millesimus sexcentessimus decimus quintus, & deinceps pari ordine usque ad finem triplici annorū Domini serie ubiq; hanc concordiam seruante, quarum prima omnino præterijt, secunda ac si secundus annus magnus, adhuc imminet, de tertia quātum futurum sit (quam tamen adhibui) in his circulis. Deus solus nouit. Cū hęc ita sint, quæratur de anno dominicæ passionis, qui à natiuitate tricesimus quartus terminum paschæ decimam quartam scilicet lunam (qua Deus ad immolandum traditur) facit concurrente & regulari eiusdem lineæ, licet catholica fides habeat, post peractam centiesimam quintam traditum, & decima quinta luna feriat sextæ crucifixum. In cuius quæstionis obscuritate dominus Beda plurimum obseruatus, nihil lucis infudit, nisi tantum quod euangeliorū fidenter huius uiri auctoritati prætulit, qui beatum Theophilū quodammodo uidetur secutus, qui ait Dominum undecimo calendarum Aprilium traditum, licet unum adijciat prædictus uir, & duodecimo calendarum Aprilium, & decimam quartam lunam tunc fuisse scribit. Qui etiam in eo ab omnibus ecclesiasticis doctoribus discrepat, quod Dominum decimanona luna crucifixum demonstrat. Nam Theophilus sicut & alij, decima quinta luna crucifixum astruit, dum octauo calend. April. refert eum resurrexisse à mortuis, post multa quæ tractauerat cum suis coepiscopis de origine mundi. Igitur tanti uiri hoc unum peccatum ita indulerunt posterij, ut eum sequantur in omnibus ecclesiis. Sed mihi aliud occurrit, quod non debeo obliuioni tradere. Anno ab incarnatione Domini 529. impetrante Iustino Imperatore, sanctissimus monachorum pater Benedictus, in Italia uitibus claruit, ut testatur Victor Capuanensis episcopus, seu Paulus Cassinensis monachus, huiusq; Dionysij contemporalis exitit: qui uidelicet Benedictus pater, sabbato sancto paschæ ex hac uita migravit 12. calen. Aprilium, sicut legitur in gestis ueracissimis. Requistus talis annus in circulis sæpius nominandi Dionysij, in quo sabbatum sanctum cōtingat prædictis calendis, tertio in toto anno magno inueniri poterit: in tribus scilicet, tantum decennouenalibus cyclis, id est. 4. 22. & 27. Sed dum Benedictus pater post annum Domini 529. Cassini miraculis uiuens coruscavit, constat quod nec 22. nec 27. cycli ex hoc mundo decessit. Quia uerò uita eius mirabilis relator Papa Grego

Gregorius anno ab incarnatione Domini 605. obiit, certū est: quod nec quarto cyclo ex huius uitæ annis moriens transijt. Quippe eius monasteriū à Longobardis eo mortuo iam fuerat peruersum. Quare nisi summa fides gestorum esset, prælibatus cyclo, de utriusq; domini scilicet ac feruui transitu, calumniā induceret. Qua calumniā impulsus discutere cœpi, quid faceret controuersia huiusmodi, & primum de annis Domini ad chronicorum dicta me cōsuli Eusebii maxime Cæsariensis, & Hieronymi diuinae legis interpretis, ut quorū anni essent ab incarnatione Christi usque ad imperium Diocletiani comprehenderem: quoniam inde usque ad primum annum cyclorum Dionysij 248. deprehendissem. Instans ergo diutius, ab unius natiuitate usque ad alterius principatū, comperi spatium 286. annorū, uel 287. quoniam Christus natus est tertio anno 194. olympiadis, & Diocletianus imperium usurpauit secundo anno ducentesima sexagesima sexta ruius olympiadis. Cū ergo olympiades 71. in medio transierint, ex quibus 284. fiunt, ex duabus extremis olympiadibus duo siue tres anni colliguntur. Assumpti uerò in unum, ab incarnatione Domini omnes pariter usque ad primum cyclorum Dionysij, qui fuerunt: ante uel post principatum Diocletiani sunt collecti undique 534. uel magis 535. Hęc dicens non præiudico, nec damno aliorū sententias, sed ex authenticis libris, quod uerum est inuestigans, qui iuxta fidem Niceni concilij assero, quod nullus annus alicuius cycli decennouenalis dominicæ passioni ac feruui cōueniat concurrentes tres, cum regularibus quatuor produnt. Transierunt autem à passione Domini usque ad transitum sancti patris Benedicti 497. anni. Quibus diuisis per uiginti, & tricesima parte geminata ad noticiam uenit, quod præter tertium nullus concurrentes esse poterit. Anno 497. à passione Domini. Quam diuisionis regulam, qui plenius nosse desiderat, 55. capitulum domini Bedæ de relictu concurrentium legat: quod idem sanctus presbyter in circulorum suorum adiectione debuit aduertere, unde potuisset alterius negligentiam cauere. Quam & si tetigit, soluensdam posterioribus relinquit, qui nil calculi eum putant latere, & ob hoc tam faciunt eius autoritatem tot labentibus annis seruata, ut uix corrigi possit pluribus obnitentibus causis. Nos tamen omnibus his 28. decennouenalibus cyclis duos subiecimus, ut quod Dionysium facere debuisse diximus, eius lectoris diligentia manifestemus. His enim inspectis de reliquis per totum annum magnum peritus calculator non dubitabit, si tamen saltem dubitare placuerit. Sciendum denique quod in his circulis Dionysij, anni Domini sua serie prodeit, & 15. annis euolutis, indictione redeunt, nec ad solem nec ad lunam pertinentes: & idcirco finito anno, non eo modo quo cœpti sunt, redeunt.

IO. NOVIOMAGVS LECTORI STVDIOSO, S. P.

Scipit Beda, annorum qui sunt à Christo nato usque 1595. circulos decennouenales 84. feruuiam, & quod idem est) 28. ter geminatos, qui partim temporum iniuria & descriptorum iniuria deprauati sunt, partim etiam interierunt, eos quantum potuimus alibi repositimus, alibi uero uimus ut essent integri usque ad 1595. Posterior ætas ubi horum annorum fuerit terminus adijciat plura. Sciendum tamen est posse hos 84. circulos redigi in 28. quorum quisque circulus cōstat triplici serie annorum, nam 531. quoque anno redeunt omnia eadem. Cōstat enim magne circulus totidem annis, quibus exactis propter solis & lunæ cursum, necesse est omnia redire, quæ sunt in circulis decennouenalibus eodem ordine & modo, exceptis indictionibus & literis dominicæ diei. Vale & nostram operam boni consulito.

SEQVNTVR BEDÆ PRESBYTERI DECENNOVALES CIRCULI,

VNA
Cum his quos scripsit Dionysius Romanus, cognomento exiguus,
& beatus Cyrillus usque ad millesimum quingentesimum
nonagesimum quintum annum salutis, quibus
continentur tres circuli magni.

Circuli.

CIRCVLVS PRIMVS SECVNDVM DIONYSIVM ROMANVM.

	3	0	4	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	20	e
	1	4	11	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	d
	2	5	22	6	idus aprilis	16 calend. aprilis	17	b
	3	6	3	7	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	20	a
	4	7	14	2	11 calend. aprilis	10 calend. aprilis	15	g
	5	8	25	3	4 idus aprilis	2 iduum aprilis	20	f
	6	9	6	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	d
	7	10	17	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	c
	8	11	28	6	7 idus aprilis	6 iduum aprilis	15	b
	9	12	9	7	6 calend. aprilis	2 calend. maij	19	a
	10	13	20	8	17 calend. maij	11 calend. maij	19	g
	11	14	1	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	e
	12	15	12	10	9 calend. aprilis	6 calend. aprilis	17	d
	13	1	23	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	18	b
	14	2	4	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	a
	15	4	15	13	12 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	g
	16	5	26	14	5 iduum aprilis	2 iduum aprilis	17	f
	17	6	7	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	e
	18	7	18	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	d

Ogdoas, Primus decennouenalis.

Hendecas, Luna ipfius diei

Anni Domini, Litera Dominicalis,

Indictiones, Decimaquarta Luna,

Epactæ, Dies Dominicus Paschæ,

Concurrentes, Luna ipfius diei

Cycli lunares,

Circulus secundus, secundum eundem Dionysium.

	8	0	6	17	nonæ aprilis	5 idus aprilis	18	b
	19	9	11	18	8 calend. aprilis	2 idus aprilis	20	a
	20	10	22	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	g
	21	11	3	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	18	e
	22	12	14	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	d
	23	13	25	3	4 iduum aprilis	16 calend. maij	20	c
	24	14	6	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	b
	25	15	17	5	14 calend. maij	11 calend. maij	16	a
	26	16	28	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	g
	27	17	9	7	6 calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	e
	28	18	20	8	17 calend. maij	15 calend. maij	21	d
	29	19	1	9	2 nonarū aprilis	5 idus aprilis	19	b
	30	20	12	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	a
	31	21	23	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	g
	32	22	4	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	f
	33	23	15	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	e
	34	24	26	14	5 iduum aprilis	4 idus aprilis	15	d
	35	25	7	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	c
	36	26	18	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	b
	37	27	29	17				a

Ogdoas, Secundus decennouenalis.

Hendecas, Luna ipfius diei

Anni Domini, Litera Dominicalis,

Indictiones, Decimaquarta Luna,

Epactæ, Dies Dominicus Paschæ,

Concurrentes, Luna ipfius diei

Cycli lunares,

Circuli.

Circulus tertius, secundum eundem Dionysium.

	13	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	f
	38	14	11	3	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	18	e
	39	15	22	4	idus aprilis	15 calend. maij	18	d
	40	16	3	5	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	c
	41	17	14	6	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	b
	42	18	25	7	4 iduum aprilis	4 calend. maij	18	a
	43	19	6	8	3 calend. aprilis	nonarū aprilis	20	g
	44	20	17	9	14 calend. maij	7 calend. maij	21	f
	45	21	28	10	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	e
	46	22	9	11	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	d
	47	23	20	12	17 calend. maij	11 calend. maij	20	c
	48	24	1	13	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	b
	49	25	12	14	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	a
	50	26	23	15	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	g
	51	27	4	16	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	f
	52	28	15	17	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	e
	53	29	26	18	5 iduum aprilis	18 calend. maij	18	d
	54	30	7	19	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	c
	55	31	18	20	15 calend. maij	14 calend. maij	15	b

Ogdoas, Tertius decennouenalis.

Hendecas, Luna ipfius diei

Anni Domini, Litera Dominicalis,

Indictiones, Decimaquarta Luna,

Epactæ, Dies Dominicus Paschæ,

Concurrentes, Luna ipfius diei

Cycli lunares,

Circulus quartus, secundum eundem Dionysium.

	2	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	18	d
	57	3	11	6	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	c
	58	4	22	7	idus aprilis	17 calend. maij	16	b
	59	5	3	8	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	17	a
	60	6	14	9	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	g
	61	7	25	10	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	f
	62	8	6	11	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	17	e
	63	9	17	12	14 calend. maij	10 calend. maij	17	d
	64	10	28	13	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	c
	65	11	9	14	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	16	b
	66	12	20	15	17 calend. maij	13 calend. maij	17	a
	67	13	1	16	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	g
	68	14	12	17	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	f
	69	15	23	18	2 iduum aprilis	17 calend. maij	17	e
	70	16	4	19	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	d
	71	17	15	20	12 calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	c
	72	18	26	21	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	b
	73	19	7	22	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	a
	74	20	18	23	15 calend. maij	9 calend. maij	20	g
	75	21	29	24				f

Ogdoas, Quartus decennouenalis.

Hendecas, Luna ipfius diei

Anni Domini, Litera Dominicalis,

Indictiones, Decimaquarta Luna,

Epactæ, Dies Dominicus Paschæ,

Concurrentes, Luna ipfius diei

Cycli lunares,

Circuli.

Circulus quintus, secundum eundem Dionysium.

76	6	0	1	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	16	a
77	7	11	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	g
78	8	22	3	19	idus aprilis	15 calend. maij	20	f
79	9	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	d
80	10	14	5	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	c
81	11	25	6	3	4 iduum aprilis	14 calend. maij	19	b
82	12	6	4	3	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	g
83	13	17	5	4	14 calend. maij	12 calend. maij	16	f
84	14	28	6	5	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	d
85	15	9	7	6	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	c
86	1	20	8	7	17 calend. maij	16 calend. maij	22	b
87	2	1	9	8	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	18	a
88	3	12	10	9	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	g
89	4	23	11	10	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	f
90	5	4	12	11	11 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	d
91	6	15	13	12	6 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	c
92	7	26	14	13	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20	b
93	8	7	15	14	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	a
94	9	18	16	15	15 calend. maij	12 calend. maij	17	g

Ogdoas, 83-84
Hendecas, 93-94

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Quintus decennouennalis.

Circulus sextus, secundum eundem Dionysium.

95	10	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21	e
96	11	11	4	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16	d
97	12	22	5	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	c
98	13	3	6	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	b
99	14	14	7	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	h
100	15	25	8	3	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	f
101	1	6	9	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	d
102	2	17	10	5	14 calend. maij	8 calend. aprilis	20	c
103	3	28	11	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	15	b
104	4	9	12	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18	a
105	5	20	13	8	17 calend. maij	12 calend. maij	19	g
106	6	1	14	9	2 nonarū aprilis	6 nonarū aprilis	15	e
107	7	12	15	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	18	d
108	8	23	16	11	2 iduum aprilis	16 calend. aprilis	18	c
109	9	4	17	12	11 calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	b
110	10	15	18	13	8 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	h
111	11	26	19	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	f
112	12	7	20	15	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20	e
113	13	18	21	16	15 calend. maij	8 calend. maij	21	d

Ogdoas, 102-103
Hendecas, 112-113

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Sextus decennouennalis.

Circuli.

Circulus septimus, secundum eundem Dionysium.

114	14	0	6	17	nonæ aprilis	5 iduum aprilis	18	b
115	15	11	7	18	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15	a
116	1	22	8	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	g
117	2	3	9	1	4 nonarū aprilis	nonarū aprilis	17	f
118	3	14	10	2	11 calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	d
119	4	25	11	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	c
120	5	6	12	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	b
121	6	17	13	5	14 calend. maij	11 calend. maij	17	a
122	7	28	14	6	8 iduum aprilis	iduum aprilis	20	g
123	8	9	15	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	e
124	9	20	16	8	17 calend. maij	15 calend. maij	16	d
125	10	1	17	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	18	c
126	11	12	18	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	a
127	12	23	19	11	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16	g
128	13	4	20	12	11 calend. aprilis	nonarū aprilis	18	f
129	14	15	21	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	d
130	15	26	22	14	5 iduum aprilis	7 iduum aprilis	15	c
131	1	7	23	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	b
132	2	18	24	16	15 calend. maij	11 calend. maij	18	a

Ogdoas, 121-122
Hendecas, 131-132

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Septimus decennouennalis.

Circulus octauus, secundum eundem Dionysium.

133	3	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	g
134	4	11	3	18	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18	f
135	5	22	4	19	idus aprilis	14 calend. maij	19	e
136	6	3	5	1	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	d
137	7	14	6	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17	c
138	8	25	7	3	4 idus aprilis	18 calend. maij	18	b
139	9	6	8	4	3 calend. aprilis	8 iduum aprilis	21	a
140	10	17	9	5	14 calend. maij	7 calend. maij	21	g
141	11	28	10	6	7 idus aprilis	4 iduum aprilis	17	f
142	12	9	11	7	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20	e
143	13	20	12	8	17 calend. maij	10 calend. maij	21	d
144	14	1	13	9	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	c
145	15	12	14	10	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	b
146	1	23	15	11	2 iduum aprilis	14 calend. maij	20	a
147	2	4	16	12	11 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	16	g
148	3	15	17	13	8 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	f
149	4	26	18	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	19	e
150	5	7	19	15	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15	d
151	6	18	20	16	15 calend. maij	13 calend. maij	16	c

Ogdoas, 141-142
Hendecas, 151-152

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis, Octauus decennouennalis.

Circuli.

Circulus nonus, secundum eundem Dionysium.

152	7	0	5	17	nona aprilis	4 iduum aprilis	19	d
153	8	11	6	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	15	c b
154	9	22	7	19	idus aprilis	17 calend. maij	16	a
155	10	3	1	1	4 nonarū aprilis	7 iduum aprilis	19	f g
156	11	14	2	11	calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	e d
157	12	25	3	2	4 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c d
158	13	6	4	3	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18	c c
159	14	17	5	4	4 calend. maij	9 calend. maij	19	b a
160	15	28	6	5	7 iduum aprilis	18 calend. maij	21	f g
161	1	9	7	6	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	e g
162	2	20	8	7	7 calend. maij	13 calend. maij	18	e e
163	3	1	9	8	2 nonarū aprilis	3 iduum aprilis	21	d d
164	4	12	10	9	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16	c c
165	5	23	11	10	2 iduum aprilis	7 calend. maij	17	b a
166	6	4	12	11	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20	f g
167	7	15	13	12	12 calend. aprilis	10 calend. aprilis	16	e e
168	8	26	14	13	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	e e
169	9	7	15	14	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	d c
170	10	18	16	15	5 calend. maij	9 calend. maij	20	b

Nonus decennouenalis.

Circulus decimus, secundum eundem Dionysium.

171	11	0	7	17	nona aprilis	7 iduum aprilis	16	a
172	12	11	1	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	f g
173	13	22	2	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	e e
174	14	3	3	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16	d c
175	15	14	4	2	calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	c b
176	1	25	5	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19	b
177	2	6	6	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	a
178	3	17	7	5	4 calend. maij	12 calend. aprilis	16	f g
179	4	28	8	6	7 iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	c c
180	5	9	9	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	e d
181	6	20	10	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15	c b
182	7	1	11	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	18	a a
183	8	12	12	10	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	f g
184	9	23	13	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21	e d
185	10	4	14	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	c d
186	11	15	15	13	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20	c c
187	12	26	16	14	5 iduum aprilis	16 calend. maij	21	b b
188	13	7	17	15	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	a f
189	14	18	18	16	5 calend. maij	12 calend. maij	17	g

Decimus decennouenalis.

Circuli.

Circulus undecimus, secundum eundem Dionysium.

190	15	0	3	17	nona aprilis	2 iduum aprilis	21	c b
191	1	11	4	18	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	a
192	2	22	5	19	idus aprilis	16 calend. maij	17	f g
193	3	3	6	1	4 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	20	e d
194	4	14	7	2	calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	e d
195	5	25	8	3	4 iduum aprilis	iduum aprilis	17	c c
196	6	6	9	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19	b
197	7	17	10	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20	a
198	8	28	11	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	16	f g
199	9	9	12	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	e e
200	10	20	13	8	17 calend. maij	11 calend. maij	18	d
201	11	1	14	9	2 nonarū aprilis	nona aprilis	15	c c
202	12	12	15	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18	b a
203	13	23	16	11	2 iduum aprilis	15 calend. maij	19	f g
204	14	4	17	12	calend. aprilis	6 iduum aprilis	21	e e
205	15	15	18	13	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	c c
206	1	26	19	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	d c
207	2	7	20	15	4 calend. aprilis	nona aprilis	21	b
208	3	18	21	16	5 calend. maij	8 calend. maij	21	a

Vndecimus decennouenalis.

Circulus duodecimus, secundum eundem Dionysium.

209	4	0	6	17	nona aprilis	5 iduum aprilis	18	g
210	5	11	7	18	8 calend. aprilis	calend. aprilis	21	e c
211	6	22	8	19	idus aprilis	18 calend. maij	15	d c
212	7	3	9	1	4 nonarū aprilis	nona aprilis	17	e
213	8	14	10	2	calend. aprilis	5 calend. aprilis	20	b a
214	9	25	11	3	4 iduum aprilis	15 calend. maij	21	f g
215	10	6	12	4	3 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	e
216	11	17	13	5	14 calend. maij	11 calend. aprilis	17	e
217	12	28	14	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d c
218	13	9	15	7	6 calend. aprilis	4 calend. aprilis	16	b
219	14	20	16	8	17 calend. maij	14 calend. maij	17	a
220	15	1	17	9	2 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	g
221	1	12	18	10	9 calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	f
222	2	23	19	11	2 iduum aprilis	18 calend. maij	16	d c
223	3	4	20	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	e c
224	4	15	21	13	12 calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	b
225	5	26	22	14	5 iduum aprilis	4 iduum aprilis	15	a
226	6	7	23	15	4 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	18	f g
227	7	18	24	16	5 calend. maij	10 calend. maij	19	e

Duodecimus decennouenalis.

Circuli.

Circulus decimustertius, secundum eundem Dionysium.

228	8	0	2	17	nonæ	aprilis	7	iduum	aprilis	15	d	
229	9	11	3	18	8	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	c
230	10	21	4	19	idus	aprilis	4	calend.	maij	19	b	
231	11	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	17	a
232	12	14	7	2	11	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	g
233	13	25	1	3	4	iduum	aprilis	18	calend.	maij	18	e
234	14	0	2	4	3	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	21	d
235	15	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	b
236	1	28	5	6	7	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	a
237	2	9	6	7	6	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	g
238	3	20	7	8	17	calend.	maij	10	calend.	maij	21	f
239	4	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	e
240	5	12	3	10	9	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	17	c
241	6	23	4	11	2	iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	b
242	7	4	5	12	11	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	a
243	8	15	6	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	g
244	9	26	1	14	5	iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	e
245	10	7	2	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	d
246	11	18	3	16	13	calend.	maij	13	calend.	maij	16	c

Ogdoas, 235-240
Hendecas, 241-246

Decimustertius decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei Litera Dominicalis.

Circulus decimus quartus, secundum eundem Dionysium.

247	12	0	4	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17	a	
248	13	11	6	18	8	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	g
249	14	22	7	19	idus	aprilis	7	calend.	maij	16	e	
250	15	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	d
251	1	14	2	2	10	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	c
252	2	25	4	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b
253	3	6	5	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	a
254	4	17	6	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	g
255	5	28	7	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	f
256	6	9	2	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	d
257	7	20	3	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	18	c
258	8	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b
259	9	12	5	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	a
260	10	23	7	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	g
261	11	4	1	12	11	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	20	e
262	12	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d
263	13	26	3	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	c
264	14	7	5	15	4	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19	b
265	15	18	6	16	13	calend.	maij	9	calend.	maij	20	a

Ogdoas, 254-260
Hendecas, 261-265

Decimusquartus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus decimus quintus, secundum eundem Dionysium.

266	1	0	7	17	nonæ	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f	
267	2	11	1	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	e
268	3	22	3	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	20	d	
269	4	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	c
270	5	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	b
271	6	25	6	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	a
272	7	6	1	4	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	g
273	8	17	2	5	14	calend.	maij	12	calend.	maij	16	e
274	9	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	d
275	10	9	4	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	c
276	11	20	6	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	15	b
277	12	1	7	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	18	a
278	13	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	g
279	14	23	2	11	2	iduum	aprilis	17	idus	aprilis	15	e
280	15	4	3	12	11	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	d
281	1	15	5	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	20	c
282	2	26	6	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	b
283	3	7	7	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	a
284	4	18	2	16	13	calend.	maij	12	calend.	maij	17	g

Ogdoas, 272-278
Hendecas, 279-284

Decimusquintus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei Litera Dominicalis.

Circulus decimus sextus, secundum eundem Dionysium.

285	5	0	3	17	nonæ	aprilis	2	iduum	aprilis	21	c	
286	6	11	4	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	b
287	7	22	5	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	a	
288	8	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	g
289	9	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	e
290	10	25	2	3	4	iduum	aprilis	17	idus	aprilis	17	d
291	11	6	3	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	20	c
292	12	17	5	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	b
293	13	28	6	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	16	a
294	14	9	7	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	g
295	15	20	1	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	20	e
296	1	1	3	9	2	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	d
297	2	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	c
298	3	23	5	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	b
299	4	4	6	12	11	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	a
300	5	15	1	13	12	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	g
301	6	26	2	14	5	iduum	aprilis	17	idus	aprilis	18	e
302	7	7	3	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	21	d
303	8	18	4	16	13	calend.	maij	14	calend.	maij	15	c

Ogdoas, 292-298
Hendecas, 299-303

Decimus sextus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus decimusseptimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (304-322), months (Aprilis, Maij), and days. Includes labels for 'Ogdoas', 'Hendecas', and various astronomical/religious terms like 'Anni Domini', 'Indictiones', 'Epacta', etc.

Circuli.

Circulus decimusnonus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (342-360), months (Aprilis, Maij), and days. Includes labels for 'Ogdoas', 'Hendecas', and various astronomical/religious terms like 'Anni Domini', 'Indictiones', 'Epacta', etc.

Circulus decimus octavus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (323-341), months (Aprilis, Maij), and days. Includes labels for 'Ogdoas', 'Hendecas', and various astronomical/religious terms like 'Anni Domini', 'Indictiones', 'Epacta', etc.

Circulus vigesimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (361-379), months (Aprilis, Maij), and days. Includes labels for 'Ogdoas', 'Hendecas', and various astronomical/religious terms like 'Anni Domini', 'Indictiones', 'Epacta', etc.

Circuli.

Circulus uigefimus primus, secundum eundem Dionysium.

380	10	0	3	17	nonæ aprilis	2	iduum aprilis	21	c	d
381	11	11	4	18	8 calend. aprilis	5	calend. aprilis	16	b	c
382	12	22	5	19	idus aprilis	15	calend. maij	18	a	d
383	13	3	6	1	4 nonarū aprilis	5	iduum aprilis	21	f	e
384	14	14	1	2	11 calend. aprilis	9	calend. aprilis	16	g	f
385	15	25	2	3	iduum aprilis	4	iduum aprilis	17	e	d
386	1	6	3	4	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	d	c	b
387	2	17	4	5	14 calend. maij	7	calend. maij	21	a	d
388	3	28	5	6	7 iduum aprilis	5	iduum aprilis	15	b	c
389	4	9	7	7	6 calend. aprilis	calend. aprilis	19	g	f	e
390	5	20	1	8	17 calend. maij	11	calend. maij	20	f	e
391	6	1	2	9	2 nonarū aprilis	8	iduum aprilis	16	d	c
392	7	12	4	10	9 calend. aprilis	5	calend. aprilis	18	e	d
393	8	23	5	11	iduum aprilis	15	calend. maij	19	b	c
394	9	4	6	12	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	15	a	d
395	10	15	7	13	12 calend. aprilis	8	calend. aprilis	18	g	f
396	11	26	2	14	5 iduum aprilis	idus aprilis	18	e	d	c
397	12	7	3	15	4 calend. aprilis	nonæ aprilis	20	d	c	b
398	13	18	4	16	15 calend. maij	14	calend. maij	15	a	d

Ogdoas, 387-390; Hendecas, 398-399.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis, Vigefimus primus decennouenalis.

Circulus uigefimus secundus, secundum eundem Dionysium.

399	14	0	5	17	nonæ aprilis	4	iduum aprilis	19	b	c
400	15	11	7	18	8 calend. aprilis	calend. aprilis	22	a	d	c
401	1	22	1	19	idus aprilis	16	calend. maij	15	f	e
402	2	3	2	1	4 nonarū aprilis	8	iduum aprilis	18	g	f
403	3	14	3	2	11 calend. aprilis	4	calend. aprilis	21	e	d
404	4	25	5	3	4 iduum aprilis	15	calend. maij	21	c	b
405	5	6	6	4	3 calend. aprilis	4	nonarū aprilis	17	a	d
406	6	17	7	5	14 calend. maij	10	calend. maij	18	g	f
407	7	28	1	6	7 iduum aprilis	18	calend. maij	22	e	d
408	8	9	3	7	6 calend. aprilis	4	calend. aprilis	16	c	b
409	9	20	4	8	17 calend. maij	14	calend. maij	17	d	c
410	10	1	5	9	2 nonarū aprilis	4	iduum aprilis	20	b	c
411	11	12	6	10	9 calend. aprilis	7	calend. aprilis	16	a	d
412	12	23	1	11	2 iduum aprilis	18	calend. maij	16	g	f
413	13	4	2	12	calend. aprilis	8	iduum aprilis	17	e	d
414	14	15	3	13	12 calend. aprilis	11	calend. aprilis	15	d	c
415	15	26	4	14	5 iduum aprilis	3	iduum aprilis	16	c	b
416	1	7	5	15	4 calend. aprilis	4	nonarū aprilis	18	b	a
417	2	18	7	16	15 calend. maij	10	calend. maij	19	g	f

Ogdoas, 407-410; Hendecas, 417-418.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis, Vigefimus secundus decennouenalis.

Circuli.

Circulus uigefimus tertius, secundum eundem Dionysium.

418	3	0	1	17	nonæ aprilis	7	iduum aprilis	17	f	e
419	4	11	2	18	8 calend. aprilis	3	calend. aprilis	19	d	c
420	5	22	4	19	idus aprilis	14	calend. maij	18	e	d
421	6	3	5	1	4 nonarū aprilis	3	nonarū aprilis	15	b	c
422	7	14	6	2	11 calend. aprilis	7	calend. aprilis	18	a	d
423	8	25	7	3	4 iduum aprilis	17	calend. maij	19	g	f
424	9	6	2	4	3 calend. aprilis	8	iduum aprilis	21	f	e
425	10	17	3	5	14 calend. maij	13	calend. maij	15	d	c
426	11	28	4	6	7 iduum aprilis	3	iduum aprilis	18	e	d
427	12	9	5	7	6 calend. aprilis	3	nonarū aprilis	21	b	c
428	13	20	7	8	17 calend. maij	10	calend. maij	21	a	d
429	14	1	1	9	2 nonarū aprilis	7	iduum aprilis	17	f	e
430	15	12	2	10	9 calend. aprilis	3	calend. aprilis	20	e	d
431	1	23	3	11	2 iduum aprilis	13	calend. maij	21	d	c
432	2	4	4	12	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	16	c	b
433	3	15	5	13	12 calend. aprilis	7	calend. aprilis	19	a	d
434	4	26	7	14	5 iduum aprilis	17	calend. maij	20	g	f
435	5	7	1	15	4 calend. aprilis	2	calend. aprilis	16	e	d
436	6	18	3	16	15 calend. maij	13	calend. maij	16	c	b

Ogdoas, 425-428; Hendecas, 436-437.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis, Vigefimus tertius decennouenalis.

Circulus uigefimus quartus, secundum eundem Dionysium.

437	7	0	4	17	nonæ aprilis	3	iduum aprilis	20	c	b
438	8	11	5	18	8 calend. aprilis	6	calend. aprilis	16	b	a
439	9	22	6	19	idus aprilis	16	calend. maij	17	a	d
440	10	3	1	1	4 nonarū aprilis	7	iduum aprilis	19	g	f
441	11	14	2	2	11 calend. aprilis	10	calend. aprilis	15	e	d
442	12	25	3	3	4 iduum aprilis	2	iduum aprilis	16	d	c
443	13	6	4	4	3 calend. aprilis	2	nonarū aprilis	19	c	b
444	14	17	5	5	14 calend. maij	9	calend. maij	19	b	a
445	15	28	7	6	7 iduum aprilis	6	iduum aprilis	15	g	f
446	1	9	1	7	6 calend. aprilis	2	calend. aprilis	18	e	d
447	2	20	2	8	17 calend. maij	12	calend. maij	19	c	b
448	3	1	3	9	2 nonarū aprilis	3	iduum aprilis	21	d	c
449	4	12	4	10	9 calend. aprilis	6	calend. aprilis	17	b	a
450	5	23	5	11	2 iduum aprilis	16	calend. maij	18	a	d
451	6	4	6	12	calend. aprilis	6	iduum aprilis	21	g	f
452	7	15	7	13	12 calend. aprilis	10	calend. aprilis	16	f	e
453	8	26	8	14	5 iduum aprilis	2	iduum aprilis	17	d	c
454	9	7	9	15	4 calend. aprilis	2	nonarū aprilis	20	c	b
455	10	18	1	16	15 calend. maij	8	calend. maij	21	b	a

Ogdoas, 443-446; Hendecas, 454-455.

Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis, Vigefimus quartus decennouenalis.

Circuli.

Circulus uigefimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipfius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Circulus uigefimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipfius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Circuli.

Circulus uigefimus feptimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipfius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Circulus uigefimus octauus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipfius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Circulus trigefimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (532-550), months (Aprilis, Maij), and days (nona, idus, calend.). Includes labels for Ogdoas, Hendecadas, and various ecclesiastical cycles like Annus Domini, Indictiones, Epacta, etc.

Circulus trigefimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (551-569), months (Aprilis, Maij), and days (nona, idus, calend.). Includes labels for Ogdoas, Hendecadas, and various ecclesiastical cycles like Annus Domini, Indictiones, Epacta, etc.

Circulus trigefimus primus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (570-588), months (Aprilis, Maij), and days (nona, idus, calend.). Includes labels for Ogdoas, Hendecadas, and various ecclesiastical cycles like Annus Domini, Indictiones, Epacta, etc.

Circulus trigefimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (589-607), months (Aprilis, Maij), and days (nona, idus, calend.). Includes labels for Ogdoas, Hendecadas, and various ecclesiastical cycles like Annus Domini, Indictiones, Epacta, etc.

Circuli.

Circulus trigesimus tertius, secundum eundem Dionysium,

608	11	0	1	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	16	e
609	12	11	2	18	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	d
610	13	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	c
611	14	3	4	1	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	a
612	15	14	6	2	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	g
613	1	25	7	3	iduum	aprilis	14	calend.	maij	19	f
614	2	6	1	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	e
615	3	17	2	5	calend.	maij	12	calend.	maij	15	d
616	4	28	4	6	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	c
617	5	9	5	7	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	a
618	6	20	6	8	calend.	maij	16	calend.	maij	12	g
619	7	1	7	9	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	f
620	8	12	2	10	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	d
621	9	23	3	11	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	c
622	10	4	4	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	b
623	11	15	5	13	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	g
624	12	26	7	14	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	f
625	13	7	1	15	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	e
626	14	18	2	16	calend.	maij	12	calend.	maij	17	d

Ogdoas, Hendecas,

Trigesimalis, decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigesimus quartus, secundum eundem Dionysium,

627	15	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21	b
628	1	11	5	18	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	a
629	2	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	17	g
630	3	3	7	1	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	f
631	4	14	1	2	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	d
632	5	25	3	3	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	c
633	6	6	4	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	b
634	7	17	5	5	calend.	maij	8	calend.	aprilis	20	a
635	8	28	6	6	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	g
636	9	9	1	7	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	e
637	10	20	2	8	calend.	maij	12	calend.	maij	19	d
638	11	1	3	9	nonarū	aprilis	6	nona	aprilis	15	c
639	12	12	4	10	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	a
640	13	23	6	11	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	g
641	14	4	7	12	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	f
642	15	15	1	13	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	e
643	1	26	2	14	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	18	d
644	2	7	3	15	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	c
645	3	18	4	16	calend.	maij	8	calend.	maij	21	a

Ogdoas, Hendecas,

Trigesimalis, decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Beda, tom. i.

Circuli.

Circulus trigesimus quintus, secundum eundem Dionysium,

646	4	0	6	17	nona	aprilis	5	iduum	aprilis	18	g
647	5	11	7	18	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	f
648	6	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	e
649	7	3	3	1	nonarū	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	d
650	8	14	4	2	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	c
651	9	25	5	3	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	b
652	10	6	7	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	16	a
653	11	17	1	5	calend.	maij	11	calend.	maij	17	g
654	12	28	2	6	iduum	aprilis	7	iduum	aprilis	20	f
655	13	9	3	7	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	e
656	14	20	4	8	calend.	maij	15	calend.	maij	16	d
657	15	1	6	9	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	18	c
658	1	12	7	10	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	15	b
659	2	23	1	11	iduum	aprilis	11	iduum	aprilis	18	a
660	3	4	2	12	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	g
661	4	15	3	13	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	f
662	5	26	4	14	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	15	e
663	6	7	5	15	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	d
664	7	18	1	16	calend.	maij	11	calend.	maij	18	c

Ogdoas, Hendecas,

Trigesimalis, decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigesimus sextus, secundum eundem Dionysium,

665	8	0	2	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	15	d
666	9	11	3	18	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	c
667	10	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19	b
668	11	3	6	1	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	a
669	12	14	7	2	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	17	g
670	13	25	1	3	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	f
671	14	6	2	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	16	e
672	15	17	4	5	calend.	maij	7	calend.	maij	21	d
673	1	28	5	6	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	c
674	2	9	6	7	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	b
675	3	20	7	8	calend.	maij	10	calend.	maij	21	a
676	4	1	2	9	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	g
677	5	12	3	10	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	f
678	6	23	4	11	iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	e
679	7	4	5	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	d
680	8	15	7	13	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	c
681	9	26	1	14	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	19	b
682	10	7	2	15	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	15	a
683	11	18	3	16	calend.	maij	13	calend.	maij	16	g

Ogdoas, Hendecas,

Trigesimalis, decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Beda, tom. i.

T

Circulus trigessimus septimus, secundum eundem Dionysium.

684	12	0	5	17	nona	aprilis	4 iduum	aprilis	19	a
685	13	11	6	18	8 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	15	g e
686	14	22	7	19	idus	aprilis	17 calend.	maij	16	f e
687	15	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	19	d
688	1	14	3	2	11 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	21	b
689	2	25	4	3	4 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	15	c
690	3	6	5	4	3 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	18	a g g
691	4	17	6	5	14 calend.	maij	9 calend.	maij	19	f g e
692	5	28	1	6	7 iduum	aprilis	18 calend.	maij	21	e
693	6	9	2	7	6 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	17	d
694	7	20	3	8	17 calend.	maij	13 calend.	maij	18	c b
695	8	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3 iduum	aprilis	21	a
696	9	12	6	10	9 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	16	g g
697	10	23	7	11	2 iduum	aprilis	17 calend.	maij	17	f
698	11	4	1	12	calend.	aprilis	7 iduum	aprilis	20	e d
699	12	15	2	13	12 calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	16	b c
700	13	26	4	14	5 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	16	c
701	14	7	5	15	4 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	19	a f
702	15	18	6	16	15 calend.	maij	9 calend.	maij	20	g g

Ogdoas, Hendecae, Trigesimus septimus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus octauus, secundum eundem Dionysium.

703	1	0	7	17	nona	aprilis	7 iduum	aprilis	16	e
704	2	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	d
705	3	22	3	19	idus	aprilis	13 calend.	maij	20	c
706	4	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2 nonarū	aprilis	16	b a
707	5	14	5	2	11 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	19	g g
708	6	25	7	3	4 iduum	aprilis	17 calend.	maij	19	f
709	7	6	1	4	3 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	15	e
710	8	17	2	5	14 calend.	maij	12 calend.	aprilis	16	d c
711	9	28	3	6	7 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	19	b
712	10	9	5	7	6 calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	21	a
713	11	20	6	8	17 calend.	maij	16 calend.	maij	15	g g
714	12	1	7	9	2 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	18	f e
715	13	12	1	10	9 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	21	d
716	14	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	maij	21	c b
717	15	4	4	12	calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	17	b
718	1	15	5	13	12 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	20	a g g
719	2	26	6	14	5 iduum	aprilis	16 calend.	maij	21	e
720	3	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	d
721	4	18	2	16	15 calend.	maij	12 calend.	maij	17	d

Ogdoas, Hendecae, Trigesimus octauus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus trigessimus nonus, secundum eundem Dionysium.

722	5	0	3	17	nona	aprilis	2 iduum	aprilis	21	c b
723	6	11	4	18	8 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	17	a
724	7	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17	a
725	8	3	7	1	4 nonarū	aprilis	6 iduum	aprilis	20	g g
726	9	14	1	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	16	e d
727	10	25	2	3	4 iduum	aprilis	idus	aprilis	17	c b
728	11	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	b
729	12	17	5	5	14 calend.	maij	8 calend.	maij	20	a
730	13	28	6	6	7 iduum	aprilis	5 iduum	aprilis	16	g f
731	14	9	7	7	6 calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	e
732	15	20	2	8	17 calend.	maij	11 calend.	maij	18	d c
733	1	1	3	9	2 nonarū	aprilis	nona	aprilis	15	c
734	2	12	4	10	9 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	18	b a
735	3	23	5	11	2 iduum	aprilis	15 calend.	maij	19	a
736	4	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	g g
737	5	15	1	13	12 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	17	e c
738	6	26	2	14	5 iduum	aprilis	idus	aprilis	16	d c
739	7	7	3	15	4 calend.	aprilis	nona	aprilis	21	b
740	8	18	5	16	15 calend.	maij	8 calend.	maij	21	a

Ogdoas, Hendecae, Trigesimus nonus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus quadragesimus, secundum eundem Dionysium.

741	9	0	6	17	nona	aprilis	5 iduum	aprilis	18	e g
742	10	11	7	18	8 calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	f e g
743	11	22	1	19	idus	aprilis	18 calend.	maij	15	d
744	12	3	3	1	4 nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	c
745	13	14	4	2	11 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	20	b
746	14	25	5	3	4 iduum	aprilis	15 calend.	maij	21	a
747	15	6	6	4	3 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	17	g g
748	1	17	1	5	14 calend.	maij	11 calend.	aprilis	17	d c
749	2	28	2	6	7 iduum	aprilis	idus	aprilis	20	d
750	3	9	3	7	6 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	16	c b
751	4	20	4	8	17 calend.	maij	14 calend.	maij	17	a
752	5	1	6	9	2 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	19	b
753	6	12	7	10	9 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	g g
754	7	23	1	11	2 iduum	aprilis	18 calend.	maij	16	e d
755	8	4	2	12	calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	19	c
756	9	15	4	13	12 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	21	b
757	10	26	5	14	5 iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	15	a
758	11	7	6	15	4 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	18	g f
759	12	18	7	16	15 calend.	maij	10 calend.	maij	19	e

Ogdoas, Hendecae, Quadragesimus decennouennalis.

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus quadragesimus primus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (760-778), months (Aprilis, Maij), and various ecclesiastical markers (Annus Domini, Indictiones, Epactae, etc.). Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas' on the left and 'Quadragesimus primus decennouennalis' on the right.

Circulus quadragesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (779-797), months (Aprilis, Maij), and various ecclesiastical markers. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas' on the left and 'Quadragesimus secundus decennouennalis' on the right.

Circuli.

Circulus quadragesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (798-816), months (Aprilis, Maij), and various ecclesiastical markers. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas' on the left and 'Quadragesimus tertius decennouennalis' on the right.

Circulus quadragesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (817-835), months (Aprilis, Maij), and various ecclesiastical markers. Includes labels 'Ogdoas' and 'Hendecas' on the left and 'Quadragesimus quartus decennouennalis' on the right.

Circulus quadragesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

836	14	0	6	17	nona	aprilis	5	iduum	aprilis	14	r	gg	
837	15	11	7	18	8	calend.	aprilis	calend.	aprilis	21	d	gg	
838	1	22	1	19	idus	aprilis	18	calend.	maij	15	c	d	
839	2	3	2	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	c	b
840	3	14	4	2	11	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	20	b	gg
841	4	25	5	3	4	iduum	aprilis	15	calend.	maij	21	a	gg
842	5	6	6	4	3	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	17	g	gg
843	6	17	7	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	e	gg
844	7	28	2	6	7	iduum	aprilis	idus	aprilis	20	d	c	gg
845	8	9	3	7	6	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16	b	a
846	9	20	4	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	a	gg
847	10	1	5	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	g	gg
848	11	12	7	10	9	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15	e	gg
849	12	23	1	11	2	iduum	aprilis	19	calend.	maij	16	c	gg
850	13	4	2	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	d	c	gg
851	14	15	3	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	b	a
852	15	26	5	14	5	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	15	a	gg
853	1	7	6	15	4	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	c	gg
854	2	18	7	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	e	gg

Ogdoas, Hendecas.

Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei Litera Dominicalis.

Quadragesimus quintus decennouennalis.

Circulus quadragesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

855	3	0	1	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	16	d	gg	
856	4	11	3	18	8	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18	c	d
857	5	22	4	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19	b	gg	
858	6	3	5	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	a	gg
859	7	14	6	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	g	gg
860	8	25	1	3	4	iduum	aprilis	18	calend.	maij	18	c	gg
861	9	6	2	4	3	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21	d	gg
862	10	17	3	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	c	b
863	11	28	4	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	a	gg
864	12	9	5	7	6	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20	g	gg
865	13	20	7	8	17	calend.	maij	10	calend.	maij	21	g	gg
866	14	1	1	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	e	gg
867	15	12	2	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	20	d	gg
868	1	23	4	11	2	iduum	aprilis	14	calend.	maij	20	b	gg
869	2	4	5	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16	a	gg	
870	3	15	6	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	g	gg
871	4	26	7	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	c	gg
872	5	7	2	15	4	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15	d	gg
873	6	18	3	16	15	calend.	maij	13	calend.	maij	16	c	gg

Ogdoas, Hendecas.

Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei Litera Dominicalis.

Quadragesimus sextus decennouennalis.

Circulus quadragesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

874	7	0	4	17	nona	aprilis	3	iduum	aprilis	20	b	a	
875	8	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	16	g	gg
876	9	22	7	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16	f	gg	
877	10	3	1	1	4	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19	e	gg
878	11	14	2	2	11	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	15	d	gg
879	12	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	16	b	gg
880	13	6	4	4	3	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18	a	gg
881	14	17	5	5	14	calend.	maij	9	calend.	maij	19	g	gg
882	15	28	7	6	7	iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	15	f	gg
883	1	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	18	d	gg
884	2	20	3	8	17	calend.	maij	13	calend.	maij	18	c	gg
885	3	1	4	9	2	nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21	b	gg
886	4	12	5	10	9	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	17	a	gg
887	5	23	6	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	g	gg
888	6	4	1	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20	c	gg	
889	7	15	2	13	12	calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	16	d	gg
890	8	26	3	14	5	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	17	c	gg
891	9	7	4	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	a	gg
892	10	18	5	16	15	calend.	maij	9	calend.	maij	20	g	gg

Ogdoas, Hendecas.

Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei Litera Dominicalis.

Quadragesimus septimus decennouennalis.

Circulus quadragesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

893	11	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f	gg	
894	12	11	1	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	c	d
895	13	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	c	gg	
896	14	3	3	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b	gg
897	15	14	4	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	g	gg
898	1	25	5	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	g	gg
899	2	6	6	4	3	calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	e	gg	
900	3	17	7	5	14	calend.	maij	12	calend.	maij	16	d	gg
901	4	28	8	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	18	c	gg
902	5	9	4	7	6	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15	b	a
903	6	20	5	8	17	calend.	maij	15	calend.	maij	16	g	gg
904	7	1	1	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	f	gg
905	8	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	e	gg
906	9	23	2	11	2	iduum	aprilis	idus	aprilis	15	d	gg	
907	10	4	3	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	18	b	gg		
908	11	15	4	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	a	gg
909	12	26	5	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	g	gg
910	13	7	6	15	4	calend.	aprilis	calend.	aprilis	17	f	gg	
911	14	18	1	16	15	calend.	maij	11	calend.	maij	18	d	gg

Ogdoas, Hendecas.

Indictiones, Epacta, Concurrentes, Cycli lunares, Decima quarta Luna, Dies Dominicus Pasche, Luna ipfius diei Litera Dominicalis.

Quadragesimus octauus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quadragesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Quadragesimus nonus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Quinquagesimus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quinquagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Quinquagesimus primus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, and Litera Dominicalis. Rows are grouped into Ogdoas and Hendecas.

Quinquagesimus secundus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quinquagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

988	1	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	f	
989	2	11	1	18	8	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	20	e
990	3	22	2	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21	d	
991	4	3	3	1	4	nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	c	
992	5	14	4	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	b
993	6	25	5	3	4	iduum	aprilis	16	calend.	maij	20	a
994	7	6	6	4	3	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	16	g
995	8	17	7	5	14	calend.	maij	11	calend.	maij	16	f
996	9	28	8	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	e
997	10	9	9	7	6	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	15	d
998	11	20	10	8	17	calend.	maij	15	calend.	maij	16	c
999	12	1	11	9	2	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	19	b
1000	13	12	12	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	a
1001	14	23	13	11	2	iduum	aprilis	idus	aprilis	15	g	
1002	15	4	14	12	nona	aprilis	nona	aprilis	19	f		
1003	1	15	15	13	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21	e
1004	2	26	16	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	d
1005	3	7	17	15	4	calend.	aprilis	17	calend.	maij	17	c
1006	4	18	18	16	15	calend.	maij	11	calend.	maij	18	b

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus tertius decennouennalis.

Circulus quinquagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

1007	5	0	2	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	15	c	
1008	6	11	3	18	8	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	17	b
1009	7	22	4	19	idus	aprilis	15	calend.	maij	18	a	
1010	8	3	5	1	4	nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21	g
1011	9	14	6	2	11	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17	f
1012	10	25	7	3	4	iduum	aprilis	idus	aprilis	17	e	
1013	11	6	8	4	3	calend.	aprilis	nona	aprilis	20	d	
1014	12	17	9	5	14	calend.	maij	7	calend.	maij	21	c
1015	13	28	10	6	7	iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17	b
1016	14	9	11	7	6	calend.	aprilis	calend.	aprilis	19	a	
1017	15	20	12	8	17	calend.	maij	11	calend.	maij	20	g
1018	1	1	13	9	2	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16	f
1019	2	12	14	10	9	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19	e
1020	3	23	15	11	2	iduum	aprilis	15	calend.	maij	19	d
1021	4	4	16	12	calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	15	c	
1022	5	15	17	13	8	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18	b
1023	6	26	18	14	5	iduum	aprilis	18	calend.	maij	19	a
1024	7	7	19	15	4	calend.	aprilis	nona	aprilis	21	g	
1025	8	18	20	16	15	calend.	maij	14	calend.	maij	15	f

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus quartus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quinquagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

1026	9	0	5	17	nona	aprilis	3	iduum	aprilis	19	b	
1027	10	11	6	18	8	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	15	a
1028	11	22	7	19	idus	aprilis	18	calend.	aprilis	15	g	
1029	12	3	8	1	4	nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	18	f
1030	13	14	9	2	11	calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	21	e
1031	14	25	10	3	4	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	15	d
1032	15	6	11	4	3	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	c
1033	1	17	12	5	14	calend.	maij	10	calend.	maij	18	b
1034	2	28	13	6	7	iduum	aprilis	18	calend.	maij	21	a
1035	3	9	14	7	6	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17	g
1036	4	20	15	8	17	calend.	maij	14	calend.	maij	17	f
1037	5	1	16	9	2	nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	20	e
1038	6	12	17	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	d
1039	7	23	18	11	2	iduum	aprilis	17	calend.	maij	17	c
1040	8	4	19	12	calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	19	b	
1041	9	15	20	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	15	a
1042	10	26	21	14	5	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	16	g
1043	11	7	22	15	4	calend.	aprilis	13	iduum	aprilis	19	f
1044	12	18	23	16	15	calend.	maij	10	calend.	maij	19	e

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus quintus decennouennalis.

Circulus quinquagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

1045	13	0	1	17	nona	aprilis	7	iduum	aprilis	17	f	
1046	14	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	e
1047	15	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	d	
1048	1	3	4	1	4	nonarū	aprilis	3	nonarū	aprilis	15	c
1049	2	14	5	2	11	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	18	b
1050	3	25	6	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	a
1051	4	6	7	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	g
1052	5	17	8	5	14	calend.	maij	13	calend.	maij	15	f
1053	6	28	9	6	7	iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	18	e
1054	7	9	10	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	d
1055	8	20	11	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	c
1056	9	1	12	9	2	nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	17	b
1057	10	12	13	10	9	calend.	aprilis	3	calend.	maij	20	a
1058	11	23	14	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	g
1059	12	4	15	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	f	
1060	13	15	16	13	12	calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	19	e
1061	14	26	17	14	5	iduum	aprilis	17	calend.	maij	20	d
1062	15	7	18	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	c
1063	1	18	19	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	16	b

Ogdoas, Hendecas,

Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Quinquagesimus sextus decennouennalis.

Circuli.

Circulus quinquagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

1064	2	0	4	17	nonæ aprilis	3	iduum aprilis	20	b	
1065	3	11	5	18	8 calend. aprilis	6	calend. aprilis	16	a	
1066	4	22	6	19	idus aprilis	16	calend. maij	17	g	
1067	5	3	7	1	4 nonarū aprilis	6	iduum aprilis	20	f	
1068	6	14	2	2	11 calend. aprilis	10	calend. aprilis	15	d	
1069	7	25	3	3	4 iduum aprilis	2	iduum aprilis	16	c	
1070	8	6	4	4	3 calend. aprilis	2	nonarū aprilis	19	b	
1071	9	17	5	5	14 calend. maij	8	calend. maij	20	a	
1072	10	28	6	6	7 iduum aprilis	7	iduum aprilis	15	f	
1073	11	9	7	7	6 calend. aprilis	2	calend. aprilis	18	e	
1074	12	20	8	8	17 calend. maij	12	calend. maij	19	d	
1075	13	1	9	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15	c	Quinquagesimus septimus decennouennalis.	
1076	14	12	10	10	9 calend. aprilis	6	calend. aprilis	17		a
1077	15	23	11	11	2 iduum aprilis	16	calend. maij	18		g
1078	1	4	12	12	calend. aprilis	6	iduum aprilis	21		f
1079	2	15	13	13	12 calend. aprilis	9	calend. aprilis	17		e
1080	3	26	14	14	5 iduum aprilis	2	iduum aprilis	17		d
1081	4	7	15	15	4 calend. aprilis	2	nonarū aprilis	20		b
1082	5	18	16	16	15 calend. maij	8	calend. maij	21		a
1083	6	0	6	17	nonæ aprilis	6	iduum aprilis	18		g
1084	7	11	7	18	8 calend. aprilis	2	calend. aprilis	20		f
1085	8	22	8	19	idus aprilis	12	calend. maij	21		d
1086	9	3	9	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	c		
1087	10	14	10	2	11 calend. aprilis	5	calend. aprilis	20		b
1088	11	25	11	3	4 iduum aprilis	16	calend. maij	20		g
1089	12	6	12	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f		
1090	13	17	13	5	14 calend. maij	11	calend. maij	17	e	
1091	14	28	14	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d		
1092	15	9	15	7	6 calend. aprilis	5	calend. aprilis	15	b	
1093	1	20	16	8	17 calend. maij	15	calend. maij	16	a	
1094	2	1	17	9	2 nonarū aprilis	idus aprilis	19	g		
1095	3	12	18	10	9 calend. aprilis	8	calend. aprilis	15	f	
1096	4	23	19	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	d		
1097	5	4	20	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	c		
1098	6	15	21	13	12 calend. aprilis	calend. aprilis	21	b		
1099	7	26	22	14	5 iduum aprilis	2	iduum aprilis	15	a	
1100	8	7	23	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	g		
1101	9	18	24	16	15 calend. maij	11	calend. maij	18	f	

Circulus quinquagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

1083	6	0	6	17	nonæ aprilis	6	iduum aprilis	18	g
1084	7	11	7	18	8 calend. aprilis	2	calend. aprilis	20	f
1085	8	22	8	19	idus aprilis	12	calend. maij	21	d
1086	9	3	9	1	4 nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	c	
1087	10	14	10	2	11 calend. aprilis	5	calend. aprilis	20	b
1088	11	25	11	3	4 iduum aprilis	16	calend. maij	20	g
1089	12	6	12	4	3 calend. aprilis	calend. aprilis	16	f	
1090	13	17	13	5	14 calend. maij	11	calend. maij	17	e
1091	14	28	14	6	7 iduum aprilis	idus aprilis	20	d	
1092	15	9	15	7	6 calend. aprilis	5	calend. aprilis	15	b
1093	1	20	16	8	17 calend. maij	15	calend. maij	16	a
1094	2	1	17	9	2 nonarū aprilis	idus aprilis	19	g	
1095	3	12	18	10	9 calend. aprilis	8	calend. aprilis	15	f
1096	4	23	19	11	2 iduum aprilis	idus aprilis	15	d	
1097	5	4	20	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	18	c	
1098	6	15	21	13	12 calend. aprilis	calend. aprilis	21	b	
1099	7	26	22	14	5 iduum aprilis	2	iduum aprilis	15	a
1100	8	7	23	15	4 calend. aprilis	calend. aprilis	17	g	
1101	9	18	24	16	15 calend. maij	11	calend. maij	18	f

Circuli.

Circulus quinquagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

1102	10	0	2	17	nonæ aprilis	8	iduum aprilis	15	d
1103	11	11	3	18	8 calend. aprilis	3	calend. aprilis	18	c
1104	12	22	4	19	idus aprilis	15	calend. maij	18	b
1105	13	3	5	1	4 nonarū aprilis	5	iduum aprilis	21	a
1106	14	14	6	2	11 calend. aprilis	8	calend. aprilis	17	g
1107	15	25	7	3	4 iduum aprilis	4	calend. maij	18	f
1108	1	6	8	4	3 calend. aprilis	4	calend. maij	18	e
1109	2	17	9	5	14 calend. maij	7	calend. maij	21	d
1110	3	28	10	6	7 iduum aprilis	4	iduum aprilis	17	c
1111	4	9	11	7	6 calend. aprilis	4	nonarū aprilis	20	b
1112	5	20	12	8	17 calend. maij	11	calend. maij	20	a
1113	6	1	13	9	2 nonarū aprilis	8	iduum aprilis	16	g
1114	7	12	14	10	9 calend. aprilis	4	calend. aprilis	19	f
1115	8	23	15	11	2 iduum aprilis	14	calend. maij	20	e
1116	9	4	16	12	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	15	d
1117	10	15	17	13	12 calend. aprilis	8	calend. aprilis	18	c
1118	11	26	18	14	5 iduum aprilis	18	calend. maij	18	b
1119	12	7	19	15	4 calend. aprilis	3	calend. aprilis	15	a
1120	13	18	20	16	15 calend. maij	14	calend. maij	15	g

Circulus sexagesimus, secundum eundem Dionysium.

1121	14	0	5	17	nonæ aprilis	4	iduum aprilis	18	a
1122	15	11	6	18	8 calend. aprilis	7	calend. aprilis	15	g
1123	1	22	7	19	idus aprilis	17	calend. maij	16	f
1124	2	3	8	1	4 nonarū aprilis	8	iduum aprilis	17	e
1125	3	14	9	2	11 calend. aprilis	4	calend. aprilis	21	d
1126	4	25	10	3	4 iduum aprilis	3	iduum aprilis	15	c
1127	5	6	11	4	3 calend. aprilis	3	nonarū aprilis	17	b
1128	6	17	12	5	14 calend. maij	10	calend. maij	17	a
1129	7	28	13	6	7 iduum aprilis	18	calend. maij	21	g
1130	8	9	14	7	6 calend. aprilis	3	calend. aprilis	16	f
1131	9	20	15	8	17 calend. maij	13	calend. maij	17	e
1132	10	1	16	9	2 nonarū aprilis	4	iduum aprilis	20	d
1133	11	12	17	10	9 calend. aprilis	7	calend. aprilis	16	c
1134	12	23	18	11	2 iduum aprilis	17	calend. maij	17	b
1135	13	4	19	12	calend. aprilis	7	iduum aprilis	20	a
1136	14	15	20	13	12 calend. aprilis	11	calend. aprilis	15	g
1137	15	26	21	14	5 iduum aprilis	3	iduum aprilis	16	f
1138	1	7	22	15	4 calend. aprilis	3	nonarū aprilis	19	e
1139	2	18	23	16	15 calend. maij	9	calend. maij	20	d

Circuli.

Circulus sexagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

1140	3	0	1	17	nona	aprilis	7 iduum	aprilis	16	c
1141	4	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	d
1142	5	22	3	19	idus	aprilis	3 calend.	maij	20	a
1143	6	3	4	1	4 nonarū	aprilis	2 nonarū	aprilis	16	b
1144	7	14	6	2	11 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	18	c
1145	8	25	7	3	4 iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	19	d
1146	9	6	1	4	3 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	15	e
1147	10	17	2	5	14 calend.	maij	12 calend.	maij	16	f
1148	11	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	g
1149	12	9	5	7	6 calend.	maij	16 calend.	maij	12	a
1150	13	20	6	8	17 calend.	maij	6 iduum	aprilis	18	b
1151	14	1	7	9	2 nonarū	aprilis	3 calend.	aprilis	20	c
1152	15	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	maij	21	d
1153	1	23	3	11	2 iduum	aprilis	2 nonarū	aprilis	17	e
1154	2	4	4	12	calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	20	f
1155	3	15	5	13	12 calend.	aprilis	17 calend.	maij	20	g
1156	4	26	7	14	5 iduum	aprilis	2 calend.	aprilis	16	a
1157	5	7	1	15	4 calend.	aprilis	12 calend.	maij	17	b
1158	6	18	2	16	15 calend.	maij	12 calend.	maij	17	c

Ogdoas, 1140-1149
Hendecas, 1150-1158

Sexagesimus primus decennouennalis.

Circulus sexagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

1159	7	0	3	17	nona	aprilis	2 iduum	aprilis	21	c
1160	8	11	5	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	d
1161	9	22	6	19	idus	aprilis	6 calend.	maij	17	e
1162	10	3	7	1	4 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	20	f
1163	11	14	1	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	16	g
1164	12	25	3	3	4 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	15	a
1165	13	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	b
1166	14	17	5	5	14 calend.	maij	8 calend.	aprilis	20	c
1167	15	28	6	6	7 iduum	aprilis	5 iduum	aprilis	15	d
1168	1	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	e
1169	2	20	2	8	17 calend.	maij	12 calend.	maij	19	f
1170	3	1	3	9	2 nonarū	aprilis	nona	aprilis	15	g
1171	4	12	4	10	9 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	18	a
1172	5	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	maij	18	b
1173	6	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	c
1174	7	15	1	13	12 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17	d
1175	8	26	2	14	5 iduum	aprilis	idus	aprilis	18	e
1176	9	7	4	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	f
1177	10	18	5	16	15 calend.	maij	8 calend.	maij	21	g

Ogdoas, 1160-1169
Hendecas, 1170-1177

Sexagesimus secundus decennouennalis.

Circuli.

Circulus sexagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

1178	4	0	6	17	nona	aprilis	5 iduum	aprilis	18	d
1179	5	11	7	18	8 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	15	e
1180	6	22	2	19	idus	aprilis	12 calend.	maij	21	f
1181	7	3	3	1	4 nonarū	aprilis	nona	aprilis	17	g
1182	8	14	4	2	11 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	20	a
1183	9	25	5	3	4 iduum	aprilis	15 calend.	maij	21	b
1184	10	6	7	4	3 calend.	aprilis	calend.	aprilis	16	c
1185	11	17	1	5	14 calend.	maij	11 calend.	maij	17	d
1186	12	28	2	6	7 iduum	aprilis	idus	aprilis	20	e
1187	13	9	3	7	6 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	16	f
1188	14	20	5	8	17 calend.	maij	15 calend.	maij	16	g
1189	15	1	6	9	2 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	18	a
1190	1	12	7	10	9 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	b
1191	2	23	1	11	2 iduum	aprilis	18 calend.	maij	16	c
1192	3	4	3	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	18	d
1193	4	15	4	13	12 calend.	aprilis	5 calend.	aprilis	21	e
1194	5	26	5	14	5 iduum	aprilis	7 iduum	aprilis	15	f
1195	6	7	6	15	4 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	18	g
1196	7	18	1	16	15 calend.	maij	11 calend.	maij	18	a

Ogdoas, 1178-1187
Hendecas, 1188-1196

Sexagesimus tertius decennouennalis.

Circulus sexagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

1197	8	0	2	17	nona	aprilis	8 iduum	aprilis	15	d
1198	9	11	3	18	8 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	18	e
1199	10	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	maij	19	f
1200	11	3	6	1	4 nonarū	aprilis	5 iduum	aprilis	21	g
1201	12	14	7	2	11 calend.	aprilis	9 calend.	aprilis	17	a
1202	13	25	1	3	4 iduum	aprilis	18 calend.	maij	18	b
1203	14	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	c
1204	15	17	4	5	14 calend.	maij	7 calend.	maij	21	d
1205	1	28	5	6	7 iduum	aprilis	4 iduum	aprilis	17	e
1206	2	9	6	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	20	f
1207	3	20	7	8	17 calend.	maij	10 calend.	maij	21	g
1208	4	1	2	9	2 nonarū	aprilis	8 iduum	aprilis	16	a
1209	5	12	3	10	9 calend.	aprilis	4 calend.	aprilis	19	b
1210	6	23	4	11	2 iduum	aprilis	14 calend.	maij	20	c
1211	7	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	d
1212	8	15	7	13	12 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	e
1213	9	26	1	14	5 iduum	aprilis	18 calend.	maij	19	f
1214	10	7	2	15	4 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	15	g
1215	11	18	3	16	15 calend.	maij	13 calend.	maij	16	a

Ogdoas, 1197-1206
Hendecas, 1207-1215

Sexagesimus quartus decennouennalis.

Circuli.

Circulus sexagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (1216-1234), month/day, and lunar cycle details. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Sexagesimus quintus decennouennalis'.

Circuli.

Circulus sexagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (1254-1272), month/day, and lunar cycle details. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Sexagesimus octauus decennouennalis'.

Circulus sexagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (1235-1253), month/day, and lunar cycle details. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Sexagesimus sextus decennouennalis'.

Circulus sexagesimus octauus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for year (1273-1291), month/day, and lunar cycle details. Includes labels like 'Ogdoas', 'Hendecas', and 'Sexagesimus octauus decennouennalis'.

Circulus sexagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

1292	3	0	2	17	nona aprilis	7	iduum aprilis	15	c	h	*
1293	4	11	3	18	calend. aprilis	8	calend. aprilis	18	a	a	
1294	5	12	4	19	idus aprilis	14	calend. maij	19	r	g	
1295	6	23	5	1	nonarū aprilis	3	nonarū aprilis	15	e	d	
1296	7	4	7	2	calend. aprilis	8	calend. aprilis	17	e	d	
1297	8	15	1	3	iduum aprilis	18	calend. maij	18	c	b	
1298	9	26	2	4	calend. aprilis	8	iduum aprilis	21	b	b	
1299	10	7	3	5	calend. maij	13	calend. maij	15	a	f	Sexagesimus nonus
1300	11	18	4	6	iduum aprilis	4	iduum aprilis	17	g	f	decennouennalis.
1301	12	9	5	7	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	20	e	e	
1302	13	20	7	8	calend. maij	10	calend. maij	21	d	d	
1303	14	1	1	9	nonarū aprilis	7	iduum aprilis	17	a	a	
1304	15	12	3	10	calend. aprilis	4	calend. aprilis	19	b	a	
1305	1	23	4	11	iduum aprilis	14	calend. maij	20	g	g	
1306	2	4	5	12	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	16	f	f	
1307	3	15	6	13	calend. aprilis	7	calend. aprilis	19	e	e	
1308	4	26	1	14	iduum aprilis	18	calend. maij	19	d	c	
1309	5	7	2	15	calend. aprilis	3	calend. aprilis	15	b	b	
1310	6	18	3	16	calend. maij	13	calend. maij	16	a	a	

Ogdoas, Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei Litera Dominicalis, Sexagesimus nonus decennouennalis.

Circulus septuagesimus, secundum eundem Dionysium.

1311	7	0	4	17	nona aprilis	6	iduum aprilis	17	f	e	g
1312	8	11	6	18	calend. aprilis	7	calend. aprilis	15	r	g	
1313	9	22	7	19	idus aprilis	17	calend. maij	16	e	d	
1314	10	3	1	1	nonarū aprilis	7	iduum aprilis	19	c	c	
1315	11	14	2	2	calend. aprilis	10	calend. aprilis	15	b	b	
1316	12	25	4	3	iduum aprilis	3	iduum aprilis	20	a	g	
1317	13	6	5	4	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	18	e	e	
1318	14	17	6	5	calend. maij	9	calend. maij	19	d	d	Septuagesimus decennouennalis.
1319	15	28	7	6	iduum aprilis	6	iduum aprilis	15	c	b	
1320	1	9	2	7	calend. aprilis	3	calend. aprilis	17	c	b	
1321	2	20	3	8	calend. maij	13	calend. maij	18	a	a	
1322	3	1	4	9	nonarū aprilis	3	iduum aprilis	17	r	g	
1323	4	12	5	10	calend. aprilis	6	calend. aprilis	17	e	d	
1324	5	23	7	11	iduum aprilis	17	calend. maij	17	e	d	
1325	6	4	1	12	calend. aprilis	6	iduum aprilis	20	c	c	
1326	7	15	2	13	calend. aprilis	10	calend. aprilis	16	b	b	
1327	8	26	3	14	iduum aprilis	2	iduum aprilis	17	g	f	
1328	9	7	5	15	calend. aprilis	3	nonarū aprilis	19	g	f	
1329	10	18	6	16	calend. maij	9	calend. maij	20	e	e	

Ogdoas, Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei Litera Dominicalis, Septuagesimus decennouennalis.

Circulus septuagesimus primus, secundum eundem Dionysium.

1330	6	0	7	17	nona aprilis	6	iduum aprilis	17	d	d	
1331	7	11	1	18	calend. aprilis	8	calend. aprilis	20	c	c	
1332	8	22	3	19	idus aprilis	12	calend. maij	20	b	a	
1333	9	3	4	1	nonarū aprilis	4	nonarū aprilis	16	g	g	
1334	10	14	5	2	calend. aprilis	6	calend. aprilis	19	f	f	
1335	11	25	6	3	iduum aprilis	4	iduum aprilis	16	e	e	
1336	12	6	1	4	calend. aprilis	3	calend. aprilis	15	d	c	
1337	13	17	2	5	calend. maij	12	calend. maij	16	b	b	Septuagesimus primus decennouennalis.
1338	14	28	3	6	iduum aprilis	2	iduum aprilis	19	a	a	
1339	15	9	4	7	calend. aprilis	2	calend. aprilis	15	g	g	
1340	1	20	6	8	calend. maij	13	calend. maij	15	f	e	
1341	2	1	7	9	nonarū aprilis	3	iduum aprilis	18	d	d	
1342	3	12	1	10	calend. aprilis	2	calend. aprilis	21	c	c	
1343	4	23	2	11	iduum aprilis	2	iduum aprilis	15	b	b	
1344	5	4	3	12	calend. aprilis	2	nonarū aprilis	17	a	g	
1345	6	15	5	13	calend. aprilis	7	calend. aprilis	20	f	f	
1346	7	26	6	14	iduum aprilis	16	calend. maij	21	e	e	
1347	8	7	7	15	calend. aprilis	3	calend. aprilis	17	d	d	
1348	9	18	2	16	calend. maij	12	calend. maij	17	c	b	

Ogdoas, Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei Litera Dominicalis, Septuagesimus primus decennouennalis.

Circulus septuagesimus secundus, secundum eundem Dionysium.

1349	10	0	3	17	nona aprilis	2	iduum aprilis	21	a	a	
1350	11	11	4	18	calend. aprilis	5	calend. aprilis	17	r	g	
1351	12	22	5	19	idus aprilis	15	calend. maij	18	e	d	
1352	13	3	7	1	nonarū aprilis	6	iduum aprilis	20	c	d	
1353	14	14	1	2	calend. aprilis	9	calend. aprilis	16	b	c	
1354	15	25	2	3	iduum aprilis	4	iduum aprilis	17	a	b	
1355	1	6	3	4	calend. aprilis	3	nona aprilis	20	a	a	
1356	2	17	5	5	calend. maij	8	calend. maij	20	g	f	Septuagesimus secundus decennouennalis.
1357	3	28	6	6	iduum aprilis	6	iduum aprilis	16	e	c	
1358	4	9	7	7	calend. aprilis	6	calend. aprilis	19	d	d	
1359	5	20	1	8	calend. maij	11	calend. maij	20	c	c	
1360	6	1	3	9	nonarū aprilis	3	nona aprilis	15	b	a	
1361	7	12	4	10	calend. aprilis	5	calend. aprilis	18	r	g	
1362	8	23	5	11	iduum aprilis	15	calend. maij	19	e	d	
1363	9	4	6	12	calend. aprilis	4	nonarū aprilis	15	e	e	
1364	10	15	1	13	calend. aprilis	9	calend. aprilis	17	d	c	
1365	11	26	2	14	iduum aprilis	2	iduum aprilis	18	b	b	
1366	12	7	3	15	calend. aprilis	3	nona aprilis	21	a	a	
1367	13	18	4	16	calend. maij	14	calend. maij	15	g	f	

Ogdoas, Annus Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decima quarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipfius diei Litera Dominicalis, Septuagesimus secundus decennouennalis.

Circuli.

Circulus septuagesimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1368-1386 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circulus septuagesimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1387-1405 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circuli.

Circulus septuagesimus quintus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1406-1424 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circulus septuagesimus sextus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns: Anno Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycles lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis. Includes rows for years 1425-1443 and labels 'Ogdoas' and 'Hendecas'.

Circuli.

Circulus septuagesimus septimus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (1444-1462), calendar events (nona, calend., idus, nonarum, iduum), and letters (a-g). Includes labels for Ogdoas and Hendecas.

Circulus septuagesimus octavus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (1463-1481), calendar events, and letters. Includes labels for Ogdoas and Hendecas.

Circuli.

Circulus septuagesimus nonus, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (1482-1499), calendar events, and letters. Includes labels for Ogdoas and Hendecas.

Circulus octogesima, secundum eundem Dionysium.

Table with columns for years (1501-1519), calendar events, and letters. Includes labels for Ogdoas and Hendecas.

Circuli.

Circulus octogefimus primus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1520	1	0	7	17	nonæ aprilis	6 iduum aprilis	17	a	Octogefimus primus decennouennalis.
	1521	2	11	1	18	calend. aprilis	2 calend. aprilis	20	g	
	1522	3	22	2	19	idus aprilis	12 calend. maij	21	e	
	1523	4	3	3	1	nonarū aprilis	nonæ aprilis	17	d	
	1524	5	14	5	2	calend. aprilis	6 calend. aprilis	19	c	
	1525	6	25	6	3	iduum aprilis	16 calend. maij	20	a	
	1526	7	6	7	4	calend. aprilis	calend. aprilis	16	g	
	1527	8	17	1	5	calend. maij	11 calend. maij	16	f	
	1528	9	28	3	6	iduum aprilis	2 iduum aprilis	19	e	
	1529	10	9	4	7	calend. aprilis	5 calend. aprilis	15	d	
Hendecas,	1530	11	20	5	8	calend. maij	15 calend. maij	16	c	
	1531	12	1	6	9	nonarū aprilis	5 iduum aprilis	19	b	
	1532	13	12	1	10	calend. aprilis	2 calend. aprilis	21	g	
	1533	14	23	2	11	iduum aprilis	idus aprilis	15	f	
	1534	15	4	3	12	calend. aprilis	nonæ aprilis	19	e	
	1535	1	15	4	13	calend. aprilis	5 calend. aprilis	21	d	
	1536	2	26	6	14	iduum aprilis	16 calend. maij	21	a	
	1537	3	7	7	15	calend. aprilis	calend. aprilis	17	g	
	1538	4	18	1	16	calend. maij	11 calend. maij	16	f	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogefimus secundus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1539	5	0	2	17	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15	e	Octogefimus secundus decennouennalis.
	1540	6	11	4	18	calend. aprilis	5 calend. aprilis	17	d	
	1541	7	22	5	19	idus aprilis	15 calend. maij	18	c	
	1542	8	3	6	1	nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21	b	
	1543	9	14	7	2	calend. aprilis	8 calend. aprilis	17	g	
	1544	10	25	2	3	iduum aprilis	idus aprilis	17	f	
	1545	11	6	3	4	calend. aprilis	nonæ aprilis	20	e	
	1546	12	17	4	5	calend. maij	7 calend. maij	21	d	
	1547	13	28	5	6	iduum aprilis	4 iduum aprilis	17	c	
	1548	14	9	7	7	calend. aprilis	calend. aprilis	19	b	
Hendecas,	1549	15	20	1	8	calend. maij	11 calend. maij	20	g	
	1550	1	1	2	9	nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16	f	
	1551	2	12	3	10	calend. aprilis	4 calend. aprilis	19	e	
	1552	3	23	5	11	iduum aprilis	15 calend. maij	19	d	
	1553	4	4	6	12	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15	c	
	1554	5	15	7	13	calend. aprilis	8 calend. aprilis	18	g	
	1555	6	26	1	14	iduum aprilis	18 calend. maij	19	f	
	1556	7	7	3	15	calend. aprilis	nonæ aprilis	21	e	
	1557	8	18	4	16	calend. maij	14 calend. maij	15	d	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circuli.

Circulus octogefimus tertius, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1558	15	0	5	17	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19	b	Octogefimus tertius decennouennalis.
	1559	1	11	6	18	calend. aprilis	8 calend. aprilis	15	g	
	1560	2	22	1	19	idus aprilis	18 calend. aprilis	15	f	
	1561	3	3	2	1	nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18	e	
	1562	4	14	3	2	calend. aprilis	4 calend. aprilis	21	d	
	1563	5	25	4	3	iduum aprilis	3 iduum aprilis	15	c	
	1564	6	6	6	4	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	17	b	
	1565	7	17	7	5	calend. maij	10 calend. maij	18	g	
	1566	8	28	1	6	iduum aprilis	18 calend. maij	21	f	
	1567	9	9	2	7	calend. aprilis	3 calend. aprilis	17	e	
Hendecas,	1568	10	20	4	8	calend. maij	14 calend. maij	17	d	
	1569	11	1	5	9	nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20	c	
	1570	12	12	6	10	calend. aprilis	9 calend. aprilis	16	g	
	1571	13	23	7	11	iduum aprilis	7 calend. aprilis	16	f	
	1572	14	4	2	12	calend. aprilis	8 iduum aprilis	19	e	
	1573	15	15	3	13	calend. aprilis	11 calend. aprilis	15	d	
	1574	1	26	4	14	iduum aprilis	3 iduum aprilis	16	c	
	1575	2	7	5	15	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19	b	
	1576	3	18	7	16	calend. maij	10 calend. maij	19	g	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogefimus quartus, secundum eundem Dionysium.

Ogdoas,	1577	4	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	17	f	Octogefimus quartus decennouennalis.
	1578	5	11	2	18	calend. aprilis	3 calend. aprilis	19	e	
	1579	6	22	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20	d	
	1580	7	3	5	1	nonarū aprilis	3 nonarū aprilis	15	c	
	1581	8	14	6	2	calend. aprilis	7 calend. aprilis	18	b	
	1582	9	25	7	3	iduum aprilis	17 calend. maij	19	g	
	1583	10	6	1	4	calend. aprilis	2 calend. aprilis	15	f	
	1584	11	17	3	5	calend. maij	13 calend. maij	15	e	
	1585	12	28	4	6	iduum aprilis	3 iduum aprilis	18	d	
	1586	13	9	5	7	calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21	c	
Hendecas,	1587	14	20	6	8	calend. maij	16 calend. maij	15	g	
	1588	15	1	1	9	nonarū aprilis	7 iduum aprilis	17	f	
	1589	1	12	2	10	calend. aprilis	3 calend. aprilis	20	e	
	1590	2	23	3	11	iduum aprilis	13 calend. maij	21	d	
	1591	3	4	4	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	17	c	
	1592	4	15	6	13	calend. aprilis	7 calend. aprilis	19	b	
	1593	5	26	7	14	iduum aprilis	17 calend. maij	20	g	
	1594	6	7	1	15	calend. aprilis	2 calend. aprilis	16	f	
	1595	7	18	2	16	calend. maij	12 calend. maij	16	e	

Anni Domini, Indictiones, Epactæ, Concurrentes, Cyclici lunares, Decimaquarta Luna, Dies Dominicus Paschæ, Luna ipsius diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogesimo quintus, secundum eundem Dionysium.

1596	8	0	1	17	nona	aprilis	8 iduum	aprilis	16	d	c
1597	9	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	b	a
1598	10	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	maij	19	a	a
1599	11	3	5	1	4 nonarū	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	g	g
1600	12	14	6	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	f	e
1601	13	25	7	3	4 iduum	aprilis	17 calend.	maij	19	d	d
1602	14	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	c	b
1603	15	17	3	5	14 calend.	maij	13 calend.	maij	15	b	a
1604	1	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	a	a
1605	2	9	5	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	21	f	g
1606	3	20	7	8	17 calend.	maij	10 calend.	maij	21	d	c
1607	4	1	1	9	2 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	16	d	c
1608	5	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	20	c	b
1609	6	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	maij	21	a	a
1610	7	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	f	g
1611	8	15	6	13	12 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	19	d	c
1612	9	26	7	14	5 iduum	aprilis	17 calend.	maij	20	e	d
1613	10	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	b	c
1614	11	18	3	16	15 calend.	maij	13 calend.	maij	16	b	c

Ogdoas, 1601-1606

Hendecas, 1611-1614

Octogesima quintus decennouennalis.

Labels: Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Circulus octogesimo sextus, secundum eundem Dionysium.

1615	12	0	4	17	nona	aprilis	3 iduum	aprilis	20	g	a
1616	13	11	5	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	g	a
1617	14	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17	e	c
1618	15	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	19	d	d
1619	1	14	2	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	c	c
1620	2	25	3	3	4 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	16	b	a
1621	3	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	g	g
1622	4	17	5	5	14 calend.	maij	9 calend.	maij	19	f	e
1623	5	28	7	6	7 iduum	aprilis	6 iduum	aprilis	15	e	c
1624	6	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	d	c
1625	7	20	2	8	17 calend.	maij	12 calend.	maij	19	b	a
1626	8	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3 iduum	aprilis	21	a	a
1627	9	12	5	10	9 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	17	g	g
1628	10	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	maij	18	f	e
1629	11	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	d	d
1630	12	15	2	13	12 calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	16	c	c
1631	13	26	3	14	5 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	17	b	a
1632	14	7	4	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	a	a
1633	15	18	5	16	15 calend.	maij	18 calend.	maij	21	f	g

Ogdoas, 1621-1626

Hendecas, 1631-1633

Octogesimo sextus decennouennalis.

Labels: Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

PRIMVS CYCLVS DIONYSII RO. SECVDVM ORDINEM annorum Domini, talis esse debuit.

3	6	0	1	17	nona	aprilis	8 iduum	aprilis	16	d	c
4	7	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	19	b	a
5	8	22	4	19	idus	aprilis	14 calend.	maij	19	a	a
6	9	3	5	1	4 nonarū	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	g	g
7	10	14	6	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	18	f	e
8	11	25	7	3	4 iduum	aprilis	17 calend.	maij	19	d	d
9	12	6	2	4	3 calend.	aprilis	8 iduum	aprilis	21	c	b
10	13	17	3	5	14 calend.	maij	13 calend.	maij	15	b	a
11	14	28	4	6	7 iduum	aprilis	3 iduum	aprilis	18	a	a
12	15	9	5	7	6 calend.	aprilis	4 nonarū	aprilis	21	f	g
13	1	20	7	8	17 calend.	maij	10 calend.	maij	21	d	c
14	2	1	1	9	2 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	16	d	c
15	3	12	2	10	9 calend.	aprilis	3 calend.	aprilis	20	c	b
16	4	23	3	11	2 iduum	aprilis	13 calend.	maij	21	a	a
17	5	4	5	12	calend.	aprilis	3 nonarū	aprilis	16	b	c
18	6	15	6	13	12 calend.	aprilis	7 calend.	aprilis	19	d	c
19	7	26	7	14	5 iduum	aprilis	17 calend.	maij	20	e	d
20	8	7	1	15	4 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	16	b	c
21	9	18	3	16	15 calend.	maij	13 calend.	maij	16	b	c

Ogdoas, 1601-1606

Hendecas, 1611-1614

Bissextilis anni.

Labels: Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

Secundus cyclus Dionysij talis esse debuit, secundum ordinem annorum Domini.

22	10	0	4	17	nona	aprilis	3 iduum	aprilis	20	g	a
23	11	11	5	18	8 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	16	g	a
24	12	22	6	19	idus	aprilis	16 calend.	maij	17	e	c
25	13	3	1	1	4 nonarū	aprilis	7 iduum	aprilis	19	d	d
26	14	14	2	2	11 calend.	aprilis	8 calend.	aprilis	15	c	c
27	15	25	3	3	4 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	16	b	a
28	1	6	4	4	3 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	19	g	g
29	2	17	5	5	14 calend.	maij	9 calend.	maij	19	f	e
30	3	28	7	6	7 iduum	aprilis	6 iduum	aprilis	15	e	c
31	4	9	1	7	6 calend.	aprilis	2 calend.	aprilis	18	d	c
32	5	20	2	8	17 calend.	maij	12 calend.	maij	19	b	a
33	6	1	4	9	2 nonarū	aprilis	3 iduum	aprilis	21	a	a
34	7	12	5	10	9 calend.	aprilis	6 calend.	aprilis	17	g	g
35	8	23	6	11	2 iduum	aprilis	16 calend.	maij	18	f	e
36	9	4	7	12	calend.	aprilis	6 iduum	aprilis	21	d	d
37	10	15	2	13	12 calend.	aprilis	10 calend.	aprilis	16	c	c
38	11	26	3	14	5 iduum	aprilis	2 iduum	aprilis	17	b	a
39	12	7	4	15	4 calend.	aprilis	2 nonarū	aprilis	20	a	a
40	13	18	5	16	15 calend.	maij	18 calend.	maij	21	f	g

Ogdoas, 1621-1626

Hendecas, 1631-1633

Bissextilis anni.

Labels: Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Pascha, Luna ipseus diei, Litera Dominicalis.

D. CYRILLI EPISCOPI ALEXANDRINI PRIMVS
cyclus decennouennalis,

3	6	0	3	17	nona	aprilis	2	iduum	aprilis	21	b	
4	7	11	5	18	8	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	15	b
5	8	22	6	19	idus	aprilis	16	calend.	maij	16	b	
6	9	3	7	1	4	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	20	b
7	10	14	1	2	11	calend.	aprilis	9	calend.	aprilis	16	b
8	11	25	3	3	4	iduum	aprilis	2	nonarū	aprilis	19	b
9	12	6	4	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	maij	20	b
10	13	17	5	5	14	calend.	maij	8	calend.	maij	20	b
11	14	28	6	6	7	iduum	aprilis	5	iduum	aprilis	18	b
12	15	9	1	7	6	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	19	b
13	1	20	2	8	17	calend.	maij	12	calend.	aprilis	19	b
14	2	1	3	9	2	nonarū	aprilis	nona	aprilis	15	b	
15	3	12	4	10	9	calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	18	b
16	4	23	6	11	2	iduum	aprilis	16	calend.	maij	18	b
17	5	4	7	12	11	calend.	aprilis	6	iduum	aprilis	21	b
18	6	15	1	13	12	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	17	b
19	7	26	2	14	5	iduum	aprilis	idus	aprilis	18	b	
20	8	7	3	15	4	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	20	b
21	9	18	4	16	15	calend.	maij	8	calend.	maij	21	b

Ogdoas,

Hendecas,

Annus Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Secundus cyclus decennouennalis D. Cyrilli epifcopi Alexandrini.

22	10	0	7	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	17	b	
23	11	11	2	18	8	calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19	b
24	12	22	3	19	idus	aprilis	13	calend.	maij	20	b	
25	13	3	4	1	4	nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16	b
26	14	14	5	2	11	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	19	b
27	15	25	7	3	4	iduum	aprilis	17	calend.	maij	19	b
28	1	6	1	4	3	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15	b
29	2	17	2	5	14	calend.	maij	12	calend.	maij	16	b
30	3	28	3	6	7	iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19	b
31	4	9	4	7	6	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21	b
32	5	20	5	8	17	calend.	maij	16	calend.	maij	15	b
33	6	1	7	9	2	nonarū	aprilis	6	iduum	aprilis	18	b
34	7	12	1	10	9	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21	b
35	8	23	2	11	2	iduum	aprilis	13	calend.	maij	21	b
36	9	4	3	12	11	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17	b
37	10	15	4	13	12	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20	b
38	11	26	5	14	5	iduum	aprilis	16	calend.	maij	21	b
39	12	7	6	15	4	calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16	b
40	13	18	7	16	15	calend.	maij	12	calend.	maij	17	b

Ogdoas,

Hendecas,

Annus Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Decimaquarta luna, Dies Dominicus Paschae, Luna ipfius diei, Litera Dominicalis.

Annus primus.				Annus secundus.				Annus tertius.									
a	9	a	29	a	19	a	20	a	10	a	1	a	1	a	21	a	11
b	10	b	30	b	20	b	21	b	11	b	2	b	2	b	22	b	12
c	11	c	1	c	21	c	22	c	12	c	3	c	3	c	23	c	13
d	12	d	2	d	22	d	23	d	13	d	4	d	4	d	24	d	14
e	13	e	3	e	23	e	24	e	14	e	5	e	5	e	25	e	15
f	14	f	4	f	24	f	25	f	15	f	6	f	6	f	26	f	16
g	15	g	5	g	25	g	26	g	16	g	7	g	7	g	27	g	17
h	16	h	6	h	26	h	27	h	17	h	8	h	8	h	28	h	18
i	17	i	7	i	27	i	28	i	18	i	9	i	9	i	29	i	19
k	18	k	8	k	28	k	29	k	19	k	10	k	10	k	30	k	20
l	19	l	9	l	29	l	30	l	20	l	11	l	11	l	1	l	21
m	20	m	10	m	1	m	1	m	21	m	12	m	12	m	2	m	22
n	21	n	11	n	2	n	2	n	22	n	13	n	13	n	3	n	23
o	22	o	12	o	3	o	3	o	23	o	14	o	14	o	4	o	24
p	23	p	13	p	4	p	4	p	24	p	15	p	15	p	5	p	25
q	24	q	14	q	5	q	5	q	25	q	16	q	16	q	6	q	26
r	25	r	15	r	6	r	6	r	26	r	17	r	17	r	7	r	27
s	26	s	16	s	7	s	7	s	27	s	18	s	18	s	8	s	28
t	27	t	17	t	8	t	8	t	28	t	19	t	19	t	9	t	29
u	28	u	18	u	9	u	9	u	29	u	20	u	20	u	10	u	30

Annus quartus.				Annus quintus.				Annus sextus.									
a	12	a	2	a	22	a	23	a	13	a	4	a	4	a	24	a	14
b	13	b	3	b	23	b	24	b	14	b	5	b	5	b	25	b	15
c	14	c	4	c	24	c	25	c	15	c	6	c	6	c	26	c	16
d	15	d	5	d	25	d	26	d	16	d	7	d	7	d	27	d	17
e	16	e	6	e	26	e	27	e	17	e	8	e	8	e	28	e	18
f	17	f	7	f	27	f	28	f	18	f	9	f	9	f	29	f	19
g	18	g	8	g	28	g	29	g	19	g	10	g	10	g	30	g	20
h	19	h	9	h	29	h	30	h	20	h	11	h	11	h	1	h	21
i	20	i	10	i	1	i	1	i	21	i	12	i	12	i	2	i	22
k	21	k	11	k	2	k	2	k	22	k	13	k	13	k	3	k	23
l	22	l	12	l	3	l	3	l	23	l	14	l	14	l	4	l	24
m	23	m	13	m	4	m	4	m	24	m	15	m	15	m	5	m	25
n	24	n	14	n	5	n	5	n	25	n	16	n	16	n	6	n	26
o	25	o	15	o	6	o	6	o	26	o	17	o	17	o	7	o	27
p	26	p	16	p	7	p	7	p	27	p	18	p	18	p	8	p	28
q	27	q	17	q	8	q	8	q	28	q	19	q	19	q	9	q	29
r	28	r	18	r	9	r	9	r	29	r	20	r	20	r	10	r	30
s	29	s	19	s	10	s	10	s	30	s	21	s	21	s	11	s	1
t	30	t	20	t	11	t	11	t	1	t	22	t	22	t	12	t	2
u	1	u	21	u	12	u	12	u	2	u	23	u	23	u	13	u	3

Bedae, tom. 1.

X

Circuli.

Annus septimus.			Annus octauus.			Annus nonus.					
a	15	a	5	a	25	a	7	a	27	a	17
b	16	b	6	b	26	b	8	b	28	b	18
c	17	c	7	c	27	c	9	c	29	c	19
d	18	d	8	d	28	d	10	d	30	d	20
e	19	e	9	e	29	e	11	e	1	e	21
f	20	f	10	f	1	f	12	f	2	f	22
g	21	g	11	g	2	g	13	g	3	g	23
h	22	h	12	h	3	h	14	h	4	h	24
i	23	i	13	i	4	i	15	i	5	i	25
k	24	k	14	k	5	k	16	k	6	k	26
o	25	l	15	l	6	l	17	l	7	l	27
m	26	m	16	m	7	m	18	m	8	m	28
n	27	n	17	n	8	n	19	n	9	n	29
o	28	o	18	o	9	o	20	o	10	o	1
p	29	p	19	p	10	p	21	p	11	p	2
q	30	q	20	q	11	q	22	q	12	q	3
r	1	r	21	r	12	r	23	r	13	r	4
s	2	s	22	s	13	s	24	s	14	s	5
t	3	t	23	t	14	t	25	t	15	t	6
u	4	u	24	u	15	u	26	u	16	u	7

Annus decimus.			Annus undecimus.			Annus duodecimus.					
a	18	a	8	a	28	a	10	a	30	a	20
b	19	b	9	b	29	b	11	b	1	b	21
c	20	c	10	c	1	c	12	c	2	c	22
d	21	d	11	d	2	d	13	d	3	d	23
e	22	e	12	e	3	e	14	e	4	e	24
f	23	f	13	f	4	f	15	f	5	f	25
g	24	g	14	g	5	g	16	g	6	g	26
h	25	h	15	h	6	h	17	h	7	h	27
i	26	i	16	i	7	i	18	i	8	i	28
k	27	k	17	k	8	k	19	k	9	k	29
l	28	l	18	l	9	l	20	l	10	l	1
m	29	m	19	m	10	m	21	m	11	m	2
n	30	n	20	n	11	n	22	n	12	n	3
o	1	o	21	o	12	o	23	o	13	o	4
p	2	p	22	p	13	p	24	p	14	p	5
q	3	q	23	q	14	q	25	q	15	q	6
r	4	r	24	r	15	r	26	r	16	r	7
s	5	s	25	s	16	s	27	s	17	s	8
t	6	t	26	t	17	t	28	t	18	t	9
u	7	u	27	u	18	u	29	u	19	u	10

Circuli.

Annus decimus tertius.			Annus decimus quartus.			Annus decimus quintus.			
a	21	a	11	a	2	a	3	a	23
b	22	b	12	b	3	b	4	b	24
c	23	c	13	c	4	c	5	c	25
d	24	d	14	d	5	d	6	d	26
e	25	e	15	e	6	e	7	e	27
f	26	f	16	f	7	f	8	f	28
g	27	g	17	g	8	g	9	g	29
h	28	h	18	h	9	h	10	h	1
i	29	i	19	i	10	i	11	i	2
k	30	k	20	k	11	k	12	k	3
l	1	l	21	l	12	l	13	l	4
m	2	m	22	m	13	m	14	m	5
n	3	n	23	n	14	n	15	n	6
o	4	o	24	o	15	o	16	o	7
p	5	p	25	p	16	p	17	p	8
q	6	q	26	q	17	q	18	q	9
r	7	r	27	r	18	r	19	r	10
s	8	s	28	s	19	s	20	s	11
t	9	t	29	t	20	t	1	t	12
u	10	u	1	u	21	u	2	u	13

Annus decimus sextus.			Annus decimus septimus.			Annus decimus octauus.			
a	24	a	14	a	5	a	6	a	26
b	25	b	15	b	6	b	7	b	27
c	26	c	16	c	7	c	8	c	28
d	27	d	17	d	8	d	9	d	29
e	28	e	18	e	9	e	10	e	1
f	29	f	19	f	10	f	11	f	2
g	30	g	20	g	11	g	12	g	3
h	1	h	21	h	12	h	13	h	4
i	2	i	22	i	13	i	14	i	5
k	3	k	23	k	14	k	15	k	6
l	4	l	24	l	15	l	16	l	7
m	5	m	25	m	16	m	17	m	8
n	6	n	26	n	17	n	18	n	9
o	7	o	27	o	18	o	19	o	10
p	8	p	28	p	19	p	20	p	11
q	9	q	29	q	20	q	1	q	12
r	10	r	1	r	21	r	2	r	13
s	11	s	2	s	22	s	3	s	14
t	12	t	3	t	23	t	4	t	15
u	13	u	4	u	24	u	5	u	16

Annus decimus nonus.

Table with 3 columns of letters (a-u) and numbers (1-27) representing the 19th year of the cycle.

Et hic est postremus decennouennalis annus.

FINIS.

BEDÆ PRESBYTERI DE CYCLO PASCHALI, PRÆFATIO.

Ycllus idem paschalis, octo est lineis communitus. Primus ordo continet annos ab incarnatione Domini, unius, singulis annis augmento crescentes. Secundus, indictiones Romanorum, quæ in se semper 15 annorum cursu reuoluuntur. Tertius, epactas 11 lunares, quæ per singulos annos solares ad cursum lunæ succrescunt, & ad lunæ calendarum quærendam semper adijciuntur, positæ 11 cal. aprilis. Quartus, concurrentes septimanæ dies, quæ positæ 9 cal. aprilis propter dispendium bissextili, necessariò 28 annis implentur. Quarum, ratio cogit cyclos decennouennales 28 describi, ut singuli est concurrentes singulos cyclos inchoent, totaq; summa paschalis calculi 532. annis explicetur. Quintus, cyclum lunarem, quem tribus annis decennouennalis præcedit 19 annis, etiam ipse comprehensus. Sextus, 14 lunam, qua ueteres pascha faciebant, quæ à 12 cal. aprilis, usq; in 14 calendarum maias uario discursu uagantes, tempus incensionis ab 8 idus martij, usq; in nonas aprilis accipiunt. A 14 autem luna, usq; que ad 14 anni sequentis, dies sunt 354, si communis annus est: si embolismus, 384. Septimo, dies dominici paschæ reperiuntur, ab 11 cal. aprilis usq; in 7 cal. maias, ob rationem embolismorum licenter extenti. Ultimo, luna festi paschalis, à 15. usq; 21. propter diem dominicum uariata. Admittit enim saltus noctem, addit uerò atatem, quæ per omnem cyclum adoleuit. Sed in hoc nox admittitur, quod ante luna deficit quam putatur. Naturaliter uerò nox ipsa perseverat, quæ nox initium est futuri anni, & cycli incipientis exordium, propter quod idem ultimus annus epactas 18 tunc retinens, primo anno non 11, ut in cæteris annis fieri solet, sed 12 dies accommodat: & quia 30 dierum sine reuoluuntur, nulla o epacta in principio cycli ponitur.

CARMEN DE EADEM RE.

Linea Chrïste tuos prima est, quæ continet annos, Atq; secunda tenet Cycli quæ Indictio constat. Seruabit numeros Epactis tertia certos. Quarta dies numerat septem Bissextilis anni. Quinta tibi Cyclos lunaris computat anni. Iam quartas decimas designat sextaq; Lunas. Septima nam Paschæ ostendit tempusq; diemq;. Atatem Lunæ monstrat nouissimus ordo.

BEDÆ PRESBYTERI CIRCVLI AD DEPREHEN- dendas cuiusq; anni Lunas paschales, ab anno. 1. usq; in annum Christi M. D. XCV.

Decennouennalis primus,

Table for the first decennouennal cycle (years 1-10), listing various astronomical and liturgical data.

Table for the second decennouennal cycle (years 11-20), continuing the astronomical and liturgical data.

Decennouennalis secundus,

Circuli.

Decennouennalis tertius,

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactæ,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
b	570	10	1102	10	0	17	1	nonæ aprilis	8 iduum aprilis	15
b	571	11	1103	11	1	18	2	8 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18
b	572	12	1104	12	2	19	3	idus aprilis	15 calend. maij	18
b	573	1	1105	1	3	1	4	4 nonarū aprilis	5 iduum aprilis	21
b	574	2	1106	2	4	2	5	11 calend. aprilis	8 calend. aprilis	17
b	575	3	1107	3	5	3	6	4 iduum aprilis	18 calend. maij	18
b	576	4	1108	4	6	4	7	3 calend. aprilis	nonæ aprilis	20
b	577	5	1109	5	7	5	8	14 calend. maij	7 calend. maij	21
b	578	6	1110	6	8	6	9	7 iduum aprilis	4 iduum aprilis	17
b	579	7	1111	7	9	7	10	6 calend. aprilis	4 nonarū aprilis	20
b	580	8	1112	8	10	8	11	17 calend. maij	11 calend. maij	20
b	581	9	1113	9	11	9	12	2 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	16
b	582	10	1114	10	12	10	1	9 calend. aprilis	4 calend. aprilis	19
b	583	11	1115	11	1	11	2	2 iduum aprilis	14 calend. maij	16
b	584	12	1116	12	2	12	3	calend. aprilis	4 nonarū aprilis	15
b	585	1	1117	1	3	1	4	12 calend. aprilis	8 calend. aprilis	18
b	586	2	1118	2	4	2	5	5 iduum aprilis	18 calend. maij	19
b	587	3	1119	3	5	3	6	4 calend. aprilis	3 calend. aprilis	15
b	588	4	1120	4	6	4	7	15 calend. maij	14 calend. maij	15

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactæ,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies,	Luna,
b	579	9	1121	9	1	17	1	nonæ aprilis	4 iduum aprilis	19
b	580	10	1122	10	2	18	2	8 calend. aprilis	7 calend. aprilis	15
b	581	11	1123	11	3	19	3	idus aprilis	17 calend. maij	16
b	582	12	1124	12	4	1	4	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	18
b	583	1	1125	1	5	2	5	11 calend. aprilis	4 calend. aprilis	18
b	584	2	1126	2	6	3	6	3 iduum aprilis	3 iduum aprilis	15
b	585	3	1127	3	7	4	7	3 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	18
b	586	4	1128	4	8	5	8	14 calend. maij	10 calend. maij	18
b	587	5	1129	5	9	6	9	7 iduum aprilis	8 calend. maij	21
b	588	6	1130	6	10	7	10	6 calend. aprilis	3 calend. aprilis	17
b	589	7	1131	7	11	8	11	6 calend. aprilis	13 calend. maij	18
b	590	8	1132	8	12	9	12	2 nonarū aprilis	4 iduum aprilis	20
b	591	9	1133	9	1	10	1	9 calend. aprilis	7 calend. aprilis	16
b	592	10	1134	10	2	11	2	2 iduum aprilis	7 calend. maij	19
b	593	11	1135	11	3	12	3	calend. aprilis	7 iduum aprilis	20
b	594	12	1136	12	4	1	4	calend. aprilis	11 calend. aprilis	17
b	595	1	1137	1	5	2	5	12 calend. aprilis	2 iduum aprilis	15
b	596	2	1138	2	6	3	6	5 iduum aprilis	3 iduum aprilis	17
b	597	3	1139	3	7	4	7	4 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	19
b	598	4	1140	4	8	5	8	4 calend. aprilis	9 calend. aprilis	16
b	599	5	1141	5	9	6	9	9 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18
b	600	6	1142	6	10	7	10	2 iduum aprilis	12 calend. maij	19
b	601	7	1143	7	11	8	11	nonæ aprilis	nonæ aprilis	15
b	602	8	1144	8	12	9	12	8 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18
b	603	9	1145	9	1	10	1	5 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18
b	604	10	1146	10	2	11	2	2 iduum aprilis	16 calend. maij	17
b	605	11	1147	11	3	12	3	calend. aprilis	9 iduum aprilis	21
b	606	12	1148	12	4	1	4	calend. aprilis	6 calend. aprilis	17
b	607	1	1149	1	5	2	5	5 iduum aprilis	idus aprilis	19
b	608	2	1150	2	6	3	6	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20
b	609	3	1151	3	7	4	7	8 calend. maij	8 calend. maij	21

Ogd.

End.

Decennouennalis quartus,

Circuli.

Decennouennalis quintus,

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactæ,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna,		
b	76	4	608	11	1140	3	0	1	17	nonæ aprilis	7 iduum aprilis	16
b	77	5	609	12	1141	4	1	2	18	8 calend. aprilis	3 calend. aprilis	19
b	78	6	610	13	1142	5	2	3	19	idus aprilis	13 calend. maij	20
b	79	7	611	14	1143	6	3	4	1	4 nonarū aprilis	2 nonarū aprilis	16
b	80	8	612	15	1144	7	4	5	2	11 calend. aprilis	7 calend. aprilis	17
b	81	9	613	1	1145	8	5	6	3	4 iduum aprilis	17 calend. maij	19
b	82	10	614	2	1146	9	6	7	4	3 calend. aprilis	2 calend. aprilis	15
b	83	11	615	3	1147	10	7	8	5	14 calend. maij	12 calend. maij	16
b	84	12	616	4	1148	11	8	9	6	7 iduum aprilis	3 iduum aprilis	18
b	85	1	617	5	1149	12	9	10	7	6 calend. aprilis	3 nonarū aprilis	21
b	86	2	618	6	1150	1	10	11	8	17 calend. maij	16 calend. maij	15
b	87	3	619	7	1151	2	11	12	9	2 nonarū aprilis	6 iduum aprilis	19
b	88	4	620	8	1152	3	12	1	10	9 calend. aprilis	3 calend. aprilis	20
b	89	5	621	9	1153	4	1	2	11	2 iduum aprilis	13 calend. maij	21
b	90	6	622	10	1154	5	2	3	12	calend. aprilis	2 nonarū aprilis	16
b	91	7	623	11	1155	6	3	4	1	12 calend. aprilis	6 calend. aprilis	20
b	92	8	624	12	1156	7	4	5	2	5 iduum aprilis	17 calend. maij	20
b	93	9	625	1	1157	8	5	6	3	4 calend. aprilis	2 calend. aprilis	16
b	94	10	626	2	1158	9	6	7	4	15 calend. maij	12 calend. maij	17

Ogd.

End.

Bissexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Epactæ,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna,		
b	60	8	627	15	1159	7	0	3	17	nonæ aprilis	2 iduum aprilis	21
b	61	9	628	1	1160	8	1	4	18	8 calend. aprilis	6 calend. aprilis	16
b	62	10	629	2	1161	9	2	5	19	idus aprilis	16 calend. maij	17
b	63	11	630	3	1162	10	3	6	1	4 nonarū aprilis	8 iduum aprilis	20
b	64	12	631	4	1163	11	4	7	2	11 calend. aprilis	9 calend. aprilis	17
b	65	1	632	5	1164	12	5	8	3	4 iduum aprilis	2 iduum aprilis	16
b	66	2	633	6	1165	1	6	9	4	3 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	19
b	67	3	634	7	1166	2	7	10	5	14 calend. maij	8 calend. maij	20
b	68	4	635	8	1167	3	8	11	6	7 iduum aprilis	5 iduum aprilis	16
b	69	5	636	9	1168	4	9	12	7	6 calend. aprilis	2 calend. aprilis	18
b	70	6	637	10	1169	5	10	1	8	2 calend. maij	12 calend. maij	19
b	71	7	638	11	1170	6	11	2	9	2 nonarū aprilis	nonæ aprilis	15
b	72	8	639	12	1171	7	12	3	10	9 calend. aprilis	5 calend. aprilis	18
b	73	9	640	1	1172	8	1	4	11	2 iduum aprilis	16 calend. maij	17
b	74	10	641	2	1173	9	2	5	12	calend. aprilis	9 iduum aprilis	21
b	75	11	642	3	1174	10	3	6	1	calend. aprilis	6 calend. aprilis	17
b	76	12	643	4	1175	11	4	7	2	5 iduum aprilis	idus aprilis	19
b	77	1	644	5	1176	12	5	8	3	4 calend. aprilis	2 nonarū aprilis	20
b	78	2	645	6	1177	1	6	9	4	8 calend. maij	8 calend. maij	21

Ogd.

End.

Decennouennalis sextus,

Circuli.

Decennouennalis septimus,

114	b	114	4	1178	11	6	17	nona	aprilis	5	iduum	aprilis	18
115	13	647	5	1179	12	17	18	8 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18
116	14	648	6	1180	13	22	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	21
117	15	649	7	1181	14	3	1	4 nonarū	aprilis	4	nonarū	aprilis	17
118	1	650	8	1182	15	4	2	calend.	aprilis	5	calend.	maij	20
119	2	651	9	1183	1	5	3	4 iduum	aprilis	15	calend.	maij	21
120	3	652	10	1184	2	6	4	3 calend.	aprilis	16	calend.	aprilis	16
121	4	653	11	1185	3	17	5	14 calend.	maij	11	calend.	maij	17
122	5	654	12	1186	4	28	6	7 iduum	aprilis	4	calend.	aprilis	20
123	6	655	13	1187	5	9	7	6 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	16
124	7	656	14	1188	6	20	8	17 calend.	maij	15	calend.	maij	16
125	8	657	15	1189	7	1	9	2 nonarū	aprilis	4	iduum	aprilis	19
126	9	658	1	1190	8	12	10	9 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15
127	10	659	2	1191	9	23	11	2 iduum	aprilis	18	calend.	maij	16
128	11	660	3	1192	10	4	12	calend.	aprilis	nona	aprilis	18	
129	12	661	4	1193	11	15	13	12 calend.	aprilis	5	calend.	aprilis	21
130	13	662	5	1194	12	26	14	5 iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	15
131	14	663	6	1195	13	7	15	4 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	18
132	15	664	7	1196	14	18	16	15 calend.	maij	11	calend.	maij	18

133	b	665	8	1197	15	0	17	nona	aprilis	8	iduum	aprilis	15
134	1	666	9	1198	1	11	18	8 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	18
135	2	667	10	1199	2	22	19	idus	aprilis	14	calend.	maij	19
136	3	668	11	1200	3	3	1	4 nonarū	aprilis	5	iduum	aprilis	21
137	4	669	12	1201	4	14	2	calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	17
138	5	670	13	1202	5	25	3	4 iduum	aprilis	18	calend.	maij	18
139	6	671	14	1203	6	6	4	3 calend.	aprilis	8	iduum	aprilis	21
140	7	672	15	1204	7	17	5	14 calend.	maij	7	calend.	maij	21
141	8	673	1	1205	8	28	6	7 iduum	aprilis	4	iduum	aprilis	17
142	9	674	2	1206	9	9	7	6 calend.	aprilis	4	nonarū	aprilis	20
143	10	675	3	1207	10	20	8	17 calend.	maij	10	calend.	maij	21
144	11	676	4	1208	11	1	9	2 nonarū	aprilis	8	iduum	aprilis	16
145	12	677	5	1209	12	12	10	9 calend.	aprilis	4	calend.	aprilis	19
146	13	678	6	1210	13	23	11	2 iduum	aprilis	14	calend.	maij	20
147	14	679	7	1211	14	4	12	calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	16
148	15	680	8	1212	15	15	13	12 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	18
149	1	681	9	1213	1	26	14	5 iduum	aprilis	8	calend.	maij	18
150	2	682	10	1214	2	7	15	4 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	15
151	3	683	11	1215	3	18	16	15 calend.	maij	13	calend.	maij	16

Circuli.

Decennouennalis nonus,

152	b	684	12	1216	4	4	17	nona	aprilis	17	iduum	aprilis	19
153	1	685	13	1217	5	15	18	8 calend.	aprilis	8	calend.	aprilis	15
154	2	686	14	1218	6	22	19	idus	aprilis	17	calend.	maij	16
155	3	687	15	1219	7	3	1	4 nonarū	aprilis	7	iduum	aprilis	19
156	4	688	1	1220	8	14	2	calend.	aprilis	11	calend.	aprilis	21
157	5	689	2	1221	9	25	3	4 iduum	aprilis	4	calend.	aprilis	15
158	6	690	3	1222	10	6	4	3 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	18
159	7	691	4	1223	11	17	5	14 calend.	maij	9	calend.	maij	15
160	8	692	5	1224	12	28	6	7 iduum	aprilis	18	calend.	maij	21
161	9	693	6	1225	13	9	7	6 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	17
162	10	694	7	1226	14	20	8	17 calend.	maij	13	calend.	maij	18
163	11	695	8	1227	15	1	9	2 nonarū	aprilis	3	iduum	aprilis	21
164	12	696	9	1228	1	12	10	9 calend.	aprilis	7	calend.	aprilis	26
165	13	697	10	1229	2	23	11	2 iduum	aprilis	17	calend.	maij	27
166	14	698	11	1230	3	4	12	calend.	aprilis	7	iduum	aprilis	20
167	15	699	12	1231	4	15	13	12 calend.	aprilis	10	calend.	aprilis	21
168	1	700	13	1232	5	26	14	5 iduum	aprilis	3	iduum	aprilis	21
169	2	701	14	1233	6	7	15	4 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	19
170	3	702	15	1234	7	18	16	15 calend.	maij	9	calend.	maij	20

171	b	703	1	1235	8	0	17	nona	aprilis	6	iduum	aprilis	16
172	1	704	2	1236	9	11	18	8 calend.	aprilis	3	calend.	aprilis	19
173	2	705	3	1237	10	22	19	idus	aprilis	12	calend.	maij	20
174	3	706	4	1238	11	3	1	4 nonarū	aprilis	2	nonarū	aprilis	16
175	4	707	5	1239	12	14	2	calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	29
176	5	708	6	1240	13	25	3	4 iduum	aprilis	17	calend.	maij	19
177	6	709	7	1241	14	6	4	3 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	15
178	7	710	8	1242	15	17	5	14 calend.	maij	12	calend.	maij	15
179	8	711	9	1243	1	28	6	7 iduum	aprilis	2	iduum	aprilis	19
180	9	712	10	1244	2	9	7	6 calend.	aprilis	3	nonarū	aprilis	21
181	10	713	11	1245	3	20	8	17 calend.	maij	16	calend.	maij	15
182	11	714	12	1246	4	1	9	2 iduum	aprilis	6	iduum	aprilis	18
183	12	715	13	1247	5	12	10	9 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	21
184	1	716	14	1248	6	23	11	2 nonarū	aprilis	13	calend.	maij	21
185	2	717	15	1249	7	4	12	calend.	aprilis	2	nonarū	aprilis	17
186	3	718	1	1250	8	15	13	12 calend.	aprilis	6	calend.	aprilis	20
187	4	719	2	1251	9	26	14	5 iduum	aprilis	16	calend.	maij	21
188	5	720	3	1252	10	7	15	4 calend.	aprilis	2	calend.	aprilis	16
189	6	721	4	1253	11	18	16	15 calend.	maij	12	calend.	maij	16

Circuli.

Decennouennalis undecimus,

Table with columns: Bissextiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Concurrentes, Epactae, Cycli lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies, Luna, and Bissextiles anni. Rows 190-208.

Table with columns: Bissextiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Concurrentes, Epactae, Cycli lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies, Luna, and Bissextiles anni. Rows 209-227.

Decennouennalis duodecimus, Bissextiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Concurrentes, Epactae, Cycli lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies, Luna, Bissextiles anni.

Circuli.

Decennouennalis decimus tertius,

Table with columns: Bissextiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Concurrentes, Epactae, Cycli lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies paschae, Luna ipsius, and Bissextiles anni. Rows 228-246.

Table with columns: Bissextiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Concurrentes, Epactae, Cycli lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies paschae, Luna ipsius, and Bissextiles anni. Rows 247-265.

Decennouennalis decimus quartus, Bissextiles anni, Anni Domini, Indictiones, Anni Domini, Indictiones, Concurrentes, Epactae, Cycli lunares, Luna paschae decimaquarta, Dominicus dies paschae, Luna ipsius, Bissextiles anni.

Decennouennalis decimus quintus.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bissextiles anni. Rows 266-284.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bissextiles anni. Rows 285-303.

Decennouennalis decimus sextus.

Decennouennalis decimus septimus.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bissextiles anni. Rows 304-322.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cycli lunares, Concurrentes, Epacta, Indictiones, Anni Domini, Bissextiles anni. Rows 323-341.

Decennouennalis decimus octauus.

Decennouennalis decimus nonus.

Table with columns: Bifexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Luna pascha decimaquarta, Dominicus dies pascha, Luna ipsius, and End. Rows 342-390.

Table with columns: Bifexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Luna pascha decimaquarta, Dominicus dies pascha, Luna ipsius, and End. Rows 361-379.

Decennouennalis vigesimus.

Decennouennalis uigesimus primus.

Table with columns: Bifexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Luna pascha decimaquarta, Dominicus dies pascha, Luna ipsius, and End. Rows 380-398.

Table with columns: Bifexiles anni, Anni Domini, Indictiones, Epactae, Concurrentes, Cycli lunares, Luna pascha decimaquarta, Dominicus dies pascha, Luna ipsius, and End. Rows 399-417.

Decennouennalis uigesimus secundus.

Circuli.

Decennouennalis uigelimus tertius.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cyclunares, Concurrentes, Epactas, Indictiones, Annus Domini, Indictiones, Bissextiles anni. Rows 418-436.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cyclunares, Concurrentes, Epactas, Indictiones, Annus Domini, Indictiones, Bissextiles anni. Rows 437-455.

Decennouennalis uigelimus quartus.

Circuli.

Decennouennalis uigelimus quintus.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cyclunares, Concurrentes, Epactas, Indictiones, Annus Domini, Indictiones, Bissextiles anni. Rows 456-474.

Table with columns: Luna ipsius, Dominicus dies pasche, Luna pasche decimaquarta, Cyclunares, Concurrentes, Epactas, Indictiones, Annus Domini, Indictiones, Bissextiles anni. Rows 475-493.

Decennouennalis uigelimus sextus.

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Epactæ,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna solus,
494	2	1026	6	1558	1	0	5	17	nona	aprilis	4 iduum aprilis	19
495	3	1027	10	1559	2	11	6	18	8 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	15
496	4	1028	11	1560	3	22	1	19	idus	aprilis	18 calend. maij	15
497	5	1029	12	1561	4	3	2	1	4 nonarū	aprilis	8 iduum aprilis	18
498	6	1030	13	1562	5	14	3	2	11 calend.	aprilis	4 calend. aprilis	21
499	7	1031	14	1563	6	25	4	3	4 iduum	aprilis	3 iduum aprilis	15
500	8	1032	15	1564	7	6	5	4	3 calend.	aprilis	4 nonarū aprilis	17
501	9	1033	1	1565	8	17	6	5	14 calend.	maij	10 calend. maij	18
502	10	1034	2	1566	9	28	7	6	7 iduum	aprilis	18 calend. maij	21
503	11	1035	3	1567	10	9	8	7	6 calend.	aprilis	3 calend. aprilis	17
504	12	1036	4	1568	11	20	9	8	17 calend.	maij	14 calend. maij	17
505	13	1037	5	1569	12	1	10	9	2 nonarū	aprilis	4 iduum aprilis	20
506	14	1038	6	1570	13	12	11	10	9 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	15
507	15	1039	7	1571	14	23	12	11	2 iduum	aprilis	17 calend. maij	17
508	1	1040	8	1572	15	4	13	12	calend.	aprilis	8 iduum aprilis	19
509	2	1041	9	1573	1	15	14	13	12 calend.	aprilis	11 calend. aprilis	15
510	3	1042	10	1574	2	26	15	14	5 iduum	aprilis	3 iduum aprilis	16
511	4	1043	11	1575	3	7	16	15	4 calend.	aprilis	3 nonarū aprilis	19
512	5	1044	12	1576	4	18	17	16	15 calend.	maij	10 calend. maij	19

Biflexiles anni,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Anni Domini,	Indictiones,	Epactæ,	Concurrentes,	Cycli lunares,	Luna paschæ decimaquarta,	Dominicus dies paschæ,	Luna solus,
513	6	1045	13	1577	5	0	1	17	nona	aprilis	7 iduum aprilis	16
514	7	1046	14	1578	6	11	2	18	8 calend.	aprilis	3 calend. aprilis	19
515	8	1047	15	1579	7	22	3	19	idus	aprilis	13 calend. maij	20
516	9	1048	1	1580	8	3	4	1	4 nonarū	aprilis	3 nonarū aprilis	15
517	10	1049	2	1581	9	14	5	2	11 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	18
518	11	1050	3	1582	10	25	6	3	4 iduum	aprilis	17 calend. maij	19
519	12	1051	4	1583	11	6	7	4	3 calend.	aprilis	2 calend. aprilis	15
520	13	1052	5	1584	12	17	8	5	14 calend.	maij	13 calend. maij	15
521	14	1053	6	1585	13	28	9	6	7 iduum	aprilis	3 iduum aprilis	18
522	15	1054	7	1586	14	9	10	7	6 calend.	aprilis	3 nonarū aprilis	21
523	1	1055	8	1587	15	20	11	8	17 calend.	maij	16 calend. maij	15
524	2	1056	9	1588	1	1	12	9	2 nonarū	aprilis	7 iduum aprilis	16
525	3	1057	10	1589	2	12	13	10	9 calend.	aprilis	3 calend. aprilis	20
526	4	1058	11	1590	3	23	14	11	2 iduum	aprilis	13 calend. maij	21
527	5	1059	12	1591	4	4	15	12	calend.	aprilis	2 nonarū aprilis	17
528	6	1060	13	1592	5	15	16	13	12 calend.	aprilis	7 calend. aprilis	19
529	7	1061	14	1593	6	26	17	14	5 iduum	aprilis	17 calend. maij	20
530	8	1062	15	1594	7	7	18	15	4 calend.	aprilis	2 calend. aprilis	16
531	9	1063	1	1595	8	18	19	16	15 calend.	maij	12 calend. maij	18

Decennouennalis uigessimus octauus, FINIS.

Innoſe uis quotus ſit annus ſecundum Græcos dumtaxat, multiplicata 15. per 418. ſunt 6270. adde indictiones anni cuius uolueris, quæ præſentis anni 2. eſſe comprobatur, & ſunt 6276.

Si noſſe uis indictionem quota ſit, ſume annos ab Adam quos habueris, & eos partire per 15. quot remanent, tanta eſt indictio: ſi nihil remanet, 15. eſt.

Si noſſe uis quotus ſit circulus ſolis, ſume iam dictos annos, & eos partire per 28. & quot remanent, tantus eſt circulus ſolis.

Si uis ſcire quid ſit concurrentes, ſume circulum ſolare, qui nunc 28. eſſe comprobatur, & quartam eiſdem numeri ipſi adijcias, partire per ſeptem, & quot remanent, tantus eſt concurrentes in 9. calendarum Aprilium.

Si noſſe uis quotus ſit circulus lunæ, ſume annos ab Adam, & hos partire per 19. & quot remanent, totus eſt circulus.

Si uis ſcire quota eſt epacta, ſume annos decennouenales quot fuerint, & de ipſis ſubtrahe ſemper unum, & illos alios multiplica per 11. & poſtea partire per 30. & quot remanent, tota eſt epacta.

Si noſſe uis, quotus ſit annus ab Incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſcito quot fuerint ordines indictionum, utputa quinto anno Tyberij principis 46. hos per 15. multiplica, ſunt 690. adde regulares 12. quia quarta indictione ſecundum Dionyſium Dominus natus eſt: & indictione anni cui uolueris, utputa in præſenti unâ ſunt 703. Iſti ſunt anni natiuitatis Domini.

Si uis quota ſit indictio ſcire, ſume annos ab Incarnatione Domini, id eſt, 775. his ſemper adijce 3. ſunt 778. hos partire per 15. remanent 13. tertiâ decima eſt indictio anni præſentis, ſi nihil remanet, 15. eſt.

Si noſſe uis quotus ſit circulus lunæ, ſume annos Domini, utputa 774. & ſubtrahe ſemper duo, & remanent 762. hos partire per 10. & 9. remanent duo, ſecundus circulus lunæ decennouennalis eſt, quotiens nihil remanet, 19. eſt.

Si uis ſcire quore ſint epactæ, computa à primo anno decennouennali, uſque in diem quem uolueris, utputa in quintum annum. Dimitte ſemper 1. remanent 4. multiplica per 4. annos 11. annuas epactas, & facies quater undecim, 44. 14. eſt epacta in ſecundo circulo decennouennalis. Ita per omnes 10. & 9. annos ſub hac breuiatione computabis.

Si noſſe uis adiectiones, id eſt, concurrentes ſeptimanae dies, ſume annos ab incarnatione Domini quot fuerint, utputa 764. per indictionem ſecundam, & annorum qui fuerint quartam partem ſemper ipſis adde, id eſt, nunc 190. & 1. ſunt ſimul 955. his adde regulares 4. & ſunt 959. hos partire per 7. remanent 7. Septem ſunt epactæ ſolis, id eſt, concurrentes ſeptimanae dies, per ſuperſcriptas indictiones 2.

Si uis ſcire quotus ſit annus cycli 10. & 9. annorum, ſume annos domini quot fuerint, utputa 764. & unum ſemper adijce, & ſunt 765. hos partire per 10. & 9. remanent 5. quintus eſt annus cycli decennouennalis, quod ſi nihil remanſerit, 19. eſt.

Si noſſe uis quota ſit indictio, ſume annum Domini, & adijce 3. partire per 15. & quod remanet, ipſa eſt indictio anni præſentis.

Si uis ſcire quore ſint epactæ lunares, partire annos Domini per 10. & 9. & quod remanet, multiplica per 11. Item partire per 30. & remanent epactæ.

Si noſſe uis concurrentes ſeptimanae dies, ſume annum Domini, & eorundem annorum qui fuerint, quartum ſemper adijce ſuper annum Domini. His quoque 4. adde, quia quinque concurrentes fuerunt natiuitatis Domini: hos partire per 7. & remanent epactæ ſolis.

Si uis ſcire quotus ſit annus circuli decennouennalis, ſume annum Domini, & unum addens: quia ſecundo eiſdem anno natus eſt, partire per 10. & 9. & quod remanſerit, ipſe eſt annus circuli decennouennalis.

Si noſſe uis quotus cyclus lunaris eſt, ſume annos Domini & unum, diuide per 9. & quod remanſerit, ipſe eſt annus circuli lunaris.

Si uis ſcire biſſextilem annū, partire annum Domini per 4. quantum remanſerit, tot anni à biſſexto.

Si noſſe uis quot punctos unaquæque luna in die luceat ſecundum Romanos, ſume dies à ſalendario, utputa in Non. Martij. 66. Vide quotus ſit cyclus lunæ, utputa 6. multiplica ipſum circulū lunæ quinque, ſunt 75. adde ad dies 200. Ianuarij, ſunt 115. de 60. bis 120. remanent 6. ipſi ſunt puncti lunæ ipſius quod luxerit, id eſt, hora & punctus horæ ſecunda.

Si ipſam lunam uis inuenire, memento quod habueris in ſumma; antequam per 40. partieris, & quotiens deduxiſti 40. tot aſſes adijcias ad ſummam eandem & iterum multiplica tuum circulū lunæ ſexies, iunges ad ſummam, deinde per 30. & lunam eiſdem diei inuenies.

Si uis ſcire initium quadrageſimæ quando annus communis eſt, require à paſcha uſque in idus Aprilis, quot dies ibidem inuenieris, totidem computa dies à calend. Mart. retro, hoc erit initium quadrageſimæ.

quadragesimæ. Quando uero embolismalis annus fuerit, computa à pridie iduum April. usque in Pascha, & quot dies ibidem habueris, totidem dies require à calen. Mar. antè, & hoc erit initium quadragesimæ. Et hoc nolo te fallere, quia communibus annis Pascha semper ante pridie idus Aprilis habetur: embolismus semper antea extenditur.

Si uis scire quanta sit epacta anno quo uolueris, computa quanta sit luna in .i. cal. Aprilis, & ipsa luna erit epacta. Verbi gratia, si luna fuerit 9. in .i. calend. April. ipsa erit epacta, uel quo numero lunam inuenieris, ipsum numerum epacta habebit. In quali autem articulo uel iunctura in eodem anno epactam habueris, in ipso terminum paschalem & cyclum lunæ ibidem tenebis.

Si uis scire quanta sit luna in initio quadragesimæ, computa in quo uolueris anno, in quota feria uenerit terminus paschalis, & in ipsa feria incipe, & computa à secunda luna per singulas ferias, usque in dominicam, & quomodo ibi lunam inuenieris, sic erit initio quadragesimæ. Similiter & in Rogationes lunam computa, in ipsa feria à .i. usque in secunda feria post dominicam, & quomodo ibi inuenieris, ita erit luna Rogationis. Si in .i. calend. April. fuerit luna .i. seu .i. aut .i. uel minus, in ipsa lunatione poteris pascha celebrare. Sin autè in .i. calen. April. fuerit à .i. 6. aut .i. 7. uel amplius in ipsa lunatione, nullo modo poteris pascha celebrare, nisi peracta ipsa lunatione, & alia subsequente, pascha in illa lunatione sine ulla ambiguitate poteris celebrare. Si uero in 8. idus Martij fuerit nata luna, aut post 7. idus Martij usque in nonas April. in ipsa lunatione pascha nullo modo celebrabis.

Si uis scire quanta sit luna in initio quadragesimæ, sume lunam paschæ anni cui uolueris, & tolle inde semper .i. & quot remanent, tota luna erit initio quadragesimæ. Verbi gratia, si .i. erit luna paschæ, tolle inde .i. remanent .i. tertia erit luna in initio quadragesimæ.

Si uis scire quando bissextus sit, sume annum Domini, ut est annus præfens 688. hos partire per 4. si nihil remanserit, bissextus est. Si autem .i. aut 2. remanserint, bissextus non est. Et ne tibi forsitan aliqua caligo erroris occurrat per omnem computum quæ ducis, si nihil superferuerit, scias eundem computum esse, per quem ducis, ut puta si per 10. & 9. ducis & nihil superferuerit, scias 10. & 9. esse. si per 15. 15. si per 7. 7.

Quærenda est natiuitas lunæ .i. ab 8. idus Martij usque in nonas April. quæ primi mensis noui initium ostendit, à .i. calen. April. usque ad .i. calen. Maij, in quacunque die luna .i. 0. occurrerit, ipsa te ad celebrationem sancti Paschæ perducet. Si uero .i. 4. luna ante .i. 1. calend. April. occurrerit, hoc est, aut .i. 3. calen. April. aut .i. 4. aut .i. 5. calen. April. scito quoniam paschalis luna non est: sed cum eandem lunam 30. perduxeris, alia die nata fuerit, in ipsa cautè sanctum paschæ celebrabis. Si militer cautus esto, ut .i. 4. calend. Maij, luna .i. 4. non transcendat, aut ad .i. 3. calend. Maij, aut ad .i. 5. calend. Maij. Nam incipies in magnum deduci errorem. Christianorum uero pascha ab .i. 1. calen. April. usque in 7. calen. Maij, quocunque die dominico luna occurrerit, sanctum pascha modis omnibus celebrabis. Quod ante .i. 1. calend. April. etiam si luna occurrerit, uel post 7. calen. Maij, pascha nullatenus celebrabis.

Tribus ergo locis bissextus intercallatur. Primò 6. idus Februa, Secundò ubi frequentissimè ponitur 6. calend. Martij, Tertio nonas Martij.

Cyclus græcè circulus latinè, ogdoas 8. anni, endecas 11. sunt. Hen græcè, .i. latinè, decas 10. Cõputus est à natale Domini, usque ad natalem, id est, lunæ cyclus. Item alius computus est à Pascha, usque ad pascha: ubi prima luna erit in Ianuario anno præfenti. Ibi iterum in secundo, in eodem loco erit luna .i. 1. Communis annus qui .i. 2. lunationes habet, Embolismus qui .i. 3. lunationes habet. Decem nouenalis, ex tribus corruptis compositus est, ex 10. & 9. & annalis. Bissexus in uno mense 20. momenta: in duobus horam, in anno sex horas, & ideo bissextus dicitur: quia bis calen. Mar. habet Saturnus lunaris crescit singulis annis horam & 10. momenta, & dimidium momenti, & 19. partem dimidij momenti. Ad complendum uero lunæ saltem annuatim (ut diximus) hora & punctus, & de cimanona pars unius puncti accrescit. Non ergo eisdem articulis temporum uel cœli climatibus lunæ celebratur accensio, sed semper aliquanto citius quàm præcedente mense, ut sit undenus annus .i. 9. decimus transliebatur dies, 8. calend. Iulij longissimus dies & breuissimus nox. Totius anni solstitium æstiuale faciunt 8. calend. Ianuar. longissima nox & breuissimus dies totius anni, Solstitium hyemale faciunt.

CANONVM FINIS.

BEDÆ PRESBYTERI DE MVNDI

CELESTIS TERRESTRISQUE
constituitio Liber.

Mundus iste sensibilis constat ex quatuor elementis, & eis totis, ita quod nulla pars illorū extra mundū relinquatur: ideoque mundo nihil aliud accedit, nihil ab eo aliàs recedit. Dico autem, mundum ex eis totis constare, ad differentiam humanarum, seu aliorum corporum, quæ quia non totis constant elementis, aliquid illis accedit & recedit. Similiter arboribus, herbis succus quidam à terra radicibus additur, qui per omnes partes diffusus, & naturali quodam calore induratus, trahit in robur. Cum autem accedat aliquid uel re, ab homine si hoc ordine proportionali fiat, integer homo manet: in aliter, corrumpitur. Humores. Sunt enim quatuor humores in homine, qui imitantur diuersa elementa: crescent in diuersis temporibus, regnant in diuersis ætatibus. Sanguis imitatur aerem, crescit in uere, regnat in pueritia. Cholera imitatur ignem, crescit in æstate, regnat in adulescentia. Melancholia imitatur terram, crescit in autumno, regnat in maturitate. Flegma imitatur aquam, crescit in hyeme, regnat in senectute. Hi cum nec plus nec minus iusto exuberant, uiget homo. Quod autem aliquid homini accedit & recedit, hæc naturalia prohibent instrumenta influxionis & effluxionis, scilicet os & inferiora. Sunt præterea subtilia quædam foramina, quæ poros uocamus, per quæ uentus subintrat, turgidam reddit faciem: qui per sudoris effluxionem magis deprehenduntur. Nihil uero diximus mundum mundum acciderit propter perfectam eius compositionem, sed partium eius recollectio, totius & redintegratio, secundum diuersos auctores. Nam ignis spiritus transit in aerem, aer spiritus in aquam, aqua densatur in terram. Rursus per recontractionem terra diluitur in aquam, aqua tenuatur in aerem, aer transit in ignem. Elementa autem, quibus mundus constat, quilibet sibi locum capit, secundum sui naturam, ignis sui leuitate supereminet, terra grauitate infimè, huic aqua circumfunditur, his duobus aer. Supra firmamentum autem secundum diuinos sunt supercelestes aquæ, supra quas sunt spirituales cœli, in quibus angelicæ uirtutes continentur. Terra uero una ita se mediã locauit, ut æqualiter undiq; à firmamento distet, præter extantias motuum & subsidentias uallium: transitque per medietatem eius intellectualis linea de arctico polo ad antarcticum, quæ & aeris circumsufusione ita ligatur, ut nusquam deslestatur.

Forma terre.

Nunc de forma terre differamus, quam Bedæ tom. 1.

naxagoras rotundam & planam in modum ancilis uolebat. Alij extantias extremarum partium & gremium cauernosum in modum scutellæ, ubi quicquid caderet, ibi uero recipi uolebant. Sed secundum hos multa sequerentur inconuenientia, nam uicissitudines solis & lunæ tunc omnibus æqualiter apparerent, & semper haberent æquinoctium: quia omnes dimidietatem omnium parallelorum uiderent, sicque nec noctes, nec dies abbreviarentur, omnibusque esset idem oriens, idem occidens & meridies. Restat autem terram rotundam dici & ob declinationem positionem hominū, diuersis modis cœli partes intueri: nã declinatio uero abscondunt. Hæc malis tropici unam partem uidemus, & tres latent, æstiuales tres uidemus, & una latet: & quando sol in illis est, per tantum spaciū eum uidemus quantum ipsorum cyclorum nobis apparet. habemus quoque diuersos ortus, & occasus & meridies secundum firmamenti uoluntionem, & terræ globositatem. Nam cum est meridies Orientalibus, ortus est Meridionalibus: & cum occasus Orientalibus, ortus est Occidentalibus.

Zonæ.

Terra quoque per zonas est diuisa, quarum media perusta est solis frequentia, & aliorum planetarum, secundum hos qui etiam illis calorem attribuant, duæ extremæ sine caloris beneficio, alia duæ, hinc calore, hinc frigore temperantur. Si latitudinis magnitudinē perpendere uolueris, intellige à Septentrione circum protedi in Austrum tam inferiori hemisphærio, quàm in superiori. Hunc autem per sexagenas diuide, & attribue uicinæ frigide sex, temperatæ quinque, perustæ octo, temperatæ ulteriores quinque, frigida sex. Ecce ea proportione qua se numeri isti habent ad inuicem, eadem quoque se habent zonarum dimensio.

Climata.

Sciendum, quod qui in medio perustæ esset, talem haberet dispositionem, quod semper haberet æquinoctium: omnes enim parallelus uideret dimidiis, & in fine sui orientis utrosque polos. Sed quanto magis Septentrioni accederet, tantò magis illi partes eius eleuantur, & Austri deprimerentur: & hoc secundum diuersa climata, id est inclinationes. Sunt enim octo, secundum alios septem: sed qui octo uolebant, quædam tam perustæ quàm frigidarum afferebant. Frequentior autem usus octo uolebant, tria uero sunt huius habitabiles. Primum quod est inter Meroen & Syenem, in quo dies longissimus est tredecim horarum, breuissimus undecim: ubi duæ horæ faciunt differentiam. Inde etiam clima radiorum, ubi dies longissima est quindecim horarum, breuissima octo, ibi differentiam sex horæ faciunt. Ultimum clima nostræ habitationis dicitur Borestenicum à Boreste lacu, monte, ciuitate Armeniæ, ubi secundum Bedæ de Temporibus, longissimus

Z longissimus

longissimi dies sunt octodecim horarum: ubi sex, ibi differentiam septem horarum faciunt. Si aliter ab Astrologis dicitur, forsitan aliter quoque est mata disponunt. Si vero aliquis tantum procederet, qui solum supra verticem haberet, ille dimidium tantum zodiacum uideret, & totum æquinoctiale parallelum, unde habet & per dimidium annum diem continuum, & per dimidium noctem continuam. Videndum quid in primo climate singulis mensibus de sex triens accrescit, & in alijs sex mensibus tantum decrescit. In Rhodiorum clima singulis de sex integra hora accrescit, & in singulis alijs integra decrescit. In Borestenico singulis de sex duarum horarum, & in alijs totidem decrescit. Hæc autem diuisio climatum facta est secundum computistas, sed aliter etiam secundum philosophos, qui naturam ipsam perpendunt: ut in climate Rhodiorum comperit est. Nam in primo sex mensium duodecima pars accedit, id est dimidia hora: in secundo, undecima in tertio, quarta & dimidia: in quarto, quarta: in quinto, sexta: in sexto, duodecima.

Terra motus.

Terra quoque mouetur, quod terra motum uocamus: unde dantur coniectura. Terra ad imitationem arteriarum, per quas spiritus discurrunt in homine, habet cauernas, foramina & tracones, per quæ uenti & flumina discurrunt. Nam flumina mare intrant omnia, nec tamen reddunt, quia ad suos alueos per tracones redeunt. In cauernas & foramina etiam quidam uenti intrant, unde dum quæruuntur erumpere, tanto ruunt impetu, ut terræ partes illis finitimæ inde commoueantur. Alij dicunt quod terra sit concaua in modum fornacis, uel duorum hemisphaeriorum, quæ cum aliquando moles montium corrumpat, inde moueatur. Alij dicunt supra abyssum locatam terram: & mota abyssus, moueatur. Alij dicunt Leuiathan animal terram complecti, tenetque caudam more suo, qui aliquando sole exustus, nititur illum comprehendere: sicque indignationis eius motu terram quoque moueri. Haurit quoque aliquando immensitates fluctuum, ut etiam omnia maria sentiant in reddendo inundationem, & inde terræ moueantur.

Post singulares terræ proprietates, de communibus terræ & aquæ differamus. Sicut enim hæc duo elementa inuicem sibi mixta. Ut enim liquidum pateat qui eorum alio sit superius. Nam in superficie terræ aquas uidemus, & in uenis eius fodiendo inuenimus. Verum autem Oceanum in medio perustæ positum ideo Physici referunt, ut ignis, solis, & aliarum planetarum aquis contemperetur. Calor enim humoræ attrahit, & inde nascitur.

Retrusiones.

Oceanus ille uerus & Mediterraneus duas facit refusiones, alteram ab Oriente in Austrum, alteram in Septentrionem, alteram ab Occidente: item in Austrum & Septentrionem. Sed his duabus, quæ ad Austrum uerguntur, secundum

quosdam nulla est cognitio. Quæ uero in Septentrionem conueniunt, tanto impetu concurrunt, ut impulsione sua illam famosam accensionem & recessionem faciant, terramque modo obruant, modo retegant. Ut sol flammis suis solet aquas attrahere Oceani, quæ dum non ualent in aere diu sustineri, pondere relabuntur, unde inundatione facta, aliquando terræ obruuntur. Alij dicunt, quia uenti aquas impellant, & sic terras obruunt cumq; illas remisissent, ad alueum suum reuertantur. Alij dicunt, habitationes nostras uicinas esse ori Leuiathan, qui dum haurit fluctus, terra apparet: & dum remittit, obruitur.

Exustiones.

Sunt præterea æstuationes minores, scilicet malinæ, & ledones. Ledones, à quinta luna, scilicet & à uigesima incipiunt: & quot horis accedunt, tot recedunt. Malinæ sunt maiores, quæ à tertiadecima, & uigesima septima luna incipiunt, & sex diebus, & quindecim horis durant, & sunt citiores in accedendo, tardiores in recedendo. Exaestuat quoque mare inter diem & noctem tribus in æstiuo die, & semel in nocte: bis in hyemali nocte, semel in die, & durante & semuncia horæ durat: sed siue exstuent, siue uento impellantur, dein & dein fluctus ordinantur: quorum decimus est maximus. Augeatur quoque mare secundum lunæ incrementum & detrimentum. Nam incipiente illa crescere, crescit mare per dies septem: & per totidem proximis decrescit. Rursus per sequentes septem recrescit, usque ad uigesimalimum diem, & inde terra decrescit usque ad uigesimalimum octauum diem. Notandum uero licet hoc modo augeatur, non tamen ad proprium statum, nisi post octo annos redeat. Luna quoque quod plus Septentrionales partes attingit, tanto plus mare crescit: minus uero, quod illa magnis Austrum possidet. Dicunt Physici lunare corpus quasdam influxiones & effluxiones habere, & hoc magis ex dulcibus aquis prouenit, Solaris uero de salis. Præter has refusiones sunt alia refusionum refusiones, quæ factæ dicuntur per Herculem, qui cum habitationem nostram dulces tamen aquas habere uideret, perfregit radices duorum montium, scilicet Adamantis, & Calpes: quorum alter, id est Atlas, remansit in Mauritania, Calpes in Hispania.

Mediterraneum.

Inter hos montes, id est Calpen & Adamantem fretum immixtum latitudinem habet quinque miliaria, diuiditque Africam ab Europa, facit autem famosos sinus, Galiciam in Narbonensi regione ad montem Pessulanum, facit Corsicam insulam, diciturque Tyrrhenum in finibus Italia: qui Carthaginem respicit, scilicet inter Italiam & Siciliam dicitur Ionium, circa Siciliam Adriaticum, qui in Oriente Italiam aluit: facitque maritima Græciæ loca uersus Austrum.

strum plurima, Cyprum, Rhodum, Carpathum, & ubi desinit dare terminum inter Africam & Asiam, incipit Nilus uersus Septentrionem, & dicitur Hellepontus, inter Seston & Abidoi, in ulteriori Pontus, inde Propontus, inde Bosphorus, ibique desinit dare terminum. Inter Europam & Asiam dat Tanais, qui de Rhipheis montibus oritur, & stagnantes Meotides paludes facit. Similiter & in Oriente Caspium erumpit Erithreum, qui & Rubrum dicitur, nam alluit litus Rubrum: unde aquæ marinæ colorantur, fertque ibi lapides preciosos. Asia magnitudinem Europæ & Africa possidet, & incipit ab hortis Eden, id est à deliciarum hortis: in Oriente & in Austro Nilo terminatur, in Septentrione Atanaï. Africa in angulis suis habet Cyrenen ciuitatem, & Catabathmum uersus Austrum in Occidentem, Mauritaniam & Atlantem, in Septentrionem ciuitates famosas, Adrimetum octo millia, Hippone. Europa habet in Occidente Hispaniam & Calpen, in septentrionem Meotidem paludem, uersus Austrum Græciam.

Nebulae.

Hæc duo elementa inuicem sibi mixta sunt. Terra enim euanesceat, nisi aquarum humoribus conglutinetur: quæ dum aliquando humores exhalat, ascendentes nebulæ dicuntur, dum cœli faciem aperiant nebes, dum uenti uentorum stringuntur, aut solis calore depluunt, & dicuntur pluuia. Pluuia autem sunt, cum iuges sunt & lentæ: imbres sunt, cum salutare ueniunt, ut in uere cum gramina producunt: nimbi sunt, cum subito & damnosè ueniunt.

Nives.

Cum humores nebularum ascendunt, si tereno frigore præueniuntur, in nives conuertuntur: quæ magis in montes cadere solent, quam in loca campestria, uel quia illis magis celsitudo montium obstat, uel quia ibi magis spiracula frigoris abundant. Sunt autem duplices, quæ in mulcebræ aere cadunt, ut grossæ, quæ statim liquefcunt: & alia minuta, quæ in uerdine frigoris cadentes tecti foramina penetrant. Nives etiam in alto mari non cadunt, sed secus litus, nam calida est aqua salsa, & terrenum frigus impedit, ne aer super se attingat. Hinc quoque sententia illa astruitur, quia sol de calidis aquis maris pascatur. Luna uero de dulcibus tantum & frigidis, quæ & proprio calore caret & lumine. Alij dicunt, omnia cœlestia corpora de dulcibus pasci: nam dulces aquæ mare intrantes, feruntur in eius superficie, unde mare sibi attrahere dicuntur planetae. Fit quæstio, cum calida sit aqua, quare tunc homo contactu illius frigeat magis quam terræ: & soluitur: quia hoc de dulcibus tantum euenit, non de salis. Vel potest hoc etiam esse tam de salis quam de dulcibus, & frigeat ex hoc magis homo, quia conglutinatio aqua est, & magis adhæret homini quam terra, si illi imponat, ideo Bede, tom. 1.

que subtilitati aquæ hoc attribuas, quæ magis poros penetrat, aut illis se applicat. Fit quoque quæstio, cum de salis aquis nebulæ proueniunt, cum pluuia dulces ad nos descendunt, quia poteris imputare siue immensis tractibus aeris, siue calori solis. Quod autem tantam potestatem habet ignis, uidemus in amaris herbis, quas ad patientiam gustus excoquit, uel in aere dulci amaritudinem amittit humor amarus, sicut dulces aquæ in mare cadunt, & rursus per tracones quosdam ad alueum suum reuertuntur dulces. Hoc autem experiri poteris, nam si dulces aquas per algam maris colaueris, amarescent.

Grando.

Nubes ut diximus, uenti uentorum, uel solis calore dissoluuntur: & fit pluuia quasi terreno frigore in cadendo præueniuntur, in grandinem commutantur & dealbantur: quarum duplex est genus. Nam minuta nitui admixta uenit in frigore. Alia in uernis & æstiuis diebus & magis quam in nocte. Nubes etiam quanto altius eleuantur, incipiunt attenuari, & per aerem dispergi: & quando sol non potest aquas attactas sibi incorporare, & immensitates aquarum permittit decidere, frequentius cadunt in mare: & sic Deus parit terræ, quia manubias dicimus composuit à manu, quod est bonum, & nubibus per antithesin, quasi minime bonum nubium.

Aer.

Postquam de terra & aqua diximus, de aere proximo illo differamus, cuius motus causa perhibetur aqua: quæ mota, naturaliter mouet aerem. Sed cum moueatur ab oriente, Eurus dicitur: & cum ab occidente, Zepirus: cum à meridie, Austro: cum à septentrione, Aquilo. Si quaeritur, cur potius naturaliter aqua quam terra moueri dicamus. Respondeo, quia perpetuo aquas moueri uidemus, non semper aerem. Si perstiterit aliquis, dicens: Vbi est efficiens causa alicuius rei, debet esse effectus. Respondeo, uicinum illum aquæ motum, uel dicas non ubique moueri, sed in aliquo. Alij quia leuis crispatio quædam aeris, quam auram uocamus in terris, altanum uero in mari, offendatur in montibus, ibique tumultuantur, & augentur. Alij dicunt rationabili motu moueri firmamentum, & subiectos planetas qui aerem inferiorem commouent, & omnibus motibus impellunt: id est sursum, deorsum, dextrorsum, sinistrorsum, antè & retrò: & per circulum, qui solus rationalis est, sed in eo non diu persistit, quod etiam aliquando deprehendimus in turbine. Nec turbatque planetas irrationabiler illos moueri dixi, hoc fit comparatione firmamenti, qui ab eodem cursu nunquam desistit. planetæ uero diuersis tractibus labentur.

De fulmine.

Denique cardinales uenti tres conueniunt, & nubes compellunt tanta ui, ut ex collisione illa nascatur sonitus, & claritas quædam. Quod

auditum offendit, tonitruū est: quod uisum, fulgur, uel fulguratio: qui ferit, fulmē dicitur. Nascitur ibi præterea quidam lapis, qui uel nimie compressioni, uel nimio calori, uel nimio frigori potestis attribueri: quia expressio possit hoc efficere. Videtur satis ubi lacteus humor coagulatur, qui uetō calor diuersis modis res mulceat aut consolidat, apparet in limo. quōd autem frigus duritiem faciat, uidetur in metallis liquefactis, ut etiam in ferro, lapides disilire facit, lignum findit, aquam constringit. Dicunt alij, quōd quidam crassus uentus contineatur in nubibus, qui dum erumpit, sonitum facit, cuius rei probationem dat uentus uelica concessus, quæ displosa uiolenter intonat. Alij dicunt atomos humoris uaporaliter ascendere, & ignium caualiter descendere: in quorum conuentu nascitur ille sonitus, daturq; similiter quōdam de fabro ferrum calidum tingente in aqua.

De rore.

Desudat quoq; in aere ros, qui lunæ attribuitur, eo quōd illa sit cribrum cœlestium. Alij attribuit ueneri, eademq; & uespere & mane: qui si frigore præuenitur, pruina efficitur. Cauma quoque grossum fit, cadit pruina in frigoris maxima uerdine, qui sepibus & ramis arborum inheret. Aliud quoq; in autumnali uolitat tempore, quod pueri uocant æstatem: unde araneæ telas faciūt, qui est fex aeris sole desiccati. Præterea uentis imminentiibus, inferior iste aer superiori colliditur: unde scintillæ profiliunt, quæ stellarum casum imitantur: re uera autem nunquam aliqua stellarum fixa, seu uaga decedit, immō scintillæ humido aeri allapsæ extinguntur, & in agris inuente phlegmatis similitudinem expriment. Sunt autem res uenosae.

De iride.

Fit præterea arcus in aere, qui oppositam plagam tenet à sole: & ut dicunt Physici, sol nubes aquosas & concavas reuerberat, non multum confertas, unde diuersitatis mundanæ colores illis innascuntur, qui tantum ex minima distantia liquidè distinguunt non possunt. Bada autem dicit quatuor esse colores diuersos, imitantes quatuor elementa: uiridis uiridem terræ superficiem imitantur: glaucus aqua, hiacynthus aërem, rubeus ignem æthereum. Sunt aliquando etiam duo arcus, quia luna similiter arcum facit, plenum tamen, quia non est ipsa iris, & soler esse imminentiibus uentis aut pluuijs, illum quoq; nauæ obseruant. Nam ex ea parte quæ primū dissoluitur, uentos aut pluuias uenturas esse prænoscent.

De aethere.

Huic aeri proximo loco aether imminet, in quorum confinio luna proxima loco est, quam Physici terram ætheream uocauerunt: forsitan ideo quia sicut terra à terendo dicitur, ita qui à cœlestium corporum purgatione teritur, in lu-

nau recipitur, & hoc à sole ut in speculi similitudine reuerberetur, opponitur. Lunares autem plurimi sunt animæ ascendentes uel descendentes, quæ in singulis sphaeris quid acceperat obuolutionis relinquunt ibi, uel assumunt: siue calodæmones. Quod autem furui habere uidentur in medio, hoc prædictæ causæ poterit ascribi.

De furuo lunæ.

Luna ex quatuor constat elementis, sed tria illa elementa bene sibi commixta sunt & leuigata. Nam & naturaliter sunt perspicua, & de se lucem reddūt. Terra autem in illo loco non bene alijs admixta est, nec de se lucem effundit, & scabra est in illo loco. Scabrum autem est, quod rubigine obductum est, aut alluigatum remāsit. Habet hæc figuras septem. Nam monoidos ab unitate dicitur, cum prima est: di cotomos, uel diatomos cum media est: dias enim duo dicitur, tomos sectio, amphicitrithos, idest circa rotunditatem. Est plenilunium in decrescendo, item est amphicitrithos, post diatomos, & inde monoidos.

De eclipsi solis & lunæ.

Luna quoque illa semper pleni orbis est, nam ex ea parte qua solē respicit, semper plena est: sed aliquando tota uel ex parte obscuratur. Cum est quartadecima, uel decimaquinta, sit in eclipctica linea, & per diametrum soli opposita. Diameter est linea, quæ aliquando partitur in duas medietates: dias enim binarius est, metron, mensura: nam tunc terra in medio posita, lumen solis ne lunæ infundatur impedit, & uerbera eius ad lunam usque protenditur, & est eclipsis lunæ, quod deliquium dicitur. Fit autem tam inferiori hemisphaerio, quam in superiori, tam in oriente, quam in occidēte, non tamē semper fit, cum est decimaquarta, uel decimaquinta: sed post sex menses semper. Cum autem in eodē signo sit & eodē mense, non nisi post nouemdecim annos. Cum autem in eodē signo, & mense, & signi parte, non nisi post 55 annos euenit. Quōd uerō in eodem signo, mense, parte reuocatis cunctis planetis ad locum suum, non nisi post quindecim menses annorum fit. Eclipsis solis in trigesima luna fit, & eclipsim. Nam declinat uel ad Austrum, uel ad Septentrionem. Cum autem sol in eodem signo pariter & mense sit post 55 annos, sed qui in eodem signo, mense & parte sit, reuocatis omnibus stellis ad priorem locum, hoc est post 15 millia annorum.

De ordine planetarum.

Nunc de ordinibus differamus. Plato sequens Aegyptios, qui hoc persuaserūt, in proxima regione post lunam solem asseruit hac ratione. Luna proprio lumine caret, quia mutatur à sole. Nam si Venus & Mercurius illi & lunæ interponerentur, aliquando solis lumen præriperent. Ratio quidem parua est: nam omnis umbra minoris corporis, à maiori lumine ter-

ta extenuatur nec longè protenditur: sicq; hæc duo nihil lunæ impedirent. Tullius Chaldaeos sequitur, dicens solem mediū planetarum esse numero, non spacio: nam plus à firmamento quàm à terra recessit. Non tamē negamus Venere & Mercurium aliquando superiores, quod etiam historiae probant. Habetur enim in historia Caroli, quōd Mercurius per nouem dies in sole tanquā macula appareret, Quando uerō intrauerit uel exiuerit, nubes perhibebat uidere. In Romana quoque historia dicitur, Augusto Cesare Iulio adoptio patri funebres exequias faciēte, Venere fulsisse, quam eius stellam censuit. Hi duo cum infra solem sunt, clarè uidentur in meridie. Causa uerō est, quia sunt uiciniores terræ: & maiores apparent, nec sol illas obscurat. Cum uerō supra solem sunt, claritas eius non permittit illas uideri, tanquam iam sint minores: cum dirēctè quoque sol illas reuerberat, ut autē uel retrō positas, similiter aut modicum, aut minime uidentur.

De media lunæ obscuritate.

De luna quoque talis habetur coniectura, quōd sit quædam nubecula inter nos & lunam posita, impediens nobis partim claritatem lunæ: nam ipsa administratrix est corpulentiae tam superioribus, quam inferioribus, & cribrantur ibi quidam atomi, cuius liquidiores partes sursum dant corpulentiam. Sordidiores autem his inferioribus & caducis infunduntur, & ibi euaporant. Lunam quoque in ea parte aspectibus nostris subtrahit, quemadmodum nebula, quæ ubi de montibus exhalat, oculis illum nostris ibi abscondit.

De epicyclis & intersectis.

Quando Venus & Mercurius solis uicinitate, uel remotione uideantur, uel non uideantur, Mercurius cum ad 12 partem uenerit, uideatur sicut & luna. Venus uerō cum ad 7 partem signi à sole recesserit, uidetur quasi iam maior luna quoque ibidem uideretur, si proprium lumen haberet. Quōd autem superiores & inferiores sole feruntur, tripliciter per coniecturas ostēditur, siue per intersectionem circulorū, siue quōd sint epicycli, idest supercirculares terram non habendo centrum, solem quasi centrum cursus sui efficiunt, siue altitudinem solis circuli emittuntur obtusis siue acutis anfractibus: quemadmodum latitudinem zodiaci planetæ euadunt, quæ subiecta oculis pictura demonstrat. Sed quoniam mentionem quomodo zodiacum perambulent fecimus, plenius inde dicamus.

De lineis zodiaci.

Venus & luna ad extremitates zodiaci perlatas, duodecim lineas diuisi perueniunt. Venus tamen in duobus momentis excedit, Mercurius octo lineas eius perambulat. Sol duas medias seruat: nec illas, nisi in libra excedit. unde Ouidius: Expactantur equi, Mars quatuor perambulat, Iupiter quinque: sed & hi frequen-

Beda 1. tom.

Sta, ex

tius anomalii fiunt. Saturnus tres tantum. Cum sit dubitatio de ordine solis, Mercurij, Venere, nulla ramen est de ceteris: nam tantum à sole, & à se uicem recesserunt, ut quod sol in anno perficit, hoc Mars in duobus, Iupiter in 12, Saturnus in triginta.

De transitorijs.

Ipsorum quoque planetarum alij sunt hippolitici, alij stationarij, alij retrogradi, alij anomali. Hippolitici, idest transitorij, sunt qui de priori signo tendunt in posterius, cumque hoc omnes alia faciant, præcipue sol & luna, ita enim hi de anterioribus signis ad posteriora tendunt: quod nunquam stent, nunquam retrogradantur. Si aliquis opponat solem subsistere, quia plus in geminis moretur quàm in sagittario, dicitur quod hoc morari non est subsistere, sed quod maius spaciū ibi habeat complere, quàm & alij signis, ubi axis eius tam alta nō est, quod patet in eccentricitate. Stationarij, sunt qui diutius prope aliquam fixam stellam uidentur, quàm soleant: non quidem stant, sed secundum cursus sui figuram uel ascendunt, uel descendunt, & non multum in naturali cursu procedunt. Sunt autem legitimi termini, in quibus uidentur stationarij: idest cum distant à sole per tria signa, uel per quatuor, quod fit per triangulum, uel quadrangulum: idest in trigono uel tetragono, hoc est in triceto, uel in quadriceto. Causa autē huius stationis perhibetur sol esse. Est autem statio alia matutina, alia uespertina. Matutina est, cum ante ortum solis est in statione. Et notandum, quōd in uespertina statione tantum fiunt retrogradè. Verbi gratia: Si Iupiter de geminis procedat in cancrum, & item redeat in geminos, quod cum quidam in quibusdam signis semel tantum faciant, Saturnus tamen semper bis ad quodlibet signum regreditur, & aliquando tertio peruenit ad idem, quod ueram sui cursus secundum quosdam efficit. Nam secundum alios magnitudo circuli, Pythagoras autem neq; retrogradari, neque stare, neq; anomaliam aliquam esse dicebat, sed omnes inæquali spacio temporis æqualiter complere spacium locorum. Quomodo retrogradè uideantur, uel stationariè, cum tamen non sint, figura demonstrat. Anomale, idest irregulares sunt, cum uel diutius uel citius solito morantur, uel oriuntur, aut in inuito loco apparent, quod cum alijs etiam eueniat, maxime tamen Marti, qui in posterioribus duobus annis nunquam seruat legem priorum. Venus autem & Martius nunquam in triceto uel in quadriceto regulariter distant à sole, nec à chronico ortu oriuntur, aut occidunt, quia nō plus à sole distant, quàm Venus per signum & dimidium, Martius per signum & duas partes unius, ibique suam stationaritatem & retrogradationem partiuntur, propius autem uideri possunt aliquando. Sunt etiam hi duo aliquando supra simul & infra, simul retrō, aut ante: unde & diuos lura

Z 2

ciferos

iferos uideatur habere: similiter duos hesperos: cum uero Mercurius ante est, ueniat sibi nomen luciferi. Venus autem est nomen naturae, id est naturaliter ubi cunctae hae stellae est. Venus appellatur. Cum uero sole praecedat in ortu, Lucifer dicitur: cum sole occidente apparuerit, hesperus uel uesper: & est nomen officij. Dicitur quoque Aristoteli & Peripatetici, naturali cursu uolui planetas cum firmamento, sed omnes celeritate ipsius praeteriri. Saturnus in tantum cum eius celeritate contēdit, quod infra duos annos & dimidium, illum praecedat firmamentum uel tantum signi longitudine. De ortu.

Norandum quoque quod ortus alius matutinus, alius uespertinus. Matutinus, ubi aliqua stella solis ortum praecedat post mediam noctem: uespertinus, ubi post occasum solis aliqua stella apparuerit. Est praeterea ortus alius mundanus, alius heliacus, alius acronicus. Mundanus est, cum de inferiori hemisphaerio in superius aliqua stella emerit. Heliacus, est cum sol recedens ab aliqua stella uel sidus occidit: & oppositum illius per diametrum oritur. Cronon autem tempus interpretatur.

De occasu.

Occasus quoque alius mundanus, alius heliacus, alius acronicus. Mundanus, est cum superior hemisphaerio in inferiori qualibet stella descendit. Heliacus, cum sol ad aliquam stellam accedens, illam uideri non permittit. Acronicus, est cum aliqua stella uel signum occidit, & oppositum illi per diametrum oritur.

De occultatione stellarum.

Cum occultentur stellae, siue a sole, siue ab absidibus suis, non tamen omnes pariter occultantur. Nam Saturnus 70 diebus ad maius occultatur, ad minus uero 10 tantum. Iupiter 36 ad minus, ad minus 10 similiter. Mars autem anomalus est. unde in gestis Caroli per integrum annum latere perhibetur. Venus autem 58 diebus ad maius, ad minus autem 12. Mercurius ad maius 16 diebus, ad minus 12. Luna accedendo in duodecima parte signi uel minus contra solem incipit obscurari, & recedendo in duodecima parte illuminari: & duobus diebus tantummodo latet. De absidibus.

In interfectionibus quoque absides aut sunt absides quidam tramites, qui ducuntur aut frangendo per spiras, per quas stellarum corpora incidunt, infixe triginta occultantur aut plures, sed minores diutius. Nam maiores citius uidentur. Incipiunt autem obscurari, cum sol ab aliqua illarum ultra quindecim partes destituerit terra, quod iter quindecim diebus perficitur, recedensque ab ea quindecim diebus obscurat. De consensu planetarum.

Ut diximus supra in triceto uel quadriceto sole respiciendo planetas sunt stationarios retrogradi, & contra se quoque respiciendo magnum sibi praebent consensum. nam cum salu-

bris salubrem respexerit, augetur salubritas: si aduersa aduersam, augetur aduersitas: si salubris aduersam, uel e converso, minuitur utrarumque effectus. Mercurius autem, quia est indifferens, plus tamē bonus quam malus, semper talis efficitur, qualis illa quam respicit: & eiusdem coloris. nam si aduersam respexerit, auget & accelerat illius prosperitatem: si uero prosperam, auget & accedat eius aduersitate: plus tamen est accommoda prosperitati.

De domicilijs.

Si in singulis domicilijs singuli planetarum acceperint, plurimum sibi obsequuntur. Illud autem domicilium cuiuslibet dico principale, in quo quilibet planeta in origine mundi reperiuntur. Luna quidem & sol singula habent domicilia, sed quilibet de certis quinque, habent duo unum secundarium. In principio itaque mundi luna fuit in cancro, quae cum constellatione sua semper bona portendat, praecipue tamen cancro. Si solem secum habuerit, incrementum & corpulentiam rebus maxime infundit, quod in florida aetate patet. Sol uero reperiuntur in leone, in quo praecipue potestates suas designat siccitate & feruore, unde & caniculares dies sunt alijs feruidiores: ut sole existente in suo domicilio. Caniculares autem dies dicuntur a canicula, quam tunc ingreditur sol. Mercurius sicut infimus omnium primam obtinuit electionem, elegitque ab antecedentibus canem, geminos: a consequentibus leonem, uirginem: hac ratione, ut ibi quod uellet, designaret principaliter. tamē si hospitalitatis causa alius planeta illic fuisset ingressus, dixit se uelle illi obsequi colore & effectu. Venus uti proxima loco proximam fecit electionem, & ab antecedentibus elegit taurum, a consequentibus libram: eadem ratione, ut suos effectus ibi demonstraret. Si uero malus planeta illuc intraret, uellet illi aduersari, & sua prosperitate uires illius minuere, praecipue habens Mercurium, uellet accelerare prospera. Cum uero bonum sua constellatione plurimum designet, praecipue tamen de felici connubio iucundissimum pignus affert. Ea quoque ratione Mars arietem & scorpionem elegit, ut maximam portendat aduersitatem, & praecipue flagrantiam indicat. Iupiter pisces & sagittarium elegit, qui temperatur de aduersis: augetur a prosperis. cum Martio accelerat ad bonitatis suae indicia, de felici regnorum euentu disponit. Saturnus duo continua obtinuit, scilicet arietem & capricornum, cum bonis mitior, cum malis fauor, cum Mercurio in crudelitate celerior: interque malas designationes furore & nimia asperitate abundat.

De frigore Saturni.

Est autem inter omnes planetas Saturnus frigidissimus, cuius plures causae redduntur: scilicet bularum, quia senex fuit quidem uir. Senes autem sunt frigidae naturae, unde & aegma in eis abundat.

abundat, quod hyeme crescit. Vel ideo frigidus perhibetur, quia remotissimus sit a sole, uel quia sol in Saturni domicilijs positus, remotissimus est a nobis: tunc quia frigore premitur. Cum uero in suis domicilijs Saturnus cum sole positus fuerit, grauisissimam facit frigoris ueridinem, nec aliter est frigidus, nisi per effectum. Mala enim constellatione sua enecat homines, enecati uero sunt frigidi, uel aliter, quia supercaelestibus aquis uicinisissimus est: & ideo sit frigidus. de quibus plures dantur coeclurae, quomodo fertur rotundum, & perpetuo uolubile consistere possint.

De supercaelestibus aquis.

Prima coniectura est, quod sint in exteriori superficie celi extantia & subsidentia loca, ut etiam in superficie terrae, in quibus aquas contineri dicunt, cum tanta uero celeritate uoluntur, ut non labantur: qui de pleno uase quolibet probari potest. Nam quo maiori impetu manu circunvoluitur, eo minus effunditur. Secunda est, quod ibi uaporaliter quaedam modum hic nubes pendent, continentur. Tertia est, quod propter solis remotionem, a quo praecipuus calor exhibetur, in durato glacialiter caelo cohereatur. Vnde dicunt Saturnum frigidissimum planetarum, quia illis aquis uicinisissimus. Est etiam quarta: Firmamentum ut fixum non uoluit, sed stellas illi appositae, nec fixas moueri: & hi an quadratum, an rotundum sit, dubitant. Nouissime quaestio diuina uirtute soluitur, quia ibi tenentur fecundum Dei uoluntatem: licet hic modus homines lateat, quas ibi in usum diuinorum seruauit Deus, uel uirginem caeli temperet: super has spirituales caeli sunt, in quibus angelicae uirtutes continentur. Secundum alios nihil, nisi inane.

Quo tempore cursus perficiantur planetae.

Saturnus pro circuli amplitudine, pro retrogradatione, pro stationaritate, declinatione uel ad Austrum, uel Aquilonem sensum uel usum annum suum non nisi triginta annis perficit, & duobus annis & dimidio unum signum transit. Iupiter duodecim annis, unde linguis annis solaribus signum unum peragrat. Mars in duobus annis, unde uno anno sextum signum peragrat, nisi efficiatur anomalus. Habent enim gesta Caroli quod in integro anno non sit uisus. Sol infra 365 diebus & quadrante diei, quae in primo, secundo & tertio anno non computatur: in quarto uero dies intercalaris coponitur, qui bissextus dicitur: eo quod bis in sexta idus Martij computetur, inde annus bissextus: quod uero liquecat, ita disponamus. Sol in principio arietis esse ponatur, idem post 365 dies adeo uicinis erit eidem parti arietis, quod si adhuc sex horae restarent, eandem partem attingeret. De reliquo diligenter animaduerte. In toto suo ambitu (ut diximus) tantum spacium ponit. Videamus igitur primum secundum aequalem computationem

nam, quantum in singulis signis ponat. Nam secundum compositionem in quolibet signo ponit 30 dies, & 10 horas & dimidiam, & ex his ad eandem summam redibis. Nam duodecies 30 sunt 360, duodecies 10 horae faciunt quinque dies: & duodecies dimidia, facit quadrante: ecce eadem summa. Philosophi uero reueritatem contemplantes, deprehenderunt solem plus in uno signo, & minus in alio immorari: unde in geminis duos dies super 30 & 10 horas & dimidiam moratur. e contra in sagittario duos dies minus quam 30 ponit: & hoc inde euenit, quod axis sua eccentricus est, & uicinisissimus est in geminis firmamento, & remotissimus a terra, & e converso in sagittario. Si uis ad eundem summam redire, hoc modo poteris deprehendere. In geminis duos dies supra 30 moratur, unde in proximo signo 10 horas minuit, & ita usque ad sagittarium minuetur, duos infra 30 relinquit: inde iterum ascendens, in quolibet signo 10 sumit usque ad geminos. Ita quidem deprehenderunt esse, siue ue hęc sit causa, quod inter radios, qui seruiunt uel finiunt geminos absidibus plus continueatur, siue sol ibi altius ascendens, longius spacium habet ire in illo signo quam in alio: nec ideo longiores dies facit, quia quantum est altior, tanto magis a raptu firmamenti impellitur ab ortu in occasum. De alijs quoque planetis idem euenit.

Nam Saturnus in scorpione uicinisissimus est firmamento, luna in tauro, Iupiter in uirgine: cum illo si fuerit Venus, significat bonum coniugium alicui futurum: unde Venus in specie uirginis uenatrix occurrit dicitur Aenea, quae illi bonum fieri coniugium portendebat. Mars in leone, cum quo si sol fuerit, incedium animorum & aeris designat. Sol (ut dictum est) in geminis uicinus firmamento Venus in sagittario, Marcus in capricorno. In oppositis autem signis sunt terrae uicinisissimi. Venus in 349 diebus cursum complet. Martius, quia otior est, nouem diebus minus: sed cum sapius efficiuntur retrogradi, plus possunt. Luna secundum Macrobius ambit zodiacum in 28 diebus: sed hoc dicit ad condemnationem septenarij, qui quater multiplicatus, facit 28. sed re uera infra 27 dies & octo ferē horas totum zodiacum perambulat: sed non illuminatur eo tempore. Vt ubi gratia: Si sol & luna pariter fuerint in principio arietis, luna procedens in 27 diebus & octo ferē horis peruenit ad idem punctum: sed solem ibi non inuenit, quia iam & ipse sua lege processerit usque circa finem arietis, ad quem consequendum postea luna ponit duos dies & quatuor horas: & tunc reilluminabitur ab illo, neque de accensione ad accensionem inter sunt 29 dies & 12 horae, quae non computantur in primo mēse. Vnde tantum habet 29 dies, in secundo computantur, & tunc alijs additae, faciunt mensem 30 dies habere, nisi in decem nouenali anno, quando dies subtrahitur unus.

De situ lune.

Hac autem ratione plus damus lunæ singulis mensibus, quam ipsa consumat. Illud autem adeo paruum est, quod singulis mensibus computare difficile est: sed in toto anno tantummodo supercrevit: hora & punctum, & decem mansona pars puncti, qui singulis annis collectum decimonono anno facit diem integrum, illumque diem transiliendo auferimus, computantes tres lunationes 29 dierum tantum. Punctum autem est quarta pars lunaris horæ, quinta uero solaris. Hoc quod diximus est secundum illos, qui dicunt firmamentum rationabili motu uolui ab oriente per occidentem, iterum in orientem. Planetas uero ab occidente per orientem iterum in occidentem, quod asserunt Platonici, Aristoteles uero & Peripatetici dicunt planetas rationabili motu pariter cum firmamento uolui: sed illas celeritate firmamenti præteriri uideatur quasi retrocedere, secundum quam sententiam quanto sunt altiores, tanto sunt celeriores: ut Saturnus uelocissimus contendat cum firmamento tanta sua celeritate, quod infra duos annos & dimidium non nisi uno tantum signo prætereat illud firmamentum. Luna uero ut omnium infima, est tardissima, nam si hodie uisa sit in principio arietis, cras oriente ariete, non ibi lunam inuenies: sed post in duodecima parte illius oritur. Sol quoque si in prima parte arietis hodie fuerit, cras ibidem non apparebit: sed post 7 partem unius horæ naturalis sequenti die oritur in secunda parte eiusdem signi, & hi dicunt terram immobilem, & omnia æqualiter circa illam uolui. Ad quam sententiam accedit Tullius, qui dicit acutissimum sonum nimia celeritate firmamenti fieri, grauisimum uero in luna propter nimiam tarditatem eius circunvolutionis. Firmamentum omnibus æqualiter supra uoluitur quinque zonis, quas inuicem paralleli diuidit, qui ab oriente in occidentem ducuntur. Sonat autem æqualiter distans: non quod omnes æquali spacio distet: sed duo & duo æqualiter sibi inuicem, ita quod nusquam sibi propius, uel remotius distet: quorum duo breuissimi sunt scilicet extremi. Medius uero, qui est æquinoctialis maximus, qui ab omnibus uidetur dimidius, nisi his, qui sunt sub polo: nam hi totum uidere poterunt, qui illorum orientem terminat. Tropici uero sunt medioximi, Arcticus dicitur, qui uersas utraq; in se complectitur, cui oppositus est antarcticus. Tropicus æstiuus siue terminus, qui secundum quandam dispositionem cancrum secat in medio, uel secundum Hyginium in octaua parte, ad quam sol ueniens reuertitur: qui æstiuum solstitium dicitur, secundum alios terminat cancrum & zodiacum. Alter tropicus hyemalis est, unde ad nos sol conuertitur, qui fit in octaua parte capricorni. Sunt quoque duo coluri, quorum unus æquinoctialis (diuidit, qui dicitur im-

perfecti, quantum ad nostrum usum: quia non uidemus eos) alter solstitialis signa, totos. Sunt tunc, ut reor, integri, & habent distinctionem suorum siderum. Si qui ibi sunt, de his dubium est, an de Austro ducatur in septentrionem, uel extrâ à signo ad signum. Sed de his dicendum, quia tam zonas quam parallelos diuidunt in quaternas partes.

De lacteo circulo.

Est præterea ibi lacteus circulus, qui in serenitate uidetur, de eo fabulosa & physica causa dicuntur. Iuno Martium priuignum suum de Maia genitum lactauit, ad cuius facti insignem cœlum de lacte eodem respexit. Alij, Hercules sumens lactis superfluitatem à pluribus nutricibus, ibi tandem euomuit. Physici, Duo hemisphæria fecit Deus, in quorum conglutinatione maior claritas insulit. Alij, quod sint ibi breues stellæ, & cœsertæ, de quarum uicinitate splendor ille efficitur: & ipsarum inter se distinctio obscuretur. Alij, quod stellæ zodiaci ibi resplendant, & iuxta tropica sol sui luminis, & ignis beneficia uersus utrumque polum extendat.

De zodiaco.

Zodiacus quoque duabus extremis lineis terminatur, & media, quæ ecliptica dicitur, intersecatur, in qua eclipsis solet fieri. Præterea zodiacus distinctus est per 12 signa, quorum unum quodque in triginta partes diuisum est, & unamquamque partium sol uno die transit, & ita signum tantum in uno mense, nisi quod tantum inde auferetur quolibet mense, ut tamen in bissextili anno dies naturalis componatur. Sub parallelo illo, quem dixi, secare perustam quicunq; maneret, semper haberet æquinoctium 4 solstitia. Solstitium uoco uicinisimam accessionem, & maximam remotionem. Duo quidem haberet ex uicinitate, ut in ariete & libra, & duo ex remotione, ut in cancro & capricorno. Quod autem in medio perustæ positus semper haberet æquinoctium: hæc est causa quod utrosque polos, & omnes parallelos uideret dimidius, & omnem uiam solis quam facit ab ortu usque in occasum. Ad similitudinem firmamenti solis sphaera alicubi est diffusior, & alicubi contractior: ut sub æquinoctiali circulo est diffusior, sub tropicis contractior: alioquin oporteret circulum solis in tropicis uiciniorem esse firmamento, quam in æquinoctiali circulo: si non ad similitudinem firmamenti in conuexum diffunderetur, & in tropicis contraheretur. Oppositio, si in tropicis contractior est circulus solis, facit ibi breuius dies, ubi breuius habet iter: in æquinoctialem ubi laxiorem habet circulum, & iter longius, facit dies longiores: sicque necesse est non semper ibi habere æquinoctium. Solutio: Quicquid recedit à medio tumore firmamenti, minus impellitur illius impetu: ita sol positus in tropicis minus impellitur quam sub æquinoctiali circulo.

culo, & tantam circuli latitudinem recompensat impetus, rapacitas maiori celeritate. Quod autem dicit Macrobius esse planetarum celeritatem æqualem, hoc ideo dixit, quia æqualiter nituntur, sed non æqualiter promouentur: ut natantes æquis uiribus contra torrentem, non tamen æqualiter promouentur torrentis impetu diuersè illos impediente. Ita planetæ modo stationariæ, modo retrogradæ, modo altitudine circuli impediente ab equali promotione. Itaque qui esset sub perustæ medio, semper haberet æquinoctium, & quatuor solstitia. Quantum autem aliquis à medio perustæ ad septentrionalem plagam tenderet, tanto illi plaga illa eleuaretur, & Australis deprimeretur: & quod sexagenas septentrionalis assumeret, tot australis amitteret, recipiens statim inæqualitatem dierum & noctium, donec tandem sub polo positus, totum uideret æquinoctialem circulum, & in æstiuis signis dimidium annum haberet continuum diem, & in hyemalibus signis dimidium annum noctem, uideretque dimidium superius hemisphærium, & dimidium inferius.

De meridiano circulo.

Sunt præterea duo circuli, meridianus & horizon. Meridionalem suum quæque sibi gens efficit, qui ducitur super caput eorum à septentrione in austrum: & mutatur in quolibet passu, & inde est, quod cum nobis est meridies, occidentalis fit orientes, & media nox his qui sunt in medio inferioris hemisphærij, & sic in ordine computa.

De horizonte.

Horizon est, qui consideratus in aquæ planicie uel terræ terminabitur in anterioribus 120 stadijs, & retro totidem, si ambitum eius comprehendere uolueris, triplica eius diametrum cum adiectione septenarum partium diametri, & habebit longitudinem eius ambitus. Horizon autem dicitur proprie terminalis circulus.

De constellationibus.

Sunt præterea quedam stellæ, quæ longo intervallo temporis interposito exoriuntur, & designant morbos: ut canicula, quæ post quadriennium oritur, neque in ipsdem locis, quia interitum aliquid sui cursus expletur: neque continuo malum designat, nam temperatur de adiacentibus bonis signis, uel planetis, in quorum domicilijs aut est, aut respicit. Domicilijs illius perhibetur esse in ore leonis, quod dum sol uenit, caniculares dies esse dicuntur. De principio leonis usque ad medietatem per 15 dies. Si uero canicula cœ sole fuerit, ardorem designat. Sirius illa dicitur in Græco, & est cynicus annus, à cynos, qui est canis. 1160 anni. Aegyptij præterea Abus uocant quandam stellam, quæ eisdem intervallo temporis oritur, cuius timent aduersitatem. Vident enim hi aliquas stellas, quæ à nobis tumore terræ interueniente non uidentur: ut canopon in principio

Aegypti. Est & alia, quæ semel (ut reor) apparuit, nec ultra forsan apparebit, scilicet quæ incarnationem tribus Magis indicauit.

De planetarum ordine, & designatione.

Solet magnitudo uel qualitas circulorum ex quantitate illa planetarum deprehendi, ut quâto plus temporis in circuatione cœsumat, illa ampliozem circulum habeat, licet hoc quibusdam non uideatur, cum magnitudo circuli non sit sola causa, sed etiam stationaritates, & retrogradationes. Saturnus, ut uult Macrobius, ex magnitudine circuli 30 annos ponit, Luna uero ex circuli breuitate mensem tantum ponit. Quicunq; uero planetarum teneret dimidietatem itineris Saturni, ille medius esset spacio, quia uicinius alijs facit Iupiter: unde prope medius est spacio, non numero. Sol autem numero, non spacio, secundum Tullium, & Chaldaeos inter ternos summos, & ternos imos.

Mars positus in centro mundi, si Saturnum ex tetragono respexerit, si proximo loco positum Mercurius cum plena luna idem tetigerit centrum, qui nascuntur in illa diurna generati, efficiuntur homicidæ, gladio casuri, sanguinarj consilio uel facto, libidinosi, ebriosi, damoniosi, scrutatores secretorum, necromantici, malefici, sacrilegi, præcipue si nulla prospera impediuerit. Martis effectus est iste, in quo liber signo præcipuus in suis domicilijs. Maxime si in medio domicilijs suorum positus centrum tetigerit. Centrum autem uoco modo meridionalem circulum, in quo dum fuerit sol, dico illi fuisse in centro: distatque æqualiter ab oriente & ab occidente: ratio autem æqualiter ab austro & septentrione, nisi in duobus æquinoctijs.

Venus & luna cum Saturno in Saturni domicilijs, id est capricorno & aquario existentibus, quæcunq; mulieres in diurna illa generati nascuntur, uiragines erunt, promptæ ad agriculturas, bella, ædium struendas: quæ sunt foeminarum negligentes, unguenta, calciamenta, uestes appetit uiris communes, nec à maritis redarguentur. Testimonium uero huius prohibet Mars, siue sit in ipsdem domicilijs, siue in triteto uel quadrato respexerit.

Venus cum Marte, in Martis domicilio, id est ariete posita, si Saturnum in tetragono respexerit, si qui uiri tunc nascuntur, effœminati erunt: uirilia negligentes, mulieribus indulgentes. Mars, si Venerem in tetragono respexerit, si nulla salubrium impediuerit, si qui in generati illa nascuntur, adulteri erunt: præcipue in matrimonio matres, filias aut sorores copulantes. Ideoque fingitur Mars cum Venere adulterium perpetrasse. Sphæra terram habent centrum, sed absides sunt retrogradationes. Absides in quibusdam locis sunt terræ uiciniore, in quibus

in quibusdam firmamento. Ipsa uespera etiam quoddam spacium contiguum habens tres dimensiones, longum, latum & altum. Nota, quod sicut stellae faciunt amfractus ratione latitudinis, ita faciunt & ratione altitudinis.

De diuersis equinoctiis.

Si qui sunt in medio perusta, idem semper habent æquinoctium: quia utrosque polos & omnes parallelos semper uident dimidios: & si qui inde remouetur, uisu illos non dimidiat: item neque æquinoctialem recte dimidiant, quod si est, nunquam habemus equinoctium. Solutio: Terræ globositas & firmamenti conuexitas confert dimidietatem æquinoctialis lineae semper uideri cuiuslibet positionis hominibus, nisi solis his qui sub polis recte habitant: illi enim totam uident equinoctialem in sui horizonte, habentque etiam hoc modo æquinoctium, quod sex signa, id est dimidius annus confert uel diem continuum, & sex signa reliqua, id est dimidius annus continuam noctem.

Cur stelle uidentur.

Sole occidente, cum decimaquinta quoque pars signi occiderit post illum, iam tamen sol descendit, qui ut bona terra erigi incipit, cuius gratia signa uidemus: qui nisi essent, nunquam stellas uideremus, solis lumine diurno oculos impediente. Noctem autem illud nobis subtrahit, nec tamen eò minus illud in stellas & superiora dirigit.

Philosophorum sententia est, quod animæ soluta à corpore uelint, debent & possint reincorporari. Velint, quia potato Letheo, oblitæ sunt præteritorum: uidentesque præmium sibi propositum, si bene meruerint in corpore, desiderat reincorporari. Possunt, quia sunt immortales. Debent per necessitatem, quia cum quotidie noua creentur corpora: animæ uero semel iam ab origine omnes creatæ sunt. Necessè est uero quæ prius erant incorporatæ, reincorporentur, sed cum hoc debeat Aneæ (teste Virgilio) pater Anchises ostendere, altius incipit, scilicet ab illo quod Græci topan, id est totum uocant, quod sub quinario includitur. Sunt enim quatuor elementa, ignis, aer, aqua, terra, & Deus. Mundus enim non potest totum uocari, nisi prius ei infuso diuino spiritu, quem animam uocamus, Ex elementis enim & anima illis infusa, procreantur omnia. Vnde cum duplicem naturam habeamus, uidendum est, quod ab alimentis quodammodo fortiamur. Deprehenderunt enim philosophi, quod spiritum à Deo accepisse semus, quia ipse est inuisibilis: unde auctor summus Deus, à quo ducit originem, corpus autem ab elementis: quia sicut elementa sunt uisibilia, sic & corpora nostra, & sicut illa de statu in statum mutantur per conuersionem & reuersionem sui, sic corpora nostra diuersis modis uariantur. Item, anima rationalis est, ut Deus à quo ducit originem. Corpus autem irrationabile sicut & elementa ab se animæ be-

neficio. Item, anima simplex & inuariabilis est in sui natura ut auctor suus, unde etiam seruat eternitatem: corpus autem compositum & corruptibile. Circa hæc enim uerfat Anchises intentio, ut animarum immortalitas ostendatur, ad quod quia diuersæ occurrunt oppositiones, uidentur sunt diuersi philosophorum errores: omnes enim, sed non eodem modo errabant. Quidam enim dicebant, animas creatas esse ab origine mundi, & positas in comparatione stellarum tanquam in uehicula, ut discerent rationabilem motum firmamenti. Alij unam tantum esse mundanam animam, quæ omnia complet, omnia penetrat, omnia uiuificat, Alij præter mundanam esse humanas.

Uidentur aliquibus sole posito in cancro, quod ultra illos sol occidat: sic & de luna, cum in cancro fertur in occasum, quod ex hac parte sicut & luna ultra illos: sed falluntur, neque enim recte uocant orientem uel occidentem.

De solis equorum nominibus.

Sol secundum poetas dicitur in curru uehi, quem trahunt equi, quorum hæc sunt nomina secundum Fulgentium. Primus, Eriotos, id est rubes: quia mane sol rubet. Secundus Aeteon, id est splendens: quia circa tertiam clarius lucet. Tertius Lampos, id est ardens: nam in meridie est feruidissimus. Quartus Philoges, id est amans terram: nam nobis occidendo uidetur appropriare. Sed secundum Ouidium habet alia hæc nomina: Eous, id est oriens uel surgens. Eron, id est elatus. Pyrrhois, id est igneus: Phlegeon, id est accliuus: quia primum sol surgit, dehinc eleuatur, postea feruet: in fine autem diei inclinatur ad occasum.

De anima humana.

Qui autem asserunt animas esse ab origine mundi creatas, dicunt illas esse sitas in comparatione stellarum, ut discerent rationabilem motum firmamenti, ut cum spe & desiderio summa beatitudinis, etiam incorporarentur, secundum motum firmamenti rationabiliter regeret corpora. Illic autem posita, plenariam habent cognitionem præsentium, præteritorum, & futurorum, cumque illis subuenit desiderium incorporandi, statim incipiunt grauari, & uersus corpora deduci. Est autem illis descensus à cancro, sicut & ascensus per capricornum, & descendendo per crateram Bachi primam, sibi potant obliuionem prioris status sui, & inde labentibus obueniunt quædam ethericæ & aericæ obuolutiones, & hauriunt aliquid in singulis sphaeris, ut in prima Saturni correlationem, id est similitudinem collectionem, ut per unum simile sciat aliud approbare, ut si uelim aliquid aliquid ostendere, dicam albus est nix: Torporem etiam quendam sibi accipit, in Ioue scientiam & desiderium regnandi, alijque imperandi. In Marte, animosiratem ardoris: in sole, uim sentiendi per quinque sensus in Venere, cupiditatem feruoris: in Martio, uim differendi in li-

in luna, uim augendi & minuendi. Horum quoque omnium sibi accipit anima uim & scientiam: quorum tamen exercitium non agit ante carnis obuolutionem: post planetarum obuolutiones in inferiori aere uarijs tumultibus pulsatur, scilicet grandinæ, niuui, pluuiarum, uentorum, & tandem tenebris corporis obuoluitur, nihilque scitorum recordatur, adeo irrigua mole corporis grauatur, quod patet in stultitia puerorum, qui carbone lucente læsi decipiuntur. Queritur de obuolutionibus ætheris, an illis incorporentur animæ, an non: & dicitur quidam quod illis incorporetur, quidam quod non. Qui autem dicunt eas illis non incorporari, asserunt quod in illis tantum obfuretur eorum claritas, ut imago de fumo. Quidam uero asserunt eas illis uniri, & incorporari: quia teste Macrobio, animæ redeunt à corpore eadem obuolutiones illuc reducunt, unde illas allumpserunt. Vnde datur intelligi, quod illas secum in corpora deduxerant: ideo illis animæ incorporatæ fuerant. Obijciunt: Ergo si incorporatur anima illis obuolutionibus, tunc erat animal antequam perueniret ad hoc mortale corpus: quia anima conuicta cum corpore facit animal. Sed non est necessarium cum anima iuncta est digito, non faciat animal: quia præter corpus & animam multa pertinent ad animalis constitutionem, ut sensualitas, &c. Animæ itaque in corporata datur due uires, ira & concupiscentia, quæ & portiones eius abusu dicitur. Ira quidem datur, ut irascatur malis, concupiscentia, ut semper bona cupiat. Cumque his uiribus anima rationabiliter utitur, iusta est uita hominis: cum anima contrarias uires incedit, bonis irascendo, & mala cupiendo, sic degenerat à naturæ suæ origine. Sed rursum ad reilluminandam rationem datur doctrina anima, ut discendo, & neglecta relegendo, redeat ad priorem cognitionem: unde quod apud nos dicitur lectio, apud Græcos uocatur repetita cognitio. Reilluminata uero ratione, non tamen aliquando potest facere, quæ scit esse necessaria & utilia: quod ut possit, adhibetur ei uirtus, cuius hæc est etymologia. Virtus dicitur, quasi proprijs uiribus nitens contra uitia. Diffinitur autem sic: Virtus est habitus animi in modum naturæ rationi consentaneus: id est consentit animæ ad id quod nata est, id est ad bonum, & in hoc fauoris eius est. Cum autem hæc animæ debeant probari immortales, plures occurrunt quæstiones: quarum hæc est prima. Si animæ sunt immortales, & omnes eiusdem dignitatis in sui natura, cur plus in uno uiget quam in alio? Quod soluit Virgilius, dicens: Quantum innoxia corpora tradant, id est pro habilitate corporum habet anima suarum uirium exercitium: sicut leo clausus in cauea, omnes quidem uires suas ibidem habet: sed non tam potenter exercet illas in cauea quam in sylua. Inde rursus opponitur, Cur ani-

ma, quæ dignior est in sui natura, subiecta sit corpori indigniori? Solutio, Anima uero dignior est in sui natura, sed in hoc quod continentur, indignior est corpore continente, & secundum hanc dignitatem subiecta est corpori. Obijciunt item: Si anima comprimitur in corpore, ut non possit uires suas exercere, tunc consumpfitur, & erit indigna, nec bene. Solutio, In sui natura non corrumpitur, quia naturalē obseruat claritatem, licet clausa in corpore, non possit adeo nitere: sicut lucerna modio supposita, non eò minus claritatis in se habeat, licet eò minus appareat. Rursus opponitur, Si nihil in se fordidum admittunt, cur ergo in inferno puniuntur? Solutio: Quia nouerunt, exutas de corporibus sordes adhuc habere, quæ de corporeis & de terrenis rebus illis adhaeserunt, quæ ut auferantur, indiget ad tempus purgatione: sicut gēma nouerit de luto leuata adhuc habere sordes sibi inhaerentes, indiget purgatione.

De origine animarum.

De hac animarum origine diuersæ diuersorum sunt sententia. Quidam enim dicebant animam esse constam ex atomis ignis, imitantēs Anaxagoram & Heraclitum, qui uolebant ignem omnium rerum esse originem. Quidam dicebant illam esse sanguinem cordis, imitantēs Thaletem Milelium, qui asserbant omnia ex humore constare. Stoici quendam spiritum naturalem, quod probabant tali syllogismo: Quod recedente ab homine, homo desinit esse animal, anima est: sed spiritu naturali recedente, homo desinit esse animal: ergo spiritus naturalis est anima. Plato autem dixit animas humanas compositas esse de reliquijs mundanæ animæ. Aristoteles uero uocabat eam endelechiam, id est formam animarum corporis: & per hoc uocabant illam esse accidens. Sed Plato, cuius autoritas præponderat, & quem maxime Macrobius imitatur, dicit animam esse substantiam incorpoream se mouentem: & in hoc alijs est oppositus: Aristoteli quidem, qui dicebat illam esse accidens, causam primam substantiam. Alijs quoque, qui dicebant illam esse corpoream, causam primam incorpoream. Queritur autem secundum quem incorporea substantia uerum sit generata anima, an ingenerata. quod utrunque Plato asserit illam esse, diuersis tamen respectibus. Generatam enim uult illam intelligi in Timeo, ubi dicit: Præstantissima à præstantissimo facta est, uel in secundo, uniuersi generis sementem faciam. Non generatam uero inuit in Phedrone, cum dicit: Anima nec nata, & ideo æterna. Ne autem post in hoc uideatur sibi esse oppositus, ideo dicit animam ingeneratam, quod utatur lege generatorum, scilicet ut dissoluatur actualiter siue naturaliter. Nam omnia generata præter mundum & diuina dissoluitur actualiter, mundus uero naturaliter. Nam licet nunquam dissoluatur, natura tamen si conditor uellet, dissolutione pateretur. Nam quicquid

quicquid de partibus est compositum, illi naturale est dissolui: animus uero simplici, nec compositus, non est naturaliter dissolui: unde dicta est ingenerata. Generatam autem Plato ideo inuenit, quod secundum multos praesentem materiam hilen habuerit: quod licet nusquam Plato testetur, nusquam tamen contradicit. Hyle quidem in puro suo statu considerata, non differat a materia animae in puro suo statu considerata, id est sine ratione, ira, & concupiscentia, quibus informatur, id est quae in ea funduntur.

De anima mundi.

Dicunt etiam quidam unam tantum esse animam, id est mundanā: quae omnia in animum & conformes unicuique rei uires pro sua habilitate, sicut stellis rationem, hominibus quos in caducis rebus inuenit habere sphaericum caput, & erectam faciem, rationem quoque infundit, & sensualitatem sicut diuinis corporibus, licet praenimia contemplatione diuina animālia sensualitatem non exercent. Caeteris animantibus sensum & uegetationem Arboribus & herbis tantummodo uegetationem: & sicut unus uultus in pluribus speculis: & in uno speculo plures uultus apparent, ita una anima in pluribus rebus: & ubique omnes uires suas habet, licet in diuersis habeat exercitium pro habilitate corporum. Secundum quam sententiam nullus homo uidetur esse peior alio, quia una eademque anima bona & immaculata in sua natura est in omnibus corporibus: sed dicitur magis degenerare in uno quam in alio, utpote consentualitas dominatur rationi, quia in cuiuscunque corpore sit, illud corpus est infernus animae. secundum hanc quoque sententiam nullus homo moritur, ita quod patitur separationem animae, quāquam separatur a quatuor elementis, in quibus omnia corpora resoluntur: sed tunc dicitur mori, cum in illis anima relinquitur priorum uitium exercitium. Praeterea dicunt quidam, eandem mundanam animam pariter cum humana anima esse in homine, de qua uerba uiuificantur in homine, sicque hominem duas animas afferunt habere.

Item, de animarum origine secundum alios.

Sed quaeritur, si anima humana est generata, id est creata, an auctor suus omnes animas in prima mundi constitutione pariter creauerit, an quotidie nouas fecerit? Si testantibus philosophis omnes pariter ab exordio mundi factae sunt, & in comparatione stellae tanquam in uehiculo locatae, donec quotidie incorporandi desiderio descendant. Huc accedit Hebraica ueritas, quae dicit: Ecce uox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra: id est animae quae incorporandae erant natis de sanguine Abel: ideo enim clamabant, quia uolebant perfectam beatitudinem mereri in corporibus, sed superfluum nihil facit Deus, unde fetuola est haec sententia.

Item, de animarum origine secundum alios.
Alij dicunt animam esse partem diuinam esse

sentiae, quam trahunt ab illo loco, Et spirauit in faciem eius spiraculum uitae. Haec autem particula non redijt amplius, ita uero uniatum cum Deo, unde & peccare potest. hi autem agunt de Deo tanquam sit localis. Asserunt alij animas natas de angelicis substantijs. Aiunt alij animas nasci de terra, duce semine: & sicut fetum est corpus filij de patris substantia, ita anima filij de anima patris: trahuntque argumentum de consimilitudine morum.

De certa animae origine.

Est autem indubitatae fidei, nec inde animas nasci, uel creari, uel aliunde adduci, sed similiter cum ipso corpore nasci: & est quoddam determinatum tempus post conceptionem seminis, quod redigitur in corpus humanum, quo nascitur anima cum corpore. Animae autem, duae sunt uires, una superior, altera inferior. Superior, coelestibus & incorruptibilibus adheret, & alia concupiscit, uocaturque rationalitas, spiritus, domina mens, animus. Inferior, est quae uoluptatibus corporis consentit, uocaturque sensualitas, animalitas, famula mens. Superiorque debet regere inferiorem: sed aliquando ex superioris negligentia praevalet inferior, & seducit superiorem. est & in hoc figura Adae & Euae. Si enim Adam superior se recte rexisset, non illum Eua inferior seduxisset. Cumque eis spiritus esset secundum diuersitates animarum, unus qui nunquam uniuertur cum corpore, licet aliquando illud assumat aereum, uel aethereum, ut angeli uel daemones. Alijs, qui nunquam est sine corpore, ut spiritus brutorum animalium, qui cum ipsis & oritur & interit. Tertius, modo in corpore, modo extra corpus, ut spiritus qui uiuificat homines, id est anima. Quod autem dicitur, Spiritus Domini ferebatur super aquas: hoc quoque dictum puto siue de hoc aere, & aquae circumsusione, siue de subtiliori, id est aethere, uel de spiritu Trinitatis: de quo si dicit, innuit salutem futuram per aquam.

Nota tres figuras in compositione animae depictas ad idem penes eadem: interualla enim quae sunt in prima, cum uellent impleri harmonicis consonantijs, nec proportionibus ipsae possent discerni, in tam paruis numeris facta est figura, ut in maioribus numeris doceatur, quae non poterat in minoribus. Ponitur ergo sexto loco unitatis loco binarij 7, & sic nota in caeteris. Sed quia adhuc deerant numeri, in quibus semitoniam discernere, inuenta tertia figura, & tamē pro supplemento hemitoniorum quantum ibi per se non ostenduntur: sed in consonantijs, diatessaron & diatente, quarum consonantiarum proportionales numeri distincte ibi reperiuntur. Mundus dicitur, res illae sensibiles, quasi mundatae & discretae ab illa confusione, in qua prius fuerunt in hyle, unde Augustinus: Omne in mundo immunde.

Sciendum quod in quocunque epitheto constitutus duobus epodais, quicquid remanet limina est,

ma est, id est minus semitonium, superatur a minori semitono, ut sagacia inuestigatione calculi factoris reperit est, tertia parte sui ipsius semitonij minoris, & 104 parte, suae partis tertio.

Si uis scire quomodo de toto polsis facere minus semitonium, accipe octauam partem, quae est octaua proportio uincit sub sequio octauae, & diuide eam in nouem aequales partes, postea relinquitur tres nouenas aequaliter diuide in 27 partes. De quibus uicesima septima pars subtrahata, proculdubio remanebit ubi summa: id est minus semis. Hoc autem non est ignorandum, quomodo semis collocatur cum sequis octaua proportio illius sequis octauae, cuius nonna parte diminuitur, continet totam illam sequis octauam: & in super eius 24 partem eius uicesimae, 4 partis. & praeterea octauam partem eius quartae partis, & septies 81 partem eius octauae partis. Verbi gratia, praepotamus tales numeri 2, in quibus liquecat quae dicitur, sunt numeri 243 & 273 & 273 & 273, & semuniam, 243, & sublequio octauae, 273, & trientem & semitiam. Nam iste est sequis octauae ad illum continet eam totum, & eius octauam partem, quae est 30, & triens & semuniam, & etiam tonus integer ad illum. Ducenti uero 53, qui numerus est semitonio minus, qui ad 243 comparatur, bene dicitur diminui a nona parte ducentorum 78 & trientis & semuniae, quorum praeter totum etiam potest contineri nona parte sui eius octauam partem, id est ducentorum sexagintatium, cui consentus, quae admodum sequis octauae facit. Non enim superat illum, nisi tredecim, continet tamen illum totum, & eius uicesimam quartam partem, quae etiam 10 asses & 5, & praeterea continet huius uicesimae quartae partis, quae etiam duo asses. Necnon adhuc continet huius quartae partis 6 partem, quae est quadrans 1, 9, 33, c. 9. Et omnium continet post superiora huius octauae partis species octogesima primam partem, quae est scrupulus & calculus: ergo minus semitonium comparatur cum subles, quam octaua proportio illius sequis octauae, a cuius nona parte diminuitur, comprehendit totam illam sublequio octauae, & eius 24 partem, & 24 partis, quartae & quartae, octauae & octauae species 81 partem. Si autem hoc inuenire desideras in integris his in minoribus, non poteris inuenire numeris, quam inter 57. 208 & 65, 536, & ut plenius liquecat probatio, proponantur spiritus & subepiritus numerus, ubi post duos tonos remaneat tibi semitonium: ubi probetur quadrans esse uerum, & ita inclinatur 49. 153 eius octauas partes 6. 100. 11. 4. 50 5. 200. 10. 100. 6. eius octaua pars 7700. 76 65, 536. Iste ergo continet totum superiorem, & eius uicesimam quartam partem, quae est 648, & huius quartae partis octauam partem, quae est 50. & in super continet species octogesimalimam partem huius octauae partis. Inter 3 autem & quatuor sic potest inueniri semitonium,

num, a duobus epodois relicto 3 octaua pars est triens & semitiam, sextuli obulus, calculus & dimidijs 3 hemitonium minus. Inter hos duos numeros inuenitur minus semitonium, qui sunt 4. 800. 60. 4 & 4. 500. 100. 17. Si igitur uis scire quomodo se habet in omni semitono minori maior numerus ad minorem: sed horum duorum numerorum collectionem firmiter utriusque habeas. Continet namque in hac collectione maior numerus, qui est 4. 800. 60. 4 totum minor: scilicet 4. 500. 100. 18, & in super eius nonam decimam partem, quae 1. 200. 10. 50. 3, nec non eius nona decimae partis, octogesimalimam partem 1. 3, & praeterea continet octogesimalimam partem, quae est unitas. Unus duo. Ideo a minimo hic liber incipit, quia conditor humanae molis, numerum uoluit habere exemplar in omni opere suo: ubi etiam in his notetur perfectio operis, & ab uno, id est a Deo: quia unus est factor omnium, quae sunt, a duobus & a tribus, quoniam hi tractant de omni alteritate, quae ab uno, id est a Deo descendit, sicut a monade omnis alteritas mundi ducitur. Quartus hac ratione subtrahitur numerus, ut senarij numeri perfectius remaneant, qui per hitres perfecti notantur in sententia De naturae iustitia. Nam si non subtraheretur, denarius remanet, quem constat esse perfectum: quia diuisus non resistitur, sicut senarius imperfectus resoluitur per partes: quae coaceruata faciunt imperfectum numerum, id est senarium.

Superest igitur. Sophistae uero nunc suas defendunt rationes, & alienas impugnant, & econuerso. Vnde proborum mores assequi non ualent, qui certis & probabilibus uruntur rationibus. Fit enim b. interuallo. Dicit hoc per inuolucrum & integumentum, quasi axes caeli aliquando trini emolirentur, & facerent ipsam sphaeram mundani corporis subidere, & ita calor dominaretur humori, & ita proueniret diluuium per ignem, & econuerso. Taliter circumactionem uocat transitionem & retransitionem elementorum, quod non ignis spissatur in aerem, aer in aquam, aqua in terram, uel econuerso, tunc exulat calor, uel humor diluuium, uel per ignem, uel per aquam, altera circumactionem dicit per conuolutionem planetarum, ex quorum natura uel nimis calor uel humor prouenit. est adhuc maior causa cum seruentissimus est, si tunc humor nimium moratus fuerit, stellae circumfusae soli mittunt ex se feruorem circa solem, & inde minuuntur. calorem mittit terrae, & tunc igne pereunt. Vel ex orbitatio referas ad curram solis, nam exorbitare uidetur in aestate, cum altior surgit: & tunc magis contra nos uersus est, quam in hyeme, uel dicas quod longo interuallo dicit de magno anno, qui est 15000 annorum. Aliter dicunt quoque philosophi, solem esse talis naturae, quod omnium in se trahat ignem stellarum, ad quem temperadum attrahit sibi humorem

quicquid de partibus est compositum, illi naturalis est dissolutio: animę uero simplici, nec compositę, non est naturalis dissolutio: unde dicta est ingenerata. Generatam autem Plato ideo inuenit, quod secundum multos preiacentem materiam hilen habuerit: quod licet nusquam Plato testetur, nusquam tamen contradicit. Hyle quidem in puro suo statu considerata, non differt a materia animę, in puro suo statu considerata, id est sine ratione, ira, & concupiscentia, quibus informatur, id est quę in ea funduntur.

De anima mundi.

Dicunt etiam quidam unam tantum esse animam, id est mundanę: quę omnia in animum & conformes unicuique rei vires pro sua habilitate, sicut stellis rationem, hominibus quos in caducis rebus inuenit habere sphericum caput, & erectam faciem, rationem quoque infundit, & sensualitatem sicut diuinis corporibus, licet pre nimia contemplatione diuina animalia sensualitatem non exercent. Ceteris animalibus sensum & uegetationem. Arboribus & herbis tantummodo uegetationem: & sicut unus uultus in pluribus speculis: & in uno speculo plures uultus apparent, ita una anima in pluribus rebus: & ubique omnes vires suas habet, licet in diuersis habeat exercitium pro habilitate corporum. Secundum quam sententiam nullus homo uidetur esse peior alio, quia una eademque anima bona & immaculata in sua natura est in omnibus corporibus: sed dicitur magis degenerare in uno quam in alio, utpote consensualitas dominatur rationi, quia in cuiuscunque corpore sit, illud corpus est infernus anima. Secundum hanc quoque sententiam nullus homo moritur, ita quod paratur separatio: nem animę, quęquam separatur a quatuor elementis, in quę omnia corpora resoluntur: sed tunc dicitur mori, cum in illis anima relinquitur priorum uitium exercitium. Pręterea dicunt quidam, eandem mundanam animam pariter cum humana anima esse in homine, de qua uermes uiuificantur in homine, sic que hominem duas animas afferunt habere.

Item, de animarum origine secundum alios.

Sed queritur, si anima humana est generata, id est creata, an auctor suus omnes animas in prima mundi constitutione pariter creauerit, an quotidie nouas fecerit? Si testantibus philosophis omnes pariter ab exordio mundi factę sunt, & in compares stellas tanquam in uehiculo locatę, donec quotidie incorporandis desiderio descendant. Huc accedit Hebraica ueritas, quę dicit: Ecce uox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra: id est animę quę incorporandę erant natis de sanguine Abel: ideo enim clamabant, quia uolebāt perfectam beatitudinem mereri in corporibus, sed superfluum nihil facit Deus, unde facta est hec sententia.

Item, de animarum origine secundum alios.

Alij dicunt animam esse partem diuinę esse

sentia, quam trahunt ab illo loco, Et spirauit in faciem eius spiraculum uitę. Hęc autę particula non redijt amplius, ita uero uniatum cum Deo, unde & peccare potest. Hi autem agunt de Deo tanquam sit localis. Afferunt alij animas natas de angelicis substantijs. Aiuunt alij animas nasci de terra, duce semine: & sicut cęsum est corpus filij de patris substantia, ita anima filij de anima patris: trahuntque argumētum de consimilitudine morum.

De certa animę origine.

Est autem indubitata fidei, nec inde animas nasci, uel creari, uel aliunde adduci, sed similiter cum ipso corpore nasci: & est quoddam determinatum tempus post conceptionem seminis, quod redigitur in corpus humanum, quo nascitur anima cum corpore. Animę autę, duę sunt vires, una superior, altera inferior. Superior, cęlestibus & incorruptibilibus adheret, & alia concupiscit, uocaturque rationalitas, spiritus, domina mens, animus. Inferior, est quę uoluptatibus corporis cōsentit, uocaturque sensualitas, animalitas, famula mens. Superiorque debet regere inferiorem: sed aliquando ex superioris negligentia pręualet inferior, & seducit superiorem. est & in hoc figura Adę & Eue. Si enim Adam superior se recte rexisset, non illum Eua inferior seduxisset. Cumque eis spiritus esset secundum diuersitates animarum, unus qui nunquam uniuertur cum corpore, licet aliquando illud assumat aereum, uel athereum, ut angeli uel dęmones. Alij, qui nunquam est sine corpore, ut spiritus brutorum animalium, qui cum ipsis & oritur & interit. Tertius, modo in corpore, modo extra corpus, ut spiritus qui uiuificat homines, id est anima. Quod autem dicitur, Spiritus Domini ferebatur super aquas: hoc quoque dictum puto siue de hoc aere terre, & aque circumsusione, siue de subtiliori, id est athere, uel de spiritu Trinitatis: de quo dicit, innuit salutem futuram per aquam.

Nota tres figuras in compositione animę depictas ad idem penę tadem: interualla enim quę sunt in prima, cum uellent impleri harmonicis cōsonantijs, nec proportionales ipsę possent discerni, in tam paruis numeris facta est figura, ut in maioribus numeris doceatur, quę non poterat in minoribus. Ponitur ergo sexto loco unitatis loco binarij 7, & sic nota in ceteris. Sed quia adhuc deerant numeri, in quibus semitonija discernentur, inuenta tertia figura, & tamē pro supplementione hemitoniorum quantum ibi per se non ostenduntur: sed in consonantijs, diatessaron & diapente, quarum consonantiarum propotionales numeri distincte ibi reperiuntur. Mundus dicitur, res illę sensibiles, quasi mundatę & discretę ab illa consusione, in qua prius fuerunt in hyle, unde Augustinus: Omne imunde.

Sciendum quod in quocunque epitheto constitutus duobus epodais, quicquid remanet limina est,

ma est, id est minus semitonium, superatur a minori semitono, ut sagaci inuestigatione calculatoris artis reperit est, tertia parte sui ipsius semitonij minoris, & 104 parte, suę partis tertie.

Si uis scire quomodo de toto polsis facere minus semitonij, accipe octauam partem, quę est qui octaua proportio uincit sub sequioctaua, & diuide eam in nouę equales partes, postea reliquis 5. nouenis tres nouenas æqualiter diuide in 7 partes. De quibus uicesima septima parua subla, proculdubio remanebit tibi immaridest minus semis. Hoc autem non est ignorandum, quominus semis collocatum cum sequioctaua uia proportione illius sequioctauę, cuius nona parte diminuitur, continet totam illam sequioctauam: & insuper eius 24 partem eius uicesimam, 4 partis. & pręterea octauam partem eius quartę partis, & septies 81 partem eius octauę partis. Verbi gratia, pręponamus tales numeri 3, in quibus liquecat quę dicitur, sunt numeri 243 & 253 & 273 & 283, & semunciam, 243, & subsequioctauus 273, & trientem & semunciam. Nam iste est sequioctauus ad illum continet eam totum, & eius octauam partem, quę est 30, & triens & semuncia, & etiã tonus integer ad illum. Ducentũ uero 53, qui numerus est semitono minus, qui ad 243 comparatur, bene dicitur diminui a nona parte ducentorum 78 & trientis & semuncie. quorum pręter totum etiã potest contineri nona parte uel eius octauam partem, id est ducentorum sexagintatrium, cui confertur, quę admodum sequioctauus facit. Non enim superat illum, nisi tredecim, continet tamen illum totum, & eius uicesimam quartam partem, quę etiã 10 asses & 5, & pręterea continet huius uicesimę quartę partis, quę etiã duo asses. Necnon adhuc continet huius quartę partis 8 partem, quę etiã quadrans 1, 9. 33. c. 9. Et omnium continet post superiora huius octauę partis species octogesima primam partem, quę est scrupulus & calculus: ergo minus semitonij comparatũ cũ subles, quam octaua proportione illius sequioctauę, a cuius nona parte diminuitur, comprehendit totã illã subsequioctauã, & eius 24 partem, & 24 partis, quartã & quartã, octauã & octauę species 81 partem. Si autem hoc inuenire desideras in integris his in minoribus, non poteris inuenire numeris, quã inter 57. 208 & 65, 536, & ut plenius liquecat probatio, proponantur spiritus & subepitritus numerus, ubi post duos tonos remaneat tibi semitonij: ubi probetur quadrans esse uerum, & ita inclinatur 49, 157 eius octauas partes 6, 100. 11. 4. 50 5, 200. 10. 100. 6. eius octaua pars 7700. 76 65, 536. Iste ergo continet totum superiorem, & eius uicesimam quartã partem, quę est 648, & huius quartę partis octauam partem, quę est 80, & insuper continet species octogesimalimam partem huius octauę partis. Inter 3 autem & quartum sic potest inueniri semito-

nium, a duobus epodais relicto 3 octaua pars est triens & semuncia, sextuli obulus, calculus & dimidius 3 hemitonij minus. Inter hos duos numeros inuenitur minus semitonium, qui sunt 4. 800. 60. 4 & 4. 500. 100. 17. Si igitur uis scire quomodo se habet in omni semitono minori maior numerus ad minorem: sed horum duorum numerorum collectionem firmiter utriusque habeas. Continet namque in hac collectione maior numerus, qui est 4. 800. 60. 4 totum minoris: scilicet 4. 500. 100. 18, & insuper eius nonam decimam partem, quę 1. 200. 10. 50. 3. nec non eius nona decimę partis, octogesimalimam partem 1. 3, & pręterea continet octogesimalimam primę partis, quę est unitas. Vnus duo. Ideo a minimo hic liber incipit, quia conditor humanę molis, numerum uoluit habere exemplari in omni opere suo: ubi etiã in his notetur perfectio operis, & ab uno, id est a Deo: quia unus est factor omnium, quę sunt, a duobus & a tribus, quoniam hi tractant de omni aliteritate, quę ab uno, id est a Deo descendit, sicut a monade omnis alteritas mundi ducitur. Quartus hac ratione subtrahitur numerus, ut senarij numeri perfectius remaneant, qui per hi tres perfecti notantur in scientia De natura iustitia. Nam si non subtraheretur, denarius remanet, quem constat esse perfectum: quia diuisus non resistitur, sicut senarius imperfectus resoluatur per partes: quę coæruatę faciunt imperfectum numerum, id est senarium.

Superest igitur. Sophistę uero nuncius descendunt rationes, & alienas impugnat, & econuerso. Unde proborum mores assequi non ualent, qui certis & probabilibus utuntur rationibus. Fit enim b. interuallo. Dicit hoc per inuolucrum & integumentum, quasi axes cęli aliquando trini emolirentur, & facerent ipsam spheram mundani corporis subsidere, & ita calor dominaretur humori, & ita proueneret diluuium per ignem, & econuerso. Taliter circumactionem uocat transitionem & retransitionem elementorum, quod non ignis spissatur in aerem, aer in aquã, aqua in terram, uel econuerso, tunc exulat calor, uel humor diluuium, uel per ignem, uel per aquã, alterna circumactionem dicit per cõuolutione 7 planetarũ, ex quorum natura uel nimis calor uel humor prouenit. est adhuc maior causa cum feruentissimus est, si tunc humor nimium moratus fuerit, stelle circumfusę soli mittunt ex se feruorem circa solem, & inde minuuntur calor mittit terrę, & tunc igne pereunt. Vel ex orbitatio referas ad curum solis, nam exorbitare uidetur in æstate, cum altior surgit: & tunc magis contra nos uersus est, quã in hyeme, uel dicas quod longo interuallo dicit de magno anno, qui est 15000 annorum. Aliter dicunt quoque philosophi, solem esse talis naturę, quod omnium in se trahat ignem stellarum, ad quem temperadum attrahit sibi humorem

illius elementum, scilicet aqua: & tunc aqua & materia maria contrahuntur, quam cum remittit, distrahitur mare: sed aliquo tempore magis quam alio. unde Lucanus:

Flammiger an Titan ut altes hauriat undas,
Erigat Oceanum, fluctusq; ad sidera tollat.
Nota quod dicit numerum priorem superficie, nullum enim accidens prius est subiecto suo, & dicit superficiem corpoream propter perpetuam coniunctionem sui cum corpore, quod nunquam deserit, incorporea autem est sui natura. Itaq; corporeum & incorporeum hoc respectu bene patiuntur se, corporeum ut corporis, & incorporeum animae penitus sunt opposita, nec omnino patiuntur se in eodem.

Hyle impressa ideis dicit firmare corpus, cuius praestantissima parte constare divina dicit, quod non videtur esse. Hyle enim est res informis, ueram non habet partem in sui natura: quare ex eius parte nihil constat, nec etiam ex eius termino aliquid constat. Si enim hyle in aliquid unum transiret totum, iam alia omnia ex hyle materia non constaret, quod etiam contra auctoritatem, cum nec ex toto, nec ex parte hyle constaret. Dicendum est igitur hyle aduenire formam, & primo in aliquam partem sui, unde dicatur fieri aliquid, deinde aliam formam in alia parte sui, & sic per singula. Tradunt physici, quaedam conuenienti corpore elementum ad similitudinem numerorum corpora proportionalia, ad hoc ut sint apta uiuificari ab anima, quae compositio uniuersalis dum suum tenorem habet, naturam animalis solidam & quietam, quantum in sui naturam manere dicunt. Si uero ex aliqua parte ex superfluis humoribus, siue diminutis discordia compositio nis euenerit, infirmitatem accidere: si uero perijt, dissolutio fuerit, mori hominem: unde dicit liber, dum mundo supersunt, &c. cum uero deficiunt, mox arcana uis soluitur: quia quantum in natura animae cum semper apta est animae, nisi corpus impediatur, unde subiungit, anima ipsa non deficit, &c. Cum adhuc potest esse accessio. Nota hoc esse contra sententiam Platonis, ubi dicitur meritis in fine locatis. Nam secundum beatum Augustinum omnis homo tollitur a uita, cum uel optimus uel pessimus est, non dico quantum ad effectum operis, pensatur ex quantitate amoris, qui autem tunc homo tollitur ex iustitia Dei fit, ex qua homo incremento uirtutum perficit, & in sordibus uitiorum putrescit. De terra & igne, quia uiuificat spississima & subtilissima. Ex terra & aqua, quia spississima: ex aere & igne, quia tenuissima. Hanc dicit orrion, hoc non est uerum. Orrion enim in longitudine habet 360 stadia: qua mensura terram esse longiorem constat: sed quod hic liber dicit, intelligendum est de orrhonte caeli, quod est hemisphaerium, sub quo continetur dimidia pars terrae. Vltroq; magnam partem. Citro quia non totam con-

tinet, uel ultrò citroq; id est ex utraque parte. Tunc propter eluiones & exustiones. Quod Plato restatur, sic dicens. Fit enim longo intervallo mundi circūactionis exorbitato, quam inflammationis uasitas necesse est consequatur. Cum nihil aliud tempora, nisi cursus solis efficiat, cursus solis non efficit tempora, cum etiam aliqui dies fuisse leguntur ante solis ortum: sed sol dicitur efficere tempus, quia per eum discernitur. Nam tempus est perpetuus rerum decursus, per solem notatur. Ideo physici mundum, magnum hominem. Mundum nomine hominis uocauerunt, quia animatus ut homo, hominem uero nomine mundi uocauerunt: quia ex quatuor constat elementis. Aut sphaerico motu. Quod sphaerico motu rotatur, ipsum in se totum locum quem habet, nunquam deserit, sed in eodem ambitu semper manet totum, per partes autem diuersum locum assumit circūuolendo. Quod autem per lineam mouetur, aliquando penitus priorem locum deserit translatum in alium, aliquid quando priorem non deserendo porrigitur in ulteriorem, ut arbor crescendo. Nos cauere praestigia. Sicut in praestigijs aliquid uidetur esse, cum nihil sit, ita uerbis illius, qui sophistice agit, cum tamen nihil ueritatis sit. Intellectus est, per quem animus ea quae sunt percipit. Providentia, per quam aliquid futurum uidetur, antequam fiat. Magnanimitas, est rerum magnarum & excellentiarum cum anima ampla & splendida quadam propositione cognitio. Magnificentia, eadem in effectu. Fiducia, est per quam magnis & honestis in rebus multum ipse animus in se fiduciae cum certa spe collocatur. Tolerantia, est honestatis aut utilitatis causa rex arduarum ac difficilium, uoluntarium ac diurna perpessio. Constantia, siue perseverantia, est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua mansio. Modestia, est per quam pudor honestus charam & stabilem comparatur auctoritatem. Amicitia, est uoluntas bonarum rerum, quae aliqua illius ipsius causa quem diligit, contra eius pati uoluntatem. Philosophia, est ueritatis comprehensio: quae diuiditur in tria, scilicet ethicam, logicam, physicam. Ethica autem est scientia moralis uitae, ordinem aperte demonstrans: cui supponuntur tria, scilicet licet animus, anima, homo. Animus, est res sui curam gerens. Anima, est reipub. curam suscipiens. Homo, est res familiaris, officium dispensans, uel secundum Dialecticos, animal rationale. Animae autem quatuor supponuntur, scilicet prudentia, iustitia, fortitudo, temperantia. Prudentia, est uera laudis perfectio. Iustitia, est habitus animi. Sapiētia, cum cetera prospiciēs, uel habitus animi communi utilitate conseruata. Fortitudo, est quaedam relictis uitijs, ad meliora semper se erigens, uel fortis est periculorum susceptio, & malorum perpessio. Temperantia est, quod amoris grauitate quaeq; constituens.

stituens. Logica, est diligens ratio differendi, & magistra iudicij: sic diffinita strictè accipitur, comprehendens tamen rhetoricam dialecticam. Large uero sic describitur: Logica est sermocinalis scientia, & diuiditur in tria, in dialecticam, rhetoricam, grammaticam. Dialectica, est sagacitas ingenij, stultitiæq; sequester. Supponuntur autem dialecticæ quatuor, scilicet probatio, assumptio, confirmatio, conclusio. Rhetorica, coniunctionis honestæ, & fanetio eloquij, doctrinæ argumentosa: cui supponuntur tria, natura, doctrina, ritus. Grammatica, est loquendi peritia. Physica, scientia naturalis uigoris, causam rectè commemorans. Physica autem alia intellegendibilis, ut angelicæ intelligentiæ, ut Deus: alia naturalis, ut substantia naturalis uero diuiditur in sex, scilicet Arithmetica, Geometriam, Musicam, Astronomiam, Astrologiam, Medicinam. Arithmetica, est multitudinis, quae perse est sollicita calculatrix. Arithmetica supponitur perfectio, imperfectio, plusquam perfectio. Geometria, est immobilis magnitudinis doctrina pōderatrix, uel mensuratrix: quae habet lineamenta, interualla, magnitudines, figuras, dimensiones, numeros. Musica, est melodia eiusq; instrumentorum artificiosa. Musica autem, alia harmonica, alia rithmica, alia metrica. Astronomia, est mobilis magnitudinis ascita contemplatrix. Astrologia, est peritia, quae caelis uertiginem conuersione considerat. Altera autem naturalis, altera autem superstitiosa. Naturalis dum exequitur solis & lunæ cursum, astrorum, certas temporum stationes. Superstitiosa uero est, quam mathematici sequuntur, quae in stellis augurantur: hoc uero est inter Astronomiam & Astrologiam, quia Astronomia conuersionis, ortus, obitus, motusq; siderum continet, & cur sic uocentur. Astrologia uero partim naturalis, & sit peritiosa partim, Medicina est ars, quae de morbis & salute corporum tractat. Alia uero methodica, alia autem empirica, alia logica. Aristoteles quaerit, an Deus sit: poena dignus est qui colere magis quam inquirere conuenit sapienti. Alexander ad Dydymum: Est anima una perse stabilis, unde omnes animae recreantur. Hermogenes, Si Deus non est, unde bonae si est, unde mala?

BEDÆ PRESBYTERI MUSICA THEORICA.

Orandum est, quod omnis ars in ratione continetur. Musica quoq; in ratione numerorum consistit atq; uersatur. Illud autem quod sit ex tonorum instrumentis, mutatorium est. Quinq; sunt sensus: ipsorum sensuum duo sunt,

qui iuxta corpus sumuntur, uisus & auditus: & duo sunt qui intra, gustus & tactus, imò uerè olfactus. Dubium est, utrum intus an foris sentiat. Est autem sensus, uinculum corporis & animae. Quaedam sunt in corporalia & inuisibilia, ut anima: & quaedam corporalia & uisibilia, ut sunt corpora: quaedam inuisibilia & corporalia, ut sensus corporei. Corporalia sunt, quia corpori administratur: & inuisibilia, quia illud ut in animis uel uisus, non potest uideri. Vnde fit, ut cum quinque corporei sensus alia exteriora sentiant, seipsum non sentiant. Uisus enim seipsum non uidet, gustus seipsum non gustat: quod si faceret, nunquam ieiunus esset. Sic de ceteris. Considerandum ergo, quia cum sensus corporis sine labore adhibeamus sensibilibus rebus, quae percipiendae sunt, ab illis non facile potest explicari & definiti, quae natura ipsorum quinque sensuum uel corporis sit, uel quae proprietates sensibilibus rerum percipiuntur. Natura si quid requiritur sensuum, & definitur quod sint corporei & inuisibiles, ut est auditus corporeus & inuisibilis. Res uero sensibilis, quia percipitur ab auditu: id est uox proprietates habet, ut aer esse comodum & percussum quodam ictu: quae ipsa quoque corporea est & inuisibilis. Nam proximiora facilius uisum penetrant, quam ea quae sunt remotiora. Si neq; clausis oculis aliquid peruisdemus corporeum. Augustinus in libro de sancta Trinitate dicit: Gignitur ergo ex re uisibili uisio, sed non ex sola, nisi adsit & uideretur. Quocirca ex uisibili & uidente gignitur uisio, ita sane, ut ex uidente sit sensus oculorum, & aspicientis atque intuentis intensio. Illa tamen informatio sensus, quae uisio dicitur, a solo informatur corpore quod uidetur, id est a re aliqua uisibili: quae detecta, nulla remanet forma quae inerat sensui, dum ad esset illud quod uidebatur. Sensus tamen ipse remanet, qui erat & priusquam aliquid sentiretur: uel in aqua uel stigmam ramdiu est, donec ipsum corpus quo imprimitur inest. Quo ablato, nullum erit, cum remaneat aqua, quae erat, antequam illam formam corporis caperet. Ideoq; non possumus quidem dicere, quod sensum gignat res uisibilis: gignit tamen formam nedom similitudinem suam, quae sit in sensu, cum aliquid uidēdo sentimus. Si formam corporis quam uidemus, & formam quae ab illa in sensu uidentis fit, per eandem sensum non discernitur, quoniam tanta coniunctio est, ut non pateat discernendi locus: sed ratione colligimus nequaquam nos potuisse sentire, nisi in sensu nostro aliqua similitudo conspectui corporis. Neq; enim cum annulus cere imprimitur, ideo nulla imago facta est, quia non discernitur, nisi cum fuerit separata: sed quoniam post ceram separatam manet quod factum est, ut uideri possit. propterea facile persuadetur, quod inerat iam cere forma impressa ex anulo, & antequam ab illa separatur.

tur. Si autem à liquido humori adiungeretur anulus, eo detracto nihil magis appareret. Nec ideo ramen discernere ratio non deberet fuisse in illo humore antequam detraheretur anuli formam factam ex anulo, quæ distinguen da est ab ea forma, quæ in anulo est, unde ista facta est, quæ detracto anulo non erit: quamuis illa in anulo maneat, unde ista facta est. Sic sensus oculorum non ideo non habet imaginem corporis, quod uidetur, quando uideatur, quia eo detracto non remaneret: ac per hoc ratio ditoribus ingenijs difficillimè persuaderi potest formari in nostro sensu imaginem rei uisibilis, cum eam uidemus & eandem formam esse uisionem. Si qui fortè animaduertent quod commemorabo, non ita in hac inquisitione laborabunt, plerumque cum diuiscule attendimus quæque luminaria, & deinde clausurimus oculos, quasi uersantur in conspectu quidam lucidi, colores uariè sese communicantes, & minus minusque fulgentes, donec omnino deficiant: quasi intelligendum est reliquas esse formam illius, quæ facta erat in sensu cum corpus lucidum uideretur, paulatimque & quodammodo gradatim deficiendo uariari. Nam & inferarum fenestrarum cæcellis, si eos fortè intuebamur sæpe in illis apparere coloribus, ut manifestum sit hanc affectionem sensui nostro ex ea re, quæ uidebatur impressa. Erat ergo etiã cum uideremus, & illa erat clarior & expressior, si multum cõiuncta cõ specie rei eius quæ credebatur, ut discerni omnino non posset, & ipsa erat uisio. Quin etiam cum lucernæ flammula modo quodam diuiscatis radijs oculorum, quasi geminatur, due uisiones sunt, cum sit res una, quæ uidetur. Sigillatim quippe efficiuntur idem radij de suo quisque oculo emicantes, dum non finiuntur, in illud corpus intuedum pariter, contumcteq; concurrere, ut unus fiat ex utroque contutu: & ideo si unum oculum clausurimus, non geminum ignè, sed sicuti est, unum uidemus. Sinistro igitur clauso, illa species uideri desinit, quæ ad dextrum erat: uicissimque dextro clauso, illa intermoritur, quæ ad sinistrum erat.

Ad uerbis aliter. Nam sicut quando augetur dies uel minuitur, non statim præsentatur, nisi per multos dies, sic etiam Musica quando augetur & minuitur per hemitonía, uel dies in nõ continuo percipitur, donec illæ partes superer crescant. Isciatici, id est coxarum iniuriaticus dolor. Ne est frigiditas aquæ, humiditas aeris, caliditas ignis, siccitas terræ. Nam duo ex his agunt, ignis & aer: duo patiuntur, aqua & terra. Quatuor autem sunt tempora. *ἡλιμυ* hycims, *αἰθρῆ* uer, *θῆρα* æstas, *καὶ ἄνοι* autumnus. Hycims comparatur aquæ, autumnus terræ.

Plinius Secundus in libro secundo Naturalis historię, an sit immensus mundus, & ideo sensum aurium exendens tantæ molis rotata uertigine assidua fit motus, non quidem facile

dixerim, non magis quam circumactorum simul tinnitus siderum, suosque uoluentium orbis. An dulcis quidam, & in credibili suauitate cõceptus nobis, qui intus agimus iuxta diebus noctibusque tacitus labitur.

Dum musica cœlestis ex subtilioribus conficitur, sine ulla inconuenientia sonorissima comprehenditur: nam latenter ex superioribus ad inferiora usque auditus nostrus effunditur, quamuis eam propter cõsuetudinem non consentimus: sicut sunt illi, qui circa *καὶ τὰ βυθία* habitant, id est descensum Nilii. Si autem aliquis in altero mundo nasceretur (si possibile esset) ut sanctus Augustinus affirmat, ut in hunc mundum postea uenisset, eam sine ullo impedimento audiret, eiq; ultra uitres placeret. Musica autem quamuis terrestris, nobis placuerit, tamen quia corpulentioribus elementis efficitur, uix sine aliqua incongruentia inuenitur. Et hoc notandum, quod sicut multa anima agit, illa ipsa nesciente, ut capilli unguisq; crescunt: sic etiã multa in auditu ipsius aguntur, quæ eam propter cõsuetudinem latet, ut sonitus planetarum,

Hæc uiuacitas rationis, est ipsa uis rationis animæ, quæ sub silentio in animo latet. Tunc autem miscetur corpori, quando mirabiliter per sonos foras egreditur.

Cõtemplatio regularum exmẽte, quæ Graecè *δύο* dicitur.

Multiplex igitur ideo maiorem potestatem ad consonantias retinet, quia disertæ quantitatis in augmento crescentis similitur. Et cur propterea? Quia Arithmetica quæ per se est, & Musica, quæ consonantiarum demonstratix est, ad discretam quantitatem pertinent.

Geometria uerò & Astrologia, continuæ quantitatis sunt, cui quia superparticularis in decrecentibus partibus similis est, non eandem quam multiplex ad consonantias uim retinet, si tamè propter singularitatem partium secundo loco admittitur. Superparticularis etiã consonantias tantum. Multiplex uerò, non tã consonantias quam æquisonantias efficit.

Secundũ Pythagóricos & Ptolemæũ, natura secundum Aristoxenum in qualitate. Nam quãuis in numeris particularitas dicatur, abusu dicitur: cum propriè quicquid per partes partitur, continua quantitas intelligatur, quæ longitudine, latitudine, altitudineque comprehenditur: & ideo superparticularitas cõtinuè scribitur, quia per partes partitur.

Omnis symphonia multiplex, discretæ quantitatis proprietatem sequitur, non tamen ut infinitam, sed per tres tantum gradus, duplum scilicet, triplum & quadruplum. Omnis autem superparticularis symphonia, quantitatis conditione naturam seruat, non quidem in infinitum, sed tantum per tres gradus, sesquialterum, sesquitercium, sesquialterum.

Duplicat namque superparticularis suã proportionem, quæcumque sit, & per dualem numerum denomi-

denominat, atque à duali inchoat, & in eum redigitur, neque peruenit ad unitatem: ideoque seruat continuæ quantitatis proportionem.

Transfigitur namque musicæ consonantia, ideoque quod plures partes excedit, & à simpliciter diffedit.

In nõno quinti libri capitulo, octauo, quarto & tertio, ipse quoque Pythagoricus Ptolemæus Philadelphus philosophus.

In omnibus his later epogdous, id est sesqui octaua proportio: ideoque specialiter inter symphonias non connumerabitur. Ex eo namque ceteræ componuntur. Est enim communis omnium mensura.

Est in uocibus similiter, ut tres ad unum tripla, quæ continet in se duas consonantias, ut 3 ad 2, diapente. 2 ad 1, diapasón.

Ille nimis acutus est, non reflectitur ad grauem, ut ei conueniat & ille, qui minus est grauis, non uult aliquid erigi. Quia cognouit differentias consonantiarum.

Auditur, & non rationi. Multa enim uarietas est inter sensum & rationem.

Medio itinere feruntur, quia nec ex toto tribuunt discretionem auribus, nec ex toto rationi: nec partim auditui, partim rationi, sonum uel delicet acutum uel grauem auditui, differentias autem consonantiarum rationi.

Producta sunt momenta uel motus artium & uitæ, ea quæ discernenda sunt. Primum, sensibus accidunt, ac per sensum sentiuntur, ac postremo ratione discernuntur.

Pythagoras indigens interrogatione, uel interrogationis cõmulo. Pythos enim interrogatio, agoras cumulus: inde agora, ecclesia, uel synagoga uocantur.

Quales sonos reddebant primum, tales quosque postquam mutare sunt: quia non erat in uterentis sonus, sed in magnitudine malleorũ.

Ita namque habeo, inde *λυγίον*, continuo: *ἀλφ* interuallum uel spacium: inde *ἀκρῆ* uocantur, spacia uel interualla.

Hic nota *ἀσπασίον*, id est custodia omnium sensuum, quæ primò in corde cõmuniter conuenitur: inde specialiter ad omnes sensus corporis producitur, ut est luminosum in oculis quiddam, quod igneam habet naturam, quoddam mobile aerium & serenum in auribus, quod recipit formas colorabiles, quæcumque sunt ex superiori elemento igneo aere tenuissimo quodam, olfactum in naribus, quod ex inferiori & crassiori aere conficitur: gustus ex aqua, tactus ad terram pertinet, quia nullum genus musicæ inuenitur ante illam disciplinã tetra chordarum. Id est quemadmodum peruenit neruorum numerus ad pluralitatem, in qua non est.

Quid sit tonus.

Tonus, est quando uocula uoculam tota sui quantitate superauerit, & insuper ipsius superata uocula octaua parte, uel in intentione a-

cuminis, uel in remissione grauitatis. Semitonium est, quando tonus in duas non æquas, sed in æquales partes secatur. Alterũ semitonium maius, alterum semitonium minus dici maluerunt. Diesis est semitonium minus, in duas partes diuisum, id est minus semitonium diesis dixerunt musici. Melodia dicitur, quæ & antea quior, quamuis suba superior, quando consonantia ex duobus tonis & semitonio, uel hemitonio & duobus tonis completur. Cromatica est quæ & posterior, & ad delectationem aurium suauitate permulcet animos & nimis minutis tinnule fertur, constatque ex tono & tribus semitonijs, uel tribus semitonijs & tono.

Enharmonium totam possidet harmoniam, & sui dignitate alias præcellit: & constat ex duobus diesis, & duobus tonis, uel duobus tonis & duobus diesis. Consonantia diatessaron est, quando uocula intentione sui acuminis uoculam in remissione grauitatis totã possidet: insuper & tertiam partem superatæ uoculæ. Diapente consonantia est, quando uocula uoculam tota sui quantitate superat, uel dicitur & superatæ uocis: insuper & eius medietate uel in intentione acuminis, uel in remissione grauitatis. Diapasón non cõsonantia, sed æquisonantia est, quoties uocula uoculam sui acuminis si fuerit in intentione, aut sui grauitate si fuerit in remissione tota sui quantitate superatæ uocis, quantitatem bis occupat. Et ut aperte adueras quid sit intensio, quid remissio, quæ in omnibus consonantijs uidenda est: ita noueris quando primam uocem ex ore, uel corde, uel aliqua materia organi emiseris: fige metam, & quicquid per illam primam uocem in altum sui gerit, aut tonum, aut diapasón, aut diapente, aut diatessaron, noueris illas omnes consonantias in intentione acuminis esse factas. Quicquid uerò per illam primam uocem ubi terminum diximus figendum esse, deorsum remittendum fluxerit, siue tonus, siue diatessaron, siue cetera, scito omnes illas consonantias in remissione grauitatis fieri. Si autem toni sonum uel diatessaron ac reliquarum consonantium nosse cupis, talem cape coniecturam. Accipe regulam ligneam manus magistri formatam, & præparatis tribus articulis uel arcibus, ex omni parte æquè libratis & cauatis, extende neruum super regulam in duobus capitibus suppositis articulis, & non incidendo, sed in metiendo totam cordã in tres partes æquales diuide, & ubi tertia pars fuerit, pone arciculum, & tange tertiam partem ipsius cordæ, tange & alteram partem, & uidebis consonantiam diapasón. Tertia enim pars bis acutior duarum partium, & duæ partes bis grauioribus in sono. Ad consonantiam uerò diapente, deinde totum neruum in quinque æquales partes: id est ubi tres fuerint finitæ partes, pone articulum, & tange utraq; partes, & erit altera pars tota quantitate minoris grauior insuper & eius medietatis, altera ue-

ad pars acutior tota quantitate, maioris in super
 & eius medietatis. Consonantia diatessaron e-
 rit, si diuidas tota chorda in septem partes, po-
 ne arcum, & tange utraque partes. Item di-
 uide ipsam chorda in septem, id est decem par-
 tes, ubi nona pars fuerit pone arcum, & tange
 utraque partes: & inuenies minorem partem acu-
 tiorum uno tono: maiorem uero grauiorem uo-
 no tono in tota. Quæritur, quare prius posuit
 diapason, diapente, diatessaron: & nunc aliter
 incipit in ordine ipsorum consonantiarum uer-
 tere. Quod sic soluitur, quia in quantum ad
 proportionalitatem Arithmetica pertinet, an-
 tecedat dupla sesquialtera, antecedit sesquialte-
 ra sesquitercia, quæ postremo ponitur. Contra-
 rio uero Musica consonantia est Musica artis
 sesquitercia, hoc est diatessaron: inde peruenitur
 ad sesquialteram, hoc est diapente, inde ad du-
 plam, quæ est diapason. Nichos uictor, machia
 pugna. orea Græcè pulchra, phone uox, inde
 orphæus pulchra uox dicitur. Similitudo no-
 minum in omnibus, differentia uero in lycan-
 os hypaten chromaticè, enharmonos diatona-
 nicos. Similiter in lycanos meion, & parane-
 te sinemenon, & paranece hyperboleon. Nam
 cum sint decem & octo uerui, & in diatonico,
 & in chromatico, & in enharmonio: reliqui si-
 militer sunt, exceptis quinq. Dissimiles ergo
 de chromatico quinque, & de enharmonio
 quinq, sumpta ad decem & octo, si adijciuntur,
 qui sunt in diatonico, sunt 10 & 8. Ambrosius
 in expositione Psalmi 118, capitulo 2 ita dicit:
 Puto Pythagoræ philosophi imitatorē prophe-
 tum, instituisse sectam, ut discipuli sui quinque
 nio non loquentes, tanto silentio loqui discer-
 rent. Axiomata, id est admiratione digna, quæ
 & prologia dicuntur, id est obnoxia ueritati
 uel falsitati. A duplo namq; sesquialter, à triplo
 sesquitercius denominatur: & reliqui secundum
 suum ordinem. Si illa denominatio quantum
 ad sensum in contrariam partem sit, quia cum
 in primitiuis sit in augmentum, in derivatiuis
 in diminutione est. In multiplicibus quippe
 quanto maior est numerus, tanto maior sit pro-
 portio. Insuper particularibus uero crescente
 numero, decrescunt proportionales. Quæritur
 quomodo minor proportio est in quinquagin-
 tariis, & quinquaginta octo, quam in quinquaginta
 & quinquaginta quinque: & quomodo ite-
 rum maior proportio est in quadraginta octo,
 & quinquaginta tribus, quam quinquaginta
 & quinquaginta quinque? Sic respondendum
 est, Quod si philologus iste Boetius iterum ad-
 deret super quinquaginta tres duos, essent 55,
 & ipsum numerum mensuraret quinarius un-
 decies: & si adderet super 58, alia duo, essent se-
 xaginta: & mensuraret idem numerus illi duo-
 decies, & esset sesqui undecima proportio, id
 est quinquaginta quinque, & sexaginta, quæ est
 minor ex sesquidecima. Sed quamuis ad illam

proportionem non peruenit in 53 & 58, tamen
 apparet ex hoc, quod minor proportio est in
 maioribus numeris, maior in minoribus. Item,
 si demeret tres ex quadraginta octo, essent 45:
 & mensuraret illum quinarius nouies. Effet si-
 militer, si tres tolleret de quinquaginta tribus
 iure remaneret quinquaginta, & mensuraret
 quinarius illum decies, esset sesquidecima pro-
 portio, quæ maior est sesquidecima: & est iste
 numerus 48 & 53, medius inter maiorem & mi-
 norem. Et hic iterum quæritur tres quantitati
 utriusque numeri addit, ut maiores efficiat nu-
 meros, & quare duos minuit ex eadem quanti-
 tate, ut minores faceret. Sic soluendum est, quod
 quantitate quinarii, quæ est differentia prædi-
 ctorum numerorum, diuisit in duas partes, hoc est
 in tria & duo: & maiorem partem addit quanti-
 tati prædictæ, ut essent maiores numeri, & minor
 proportio & minorem dempsit ex eadē quan-
 titate, ut essent minores numeri & maior pro-
 portio. Duo decimus numerus ad 8 sesquialter
 est, ad 9 uero sesquitercius. Sed si duodenari-
 um, qui est ad 9 sesquitercius subtraxeris, re-
 manet 9 ad 8 in sesquioctaua proportio-
 ne, quæ exinde non esse media subtracti ses-
 quitercij colligitur: quia si duas continuas
 sesquioctauas perquisieris, ut in his numeris
 19.2.2.6.2.4.3 tertius terminus, id est 243 non po-
 terit sesquitercius ad primum: sed 256, maior
 uidelicet sesquioctauo secundo. Quid si sim-
 plex sesquioctauus medietas esset sesquitercij,
 geminatus utique redderet integrum. Vigesi-
 mus numerus ad 15 sesquitercius est, ad 13 ue-
 ro sesquiquartus. Sed si eundē 20 numerus, qui
 est ad 16 sesquiquartus dempsieris, remanent
 16 ad 15, in sesqui quinta decima proportione,
 quæ non esse medietas ablati sesquiquarti ex
 hocprehenditur, quasi duas continuas sesqui
 quinta decimas habitudines adinuenis: ut
 in his numeris 90.9.90.60.10.2.3, tertius termi-
 nus, id est uigesimalquartus non poterit esse
 sesquiquartus ad primum. Nam si 900 quartam
 partem sumpseris, quæ est 225, & eiusdem ad-
 posueris, erit numerus 1125, maior scilicet
 1024, secundo sesqui gnto decimo. Quod si sim-
 plex sesqui quinta decima medietas esset sesqui
 quarti: duplicata sine dubio ad integra esset.
 Hoc in omnibus deinceps superparticulari-
 bus euenit, & si continua minor proportio de-
 mat, quod relinquitur, non possit subtractæ
 constare medietas. Duo denarius ad 8 sesquial-
 tera, ad 6 uero duplum retinet proportionem.
 Sed si minorem continuam, uel sesquialteram
 subtraxeris, remanent 8 ad 6 in sesquialtera ha-
 bitudine: quæ plusquam medietas dempsit ses-
 quialteri ex hoc esse colligitur: quia si duas ses-
 quitercias adinuenies, ut in his numeris 18.24
 32 maiores sunt 27 numero, qui est ad 18 ses-
 quialter. Vbi dictum est multiplices tantum &
 superparticulares notam communem mensu-
 ram habere posse. Nam quaternarius ad bina-
 rium

rium duplus est, & uero ad 2 triplus. Subtra-
 he 2, ad quem 6 triplus est, remanet 6 ad 4 in
 sesquialtera proportione. Duæ sesquialteræ
 proportionales sunt 6 ad 4, 8 ad 6: sed 4 duplus
 8, minor scilicet 9 secundo sesquialtero. Nam
 si unitatem detrahas, ad quam uidelicet 3 tri-
 plus, 4 uero quadruplus est, remanet 4 ad 3 ses-
 quitercius. Tres sesquitercij sunt 27. 36. 48. 54
 sed 27 numeri triplus est 81, cui scilicet mino-
 res sunt tres sesquitercij. Duo sesquitercij sunt
 18. 23. 32 ampliores numero 27, qui est sesqui-
 alter ad 8. 12 ad 9 sesquitercius est, 9 ad 6 ses-
 quialter: sed 12 ad 6 duplex. Si 12 qui ad 14
 sesquitercius ad 8, sesquialter est, detrahas, rema-
 net 9 ad 8 in sesquioctaua habitudine. Diffe-
 rentia quinquagintanouem millia quadragin-
 tanouem, ad sexaginta duo millia ducentos oc-
 to, & tria millia ceterum quinquagintanouem,
 quæ ex ducentis quadraginta tribus ter decies
 multiplicatis excreuit, & minus quam minoris
 octauamdecimam obtinet partem. Similiter
 differentia, sexaginta duorum millium ducento-
 rum octo ad sexaginta quinque millia, quingen-
 tos triginta sex, & tria millia trecenti uiginti-
 octo, quæ ex ducentis quinquaginta sex ter de-
 cies multiplicatis excreuit, & sexaginta duorum
 millium, ducentorum octo minus quam octa-
 uamdecimam, plus uero quam nonamdecimam
 obtinet partem. Quinquagintanouem
 millium, quadragintanouem octaua pars est,
 septem millia, trecenti octoginta quatuor, & oc-
 taua pars unitatis, quæ eisdem quinquaginta
 nouem millibus quadragintanouem addita effi-
 cit sexaginta sex millia, quadringentos trigin-
 ta & octauam, qui superant sexaginta quinque
 millia quingentos triginta. 60 octingentis no-
 naginginta quatuor unitatibus & octaua parte u-
 nitatis, si 243 octaua requiritur, erit 30 & triu-
 unitatum octauæ partis, quæ eisdem addita es-
 scit 273 cum trium unitatum octauis. Sunt er-
 go in semitonij proportione 256 ad ducentos
 44, quorum differentia 13 minus quam mino-
 ris octaua, decimam plus uero quam nonam-
 decimam partem obtinet. Si enim octies de-
 cies 13 dicas, efficiet 233, qui sunt minores
 243 quaternario. In apotomes uero propor-
 tione constant 273 cum trium unitatum octa-
 uis ad 256, quorum differentia 17 cum trium
 octauis minus quam minoris quartamdecimam,
 plus uero quam quintamdecimam obtinet par-
 tem, quia si quater decies 17 ducas, erunt 238.
 Et si trium unitatum octauas ducas, quater &
 decies efficiet 5 unitates & quadrantem uni-
 tatis: hos 238 seiungas, fient 243, & quadras
 minores scilicet 256, duodecim unitatibus, &
 tribus quartis partibus unitatis. Si uero quin-
 quies & decies 17 ducas, fient 256: at si trium
 unitatum octauas per 15 minores, reddent in-
 tegras quinque unitates & quinque octauas: hos
 iunge 255, facies 260 & quinque octauas, qui su-
 perant 256 quatuor unitatibus & 5 octauis. I-

gitur si numeris integris hæc omnia uidere de-
 sideras tam supra scriptos terminos quam diffe-
 rentias, per octonarium numerum, & nihil mole-
 stum te reperire gaudebis. Duc ergo 243 oc-
 cties, fient tibi 1943, octies 256, 2048, octies
 273 sunt 2184. Octies tres octauæ tres inte-
 gras unitates efficiunt: quas iunge 2183 in ses-
 quioctaua se continentes habitudine ad 1944,
 quorum differentia est 243, quæ ex 30 & trium u-
 nitatum octauis distantia scilicet 243 & 273
 unitatum octauis, sic octies aucta concreuit.
 Octies trium octauæ, 3 integræ unitates. In
 de hæc differentia 243 summa est. In semitonij
 uero minoris habitudine consistat 2048 ad 1944,
 quorum differentia est 104 ex 13 distantia 243
 & ducentorum 56 octuplicata obtinet mino-
 ris minus quam octauamdecimam, plus uero
 quam nonamdecimam: quia octies decies 104
 sunt 872, scilicet ex 234 octuplicatis facti, &
 sunt minores 1944, septuaginta duabus unita-
 tibus, quæ ex nouenario, quo 243. 234 supera-
 bant 8 aucto creuerunt. Si uero nouies decies
 104 augeas, habebis 1976, scilicet ex 247 in oc-
 to ductis, qui sunt maiores, 1944 his 32 unita-
 tibus, quæ ex 4, quo ducenti 43 actis 47 uince-
 bantur, octies aucto creuerunt. At in apoto-
 mes proportione consistunt 2187, quorum diffe-
 rentia est 139 ex 17 & trium unitatum octauis
 sic aucta octies 17 sunt 136. Octies octauæ
 trium integræ tres unitates iunctæq; 136 red-
 dunt 139. Obtinet minus quam minoris quar-
 tamdecimam, plus uero quam quintamdecimam,
 quia sequatur decies 139 ducas, habebis
 1946 ex 243 & quadrantem unitatis si auctos
 octies 243. 1944. Quadras quoque octies au-
 ctus, duas integras unitates iunge 1944, erunt tibi
 1946 & in sunt minores 2049, 102 unitatibus, quæ
 ex 12, & tribus quartis unitatum partibus, qui
 260 cum quadrante & 256 distabant, sic uene-
 runt. Octies 12.96 sunt, octies 3 quartæ inte-
 græ 6 iunge, & tene 102. Quod si quinquies
 & decies 139 facias, erunt 2085 ex 260 & quin-
 que octauis octuplicatis sic. Octies 260. 2080
 octies 5 octauæ unitatis partes integras quina-
 que efficiunt: iunge superioribus, & habe 2805
 qui sunt maiores 2048 his 37 monadibus, qui
 ex quaternario & quinque octauis 260 uince-
 bant, sic pullulabunt. Octies 4.32. octies 5, 0
 octauæ integræ 5 sunt, iunge & habe 37. Si quis
 in integris numeris habitudines perdere uo-
 luerit, oportet ut hac ratione consideret. Si 16
 in se ipsos multiplicet, fient 256. Si uero per 7
 & 9, fient 272. Quod si 7 & 9 per se ipsos du-
 cat, fient 289. Erunt igitur duæ sesquiseptæ de-
 cimæ proportionales 256, 272. 289 quas haud
 dubio constat sesquioctauum excedere: quia
 si 200 ex 56 octaua perquiratur, quæ 32 unita-
 tibus colligitur, eisdemq; quorum etiam octa-
 ua apponatur, fient 288: qui nimirum ab 289
 unitate superantur. Rursus 10 & 7 in se ipsos
 multiplicet, fient 289. Si uero eisdem 7 & 10

per 10 & 8 ducat, fient 306. Quod si 10 & 8 per se ipsos colligantur, fiant 324. quæ nimirum duæ sesquiseptimæ decimæ, idest 289. 306. 324 sesquioctauum non implent, quia si 289 octaua perquiratur, quæ 36 unitatibus & octa parte unitatis efficitur, ac eisdem quorum est octaua, copuletur, erunt 325 & octaua, qui superat 323 unitate & octaua parte unitatis. Quod si hæc fortasse octaua pars unitatis molesta uidebitur, superiores numeri per 8 multiplicentur, & in integerrimis numeris decem habitudines reperiuntur. Multiplicatis ergo 256 per octauum, sunt 2048. 272 uero octies ducti, 2176 complent. Similiter 289 octies facti, 2312 reddunt: & sunt iterum duæ sesquiseptimæ decimæ, 2048. 2176. 2312, quæ constant sesquioctauum superare: quia si duobus millibus quadraginta octo pars eorundem octaua, idest 246 copulentur, fient 2304. qui certè superantur à 2312 octo unitatibus. Rursus 289 per octauum ducti, faciunt 2362. Trecensifex quoque octies augmentati faciunt 2648. Eodem modo 324 octuplicati 2592 complent, & erunt iterum duæ sesquiseptimæ decimæ, 2312. 2448. 2592. Que in hoc peruidetur sesquioctauum non implere, quia si 2312 octaua ipsorum, idest 289 apponatur, fient 2601, qui pro certo superant 2592 octo unitatibus: in prioribus ergo numeris unitas differentiam inter sesquioctauum, & sesquiseptimæ decimas habitudines fecit, quæ eodem numero quo & ipsæ summæ, quarum differentia fuit augmentata in posterioribus numeris, octo unitatum pluralitatem succreuit. Similiter inter sesquioctauum & sesquiseptimæ decimas proportionem, unitas & octaua pars unitatis distans fecit. Vnitas ergo per octonarium sicut & illæ summæ, quarum differentia fuit multiplicata in posterioribus, ad octo unitates excreuit. Octaua uero pars unitatis eodem octonario ducta, in integram unitatem profecit. Et ideo in posterioribus terminis intra sesquioctauam & sesquiseptimæ decimas octonarius, inter sesquiseptimæ uero & sesquioctauum nouenarius differentia est. Ducentorum sexaginta duorum millium 144 tertia pars est 80. 7381, & tertia pars unitatis. Si nona partem nete die zeugmenon, uel nonam partem paramese, uel nonam utriusque hypate sumpseris rectissimam utriusque paranete cromatice, uel utriusque licanos cromatice mensuram in mono chordo habere poteris, ubi quoque apotomos mensuratè nullatenus effugiet. Si commatis quoque mensuram uerissimam habere quaeris inter licanon hypaton cromaticam hypodori proculdubio reperies. Inter 134 & 247 sesquioctaua decima proportio est, quia differentia eorum quæ est 13, in minori est octies & decies: & in maiore, nouies & decies. Quibus si addideris medietatem differentia, quæ est 13, idest 6, & medium unitatis sunt nu-

meri 240 semis & 233 semis. Inter quos est proportio sesquioctaua decima semis. His adde duo & semis, efficiet 243, & 256, qui semitonij retinent proportionem scilicet unitatibus maiores, quam illi qui retinebant sesquioctaua decimam proportionem. Et ideo minoris proportionis sunt, quam sesquioctaua decima, uel sesquioctaua decima semis. His si addideris 4, fient 247 & 260, inter quos sesquionona decima proportio, qua Musici semitonij proportio maior est. Differentia qua semitonium minus tria comata superat, est 5165, quæ uero 4 comatibus superatur, est 1988, quæ si multiplicata, efficiunt 7154, idest comatis proportionem. Eadem differentia apotome superat 4 comata, quæ minus semitonium tria, & eadem superatur à quinque comatibus, quæ semitonium minus à quatuor. Differentia qua toni proportio superat octo comata, est 1925, quæ uero superatur à nouem, est 5328, quæ si fundatè reddunt coma, idest 7153. Scilicet ut à sexto octuplo incipiantur inquiri sesquioctauæ portiones. Si h literam tritelinemenon assumptis, erit ea species quam dicit, scilicet mobilibus terminata: cum inter parhipate meson & paramese plusquam diatessaron sit, & paramese minime mobilis sit. Descriptio incipit à proslambanomenon hypermixolidij, & finitur in nete hyperboleon hypodori: sed consideratio uero cum diatonici generis, quod in diatessaron tonno & tono semitonioque pariter à nete hyperboleon hypodori exoritur, atque in proslambanomenon hypermixolidi completur. Miroque modo qua habitudine diatonica in longitudine descriptionis singulorum modorum à se nerui differunt, eadem habitudine nerui troporum in ordine distinguuntur. Acute hic inspicendum, quod meson non ideo dicit consonare ad nete die zeugmenon, quod ad illam tenet interuallum diapente symphoniam: sed quia per diapason consonantiam hypate meson, idem sonat quod nete die zeugmenon. Mese quoque per diapason idem sonat, quod nete hyperboleon. Nete hyperboleon autem resonat ad nete die zeugmenon diatessaron symphoniam. Mese quoque, quod per diapason idem sonat quod nete hyperboleon, ad nete die zeugmenon diatessaron consonat, idem argumentandum, ubi dicit ad grauiorem partem paramese consonare ad hypatemeson. Non enim propter diapente hoc dicit, sed quia per diapason paramese idem sonat quod hypateipaton, consonat eadem paramese ad hypatemeson diatessaron sicut hypateipaton. Quoniam hic primus numerus potest in 2, & 3, & 4 diuidi, in quæ diuidit Aristoxenus tonum 243 septies ducti 1701 numerum efficiunt 256 uero septies numerati 1792 complent. Similiter 13 quæ est differentia 256, & 243 septuplicata, efficiet 91 differentiam 1792, & 1702. &c.

FINIS.

BEDÆ

BEDÆ PRES. BYTERI MUSICA QVADRATA SEV mensurata.

Noniam circa artem Musicam necessaria quedam ad utilitatem cantantium tractare proponimus, necesse est ut secundum authoris intentionem subtilissimas regulas summo opere subiectas intelligere studeamus. Quum enim humana natura naturaliter omnia scire desiderat, & à primis hominis peccato quatuor sunt mala, quæ naturam impediunt humanam, scilicet ignorantia, uitium, imperitia loquendi, & indigentia: quibus tamen quatuor bono sunt opposita, scilicet ignorantia sapietia, uitio uirtus, imperitia loquendi eloquentia, indigentia necessitas. Ideoque diuina clementia Philosophis peritiam artes inueniendi concessit, ut per eam quisque notitiam ualeat prædicata bona comprehendere, & faciendo, his lapsam naturam & ad meliorem consistentiam sublimare. Cumque unum discere ualde sit difficile, de multis non est dubium, eum sit quasi impossibile: in omnibus tamen ualde plura sunt, quæ nostro sensu agnoscimus, quam ea quæ à magistro didicimus. Nam sicut in arbore unam naturam uirtutem multarum regitiam propagationem complantauit: sic in homine, ratio ex unius scientia, esse multarum docuit inuenire. Hic etiam illud intuendum est, quod omnis ars, omnisque disciplina honorabiliorem naturaliter habeat rationem, quam artificium quod manu atque opera exercetur. Multo enim maius atque aptius est scire, quod quisque faciat, quam ipsum illud efficere, quod sciat. Etenim artificium illud corporale, quod seruans famulatur: ratio uero, quod domina imperat: & nisi manus, secundum quod ratio canit operatur, frustra sit. In tanto igitur præclarior est scientia musicæ in cognitione rationis, quam in opere efficiendi atque actu, in quanto corpus merte superatur: quod scilicet rationis expert sine ratione degit, illa uero imperat atque ad rectum deducit, quod nisi eius pareatur imperio, expert opus rationis titubabit. Vnde fit, ut speculatio rationis operandi actu non egeat, manu uero nulla sint opera, nisi ratione ducantur. Iam uero quanta sit gloria multumque rationis, hinc intelligi potest, quia ceteri (ut ita dicam) corporales officines, non ex disciplina, sed ex ipsis potius instrumentis cepere uocabula. Nam citharæ, & ceteris quoque instrumentorum uocabulis nuncupantur. Ratio uero non ab instrumentis, sed à speculatione & scientia denominare uoluit Musicæ professores. Si quis ergo ex improbitate discit cantare, qualitates & quantitates, simi-

litudines & dissimilitudines, diuersorum sonorum proportionem, tempora & mensuram, nec non & distinctiones longarum breuiumque figurarum & semibreuium discernere uoluit, fontem iubilationis huius scientiæ hauriat, & eius suauitatem experietur. Nam qui uincam plantare uult, unam arbusculam inserere, uel unum alium onerare cognouit: sicut in uno, ita in omnibus facere uel melius, non dubitabit.

In principio autem huius scientiæ scire oportet namur quid sit Musica, uel quis musicus, & unde dicatur, quod genus, quæ materia, quæ partes, quæ species, quod instrumentum, quæ utilitas, quod officium. Vnde scire debemus, quod Musica est liberalis scientia, peritè cantandi copiam subministrans. Sed hæc diuiditur, quia alia instrumentalis, alia humana, alia rhythmica. Instrumentalis uero est dignoscendis & discernendis cantibus attributa. Et hæc etiam diuiditur, quia alia harmonica, alia rhythmica, alia metrica. Harmonica uero, est illa quæ discernit inter sonos grauem & acutum. Vel harmonica, est illa quæ consistit in numeris dupliciter, & mensuris: una localis secundum proportionem sonorum uocumque, alia temporalis secundum proportionem longarum breuiumque figurarum, alia, idest harmonica, quod discretio modulationis & uarietatis canendi scientia: & facilis ad perfectionem canendi uia, plurimumque uero dissimilium proportionalis consonantia, & scientia de numero relato ad sonum. Rhythmica uero, est illa quæ in scansione uerborum requirit, utrum bene uel male cohereant dictiones: quia cantando uitandum est, tanquam legendo. Metrica uero, est illa quæ mensuram diuersorum metrorum ostendit probabili ratione, ut patet in heroico, iambico & elegiaco metro.

Musicus uero est ille, qui ratione propensa non solum operis seruitio, sed etiam speculationis imperio canendi scientiam ministrat. Quod si in ædificiorum bellorumque opere uidemus, in contraria scilicet nuncupatione uocabuli, eorum namque nominibus uelut edificia inscribuntur, uel dicuntur triumphum, quorum imperio ac ratione sunt instituta: non quorum opere seruitioque perfecta, unde metricæ diffinitio sequitur. Musicorum & cantorum magna est distantia. Isti dicunt, illi sciunt quæ componit musica. Nam qui canit quod non sapit, diffinitur bestia: unde uersus, Bestia non cantor, qui non canit arte, sed usu. Non uerum cantorem facit ars, sed documentum.

Musica dicitur à Musis, quæ secundum fabulam dicitur filia Iouis: & habet duplicem considerationem, scilicet secundum modum, & secundum non modum. Secundum modum, ut hinc sumitur, est longitudo seu breuitas cantus, quæ organum (quantum ad nos) generaliter appellatur per certam mensuram, de qua nunc supponimus inuentionem. Secundum non modum, sumitur se-

tur siue respectu, ut ubi nulla materiae proprietatis est inuenta.

Genus uero huius scientie, est peritia modulationis harmonice, que ex concordantia plurimorum sonorum, uel ex compositione longarum breuiumq; figurarum perficitur.

Materia huius est, sonus ordinatus secundum modum. Sonus sumitur pro melodia & concordie differentia, ordinatur pro numeris temporum in figuris consistentium ante perfectam pausam, secundum modum pro quantitate longarum breuiumq; figurarum, que in uocis, accentu & tenore consistit.

Partes uero ipsius alias habet theoricæ, alias practicae partes. Practicæ sunt tres, scientia de graui sono, & scientia de medio, & scientia de acuto: & de his tractat, ostendendo utilitates & comparationes eorum inter se, & quomodo ex his componuntur motelli, seu conducti uel organa. Partes theoricæ sunt tres, scilicet de dispositionibus huius artis inueniendi neumata, & cognoscendi numeros eorum, & quot sunt species eorum, & declarandi proportionales quarundam, ad alias demonstrationes de omnibus illis, & docere species ordinum & situm eorum quibus præparantur: ut accipiat ex eis quod uult, & componat ex eis harmonias.

Species quoque huius, sunt diuersitates subiectorum, ex quibus fiunt neumata: nã aliquando uoce, aliquando flatu, aliquando tactu exercentur. Voce uero, ut hominis flatu, ut tibia tactu, ut psalterio uel cithara, & similia.

Instrumenta uero aliud habet practice, aliud theoricæ. Theoricæ uero instrumentum est inquisitio, & demonstratio proportionum, sonorum & uocum. Practicæ uero, aliud naturale, aliud artificiale. Naturale uero est pulmo, guttur, lingua, palatum, &c. membra spiritalia scilicet principaliter sunt uocis & epiglottis. Artificiale uero instrumentum est, ut organum, uiola, & cithara, atola, psalterium, &c.

Utilitas autem eius magna est, & mirabilis, & uirtuosa ualde, quæ fores ecclesiæ aua est subintrare. Nulla enim scientia aua est subintrare fores ecclesiæ, nisi ipsa tantummodo musica: per eam rerum planitorem mundi collaudare debemus & benedicere, psallendo ei canticum nouum, sicut sancti patres nostri prophetæ docuerunt. Nam diuina officia, quæ ad sempiternam conuocamus gloriam, per eam quotidie celebrantur. Et testante Boetio, quod dicitur septem artes liberales Musica obtinet principatum: nihil enim sine illa manet. Etenim ipse mundus quadam harmonia sonorum dicitur esse constitutus, & ipsum cœlum sub harmonie reuolui modulatione. Inter omnes enim scientias ipsa laudabilior, curialior, iucundior, lætior, amabilior esse probatur: nam reddit hominem liberalem, iucundum, curialem, lætum, amabilem: mouet enim affectus hominum, pro uocat in diuersum habitum sicut in preliis, Et

enim tubarum concentus purgantes accendit, quia quanto uehementior fuerit clangor, tanto fit animus uelocior ad certamen. Quid multa? uerum Musica mortales hortatur ad labores tolerandos, & singulorum operum fatigationem uocis modulo consolatur. Turbato animo Musica recreat, quoniam dolorem, capitis & tristitiam tollit, immundos spiritus humoresq; prauos & langores depellit. Vnde & uilis ad salutem corporis & animæ inuenitur, eod quod quandoq; corpus infirmatur languente anima, & impeditur ipsa existente impedita: unde & causa ratio corporis fit sapere per curationem animæ, & per aptationem uirium suarum, & temperatiam suæ substantiæ locis conuenientibus agentibus: sicut legitur de Dauid, qui regem solauit Saul a spiritu maligno arte modulationis. Ipsa quoque reptilia, necnon & aquatilia, uerum & uolatilia sua dulcedine musica consolatur: sed & quicquid loquimur, & uenarum pulsibus commouemur, harmonia probatur esse, uilibus sociatum.

Officium uero aliud habet practica, aliud theoricæ. Practica uero est harmonias componere, & artem quæ humanos possunt mouere affectus. Theoricæ uero est, in summa comprehendere cognitionem specierum, harmoniarum, & id ex quo componuntur, & ad id quod componuntur, & qualiter componantur: uel est etiam officium figurarum longarum & breuium, necnon corpora & mensuras eorundem, qualitates & quantitates, similitudines & dissimilitudines proportionum, sonorum & uocum, & orthographiam cognoscere, & conseruare, & regulariter eam describere: ita quod omnis cantus qualiscumq; fuerit diuersificatus, congrue per illam possit declarare.

Cum igitur illa & alia multa in hac arte secundum ordinem declaratur, primo specialiter uidentium est & sciendum, quod tria tantummodo sunt genera, per quæ tota mensurabilis musica transcurrit, scilicet discantus, hocetus & organum. Discantus uero est aliquorum diuersorum generum cantus duarum uocum seu trium, in quo termino consonantia scilicet diatessaron, diapente, diapasen, per compositionem longarum breuiumq; figurarum, secundum dulcem mensuram naturaliter proportionata manet. Vnde notandum est, quod tres generalissimæ sunt species, per quas omnes modi, id est omnes cantus, in quo consistit manentes, dignoscuntur & discernuntur, ac etiam moderantur per figuram, tempus & mensura: & quoniam huius discantus per dictam compositionem sub certa dimensione temporis seu temporum, per diuersa capitula declaratur: ideo primo de representatione & forma figurarum simplicium, secundo de figuris similiter pariterq; ligatis seu iunctis, quæ tempora quælibet figuræ pro sua parte continent in se, ac etiam de proprietatibus & distinctionibus earum uideamus;

deamus, & quomodo per huius figuras denotatur longitudo seu breuitas carus, deinde quid sit tempus, quid mensura. Vnde figuras representationi soni secundum suum modum, & secundum æquipollentiam sui æquipollentis, sed huiusmodi figure aliquando ponuntur cum litera, aliquando sine. Cuius litera, ut in motellis & similibus sine litera, ut in neumis conductorum & similibus. Inter enim figuras quæ sunt cum litera, uel sine, talis datur differentia: quoniam illæ quæ sunt sine litera, debent prout possunt amplius adiuuicè ligari. Sed huiusmodi proprietates aliquando obmittitur supraliteram his figuris associatam, & huius figurarum proprietates, tam literæ sociatarum, quam non, dantur diuisiones ac etiam regulæ sequentes. Quapropter ad omnia discenda prolata scire debemus, quod sex tantummodo figuræ sunt adinuicem: quarum binæ & binæ semper sunt affines, in forma & quantitate conformes, scilicet in potestate, arte, regula differunt & natura. Quarum & prima super omnes fons est & origo ipsius scientiæ atq; finis, quæ perfecta longa minuta uocatur: nam à perfectione circa æqualitatem aliquid habere sumpsit, eo quod sub certa dimensione longitudinis unius, per uocis accidentiam in mora circa ipsum equaliter proportionata manet, seipsamq; in noue partes diminuendo dupliciter partiens, cuius forma quadrangularis efficitur, comam semper in eius latere dextero fixam, per quam etiam nomen longitudinis habere meretur, ut patet in presenti.

Secunda uero imperfecta longa aliquando etiam non est perfecta: quod non perfecta dicitur, eo quod nisi duo tempora continet in se, affinitatem in forma & proprietate perfectæ figuræ tenens, ut patet.

Tertia recta breuis dicitur, ab eo quod unum rectum & integrum continet in se tempus, seipsamq; in duas diminuens partes non æquales, uel in tres tantummodo æquales & indiuisibiles: cuius forma quadrangularis est, omnicarens proprietate, ut hic.

Quarta, altera breuis appellatur, eo quod duas rectas breues tenet, atq; semper alterum occupat locum, affinitate rectæ breuis tam in forma quam in proprietate & societate tenens, ut hic.

Quinta uero semibreuis maior dicitur, & habet à se minus magnum, quod etiam imperfectum, & breuis, quia imperfecta scientia breuis & maior est, quoniam maiorem partem retinet rectæ breuis, ut prædictum est, cuius forma

ma talis est.

Sexta semibreuis minor conformi modo dicitur & minore, eo quod minorem in se continet partem rectæ breuis, tenens affinitatem in forma & quantitate præcedens, ut hic.

Cum igitur perfecta figura manens in unitate, sic fons & origo ipsius scientiæ & finis, præterea quod omnis cantus ab eadem procedit, & in eadem replicatur: & ipsa in numeris consistit, temporibus & mensuris, & trinitatem in se continet æqualitatem, uideri sequitur, quod ipsa prior cæteris esse uideatur: eo quod mundi conditor Deus omnia in numero, pondere & mensura constituit, & hoc principale exitit exemplar in animo conditoris. Nam quæcumq; à primæua orbis origine formata sunt, numerorum ratione uniuersa esse constituta. Et ideo numerus omnem creaturam natura præcedit; & in singulis ternarius inuenitur: quia ab ineffabili Trinitate, quæ cuncta condidit, essentialiter non recedit. Vnde illud in auctoribus legitur, quomodo Deus, imperare gaudet ternario, ita hic numerus inest rebus omnibus, cuius principium unitas est, quæ Græcè monos dicitur. Ipsa uero non numerus, sed fons & origo numerorum, principium & finis omnium: & ideo non immerito ad summam refertur trinitatem, quia res quælibet naturalis ad similitudinem diuinæ nature ex tribus consistere annuitur. In uocibus & sonis, & rebus omnibus trina tantum consistit consonantia, scilicet diatessaron, diapente & diapasen. Hanc igitur trinitatem omnia naturaliter formata consequitur, quoniam rebus omnibus ab origine prima naturaliter inhaerentem, in summo & primo artifice, uel se imperitos necessario credere oportet: cum nihil prius sit factum, nisi prius sit in artifice facta endi potentia, uel sapienter sine sapientia, &c. nulla indigeat, nihil ab eo fiat nisi ex gratia. Cum igitur ab eo fiant omnia, maximum est sapientibus, quod hæc tria, scilicet sapientia, potentia, gratia, sunt in diuina ecclesia, quia ad summum perfectumq; bonum plura non sunt necessaria. Et tunc omnium prima principia tantum sunt tria. Principium immobile, Deus principium principiorum: principium mobile cœlestis, super cuius motu mouentur omnia. Et ut breuiter dicamus, Omnis cantus mensurabilis, ab ipsa figura procedit & diuiditur, & in eadem replicatur, & omnes figuræ subsequentes ad eandem, propter æquipollentiam retinendam, recurrunt. Cuius regula talis est, & natura, quod quandoq; reperta est ante longam, semper tria tempora tenet. Verbi gratia,

Affinitas autem eius, quæ in forma sibi conformis

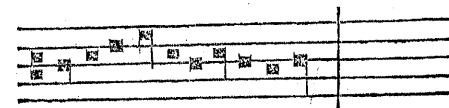
similis efficiatur, sequitur: cuius regula talis est & natura, quod semper ante breuem uel potit, stare debet, quae sibi collateralis esse refertur. Verbi gratia,

In qua non nisi duo tempora communicari tenentur ratione collateralis, quae ab eodem sumitur a parte finis. Vnde uersus,

Ante uero longam, minima longa faciunt.

Si breuis addatur, duo tempora longa meretur. Vnde notandum est, quod quacumque inter duas longas sola breuis euenerit, semper ad imperfectam reducitur praecedentem, & merito cum ab eadem procreatur, consimili modo fit econuerso. Vnde considerandum est, quando perfecta fieri nequit, nisi mediantem breui sequente, seu praecedente, quoniam longa breuis, & econuerso, semper unam perfectam faciunt. Vnde si quaeratur aliquis, utrum possit fieri modulus siue cantus naturalis ex omnibus imperfectis, sicut fit de omnibus perfectis. Responso cum probatione, quod non: cum puras imperfectas nemo pronunciare possit. Veruntamen quidam in artibus suis referunt, perfectam figuram se habere per ultramensuram: & quosdam etiam modos, sicut primum & quartum esse per ultramensurales, id est non rectam mensuram habentes, quod faciendum est: quia si uerum esset, tunc posset fieri cantus naturalis de omnibus imperfectis, quoniam imperfectum, dicitur esse perfectum. Sicut enim res quaelibet naturalis ad similitudinem diuinae naturae, ex tribus constare inuenitur, & in uocibus & sonis tria tantum consistat consonantia: sic omnis cantus mensurabilis ad similitudinem diuinae naturae, ex tribus constare inuenitur: cuius probatio patet in mensura, ubi ternarius numerus reducitur ad perfectam. Et ne in ambiguum procedamus, sciendum est, quod perfecta figura multiplici cognoscitur regula. Prima, sicut praefati canit uersiculi. Secunda, quacumque inter duas longas duae breues omni proprietate carentes euenerunt, affinitatem in forma carentes. Verbi gratia,

O Maria beata genitrix. Prima, profert unum tempus, quae recta breuis dicitur, faciens duo, quae altera breuis appellatur, & sumitur a parte finis figurae praecedentis: & quoniam in tali binario, tria tempora commemorari reperiuntur, ideo longarum quaeuis praedictarum a Deo perfectione retinere merentur, nisi tantummodo sola breuis primam praecesserit longam, sicut per hanc clausulam patet.

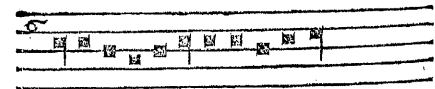
Tunc duo tempora longa tenebit: & sic perfectio ante perfectionem coniunctam siue distinctam, nunquam diminui potest: quoniam longa perfecta nequit habere perfectionem, nisi mediantem aliqua perfectione sequente. Tertia, si tres inter praedictas quandoque reperiuntur, & in forma consimiles, ut hic,

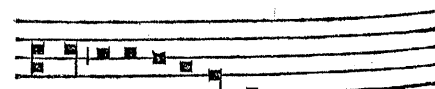
Et licet unum tempus conseruat, & tamen nihilominus nulla logarum uirtutem siue gratiam suae perfectionis amittet, nisi ut praedictum est. Quarta, si quatuor inter praedictas euenerint, omnes breues putantur, & aequales: sed ultima oritur a subsequenti. Et etiam unum partium tractum in forma & longitudine semisuspirij obineat praecedens longa iuxta latus suum a parte finis, quid differentiam modorum seu perfectorum significat, ut hic,

Et tunc longa subsequens tempora, nisi duo tenebant. Et hoc etiam secundum ordinem quarti & quinti modi imperfecti. Nam si tractus ille deficeret, tunc prima breuium procederet a praecedenti per ordinem secundi imperfecti. Verbi gratia,

Quinta uero, si quandoque in forma consimilis euenerit, tres primae dabant unam perfectam: & binarius subsequens non aequalis, ut nam: & quaelibet longarum prout superius dictum est, tenebit. Verbi gratia,

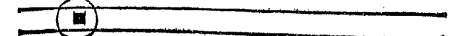

Et si plures euenerint secundum imparem numerum, consimili modo non fiat. Et sic de facili quis poterit habere differentiam inter longam perfectam & imperfectam, si bene consideratur.

Propterea notandum est, quod perfecta figura in uno corpore quandoque duplicare uideatur, quae tunc latitudo eius transit longitudinem sic: quae non ad aliarum figurarum spectat originem, nisi ex gratia: quoniam nunquam duplicaretur, nisi quod ne in compositione, siue ordinatione tenoris, plana musica si agatur super quam omnes motelli, & omne organum fundari

fundari tenentur.

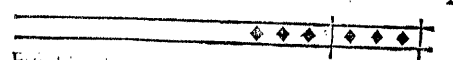
Recta breuis, aut quae superius pluries cum pluribus denominatur, adhuc in forma propria describitur in hunc modum,

Continens igitur unum in se tempus, seipsum in duas diminuens partes non aequales, uel in tres tantummodo aequales & indiuisibiles: quarum prima pars duarum, semibreuis minor appellatur, secunda uero maior: & econuerso, tres autem semibreues, minores aequales, & indiuisibiles nuncupari tenentur. Vnde notandum est, quod nulla semibreuis sola reperitur: quoniam per se sola significare nequit, sed binae & binae, non aequales: ut hic,

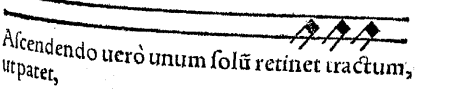
Vel tres & tres aequales numerari debentur: ut hic,

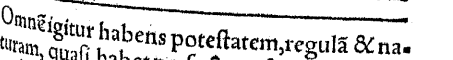
Et sic, binarius non aequalis, seu ternarius aequalis, semibreuium figurarum, semper ad rectam breuem aequipollere debet. Recta breuis ad imperfectam, uel ad alteram breuem imperfectam cum breui, seu breuis cum altera breui ad perfectam.

Item dictum est de simplicibus figuris, nunc autem dicendum uidetur de simul ligatis seu coniunctis, qualiter inter se differant: & rursus incipiendo ab unitate, & sic distinguendo longitudinem & breuitatem, secundum quod multiplicatur, innuere. Vnde notandum est quod quaedam sunt species, quibus omnis cantus euphonice causa decantatur, quae etiam in diuisione quinque partium diuiduntur, quarum quaelibet diuisio multas continet differentias, & diuersas. Prima igitur differentia primae partis, est quaedam figura, quam plicam comuniter appellamus. Vnde notandum, quod plica nihil aliud est, quam signum diuidens sonum in sono diuerso per diuersas uocum distantias, tam ascendendo quam descendendo, uidelicet per semitonium & tonum, per semiditonus, & ditonus, & per diatessaron & diapente: quae plica quatuor differentijs explicatur: nam quaedam perfecta dicitur, & quaedam imperfecta: quaedam recta breuis, & quaedam altera breuis.

Prima differentia plicae, perfectae descendendo, est quaedam figura habens tractus, quorum ultimus longior est primo, ut patet,

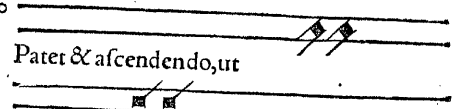

Ascendendo uero unum solum retinet tractum, ut patet,

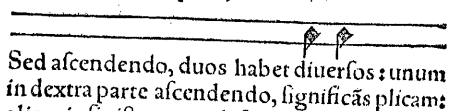

Omnis igitur habens potestatem, regulam & naturam, quali habet perfectam figuram, excepto quod si longa praecesserit in corpore, duo tempora Bedae, tom. 1.

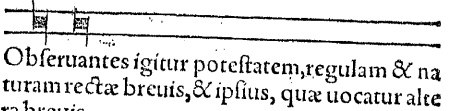
pora tenebit: reliqua autem in membris, fit autem plica in uoce per compositionem epiglottis cum repercussione gutturis subtiliter inclusa. Secunda differentia est, plica imperfecta, quae etiam cum praemissa proprietate consimilem retinet formam, sed regulam imperfectae figurae tenet, & naturam scilicet in corpore, unum tempus reliquum in membris: ut patet descendendo,

Tertia differentia est illa, quae habet duos tractus, quorum primus longior est ultimo, descendendo: sicut patet,

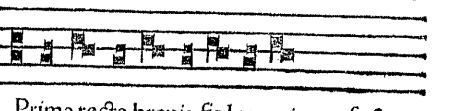

Sed ascendendo, duos habet diuersos: unum in dextra parte ascendendo, significans plicam: aliam in sinistra parte descendendo, significans breuitatem: ut hic,

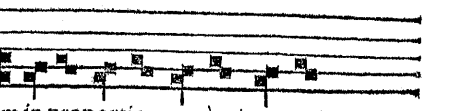
Observantes igitur potestatem, regulam & naturam rectae breuis, & ipsius, quae uocatur altera breuis.

Secunda diuisio partis secundae, est quaedam ligatura duarum figurarum, quae etiam binaria uocatur, quatuor habens differentias: quarum quaelibet duplicem habet figuram, ascendendo uidelicet & descendendo. Vnde notandum est, quod si aliqua istarum in descendendo proprietatem habuerit, in ascendendo uero carebit: & econuerso, excepte tantummodo semibreues. Ascensus autem intelligitur, quando secunda figura alicuius ligaturae fuerit altior prima. Descensus autem econuerso: prima igitur differentia talis est, quod quacumque duae figurae simul ligatae descendendo cum proprietate, uel sine proprietate ascendendo reperiuntur: ut hic,

Prima recta breuis, fit longa imperfecta, ut manifeste patet in quarto, quinto & sexto modo, tam supra litteram, quam sine littera: nam in secundo modo, 3 & 7, tales omnes sunt equales tantummodo supra litteram, secundum usum.

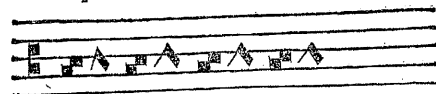
Secunda differentia, tam ascendens quam descendens, per contrarium primae differentiae constat: ut hic,

tam in proportione, quam in proprietate.

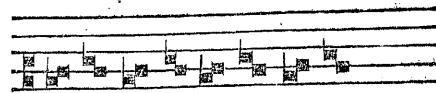
Tertia differentia, tam ascendens quam descendens, sub tali forma sequitur, quod secundum

dum æqualitatem proferuntur.

Et notandum est, quod talis ligatura uocatur æqualitas, quoniam reddit æqualitatem: omnes aliæ, quarum prima fuerit longior seu breuior, sunt non æquales.

Quarta differentia tam ascendens quam descendens retinet proportionem non propriam, sub tali forma,

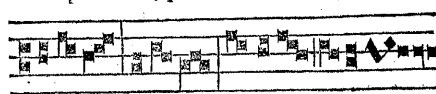

Quæ semibreues appellantur, non æquales etiam proferuntur, ut prædictum est, quod duæ semibreues: quarum prima minor est, & e conuerso constituunt unam longam, & quandoq; pro altera breui ponuntur.

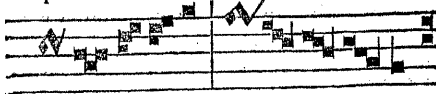
Tertia diuisio tertiæ partis, est quædam ligatura, cui coniunctura trium figurarum, nouem habet differentias: quarum qualibet fit dupliciter, ascendens uidelicet & descendens. Prima autem differentia, tam sine litera quam cum litera, talis est, quod quandoq; trinaria ligatura tam descendendo cum proprietate, quam ascendendo sine proprietate, reperta fuerit in primo gradu de bina ligatura sequente.

Prima fiet longa imperfecta, secunda recta, breuis tertia: sicut prima, si ante longa sequatur, tunc tria tempora tertia donat. Secunda differentia tam in proportione quam in proprietate, omnino per oppositum primæ differentiæ, tam supra literam, quam sine litera regnat ut hic,

Tertia differentia, tam supra literam quam sine, talis est, quod quandoq; trinariæ ligaturæ adinuicem contineantur, quamuis longa præcedat, seu sequatur, sicut hic, tam ascendendo quam descendendo.

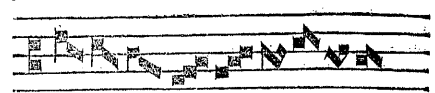

Prima profert unum tempus, secunda duo, tertia tria. Et hoc est secundum ordinem quarti, dum tamen longa in primo gradu consistat.

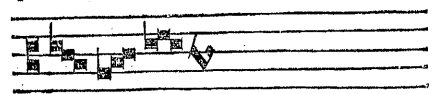
Quarta differentia est, quod quoadocumq; binaria ligatura præcedit ternariam prima binaria profert unum tempus, secunda duo, ternaria, ut supra contineatur in proxima. Verbi gratia,

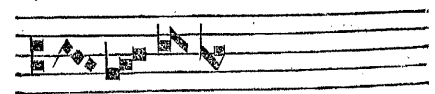
Et hoc secundum ordinem quinti modi. Quinta differentia ascendit & descendit tam supra literam quam sine litera, talis est, quandoq; ternaria ligatura cum æqualitate confecta reperta fuerit ut hic,

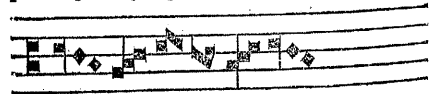
Omnes proferuntur æquales, secundum ordinationem septimi. Sexta differentia tam supra literam quam sine, talis est, quod quandoq; ternaria ligaturæ contineantur proprietates non proprias, habentes tam ascensum quam descensum: ut hic,

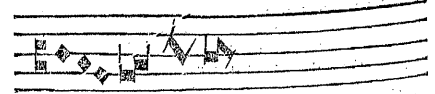
Duæ primæ semibreuiabuntur, ultima longa duorum temporum proferuntur, si breuis sequatur: si ante longam, tria tempora donat. Septima differentia ascendens & descendens tam supra literam quam sine, talis est: quod quandoq; ternaria tam coniuncte quam ligate reperuntur: ut hic,

Duæ primæ semibreuiabuntur. Ultima profert unum tempus, si breuis sequatur: si autem longa, tunc duo tempora donat. Octaua differentia, tam ascendens quam descendens, omnino per oppositum tenet præcedentiæ, tam scriptura quam proprietate.

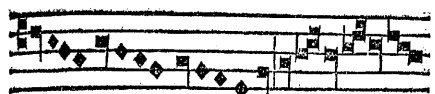
Nona differentia, tam ascendens quam descendens, talis est, quod quandoq; ternariæ ligaturæ tam coniunctæ quam compositæ reperantur.

Omnes semibreues æquales & indiuisibiles proferuntur in tertio loco quarti modi, quod altera breui reperitur: nam sicut altera breuis tenet affinitatē rectæ breuis, sic etiam tales affinitatem inter se tam in forma quam proprietate tenent.

Quarta diuisio quartæ partis est, quædam ligatura seu coniunctura quatuor figurarum, nouem habens differentias, quarum qualibet dupliciter

dupliciter habet figuram, descendente uidelicet & ascendente. Sed notandum, quod plures descendendo inueniuntur quam ascendendo, propter grauem ascensum: quoniam leuius est descendere, quam ascendere. Prima differentia talis est, quod quandoq; aliqua iunctura descendit, seu ligatura ascendit, quatuor figurarum alicubi reperuntur: quarum proprietates primæ figuræ tangit longitudinem trium sequentium figurarum. Verbi gratia,

Prima erit longa, perfecta subsequentiū duæ primæ semibreues, & ultima duo tempora debet. Secunda differentia ex talibus, talis est, quod si prædicta longitudine dictæ proprietatis abbreviatur ad distantiam secundæ figuræ illorum quatuor subsequentiū. Verbi gratia,

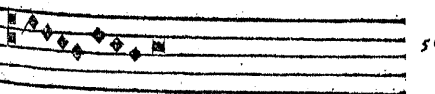
Prima, duo tempora dabit, reliquæ semibreues erunt indiuisibiles & æquales. Tertia differentia talis est, quod si tales creuerint, quarum prima cum proprietate per se, & aliæ cum proprietate simul compositæ fuerint, prima longa imperfecta erit, & duæ primæ subsequentes semibreues: ultima duo tempora dabit, si breuis sequatur: si longa, tunc tria tempora donat. Verbi gratia,

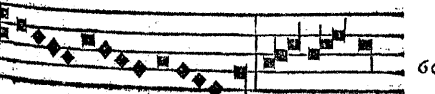
Quarta differentia talis est, quod si in fronte primæ quatuor figurarum descendentiū, uel in fronte secundæ ascendentiū. Verbi gratia,

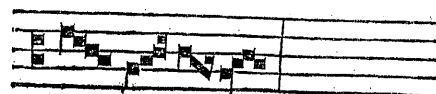
Prima dabit unum tempus, duæ mediæ semibreuiabuntur, & ultima dabit unum tempus. Quinta differentia talis est, quod si proprietates in fronte primæ figuræ quatuor coniunctarum reperiantur: ut hic,

Tres primæ semibreuiabuntur æquales: ultima breuis, si breuis sequatur: si autem longa, tunc duo tempora donat. Sexta differentia talis est, quod si prima quadrangulatur, & aliæ inuicopantur. Verbi gratia,

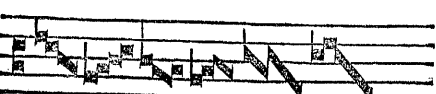
Prima recta breuis, reliquæ semibreues efficiuntur. Septima differentia, quaternaria ligaturæ tam descendētis causa & proprietate, quam ascendētis scientiæ: ut hic,

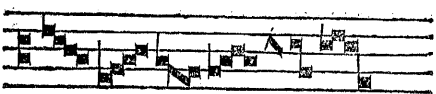
Tres primæ breues & æquales, quarta longa imperfecta, si breuis sequatur: si autem longa, tunc erit perfecta. Octaua differentia de eisdem talis est, quod si ultima uult breuiari, uarietur hoc modo,

Nona differentia talis est, quod si duæ primæ uolunt semibreuiari, habeant proprietatem semibreuitatis.

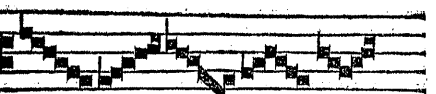
Et si ultima longa fuerit, tunc penultima duo tempora tenebit. Verbi gratia,

Quinta diuisio quintæ partis, est quædam ligatura quinque figurarum, duas habens differentias, quæ duas habent figuras, ascendentes uidelicet & descendentes: quarum prima differentia tam ascendit quam descendit, talis est, quasi proprietates in fronte primæ quaternariæ ligaturæ extiterit. Verbi gratia,

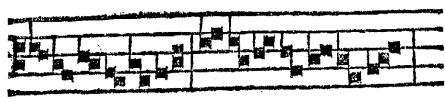

Duæ primæ non æquales semibreuiabuntur, & duæ sequentes breues æquales, ultima longa si imperfecta fuerit, sequatur: si autem longa, tunc erit perfecta. Secunda differentia talis est, quod si sexta apponatur figura, etiam similem habeant proprietatem: ut hic,

Tres primæ æqualiter semibreuiabuntur, & duæ sequentes breues æquales: ultima uero longa, ut declaratum est.

Quum dictum sit de figuris uel ligaturis & coniuictis, qualiter inter se differant: nunc autem dicendum est de plicis in eisdem figuris existētibus: quoniam sicut in qualibet scientia speculatiua sunt quædam quæ debent supponi, ita in hac scientia necessarium est, quod diuersa tempora per diuersas figuraciones designentur.

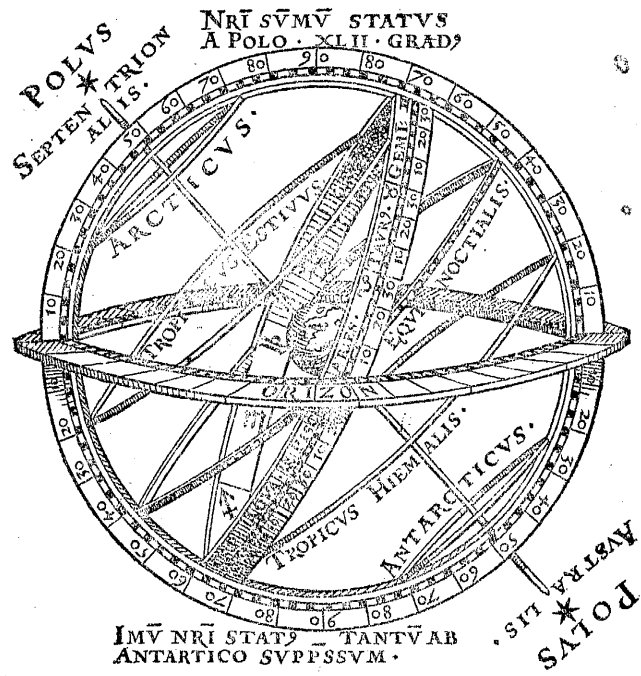

Nonus modus semibreuibz tribus, & x qualibus, sic perficietur.

Domine, Domine, rex gloria, &c. Ex quibus tribus omnibus unum de temporibus a quale ducetur.

BEDÆ PRESBYTERI DE CIRCVLIS SPHÆRÆ ET POLO.

Phæra, est species quædam in rotundo cõformata, omnibus ex partibus æqualis apparens: unde reliqui circuli finiuntur. Huius autem neq; exitus, neque initium potest diffiniri, ita deo quod in rotundo omnes tactus & initia & exitus significare possunt.

Centrum est, cuius ab initio circunductio sphære terminatur, ac terræ positio constituta declaratur.

Dimensio quæ totius ostenditur sphære, cum ex utriusq; partibus eius ad extremam circunductionem rectæ ac utriusq; perducuntur: quæ dimensio à compluribus est axis appellata. Huius autem cacumina, quibus maximè sphæra nititur, poli appellantur. Quorū alter ad Aquilonem spectans, Boreus: alter oppositus, Austro, Notus etiã dicitur.

Quæ sint significationes.

Significationes quædam in circunductione sphære circuli appellantur, e quibus paralelos dicuntur, qui ad eundem polum constituti finiuntur. Maximi autem sunt, qui eodem centro, quo sphæra continentur. Horizon autem appellatur is, qui terminat ea, quæ perspicit aut uideri non possunt. Hic autem incerta ratione diffinitur, quod modò polo subiectus & circulis his, qui paralleli dicuntur, modò duobus extremis & æqualibus nixus, modò alijs partibus adiectus terræ peruidetur: ita ut cunctæ que fuerit sphæra colloçata.

Polus, is qui boreus appellatur, peruidet ipse test semper: notus autè ratione dissimilis semper est à conspectu remotus. Naturalis mundi statio physice dicitur, ea esse in boreo polo finitæ: ut omnia è dextris partibus exoriri, in sinistris occidere uideatur. Exortus, est enim subitæ quædam

quædam species obiecta nostro conspectui. Occasus autem pari de causa, ut erepta ab oculis uisa in finitione mundi. Circuli sunt paralleli quinq; in quibus tota ratio sphære consistat, præter eum qui zodiacus appellatur. Qui quod non ut cæteri circuli certa dimensione finitur, & inclinatione alijs uidetur, toxos à Græcis est dicitur. Quinq; autem, quos supra diximus, sic in sphæra metiuntur. Inno supremo à polo, qui boreus appellatur, ad eum qui Notus & Antarcticus uocatur, in triginta partes uniusquodq; hemisphærium diuiditur: ita ut dimensio signifiçari uideatur, in tota sphæra 60 partes factas. Deinde ab eodè principio boreo sex partibus ex utraque finitione sumptis, circulus ducitur, cuius centrum ipse polus finitur. Circulus Arcticus appellatur, quod intra eum arcum simulaçia ut inclusa perspiciantur. Quæ signa à nostris usitatum specie facta, Septentriones appellantur. Ab hoc circulo de reliquis partibus quinq; sumptis, eodem centro, quo supra diximus, circulus ducitur, qui theros tropicos appellatur: ideo quod sol cum ad eum circumperuenit, æstatem elicit eis, qui in Aquilonis finibus sunt: hyemem autè eis, quos Austri finibus oppositos ante diximus. Propter ea quod ultra eum circulum sol non transit, sed statim reuertitur, tropicus est appellatus. Ab hac circuli significatione quatuor de reliquis partibus sumptis, ducitur circulus æquinoctialis, à Græcis isemerinos appellatus, ideo quod sol cum ad eum orbem peruenit, æquinoctium conficit. Hoc circulo facto, dimidia sphære pars constituta perspicitur. Econtrario item simili ratione à Noto polo sex partibus sumptis, ut supra de Boreo diximus, circulus ducitur Antarcticus uocatur, quod contrarius est circulo, quæ Arcticum supra diffiniuimus. Hac diffinitione sphære, centroq; polo, qui Notus dicitur, quinq; partibus sumptis, circulus imerinos tropicos instituitur, à nobis hyemalis, à nonnullis etiã brumalis appellatur: ideo quod sol cum ad eum circulum peruenit, hyemem efficit his, qui ad Aquilonem expectant: æstatem autè his, qui in Austri partibus domicilia constituerunt. Quando autè abest longius ab his, qui in Aquilonis habitant finibus, hoc maiore hyeme conflantur: æstatem autem hi, quibus sol appositus peruidetur. Itaq; Athiopes sub utroq; orbe necessario sunt. Ab hoc circulo ad æquinoctialem circulum reliquæ sunt partes quatuor, ita uti sol per octo partes sphære currere uideatur. Zodiacus autem circulus sic uel optime definiti poterit, ut signis factis, sicut postea dicemus, ex ordine circulus perducatur. Qui autem Lacteus uocatur, contrarius æquinoctiali, uel ita ibi oportet constitueri, ut eum medium diuidere, & bis ad eum peruenire uideatur, semel in eo loco, ubi Aquilo constituitur: iterum autem ad eius signi regionem, quod Procion uocatur. Duodecim si-

gnorum partes sic diuidentur. Quinq; circuli, de quibus supra diximus, ita finiuntur: ut unusquisq; eorum diuidatur in partes 12, & ita ex eorum punctis lineæ perducantur, quæ circulos significant factos, in quibus signa 12 describantur. Sed à nonnullis imperitioribus queritur, quare non æquis partibus circuli finiantur: hoc est, ut de triginta partibus quinæ partes diuidantur, & ita circuli pari ratione ducantur, id facillimè defendi posse confidimus. Cùm enim mediâ sphæra diuisa est, circulorum nullus potest æqualis esse: qui quâuis proximè eum accedat, tamen minor esse uideatur. Itaq; qui primum sphæram fecerit, cùm uellent omnium circulorum æquas rationes esse, pro rata parte uoluerunt significare: ut quanto magis à polo discederetur, hoc minorem numerum partium sumerent in circulis metiendis, quo necesse his erat maiorem circuli definire. Quod etiã ex ipsa sphæra licet intelligere: quanto magis à polo discedes, hoc maiores circulos fieri, & hac re minorem duci numerum, ut pares eorum uideantur effectus: & si non in triginta partes unumquodq; hemisphærium diuidatur, sed in alias quodlibet finitiones, tamen eò ratio peruenit eius, ac si triginta partes fecisset. Zodiacus circulus tribus his subiectus, de quibus supra diximus, ex quadam parte continet æstatem & hyemalè, æquinoctialem autem medium diuidit. Itaq; sol per zodiacum circulum currens, neq; extra eum transiens, nec clario cum signis his, quibus innixus iter conficere uidetur, peruenit ad eos, quos supra diximus orbis, & ita quatuor tempora definit. Nam ab ariete incipiens, uer ostendit, & taurum, & geminos transiens, idem significat: sed iam capitibus geminorum circulum æquiuum tangere uidetur. Et per cancrum & leonem transiens & uirginem, æstatem elicit. Et rursus à uirginis extrema parte transire ad æquinoctialem circulum perspicitur. In libra autem æquinoctium conficit, & autumnum significare incipit. Ab hoc signo transiens ad scorpionem & sagittarium, deinde protinus incurrit in hyemalem circulum: & capricorno, aquario, piscibus hyemem transigit. Itaq; ostenditur non per tres ipsos circulos currere, sed zodiacum transiens ad eos peruenire.

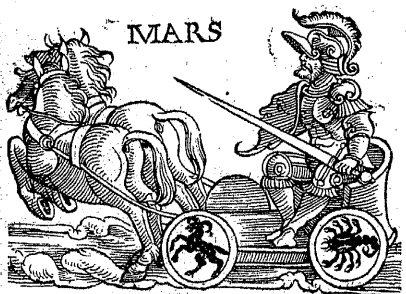
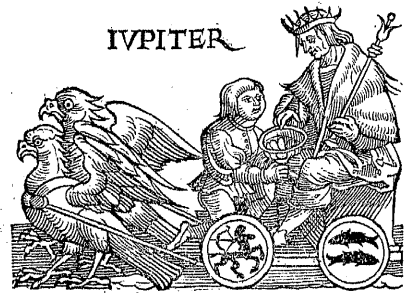
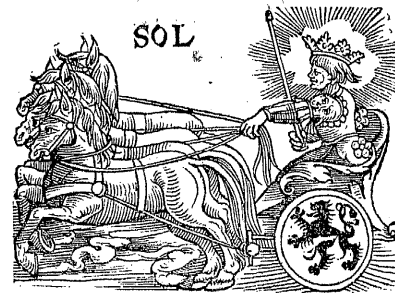
Item.

Inuentis in sphæra rotunda coluris, & ipsa sphæra in sexaginta diuisa, ad inueniendum nosiri almucantarati, hæc est ratio. Ab arctici centro in meridiano coluro assumas septem sexagesimas, & ibi nostri summum habes. In quo quidem summo uno circini pede posito, 15 sexagesimas assumas ante te pede cum alio, & primum almucantarati, id est stabilem nostri horizonem circumuoluas. Deinde interius ad decimam quartam ponas, & iterum circumuoluas. Deinde 13, & ita ad singulas interiores sexagesimas ponas & circunducas, dum ad e-

cumen uentias. Ad erigendam sphaeram rotundam sic facias. Ad arcticum subtrahis duas sexagesimas, in nostram habitabilem sumas, & id loci ad summum uasis, terre uicem obtinentis sustentaculo erigas. Hoc uni facias, alioquin eueniet, ut signa plurima orta non uideas: & contra plurima sublapfa uideas. Hanc quidem positionem edocet status, in equinoctio inuentus. Eclipsis solis & lunae huiusmodi est natura. Constat quidem reuidentibus in zodiaci regione amborum esse currere, sed non aequaliter. Sol enim nunquam ab ecliptica, quae media est, aberrat linea. Luna uero non est in ea ipsa zodiaci medietate, sed in hoc uel illo la-

tere. Quo fit, ut cum ambo in ecliptica sint, quae ab eclipsis dicitur, utrunque ab altero terre umbra interueniente obscuretur, quominus apud nos tunc alterius lateat defectus. Nec id mirum. Cum enim ambo (ut dictum est) in eadem sint linea, sed unum supra terram, alterum infra, contingit ut insimul superius ab inferiori: & e contra inferius a superiori per terram umbram lumine deficiat, & ita superioris uitium notatur, inferioris uero ignoratur. Quare nostri climatis altitudo quadraginta octo sit, haec est ratio, quod per tot gradus a terra polus apud nos est erectus. Propterea & nos eum in sphaera sic erigimus.

BEDA PRESBYTERI
DE PLANETARVM ET SIGNO.
RVM RATIONE.

L V.

Inquisitiones aliquot planetarum.

Si aeternus in quo signo moretur, si nosse desideras, annos ab initio mundi per 30 diuide, sumpto a libra initio: quicquid infra 30 remanferit, per duos annos & dimidium partire, dato unicuique signo totidem. Cui autem signo defuerint 2 annis & dimidio, in illo uere Saturnus moratur.

Iupiter, indubitanter si uis scire in quo signo moretur, supra dictos annos per duo decim diuide: & quod infra remanserit, initio suo ab ariete sumpto, unicuique signo unum annum tribue. Cui autem defuerit annus, ibi se recepat Iupiter.

Si autem in quo signo sit Mars diligenter inquiris, saepe fatos annos per annum & dimidium diuide, & capricorno sumpto initio: & quod supererit per signa partire, unicuique datis quadraginta quinque diebus. Cui quadraginta quinque defuerunt dies, ibi Martem habebas.

Si quis scire curat, in quo signo Venus splendida rotetur, supputationem longissimam, & multo errore inuolutam, nunc solerti indagatione abbreviata sic colligat. Annos ab initio mundi per octo computatos semper eiciat, donec ad octo peruenire queat, & quicquid infra remanserit, per trecentos dies diuidat: & ubi hic numerus defuerit, quadraginta addat, & cuiuslibet signo uiginti quinque distribuat, & a libra incipiat: & cui hic numerus defuerit, ibi Venerem se recepat cognoscat. Ad haec sciat Venerem, Soli semper esse uicinam, sic quidem ut in longiore nunquam ab eo recedat regionem, quin uel precedat, uel regenda subsequatur plus quatuor aut tribus signis.

De Mercurio autem, quia nec difficilis habetur quaestio, non duxi necessarium ut longa subsequeretur descriptio, quia sic uicinus semper uidetur & habetur Soli, ut nunquam uel precedat uel subsequatur tantum, quin aut in praecedenti signo, aut in subsequenti, uel certe in eodem facillime possit inueniri.

Item de eodem alio modo. Anno ab initio mundi summam, per triginta

ta quoties potuerit, metiatur: quumque transgressi fuerint numerum, qui consistit menses agnoscantur: atque ex his primo capricornus, deinde caetera signa fortia triginta, ubi consistunt, Saturnum nonnulli colligendum existimant: deinde ubi triginta defuerint, ibi Saturnum uersari.

Ab exordio mundi annis per octo decim separatis, menses exuberantium annorum, si denud per eandem partem diuiseris octo decim, primum sagittario, deinde signis caeteris totidem tribuantur, ubi nam Iupiter domicilium habeat, indicabit. Si quidem cui signo octo decim tribuendi defuerint, Iouem in eodem morari dicunt.

Annis ab initio mundi per senarium diuisis, & annorum numerum excedentium mensibus item per senarium separatis, atque unicuique signo sex assignatis, a scorpione duntaxat sumpto initio, Mars traditur manifestari. Namque in eo signo Martem inueniendum, cui sex defuerint partes, dicunt.

Annos ab initio mundi per uiginti quatuor separare partem iubemur, & hinc summam non congruentium annorum menses consideratos applicare signis, exordio sumpto a Libra: ita ut unumquodque, uiginti quatuor semper accipiat: etenim sic expensis, patefacit stationem Veneris.

Anni saepe praefati, duodenarij parte separati, annorumque superfluentium cognitum, menses duodecim, Virginis sumpto ordine, reliquis totidem attributis, ubi se coeplet Mercurius iudicabunt. Namque cuiusque duodecim assignandi defuerint, in eo uersari Mercurium, curiosi talium rerum opinantur. Sin autem prima partitio duodenaria concludatur, inueniri planetam memoratam in Virgine semper putant.

Planeta, hoc est Errantes, sunt in numero certo tantum septem: qui etsi respondeant septem diebus siue ferijs totius septimanae uel hebdomadae: tamen eundem ordinem minime seruant. Quoniam Sol hic habetur quartus, & tandem est primus in hebdomada nostra: nam dicitur & Dies Solis, & Dies Dominicus. Item Luna, est hic ultima & septima: & in septimana est pro secundo die. Solus Mars concordat in situ caeli, & in numero hebdomatico. At Mercurius hic habetur sextus, & apud nos quartus dies septimanarius. Iupiter postea, qui & Iouis, est hic secundus. Saturnus senex loripes, est hic primus, & apud nos ultimus. Ita se longe aliter habent res infernae & humanae, quam res supernae & caelestes. Nec est in homine posse omnium quae supra sunt, ad infallibilem & exquisitam normam scire, dicere, aut scribere. Verum sapiat unusquisque ad sobrietatem, & timeat.

Finis.

ORDO PLANETARVM
IUXTA NATVRAM ET NV-
merum eorum secundum
Hebraeos.

SOL, qui dicitur iuxta Hebraeos Hama, prima est planetarum, secunda Venus, quae dicitur Noga. Tertia Mercurius, idest Cocaph. Quarta luna, quae & Libala. Quinta Saturnus, uidelicet Sabba. Sexta Iupiter, idest Sedech. Septima Mars, qui & Madei. Ad hunc ordinem fortuntur horas dierum & noctium totius septimanae, idest à prima hora diei primae feriae solis: unde & dies solis dicitur, secunda hora Veneris, tertia Mercurij, quarta luna, quinta Saturni, sexta Iouis, septima Martis, octaua iterum solis: & sic per ordinem, ut diximus. Vnde fit, ut secundum nomina planetarum, quae praesunt primis horis singulorum dierum, fortantur ipsi dies nominati: idest dies Solis, dies Lunae, dies Martis, dies Mercurij, dies Iouis, dies Veneris, dies Saturni. Primis autem horis noctium septimanae, haec praesunt planetae. Primae horae noctis, quae sequitur diem primae feriae, praesunt Iupiter, secundae Venus, tertia Saturnus, quarta Sol, quinta Luna, sexta Mars, septima Mercurius.

Sol creatus est in Leonis decima quinta parte: Luna in Cancri decima quinta parte.

Mars creatus est in scorpj decima quinta parte, remotus à Sole nonaginta partibus.

Mercurius in septima parte Virginis, remotus à sole 22 partibus.

Iupiter creatus est in Sagittarij quinta parte, remotus à sole 120 partibus.

Venus creata in decima quarta parte librae, remota à sole 59 partibus.

Saturnus creatus est in capricorni decima quinta parte, remotus à sole centum & quinquaginta partibus. Et haec sententia uiuierorum Aegyptiorum, Israelitae uero & Chaldaei alio modo sentiunt. Dicunt quidem solem in prima parte arietis creatum. Saturnum in prima parte capricorni, remotum à sole nonaginta partibus. Iouem in prima parte sagittarij, remotum à sole centum & uiginti partibus. Martem in prima parte scorpj, remotum à sole centum & quinquaginta partibus. Venerem in prima parte Tauri, remotam à sole triginta partibus.

Summa quidem absconditis Saturni est in libra, Iouis in cancro, Martis in capricorno, Solis in ariete, Veneris in piscibus, Mercurij in uirgine, Lunae in tauro. Sol in ariete erigitur, in libra subuertitur. Saturnus in libra erigitur, in ariete subuertitur. Mercurius in uirgine erectus, subuertitur in piscibus. Venus in piscibus erecta, in uirgine est subuersa. Mars erectus in capricorno, subuertitur in cancro. Iupiter erectus in cancro, subuertitur in capricorno.

no. Luna in Tauro erigitur, in scorpione subuertitur. Sol praesidet calori, Mercurius siccitati, Iupiter uentis, Venus imbribus. Luna frigidus, Saturnus potior frigiditate, Mars calori nimio sole. Sal calidae naturae, coloris aurei. Luna frigidae naturae, coloris argentei. Iupiter frigidae naturae, coloris electri. Mars calidae naturae, coloris aerei. Venus naturae tepidae, coloris stannei. Mercurius naturae siccae, coloris plumbei. Saturnus naturae frigidae, coloris ferrei.

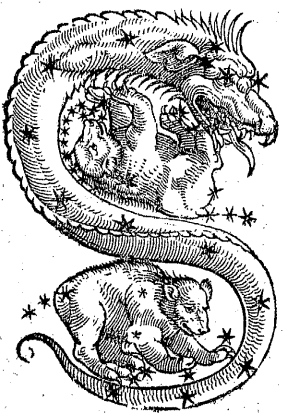
De ortu & occasu duodecim signorum.

Temporum, quibus duodecim signa oriuntur aut occidunt, habenda est distantia. Nam quae oblique oriuntur, & recta occidunt, celeriores ortus habent quam occasus: contra, quae recta oriuntur, & obliqua occidunt, tardius oriuntur, & celerius occidunt. Cancer, qui recte oritur inclinaturque, mensatur, oritur duabus horis & duodecima parte horae: occidit autem hora ac deince horae. Leo oritur duabus horis & tertia parte horae: occidit autem hora femis, & sexta parte horae. Virgo oritur duabus horis & dimidia, & sexta parte horae: similiterque libra, occiditque hora & tertia parte horae. Scorpius oritur duabus horis & tertia parte horae. Sagittarius oritur horis duabus & duodecima parte horae: occidit autem hora ac deince horae. Ari contra, quae oblique oriuntur, & recta occidunt, breuiores ortus occupant quam occasus. Denique ex his est signum capricorni, quod oritur hora & deince horae, occidit duabus horis & duodecima parte horae. Deinde, quod sequitur unumquodque ex oppositis habet in occasu.

Haec habent ista. Aries eum Libra, in ortu & occasu concordat.

Taurus & Scorpius, Gemini & Sagittarius, Cancer & Capricornus, Aquarius & Leo, Pisces & Virgo.

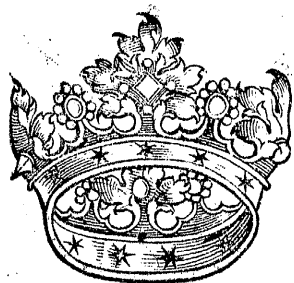
DE SIGNIS COELI.

Helice, idest arcturus maior, habet in capite stellas obscuras septem, in singulis auribus singulas super pectus 1, in spatula 1, in pede 1, in dorso 1, in tibia anteriore 2, super eandem tres: sunt omnes 18. Cynosura, siue Fenix, qui & Arcturus minor, & à quibusdā canis cauda uocatur, habet autem per unumquemque angulum in humero splendidam 1, in cauda tres. Sunt autem inter ambos arctos stella 24. Superfunt autem aliae stellae 10, quae praecedunt, & dicuntur Ludentes: & minima una, quae uocatur Polus, ubi dicunt totum mundum reuolui. Draco qui continet utroque Arcturos, helice superuoluit caput, fenice circuncingit caudam. Habet autem in capite stellas splendidas tres, & per totum corpus 12 ab inuicem distant. Sunt omnes quindecim.

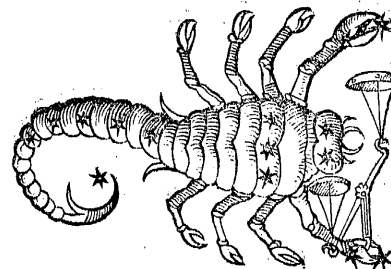
Hercules, qui scias genu fleuit, habet autem in capite stellam unam, in utroque humero splendidam 1, in cito sinistro 1, in dextra coxa 2, in genu dextro 1, in eadem tibia 1, in dextra manu 1, & in ropulo quem tenet eadem manu 1, in sinistro genu 1, in eadem tibia 1. Sunt omnes duodecim.

Corona uero habet stellas nouem in circuitu positas, sed ex ipsis sunt tres splendiores: ad caput serpentis arcti.

Serpentarius, qui & Asclepius uocatur, stans uero supra scorpionem tenet serpētem in manibus. Habet autem in capite stellam splendidam 1, in sinistra manu 3, in dextra 4, in utroque humero 1 splendidam. In utrisque lumbis 1, in utroque genu 1, in dextra tibia 1, in utroque pede 1. Sunt omnes 17. Serpens, quem tenet in manibus, habet stellas in capite 2, per reliquū corpus 4. fiunt insimul 23.

Scorpio habet stellas in utrisque labijs 2, quarum priores sunt magna, secunda obscura. In fronte uero 3. media autem ex ipsis splendidior est ceteris. In spina splendidas tres, in uentre 2, in cauda 5, super aculeum 2. Sunt omnes 19.

Arcas, qui & Bootes, custos plaustris fertur esse. Habet autem stellas in dextera manu, quae non

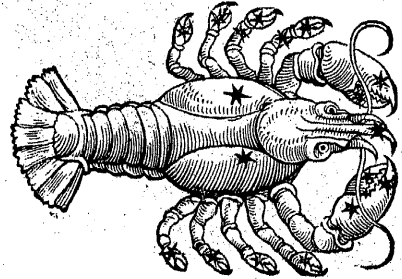
non occidunt, quatuor: in capite splendidam unam, in utroque humero unam, in utrisque mammillis unam, in dextro cubito quatuor, in sinistro unam, in utroque genu 1. Sunt omnes 16.

Virgo, quæ & iusticia appellatur, habet stellam in capite obscuram ualde unam, in unaquaque ala duas, in singulis humeris singulas, in uno quoque cubito unam, in singulis manibus singulas, in penula uestimenti sex, in unoquoque pede unam.

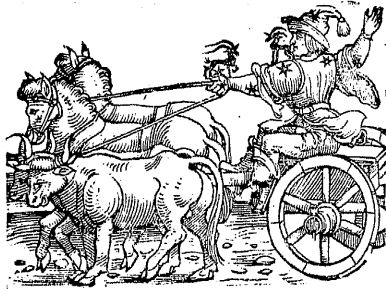
Ex geminis prior qui excedit ex cancro, habet stellam in capite splendidam unam, in utroque humero splendidam unam. Sunt omnes 5. Alter uero habet in capite stellam splendidam, in humero sinistro unam, per singula femora unam, in dorso tres, Sunt omnes 7, inter utroque uero duodecim.

Cancer habet stellas splendidas in testa 4, in dextris pedibus per singulos unam, in sinistro primo 2, & in sinistro tertio 1, in quarto 1, in ore unam, in dextro labio 3, in sinistro duas, Sunt omnes 18.

Leo habet stellas in capite 3, in ceruice 2, in pectore unam in dorso tres, in summitate caudæ splendidam 1, sub pectore 2, in anteriori pede splendidam 1. Sunt omnes 13.

Agitator habet stellam in capite 1, in utroque humero 1, sed ea est clarior, quæ in sinistro humero est. In utroque cubito 1, in dextera manu 1, in summitate manus sinistrae 2, & super ipso brachio edulos 2, & in utroque hedulo stellam unam. Sunt omnes 10.

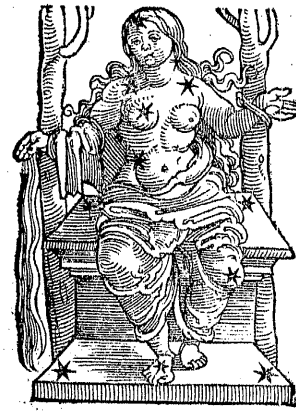

Taurus habet stellas in utroque cornu 1, in fronte 2, per singulos oculos 1, in nare 1. Hæ autem stellæ Pleiades & Virgilia, necnō & si buculæ dicuntur: in utroque genu 1, in paleo 2, in collo 2, in dorso tres, ex quibus nouissima splendida est: in uentre unam, in pectore unam. Sunt omnes 18.

Cepheus,

Cepheus habet in capite stellas splendidas 2, & in dextera manu splendidam 1, in utroque humero 1, in zona 3, in dextro laere ex transuerso super ilium 7, in sinistro genu 2, in summitate pedum quatuor. Sunt omnes 21. Hic autem in Septentrionis incisione constituitur inter medium Septentrionalis circuli & æstiuæ ual solstitio.

Cassiopeia habet in capite stellam splendidam 1, in utroque humero splendidam 1, in dextera parte pectoris splendidam 1, in dextro cubito 1, in utraque manu summitate splendidam 1, in umbilico splendidam & magnam 1, in sinistro femore 2, in genu splendidam 1, & per singulos angulos in summitate fellulæ 1. Sunt omnes 13.

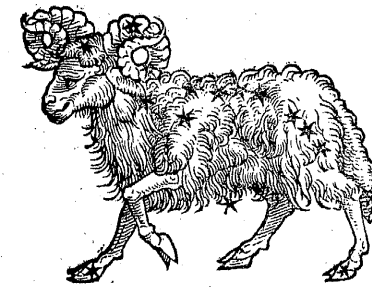
Beda, tom. 1.

Andromeda habet stellam splendidam in capite 1, in utroque humero 1, in cubito dextro 1, in sinistro 1, in summitate manus splendidam 1, in pedali summitate splendidam 2, in zona 3, super zonam 4, in unoquoque genu splendidam 1, in dextro pede 2, in sinistro unam. Sunt omnes 21.

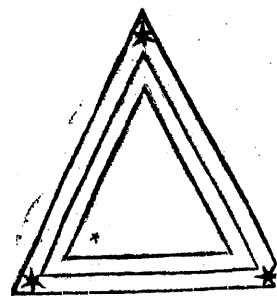

Equus, qui bellorum fons & Belloforeus dicitur, habet stellas in rostro 2 obscuras, in capite splendidam 1, in maxilla 1, in utrisque auribus splendidam 1, in ceruice 4, in humero 1, in pectore 1, in spina 1, in umbilico 1 nitidam, in utroque genu 1, per singulos ungues anteriores unam. Sunt omnes 19.

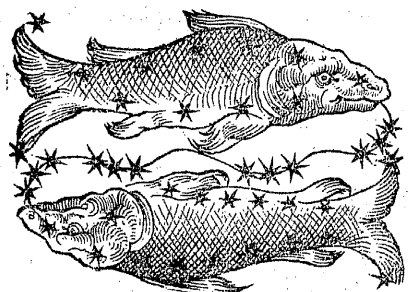

Aries habet stellam in capite unam, in nare tres, in collo duas, in summitate anterioris pedis unam, in dorso quatuor, in cauda unam, in uentre tres, in lumbo unam, in summo pedis 1. Sunt omnes 17.

cc Trian

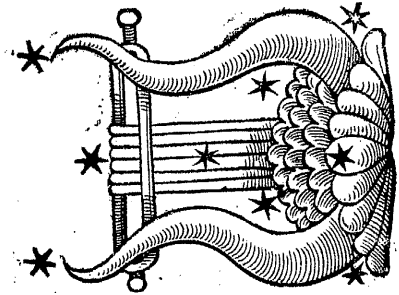
Triangulus, qui facit supra caput arietis, habet stellas per singulos angulos & nitidam, ex quibus una est splendidior cæteris.

Piscis Aquilonius habet stellas 12. Australis 15. Lintheum eorum in quo continentur, habet stellas ad Aquilonem 3, ad occidum 3, ad orientem 3, in connexu 3. Sunt omnes 39.

Perseus, qui fertur tenere caput Gorgonis, habet stellas in utroque humero splendidam 1, in summitate manus dextræ unam, in eiusdem cubito unam, in summitate manus sinistræ unam, in uentre unam, in dextro lumbo nitidam unam, in dextro femore splendidam unam, in utroque genu unam, in tibia 2. Gorgonius autem dicitur habere in capite stellam 1, & in crinibus 3. Sunt omnes 16.

Lira habet stellas in utroque pectine 1, in singulis pedales 1, in modulo 1, in utroque humero 1, in iugo 1, in tympano splendidam atque candidam 1. Sunt omnes 9.

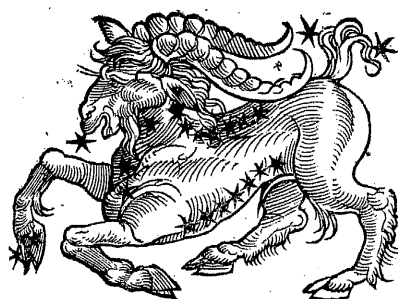

Cygnus habet stellam in capite splendidam 1, in collo splendidam 1, in dextera ala 5, unam nitidam, quæ est circa collum: in sinistra ala 5, in corpore unam, in genitali suo magnam unam. Sunt omnes 14.

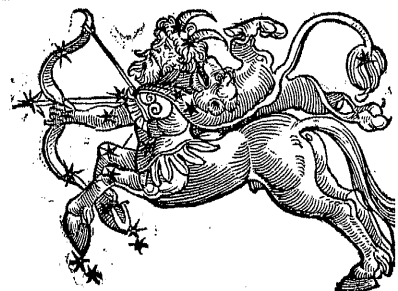

Aquarius habet stellas in capite 2 obscuras, in utroque humero splendidam 1, in summis manibus 1, per singulas mammillas 1, subtus mammillas ex utraque parte 1, in sinistro lumbo unam, in utroque genu 1, in dextera tibia 1, in singulis pedibus 1. Sunt omnes 18. Effusio autem fit dextra laeva, in qua 2 sunt splendidæ: cæteræ uerò obscuræ.

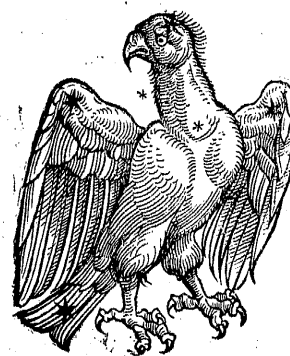
Capri

Capricornus habet in utroque cornu stellas 2, in naribus splendidam 1, in capite 2, in collo splendidam 1, in pectore 2, in anteriori pede 1, in summitate ipsius pedis 1, in dorso 7, in uentre 5, in cauda 2. Sunt omnes 26.

Sagittarius habet in capite stellas 2, in capite unam nitidam, in dorso 3, in cauda 2, in anteriori genu 1, in utroque pede 1, in arcu 2, & in faculo quatuor: una uerò in summo, alia in medio obscura, & 2 in pennis faculi, ex quibus clarior est una. Sunt omnes 19.

Aquila habet in pede stellam 1, in medio corpore obscuram 1, in rostro superiori 1, in subtiori 1. Sunt omnes 4.

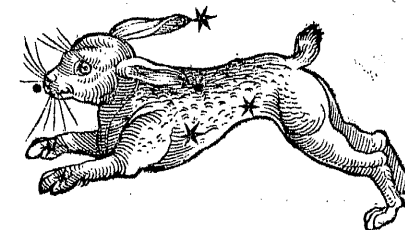
Canicula, quæ oritur post Orionem, habet stellam splendidam in lingua unam, quam Syrii canem uocant rutilantem multum, & per interualla colores mutantem: habet in utroque humero obscuram 1, in pectore 2, in anteriori pede sinistro tres, in dextro unam, supra dorsum tres, in uentre tres, in sinistro lumbo unam, in

cc 2 poste

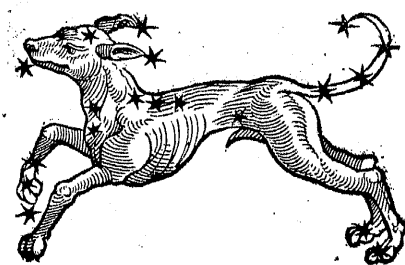
Delphinus non multum supercurrit capri cornu, habet in ore stellam 1, in uertice 2, in ala fecus uentrem 3, supra dorsum 1, in cauda 2. Sunt omnes 9.

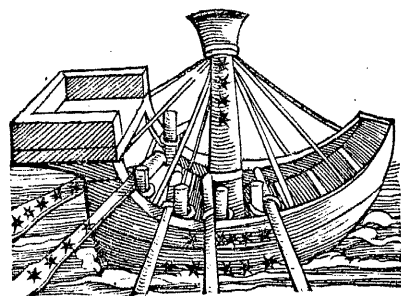
Orion obliquus quidem Tauro, habet in capite stellas splendidas 3, ex quibus una est splendidior cæteris. In utroque humero splendidam unam, in cubito 1 obscuram, in summitate manus 1, in zona 3, in mâili 3 obscuras, in utroque genu 1, in utrisque pedibus 1. Sunt omnes 17.

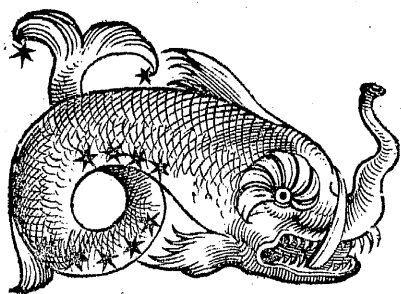
Lepus habet stellas in utrisque auribus 1, in corpore 2, in dorso nitidam 1, in posterioribus pedibus per singulos 1. Sunt omnes 7.

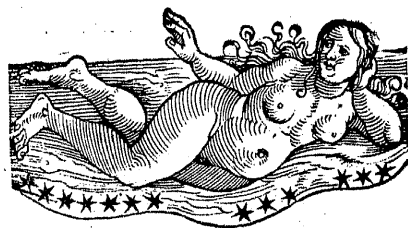
posteriori sinistro pede unā, in summitate caudæ 1. Sunt omnes 17.

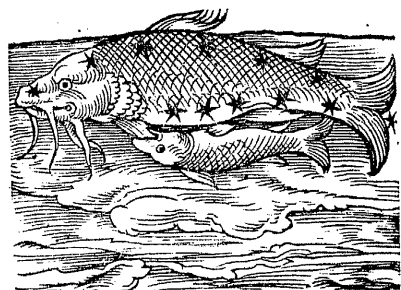
Nautis, quæ apud Argiuos argo uocatur, habet stellas in anteriori parte nauis 4, & in puppi 4, in utroq; humero 5, in uelo tres, in costa 5. 20 Sunt omnes 21.

Cetus sub arietē & piscibus gradens, habet stellas in cauda 2 obscuras: a cauda usq; ad gremium 6, in uentre 6. Sunt omnes 14.

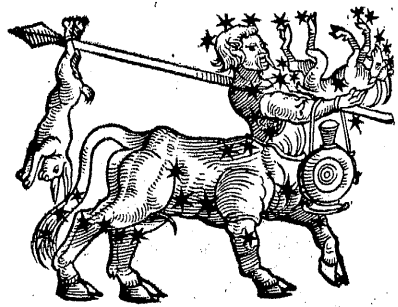
Eurus, qui & Eridanus, & à quibusdam Nilus, qui & Geon, è meridians partibus habens initium ad Orionis pedē tendens: subiacet ei stella, quæ uocatur Canopus, quæ tãgit splēdens temonem. Nautis spaciū parū patet, eo quòd circa terram esse uidetur: habet stellas in prima acie 3, in secunda 3, in tertia 3, usque ad nouissimas sex.

Piscis magnus & Auster dicitur, à Capricorno usq; pisces eius longitudo prouoluitur, qui subiacet Aquario, & suscipit eius effusionem. Habet stellas 12, ex quibus esse fertur sub pedibus Aquarij, & tres in brancijs eius: ipsę autem clariore cæteris esse noscuntur.

Sacrarium, quod & Fanum accipitur, hoc est: ignum sequitur caudam magni Scorpij, circumdat Septentrionem & quædam pars obtulit arcturi quædam autem citò sub uespere desinit. Habet autem stellas super craticulam 2, in uasile 2. Sunt omnes 4.

Centaurus fertur habere bestiam in manu iuxta Sacrarium, in quo uidetur offerre. Habet stellas in capite obscuras 3, in utroque humero splendidas 1, in sinistro cubito unā, in summa manu 1, in medio pectore 1, in spina 2, in uentre splendidas 2, in lumbo splendidas 1, in cauda 3, in utrisq; genibus rerortis 2, in utroq; armo 1, in utroq; pede anteriori 1. Sunt omnes 24. Fertur tenere, sicut superius significauimus, in li-

in sinistra manu arma & leporem, in dextra uero bestiam, & à quibusdam hydriam aceti, quæ habet stellas in cauda duas, in summo pede anteriore nitidam unam, & in spina nitidam unā, & in anteriore pede splendidam unam, & subter ipsum pedem unam, in capite tres. Sunt omnes nouem, in totum uerò 33.

Serpens, super cuius caudam coruum sedere dicunt, & in medio urnam asserunt. Ferunt enim, quòd caput summitatis Cancro, & caudam ad Centaurum tendat, qui habet stellas tres, in ceruice unam, in pectore unam, in uentre unam.

Coruus uerò habet stellas tres, in rostro unam, in ala unam, in genitali unam.

Urna autem habet stellas tres obscuras in medio labiorum. Sunt omnes decem.

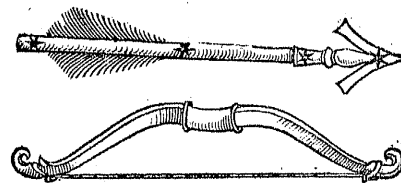
Sunt qui eam aliter pingunt, nempe serpentem supinum, urnam gestantē in dorso, & coruum caudam serpentis mordentem.

Anticanis dicitur sub Geminis bene parere, habet stellas tres, quarum una splendidior est cæteris: & ideo Anticanis uocatur, eo quòd sit contrarius Cani.

Circulus quidem est in sideribus candido colore, quem lacteum esse nonnulli dixerunt: Era: osthenes autē, Mercurio dicit infanti puero insectā lunonem dedisse lac: sed postquam resierit eum Maia filium esse, reiecit eum à se. Ita lactis profusi splendorem inter sidera apparere. Alij dixerunt dormienti Iunoni Herculem suppositum, & experrectam ei quod supra diximus fecisse. Alij autē Herculem propter nimiam auiditatem, multitudinem lactis appetisse, neque in ore cōtinere potuisse: quod ex ore eius profusum, circulum signasse. Alij dicunt, quo tempore Ops Saturno lapidem pro partu attulit, iussisse ei lac præbere, quæ cum prelisset mammā, profuso lacte circulum deformatum, quem supra demonstrauimus: Hac Hyginus;

In sagitta, una est quartæ magnitudinis, tres quintæ, & una sextæ.

Sagitta inter duos circulos æstiuum & æquinoctialem, signo Aquila superposita, diuiditur ab eo circulo, qui utroq; polo subiectus, ad Cancrum & Capricornum peruenit. Huius cacumen ad equipedum regionem spectat, altera pars ad humeros Ophiuchi tendit. hæc occidit Virginis ortu. Oritur autem cum Scorpione. Habet omnino stellas quatuor: quarum una in principio mareris, altera in medio, duæ in loco quo ferrum solet affigi, diuersæ uidentur. Hac Hyginus.

SIGNORVM COELESTIUM FINIS.

1 Ianuarius.
Poto.

2 Februarius.
Ligna cremo.

3 Martius.
De uite superflua demo.

4 Aprilis.
Do germen gratum.

5 Maius.
Mihî flos feruit.

6 Iunius.
Mihî pratum.

7 Iulius.
Spicas declino.

8 Augustus.
Menses meto.

9 September.
Vina propino.

10 October.
Semen humi iacto.

11 Nouember.
Mihî pasco fues.

12 December.
Mihî macto.

BEDÆ PRESBYTERI LIBELLVS DE TONITRUIS,

AD HERENFRIDVM.

Iteras dilectionis uestre desideratas (uenerande pater Herenfride) accipi, quibus me ualde laboriosum atque periculofum opusculum certe obrectatorum inuidorumque latratibus atque blasphemis patens, qui me forsasse diabolico (quod absit) spiritu, aut iniqua magicæ excogitatione artis afflatum, & non sancti Spiritus gratia illuminatum, aut rhetorico spiritu imbutum, hæc fecisse & excogitasse asserat, noua uidelicet præfagia rerum, quasi ore prophetico prædicere subire iussisti. Obsecrantes scilicet, firmiterque sapientissime præcipientes, ut de sermone aliquid utrobique deesse constat, quid mysticè tonitrua præsignant, iuxta ingeniosi mei igniculum, in Latinum uertere sermone. Vestræ autem præceptis obtemperans, idcirco hoc opusculum perficere maxime studui, ne uestra uenerabilis petitio apud me floccipendi ab ullo uideretur. Verumtamen subnixis precibus flagito, ut contra inuidos, qui uel canino dente hoc opusculum corrodere aut subfannare conaturi sunt, uel quasi latrantes canes aduersum me, rabido ore defæuiant, qui in eo se doctos esse arbitrantur, si alijs detrahant, orationum uestrarum clipeos opponatis, & anchora sancti sermonis uestræ, fideliumque uestrorum, hoc opusculum ex sermone, à fidei uestro in Latinum translatum, omnimodis ab inuidorum inimicorumue detractionibus, stabilitum atque illæsum permanere faciat. Precor etiam uos (pater charissime) ut qui tantum opus me subire fecistis, in sanctarum uestrarum uicinis, in conspectu altissimi, pro me misero peccatore fideliter intercedatis.

De tonitruis in quatuor orbis partes.

Ab Oriente.

Ab orientali igitur plaga si exorta fuerint tonitrua, secundum subtilium philosophorum traditiones in anni ipsius circulo, humani sanguinis copiosam effusionem ipsa præsignant tonitrua.

Ab Occidente.

Ab occidentali quoque climate quum surrexerint tonitrua, sapientes secundum nimiam subtilitatem indagantes, rerumque præfagia agilitate inuestigantes, mortalitatem prolis Adæ, pessimamque pestilentiam ipso in anno imminere significare tonitrua dixerunt.

A Meridie.

Meridiana (ut sagacis ingenij philosophi, qui

intellectuali consideratione, indagabilique prudentia rerum præfagia notauerunt, aiunt) tonitrua, incolas pelagi magna clade, anni illius curriculo esse morituros, præfigurant.

A Septentrione.

Boreæ nanque, iuxta subtilitatem eorum qui inuestigare rerum causas conati sunt, quando intonant tonitrua, pessimorum peccatorum, paganorum uidelicet atque peruerforum Christianorum, mortalitatem significant.

Præfagia pro mensibus.

De Ianuario.

Si in mense Ianuario (prout agilitas philosophorum reperit) tonitrua perciperent, in anni ipsius ambitu multos homines ac pecora, oues uidelicet, esse morituros, sylvarumque ac nemorum sterilitatem, uel infructuositatem præfigurant.

De Februario.

In mense Februario si tonitrua fuerint exorta, ualde (ut aiunt) auribus audientium nocent, & ad aurem pertinent, qui ipsam perturbant.

De Maio.

Martij quoque mensis tonitrua, iuxta sagacis ingenij nobilium philosophorum inuestigationem, periculosa designant præfagia (sicut in antiquis que dicunt) mortalitatem, uel diem tremendi iudicij præfigurant.

De Aprilis.

Mensis etiam Aprilis tonitrua, seminibus (ut aiunt) ac frugibus, in anni ipsius curriculo periculum imminere significant, & inter undas uasti pelagi nauigare, ualde esse periculofum prænotant.

De Maio.

Si autem aliquo in anno tonitrua maio in mense tenuerint, illi qui rerum præfagia subtiliter notauerunt: ipsa tonitrua pluuiam copiosam frugumque ac fœni nimiam fertilitatem anno in ipso esse uenturam significare dixerunt.

De Iunio.

Iunio quoque in mense si in curriculo anni illius tonitrua surrexerint (prout philosophi testantur) piscium diuersi generis multifariam diuersamque multitudinem inter glauciconas undas fluminum anno in ipso uenturas esse, ipsa tonitrua declarant.

De Iulio.

Philosophi etiam qui intellectuali consideratione agilitate studio rerum præfagia indagare conati sunt, Iulij mensis tonitrua quocumque in anno, hominibus anni in illius curriculo magnum imminere mortis periculū, arboribusque nimiam infructuositatem præsignare dixerunt.

De Augusto.

Repertores quoque, magnarum subtilitatum auctores egregia prudentia philosophiæ considerationis, in rebus pertractandis in spectaculo libulis locupletati: mensis Augusti tonitrua in cuiuslibet anni ambitu si intonerint, pelagi pisces per turmas atque generationes suas, no-

ciuumq; serpentini generis exercitum anno in ipso esse fortiter morituros praefigurare dixerunt.

De Septembri.

Si aliquo in anno (prout sagacis ingenij philosophi subtiliter inuestigauerunt) Septembri in mense tonitrua fuerint exorta, anni in ipsius curriculo copiosam multitudinē laicorum, de hoc seculo cateruatim migraturam esse, ipsa tonitrua mysticē designant.

De Octobri.

Auctores, qui mirabili speculatione quid tonitrua temporum significant inuestigauerunt, asserunt tonitrua mensis Octobris, infra anni illius circulum ualidissimas aëris procellas, atque ingentissimos uentos esse uenturos, significare.

De Nouembri.

Nouembris quoq; tonitrua in quocunq; anno sonuerint, iuxta subtiliū philosophorum physicam speculationem, in anni ipsius curriculo nimiam omnium infœcunditatem sterilitatemq; imminere designant.

De Decembri.

Fœlicis etiam artificiosaq; consideratione nobilissimū ingenij doctores, in speculo rerum spiritali cernere conati sunt: quia tonitruum mensis Decembris nihil nocuum malum ue hominibus seu cæteris animalibus, aut omnibus frugibus praefigurat: sed prospera atq; saluberrima ab illis uidentur esse.

De septem ferijs.

De Dominico die.

Si quolibet in anno tonitrua in die Dominico tonuerint, prout philosophi, qui rerum praefagia agili consideratione inuestigauerunt, asserunt clericorum atq; sanctimonialium cœminarum ingentem mortalitatem imminere ipsa tonitrua designant.

De Lunæ die.

Auctores quoq; praefari ingenij, qui per uigili speculatione secundum humanę intelligentiæ capacitatem, omnia ac praefigurationes rerum his, qui eam agnoscere desiderant, scripserunt, Si aliquo in anno in die Lunæ tonitrua fuerint exorta, turmas coniugum esse morituros, frugesq; eclipsim passuras esse, ipsa tonitrua praefigurare aiunt.

De Martis die.

Secundum etiam nimiam sagacitatis florulentam scientiam ac philosophicæ contemplationis subtilitatem philosophi, qui physica consideratione quasi prophetico ore quid rerū mysticē praefagia significant, declarant. Inter cætera sic aiunt, Martis in die, in cuius libetanni circulo, si surrexerint tonitrua, magnificā, copiosissimamq; abundantiam frugum terræ superfluciet esse uenturam, mysticē tonitrua significare nemo dubitet.

De Mercurij die.

Solerti cura cognoscendarum rerum ama-

tores sapientiæ subducti, de tonitruū diei Mercurij praefigurationibus inter diuersas ac uarias rerum subtilitates se ita reperisse testantur, Nam (ut dicunt) si forte contigerit, ut in die Mercurij se eleuent tonitrua, scorta ac meretrices fatuasq; sceminas per agmina sua cateruatim de ergastulo carnis esse migraturas: aut humani sanguinis copiosam effusionem ipsa tonitrua praefignare, nulli est dubitandum.

De Iouis die.

Efficacis prudentissimæq; scientiæ mentis suæ fibris cati inuectores, qui in desinenter sanctæ philosophicæ praefagia rerū rimare ac perscrutari non cessant de praefigurationibus tonitruum diei Iouis, prudenti inuestigatione ita asserunt. Testantur namq; quod quotienscumque Iupiter suo in die inonat, multiplicē abundantiam frugum terræ esse uenturam, uberrimamq; incolarum pelagi superbam multitudinem per cunctos alueos, ac turmas suas fluminum multipliciter impleturam, ipsa tonitrua praefigurant.

De Veneris die.

Nobilium didascalorum, qui penè à cunabulis inter matris Philosophiæ uera sunt lactati atq; nutriti, prudentissima contemplatione, ac acutissima, uarioq; flore philosophicæq; subtilitatis ornata ingenia, de praefagijs tonitruum diei Veneris ita statuunt. Testantur etenim omnimodis Veneris in die tonitrua si cõtingerint, quia uel regis interfectionē, aut ualidissimum bellum, multorumq; stragem ociter imminerent, uel multa pecoramortura esse, ipsa tonitrua praefignant.

De Sabbati die.

Philosophi, qui artificiali scientiæ rerum naturas atq; praefagia intellectuali speculatione subtiliter cernere iuxta sagacissimū eorum ingenij nimiam flagrantiam conati sunt, de Saturni diei tonitruum omnibus praefigurationibus, quæ taliter inuestigare, atq; exponere dicuntur. Si enim (ut aiunt) in die Saturni tonitrua surrexerint, tonueritq; haud longè exinde aut ingentem pestilentiam humani generis esse uenturam, uel ualidissimum bellum uenturum, ipsa tonitrua designant.

BEDÆ PRES-

BYTERI PRONOSTICA TEMPORVM.

I 1. feria fuerint cal, Ianuarij, hyems bona erit, uer uentuosum, æstas sicca, uindemia bona, boues crescent, mel abundabit, uer uel morientur, abundantia & pax erit.

Si 2. feria hyems mixta erit, uer bonum, æstas sicca, & uentuosas, & uindemia non bona

bona, & ualetudo hominum, apes morientur, & prodigia, quæ dabit hominibus Deus.

Si tertia feria, hyems umbrosa erit, uer tempestuosum, & uentuosum & pluuiosum, æstas sicca, uindemia laborabit, & uisa erit, & mulieres morientur, naues periclitabuntur, & reges peribunt.

Si quarta feria, hyems dura & aspera erit, uer malum & uentuosum, æstas bona, uindemia bona & laboriosa, & frumentum bonum, iuuenes morietur: & qui nauigabunt, satis laborabunt.

Si quinta feria, hyems bona, uer uentuosum, æstas sicca, uindemia bona: abundantia erit, & principes siue reges peribunt.

Si sexta feria, hyems mutabilis, & uer bonū, æstas sicca & bona, dolor oculorum, uindemia bona, & copia magna erit, & oues peribunt.

Si septima feria, hyems turbinosa, uer uentuosum, & fructus laboriosus erit: oues peribunt, homines uetuli morietur, & casæ cremabuntur.

De præcognitione copiarum aut paupertatis futuræ.

Si quis est, qui ignoret aut copiam aut paupertatem futuri anni, animaduertat in prima nocte mensis Ianuarij, qui caput probatur totius anni, & inspiciat primam horam primæ noctis eiusdem mensis: & sicut hora Solis præualebit, eodem anno siccitas in terra erit. At si est Veneris hora, regnabit eo anno magna hominum rixa, & mulierum pestilentia, & erunt sex menses pluuia temperati, & residui sex calidi. Quod si autem Mercurij hora primitus effulserit, erunt quatuor menses pluuiales: sed Aprilis & Maius præcipue. Si autem surrexerit luna prima hora Ianuarij, & in capite arietis, præualebunt pluuia, & eradicabunt segetes pluuialium inundationes, & pluet sex menses, & bellorum erunt uariæ perturbationes, & uilescet mercatorum mercēs, & erit multa hominum strages. Quod si in uentre arietis inuenitur, periclitabuntur nauarum, & præliabuntur in Occidente, Corduba præliabitur inter se: & lugebit sex menses. Quod si prima hora Ianuarij inuenitur in capite Tauri, florebit segetes cum ubertate multa, & septem anni caritia carebit, & reges peribunt. Quod si in uentre Tauri prima nocte Ianuarij luna emicuerit, Orientalis plaga multa affligetur pluuia: & regum erit pestilentia. At si in cauda Tauri inuenitur, erit annus mediocris. Si autem inuenitur in capite Geminorum, regnabit Cordubensis pestilentia, & in Seraguga & eis citra. Quod si eadem nocte emicuerit in Geminorum cauda, erit fames in media terra: & principum eius nouem mensibus præualebit persecutio pestifera. Si autem erit in capite Cancræ, erunt pluuie & segetes multæ. Et si erit in uentre uel cauda Cancræ, erit annus pacificus cum ubertate magna sex annis. Quod si erit in Leone prima hora noctis Ianuarij, erit iudicij perturbatio, multiplicabitur latronum exaggeratio, annus mediocris. Si autem inuenitur in

uentre Leonis, erit mortalitas multa hominum. Si autem in cauda Leonis, quadrupedum & paruulorum mors eo anno regnabit, & pauperes ditabuntur. Cum autem in Virgine emicuerit, Corduba fame peribit. Si autem in fine Virginis, copia eodem anno frugum erit. At si in capite Libræ effulserit, paucitas denuo redibit. Cum autem in uentre Libræ, erit mutua regum perturbatio. Si autem in capite Scorpj prima nocte Ianuarij fuerit, multus tumultus hominum erit. Quod si in uentre Scorpj, 40 diebus non cessabit pluuia. At si in cauda, erit omnium bonorum copia. Si uero in capite Sagittarij prima hora Ianuarij luna uenerit, iterum perturbatio regum redibit, & 9 annis fames præualebit. Quod si in cauda Sagittarij effulserit, Christianorum maximè pestilentia regnabit, & Saracenorum terram fames urget. Si autem in capite Capricorni, uel in cauda euenerit, fames erit in tota terra. At si in capite Aquarij, erit siccitas in Oriente: si est in uentre, erit persecutio gladij: si autem in cauda, erit perturbatio illius anni. Quod si in capite Piscium erit luna, præualebit malitia. Si uero in cauda luna erit prima hora noctis in calēdis Ianuarij, multi peribunt fame.

BEDÆ PRES-

BYTERI LIBELLVS

DE MENSURA HOROLOGII.

I quem delectat horologium componere siue metallinum, siue ligneum, quod ad instar perpendicularis uidetur formari: præter quod illud rotundum est, istud uero sēna latera habet, in quibus ordo horarum totius anni binis mensibus insignitur. Longitudo nanque quinque digitorum creditur sufficiens esse, plus minus uel. Grositudo quoq; si unumquodq; latus sufficit ad gnomonem & inscriptionem calendarum, satis uidetur. Prima linea quæ ascribitur 12 cal. Ianuarij atque Iulij, secundum placitum habeat initium: ipsum tamē spaciū sex æquis spacijs diuidatur, uel partibus, à primo puncto quod in una regione habetur, usq; ad umbilicum. Secunda uero, quæ 12 cal. Augusti & Maij assignatur, à medio sextæ horæ spacio primi ordinis fortiat terminum. Tertia, quæ Aprilis & Septembris iisdē (ut supra titulatur) calēdis, relicto dodrante penultimæ secundū ordinis horæ, quadrantem sumit exordium. Quarta penultimi spaciij tertie ferie, uendicat trientem. Quinta penultimi spaciij, quartū ordinis, quintam arripit partem. Sextæ lineæ terminus, quartæ horæ confinio quinti ordinis coæquatur.

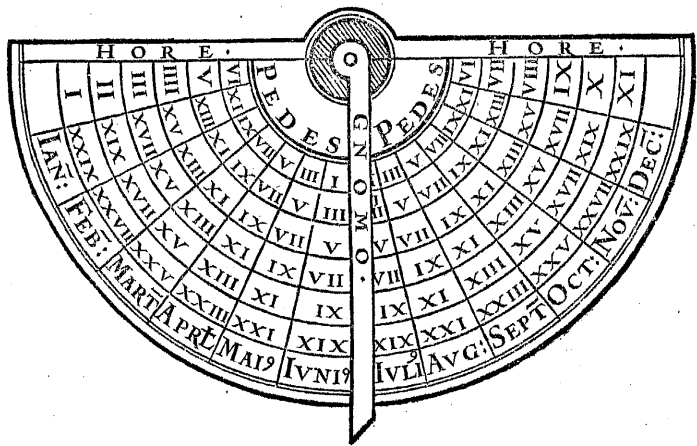
Ad

Ad meridiem inueniendum.

Circumscribe in plana tabula circulum, cuius centro rectissime insige gnomonem tantae longitudinis, ut umbra eius praedictum circulum excedat: & diligenter uide, quando praedicta umbra incipiat recipi infra ipsius circuli ambitum, & uestigia eiusdem umbrae se contra hentis punctis cautissime nota. Simili obseruantia uide, quando iterum circuli limitem exierit (quod fiet rursus factio meridie, cum rursus declinas umbra inferiora receperit) & tibi similiter puncta affige. Postea spacium, quod est inter

haec puncta, a centro per medium recta linea diuide. Postera uero die causa probationis explorans caute intueri, quando umbra gnomonis praedictam lineam operuerit, & tunc certo meridiem esse non dubites. Et ut haec cautius perficiantur, tabulam lapideam diligenter politam tibi sume, & eam in loco secreto huic operi congruo pone. Quo facto, eandem tabulam tali libramine, taliq; diligentia tandiu ponderando aequare non desistas, quousq; aqua supereffusa, aut aequaliter huic superiaceat, aut undiq; orbem aequaliter excedat.

HOROLOGIVM QD' CONTRA VNVMQVENQ MENSEM HABET ADVMBRA HVMANI CORPORIS PEDE SINGVLARVM HORARVM DIEI.

CONCORDIA XII MENSIVM.

Ianuarius & postea December.
Hora prima & undecima, pedes uiginti nouē:
hora secunda & decima, pedes nouēdecim.
Hora tertia & nona, pedes septemdecim: hora quarta & octaua, pedes quindecim.
Hora quinta & septima, pedes tredecim: hora sexta, pedes undecim.
Februarius & Nouember.
Hora prima & undecima, pedes uiginti septē:
hora secunda & decima, pedes septēdecim.
Hora secunda & nona, pedes quindecim: hora quarta & octaua, pedes tredecim.
Hora quinta & septima, pedes undecim: hora sexta, pedes nouem.
Martius & October.
Hora prima & undecima, pedes uiginti quinque:
hora secunda & decima, pedes quindecim.
Hora tertia & nona, pedes tredecim: hora quarta & octaua, pedes undecim.
Hora quinta & septima, pedes nouem: hora sexta, pedes septem.

Aprilis & Septembris.
Hora prima & undecima, pedes uigintitres:
hora secunda & decima, pedes tredecim.
Hora tertia & nona, pedes undecim: hora quarta & octaua, pedes nouem.
Hora quinta & septima, pedes septem: hora sexta, pedes quinque.
Maius & Augustus.
Hora prima & undecima, pedes uiginti & unum: hora secunda & decima, pedes undecim.
Hora tertia & nona, pedes nouem: hora quarta & octaua, pedes septem.
Hora quinta & septima, pedes quinque: hora sexta, pedes tres.
Iunius & Iulius.
Hora prima & undecima, pedes nouemdecim: hora secunda & decima, pedes nouem.
Hora tertia & nona, pedes septem: hora quarta & octaua, pedes quinque.
Hora quinta & septima, pedes tres: hora sexta, pedem unum.

DE

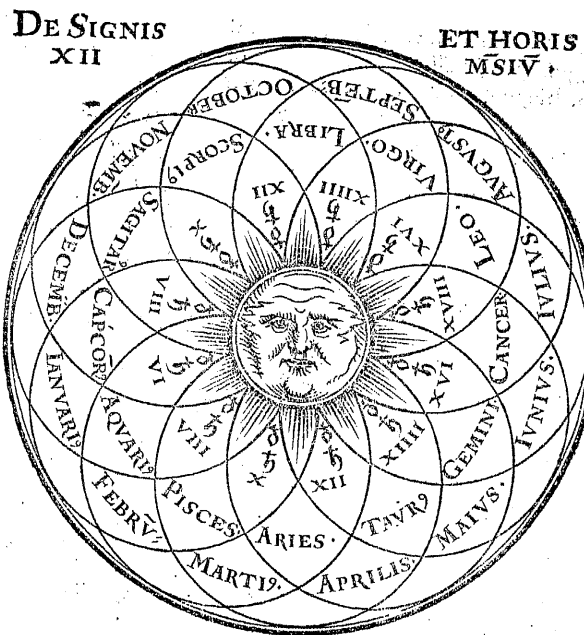
De tribus diebus periculosis:
Sunt 3 dies in anno, qui per omnia obseruandi sunt. 8 idus Aprilis, ille dies lunis, intrate Augusti, ille dies lunis, exire decembris, ille dies lunis obseruandus est, in quibus omnes ueni in homine & in pecude plenae sunt. Qui in his horis aut pecus percusserit, aut statim, aut 3 die morietur, aut 7 die periclitabitur. Et si potionem acceperit, intra 15 dies morietur. Et si masculus aut foemina in his diebus nascitur, mala morte morietur. Et si de aca in his diebus aliquis manducauerit, intra 15 uel 40 dies morietur.

De Aegyptiacis diebus,
Sintenebrae Aegyptus Graeco sermone uocantur, Inde dies mortis, tenebrosos iure uocamus. Bis deni, binique dies scribuntur in anno, In quibus una solet mortalibus hora timeri:

Menis quique duos captiuos possidet horum, Nec simul hos iunctos, homines ne peste trucidet, Iam prima dies, & septima sine timetur. Ast Februari quarta est, praecedit tertia finem. Martis prima necat, cuius sic cuspidis quarta est. Aprilis decima est, undeno & sine timetur. Tertius est Maio, lupus est, & septimus anguis. Iunius in decimo, quindenum a sine salutat. Tredecimus Iulij decimo innuit ante calendas. Augusti nepa prima fugat de fine secundam. Tertiam Septembris uulpis ferit e pede denam. Tertius Octobris gladius decem in ordine necat. Quinta Nouembris acus uix tertia mansit in urna. Dat duodena cohors septem, decemq; Decembris. His caueas, ne quid proprio de sanguine demas, Nullum opus incipias, nisi forte ad gaudia uadat, Et caput & finem mensis in corde teneto, Ne medio ima ruas, sed clara per aethera uiuas.

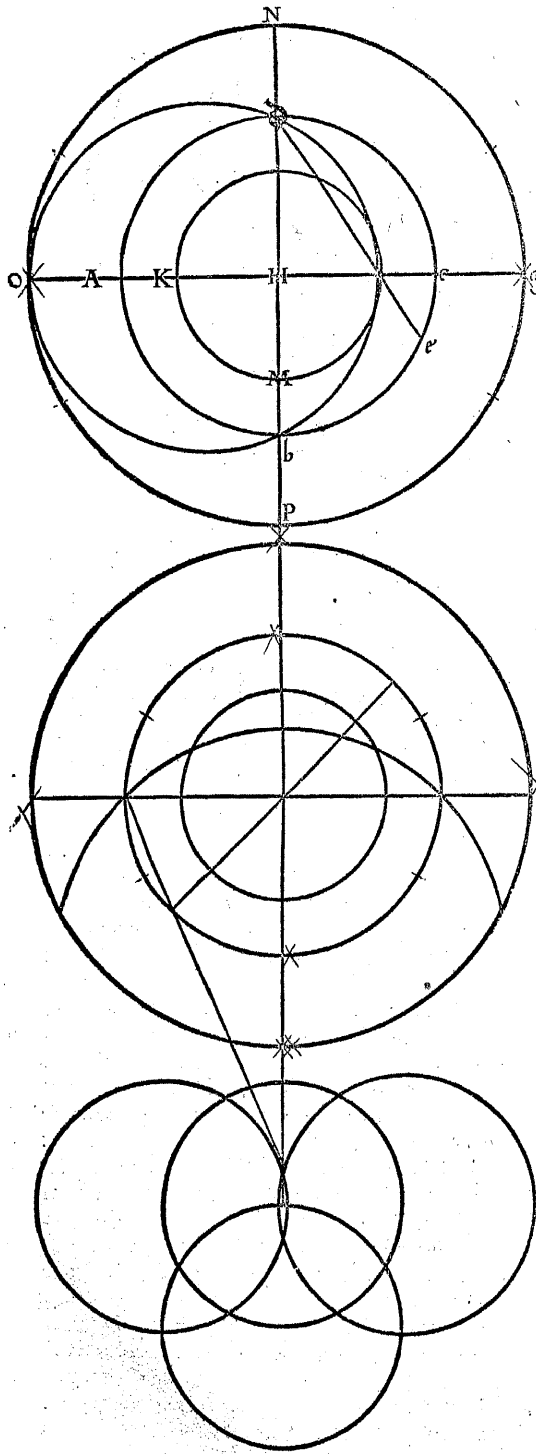
BEDA PRESBYTERI LIBELLVS DE ASTROLABIO.

In compositione astrolabij tres primus circuli scribuntur, primus & maior capricorni, secundus librae & carnarum, tertius caeri, quorum mediis primis inuenerunt sapientes, & per 4 partes diuidebant, ducetes lineas quas nomina habent alcotum, de a usq; c, & de b usq; d singulis partibus 90 donates, & totum circulum in 360 diuidebant. Postea de c b, idest 90 partibus, 24 abstrahant, quod est c e, & de ipso termino, idest e, aequanimiter lineam ducebant usq; d, quae transiens, truncat alcotum ex parte c, ubi est i. Quo facto, ponebant circulum in h i, & sic circulum ducentes, cir-

culum inferiorē, idest i k l m exarabāt, deinde ex parte c d, similiter 24 abstrahēbāt, quod est c f, & de ipso termino i f ducebant lineam aequalem usq; d e, extendentes alcotum de c usq; g, & ibi alcotum & lineam coniungebant. Post circulum ponentes in h g, circulum g n o p posteriorē construēbant. Circulum casarū, idest o d i b construēbāt, diuidētes alcotum l o per mediū, ubi est k, & ponētes circulum in medietatis puncto, & in o & in l circulum ducebant. His constructis aggrediebatur primū construere almucātarat, accipiebant circulum a b c d, qui diuisus est in 360 gradus, & ex parte b a abstrahēbāt latitudinē ipsius climatis cuius astrolabium querebāt construere, ut de climata 6. in qua est supina Roma, Germania, abstrahēbāt 42, cuius terminus est g, & de g ducebant lineam per h usq; i, de hinc ducebant lineam de c per l, & almeret h d, & ipsam lineam c i extendebant foris circulos simul, quousq; ambrae se rectissime iungebant, ubi stat k. Fecerunt etiam aliam rectam de c usq; g, quae transiens diuidat ipsum almeret ubi est l, postea lineam l k, quae est almeret, diuiserunt per mediū, & est medietas d, & ponebant aldebit, idest circulum in d l, & sic circulum ducebant. Et ecce primū almucātarat de n per c l a usq; m ceteros almucātarat per singulas diuisiones 360 partium construere, circulum regulam, incipiens ab altitudine ipsius terrae, quasi de c d e, facere regulam immobili in puncto z, quousq; peruenias ad punctum deforis astrolabus, ubi se coniungunt lineae: ut puta, pone regulam in c in circulo deforis aut intus, & extēde usq; z, & ubi tangit regulam lineam mediā, ibi fac signū, postea pone regulam in d, ut nō se moueat in z: & iterū fac signū in mediana linea. & deinceps, & per ipsa signa lineae careant aldebit, & construere almucātarat. Si queris

Si quæris totum astrolabium construere, intermitte de 360 partibus, si uis, quartariam, quatuor gradus si quinariam, quinque. Similiter facias ex altera parte astrolabij. Si quæris & in intimo almucantarati, si est totum astrolabium, unus in medio circulo remanet uinctus. Si quartaria, quatuor si quinque, quinque puncti.

Ad circulos in astrolabio inueniendos. Figura inueniendorum circularum, medius qui equinoctialis dicitur, ex arbitrio artificis componatur. Hic eundem duabus lineis ex transuerso ductis per centrum, in 4 partes æqualiter diuide. Et has partes quaternis signata literis a b c d, & lineam quæ de a & c trahit ultra circulum longe uerbis porrige. his ita dispositis, unam quartam, id est a d, in 90 partes diuide: quo facto, in 4 parte uersus a, i literam pone, immotoque uno pede circini uertit in aliam partem a, & ubi circulum tagat e literam insige. Postea duc lineam de d in l, & uide diligenter ubi diametrum idem quæ de a, uadit ad c tagat, ibique signum pone, posteaque pede uno circini in centro quod est f, alio ubi linea lineam tagat, circulo uolue, & habebis circulum minorem. rursus duc lineam de d, per e, donec diametrum tagat, & ibi punctum imprime, & ut prius pone unum circini pedem in centro supra dicto, alio ubi linea lineam tagat, circulo uolues habebis circulum maiorem.

De dispositione climatum. Nostrum uolens disponere clima c b, in 90 diuide, & in 49 gradu pone literam e, & ex alia parte quod est a b, tunc de spacio tolle, ibique h mitte: deinde quod est inter h & e, in 18 partire ita hoc diuiso diligenter obserua, ut unum caput regule a, semper subiacet: aliud de nouula in nouula, quas medio circulo inscripsimus, mouet ubi circuli meridianam tagat lineam, punctum pone, quod ultima linea de a incipies, per medium h trahens, supra dictam meridianam lineam longe extra maximum circulum tagat. quædam sub oculis habebis, spaciisque quod in extremis est punctos per medium diuide, fixoque uno pede circini in medio, alio infra circulos dum circulo uoluis, primum almucantarati te inuenisse lætaberis. aliud inuenire dum quæris, idem fac de punctis qui aliternis positi sunt sub extremis. q si caute de punctis omnibus feceris, omnia tibi almucantarati succedere uidebis. Post hæc spaciū maximum & minimum circuli, q primò almucantarati superiacet, in 12 ordines diuide, exteiorque circino ad primam almucantarati mensuram, eius unum pedem alicubi pone & eundem de loco ad locum radiu moue, usque ad alteros primos punctos de 12 maximum minimumque circuli tagat. Quod dum fit de puncto ad punctum circini uolens, primam horam inuenies. Eadem circini mensura seruata, de puncto ad punctum lineam trahens, duodenas horas reperies.

De reticuli mensura. Restat de reticuli mensura dicere, quod scriptis exequi nimis est difficile, ipsum zodiacum sic inuenies. ad superiorē respiciēs figuram, meridianam lineam de n in o, per medium diuide. hacque medietate unum circini pedem pone: alio, dum circulum ductis, signiferi lineam habebis, huc eundem signiferum in 12 partes diuide, non per seipsum, sed per exteriorē umbonem: quartum partium quædamque secundum quinque partita interualla, quæ græce tabule sculpta uides partire.

umbonem: quartum partium quædamque secundum quinque partita interualla, quæ græce tabule sculpta uides partire. B E D E

BEDÆ PRESBYTERI DE NATIUITATE INFANTIVM LIBELLVS.

Qui in septem nascitur mensibus, si sit masculus, triginta diebus formatur, in quadraginta mouetur. Fœmina, in trigintaquinque formatur, in septuaginta mouetur, ducentis decem diebus completur.

Decem mensium masculus, quadraginta quinque formatur diebus, & nonaginta mouetur. Fœmina, in quinquaginta formatur, in centum mouetur, in trecentis nascitur.

Nonem mensium masculus in quadraginta formatur, in octoginta mouetur. Fœmina, in quadragintaquinque formam suscipit, in nonaginta motum, ducentis septuaginta diebus nascitur. Masculus ideo citius completur, quia sperma unde nascitur, fortius atque calidius est.

De ossibus.

Omnia corporis ossa, sunt quadraginta unum & ducuntur septem capitibus, quatuor paria, quatuor decem maxillaria, dentium sedecim, unum palati, duo menti, dentium suorum sedecim, spondiles uiginti quatuor, coxarum tres, ani tres, costæ uiginti tres, teneritudines octo, spatulae duæ, capitum spatularum duo, scularum duo, armorum duo, cubitorum superiorum duo, inferiorum duo, rasche manuum sedecim, peccinis in manibus octo, digitorum triginta, ancharum duo, calcaneorum duo, nauicularum duo, rasche pedum decem, peccinis in pedibus octo, digitorum triginta.

De neruis, & dentibus.

Omnēs nerui pares atque impares sunt triginta. Dentes sunt quasi quedam plantaria, ossibus & mento insita, qui sunt triginta duo, sedecim enim in maxillaribus sunt positi, quorum quatuor in parte anteriori, pares uocantur & quadrupli, lati & acuti, incisores dicti à medicis, sunt enim necessarii ad incisionem cuiuslibet cibi. Duo uocantur canini collaterales quadrupli, in summitate acuti, in radice uerò lati, duris cibis commolendis apti. Sunt & decem alij utrinque quini collaterales quadrupli, lati atque grossi: hi molares sunt uocati, ad molendum enim & frangendum cibum fuerunt necessarii. Iste idem dentium numerus in mento, est intelligendus: hi omnes sunt furcati, sed in eis sunt quidam diuersi, alij enim quatuor, alij tres, alij duos, alij enim habent furculam, quadrupli atque pares idem molares tres, ultiores quatuor, primi molares infra positi, duas habent, ultimi tres.

Tres dies & noctes sunt, in quibus si uir natus fuerit, corpus eius sine dubio integrum manebit. Bedæ, tom. 1.

net usque in diem iudicij: hoc est in 6 calend. Februarij, & 3 cal. & idus Febr. & suum mysterium mirabile est ualde.

Die Dominica hora diurna, siue nocturna qui natus fuerit, magnus erit & splendidus. Feria secunda, fortis erit. Feria tertia, cupidus erit, & de ferro moritur. Feria quarta, tractator regni erit. Feria quinta, affabilis erit & honorificus. Feria sexta, ritualis erit & multum luxuriosus. Sabbato, raro utilis erit.

BEDÆ PRESBYTERI DE MINVTIONE SANGVINIS LIBELLVS.

Mini tempore, die ac nocte si necessitas urget, in acutis passionibus, oportet phlebotomiam adhibere, precipuo tempore ab octauo cal. April. usque in septimum cal. Iunij utilitas est sanguinem detrahendi, quia tunc sanguis augmentum habet. Sed postea obseruanda sunt qualitates temporum & cursus lunæ, hoc est, luna quinta, decima, decima quinta, uigesima, uigesima quinta, trigesima. In his diebus non oportet phlebotomiam imponere, quia in istis diebus multi medici affirmant, quod infinitus numerus hominum per hanc negligentiam, non obseruantes qualitates temporum & cursum lunæ, mortui sunt. Nam per omnia obseruandum est à quindecimo calen. August. usque in nonas Septemb. quos caniculares dies appellantur phlebotomiam imponere, nec catarticum accipere: quia omnes humores tunc mixti sunt, nisi (ut iam diximus) si ictus euenit ex acutis passionibus, aliud fieri non potest nisi feriat, & uasitas uel iniquitas sanguinis euaporetur.

Catartico autem uno tempore, uel ab octauo calen. Octobr. usque in octauum calend. Decembris utile est, quia quod per hyemem & per æstatem corpus in choleram & phlegma contraxit, iam dicto tempore purgari euenit. Si enim diligenter purgatum fuerit, securus à cholera esse potest. Sola obseruatio ciborum & potus sit, ut quod oportet utatur, & à quibus lædi potest abstinetur. Quid est phlebotomia nisi recta incisio uenæ. Quibus locis phlebotomia uenam incidere debemus. Arterias uenas in occipito, propter querelam capitis & maniarum passionem, usque ad os mensura quatuor digitorum de aure. De ambis temporibus incidimus, propter effusionem oculorum. De suba tus lingua, duas propter rheuma gingiuarum, uel uicia oris, & dentium dolorem. De fronte tres, propter dolorem capitis, & alienationem in phrenesim. De naribus duas, propter grauitatem capitis & oculorum. De collo duas, propter humorem in capite. De brachio tres, qui per totum corpus reddunt sanguinem, capita d d.

nealinea, matriçia, capfale. De manu duas, unam super pollicem propter inflationem pulmonis, & aliam de minimo digito propter inflationem splenis. De subus talo infra propter podagricos, phreneticos, sciaticos, uel lumborum, & mulieribus quibus mēstrua non ueniūt & non concipiunt. De foris duas propter renum dolorem. Desuper pollice pedis duas propter indignationem testicularū.

Plures sunt dies ægyptiaci, in quibus nullo modo nec per ullam necessitatem licet hominī uel pecori sanguinem minuire, nec potionem inpendere, sed ex his tribus maxime obseruandū, octauo Idus April, illo die iunīs, in ur̄e Augusto: illo die lunis, exeunte Decēbris illo die lunis, cum multa diligentia obseruandū est, quia omnes uenæ tunc plenæ sunt.

Qui in istis diebus hominem aut pecus in cetera, aut statim aut in ipso die uel in tertio morietur, aut ad septimum diem non perueniet, & si potionem quis acceperit, quindecimo die morietur: & si masculus siue mulier in his diebus nati fuerint, mala morte morientur: & si quis de aua in ipso diebus māducauerit, quindecimo die morietur.

Mense Ianuario intrante die primo, & exeunte die septimo Luna eiusdē mēlis, prima, quarta, quinta, octaua, quindecima, a phlebotomia & purgatione, uel a qualibet incisione abstinendum est.

Mense Februario intrante die octauo & exeunte die septimo. Luna eiusdē mēlis, prima, quarta, quinta, octaua, quindecima, uigesima quinta.

Mense Martio, in ur̄e die tertio, exeunte die septimo. Luna eiusdē mēlis, decima quinta, decima sexta, decima septima, decima octaua.

Mese Aprilī intrante die decimo, exeunte die undecimo. Luna eiusdē mēlis, nona, septima, uigesima.

Mense Maio intrante die quarto, exeunte die septimo. Luna eiusdē mēlis, quinta, decima, decima sexta.

Mense Iunio intrante die octauo, exeunte die quinto. Luna eiusdē mēlis, quinta, sexta, septima.

Mense Iulio intrante die decimo septimo, exeunte die decimo. Luna eiusdē mēlis, decima sexta, decima septima, decima octaua, uigesima septima.

Mense Augusto intrante die quinto, exeunte die decimo quinto. Luna eiusdē mēlis, decima nona, uigesima, uigesima prima.

Mense Septembri intrante die nono, exeunte die nono. Luna eiusdē mēlis, quinta, decima quinta, uigesima quinta.

Mense Octobri intrante die nono, exeunte die decimo Luna eiusdē mēlis, sexta, septima.

Mense Nouembri intrante die quinto, exeunte die sexto, Luna eiusdē mēlis, decima quarta, uigesima quinta.

Mense Decembri intrante die decimo quinto, exeunte die octauo. Luna eiusdē mēlis,

prima, decima quinta, decima septima.

Præterea in mense, Luna prima, quinta, nona, & decima quinta, & tres dies inchoationis, & tres antequam exeat prædicta abstinētia, obseruandæ sunt.

Luna prima, tota die est bona.

Luna secunda, non est bona.

Luna tertia, bona.

Luna quarta, in matutino bona est.

Luna quinta, non est bona.

Luna sexta, non est bona.

Luna septima, tota die est bona.

Luna octaua, de nona usque sero est bona.

Luna nona, non est bona.

Luna decima, bona est.

Luna undecima, non est bona.

Luna duodecima, bona est.

Luna decimatercia, bona est usque ad nonam.

Luna decima quarta, bona est.

Luna decima quinta, non est bona.

Luna decima sexta, inutilis est.

Luna decima septima, tota die est bona.

Luna decima octaua, non est bona.

Luna decimanona, melior est.

Luna uigesima, tota die est bona.

Luna uigesima prima, in matutino bona est.

Luna uigesima secūda, ab hora sexta bona est.

Luna uigesima tertia, ab hora octaua bona est.

Luna uigesima quarta, bona est.

Luna uigesima quinta, non est bona.

Luna uigesima sexta, non est bona.

Luna uigesima septima, tota die bona est.

Luna uigesima octaua, non est bona.

Luna uigesima nona, non est bona.

Luna trigesima, non est bona.

Quinta, decima quinta, uigesima, uigesima

quinta, trigesima, in his phlebotomari prohibet. A decimo quinto, calen. Augusti, usque in nonas Septemb. dies caniculares titulatur, in quibus nec phlebotomum imponunt, nec potionem dabant. Porro uero ab octauo calend. Octob. usque ad octauum calend. Decembr. utilis est.

Omni tempore, si necessitas urget, phlebotomum est adhibendum. Verum ab octauo cal. April. usque ad octauum cal. Iun. utilissimum est sanguinem detrahendi tempus, quia tunc crescit sanguis in homine. Postea obseruatio nem temporum & cursus Lunæ habenda.

BEDÆ PRESBYTERI DE SEPTEM MVNDI MIRACVLIS LIBELLVS.

De septem miraculis mundi, manu hominum facti. Quod primum est, Capitolium Romæ, salua iō ciuium, maior quam ciuitas, ibi que fuerūt gentium a Romanis exararum statuar, uel deorum imagines, & in statuarum pectoribus nomina gentium scripta

quæ a Romanis capta fuerant, & tintinabula in collibus eorum appensa. Sacerdotes aut per uigiles diebus & noctibus per uices ad harum cultodiam curam habentes intrebant: si quælibet earum moueretur sonum mox faciente tintinabulo, ut scirent quæ gens Romanis rebellaret. Hoc autem cognitio, Romanis principibus uerbo uel scripto nunciabant, ut scirent ad quam gentem reprimendā exercitum mox desinare deberent.

Secundum,

Pharus Alexandrina super quatuor cancos uitros per passus uiginti sub mari fundata est. Hæc nanque mirum, quomodo tam magni cæciferi possent, uel quomodo deportari & non frangi ualere, qualiter fundamenta cementitia desuper hærere potuerint, uel quomodo sub aqua cementum stare ualeat, & quare canci non franguntur, & quare non lubricant defusa per facta fundamenta.

Tertium,

In Rhodo insula Colossi imago ærea centū triginta sex pedum fulis facta: hoc mirū quælit tam immensa moles fundi potuisset, uel erigi & stare.

Quartum,

Quartum miraculum simulacrum Bellerophonis ferreū cum equo suo in summa ciuitate suspensum, in aere sistere, nec carenis penditur, nec desuper ullo stipite sustentatur, sed magni lapides magnetum in archiuolis habentur, & hinc & inde in assumptionibus trahitur, & in mensura æquiparata consistit, est autem æstio matio pōderis circa quinque millia librarū ferri.

Quintum,

Quintum miraculum theatrum in Heracla, de uno marmore ita sculptum est, ut omnes cellule & mansiones muri & antra bestiarum, ex uno solidoque lapide factum est, super septem cancos de ipso lapide sculptos appendens sustinetur: & nemo in gyro ipso tam secreti, aut solus aut cum aliquo loqui potest, quod ipsum non audiant qui in gyro ædificij sistant.

Sextum,

Sextum miraculum, balneum, quod Apollo taneus cum una candela consecrationis incendit, Thermas perpetuo igne sine ulla administratione calentes fecit.

Septimum,

Septimum miraculum, templum Dianæ, super quatuor columnas, prima fundamenta percussa sunt arcuū, deinde paulatim succrescens super quatuor arcus eminentiores lapides arcibus prioribus suppositi. Super quatuor, octo columnæ, & octo arcus positi: inde tertio ordine æqua ponderatione per quatuor partes succrescens, super eminentiores lapides positi. Super octo sexdecim fundati sunt: super sexdecim, triginta duo: iste quartus est in quinto ordine sexaginta quatuor columnæ finem faciunt tam mirabilis ædificij.

Bedæ tom. 1

BEDÆ PRESBYTERI HYMNI.

DE ANNO.

Is sena mensium uertigine uoluitur annus, Septimanis decies quinis simul atque duabus. Centenis bisque tricenis quinque diebus,

Qui ternis gaudet diuisus stare columnis. Scilicet idibus & nonis, simul atque calendis. Nam quadris constat nonis cōcedere menses. Omnes excepto Marte & Maio sequitur, quos Iulius, October, senis soli hi moderantur.

Sepdenis petet hos pariterque flagrare calēdis. Octonisque simul pares sunt idibus omnes.

Ianus & Augustus semper mensisque Decēber, Voluuntur denis tantum nonisque calendis.

Et contra currunt nonis bis ritē quaterni, Iunius, Aprilis, September, ipse & Nouember.

Sedenis Februus citō solus ab omnibus errat, Biffenis sic nanque rotatur mensibus annus.

Per Nonas Idus decurrens atque Calendas. De ratione Temporum.

Annus solis continetur quatuor temporibus, Ac deinde adimpletur duodecim mensibus.

Quinquaginta & duabus currit hebdomadibus, Trecentenis sexaginta atque quinque diebus.

Sed excepta quarta parte noctis atque diei, Quæ dierum superesse cernitur serie.

De quadrante post annorū bis binorū terminū, Calculantes colligendū decreuerunt biffextū.

Hinc annorum diuersantur longæ latitudines. Quorū quidā embolismi, quidā sūt cōmunes.

Breuis quippe qui uocat cōmunis lunaris, Solis semper duodenis terminatur mensibus.

Longus autē qui omnino embolismus dicitur, Lunæ tribus atque decem cursibus colligitur.

Breuioris anni totus terminatur circulus, Trecentenis quinquaginta, ac quatuor diebus.

Longus uero lunæ annus in dierum termino, Continetur trecenteno, octogeno, quaterno.

Vno nempe atque decem diebus in ordine, Breuis annus anni solis superatur agmine.

Nouem uero embolismus atque decē diebus, Peruidetur anni solis eminere cursibus.

Ac per istam sui semper incrementi copiam, Breuiorum longiores compensant inopiam.

Dehinc decem atque nouem annorū statuitur. Tēpus certū quo lunaris terminus porrigitur,

In quo lunæ replicantur cursu quodam subtili, Bis centeni terque deni semel quini circuli.

Hinc & inde ut exigit perseueranda ratio, Se per partes dies saltus interferit spatium,

Attra quoque supra dictū habent semper spatium, Dies solis atque lunæ æquū pondus partium,

Huius cycli pars uocatur ogdoas anterior, Ac deinde appellatur endecas ulterior.

dd 2

Ogdoadi deputantur octo anni priores,
 En decade reliquorum destinatur series.
 In hoc cursu sunt anni breuiores duodecies,
 Anni uero longiores supputantur septies,
 Talis quippe cum annorum circulus extenditur,
 In eundem lunæ cursum circulus reuertitur.
 Solis uero in idipsum non recurrit series.
 Donec anni reuoluantur octies & uigies.
 Adimpleto sane solis supra scripto tempore,
 Reclinatur absque ullo resistenti rancore.
 His itaque reciprocis alternata cursibus,
 Solis lunæ diuersantur tempora temporibus.
 Sed ad prima post annorum recurrent initia,
 Quingentorum ac triginta atque duum spatia,
 In hos cyclo per concursum celi luminarium,
 Manifesta sunt festa dierum paschaliū.
 Qui porrectus per extensam annorum uertiginē,
 In eandem (ut prædixi) recurrit originem.
 Paschæ uero longos, breues, intellectu uarios,
 Hoc excepto multum plures conscripserunt circulos.
 Quos dispono præterire breuitatis gratia,
 Quorum nobis nec non nota numeri peritia.
 Altum cœli quæ creauit terras atque aquora,
 Doxa regi per æterna Deo soli secula Amen.
 De celebritate quatuor temporum.
 Temporibus certis excurret quatuor annis.
 Explicat & menses triplicatus calculus idem.
 Hinc constat termos completi singula menses
 Tempora, qui uotiuua Deo ieiunia præci.
 Instituerent patres ternis celebranda diebus.
 Horum me causas abfoluere chare petisti.
 Sed magis ex alijs te talia querere uellem.
 Edere multiplici qui istæ sermone ualerent.
 Nam mihi sermonis nec copia suppetit ulla,
 Arcanum neque quid sensus scrutari istud.
 Atque etiam si quid recti garrere uideamur,
 Ridetur, fastiditur, spuitur, laceratur.
 Vnde ego decreui de talibus esse silentium.
 Non ignota tamen perstat sapientia summi
 Iudicis, exacturus erit qui credita uerbi.
 Cum lucro, ueniens in maiestate talenta.
 Lucra reportantes penetrabunt gaudia regni.
 Seruus iners tenebras trudetur in exteriores.
 Id reputans, uereor celare quod omnipotentis
 Gratia multorum largitur ad utilitatem.
 Accipe quapropter pro nosse quod instituisti
 Quarere, & ut recte dictum sit, sedulus ora.
 Singula coplecti ternos iam tempora menses,
 Fatus eram, ternosque dies celebrare per unum.
 Quodque cibi potusque superfluitate recifa.
 Tres igitur menses totidem compone diebus.
 Ut pro mense dies uno respondeat unus.
 Non primo tamen aut extremo temporis ista.
 Mense celebrantur, medius sed ad ista dicatus.
 Hinc sibi transactum conglutinat inde sequentem
 Ut circumpositos, uicino nectare perflet.
 Forsitan & menses qui sint & tempora queras.
 Talibus ostisij quot sanctio præscia relegat
 Tempora uer, æstas, autūnus, hyemsque uocatur.
 Tempericem ueris, sacrant ieiunia Martis,

Florigeroque nitent ueluti uernantia sexto.
 Iunius æstatis hæc cauma refrigerat unda.
 Temporis incentiua simul carnisque refrenans,
 Quo potius fructu carteris quam canet aristas.
 Autumnum simili September opimat ameno
 Munere quam Bachi festo iucundior isto.
 Fruge monens iam collecta laudare datorem,
 Vltimus è numero nomen sortitus & imbi.
 Mensis eodè hyberna uenustat tempora sero,
 Et quanquam rigidis constringit rura pruinis,
 Creditur hoc certe cœlum referare sereno.
 Terrigenasque monet Christo accusare platos.
 Hoc etiam cœlum iucundo rore rigatum.
 Nubibus almissis iustum distillat in aruis.
 Et nullum brutis fructum parientibus aruis.
 Vita saluiferum tellus producit hichyn.
 Et licet his animam dapibus pinguescere scimus
 Et uitæ causa fiant hæc cuncta futura.
 Nemo tamè ceptum poteris percurrere collè,
 Si desint alimenta uitæ, sumptusque laboris,
 Nec tamè hæc aliunde nisi ab auctore petenda,
 Nec uerit hæc a fenos poscere, sic tamen istis,
 Vramur medijs, ueris ut in æthere fruamur.
 Talibus ergo modis animarum comoda primū
 Quarantur post hæc præsentis feria uitæ.
 Quis sine nō potis humanam subsistere corpus.
 Illa tamen quibus a superis non impediam.
 Et quia temporibus ueniunt hæc singula certis
 Temporibus quoque largitor laudandus eisde,
 Maxime laus quam uis eius nunquam reticenda,
 Anni principium uer, principium quoque mundi.
 Semina cunctarum frugum uer trudit ab aruis,
 Fronde nemus uestit, tellurem floribus ornat.
 Iam læta uitis uergent in palmitæ gemmæ.
 Tunc armata mares repetit & gramina tōdēt,
 Vtibus hæc nostris iussit seruire creator.
 Seruiat ergo creatori deuotio serui,
 Cui dedit hæc aruis æterna daturus in astris.
 Astas bella ciet gentes æstate mouentur.
 His ut compressis tranquilla pace fruamur.
 Liberiorque Deo secura mente uacemus.
 Ecclesiæ pietas pro naris sedula poscit.
 Nubila cuncta fugans æstas mundumque serenans.
 Prata fecat, frumenta recondit, horrea rumpit.
 Pro quibus auctori grates fas reddere summas.
 Autumnus placidas prætexit collibus uuas,
 Visu iucundas, esu tactuque suauas.
 Quis pressis gratum distillant præla liquorem.
 Arbore poma legit, per cellas unā reponit.
 Hæc tellure ferente, sed omnipotentē iubente,
 Immemores conditoris, saclicque futuri.
 Et quis spes nulla post hæc super æthera restat
 Potibus atque cibis distendant ista largis.
 Hanc sibi pro summo reputantes munere parit
 Christicolæ agitare decet conuitia parca.
 Et iugibus uotis precibusque instare profusis,
 Supplicibusque patre rogare precatibus almū.
 Adiuuata uer ferat hæc, non præmia ponat.
 Conferat ista solo donec horum indiget usus,
 Seruet at illa polo, quibus est sine nemo beatus,
 Frigore brumali tandem tellure rigente,
 Frugibus

Frugibus exhausta, nec iam patiente ligonem.
 Nullus honos capis, florū iam nulla uetustas,
 Torpentes inuitat hyems, genialis ad ignem.
 Oria, luxuriam, potumque cibumque suadens.
 Cōuenit hæc precibus, parco & cōpescere uictur,
 Illecebras carnis, castiget inedia uentris.
 Temporibus discreta suis ieiunia dixi,
 Rebus ut hoc etiam obseruatio sancta caducis,
 Cōducatur carnis dū compede nectimur arcta.
 Restat adhuc aliquid sacratius insinuandum.
 Ecclesiæ siquid hæc haud alijs sacrare ministros,
 Mensibus usus habet, nec nō & solibus istem,
 Viper grata Deo ieiunia corde piati,
 Dignius assumant altaris munia sacri.
 Vtus at iste tamen, non humana arte repertus,
 Ecclesiæ proceres illum facer atque senatus,
 Cœtus apostolicus diuino pneumate plenus.
 Instituit sacramque dehinc transmissit habendum.
 Paulus apostolico dudum sacrandus honore.
 Auspicio tali Barnabas necne dicatur.
 Nam scriptura refert uerax ueraciter illos,
 Cū precibus ieiunasse prius, sic ad ista uocatos
 Quosque pari uoto comitata caterua priorum,
 Impositis manibus doctores misit in orbem.
 Spiritus ætheris ueniens quoque sanctus ab aula
 Ieiunos quos reperit orantesque repleuit.
 Ergo suis simili hunc etiam modo ministris.
 Ecclesiæ deuota fides exoptat adesse.
 Hoc sine nepe Deo condigne nemo ministrat,
 Nec placet ulla Deo tali non igne cremata,
 Victima, nec aliter gratum sibi spirat odorem.
 In re tam summa nec ipse uacare dierum,
 Mysterio numeroque corrufcans creditur ordo.
 Quā bene per termos ieiunia Christicolarū,
 Soluuntur soles, trinum qui nomen & unum.
 Trinum personis, unum deitate fatentur:
 Nec minus & facer est factis in talibus ordo.
 Quartus enim sextusque dies ac septimus istis
 Nonnulla ratione sacris reputatur agendis,
 Sed primos quarta feriam sextamque uocantes,
 Sabbati ab antiqua mutuamus lege uocamen,
 Mercurij Venerisque dies hos præscia uocabat
 Atas, salforum uenerans portenta decorum,
 Saturni que patrem quem credidit esse decorum.
 Quarta nepe die truculentus proditor olim
 Ascita pactum fecit sibi plebe nefanda,
 Traderet ut Christum quo lætificauit iniquos.
 Cū gaudet mundus par est mœrere fideles.
 Rursus eis gaudētibz hos mœrere necesse est
 Hæc deuota die ieiunet concio Christi.
 Qua cōspirat iniqua cohors in sanguine christi
 Certent hi precibus, cū certat fraudibus illi.
 Cōdidit in sexto, lapsurumque reuexit homonē.
 Omnigena hic & ibi factor pietate redūdans,
 Nec uero peccasse die fortassis eodem,
 Ac paradisiaca propulsus sede negatim,
 Quo magis ergo die frenenda libido ciborum
 Quā necesse quo merita est punita libido ciborum,
 Hæc quoque mortificare decet terrena redēptos
 Membra die qua morte auctoris uiuificantur.
 Septima cū precibus ieiunia casta reposcit,
 Beda, tom, 1.

Hæc chorus ille sacræ apostolici ordinis olim,
 Iniusta pro morte piflugendo magistri,
 In sacram protelabat ieiunia noctem,
 Præstolando resurgentem ut prædicerat ipse,
 Fluxit ab hinc mos ecclesiasticus iste salubris,
 Sabbata ieiunent Christi per singula serui,
 Expectentque suum redeuntem a funere regem,
 Morte triumphata spolijs Acherōtis onustum.
 Hæc de sacrata serie dixisse dierum
 Sufficiat, nunc ecclesiæ hanc aptare ministris.
 Collibet his qui altari accedunt forte diebus,
 Sex huius scæli discurrunt ordine certo,
 Ætates, quarum quarta legē atque prophetas,
 Præcipue constat uiguisse scientia quorum.
 Altaris semper debet comes esse ministris.
 Prouidere patres hoc ipsum significare.
 Officio nam & ob hoc geminatur lectio sacris
 In quarta semper feria per tempora cuncta.
 Sexta ætate Deus hunc uenit uisere mundum
 Factus homo, in quo concordant lex atque
 propheta,
 Signat hoc una die legitur quæ lectio sexto.
 Septima cum senas habeat, titulat duodenas.
 Romana quæ in urbe caput quæ dicitur orbis,
 Ob populos uarij sermonis in urbe fluentes,
 Tum Græco tum Romano sermone leguntur.
 Taliter ex senis fieri constat duodenas.
 Non sensu uario, sed tantum dispare bombo.
 Hæc etiam feria benedictio præfulis ore,
 Confertur Christi formam tenet ipse sacerdos,
 Cœtus apostolicus totidē in lectoribus astat,
 Diffundens uarijs cœlestia dogmata linguis.
 Septimus atque dies diuino pneuma figurat,
 Pneumatis ipsius septena charismata nanque
 Omonymus Iesu describit ab inde propheta,
 Ergo suos Christus benedicens ipse ministros,
 Munere corda insignit eorum spirituali,
 Cur tamen hoc numero signetur spiritus almus
 Dicere non possunt nostræ ieiunia lingua.
 Sed tamen ipse solet rudentū soluere linguas
 Humanas, ut ritè queant proferre loquelas.
 Omnia quem propria collaudant uoce creata,
 Qualiter hic igitur aptetur calculus illi,
 Ut mihi dignetur referare fideliter edam.
 Ipse stylū tamē, ipse manū regat oro loquelæque
 Ut se dignè queat nosster depromere sermo.
 Nulla cerno romē que diuidat heptadē almā,
 Indiuisa manet, partes quia respuit æquas.
 Vnanimes que reddit eos quos spiritus implet.
 Vel quia septenis discurrunt secla diebus.
 Spiritus omnigena monstratur dote replere,
 Maiestate sua quos dignos iudicat esse.
 Sed tandem redeamus ad intermissa parūper,
 Dicamusque dies operi cur septima tanto
 Maxime deligitur: uel quid numerus uelit iste.
 Quatuor atque tribus, septē cōstare uidemus
 Quatuor ex totidem corpus cōpactū elemētis
 Tres animam signat triplici ratione eluentem.
 Ast animę conuictus corpus format homonē.
 Quatuor ergo tribus hominē cocuntia reddūt
 Sed tria de superis manantia quatuor imis.

Quæ superis ueniunt uegetat terrena potenter,
Tunc tamen ista si bene copula nexa cohæret,
Et tria cõficiunt septem coniuncta quaternis,
Exterior cū homo, & interior eum iurat amicis,
Et mens carnalis, uitiorum peste subacta,
Imperat, ac luteum subseruit ad omnia corpus
Hic offert domino libamina grata minister.

Tres etiã fidei prætere sunt symbola possunt,
Trinã nempe fatemur & unã credere nosmet,
Trinum personis unum deitate perenni,
Quatuor at totidem uirtutibus astipulantur,
Quis manet insignis cuiusquam uita fidelis,
Quatuor ergo manent fieri quid debeat atq;
Cultores exercent fidei ne torpeat otio,
At tria propter quid faciat quodcūq; laborat.
Quatuor ergo tribus, tria cõstat egere quaternis
Nep̄e fidei sine nemo placere Deo ualet unquã
Nec placet hinc quisq; nudo sermone fatetur,
Mortua, quippe fides, quã nõ comitabit actus,
Sed tria cognatis sciuntur iure quaternis,
Alma fides operi concordet, opusq; fidei,
Ut p̄sit in summam pulchra compage redacta,
Septenam pariant per secula futura quietem,
Septima quippe dies, requies est dicta creatis,
Hanc sacri semper debent optare ministri,
Actibus atq; fidei suspirant semper ad istam,
Admoniti semper numerorum cardine sacro.

Debet apostolici q; dogmatis esse minister,
Haud expers numero quod designatur eodem
Partibus ille suis altera multiplicatis,
Culmen apostolici duodenũ signat honoris,
Sive quater dicas ternos, ter sive quaternos,
Tramite diuerso callem aggredieris eundem,
Septimus ergo suis duodenũ partibus explet,
Et merito quomodo septena carismata mudo
Excellenter apostolicus primum edidit ordo,
Ergo dies rebus tantis electa gerendis,
Hortatur dignos sese præbere ministros,
Doctrina fidei cum dote spirituali.

Festa camozna iugem festinat rûpere sinem,
Pauca reluctantem reuocant sed feria uatem,
Sabba i ad uic nosmet nõ cõtinentenda moratur
Ocia quæ cogunt causas exponere tantas,
Cur non nos alijs liceat sacrare diebus,
Error quippe nouus nostro sub climate nuper
Exortus serpit, cui respondere coartor:
Põuiffices siquidẽ nostri qua Christus auerno,
Surrexit celebras hæc redit solennia tentant,
Quis si nulla foret quæ reddi causa ualeret,
Debuit auctorata patrum satis esse uetustas,
Sabbati ad ista diẽ quos muna semper agẽda,
Delegasse liquet, uespertinum quoq; tempus.
Iustum quippe putauerunt hac temporis hora,
Sacerdos tractanda quibus pia uictima cõstat,
Tempore quo est eadẽ maclata crucis sup arã,
Victima, quos quia ieiunos hæc sacra repositã
Non sunt hac celebranda die qua uita reuixit,
Ieiunare die mos ecclesiasticus illo,
Nã phibet, quoniã turpe est merere redẽptos
Dei cõta cum surgit eorum morte redemptor,
Esperet ieiunos igitur cum talia poscant.

Præfatorum die cuiquam sit Christiolarum,
Ieiunare nefas, alius queratur ad ista,
Aptior ac nullus mihi præcedente uidetur
Sabbato, in hoc etenim uigilantes cõseo seruos,
Ac sobrios: larga quoq; dapililitate piatos,
Victorem prætolari de scammate Christum,
Eius in occurfu, dignosq; parare ministros.

Nec illud nos prætere, quod septimus illis
Iure dies sacris, antiquo est more dicatus,
Nã gradibus totidem respondet calculus idẽ,
Septẽ quippe gradus hi sunt q; hac luce sacrã,
Quos quia plongũ est exponere nomina tãtũ,
Dicemus quoniam fastidia longa cauemus,
Clauiger & lector, exorcista, acolitusq;
Hypodiscopus, & leuita & presbyter ipse,
Pontificem sanẽ non ista lege teneri

Dicimus, hinc etenim festiua luce dicari,
Maximã qua Christus læto surrexit oportet,
Cuius in ecclesia personam ferre uidetur,
Rectius ergo die quo sublimabitur iste,
Quã quo sublimis de morte reuertitur ille.
Ut sic ecclesiã releuet nunc iste dolorem,
Sicut apostolicum tunc depulit ille timorem,
Et uelut ille resurgens exhilarauit amicos.
Sic sibi commissos, hic nunc soletur alumnos,
Constat enim quia cõ decedit episcopus istine
Abcessu capitis tristari membra necesse est,
Cumq; reformatur diuina forte uocatus,
Ecce alacres cum cõposito mœore resulant,
Surgentem uelut excipiant de funere Christũ,
Qui propter quosquis defuncti in sede locatur
Hac nobis ratione uidetur & alter idem.

Nec illud ratione reare carere dies quod
Primus & octauus suffecto præfate gaudet,
Ordine qui octauus p̄stat sed culmine primus,
Septẽ quippe gradus præfatos scãdat oportet.
Post tanto primatus sublimet ut honore,
Ecce typum quoq; fert & in hoc antistes Iesu,
Non tãtum quod morte die hac surrexit ille,
Verũm idẽ die Christus surrexit in ista,
Ut pareat quia principium sit finis & ipse,
Ex quo cõcta fluunt, ad eundem cõcta recurrunt,
Primus & octauus, quia conditor atq; beator,
Ipse creauit enim ipse octaua ætate beabit.

Vos rogo pastores subtiliter inspicientes,
In quãto uos Christus honore locarit at ipse
Collatum rursus quo fasce grauaret honorem.
Sic gregis este caput, summi ut pastori adesse,
Membra queatis ut ex illis non uestra, sed eius

Lucra requirentes ab eo dem pascua uitæ,
Sumere possitis, commissa plebe sequente,
Non uos ira truces reddat, non gratia molles,
Quos Christus euocat læto, uos soluite uinclo
Pascite pane gregem Domini nunc spirituali,
Angelico uos pane frui concedat ut ille,
Exemplo mage quã sermonẽ gerẽda iubete,
Tunc recto ad uitam ducetis calle futuram,
Si factis illam moneatis & ore petendam,
Gallus uti proprijs semet prius excitat alis,
Sic demum aurorẽ uenientis præcinit ortum,
Sic ad agenda manum præful quæ dixerit ore,
Exerat

Exerat ipse prior mihi tunc audire libebit,
Munus ab ore manuq; patres contẽnite queso
Excæcant etiam sapientes xenia crebra,
Simonis exitum lepram uitate lezzi,
Callidus iste sacrũ sibi pneuma putauit emẽdũ,
Charius infœlix quod posset uendere multis,
Quodq; Deus gratis offert uenale putauit,
Vnde miser baratri dimerfus ad ima profundũ,
Truditur inferno dum præcipitatur ab alto,
Sydera qui leuitate petens in tartara demens,
Corruit ablati nequitens in cidere plantis,
Dum male collatis altum petit æthera pennis,
Alter & ipse parem molitus texere fraudem,
Indultam larga Domini pietate salutem,
Accipio precio dum gliscit uendere morbo,
Quo fuerat qui dignus erat releuatus eodem,
Multatur tota cum posteritate misellus,
Hæc iugiter metuẽda patres exempla cauẽte,
Munia quis imponatis perpendite sacra,
Iustisne subducentes tributis iniquis,
Sepe recensentes summus quod doctõr alũno
Præcipit, ut nulli citius necdumq; probato,
Imponendo manus prauis committet actis,
Sic & uos nisi discullis examine longo,
Sacra ministerij committere iura cauete,
Ne mihi succensete precor patres uenerandi,
Morbidam pastores q; ouis præsumo monere,
Septius omnipotens iunioribus abdita pandit,
Lege nec arctatur diuinus spiritus ulla,
Consilium Domino præfate dat utile seruo,
Ista per excessum de præfulis ordine dicta
Sufficiant, tandem redeamus ad intermissa
Dicendum quid uelit sibi lectio paucis,
Septimus iste dies sibi met quã uendicat unus,
Quod septem requies designat sepe relatũ,
Ast operi senos aptamus conuenienter,
Hoc etẽm numero bono omnia cõdidit autor,
Secula discretuerunt senis ætatibus ista,
In quibus assiduo requies speranda laboris,
Nec sanẽ series est contemnenda tomorum,
Quatuor ante sacra quã consecratio fiat,
Quinta sub articulo decurritur ordinis ipso,
Sexta diurna manet, solito quæ more relictur,
Quatuor ore gradus, monuit psalmista canoro,
Præcipua semper benedicere laude tonantem,
Israel Aaronq; domum leui quoq; neq; non
Et quicunq; timent dominũ de gentibus illis,
Israel Hebræa signat de plebe uocatos,
Pontifices sacros Aarõ domus inclita pãdebit,
Exprimit a reliq; leui domus ampla ministros,
At dominũ metuens uocatur carera plebes
Omnis in his autem cõsistit turba fidelis,
Lectio quod signat præcedens ritẽ quaternã,
Hæc quoq; mutatur per tempora quatuor anni
Temporibusq; leguntur eisdem conuenientes,
Quinta semper eadẽ recitatur & ordine eodẽ,
Vnde liquet quoniã ad tẽpus nõ ista refertur,
Ergo uitros spectat specialiter ista sacrandos,
Ardentis referens incendia fæua camini,
Quis iustus hostis perstabat adurere fæuus,
Stinguitur haud tamẽ his diuini seruo amoris

A quo nulla pios reuocat stipulatio mundi,
Et quamuis instanter eos trux urgeat hostis,
Ignibus assiduis uitiorum fomite pastis,
Quicq; Deo digni existunt illumq; precantur,
Ipius auxilio procul ignea tela repellunt,
Et licet ille deis ceruicem flectere fallis,
Suadeat ut nunc narratur fecisse tyrannus,
Cogere ad istud eos nulla ratione potestur,
Ut quos nulla sibi prosternit dira Cupido,
Nec sculptã blãda ueneratur imagine nũmum
Ad qd signãdum mos est hac in prece semper,
Ex illa quæ est edita, post illamq; refertur,
Erectos atque stantes orare fideles,
Genua nec ad terrã curat nec deponere q; squã,
Cum reliquis studeat hoc præconare ministro,
Poplitibus flexis stratiq; solotenus omni
Corpore cõtrito dominũ quoq; corde precant
Ut pateat distantia quanta sit inter eorum
Illorumq; preces, qui numina falsa uerentur,
Cum prosterni illi dicuntur, stare uolunt hi,
Sed quia fornacis sic mentio semper in istis,
Ordinibus libet indignare qd inde queamus
Elicere haud tã crebra iteratio callã putãda est,
Nullus ad officium diuini accedere cultus,
Ritẽ potest quem nõ tentatio dira probarit,
Hæc non immeritõ flammis signata camini,
Attestatur idem scripturæ pagina sacra,
Vas ueluti damium fornax examinat urens,
Haud aliter iustum tentatio purgat acerba,
Nec quod elegit dominus succumbere norũ,
Ipse etenim uires in se fidentibus addit,
Qui cõm uictores fuerint certaminis ut iam
Ignibus excelsum ualeant laudare sopitis,
Lucundumq; Deo reboare fideliter hymnum,
Ritẽ ministerijs possunt aptariet almis,
Munia non illis aliter committere tanta
Censeo, ni ualida ueluti fornace probati,
Per multos discant cõlestia adire labores,
Quatenus æterno sciuntur in æthere regi,
Cuius hic obsequijs deuoto corde ministrant,
Quicq; suos secum fore dixit in arce ministros,
Inuuit hoc illis semper præmissa camini,
Mẽtio dein de sequẽs extinãtis ignib; hymnũ,
Hic bene certantes, illic cantare quieros.

Omnibus erga illos igitur itã ritẽ peractis,
Fulmine mox Paulus eos tonitru excipit, & que
Sint peragẽda dehinc hortãsq; minãsq; p̄fat,
Et rectẽ testamentũ uetus ante sacrandum,
Inde nouũ legitur domini tam in sorte redactis
Admoneantur uti uitam moresq; nouare,
Atque nouum uetere exuti seclẽtur hominẽ,
In sortem quicunq; Dei transire merentur,
Nec uacat hoc ueteris q; primũ q; legũtur
Sexta noui, sed quinq; sacrandis, sexta sacratã,
Ætates pressã caligine quinque fuerunt,
Sexta nouo totum respersit lumine mundum,
Et quicunq; sacris Domino miserante dicatur,
Officijs, tenebras pellant erroris auitã,
Ad lucemq; nouã studeat migrare necesse est,
Quinque per ætates seruili quicq; timore
Per seruum nullã seruibant lege tonantã,
dd 4

In sexta nati, iam dicimur omnipotentis,
 Et regale genus, regale sacerdotiumq;
 Membra sacerdotis summi regisq; per omnis,
 Participes autem existant licet huius honoris,
 Quicq; deum concordia mente fatentur & ore,
 Præcipue tamen hi qui participare merentur:
 Nominis atq; sacerdotis dicuntur & ipsi,
 Hi uetere ac seruilis igitur formidine pulsa,
 Natorum seruire magis gratentur amore,
 Sicq; sacerdotes se seuerissimè norint,
 Ne tamen hinc illos elatio pulset inanis,
 Quãq; graues humilesq; ministeria ista regrât,
 Qui sequit pressio signat modulamine tractus,
 Quod talis humilè pãdat modulatio mentem,
 Plurima sunt exempla quidè, sed sufficit unũ,
 Vendicat hũc semper sibi quadragesima cantũ
 Quo Christi populũ nullo mage tẽpore semet
 Submittit, ieiunãdo atq; precando benignum
 More dehinc solito sunt solennia missã.
 Cũ sibi cõuentãr cũcta hæc pulcro ordine rerũ
 Iudicioq; his nemo resistere quiuerit æquo,
 Quantum desipiat liquida ratione patefcit,
 Iudicat hæc alio quicunq; die celebranda,
 Illo quem statuere patres temerè intermisso
 Officiũ hoc alius cũm non sibi uendicet ullus,
 Et statuta patrum nulla ratione priorum
 Vellere conueniat, Paulo doctore iubente,
 Angelus excelso ueniens si forsan olympo,
 Et uobis aliud cupiens imponere dogma,
 Tentet ab hoc fidei desistere calle,
 Quã per nos dominus uoluit diffundere mũdo
 Ac si blasphemum laribus propellite uestris,
 Nec minus hoc etiam scriptura fateatur auita,
 Antiquos fines ne transgrediare parentum.
 In tumidũ fragili cũ linte cucurimus equor
 Quã licet illisa scopulis quassata procellis.
 Littoris optata tandem tellure potitur:
 Nec uerò mirum discrimina plura tulisse,
 Intentata prius sulcauimus æquora cuiquã,
 Nam quos Romanã extollit facundia lingua,
 Antiquis trito nituntur tramite cuncti,
 Scylleũ pelagus Maro remige sulcat Homero
 Pindarico uates incedit calle Sabellus,
 Luciliũ sequitur satyre mordacis amator:
 Comicus eximio regitur doctore Menandro,
 At nostram ductor præcessit nemo Thaliã.
 In scabros impegit ob hoc erronea cautes,
 Sed spirante Deo Zephyris foelicibus acta,
 Iam portus pleno tandem subit hostia uelo.
 Incipiunt uersus de uarijs compositi regulis.
 Aduentũ domini nõ est celebrare Decẽbri,
 Post ternas nonas neq; quintas ante calendas,
 Pascha nec undenas Apriles ante calendas,
 Nec post septenas Maías ualet esse calendas,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius magni cycli modò bis reuoluit,
 Trigintaq; duos quingentos qui tenet annos,
 Virgo puerperio dedit anno signa secundo,
 Illius angelici dantis paschalia cycli,
 Qui constat denis annis simul atq; nouenis,
 Octauus decimus fuit & tũc temporis annus,

Lunaris cycli propè qui par uerificali,
 Solaris nonus cycli fuit & bissexus,
 Tempore præterea fuit hoc indictio quarta,
 Quatuor undenas sol, luna tenebat epactas,
 Lunaris iam uult luna cyclus oriri,
 Annis qui denis protenditur atque nouenis,
 Cycli solaris fit Martis origo calendis,
 Pagina magniflui quã dicitur area cycli,
 Phœbes & solis cyclis compactas gemellis,
 10 Qui sibi septenos quater ad spatium capit annos
 Conferat centenos triginta tresq; bisextos,
 Trigintaq; duos quingentos in sumul annos,
 Tempora bis duo tot ieiunia mensibus in tot
 Menses temporibus, ieiunia mensibus in sum,
 Hi sunt Septẽber, Mars, Iunius, atq; Decẽber,
 Martius à feria titulat ieiunia quarta,
 Iunius hebdomadas à septem bis numeratis,
 Constat certus item Septẽbri terminus idem,
 Nec decimus nonas Iani notat ante calendas.
 Anno solari tribuunt hac arte periti,
 20 Tercentum spatium, decies sex, quinq; dierum
 Quinquaginta inde hebdomadas facis geminasq;
 Cõcurrẽs primus manet ille superfluous unus,
 Assumes unũ sic unumquẽq; per annum,
 Quã cubat in septem, cautus transdendere legẽ,
 Succrescunt gemini, quarto ratione bisexti.
 Anno communi stat paschæ terminus omni
 Sex ascendendo numeratis bis minus uno,
 Lunaris tanto quã solari minor anno,
 30 Vltimus est annus ueruntamen excipiendus,
 Qui saltus lunæ bis sex capit ex ratione,
 Embolismali stat paschæ terminus omni
 Descensu denis numeratis atq; nouenis.
 Solaris tanto quã lunari minor anno,
 Sol uult zodiaci signum per quodq; morari,
 Trigintaq; dies, horasq; decem mediamq;
 Conficis inde dies tercentenos decies sex,
 Ter quã sol signa graditur cũ sint duodena,
 Quinq; dies denis facis ex remanẽtib; horis,
 40 Quippe dies queuis fit ab horis bis duodenis,
 Nam cũ nocte e diem solidũ natura dat omnem
 Ast ex dimidia quadrantem conficis hora,
 Vna dies quarto per quem succrescit in anno,
 Quã repetit senas tibi Mars inserta calendas,
 Annus solaris lunarem uincit epactis,
 Quas dicunt græcè, superaddimenta latinè,
 Versibus hæc sese uoluunt paschalibus usq;
 Principium primo quibus est & finis in imo,
 Quas in Septembris debet mutare calendis.
 50 Annus cõmunis stat mensibus ex duodenis,
 Embolismalis magis uno quã duodenis,
 Vnus enim mensis con crescit tunc ab epactis.
 Discretus signis est zodiacus duodenis,
 Extãt signorum menses tot ad instar omnium,
 Triginta Phœbus signorum quodq; diebus,
 Atque decem semis cessim perlabitur horis,
 Fiunt inde dies ter centeni decies sex,
 Quos inter menses bis sex disponere debes,
 Quinq; dies denis facit ex remeantibus horis,
 60 Quos quã distribui nequeũt debes dare marti
 Cur potius Marti tribuit quã Romulus illi,
 Menses

Menses bis quinq; statuẽs qui principe Marte.
 Principe cur Martes coluit quia pro genitore,
 Eius successor Numa binis extitit auctor,
 Si numerum mensi dare uis ratione sequenti,
 Sume dies mensis numerũ quoq; iuge prioris,
 Diuide per septẽ numerũ sibi dans remanẽtẽ,
 Per septem quare quã sic hebdomada stare
 Debet, quos iunge quibus extat non aliunde,
 Si libeat scire numerus sibi quid uelit iste,
 Annos per septem concurrentes sibi iunges,
 Vi capias per te ferias, ubi quæque calenda,
 Fiet enim numerus, uel septẽ uel min⁹ aut plus,
 Si septem uel minus feriam sic dicit, si plus.
 Ablatis septem, numerum sibi dare remanentem
 Hos da Septembri, Marti quos antè dedisti.
 Ex hoc incipiens, quia sic Ægyptia uult gens,
 Si numerum mensi dare uis ratione sequenti,
 Sume dies mēsis numerũ quoq; iuge prioris
 Quo factò mensi sua uult lunatio demĩ.
 Ascibas mensi remanentia pone sequenti,
 20 Disce si nefris quora sit lunatio quæuis,
 Mensibus est luna paribus uigefimanona,
 Crescit in imparibus ætas trigesima, cuius
 Hoc in catalogo mensurus nunciat ordo.
 Si libeat scire numerus sibi quid uelit iste,
 Huic numero iungas anni præsentis epactas,
 Colligitur numerus triginta uel minus aut pl⁹,
 Triginta uel minus si sint tota cynthia, si plus,
 Triginta demas remanentibus & liquet ætas,
 Sic alij menses mensi respondet in horis,
 Par Ianus mēsi decimo, Februusq; Nouẽbri,
 Martius Octobri, par est September Aprili,
 Maius Sextili, par Iunius est tibi Iuli.
 Ecce dies nostri quia sit præsentia Phœbi.
 Sunt duo legitimi tamen interualla diei.
 Vnum nocturnum uocitant, aliudq; diurnum,
 Hac sunt quippe die uiginti quatuor horar,
 Horum spacia duodena subindicat hora,
 Iam proprie spacio tria subiuuare diurno.
 Mane quidè, mediasq; diẽ summã ppe noctẽ.
 30 Sicut mens populi, uariatur origo diei,
 Ex ortu Phœbi putat hanc Chaldaeus oriri,
 Sed gens Ægypti, putat ortu noctis oriri,
 Noctẽ putat media Romanus ut inchoet ipsa,
 Inde solent galli cantare futura diei.
 Lux quã prima fuit, noctẽ præcedere cœpit
 Adælatitiam portendens ante ruinam,
 Quã bene formatus cecidit sub nocte reatus,
 Nũc sequitur noctẽ lux uincẽs in cruce mortẽ
 Restituens hominem uitę tenebras patientem.
 50 Ordo planetarum uariat seriem feriarum,
 Quippe dies à dijs placuit uocitare poetis.
 Tertia Martis erat, Stiphõdis quarta manebat,
 Inde Ioui quintam tribuendo uocant Iouianã,
 Sexta fuit Veneris, postrema deum genitoris,
 Has dijs addebant se quis constare putabant,
 Iuuit temperiem Iupiter Cyllenius artem,
 Pneumate sol una mars sanguine corpore luna,
 Vel dedit humorem, uenus ipsa libidinis ignẽ.
 60 Nostro more dies feriarũ sunt nomen habẽtes,
 A fando feriam iam credimus esse uocatam,

Prima dies etenim fuit huius nominis olim,
 Qua fas est feri, diuina simul feriat,
 Vel quã fiat ait dominus omnia quãdo creatur,
 Hebdomadã facimus septem cõstare diebus,
 Quã solet ægyptus tot ad annos dicere tẽpus,
 Profecti festi sunt atque dies feriat,
 Præterea fasti dicti sunt atque nefasti,
 Sunt hominum festi, causa quãdam profesti,
 Est mensis græcum, de lunã nomine tractũ,
 10 Nominẽ quis lunã, quia menses luna laune,
 Per te diuisi sunt tempora quatuor anni,
 Quorũ nomina, uer, æstas, autũnus, hyemsq;
 Respiceret Boream uernali tempore Titan,
 Quod noctes tempus solet exaquare diebus,
 Martis in octonis eris eius origo calendis,
 In nonaginta durando diebus & una.
 Cũ calescit Boreas per solem mox fit & æstas,
 Tempora nocturna breuiat spatia sando diurna,
 Iunius octonas iubet hanc intrare calendas,
 20 In nonaginta durando diebus & una,
 Æstas ex igne stat, uer & ab ariditate.
 Alfolet autumnus noctes aquare diebus,
 Et cupit octonis Septembris adesse calendis,
 Perdurando tribus nonagintaq; diebus,
 Sic ex algore stat semper & ab ariditate.
 Reddit hyems frigus cũ sit, ppe sol alienus,
 Cũ sunt nocturna proluxa minura diurna,
 Quã decimi mensis orditur in octo calendis,
 Tempore denorum nouies contenta dierum,
 30 Hac ex algore stat semper & ariditate.
 Annus ad ecclesiã super his habet allegoriã,
 Ecclesiã designat hyems in commoditates,
 Tempestas quãdo fit cũ glacie, niue, turbo,
 Æstas est fidei neglectus & ultio Christi.
 In qua doctrina liccantur ab ariditate:
 Ver nouitas fidei post uim niuis & glaciẽ.
 Nobis occisi, quo pascha tenebimus agni,
 Cũ uenit autumnus prouentũ fertillis annus,
 Cõtib; ecclesiã sanctorũ dans uenerandam.
 40 Ver tẽpus dicit quò semina cũcta uirefcũt,
 Cum uites gemmis tellus uestitur ab herbis,
 Est æstas tempus quo feruet in omnibus æstus,
 Credimus autumnum de tempestate uocatum
 Quando cadũt folia, sunt tempestiuãq; cũcta,
 Fert hemisphærio cognomẽ hyes super uno,
 Sol quia tunc uolui sole r in spatio breuiori,
 Dicitur hæc bruma uel q; breuius est, uel ab efca
 Hinc imbrumari solet ad fastidia uestei,
 Est tamen hybernũ spatium pro parte uocatu,
 50 Vernum compositum ueluti dicas hybernũ,
 Ver, æstas, menses autũnus, hyems retinet tres
 Ex quo sunt tantum menses discreta secundũ,
 Ver, æstas & hyems fit adulta, ne præceps
 Sic est autũnus nouus & præceps & adultus,
 Cũ uenit autũnus nũmũ uiget undiq; morbus,
 Æra nanq; calor deprauat & obuius algor.
 Non minimè passũ gentiles antè ferri,
 Contribuere Ioui quali tempora quatuor anni
 Materia uarias, non forma quatuor urnas,
 Factas argento, ferro, uitro, quoque plumbo,
 Fert risum crater Iouis hic argenteus & uer,
 Ferreus

Ferrens æstatem Vulcani gestat & ignem.
Vitreus autumnum Iunonis & ubera largum.
Vas hyemem plūbi capite interitumq; Saturni.
Exortis tenebris nox est absentia solis.
Dicunt philosophi noctem contingere nasci,
Vel quod uergentes efflat sol lāgūidus ignes,
Vel quia qua supra in terras cogitur infra,
Nox aptum nomen sumpsit cū uisibus obsit.
Solsticij spacium, solis statione uocatum,
Ipso quod stante crescunt noctes uel dies ue,
Æstiuum cancro, brumale fit in capricorno,
Ut duo solsticia, duo sunt in noctibus æqua.
Quod nox atq; dies habet horarum parientes,
Autūnale libra, uernale responderat Ammon.
Est mensis primus, uel lani nomine dictus,
Olim gentili qui more Deus fuit anni,
Vel q; ianua his per quam uenit annus & exit,
Ex ipso frontem nunc appellamus eundem.
Februus est Pluto, mēlis Februarius ex quo,
Nam superis ille stetit ad sacra manibus iste.
Martius à Marte uel debet nomen habere,
Dicitur aut ideo quia iungit plura marito,
Anni principium fuit hic mensisq; nouorum.
Dicitur Aprilis pro iure quod est aperilis,
Quo plantę germen reddunt animantia profc.
Rus niue, nube pols, quo liber turbine pōtus,
Rus redit agricolis, polus astrologis, mare nauis.
Est Maia Maius Hermetis matre uocatus,
Hæc embolismis loca sunt ascīpra locādis.
Deutū Septēber recipit primūq; December,
Sexū Sextilis regio quintumq; Novembris,
Quisq; suo nonas permitit habere quaternas,
Martis trite diem nonarum sume priorem.
Ad bine ternas Martis cape septime nonas,
Prima necat Iani, nocet astans septima fini,
Quarta necat Februū, nocet astans tertia fini,
Mars tua frōs cuspis, ppe finē quarta fit aspīs,
Aprilis decimā, notat undecimā ppe caudam,
Tertia mors Maij sed septima proxima fuit,
Iunius in decimo ferit & quindenū ab imo.
Alter ab undecimo nepa Iuli, nonus ab illo,
Augusti primus ferit & de fine secundus,
Stat septēbris acus hinc tertius inde decenus.
Octobris stat acus hinc tertius inde decenus.
Quinta necat capitis, sed tertia fine Nouēbris,
Frontis septenam notat ultimus ordo decenā.
Anni sextilis disponitur ordo Decembris,
Quartanis nonis tribus atq; bis octo calendis
Iulius est pariter mars Maius, & ogdoas imber
In senis nonis septemq; decemq; Decembris,
Iunius, Aprilis, Septembris itemq; Decēbris.
Quartanis nonis, ter quinq; tribusq; calendis
Quartanis nonis febrūus bis & octo calendis
Concordant menses Octobris idibus omnes,
Ducunt ergo dies triginta bis duo menses,
Viginti febrūus fit solus & octo diebus.
Quolibet in reliq; quater octo dies min^o uno,
Scire uolens feriā sint cuiusq; calende,
Ad concurrentes cōponas has feriales.
Ianus Maio tres dat, Iunius hinc februo sex.

Septem Septembri decimus, Mars quinq; No
uembri,
Aprilis tecum defendit Iulius unum.
Quatuor Augustus capit, october duos solus,
Si bene ppendis quota cōstat luna calendis
Lunares iactas hos instantes ad epactas,
Quinos septēber quinos habet ogdoas imber,
Nonus habet septem, decimo præstabit eosdē
Aprilis februo deca dat Mars tertia Iano,
Maia in undenis est, Iunius in duodenis.
Bis septem Sextilis habet deca Iulius & tres.
Tempus habēs æui spectē dat motio mūdi,
Constās præteritis, præsentibus atq; futuris,
Dicitur hæc ob rem tēpus, quia tēperat orbem
Ipsa probat ratio, quia triplex temporis ordo,
Natura iussu stans aut auctore uel iussu.
Sol & luna suum duce natura fecit annum,
Sol per quinq; dies, ter centenos decies sex,
Vnius solidi iuncto quadrante diei,
Per tot luna dies annis communibus ires,
Si tamen hoc spatiū tibi sex & quinque dies,
Crescis ter denis embolismalibus annis.
Mensis ut est usus fit bis ter quinq; dierum.
At tamen hic usus, non est usus, sed abusus,
Cū necq; luna suum, necq; sol faciā ita cursum,
Cursus enim lunæ salua saltus ratione,
Fertur ut est horis minor hoc spatio duodenis
Fitq; decem semis mora solis longior horis.
Diua uel humana uis est auctoris habenda.
Edicto Domini statuentis iura Moyb,
Aufert ruris opus Iudæo septimus annus,
Rerum mortalibus habita grauitate iubentis.
Romani ludos repetūt post quatuor annos,
Ac hofdem quatuor recipit februarus annos.
Tēpus inest atomis, momētis atq; minutis,
Partibus, ostētis, punctis, quadrantibus, horis
Atq; diebus & hebdomadis & mēsis, annis,
Et Iultris æquē, Iclis, ætariibus atque.
Atomus in nostra sonat in diuisio lingua,
Quinq; manēt causę, solet in quib^o atom^o esse,
Sol numerus, tempus, nec non oratio, corpus,
Atomus in sole, uult floccus pulueris esse.
Atomus in numero, monas est eius origo,
Atomus in tempus, citus est oculi uelut ictus.
Atomus in uoce, stat singula littera per se.
Atomus in corpus, cui uix aderit color illus.
Atomus ostentis, tota portio debet haberi,
Fit ter centena, siue bis duo, bis quadrage.
Ostentum uerē decies pars sexta fit hora.
Hora fit expunctis quinis, bis quinq; minutis,
Sex habet ostenta decies, partes decapenta,
Fit per moneta quater hoc est dena serenta,
Punctus particulis ternis, geminisq; minutis,
Octo momentis simul ostentis duodenis.
Reddere uult unum pars bina hemi, minutum,
Bis duo momenta faciens ostentaq; sena,
Quatuor ostenta sunt una parte retenta,
Et momenta duo geminæ partes & ab irro,
Momentum solet ostētum dare semis & unū
Sol horam pūctis dat quinis luna quaternis.
FINIS.

DIONYSIVS
DE ANNIS.

Anni Domini notantur in presenti linea,
Cū miser^o mūdi Dominus ad tollēda crimina
Natus homo hic pcessit, natura ferēs uiscera.
Ad indictionem inueniendam.
Tres appone annis Christi pro indictionibus
Regulares, & partire per quindenū numerū,
Abiq; mora tūc uidebis quis sit eius numerus.
Quando Christus natus sit.
Quarta est indictione natus Christus dominus,
Ideo tres apponuntur pro indictionibus,
De denis duobus Christi de annorū numero.
Ad probandam incarnationem.
Ordines indictionum diuide per quindēcim.
In his autem regulares adde denos & duos.
Præfens anni apponatur indictio ibidem.
Ad exhortandum lectorem.
Calculum qui lector scire stude mēte strenua
Ordines indictionum altæ stent memoria,
Quæ si absint anni Christi amittes ignauia.
Ad epactas lunæ inueniendas.
Per nouenos atq; denos annos Christi diuide,
Et quod his superabūdāt exēde per undecim
Per triginta partiendo epactas reperies.
Item ut supra.
Decē nouenālē paschæ unū tantū subtrahē,
Per undenos ampliabīs, per triginta diuide,
Epactam ipsius anni protinus inuenies.
Ad epactas solis inueniendas.
Pro epactis nanque solis sume annos domini.
Horū quartā his appone annorum qui succūnt.
Regulares adde quater per septenos diuide.
Item ut supra,
Tene autem nono semper calēdas Aprilium.
Feria quæ esse constat locus concurrentium,
Crescit quibus in diebus per septenū numerū
De cyclo solis quæ gradum teneat.
Octo annos subtrahendo pro solari circulo,
Per uigenos & octenos reliquos diuiseris,
Inuenisse te gaudebis sic solarem circulum.
Ad probandam concurrentem.
Circulum & hunc solarē diuide per quatuor,
Tandem quartam eius partem eidem adijcito.
Per septenos diuidēdo, concurrentis inuenitur.
Ad cyclum lunæ inueniendum.
Cyclus lunæ quotus extat si scire desideras,
Duos ānos semper deme de supremo numero
Per nouentos simul denos diuisus reperitur.
Ad cyclū decimū nonū inueniendū.
Annis Christi unum tantū ritē si addideris,
Per nouentos atq; denos pariter diuiseris,
Decennoualē cyclum ultimum reperies.
De loco epactarum.
Epactarum locus pater facilis & commodus,
In undecimo calēdas positus Aprilium,
In quo luna cum epacta cōquatur numerus.
Item de quatuordecim epactis.
Quartadecima epacta, cū tenetur circulo:
Quartadecimam undeno calēdas Aprilū,
Computare lunā cogit lege patrum sancitū.

Quando epactæ crescunt.
Nam epactæ cū crescūt ad quindenū numerū,
Duodenarum calendarumq; itemq; Aprilium
Quartadecimam tenebis lunam sine dubio.
De paucioribus epactis.
Pauciores iam epactis obseruata regula,
Crescere per dies sine usque decimā quartam,
Ipsa erit quam quærebās legalis legitima.
De pluribus epactis.
Porro plures si dicuntur ultra quindenarium,
Ipso numero ascende usque trigēnarium,
Sic ad nouā inchoādo ad paschalem terminū.
Regula primi mensis.
Pascha nostrū primi mensis est tenenda regula
Christiani pōst peracta luna decima quarta.
Æquinoctio transēso in die dominico.
Quid inter azyma & pascha distet,
Inter azyma & pascha, hæc est differentia:
Pascha dies est tenenda luna decimā quarta,
Azymorū qui sequuntur septima solennitas.
Quomodo uariatur per septem dies.
Luna paschæ uariatur in septeno numero,
Die quo surrexit Christus ac saluator omnū,
A quo iure nomē sumpsit sanct^o & dominic^o.
De communi anno.
Quattuor & trecētorum quinquaginta dierū
Recipit cōmunis annus duodecim mensibus,
Vndecim de solis cursu remanente diebus.
Item,
Numerus ita undenorū hic per annos singulōs,
Ad quærendā lunā semper annuam ponitur,
Græco nanq; sortiuntur epactæ uocabulo.
De embolismo.
Embolismus uerō decem atque nouē diebus,
Cursum solis transcendendo longior efficitur,
Habens quater octoginta & trecētenos dies.
De ogdoade & endecade.
Est & alia præfati circuli diuisio,
In qua ogdoas annorum endecascq; queritur,
Qui æquare cursum solis atq; lunæ dicitur.
De luna Ianuarij.
In calēdis si requiris lunam Ianuarij,
Cyclū semper tantū lunę exēde per undecimā
Regularem adde unum per triginta diuide.
Item ut supra.
Cyclus nāq; memoratur tribus annis ultimis,
Regularem non apponas unum ut in cæteris.
Quia duo sunt ponendi his cura per uigili.
In quo signo luna uersetur.
Fortē luna quo uersetur signo si quæsieris.
Ducta quater eius atas per partes cōcreuerit,
Per triginta partiendo tunc signa reperies.
Item,
Est in mediā uel prima prompta computatio,
Nanque alio in signo quot partes habuerit,
Tot sequentibus adijce, uel detrahe omnibus.
Quandiu in signo moretur.
Vnoquoque signo luna tantū binis diebus,
Senis horis atque bisse illustrare dicitur,
Sic per omnia percurrēs ad ipsūm reuertitur.
De tri.

De tribus annis, qui non
obseruantur.

Post octauam & undecimam atque nondecimam,
Generale argumentum conferuare nequeunt,
Faciente embolismo dum in his inferitur.

De Maio mense.

Primo igitur de tribus annis de quo diximus,
In Martiarum calendarum hac consueta regula,
Tunc octava demonstratur esse & uicesima.

Item.

Embolismus quia sanè Martio inferitur,
Dumque unius diei celebratur ablatio,
In uiceno remanebit & septeno numero.

De Iulio mense.

Simili itemque modo calendis Iulij,
Sis contentus de triginta in nonam uicesimam,
Remanere embolismi facit superfluitas.

De embolismo undecimi anni.

Anno undeno embolismo in quo pridie
Nonas solet in Decembris solito accendere,
Facit eam tunc recidere sic mutato ordine.

Item.

Ratio nauque lunaris in calendis Martij,
Cum uicena simul nona computare solet.
Embolismus tantum tenet octauam uicesimam.

De decimonono anno.

Anno decimo & nono, qui est horum ultimus,
Tertio quia nonarum Martiarum ponitur,
Facit Martias in calendis hinc supernum numerum.

De saltu lunæ,

Iulij denique mensis in die trigesima,
Saltus lunæ est tenendus generali ordine,
Quisq; denos & nouenos solet annos crescere.

Vnde saltus conficiatur.

Horæ singulæ per annum uno puncto addito,
Nonadecima pars puncti constat hæc ablatio,
Fit per decem nouem annos dici ablatio.

Item.

Cunctis retro anis semper apponitur undecim,
Hic epactæ pro cremeto numero duo decimo.
Trigenario completo nullam dici placuit.

Item.

De uicesima & nona die quippe altera,
Computare cogit primam hanc eius uelocitas,
Transilire diem facit, sic ad nonam inchoas.

Ad probandam lunam.

Si uis ergo lunam scire hoc uel illo tempore,
Sume dies Ianuarij à mensis principio,
Adde ætatem calendarum lunæ mensis ipsius.

Item.

Per nouenos quinqueagenos primo si partieris
Nihilominus secundo per triginta diuiseris,
Verè lunam quam quærebis facile inuenies.

Ad probandam feriam.

Item sume dies anni, diuide per septies,
Et quot ultra septem crescunt habeto memoria,
His dictarum calendarum feriarum annectere.

Item.

His in unam adunatis summam cum colligeris,
Et septenis item suis partibus diuiseris,
Argumentum quod quærebis feriam inuenies.

De æquinoctio.

Æquinoctium uernale in prima uicesima
Martij tenere debes, quia patrum regula
Obseruare ualde monet ratione sedula.

Aliud,

Sic itaque & September coæquato numero
Quia esse duo anni comprobantur unius
Autumnale suum, alter seruat æquinoctium.

De ratione duodecim signorum,

10 Mira profus paganorum & sacra dementia,
Qui in cœlū transfulerunt tā diuersas bestias,
Cum olympo esse consent angelorum agmina,
Illi taurum radiare dicunt inter sydera,
Qui in bouē uersum Iouē fabulose asseuerat,
Ad Italiam transfuxit Agenoris filiam.

Habet fides Christiana signorum memoria,
Primum agni qui in cœlum maiestate fulgida,
Regnat unicus cum patre per immensa secula,
Igitur nō toruus fronte nec ceruice tumidus

10 Noster taurus est purandus nominat' optimus,
Dulcis, blandus, atq; mitis, atq; suavis uiculus.
Ipse est ergo tenendus saginatus uiculus,
Cuius caro immolata in crucis patibulo,
Hos cruore suo tulit de mortis periculo.

Hic non cessat nos hortari pietate sedula,
Iugo Christi summittenti exarare uicia,
Diuinorum præceptorum reportare semina.

Prosequentibus horat' testamentū geminis,
Idolatriam calcare, solum dominum quarere,
Auariciam uitare cancrum incurabilem.

30 Leo noster obdormiuit in morte uinceret,
Ideo euigilauit ut possimus surgere.
Per quem iuste merebamur à pœnis eripere.

Virginis hoc sextū signū cōpetere sequitur,
Sexta mundi iam ætate uenit Dei filius,
Æquitatis libram tenet, iurè Deus dicitur.

Huic puro si quis corde benè ministrauerit,
Iam securus non timebit uenenum pestiferū,
Conculcare iam cum plāta scorpionē poterit.

40 Scuto fidei protectus sacrum sagittarium
Deformatum nō timebit, cū equinis cruribus,
Ipse quoque superabit nefandum diabolū.

Capricornus ac deformis uultu despicibilis,
Alios amentes facit, alios sacrilegos,
Homidas, furiosos, alios adulteros.

Sed his omnibus cōuersis atq; benefestibus,
Tergere de fronte solet candidus aquarius,
Crimina que spōte sūt uel instinctu demonū.

Duo pisces qui sequuntur uno si quo editi,
50 Duos populos figurant, uocatos per gratiam,
Baptismatis undalotos, soli Deo credere.

Infanire iam illorum desinat dementia,
Qui in cœlo esse credunt aliqua mortalia,
Cassa sperant, illa credant quæ Dei ecclesia.

Animalia pusilla, magna & reptilia,
Carnis pondere grauata non petunt cœlestia,
Sed cum carne horum credūt interire animas.

Vbi hominum & Dei mediator fuerit,
Esse tibi electorum credimus & animas,
60 Hac daturum se promissit infinita bonitas.

FINIS.

BEDÆ PRES. BYTERI LIBELLVS, DE RATIONE COMPOTI.

De tempore. I. Interrogatio.

Vnde dicta sunt tempora?
Respon. Tempora sunt dicta,
à temperamento, quia unusquisque illorum spacium separatim temperatum sit. Seu quia momentis, horis, diebus, mensibus, annis, seculisq; & ætatibus, omnia mortalia uita curricula temperentur.

Inter. Quorū modis ratio compotus discretus est?
Respon. Tribus: at enim, natura, aut consuetudine, aut auctoritate decurrit.

Inter. Auctoritate quomodo?
Respon. Auctoritas bifarie diuisa est: humana scilicet ratione, & diuina.

Inter. Humana quomodo?
Respon. Ut sunt olympiadæ quatuor annorum, nundinæ octo dierum, indictiones quindecim annorum.

Inter. Diuina quomodo?
Respon. Item septima die sabbatū agi septimo anno à rurali opere uetati. Quinquagesimū annū, iubileū uocari.

Inter. Consuetudine quomodo?
Respon. Humana consuetudine firmatum est, ut mensis triginta diebus putaretur, cum hoc nec solis nec lunæ cur sui conueniat. Siquidem lunam duodecim horis minus, cum salua ratione saltus, solem uerò decem horis & dimidia plus, qui solertius exquiritur testantur.

Inter. Natura quomodo?
Respon. Natura duce repertum est solis annū trecentis sexaginta quinque diebus, & quadrate confici. Lunæ uerò annum si comiseris, trecentis quinquaginta quatuor: si embolismus, trecentis octoginta quatuor diebus, terminari. Totumque lunæ cursum decennouenali circulo comprehendit. Et errantia sydera suis quæque spacij zodiaci circulo circūferri.

De hora. II. Interrogatio.

Hora quid est?
Respon. Hora est duodecima pars diei. Si quidem duodecim horæ diem complent, Domino attestante, qui ait: Nonne tredecim horæ sunt diei? si quis ambulauerit in die, non offendit. Vbi quamuis allegorice, se diem: discipulos uerò quia se illustrauerant, horas appellauerat. Solo tamen humanae computationis ordine numerum distinxit horarum.

Verum notandum est, quia si omnes anni dies decem duodenis horis computentur, æstiuos necesse est dies longioribus, brumales uerò brevioribus horis includi. Si uerò horas æquiparare, hoc est æquinoctiales habere uolumus, brumale diei nihilominus pauciores, & æstiuo necesse est, ut plures tribuamus.

Inter. Hora quot punctos recipitur?
Respon. Quatuor: & in quibusdam lunæ computationis, quinque, & decem minutis, quindecim

Bedæ, tom. I.

partes, & quadraginta momenta. Inter. Sunt hæc diuisiones temporum naturales, an non?
Respon. Non, sed conditioe. Nam cum calculatoribus necesse esset, uel diem in duodecim horas, uel horam in quatuordecim, aut in decem, uel quindecim, aut in quadraginta, aut in alias quaslibet minores maioresq; distribuere particulas quæsierunt sibi uocabula, quibus id quod uocabatur nuncuparent, ut alterutrum dinoscere potuissent.

Inter. Hora unde dicta est?
Respon. Hora dicta est, eo quod ceteri temporis hora id est terminus sit. Sed & uestimētorū & fluuioꝝ, maris quoque fines horas uocitare soleamus. Punctus uerò à paruo puncti trascenso qui fit in horologio, Minuta autem à maiore interuallo uocantes partes, à partitione circuli zodiaci, quæ tricenis diebus per menses singulos findant. Porro momenta, à motu syderum celeberrimo nuncupantes, dum aliquid sibi breuissimum in spatijs cedere aut succedere sentitur. Minimum autem omnium, & quod nulla ratione distindi potest tempus, atomū grecè, hoc est indistinctibile, siue insecabile nominant.

De die. III. Interrogatio.

Dies quid est?
Respon. Aer sole illustratus. Inter. Vnde sumpsit nomen?
Respon. Dies inde dictum est, eo quod tenebras à luce distingat ac diuidat.

Inter. Dixisti diem esse aerem à sole illustratum, cum principio creaturarum legimus tres esse dies ante solem conditum?
Respon. Verū est, in primordio creaturarū tenebræ erant super faciem abyssi. Dixitque Deus, Fiat lux, & facta est lux, & uocauit Deus lucem diem. Igiturque lux ab oriente emerit, surgit tenebris, latitudineque sui fulgoris totam equaliter perfudit. Primos ternos dies oriendo occidendoque uelut sol terminauit: de qua luce lunaria formata esse creduntur.

Inter. Quid à solare luce distabat?
Respon. Hoc quod caloris foetu carebat. Inter. Distinctio diei quot modis diuiditur?
Respon. Bifarie, hoc est uulgariter, & proprie.

Inter. Vulgariter quomodo?
Respon. Vulgus nanque omnem abusuē solis præsentiam super terram appellat. Inter. Proprie qualiter?
Respon. Proprie autem & naturaliter: dies uiginti quatuor horis, id est circuitu solis totum orbem illustrantis impletur. qui secum semper & ubique lumen diurnum circumferens nominare aerem spatio noctu sub terras, quæ supra terras in die creditur exaltari.

Inter. Da amborum auctoritatē?
Respon. Dominus in Euangelio diem uulgarem distinxit dicens, Nonne duodecim horæ sunt diei? Moyses autem proprium ita descripsit, dicens: Et factum uespere & factum est mane dies unus. Quem Hebræi & Chaldæi & persequentes iuxta primam conditionis ordinem, diei cursum à mane usque ad mane diducunt, umbrarum uidelicet & tempus luci supponentes: at contra Ægypti ab occasu ad occasum. Porro

et

ro Romani à medio noctis in medium umbrę
Et Athenienses, à meridie in meridie dies suos
maluerunt computare. Diuina autē auctoritas
à mane usq; ad mane, unū diē in Genesi appella-
tat. Sed Domino resurgente, eadē in euangelio,
totius diei tēpus à uespera sanxit in uesperā. Vt
hominem de luce lapsum in tenebras, & deinceps
ē tenebris redire ad lucē significaret. Vbi
primus seculi dies sit, hoc requiro. Principium
seculi & conditionis mundi secundum Aegy-
ptios, quibus Abraham à Chaldeis edoctus
astrologiam aduexit, decimo quinto calenda-
rum Aprilis die contigisse fertur, eo quod die
zodiaci initium exiit, atque iuxta zodiaci
diuisionem eo die facta est lux, quo sol Arietis
signum reuertens ad exordium, ingrediebatur.
Qui quarto die conditionis, uidelicet duode-
cimo calendarum supra dictarum incipiente crea-
tus est, quiq; pari spacio diuidens lucem & te-
nebras sua presentia absentiaq; uernale aequi-
noctio, eo die fecit, cuius diei initio tunc eum
coeli locum oriens cepit, quē astrologi, quar-
tam partem arietis esse dicunt. Eumq; post tres-
centos sexaginta quinque dies & sex horas re-
diens, ppter istas horas anno sequenti meridie
faciens, uernale aequinoctium intrauit tertio ue-
spere, quarto, medio noctis, quinto, rursus ma-
ne sicut primo occurrit. In qua die inueni-
tur sol, non solum primam signi partem conscē-
disse, uerum & quadram iam in ea die habere,
ipsa est per naturā caput signiferi, duodecim
signa quę particule nominantur, initium habere
& terminum. Anatholius refert, ibi quadran-
te dicitur, ibi saltum incipere ac finire. Vbi an-
num magnū, hoc est planetarum cursum, exor-
ditum finemq; sortiri. Luna eiusdem diei uespe-
re plena orientis à medio apparens, quartam li-
brę partē quę est, quinoctiū autē uernale tenuit,
initiumq; paschale suo exitu cōsecrauit. Neque
alia seruandī pascha est regula, quia ut aequino-
ctium uernale, plenilunio succedente perficia-
tur: at si uel una die plenitudo lunę processerit,
aequinoctium iam non prima mensis, sed
ultimi, luna putetur. Itaque non ab re est, quia
tunc sol non primū, neque secundū uel tertij
diei, sed quartū potestatem. Luna uerō illumi-
nata ab eo, cum stellis tandem ad uesperum
noctis potestatem accipit. Sed uerus ille sol qui
est Christus decurso tempore ante legem lega-
liq; atque prophetali gratia per se incipiente no-
bis ortus est, suęq; lumine gratię corpus eccle-
się quosq; uirū praueniens illuminauit. Quia
plenilunium paschæ ante aequinoctium fieri
nō potest. Vt nostrum pascha aequinoctiali so-
lis exortu cuncta uidelicet tenebrarum offen-
dacula uincens nos uestrę deuotionis pleni-
lunio subsequente celebremus.

De nocte. III.

Interrogatio.

Vnde dicta est nox? Respon. Nox dicta est
eo quod nocet aspectibus uel negotijs

humanis, siue quia in ea, fures latrones que
nocendi alijs occasionem nanciscantur. Inter.
Nox quid est? Respon. Nox est solis absentia,
terrarum umbra conditi, do nec ab occasu re-
deat ad exortum, qui à natura eius poeta descri-
bens, Ruit (inquit) oceano nox in uolens um-
bra magna, terrarumq; polunq;. & Salomon sa-
cris literis expressit, qui pascit interlilia, donec
aspiret dies & inclinetur umbrę. Eleganti utiq;
sensu decessionem noctis, inclinationem appel-
lat umbratū. Sed & ista umbra quę ad sydera
usq; uidetur extēdere, noctis natura est, & lunā
aliquando plus ceteris syderibus. Interim ob-
scurat ut sui luminis defectu impartiat, qd ad
infima planetarū currit superiora, tamen spacia
uel suo uel syderū semper lumine fulgescunt,
Sed & lunas cū infimas sui cursus absides ple-
na adierit nonnunquā umbra memorata obfu-
scari solet donec centrum egressa rursus à sole
cernatur. Verum ne hoc omni plenilunio pa-
tiatur latitudinem, quę duodecim partium di-
uerfarum, absidarum altitudinem habere dice-
tur. Inter. Quot sunt quę umbram efficiunt?
Respon. Tria quędam, scilicet lux, corpus, lo-
cus obscuratus. Inter. Qualiter? Respon. Lux
si corpori par est, æqualis est ei & umbram cor-
pus maius: augetur & umbra si exilius, mi-
nuetur & umbra. Sol autem terrę maior
esse dicitur: quamuis longinquitate modicus
uideatur. Atque ideo noctis umbram, quia
sensum decreuit, deficere priusquam æthera
pertingat, sicq; ad æris ætherisq; confiniū
acuminatis instar pyramidum tenebris philoso-
phi umbram terrę exaltari dicunt. Inter. In
quot partes diuiditur nox? Respon. In septē.
Inter. Quę? Respon. Crepusculum, uesperū
num, conticinū, intempētū, gallicinium, matu-
tinū, diluculum. Crepusculū est dubia lux, nam
trepusculum dubiū dicimus, hoc est inter lucē
& tenebras. Vesperum apparente stella eiusdē
nominis, de qua Poeta: Ante diem clauso com-
ponit uesper olympo. Conticinū, quando
omnia conticescunt, id est silent. Intempētum,
media nox quādo omnibus sopore quietis ni-
hil operandi tempus est. Gallicinium, quando
galli cantum leuant. Matutinum, inter absces-
sum tenebrarum, & aurorę aduentum. Dilu-
culum, quasi iam incipiens parua diei lux, hæc
aurora & pertingēs usque ad solis exortum.

De hebdomada & septem planetis. V. Interrogatio.
Vnde dicta est hebdomada? Respon. Heb-
domada, à septenario numero nomē acce-
pit. Quia & Romani septimanam & septem
diebus appellant, Manus enim apud ueteres,
dies à puritate dicitur. Inter. Quomodo à
populo Dei computabatur? Respon. Antiqui
quiriti à populo Dei ita computabatur. Prima
sabbati, uel una sabbati, siue sabbathorum. Se-
cunda sabbati, tertia sabbati, quarta sabbati,
quinta sabbati, sexta sabbati, uel sabbato. Non
quia omnes sabbatorū, hoc est requietionum
dies

dies esse non potuerint, sed quia à requietionū
die quę suo nomine & cultu singularis excelle-
bat, prima uel secūda, uel tertia, iūte ceterę suo
quęq; censerentur ex ordine. Inter. Quomodo
computabant gentiles hebdomadam?
Respon. Verum gentiles cū obseruationem
à populo Israel hebdomadis edidicerent. Primā
uidelicet Soli, secundā Lunę, tertiā Marti, quar-
tā Mercurio, quintā Ioui, sextam Veneri, septi-
mā Saturno dicentes. Eisdē monitis suos dies
quibus & errantia sydera consecrantes tam &
si diuerso ordine computantes. Inter. Quid
sex his habere æstimantes? Respon. Æstima-
bant enim se à sole spiritum habere, à luna cor-
pus, à Martio feruorem, à Mercurio sapientiā
& uerbum, à Ioue temperantiam, à Venere uo-
luptatem, à Saturno tarditatem. Inter. Rogo
ut iuxta æstimationē tuam effectum earum mi-
hi edisseras. Respon. Puto quod sol in medio
planetarū positus, totū mundū spiritus instar
calefacere & quasi uiuificare uidet, Ecclesiaste
ateslate qui ait, Girans girando uadit spiritus,
& in circulos suos reuertitur. Luna autē per hu-
morū ministerium, incrementum, corporibus
suggerit cunctis. Martis stella ut pura solī pro-
xima colori simul & natura est feruens. Mer-
curius perpetuo circa solem discurrendo, quasi
exhausta sapientię luce radiari putabatur. Iupi-
ter frigore Saturni & ardore Martis hinc inde
temperatur. Venus luminis ueustate quam ex
Solis uicinitate percipit, suo cernentes allicit
aspectu. Saturnus eo tardior ceteris planetis,
quo & superior incedit. Inter. Quot annis
uel diebus uniuersiusque cursus impleri uide-
tur. Respon. Saturnus triginta annis signife-
rum implet, inde Iupiter duodecim annis. Ter-
tius Mars duobus annis. Quartus Sol trecen-
tis quinquaginta quinque & quadrante infra
Solem, Venusq; & lucifer & uesper trecento-
rum & septem diebus, à sole nunquam abs-
stans partibus sex & quadraginta, longius pro-
ximū illi Mercurij sidus nouem diebus orio-
re ambitu, modō ante solis ortum, modō post
eius occasum splendens, nunquam ab eo uigin-
ti duabus partibus remotior. Nouissima luna
uiginti septem diebus, & quatuor horis signi-
ferum conficit. Inter. Quare antē dixisti tum
& diuerso ordine cōputantes? Respon. Quia
hęc erat stultitia gentilium, falsa ratiocinatio-
ne subnixā, qui quasi iure primam diem solī,
quia maximum est luminare. Secundam lunę,
quia secundum luminare se consecrare puta-
bant. De inordinata alternatione à tertia diei
primam à sole stellam, quartam primam à luna,
quintam secundam à sole, sextam secundam à lu-
nā, septimam tertiā à sole præponebant.
Inter. Hebdomada apud grecos & romanos
quomodo peragitur? Respon. Septem diē
cursu. Inter. Apud hebreos quomodo? Res-
pon. Septem annorū cursu peragitur. Decla-
ta autē hoc Daniel de septuaginta hebdoma-
da. tom. 1.

dibus. Inter. Quot ferijs cōstat hebdomada?
Respon. Septem scilicet. Inter. FERIA unde
dicta est? Respon. FERIA à fando dicta, quali f. =
ria, eo quod in creatione mudi, Deus fiat dixit
per singulos dies. Inter. Quis primus ferias
habere edocuit? Respon. Syluester papa ceterū
ferias habere instituit, cui deo soli uacanti nun-
quam militiam, uel negotiationem liceat exer-
cere mundanam, dicente psalmographo, Vaca-
te & uidete quod ego sum. Et prima quidem
diem quia & lux in principio facta est, & Chri-
sti resurrectio celebrata, dominicam nuncupa-
uit. Quod illi nomen primis ecclesię temporibus
fuisse inditum, testatur Ioānes, qui dicit in
Apocalypsi, Fui in spiritu in die dominico. De-
inde secundam feriā, tertiā & quartam & quin-
tam & sextam de suo denectens. Sabbatum ex
ueteri scriptura retinuit, nihil ueritus gramma-
ticorum ferulas, qui sicut calendas, nonas, &
idus, ita etiam & ferias plurali tantū nume-
ro proferendas esse decurrunt.

De mensibus. VI.

Interrogatio.

Vnde dicti sunt menses? Respon. Men-
ses dicti à mensura, quia quilibet eorum mē-
suratur. Sed melius à luna, quę græco sermone
mene uocatur. Vnde apud eos menses, mensis
appellatur. Quam hebræa quoq; lingua ety-
mologiam seruire uidetur. In eo quod Iesus tias
lius Sirach, q itaq; hebræicē scripsit loquēs ait,
mensis secundū nomen est eius. Inter. Quo
modo antiqui suos menses computabant?
Respon. Antiqui, menses suos non à solis, sed
à lunę cursu computare solebant, unde quo-
ties in scriptura sacra, siue in lege seruante le-
gem, quora die mensis quid factum dictum
ue sit, indicatur. Non aliud quā luna ætas signi-
ficatur. A qua semper hebræi, quibus credita
sunt eloquia dei, antequo patrum more menses
obseruare non cessant. Primum mensem nouo-
rum, qui paschæ ceremonijs sacraus est Nisan,
appellantes, qui propter multiragum lunę dif-
cursum, nunc in Martium mensem, nunc ince-
dit in Aprilem, nunc in aliquot dies Maij men-
sis occupat. Sed rectius Aprili deputatur, quia
semper in ipso uel incipit uel finit uel totus in-
cluditur. Ea duntaxat regula obseruata, ut quę
quindecima post aequinoctium luna extiterit,
primum sequentis anni mensem faciat, quę ue-
rō ante nouissimum precedentis. Sic per ordi-
nem duodecim menses lunares computant,
quos propter lunę circulum qui uiginti nouē
diebus, semis stat tricenis, unde tricenisq; die-
bus alternātes. Secūdo demum uel tertio anno
exacto, mēsem superfluū qui ex annuis undecim
epactarum diebus confici solet, intercalat
chorus & prætexatus hæc esse causam dixerūt.

De mensibus Romanorum. VII.

Interrogatio.

Quare tam diuersa longitudinis habean-
tur? Respon. Romulus cū ingenio acia

Respon. Regula tenet ecclesiasticæ obseruationis, à Niceno confirmato concilio, ut pascha dies ab undecimo Aprilis, usq; in septimum calend. Maij inquiratur. Item catholicæ institutionis regula præcipit, ut ante uernalis æquinoctij transgressum pascha celebraretur. Qui ergo octauo calend. Aprilis die deputat æquinoctiū, necesse est id em aut ante æquinoctium pascha celebrari, licitū neget. Ipsum quoq; pascha Dominus pridie quam pateretur cum discipulis fecit. Aut octauo calendarum Aprilium, non fuisse, aut ante æquinoctium fuisse confirmet. Non autem nostri tantum temporis, sed etiam legalis & Mosaiica decernit institutio. Non ante transcensum huius æquinoctij diem festi paschalis esse celebrandum, sicut Anatolio attestare euidēter docet, & Iosephus, sicut & eorū antiquiores Agatobolus ex Panaiada, qui unū ex illis septuaginta senioribus fuit, qui missi fuerant à pontificibus ad Ptolemæum regem Hebræorum libros interpretaturi in Græcā sermonem, quicq; multa ex traditionibus Moysi pronenti regi atque percunctanti responderūt. Ipsi ergo cum quæstiones Exodi exponerent, dixerūt pascha non prius esse immolandū, ni hoc æquinoctium uernale transiret. Vnde nos necesse est obseruandam ueritatis regulam dicamus aperte, & pascha ante æquinoctium tenebrasq; denictas non immolandū, & hoc æquinoctium duodecimo calendarum Aprilium die ascribendum. Sicut non solum auctoritate paterna, sed & horologica consideratione docemur. Sed & cætera tria tempora in huiusmodi confinia, simili ratione aliquot ante octauū calendarum sequentium esse notanda.

De annis. xi.

Interrogatio.

Vnde dicitur est annus? **Respon.** Annus ab innouando curia quæ naturali ordine transferant, uel à circuitu temporis nomen accepit. Quia ueteres annum pro circum, ponere solebāt, ut Cato dicit in Originalibus oratorū. Annum terminum, id est circum terminum, & ambire dicitur pro circumire. **Inter.** Quot modis dicuntur anni? **Respon.** Est autem annus lunaris, est & solaris, est & errantium distretus stellarum, est & omnium planetarum unus, quem magnum specialiter nuncupant. **Inter.** Lunaris annus quot modis accipitur? **Respon.** Quadrifaria. Primus nanc; cum luna uiginti septem diebus & octo horis zodiacum percurrentes, ad signum ex quo egressa, est reuertitur. Secundus, duobus diebus & quatuor horis prolixior, qui consuetū mensis appellatur, cum solem à quo noua digressa est, uiginti nouem diebus, & duodecim horis exactis, iam defecta repetit. Tertius qui duodecim mensibus huiusmodi, id est trecentis quinquaginta quatuor diebus expletur, & uocatur communis, eo quod duo sæpillim: tales pariter currāt. Quartus, qui embolismus grece dicitur, id est

super augmentum, & habet tredecim menses, id est dies trecentos trigintaquatuor. Qui tertius apud Hebreos à principio mensis paschalis incipit, ibidemq; finitur. Apud uerò Romanos ab incipiente luna mensis Ianuarij sumit initium, ibiq; terminatur. **Inter.** De solare anno quomodo dicitur? **Respon.** Solaris annus est cum ad eadem loca syderū redijt, peractis trecentis sexagintaquinque diebus, & sex horis, id est quadrante totius diei. Quæ pars quater ducta, cogit inter unū diem quem Romani bissextum uocant, ut ad eundem circuitum redeatur. Quartus solaris gyri annus, bissextilis, æque tribus uno prolixior, à quo confecto sol ad eundem loca signorum loca eisdem dierum noctūq; quibus ante quadriennium reuertitur horis. Annus errantium stellarum est, quod illarum quoque zodiaci ambitum lustrat. Annus magnus est, cum omnia simul errantia sydera, ad sua queque loca sibi habere recurrant, id est, quingentis triginta duobus annis expletis. **Inter.** Annum ciuilem, id est solarem, ubi Hebrei, Græci, Ægyptij, Romaniq; incipiūt? **Respon.** Hebrei ab æquinoctio uerno, græci à solstitio, ægyptij ab autumno, Romani incipiunt à bruma.

De signifero circulo & solis lunæq; cursu. xii.

Zodiacus circulus constat ex duodecim signis, per quem septem sydera errantia currunt, id est Sol, Luna, Mars, Mercurius, Iupiter, Venus, Saturnus. Quæ quidem signa simul habent partes trecentas sexaginta, singulatum uerò triginta. Partes autem zodiaci quotidianos solis in coelo debemus sentire progressus. Signa tantæ sunt magnitudinis, ut non minore quam duarum spacia horarum uel oriri uel occidere, uel de loco possint moueri. Singulis tricenas partes, ob tricenos dies, quibus à sole lustrantur, adscribuntur decem & semis horarum, plus sunt quam plenam partem uiginti quatuor horarum, non reddūt simul, & computare negliguntur. Attamen & ipsæ duodecies circumactæ, ubi dies quinq; & quadrantem consumauerint. Iam quātum ad tricenas partes ad dederint, patebit, completusq; solis annus non trecentis solum, & quadraginta diebus, sed additis quinque diebus, & quadraginta perficitur. Vnde signifer est, trecentis quidem sexaginta quinque partibus latus. Harum duas medidas sol & luna omnes peruagare cōsuevit. Sol trecentis sexagintaquinque diebus & sex horis zodiaci ambitum, luna uiginti septem diebus & octo horis lustrat. Singula autem signa sol triginta diebus, & denis horis ac semisse. Luna autem in binis diebus & semis horis ac bisse unius horæ perlabitur. Si quæris quid bisse significet, tanto minus abesse ab integra hora quanto octaua ab duodecima, decima à decima quinta, uigesima à trigesima. Tertia parte subtrahita, quoties duæ solæ remanent, ipse duæ partes bisse, tertia trien nūcupatur. Errant ergo qui lunam tricenis diebus tantum spaciū celestis

stis, quantum trecentis sexaginta solem percurrere dicunt. Cum manifeste ueritas prodatur quæ supra perstrinximus: lunam uiginti septem diebus & tertia diei parte constat conficere solem: & quantum spaciū in uno suo mēse lunam, tantum in tredecim suis excedere circuitum.

De bissexto. xiii.

Interrogatio.

Sunt nonnulli qui facilitate computandi absq; labore comprehendant, quanta bissexti crescit particula per singulos annos uel menses uel etiam septimanas & dies incessanter adimpleatur: nec tamē dicere nouterint, quater eadem particula crescit, uel quæ sit causa, quæue ratio cremētī ipsius quid uel nasceretur erroris infestū, si non ipse dies bissexto suo iuxta morem necessarium intercalaretur in ordine, hæc omnia per rationem declara. **Respon.** Bissexto, ex quadrantis ratione per quadrienniū conficitur. Quadrantis nanc; solent appellare quartam partem cuius rei liber. Verbi gratia pecunie, temporis, loci, & ideo quarta pars diei qui uiginti quatuor horis cum sua nocte compleuit, id est horæ sex, quadrans consuetū uocatur. Quadrantis autem huius, quæ per quadriennium in diem integrum colligendū, & sicut loco intercalendū autem est ratio. Quod sol annum coeli ambitum, id est duodecim signa circuli zodiaci nouissima, non in trecentis sexaginta quinque diebus, sed superadditis sex horis adimplere cognoscitur. Vnde fit, ut si uerbi gratia nunc æquinoctialem cœli locum manens oriens intraverit in hunc, anno sequenti meridie, tertio uespere, quarto media nocte, quintorursus in exordio diei, ut puta completo diei totius circuitu recurrat. Sicq; necessario diem superfluum admoneat ubilibet interponendum, quem Ægyptij anno suo solē niter expleto, id est quarto calendarum Septembrium, Romani autem sexto calendarum Martiarum die, unde & bissextum uocant inter calare consue runt. Quod si quis calculatorum facere trecentis solum, ac sexagintaquinque diebus omnes se annos agere debere putauerint, magnum sibi innox inueniet annui circuitus occurrere dispendium, ita ut post aliquot annorum uertentium curricula æstiuus mensibus uernum tempus, uernis brumale, brumalibus autumnale, autumnalibus æstiuum se offendisse peruersus computator horrescat. Si cui sanē quod de signifero & cœli ambitu paucis diximus, forte habentur incognita. huic uulgari & fortassis compendiosiori & manifestiori ratione satisfaccere curauimus, ut qui cœli signis pueri in schola non didicit, saltē horologij lineis in terra quæ necessaria quærit apprehendat. Et hic ergo sciat, solem morulis suis & tarditate cotidiana quadrantis huius anni, disponente opere creatoris esse ministrum: quem diligentior inuestigatio declarat, non ad eandem horologij lineam per trecentos sexagintaquinque dies posse

reducit sed si uerbi gratia præsentis anno in æquinoctio uernali, quæ iuxta Ægyptios qui calculatorū tenent palmam, duodecimo calendarum Aprilium die solet euenire à medio orientis, surrexerit eodem die post annum aliquantulo inferius oriri, & tertio, quarto, quinto anno eandem diminutionem intantum naturali sui cursus augeri temperatā, ut nisi dies bissextus, ante trecentos iuxta morem intercalaretur, iam duodecimo calendarum Aprilium die facturus æquinoctium à medio surgat orientis, eandem nihilominus tarditatis suæ constantiam. In cæteris quoq; per totum annum seruaturus ex ortibus simul & occationibus.

De mensura cremētī. xiiii.

Interrogatio.

Bissextilis ediffere cupio. **Respon.** Dicitur quadrantem diei, id est sex horas per annum ad crescere horam, per duos menses solis naturales, id est dies triginta & horas decem, dimidium horæ per unum mensem. Porro quartam partem horæ unius, id est punctum unum per dimidium mensis. **Inter.** Vbi crema uel detrimenta solis & lunæ, secundum rationem naturæ anno inseri debent? **Respon.** Naturæ ratio crema uel detrimenta solis & lunæ locis æquinoctialibus, ubi primò creata sunt initiari uel finiri deposcit, solis quidem uerni, lunæ uerò in autumnalis loco æquinoctij, sed diuersi locis in diuersis saltim ponere procurabant. Nā Anaxagoras, in æquinoctio & decimo quarto sui decenouenalis anno circulis de octo in uiginti posuit. At contra Victorius, tertio ante finem ogdoadis anno inferendum censuit calendis Ianuarijs, de quarto in decimofexto, ad didit. Porro Ægyptij, in quorum sententia nunc catholica consentit ecclesia, primo anno decenouenali circuli adfigūt, in loco undecimo calend. Aprilis de octaua decima in nullam computantes. Scēdum est autem ubicunq; additur fuerit, ibi tres pariter menses un deiceuorum computare dierum.

Interrogatio.

De saltu lunæ & plenius ediffere cupio. xv.

Responso.

De saltu lunæ uerisimile apparet, quod edifficior quam uulgo putatur lunaris incensionis locus & hora præcurrat. Nam quomodo fieri posset, ut per annos denos & nouenos, unum necesse esset solito dierum numero afferri, si non hæc uelocitas aliqua lunaris gyri, paulatim toto circuli decennoualis tempore procuraret? quomodo eius tarditate cursus solaris agi probatum est, ut unus per quadriennium eius cursui augeatur dies. Huius autem uelocitatis, & (ut ita dicā) anticipatiōnis, tamen ordo non facile patet, mensura nequaquam latet. Constat enim, quia diminutio illa atq; ablatio diei unius, quæ quomodo agitur per denos & nouenos annos tota conficitur, hora per singulos annos & uno puncto, & decimanona

parte unius momenti augetur. Dies nanque uigintiquattuor horas habet, & quibus cum noue mēdem, totidem annis circuli decennouenalis distribueris, remanent quinque. Has multiplicata per quatuor, quae uidelicet hora quatuor punctis, constat, fiunt uiginti. Da singulos singulis annis, & remanet unus. Hunc diuide per decennouem, & uidebis quod ad saltum lunae complendum, ut diximus, annuatim hora & punctus, & decimanona pars unius puncti ad crescit. Non ergo unis eisdemque uel articulis temporum uel caeli climatibus lunae celebratur ascensio; sed semper aliquanto citius quam praecedente mense prouenerat, ut sit unius de unis anno decimono nono transiliatur dies.

De cyclo decennouenali. xvi.

Cyclum decennouenalem propter quatuordecim lunas paschales Nicena synodus instituit. Eo quod ad eundem anni solaris diem unaquaeque luna per decennouem annos ducentos trigintaquinque, circum acta uicibus inerrabili cursu redeat. Cuius cycli ordinem primum Eusebius Caesariae Palaestinae Episcopus composuit. Qui diuiditur in octo adas & endecadas, hoc est in octo & undecim annos. Octo enim anni lunares, totidem solares, duobus tantum diebus transcendunt. Quorum alter ad explementum occurrit endecadis, alter ratione saltus absimitur. Alioquin endecades solares uno die transcenderet lunarem, licet quidam uolenter hos dies ex bissextis octo annorum supplere nitantur. Cum bissextus solet in mense Febru. soli superfluis & lunae futuro tempore nihil prauidicare & ipsi nullum hendecadi bissextum addant. Ut ergo apertius dicam, duae lunae dies qui supersunt in octo adas, duos qui desunt in endeca complebunt. Habet enim octo assolares dies exceptis bissextis duo milia noningenti uiginti. Lunaris uero dies duo milia noningenti uiginti duo. Endecas solis habet quatuor milia quindecim. Lunae autem, quatuor milia tredecim dies. Octo assolis, habet menses nonaginta sex. Lunae autem nonaginta nouem. Endecas uero solis, habet menses centum triginta duo. Lunae autem centum triginta sex. Et habet cyclos decennouenales, menses solares ducentos uiginti octo. Lunares ducentos trigintaquinque dies. Exceptis bissexti utriusque syderis, sex milia miliarium noningenta trigintaquinque.

De continentia decennouenali. xvii.

Cycli decennouenalis octo lineis est ordinatus. Prima eius linea, temporum seriem continet. Quae Graeci ab annis Diocletiani persecutoris, calculare decreuerunt. Sed Dionysius secundus abbas Romanus, utriusque linguae peritus, Graece & Latinae cyclos scribens paschales, noluit eos ab impij principis annis computare. Sed magis eligens ab incarnatione domini nostri Iesu Christi annorum serie praenotare, unius

singulis annis augmento in maius proficientes propter notitiam exordij spei nostrae, & causam reparationis humanae: id est ut passio seu resurrectio Domini facilius inueniret. Sed quia lunaris circulus decennouenalis est. Solaris autem uigintiocto conficitur annis. Multiplicatis per se inuicem ambobus summa quingentorum uigintiduo colligitur annorum. Quae tandem replicata totus solaris lunarisque cursus ordo in sua uestigia per se reuoluitur. Eundem decennouenalis lunarisque circuli annu, eandem epactas lunae, solis quoque dies concurrentes, eandem decimam quartam lunam, eundem dominicam paschae diem, ac lunam ipsius ex ordine restituit: unde secundo anno circuli, quem primum Dionysius scripsit, quingentesimus trigentesimus tertius ab incarnatione Domini completus est annus. Ipse est nimirum iuxta co-cursus syderum, ille in quo incarnari dignatus. Quia hic secundus annus cycli decennouenalis decimo octo circuli lunaris undecim habens epactas, quinque concurrentes, septimanae dies, lunam paschae quatuordecimam, octauo calen. Aprilis, omnia tunc fuere similia. Et si esset qui tunc pascha, more nunc ecclesijs usitato die dominica. Ipsa nimirum dies quomodo hic adnotandus est sexto calen. Aprilis ueniret, ac lunam haberet sextadecimam. His igitur ita se habentibus annum passionis dominicae quarentibus nota uia est. Habet enim nisi fallor ecclesiae fides in carne paulo plusquam triginta & tres annos usque ad suam tempora passionis uixisse. Quia uidelicet cum triginta annorum fuisset baptizatus, est sicut euangelista Lucas testatur. Et tres semis annos post baptismum praedicaauerit, sicut Ioannes in euangelio suo non solum commemoratio redeuntis paschae tempore perdocet, sed & idem in Apocalypsi sua, Daniel quoque in suis uisionibus propheticis designat, sancta siquidem Romana & apostolica tenet ecclesia. Quomodo igitur ut supra memorauimus, quingentis triginta duobus annis, paschalis circuli circuegitur. His adde trigintatres, uel potius triginta quatuor, ut illum ipsum quo passus est Dominus, attingere possis annum, fiunt quingenta sexaginta sex. Ipse est ergo annus dominicae passionis & resurrectionis a mortuis: quia sicut quingenta trigintatres primo, ita quingentesimum sexagesimum, & trigesimo quarto per uniuersos solis & lunae concordat discursus. Et ideo circulis beati Dionysij apertis, si quingentesimum sexagesimum sextum ab incarnatione Domini contingens annum, decimam quartam lunam in eo nono calen. Aprilium fieri reperies & idem paschae dominicum, sexto calen. Aprilis lunam decimam septimam. Nam quod Dominus decima quinta luna feria, sexta, crucem ascenderit, & una sabbatorum, id est die dominica resurrexit a mortuis, nulli licet dubitare catholico, negligi quae agnum paschale decimo quarto die primi mensis ad uesperam immolati praecipit

praecipit pariter eum euangelio quod dominum eadem uespera tantum a ludaeis, & mane sexta feria crucifixum ac sepultum, prima sabbati resurrexisse, perhibere uideatur.

Secundus ordo circuli decennouenalis complectitur indicationes quingentorum annorum circuli, in sua semper uestigia reducens. Quas antiqua Romanorum industria comperimus, ad cauendum errorem qui de temporibus forte oboritur poterat, instituas. Dum enim uerbi gratia qui liber imperator medio anno tempore uita uel regno decederet, poterat euenire ut eundem annum unus historicus eiusdem regis ascriberet temporibus, eo quod eius partem regnaret. Alter uero historicus eundem successori illius potius ad titulandum putaret, eo quod & hic partem eius haberet in regno. Verum ne per huiusmodi dissonantiam error temporibus inoleceret, statuerit indicationes, quibus uterque scriptor, immo etiam uulgus omni tempore cursum facillime conseruaret. Quia pro facilitate quoque calculandi quingentum esse uoluerunt, ut planissimo numero, & ad multiplicandum promptissimo compendiosius transacti temporis status in memoriam posset reduci. Incipiunt autem indicationes ab octauo calen. Octob. & ibi terminantur.

Tertia praefati circuli linea continet epactas lunares, quae ad cursum solis annuatim undecim diebus ad crescere solent. Inde epactae Graeco uocabulo. Idem adiectiones dicuntur, quae per annos singulos undecim dicuntur ut diximus accumulenter augmento. Vel certe quae ad inueniendas quotae sint lunas, calendarum duodecimo, & per totum adiectionis annum, ut praefati iure id est, adiectiones uocantur. Et quidem dies habet adiectiones lunares undecim. Nam uerbi gratia si hodie cum scribo quinta est luna ipsa isto die, post annum, decimum sextum erit luna, & sic semper pro undecim adiectionibus annis singulis crescens usque ad trigessimam, & quod remanet tota erit luna, nec eadem huc quae non est priusquam decem & nouem annorum praefato circulo redijt. Sed propriae quae in circulo decennouenale annotatae sunt epactae lunae quota sit in undecimo calen. Aprilis, ubi paschalis est festi principium, signant hanc praefatam sui cursus regulam, semper obseruantes, ut quoties minorem sexdecim numerum habent, paschale lunam praeferat. Quoties autem maiorem in sequentem lunam paschae quaerendum demonstrat, quarum locus annuale undecimo calendarum Aprilis.

Quarto decennouenali circuli tramite designantur epactae solis, id est concurrentes septem mane dies unius semper ternos per annos, duorum autem per annu bissextile usque ad septimum numerum adiectione crescentes. Quarum circulus habet annos quater septenos, id est uigintiocto, qui nimirum non ante

potest consummari, quam bissextus qui quarta to redire solet anno, cunctos septem mane dies contingat. Dominica uidelicet prima feriam, quartam feriam, secundam feriam, sabbatum, quinta feria, tertia feria. Hoc etenim illos ordine currit. Cumque suas quaeque anni dies habeat concurrentes, haec quae in circulo sunt adfixae concurrentes, specialiter quae sit nono calendarum Aprilium ferè designant, uidelicet ut propius festiuitatis paschalis exordio posita facillime diem epactarum, uel decimae quartae lunae quotae sint, feria pandant. Ac per hoc ad paschalis inuentionem diei Dominici, planum faciunt iter. Contigit autem eadem concurrentium annua diesque calculatorem meminisse iuuat, & iam secundo calen. Aprilis, septimo iduum Aprilis, decimo octauo calendarum Martiarum, ex undecimo calen. eandem. Cuius circuli talis est cursus, ut quicumque bissexti anni sunt, concurrentes ipse & ante quinquagesimum fuerint. Et post sex annos futurae sint quae primo bissextum anno sunt eadem, & ante annos undecim transierint, & post sex redeant, quae secundo post bissextum eadem, & ante sex annos ierint, & post undecim remanent, quae tres post bissextum ipse, & ante sex annos praeterierint, & post quinque reuertantur. Et huius ordo discretionis, cunctos annorum uertentium complectit dies. Meminisse omnis calculator debet, eandem concurrentes solis trigesimo, ab hinc anno quas ex proximo secuturus easdem sexaginta, quas & quatuor eadem nonaginta, quas & sex eadem centum uiginti, quas & octo eadem centum quinquaginta, quas & decem & ceteras in hunc modum esse reddituros. Quocumque numero annorum transacto concurrerit scire desideras, eundem numerum uides quoties habet triginta, & trigesima parte geminata, concordia uertentium cognoscis annorum. Verbi gratia trecenti decies habent triginta. Et propterea eadem concurrentes, trecentesimo anno quae uiginti sunt futurae, si quid residui fuerit & hoc adijces. Eodem modo etiam in praeterita concurrerit ordo respicit. Item quia circulus lunaris decennouenalis praesentis anni epactae uigesimo anno redeunt, sequentis ab hinc quadragesimo tertij, sexagesimo quarti, octuagesimo quinti, centesimo sexti, centesimo uigesimo septimi, centesimo quadragesimo octauo, centesimo sexagesimo noni, centesimo octuagesimo decimi anno, & cetera similiter. Quod & de luna quartadecima paschae ceterisque quae decennouenali circulo includuntur, aequae sciendum est, poterit diligens calculator etiam prolixiores sibi temporum sequentium annotare recursus, quibus semper meminerit etiam praeteriti aut congruere statum.

Quinta circuli decennouenalis regione lunaris circulus includitur, a quarto eius incipiens & tertio complexus in anno qui proprie Romanorum, & est ad mensis Ianuarii pertinens.

Nam

Nam sicut annis quibusq; decennouenalis circuli propter legalem Hebraeorum obseruationē à paschali mense inchoat ibidemq; finitur. Ita & hic Romanorum institutione à luna Ianuarij inchoat atque ibi desinit. Sicut & ille, sic & iste primum & secundum communes annos, tertium habet embolismum, quartum & quintum communes, sextum embolismum, septimum communem, octauum embolismum. En decas quoque circuli lunaris instar decennouenalis, septem annos communes, & quatuor habet embolismos. Et habent communes anni menses lunares duodecim, dies trecentos quin quaginta quatuor. Embolismi autē menses tredecim, dies trecentum octogintaquatuor. Præter unum duntaxat octodecim cycli huius annum, qui est decennouenalis primus, in quo unus dies ratione saltus lunaris intercipitur. Si uis scire quota sit luna calendarum Ianuarij, per nouemdecim annos. sume cyclum lunæ quemlibet, ut puta quinque. Multiplica per undecim, sunt quin quaginta. Adde unum semper regularem, sunt quin quaginta sex: partire per triginta, remanēt uiginti sex, uigesima sexta est luna in calēdas Ianuarias anno quinto cycli decennouenalis. Item sume octo, multiplica per undecim, sunt octoginta octo. Adde unū regulare, & partire per triginta remanēt uiginti nouē, est luna in calē. suprascriptis anno cycli lunaris octauo. Tantum memor esto decimifexti, & decimoctauī & decimionī cycli memorati anni, non unum ut in reliquis, sed duos addere regulares & lunam calendarum Ianuarij sine errore reperies.

Sextus cycli locus amplectitur lunas quatuordecim primi mensis, qui paschalis dominici diem singulis annis absque omni ambiguitate demonstrat. Namq; post decimaquarta luna dominica dies occurrit, ipsa est paschalis dominicæ resurrectionis dies. Qui quidem decima quarta luna primum in æquinoctio, id est duodecimo calendarum Aprilium. Vltimum uero in nono ab hinc die, id est decimo quarto calendarum Maiarum, suum uespere processum terris ostendit. Quibus terminis per annos denos & nouenos legali tempore paschalis obseruantia discursus constat esse comprehensos. Si uis per argumentū decimaquarta luna inuenire, sume epactas lunares anni cuius uolueris, & siquidē decimo quarto uel quoddecimo, sunt unde undecimo uel duodecimo calē. Aprilis, die decimo quarto luna uenire cognoscat. Quia nimirum calendarum suprascriptarum proprijs est omnium locus epactarū. Sin autem pauciores sunt epactæ dimittas eos crescere per dies, usq; dum decimum quartum impleant numerum, & ibi se lunam paschæ habere non dubitet. Porro plures quindenario numero si habuerit epactas, & has usq; ad tricesimum, id est ipsius terminum, mensis per dies crescere sinat. Et sic à noua luna inchoans, atq;

usque ad decimaquartam ex ordine percurrens diem uotis paschalibus aptum rite reperiret. Sed hoc notandum, quod decima quarta luna si communis est annus, undecim diebus prius, si uero embolismus decimus nonus tardius quam precedente anno transierat, semper redire consueuit. Excepto uno duntaxat primo circuli decennouenalis anno, in quo propter rationem saltus lunaris, duodecim diebus antea notinum cursum præcurrere solet.

Septimo decennouenalis circuli titulo dies paschæ dominicus comprehenditur, qui de dominica nostri saluatoris resurrectione à mortuis exordium cepit. Nam cum in ueteri testamento tribus argumentorum indicijs, paschæ tempus sit obseruare præceptum. Prima uidelicet ut post æquinoctium. Secūda ut mense primo. Tertia ut tertia eius septimana, id est à uespere decima quarta lunæ quæ est initium decimiquinti usque in uesperam, id est terminum uigesimali primum celebretur. Quarta in eiusdem obseruatione regula est nobis à tempore dominicæ resurrectionis imposita, ut cum æquinoctio transeaso. Lunam primi mensis decimaquartam uespere ortum facere uideremus, non statim ad faciendum paschæ, id est transitum de morte ad uitam, de corruptione ad incorruptionem, de pœna ad gloriam resurgendo facere dignatus est, expectantes in ipso tandem congrua paschæ solennia celebremus.

Quod si quis obiecerit nō æquinoctij memoriam, sed tantum primi mensis, & tertiæ in eo septimanæ posuisse Mosen. Sciat quia & si æquinoctium nominatim non exprimit, in hoc tantum ipso quod à plenī Iunio primi mensis paschæ faciendum præcipit æquinoctij transeadunt plenaria ratione depromit.

Octaua circuli meta panduntur lunæ dominicæ paschæ propter uariantem eiusdem dominicæ occursum septem dierum ambitum inclusæ, id est à decimo quinto usq; uigesimali primum, qui pro certo, dies celeberrima legis sint adnotatione præfixi, dicente Domino. Prima mense, decimo quarto die mensis comedetis azyma, usque ad uigesimali primum mensis ad uesperam, septem duobus fermentatum non inuenietur in domibus uestris. Cum primi septem, quæ eius dierum azymorum nunc regula talis est, ut quæ post æquinoctium quindecima luna occurrerit primi mensis, intelligatur & hoc quemcunq; septem dierum usq; ad uigesimali primum dominicæ acceperit, paschæ festi gaudijs aptum porrigat. Hoc autem pro certo scire debes, quod si luna decima quarta primi mensis in dominicum incidit diē, omni modo in septimanā sequentem esse differendū.

De circulo magno syderum. xviii.

Circulus paschæ magnus est, qui multiplicato per inuicem solari ac lunari cyclo, quingentis & triginta duobus conficitur annis. Siue enim decies nouies uiceni & octo-

ni. Seu uicies octies deni ac noueni multiplicentur, quingentorum triginta duorum numerum complent. Unde fit ut idem circulus magnus decennouenalis, lunæ circulus uiginti octo. Solis autem qui uicenis octonisque consummari solet annis nouemdecim habeat bis sex uisdecies nouies septenos, id est centū triginta tres menses solares, uicies octies octies ducentum uiginti octo, id est octo milia ducentos octoginta quatuor.

Menses autem lunares, uicies octies ducentos triginta quinque, id est sex milia quingenta & octoginta dies, exceptis bissextilis uicis octies quinque milia noningenta uiginti quinque, id est centum nonaginta quatuor milia, & centum octoginta. Adpositis autem bissextilis centum nonaginta quatuor milia & trecenta tredecim.

Qui ubi memoratū ex ordine mensium dierum, quæ summa compleuerit, mox in seipsum reuolutus, cū cetera quæ ad solis uel lunæ cursum pertinent, eadem quæ præterierant, semper tenere restat.

Si nosse uis quotus sit annus ab Adam secūdum Græcos duntaxat, multiplica quindecim per quadringenta & octo decem, sunt sex milia ducenta & septuaginta. Adde indicationem anni cuius uolueris, quem presentis anni nouem esse comprobatur, & sunt centum septuaginta nouem.

Si nosse uis quotus sit annus ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi computa quindecies quinquageni, sunt anni septingenti & quinquaginta. His septem adde duodecim regulares, sunt septingenti quinquaginta duo. Adde & indicationem anni cuius uolueris, quæ presentis anni nona esse comprobatur. Sunt simul anni ab incarnatione Christi septingenti septuaginta unus. Hac tantum memor esto sollicitus, ut quando quindecima uenerit in dictio, eandem subsequi primā scias.

Quia uero per unā indicationem huius calculationis numerus impleri non potest, eodem anno nō multiplicabis ut superius quindecies quinquies, sed quindecies quinquies & asse. Et ita deinceps in subsequentibus annis usque ad quindecimam indicationem. Quinquaginta & unum per quindecim computa, quibus additis semper septem regulares suprascriptas, implebis numerum annorum Domini, & nihil remanet quod per duodecim addere possis, sicut & in alijs indicationibus remanet. Ut in prima indicatione unum, in secunda duo, in tertia tres, uel usque ad decimaquartam: tot remanent de computo suprascripto quota fuerit in dictio. Hoc argumento inuenies annum Domini.

Si uis scire indicationem quota, sit sume annos ab Adam quos habueris, & eos partire per quindecim, quod remanent, tota est indicio, si nihil remanet, quindecima est.

Item si uis scire quota sit indicio, sume ab incarnatione Domini, id est septingenti septuaginta unus, his semper adijce tres, sunt septingenti septuaginta quatuor: his partire per quindecim, remanent nouem, nona est indicio: si nihil remanet, quindecima est.

Si uis scire quota est epacta, sume annos decennouenalis cycli quot fuerint, & de ipsis subtrahe semper unum, & illos multiplica per undecim, & postea partire per triginta, & quot remanent tota est epacta.

Item computa à primo anno decennouali usque in quem uolueris, ut puta in quintum annum, dimitte super unum, remanēt quatuor, multiplica per quatuor, undecim annus epactas, & facies quater undeceni, sunt quadraginta quatuor, hos partire per triginta, remanēt quatuordecim, quarta decima est epacta. In secundo circulo decennouenalis ita per omnes decem & nouem annos sub hac breuitate computabis.

Item partire annos Domini per octo decim & quot remanent multiplica per undecim. Itē partire per triginta & remanent epacta.

Si nosse uis epactas solis, id est concurrentes dies, sume annos Domini, & eorūdem partem adijce: his quoq; semper adde quatuor, quia quinque concurrentes fuerunt anno natiuitatis Domini, hos partire & remanent concurrentes.

Si uis scire quotus sit concurrentis, sume circulum solare, qui nunc uigesimali octauum esse comprobatur, & quartam eiusdem numeri ipsi adijctas, partire per septem, & quot remanent, totus est concurrentis in nono calē. April.

Si nosse uis quotus sit circulus lunæ, sume annos ab Adam, & eos partire per nouemdecim annos, & quot remanent, totus est circulus si nihil remanet, decimus octauus est.

Item sume annos ab incarnatione Domini, quot fuerint, & subtrahe semper duo, & quot remanent hos partire per nouemdecim, & iterum quot remanent, totus est circulus lunæ decennoualis: si autē remanet, decimus nonus est.

Si uis nosse quotus sit annus cycli decennouenalis sume annos Domini, & unū adde, quia secundo eiusdem anno natus Christus partire per nouemdecim, & quod remaneret, ipse est annus cycli decennouenalis, & si nihil remanet, octodecimus est.

Si uis scire bissextilem annum, partire annos Domini per quatuor, & quot remanerint, tot sunt anni à bissexto.

Si nosse uis quot puncta unaquæque luna in die luceat secundum Romanos, sume dies à Ianuario, ut puta in nonas Martias, sunt septuaginta sex. Vide quotus sit cyclus lunæ, ut puta sex, multiplica ipsum circulum lunæ quinquies, sunt septuaginta quinque. Adde ad dies à Ianuario, sunt centum quadraginta unū: deduc sexaginta bis, sunt centum uiginti, remanent

nent sex: ipse sunt puncta lunæ ipsius diei que lucet, id est horam primam & punctum unum horæ secundæ.

Si ipsam lunam vis inuenire, memeto quot habueris in, summa antequam per sexaginta partires: & quoties deduxisti sexaginta, tot asces ad iudicium ad summam eandem, & iterum multiplicatum circum lunæ sexies, iunges ad summam, diuidesque per triginta, & lunam diei eiusdem inuenies.

Si nosse vis quotus sit circulus solis, sume annos ab Adam, & eos partire per uiginti octo, & quot remanent, totus est solaris circulus.

De duodecim Signis Zodiaci, Carmina.

Primus adest Aries obscuro lumine labens, Proximat inde sequens proiecto corpore Taurus,

Sic Gemini fulgent radiantibus orbibus ignem, Aëstifer est pandens serpens uis torua Leonis, Hunc subter fulgens serpit uis torua Leonis, Quem rutilo sequitur collucens corpore Virgo Exin proiectæ claro collumine Chelæ, Ipsas consequitur lucens uis magna Nepai, Inde Sagittipotens dextra flexum tenet arcum, Post hunc cornifero Capricornus lumine pergit, Humidus at lato collucet Aquarius orbe, Squamiferi rectoque natant tunc ordine Pisces.

Versus Prisciani, de Astronomia.

Ad boreæ partes Arcti uertuntur & anguis, Post hac arctophylax pariterque corona genuum, Prolapsus lira, auis, zepheus & Cassiopeia, Auriga & Perseus, Deltoton & Andromeda astrum, Pegasus & Delphinus, coelumque aquila, anguitenensque, Signifer inde subest bis sex, hunc sidera complent, Hinc Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo,

Libra, Scorpius, Arcitenens, Capricornus, & Vrna, Qui tenet & Pisces, post sunt in partibus Austri Orion, Procion, lepus ardens, Syrius, Argo, Hydros, chiron, thuribulum quoque, Pisces, & ingens, Quem sequitur pistris, simul Eridani que fluenta.

De Aetatibus.

Terminos deciesque nouem super exit in annos, Iusta senescentem quinque quos implet uita uirorum, Hos nouies superat uiuendo garrula cornix, Et quater egreditur cornicis sæcula ceruus, Aripedem ceruum ter uincit coruus & illum, Multiplicat nouies Phoenix reparabilis ales, Quem nos perpetuo decies præuertimus auro Nymphæ Amadriades quarum longissima ui-

ta est, Hæc cohibet finis uiuacia freta amantum, Cætera secreti nouit Deus arbiter æui.

Aliud.

Sæpes limitanea tribus annis durare potest, Canis tres huiusmodi sæpes superare potest, id est nouem annos ducere.

Equus trinum canum ætatem uincit, id est uiginti septem annis bene durat.

Homo bene sanus, tribus equis superat, id est per annos octoginta, uel amplius.

Secundum uersus superiores.

Homo, annos nonaginta sex.

Cornix, octingentos sexaginta quatuor.

Ceruus tria milia quadringentos quinquaginta duos.

Coruus decem milia trecentis sexaginta sex.

Phoenix nonaginta tria milia ducetos quatuor, Amadriades noningentos triginta duo milia quadraginta.

Anni ab Adam, iuxta septuaginta duo inter-

pretum auctoritate.

Ab Adam duo milia quadraginta octo. Generationes decem: ad Diluuium duo milia du-

centa quadraginta duo.

Ab Adam tria milia trecenta sexaginta quatuor, Generationes decem: ad Abraham mille

septuaginta duo.

Ab Adam quatuor milia septingenti quadraginta sex, Generationes quatuordecim: ad Da-

uid noningenta quadraginta duo.

Ab Adam quatuor milia quadringenta sex, Generationes septemdecim: ad captiuitatem tricenta octoginta quinque.

Ab Adam quinque milia ducenta octodecim, Generationes quatuordecim, ad Christum

quinquaginta octoginta octo.

Ex eo in cyclo Romanorum sunt anni octingenti quadraginta.

In cunctis superioribus sunt anni, sex mille quin-

quaginta octo, usque ad transitum Ludouici Imperatoris.

Anni ab Adam iuxta Hieronymum, ex

auctoritate Hebraica.

Ab Adam ad diluuium mille sexcenti quinquaginta sex, H. Mille sexcenti quinquaginta sex.

A diluuium ad Abraham, sunt anni duceti nonaginta duo, H. Mille octingenti quadraginta octo.

Ab Abraham ad Dauid, sunt anni noningenti quadringenta duo, Hebræis, Duo milia oct-

tingenti nonaginta.

A Dauid ad captiuitatem, sunt anni quadringenti septuaginta tres, Hebræis, Tria milia tre-

centi sexaginta tres.

A captiuitate ad Christum, sunt anni octingenti nou-

uē, H. tres mille noningenti quinquaginta duo.

Ex eo in cyclo Romanorum sunt anni octingenti quadraginta, In simul quater mille sept-

tingenti nonaginta duo, usque ad obitum Ludouici Imperatoris.

FINIS.

MANFREDI CARMINA.

De anno solari.

Nnus solaris, qui magnus saepe uocatur, Circuitus solis semel est per zodiacum.

De cursu solis.

Cursus uiginti completur & octo per annos.

De anno lunari.

Annus lunaris, est lunæ circuitus, qui nunc est communis, nunc embolismus habetur.

De cursu lunæ.

At eius cursus tres bisque sit octo per annos, Ex his luminibus nos pertractare duobus, Conuenit & nostris rationibus addere sedem, Ut super hæc fuerint quæ fundamenta locata, Obicibus ualeant non argumenta refelli, Sed primum quiddam uolumus referre quod instat, Vile quod multum nobis instare uideretur.

De quatuor temporibus anni.

Ver, Aestas, Autumnus, Hyems, sunt quatuor anni

Tempora, quæ certo numero diuisa patefcunt, Cuique dedit ternos sua contemplatio menses.

De Vere.

Martius, Aprilis, & Maius, Veris habentur.

De Aestate.

Iunius, Augustus, æstatis Iulius, ad sunt.

De Autumno.

Autumnique October, Septemberg, Nouemb-

ber.

De Hyeme.

Sunt hyemis Ianus, Februarius, atque Decēber, In quorum primo Deus immutabilis & rex, Principium fecit naturæ conditor orbis, Atque creaturis finxit primordia cunctis, Cōpleuitque suum quod scribitur esse diebus, Sex opus, atque ab hac septena luce quieuit, Altius ergo liber huius secreta aperire, Dispositi, documentaque tradere postea nati.

De septem diebus & nominibus eorum.

Principio mundi septem Deus ille creator Instituit cyclos quos spheræ circulo ambit, Singula quis finxit sub certis cursibus astra, Nominibus propriisque philosophia notauit, Nomine Saturni primum, Iouis atque secundum, Mars sub eis currens, & sexto Mercurius, Luna quidem minimo decurrit septima caelo, Quæque dies astris accepit nomen ab istis, Hac ratione operique nostro competit apte Lux cum nocte sua uiginti quatuor horis, Constat & æternū deducit ab æthere cursum, Nunc à Saturno tu connumerare supremo, Incipe post illos lunæ numerabis & orbem, Bedæ, tom. 1.

Sic in circuitu per cunctos calculus ibit, Cui numerus primus post quatuor atque decem bis, Conuenit illius assumit nomen habetque.

De die Dominico.

Ergo prima dies uocata est nomine solis, De die Veneris.

Nunc ueri solis, qui nos de morte redemit, Pars numerus lunæ dat nomen inesse secundæ

Et sic quæque dies accepit nomen ab astris, Sed nunc hęc tamus atque præmissimus illa, Articulum officioque styli promissa canamus, Quartâ luce Deus duo mundi luminaria finxit.

De Mercurio.

Planetasque alios, stellas & sidera cuncta, In firmamento quibus immutabile cursus, Addidit & proprium cursum haud excedere iussit.

Hic est ille dies in quo sapientia scripsit, Æquales horas noctis fieri atque diei, Et cursum solis fuerit studio rationis, Circuitus eius cognouit per uiginti annus, Ter centum fieri cum sexaginta diebus, Quinque superiectis simul & constare quadrante Sed cuiusque rei quadrans est portio quarta, Tres uero relique dicuntur nomine dodrans, Vnde dies isti procedunt uel numerentur, Per documenta damus, si nosse cupis, manifeste.

De cursu solis & anni, & signis eorum.

Strorum cursus & lunæ, solis & orbem, Edidit primū scripsitque Ægyptia nym-

phis, Tradidit & curas huius mortalibus artis, Atque itiner solis per quod deducitur annus, Zodiacum uocitans signat indagine mira, Quam bene declarat Macrobius ille sagaci Ingenio studioque probo docet esse laborem, Hunc per bis senas diuisit prouida partes, Partes signa uocans, quæ cōueniente notauit, De Ariete.

Nomine nancque aries, cœli pars prima uocatur, Seu que præcipue hoc animal præ cornua feruet, Ut sol feruoris radijs quasi cornibus ipsam, Concretam glaciæ terram britanncque rigorem, Incipit exercere, & seminis reserare, Siue que hinc Aries dextro procumbit in armō, Sicut ab hoc dextram sol iustrat tempore partē Zodiaci, sunt nancque duo hemisphæria cœli, Est Aries primi caput, est & Libra secundus, Et spatium alterius dimensum partibus æquis, Circuit atque Aries decumbit parte sinistra, De tauro.

Sed Tauri nomen parti imposuere secundæ Sol quoniam cœli partes dum permeat istas, Canescunt fruges, taurique bouumque labores, Feruidioribus & terris iam falce meruntur, De geminis.

At aliud signum geminorum nomine dicunt In specie cygni Lædam decipit adulter, Hic onus ex utero peperit fratresque gemellos, Inque uicem fratrem Pollucem Castor amauit, ff

Mortalis fuerat, qui mortem matre ferebat,
Immortalis erat, qui pro patre morte carebat,
Hic quoniam patrem de fratris morte recepit,
Fraternæ mori de uita participauit,
Participando uices sed sydus in æthere facti.
Parte qui dem cœli sic sol dum currit in ista,
Arbusta & fruges solis feruoribus arent,
Incipiuntq; mori uiridique fronde uigebant,
Atq; per ætatem quasi mortua sicca uidentur
Mundi pars habet hic zone uicina perusta.

De cancro.

Atque notant quantum sub cancri nomine signum,

Est in propatulo sita significatio cancri,
Incedit uerius ut per uestigia cancer,
Sic dum sol nequit hanc cœli transcendere partem,

Inferiora petit lustrato solstitio, sub
Quarta parte eius, qua primum cœficit ortum,
Scribere sed tempus nō est ex ortibus aptum.

De Leone.

Ac quintæ parti nomen posuere Leonis,
Hoc animal cunctis præstat feruore caloris,
Cuius membra tenet uigor & uis parte priori,
Degeneratq; & debilitat sub posteriori,
Sic magis exurit sol quam per cætera signa.
Atq; suum robur terris diffundit anhelis,
Nec non extremis signis sub partibus huius,
Mitigat ardorem dum taxat debiliorem.
In terram positus quos post uestigia linquit.

De uirgine.

Nomen inest sexto, uirgo pro tēpore signo,
Terra quod effœta quasi uirgo foemina cœstet
Atq; nihil fructus esto sub sidere gignat.

De libra.

Verum zodiaci pars septima Libra uocatur,
Æquales proprio cum nomine monstrans,
Parte sub hac cœli noctis fieri atque diei.

De Scorpione.

Scorpius octauo, nonoq; Sagittarius fert,
Nomen & hinc imbres signant & grandinis ictus.

De Capricorno.

Hinc decimum sphaeræ signum uocitant capricornum,
Alta petit semper frondes pascendo capella,
Sic ex aduerso rediens sol alta requirit,
Solstitium pars quarta facit, solemq; remittit.

De Aquario.

Vndecimum signum cui nomen Aquarius addunt.

De Piscibus.

Atq; duodecimum dicunt ex nomine pisces
Quod natusq; cedat aquis hoc tēpore tellus,
De bissexto.

Ergo per hæc contemplantes recurrere solē,
Hac annum fieri designatur ratione,
Horum signorum sol lustrat, quodq; diebus
Trigētis, ac dimidia cum quinque bis hora,
Hos omnes summam tu multiplicabis in unum,
De cunctis signis horas mediamq; reducens,

Inueniesq; dies cum sexaginta trecentos.
His quoque quinque dies hos calculus addet,
Bis senæ mediæ nunc restat insuper hora,
Efficies senas, has si colligeris horas,
Hæ iunctæ quadrans est portio quarta diei,
Et tribus est cautum quod non numeretur in annis,

Ast anno quarto quadrantes quatuor unum
Complent, constituuntq; diē sub foribus anni,
Hic bissextilis totus uocabitur annus,
Constans trecentis sex sexaginta diebus.

Quare dicatur Bissextus, & quare sit inuentus.

Quod si neglectum fuerit, producit error
Tantus, ut æstiuū brumali tempore menses
Occurrant uice uersa permixtatur ut ipsi,
Illa dies igitur tantus uidetur ut error
Inferitur simul ac bissextus iure uocatur,
Quod numero legitur, bis Marti sexto calendās
Hanc Concurrentium sedem dixere Quirites,
Nam quotacumq; dies feriā numeratur in ista,
Tot concurrentes alio sumuntur in anno,
Sed bissextili superaddita sumitur anno.

De nominibus mensium.

Et quia signorum data significatio claret,
Nunc de nominibus conemur scribere mensium.

Roma potens olim cum gemmis philosophiæ
Vernaret, cursum totiū imponeret orbi,
Primum bissextilis diuisit partibus annum,
Incidit hinc & cuiq; uocabula congrua parti.

De Martio.
Martius à maribus cuius pars prima uocatur,
Quod tunc Iuno Iouem, quod tellus postulet
imbrem,

Et fiat prægnans, & foetibus apta tumescat.

De Aprili.

Ast alia Aprilis quoniam natura aperitur,
Dicitur ad flores, fructus & gramina cuncta

De Maio.

Tertia maiorum Maius de parte uocatur,
Iunius in quarta, iunioribus est uocitatus,
Nancq; bipertiti fuerant de more Quirites,
Atque senex maior pars consultabat in urbe,
Militiamq; manus iuuenum uirtute regebat,
Hinc igitur Maius & Iunius est uocitatus.

De Iulio.

Iulius à magno sortitur Cæsare nomen.

De Augusto.

Nomen ab Augusto mensi imposuere sequenti.

De quatuor ultimis mensibus.

Quatuor hinc alij sumpserunt nomen ab imbre,

De Septembri & Octobri.

Primum Quintilis sunt, Sextilisq; uocati.

De Nouembri & Decembri.

Et numero quantum sunt primo mēse remoti,
Temperiem cœli numero quoque significantes.

De Ianuario.

A Iano, mensis Ianuarius, qui est uocitatus,
Principium rerum Ianum feriatæ ueruitas,
Credidit atq; illum mensē mirata dicauit,
Quapropter mensis Ianuarius caput anni,

De Febuario.

Postremæ parti nomen Februarius indunt,
Nam februarē quidem dicunt purgare Latini,
Mos uiguit talis Romanis ciuibus olim,
Anno sub quinto dum census ferretur ad urbem
Mœnia cum muris templa & lustrare deorū,
Scilicet istius mensis sub luce secunda,
Ut quasi purgarent delicti excessibus urbem,
Et uenia atq; salus per supplicia ista daretur,
Dicere, lustrare, sic & purgare soleamus,
Sic & multotiens dicitur quinquenniali lustra,
Sed per inaccessos opus est nūc rendere salus,
Atque itiner ceptum uario sermone leuare.

De regularibus feriarum, calendarum, & de eorum origine.

Primum nunc igitur uideamus redigulariter

Vnde procedant, & eorum quæ sit origo,
Prima dies mundi describitur illa fuisse,
Qua lucem legimus primum luxisse creatam,
Hoc est zodiaci & ueritatis portio prima.

A prima ergo die numerabimusq; calendās
Illius mensis, de quo cognoscere queris,
Quosq; dies post hæc, per septem diuide cunctos,

Hunc numerum quoniam nunquam transcendere possunt,
Quodq; supererescit pro redigulare tenebis,
Si minus est idem pro redigularibus adsit.

Septem si fuerint tot mensibus addito septem,
Et concurrentium de summa subtrahe sedem,
Veneris ad Marti, postquam numerando calendās,

Est tibi qui restant ascribere quinque memento,
Illa dies feriā uisa est decurrere prima,
Dum Phœbus cursum nondum persequerat

anni,
Hic prius incepta cōcurrentis prima uocata est
Concurrat siquidem totum copulata per annū.

Quare regulares dicantur.

Nunc qua concurrentes procedat origine prima,

Addimus, & talis quid signet copula nobis.
Quæ concurrentes ideo dicuntur aperte,

Quod pariter totum cum redigularibus anno,

Currit & feriā quota sit uentura calendās,
Significant, & fit per solis regula cursum,
Sume dies igitur qua primum claruit orbis,
Luce nouus, cunctosq; simul numerabis ad ipsum.

Vique locum sedes quo cōcurrentis habetur.
Quomodo inueniuntur regulares.

Primus concurrentis.
Hos quoque præcipimus, per septem diuide
solus,

Bedæ, tom. 1.

Qui superest concurrentium signetur origo,
Cætera quæ sequitur hoc ordine compescitur,
Sicut ab hac actum est anno partire secundo,
Hæ quæ duæ currunt illo qui transit in anno,
Quodq; supererit, uni superaddere cures,
Tertiamq; & quarta reliquis sic multiplicatur.

Ast anno quinto, quoniam bissextus habetur,
Quæ super accrescunt simul hac in sede quiescunt,

Dicta sede duæ feriæ numerantur in unum,
Sextaq; prædictum tenet & post septima cursum,

Quodq; supergraditur, (ut dicit regula) septem,
Illud sublatis, concurrentis iure tenetur.

Quomodo inueniatur tercia per regularem.

Hæ Concurrentes cum præcedētib; autæ,
Ostendunt feriā quota sit uentura calendās,
Si septem fuerit numero, tibi septima fiet:

Si minus est, totam feriā numerato calendās,
Si septem transit, numero deponito septem,

De inuentione cuiuslibet diei mensis, per dies mensis.

Et si per totum mensē cuiusque diei,
Nosse cupis feriā, præcedentem quoque mensis,

Sume dies cunctos, sed nec numerabis eandē,
His q; calendarum feriā superaddito totam,
Si septem fuerint idem, tibi septima fiet,

Si minor est illis numerus, tibi iure manebit,
Si septem transit, numero deponito septem,
Scilicet signetur quod ea ratione tenetur.

De regularibus lunæ, & de eorum origine.

Sed quæ circuitus est solis & carmine scriptus,
Nunc assignemus lunæ pro posse meatus,
At alios primum pandamus redigulares,
Qui subscribuntur ab lunæ mensibus istis,

De epactis.

Lunæ circuitus, lunaris dicitur annus.
De inuentione Nullæ.

Principium cuius, qui nunc Septembris habentur,

Mensis adest, ueterum quem sicut pagina prodit,

Ægypti astrologi primum inuenere sagaces,
Hi sunt scrutati uigiles secreta polorum,
Atque magisterium quorum didicere Latini,
Gymnasiumq; artes admirantes imitantur.

Hi quoque post illos describentes statuerunt,
Septem epactarum Septembris sexto calendās,
Hac cœlo infixam referunt in se de creatam
Lunam, quod nullo terris fulgore refulsit.
Hanc quia nullius numeri uariauerat ætas
Lumine, non ualuit penitus ticesima dici,
Hinc igitur Phœbem nullo splendore scientes,
Nullas epactas illum dixere per annum.

Ast alia primum terris de lumine lumen,
Fundens luce noua, rectè est tunc prima uocata,
Et quoniam terris illuxit lumine primum,

Hic prius incepta est numerari quinto calēdis
Et quoniam Octobris euenit quinta calēdis,

Nam quotacumq; fuit tunc luna, quibusq; calēdis,

Menſibus his totidem ſcribuntur redigulares,
Iſta quidem currit per cunctos regula menſes.

De undecima epacta.

Vndecimam poſt hoc anno diſcere ſequenti,
Epactam tota eſt, nam Phœbe ſede notata,
Et quota ſede ſua cunctis eſſulget inanis.

Epactæ totidem concurrunt ſemper in iſtis.
Quod epacta & regularis debent
iungi ad inueniendum ætatem lunę.

Epacctæ iunctæ cum redigularibus iſtis,
Præſignant quota ſit Phœbe ſulſura calēdis.

Horum ſi numerus triginta euenit infra,
Tota manet Phœbe, ſed ſi concreuerit ultra,
Illis ſublatis aderit tibi tota calēdis,
Quot reliqui fuerint, hoc conſtet regula cunctis.

Quod ætas lunæ per dies menſis
inueniatur.

Sed etſi per totum cupis hoc cognoscere menſem,

Sume dies menſis qui præcedunt hodiernum,
Et quotacumque fuit tunc ipſis luna calēdis,
Illius numerum tranſactis adde diebus.

Horum ſi numerus triginta euenit infra,
Tota manet Phœbe, ſed ſi concreuerit ultra,
Illis ſublatis quot reſtant tota tenerur,

Sed tamen hoc opus eſt, uigili de mēte notare,
Si menſi fuerit inſcripta uiceſima nona.

Deme tot ætatē, reliqui lunæ tibi pandent,
Hoc quoq; cur fiat conabor prodere metris.

De anno lunari.

Zodiaci ſignum percurrit quodq; duobus,
Luna diebus ſex horis, biſſe unius horæ,
Quoſque dies igitur de cunctis collige ſignis,

Et ſuncti per iter uiginti quatuor adſunt,
Tresq; dies poteſt ex horis ſuperaddere ſenis,

Et quid ſit biſſis nunc hac ratione fatebor,
Si tres in partes aliquid diuiſeris æquas,

Nomine quæq; triens fertur, cunctæq; tentes,
Portio ſi fuerit, alijs ſubtracta duabus,

Vna, duæ reliquæ dicuntur nomine biſſes,
Biſſibus ex his ſex octo ſuppleueris horas,

Hic igitur numero Phœbem, ambire dierum,
Totum zodiacum daret dictisq; ſub oris,

Non tantum ad ſolem ſpatio tranſire ſub ipſo,
Signiferi partes quoniam dum peruolat ipſa,

Sol totum ferme tendit percurrere ſignum,
Nec ualet aſcendi Phœbe, nec prima uocari,

Ni ſub fratre prius fuerit, ni tranſgrediatur,
Ergo dies duo prædictis & quatuor ore
Addantur, quorum ſpatio Phœbum ipſa ſequitur.

Transuolet & fiat ſuperno lumine prima,
Hoc eſt lunariſ ſuppletus ad omnia menſis,

Quem nos uiginti conſtare nouemq; diebus,
Inſuper & ſcriptis biſſenis prominus horis,

Namq; dies horis non permanet integer iſtis,
Et quia tum diuiditur in menſibus unus,

Alterius menſis biſſe x implebitur horis,
Præſertim primo fuerit cum cardine mundi,

In mediâ ſuccenſa die, ſed menſe ſecundo,
Nocte alternatim mediâ, ſic inde cucurrit,

Hic cuncti ſummam menſes redigantur in unâ,
Hinc & tercentum cum quinquaginta diebus
Quatuor adiectis annu conſtare fatebur,

Hic eſt qui proprie lunariſ dicitur annus,
Quod una epacta inueniatur per
altam addendo undecim.

Illud & intuiſu nunc contemplare ſagaci,
Quod damus & memori præſactum menſe
te reponē,

Hic epactarum ſeries & origo patebit,
Sunt duo inæquales tibi quos monſtrauimus
anni.

Vincitur undenis lunariſ forma diebus,
His quia lunariſ ſolis ſuperatur ab anno,
Vndena epactæ ſumuntur in ordine primo,

Hinc numerus cunctis addatur ſemper in annis
Epactis æſſinis præcedentibus annis,
Quod minus aut plus eſt triginta ex more
te nebis,

Illius epactas anni qui tempore tranſit,
Octauas decimas epactas ultimus annus,
30 Continet his cum præcedentibus additur
unus,

Hic qui lunariſ ſemper ſubducitur anno,
Philoſophi ſaltum quem lunæ nomine dicunt,
De quo ſi Deus annueris tractabimus alie,

Quos ſi coniungis pariter triginta tenebis,
Hæſunt epactæ quæ currunt cardine primo,
Illius cycli retinent quem ſemper Hebræi,
Quas menſum iungis ſi redigularibus ipſis,

Pro numero lunæ, numero ſubducis eadem,
40 Enumeras lunam, ſicut dant redigulares,
Illius in menſis anni cuiuſq; calēdis,
Hinc etiam qui modo epactas dicere nullas,
De annis emboliſmalibus &
communibus.

Nunc ex endiboliſmis & communibus
annis,
Pertractare neceſſarium decernimus iſtis,
Enuclatius ut lunæ ſaltum referemus,
Diuini libri teſtatur pagina lunam,

Infixam celo curſum ſub ſole habuiſſe,
50 In quarta ſerâ poſitam, curſum inde tuſiſſe,
Atque die qua prima fuit, non prima reſulſit,
Ni poſt annos inde decenos atque nouenos,
Hic lunæ curſus eſt, cyclus iure uocatus,
Inde uelut primū per eundem tranſineat orbē,
Cuius prima caput tranſit lunatio mundi,
Quæ quartam decimā cōpleto lumine lunam.

Attulit in nonis, qui nunc eſt menſis Aprilis,
Aptius ut Memphis docuit, poteſt iſta uidere,
60 Regula nam quorum cyclo diſſentit Hebræo,
Sed propter Paſcha uariē deſcribimus iſta,

Hinc igitur cyclus eſt tali nomine dictus,
Hinc per communes annos ſit & endiboliſ-
mos;

Quiduo præcedunt communes iure uocantur,
Quod fuerint cluſi biſſenis menſibus anno,
Sed ſuperaccreſcens uocatur tertius ille,
Vnusq; menſis, hoc eſt lunatio creuit,

Inde ſequens annus primordia ſumpſit ab
illa,

Quæ quartam decimam prodit lunatio lunam,
Poſt horas noctis æquales atque diei,
In qua Paſchaliſ à prima terminus adſit,
Sive ſub æquali tantummodo tempore fiat,

Vnde ſit ut ſemper ſic creſcat circulus ille,
Præter in ogdoade, quod non ſit & endecade
anno.

Quiq; etenim quorum communem præter-
lit annum,

Ille notabilior quod cyclo conſtet eodem,
Dicitur octauus ex Græco nomine factus.
Endecas hic quoniam undecimus poſt ogdo-
dem ſit.

Ad numerum quorum faciſ ratione notabis,
Endiboliſmalis ſunt anni deniq; ſeptem,
Nonaginta unus etiam menſes numerantur,
Anni communes quos ſignat regula biſſe x,

Centum quadraginta alijs & quatuor addunt,
Sunt pariter iſti triginta & quinque ducenti,
Sed promiſſa tibi nunc diſſerere incipiamus,
Menſibus & lunæ ſaltum pandamus ab iſtis.

De ſaltu lunæ.

Signiferi poſt circuitum cum prima uocata
eſt,

Et ſuccenſa fuit lunariſ menſe peracto,
Luna duo decimam necdum perfecerat horam
Reſtabantq; ſuper illi quam diximus horæ,
Bis duo momenta, momenti que & uncia &
unus,

Tantum atomus qui indiuidua eſt temporis
40 aprē;

Quæ ſic augentur per cunctos omnia menſes,
Diminuant unum numero lunariſ ut anni,
Cycli ſine diem ſam nunc ratione probemus,
Qualiter una dies ex iſtis integra creſcat,

Sed quia ſunt menſes triginta & quinque du-
centi,

Illos pro numero momentorum antè relato,
Quadrupeda & nongenta & quadraginta ui-
debis,

Et quoniam punctis horam cōſtare quaternis
Dicimus & punctas momentis ſingula denis,
Per quadraginta cunctorum diuide ſummam,
Inueniesq; horas uigintitres mediamq;

Alteriſ ſi pars huius ſupplebitur horæ,
Quæq; duo decima eſt rerum pars uncia dicta,
Verum momentum numerus duodenus adim-
plet,

Efficiunt igitur triginta & quinque ducentæ,
50 Quinque bis atque nouem momenta, ipſis que
ſubſunt,

ff

Bedæ, tom. 1.

Septem quas atomis menſum ſupplere neceſ-
ſe eſt,

Quadraginta atomis ſeptem ſimul, uncia
conſtat,

Ex atomis igitur triginta & quinque ducentis,
Vncia & augentur, quas quinque decem no-
taui,

Quas ſi præſcriptis ſeptem cōiunxeris æque,
10 Momentum efficiet alijsq; addatur id ipſum,
Quo numerus medietate ſupplebitur hora,

Quæ ſi uiginti tribus eſt mediæ quoq; uincta,
Integer ille dies, uiginti quatuor horis
Conſtititur, qui ſic lunariſ ſaltus habetur,
In nono decimo cycli cum lulius anno,

Debeat ut ſemper ternis numerare calēdis,
Auguſti lunam ſibiq; uiceſima fiat,
Hic prætergreſſa triceſima uocatur,

Tertriæq; Auguſti numeratur iure calēdis,
20 Aſt epactarum conſtat ratione ſecundi,
Inde tenet curſum per cunctos inuiolatum.

Quot horis luceat luna.

At ſi ſcire cupis quot Phœbe luceat horis
Cremento lucis punctos adhibeto qua-
ternos,

Noctibus in cunctis à prima nouimus ipſam,
Ad quintam decimam quo fiat lumine plena,
Et ſexaginta per punctos fulgeat ipſa,
Et faciēs quinque horam conſiſtere punctis,

30 Inueniesq; quoto puncto luna luceat hora,
A quintadecima numero deplebitur uſque.
Quo lumen perdat ſimul & trigēſima fiat,
Atque quotis itidem punctis luna luceat ho-
ris,

Inuenies que Phœbe ſed nil triceſima lucet,
Soli ſubiecta maiori lumine raptā,
Hanc horam Græci uocant, coitum que Latini,

40 Dicunt, quod pariter currat coniuſctim uterq;
Eclipſim ſolis fieri quo tempore claret,
Aſt ex hoc alibi carmen dictabitur aptum.

Quod ſuperius diſtulit de aſtris
nunc exequitur,

Nunc de ſignifero queſdam memorare ne-
ceſſe,

In quo ſunt fixa tempus uariantia ſigna,
Sub quo planetæ uariant per tempora cur-
ſum,

Orbis zodiaci ſic obliquatur ab Arcto,
50 Veſit zonarum mediâ porrectus ad auſtrum,
Quatuor eſt inter zonas hoc ſole peruſta,
In medio cuius Aries & Libra reſidunt,

Hæc etiam mundi medio duo ſigna locata,
Oppoſita atque ſibi cedentia tramite recto,
Vndique circueunt qualiſ deſperantia terram,
Et quali diametro dirimuntur æqualiter ipſum
Zodiacum, certum que uident altrinſecus u-
num,

Alteræ que cadunt, alternatimq; reſurgunt,
60 Nam diu Libra cadit, Aries conſurgit ab ortu,
Occidit hinc Aries, inde ortu Libra reſurgit,

ff

3

Sunt duo præterea, Cancer simul & Capricornus, Cancer signorum summus, Capricornus & uerum est.

Hic duo sunt tropica, quæ conuersiua uocantur.

Sol quoniam signis positus conuertitur istis, Hic etiam solis portæ dicuntur utrinque, Quod soli quartis dum currit partibus horum, Clauditur accessus, signorumque ultima crescit, In quibus solstitia æstiuæ & brumalia fiunt, Nancque duodecim certa ratione calendis, Æstiuum Iulij fiunt brumalia Iani, Solis solstitium stationis nomine dicunt, Nam ut stare fides, ut quo sit tempore solem, Sed dum zodiaci Phœbo pars summa uel ima,

Tangitur ex atomo censetur nomine tali. De solis ortu atque occasu.

Quatuor his signis, tres ortus principales, Fiunt exortens dum sol decurrit eisdem, Partibus inquiris tibi quas signauimus ante, Australes Capricorno, & Cancro fit borealis,

Tertius ac medius Libra ac Veruece notatur, Cætera turba patet, quod signa alterna reliquant,

Hinc igitur clarè poteris per cuncta uidere, Instar lispheæræ cœlestis pinxeris illum, Natura monstrante globum inuigilares & ipsi,

Nam cœlum zonis incingi quinque uidebis, Quarum ex natura uis frigoris atque caloris.

Ingeritur terris, & partes temperat, Perspicias etiam cur noctes breuiore, Solibus æstiuis & contra sint hyemales, Noctibus intuitu facili tibi cuncta patebunt, Hinc & planeras discernes tendere ad ortum, Utque meent signis sphaeræ nec inerat uel ius,

Ætheris obliqui, sed enim interualla pererant,

Et tantum ipsius per signa meare feruntur, Sed de zodiaco satis quæ dicta supersunt, Eclipsim solis & lunæ iam referemus.

De eclipsi solis & lunæ,

Signifer est latus bisseis partibus orbis, Pars spatium est, solis quantum completi, Aut ex diametro est illius meta quibusque, Solæ duæ mediæ lustrantur lunæ per omnes, Scandit, & à Borea, rursus inclinatur ad austrum,

His igitur mundi medio cum terra duabus, Subiaceat sol, supra atque infra luna feratur,

Et sit supposita fratri tricesima Phœbe, Obiectu lunæ solis splendorque calorque, Subtrahitur nobis positus duntaxat in imis,

At si per partes exorbitet exteriores, Terra quibus non est subiecta, sed extrinseca consistat,

Non celare potest solaris lumina nobis, Inde est quod raro defectus in ordine fiat, Verum defectus aliter lunaris habetur, Hic etenim quamuis per pleni lumina semper

Fiat, dissimili tantum deficitur ratione, Consistat enim lunam proprium lumen habere,

Sed splendere modo speculi sole irradiatam, Partibus octo licet sub magno corpore solis, Vincatur tellus, ut mira indagine claret, Plena tatum partes, quoniam fertur per caudæ, Aspectu solis fraudatur luna tenebris, Luget & incedens terrarum damna per umbras,

Ac super aut subterro uelatur amictu, Ac super partes exorbitet exteriores, Luminis accepti detrimentum effugit ipsa: Non igitur semper priuatur lumine Phœbe, Has defectus dicitur de themate partes, Astrologi, quod sit defectus causa utriusque.

Quantum in unaquaque die elongetur luna à sole.

At si forte animus cupit hoc augere labori,

Partibus ut uerè noscas quot luna recedens, Sole elongetur, uel quæ signa moretur, Illius atatem fuerit quotacunque resume, Multiplica que quater, rursus numerum que ter ipsum,

Et quot compereris, tot nosces partibus illam Phœbo elongari, simul illa degere parce, Ad quam uenturus toridem post ipse dies sit,

Nil etenim partes aliud quam dicimus istas, Solis progressus per signa quibusque diebus,

Si signum quo luna die decurrat eodem, Nosce uelis ex prædictis tot partibus addes, Soli quot restat, ut signi compleat ipse, Illud iter quo degit, & inspicere corde capaci, Inde dabis partes signis triginta quibusque, Ordine cui desunt in eodem noueris ipsam, Si non ad numerum poterunt procedere tantum,

Vel si cõpletis superest quod ab ordine signis, Quod solet fieri in prima, quod sæpe secunda, Phœbe cum sole signo decurrit eodem, Sæpe dies nona, uicesima terque decena,

Hoc habet & signo quod sol decurrit in illo,

Philosophi que dies hos inter luna dicunt, Quodque renascentem, sunt que inter desicientem,

Hactenus ista quidem sunt argumenta diuina,

Quæ tibi contulimus, sed annua iam properemus.

De

De annis à principio mundi.

Principio mundi sunt milia quinque trecenti,

Et sexaginta cum quatuor insuper anni, Præcedente tamen sine concurrentibus uno, Virginis ad partum peperitque uirgo salutem, Humani generis genitrix hominisque Deique, Virgo beata preces digneris fundere nato, Spiritus adueniat menti, qui uult ubi spirat, Qui patre procedit, quem mitit filius eius, Viri per pelagus labentem dirigat altum, Et manus illius ad litus uela reducat.

Ecce peto, quæro, nitens & ad hostia pulso, Cuius auxilio, simul & munimine fretus, Ætatem mundi ualeam tales esse probare, Ex diuinorum scriptis uidere librorum, Philosophi uigiles transisse ab origine mundi, Annorum spatium memorabile tempus ad usque,

Quo saluatoris fuit incarnatio facta, Milia quinque super ueterum quod pagina prodit,

Sed nec quingentos super illa fuisse fatemur, Quod plus aut minus est, hac nosces traditione,

Maximus ille cyclus qui semper uertitur annis Cardine quingentis, simul & trigintaduobus, Fertur cyclorum concordia uera duorum,

Quod lunæ & solis cursus concordat in ipsis, Expletis tantum, nec plene conuenit ante, Inde dies, menses, horæ, lunæ que calendæ,

Omnia conueniunt simul & post prima recurre Sidicis cyclum tu multiplicaueris ipsum, Verè comperies annorum milia quinque, Atque trecentorum summam, numerumque uicenum,

Additur his, quartus, & quadragesimus annus Ordine iam cycli, describitur iste secundo, Hoc anno Christus sacra est de uirgine natus,

Hinc igitur cernis, quod milia quinque trecenti, Ex sexaginta, sunt quatuor insuper anni, Præcessitque unus sine concurrentibus annus, Undecies autem non multiplicabis eundem,

Nam super accrescit nimium quod pagina dicit, Et super adiectos annos indicio turbat, Atque euangelio numero ac ratione repugnat, Ergo per hunc cyclum qui transit ordine magnum,

Cyclus, epactas, aderant quæ tempore Christi, Et concurrentes ideo prius inueniamus, Ut non turbetur doctrina sequentibus annis.

De cyclis, Cycli tres nostro scribendi carmine perstant, Anterior quibus est, recolunt quem semper Hebræi,

Cuius principium prima est lunatio mundi, At epactarum fuit in Septembri secundus, Hic quoque mutatur per menses & uariatur, Tertius est dictus solaris nomine solis, Hinc quoque principium Marti statuere calendæ,

Quartus lunaris referens nihil utilitatis, Hinc caput est Iani, cum prima est luna calendis,

Ergo si primi gliscis cognoscere cycli, Ille quotus transit annus sub tempore Christi, Hunc numerum sumas, qui mundi à cardine cepit,

Perque nouemque decem totam eius diuide summam,

Et septem superant, fuit ergo septimus annus, Si epactarum cyclus manet inueniendus, Sed tantum epactas quæ Christi tempore currunt,

Inuenies aliter: nam septem qui superarunt, Fine per undenū numerum distendere debes, Et ergo septuaginta uideres simul affore septem, Hos per triginta partiri conuenit omnes, Atque decem septem qui restant, scribere oportet

Epactas quæ currebant sub tempore Christi, Aliter cyclus solaris comperietur, Maiorem numerum qui supra scriptus habetur,

Diuide solerter per uiginti & simul octo, Sed tamen ut primum sine concurrentibus annis,

Si procul & summa nunquam numeretur in ista,

Et sextum decimum diuisio profertur annum, Sed concurrentes sic prospicis ipsius anni, Hic idem numerus simul eius portio quarta, Addita diuiditur per septem, & quinque superant,

Sed tamen hic animo nunc contemplare sagaci, Ut nisi completis partem non uince relictam, Inde data exactis quadrante carentibus annis, Vno intermisso quoniam bissextus habetur,

Septima cõcurrentes est Marti incepta calendis, At si fert animus quota tunc indicio transit, Noscere per facili uerum ratione patebit, Per partes numerum quindenæ diuide dictum,

Et decimam inuenies anno transire sub illo, Olim cum penè Romanis gentibus orbis, Omnibus & populis uirtutibus imperitarent, Vectigal statuere, atque indixere tributa,

Solueret ut quisque tria per quinquennia cœsum Æra, sed in primo, sed in simul argentum que secundo,

Aurum sic etiam lustro tribuere sequenti, Inde uelut primum fuit à primo repetitum, Et non excedit numerum qui præfuit ordo, Post quintam decimam rursus est indicio prima.

Ad inueniendum summam annorum Domini, Annorum Domini cupiens cognoscere summam, Hoc argumentum uigilanti pectore conde,

Summam ex ordinibus qui sexaginta nouem sunt,

Multiplia per quindecim, & insuper addito
quinque,
Hic qui restabunt ex ordine tempore Christi,
Addaturq; super indictio temporis huius,
Conuenit hoc & te uigilanti corde notare,
Vt cum suppletus fuerit qui nunc ineat ordo,
Atque iterum fuerit indictio prima resumpta,
Ordinibus dictis unum superaddere cures,
Hic post quindenos addēdo noueris annos,
Semper & ordinibus accrescat calculus istis.
Ad inueniendam indictionem.

At si scire uelis quota nunc indictio transit,
Per partes numerum quindenae diuide dictum,
Sicq; sub Christo transit superaddita primū,
Quod que supercreuit indictio permanet anni,
Et quintamdecimam dicis cum nullus abundat,

Nunc millesimus & quinquagesimus annus,
Est etiam decima quae nunc indictio transit,
Currat & epacta quam cyclus continet anno,
Prima sub undecimo post hanc duodena sequitur,

Cycli solaris annum tenet ordo secundum,
Est & concurrens hoc anno more secunda,
Ordine nam cycli describitur iste secundo,
Ergo si primi gliscis cognoscere cycli,
Nunc quotus est annus qui nostro tempore transit,

Annorum Domini numerum isto tempore sume,
Perq; nouemq; decē totam eius diuide summā,
Sed tamen huic numero septem superaddere cures,

Annus enim totus transibat corpore Christi,
Quodq; superfuert annum monstrabat aperte,
Si superest nullus, is cycli est ultimus annus,
Si que nunc currunt epactas noscere cyclis,
Quod superest illis sub eodem sine diremptis,
Cura, per undenū numerum distendere debet,
Et quotquot fuerint, sume triginta recides,
Prodit & epactas illis quod semper abundat,
At si triginta numerus tibi manserit infra,
Hic idem epacta praesentis habebitur anni,
Ultimus aut annus non hac ratione tenetur,
Huic alia epactas concedit regula nullas,
Pro saltu lunae tamen huic subiungitur unus.
Ast aliter cyclus solaris comperietur annus.
Praedictum numerum quod supra scriptus habebitur,

Diuide solerter per uiginti & simul octo,
Et primū tredecim numero superaddere cures,

Tempore quod Christi cycli currebat hic annus,
Quod que augmentatur est annus in ordine totus,

Ultimus est annus si quem diuisio cludit,
De Concurrentibus.
Si concurrentes Domini uis nosse per annos,

Ex toto numero deponere conuenit unum,
Qui de septeno numero solus superabat,
Concurrēns etenim sub Christo septima cepit,

Hinc etiam post hanc fuit anno prima sequenti,
Ex qua principū numeri nos sumimus huius,
Illo deposito nec septem scandimus ultra,
Hic idem numerus simul eius portio quarta
Addita, diuiditur per septem, & more frequenti,
Quod superest illis pro concurrente tenetur,
Nihil his superat tunc septima iure notatur.
Ad inueniendum annum
bissextilem.

Vtrum bissextus sit uel quartus annus ab illo,
Non est difficilis labor hoc cognoscere semper:
Diuide quot fuerint Domini per quatuor annos

Est à bissexto totum quot sine superant,
Si nihil his superat anno est bissextus in illo.
Quod undecim epactae in mortis tempore Christi concurrerunt.

Sed nunc errorem reprimant documenta priorem,
Atq; ex facrorum dictis Euangeliorum,
Sic affirmetur ratio, quod non mutiletur,
Tempus & annorum Christi triginta duorum,
Et simul undecimas epactas tempore mortis
Currere, non aliās certa ratione probemus,
Fidimus, & uerum est Luca narrante relatum,
Quod baptizatus Christus discessit ab amne,
Incipiens erat annorum triginta patenter,
Nuncq; dies tredecim de triceno fluitabant,
Hinc post baptismum ietunia sancta peregit,
Ac sibi discipulos anno delegit in illo,
Hinc alio sacra dies effluxit in anno,
Qua baptizatum uox patris magnificauit,
Nuptiae tunc factae sunt in Cana Galilaeae,
Discipulis suis coram primordia fecit,
Signorū doxamq; suam dedit hic manifestam,
Hic euangelio describit Pascha Ioannes,
Primum & commemorat Christi miracula facta,

Ac post multa quidem subiūgit pascha secūdo
Scilicet hoc alio quod pertransiuit in anno,
Inde refert iterum memorāda in secula natum,
Atq; olidi Lazari producit mēbra sepulchro,
Et procedentem Christo frondesq; gerentem,
Laudibus ascribit quae prodijt obuia turbam,
Inde pedes Christus ut seruus discipulorum,
Aluit in feriā qua Paschae terminus instat,
Captus & in hac nocte est sub plenae lumine lunae,

In quarta captus, decima crucifixus in illa,
Quae quintadecima medio descendit ab axe,
Atq; die Christi crucifixo sancta notatur,
Angelus hic Christum uenturum nunciant ipsum,

De solio patris ad matris uirginis altum,
Sumere mortalem pro mundi crimine formam,
Hac

Hac quoque deposuit formam cruce solutam,
Tertia sancta dies surgentem morte reuixit,
Atque immortalē uitā surgendo reduxit,
Atque dies simile mortalem matre resūdit,
Et ueluti epacta decima & septena recurrit,
Qua Christus natus descendit uirginis aluuu,
Sic haec luna die decima & septena reuulsi,
Fylit & Aprilis uicesima prima calendis,
Hinc igitur clarē poteris peracta uidere,
Ille quod undecimas epactas portitat annis,
Hinc annis uitam Christi triginta duobus,
Mensibus atque tribus, rectē consistare fate-
mur.

De Paschae termino,

Terminus est paschae uernali tempore lunae,
Quarta simul decima, quae primo mense resulget.

Qua dominus Pascha fieri praecedit Hebreis,
Hinc igitur memores celebrant hoc tempore Pascha,

Atque die incipiunt annorum festa sequenti.
Et quartamdecimam nos expectamus eadem,
Nostrū & differimus pro religione sub ipsum
Pascha diem Domini, quo sumpsit nomen habetque,

Qua qua salus cunctis facta est resurrectio Christi,
In festis alijs ad corda reducti in acta,

Hac non facta modo sed quae sunt sine futura,
Temporis haec ferie prima atque octaua recurrit,

Prima quod hac legimus lucem luxisse creatam,
Orta est, quoniam post septem prouenit ipsa,

Ipsa die quoniam primū praecessit eadem:
In nostro capite resurrectio, sexq; peractis,

Statum tribuit, uitaeq; laboribus huius,
Septenaq; animarum dignē luce quietis,
Nostra sumus qui membra eius resurrectio digna,

Octaua aetate seclorum sit peragendū,
Cum uocem capitis fuerit qui mortuus omnis,

Audiet & tumultis superacta morte resurget,
Ergo duodecimus tum terminus ipse calendis,

Aprilis, quarto decimas sit in usque calendas
Maij, quis non inferius nec longius ipse,
Esse potest, quaeunque die sit terminus horum

Pascha die Domini celebratur ritē sequenti,
Hac quinta decima nunquam minor esse ualebit.

Phoebe nec maior quam sit uicesima prima.
Vnde procedat terminus Paschae,

Sed si nosse diem cupis, in quo terminus iste,
Procedat uersus illos uigilanter habeto,
Quorum primus adest a nonis coeptus Aprilis,

Quod primū nonis Phoebe plena resulsi,

Principijs horum signatur terminus ille,
Illorum fines demonstrant redigulares,
Hos igitur iungas cum concurrentibus anni,
Et feriam nosces ueluti tibi scripsimus ante,
Qua tibi clarescat quem quæris terminus ille,
Ac si deciderit mensi quis uersus habetur,
Sicut ete primū docui cognoscere cyclum,
Quis currat uersus Domini cognosce per annos,

Hunc alter uersum quoq; te reperire docebo
Qui propter tritum tibi taliter inuenietur,
In primo articulo sit, pollicis ille sinister,
Dispositus, tum deinde alios numerabis & omnes,

Per quae manus summos digitos transibis ad ipsum
Pollicis usque locum, quo principū instituitur
Et quicumque dies occurrit rursus eodem,
Terminus instabit, per & hunc cognosce futurum,

Perq; alios, alios pariter discerne supremos,
Perque locos tantum quis terminus ipse recurrit,

Circueas superadictō qui in tertia & unio,
Si cupis illorum cognoscere redigulares,
In prima feria tu primam ponito mundi,
Atq; dies ab ea cunctos numerabis ad ipsum

Vique locū feriatum, quo tibi terminus instat,
Atque quota feria reperitur terminus ille,
Tot tibi iubiūgas, quot quæris redigulares.

Hinc alios per paschalem reperire ualebis,
A prima mundi paschalis terminus ipse,
Aspectu memori, quod distet cerne diebus,
A nobis decimus Februarii numare calendis,

Expediet totidem quorum sub sine patenti,
Terminus occurrit quem Septuagesima mon-
strat,

Hoc semper decimam Phoebe in fine notabis,
Hac Februarii mensis erit & cludetur in ipso,
Ast Februarii nonas itidem numerare secundis,
Expediet, atque adde quae quadragesima quærit,

Terminus, hic lunam debes numerare secundam.
Hac Marti mensis erit, & cludetur in ipso,
Si bissextili fuerit, si terminus anno,
Vltra bissextum sub nonis incipietur,
Terminus est alius quem sancta rogatio quærit,

A Maij decimis praescripto iure calendis,
Queritur hunc etiam monstrat uigesima luna,
Hic Maij mensis erit & cludetur in ipso,
At Pentecostes si forte requiritur ipse,
A Maij nonis reperitur ritē secundis,
Hunc etiam luna designat tempore quarta,
Hac Iulij mensis erit & cludetur in ipso,
Sed feria quaecunque tibi prouenerit ipse,
Terminus in lucem Domini diserto sequentem,

A quo nomen habet, a quo resurrectio facta est.

De

De controuersia ogdoada, & de embolismo.

At quoniam primi fit controuersia cycli, Quae tamen tribus est annis, & sepe quibusdam,

Contra epactarum seriem fit, luna calendis, Endibolismalis & eam lunatio prodit, In quibus est nonis idibus & quibus atque calendis

Fiat, in extremo referemur charmine aperte, Hanc tenet octauus, undenus & ultimus annus,

Ogdoas octauus est, & graeco nomine factum, Hoc anno epacta decima & septena recurrit, Incipitur nonis tum Marti luna secundis, Endibolismalis posthac trigesima nonis, Desinit Aprilis non eius rite secundas,

Inde sed Aprilis eius lunatio nonis, Incipit & Maij nona uigesima quintis, Desinit in nonis, in cuius luna calendis, Epactas esse circa uigesimalseptima constat, Incipit in quartis Maij lunatio nonis, Desinit in quartis Iunij trigesima nonis, Ait ternis luna Iunij primordia sumit, Desinit in Iulij uicesimanona calendis, Ait epactarum numero trigesima constat, Et tenet inde suum per cunctos regula cursum

Inde sub undecimo uigesima permanet anno, Epacta & Iani nonis primordia ternis, Endibolismalis anni lunatio sumit: Eluditur & Febru' trigesima quippe calendis, Incipitur quartis eius lunatio nonis, Eius Marti sextis nonis uicesimanona, Anno bissexti tamen hic trigesimo constat, Hic circa epactas Marti fit luna calendis, Inde tenet solum per cunctos regula cursum,

Ultimus octauus decimus hinc continet annus, Epactas Marti, & nonis lunatio ternis, Endibolismalis hoc anno, exordia sumit, De n r Aprilis nonis trigesima ternis, Luna sed Aprilis nonis incepta secundis, Inceptis nonis Maij uicesimanona Clauditur, ait eius uicesimanona calendis, Ex epactarum numero fit luna patenter, Incipitur quintis Maij lunatio nonis, Desinit & Iuni trigesima luna calendis, Augusti & quartis nonis primordia sumit, Hoc quoque mense facit finem uicesimanona.

Contra epactarum seriem trigesima cum sit, Clauditur hic saltus fieri, ratione probatur, Lunari que dies unus subducitur anno, Inde sed in ternis Augusto incepta calendis, Contra epactarum seriem numeratur in ipsis, Inde refert cursum per cunctos inuiolatum. Hinc Manfredus auct, iubet & requiescere Plato,

Sed iam uirgo pia digneris sancta Maria, Nequitiae mores uitae q; leuare labores, Hinc fratres focij dignas impartite grates. In festo die cantemus digna Mariae,

Laudem dicamus illi doxamq; feramus, Accessi portum, quod mihi curius erat. Dixi.

APPENDIX CV I V S D A M.

Sunt anni ab origine mundi, sicut in Orosio legitur, usque ad natiuitatem Christi quinque milia centum nonagintanottem. Ab orbe condito usque ad Urbem conditam, anni sunt quatuor milia quatuor centum quadraginta septem. Ab urbe condita usque ad natiuitatem Christi, anni sunt septingenti quinquaginta duo: sic que sunt anni quinque milia centum nonagintanottem. Exinde anni Domini supputantur.

De urbe Roma.

Roma, urbs in Italia, rotius quondam orbis domina, a conditore suo Romulo nomine sic uocata: quam propter eximiam uirtutem pleiq; scriptorum, quali sola esset, appellare urbem maiebant. Quae quidem, ut Orosius in chronica sua commemorat, post annos quatuor milia quadringentos quadraginta septem, id est septingentesimo quinquagesimo secundo ante incarnationem Domini anno, condita est.

Obilibus quondam fueras constructa patronis, Subdita nunc seruis, heu male Roma ruis.

Deseruere tui tanto te tempore reges, Cessit & ad Graecos nomen honosq; tuus. Constantinopolis florens, noua Roma uocatur,

Moribus & muris Roma uetusta cadit: Transit & imperium, mansitq; superbia regum, Cultus auaritia (nefas) te nimium superat. Vulgus ab extremis distractum partibus orbis,

Seruorum serui, nunc tibi sunt domini. In te nobilium rectorum nemo remansit, Ingenue que tui, iura Pelasga colunt. Truncasti uiuos crudeli funere sanctos, Vendere nunc horum mortua membra doles. Nam nisi te meritum Petri Pauliq; foueret, Tempore iam longo Roma misella fores.

De Treuerensium urbe.

Nini Semiramis quae tanto coniuge scelix, Plurima possedit, sed plura prioribus addit. Non contenta suis, nec totis finibus orbis, Expulsa patria priuignum Trebeta regno. Profugus insignem nostram qui condidit urbem,

Treueris huc nomen dans, ob factoris amorem. Quae caput Europae cognoscitur antiquitate, Filius huius hero, patris haec epigrammata pono.

Cuius ad inferias hic cum Ioue Mars tenet aras, Sydere concordia pax est non dissocianti.

FINIS.

E I V S D E M M A N F R E D I E M B O L I S M O R V M R A T I O.

In primo anno igitur embolismi, hoc est in ogdoada tertia, sunt epactae uigintiduo, & ideo est luna in calendis Septembris & Octobris uiginti septem, in calendis Nouembris, & Decembris uigintinouem, ipsa autem luna quae uigesima nona est in calendis Decembris, & extinguitur illic. Ipsa autem luna quae quarto nonarum Decembris incipit primo, & terminatur in calendis Ianuarij trigessimus embolismus est. Quae autem in calendis Ianuarij est, prima luna ipsius est, quam & ipsa in triginta terminare debet.

In secundo anno embolismi, hoc est in ogdoada, septem sunt epactae, uigesima quinta luna in calendis Septembris, trigesima est, & extinguitur illic, luna ipsius est. Illa autem luna quae mutatur primo, quarto nonarum Septembris, & finitur trigesima. In calendis Octobris embolismus est. Et illa quae incipit primo sexto nonarum Octobris, & finitur trigessimonono, in tertio calendarij Nouembris luna Octobris est: in calendis Nouembris & Decembris, fit luna secunda. In calendis Ianuarij quarta, sicut ordo est.

In tertio anno embolismi, hoc est in ogdoada ultimo, sunt epactae decemseptem, Luna uero in calendis Septembris & Octobris uigesima secunda: in calendis Nouembris & Decembris uiginti quatuor. In calendis Ianuarij uigesimal sexta: in calendis Martij uiginti sex, in calendis Aprilis & Maij uiginti septem in calendis Iunij & Iulij, uiginti nouem: in calendis Augusti, & in calendis Septembris tertia. Cur facis unam aetatem lunae in calendis Aprilis & Maij: quia nusquam sic in calculo reperitur, Ideo quippe quia luna quae secundo nonarum Martij incipit primo, & uigesimal sexta est in calendis Aprilis, in quarto nonarum Aprilis, uigesimal octaua, in secundo nonarum Aprilis, trigessimus embolismus est, & extinguitur: & illa quae initiat, primo in nono Aprilis ipsa est Paschalis, & euenit decima quarta in decimo quarto calendis Maij, & terminatur uigesimal nona in quinto nonarum Maij, luna uero quae est prima in quarto nonarum Maij, & finitur trigesima in quarto nonarum Iulij, luna Maij est. Luna enim quae initiat in quarto nonarum Iunij, finitur quae uigesima nono calendarij Iulij, luna Iunij est. Luna quae incipit primo, sexto nonarum Iulij, terminatur quae trigesima, secundo calendarij Augusti luna Iulij est, postea autem fit luna ratio calendarij Augusti primo, in calendis Septembris a quarto, sicut ordo est. Na si non fuisset unam aetatem lunae in April. calen. & Maij, euenisset tibi illud in termino Paschali, quod est decimo quin

to calē. Maij, non decimo quarto, sed quod decimo & fuisset error in pascha siue in aratibus lung.

In primo igitur anno embolismi, hoc est in endecade, sunt epactae uiginti, & idcirco est luna in calendis Septembris & Octobris, uigesimal quinta: in calendis Nouembris & Decembris uigesimal septima: in calendis Ianuarij uigesimal nona: in quarto nonarum trigesima, quae est Ianuarij: illa autem secunda luna, quae quarto nonarum Ianuarij incipit primo, & extinguitur trigesimo calendarij Februarij, embolismus est: illa uero luna, quae quarto nonarum Februarij incipit primo, & finitur sexto nonarum Martij, uigesimal nona luna Februarij est. Et si bissexus fuerit ipso anno, tunc ipsa luna Februarij trigesima computatur, sicut & in alijs bissextilibus annis. Porro luna quae quinto nonarum ipsius mensis incipit primo, & finitur trigesimal in calendis Aprilis luna Martij est: illa autem luna quae quarto nonarum Aprilis incipit primo, & finitur uigesimal nona, secundo calendis Maij, luna Aprilis est. Quae autem in calendis euenit, prima luna ipsius est. Caeteri uero ordinem suum sequuntur. In ipso autem embolismo, anno secundo in endecade sunt epactae uigintitres, luna uero in calendis Septembris & Octobris uigesimal octaua, in calendis Nouembris & Decembris trigesima: illa autem luna quae in calendis Nouembris trigesima terminatur, luna ipsius est, & illa quae quarto nonarum Nouembris incipit primo, & in calendis Decembris trigesima terminatur, embolismus est. Quae uero prima quarto nonarum Decembris, in calendis Ianuarij fit luna secunda, in calendis Februarij tertia: caetera deinceps ordinem suum sequuntur. In ipso autem embolismo anno, hoc est in endecade, sunt epactae uigintisex. Nullatenus tamen embolismus per ipsas epactas reperies, nisi ad epactas anni communis superioris reuertaris. Nam in anno praeterito communi, fuerit epactae quindecim. Ideo autem luna in calendis Augusti est uigesimal nono, ibiq; terminatur, quia luna ipsius est: illa uero quae quarto nonarum Augusti inchoatur primo, finitur quae trigesimal secunda calendarij Septembris, embolismus est: in calendis Septembris & Octobris per epactas uigintisex fit luna prima. caetera uero ordinem subsequuntur. Sunt namque epactae in ultimo embolismo endecadis octodecim:

in calendis Septembris & Octobris luna uigesimal tertia: in calendis Decembris & Nouembris, uigesimal quinta: in calendis Ianuarij, uigesimal septima: in calendis Februarij, uigesimal octaua: in calendis Martij uigesimal septima: in calendis Aprilis & Maij, uigesimal octaua: in calendis Iunij trigesima, in calendis Iulij prima, in calendis Augusti tertia, propter saltum lunae: in calendis Septembris quinta. Ideo autem facimus unam aetatem lunae in calendis Aprilis & Maij, quia luna quae tertio nonarum Martij incipit primo, & in calendis Aprilis est uigesimal octaua, in quarto

in quarto nonarum Aprilis, uigefimanona: in
 tertio nonarum trigefimus embolismus est. Illa
 enim luna quæ secundo nonarum Aprilis ini-
 tiatur primo & extenditur usq; in sextum no-
 narum Maij, uigefimanona luna Aprilis est,
 Paschalis etenim est, & euenit decimaquarta
 in quindecimum calendarum Maij: & nisi ita
 fecisset, euenisset ter in termino Paschali; luna
 decimaquinta: & fuisset error in Pascha, & in
 ætatibus lunæ. Luna uerò quæ inchoatur in
 quinto nonarum Maij, & finitur trigefima in
 calendis Iulij, luna Maij est, Iulij quoq; luna,
 tertio nonarum ipsius initium sumit, finiturq;
 secundo calendarum Iulij uigefimanona. Quæ
 ergo tertio calendarum Iulij est primo, & ex-
 tinguitur uigefimanona, luna Iulij est. Et quæ
 uis tertio calendarum Augusti trigefima ter-
 minari debuisse: unum diem amittit propter
 saltum rationum, & computatur luna Au-
 gusti tertia, in calendis ipsius, cum hanc ratione
 argumenti secundam existere doceat, quæ etiã
 uigefimanona sexto calendarum Septembris
 finitur. Et ceteræ ordinẽ suum sequuntur, Mar-
 tius quinto, Aprilis primo, Maij tertio, Iunius

sexto, Iulius primo, Augustus quarto, Septem-
 ber septimo, October secundo, Nouember
 quinto, December septimo; Ianuarius tertio,
 Februarius septimo, Septēber quinto, Octo-
 ber quinto, Nouember septimo, December
 sexto, Ianuarius nono, Februarius decimo,
 Martius nono, Aprilis decimo, Maius undeci-
 mo, Iunius duodecimo, Iulius decimotertio,
 Augustus decimoquarto. Vigefimosexto,
 decimoquinto, trigefimoquarto, uigefimoter-
 tio, duodecimo, trigefimo primo, uigefimo, tri-
 gefimoquinto, quarto, uigefimooctauo, deci-
 moseptimo, trigefimosexto, trigefimoquinto,
 trigefimoquarto, trigefimotertio, trigefimose-
 cundo, trigefimo primo, trigefimo, decimoquin-
 to, quarto, trigefimo octauo. Ad terminum se-
 ptuagesimæ, à septimo idus Ianuarij numera:
 ad terminum quadragessimæ à quinto calenda-
 rum Februarij, numera: ad terminum Paschæ,
 à quinto idus Martis, numera: ad terminum
 Rogationum, à decimoseptimo ca-
 lendarum Maij, numera: ad termi-
 num Pentecostes, à tertio ca-
 lendarum Maij, numera.

PRIMI TOMI
 FINIS.